

ဝိနယ

မဟာဝဂ္ဂပါဠိတော်နိဿယ

မဟာခန္ဓက

၁-ဗောဓိကထာ

[ကြည့်ရှုရာ၌ လွယ်ကူစေရန် ဆဋ္ဌမူ ပုဒ်စဉ်နိပါတ်များကို ထည့်ထားပါသည်။]

၁။ ယေန သမယေန^၁-အကြင်အခါ၌၊ ဘဂဝတာ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဘိက္ခုနံ-ရဟန်းတို့အား၊ တိဟိ-သုံးပါးကုန်သော၊ သရဏဂမနေဟိ-သရဏဂုံ တို့ဖြင့်၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာ စ-ရှင်အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဥပသမ္ပဒါ စ-မြင့်မြတ်သော ပြည့်စုံခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-ရဟန်းအဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ အနနုညာတာ-ခွင့်ပြုတော်မမူအပ်သေး၊ [အနိယမဝါကျ ထည့်သည်။] တေန သမယေန-ထိုအခါ၌၊ (မြတ်စွာဘုရား၏ ရဟန်းတို့အား သရဏဂုံ သုံးပါးတို့ဖြင့် ရှင်အဖြစ်၊ ရဟန်း အဖြစ်ကို ခွင့်ပြုတော်မမူအပ်သေးရာ ထိုအခါ၌၊ (ဗုဒ္ဓေါ-အလုံးစုံသောတရားတို့ကို သိတော်မူပြီးသော၊ ဘဂဝါ-မြတ်စွာ ဘုရားသည်၊ ဥရုဝေလာယံ-ဥရုဝေလတော၌၊ နေရဇ္ဇာယ-နေရဇ္ဇရာမည်သော၊ နဒိယာ-မြစ်၏၊ တိရေ-ကမ်းနား၌၊ ဗောဓိရက္ခ မူလေ-ဗောဓိပင်၏ အနီးအောက်၌၊ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ-သစ္စာလေးပါးတရားကို သိတော်မူပြီးသည်၊ (ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီး သည်၊ ဟုတွာ-ဖြစ်၍၊) ပဌမံ- နောက်နောက် သီတင်းသုံးတော်မူခြင်းတို့၏ ရှေးဦးစွာ၊ ဝိဟရတိ-သီတင်းသုံး တော်မူ၏၊ [ဥရုဝေလ စသည်တို့၏ သဒ္ဒတ္ထကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

၁။ အနိယမဝါကျ။ ။ နိယမရှိရာ၌ အနိယမ ထည့်ရရှိ၏။ ဤ၌ တေန သမယေန ၊ပေ၊ ပဌမာဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါသည် နိယမဝါကျတည်း။ ထို၏ အနိယမဝါကျကို “ကိ” ပနေတဿ ၊ပေ၊ ယာ ဟိ ဘဂဝတာ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခုေ တိဟိ သရဏဂမနေဟိ

အထ-သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊ **တစ်နည်း-**အထ-သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သီတော်မူရာအခါမှ နောက်၌၊ [အထ ၏ အဖွင့်ကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။] ဘဂဝါ-သည်၊ ဗောဓိရက္ခမူလေ-၌၊ သတ္တာဟံ-ခုနစ်ရက် ပတ်လုံး၊ ဧကပလ္လင်္ကေန-တစ်ခုတည်းသော ထက်ဝယ်တင်ပျဉ်ဖြင့်၊ ဝိမုတ္တိသုခံ ပဋိသံဝေဒီ-အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့်ယှဉ်သော ချမ်းသာကို ခံစားတော်မူလျက်၊ နိဿိဒီ-ထိုင်တော်မူပြီ၊ [**“ဝိမုတ္တိသုခံ”** ၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။] အထ-ဝိမုတ္တိသုခပဋိသံဝေဒန-အရာဌာနမှတစ်ပါး ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်မနသိကာရ အရာဌာန ကား၊ [အထာတိ အဓိကာရတ္ထေ နိပါတော ခေါတိ ပဒပူရဏေ၊-ဋီကာ။] ဘဂဝါ၊ ရတ္တိယာ-ညဉ့်၏၊ ပဌမံ ယာမံ-ပထမယံပတ်လုံး၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်-ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို၊ အနုလောမပဋိလောမံ-အနုလုံ ပဋိလုံ၊ မနသိ-စိတ်၌၊ အကာသိ-ပြုတော်မူပြီ၊ **တစ်နည်း-**မနသာကာသိ-နှလုံးသွင်းတော်မူပြီ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ နှလုံးသွင်းတော်မူ သနည်း?။)

အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ-အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ သင်္ခါရာ-သင်္ခါရတို့သည်၊ (သမ္ဘဝန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏။) သင်္ခါရပစ္စယာ-သင်္ခါရဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဝိညာဏံ-ဝိညာဉ်သည်၊ (သမ္ဘဝတိ) ၊ပေ၊ ဇာတိပစ္စယာ-ဇာတိဟူသော အကြောင်း ကြောင့်၊ ဇရာမရဏံ-ဇရာမရဏသည်လည်းကောင်း၊ သောက ၊ပေ၊ ပါယာသာ-

ပဗ္ဗန္တံ ဥပသမ္ပဒန္တိ၊ ဧဝံ ပဗ္ဗန္တာ ဧဝံ ဥပသမ္ပဒါ စ အနုညာတာ ၊ပေ၊ ဧဝမေတေသံ ဝိနယပဗ္ဗန္တာဒိနံ ဝိနယကမ္မာနံ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ နိဒါနဒဿနံ”ဟူသော ပါဠိတော်ကို ထောက်၍လည်းကောင်း၊ အနုပဇ္ဈာယကာဒိ ဝတ္ထုကထာ (၃၀၇)၌ အဋ္ဌကထာ အနိယမဝါကျ ထည့်ပုံကို ကြည့်၍လည်းကောင်း ဤမဟာခန္ဓက၏ ရှေးဦးစွာသော ဝိနယပညတ်တော်ကို အနိယမအဖြစ်ဖြင့် ထည့်ထားပါသည်။ ရှေးနိဿယ၌ကား “ယေန သမယေန-၌၊ ဘဂဝတော-၏၊ သိက္ခာပဒပညတ္တိကာလော-ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်အပ်သောအခါသည်၊ ဥဒပါဒီ-ထင်ရှားဖြစ်၏”ဟု ထည့်သည်။

အမှာ။ ။ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါနှင့်စပ်၍ မှတ်ဖွယ်ကို စုဋ္ဌဝဂ္ဂဘာသာဋီကာ ကမ္မက္ခန္ဓက ပါဠိတော်နိဿယ (၄၆၉)၌ ပြထားပြီ၊ ကျမ်းညွှန်းဆိုင်ရာတို့ကို “ရှေးနိဿယ”ဟု ဆိုလျှင် “ဆင်တဲဆရာတော်၏နိဿယ”ဟုလည်းကောင်း၊ “ဋီကာ”ဟု သာမညဆိုလျှင် “သာရတ္ထဋီကာ”ဟုလည်းကောင်း၊ “ဘာသာဋီကာ”ဟုဆိုလျှင် “မဟာဝဂ္ဂဘာသာဋီကာ (မဟာဝါဘာသာဋီကာ)”ဟုလည်းကောင်း မှတ်ပါ။

ဝမ်းနည်းခြင်း၊ ငိုကြွေးခြင်း၊ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း၊ စိတ်ဆင်းရဲခြင်း၊ ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်း တို့သည်လည်းကောင်း၊ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဧဝံ-ဤ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော အကြောင်းကြောင့် သာ၊ ကေဝလဿ-သုခမဖက် သက်သက်သော၊ ဝါ-အလုံးစုံသော၊ ဧတဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ-ဤဒုက္ခအစု၏၊ သမုဒယော-ကြွင်းသော အကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိ လသော် ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ-ထင်ရှား၏၊ [ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အနက် အကျယ်ကို အခြေပြုသဂြိုဟ် ပစ္စယသင်္ဂဟ၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

တု-အနုလောမပက္ခမှတစ်ပါး ပဋိလောမပက္ခကား၊ အဝိဇ္ဇာယ ဧဝံ-အဝိဇ္ဇာ ၏ပင်၊ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ-အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းအကျန် မရှိအောင် ချုပ်ခြင်းကြောင့်၊ သင်္ခါရနိရောဓော-သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ၊) သင်္ခါရနိရောဓာ-သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်၊ ဝိညာဏနိရောဓော-ဝိညာဉ်၏ ချုပ်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ၊) ၊ပေ၊ ဇာတိနိရောဓာ-ဇာတိ၏ချုပ်ခြင်းကြောင့်၊ ဇရာမရဏံ-သည်လည်းကောင်း၊ သောက ၊ပေ၊ ဥပါယာသာ-တို့သည်လည်း ကောင်း၊ နိရုဇ္ဈန္တိ-ချုပ်ကုန်၏၊ ဧဝံ-ဤ အဝိဇ္ဇာ စသော အကြောင်းတို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်သာ၊ ကေဝလဿ၊ ဧတဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ-၏၊ နိရောဓော- ချုပ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိ-သို့၊ (မနသိ အကာသိ။)

☞ အထ-၌၊ (ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို အနုလုံ ပဋိလုံ နှလုံးသွင်းတော်မူပြီးရာ ထို အခါ၌၊ ဘဂဝါ၊ ဧတမတ္ထံ-ဤအနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ (အဝိဇ္ဇာ စသည်တို့ကြောင့် သင်္ခါရစသော ဒုက္ခဖြစ်၏၊ အဝိဇ္ဇာ စသည်တို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရ စသော ဒုက္ခချုပ်၏ဟူသော ဤအနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊) ဝိဒိတွာ-သိတော်မူ၍၊ တာယံ ဝေလာယံ-ထိုအချိန်၌၊ (အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို သိတော်မူရာ ထိုအချိန်အခါ၌၊ ဣမံ ဥဒါနံ-ဤ ဥဒါန်းကို၊ ဥဒါနေသိ-ကျူးရင့်တော်မူပြီ၊ [“ဣမံ ဥဒါနံ-ပီတိအထွက် လေဟုန်တက်၍ ထွက်ပေါ်လာသော ဤ ဂါထာ စကားကို၊ ဥဒါနေသိ- ထွက်ပေါ်စေတော်မူပြီ၊ ဝါ-မြွက်ဆိုတော်မူပြီ” ဟု သဒ္ဒတ္ထပေးပါ။] (ကိ-အဘယ်သို့ ကျူးရင့်တော်မူသနည်း?) “ယဒါ ဟဝေ၊ပေ၊ သဟေတုဓမ္မ”န္တိ-ယဒါ ဟဝေ ၊ပေ၊ သဟေတုဓမ္မဟူ၍၊ (ဥဒါနေသိ။)

ဂါထာအနက်။ ။ ယဒါ-အကြင်အခါ၌၊ အာတာပိနော-ကိလေသာတို့ကို လွန်စွာလောင်မြိုက်တတ်သော သမ္မပ္ပဓာန်ဝီရိယရှိသော၊ စာယတော- အာရမဏူပနိဇ္ဈာန်ဖြင့် ကသိုဏ်းအစရှိသော အာရုံ၊ လက္ခဏူပနိဇ္ဈာန်ဖြင့်

အနိစ္စ စသော လက္ခဏာ၊ နိဗ္ဗာန်၏ တထလက္ခဏာကို ရှုထသော၊
 ဗြာဟ္မဏဿ-မကောင်းမှုတို့ကို မျှောပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏
 (သန္တာန်၌)၊ ဟဝေ-ထင်ရှားစွာ၊ ဓမ္မာ-သုံးဆယ်ခုနစ်ပါး ဗောဓိပက္ခိယ
 တရားတို့သည်၊ ပါတု ဘဝန္တိ-ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏။ **တစ်နည်း-**ဓမ္မာ-
 သစ္စာလေးပါး တရားတို့သည်၊ ပါတု ဘဝန္တိ-ထင်ရှားလာကုန်၏။
 အထ-သုံးဆယ်ခုနစ်ပါး ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့ ဖြစ်ပေါ်လာရာ ထို
 အခါ၌၊ ဝါ-သစ္စာလေးပါး တရားတို့ ထင်ရှားလာရာ ထိုအခါ၌၊
 အဿ-ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ (သန္တာန်၌)၊ သဗ္ဗာ-အလုံးစုံကုန်သော၊
 ကင်္ခါ-ယုံမှားခြင်းတို့သည်၊ ဝပယန္တိ (ဝိ+အပ+ယန္တိ)-ကင်းကုန်၏။
 ဝါ-ချုပ်ငြိမ်းကုန်၏။ (ကသ္မာ-အဘယ့်ကြောင့်နည်း?)၊ ယတော-
 အကြံကြောင့်၊ (သော-ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်၊) သဟေတုဓမ္မ-အဝိဇ္ဇာ
 စသော အကြောင်းနှင့်တကွဖြစ်သော သင်္ခါရစသော အကျိုးတရားကို၊
 ပဇာနာတိ-အပြားအားဖြင့် သိတော်မူ၏။ (တတော-ထို့ကြောင့်တည်း၊)
 [ဤဂါထာ၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

၂။ အထ ခေါ-ထိုအခါ၌၊ (ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို ဆင်ခြင်တော်မူခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်
 ဥဒါန်းကျူးရင့်တော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌၊) ဘဂဝါ၊ ရတ္တိယာ-၏၊ မဇ္ဈိမံ ယာမံ-
 မဇ္ဈိမယံပတ်လုံး၊ ပေ၊ ဝပယန္တိ၊ (ရှေ့အတိုင်းပေးပါ၊) (ကသ္မာ-နည်း?)၊ ယတော-
 အကြံကြောင့်၊ (သော-ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်၊) ပစ္စယာနံ-အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော
 အကြောင်းတရားတို့၏၊ ခယံ-ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို၊ အဝေဒိ-သိတော်မူပြီ၊ (တတော-
 ထို့ကြောင့်တည်း။)

၃။ အထ ခေါ-ထိုအခါ၌၊ (နိဗ္ဗာန်ကို ဆင်ခြင်တော်မူခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်
 ဥဒါန်းကျူးရင့်တော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌၊) ဘဂဝါ၊ ရတ္တိယာ၊ ပစ္စိမံ ယာမံ-ပစ္စိမယံ
 ပတ်လုံး၊ ပေ၊ ဥဒါနေသိ။

ဂါထာအနက်။ ။ ယဒါ-၌၊ ပေ၊ ပါတု ဘဝန္တိ၊ (ရှေ့ကအတိုင်း ဆိုပါ။)
 အထ-သုံးဆယ်ခုနစ်ပါး ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့ ဖြစ်ပေါ်လာရာ ထို
 အခါ၌၊ ဝါ-သစ္စာလေးပါးတရားတို့ ထင်ရှားလာရာ ထိုအခါ၌၊ (သော-
 ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်၊) (တေဟိ ဓမ္မေဟိ-ထိုဗောဓိပက္ခိယတရားတို့ဖြင့်၊

တစ်နည်း-တေန မဂ္ဂေန-ထိုအရိယမဂ်ဖြင့်၊ မာရသေန-မာရ်နတ်၏ စစ်တပ်ကို၊ ဝိရူပယံ-ဖျက်ဆီးလျက်၊ တိဋ္ဌတိ-တည်နိုင်၏။ (ကိမိဝ-အဘယ်ကဲ့သို့နည်း?) သူရိယော-နေသည်၊ အန္တလိက္ခံ-ကောင်းကင်ကို၊ သြဘာသယံ-ပြောင်ပြောင်ဝင်းဝင်း ထိန်လင်းစေလျက်၊ (အန္ဓကာရံ-အမိုက်မှောင်ကို၊ ဝိရူပယံ-လျက်၊ တိဋ္ဌတိ)ဣဝ-တည်နိုင်သကဲ့သို့တည်း၊ [ဤကား ပါဠိရှိအတိုင်း ဥပမာကို အပြင်ထုတ်၍ ပေးပုံတည်း။]

တစ်နည်း-ယဒါ ပေ၊ အထ-ဌ၊ ဝါ-ဌ၊ သူရိယော-သည်၊ အန္တလိက္ခံ-ကို၊ သြဘာသယံ-လျက်၊ (အန္ဓကာရံ-ကို၊ ဝိရူပယံ-လျက်၊ တိဋ္ဌတိ) ဣဝ-ကဲ့သို့ (တထာ-ထိုအတူ) သော-ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ တေဟိ ဓမ္မေဟိ-တို့ဖြင့်၊ တစ်နည်း-တေန မဂ္ဂေန-ဖြင့်၊ မာရသေန-ကို၊ ဝိရူပယံ-လျက်၊ တိဋ္ဌတိ-၏။ [ဤကား ဥပမာကို အတွင်းသွင်း၍ ပေးပုံတည်း။]

ဗောဓိကထာ-ဗောဓိကထာသည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီးပြီ။

၂-အပေါလကထာ

၄။ အထ ခေါ-ဌ၊ (ရတနဃရဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌) ဘဂဝါ-သည်၊ သတ္တာဟဿ-ခုနစ်ရက်၏၊ အစ္စယေန-လွန်ရာအခါ၌၊ တမှာ သမာဓိမှာ-ထိုအရဟတ္တဖိုလ်သမာဓိမှ၊ ဝုဋ္ဌဟိတွာ-ထတော်မူ၍၊ ဗောဓိရက္ခ မူလာ-ဗောဓိပင်၏ အနီးအောက်မှ၊ ယေန-အကြင် အရပ်၌၊ အပေါလနိကြောဓော-အပေါလညောင်ပင်သည်၊ (အတ္ထိ) တေန-အပေါလညောင်ပင်ရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိ^၁ -ကြွတော်မူပြီး ဥပသင်္ကမိတွာ-၍၊ ပေ၊ နိသီဒိ-ပြီ။

၁။ ဗောဓိရက္ခမူလာ ပေ၊ ဥပသင်္ကမိ။ ။ ဤသို့ ပါဠိတော်၌ ဗောဓိပင် အောက်ဝယ် ခုနစ်ရက် သီတင်းသုံးတော်မူပြီးနောက် အပေါလပညောင်ပင်အောက်သို့ ကြွတော်မူပုံကို ပြထား၏။ သို့ရာတွင် အဋ္ဌကထာဝယ် ဗောဓိရက္ခမူလာသတ္တာဟ (ပလ္လင်္က သတ္တာဟ)အပြီးမှာ အနိမိသသတ္တာဟ၊ ရတနစင်္ကမသတ္တာဟ ရတနဃရသတ္တာဟတို့ကို

အထ ခေါ-ထိုင်နေတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊ အညတရော-တစ်ယောက်သော၊ ဟုံဟုက်ဇာတိကော-ဟုံဟုံဟု ပြုတတ်သူ၏အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသော၊ (ဟေးဟေး၊ ဖယ်ပေး ဖယ်ပေးဟု ပြုတတ်သူ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသော၊) ဗြာဟ္မဏော-ဗြာဟ္မဏသည်၊ ယေန-အကြင်အရပ်၌၊ ဘဂဝါ (အတ္ထိ)၊ တေန- မြတ်စွာဘုရား ရှိတော်မူရာ ထိုအရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိ-သွားပြီ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ- ရှိ၊ ဘဂဝတာ-နှင့်၊ သဒ္ဓိ-အတူ၊ သမ္မောဒိ-ခမနိယ စသည်သဘော မေးမြန်း ပြောလျက် ရောနှောမိပြီ၊ သမ္မောဒနိယံ-ဝမ်းမြောက်သင့် ဝမ်းမြောက်ထိုက်သော၊ တစ်နည်း-သမ္မောဒနိယံ-ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ သာရဏီယံ- အဆက်မပြတ် ဖြစ်စေထိုက်သော၊ (အနက်အဓိပ္ပာယ်နှင့် စကားသုံး ကောင်းလှ သဖြင့် ထပ်ကာ ထပ်ကာ ပြောထိုက်သော၊) တစ်နည်း-သာရဏီယံ-မပြတ် မပြတ် အမှတ်ရထိုက်သော၊ (ပြောပြီးနောက်လည်း မပြတ် မပြတ် မကြာ မကြာ အမှတ်ရထိုက်သော၊) ကထံ-စကားကို၊ ဝီတိသာရေတွာ-ပြီးဆုံးစေ၍၊ ဧကမန္တံ- သင့်တင့်လျောက်ပတ်စွာ၊ ဝါ-သင့်တင့်လျောက်ပတ် တစ်ခုသောအရပ်အဖို့၌၊ အဋ္ဌာသိ-တည်ပြီ၊ [“သမ္မောဒိ” စသော ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာ ဋီကာ၊ ပထမအုပ်၊ ဝေရဉ္စကဏ္ဍ၌ ပြထားပြီ။]

ဧကမန္တံ-စွာ၊ ဝါ-၌၊ ဌိတော-တည်ပြီးသော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ ဘဂဝန္တံ- ကို၊ ဧတံ-ဤစကားကို၊ အဝေါစ-လျှောက်ပြီ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ လျှောက် သနည်း?) “ဘော ဂေါတမ-အရှင်ဂေါတမ၊ ကိတ္တာဝတာ-အဘယ်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အကြောင်းဖြင့်၊ ဗြာဟ္မဏော-ဗြာဟ္မဏသည်၊ ဟောတိ နု ခေါ-ဖြစ်ပါလိမ့်မည်နည်း?၊ (နူတိ သံသယတ္ထေ နိပါတော၊-ဋီကာ၊) ဗြာဟ္မဏ ကာရကာ-ဗြာဟ္မဏ၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ-တရားတို့သည်၊ ကတမေ ပန-အဘယ်တို့ပါနည်း?၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

ပြတော်မူထား၏၊ ထို့ကြောင့် “အထ ခေါ-ရတနဃရဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌”ဟု အနက်ပေးပါသည်။ အနိမိသသတ္တာဟ စသည်တို့လည်း ဗောဓိပင်၏ အနီး၌ပင် ဖြစ်သောကြောင့် “ဗောဓိရက္ခမူလာ ယေန အပေါလနိဂြောဓော တေနပသင်္ကမိ”ဟု ပါဠိတော်၌ မိန့်သည်ဟု မှတ်ပါ။ [အကျယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။]

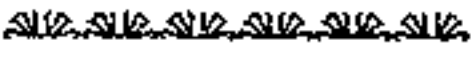
အထ ခေါ-လျှောက်ရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ၊ တေမတ္ထံ-ဤ(ဗြာဟ္မဏ-ရဟန္တာဟူသော) အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဝိဒိတွာ ၊ပေ၊ ဣမံ ဥဒါနံ-ကို၊ ဥဒါနေသိ၊ (ကိ?) ယော ဗြာဟ္မဏော ၊ပေ၊ ကုဟိဉ္စိ လောကေတိ-ယော ဗြာဟ္မဏော ၊ပေ၊ ကုဟိဉ္စိ လောကေဟူ၍၊ (ဥဒါနေသိ။)

ဂါထာအနက်။ ။ ယော ဗြာဟ္မဏော-အကြင် ဗြာဟ္မဏသည်၊ ဗာဟိတ ပါပဓမ္မော-မျှောအပ်ပြီးသော မကောင်းမှုအကျင့် ရှိ၏၊ နိဟုံဟုကော-ဟုံဟုံဟု ပြုတတ်သော မာန၊ ကောဓ မရှိ၊ နိက္ကသာဝေါ-ရာဂ စသော ကိလေသာဖန်ရည် မရှိ၊ ယတတ္ထော-ဘာဝနာကို အားထုတ်ကြောင်း ဝီရိယနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ရှိ၏၊ **တစ်နည်း**-ယတတ္ထော-စောင့်စည်းအပ် ပြီးသော စိတ်ရှိ၏၊ ဝေဒန္တဂူ-မဂ်ဉာဏ်လေးပါးဖြင့် နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော အဆုံးသို့ ရောက်ပြီးဖြစ်၏၊ **တစ်နည်း**-ဝေဒန္တဂူ-မဂ်ဉာဏ်လေးပါး၏ အဆုံးဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ပြီးဖြစ်၏၊ ဝုသိတ ဗြဟ္မစရိယော-ကျင့်သုံးအပ်ပြီးသော မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယရှိ၏၊ ယဿ-အကြင် ဗြာဟ္မဏ၏ (သန္တာန်၌) လောကေ-သတ္တလောက၌၊ ကုဟိဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ခုသော အာရုံ၌၊ ဥဿဒါ-ထောင်လွှားတက်ကြွတတ်သော ရာဂ စသော တရားတို့သည်၊ နတ္ထိ-မရှိကုန်၊ သော-ထို ဗြာဟ္မဏသည်၊ ဓမ္မေန-တရားသဖြင့်၊ ဗြာဟ္မဝါဒံ-ငါ ဗြာဟ္မဏဟူသော ဝါဒကို၊ ဝဒေယျ-ပြောဆိုနိုင်ရာ၏။ (ဤဂါထာ၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

အပေါလကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁။ အာကာရဝါကျ၌ အနက်ပေးပုံ။ ။ အာကာရဝါကျ၌ ကိသဒ္ဓါ ထည့်၍ အထက်ပါအတိုင်းလည်းကောင်း၊ “ဣမံ ဥဒါနံ-ကို၊ ဥဒါနေသိ-ပြီ၊ (ကိ-နည်း?) ယော ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ ဗာဟိတပါပဓမ္မော-၏၊ ပေ၊ ဗြာဟ္မဏဝါဒံ-ကို၊ ဝဒေယျ-ရာ၏၊ ဣတိ-သို့၊ (ဥဒါနေသိ-ပြီ)” ဟုလည်းကောင်း ပေးနိုင်၏။ [“ဣတိသဒ္ဓါ၊ အာကာရဇောတက၊ နောက်၌ ပြုမူ၊ ဝါစကပုစ္ဆာ၊ ကိသဒ္ဓါကို၊ ရှေ့မှာ စွက်၍၊ အနက် သမ္ပန်မြဲ” -နိယံ။]

တစ်နည်း-တာယံ ဝေလာယံ-၌၊ ယော ဗြာဟ္မဏော ၊ပေ၊ ကုဟိဉ္စိ လောကေတိ-ဟူ၍၊ ဝါ-ဟူသော၊ ဣမံ ဥဒါနံ-ကို၊ ဥဒါနေသိ-ပြီ၊ ဤသို့လည်း အာကာရဝါကျကို အတွင်းသို့ သွင်း၍ ပေးနိုင်ပါသည်။ နောက်နောက် အာကာရဝါကျတို့၌လည်း ဤနည်း ချည်းတည်း။

၃-မုစလိန္ဒကထာ

၅။ အထ ခေါ-၌၊ (အဇပါလညောင်ပင်အောက်ဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူ ပြီးရာ ထိုအခါ၌) ပေ၊ ယေန-၌၊ မုစလိန္ဒော-ကျည်းပင်သည်၊ (အတ္ထိ) ၊ပေ၊ တေန ခေါ ပန သမယေန-၌၊ မဟာ-ကြီးစွာသော၊ အကာလမေဃော-အခါမဲ့၌ ဖြစ်သော မိုးသည်၊ (မိုးအခါ မဟုတ်ဘဲ ရွာသော မိုးသည်၊) ဥဒပါဒိ-ထင်ရှား ဖြစ်ပြီ၊ သီတဝါတဒုဒ္ဓိနိ-အေးမြသော လေသည် ဖျက်ဆီးအပ်သော နေ့ရှိသော၊ (အကြား အကြား၌ မိုးရေပါသောကြောင့် အေးမြသောလေ တိုက်ခတ်လျက် ရှိသော၊) သတ္တာဟဝဒ္ဓလိကာ-ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး မိုးရွာခြင်းသည်၊ (အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။) [“မဟာ အကာလမေဃော ဥဒပါဒိ”ကို ထပ်၍ ဖွင့်သည်၊ အဋ္ဌကထာ၌ “အဟောသိ”ဟု စပ်ပုဒ် ထည့်သည်။]

အထ ခေါ-၌၊ မုစလိန္ဒော-မုစလိန္ဒ မည်သော၊ (ကျည်းပင်၏ အနီးအောက်၌ နေသောကြောင့် မုစလိန္ဒ မည်သော၊) နာဂရာဇာ-နဂါးမင်းသည်၊ သကဘဝနာ- မိမိ၏ ဗိမာန်မှ၊ နိက္ခမိတွာ-ထွက်၍၊ ဘဂဝတော-၏၊ ကာယံ-ကိုယ်တော်ကို၊ သတ္တက္ခတ္တံ-ခုနစ်ကြိမ်၊ (ခုနစ်ပတ်၊) ဘောဂေဟိ-အခွေတို့ဖြင့်၊ (ကိုယ်တို့ဖြင့်၊) ပရိက္ခိပိတွာ-ရစ်ပတ်၍၊ ဥပရိမုဒ္ဓနိ-ဦးထိပ်တော်၏ အထက်၌၊ မဟန္တံ-ကြီးစွာသော၊ ဖဏံ-ပါးပျဉ်းကို၊ ကရိတွာ-ပြု၍၊ အဋ္ဌာသိ-တည်ပြီ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ကြံ၍ တည်သနည်း?) “ဘဂဝန္တံ-ကို၊ သီတံ-အအေးသည်၊ မာ(ဗာဓယိတ္ထ)-မနှိပ်စက် ပါစေလင့်၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဥဏှံ-အပူသည်၊ မာ(ဗာဓယိတ္ထ) ၊ပေ၊ ခုံသမကသ ဝါတာတပသရီသပသမ္ပသော-မှန်၊ ခြင်၊ လေ၊ နေပူ၊ မြေ၊ ကင်းတို့၏ အတွေ့သည်၊ မာ(ဗာဓယိတ္ထ)။” ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍ တည်နေပြီ။

☞ အထ ခေါ၊ပေ၊အစွယေန-၌၊ ဝိဒ္ဓံ-ဖောက်ထွင်းအပ်သော၊ ဝိဂတဝလာဟကံ- ကင်းသော မိုးတိမ်ရှိသော၊ ဒေဝံ-ကောင်းကင်ကို၊ ဝိဒိတွာ-သိ၍၊ ဘဂဝတော- ၏၊ ကာယာ-မှ၊ ဘောဂေ-တို့ကို၊ ဝိနိဝေဋ္ဌေတွာ-ဖြေ၍၊ သကဝဏ္ဏံ-မိမိ၏ အသွင်ကို၊ (နဂါးအသွင်ကို၊) ပဋိသံဟရိတွာ-ရုပ်သိမ်း၍၊ မာဏဝကဝဏ္ဏံ- လှလင်ငယ်၏ အသွင်ကို၊ အဘိနိမ္မိနိတွာ-ဖန်ဆင်း၍၊ ဘဂဝတော-၏၊ ပုရတော- ရှေ့တော်၌၊ ပဉ္စလိကော- မြောက်ချီအပ်သော လက်အုပ်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊

ဘဂဝန္တံ-ကို၊ နမဿမာနော-ရှိခိုးလျက်၊ အဋ္ဌာသိ၊ အထ ခေါ် ဘဂဝါ၊ ဧတမတ္ထံ-ကို၊ (“ဝိမုတ္တိသုခကို ခံစားရသော ပုဂ္ဂိုလ်မှာ အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော အရပ်၌ပင် သုခဖြစ်၏”ဟူသော ဤအနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊) ဝိဒိတွာ တာယံ ဝေလာယံ၊ ဣမံ ဥဒါနံ-ကို၊ (ဝိဝေက၏ အာနုဘော်ကို ထင်ရှားပြတတ်သော ဤဥဒါန်းကို၊) ဥဒါနေသိ (ကိ?)၊ သုခေါ ဝိဝေကော တုဋ္ဌဿ၊ ပေ၊ ဧတံ ဝေ ပရမံ သုခန္တိ-သုခေါ ဝိဝေကော တုဋ္ဌဿ၊ ပေ၊ ဧတံ ဝေ ပရမံ သုခံဟူ၍၊ (ဥဒါနေသိ။)

ဂါထာအနက်။ ။ တုဋ္ဌဿ-မဂ်ဉာဏ်လေးပါးဖြင့် နှစ်သက် ရောင့်ရဲထ သော၊ သုတဓမ္မဿ-ထင်ရှားပြီးသော သစ္စာလေးပါးတရား ရှိထသော၊ ပဿတော-ခန္ဓုပဓိမှ ကင်းဆိတ်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို ဉာဏ်စက္ခုဖြင့် မြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝါ-မြင်ထိုက်သမျှ အလုံးစုံသော တရားကို ဉာဏ်စက္ခုဖြင့် မြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝိဝေကော-ခန္ဓုပဓိမှ ကင်းဆိတ်ရာ နိဗ္ဗာန်သည်၊ သုခေါ-ချမ်းသာကြောင်းပေတည်း၊ လောကေ-လောက၌၊ အဗျာပဇ္ဇ-ဒေါသ၊ ဗျာပါဒ မရှိသော စိတ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဥပစာရ မေတ္တာသည်၊ သုခံ-တည်း၊ ပါဏဘူတေသု-သတ္တဝါတို့၌၊ (သတ္တဝါ အပေါ်၌၊) သံယမော-စောင့်စည်းခြင်းသည်၊ ဝါ-စောင့်စည်းကြောင်း ဥပစာရကရုဏာသည်၊ သုခေါ-တည်း။

လောကေ-၌၊ ကာမာနံ-ဝတ္ထု၊ ကိလေသာ နှစ်ဖြာသော ကာမ တို့၏၊ သမတိက္ကမော-လွန်မြောက်ကြောင်း ဖြစ်သော၊ ဝိရာဂတာ-ကင်းသော ရာဂရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသော အနာဂါမိမဂ်သည်၊ ဝါ-ရာဂမရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသော အနာဂါမိမဂ်သည်၊ သုခါ-တည်း၊ အသ္မိ မာနဿ-ငါ ဖြစ်၏ဟူသော မာနကို၊ ယော ဝိနယော-အကြင် ပယ်ဖျောက်ကြောင်း အရဟတ္တမဂ်သည်၊ (အတ္ထိ၊) ဧတံ-ဤအရဟတ္တမဂ် သည်၊ ဝေ-စင်စစ်၊ ပရမံ-လွန်မြတ်သော၊ သုခံ-ချမ်းသာကြောင်း ပေတည်း (ဤဂါထာ၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

မုစလိန္နကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

၄-ရာဇာယတနကထာ

၆။ အထ ခေါ-၌၊ (ကျည်းပင်အောက်ဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူပြီးရာ ထိုအခါ ၌)၊ပေ၊ မုစလိန္ဒမူလာ-ကျည်းပင်၏ အနီးအောက်မှ၊ ယေန-၌၊ ရာဇာယတန-လင်းလွန်းပင်သည်၊ (အတ္ထိ) ပေ၊ တပုဿဘလ္လိကာ-တပုဿ၊ 'ဘလ္လိကတို့ မည်သော၊ ဝါဏိဇာ-ကုန်သည်တို့သည်၊ ဥက္ကလာ-ဥက္ကလာဇနပုဒ်မှ၊ တံ ဒေသ-ထိုအရပ်သို့၊ (မြတ်စွာဘုရား သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထို မဇ္ဈိမဒေသသို့၊) အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နာ-ရှည်သောခရီးကို သွားကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ အထ ခေါ-၌၊ တပုဿဘလ္လိကာနံ-သော၊ ဝါဏိဇာနံ-တို့၏၊ ဉာတိသာလောဟိတာ-သွေးသား စပ်သော ဆွေမျိုးဖြစ်သော၊ (အခြားနေရာ၌ ဉာတိနှင့် သာလောဟိတာသည် အရကွဲပြားသော်လည်း ဤ နေရာ၌ တူ၏၊) ဒေဝတာ-နတ်သည်၊ တပုဿ ဘလ္လိကေ-သော၊ ဝါဏိဇေ-တို့ကို၊ ဧတံ-ဤစကားကို၊ အဝေါစ-ပြောပြ၊ (ကိ?) “မာရိသာ-အမောင်တို့၊ အယံ ဘဂဝါ-ဤ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ရာဇာယတန မူလေ-၌၊ အဘိသမ္ပုဒ္ဓေါ (ဟုတွာ)၊ ပဌမံ-နောက်နောက် သီတင်းသုံးတော်မူခြင်း တို့၏ ရှေးဦးစွာ၊ ဝိဟရတိ-သီတင်းသုံးတော်မူနေ၏၊ ဂစ္ဆထ-သွားကြကုန်လော့၊ တံ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ မန္တေန စ-မဖွဲ့မဆုပ်အပ်သော မုန့်မုန့်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ မဓုပိဏ္ဍိကာယ စ-ပျားရည် စသည်တို့ဖြင့် ရောစပ်အပ်သော မုန့်လုံး-မုန့်ခဲဖြင့် လည်းကောင်း၊ ပဋိမာနေထ-မြတ်နိုးကော်ရော် ပူဇော်ကြကုန်လော့၊ တံ-ထို မြတ်နိုးကော်ရော် ပူဇော်ခြင်းသည်၊ ဝေါ-အသင်တို့၏၊ ဒီဃရတ္တံ-ရှည်စွာသော ညဉ့်ပတ်လုံး၊ ဟိတာယ-စီးပွားအလိုငှာ၊ သုခါယ-ချမ်းသာခြင်းငှာ၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လိမ့်မည်၊” ဣတံ-ဤသို့ ပြောပြ။

အထ ခေါ ပေ၊ မဓုပိဏ္ဍိကဉ္စ-ကိုလည်းကောင်း၊ အာဒါယ-ယူ၍၊ ပေ၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ အဘိဝါဒေတွာ-အလွန်ရိုသေစွာ ရှိခိုးပြီး၍၊ ဧကမန္တံ-၌၊ အဋ္ဌသု-တည်ကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ဧတံ-ဤ စကားကို၊ အဝေါစုံ-လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊ (ကိ- ကုန်သနည်း?) “ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ ဘဂဝါ-သည်၊ နော-တပည့်တော်တို့၏၊ မန္တဉ္စ-ကိုလည်းကောင်း၊ မဓုပိဏ္ဍိကဉ္စ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတု-ခံယူတော် မူပါ၊ ယံ-ယင်းသို့ ခံယူတော်မူခြင်းသည်၊ အမှောက်-တို့၏၊ ဒီဃရတ္တံ၊ ပေ၊ အဿ-ဖြစ်ရာပါ၏၊” ဣတံ-ဤသို့ လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊ အထ ခေါ-၌၊ (လျှောက်ကြရာ ထိုအခါ၌) ဘဂဝတော-၏၊ ဧတံ-ဤ အကြံတော်သည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ၊ (ကိ?) “တထာဂထာ-ဘုရားရှင်တို့သည်၊ ဟတ္ထေသု-

လက်တို့၌၊ ဝါ-တို့ဖြင့်၊ န ခေါ် ပဋိဂ္ဂဏှန္တိ-ခံယူတော်မမူကြကုန်၊ အဟံ-
သည်၊ ကိမိ-အဘယ်ဝတ္ထု၌၊ ဝါ-ဖြင့်၊ မန္တဉ္စ ပေ၊ ပဋိဂ္ဂဏှေယျံ န ခေါ်-
ခံယူရပါမည်နည်း?။” ဣတိ-ဤသို့ အကြံတော်ဖြစ်ပြီ။

☸ အထ ခေါ်-အကြံတော်ဖြစ်ရာ ထိုအခါ၌၊ စတ္တာရော-လေးယောက်ကုန်
သော၊ မဟာရာဇာနော-နတ်မင်းကြီးတို့သည်၊ ဘဂဝတော-၏၊ စေတော
ပရိဝိတက္ကံ-စိတ်၏ အကြံတော်ကို၊ စေတသာ-မိမိတို့၏ စိတ်ဖြင့်၊ အညာယ-
သိ၍၊ စတုဒ္ဒိသာ-လေးပါးသော အရပ်မှ၊ (အရပ်လေးမျက်နှာမှ၊) (အာဂန္ဓာ-
လာ၍၊) စတ္တာရော-လေးလုံးကုန်သော၊ သေလမယေ-ကျောက်ညိုပကတိရှိကုန်
သော၊ ဝါ-ကျောက်ညိုအတိ ပြီးကုန်သော၊ ပတ္တေ-သပိတ်တို့ကို၊ ဘဂဝတော-
အား၊ ဥပနာမေသံ-ကပ်လှူကြကုန်ပြီ၊ [“ဘဂဝတော-၏၊ ဥပနာမေသံ-အနီးသို့
ညွတ်စေကြကုန်ပြီ” ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်၏၊] (ကိ-အဘယ်သို့ လျှောက်၍ ကပ်လှူကြ
ကုန်သနည်း?။) “ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ ဣဓ-ဤသပိတ်၌၊ ဝါ-ဖြင့်၊ ပေ၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတု-
ပါ။” ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်၍ ကပ်လှူကြကုန်ပြီ။

ဘဂဝါ၊ ပစ္စဋ္ဌေ (ပတိ+အဋ္ဌေ)-အသီးအသီး များသော အဖိုးရှိသော၊ ဝါ-
အသစ်စက်စက်ဖြစ်သော၊ သေလမယေ-သော၊ ဝါ-သော၊ ပတ္တေ-၌၊ မန္တဉ္စ
ပေ၊ ပဋိဂ္ဂဟေသိ-ခံယူတော်မူပြီ၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ-ပြီး၍၊ ပရိဘုဉ္ဇိ-ဘုဉ်းပေးတော်
မူပြီ၊ အထ ခေါ် တပုဿဘလ္လိကာ၊ ဝါဏိဇာ-တို့သည်၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဩနိတ
ပတ္တပါဏိ-သပိတ်တော်မှ ဖဲအပ်ပြီးသော လက်ရှိတော်မူသည်ကို၊ ဝိဒိတွာ-သိ၍၊
ဘဂဝတော-၏၊ ပါဒေသု-ခြေတော်တို့၌၊ သိရသာ-ဦးခေါင်းဖြင့်၊ နိပတိတွာ-
ပျပ်ဝပ်၍၊ ပေ၊ အဝေါနံ၊ (ကိ?)။ “ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ ဧတေ မယံ-ထို
တပည့်တော်တို့သည်၊ ဘဂဝန္တံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဓမ္မဉ္စ-တရားတော်ကိုလည်း
ကောင်း၊ သရဏံ-ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဂစ္ဆာမ-ဆည်းကပ်ပါကုန်၏၊ ဝါ-ဉာဏ်ဖြင့်
သိမှတ်ပါကုန်၏၊ ဘဂဝါ-သည်၊ နော-တပည့်တော်တို့ကို၊ အဇ္ဇတံ-ယနေ့ကို၊
အဂ္ဂေ-အစပြု၍၊ ပါဏုပေတေ-အသက်တို့ဖြင့် ဆည်းကပ်တတ်ကုန်သော၊
သရဏံ-ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဂတေ-ဆည်းကပ်တတ်ကုန်သော၊ ဥပါသကေ-
ဥပါသကာတို့ဟူ၍၊ ဓာရေတု-စိတ်၌ ဆောင်တော်မူပါ၊ ဝါ-မှတ်တော်မူပါ။”
ဣတိ - ဤသို့ လျှောက်ကုန်ပြီ။ [သရဏံ စသော ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို

ဝေရဉ္စကဏ္ဍဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။] တေ စ-ထို တပုဿ၊ ဘလ္လိကတို့သည်သာ၊
 လောကေ-၌၊ ပဌမံ-ရှေးဦးစွာ၊ ဒွေဝါစိကာ-နှစ်ခွန်းသောစကား ရှိကုန်သော၊
 (“ဘဂဝန္တံ သရဏံ ဂစ္ဆာမ၊ ဓမ္မဉ္စ” ဟူသော နှစ်ခွန်းသောစကား ရှိကုန်သော၊)
 တစ်နည်း၊ ဒွေဝါစိကာ-နှစ်ခွန်းသော စကားတို့ဖြင့် ဥပါသကာ အဖြစ်သို့
 ရောက်ကုန်သော၊ ဥပါသကာ-ဥပါသကာတို့သည်၊ အဟေသံ-ဖြစ်ကုန်ပြီ။

ရာဇာယတနကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဗြဟ္မဿာစနကထာ

၇။ အထ ခေါ-၌၊ (လင်းလွန်းပင်၏ အနီးအောက်ဝယ် သီတင်းသုံးတော်
 မူပြီးရာ ထိုအခါ၌)၊ ပေ၊ ဘဂဝါ၊ တတြ အပေါလနိဂြောဓမ္မလေ-ထို အပေါလ
 ပညောင်ပင်၏ အနီးအောက်၌၊ ဝိဟရတိ၊ [ဘုရားရှင်သည် ရာဇာယတနမှ
 အပေါလနိဂြောဓသို့ တစ်ဖန် ကြွတော်မူသည်၊] အထ ခေါ-၌၊ ဘဂဝတော-
 ၏၊ (“စေတသော ပရိဝိတက္ကော”၌ စပ်၊) ဝါ-သည်၊ ရဟောဂတဿ-
 ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်၌ ရောက်တော်မူသည်ဖြစ်၍၊ ပဋိသလ္လိနဿ-အာရုံများစွာ၊
 စိတ်ကိုခွာ၍၊ သင့်ရာကောင်းမြတ်၊ တစ်ခုတည်းသော အာရုံ၌ ငြိကပ်တော်မူစဉ်၊
 ဝါ-တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းတော်မူစဉ်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ စေတသော-စိတ်၏၊
 ပရိဝိတက္ကော-အကြံတော်သည်၊ ဥဒပါဒိ-ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ (ကိ?)။

“မေ-ငါသည်၊ အဓိဂတော-ထိုထွင်း၍ သိအပ်၊ ရအပ်ပြီးသော၊ အယံ
 ဓမ္မော-ဤ သစ္စာလေးပါးတရားကို၊ (“ဒုဒ္ဓသော”စသည်၌ စပ်၊) ဝါ-သည်၊
 ဂမ္ဘီရော-နက်နဲလှ၏၊ (ပါမိရှိသူတို့၏ ဉာဏ်မှတစ်ပါး အခြားသူတို့၏ ဉာဏ်ဖြင့်
 မထောက်နိုင်လောက်အောင် နက်နဲလှ၏၊) (ဂမ္ဘီရတ္တာ ဧဝ-နက်နဲသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်ပင်၊) ဒုဒ္ဓသော-ခဲယဉ်းသဖြင့် မြင်ထိုက်၏၊ ဝါ-မြင်နိုင်ခဲ၏၊
 (ဒုဒ္ဓသတ္တာ ဧဝ-မြင်နိုင်ခဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်၊) ဒုရနုဗောဓော-ခဲယဉ်းသဖြင့်
 ထိုးထွင်း၍ သိထိုက်၏၊ ဝါ-သိနိုင်ခဲ၏၊ သန္တော-ကိလေသာနှင့် သင်္ခါရဟူ၊
 အပူခပ်သိမ်း၊ ကုန်ငြိမ်းကင်းပသဖြင့် အေးမြ၏၊ တစ်နည်း၊ သန္တော-သန္တာရမဏ
 သဘာဝကြောင့် အေးမြ၏၊ ပဏီတော-အရသာရှိ၊ ဘောဇဉ်၏သို့၊ သိ၍မဝ၊
 မွန်မြတ်လှ၏၊ [ဤ “သန္တော၊ ပဏီတော” နှစ်ပုဒ်နှင့် လောကုတ္တရာဖြစ်သော
 နိရောဓသစ္စာ၊ မဂ္ဂသစ္စာနှစ်ပါးကိုသာ ရည်ရွယ်တော်မူ၏၊] အတက္ကာဝစရော-

ကြံဆတတ်သောဉာဏ်သည် မသက်ရောက် အပ် မသက်ရောက်နိုင်၊ နိပုဏော-
သိမ်မွေ့၏၊ ပဏ္ဍိတဝေဒနိယော-လှူပြန်းတို့မှာ၊ မတန်ရာသဖြင့်၊ ပညာကြီးလတ်၊
ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့သာ သိအပ်သိနိုင် သိပိုင်၏၊ [“ဂမ္ဘီရော” စသည်တို့၏ အဖွင့်ကို
ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။]

အယံ ပဇာ ပန-ဤ သတ္တဝါအံပေါင်းသည်ကား၊ အာလယရာမာ-ငြိကပ်
မှီဝဲအပ်သော ငါးဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့ဖြင့် မွေ့လျော်တတ်၏၊ (အဋ္ဌကထာနည်း၊)
ဝါ-ငြိကပ်မှီဝဲတတ်သော တဏှာဝိစရိတ တရားတို့ဖြင့် မွေ့လျော်တတ်၏၊
(ဋီကာနည်း၊) အာလယရတာ-ငြိကပ်မှီဝဲအပ်သော ငါးဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့၌
အမြဲမွေ့လျော်တတ်၏၊ ဝါ-၏၊ အာလယသမ္ပဒါတာ-ငြိကပ်မှီဝဲအပ်သော
ငါးဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့၌ လွန်စွာ ဝမ်းမြောက်တတ်၏၊ ဝါ-၏၊ [ဤပုဒ်တို့၏
အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာတို့၌ ပြထားပြီ၊] ယဒိဒံ (ယော+အယံ) ဣဒပစ္စယတာ
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ-ဤ သင်္ခါရ စသော အကျိုးတရားတို့၏ အကြောင်းဖြစ်သော
အဝိဇ္ဇာ စသော တရားဟူသော အကြင် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည်၊ (အတ္ထိ၊)
အာလယရာမာယ-သော၊ ဝါ-သော၊ ပေ၊ ပဇာယ-သည်၊ ဣဒံ ဌာန-ဤ
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟူသော အရာဌာနကို၊ ဒုဒ္ဒသံ-ခဲယဉ်းသဖြင့် မြင်အပ်၏၊ (မြင်နိုင်-
ခဲ၏။)

သဗ္ဗသင်္ခါရသမထော-အလုံးစုံသော လှုပ်လှုပ်ရှားရှား သင်္ခါရတရားတို့၏
ငြိမ်သက်ရာဖြစ်ထသော၊ သဗ္ဗပဓိပဋိနိဿဂ္ဂေါ-အလုံးစုံသော ဥပဓိတို့ကို စွန့်လွှတ်
အပ်ရာ ဖြစ်ထသော၊ တဏှာက္ခယော-တဏှာတို့၏ ကုန်ရာဖြစ်ထသော၊ ဝိရာဂေါ-
ရာဂကိုမှတ်၊ အရပ်ရပ်သော ကိလေသာတို့၏ မတပ်မက်ရာ ဖြစ်ထသော၊
နိရောဓော-ဇရာ၊ မရဏ စသည်အပြား အလုံးစုံသော ဝဋ်ဒုက္ခတရားတို့၏
ချုပ်ရာဖြစ်ထသော၊ ယဒိဒံ (ယံ+ဣဒံ) နိဗ္ဗာနံ-အကြင် နိဗ္ဗာန်သည်၊ (အတ္ထိ၊)
ဣဒမ္ပိ ဌာန-ဤ နိဗ္ဗာန်ဟူသော အရာကိုလည်း၊ သုဒုဒ္ဒသံ-အလွန်ခဲယဉ်းသဖြင့်
မြင်အပ်၏၊ (အလွန် မြင်နိုင်ခဲ၏၊) [ဤ ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌
ပြထားပြီ။]

အဟံ-သည်၊ ဓမ္မ-တရားကို၊ ဧဝ ဒေသေယျံ-အကယ်၍ ဟောအံ၊ စ-
ထိုသို့ ဟောလသော်၊ ပရေ-သူတစ်ပါးတို့သည်၊ မေ-ငါ၏(တရားကို)၊ န
အာဇာနေယျံ-မသိနိုင်ကုန်ရာ၊ သော-ထို မသိသူတို့အား တရားဟောရခြင်း
သည်၊ မမ-၏၊ ကိလမထော-ကိုယ်၏ ပင်ပန်းကြောင်းသည်၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏၊
သာ-ထို မသိသူတို့အား တရားဟောရခြင်းသည်၊ မမ-၏၊ ဝိဟေသာ-ကိုယ်ကို

ညှင်းဆဲကြောင်းသည်၊ (ကိုယ်ကို ညှင်းဆဲရာ ရောက်သည်၊) အဿ-၏၊” ဣတိ-
 သို့၊ (ဥဒပါဒိ)၊ အနစ္စရိယာ (အနု+အစ္စရိယာ)-အဖန်ဖန် အံ့ဩထိုက်ကုန်သော၊
 (အဖန်ဖန် အံ့အားသင့်ဖွယ် ကောင်းကုန်သော၊) တစ်နည်း၊ အနစ္စရိယာ (နု+
 အစ္စရိယာ)-အကြီးအကျယ် အံ့ဩထိုက်ကုန်သော၊ (အကြီးအကျယ် အံ့အားသင့်ဖွယ်
 ကောင်းကုန်သော၊) ပုဗ္ဗေ-ရှေး၌၊ အဿုတပုဗ္ဗာ-မကြားအပ်ဖူးကုန်သော၊ ဣမာ
 ဂါထာယော အပိဿု-ဤ ဂါထာတို့သည်လည်း၊ ဘဂဝန္တံ-၏၊ ပဋိဘံသု-
 ဉာဏ်တော်အား ထင်ရှားလာကုန်ပြီ၊ (ကိ-ကုန်သနည်း?)၊ ကိစ္ဆေန မေ အဓိဂတံ
 ပေ၊ တမောဓန္ဓေန အာဝုတာတိ-ဟူ၍၊ (ပဋိဘံသု၊) [အပိဿုတိ သမ္ပိဏ္ဏနစ္ဆေ
 နိပါတော ပေ၊ ဣမာပိ ဂါထာ ပဋိဘံသုတိ ဒီပေတိ၊-ဋီကာ။]

ဂါထာအနက်။ ။ မေ-ငါသည်၊ ကိစ္ဆေန-ပါရမီ ဖြည့်စဉ်ဝယ် ငြိုငြင်
 ဆင်းရဲသဖြင့်၊ အဓိဂတံ-သိအပ် ရအပ်ပြီးသော သစ္စာလေးပါးတရား
 ကို၊ ဝါ-အရိယမဂ်တရားကို၊ ဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ ပကာသိတံ-ထင်ရှား
 ပြခြင်းငှာ၊ အလံ-အကျိုးမရှိတော့၊ ရာဂဒေါသပရေတေဟိ-ရာဂဒေါသ
 တို့သည် အလွန်ရောက်အပ်သူတို့သည်၊ (ရာဂ, ဒေါသတို့သည်
 လွမ်းမိုးအပ်သူတို့သည်၊) အယံ ဓမ္မော-ဤ သစ္စာလေးပါးတရားကို၊
 ဝါ-ဤအရိယမဂ်တရားကို၊ န သုသမ္ဗုဓော-လွယ်ကူစွာ မသိအပ်၊
 မသိနိုင်။

☸ ပဋိသောတဂါမိ-အရိယမဂ်တည်းဟူသော ရေအယဉ်၏ ရှေးရှု
 ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သို့ သွားထသော၊ တစ်နည်း၊ ပဋိသောတဂါမိ-
 တဏှာ, ဒိဋ္ဌိဟူသော ရေအယဉ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော
 ဝိပဿနာဉာဏ်အားဖြင့် ဖြစ်ထသော၊ နိပုဏံ-သိမ်မွေ့ထသော၊ ဂမ္ဘီရံ-
 မြေကို ဆောင်ထ, ရေတမျှသို့, နက်နဲထသော၊ ဒုဒ္ဒသံ-တောင်ဖြင့်
 လွမ်းဖိ, မုန်ညှင်းစေ့သို့, ကြည့်၍ မထင်, မြင်နိုင်ခဲ့ထသော၊ အဏု-
 အစိတ် တစ်ရာ, ခွဲဖြာစိတ်ထား, သားမြီးဖျားပမာ, သိမ်မွေ့လှစွာသော
 သစ္စာလေးပါးတရားကို၊ ဝါ-အစိတ်တစ်ရာ, ခွဲဖြာစိတ်ထား, သားမြီးဖျား
 ပမာ, သိမ်မွေ့လှစွာသော အရိယမဂ်တရားကို၊ ရာဂရတ္တာ-ကာမ,
 ဘဝ, ဒိဋ္ဌိ သုံးဖြာ ရာဂဖြင့် တပ်မက်နေသော သတ္တဝါတို့သည်၊
 တမောဓန္ဓေန-အဝိဇ္ဇာဟု, အမှောင်စုသည်၊ အာဝုတာ-လွမ်းမိုးပိတ်ဖုံး
 အပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ န ဒက္ခန္တိ-မြင်နိုင်ကြလိမ့်မည် မဟုတ်။
 [ဤ ဂါထာတို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌လည်းကောင်း၊ သာရတ္ထ၌
 လည်းကောင်း ကြည့်ပါ။]

ဣတိဟ-ဤသို့လျှင်၊ ပဋိသန္ဓိကွတော-စဉ်းစားဆင်ခြင်တော်မူသော၊ ဘဂဝတော-၏၊ အပ္ပောသုက္ကတာယ-တရားဟောမှု၌ အားထုတ်ခြင်း မရှိသူ၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ (တရားဟောတော်မမူလိုသူ၏ အဖြစ်ဖြင့်၊) စိတ္တံ-စိတ်တော်သည်၊ နမတိ-ညွတ်၏၊ ဓမ္မဒေသနာယ-တရားဟောတော်မူခြင်းအားဖြင့်၊ နော (နမတိ)-မညွတ်။

၈။ အထ ခေါ-၌၊ (ဘုရားရှင်၏ တရားဟောတော်မမူလိုခြင်းဟူသော အကြံတော်ဖြစ်ရာ ထိုအခါ၌၊) သဟမ္ပတိဿ-သဟမ္ပတိမည်သော၊ ဗြဟ္မာ-ဗြဟ္မာ၏၊ (ဧတံ၌ စပ်၊) ဘဂဝတော-၏၊ စေတောပရိဝိတက္ကံ-ကို၊ စေတသာ-မိမိစိတ်ဖြင့်၊ အညာယ-၍၊ ဧတံ-ဤ ကြွေးကြော်ခြင်းသည်၊ အဟောသိ၊ (ကိ?)၊ “ဘော-အို...ဗြဟ္မာအပေါင်းတို့၊ ယတြ-အကြင် လောက၌၊ အရဟတော-ဝါသနာနှင့် တက္ခ တစ်ထောင့်ငါးရာ ကိလေသာမှ ဝေးကွာတော်မူပြီးသော၊ ဝါ-ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ-မဖောက်မပြန် အမှန် ကိုယ်တိုင် အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူပြီးသော၊ တထာဂတဿ-၏၊ အပ္ပောသုက္ကတာယ-ဖြင့်၊ စိတ္တံ-သည်၊ နမတိ နာမ-ညွတ်တော်မူရသေး၏၊ ဓမ္မဒေသနာယ-အားဖြင့်၊ နော (နမတိ)-မူ၊ (သော) လောကော-ထို လောကကြီးသည်၊ နဿတိ ဝတ-ပျက်စီးပါပေါ့တကား၊ ဘော-တို့၊ (သော) လောကော-သည်၊ ဝိနဿတိ ဝတ-အထူးသဖြင့် ပျက်စီးပါပေါ့တကား၊” ဣတိ-ဤသို့ ကြွေးကြော်ပြီ။ [သဟမ္ပတိ ဗြဟ္မာသည် ဤ ကြွေးကြော်သံကို တစ်သောင်း သော စကြဝဠာမှ ဗြဟ္မာတို့ ကြားလောက်အောင် ကြွေးကြော်၏ဟု ဋီကာ မိန့်သည်။]

အထ ခေါ-၌၊ (ကြွေးကြော်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊) သဟမ္ပတိ-သော၊ ဗြဟ္မာ-သည်၊ (ပါတုရဟောသိ၌ စပ်၊) သေယျထာပိ နာမ-ဥပမာမည်သည်ကား၊ ဗလဝါ-အားရှိသော၊ ပုရိသော-သည်၊ သမိဉ္ဇိတံ-ကွေးအပ်သော၊ ဗာဟံ-လက်မောင်းကို၊ ပသာရေယျ သေယျထာပိ ဝါ-ဆန့်တန်းလိုက်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ပသာရိတံ-ဆန့်တန်းအပ်သော၊ ဗာဟံ-ကို၊ သမိဉ္ဇေယျ သေယျထာပိ ဝါ-ကွေးလိုက်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဧဝမေဝ-ဤအတူသာလျှင်၊ ဗြဟ္မလောကေ-ဗြဟ္မာ့ပြည်၌၊ အန္တရဟိတော-ကွယ်ပျောက်ခဲ့သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဘဂဝတော-၏၊ ပုရတော-ရှေ့တော်၌၊ ပါတုရဟောသိ-ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ (ဓာတွတ္ထသင်္ဂဟ၌ ဣဉ္ဇဓာတ်ဖြင့် “သမိဉ္ဇိတံ ဝါ”စသော ဤ ပုစံကို-တွေ့ရ၏၊ ဆွဲငင်ခြင်း အနက်ကို ဟောသော အဉ္ဇဓာတ်ဖြင့် “သမိဉ္ဇိတံ ဝါ”စသည်ဖြင့်လည်း ဆရာတို့ ပြင်ကြသည်။)

အထ ခေါ-ဌ်၊ (ဘုရားရှင်၏ ရှေ့တော်သို့ ရောက်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊) သဟမ္ပတိဗြဟ္မာ၊ ဧကံသံ-လက်ဝဲတစ်ဖက် ပခုံးထက်၌၊ ဥတ္တရာသင်္ဂ-အပေါ်ခြုံကို၊ ကရိတွာ-ပြု၍၊ ဒက္ခိဏဇာဏုမဏ္ဍလံ-လက်ယာပုဆစ်ဒူးဝန်းကို၊ ပထဝိယံ-မြေ၌၊ နိဟန္တာ-ထောက်၍၊ ယေန-အကြင်ဘက်၌၊ ဘဂဝါ (အတ္ထိ)၊ တေန-မြတ်စွာဘုရား ရှိတော်မူရာ ထိုဘက်သို့၊ အဗ္ဗလိံ-လက်အုပ်ကို၊ ပဏာမေတွာ-ညွတ်စေ၍၊ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ (ကိ?)၊ “ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဓမ္မံ-ကို၊ ဒေသေတု-ဟောတော်မူပါ၊ သုဂတော-ကောင်းသောစကားကိုသာ ပြောဆိုတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဓမ္မံ-ကို၊ ဒေသေတု-ပါ၊ အပ္ပရက္ခဇာတိကာ-ပညာမျက်စိ၌ နည်းသော ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟမြူရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိကုန်သော၊ (ပညာမျက်စိ၌ ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟမြူ နည်းသော သဘောရှိကုန်သော၊) သတ္တာ-သတ္တဝါတို့သည်၊ သန္တိ-ရှိကြပါသေး၏၊ ဓမ္မဿ-တရားတော်ကို၊ အဿဝနတာ-မကြားနာရခြင်းကြောင့်၊ ဓမ္မဿ-မှ၊ ပရိဟာယန္တိ-ဆုတ်ယုတ်ပါကုန်၏၊ (ဓမ္မဿပုဒ်သည် နှစ်ဖက်ကိုဝှဲသော ဥဘယာပေက္ခ ကာကောလောကနနည်းတည်း၊) ဓမ္မဿ-ကို၊ အညာတာရော-ဆိုးထွင်း၍ သိနိုင်သူတို့သည်၊ ဘဝိဿန္တိ-ရှိပါကုန်လိမ့်မည်၊” ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ သဟမ္ပတိ-သော၊ ဗြဟ္မာ-သည်၊ ဣဒံ-ဤစကားကို၊ (“ဒေသေတု ဘန္တေ ဘဂဝါ ဓမ္မံ”စသော ဤ စကားကို၊) အဝေါစ-ပြီ၊ ဣဒံ-ကို၊ ဝတွာန-လျှောက်ပြီး၍၊ အထ-ထိုမှနောက်၌၊ အပရံ-တစ်မျိုးသော၊ ဧတံ-ဤ ဂါထာ စကားကို၊ အဝေါစ-ပြီ၊ (ကိ?)၊ ပါတုရဟောသိ မဂဓေသု ပုဗ္ဗေ၊ ပေ၊ အညာတာရော ဘဝိဿန္တိတိ-ဟူ၍၊ (အဝေါစ)။

ဂါထာအနက်။ ။ မဂဓေန-မဂဓာမည်သော ဇနပုဒ်၌၊ (မဂဓာဟု ဗဟုဝုစ် အမည်ရသော ဇနပုဒ်၌၊) ပုဗ္ဗေ-ရှေး၌၊ သမလေ၊ ဝိ-ရာဂစသော အညစ်အကြေးတို့နှင့် တကွဖြစ်သော ဆရာကြီးတို့သည်၊ စိန္တိတော-မိစ္ဆာဉာဏ်ဖြင့် ကြံဆအပ်သော၊ အသုဒ္ဓေါ-မစင်ကြယ်သော၊ ဓမ္မော-မိစ္ဆာတရားသည်၊ ပါတုရဟောသိ-ထင်ရှားဖြစ်ပါပြီ၊ အမတဿ-သေခြင်းမရှိသော နိဗ္ဗာန်၏၊ ဧတံ ဒွါရံ-ဤ အရိယမဂ်တည်းဟူသော တံခါးကို၊ အပါပုရ-ဖွင့်ပေးတော်မူပါ၊ ဝိမလေန-ကင်းသော ရာဂ အစရှိသော အညစ်အကြေး ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အနုဗုဒ္ဓံ-ဘာဝနာ အစဉ်အားဖြင့် သိတော်မူအပ်သော၊ ဓမ္မံ-သစ္စာလေးပါး တရားတော်ကို၊ သုဏန္တု-နာကြပါစေကုန်။

(စက္ခုမာ-ပသာဒစက္ခုရှိသော၊ ပုံရိသော-သည်။) သေလေ-ကျောက်
 ဖြင့်ဖြစ်သော၊ ဝါ-ကျောက်အတိပြီးသော၊ ပဗ္ဗတမုဒ္ဒနိ-တောင်ထိပ်၌၊
 ယထာ ဌိတော(ဧဝ)-ရပ်မြဲတိုင်းသာလျှင်၊ သမန္တတော-ပတ်ဝန်းကျင်၌
 ဇနတံ-သတ္တဝါအပေါင်းကို၊ ပသေ ယထာ-မြင်ရာသကဲ့သို့၊ တထာ-
 ထိုအတူ၊ သုမေဓ-ကောင်းသောပညာ ရှိတော်မူသော၊ သမန္တစက္ခု-
 အလုံးစုံကို သိမြင်နိုင်သော ဉာဏ်စက္ခု ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊
 (တွံ)ပိ-ရှင်တော်ဘုရားသည်လည်း၊ [“ယထာပိ”၌ ပိနှင့် တွဲပါ။]
 တထုပမံ-ထို ကျောက်တောင်ဟူသော ဥပမာရှိသော၊ ဓမ္မမယံ-ပညာဖြင့်
 ဖြစ်သော၊ ဝါ-ပညာအတိပြီးသော၊ တစ်နည်း၊ ဓမ္မမယံ-လောကုတ္တရာ
 တရားဖြင့်ဖြစ်သော၊ ဝါ-လောကုတ္တရာတရား အတိပြီးသော၊ ပါသာဒံ-
 ပြာသာဒ်သို့၊ အာရုယု-တက်တော်မူ၍၊ အပေတသောကော-ကင်းသော
 သောက ရှိတော်မူသည်၊ (ဟုတွာ)၊ သောကာဝတိဏ္ဍံ-သောကသည်
 သက်ရောက်အပ်သော၊ ဇာတိဇရာဘိဘူတံ-ဇာတိ၊ဇရာသည် လွမ်းမိုး
 အပ်သော၊ ဇနတံ-သတ္တဝါ အပေါင်းကို၊ အဝေက္ခဿု-ကြည့်ရှုတော်
 မူပါ။

☞ ဝီရ-သမ္မပဓာန၊ ဝီရိယဖြင့်၊ လုံ့လကြီးမြင့်၊ ရဲရင့်တော်မူထသော၊
 ဝိဇီတသင်္ဂါမ-အောင်အပ်ပြီးသော မာရ်စစ်မြေပြင် ရှိတော်မူထသော၊
 သတ္တဝါဟ-ကုန်သည်မှူးကြီးနှင့် တူတော်မူထသော၊ အနဏ-
 ကာမစ္ဆန္ဒဟူသော ကြွေးမြီရှိတော်မမူသော မြတ်စွာဘုရား၊ (တွံ-ရှင်တော်
 မြတ်ဘုရားသည်။) ဥဋ္ဌေဟိ-နေရာမှ ထတော်မူပါ၊ ဝါ-အပ္ပောသုက္က
 သင်္ကောစမှ ထတော်မူပါ၊ လောကေ-လောက၌၊ ဝိစရ-ဒေသစာရီ
 လှည့်လည်တော်မူပါ၊ ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရား၊ (တွံ-သည်။) ဓမ္မ-ကို၊
 ဒေသဿု-ဟောတော်မူပါ၊ အညာတာရော-တိုလည်၊ ဘဝိဿန္တိ-ရှိကြ
 ပါလိမ့်မည်။ [ဤဂါထာတို့၏ အဖွင့်ကို၊ ဘ...ဘဒ္ဒိကာ၌ ကြည့်ပါ။]

ဧဝံ-သို့၊ ဝုတ္တေ-လျှောက်အပ်သော်၊ ဘဂဝါ၊ သဟမ္ပတိ-သဟမ္ပတိမည်သော၊
 ဗြဟ္မာနံ-ဗြဟ္မာကို၊ ဧတံ-ကို၊ အဝေါစ-မိန့်တော်မူပြီ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ မိန့်တော်
 မူသနည်း။) “ဗြဟ္မေ-ဗြဟ္မာ၊ မယုမ္ပိ-ငါ၏လည်း၊ ဝါ-ငါ့မှာလည်း၊ ဧတံ-ဤ
 အကြံသည်၊အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ၊ (ကိ?)၊ “အဓိဂတော ပေ၊ ဝိဟေသာ” ဣတိ-ပြီ၊

ဗြဟ္မေ၊ အနန္တရိယာ-ကုန်သော၊ ပုဗ္ဗေ-ဌံ၊ အသုတပုဗ္ဗာ-ကုန်သော၊ ဣမာ
ဂါထာယော အပိသု-တို့သည်လည်း၊ မ-ငါ၏၊ ပဋိဘံသု-ကုန်ပြီ၊ ပေ၊ အာဂုတာ၊
ဣတိ-ကုန်ပြီ၊ ဣတိဟ-လျှင်၊ ပေ၊ နော (နမတိ)၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်
မူပြီ။

☸ ဒုတိယမ္ဗိ-နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း၊ ပေ၊ တတိယမ္ဗိ-လည်း၊ ပေ၊ ဘဝဿန္တိ၊
ဣတိ (အဝေါစ)။

၉။ အထ ခေါ-ဌံ၊ (တတိယအကြိမ်လျှောက်ရာ ထိုအခါ၌) ဘဂဝါ-
သည်၊ ဗြဟ္မုနော-၏၊ အဇ္ဈေသနံ-တိုက်တွန်းတောင်းပန်ခြင်းကို၊ ဝိဒိတွာ စ-
သိတော်မူ၍လည်းကောင်း၊ သတ္တေသု-သတ္တဝါတို့၌၊ ကာရညတံ-သနားခြင်း
ရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ပဋိစ္စ စ-စွဲ၍လည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ-ဣန္ဒြိယ
ပရောပရိယတ္တဉာဏ်၊ အာသယာနုသယဉာဏ်ဟူသော ဗုဒ္ဓစက္ခုတော်ဖြင့်၊ လောကံ-
လောကကို၊ ဝေါလောကေသိ-ကြည့်တော်မူပြီ။

ဘဂဝါ၊ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ-ဖြင့်၊ ဝေါလောကေန္ဓော-ကြည့်တော်မူလသော်၊ အပ္ပ
ရဇက္ခေ-ပညာမျက်စိ၌ နည်းသော ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟမြူ ရှိကုန်သော၊
သတ္တေ-သတ္တဝါတို့ကိုလည်းကောင်း၊ မဟာရဇက္ခေ-ပညာမျက်စိ၌ များသော ရာဂ၊
ဒေါသ၊ မောဟမြူ ရှိကုန်သော၊ သတ္တေ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ တိက္ခိန္ဒြိယေ-
ထက်မြက်သောသဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေရှိကုန်သော၊ သတ္တေ-လည်းကောင်း၊ မုဒိန္ဒြိယေ-
နူးညံ့သော သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေရှိကုန်သော၊ သတ္တေ-လည်းကောင်း၊ သွာကာရေ-
ကောင်းသော သဒ္ဓါစသော အခြင်းအရာရှိကုန်သော၊ သတ္တေ-လည်းကောင်း၊
ဒွါကာရေ-မကောင်းသော သဒ္ဓါစသော အခြင်းအရာရှိကုန်သော၊ သတ္တေ-လည်း
ကောင်း၊ သုဝိညာပယေ-လွယ်ကူသဖြင့် သိစေအပ် သိစေနိုင်ကုန်သော၊ သတ္တေ-
လည်းကောင်း၊ ဒုဝိညာပယေ (ပိယေ)-ခဲယဉ်းသဖြင့် သိစေအပ် သိစေနိုင်ကုန်
သော၊ သတ္တေ-လည်းကောင်း၊ အပ္ပေကစ္ဆေ-အချို့ကုန်သော၊ ပရလောကဝဇ္ဇ
ဘယဒဿာဝိနေ-တမလွန်လောက၊ အကုသိုလ် အပြစ်တို့ကို ဘေးအားဖြင့် ရှုတတ်
ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝိဟရန္တေ -နေကုန်သော၊ သတ္တေ-လည်းကောင်း၊ အပ္ပေကစ္ဆေ-
ကုန်သော၊ န ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝိနေ-တမလွန်လောက၊ အကုသိုလ်အပြစ်
တို့ကို ဘေးအားဖြင့် မရှုတတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝိဟရန္တေ -နေကုန်သော၊ သတ္တေ-
တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အဒ္ဓသာ-မြင်တော်မူပြီ။

သေယျထာပိ နာမ-ဥပမာမည်သည်ကား၊ ဥပ္ပလိနိယံ ဝါ-ကုမုဒြာကြာရိရာ ရေကန်၌သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကုမုဒြာကြာတော၌သော်လည်းကောင်း၊ ပဒုမိနိယံ ဝါ-ပဒုမ္မာကြာရိရာ ရေကန်၌သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ပဒုမ္မာကြာတော၌သော်လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏရိကိနိယံ ဝါ-ပုဏ္ဏရိကိကြာရိရာ ရေကန်၌သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ပုဏ္ဏရိကိကြာတော၌သော်လည်းကောင်း၊ ဥဒကေ-ရေ၌၊ ဇာတာနိ-ပေါက်ကုန်သော၊ ဥဒကေ-၌၊ သံဝဗ္ဗာနိ-ကြီးပွားကုန်သော၊ ဥဒကာ-မှ၊ အနုဂ္ဂတာနိ-မပေါ်တက်ကုန်သော၊ အန္တော နိမုဂ္ဂပေါသီနိ-ရေ၏အတွင်း၌ နစ်မြုပ်လျက် ကြီးပွားကုန်သော၊ အပ္ပေကစ္စာနိ-အချို့ကုန်သော၊ ဥပ္ပလာနိ” ဝါ-ကုမုဒြာကြာတို့ကို လည်းကောင်း၊ ပဒုမာနိ ဝါ-ပဒုမ္မာကြာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏရိကာနိ ဝါ-ပုဏ္ဏရိကိကြာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဥဒကေ ဇာတာန ဥဒကေ သံဝဗ္ဗာနိ၊ သမောဒကံ-ရေနှင့် အညီအမျှ၊ ဌိတာနိ-တည်ကုန်သော၊ အပ္ပေကစ္စာနိ ၊ပေ၊ ပုဏ္ဏရိကာနိ ဝါ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဥဒကေ ၊ပေ၊ ဒကံ-ကို၊ အစ္စဂ္ဂမ္မ-လွန်၍၊

၁။ ဥပ္ပလာနိ။ ။ အဘိဓာန်နိဿယသစ် (၆၈၈)ဂါထာ၌ “ဥပ္ပလ”ကို “ကုမုဒြာကြာ”ဟု ဘာသာပြန်တော်မူ၏။ သီလက္ခန္ဓာ၊ သာမညဖလသုတ္တဋ္ဌကထာ၊ တတိယဇ္ဈာနကထာ၌မူ “သေတရတ္တနီလေသု ယံကိဉ္စိ ဥပ္ပလံ ဥပ္ပလမေဝ-ကြာဖြူ၊ ကြာနီ၊ ကြာညီ” သုံးမျိုးလုံးကိုပင် “ဥပ္ပလ”ဟု ဖွင့်၏။ ထို့ကြောင့် “ဥပ္ပလိနိယံ ဝါ-ကာဖြူ၊ ကြာနီ၊ ကြာညီ တော၌သော်လည်းကောင်း၊ ဥပ္ပလာနိ ဝါ-ကြာဖြူ၊ ကြာနီ၊ ကြာညီတို့ကိုလည်းကောင်း” ဤသို့လည်း ပေးနိုင်ပါသည်။

ကြာလေးမျိုး။ ။ (၁) ရေမှ မပေါ်တက်ဘဲ ရေထဲ၌ နစ်မြုပ်လျက် ကြီးပွားနေသော အန္တောနိမုဂ္ဂပေါသီကြာ=ဤကြာသည် တတိယနေ၌ ပွင့်မည့်ကြာတည်း။

(၂) ရေ၏ မျက်နှာပြင်နှင့် အညီအမျှတည်သော သမောဒကဌိတကြာ=ဤ ကြာသည် နက်ဖြန် (ဒုတိယ)နေ၌ ပွင့်မည့်ကြာတည်း။

(၃) ရေမျက်နှာပြင်ကို လွန်တက်၍ တည်နေသော ဥဒကံ အစ္စဂ္ဂမ္မဌိတကြာ=ဤ ကြာသည် နေရောင်ခြည်ကို စောင့်မျှော်လျက်နေသော . . .နုပွင့်မည့် ကြာတည်း။ ဤ ကြာသုံးမျိုးသာ ပါဠိတော်၌ ပါ၏။

(၄) ရေထဲ၌ နစ်မြုပ်လျက် ကြာရောဂါစွဲနေသော “သရောဂဥပ္ပလ” ကြာ တစ်မျိုးလည်း ရှိသေး၏။ ဤကြာသည် မပွင့်နိုင်တော့ဘဲ ငါးလိပ်တို့၏ အစာသာ ဖြစ်လိမ့်မည်။ ဤကြာကို ပါဠိတော်၌ မပါသော်လည်း နောက်၌ပြမည့် ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးနှင့်လျော်အောင် ဆောင်ပြပါဟု ဋီကာ၌ မိန့်သည်။

ဌိတာနိ-ကုန်သော၊ ဥဒကေန-ရေဖြင့်၊ အနုပလိတ္တာနိ-မလိမ်းကျအပ် မငြိကပ်အပ် ကုန်သော၊ အပေကဏ္ဍာနိ ပေ၊ ပုဏ္ဏရိကာနိ ဝါ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ (ပသေယျ) သေယျထာပိ-မြင်ရာသကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝံ-ဤ အတူ ဤအတူသာလျှင်၊ ဘဂဝါ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ၊ ပေ၊ အဒ္ဒသာ-ပြီ။

ဒိသ္မာန-မြင်တော်မူခြင်းကြောင့်၊ သဟမ္ပတိ-သော၊ ဗြဟ္မာနံ-ကို၊ ဂါထာယ- ဂါထာဖြင့်၊ ပစ္စဘာသိ (ပတိ+အဘာသိ)-ရည်ရွယ်၍ ရွတ်ဆိုတော်မူပြီ၊ (ကိ- အဘယ်သို့ ရွတ်ဆိုတော်မူသနည်း?)၊ အပါပုတေသံ ပေ၊ ဗြဟ္မေတိ-ဟူ၍၊ (ပစ္စဘာသိ)၊ [စာအုပ်တို့၌ “အပါရုတာတေသံ” ဟု တွေ့ရ၏၊ “အပါပုတေသံ” ဟု ရှိသင့်ကြောင်းကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ “အပါပုတာ + ဧသံ” ဟု ပုဒ်ဖြတ် ပါ။]

ဂါထာအနက်။ ။ ဗြဟ္မေ-ဗြဟ္မာ၊ ယေ-အကြင်သူတို့သည်၊ သေတဝန္ဓော- ပသာဒသောတ၊ ဉာဏ်ရှိကြကုန်၏၊ (တေ-ထိုသူတို့သည်) သဒ္ဓ- ဘုရားတရား၌ ယုံကြည်ခြင်းဟူသော သဒ္ဓါကို၊ ပမုဉ္ဇန္တု-လွတ်ကြပါ စေကုန်၊ ဝါ-ထင်ရှားပြကြပါစေကုန်၊ ဧသံ-ဤသူတို့၏(အတွက်)၊ အမတဿ-သေခြင်းမရှိသော နိဗ္ဗာန်၏၊ (အမြောက်နိဗ္ဗာန်၏)၊ ဒွါရာ- အရိယမဂ်တည်းဟူသော တံခါးကို၊ အပါပုတာ-ဖွင့်အပ်ပြီ၊ အဟံ- သည်၊ ဝိဟိံသသညီ-ကိုယ်၊ နှုတ်တို့၏ ပင်ပန်းရုံသာဟု အမှတ်ရှိတော် မူသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပဂုဏံ-အဝါးဝစ္စာ လေ့လာအပ်ပြီးသော၊ ပဏိတံ- မွန်မြတ်သော၊ ဓမ္မံ-သစ္စာလေးပါးတရားကို၊ ဝါ-အရိယမဂ်တရားကို၊ မနုဇေသု-နတ်လူတို့၌၊ န ဘာသိ-ဟောတော်မူခဲ့ပြီ၊ ဝါ-မဟောအံ့ဟု ကြံတော်မူခဲ့ပြီ။

၁။ ဥပ္ပဋိတည၊ ဝိပဋ္ဌိတည။ ။ အကျဉ်းမာတိကာကို ဟောရုံမျှဖြင့် တရားထူး ရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် “ဥပ္ပဋိတည” မည်၏၊ [ဥပ္ပဋိတေ (ဓမ္မံ) ဇာနာတိတိ ဥပ္ပဋိတည၊- ဉာဏ်ကို ဖွင့်လှစ်အပ်သော် တရားကို သိသူ။]

အကျယ်ချဲ့၍ ဟောပြုမှ တရားထူးရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် “ဝိပဋ္ဌိတည” မည်၏၊ [ဝိပဋ္ဌိတံ+ဇာနာတိတိ ဝိပဋ္ဌိတည၊-အကျယ်ချဲ့အပ်သော အနက်ကို သိသူ။]

နေယျ။ ။ တရားတော်ကို အကျယ် ကြားနာရုံမျှဖြင့် တရားထူးကို မရဘဲ ပါဠိတော်ကို သင်ယူခြင်း၊ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို မေးခြင်း၊ စိတ်၌ သွင်းထား စဉ်းစားခြင်း၊

အထ ခေါ-၌၊ သဟံမွတိ ဗြဟ္မာ၊ (အန္တရဓာယိ၌ စပ်၊) ဘဂဝတာ-သည်၊
 ဓမ္မဒေသနာယ-ငှာ၊ ကတာဝကာသော-ပြုအပ်ပြီးသော အခွင့်ရှိသည်၊ ဝါ-
 ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီးသည်၊ အမိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိ-ဤသို့သိ၍၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊
 အဘိဝါဒေတွာ-အလွန်ရှိသေစွာ ရှိခိုး၍၊ ပဒက္ခိဏံ-အရိအသေကို၊ ကတွာ-ပြု၍၊
 တတ္ထေဝ-ထိုအရပ်၌ပင်၊ အန္တရဓာယိ-ကွယ်ပျောက်ပြီ။ [မိမိနေရာဖြစ်သော
 ပဌမဈာန်ဗြဟ္မာ့ဘုံသို့ ပြန်သွားသည်ဟု ဆိုလိုသည်။]

ဗြဟ္မယာစနကထာ နိဋ္ဌိတာ။

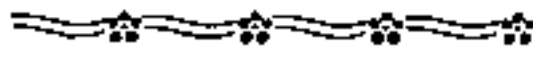
သူတော်ကောင်းဖြစ်သော မိတ်ဆွေတို့ကို ပေါင်းသင်းခြင်း၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း နှလုံးသွင်းခြင်းကို
 ပြုမှ တရားထူး ရနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် “နေယျ” မည်၏။ [ဥဒ္ဒေသာဒီဟိ နေတဗ္ဗောတိ
 နေယျော-ဥဒ္ဒေသ စသည်တို့ဖြင့် ဆောင်ပြုထိုက်သူ။]

ဗဒပရမ။ ။ တရားတော်ကို များစွာပင် ကြားနာ၊ ရွတ်အံ၊ ဆောင်ရွက်၊ ပို့ချလျက်
 ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ပါသော်လည်း ဤဘဝ၌ တရားထူး မရနိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်
 “ပဒပရမ” မည်၏။ [ပဒမေဝ + ပရမံ ယသ္မာတိ ပဒပရမော-ပုဒ်ဗျည်းသာလျှင်
 အလွန်ဆုံး အတိုင်းအရှည်ရှိသူ၊] ဤပုဂ္ဂိုလ်အတွက် တရားဒေသနာတော်သည် နောက်
 နောက်ဘဝ၌ အထုံဝါသနာ (ပါရမီဓာတ်ခံ)ပါခြင်းအကျိုး ရှိပေသည်။

ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးနှင့် ကြာလေးမျိုး။ ။ ဥဋ္ဌိတညူသည် နံပါတ်(၃) ကြာနှင့် တူ၏၊
 ဝိပဋ္ဌိတညူသည် နံပါတ်(၂) ကြာနှင့်၊ နေယျသည် နံပါတ်(၁) ကြာနှင့်၊ ပဒပရမသည်
 နံပါတ်(၄) ကြာနှင့် တူ၏။

ဘုရားရှင် သိတော်မူ။ ။ ဘုရားရှင်သည် တစ်သောင်းသော လောကဓာတ်ကို
 ဗုဒ္ဓစက္ခုဖြင့် ကြည့်ရှုတော်မူသော်အခါ “ဤ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အပ္ပရဇက္ခေ၊ ဤ
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဗဟာရဇက္ခေ၊ ဤ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် တိက္ခိန္ဒြိယ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်
 မုဒိန္ဒြိယ” စသည်ဖြင့် မြင်တော်မူ၏၊ ထို့ကြောင့် “အဒ္ဒသာ ခေါ ဘဂဝါ ပေ၊
 အပ္ပရဇက္ခေ” စသည်ဖြင့် ပါဠိတော် အစဉ်ရှိသည်။

ထို အပ္ပရဇက္ခေပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်လည်း “ဤ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကား ဥဋ္ဌိတညူ၊ ဤ ပုဂ္ဂိုလ်
 တို့ကား ဝိပဋ္ဌိတညူ” စသည်ဖြင့် ထင်ထင်ရှားရှား ကွဲပြားစွာ သိတော်မူ၏၊ ထို့ကြောင့်
 “သေယျတာပိ နာမ ဥပလိနိယံ ဝါ” စသည်ဖြင့် ပါဠိတော် အစဉ်ရှိပါသည်။ [ဋီကာ၌
 ဘဗ္ဗ=တရားကို သိထိုက်သူ၊ အဘဗ္ဗ-တရားကို မသိထိုက်သူတို့နှင့် ရာဂစရိတ စသော
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို သိတော်မူပုံကိုလည်း ပြသေး၏၊ ရှုလေတော့။]

၆-ပဉ္စဝဂ္ဂိယကထာ

၁၀။ အထ ခေါ-၌၊ (တရားဟောတော်မူအံ့ဟု ဆုံးဖြတ်တော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌) ပေ၊ အဟောသိ (ကိ?)၊ အဟံ-သည်၊ ကဿ-အဘယ်သူအား၊ ပဌမ-ရှေးဦးစွာ၊ ဓမ္မ-တရားကို၊ တစ်နည်း-ပဌမ ဓမ္မ-တရားဦးကို၊ ဒေသေယျံ န ခေါ-ဟောရပါအံ့နည်း?၊ ကော-အဘယ်သူသည်၊ ဣမံ ဓမ္မ-ကို၊ ခိပ္ပမေဝ-လျင်စွာသာလျှင်၊ အာဇာနိဿတိ-သိနိုင်လိမ့်မည်နည်း?၊ (သိနိုင်ပါ့မလဲ)၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံတော်ဖြစ်ပြီ။

အထ ခေါ ပေ၊ ဧတံ-ဤ အကြံတော်သည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ပြန်ပြီ၊ [ဧတံ-ဤ အဆုံးအဖြတ်တော်သည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ၊ ဤသို့လည်း ပေးပါ၊] (ကိ?) “ကာလာမော-အနွယ်အားဖြင့် ကာလာမမည်သော၊ အယံ အာဠာရော-ဤ အာဠာရရသေ့သည်၊ ပဏ္ဍိတော-ကြောင်းကျိုးမြင်သိ၊ ပင်ကိုဉာဏ် ရှိ၏၊ ဗျတ္တော-ထက်မြက်၏၊ မေဓာဝီ-အကြောင်းအားလျော်စွာ တစ်ခဏချင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ပညာရှိ၏၊ ဒီဃရတ္တံ-လုံး၊ အပ္ပရဇက္ခဇာတိကော-ပညာမျက်စိ၌ နည်းသော ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟမြူ ရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိ၏၊ (ပညာမျက်စိ၌ ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟမြူ နည်းသောသဘောရှိ၏၊) အဟံ ကာလာမဿ ပေ၊ ယန္တုနံ ဒေသေယျံ-အကယ်၍ ဟောတော်မူရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ သော-ထို အာဠာရ ရသေ့သည်၊ ပေ၊ အာဇာနိဿတိ-သိလိမ့်မည်” ဣတိ-ဤသို့ အကြံတော်ဖြစ်ပြီ၊ ဝါ-ဤသို့ ဆုံးဖြတ်တော်မူပြီ။

အထ ခေါ-၌၊ အန္တရဟိတာ-ကွယ်ပျောက်သော၊ (ကိုယ်ထင်မပြသော၊) ဒေဝတာ-နတ်သည်၊ ဘဂဝတော-အား၊ အာရောစေသိ-လျှောက်ပြီ၊ (ကိ?)၊ “ဘန္တေ၊ ကာလာမော၊ အာဠာရော-သည်၊ သတ္တာဟကာလင်္ကကော-ကွယ်လွန်ပြီးသော အာဠာရ ရသေ့၏ ခုနစ်ရက် ရှိပါပြီ” (ကွယ်လွန်ပြီး၍ ခုနစ်ရက် ရှိပါပြီ) ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ဘဂဝတောပိ-၏လည်း၊ ဉာဏံ-သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်သည်၊ ဥဒပါဒိ-ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ (ကိ?)၊ “ကာလာမော၊ အာဠာရော-သည်၊

၁။ ယန္တုနံ ။ ဤပုဒ်၏အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ ဒုတိယအုပ်၊ စာမျက်နှာ (၁၈၇)၌ ပြထားပြီ၊ ရှေးနိဿယ၌ တစ်ချို့နေရာဝယ် “ယန္တုနံ-အကယ်၍၊ ပေ၊ ဒေသေယျံ-ဟောတော်မူရပါမူကား၊ သာဓု ဝတ-ကောင်းလေစွ၊” ဤသို့ သာဓုဝတ”ကို ထည့်၍ ပေးထားသည်။

သတ္တာဟကာလင်္ကတော-ရှိပြီ” ဣတိ-ဤသို့ ဉာဏ်တော်အား ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ (သိတော်မူပြီ) အထ ဟေ၊ “အာဠာရော-သည်၊ မဟာဇာနိယော-ကြီးစွာသော ဆုံးရှုံးခြင်း ရှိလေစွ၊ ဟိ-မှန်၏၊ သော-ထို အာဠာရ ရသေ့သည်၊ ဟေ၊ သစေ သုဏောယျ-အကယ်၍ နာရအံ့၊ (စေ သုဏန္တေ-ဤသို့ နာရလသော်၊) ဝိပုမေဝ၊ အာဇာနေယျ-သိနိုင်ရာ၏” ဣတိ-ပြီ၊ ဟေ၊ “ရာမပုတ္တော-ရာမ၏သားဖြစ်သော၊ အယံ ဥဒကော-ဤ ဥဒကရသေ့သည်၊ ဟေ၊ အာဇာနိဿတိ” ဟေ၊ “အဘိဒေါသ ကာလင်္ကတော-ညဉ့်ဦးယံက ကွယ်လွန်ပါပြီ” (“ကွယ်လွန်ပြီးသော ဥဒကရသေ့ ၏ ညဉ့်ဦးယံ ရှိပါပြီ” ဟု သဒ္ဒတ္ထပေးပါ၊) ဟေ၊ [ဤ ပုဒ်အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

အထ ခေါ ဟေ၊ “ပဉ္စဝဂ္ဂိယာ-ငါးယောက်အစဉ် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ- ပဉ္စဝဂ္ဂိတို့မည်သော၊ ဘိက္ခု-ရသေ့တို့သည်၊ မေ-အား၊ ဗဟုကာရာ-များသော လျော်သော ကျေးဇူးကို ပြုတတ်ကုန်၏၊ [ရှေးနိဿယ၌ “မေ-အား၊ ဗဟုကာရာ- များသော ကျေးဇူးရှိကုန်၏” ဟု ပေး၏၊] ယေ-ယင်း ပဉ္စဝဂ္ဂိရသေ့တို့သည်၊ ပဓာနပဟိတတ္ထံ-ကမ္မဋ္ဌာန်းအကျိုးငှာ စေလွှတ်အပ်သော ကိုယ်ခန္ဓာရှိသော၊ မံ- ကို၊ ဥပဋ္ဌဟိံသု-ပြုစုကြကုန်ပြီ၊ အဟံ-သည်၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာနံ ဟေ၊ ယံနန္တရ ဒေသေယျံ-စွ” ဣတိ-ဤသို့ အကြံတော်ဖြစ်ပြီ၊ ဟေ၊ အဟောသိ-ဖြစ်ပြန်ပြီ၊ (ကိ?)၊ “ဧတရဟိ-ယခုအခါ၌၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာ၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ကဟံ-အဘယ် အရပ်၌၊ ဝိဟရန္တိ န ခေါ-နေကြပါကုန်လိမ့်မည်နည်း?” ဣတိ-ပြီ။

ဘဂဝါ-သည်၊ ဒိဗ္ဗေန-နတ်၌ဖြစ်သော ပသာဒစက္ခုနှင့်တူသော၊ ဝိသုဒ္ဓေန- တစ်ဆယ့်တစ်ပါးသော ဥပက္ကိလေသတို့မှ စင်ကြယ်သော၊ အတိက္ကန္တမာနုသကေန- လူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မြင်လောက်ရာ ရူပါရုံကို လွန်သော၊ ဝါ-လူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ပသာဒစက္ခုကို လွန်သော၊ စက္ခုနာ-အဘိညာဉ်စက္ခုဖြင့်၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိယေ- ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဗာရာဏသီယံ-ဗာရာဏသီမြို့၌၊ ဝါ-၏ အနီးဖြစ်သော၊ ဣသိပတနေ-ဣသိပတနမည်သော၊ (ဣသိမည်တော်မူသော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အရှင်မြတ်တို့၏ ကောင်းကင်မှ ဆင်းသက်ရာ၊ ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်ရာ ဖြစ်သော၊) မိဂဒါယေ-မိဂဒါဝုန်တော၌၊ (သားကောင်းတို့အား ဘေးမဲ့ ပေးရာ တော၌) ဝိဟရန္တေ-နေကြသည်တို့ကို၊ အဒ္ဓသာ-မြင်တော်မူပြီ၊ အထ ခေါ-

မြင်တော်မူရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ၊ ဥရုဝေလာယံ-၌၊ ယထာဘိရန္တံ-ကျွတ်ထိုက်
 ကြသား ဝေနေများကို ထောက်ထားရှုမျှော် အလိုတော်အတိုင်း၊ ဝိဟရိတွာ-
 သီတင်းသုံးတော်မူပြီး၍၊ ယေန-အကြင် အရပ်၌၊ ဗာရာဏသီ (အတ္ထိ)၊ တေန-
 ဗာရာဏသီမြို့ရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ စာရိကံ-ဒေသစာရိကို၊ ပက္ကမိ-ကြွတော်မူပြီ။
 [“ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ” စသော ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ၊ ဒုတိယ
 အုပ်၊ ဝေရုဉ္ဇကဏ္ဍ၌ ပြခဲ့ပြီ။]

၁၁။ ဥပကော-ဥပက မည်သော၊ အာဇီဝကော-အာဇီဝကသည်၊
 [“တက္ကတွန်း” ဟု ရှေးက အနက်ပေးတော်မူကြ၏၊] ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဂယံ-ဂယာ
 ရွာ၏၊ အန္တရာ စ-အကြား၌လည်းကောင်း၊ ဗောဓိ-ဗောဓိပင်၏၊ အန္တရာ စ-
 ၌လည်းကောင်း၊ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နံ-ရှည်သောခရီးကို ကြွတော်မူနေသည်ကို၊
 အဒ္ဓသာ-မြင်ပြီ၊ ဒိသ္မာန-မြင်ခြင်းကြောင့်၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဧတံ-ဤ စကားကို၊
 အဝေါစ-ပြောပြီ၊ (ကိ?)၊ “အာဝုသော-ငါ့ရှင်၊ တေ-အသင်၏၊ ဣန္ဒြိယာနိ-
 ဣန္ဒြေတို့သည်၊ ဝိပ္ပသန္နာနိ-အထူးသဖြင့် ကြည်လင်ပါပေကုန်၏၊ ဆဝိဝဇ္ဈော-
 အရေ၏ အဆင်းသည်၊ ပရိသုဒ္ဓေါ-ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ပါပေ၏၊ ပရိယော
 ဒါတော-ထက်ဝန်းကျင် ဖြူစင်ပါပေ၏၊ အာဝုသော၊ တွံ-သည်၊ ကံ-အဘယ်
 ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဥဒ္ဓိဿ-ရည်မှန်း၍၊ ပဗ္ဗဇိတော-ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ခဲ့သည်၊
 ဝါ-ရဟန်းပြုခဲ့သည်၊ အသိ-ဖြစ်ပါသနည်း?၊ တေ-၏၊ သတ္ထာ-ဆရာသည်၊
 ကော ဝါ-အဘယ်သူပါနည်း?၊ တွံ-သည်၊ ကဿ ဝါ-အဘယ်သူ၏လည်း၊
 ဓမ္မံ-ကို၊ ရောစေသိ-နှစ်သက်ပါသနည်း?” ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ၊ (မေးပြီ) ဧဝံ-
 သို့၊ ဝုတ္တေ-ပြောအပ်သော်၊ (မေးအပ်သော်)၊ ဘဂဝါ၊ ဥပကံ၊ အာဇီဝကံ-ကို၊
 ဂါထာဟိ-ဂါထာတို့ဖြင့်၊ အဇ္ဈဘာသိ-(သိစေလိုအပ်သော အနက်ကို) ရည်ရွယ်၍
 မိန့်တော်မူပြီ၊ (ကိ?)။

☞ ဂါထာအနက်။ “(ဥပက-ဥပက) အဟံ-သည်၊ သဗ္ဗာတိဘူ-အလုံးစုံသော
 တေဘူမကတရားကို လွမ်းမိုးတော်မူနိုင်သည်၊ သဗ္ဗဝိဒူ-အလုံးစုံသော
 စတုဘူမက တရားကို သိတော်မူပြီးသည်၊ အသ္မိ-ဖြစ်၏၊ သဗ္ဗေသု-
 ကုန်သော၊ ဓမ္မေသု-တေဘူမကတရားတို့၌၊ အနုပလိတ္တော-ကိလေသာ
 သံည လိမ်းကျတော်မမူအပ်သည်၊ ဝါ-ငြိကပ်တော်မမူသည်၊ (အသ္မိ)၊
 သဗ္ဗုယော-အလုံးစုံသော တေဘူမကတရားကို စွန့်လွှတ်တော်မူပြီးသည်၊

တဏှာက္ခယေ-တဏှာ၏ကုန်ရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်၌၊ ဝိမုတ္တော-
အာရုံပြုသော အားဖြင့် လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် သက်ဝင်တော်မူပြီးသည်၊
(အသို့) သယံ-ကိုယ်တော်တိုင်၊ အဘိညာယ-အလုံးစုံသော စတုဘူမက
တရားကို သိ၍၊ ဝါ-သိခြင်းကြောင့်၊ ကံ-အဘယ်သူ့ကို၊ ဥဒ္ဓိဿယျ-
ဤသူကား ငါ့ဆရာဟု ညွှန်ပြုတော့အံ့နည်း?။

မေ-၏၊ (ငါ့မှာ)၊ အာစရိယော-လောကုတ္တရာတရား အရာ၌
ဆရာသည်၊ န အတ္ထိ-ရှိတော်မမူ၊ မေ-၏၊ ဝါ-နှင့်၊ သဒိဿော-
တန်းတူသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ န ဝိဇ္ဇတိ-ရှိတော်မမူ၊ သဒေဝကသ္မိ-
နတ်နှင့်တကွဖြစ်သော၊ လောကော-၌၊ မေ-၏၊ ဝါ-မှာ၊ ပဋိပုဂ္ဂလော-
ဆန့်ကျင်ဘက်ဟု တုဖက်ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ နတ္ထိ-ရှိတော်မမူ။
[မယံ သီလာဒီဟိ ဂုဏေဟိ ပဋိနိဓိဘူတော ပုဂ္ဂလော နာမ နတ္ထိ၊-
ဋီကာ။]

ဟိ-မှန်၏၊ အဟံ-သည်၊ လောကော-၌၊ အရဟာ-ရဟန္တာတည်း၊
အဟံ-သည်၊ အနုတ္တရော-အတုမရှိမြတ်သော၊ ဝါ-အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော၊
သတ္တာ-ဆရာတည်း၊ (အဟံ)၊ ဧကော-တစ်ဆူတည်းသော၊ သမ္မာ
သမ္ဗုဒ္ဓေါ-သမ္မသမ္ဗုဒ္ဓသည်၊ အမိ-ဖြစ်တော်မူ၏၊ သီတိဘူတော-
ကိလေသာ အပူဝေးသဖြင့် အေးမြသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်တော်မူသည်၊
နိဗ္ဗတော-ကိလေသာအပူသိမ်းသဖြင့် ငြိမ်းအေးတော်မူပြီးသည်၊ အသို့။

ဓမ္မစက္ကံ-ဓမ္မစကြာ တရားတော်ကို၊ ပဝတ္ထေတုံ-ဖြစ်စေခြင်းငှာ၊
ဝါ-ဟောတော်မူခြင်းငှာ၊ ကာသိနံ-ကာသီဟု အမည်ရသော ဇနပုဒ်၏၊
ဝါ-ကာသီတိုင်း၏၊ ပုရံ-ဗာရာဏသီမြို့သို့၊ ဂစ္ဆာမိ-သွားတော်မူအံ့၊
အန္ဓိဘူတသ္မိ-အကန်းဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ လောကသ္မိ-၌၊ အမတဒုန္နဘိ-
အမြိုက်စည်ကြီးကို၊ အာဟာဉ္ဇ-ရိုက်တီးဆော်ရွမ်းတော်မူအံ့” ဣတိ
(အဇ္ဈဘာသိ)။ [ဤဂါထာတို့၏ အဖွင့်ကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။ ဓမ္မစက္က
ပုဒ်၏ သဒ္ဓတ္ထကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ နိဒါနကထာ အစဉ်လည်း
ကောင်း၊ “အာဟာဉ္ဇ” ရုပ်ပြီးပုံကို မောဂ္ဂလ္လာန်နိဿယ၊ တျာဒိ(၆၇)
သုတ်၌လည်းကောင်း ကြည့်ပါ။]

“အာဝုဿော၊ တံ-သညံ၊ ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ပဋိဇာနာသိ-
ဝန်ခံ၏။ တထာ-ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အနန္တဇိနော-အနန္တဇိနသည်၊ (အဆုံးမရှိ
အောင်နိုင်သူသည်။) (ဘဝိတံ-ဖြစ်ခြင်းငှာ၊) အရဟသိ-ထိုက်တန်ပါပေ၏” ဣတိ-
ဤသို့ ပြောပြီ။ [အနန္တဇိန အမည်တော်ရပုံကို ဝိမတိ၌ အမျိုးမျိုး ဖွင့်ထားသေး၏။]

ဂါထာအနက်။ ။ “ဥပက-က၊ ယေ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ အာသဝက္ခယံ-
အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ရာနိဗ္ဗာန်သို့၊ ပတ္တာ-ရောက်ကုန်ပြီ၊ (တေ-
ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊) မာဒိသာ-ငါကဲ့သို့ ရှုအပ်ကုန်သော၊ ဇိနာ-ဇိန
တို့သည်၊ (ငါးမာရ်အောင်မြင် ဘုရားရှင်တို့သည်၊) ဟောန္တိ၊ (ဥပက-
ဥပက၊ ယသွာ-ကြောင့်၊) မေ-သည်၊ ပါပကာ-ယုတ်မာကုန်သော၊
ဝါ-မိမိကိန်းရာ သတ္တဝါကို အပါယ်လေးရွာသို့ ကျရောက်စေတတ်
ကုန်သော၊ ဓမ္မာ-တရားတို့ကို၊ ဇိတာ-အောင်အပ်ကုန်ပြီ၊ တသ္မာ-
ကြောင့်၊ အဟံ-သည်၊ ဇိနော-ဇိနမည်တော်မူ၏၊” (ငါးမာရ်အောင်မြင်
ဘုရားရှင်တည်း၊) ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ဇဝံ-သို့၊ ဝုတ္တေ-မိန့်တော်မူအပ်သော်၊ ဥပကော၊ အာဇီဝကော-သည်၊
“အာဝုဿော-ငါ့ရှင်၊ ပိ-ဤသို့လည်း၊ (ဒီလိုဆိုတာလည်း၊) ဟုပေယျ-ဖြစ်နိုင်လောက်
ပါပေ၏”။ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တာ-ပြော၍၊ သီသံ-ဦးခေါင်းကို၊ ဩကမ္မေတွာ-
လှုပ်စေ၍၊ တစ်နည်း၊ သီသံ ဩကမ္မေတွာ-ခေါင်းညိတ်၍၊ ဥမ္မဂ္ဂံ-လမ်းမဟုတ်သော
ခရီးကို၊ (လမ်းဘေးကို၊) ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ ပတ္တမိ-ဖဲသွားပြီ။ [“ဟုပေယျပါဝုဿော”
ကို “ဟုပေယျ+ပိ+အာဝုဿော”ဟု ပုဒ်ဖြတ်၊ ရုပ်ပြီးပုံကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထား
ပြီ။]

၁၂။ အထ ခေါ-၌၊ (ဥပက၏ ဖဲသွားပြီးရာ ထိုအခါ၌၊) ဘဂဝါ၊
အနုပုဗ္ဗေန-အစဉ်အားဖြင့်၊ စာရိကံ-လှည့်လည်တော်မူခြင်းကို၊ (ဒေသစာရိကို၊)
စရမာနော-လှည့်လည်တော်မူလသော်၊ ယေန-အကြင်အရပ်၌၊ ဗာရာဏသီ-
ဗာရာဏသီမြို့သည်လည်းကောင်း၊ ဣသိပတနံ - ဣသိပတန မည်သော၊

၁။ ယေန ဗာရာဏသီ စသည်။ ။ ယေန ဗာရာဏသီ ဣသိပတနံ မိဂဒါယော
ယေန ပဉ္စဝဂ္ဂိယာ ဘိက္ခု၊ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဤသို့ တစ်ရံတစ်ခါ အနိယမဝါကျ နှစ်ဝါကျ၊

မိဂဒါယော-မိဂဒါဝုန်တောသည်လည်းကောင်း၊ (အတ္ထိ)၊ ယေန-ဌံ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာ-
 ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ (သန္တိ)၊ တေန-ထို ဗာရာဏသီမြို့၊ ဣသိပတန
 မိဂဒါဝုန်တော ပဉ္စဝဂ္ဂိရသေ့တို့ရှိရာ ထို အရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိ-ကြွတော်မူပြီ၊
 ပဉ္စဝဂ္ဂိယာ၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဒုရတောဝ-အဝေး၌ပင်၊ (အဝေးက
 ပင်၊) အာဂစ္ဆန္တံ-ကြွလာတော်မူသည်ကို၊ အဒ္ဓသံသု-မြင်ကြကုန်ပြီ၊ ဒိသ္မာန-
 ကြောင့်၊ အညမညံ-အချင်းချင်း၊ ကတိကံ-ကတိကဝတ်ကို၊ သဏ္ဍပေသု-
 ကောင်းစွာ တည်စေကြကုန်ပြီ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ တည်စေကြကုန်သနည်း?)။

“အာဝုသော-ငါ့ရှင်တို့၊ အယံ သမဏော ဂေါတမော-ဤ ရဟန်းဂေါတမ
 သည်၊ အာဂစ္ဆတိ-ကာနေ၏၊ ဗာဟုလ္လိကော-ပစ္စည်းတို့၏ ပေါများကုန်သည်၏
 အဖြစ်အကျိုးငှာ ကျင့်နေ၏၊ ပဓာန ဝိပ္ပန္နော-ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ကြောင်း
 အကျင့်မှ မရပ်မတည် ပြန်လည်ခဲ့ပြီ၊ (ကမ္မဋ္ဌာန်းမှ လျှောကျခဲ့ပြီ၊) ဗာဟုလ္လာယ-
 ပစ္စည်းတို့၏ များကုန်သည်၏အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှာ၊ အာဝတ္ထော-ပြန်လည်ခဲ့ပြီ။

နိယမဝါကျ တစ်ဝါကျ ရှိတတ်၏၊ ထိုသို့ ရှိရာ၌ ပါဠိရှိအတိုင်း အနက်ပေး၍
 “တေနပသင်္ကမိ” ၌ တ သဒ္ဓါဖြင့် အနိယမ နှစ်ဝါကျလုံးကို ပြန်၍စွဲပါ၊ ပဝါရဏကုန္တက
 ပုဒ်စဉ်(၂၀၉)၌ “ယေန သာဝတ္ထိ ဇေတဝနံ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမော၊ ယေန
 ဘဂဝါ၊ တေနပသင်္ကမိ” ဟုလည်းကောင်း၊ ဘေသဇ္ဇကုန္တက ပုဒ်စဉ်(၂၇၅)၌ “ယေန
 ရာဇဂဟံ ဝေဠုဝနံ ကလန္တကနိဝါပေါ၊ ယေန ဘဂဝါ၊ တေနပသင်္ကမိ” ဟုလည်းကောင်း
 တွေ့ရလိမ့်မည်။

ဆက်ဦးအံ့။ ။ ယေန ဗာရာဏသီ စသည်ဖြင့် ရှိခြင်းမှာလည်း “ဗာရာဏသီယံ
 ဣသိပတနေန မိဂဒါယော” ဟုလည်းကောင်း၊ “သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ
 အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ” ဟုလည်းကောင်း၊ “ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဝေဠုဝနေ
 ကလန္တကနိဝါပေ” ဟုလည်းကောင်း ရှိသော ဝါကျတစ်ခုလုံးကို “ယေန ဗာရာဏသီ
 ဣသိပတနံ မိဂဒါယော” စသည်ဖြင့် အနိယမဝါကျ ပြုလုပ်ထားခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်၊
 ယေန-ဌံ၊ ဗာရာဏသီ-သည်လည်းကောင်း၊ ဣသိပတနံ-သော၊ မိဂဒါယော-
 သည်လည်းကောင်း၊ (အတ္ထိ)၊ တေန-ဗာရာဏသီမြို့၊ ဣသိပတနမိဂဒါဝုန်တောရှိရာ
 ထိုအရပ်သို့လည်းကောင်း၊ ယေန ဝါ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာ ဘိက္ခု (သန္တိ)၊ တေန-ပဉ္စဝဂ္ဂိရသေ့
 တို့ရှိရာ ထိုအရပ်သို့လည်းကောင်း၊ ဥပသင်္ကမိ၊ ဤသို့လည်း နိယမဝါကျ အပိုထည့်၍
 ဆရာမြတ်တို့ အနက်ပေးတော်မူကြသည်။

[ဟိုဟိုဒီဒီ လှည့်လည် သွားလာနေခြင်းကို မဆိုလို၊ “ဟိနာယာဝတ္တိတွာ” ဤကဲ့သို့ ပြန်၍ ဆုတ်လာခဲ့ခြင်းမျိုးကို ဆိုလိုသည်။] သော-ထိုရဟန်း ဂေါတမကို၊ နေဝ အဘိဝါဒေတဗ္ဗော-ရှိမခိုးထိုက်၊ (ရှိမခိုးကြစတမ်း၊) န ပစ္စုဋ္ဌာတဗ္ဗော-ခရီးဦး မကြိုဆိုထိုက်၊ (ခရီးဦး မကြိုကြစတမ်း၊) အဿ-ထိုရဟန်း ဂေါတမ၏၊ ပတ္တ စီဝရံ-သပိတ်၊ သင်္ကန်းကို၊ န ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ-လှမ်းမယူထိုက်၊ (လှမ်းမယူကြ စတမ်း၊) အပိ စ-သို့သော်လည်း၊ (သို့ရာတွင်၊) အာသနံ-နေရာကို၊ ဌပေတံဗ္ဗံ- ထားထိုက်၏၊ (ထားကြတာပေါ့၊) သော-ထိုရဟန်း ဂေါတမသည်၊ (နိသီဒိတုံ- ထိုင်ခြင်းငှာ၊) သစေ အာကခိဿတိ-အကယ်၍ အလိုရှိအံ့၊ (ဧဝံသတိ-ဤသို့ အလိုရှိလသော်၊) နိသီဒိဿတိ-ထိုင်လိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့ တည်စေကြကုန်ပြီ။

ယထာ ယထာ-အကြင်အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဘဂဝါ ပဉ္စဝဂ္ဂိယေ ဘိက္ခု-တို့သို့၊ ဥပသင်္ကမတိ-ကြွတော်မူ၏၊ တထာ တထာ-ထိုထိုအခြင်းအရာ အားဖြင့်၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာဘိက္ခု၊ သကာယ-မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ ကတိယာယ-
 ၉ ကတိကဝတ်၌၊ သဏ္ဍာတုံ-ကောင်းစွာတည်ခြင်းငှာ၊ နာသက္ခိသု-မစွမ်းနိုင်ကြကုန်၊ အသဏ္ဍာဟန္တာ-ကောင်းစွာမတည်နိုင်ကုန်သည်၊(ဟုတွာ)၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ပစ္စုဂ္ဂန္တာ- ခရီးဦး ကြိုဆို၍၊ ဧကော-တစ်ပါးသည်၊ (တစ်ပါးက၊) ဘဂဝတော-၏၊ ပတ္တ စီဝရံ-သပိတ်သင်္ကန်းတော်ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေသိ-လှမ်းယူပြီ၊ ဧကော၊ အာသနံ-နေရာကို၊ ပညပေသိ-ခင်းပြီ၊ ဧကော၊ ပါဒေါဒကံ-ခြေဆေးရေကိုလည်းကောင်း၊ ဧကော၊ ပါဌပိဌံ-ခြေဆေးအင်းပျဉ်ကိုလည်းကောင်း၊ (ခြေဆေးခုံငယ်ကိုလည်းကောင်း၊) ဧကော၊ ပါဒကထလိကံ-ခြေပွတ်အိုးခြမ်းကိုလည်းကောင်း၊ ဥပနိက္ခိပိ-အနီး၌ ချထားပြီ၊ ဘဂဝါ၊ ပညတ္ထေ-ခင်းထားအပ်သော၊ အာသနေ-နေရာ၌၊ နိသီဒိ- ထိုင်တော်မူပြီ၊ ဘဂဝါ၊ နိသဇ္ဇ-ထိုင်တော်မူပြီး၍၊ ပါဒေ-ခြေတော်တို့ကို၊ ပက္ခာ လေသိ-ဆေးတော်မူပြီ၊ အပိဿု-သို့သော်လည်း၊ (ကတိကဝတ်၌ မတည်နိုင်ကြဘဲ သပိတ်၊သင်္ကန်းကို လှမ်းယူမှုစသည်ကို ပြုကြပါသော်လည်း၊) ဘဂဝန္တံ-ကို၊ နာမေန စ-(ဂေါတမဟူသော) နာမည်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာဝုသောဝါဒေန စ-အာဝုသောဟု ပြောဆိုသုံးနှုန်းခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ သမုဒါစရန္တိ-ပြောဆို သုံးနှုန်းကြကုန်၏။

ဧဝံ-သို့၊ ဝုတ္ထေ-ပြောဆိုအပ်သော်၊ပေ၊ အဝေါစ (ကိ?)၊ “ဘိက္ခဝေ-ဘိက္ခုတို့၊ တထာဂတံ-ငါဘုရားကို၊ နာမေန စ-အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာဝုသောဝါဒေန စ-အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ မာ သမုဒါစရထ-မပြောဆို (မသုံးနှုန်း)ကြကုန်နှင့်၊

ဘိက္ခဝေ (အဟံ)၊ အရဟံ-သော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ-မဖောက်မပြန် အမှန်ကိုယ်တိုင်
 အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူပြီးသော၊ တထာဂတော-ဘုရားရှင်တည်း၊
 (ဘုရားဖြစ်ပြီ)၊ ဘိက္ခဝေ၊ သောတံ-နားကို၊ သြဒဟထ-ရှေးရှုထားကြကုန်လော့၊
 တစ်နည်း၊ သောတံ သြဒဟထ-နားထောင်ကြကုန်လော့၊ အမတံ-အမြိုက်နိဗ္ဗာန်
 ကို၊ အဓိဂတံ-သိအပ် ရအပ်ပြီ၊ အဟံ-သည်၊ အနုသာသာမိ-သွန်သင်တော်မူအံ့၊
 အဟံ၊ ဓမ္မ-ကို၊ ဒေသေမိ-အံ့။

ယထာနုသိဋ္ဌံ-အကြင်အကြင် သွန်သင်အပ်သည့်အတိုင်း၊ ပဋိပဇ္ဇမာနာ-
 ကျင့်ကုန်လသော်၊ န စိရသေဝ-မကြာမီပင်၊ ယဿ-အကြင် အရဟတ္တဖိုလ်၏၊
 အတ္ထာယ-အကျိုးတ၊ ကုလပုတ္တာ-အမျိုးကောင်းသားတို့သည်၊ သမ္ဗဒေဝ-ကောင်းစွာ
 သာလျှင်၊ အဂါရသ္မာ-အိမ်မှ၊ (အိမ်ရာတည်ထောင် လူ့ဘောင်မှ) (နိက္ခမိတွာ-
 ထွက်၍)၊ အနဂါရိယံ-အိမ်၌နေခြင်း၏ စီးပွားဖြစ်သော လယ်ထွန်၊ကုန်ပေး၊
 နွားမွေးမှုမရှိရာ ရဟန်းဘောင်သို့၊ ပဗ္ဗဇန္တိ-ကပ်ရောက်ကြကုန်၏၊ [ပဗ္ဗဇန္တိတိ
 ဥပဂစ္ဆန္တိ-ဝိမတိ၊] အနုတ္တရံ-မိမိထက် မြတ်သောတရား မရှိသော၊ ဝါ-အမြတ်ဆုံး
 ဖြစ်သော၊ ဗြဟ္မစရိယပရိယောသာနံ-မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယ၏ အဆုံးဖြစ်သော၊ တံ-
 ထို အရဟတ္တဖိုလ်ကို၊ (အဘိညာယ စသည်၌စပ်)၊ ဝါ-သို့၊ (ဥပသမ္ပဇ္ဇ-ရောက်၍၊-
 ၌စပ်)၊ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ-မျက်မှောက်ထင်ထင် ရှုမြင်အပ်သော သဘောဟူသော
 ပစ္စက္ခအတ္တဘော၌ပင်၊ သယံ-ကိုယ်တိုင်၊ အဘိညာ-ထူးသော အရဟတ္တမဂ်
 ဉာဏ်ကြောင့် သိ၍၊ ဝါ-ထူးသော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြင့် သိ၍၊ သန္တိကတွာ-
 မျက်မှောက်ပြု၍၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇ-ရောက်၍၊ ဝါ-ပြီးစေ၍၊ ဝိဟရိဿထ-နေနိုင်ကြလိမ့်
 မည်”၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ [အဘိညာ၏ ကံပုဒ်သည် တံ၏ အရဖြစ်သော
 အရဟတ္တဖိုလ်ဖြစ်၍ ဤသို့ ပေးရသည်၊ “သော သဒေဝကံ လောကံ ၊ပေ၊
 ပဝေဒေတိ” ဟု ရှိရာ၌မူ “အဘိညာ-ထူးသော သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ဖြင့် သိ၍” ဟု
 ပေးပါ။]

ဧဝံ-သို့၊ ဝုတ္တေ-မိန့်တော်မူအပ်သော်၊ ပေ၊ အဝေါစုံ (ကိ?)၊ “အာဝုသော
 ဂေါတမ-ငါ့ရှင် ဂေါတမ၊ တံ-သည်၊ တာယပိ ဣရိယာယ-ထို ဒုက္ကရကို
 ကျင့်ခြင်းဟူသော အမှုအရာအားဖြင့်လည်း၊ တာယ(ပိ) ပဋိပဒါယ-ထိုဒုက္ကရကို
 ကျင့်ခြင်းအားဖြင့်လည်း၊ တာယ(ပိ) ဒုက္ကရကာရိကာယ-ထိုဒုက္ကရကို ပြုခြင်းအားဖြင့်
 လည်း၊ မနုဿဓမ္မာ-လူတို့၏ ကုသလကမ္မပထတရားထက်၊ ဥတ္တရိ-လွန်မြတ်သော၊

အလမရိယဉာဏဒဿနဝိသေသံ-အရိယာအကျိုးငှာ စွမ်းနိုင်သော အရဟတ္တ
 မဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ် အမြင်အထူးကို၊ နေဝဇ္ဈဂါ (နေဝ+အဇ္ဈဂါ)-
 မရရှိခဲ့၊ ဧတရဟိ-ယခုအခါ၌၊ တွံ-သည်၊ ဗာဟုလ္လိကော-သည်၊ ပဓာနဝိပ္ပန္နော-
 သည်၊ ဝါ-သည်၊ ဗာဟုလ္လာယ-ငှာ၊ အာဝတ္တော-သည်၊ (ဟုတွာ-၍၊ ဝါ-
 ဖြစ်ပါမှ၊) မနုဿဓမ္မာ-ထက်၊ ဥတ္တရိ-သော၊ အလမရိယဉာဏဒဿနဝိသေသံ-
 ကို၊ ကိံ ပန-အဘယ်ကြောင့်၊ အဓိဂမိဿသိ-ရလိမ့်မည်နည်း?၊ တစ်နည်း၊
 ကိံ ပန အဓိဂမိဿသိ-အဘယ်မှာ ရလိမ့်မည်နည်း?" ဣတိ-ဤသို့ ပြောကြ
 ကုန်ပြီ၊ [ဤဝါကျတို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြခဲ့ပြီ။]

ဧဝံပေအဝေါစ (ကိံ?) "ဘိက္ခဝေ-တို့၊ တထာဂတော-သည်၊ ဗာဟုလ္လိကော-
 သည်၊ န-မဟုတ်၊ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော၊ ပဓာနဝိပ္ပန္နော-သည်၊ ဝါ-သည်၊
 န-မဟုတ်၊ ဗာဟုလ္လာယ-ငှာ၊ အာဝတ္တော-သည်၊ န-မဟုတ်" ပေ၊ "ဘိက္ခဝေ-
 ဘိက္ခုတို့၊ တုမေ-တို့သည်၊ (အဘိဇာနာထနေော၌ စပ်၊) မေ-ငါသည်၊ (ဘာသိတံ၌
 စပ်၊) ဣတော-ဤ နေ့မှ၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေး၌၊ ဧဝရူပံ-ဤသို့ သဘောရှိသော၊ ဧတံ-
 ဤစကားကို၊ (ဤစကားမျိုးကို၊) ဘာသိတံ-ပြောဆိုအပ်ဖူး၏ဟူ၍၊ အဘိဇာနာထ
 နော-သိကြကုန်သလော?" ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ [ဤဝါကျ၏ အဖွင့်ကို
 ဘာသာဋီကာ၌ ကြည့်ပါ၊ "ဘာသိတမေတံ" နေရာ၌ "ပဘာဝိတမေတံ" ဟု မူကွဲ
 ရှိ၏၊ ထိုအလို "ပဘာဝိတံ-ထင်ရှားပြအပ်ဖူး၏ဟူ၍" ဟု ပေး၊] "ဘန္တေ-မြတ်စွာ
 ဘုရား၊ ဧတံ-ဤစကားမျိုးကို၊ နောဟိ-မသိကြပါကုန်၊" တစ်နည်း၊ ဧတံ-
 ဤသို့ သိခြင်းသည်၊ နောဟိ-မဖြစ်ပါ၊" ဣတိ-ဤသို့ ပြောကြကုန်ပြီ၊ "အရဟံ
 ပေ၊ ဝိဟရိဿထ၊" ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ဘဂဝါ ပဉ္စဝဂ္ဂိယေ၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ သညာပေတုံ-သိစေခြင်းငှာ၊ (ကိုယ်တော်
 မြတ်၏ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓအဖြစ်ကို သိစေခြင်းငှာ၊) အသက္ခိ-စွမ်းနိုင်တော်မူပြီ၊ ပေ၊
 ဘဂဝန္တံ-ကို၊ (မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်ကို၊) သုဿုသိံသု-နားထောင်ခြင်းငှာ
 အလိုရှိကြကုန်ပြီ၊ (နားထောင်လိုကြကုန်ပြီ၊) သောတံ-ကို၊ သြဒဟိံသု-ရေးရှု
 ထားကြကုန်ပြီ၊ တစ်နည်း၊ သောတံ သြဒဟိံသု-နားစိုက်ကြကုန်ပြီ၊ အညာ-
 အရဟတ္တဖိုလ်အကျိုးငှာ၊ စိတ္တံ-ကို၊ ဥပဋ္ဌာပေသုံ-ဖြစ်စေကြကုန်ပြီ။ [အညာ စိတ္တံ
 ဥပဋ္ဌာပေသုန္တိ အညာယ အရဟတ္တပုတ္တိယာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌာပေသုံ၊ အဘိနိဟရိံသု၊-
 သာရတ္ထ၊ ဝဇီရဗုဒ္ဓိ၌ကား "အညာတိ အညာယ၊ ဇာနိတုန္တိ အတ္ထော" ဟု ဖွင့်၏၊

ထိုအလို “အညာ-သိခြင်းရှာ” ဟု ပေးပါ။ သုတ္တန်အဋ္ဌကထာတို့၌လည်း ဝဇီရဗုဒ္ဓိ အတိုင်း ဖွင့်လေ့ ရှိကြသည်။

၁၃။ အထ ပေ။ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ အာမန္တေသိ-မိန့်တော်မူပြီ။ (ကိ?)၊ [ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်တော်၏ အဖွင့်ကို ဋီကာတို့၌ ကြည့်ပါ။]

ဘိက္ခဝေ-ဘိက္ခုတို့၊ ဒွေ-နှစ်မျိုးကုန်သော၊ ဣမေ အန္တာ-ဤ အဖို့အစုတို့ကို၊ ပဗ္ဗဇိတေန-ရသေ့ ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ခဲ့သူသည်၊ (ရသေ့ ရဟန်းဖြစ်သူ သည်) န သေဝိတဗ္ဗာ-မမှီဝဲထိုက်ကုန်၊ ဒွေ-နှစ်မျိုးတို့ဟူသည်၊ ကတမေ- အဘယ်တို့နည်း?၊ ဟီနော-ယုတ်ညံ့သော၊ ဂမ္မော-ရွာ၌ဖြစ်သော၊ ဝါ-ရွာ၌နေသူ လူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ [ဂါမေ+ဘဝေါ ဂမ္မော၊ ဣပစ္စည်း၊ ဂါ၌ အာကို ရဿပြု၊] ပေါထုဇ္ဇနိကော-ပုထုဇဉ် လူအပေါင်းသည် လေ့ကျက်အပ်သော၊ အနရိယော- ကိလေသာတို့မှ မဝေးကွာသဖြင့် မသန့်ရှင်း မစင်ကြယ်သော၊ ဝါ-အရိယာတို့၏ ဥစ္စာမဟုတ်သော၊ အနတ္ထသံဟိတော-စီးပွားနှင့် မစပ်ယှဉ်သော၊ ကာမေသု- ဝတ္ထုအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့၌၊ ယော စာယံ (ယော စ+အယံ) ကာမသုခလ္လိကာနု ယောဂေါ-အကြင်ကဲ့သို့သော ဤ ကိလေသကာမနှင့် ယှဉ်သော ချမ်းသာကို အဖန်ဖန် အားထုတ်ခြင်းလည်းကောင်း၊ (သာရတ္ထအလို၊) ယော စာယံ ကာမ သုခလ္လိကာနုယောဂေါ-အကြင်ကဲ့သို့သော ဤ အာမိသသုခဖြင့် ငြိကပ်တတ်သော ကိလေသကာမကို အဖန်ဖန် အားထုတ်ခြင်းလည်းကောင်း၊ (ဝိမတိ နောက်နည်း အလို၊) ဒုက္ခော-ဆင်းရဲကြောင်းဖြစ်သော၊ အနရိယော-သော၊ အနတ္ထသံဟိတော- သော၊ ယော စာယံ (ယော စ+အယံ) အတ္တကိလမထာနုယောဂေါ-အကြင်ကဲ့သို့ သော ဤ ခန္ဓာကိုယ်၏ ပင်ပန်းကြောင်း အကျင့်ကို အဖန်ဖန် အားထုတ်ခြင်းလည်း ကောင်းတည်း။

၁။ အမှာ။ ။ “ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂေါ” ဝယ် ပထမနည်း၌ ကာမသုခလ္လိကာ အရ ကိလေသကာမနှင့်ယှဉ်သော သုခကို (သုခဝေဒနာကံ ရ၏၊ ဒုတိယနည်း၌ ဝတ္ထုကာမတို့၌ သုခဖြင့် ကပ်ငြိတတ်သော ကိလေသကာမကို ရ၏၊ ဤနေရာ၌ ဤသို့ ဋီကာများ ဖွင့်ကြသော်လည်း ဝေရဉ္စကဏ္ဍ၊ ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂဝိဝဇ္ဇနပါယ နိဒဿနံပုဒ်၌ကား တစ်မျိုး ဖွင့်ခဲ့ကြ၏။ ထိုသို့ အဖွင့်နှစ်မျိုး မတူခြင်းမှာ ဝေရဉ္စကဏ္ဍ၌ “ကာမေသု” ပုဒ်မပါဘဲ “ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂ” ဟု ရှိခဲ့၍ ဤ၌ “ကာမေသု ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂေါ” ဟု ရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဋီကာတို့ ဖွင့်သည့်အတိုင်းပင် ဝေရဉ္စကဏ္ဍဘာသာဋီကာ၌ ဝိဂ္ဂဟ ပြုခဲ့ပါသည်။

ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဥဘော--နှစ်မျိုးကုန်သော၊ ဧတေ အန္တေ-ဤအဖို့အစုတို့သို့၊ အနုပဂမ္မ-မကပ်ရောက်မူ၍၊ တထာဂတေန-ဘုရားရှင်သည်၊ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ-ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူအပ်ပြီးသော၊ မဇ္ဈိမာ-အလယ်၌ဖြစ်သော၊ (ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂအကျင့်၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂအကျင့် နှစ်မျိုး၏ အလယ်၌ဖြစ်သော၊) ပဋိပဒါ-အကျင့်သည်၊ တစ်နည်း၊ မဇ္ဈိမပဋိပဒါ-မဇ္ဈိမပဋိပတ် အကျင့်မြတ်သည်၊ စက္ခုကရဏီ-ပညာမျက်စိကို ပြုနိုင်၏၊ ဉာဏကရဏီ-အသိဉာဏ်ကို ပြုနိုင်၏၊ ဥပသမာယ-ကိလေသာတို့၏ ငြိမ်းအေးခြင်းငှာ၊ ဝါ-သဥပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှာ၊ အဘိညာယ-သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှာ၊ သမ္မောဓာယ-သစ္စာလေးပါးကို ကောင်းစွာ သိခြင်းငှာ၊ နိဗ္ဗာနာယ-နိဗ္ဗာန် အကျိုးငှာ၊ ဝါ-အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန် အကျိုးငှာ၊ သံဝတ္တတိ-ဖြစ်၏၊ ဘိက္ခဝေ၊ တထာဂတေန-သည်၊ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ-သော၊ မဇ္ဈိမာ-သော၊ (ယာ) ပဋိပဒါ-သည်၊ တစ်နည်း၊ ယာ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ-အကြင် မဇ္ဈိမပဋိပတ် အကျင့်မြတ်သည်၊ စက္ခုကရဏီ-၏၊ ပေ၊ နိဗ္ဗာနာယ-ငှာ၊ သံဝတ္တတိ-၏၊ သာ-ထို မဇ္ဈိမပဋိပတ် အကျင့်မြတ် ဟူသည်၊ ကတမာ စ-အဘယ်နည်း?။

အရိယော-ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာသော၊ (ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာသဖြင့် ဖြူစင်သန့်ရှင်းသော၊) အဋ္ဌဂီကော-ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိသော၊ အယမေဝ မဂ္ဂေါ-ဤမဂ်သာတည်း၊ သေယျထိဒံ-ထိုအရိယအဋ္ဌဂီကမဂ်ဟူသည် အဘယ်နည်း?၊ [အရိယပုဒ်၊ မဂ္ဂပုဒ်တို့၏ အနက်အမျိုးမျိုးကို ဋီကာကြည့်၍ ပေးပါ၊ “သေယျထိဒံ-ထို ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါတို့ဟူသည် အဘယ်နည်း?ဟုလည်း ဋီကာ၌ တစ်နည်း စွဲသေး၏၊] သမ္မာဒိဋ္ဌိ-ကောင်းစွာ သိမြင်တတ်သော သဘောတရားလည်းကောင်း၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပော-ကောင်းစွာ ကြံစည်တတ်သော သဘောတရားလည်းကောင်း၊ သမ္မာဝါစာ-ကောင်းစွာ ပြောဆိုကြောင်း သဘောတရားလည်းကောင်း၊ သမ္မာကမ္မန္တော-ကောင်းစွာပြုလုပ်ကြောင်း သဘောတရားလည်းကောင်း၊ သမ္မာအာဇီဝေါ-ကောင်းစွာ အသက်မွေးကြောင်း သဘောတရားလည်းကောင်း၊ သမ္မာဝါယာမော-ကောင်းစွာ အားထုတ်တတ်သော သဘောတရားလည်းကောင်း၊ သမ္မာသတိ-ကောင်းစွာ အမှတ်ရတတ်သော သဘောတရားလည်းကောင်း၊ သမ္မာသမာဓိ-ကောင်းစွာ စိတ်ကိုထားကြောင်း သဘောတရားလည်းကောင်းတည်း၊ [သမ္မာဝါစာ စသော ဝိရတိသုံးပါးနှင့် သမ္မာသမာဓိကို ကရဏသာဓနလည်းကောင်း၊ ကြွင်းပုဒ်တို့ကို ကတ္ထုသာဓနလည်းကောင်း ဋီကာ ဝိဂ္ဂဟ ပြု၏၊] ဘိက္ခဝေ-တို့၊

တထာဂတေန ပေ၊ (ယာ) ပဋိပဒါ-သည်၊ စက္ခုကရဏီ-၏၊ ပေ၊ သံဝတ္ထတိ-
သာ-ထို မဇ္ဈိမပဋိပတ် အကျင့်မြတ်ဟူသည်၊ အယံ ခေါ-ဤသည်ပင်တည်း၊
ဝါ-ဤ အရိယအဋ္ဌဂီကမဂ်ပင်တည်း။

၁၄။ ဘိက္ခုဝေ-တို့၊ ဣဒံ ခေါ ပန-ဤ မိန့်တော်မူအပ်လတ္တံ့သည်ကား၊
(ဤ မိန့်တော်မူအပ်လတ္တံ့သော တရားကား၊) ဒုက္ခံ-ဒုက္ခဖြစ်သော၊ ဝါ-စက်ဆုပ်
အပ်စွာ အချီးနှီးသာဖြစ်သော၊ အရိယသစ္စံ-အရိယသစ္စာတည်း၊ ဝါ-အရိယာတို့
သည် ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော အမှန်တရားတည်း၊ ဇာတိပိ-ပဋိသန္ဓေနေရခြင်း
သည်လည်း၊ ဒုက္ခာ-ဆင်းရဲကြောင်းပေတည်း၊ ဇရာပိ-ရွတ်တွယိုယွင်း အိုရခြင်း
သည်လည်း၊ ဒုက္ခာ-တည်း၊ ဗျာဓိပိ-မကျန်းမမာ ဖျားနာရခြင်းသည်လည်း၊ ဒုက္ခော-
တည်း၊ မရဏမ္ပိ-စုတိမနေ သေရခြင်းသည်လည်း၊ ဒုက္ခံ-တည်း၊ အပ္ပိယေဟိ-
မချစ်မနှစ်သက်အပ်သော သတ္တဝါသင်္ခါရတို့နှင့်၊ သမ္ပယောဂေါ-အတူတကွ
ပေါင်းဆုံရခြင်းသည်လည်း၊ ဒုက္ခော-တည်း၊ ပိယေဟိ-ချစ်နှစ်သက်အပ်သော
သတ္တဝါသင်္ခါရတို့နှင့်၊ ဝိပ္ပယောဂေါ-ကွေကွင်းရခြင်းသည်လည်း၊ ဒုက္ခော-တည်း၊
ယမ္ပိ (ယေန မဇ္ဈေနပိ)-အကြင် လောဘတရားဖြင့်လည်း၊ ဣစ္ဆံ (ဣစ္စန္တော)-
မရနိုင်သောအရာကို အလိုရှိသူသည်၊ ဝါ-အလိုရှိပါလျက်၊ န လဘတိ-မရ၊ တမ္ပိ-
ထိုမရနိုင်သောအရာကို အလိုရှိကြောင်း လောဘတရားသည်လည်း၊ ဒုက္ခံ-တည်း။

၁။ အမှာ။ ။[ဒုက္ခ စသည်တို့၏ ဝစနတ္ထကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။] “အနေကေသံ
ဒုက္ခာနံ ဝတ္ထုဘာဝတော”စသော ဋီကာကို ကြည့်၍ “ဒုက္ခာ-ဆင်းရဲခြင်းတည်း” ဟု
အနက်မပေးဘဲ “ဆင်းရဲကြောင်းတည်း” ဟု ပေးပါသည်။ အကျယ်ကို ဋီကာ၌ကြည့်ပါ။
“ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ” စသော ဝါကျ၌ကား ဤဋီကာတို့ ဖွင့်ပုံဖြင့် အနက် မထင်ရှား
သောကြောင့် သစ္စဝိဘင်္ဂဋီကာထာ၊ သုတ္တန္တဘာဇနီယ၊ ဒုက္ခသစ္စနိဒ္ဒေသ၊ ဣစ္ဆာနိဒ္ဒေသ
ကို ကြည့်၍ အနက်ပေးထားပါသည်။

၂။ တစ်နည်း အနက်ပေး။ ။ သစ္စဝိဘင်္ဂမူလဋီကာ၊ ဣစ္ဆာနိဒ္ဒေသ၌မူ ယမ္ပိစ္ဆံ
န လဘတိကို တစ်မျိုး ဖွင့်ထားသေး၏။ ထိုအလို “ယမ္ပိစ္ဆံ (ယံပိ+ဣစ္ဆံ)-အကြင်
အလိုကိုလည်း၊ န လဘတိ-မရ၊ တမ္ပိ-ထိုမရအပ်သော အလိုသည်လည်း၊ ဒုက္ခံ-
တည်း၊ တစ်နည်း၊ ဣစ္ဆံ-အလိုရှိအပ်သော အရာကို၊ ယံ န လဘတိ-အကြင် မရ၊
တမ္ပိ-ထို အလိုရှိအပ်သော အရာကို မရခြင်းသည်လည်း၊ ဒုက္ခံ-ဆင်းရဲကြောင်းပေတည်း”
ဟု ပေးပါ။

၉။ သံခိတ္တေန-အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့်၊ ပဉ္စ-ငါးပါးကုန်သော၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ- ဥပါဒါန်၏ အာရုံဖြစ်သော ခန္ဓာတို့သည်၊ ဒုက္ခာ-ဆင်းရဲကြောင်းတို့ပေတည်း။

ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဣဒံ ခေါ် ပန-ဤ မိန့်တော်မူအပ်လတ္တံ့သော တရားသည် ကား၊ ဒုက္ခသမုဒယော-ကံ စသော ကြွင်းသောအကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိလသော် ဒုက္ခ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော၊ အရိယသစ္စံ-တည်း၊ ဝါ-တည်း၊ ယာယံ(ယာ+အယံ) တဏှာ-အကြင်ကဲ့သို့သော ဤ တဏှာသည်၊ ပေါနောဘဝိကာ-တစ်ဖန်ဘဝကို ပြုခြင်းအလေ့ ရှိ၏၊ (ဘဝအသစ်ကို ပြုလေ့ရှိ၏၊) နန္ဒိရာဂသဟဂတာ-ရူပါရုံ စသည်တို့၌ နှစ်သက်တတ်၊ တပ်မက်တတ်သည်၏အဖြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်၏၊ တတြတတြ-ထိုထိုဘဝ၌၊ ဝါ-ထိုထို အာရုံ၌၊ အဘိနန္ဒိနီ-အလွန်နှစ်သက်တတ်၏၊ သေယျထိဒံ-ထို တဏှာဟူသည် အဘယ်နည်း?၊ ကာမတဏှာ-ငါးဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ်၌ နှစ်သက်တတ်သော တဏှာလည်းကောင်း၊ ဘဝတဏှာ-ထို ရူပ စသော အာရုံသည် မြဲ၏ဟုဖြစ်သော သဿတဒိဋ္ဌိနှင့်တကွဖြစ်သော တဏှာ လည်းကောင်း၊ ဝိဘဝတဏှာ-ထို ရူပ စသော အာရုံသည် ပြတ်၏ဟုဖြစ်သော ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိနှင့်တကွဖြစ်သော တဏှာလည်းကောင်းတည်း။

၁။ နန္ဒိရာဂသဟဂတာ။ ။ ဤ ပုဒ်ကို ဝိမတိ အဖွင့်ကို ကြည့်၍ အနက်ပေး ပါသည်။ သာရတ္ထ အလိုမူ “နန္ဒိရာဂသဟဂတာ-နှစ်သက်ခြင်း၊ တပ်မက်ခြင်းနှင့် တကွ ဖြစ်၏” ဟု ပေးပါ။ တဏှာသည် ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း နှစ်သက်ခြင်း၊ တပ်မက်ခြင်း သဘော ပါလာသည်ဟု ဆိုလိုသည်။ ဤ အဓိပ္ပာယ်ကို ရည်ရွယ်၍ “ဣဒံ · ဝုတ္တံ ဟောတိ-နန္ဒနတော စ ရဗ္ဗနတော စ နန္ဒိရာဂဘာဝံ သဗ္ဗာသု အဝတ္ထာသု (အလုံးစုံ သော အရိုက်အတန်တို့၌) အပစ္စက္ခာယဝုတ္တိယာ (မစွန့်ဘဲ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်) နန္ဒိရာဂ သဟဂတာ” ဟု သာရတ္ထဖွင့်သည်။ [သစ္စဝိဘင်္ဂဋ္ဌကထာ၌ တစ်နည်း ဖွင့်သေးသည်။]

၂။ ကာမတဏှာ စသည်။ ။ သာရတ္ထဋီကာကို ကြည့်၍ အနက်ပေးပါသည်။ သစ္စဝိဘင်္ဂဋ္ဌကထာ၊ သမုဒယသစ္စနိဒ္ဒေသဋ္ဌိကား တစ်မျိုး ဖွင့်ထား၏။ ထိုအလို “ကာမတဏှာ-ငါးဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ်၌ တပ်မက်တတ်သော တဏှာလည်းကောင်း၊ ဘဝတဏှာ-ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပဟု သုံးမျိုးသော ဘဝ၌ တပ်မက်တတ်သော တဏှာ လည်းကောင်း၊ ဝိဘဝတဏှာ-ဘဝကင်းပြတ်ခြင်း၌ တပ်မက်တတ်သော တဏှာလည်း ကောင်း” ဟု အနက်ပေးပါ။

ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဣဒံ ခေါ ပန-ဤ မိန့်တော်မူအပ်လတ္တံ့သော တရားသည် ကား၊ ဒုက္ခနိရောဓော-ဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာဖြစ်သော၊ ဝါ-ဒုက္ခ၏ ချုပ်ကြောင်းဖြစ်သော၊ အရိယသစ္စံ-တည်း၊ ဝါ-တည်း၊ တဿာယေဝ တဏှာယ-ထို တဏှာသုံးမျိုး ၏ပင်၊ ယော အသေသဝိရာဂနိရောဓော-အကြင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်း အကျန် မရှိအောင် ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်သည်၊ (ယော) စာဂေါ-အကြင် စွန့်အပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သည်၊ (ယော) ပဋိနိဿဂ္ဂေါ-အကြင် လွတ်အပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သည်၊ (ယာ) မုတ္တိ-အကြင် လွတ်ရာ နိဗ္ဗာန်သည်၊ (ယော) အနာလယော-အကြင် ကပ်ငြိခြင်း မရှိရာ နိဗ္ဗာန်သည်၊ (အတ္တိ)၊ (ဣဒံ-ဤ နိဗ္ဗာန်သည်၊ ဒုက္ခနိရောဓော-သော၊ အရိယသစ္စံ-တည်း၊ ဝါ-တည်း။)

ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဣဒံ ခေါ ပန-သည်ကား၊ ဒုက္ခနိရောဓေါမိနိ-ဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ အာရုံပြုသောအားဖြင့် သွားတတ်သော၊ ပဋိပဒါ-အကျင့်ဖြစ်သော၊ အရိယသစ္စံ-တည်း၊ ဝါ-တည်း၊ အယမေဝ ပေ၊ သမ္မာသမာဓိ။ (ရှေးအတိုင်း အနက်ပေးပါ။)

၁၅။ ဘိက္ခဝေ “ဣဒံ (ဓမ္မဇာတံ)-ဤ တရားသည်၊ ဒုက္ခံ-ဒုက္ခဖြစ်သော၊ ဝါ-သော၊ အရိယသစ္စံ-တည်း၊ ဝါ-တည်း။” ဣတိ-ဤသို့၊ မေ-ငါ၏၊ (စက္ခု စသည်၌ စပ်၊) ဝါ-သည်၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေး၌၊ အနနုဿုတေသု-တစ်ဆင့်စကား မကြားအပ်ဖူးကုန်သော၊ ဓမ္မေသု-သစ္စာလေးပါး တရားတို့၌၊ စက္ခု-ဉာဏ်စက္ခု သည်၊ ဥဒပါဒိ-ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ ဉာဏံ-သိတတ်သောဉာဏ်သည်၊ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ- အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော ပညာသည်၊ ဥဒပါဒိ-ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ ဝိဇ္ဇာ- ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သော ဉာဏ်ဝိဇ္ဇာသည်၊ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော- (မောဟအမိုက်မှောင်ကို ပယ်ဖျောက်တတ်သော) ဉာဏ်ရောင် အလင်းသည်၊ ဥဒပါဒိ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဒုက္ခံ-သော၊ တံ ဣဒံ အရိယသစ္စံ-ထိုကဲ့သို့ သော ဤအရိယသစ္စာကို၊ ပရိညေယျံ-ပိုင်းခြား၍ သိထိုက်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ပေ၊ ဥဒပါဒိ၊

၁။ အမှာ။ ။ ဒုက္ခနိရောဓ ပုဒ်၏အနက်ကို ဋီကာ၌ သုံးနည်းဖွင့်ထား၏၊ ထိုတွင် လွယ်ကူသော တတိယနည်းအတိုင်း အနက်ပေးပါသည်။ အသေသဝိရာဂ နိရောဓ၏ အဖွင့်ကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။ “အတ္တတော ပန သမ္မာနေဝ ဧတာနိ နိဗ္ဗာနဿ ဝေဝစနာနိ” ဟု မိန့်သောကြောင့် နိဗ္ဗာန်ရအောင် အနက်ပေးပါသည်။ [“နိဗ္ဗာနံ အာဂမ္မ တဏှာ စဖီယတိ” စသည်ဖြင့် သစ္စဝိဘင်္ဂဋ္ဌကထာ၌ ဝိဂ္ဂဟ ပြု၏။]

ဘိက္ခဝေ၊ ဒုက္ခံ-သော၊ တံ ဣဒံ အရိယသစ္စံ-ကို၊ ပရိညာတံ-ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ပြီ၊
ဣတိ-သို့၊ ပေ၊ ဥဒပါဒိ။

ဘိက္ခဝေ-တို့၊ “ဣဒံ (ဓမ္မဇာတံ)-သည်၊ ဒုက္ခသမုဒယော-သော၊
အရိယသစ္စံ-တည်း၊” ဣတိ-သို့၊ ပေ၊ ဒုက္ခသမုဒယော-သော၊ တံ ဣဒံ
အရိယသစ္စံ-ကို၊ ပဟာတဗ္ဗံ-ပယ်ထိုက်၏၊ ပေ၊ ပဟိနံ-ပယ်အပ်ပြီ၊ (ပယ်
ပြီးပြီ) ပေ၊ ဥဒပါဒိ။ [နောက်နောက် ဝါကျတို့၌ ဤနည်းမှီ၍ အပြည့်အစုံ
ပေးပါ။]

☞ သစ္စိကာတဗ္ဗံ-မျက်မှောက်ပြုထိုက်၏၊ ပေ၊ သစ္စိကာတံ-မျက်မှောက်ပြုအပ်
ပြီ၊ ပေ၊ ဘာဝေတဗ္ဗံ-မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေထိုက်၏၊ (ပွားစေထိုက်၏) ပေ၊
ဘာဝိတံ-မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေအပ်ပြီ၊ (ပွားစေအပ်ပြီ) ပေ၊ ဥဒပါဒိ။

၁၆။ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ယာဝကီဝဉ္စ-အကြင်မျှလောက် ကာလပတ်လုံးလည်း၊
မေ-ငါ၏၊ (ဉာဏဒဿနံ ၌ စပ်၊) စတုသု-လေးပါးကုန်သော၊ ဣမေသု
အရိယသစ္စေသု-တို့၌၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ (ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်၊) တိပရိဝဋ်-
သစ္စဉာဏ်၊ ကိစ္စဉာဏ်၊ ကတဉာဏ်အားဖြင့် သုံးပါးသော ပြန်လည်ခြင်းရှိသော၊
ဒွါဒသာကာရံ-(သစ္စာတစ်မျိုး တစ်မျိုး၌ သစ္စဉာဏ် စသောအားဖြင့်) တစ်ဆယ့်
နှစ်ပါးသော အခြင်းအရာရှိသော၊ ယထာဘူတံ-မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သော၊
ဉာဏဒဿနံ-ဉာဏ်အမြင်သည်၊ သုဝိသုဒ္ဓံ-အလွန် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သည်၊ န
အဟောသိ-မဖြစ်သေး၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ တာဝ-ထိုမျှလောက် ကာလပတ်လုံး၊
(ဉာဏ်အမြင် အလွန်မသန့်ရှင်း မစင်ကြယ်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး၊) အဟံ-
သည်၊ သဒေဝကေ-အောက် နတ်ပြည်ငါးထပ်ရှိ နတ်တို့နှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊
သမာရကေ-မာရ်နတ်၏ တည်နေရာ ဝသဝတ္တီနတ်ပြည်ရှိ နတ်အပေါင်းနှင့်လည်း
တကွဖြစ်သော၊ သဗြဟ္မကေ-ဗြဟ္မာနှစ်ဆယ့်နှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊ လောကေ-
ဩကာသလောက၌လည်းကောင်း၊ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ-သာသနာတော်၏
ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော သမဏ ဗြာဟ္မဏ၊ မကောင်းမှုတို့ကို ငြိမ်းစေပြီးသော
သမဏ၊ မကောင်းမှုတို့ကို မျှောပြီးသော ဗြာဟ္မဏတို့နှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊

သဒေဝမနုဿာယ-သမ္မုတိနတ်ဟူသော မင်း၊ ကြွင်းသော သူတို့နှင့်လည်း တကွ ဖြစ်သော၊ ပဇာယ-သတ္တဝါ အပေါင်း၌လည်းကောင်း၊ အနုတ္တရံ-မိမိထက် လွန်မြတ်သော တရားမရှိသော၊ ဝါ-အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော၊ သမ္မာသမ္ဗောဓိ-မဖောက် မပြန် အမှန်ကိုယ်တိုင် သိစွမ်းနိုင်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကို၊ ဝါ-ချီးမွမ်းအပ် ကောင်းမြတ် သော အရဟတ္တ မဂ်ဉာဏ်ကို၊ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ-ထိုးထွင်း၍ သိပြု၊ ဣတိ-သို့၊ နေဝ ပစ္စညာသိ-ဝန်ခံတော်မမူခဲ့၊ [“သဒေဝကော” စသောပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ် ဝေရဉ္စကဏ္ဍ ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ “သမ္မာသမ္ဗောဓိ” အရ အရဟတ္တမဂ်ကို ဋီကာ၌ ပြ၏။]

ဘိက္ခဝေ၊ ယတော စ ခေါ-(ဗောဓိပင်၏ အနီးအောက်ဝယ် ထိုင်နေတော် မူရာ) အကြင်အခါမှစ၍၊ [ယတော စ ခေါတိ ယတော ဗောဓိမူလေ နိသိန္န ကာလတော ပဋ္ဌာယ၊-ဝိမတိ၊] မေ-၏၊ စတူသု၊ ဣမေသု အရိယသစ္စေသု- တို့၌၊ ဧဝံ-သို့၊ တိပရိဝဋ်၊ ပေ၊ ဉာဏဒဿနံ-သည်၊ သုဝိသုဒ္ဓံ-သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်တော်မူပြီ၊ ဘိက္ခဝေ၊ အထ-ဉာဏ်အမြင် အလွန်သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ရာ ထိုအခါမှ နောက်၌၊ [အထာဟံတိ တတော ပရံ အဟံ၊-ဝိမတိ၊] အဟံ-သည်၊ သဒေဝကော ပေ၊ ပဇာယ-၌လည်းကောင်း၊ အနုတ္တရံ၊ သမ္မာသမ္ဗောဓိ-ကို၊ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ- ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ပစ္စညာသိ-ဝန်ခံတော်မူခဲ့ပြီ၊ မေ-၏၊ ဒဿနံ-သိမြင်တတ်သော၊ ဉာဏဉ္စ-ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်သည်လည်း၊ ဥဒပါဒိ-ပြီ၊ (ကိ?) မေ-၏၊ ဝိမုတ္တိ- အရဟတ္တဖိုလ်ကို၊ အကုပ္ပာ-ဆန့်ကျင်ဘက်တရားတို့သည် မဖျက်ဆီးအပ် မဖျက် ဆီးနိုင်၊ အယံ-ဤ ပဋိသန္ဓေ တည်နေရခြင်းသည်၊ အန္တိမာ-အဆုံး၌ဖြစ်သော၊ (နောက်ဆုံးဖြစ်သော) ဇာတိ-ပဋိသန္ဓေ တည်နေရခြင်းတည်း၊ ဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ ပုနဗ္ဗဝေါ-တစ်ဖန် ဘဝသည်၊ (ဘဝအသစ်သည်) နတ္ထိ-တော့၊ ဣတိ (ဥဒပါဒိ)၊ ဣတိ (အာမန္တေသိ)။ [အာမန္တေသိသို့ ပြန်လှည့်ဖို့ရာ ဣတိတစ်လုံး အကျေ ကြံပါ။]

ဣဒံ-ဤ စကားတော်ကို၊ (“ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ အပ္ပာ”အစ၊ “နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဗဝေါ”အဆုံးရှိသော ဤစကားတော်ကို) ဘဂဝါ အဝေါစ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာ- ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ အတ္တမနာ-မိမိစိတ် ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဘဂဝတော-၏၊ ဘာသိတံ-ဟောတော်မူအပ်သော တရားတော်ကို၊ (ဓမ္မစက္က ပဝတ္တန သုတ်တော်ကို) အဘိနန္ဒု၊ ဝေမေတံ ဘဂဝါ၊ ဝေမေတံ သုဂတ ဟု ကောင်းချီးပြုလျက် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ကြကုန်ပြီ။

[အဘိနန္ဒ သဒ္ဓါ၏ အနုမောဒနာအနက်၊] တစ်နည်း၊ အဘိနန္ဒ^၁ -အလွန် နှစ်သက် ရွှင်အားတက်လျက် လက်ခံကြကုန်ပြီ။ [အဘိနန္ဒသဒ္ဓါ၏ သမ္မဋ္ဌိစ္ဆန အနက်။]

ဣမသ္မဉ္စ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိ-ဤ ဂါထာမဖက် သက်သက်သော ဓမ္မစက္ကပဝတ္တန သုတ်တော်ကို၊ ဘညမာနေ-ဟောတော်မူအပ်သော်၊ အာယသ္မတော ကောဏ္ဍညဿ-အရှင်ကောဏ္ဍည၏၊ ဝိရဇံ-ကင်းသော အပါယဂမနိယရာဂ စသော မြူရှိသော၊ ဝါ-အပါယဂမနိယရာဂ စသော မြူမှကင်းသော၊ ဝိတမလံ- ကင်းသော ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာဟူသော အညစ်အကြေးရှိသော၊ ဓမ္မစက္ခု-သစ္စာလေးပါး တရားတို့၌ဖြစ်သော သောတာပတ္တိဉာဏ်မျက်စိသည်၊ ဥဒပါဒိ (ကိ?)၊ “ယံ ကိဉ္စိ-အကြင် အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော တရားသည်၊ သမုဒယဓမ္မ-ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိ၏၊ သမ္ပ-အလုံးစုံသော၊ တံ-ထို တရားဟူသမျှသည်၊ နိရောဓဓမ္မ- ချုပ်ပျက်ခြင်းသဘော ရှိ၏။” ဣတိ (ဥဒပါဒိ)။ [“ဝိရဇံ” စသော ပုဒ်တို့၏အနက် အမျိုးမျိုးကို ဤ သာရတ္ထဖွင့်သည့်အတိုင်း သီလက္ခန္ဓာဘာသာဋီကာ သာမညဖလ သုတ် ပါဠိတော်နိဿယ အဆုံးနား၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

၁၇။ ဘဂဝတာ-သည်၊ ဓမ္မစက္ကေ-ဓမ္မစကြာကို၊ ပဝတ္တိတေ-ဖြစ်စေတော် မူအပ်ပြီးသော်၊ ဝါ-ဟောတော်မူအပ်ပြီးသော်၊ ဘုမ္မာ-မြေ၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ- မြေနှင့် ဆက်စပ် အရပ်ရပ်၌ နေကြကုန်သော၊ ဒေဝါ-နတ်တို့သည်၊ သဒ္ဓံ- ကြွေးကြော်သံကို၊ အနုဿာဝေသံ-တစ်ဆင့်ကြားသိစေကြကုန်ပြီ၊ (ကြွေးကြော် ကြကုန်ပြီ) (ကိ?)၊ “ဘဂဝတာ-သည်၊ ဗာရာဏသီယံ-၌၊ ဝါ-၏ အနီးဖြစ်သော၊ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ-၌၊ သမဏေန ဝါ-သမဏ မည်သူသည်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ- ဗြာဟ္မဏ မည်သူသည်လည်းကောင်း၊ ဒေဝေန ဝါ-နတ်သည် လည်းကောင်း၊ မာရေန ဝါ-မာရ်နတ်သည်လည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မုနာ ဝါ-ဗြဟ္မာ သည်လည်းကောင်း၊ လောကသ္မိ-၌၊ ကေနစိ ဝါ-တစ်စုံတစ်ယောက်သည်လည်း ကောင်း၊ အပဋိဝတ္တိယံ-ဆန့်ကျင်ဘက် မဖြစ်စေအပ် မဖြစ်စေနိုင်သော၊ ဝါ-

၁။ အဘိနန္ဒန္တိ။ ။ “အဘိနန္ဒန္တိ” ဟု ဣတိသဒ္ဓါ ပါသည်မှာ ပိုဟန်တူ၏။ သို့ရာတွင် သဒ္ဓါကျမ်းတို့၌ ပရော ဝါ သရောသုတ်ဝယ် ဤပုံစံ ပါနေပြီ။ သို့ဖြစ်၍ “ဣတိ-ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်တော် အပြီးတည်း” ဟု အနက်ပေးပါ။

ဆန့်ကျင်ဘက် မဟောပြုအပ် မဟောပြုနိုင်သော၊ အနုတ္တရ-မိမိထက် မြတ်သော တရား မရှိသော၊ ဝါ-အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော၊ ဧတံ ဓမ္မစက္ကံ-ဤဓမ္မစကြာကို၊ ပဝတ္တိတံ-ဖြစ်စေတော်မူအပ်ပြီ၊ ဝါ-ဟောပြုတော်မူအပ်ပြီ။” ဣတိ-ဤသို့ တစ်ဆင့် ကြားသိစေကုန်ပြီ၊ ဝါ-ကြွေးကြော်ကြကုန်ပြီ။ [“အနုတ္တရ” ဟူရာ၌ ထိုအချိန်ဝယ် သမဏဗြာဟ္မဏတို့ ဟောအပ်ပြီးသော တရားတို့တွင် “အမြတ်ဆုံး” ဟု ယူပါ၊ ဘုရားရှင် ဟောတော်မူအပ်သော တရားတော်တို့တွင်ကား ဓမ္မစကြာ တရားတော်နှင့် အလားတူတရားများ ရှိပါသည်။]

ဘုမ္မာနံ-ကုန်သော၊ ဒေဝါနံ-တို့၏၊ သဒ္ဓါ-ကြွေးကြော်သံကို၊ သုတွာ-ကြားရ၍၊ စာတုမဟာရာဇိကာ-စာတုမဟာရာဇ်တုံ၌ နေကုန်သော၊ ဒေဝါ သဒ္ဓမနုဿာဝေသံ၊ ပေ၊ [နောက်၌ “တာဝတိံသာ၌ နေကုန်သော၊ ပေ၊ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိ-ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိတုံ၌ နေကုန်သော” ဟု ဆိုပါ၊] ဗြဟ္မကာယိကာ-ဗြဟ္မာအပေါင်း၌ ဖြစ်ကုန် သော၊ ဒေဝါ-ဗြဟ္မာတို့သည်၊ ပေ၊ ဣတိဟ-ဤသို့လျှင်၊ တေန ခဏေန - ထို ခဏ၌၊ တေန လယေန-ထိုလယ၌၊ တေန မုဟုတ္တေန-ထိုမုဟုတ်၌၊ ယာဝ ဗြဟ္မလောကာ-ဗြဟ္မာဘုံတိုင်အောင်၊ သဒ္ဓေါ-ကြွေးကြော်သံသည်၊ အဗ္ဗဂ္ဂစ္ဆိ- လွမ်းခြံ၍ တက်ပြီ၊ အယဉ္စ ဒသသဟသိလောကဓာတု-ဤတစ်သောင်း အတိုင်း အရှည်ရှိသော လောကဓာတ်သည်လည်း၊ သံကမ္ပိ-အထက်အထက်သို့ တက်ကာ တက်ကာ ပြင်းစွာတုန်လှုပ်ပြီ၊ သမ္ပကမ္ပိ-အထက်အောက် နိမ့်တုံမြင့်တုံ အပြား အားဖြင့် ပြင်းစွာတုန်လှုပ်ပြီ၊ သံပဝေဓိ-အရပ်လေးမျက်နှာ ယိမ်းထိုး၍ အမျိုးမျိုး အပြားအားဖြင့် ပြင်းစွာတုန်လှုပ်ပြီ၊ [“သံကမ္ပိ” စသည်တို့၏အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ ပထမအုပ် ပထမသင်္ဂါယနာအခန်း၌ ပြထားပြီ၊] အပ္ပမာဏော- အတိုင်းအရှည် မရှိသော၊ ဥဠာရော-မွန်မြတ်သော၊ သြဘာသော စ-တစ်သောင်း လောကဓာတ်၊ လွမ်းခြံပတ်သည့်၊ အလင်းဓာတ်သည်လည်း၊ ဒေဝါနံ-နတ်ဗြဟ္မာ တို့၏၊ ဒေဝါနုဘာဝံ-နတ်ဗြဟ္မာတို့၏ အာနုဘော်ကို၊ အတိက္ကမ္မ-ကျော်လွန်၍၊

၁။ တေန ခဏေန စသည်။ ။ တေန ခဏေန-ထိုခဏမှာပင်၊ တေန လယေန-ထိုလယဟု ခေါ်သော အချိန်အတွင်းမှာပင်၊ တေန မုဟုတ္တေန-ထိုတစ်မုဟုတ် ခေါ်သော အချိန်အတွင်းမှာပင်ဟု ဆိုလိုသည်။

ပါတုရဟောသိ-ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ [ဩဘာသောတိ သဗ္ဗညုတညာဏာနုဘာဝေန ပဝတ္တော စိတ္တပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာနော ဒသသဟသိလောကဓာတုံ ဖရိတွာ ဌိတော ဩဘာသော၊-ဝိမတိ။]

အထ ခေါ-၌၊ ဘဂဝါ ဣမံ ဥဒါနံ၊ ဥဒါနေသိ-ကျူးရင့်တော်မူပြီ။ (ကိ?)။ “ဘော-အို...ရဟန်းတို့၊ ကောဏ္ဍညော-ကောဏ္ဍညသည်၊ အညာ ဝတ-သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိပေပြီတကား၊ ပေ၊ အညာသိ ဝတ-ကား” ဣတိ-ပြီ၊ ဣတိ ဟိ-ဤ ဥဒါန်းစကားတော်ကြောင့်သာလျှင်၊ အာယသ္မတော ကောဏ္ဍညဿ-အရှင်ကောဏ္ဍည၏၊ “အညာသိကောဏ္ဍညော” တွေ-အညာသိ ကောဏ္ဍည ဟူ၍သာ၊ ဣဒံ နာမံ-ဤ အမည်သည်၊ အဟောသိ။

၁၈။ အထ ခေါ-၌၊ အာယသ္မာ အညာသိကောဏ္ဍညော-အရှင်အညာသိ ကောဏ္ဍညသည်၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မော-မြင်အပ်ပြီးသော သစ္စာလေးပါးတရား ရှိသည်၊ ပတ္တဓမ္မော-ရောက်အပ်ပြီးသော သစ္စာလေးပါး တရားရှိသည်၊ ဝိဒိတဓမ္မော-သိအပ်ပြီးသော သစ္စာလေးပါး တရားရှိသည်၊ ပရိယောဂါဋ္ဌဓမ္မော-ထက်ဝန်းကျင် သက်ဝင်အပ်ပြီးသော သစ္စာလေးပါး တရားရှိသည်၊ တိဏ္ဏဝိစိကိစ္ဆာ-လွန်မြောက် အပ်ပြီးသော ဝိစိကိစ္ဆာရှိသည်၊ ဝိဂတကထံကထော-ကင်းသော အဘယ်သို့ ဖြစ်ပါ လိမ့်မည်နည်း?ဟု ပြောဆိုကြောင်း ဝိစိကိစ္ဆာရှိသည်၊ (ကင်းသော-သို့လော သို့လော တွေးတော ယုံမှားခြင်းရှိသည်၊) သတ္တုသာသနေ-မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်၌၊ ဝေသာရဇ္ဇပုတ္တော-ကင်းသော ကြောက်ရွံ့ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သည်၊ ဝါ-ကြောက်ရွံ့ခြင်းကင်း၊ ရဲတင်းသူ၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သည်၊ အပရပုစ္စယော-မိမိမှတစ်ပါး အခြားသူဟူသော ယုံကြည်ထိုက်သူ မရှိသည်၊ (မိမိ မှတစ်ပါး အခြားသူဟူသော ယုံကြည်စရာ မလိုသည်၊) (ဟုတွာ)၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဧတဒဝေါစ (ကိ?)။ [ဝိဂတကထံကထော၏ အဖွင့်ကို သီလက္ခန်ဘာသာ ဋီကာ၊ တတိယအုပ်၊ နိဝရဏပုဟာနကထာ၊ အကထံကထီ ပုဒ်အဖွင့်၌ ပြထား ပြီ။]

ဘန္တေ၊ အဟံ-သည်၊ ဘဂဝတော-၏၊ သန္တိကေ-အထံတော်၌၊ ပဗ္ဗန္တံ- ရှင်အဖြစ်ကို၊ လဘောယျံ-ရလိုပါ၏၊ ဝါ-ရပါရစေ၊ ဥပသမ္ပဒံ-အထက်တန်းကျ သော ပြည့်စုံခြင်းကို၊ ဝါ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်ကို၊ လဘောယျံ-စေ၊ ဣတိ- ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ [လောကိယသမ္ပဒါ ဟိ ဥပရိဘူတာ သေဋ္ဌဘူတာ+သမ္ပဒါတိ ဥပသမ္ပဒါ၊-ဝိမတိ။] ဘိက္ခု-ဘိက္ခု၊ ဧဟိ-လာလော့၊ ဓမ္မော-ကို၊ သွာက္ခာတော-

ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ သမ္မာ-ကောင်းစွာ၊ ဒုက္ခဿ-တေဘူမက
 ဝဋ်ဒုက္ခ၏။ အန္တကိရိယာယ-အဆုံးကို ပြုခြင်းငှာ၊ ဗြဟ္မစရိယံ-အထက်မက်သုံးပါး
 ဟူသော မြတ်သော အကျင့်ကို၊ စရ-ကျင့်လော့၊ ဣတိ-သို့၊ ဘဂဝါ အဝေါစ၊
 သာဝ-ထို “ဧဟိ ဘိက္ခု” ဟူသော စကားတော်သည်သာ၊ တဿ အာယသ္မတော-
 ထို အရှင်အညာသိက္ခာဏ္ဍည၏။ ဥပသမ္ပဒါ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သည်။
 အဟောသိ။ [“ဧဟိ ဘိက္ခု” စသော ဝါကျနှင့် စပ်၍ မှတ်ဖွယ်ကို ဝိမတိ၌
 ကြည့်ပါ။]

၁၉။ အထ ခေါ-၌၊ (အရှင်အညာသိက္ခာဏ္ဍည၏ ဧဟိ ဘိက္ခု ဖြစ်ပြီးရာ
 ထိုအခါမှ နောက်၌) ဘဂဝါ၊ တဒဝသေသေ-ထို အရှင်အညာသိက္ခာဏ္ဍညမှ
 ကြွင်းကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဓမ္မိယာ-တရားရှိသော၊ (တရား၌ ယှဉ်သော၊)
 ကထာယ-စကားဖြင့်၊ သြဝဒိ-ဆုံးမတော်မူပြီ၊ အနုသာသိ-သွန်သင်တော်မူပြီ၊
 အထ ခေါ-၌၊ (ဆုံးမသွန်သင်တော်မူရာ ထိုအခါ၌) အာယသ္မတော ဝပ္ပဿ
 စ-အရှင်ဝပ္ပ၏လည်းကောင်း၊ (ဓမ္မစက္ခု၌ စပ်) ဝါ-ကိုလည်းကောင်း၊ (သြဝဒိယ
 မာနာနံ စသည်၌ စပ်) အာယသ္မတော ဘဒ္ဒိယဿ စ-၏လည်းကောင်း၊ ဝါ-
 ကိုလည်းကောင်း၊ ဘဂဝတာ-သည် ဓမ္မိယာ၊ ကထာယ-ဖြင့်၊ သြဝဒိယမာနာနံ-
 ဆုံးမအပ်ကုန်လတ်သော်၊ အနုသာသိယမာနာနံ-သွန်သင်အပ်ကုန်လတ်သော်၊
 ဝိရဇံ ပေ၊ နိရောဓဓမ္မန္တိ။ [ရှေးအတိုင်း ဆိုပါ။]

☞ တေ-ထို အရှင်ဝပ္ပ၊ အရှင်ဘဒ္ဒိယတို့သည်၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မာ-မြင်အပ်ပြီးသော သစ္စာ
 လေးပါးတရား ရှိကုန်သည်၊ ပေ၊ အဝေါစံ၊ (ကိ?)၊ “ဘန္တေ၊ မယံ-တို့သည်၊
 ပေ၊ လဘောယျာမ-ရလိုပါကုန်၏၊ ဝါ-ရကြပါရစေ” ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်
 ကုန်ပြီ၊ “ဘိက္ခဝေါ-ဘိက္ခုတို့၊ ဧထ-လာကြကုန်လော့၊ ပေ၊ စရထ-ကုန်လော့”
 ဣတိ ဘဂဝါ အဝေါစ၊ သာဝ-ထို “ဧထ ဘိက္ခဝေါ” ဟူသော စကားတော်
 သည်ပင်၊ တေသံ အာယသ္မန္တာနံ- ထို အရှင်ဝပ္ပ၊ အရှင်ဘဒ္ဒိယတို့၏၊ ဥပသမ္ပဒါ
 အဟောသိ။

အထ ခေါ-၌၊ (အရှင်ဝပ္ပနှင့် အရှင်ဘဒ္ဒိယတို့ ဧဟိဘိက္ခု ဖြစ်ပြီးရာ ထိုအခါမှ
 နောက်၌) ဘဂဝါ၊ တဒဝသေသေ-ထို အရှင်အညာသိက္ခာဏ္ဍည၊ အရှင်ဝပ္ပ၊
 အရှင်ဘဒ္ဒိယတို့မှ ကြွင်းကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ နိဟာရာဘတ္တာ-ဆောင်အပ်သော
 ဆွမ်းရှိတော်မူသည်၊ (ဟုတွာ-၍) [ဆွမ်းခံကြွတော်မူဘဲ အရှင်ကောဏ္ဍညစသော

ရဟန်းတို့ ဆောင်ပေးအပ်သော ဆွမ်းရှိတော်မူသည်-ဟူလို၊ နိဟာရဘတ္တောတိ နိဟဋ္ဌဘတ္တော၊-ဋီကာ၊] ဓမ္မိယာ ၊ပေ၊ အနုသာသိ၊ ယံ-အကြင် ဆွမ်းကို၊ တယော- သုံးပါးကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ (အရှင်ကောဏ္ဍည၊ အရှင်ဝပ္ပ၊ အရှင်ဘဒ္ဒိယ ရဟန်းတို့သည်၊) ပိဏ္ဍာယ-ဆွမ်းအလိုငှာ၊ စရိတွာ-လှည့်လည်၍၊ အာဟရန္တိ- ဆောင်ကုန်၏၊ တေန-ထို ဆွမ်းဖြင့်၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂေါ-ခြောက်ပါးသော အစုသည်၊ (ဘုရားရှင်နှင့်တကွ ခြောက်ပါးသော အစုသည်၊) ယာပေတိ-ရှည်သောကာလသို့ ရောက်စေ၏၊ ဝါ-မျှတ၏။ [ဤဝါကျတို့ဖြင့် “နိဟဋ္ဌဘတ္တော ၊ပေ၊ အနုသာသိ” ကို ထပ်၍ ဖွင့်သည်၊ “အထ ခေါ အာယသ္မတော မဟာနာမဿ စ”စသော ဝါကျတို့ အနက်လွယ်ပြီ။]

အမှာ။ ။ ပါဠိတော် အလိုအားဖြင့် အရှင်ဝပ္ပနှင့် အရှင်ဘဒ္ဒိယတို့သည် တစ်နေ့တည်း၌ အတူလည်းကောင်း၊ အရှင်မဟာနာမနှင့် အရှင်အဿဇီတို့သည် တစ်နေ့တည်း၌ အတူလည်းကောင်း သောတာပတ္တိဖိုလ်၌ တည်တော်မူကြသည်ဟု ထင်ရသော်လည်း အဋ္ဌကထာ၌ကား “ဝါဆိုလပြည့်နေ့၌ အရှင်ကောဏ္ဍည၊ လပြည့်ကျော် တစ်ရက်နေ့၌ အရှင်ဝပ္ပ၊ နှစ်ရက်နေ့၌ အရှင်ဘဒ္ဒိယ၊ သုံးရက်နေ့၌ အရှင်မဟာနာမ၊ လေးရက်နေ့၌ အရှင်အဿဇီ ဤသို့ အစဉ်အတိုင်း သောတာပတ္တိဖိုလ်၌ တည်တော် မူကြသည်လို့ မှတ်ပါ”ဟု မိန့်သည်။ ဝါဆိုလပြည့်ကျော် ငါးရက်နေ့၌ အနတ္တလက္ခဏ သုတ်တော်ကို နာယူရ၍ ငါးပါးလုံး ရဟန္တာ ဖြစ်တော်မူကြသည်။

အနတ္တလက္ခဏသုတ်တော်နိဿယ

၂၀။ အထ ခေါ ပေ၊ အာမန္တေသိ (ကိ?)။

ဘိက္ခဝေ၊ ရူပံ-ရုပ်သည်၊ အနတ္တာ-အတ္တမဟုတ်၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဣဒံ ရူပံ-ဤ ရုပ်သည်၊ အတ္တာ-အတ္တသည်၊ စ အဘဝိဿ-အကယ်၍ ဖြစ်အံ့၊ [“စေ”နှင့် အနက်တူသော “စ” နိပါတ်၊] (ဧဝံသတိ)၊ ဣဒံ ရူပံ-သည်၊ အာဗာဓာယ- အနာရောဂါအကျိုးငှာ၊ (မကျန်းမမာ ဖျားနာခြင်းငှာ) န သံဝတ္တေယျ-မဖြစ်ရာ၊ ရူပေ-ရုပ်၌၊ မေ-ငါ၏၊ ရူပံ-သည်၊ “ဧဝံ-ဤသို့၊ (သည်ပုံသည်နည်း၊) ဟောတု- ဖြစ်ပါစေ၊ မေ-၏၊ ရူပံ-သည်၊ ဧဝံ-သို့၊ မာ အဟောသိ-မဖြစ်ပါစေနှင့်” ဣတိ-ဤသို့ တောင့်တခြင်းကို၊ လဗ္ဘေထ စ-ရလည်း ရအပ်ရာ၏၊ စ ခေါ- အနွယကား၊ ဝါ-စင်စစ်ကား၊ ဘိက္ခဝေ၊ ယသ္မာ-အကြင့်ကြောင့်၊ ရူပံ-သည်၊ အနတ္တာ-အတ္တမဟုတ်၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ရူပံ-သည်၊ အာဗာဓာယ-ငှာ၊ သံဝတ္တတိ- ၏၊ ရူပေ-၌၊ “မေ-၏၊ ရူပံ-သည်၊ ဧဝံ-သို့၊ ဟောဟု-စေ၊ မေ-၏၊ ရူပံ၊ ဧဝံ၊ မာ အဟောသိ-စေနှင့်”၊ ဣတိ-ဤသို့ တောင့်တခြင်းကို၊ န စ လဗ္ဘတိ- ရလည်း မရအပ်၊ [နောက်ဝါကျများ၌ ဤသို့ အပြည့်အစုံ ပေးပါ၊ “ဝေဒနာ- ဝေဒနာသည်၊ ဣဒံ (အယံ) ဝေဒနာ-ဤ ဝေဒနာသည်၊ သညာ-သည်၊ ဣဒံ (အယံ) သညာ-သည်၊ သင်္ခါရာ-သင်္ခါရတို့သည်၊ အနတ္တာ-အတ္တမဟုတ်ကုန်၊ ဣဒံ (ဣမေ) သင်္ခါရာ-တို့သည်၊ ဝိညာဏံ-ဝိညာဉ်သည်၊ ဣဒံ ဝိညာဏံ- သည်”ဟု အနက်ပေးပါ။-လွယ်ပြီ။]

၂၁။ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ တံ-ထို မိန့်တော်မူအပ်လတ္တံ့သော စကားကို၊ ကိ မညထ-အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန်သနည်း?၊ ရူပံ-သည်၊ နိစ္စံ ဝါ-နိစ္စလော?၊ (မြဲသလော?)၊ အနိစ္စံ ဝါ-အနိစ္စလော?၊ (မမြဲဘူးလော?)၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးတော် မူပြီ၊ ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ အနိစ္စံ-အနိစ္စပါတည်း၊ (ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ကြ ကုန်ပြီ) ယံ ပန-အကြင် ရုပ်သည်ကား၊ အနိစ္စံ-အနိစ္စဖြစ်၏၊ တံ-ထို အနိစ္စ ဖြစ်သော ရုပ်သည်၊ ဒုက္ခံ ဝါ-ဒုက္ခလော?၊ သုခံ ဝါ-သုခလော?၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘန္တေ၊ ဒုက္ခံ-ပါတည်း၊ (ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ကြကုန်ပြီ) ယံ ပန-အကြင် ရုပ်သည်ကား၊ အနိစ္စံ-အနိစ္စဖြစ်၏၊ ဒုက္ခံ-ဒုက္ခဖြစ်၏၊ ဝိပရိဏာမ ဓမ္မံ-ဇရာ၊ မရဏအားဖြင့် ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘော ရှိ၏၊ တံ - အနိစ္စ၊ ဒုက္ခံ၊

ဝိပရိဏာမဓမ္မဖြစ်သော-ထို ရုပ်ကို၊ (သမနုပဿိတံ၌ စပ်၊) “ဧတံ-ဤ ရုပ်သည်၊ မမံ-ငါ၏ ဥစ္စာတည်း၊ ဧသော-ဤ ရုပ်သည်၊ အဟံ-ငါသည်၊ အသ္မိ-ဖြစ်၏၊ ဧသော-သည်၊ မေ-၏၊ အတ္တာ-အတ္တတည်း၊” ဣတိ-သို့၊ သမနုပဿိတံ-တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် အဖန်ဖန် ရှုခြင်းငှာ၊ ကလ္လံ နု-သင့်လျော်သလော၊ (ဣတိ-ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊) ဘန္တေ-ရား၊ ဧတံ-ဤသို့ ရှုခြင်းသည်၊ နောဟိ-မသင့်လျော်ပါ၊ (ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊) [နောက်နောက်ဝါကျတို့၌ ဤသို့ အပြည့်အစုံ ပေးပါ။ “သင်္ခါရာ-တို့သည်၊ အနိစ္စာ ဝါ-အနိစ္စတို့လော၊ ယံ-အကြင် သင်္ခါရအစုသည်၊ အနိစ္စံ-အနိစ္စဖြစ်၏” စသည် ဆိုပါ။]

၂၂။ ဘိက္ခုဝေ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ခန္ဓာငါးပါး၏ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်-အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော၊ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ-အဇ္ဈတ္တမူလည်းဖြစ်သော၊ (မိမိသန္တာန် ဖြစ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊) ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ-ဗဟိဒ္ဓမူလည်းဖြစ်သော၊ (သူတစ်ပါးသန္တာန်၌ ဖြစ်သည်မူ လည်းဖြစ်သော၊) သြဠာရိကံ ဝါ-သြဠာရိကမူလည်းဖြစ်သော၊ (ပေါ်လွင်ထင်ရှား သည်မူလည်းဖြစ်သော၊) သုခုမံ ဝါ-သုခုမမူလည်းဖြစ်သော၊ (သိမ်မွေ့နူးညံ့သည် မူလည်းဖြစ်သော၊) ဟီနံ ဝါ-ဟီနမူလည်းဖြစ်သော၊ (ဟုတ်နိမ့်သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊) ပဏီတံ ဝါ-ပဏီတမူလည်းဖြစ်သော၊ (မွန်မြတ်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊) ယံကိဋ္ဌိ-အကြင် အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော၊ ရူပံ-ရုပ်သည်လည်းကောင်း၊ ဒုရေ- ဒုရမူလည်း ဖြစ်သော၊ (ဝေးသည်မူလည်းဖြစ်သော၊) သန္တိကေ ဝါ-သန္တိကမူလည်း ဖြစ်သော၊ (နီးသည်မူလည်းဖြစ်သော၊) ယံ-အကြင် ရုပ်သည်လည်းကောင်း၊ (အတ္ထိ)၊

၁။ ဧတံ မမံ။ ။ စာအုပ်တို့၌ “မမ” ဟု တွေ့ရ၏။ သို့သော် အောက်ပါ အဖွင့်ကို ထောက်၍ “မမံ”သည်သာ ပါဠိမှန်ဖြစ်သည်။ [မမ+သန္တကန္တိ ကတွာ “မမံ” တိ၊-ဒီဃနိကာယံ၊ သတိပဋ္ဌာနသုတ်ဋီကာ၊] “မမ+ဣဒံ မမံ” ဟု ပြု၊ ဒီသန္တ ညေပိ ပစ္စယာသုတ်ဖြင့် အမှသဒ္ဓါနောင် ဣဒံအနက်၌ ဣပစ္စည်း၊ တဒမိနာဒီနိသုတ်ဖြင့် အမှကို “မမ” ပြု၊ ဣအနုဗန်ချေ၊ မ-ကို နောက် အ-သို့ ကပ်၍ “မမ” ဖြစ်သောအခါ နာမ်ဝဲ၊ သိသက်၍ အံပြုလျှင် “မမံ” ဟု ဖြစ်သည်။ [မောဂ္ဂလ္လာန်နိဿယသစ်၊ ဣဒိကဏ္ဍ ၃၃-သုတ်။]

[သျှာမမုဉ် “ယံ ဒုရေ ဝါ သန္တိကေ ဝါ” ဟု ရှိ၏။] သဗ္ဗံ-သော၊ ဧတံ ရူပံ-ဤ ရုပ်ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ စပ်၊) [“ဝေမေတံ ယထာဘူတံ” မှ “ဧတံ” ကို ယူ၍ အနက် ပေးသည်။] ဧတံ-ဤ ရုပ်သည်၊ မမ-ငါ၏ ဥစ္စာသည်၊ န-မဟုတ်၊ ဒေသော-ဤ ရုပ်သည်၊ အဟံ-ငါသည်၊ န အသ္မိ-မဟုတ်၊ ဒေသော-သည်၊ မေ-၏၊ အတ္တာ-အတ္တသည်၊ န-မဟုတ်၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ယထာဘူတံ-အကြင်အကြင် ထင်ရှားရှိသည့်အတိုင်း၊ (မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်စွာ၊) သမ္မာ-ကောင်းစွာ၊ ပညာယ-ဝိပဿနာပညာ၊ မဂ်ပညာဖြင့်၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-ရှုမှတ်ထိုက်၏၊ (ရှုမှတ်ပါလော့၊) [“ယာ ကာမိ ဝေဒနာ” စသော ဝါကျတို့၌ ဤသို့ အပြည့်အစုံ ပေးပါ။ “သဗ္ဗာ-အလုံးစုံသော၊ ဧတံ (ဒေသာ) ဝေဒနာ-ဤ ဝေဒနာကို၊ ပေ၊ သဗ္ဗေ-ကုန်သော၊ ဧတံ (ဧတေ) သင်္ခါရာ-တို့ကို” စသည် ဆိုပါ။ ဝေမေတံ ယထာဘူတံမှ ဧတံကို ယူ၍ လိင်အား လျော်စွာ ပြင်ပေးပါသည်။ လွယ်ပြီ။]

၂၃။ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ပဿံ-ရှုသော၊ သုတဝါ-ကြားနာအပ်၊ သိအပ်ပြီးသော အာဂမ၊ အဓိဂမ ရှိသော၊ အရိယသာဝကော-အရိယသာဝက သည်၊ (အရိယာ ဖြစ်တော်မူသော ဘုရားရှင်၏ သာဝကသည်။) ရူပသ္မိမ္မိ-ရုပ်၌လည်း၊) နိဗ္ဗန္ဓတိ-ငြီးငွေ့၏၊ (ငြီးငွေ့ကြောင်း ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာဉာဏ် ကို ရ၏။) ဝေဒနာယပိ-ဝေဒနာ၌လည်း၊ နိဗ္ဗန္ဓတိ ပေ၊ နိဗ္ဗန္ဓံ-ငြီးငွေ့လသော်၊ ဝိရဇ္ဇတိ-မတပ်မက်၊ မနှစ်သက်တော့၊ (မတပ်မက်၊ မနှစ်သက်ကြောင်း မဂ်ဉာဏ် ကို ရ၏-ဟူလို၊) ဝိရာဂါ-မတပ်မက်၊ မနှစ်သက်ခြင်းကြောင့်၊ ဝိမုစ္စတိ-အာသဝေါတို့မှ လွတ်မြောက်၏၊ [အာသဝေါတို့မှ လွတ်မြောက်ကြောင်း ဖိုလ် ဉာဏ်ကို ရ၏-ဟူလို၊] ဝိမုတ္တသ္မိ-အာသဝေါတို့မှ လွတ်မြောက်ပြီးလသော်၊ (မေ-ငါ၏၊ စိတ္တံ-သည်။) ဝိမုတ္တံ-အာသဝေါတို့မှ လွတ်မြောက်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဉာဏံ - သိတတ်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်သည်၊ ဟောတိ - ဖြစ်၏။

၁။ သဗ္ဗံ ရူပံ။ ။ စာအုပ်တို့၌ “သန္တိကေ ဝါ” ၏ နောက်ဝယ် “သဗ္ဗံ ရူပံ” ဟု ရှိ၏။ သို့သော် အောက်ပါဋီကာကို တောက်လျှင် “သဗ္ဗံ ရူပံ” ၏ နေရာဝယ် “တံ သဗ္ဗံ” ဟု ရှိသင့်မည် ထင်ပါသည်။ “သဗ္ဗံ-သော၊ တံ ဧတံ (“ဝေမေတံ” မှ “ဧတံ” ကို ယူသည်။) ထိုကဲ့သို့ အတိတ်စသောအားဖြင့် ညွှန်ပြအပ်သော ဤရုပ်ကို (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ စပ်၊) ဟု ပေးပါ။ [တံ သဗ္ဗန္တိ တံ အတိတာဒီဟိ ပဒေဟိ ဝိသု နိဒ္ဒိဋ္ဌံ သဗ္ဗံ ရူပံ-ဋီကာ။]

[ထို ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်၏ဖြစ်ရာ အာရုံကို ပြလို၍ ခိဏာ ဇာတိ အစရှိသော စကားကို မိန့်တော်မူသည်။] “ဇာတိ-ပဋိသန္ဓေ တည်နေရခြင်းသည်၊ ခိဏာ-ကုန်ပြီး ဗြဟ္မစရိယံ-မြတ်သော အကျင့်ဟူသော မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယကို၊ ဝုသိတံ-ကျင့်သုံးအပ်ပြီး၊ ကရဏီယံ-ပြုသင့်ပြုထိုက်သော တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော မင်္ဂကိစ္စကို၊ ကတံ-ပြုအပ်ပြီး၊ ဣတ္ထတ္တာယ-တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါး ဤသို့ပြားသော မင်္ဂကိစ္စတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ နောက်ထပ်မင်္ဂကိစ္စ အကျိုးငှာ၊ အပရံ-တစ်ပါးသော မင်္ဂကို ဖြစ်စေဖွယ် ကိစ္စသည်၊ န-မရှိတော့၊ ဣတိ-သို့၊ ပဇာနာတိ-ခွဲခွဲခြားခြား အပြားအားဖြင့် သိ၏။” ဣတိ (အာမန္တေသိ)။ [“ဣတ္ထတ္တာယ”၌ ဤဋီကာတို့ ဖွင့်သည့်အတိုင်း အနက်အမျိုးမျိုးကို သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယ သာမညဖလသုတ် အာသဝက္ခယဉာဏကထာ၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

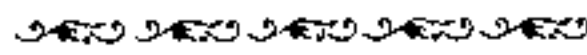
၂၄။ ဘဂဝါ-သည်၊ ဣဒံ-ဤစကားတော်ကို၊ (ရူပံ ဘိက္ခဝေ အနတ္တာ အစ၊ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတိ အဆုံးရှိသော စကားတော်ကို၊) အဝေါစ-ပြီး၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာ ပေ၊ ဘာသိတံ-ဟောတော်မူအပ်သော တရားတော်ကို၊ (အနတ္တလက္ခဏသုတ်တော်ကို၊) အဘိနန္ဒု-ကုန်ပြီး၊ ဣတိ-ဤ အနတ္တလက္ခဏသုတ်တော် အပြီးတည်း၊ ဣမသ္မိံ ဝေယျာကရဏသ္မိံ-ကို၊ ဘညမာနေ-အပ်သော်၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာနံ၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ (စိတ္တာနိဋ္ဌံ စပ်၊) အနုပါဒါယ-တစ်စုံတစ်ခုသော သင်္ခတတရားကို တဏှာ၊ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် ငါ၊ ငါ့ဥစ္စာဟု မယူမူ၍၊ အာသဝေဟိ-အာသဝေါတို့မှ၊ စိတ္တာနိ-တို့သည်၊ ဝိမုစံသု-လွတ်ကုန်ပြီ၊ [“အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ ဝိမုစံသု” ၌ သာရတ္ထဝယ် ဝေရဉ္စကဏ္ဍဋ္ဌကထာအတိုင်း ဖွင့်ပြထား၏၊ ဤ၌ကား ဝေရဉ္စကဏ္ဍဝယ် ဝိမတိ တစ်နည်း ဖွင့်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အနက်ပေးထားပါသည်။ အကျယ်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ၊ ဒုတိယအုပ်၊ ဝေရဉ္စကဏ္ဍ၌ ကြည့်ပါ။] တေန ခေါ ပန သမယေန-၌၊ လောကေ-လူ့လောက၌၊ ဆ-ခြောက်ပါးကုန်သော၊ အရဟန္တာ-ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏။ [ဘုရားရှင်နှင့် ပဉ္စဝဂ္ဂိ ငါးဦးပေါင်းလျှင် ခြောက်ပါးဖြစ်သည်။]

ပဉ္စဝဂ္ဂိယကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

ပဌမဘာဏဝါရော-ပထမဘာဏဝါရတည်း။

၁။ အမှာ။ ။ ဤ အနတ္တလက္ခဏသုတ်တော်သည် အနက် အဓိပ္ပာယ် လွန်စွာ သိမ်မွေ့ လေးနက်လှ၏။ ဋီကာ၌ “ရုပ်နာမ်တို့၏ အနိစ္စ စသည် ဖြစ်ပုံ၊

အတိတ်, အနာဂတ်, ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ပုံ၊ အဇ္ဈတ္တ, ဗဟိဒ္ဓဖြစ်ပုံ” စသည်တို့ကို ကျယ်ဝန်းစွာ ဖွင့်ပြထား၏။ ထို့ကြောင့် ဋီကာကို ကြည့်၍ မိမိသန္တာန်ဝယ် အနိစ္စ, ဒုက္ခ, အနတ္တ ကို ထင်မြင်အောင် ရှုနိုင်သော ဝိပဿနာဉာဏ် ဖြစ်အောင် ကြိုးစားနိုင်ကြပါစေ သတည်း။

၇-ပဗ္ဗဇ္ဇာကထာ

၂၅။ တေန သမယေန-၌၊ (မြတ်စွာဘုရား၏ ဗာရာဏသီမြို့၏အနီး ဖြစ်သော၊ ဣသိပတနမိဂဒါဝုန်တောဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊) ဗာရာဏသီယံ-ဗာရာဏသီမြို့၌၊ သေဋ္ဌိပုတ္တော-သူဌေးသားဖြစ်သော၊ သုခု မာလော-သိမ်မွေ့နုနယ်သော၊ ယသော နာမ-ယသမည်သော၊ ကုလပုတ္တော- အမျိုးကောင်းသားသည်၊ ဟောတိ-ရှိ၏၊ တဿ-ထိုယသအမျိုးသား၏၊ တယော- သုံးဆောင်ကုန်သော၊ ပါသာဒါ-ပြာသာဒ်တို့သည်၊ ဟောန္တိ-ရှိကုန်၏၊ ဧကော- တစ်ဆောင်သည်၊ ဟေမန္တိကော-ဆောင်းအခါ၌ နေခြင်းကို ထိုက်၏၊ ဧကော- သည်၊ ဂိမိကော-နွေအခါ၌ နေခြင်းကို ထိုက်၏၊ ဧကော-သည်၊ ဝဿိကော- မိုးအခါ၌ နေခြင်းကို ထိုက်၏၊ [“ဟေမန္တိကော” စသည်တို့၏ ဝစနတ္ထကို ဤဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။] သော-ထို ယသအမျိုးကောင်းသားသည်၊ ဝဿိကော- မိုးအခါ၌ နေခြင်းကိုထိုက်သော၊ ပါသာဒေ-၌၊ စတ္တာရော မာသေ-လေးလတို့ ပတ်လုံး၊ နိပ္ပုရိသေဟိ-ယောက်ျား မရှိကုန်သော၊ (ယောက်ျားမပါ၊ အမျိုးသမီး များသာ တီးမှုတ်အပ်ကုန်သော၊) တူရိယေ-တူရိယာတို့ဖြင့်၊ ပရိစာရယမာနော- ဣန္ဒြေတို့ကို ထိုထိုဤဤ လှည့်လည်စေလျက်၊ ဝါ-မွေ့လျော်ပျော်ပါးလျက်၊ ဟေဋ္ဌာပါသာဒံ - ပြာသာဒ်၏ အောက်ထပ်သို့၊ န ဩရောဟတိ - မဆင်း။ [န ဟေဋ္ဌာပါသာပဒါ ဩရောဟတီတိ ဥပရိပါသာဒတော ဟေဋ္ဌိမတလံ န ဩရောဟတိ၊ “ဟေဋ္ဌာပါသာဒံ” တိပိ ပဋ္ဌန္တိ၊ - သံဃဘေဒကက္ခန္ဓက၊ သာရတ္ထ။]

အထ ခေါ် - ၌၊ ယသဿ-သော၊ ကုလပုတ္တဿ - ၏၊ (နိဒ္ဒါ ၌ စပ်) ဝါ - သည်၊ ပဉ္စဟိ - ငါးပါးကုန်သော၊ ကာမဂုဏေဟိ-ကာမဂုဏ် တို့နှင့်၊ ဝါ - တို့သည်၊ သမပ္ပိတဿ - ကောင်းစွာ ရောက်အပ်သည်ဖြစ်၍၊

သမင်္ဂီဘူတဿ - ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍၊ ပရိစာရယမာနဿ-ဣန္ဒြေတို့ကို ထိုထို
 ဤဤ လှည့်လည်စေလတ်သော်၊ ဝါ-မွေ့လျော်ပျော်ပါးလတ်သော်၊ ပဋိကစ္ဆေဝ-
 ရှေးဦးစွာသာလျှင်၊ နိဒ္ဒါ - အိပ်ပျော်ခြင်းသည်၊ ဩက္ကမိ - သက်ရောက်ပြီ၊
 ပရိဇနဿာပိ-အခြေအရံ လူအပေါင်း၏လည်း၊ နိဒ္ဒါ ဩက္ကမိ၊ 'သဗ္ဗရတ္တိယော
 စ-အလုံးစုံသော ညဉ့်တို့ပတ်လုံးလည်း၊ တေလပဒီပေါ-ဆီမီးသည်၊ ဈာယတံ-
 ထိန်လင်းတောက်ပ၏။ [ညဉ့်သည် တစ်မျိုးတည်းသာ ရှိသော်လည်း ညဉ့်၌
 သုံးယံ ရှိသောကြောင့် "သဗ္ဗရတ္တိယော စ" ဟု မိန့်ဟန်တူသည်။]

အထ ခေါ-၌၊ ယသော ကုလပုတ္တော ပဋိကစ္ဆေဝ၊ ပဗုဇ္ဈိတွာ-နိုး၍၊ သကံ-
 မိမိဥစ္စာ ဖြစ်သော၊ ပရိဇနံ-အခြေအရံ လူအပေါင်းကို၊ သုပန္တံ-အိပ်နေသည်ကို၊
 (အဒ္ဓသံ၌ စပ်၊) အညိဿာ-အခြားသော မိန်းမ၏၊ ကစ္ဆေ-ချိုင်း၌၊ (ဂျိုင်း၌၊)
 ဝိဏံ-စောင်းကိုလည်းကောင်း၊ အညိဿာ-၏၊ ကစ္ဆေ-လည်ပင်း၌၊ မုဒိကံ-
 မုရိုးစည်ကိုလည်းကောင်း၊ (ဒိုးပတ်ကိုလည်းကောင်း၊) အညိဿာ-၏၊ ကစ္ဆေ-
 ၌၊ အာဠမ္မရံ - ထက်စည်ကိုလည်းကောင်း၊ အညံ - အခြားသော မိန်းမကို၊
 ဝိကေသိကံ ၊ - ဖရိုဖရဲ ပြန်ကြသော ဆံပင်ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ အညံ-
 ကို၊ ဝိက္ခေဋ္ဌိကံ-လျှောကျသော တံတွေးရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ အညာ-
 အခြားသော မိန်းမတို့ကို၊ ဝိပ္ပလပန္နိယော - အထူးထူး အပြားပြား စကားပြော
 နေသည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ - ယောင်ယမ်းနေသည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊

၁။ သမင်္ဂီဘူတဿ။ ။ သမဉ္ဇနံ သမင်္ဂီ၊ သမန္နာဂမော၊ သော+တေဿ
 အတ္ထိတိ သမင်္ဂီ၊ သမန္နာဂတော၊ သမဉ္ဇနသီလော ဝါ သမင်္ဂီ-ကေဂုံတ္တရ၊ အဋ္ဌာနပါဠိ၊
 ၂-ဝဂ် ဋီကာ၊ ဒုတိယနည်း၌ "သမဉ္ဇတိ သီလေနာတိ သမင်္ဂီ" ဟု တသီလတ္ထ ဣ
 ပစ္စည်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ "သမဉ္ဇတိတိ သမင်္ဂီ" ဟု တသီလတ္ထ မပါသော ဣ
 ပစ္စည်းဖြင့်လည်းကောင်း ဝိဂ္ဂဟပြု၊ သံ ပုဗ္ဗ၊ ဘူဝါဒိ အဋ္ဌဇာတ်၊ ဂတိ အနက်ဟော၊
 "သမင်္ဂီ-တက္ခ+ဖြစ်" ဟု သဒ္ဒတ္ထ၊ "ပြည့်စုံ" ဟု အဓိပ္ပာယ်ထွက်ပေးပါ၊ သမင်္ဂီ+ဟုတွာ+
 ဘူတော သမင်္ဂီဘူတော။ [ပါရာဇိကဏ်၊ ဝေရုဉ္ဇကဏ္ဍ ဘာသာဋီကာ ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်
 အခန်း၌ "သမံပုဗ္ဗ ဂမုဇာတ်+ကိပစ္စည်း" ဖြင့် ပြီးသော သမင်္ဂီပုဒ်ကြံ၍ ဝိဂ္ဂဟတစ်နည်း
 ပြုခဲ့ပါသည်။]

၂။ ဝိကေသိကံ စသည်။ ။ ဋီကာအဖွင့်ကို ကြည့်၍ "ဝိပ္ပကိဏ္ဍာ+ကေသာ
 ဝိကေသာ၊ ဝိကေသာ+ယဿာ+သန္တိတိ ဝိကေသိကာ၊ ဝိဿန္တမာနော+ဓေဇ္ဇော
 ဝိက္ခေဋ္ဌော၊ ဝိက္ခေဋ္ဌော+ယဿာ+အတ္ထိတိ ဝိက္ခေဋ္ဌိကာ" ဟု ပြု။ [သုသာနံ မညေတိ
 အာမကသုသာနံ ဝိယ အဒ္ဓသ၊ သကံ ပရိဇနန္တိ သမ္ပန္နော။-ဋီကာ။]

ဟတ္ထပုတ္တံ-လက်၌ရောက်သော၊ သုသာနံ မညေ-သူသေကောင်ပစ်ရာ သုသာန်ကို ကဲ့သို့၊ အဒ္ဓသ-မြင်ပြီ၊ ဒိသ္မာန-မြင်ခြင်းကြောင့်၊ အဿ-ထို ယသအမျိုးသား၏၊ အာဒိနဝေါ-အပြစ်သည်၊ (စက်ဆုပ်ဖွယ်၏ အဖြစ်သည်၊) ပါတုရဟောသိ-ထင်ရှား ဖြစ်ပြီ၊ နိဗ္ဗိဒါယ-ငြီးငွေ့ခြင်းငှာ၊ စိတ္တံ-သည်၊ သဏ္ဍာသိ-ကောင်းစွာ တည်ပြီ၊ ပေ၊ ဥဒါနံ-ကို၊ ဥဒါနေသိ၊ (ကိ?)၊ “ဥပဒ္ဓုတံ ° ဝတ ဘော-ကိလေသာ တို့သည် ကပ်၍ နှိပ်စက်အပ်လေစွတကား၊ ဥပဿဋ္ဌံ ဝတ ဘော-ကိလေသာ တို့သည် ငြိကပ်အပ်လေစွတကား၊” ဣတိ-ပြီ၊ ပေ။

အထ ခေါ် ယသော ကုလပုတ္တော၊ သုဝဏ္ဏပါဒုကာယော-ရွှေခြေနင်းတို့ကို၊ အာရောဟိတွာ-စီး၍၊ ယေန-၌၊ နိဝေသနဒ္ဓါရံ-အိမ်၏တံခါးသည်၊ (အတ္ထိ)၊ တေန-ထိုအရပ်သို့၊ ဥပသကံမိ-သွားပြီ၊ အမနုဿာ-နတ်တို့သည်၊ ဒ္ဓါရံ-ကို၊ ဝိဝရိသု-ဖွင့်ပေးကြကုန်ပြီ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ကြံ၍ ဖွင့်ပေးကြကုန်သနည်း?)၊ “ယသဿ ကုလပုတ္တဿ - ၏၊ အဂါရသွာ (နိက္ခမိတွာ)၊ အနဂါရိယံ - သို့၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ- ကပ်ရောက်ခြင်း၌၊ ကောစိ- တစ်စုံတစ်ယောက်သည်၊ အန္တရာယံ- အန္တရာယ်ကို၊ မာ အကာသိ-မပြုပါစေနှင့်၊” ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍ ဖွင့်ပေးကြကုန်ပြီ၊ ပေ၊ နဂရဒ္ဓါရံ-မြို့တံခါးသည်၊ ပေ၊ ယေန၊ ဣသိပတနံ-သော၊ မိဂဒါယော၊ တေနပသကံမိ။

၂၆။ တေန ခေါ် ပန သမယေန-၌၊ (ယသအမျိုးသား၏ မိဂဒါဝုန်တော သို့ လာရာ ထိုအခါ၌) ဘဂဝါ၊ ရတ္တိယာ-၏၊ ပစ္စုသသမယံ-မိုးသောက်အခါ၌၊

၁။ ဥပဒ္ဓုတံ, ဥပဿဋ္ဌံ။ ။ ဣဒံ ခေါ် ယသ-စသော ဝါကျ၌ သာရတ္ထ ဖွင့်ထားပုံကို ကြည့်၍ ဤပုဒ်တို့ကို အနက်ပေးပါသည်။ ဝိမတိဋ္ဌိမူ “ဥပဿဋ္ဌန္တိ ဒုက္ခေန သမ္ပိဿံ၊ ဒုက္ခောတိဏ္ဍံ သဗ္ဗသတ္တနိကာယဇာတန္တိ အတ္ထော” ဟု ဖွင့်၏၊ ထိုအလို “ဥပဿဋ္ဌံ ဝတ-ဒုက္ခသည် ငြိကပ်အပ်လေစွတကား”ဟု ပေး၊ ဤ ပုဒ်တို့၏ ကံကိုလည်း “သဗ္ဗသတ္တနိကာယဇာတံ-အလုံးစုံသော သတ္တဝါ အပေါင်းကို” ဟု ထည့်ပါ၊ [အခြား နေရာ၌ “ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ”ဟု ဆိုလျှင် ပီတိ၏ အစွမ်းဖြင့် ရွတ်ဆိုခြင်းတည်း၊ ဤနေရာ၌ကား ပီတိ၏ အစွမ်းဖြင့် ရွတ်ဆိုခြင်း မဟုတ်၊ သံဝေဂဉာဏ်၏ အစွမ်းဖြင့် ငြီးတွားခြင်းသာတည်း။

(ပစ္စိမယံ၏ နောက်ပိုင်းအချိန်၌) ပစ္စုဋ္ဌာယ-တစ်ဖန် ထတော်မူ၍၊ ဝါ-စောစော ထတော်မူ၍၊ အဇ္ဈောကာသေ-လွင်တီးခေါင်၌၊ စင်္ဂမတိ-စင်္ကြံ ကြွတော်မူ၏။ ပေ၊ အာဂစ္ဆန္တိ-လာနေသည်ကို၊ အဒ္ဓသာ-ပြီ၊ ဒိသ္မာန-မြင်တော်မူခြင်းကြောင့်၊ စင်္ဂမာ-စင်္ကြံမှ၊ ဩရောဟိတွာ-ဆင်းတော်မူ၍၊ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ၊ အထ ခေါ-၌၊ (ဘုရားရှင် ထိုင်နေတော်မူရာ ထိုအခါ၌) ပေ၊ ဘဂဝတော-၏၊ အဝိဒူရေ-အနီး၌၊ ပေ၊ ဥဒါနေသိ ပေ၊ အဝေါစ (ကိ?)၊ “ယသ ”-ယသ၊ ဣဒံ-ဤ အရပ်ကို၊ ခေါ-စင်စစ်၊ အနုပဒ္ဓုတံ-ကိလေသာတို့သည် ကပ်၍ မနိပ်စက်အပ်၊ ဣဒံ-ကို၊ အနုပဿန္တံ-ကိလေသာတို့သည် မငြိကပ်အပ်၊ ယသ-ဧဟိ-လော၊ နိသီဒ-လော၊ တေ-အား၊ ဓမ္မံ၊ ဒေသေသာမိ-ဟောတော်မူမည်။” ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ “ဣဒံ-ကို၊ အနုပဒ္ဓုတံ ကိရ-ကိလေသာတို့သည် ကပ်၍ မနိပ်စက်အပ်သတတ်၊ (မနိပ်စက်အပ်ဘူးတဲ့) ဣဒံ-ကို၊ အနုပဿန္တံ ကိရ-သတတ်၊ (မငြိကပ်အပ်ဘူးတဲ့)” ဣတိ-ဤသို့ တွေး၍၊ ဟဋ္ဌော-ရွှင်လန်းသည်၊ ဥဒဂ္ဂေါ-အထက်၌တည်သော အဖျားအညွန့်နှင့်တူသော ကိုယ်၊စိတ်ရှိသည်၊ (သဒ္ဓတ္ထ)၊ ဝါ-တက်ကြွသော ကိုယ်၊စိတ်ရှိသည်၊ (အဓိပ္ပာယတ္ထ)၊ (ဟုတွာ)၊ သုဝဏ္ဏပါဒုကာဟိ-တို့မှ၊ ဩရောဟိတွာ-၍၊ ပေ၊ နိသီဒိ။

ဧကမန္တံ -၌၊ နိသိန္နဿ-ထိုင်ပြီးသော၊ ယသဿ၊ ကုလပုတ္တဿ-အား၊ ဘဂဝါ၊ အနုပုဗ္ဗိ^၂-အစဉ်အတိုင်းဖြစ်သော၊ ကထံ-တရားစကားကို၊ ကထေသိ-

၁။ ဣဒံ ခေါ ယသ။ ။ ဣဒံ ခေါ ယသာတိ (အစရှိသော စကားတော်ကို) ဘဂဝါ နိဗ္ဗာန် သန္တာယာဟ၊ တံ ဟိ တဏှာဒိဋ္ဌိဟိ ကိလေသေဟိ အနုပဒ္ဓုတံ အနုပဿန္တု-ဋီကာ၊ အနက်ကိုမူ ဘုရားရှင် သီတင်းသုံးတော်မူရာ အရပ်ကို ရည်မှန်း၍ “ဣဒံ-ဤ အရပ်ကို” ဟု ပေးလိုက်ပါသည်။ [ပစ္စုဋ္ဌာယမယံ နှင့်စပ်၍ မှတ်ဖွယ်ကို သီလက္ခန္ဓာဘာသာဋီကာ ဒုတိယအုပ် (၃၇၀)၌ ပြထားပြီ။]

၂။ အနုပုဗ္ဗိ ကထံ။ ။ အနုပုဗ္ဗိ ကထန္တိ အနုပဋိပါဠိကထံ၊ - ဝိမတိ၊ သာရတ္ထ၌လည်း နည်းတူဖွင့်၏။ ဤအလို “အနုပုဗ္ဗိ-အစဉ်အတိုင်းဖြစ်သော၊ ကထံ-ကို” ဟု ပေးပါ။ သီလက္ခန္ဓံ အဗ္ဗဋ္ဌသုတ် ပေါက္ခရသာတိ ဗုဒ္ဓုပသင်္ကမနကထာ အဖွင့်၊ ဋီကာတို့၌မူ “အနုပုဗ္ဗိ+ကထေတဗ္ဗကထံ” ဟု ဖွင့်ကြ၏။ ထိုအလို “အနုပုဗ္ဗိ+ကထေတဗ္ဗ အနုပုဗ္ဗိ” ဟု ပြ၍ “အနုပုဗ္ဗိ-အစဉ်အတိုင်း ဟောပြုလိုက်သော၊ ကထံ-ကို” ဟု ပေးပါ။ [နေက္ခမ္မေ အာနိသံသံ စသောပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။ “ကလ္လစိတ္တံ” စသော ပုဒ်တို့၌ ဤ ဋီကာ ဖွင့်သည့်အတိုင်း အနက်တစ်နည်း ပေးပုံကို အဗ္ဗဋ္ဌသုတ် ပါဠိတော် နိဿယ၊ ပေါက္ခရသာတိ ဗုဒ္ဓုပသင်္ကမနကထာ၌ ပြခဲ့ပြီ။]

ဟောတော်မူပြီ။ သေယျထိဒံ-ထို အနုပုဗ္ဗိကထာဟူသည် အဘယ်နည်း။ ဒါနကထံ-
 ဒါနနှင့်စပ်သော တရားစကားကိုလည်းကောင်း၊ သီလကထံ-သီလနှင့်စပ်သော
 တရားစကားကိုလည်းကောင်း၊ သဂ္ဂကထံ-နတ်ပြည်နှင့်စပ်သော တရားစကားကို
 လည်းကောင်း၊ ကာမာနံ-ကာမဂုဏ်တို့၏၊ အာဒီနဝံ-အပြစ်ကိုလည်းကောင်း၊
 ဩကာရံ (အဝ+ကာရံ)-အယုတ်အညံ့ ပြုအပ်ပုံကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-ယုတ်ညံ့ပုံကို
 လည်းကောင်း၊ သံကိလေသံ-(သတ္တဝါတို့အား) နှိပ်စက်ပုံ ပူလောင်စေပုံကို
 လည်းကောင်း၊ ဝါ - ညစ်ညမ်းပုံကိုလည်းကောင်း၊ နေက္ခမ္မေ - ကာမဂုဏ်မှ
 ထွက်မြောက်တတ်သော ရဟန်းအဖြစ်၌၊ ဝါ-ဈာန်စသော တရား၌၊ အာနိသံသံ-
 အကျိုးကိုလည်းကောင်း၊ ပကာသေသိ-ထင်ရှား ပြတော်မူပြီ၊ ယဒါ-အကြင်
 အခါ၌၊ ဘဂဝါ၊ ယသံ၊ ကုလပုတ္တံ-ကို၊ ကလ္လစိတ္တံ-အထက်ဒေသနာ၏ တည်ရာ
 အဖြစ်သို့ ရောက်သဖြင့် ခံသောစိတ်ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-အဿဒ္ဓိယ၊
 စသည့်ရောဂါ၊ ကင်းစင်ကွာသဖြင့်၊ ကျန်းမာသော စိတ်ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊
 မုဒုစိတ္တံ-ဒိဋ္ဌိ မာန၊ စသည်စုစု၊ ကင်းစင်မှုကြောင့် နူးညံ့သော စိတ်ရှိသည်ကို
 လည်းကောင်း၊ ဝိနိဝရဏစိတ္တံ-ကာမစွန္န၊ စသည်ခပင်း၊ နိဝရဏမှကင်းသော
 စိတ်ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဥဒဂ္ဂစိတ္တံ-သမ္မာပဋိပတ်၌ မွန်မြတ်သော ပီတိပါမောဇ္ဇ
 နှင့် ယှဉ်သည့်အတွက် တက်ကြွသော စိတ်ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ပသန္နစိတ္တံ-
 သဒ္ဓါစည်ပင်သဖြင့်၊ ကြည်လင်သော စိတ်ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ အညာသိ-
 သိတော်မူပြီ။

အထ-သိတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊ ဗုဒ္ဓါနံ-ဘုရားရှင်တို့၏၊ သာမုက္ကံသိကာ-
 ကိုယ်တော်တိုင် ထုတ်ပြတော်မူအပ်သော၊ ယာ ဓမ္မဒေသနာ-အကြင် တရား
 ဒေသနာတော်သည်၊ အတ္ထိ၊ တံ-ထို တရားဒေသနာတော်ကို၊ [ထို သာမုက္ကံသိကာ
 ဒေသနာတော်ကို ပြလိုသောကြောင့် "ဒုက္ခံ" စသည်ကို မိန့်တော်မူသည်။] ဒုက္ခံ-
 ဒုက္ခသစ္စာကိုလည်းကောင်း၊ သမုဒယံ-ကိုလည်းကောင်း၊ နိရောဓံ-ကိုလည်းကောင်း၊
 မဂ္ဂံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပကာသေသိ-ထင်ရှားပြတော်မူပြီ။ သေယျထာပိ နာမ-
 ဥပမာမည်သည်ကား၊ သုဒ္ဓံ-စင်ကြယ်သော၊ အပဂတကာဠကံ-ကင်းသော
 အညစ်အကြေးရှိသော၊ ဝတ္ထံ-အဝတ်သည်၊ သမ္မဒေဝ-ကောင်းစွာသာလျှင်၊ ရဇနံ-
 ဆိုးရည်ကို၊ ပဋိဂ္ဂဏှေယျ သေယျထာပိ-ခံယူနိုင်ရာသကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ-
 ဤအတူသာလျှင်၊ ယသဿ ကုလပုတ္တဿ-၏၊ တသ္မိံယေဝ အာသနေ-ထိုနေရာ
 ၌ပင်၊ ဝိရဇံ၊ ပေ၊ ဥဒပါဒိ၊ [ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

၂၇။ အထ ခေါ-၌၊ (ယသ အမျိုးကောင်းသား၏ တောထွက်သွားရာ ထိုအခါ၌) ပေ၊ မာတာ-အမိသည်၊ ပါသာဒံ-သို့၊ အဘိရဟိတွာ-တက်၍၊ ဝါ-တက်လတ်သော်၊ ယသံ ကုလပုတ္တံ-ကို၊ အပဿန္တိ-မမြင်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ယေန-၌၊ ဂဟပတိ-အိမ်ရှင်ဖြစ်သော၊ သေဋ္ဌိ-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ပေ၊ အဝေါစ (ကိ?)၊ “ဂဟပတိ- အိမ်ရှင်သူဌေးကြီး၊ တေ- ၏၊ ပုတ္တော- သားဖြစ်သော၊ ယသော-ကို၊ န ဒိဿတိ-မတွေ့မြင်အပ်ပါ၊ (မတွေ့ရတော့ပါ။)” ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြ၊ အထ ခေါ-ပြောရာ ထိုအခါ၌၊ ဂဟပတိ-သော၊ သေဋ္ဌိ-သည်၊ စတုဒ္ဓိသာ- အရပ်လေးမျက်နှာတို့သို့၊ အဿဒူတေ-မြင်းစီးတမန်တို့ကို၊ [အဿဒူတေတိ အဿအာရဇ္ဇေ ဒူတေ၊-ဝိမတိ၊] ဥယျောဇေတွာ-စေလွှတ်၍၊ သာမံယေဝ- ကိုယ်တိုင်သာလျှင်၊ ယေန-၌၊ ဣသိပတနံ-သော၊ မိဂဒါယော (အတ္ထိ)၊ ပေ၊ သေဋ္ဌိ-သည်၊ သုဝဏ္ဏပါဒုကာနံ-တို့၏၊ နိက္ခေပံ-ချရာကို၊ (နင်းရာကို)၊ အဒ္ဓသာ- မြင်ပြီ၊ ဒိသ္မာန-ကြောင့်၊ တံယေဝ-ထိုရွှေခြေနင်း နင်းရာသို့သာလျှင်၊ အနုဂမာသိ- အစဉ်လိုက်သွားပြီ။ [ခြေရာခံလျက် လိုက်သွားပြီ-ဟူလို။]

ဘဂဝါ ပေ၊ အဒ္ဓသာ-ပြီ၊ ဒိသ္မာန-ကြောင့်၊ ဘဂဝတော-၏၊ ဧတံ- ဤအကြံတော်သည်၊ အဟောသိ (ကိ?)၊ “ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် (ပြုစီမံလတ်သော်)၊ ဂဟပတိ၊ သေဋ္ဌိ-သည်၊ ဣစ-ဤအရပ်၌၊ နိသိန္နော- ထိုင်နေသည်၊ (သမာနော-ဖြစ်လျက်)၊ ဣစ-၌၊ နိသိန္နံ-သော၊ ယသံ ကုလပုတ္တံ- ကို၊ န ပဿယျ-မမြင်နိုင်ရာ၊ အဟံ၊ တထာရူပံ-ထိုသို့ သဘောရှိသော၊ ဣဒ္ဓါတိသင်္ခါရံ-ပြုစီမံအပ်သော တန်ခိုးကို၊ ဝါ-တန်ခိုး ပြုစီမံခြင်းကို၊ ယနု၊ န အဘိသင်္ခါရေယျ-အကယ်၍ ပြုစီမံရမှုကား ကောင်းလေစွ၊” ဣတိ-ဤသို့ အကြံတော် ဖြစ်ပြီ၊ ပေ၊ အဘိသင်္ခါရေသိ-ပြုစီမံတော်မူပြီ။

အထ ခေါ-၌၊ (ဣသိပတန မိဂဒါဝုန်သို့ ရောက်ပြီးရာ ထိုအခါ၌) ပေ၊ အဝေါစ (ကိ?)၊ “ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ ဘဂဝါ၊ ယသံ ကုလပုတ္တံ-ကို၊ ပဿယျ အပိ-မြင်တော်မူပါသလော?” ဣတိ-ပြီ၊ ဂဟပတိ-အိမ်ရှင်သူဌေးကြီး၊ တေန ဟိ-ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ (ယသကို တွေ့လိုလျှင်)၊ နိသိဒ-လော့၊ ဣဒ-၌၊ နိသိန္နော၊ (သမာနော-သော်)၊ ဣစ နိသိန္နံ၊ ယသံ ကုလပုတ္တံ-ကို၊ အပေဝ နာမ ပဿယျာသိ-မြင်နိုင်တန်ရာ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ “ပေ၊ ပဿိဿာမိ ကိရ-မြင်ရလိမ့်မည်တဲ့၊” ဣတိ-ဤသို့ တွေး၍၊ ဟဋ္ဌော၊ ပေ၊ နိရောဓဓမ္မန္တိ။ [ရှေး၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

အထ ခေါ် - ဌ။ (သောတာပန် ဖြစ်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ပေ၊ အဝေါစ (ကိ?)၊ “ဘန္တေ၊ အဘိက္ကန္တံ - အလွန် နှစ်သက်အပ်ပါပေစွ၊ ဝါ - အလွန် ကောင်းပါပေစွ၊ ဘန္တေ၊ အဘိက္ကန္တံ-စွ၊ ဘန္တေ၊ သေယျထာပိ နာမ-ဥပမာ မည်သည်ကား၊ နိကုဇ္ဇိတံ-တစ်စုံတစ်ယောက် မှောက်ထားအပ်သော အိုးခွက်ကို၊ ဝါ-အလိုအလျောက် မှောက်နေသော အိုးခွက်ကို၊ ဥက္ကုဇ္ဇေယျ သေယျထာပိ ဝါ-လှန်ပြရာသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ပဋိစ္စန္ဒံ-မြက်၊ သစ်ရွက် စသည်တို့ဖြင့် ဖုံးထားအပ်သော အရာဝတ္ထုကို၊ ဝိဝရေယျ သေယျထာပိ ဝါ-ဖွင့်ပြရာသကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ မူဠဿ-အရပ်မျက်နှာ၌ တွေဝေနေသူအား၊ ဝါ-မျက်စိလည် လမ်းမှားနေသူအား၊ မဂ္ဂံ-လမ်းဖြောင့် လမ်းမှန်ကို၊ အာစိက္ခေယျ သေယျထာပိ ဝါ-ပြောပြရာသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ စက္ခုမန္တော-ပသာဒစက္ခု ရှိသူတို့သည်၊ ဝါ-မျက်စိကောင်းသူတို့သည်၊ ရူပါနိ-ရူပါရုံတို့ကို၊ ဒက္ခန္တိ-မြင်နိုင်ကုန်လိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ကြံ၍၊ အန္ဓကာရေ-အမှိုက်မှောင်၌၊ တေလပဇ္ဇောတံ-ဆီမီး အလင်းရောင်ကို၊ ဓာရေယျ သေယျထာပိ ဝါ-ညှိထွန်း ဆောင်ပြရာသကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဧဝမေဝံ-ဤအတူ ဤအတူသာလျှင်၊ [ဥပမာန စကားတွေက များသောကြောင့် “ဧဝံ + ဧဝံ” ဟု လျှောက်ထားသည်၊] ဘဂဝတာ-သည်၊ အနေကပရိယာယေန-တစ်ပါးမက များစွာသော အကြောင်းဖြင့်၊ ဝါ-ပရိယာယ် အမျိုးမျိုးဖြင့်၊ ဓမ္မော-ကို၊ ပကာသိတော-ထင်ရှားပြတော်မူအပ်ပါပေပြီ၊ ဘန္တေ၊ ဒသာဟံ (ဒေသော + အဟံ)-ထို တပည့်တော်သည်၊ “ဘဂဝန္တံ၊ ပေ၊ သရဏံ ဂတ”န္တံ၊ [ရာဇာယတနကထာ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊ ဧကဝုဗ္ဗံ ဗဟုဝုဗ္ဗံသာ ထူး၏၊] သောဝ-ထို သူဌေးသည်သာ၊ လောကေ-၌၊ ပဌမံ-စွာ၊ တေဝါစိကော-သုံးခွန်း သော စကားရှိသော၊ ဝါ-သုံးခွန်းသော စကားတို့ဖြင့် ဥပါသကအဖြစ်သို့ ရောက်သော၊ ဥပါသကော-သည်၊ (ရတနာ သုံးပါး၌ လေးစား ဆည်းကပ်တတ် သူသည်၊) အဟောသိ။ [“အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ”၌ အနက် အမျိုးမျိုး ပေးပုံကို သီလက္ခန်ပါဠိတော် နိဿယ၊ သာမညဖလသုတ်၊ ဥပါသကတ္ထ ပဋိဝေဒနာကထာ၌ အဖွင့်နှင့်တကွ ပြခဲ့ပြီ။]

၂၈။ အထ ခေါ်-၌၊ “ယသဿ - သော၊ ကုလပုတ္တဿ - ၏၊ (စိတ္တံ၌ စပ်၊) ဝါ-သည်၊ (ပစ္စဝေက္ခန္တဿ ၌ စပ်၊) ပိတုနော- အဘအား၊ ဓမ္မေ- ကို၊

ဒေသိယမာနေ-ဟောတော်မူအပ်သော်၊ (ဟောတော်မူအပ်စဉ်၊) ယထာဒိဋ္ဌံ ။ -
 အကြင် အကြင် မြင်အပ်ပြီးသော၊ ယထာဝိဒိတံ-အကြင် အကြင် သိအပ်ပြီးသော၊
 ဘူမိ-ပထမမဂ်၏ဖြစ်ရာ သစ္စာလေးပါးကို၊ ပစ္စဝေက္ခန္ဓဿ-ရှုဆင်ခြင်လတ်သော်၊
 (ကျန် မဂ်သုံးပါးဖြင့် ရှုဆင်ခြင်လတ်သော်၊) အနုပါဒါယ-၍၊ အာသဝေဟိ-
 တို့မှ၊ စိတ္တံ-သည်၊ ဝိမုစ္စိ-လွတ်ပြီ၊ အထ ခေါ-၌၊ (ယသ အမျိုးကောင်းသား
 ရဟန္တာဖြစ်ရာ ထို အခါ၌၊) ပေ၊ အဟောသိ (ကိ?) ၊ပေ၊ ဝိမုတ္တံ-လွတ်ပြီ၊
 ယသော ကုလပုတ္တော-သည်၊ ဟိနာယ-နိမ့်ကျသော လူ့အဖြစ် အကျိုးငှာ၊
 အာဝတ္တိတွာ-ပြန်လည်၍၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေး၌၊ အဂါရိကဘူတော သေယျထာပိ-
 လူဝတ်ကြောင် ဖြစ်စဉ်ကကဲ့သို့၊ ကာမေ-ကာမဂုဏ်တို့ကို၊ ပရိဘုဉ္ဇိတံ-ခံစား
 ခြင်းငှာ၊ အဘဗ္ဗော-မထိုက်တော့၊ အဟံ-သည်၊ တံ ဣဒ္ဓါဘိသင်္ခါရံ-ထို ပြုစီမံ
 ထားအပ်သော တန်ခိုးကို၊ ယန္ဓုန ပဋိပ္ပဿဓမ္မယျ-အကယ်၍ ငြိမ်းစေရပါမူကား
 ကောင်းလေစွ၊ (အကယ်၍ ပြန်ရုပ်သိမ်းရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊)” ဣတိ-
 ဤသို့ အကြံတော်ဖြစ်ပြီ၊ ပေ၊ ပဋိပ္ပဿဓမ္မသိ-ငြိမ်းစေပြီ၊ (ပြန်ရုပ်သိမ်းတော်မူပြီ၊)
 သေဋ္ဌိ ၊ပေ၊ ယသံ ကုလပုတ္တံ-ကို၊ နိသိန္နံ-ကို၊ အဒ္ဓဿ-မြင်ပြီ၊ ဒိသ္မာန-
 ကြောင့်၊ ပေ၊ အဝေါစ (ကိ?)၊ “တာတ ယသ-ချစ်သား ယသ၊ တေ-သင်
 ချစ်သား၏၊ မာတာ-အမိသည်၊ ပရိဒေဝသောက သမာပနာ-ငိုကြွေးခြင်း၊
 ဝမ်းနည်းခြင်းသို့ ပြင်းစွာ ရောက်နေ၏၊ မာတုယာ-အား၊ ဇီဝိတံ ။-အသက်ကို၊
 ဒေဟိ-ပေးပါလော့၊” ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီ၊ ပေ၊ ဥလ္လောကေသိ-မော်ကြည့်ပြီ။

အထ ခေါ - ၌၊ (မော်ကြည့်ရာ ထိုအခါ၌၊) ပေ၊ အဝေါစ (ကိ?)၊
 “ဂဟပတိ-ဆိမ့်ရှင် သူဌေးကြီး၊ တံ-ထို မိန့်တော်မူအပ်လတ္တံ့သော စကားကို၊

၁။ ယထာဒိဋ္ဌံ ၊ပေ၊ ပစ္စဝေက္ခန္ဓဿ။ ။ ယထာဒိဋ္ဌံတိ ပဌမမဂ္ဂေန ဒိဋ္ဌံ
 စတုသစ္စဘူမိ သေသမဂ္ဂတ္ထယေန ပစ္စဝေက္ခန္ဓဿ၊ ပဿန္တဿာတိ အတ္ထော။ [ဘဝတိ
 ဧတ္တာတိ ဘူမိ-ပထမမဂ်၏ဖြစ်ရာ သစ္စာလေးပါး၊]-ဝိမတိ။

၂။ ဒေဟိ မာတုယာ ဇီဝိတံ။ ။ မာတုနော ဇီဝိတန္တိ ဧတ္ထ နောတိ
 နိပါတမတ္တံ၊ မာတု ဇီဝိတန္တိ အတ္ထော၊-ဝိမတိ၊ ဤစကားအရ ဝိမတိဆရာတို့
 လက်ထက်က “ဒေဟိ မာတုနော ဇီဝိတံ”ဟု ပါဠိရှိသည်၊ ယခုအခါ၌မူ “မာတု”
 နေရာဝယ် “မာတုယာ”ရှိ၍ “နော”လည်း မပါတော့။

(ထိုမိန့်တော်မူအပ်မည့် စကားကို) ကိံ မညသိ-အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း?၊
 ယဿ-အကြင်သူသည်၊ သေက္ခေန-သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ ဉာဏေန-
 ဉာဏ်ဖြင့်၊ သေက္ခေန-သော၊ ဒဿနေန-အမြင်ဖြင့်၊ တယာ သေယျထာပိ-
 သင်ကဲ့သို့၊ (သင်လိုဘဲ၊) မော-သစ္စာလေးပါးတရားကို၊ ဒိဋ္ဌော-မြင်အပ်ပြီ၊
 ဝိဒိတော-သိအပ်ပြီ၊ တဿ-ထို သူသည်၊ ယထာဒိဋ္ဌံ ၊ပေ၊ ဝိမုတ္တံ၊ ဂဟပတိ-
 ကြီး၊ သော-ထို သူသည်၊ ဟိနာယ-ငှာ၊ အာဝတ္တိတွာ-၍၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊
 အဂါရိကဘူတော သေယျထာပိ-ကဲ့သို့၊ ကာမေ-တို့ကို၊ ပရိဘုဒ္ဓိတံ-ငှာ၊ ဘဗ္ဗော
 န ခေါ-ထိုက်သလော၊ (ထိုက်ဦးမည်လား?)” ဣတိ-ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊
 ဘန္တေ၊ ဧတံ-ဤသို့ ကာမဂုဏ်တို့ကို ခံစားခြင်းသည်၊ နော ဟိ-မဖြစ်နိုင်ပါ၊
 ဂဟပတိ-ကြီး၊ ယသဿ ခေါ ၊ပေ၊ အဘဗ္ဗော-မထိုက်တော့၊ [ရှေ့အတိုင်း
 အကျယ်ဆိုပါ၊] ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ဘန္တေ-ရား၊ ယထာ-အကြင် အကြောင်းကြောင့်၊ ယသဿ ၊ပေ၊ ဝိမုတ္တံ၊
 (တထာ-ထို အကြောင်းကြောင့်၊) ယသဿ ကုလပုတ္တဿ-၏၊ ဝါ-မှာ၊ လာဘာ-
 လာဘ်တို့သည်၊ ဝါ-ပစ္စုပ္ပန်၊ တမလွန် နှစ်တန်သော စီးပွားချမ်းသာကို ရခြင်း
 တို့သည်၊ (ဟောန္တိ-ဖြစ်ပါပေကုန်စွာ) ဘန္တေ၊ ယသဿ၊ ကုကပုတ္တဿ-သည်၊
 (မနုဿတ္တံ-ကံကောင်းထောက်မသဖြင့် ရအပ်သော လူ့အဖြစ်ကို) သုလဒ္ဓံ-
 ကောင်းစွာ ရအပ်ပါပေစွ၊ ဝါ-အရတော်ပါပေစွ၊ ဘန္တေ၊ ဘဂဝါ-သည်၊
 အဇ္ဇတနာယ-ယနေ့၌ဖြစ်သော ကောင်းမှု၊ ပီတိ ပါမောဇ္ဇအကျိုးငှာ၊ ယသေန-
 ယသမည်သော၊ ကုလပုတ္တေန-အမျိုးသားဖြစ်သော၊ ပစ္ဆာသမဏေန-နောက်ပါ
 ရဟန်းနှင့်အတူ၊ မေ-၏၊ ဘတ္တံ-ဆွမ်းကို၊ အဓိဝါသေတု-လက်ခံတော်မူပါ၊
 ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ဘဂဝါ-သည်၊ တုဏှိဘာဝေန-ဆိတ်ဆိတ်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊
 (ဆိတ်ဆိတ် နေတော်မူခြင်းဖြင့်) အဓိဝါသေသိ-လက်ခံတော်မူပြီ၊ အထ ခေါ
 သေဋ္ဌိ ဂဟပတိ၊ ဘဂဝတော-၏၊ အဓိဝါသနံ-လက်ခံတော်မူခြင်းကို၊ ဝိဒိတွာ-
 သိ၍၊ အာသနာ-နေရာမှ၊ ဝုဠာယ-ထ၍၊ ဘဂဝန္တံ၊ အဘိဝါဒေတွာ၊ ပဒက္ခိဏံ-
 အရိုအသေကို၊ ကတွာ၊ ပက္ကမိ-ပြန်သွားပြီ၊ အထ ခေါ-၌၊ (သူဌေးကြီး ပြန်သွားရာ
 ထိုအခါ၌) ယသော ကုလပုတ္တော-သည်၊ ဂဟပတိမိ-သော၊ သေဋ္ဌိမိ-သည်၊
 အစိရပက္ကန္တေ-ပြန်သွားပြီးသော သူဌေး၏ ကြာမြင့်သောကာလမရှိသေးမီ၊ (ပြန်သွား
 ပြီး၍ မကြာသေးမီ) ဘဂဝန္တံ ဧတံ အဝေါစ (ကိံ?)၊ လဘောယျာဟံ ၊ပေ၊

ဥပသမ္ပဒါ အဟောသိ ။ [ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။] တေန ခေါ ပန သမယေန-၌၊ လောကေ-၌၊ သတ္တ-ခုနစ်ပါးကုန်သော၊ အရဟန္တာ လူဖြစ်သော ရဟန္တာတို့သည်၊ ဟောန္တိ။

ယသဿ-၏၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာ-ရှင်ရဟန်းအဖြစ်သည်၊ နိဗ္ဗိတာ-ပြီ။

၂၉။ အထ ခေါ ဘဂဝါ၊ ပုဗ္ဗဏှသမယံ-နံနက်အခါ၌၊ နိဝါသေတွာ- သင်းပိုင်ကို ပြင်ဆင်ကာ ဝတ်တော်မူ၍၊ ပတ္တစိဝရံ-သပိတ်၊ သင်္ကန်းကို၊ အာဒါယ- ယူတော်မူ၍၊ [သပိတ်ကို လက်တော်ဖြင့် ပွေ့ယူတော်မူ၍၊ သင်္ကန်းကို ရံသော အားဖြင့် ကိုယ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍၊] အာယသ္မတာ ယသေန-အရှင်ယသ မည်သော၊ ပစ္စာသမဏေန-နောက်လိုက် ရဟန်းနှင့်အတူ၊ ယေန သေဋ္ဌိဿ၊ ဂဟပတိဿ- ၏၊ နိဝေသနံ-နေအိမ်သည်၊ (အတ္ထိ၊) တေန-နေအိမ်ရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိ ၊ပေ၊ နိသီဒိ၊ အထ ခေါ-၌၊ (မြတ်စွာဘုရား၏ ထိုင်တော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌၊) အာယသ္မတော ယသဿ-၏၊ မာတာ စ-မယ်တော်သည်လည်းကောင်း၊ ပုရာဏ ဒုတိယိကာ စ-ရှေး၌ဖြစ်သော နှစ်ယောက်မြောက် အဖော်မသည်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ဇနီးဟောင်းသည်လည်းကောင်း၊ ယေန ဘဂဝါ ၊ပေ၊ နိသီဒိသု၊ တာသံ- ထို သူမတို့အား၊ ဘဂဝါ ၊ပေ၊ ပကာသေသိ၊ ယဒါ-၌၊ ဘဂဝါ၊ တာ-ထို သူမတို့ကို၊ ကလ္လစိတ္တာ-အထက်ဒေသနာ၏ တည်ရာအဖြစ်သို့ ရောက်သဖြင့် ခုံသော စိတ်ရှိသည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ပသန္ဓစိတ္တာ-သဒ္ဓါ စည်ပင်သဖြင့် ကြည်လင်သော စိတ်ရှိသည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အညာသိ ၊ပေ၊ တာ-ထို သူမ သည်၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မာ-မြင်အပ်ပြီးသော သစ္စာလေးပါး တရားရှိကုန်သည်၊ ပေ၊ တော၊ မယံ-ထို တပည့်တော်မတို့သည်၊ ပေ၊ ဂစ္ဆာမ ၊ပေ၊ တာ စ-ထို သူမတို့သည်သာ၊

၁။ စရ ဗြဟ္မစရိယံ။ ။ “ဖော် ဘိက္ခု” ခေါ်တော်မူရာ၌ အရှင်ကောဏ္ဍည လို သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်ကို ခေါ်တော်မူလျှင် “ဗြဟ္မစရိယံ-အထက်မင် သုံးပါးဟူသော မြတ်သော အကျင့်ကို၊ စရ-ကျင့်လော့” ဟု ပေးပါ။ [စရ ဗြဟ္မစရိယန္တိ ဥပရိမဂ္ဂတ္တယ သင်္ခါတံ ဗြဟ္မစရိယံ သမဓိဂစ္ဆ၊ (ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်)-သာရတ္ထ၊] အရှင်ယသလို အသေက္ခ (ရဟန္တာ)ကို ခေါ်တော်မူလျှင် “ဗြဟ္မစရိယံ-မြတ်သော အကျင့်ဟူသော သာသနဗြဟ္မစရိယကို၊ စရ-ကျင့်လော့” ဟု ပေးပါ။ [စရ ဗြဟ္မစရိယန္တိ (ဟူသော စကားကို၊) သာသနဗြဟ္မစရိယသင်္ခါတံ သိက္ခာပဒပူရဏံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ န မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယံ-ဝိမတိ။]

လောကေ-ဌိ၊ ပဌမံ-စွာ၊ တေဝါစိကာ-ကုန်သော၊ ဝါ-ကုန်သော၊ ဥပါသိကာယော-
ဥပါသိကာမတို့သည်၊ အဟေသု-ဖြစ်ကုန်ပြီ။ [မြှုပ်ထားသော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို
ရှေ့၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

အထ ခေါ် ပေ၊ မာတာ စ-သည်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဘဂဝန္တဉ္စ-ကို
လည်းကောင်း၊ အာယသ္မန္တဉ္စ ယသံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပဏီတေန-မွန်မြတ်သော၊
ခါဒနီယေန-ခဲဖွယ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဘောဇနီယေန-ဘောဇဉ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊
သဟတ္တာ-မိမိလက်ဖြင့်၊ (ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ၊) သန္တပေတော-ကောင်းစွာ တင်းတိမ်
စေပြီး၍၊ သမ္ပဝါရေတွာ-ကောင်းစွာ ပယ်မြစ်စေပြီး၍၊ (“တော်ပြီ၊ တော်ပြီ” ဟု
နှုတ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ လက်တော်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပယ်မြစ်စေပြီး၍၊) ဘဂဝန္တ-
ကို၊ ဘုတ္တာဝိ-ဆွမ်းဘုဉ်းတော်မူပြီးသည်ဖြစ်၍၊ ဩနိတပတ္တပါဏိ-သပိတ်တော်မှ
ဖဲအပ်ပြီးသော လက်ရှိတော်မူသည်ကို၊ (ဥတွာ-သိ၍၊) ဧကမန္တံ နိသိဒိသု ပေ၊
[စပ်ပုဒ် မရှိသောကြောင့် “ဥတွာ” ဟု ဋီကာထည့်သည်၊] ပုရဏဒုတိယိကဉ္စ-
ကိုလည်းကောင်း၊ ဓမ္မိယာ-တရားရှိသော၊ ကထာယ-စကားဖြင့်၊ သန္တသေတွာ-
ပစ္စုပ္ပန်၊ သံသရာ စီးပွားနှစ်ဖြာကို ကောင်းစွာ ရှုမြင်စေတော်မူပြီး၍၊ ဝါ-
ပြတော်မူပြီး၍၊ သမာဒပေတွာ-ကုသိုလ်တရားတို့ကို ကောင်းစွာ ယူစေတော်မူ
ပြီး၍၊ (ဆောက်တည်စေတော်မူပြီး၍၊) သမုတ္တေဇေတွာ-ကုသိုလ်တရားတို့၌
ကောင်းစွာ ထက်သန်စေတော်မူပြီး၍၊ သမ္ပဟံသေတွာ-အားတက်သရောရှိပုံ
ထင်ရှားရှိသော အခြားဂုဏ်တို့ဖြင့် ကောင်းစွာအပြားအာဖြင့် ရွှင်လန်းစေတော်မူ
ပြီး၍၊ အာသနာ-နေရာမှ၊ ဥဋ္ဌာယ-ထ၍၊ ပက္ကာမိ-ဖဲကြွတော်မူပြီ၊ (ပြန်ကြွ
တော်မူပြီ။)

၃၀။ အာယသ္မတော ယသဿ-၏၊ စတ္တာရော-လေးယောက်ကုန်သော၊
ဂိဟိသဟာယကာ-လူဝတ်ကြောင့် သူငယ်ချင်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဗာရာဏသိယံ-
၌၊ သေဋ္ဌာနုသေဋ္ဌိနံ-သူဌေး၊ နောက်ထပ်သူဌေး ရှိကုန်သော၊ (ဝိမတိ အလို၊)
တစ်နည်း၊ သေဋ္ဌာနုသေဋ္ဌိနံ-အစဉ်အဆက် သူဌေးဖြစ်ကုန်သော၊ (ဝဇီရဗုဒ္ဓိအလို၊)
ကုလာနံ-အမျိုးတို့၏၊ ပုတ္တာ-သားတို့သည်၊ ဝိမလော-ဝိမလသည်လည်းကောင်း၊
သုဗာဟု- သုဗာဟုသည်လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏဇိ- ပုဏ္ဏဇိသည်လည်းကောင်း၊
ဂဝမ္ပတိ-ဂဝမ္ပတိသည်လည်းကောင်း၊ အဿေသု-ကြားကုန်ပြီ၊ (ကိ?)၊ “ယသော၊

ကုလပုတ္တော-သည်၊ ကောသမသု-ဆံ၊ မုတ်ဆိတ်၊ ကြင်စွယ်ကို၊ ဩဟာရေတွာ-
 ပယ်ရှား၍၊ ကာသာယာနိ-ဖန်ရည်ဖြင့် ဆိုးအပ်ကုန်သော၊ ဝတ္ထာနိ-အဝတ်တို့
 ကို၊ အစ္စာဒေတွာ-ဖုံးလွှမ်း၍၊ (ဝတ်၍)၊ အဂါရသွာ (နိက္ခမိတွာ)၊ အနဂါရိယံ-
 သို့၊ ပဗ္ဗဇိတော ကိရ-ကပ်ရောက်သတဲ့”။ ဣတိ-ဤသို့ ကြားကြကုန်ပြီ၊ သုတွာန-
 ကြောင့်၊ နေသံ-ထို သူငယ်ချင်းတို့၏၊ ဧတံ အဟောသိ (ကိ?)၊ “ယတ္ထ-
 အကြင် ဓမ္မဝိနယ၌၊ ဝါ-အကြင် ရဟန်းအဖြစ်၌၊ ယသော ပပေ၊ ပဗ္ဗဇိတော၊
 သော ဓမ္မဝိနယော-ထို တရားသဖြင့် ဆုံးမရာ သာသနာသည်၊ ဩရကော-
 အောက်တန်းစားသည်၊ (အညံ့စားသည်)၊ န ဟိ နူန-မဖြစ်တန်ရာ၊ (ဖြစ်လိမ့်
 မည် မဟုတ်)၊ သာ ပဗ္ဗဇာ-ထို ရဟန်းအဖြစ်သည်၊ ဩရကာ-သည်၊ န ဟိ
 နူန-ရာ”။ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ တေ-ထို သူငယ်ချင်းတို့သည်၊ ယေန
 အာယသ္မာ ယသော ပပေ၊ စတ္တာရော၊ တေ ဂိဟိသဟာယကေ-တို့ကို၊ အာဒါယ-
 ခေါ်ယူ၍၊ ယေန ဘဂဝါ ပပေ၊ ဘန္တေ၊ ဣမေ-ဤသူတို့သည်၊ မေ-၏၊
 ဂိဟိသဟာယကာ-ကုန်သော၊ ပေ၊ ဂဝမ္ပတိ-လည်းကောင်းပါတည်း၊ ဘဂဝါ၊
 ဣမေ-တို့ကို၊ ဩဝဒတု-ဆုံးမတော်မူပါ၊ အနုသာသတု-သွန်သင်တော်မူပါ။”
 ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ပေ၊ ဧကာဒသ-တစ်ဆယ့်တစ်ပါးကုန်သော၊ အရဟန္တော
 ဟောန္တိ။

စတုဂိဟိသဟာယကပဗ္ဗဇာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

၃၁။ အာယသ္မတော ယသဿ-၏၊ ပညာသမတ္တာ-ငါးကျိပ် အတိုင်းအရှည်
 ရှိကုန်သော၊ ဂိဟိသဟာယကာ-ကုန်သော၊ ဇနပဒါ-ဇနပုဒ်၌ နေကုန်သော၊
 ပုဗ္ဗာနုပုဗ္ဗကာနံ-ရှေးအမျိုးသို့ အစဉ်လိုက်သော အမျိုးဖြစ်ကုန်သော၊ (အမျိုးကြီး
 အဆွေကြီး ဖြစ်ကုန်သော)၊ ကုလာနံ-တို့၏၊ ပုတ္တာ-တို့သည်၊ အသောသု
 ပေ၊ [ကြွင်းဝါကျတို့၌ အနက်လွယ်ပြီ]၊ ဧကသဋ္ဌိ-ခြောက်ကျိပ်တစ်ပါးသော၊
 အရဟန္တော ဟောန္တိ။ [အရှင်ယသနှင့် မိဘ စသူတို့၏ ရှေးကောင်းမှုကို
 ဓမ္မပဒဋ္ဌကထာ၊ ယမကဝဂ်၊ သာရိပုတ္တတ္ထေရဝတ္ထု၌ ကြည့်ပါ။]

ပညာသဂိဟိသဟာယကပဗ္ဗဇာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

၈-မာရကထာ

၃၂။ အထ ခေါ ဘဂဝါ၊ တေ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ အာမန္တေသိ-မိန့်တော်မူ
 ပြီ၊ (ခေါ်၍ မိန့်တော်မူပြီ၊ ကိ?)။ “ဘိက္ခဝေ-ဘိက္ခုတို့၊ ဒိဗ္ဗာ-နတ်၌ဖြစ်ကုန်သော၊
 ယေ စ-အကြင် လောဘတည်းဟူသော ကျော့ကွင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊
 မာနသာ-လှ၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ယေ စ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ (သန္တိ)၊ အဟံ-
 သည်၊ (တေဟိ) သဗ္ဗပါဿဟိ-ထို အလုံးစုံသော ကျော့ကွင်းတို့မှ၊ မုတ္တာ-
 လွတ်ပြီ၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဒိဗ္ဗာ ၊ပေ၊ တုမေပိ-တို့သည်လည်း၊ (တေဟိ)
 သဗ္ဗပါဿဟိ-တို့မှ၊ မုတ္တာ-လွတ်ကုန်ပြီ၊ [“ဒိဗ္ဗာ” စသည်တို့၏ အဖွင့်ကို
 ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊] ဘိက္ခဝေ၊ ဗဟုဇနဟိတာယ-များစွာသော လူ
 အပေါင်း၏ စီးပွားအလိုငှာ၊ ဗဟုဇနသုခါယ-များစွာသော လူအပေါင်း၏
 ချမ်းသာအလိုငှာ၊ လောကာနုကမ္ဘာယ-လောကကို သနားစောင့်ရှောက် ချီးမြှောက်
 ခြင်းငှာ၊ ဒေဝမနုဿာနံ-နတ်၊ လူတို့၏၊ အတ္ထာယ-အကျိုးငှာ၊ ဟိတာယ-
 စီးပွားအလိုငှာ၊ သုခါယ-ချမ်းသာခြင်းငှာ၊ စာရိကံ-ဒေသစာရိကို၊ စရထ-
 လှည့်လည်ကြကုန်လော့၊ ဧကေန-တစ်လမ်းတည်းဖြင့်၊ ဒွေ-နှစ်ပါးတို့သည်၊ မာ
 အဂမိတ္ထ-မသွားကြကုန်နှင့်၊ ဘိက္ခဝေ၊ အာဒိကလျာဏံ-အစဉ်လည်းကောင်းသော၊
 မဇ္ဈေကလျာဏံ-အလယ်၌လည်းကောင်းသော၊ ပရိယောသာနကလျာဏံ-အဆုံး
 ၌လည်းကောင်းသော၊ သာတ္ထံ-သတိပဋ္ဌာန် အစရှိသော အနက်အဓိပ္ပာယ်နှင့်လည်း
 တကွဖြစ်သော၊ သဗျဉ္ဇနံ-သိထိလ၊ ဓနိတ အစရှိသော သဒ္ဓါနှင့်လည်းတကွ
 ဖြစ်သော၊ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ-အလုံးစုံ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံသော၊ ပရိသုဒ္ဓံ-
 လာဘသက္ကာ၊ မဝဲပါဘဲ၊ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်၊ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော၊ ဓမ္မ-
 တရားကို၊ ဒေသေထ-ဟောကြကုန်လော့၊ (ဧဝံ-သို့၊ ဒေသေန္တာ-ဟောကုန်လျက်၊)
 မြဟူစရိယံ-သိက္ခာသုံးရပ်၊ သိမ်းယူအပ်သည့်၊ မြတ်သော အကျင့်ဟူသော
 သာသနာတော်ကို၊ ပကာသေထ-ထင်ရှားပြကြကုန်လော့၊ [“သာတ္ထံ” စသည်
 တို့၏ အနက်ကို သီလက္ခန်၊ သာမညဖလသုတ္တဋ္ဌကထာ နည်းအတိုင်း ပေးပါ
 သည်၊] အပ္ပရဇက္ခဇာတိကာ ၊ပေ၊ အညာတာရော၊ [ဗြဟ္မယာစနကထာ ပုဒ်စဉ်
 (၈)၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊] ဘိက္ခဝေ၊ အဟမ္မိ-သည်လည်း၊ ယေန-၌၊ ဥရဝေလာ-
 ဥရဝေလတောသည်လည်းကောင်း၊ သေနာနိဂမော-သေနာနိဂုံးသည်လည်းကောင်း၊
 (အတ္ထိ)၊ တေန-ဥရဝေလတော သေနာနိဂုံးရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ ဓမ္မဒေသနာယ-
 တရားဟောတော်မူခြင်းငှာ၊ ဥပသင်္ကမိဿာမိ-သွားတော်မူမည်၊” ဣတိ
 (အာမန္တေသိ)။

၃၃။ အထ ခေါ-၌၊ ပါပိမာ-သူတစ်ပါးတို့ကို မကောင်းမှု၌ ယှဉ်စေတတ်
 သော၊ ဝါ-မိမိကိုယ်တိုင် မကောင်းမှု၌ ယှဉ်တတ်သော၊ မာရော ၊ -မာရ်နတ်
 သည်၊ ယေန ဘဂဝါ ၊ပေ၊ ဂါထာယ-ဖြင့်၊ အဇ္ဈဘာသိ-ရည်ရွယ်၍ ရွတ်ဆိုပြီ၊
 (ကိ?)၊ “ဗဒ္ဓေါသိ ၊ပေ၊ မောက္ခသီ”တိ၊ ဗဒ္ဓေါသိ ၊ပေ၊ မောက္ခသိ-ဟူ၍၊
 (အဇ္ဈဘာသိ)။

ဂါထာအနက်။ ။ “ဒိဗ္ဗာ-နတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ-နတ်ကာမဂုဏ်
 နတ်အာရုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ယေ စ-အကြင် ကိလေသာဟူ ကျော့ကွင်း
 တို့သည်လည်းကောင်း၊ မာနသကေ-လူ၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ-
 လူ့ကာမဂုဏ် လူ့အာရုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ယေ စ-အကြင် ကိလေသာဟူ
 ကျော့ကွင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ (သန္တိ)၊ (တေဟိ) သဗ္ဗပါသေဟိ-
 ထို အလုံးစုံသော ကျော့ကွင်းတို့ဖြင့်၊ တွံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဗဒ္ဓေါ-
 မလွတ်အောင် နှောင်ဖွဲ့အပ်သည်၊ အသိ-ဖြစ်၏၊ (တွံ-သည်၊ ဝါ-
 ကို)၊ မဟာဗန္ဓနဗဒ္ဓေါ-ကြီးမားလှစွာ၊ ကိလေသာထောင်၊ အနှောင်
 အဖွဲ့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့အပ်သည်၊ ဝါ-ကြီးမားပေလှ၊ ဘဝစည်းစိမ်၊
 ဝဋ်နှောင်အိမ်၌ နှောင်ဖွဲ့အပ်သည်၊ အသိ၊ သမဏ-ရဟန်း၊ (တွံ-
 သည်)၊ မေ-ငါ၏(နိုင်ငံမှ)၊ န မောက္ခသိ-လွတ်လိမ့်မည် မဟုတ်၊”
 ဣတိ (အဇ္ဈဘာသိ)။

“ဒိဗ္ဗာ ၊ပေ၊ သန္တိ(တေဟိ) သဗ္ဗပါသေဟိ ၊-တို့မှ၊ အဟံ-သည်၊
 မုတ္တော-လွတ်ပြီ၊ မဟာဗန္ဓနမုတ္တော-ကြီးမားလှစွာ၊ ကိလေသာထောင်၊

၁။ မာရော ပါပိမာ။ ။ မာရော ပါပိမာတိ အတ္တနော ဝိသယံ 'အတိက္ကမိတုံ
 ပဋိပန္နေ သတ္တေ မာရေတီတိ မာရော၊ ပရေ ပါပေ + နိယောဇေတိ၊ သယံ ဝါ
 ပါပေ+နိယုတ္တောတိ ပါပိမာ၊-သာရတ္ထ။ ဝိသုဒ္ဓေ သတ္တေ၊ ဂုဏေ ဝါ မာရေတီတိ
 မာရော၊ ပါပေ+နိယုတ္တော ပါပိမာ၊-ဝိမတိ။

၂။ သဗ္ဗပါသေဟိ စသည်။ ။ သဗ္ဗပါသေဟိတိ သဗ္ဗကိလေသပါသေဟိ၊ ယေ
 ဒိဗ္ဗာ ယေ စ မာနသာတိ ယေ ဒိဗ္ဗကာမဂုဏ်နိဿိတာ မာနသကကာမနိဿိတာ စ
 ကိလေသပါသာ နာမ အတ္ထိ၊-ဝိမတိ။ [အဋ္ဌကထာ၌မူ “လောဘပါသာ”ဟု ဖွင့်၏၊]
 မဟာဗန္ဓနဗဒ္ဓေါတိ မဟတာကိလေသဗန္ဓနေန ဗဒ္ဓေါ၊ မဟတိ ဝါ ဗန္ဓနေ ဗဒ္ဓေါ၊
 ကိလေသဗန္ဓနဿ ဌာနဘူတေ ဘဝစာရကေ(ဘဝနှောင်အိမ်၌) + ဗဒ္ဓေါတိ အတ္တော၊
 န မေ သမဏ မောက္ခသီတိ သမဏ၊ တွံ မမ ဝိသယတော န မုစ္ဆိဿသိ၊-သာရတ္ထ။

အနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်ပြီးသည်၊ ဝါ-ကြီးမားပေစွ၊ ဘဝစည်းစိမ်၊ ဝဋ်နှောင်အိမ်မှ လွတ်ပြီးသည်၊ အမှီ၊ အန္တက-စိတ်ထားသေးနတ်၊ ဟဲ့-မာရ်နတ်ယုတ်၊ တွံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ နိဟတော-နှိမ်နင်းဖျက်ဆီး၊ အနိုင်ယူအပ်ပြီးသည်၊ အသိ-၏။” ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

“အန္တလိက္ခရော ” - ကောင်းကင်၌ လှည့်လည်နိုင်သော၊ ဝါ-ကောင်းကင်လှည့်လတ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့ကိုသော်မှ၊ မလွတ်လပ်အောင်၊ ဖွဲ့နှောင်နိုင်သော၊ မာနသော-စိတ်၌ဖြစ်သော၊ ယွာယံ (ယော+အယံ) ပါသော-အကြင် ရာဂတည်းဟူသော ကျော့ကွင်းသည်၊ စရတိ-လှည့်လည်နေ၏၊ (အောက်-ထက် နှစ်ရပ်၊ မလစ်လပ်အောင်၊ လှည့်ပတ်နေ၏၊) တေန-ထို ရာဂတည်းဟူသော ကျော့ကွင်းဖြင့်၊ တံ-သင့်ကို၊ ဗာဓယိဿာမိ-တားမြစ်နှိပ်စက်၊ ဖျက်ဆီးပေအံ့၊ သမဏ (တွံ)၊ မေ-မှ၊ န မောက္ခသိ-မဟုတ်၊” ဣတိ-ဤသို့ ရွတ်ဆိုပြီ။

“မနောရမာ-စိတ်၏ မွေ့လျော်ရာ ဖြစ်ကုန်သော၊ ရူပါ-ရူပါရုံတို့ သည်လည်းကောင်း၊ သဒ္ဓါ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ ရသာ-တို့သည် လည်းကောင်း၊ ဂန္ဓာ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ-ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ တို့သည်လည်းကောင်း၊ (သန္တိ)၊ ဧတ္ထ-ရူပ သဒ္ဓ၊ စသည့်အာရုံ၊ ဤ ကာမဂုဏ်တို့၌၊ မေ-၏၊ ဝါ-မှာ၊ ဆန္ဒော-တပ်မက် ပြင်းပြ၊ အလိုဆန္ဒသည်၊ ဝိဂတော-မရှိပြတ်လျှင်း ကင်းပေပြီ၊ အန္တက-ယုတ်၊ တွံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ နိဟတော-သည်၊ အသိ၊” ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော် မူပြီ။

အထ ခေါ်-၌၊ ပါပိမာ-သော၊ မာရော-သည်၊ (အန္တ ရဇာယိ၌ စပ်၊) ဘဂဝါ-သည်၊ မံ-ကို၊ ဇာနာတိ-သိ၏၊ သုဂတော-သည်၊ မံ၊ ဇာနာတိ-၏၊ ဣတိ-

၁။ အန္တလိက္ခရော။ ။ အန္တလိက္ခေ စရန္တေ ပဉ္စာဘိညေပိ ဗန္ဓတိတိ အန္တလိက္ခရော၊ ရာဂပါသော ဟိ အန္တလိက္ခရေသုပိ ကိစ္စသာဓနတော “အန္တလိက္ခရော”တိ ဝုစ္စတိ၊ တေနော နံ မာရောပိ အန္တလိက္ခရောတိ မညတိ၊ မနသိ+ဇာတောတိ မာနသော၊ မနသမ္ပယုတ္တောတိ အတ္ထော၊-သာရတ္ထ။

[ဒုက္ခိ၊ ဒုမ္မနောတို့၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိက-ဌ၊ သုဒိန္နဘာဏဝါရ၌ ကြည့်ပါ။]

ဤသို့ တွေး၍၊ ဒုက္ခိ-စိတ်ဆင်းရဲခြင်းရှိသည်၊ (ဒေါမနဿ ဖြစ်သည်၊) ဒုမ္မနော-
မကောင်းသော စိတ်ရှိသည်၊ (ဒေါသစိတ် ဖြစ်သည်၊) ဟုတွာ၊ တတ္ထေဝ-ထို
အရပ်၌ပင်၊ အန္တရဓာယိ-ကွယ်ပျောက်ပြီ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

မာရကထာ-သည်၊ နိဗ္ဗိတာ-ပြီ။

၉-ပဗ္ဗဇ္ဇာပသမ္ပဒါကထာ

၃၄။ တေန ခေါ ပန သမယေန-၌၊ (မြတ်စွာဘုရား၏ ဗာရာဏသီ
မြို့အနီး ဣသိပတန မိဂဒါဝုန်တောဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူရာ .ထို အခါ၌၊)
ဘိက္ခု-တို့သည်၊ နာနာဒိသာ-အမျိုးမျိုးသော အရပ်မှလည်းကောင်း၊ နာနာဇနပဒါ-
အမျိုးမျိုးသော ဇနပုဒ်မှလည်းကောင်း၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာပေက္ခေ စ-ရှင်အဖြစ်ကို ရှင်သူ
တို့ကိုလည်းကောင်း၊ (ရှင်သာမဏေလောင်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊) ဥပသမ္ပဒါပေက္ခေ
စ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်ကို ရှင်သူတို့ကိုလည်းကောင်း၊ (ရဟန်းလောင်း
တို့ကိုလည်းကောင်း၊) အာနေန္တိ-ခေါ်ဆောင်ခဲ့ကြကုန်၏၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ကြံ၍
ခေါ်ဆောင်ခဲ့ကြကုန်သနည်း?) “ဘဂဝါ-သည်၊ နေ-ထိုသူတို့ကို၊ ပဗ္ဗာဒေသတိ-
ရှင်ဖြစ်စေတော်မူလိမ့်မည်၊ (ရှင်ပြုပေးတော်မူလိမ့်မည်၊) ဥပသမ္ပဒါဒေသတိ-မြင့်မြတ်
သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေတော်မူလိမ့်မည်၊ (ရဟန်းပြုပေးတော်မူလိမ့်
မည်။)” ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍ ခေါ်ဆောင်ခဲ့ကြကုန်၏၊ တတ္ထ-ထိုသို့ ခေါ်ဆောင်
ခဲ့ကြရာ၌၊ ဘိက္ခု စေဝ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာပေက္ခေ စ-တို့သည်လည်း
ကောင်း၊ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခေ စ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ ကိလမန္တိ-ပင်ပန်းကြကုန်
၏၊ အထ ခေါ-၌၊ ဘဂဝတော-၏၊ (စေတသော ပရိဝိတက္ကော၌ စပ်၊) ဝါ-
သည်၊ ရဟောဂတဿ-ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်၌ ရောက်သည်ဖြစ်၍၊ ပဋိသလ္လိနဿ-
အာရုံများစွာ၊ စိတ်ကိုခွာ၍၊ သင့်ရာကောင်းမြတ်၊ တစ်ခုတည်းသော အာရုံ၌
ငြိကပ်တော်မူစဉ်၊ ဝါ-တစ်ပါးတည်း နေတော်မူစဉ်၊ ဧဝံ-သို့၊ စေတသော-
စိတ်၏၊ ပရိဝိတက္ကော-အကြံတော်သည်၊ ဥဒပါဒိ (ကိ?)၊ “ဧတရဟိ-ယခုအခါ၌၊
ဘိက္ခု ပေ၊ ကိလမန္တိ၊ အဟံ-သည်၊ (အနုဇာနေယျံ၌ စပ်၊) ဘိက္ခုနံ-တို့အား၊
ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ တုမှေဝ-တို့သည်သာ၊ တာသု တာသု ဒိသာသု-
ထိုထို အရပ်တို့၌၊ တေသု တေသု ဇနပဒေသု-ထိုထို ဇနပုဒ်တို့၌၊ ပဗ္ဗာဒေဝ-

ရှင်အဖြစ်သို့ ရောက်စေကြကုန်လော့၊ (ရှင်ပြုပေးကြကုန်လော့၊) ဥပသမ္မာဒေထ-
မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေကြကုန်လော့၊ (ရဟန်း ပြုပေးကြကုန်
လော့၊) ဣတိ-သို့၊ ယန္တုန အနုဇာနေယျ-အကယ်၍ ခွင့်ပြုတော်မူရပါမူကား
ကောင်းလေစွ”၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံတော်ဖြစ်ပြီ။

အထ ခေါ် ဘဂဝါ၊ သာယနသမယံ-ညနေချမ်းအခါ၌၊ ပဋိသလ္လာနာ-
အာရုံများစွာ၊ စိတ်ကိုခွာ၍၊ သင့်ရာကောင်းမြတ်၊ တစ်ခုတည်းသော အာရုံ၌
ငြိကပ်တော်မူခြင်းမှ၊ (တစ်ပါးတည်း နေတော်မူရာမှ၊) ဝုဋ္ဌိတော-ထတော်မူပြီး
သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဧတသ္မိံ နိဒါနေ-ဤ အကြောင်းကြောင့်၊ ဧတသ္မိံ ပကရဏေ-
ဤ အရာကြောင့်၊ [ဤ အကြောင်းအရာကြောင့်-ဟုလို] ဓမ္မိ-တရားရှိသော၊
ကထံ-စကားကို၊ ကတွာ-ပြုတော်မူပြီး၍၊ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ (ကိ?)၊ ဘိက္ခဝေ-
တို့၊ ဣဓ-ယနေ၊ မယံ-၏၊ ရဟောဂတဿ |ပေ၊ ဥဒပါဒိ (ကိ?)၊ “ဧတရဟိ၊
|ပေ၊ ယန္တုန အနုဇာနေယျ-စွ”၊ ဣတိ (ဥဒပါဒိ)၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ အနုဇာနာမိ-
ခွင့်ပြုတော်မူ၏၊ ဒါနိ |ပေ၊ ဥပသမ္မာဒေထ-ကုန်လော့၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဧဝဉ္စ
ပန-ဤသို့လျှင်၊ (ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သော နည်းဖြင့်) ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော-ရှင်အဖြစ်သို့
ရောက်စေထိုက်၏၊ (ရှင်ပြုပေးထိုက်၏၊) ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗော-မြင့်မြတ်သော
ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေထိုက်၏၊ (ရဟန်းပြုပေးထိုက်၏၊) (ကိ-အဘယ်သို့
ရှင်၊ ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေထိုက်သနည်း?။)

ပဌမံ-စွာ၊ ကေသမသံ-ကို၊ ဩဟာရာပေတွာ-ပယ်ရှားစေ၍၊ (ရိတ်ပယ်
စေ၍) ကာသာယာနိ၊ ဝတ္ထာနိ-တို့ကို၊ အတ္ထဒါပေတွာ-ဖုံးလွှမ်းစေ၍၊ (ဝတ်စေ၍)၊
ဧကံသံ-လက်ဝဲတံစဖက် ပခုးထက်၌၊ ဥတ္တရာသင်္ဂံ-အပေါ်ခြုံ ကေသီကို၊
ကာရာပေတွာ-ပြုစေ၍၊ တစ်နည်း၊ ဧကံသံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ကာရာပေတွာ-
လက်ကန်တော့ တင်စေ၍၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ ပါဒေ-ခြေတို့ကို၊ ဝန္ဒာပေတွာ-
ရှိခိုးစေ၍၊ ဥက္ကဋ္ဌိကံ-ဆောင့်ကြောင့်၊ နိသီဒါပေတွာ-ထိုင်စေ၍၊ အဉ္စလိ-
လက်အုပ်ကို၊ ပဂ္ဂဏှာပေတွာ-ချီမြှောက်စေ၍၊ “ဧဝံ-သို့၊ ဝဒေဟိ-ဆိုလော့၊
(လိုက်ဆိုလော့)” ဣတိ-ဤသို့ (ပြော၍)၊ ဝတ္တဗ္ဗော-ပြောပြထိုက်၏၊ (ဆိုပြ
ထိုက်၏၊) (ကိ?)၊ “ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ |ပေ၊ ဂစ္ဆာမိ”တိ-ဟူ၍၊ ဝတ္တဗ္ဗော၊
ဣတိ-ဤသို့ ရှင်ရဟန်း ပြုပေးထိုက်၏၊ [ဗုဒ္ဓံ-မြတ်စွာဘုရားကို၊ သရဏံ-
ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဂစ္ဆာမိ-ဆည်းကပ်ပါ၏၊ ဝါ-ဉာဏ်ဖြင့် သိမှတ်ပါ၏၊ ဓမ္မ-

တရားတော်ကို၊ ပေ၊ သံဃံ-သံဃာတော်ကို၊ ပေ၊ ဒုတိယမ္ပိ-နှစ်ကြိမ်မြောက်
လည်း၊ ပေ၊] ဘိက္ခုဝေ၊ တီဟိ-သုံးပါးကုန်သော၊ ဣမေဟိ သရဏဂမနေဟိ-
ဤသရဏဂုံတို့ဖြင့်၊ ပဗ္ဗဇ္ဇံ-ရှင့်အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဥပသမ္ပဒံ-မြင့်မြတ်သော
ရဟန်းအဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ဣတိ (အာမန္တေသိ။)

တီဟိ-ကုန်သော၊ သရဏဂမနေဟိ-တို့ဖြင့်၊ ပဗ္ဗဇ္ဇုပသမ္ပဒါကထာ-
ရှင့်အဖြစ်၊ ရဟန်းအဖြစ်ကို ပြဆိုရာ စကားရပ်သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

၁၀-ဒုတိယမာရကထာ

၃၅။ အထ ခေါ ဘဂဝါ၊ ဝဿံ-မိုးလပတ်လုံး၊ ဝုဠော^၁ -နေတော်မူ
ပြီးသည်၊ တစ်နည်း၊ ဝဿံ ဝုဠော-ဝါကျွတ်တော်မူပြီးသည်၊ (သမာနော-သော်၊)
ဘိက္ခု၊ အာမန္တေသိ (ကိ?)၊ “ဘိက္ခုဝေ၊ မယံ-၏၊ ဝါ-သည်၊ ယောနိသော-
သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့်၊ မနသိ-စိတ်၌၊ ကာရာ-ပြုတော်မူခြင်းကြောင့်၊
တစ်နည်း၊ မနသိကာရာ-နှလုံးသွင်းတော်မူခြင်းကြောင့်၊ ယောနိသော-အားဖြင့်၊
သမ္ပပ္ပဓာနာ-ကောင်းစွာ အားထုတ်တော်မူခြင်းကြောင့်၊ အနုတ္တရာ-မိမိထက်
မြတ်သောတရား မရှိသော၊ ဝါ-အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော၊ ဝိမုတ္တိ-အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊

၁။ ဝဿံ ဝုဠော။ ။ [မယံ ဘိက္ခုဝေ ၊ပေ၊ သစ္စိကရောထ ဟူသော စကား
တော်ကို ရဟန္တာဖြစ်ပြီးသော အရှင်ကောဏ္ဍည အမှူးရှိသော အရှင်တို့အား မိန့်တော်
မူကြောင်းကို ဝိမတိအတိုင်း ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊] မြတ်စွာဘုရားသည် ဘုရား
ဖြစ်တော်မူပြီးနောက် ပထမဝါကို ဗာရာဏသီမြို့၊ ဣသိပတနမိဂဒါဝုန်တော၌
ကပ်တော်မူ၏၊ (ထိုအချိန်၌ ဝါဆိုဖို့ရန် ပညတ်တော်မမူရသေးသောကြောင့်)
ဝါကျွတ်ခါနီးဖြစ်သော ဝါတွင်း၌ပင် ခြောက်ကျိတ်တစ်ပါးသော ရဟန္တာအရှင်မြတ်
တို့ကို သာသနာပြု စေလွှတ်တော်မူသည်ဟု ဗုဒ္ဓဝံသဋ္ဌကထာ၌ မိန့်၏၊ [ဓမ္မပဒဋ္ဌကထာ၊
ယမကဝဂ်၊ သာရိပုတ္တတ္ထေရဝတ္ထု၌ကား “ဝါကျွတ်မှပင် စေလွှတ်တော်မူ၏” ဟု မိန့်၏၊]
ဤ “မယံ ခေါ ဘိက္ခုဝေ” စသော စကားတော်ကို မိန့်တော်မူရာ အချိန်ကား ဝါတွင်း
သုံးလပတ်လုံး သီတင်းသုံးတော်မူပြီးဖြစ်သောကြောင့် “ဝဿံ ဝိဠော” ဟု သင်္ဂါယနာတင်
ထေရ်တို့ မိန့်တော်မူသည်။

အနုပ္ပတ္တာ-ရောက်တော်မူအပ်ပြီ၊ ယေ၊ သန္တိကတာ-မျက်မှောက်ပြုတော်မူအပ်ပြီ၊
 ဘိက္ခုဝေ၊ တုမှေပိ၊ ယေ၊ အနုပါပုဏာထ-ရောက်ကြကုန်လော့၊ ယေ၊ သန္တိကရောထ-
 ကုန်လော့၊” ဣတိ (အာမန္တေသိ)၊ [ဂါထာ၌ ။ “(တေဟိ) မာရပါသေဟိ-ထို
 ကိလေသမာရ်၏ ကျော့ကွင်းတို့ဖြင့်” ဟု ပေးပါ။]

ဒုတိယမာရကထာ-သည်၊ နိဗ္ဗိတာ-ပြီ။

၁။ ဂါထာ၌ မှတ်ချက်။ ။ ပထမဂါထာ၌ “ဗဒ္ဓေါ မာရပါသေဟိ” ဟူသော
 ရှေ့စကားကို ထောက်၍လည်းကောင်း၊ “မာရပါသေနာတိ ကိလေသမာရပါသေန”
 ဟူသော ဒွိကာကို ထောက်၍လည်းကောင်း “ မဟာဗန္ဓနဗဒ္ဓေါသိ ” နေရာဝယ်
 “မာရပါသေန ဗဒ္ဓေါသိ” ဟု ရှိသင့်မည် ထင်၏။ “မာရပါသေန-ကိလေသာမာရ်
 တည်းဟူသော ကျော့ကွင်းဖြင့်၊ ဗဒ္ဓေါ အသိ” ဟု ပေးပါ။ သီဟိုဠ်မူ၊ ယိုးဒယားမူတို့၌
 မူကား “မာရဗန္ဓနဗဒ္ဓေါသိ” ဟု ရှိပါသည်။ “မာရဗန္ဓနဗဒ္ဓေါ-ကိလေသာမာရ်ဟူသော
 အနှောင်အဖွဲ့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့အပ်သည်” ဟု ပေးပါ။ ဒုတိယဂါထာ၌လည်း “မဟာဗန္ဓန
 မုတ္တောမိ” နေရာဝယ် “မာရပါသေန မုတ္တောမိ” ဟု ရှိသင့်မည် ထင်၏။ “မာရပါသေန-
 မှ၊ မုတ္တော အမိ” ဟု ပေးပါ။ ဤ၌လည်း သီဟိုဠ်မူ၊ ယိုးဒယားမူတို့ဝယ် “မာရဗန္ဓန
 မုတ္တောမိ” ဟုပင် ရှိပါသည်။ [ပါဠိတော်နှင့် တိုက်ဆိုင်ကြည့်ပါ။]

၁၁-ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိယဝတ္ထု

၃၆။ အထ ခေါ-၌ ဘဂဝါ-သည်၊ ဗာရာဏသီယံ-၌၊ ယထာဘိရန္တံ-
 ကျွတ်ထိုက်ကြသား၊ ဝေနေများကို၊ ထောက်ထားရှုမျှော်၊ အလိုတော်အတိုင်း၊
 ဝိဟရိတွာ-သီတင်းသုံးတော်မူပြီး၍၊ ယေန-၌၊ ဥရုဝေလာ (အတ္ထိ)၊ တေန-သို့၊
 စာရိကံ-ဒေသစာရိကို၊ ပက္ကာမိ-ဖဲကြွတော်မူပြီ၊ အထ ခေါ-၌၊ (ဥရုဝေလာတော
 သို့ ကြွတော်မူရာ ထိုအခါ၌) ဘဂဝါ၊ မဂ္ဂါ-လမ်းမှ၊ သြက္ကမ္မ-ဖယ်တော်မူ၍၊
 ယေန-၌၊ အညတရော-တစ်ခုသော၊ ဝနသဏ္ဍော-တောအုပ်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ယေ၊
 တံ ဝနသဏ္ဍံ-သို့၊ အဇ္ဈောဂါဟေတွာ-သက်ဝင်တော်မူပြီး၍၊ အညတရသ္မိ-တစ်ပင်
 သော၊ ရုက္ခမူလေ-သစ်ပင်၏ အနီးအောက်၌၊ နိသီဒိ-ထိုင်တော်မူပြီ။

တေန ခေါ ပန သမယေန-ဌံ၊ တိသမတ္တာ-သုံးကျိပ်အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်
 သော၊ ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိယာ-ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိယတို့မည်သော၊ (ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိယမင်းသားတို့ မည်သော၊)
 သဟာယကာ-သူငယ်ချင်းတို့သည်၊ သပဇာပတိကာ-ဇနီးနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သည်၊
 (ဟုတွာ)၊ တသ္မိံ ဝနသဇ္ဈော-ဌံ၊ ပရိစာရေန္တိ-ဣန္ဒြေတို့ကို ထိုထို ဤဤ
 လှည့်လည်စေကြကုန်၏၊ ဝါ-မွေ့လျော်ပျော်ပါးကြကုန်၏၊ ဧကဿ-
 တစ်ယောက်သော မင်းသား၏၊ ဝါ-မှာ၊ ပဇာပတိ-ဇနီးသည်၊ နာဟောသိ-
 မရှိခဲ့၊ တဿ-ထိုမင်းသား၏၊ အတ္ထာယ-အကျိုးငှာ၊ ဝေသီ-ပြည့်တန်ဆာမသည်၊
 ဝါ-ကို၊ အာနိတာ-ခေါ်ဆောင်အပ်သည်၊ အဟောသိ၊ အထ ခေါ-ဌံ၊ သာ
 ဝေသီ-သည်၊ တေသု-ထိုမင်းသားတို့သည်၊ ပမတ္တေသု-မေ့လျော့ကုန်သည်ဖြစ်၍၊
 ပရိစာရေန္တေသု-ကုန်စဉ်၊ ဘဏ္ဍံ-ဘဏ္ဍာကို၊ အာဒါယ-ယူ၍၊ ပလာယိတ္ထ-ထွက်
 ပြေးပြီ။

အထ ခေါ-ဌံ၊ (ထွက်ပြေးရာ ထိုအခါ၌) တေ သဟာယကာ-တို့သည်၊
 သဟာယကဿ-၏၊ ဝေယျာဝစ္စံ-ဝေယျာဝစ္စကို၊ (ကိစ္စ၌ ကြောင့်ကြစိုက်မှုကို)၊
 ကရောန္တာ-ပြုကုန်လျက်၊ တံ ဣတ္ထိံ-ထို အမျိုးသမီးကို၊ ဂဝေသန္တာ-ရှာကုန်လျက်၊
 တံ ဝနသဏ္ဍံ-ကို၊ အာဟိဏ္ဏန္တာ-လှည့်လည်ကုန်လတ်သော်၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ပေ၊
 နိသိန္တံ-ကို၊ အဒ္ဓသံသု-မြင်ကုန်ပြီ၊ ပေ၊ အဝေါစုံ-လျှောက်ကုန်ပြီ၊ (မေးကုန်ပြီ၊
 (ကိ?))၊ “ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ ဧကံ-တစ်ယောက်သော၊ ဣတ္ထိံ-ကို၊ ပဿယျာသိ
 အပိ-မြင်တော်မူပါသလော?၊ (မြင်များမြင်မိပါသလား?)” ဣတိ-ကုန်ပြီ၊
 ကုမာရာ-မင်းသားတို့၊ ဝေါ-တို့၏၊ ဝါ-မှာ၊ ဣတ္ထိယာ-ဖြင့်၊ ကိ ပန-
 အဘယ်အကျိုးရှိသနည်း?၊ (ဘယ့်အတွက် လိုက်ရှာနေကြသနည်း?ဟု ဆိုလိုသည်၊)
 ဣတိ-ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘန္တေ၊ ဣမ-ယနေ၊ တိသမတ္တာ ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိယာ၊
 သဟာယကာ-ကုန်သော၊ မယံ-တို့သည်၊ သပဇာပတိကာ (ဟုတွာ) ဣမသ္မိံ
 ဝနသဇ္ဈော၊ ပရိစာရိမှာ-ဣန္ဒြေတို့ကို ထိုထို ဤဤ လှည့်လည်စေခဲ့ပါ ကုန်ပြီ၊
 ဝါ-ပျော်ပျော်ပါးပါး ခံစားခဲ့ပါကုန်ပြီ၊ ပေ၊ အာဟိဏ္ဏာမ-ပါကုန်၏၊ ဣတိ-
 ဤသို့ လျှောက်ကုန်ပြီ။

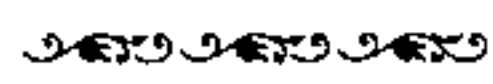

ကုမာရာ-တို့၊ ဝေါ-တို့သည်၊ တံ-ထို မိန့်တော်မူအပ်လတ္တံ့သော စကားကို၊ ကိ မညထ-အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြသနည်း?၊ တုမေ-တို့သည်၊ ဣတ္ထိ-ကို၊ ယံ ဝါ ဂဝေသေယျာထ-အကြင် ရှာကုန်ရာ၏၊ အတ္တာနံ-မိမိကို၊ ယံ ဝါ ဂဝေသေယျာထ-ကုန်ရာ၏၊ (တေသံ-ထို နှစ်မျိုးသော ရှာခြင်-တို့တွင်၊) ကတမံ-အဘယ်ရှာခြင်းသည်၊ (အဘယ်ရှာခြင်းက၊) တုမှာကံ-တို့၏အတွက်၊ ဝရံ န ခေါ-မြတ်သနည်း?၊ (ကောင်းသနည်း?)၊ ဣတိ-ပြီး၊ ဘန္တေ မယံ အတ္တာနံ၊ ယံ ဝါ ဂဝေသေယျာမ-ကုန်ရာ၏၊ ဧတဒေဝံ-ဤရှာခြင်းသည်သာ၊ အမှာကံ-တို့၏ (အတွက်)၊ ဝရံ-ပါ၏၊ ဣတိ-ကုန်ပြီး၊ ကုမာရာ-တို့၊ တေန ဟိ-ထိုသို့ဖြင့်လျှင်၊ နိသီဒထ-ကုန်လော့၊ ဝေါ-တို့အား၊ ဓမ္မံ၊ ဒေသေသာမိ-အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီး၊ [“တေန ဟိ ဝေါ”၌ ဝေါကား နိပါတ်မျှသာ၊] “ဘန္တေ၊ ဧဝံ-မှန်ပါ”၊ ဣတိ ခေါ-လျှင်၊ ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိယာံ ပေ၊ ဥပသမ္ပဒါ အဟောသိ။

အမှာ။ ။ ရှေးရှေး ဝတ္ထုတို့၌ “ဓမ္မစက္ခု ဥဒပါဒိ”ဝယ် ဓမ္မစက္ခု အရ သောတာပတ္တိမဂ်သာရ၏၊ ဤ ဝတ္ထု၌မူ သောတာပတ္တိမဂ်သာမက သကဒါဂါမိမဂ်၊ အနာဂါမိမဂ်များလည်း ရ၏၊ ထို့ကြောင့် ဝိရဇံ စသော ပုဒ်တို့ကို အနက်ပေးရာဝယ် “သောတာပတ္တိမဂ်”ဟူသော စကားကို မထည့်ဘဲ “ဝိရဇံ-ကင်းသော ရာဂ အစရှိသော မြူရှိသော၊ ဝိတမလံ-ကင်းသော ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ စသော အညစ်အကြေးရှိသော၊ ဓမ္မစက္ခု-သစ္စလေးပါး တရားတို့၌ဖြစ်သော ဉာဏ်စက္ခုသည်” စသည်ဖြင့် ပေးပါ။

ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိယသဟာယကာနံ-တို့၏၊ ဝတ္ထု-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီး။

ဒုတိယဘာဏဝါရော-ဒုတိယဘာဏဝါရတည်း။

၁၂-ဥရဝေလပါဠိဟာရိယကထာ

၃၇။ အထ ခေါ-၌၊ (ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိယ မင်းသားတို့၏ ဧဟိ ဘိက္ခု ဖြစ်ပြီးရာ ထို အခါ၌) ဘဂဝါ၊ အနုပုဗ္ဗေန-အစဉ်အားဖြင့်၊ စာရိကံ-ဒေသစာရိကို၊ စရမာနော-လှည့်လည်တော်မူလတ်သော်၊ ယေန-၌၊ ဥရဝေလာ-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တံ-သို့၊ အဝသရိ-ရောက်တော်မူပြီး၊ တစ်နည်း၊ ယေန-အကြင် အရပ်အဖို့ဖြင့်၊

ဥရုဝေလာ-သို့၊ (အဝသရိတဗ္ဗာ-ရောက်ထိုက်၏။) တံ-ထို အရပ်အဖို့ဖြင့်၊
 (ဥရုဝေလံ-သို့၊) အဝသရိ-ရောက်တော်မူပြီ၊ တေန ခေါ် ပန သမယေန-၌၊
 ဥရုဝေလာယံ-၌၊ ဥရုဝေလကဿပေါ-ဥရုဝေလကဿပလည်းကောင်း၊ နဒီ
 ကဿပေါ-လည်းကောင်း၊ ဂယာကဿပေါ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ တယော-
 သုံးယောက်ကုန်သော၊ ဇဠိလာ-ရသေ့တို့သည်၊ ပဋိဝသန္တိ-နေကုန်၏။ တေသု-
 ထိုသုံးယောက်တို့တွင်၊ ဥရုဝေလကဿပေါ-မည်သော၊ ဇဠိလော-သည်၊ ပဉ္စန္ဒိ
 ဇဠိလသတာနံ-ငါးရာသော ရသေ့တို့၏၊ နာယကော ° -ရှေ့ဆောင်လမ်းပြ
 သည်၊ ဝိနာယကော-ကိုယ်တိုင် ဆုံးမတတ်၊ မိမိအယူကို သင်ပေးတတ်သော
 ဆရာကြီးသည်၊ အဂ္ဂေါ-အမြတ်ဆုံးသည်၊ ပမုခေါ်-ရှေ့သွားခေါင်းဆောင်သည်၊
 ပါမောက္ခော-အကြီးပဓာန၊ ပါမောက္ခသည်၊ ဟောတိ၊ နဒီကဿပေါ ဇဠိလော၊
 တိဏ္ဍံ ဇဠိလသတာနံ-သုံးရာသော ရသေ့တို့၏၊ ပေ၊ ဂယာကဿပေါ ဇဠိလော၊
 ဒွိန္ဒိ ဇဠိလသတာနံ-နှစ်ရာသော ရသေ့တို့၏၊ ပေ၊ ပါမောက္ခော ဟောတိ။

အထ ခေါ် ပေ၊ ဇဠိလဿ-၏၊ အဿမော ၂ -သခံမ်းကျောင်းသည်၊
 (အတ္ထိ)၊ အဝေါစ (ကိ)၊ “ကဿပ-ကဿပ၊ တေ-၏၊ အဂရ ၃ -ဝန်မလေးသူ၏
 အဖြစ်သည်၊ သစေ (သိယာ)-အကယ်၍ ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဧကရတ္ထံ-တစ်ည့်မျှ၊
 အဂျာဂါရေ-မီးတင်းကုပ်၌၊ (မီးဖိုချောင်၌) ဝသေယျာမ-နေလိုကုန်၏”၊ ဣတိ-
 ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ မဟာသမဏ-ရဟန်းမြတ်၊ မေ-ကျွန်ုပ်၏၊ ဝါ-မှာ၊ ဂရ-
 ဝန်မလေးသူ၏ အဖြစ်သည်၊ န-မရှိပါ၊ ဧတ္ထ-ဤ မီးတင်းကုပ်၌၊ နာဂရာဇာ-
 နဂါးမင်းသည်၊ စဏ္ဍော-ကြမ်းတမ်းပါ၏၊ ဣဒ္ဓိမာ-တန်ခိုးရှိပါ၏၊ (တန်ခိုးကြီးပါ၏)။

၁။ နာယကော စသည်။ ။ နေတီတိ နာယကော၊ သာမံ ဝိနေတိ အတ္တနော
 လဒ္ဓိံ သိက္ခာပေတီတိ ဝိနာယကော၊-သာရတ္ထ၊ ပမုခေါတိ ပုဗ္ဗင်္ဂမော၊ ပါမောက္ခောတိ
 ဥတ္တမော၊ ဝိသုဒ္ဓပညော၊-အဋ္ဌကထာ။ [အဘိဓာန် (၆၉၅) ဂါထာ၌ ပါမောက္ခသဒ္ဓါ
 သည် အမြတ်ဟော ပရိယာယ်သဒ္ဓါဟု ဆို၏။ ဤ အဋ္ဌကထာ၊ ဇီဝိကဝတ္ထု၌မူ
 “ဝိဒီတော ပါကဋ္ဌော၊ ပမာနော ဝါ”ဟု နှစ်နည်း ဖွင့်ထားသည်။]

၂။ အဿမော။ ။ ရသေ့တို့၏ တရားကျင့်ရာ ကျောင်းသည် “အဿမ-
 သခံမ်းကျောင်း” မည်၏။

၃။ အဂရ။ ။ အဂရုတိ ဘာရိယံ န သိယာတိ အတ္ထော၊-ဝိမတိ။

အာသိဝိသော-လျင်မြန်စွာ တက်လာသော အဆိပ်ရှိပါ၏။ ဝါ-လျင်မြန်သော အဆိပ် ရှိပါ၏။ ယောရဝိသော-ကြမ်းသောအဆိပ် ရှိပါ၏။ သော-ထို နဂါးမင်း သည်။ တံ-သင် ရဟန်းမြတ်ကို။ မာ ဝိဟေဋ္ဌေသိ ^၁ -မညဉ်းဆဲပါစေနှင့်။ (မညဉ်းဆဲစေလိုပါ။) ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ။ ပေ။

မံ-ငါ့ကို။ အပ္ပေဝ န ဝိဟေဋ္ဌေယျ-မညဉ်းဆဲနိုင်တန်ရာ၊ ကဿပ၊ ဣဃံ- တိုက်တွန်းပါ၏။ တံ-သည်။ အဂျာဂါရံ-ကို။ အနုဇာနာဟိ-ခွင့်ပြုလော့။ ဣတိ- ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီး မဟာသမဏ-မြတ်။ ယထာသုခံ-ချမ်းသာသည်အားလျော်စွာ၊ ဝိဟရ-နေတော်မူပါ။ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ။ ပေ။ အဂျာဂါရံ-သို့။ ပဝိသိဘွာ- ဝင်တော်မူ၍။ တိဏသန္တာရကံ-မြက်အခင်းကို။ ပညပေတွာ-ခင်းတော်မူပြီး၍။ ပလ္လင်္ကံ-ထက်ဝယ် တင်ပျဉ်ကို။ အာဘုဇိတွာ-ဖွဲ့ခွေတော်မူ၍။ ကာယံ-အထက်ပိုင်း ကိုယ်တော်ကို။ ဥဇံ-ဖြောင့်မတ်အောင်။ ပဏိဓာယ-တစ်ဆယ့်ရှစ်မျိုး ကျောက် ဆူးရိုးတို့ကို အချင်းချင်း ထိအောင်ထား၍။ ပရိမခံ-ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေးရှု။ သတိံ- သတိကို။ ဥပဋ္ဌပေတွာ-ဖြစ်စေတော်မူ၍။ (ကပ်ထားစေ၍။) နိသီဒိ။

၃၈။ သော နာဂေါ-ထို နဂါးသည်။ ဘဂဝန္တံ-ကို။ ပဝိဋ္ဌံ-ဝင်တော်မူနေ သည်ကို။ အဒ္ဓသာ-မြင်ပြီ။ ဒိသွာန-ကြောင့်။ ဒုမ္မနော-မကောင်းသော စိတ်ရှိ သည်။ (စိတ်ဆိုးသည်။ ဟုတွာ။) ပရုပါယိ-အခိုးကို ပြုပြီ။ (အခိုးလွတ်ပြီ။) [“ပရုပ်” ဟူသော ဒုတိယန္တနာမ်ပုဒ်နောင် “သဒ္ဓါဒီနိ ကရောတိ” ဟူသော မောဂ္ဂလ္လာန်သုတ်ဖြင့် ကရောတိအနက်၌ အာယ ပစ္စည်း သက်ထားသော နာမ ဇတ်တည်း။] ပေ။ အဟောသိ (ကိ?) “အဟံ၊ ဣမဿ နာဂဿ-ဤ နဂါး၏၊ ဆဝိဉ္စ-အရေပါးကိုလည်းကောင်း၊ (အပေါ်ရေကိုလည်းကောင်း။) စမ္မဉ္စ-အရေထူ ကိုလည်းကောင်း၊ (အတွင်းအရေကိုလည်းကောင်း။) မံသဉ္စ-အသားကိုလည်း ကောင်း၊ နာရဉ္စ-အကြောကိုလည်းကောင်း၊ အဋ္ဌိဉ္စ-အရိုးကိုလည်းကောင်း၊ အဋ္ဌိမိဉ္စ-ရိုးတွင်းခြင်ဆီကိုလည်းကောင်း၊ အနုပဟစ္စ-မထိခိုက်မှု၍၊ တေသော- ငါ၏ တန်ခိုးဖြင့်၊ တေဇံ- နဂါး၏ တန်ခိုးကို၊ ယန္တုန ပရိယာဒိယေယျ-

၁။ မာ ဝိဟေဋ္ဌေသိ။ ။ ဝိ ပုဗ္ဗ + စုရာဒိ ဟေဋ္ဌ ဓာတ် + အဇ္ဇတ္တနိ ဩ ဝိဘတ်၊ ဩ ကို ဣ ပြု။ [အာသိဝိသော၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ၊ ဒုတိယအုပ် (၂၆၉)၌ ပြထားပြီ။]

အကယ်၍ ထက်ဝန်းကျင် ပိုင်းခြား၍ ယူရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ ဝါ-အကယ်၍ လွမ်းမိုးဖျက်ဆီးရပါမူကား ကောင်းလေစွ”။ ဣတိ-ဤသို့ အကြံတော် ဖြစ်ပြီ။
 ပေ၊ တထာရူပံ-ထိုသို့ သဘောရှိသော၊ ဣဒ္ဓါဘိသင်္ခါရံ-တန်ခိုးကို ပြုစီမံမှုကို၊ ဝါ-ပြုစီမံအပ်သော တန်ခိုးကို၊ အဘိသင်္ခရိတွာ-ပြုစီမံတော်မူ၍၊ ပရူပါယိ-ပြီ။

အထ ခေါ-ဌ၊ (ဘုရားရှင်က တန်ခိုးဖြင့် အခိုးလွတ်တော်မူရာ ထိုအခါ၌) သော နာဂေါ-သည်၊ မက္ခံ-(သူတစ်ပါးတို့ ပြုအပ်သော ဂုဏ်ကို ကြိတ်ချေ တတ်သော) ဒေါသကို၊ အသဟမာနော-သည်းမခံနိုင်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပဇ္ဇလိ- အလျှံ လွတ်ပြီ၊ ဘဂဝါပိ၊ တေဇောဓာတု-တေဇောကသိုဏ်းဟူသော အာရုံရှိသော စတုတ္ထဈာန် သမာပတ်ကို၊ သမာပဇ္ဇိတွာ-ဝင်စားတော်မူ၍၊ ပဇ္ဇလိ-ပြီ၊ ဥဘိန္ဒူ- နဂါးနှင့်ဘုရား နှစ်ဦးသားတို့သည်၊ သဇောတိဘူတာနံ-မီးတောက်မီးလျှံနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်လတ်သော်၊ ဥဘိန္ဒူ သဇောတိဘူတာနန္တိ ဥဘောသု သဇောတိဘူတေသု၊- ဝိမတိ၊] အဂျာဂါရံ-သည်၊ အာဒိတ္တံ ဝိယ-လွန်စွာထွန်းပသကဲ့သို့ ဖြစ်သည်၊ (နိနိရဲရဲ မီးရောင်စွဲသကဲ့သို့ ဖြစ်သည်၊) သမ္ပဇ္ဇလိတံ-ဝန်းကျင်ပတ်ရံ အလျှံ တပြောင်ပြောင် တောက်လောင်သည်၊ သဇောတိဘူတံ-အရောင်အလင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၊ ဟောတိ၊ [အာဒိတ္တံ စသည်တို့၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ ဒုတိယအုပ်၊ (၂၇၁)၌ ပြထားပြီ၊] အထ ခေါ ပေ၊ ပရိဝါရေတွာ-ဝန်းရံ၍၊ (ဝိုင်းအုံ၍) ဧဝံ-သို့၊ အာဟံသု-တအံတဩ ပြောကြကုန်ပြီ၊ (ကိ?)၊ “ဘော- အို-ရသေ့တို့၊ အဘိရူပေါ-လွန်ကဲသော အဆင်းရှိသော၊ (အလွန်အဆင်းလှသော) မဟာသမဏော-ကို၊ နာဂေန-သည်၊ ဝိဟေဋ္ဌိယတိ ဝတ-နှိပ်စက်အပ်ပါပေါ့ တကား၊” ဣတိ (အာဟံသု) ပေ၊ တဿာ ရတ္တိယာ-၏၊ အစ္စယေန-လွန်ရာအခါ ။ တဿ နာဂဿ-၏၊ ဆဝိဉ္စူ ပေ၊ ပတ္တေ - ။ ။ ပက္ခိပိတွာ-ထည့်တော်မူ၍။

၁။ ပတ္တေ ပက္ခိပိ။ ။ ပတ္တေ ပက္ခိပိတိ တံ နာဂံ နိဟတတေဇံ ဓမ္မဒေသနာယ သန္တပေတွာ သရဏသီလာနိ ဒတွာ သကလရတ္တိံ ဘဂဝန္တံ ပယိရူပါသိတွာ ဌိတံ ဇဠိလာနံ ဒဿနတ္ထံ ပတ္တေ ပက္ခိပိ၊ န အဟိတုဏ္ဍိကော ဝိယ (မြေအလမ္ဘာယ်သမား ကဲ့သို့) ဗလက္ကာရေနာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-ဝိမတိ။ [“ပတ္တေ ပက္ခိပိ”ဟူသော သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗပုဒ်ကို ပါဠိတော်၌ မတွေ့ရပါ။ အဋ္ဌကထာ၌လည်း မပါပါ။ ပါဠိတော်၌ “ပတ္တေ ပက္ခိပိတွာ” ဟုသာ တွေ့ရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဋီကာဆရာ လက်ထက်က “ပတ္တေ ပက္ခိပိတွာ”၏ ရှေ့ဝယ် “ပတ္တေ ပက္ခိပိ”ဟု ရှိသေးဟန် တူ၏။]

ဥရဝေလကဿပဿ၊ ဇဠိလဿ-အား၊ ဒသေသိ-ပြတော်မူပြီ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ပြော၍ ပြတော်မူသနည်း?) “ကဿပ၊ အယံ-ဤ နဂါးသည်၊ တေ-၏၊ နာဂေါ-တည်း၊ (အသင်၏ မီးတင်းကုပ်၌ နေသော နဂါးတည်း၊) အဿ-ဤ နဂါး၏၊ တေဇော-ကို၊ တေသော-ငါ၏တန်ခိုးဖြင့်၊ ပရိယာဒိန္နော-ထက်ဝန်းကျင် ပိုင်းခြား၍ ယူအပ်ပြီ၊ (ကုန်ခန်းစေအပ်ပြီ)” ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍ ပြတော်မူ ပြီ၊ ပေ၊ တေဒဟောသိ (ကိ?)၊ “ယတြ (ယော မဟာသမဏော)-သည်၊ [ယတြ ဟိ မာမာတိ ယော နာမ-ဠိကာ၊] စဏ္ဍဿ၊ ပေ၊ နာဂရာဇဿ-၏၊ တေဇံ-ကို၊ တေသော-သူ၏တန်ခိုးဖြင့်၊ ပရိယာဒိယိဿတိ နာမ-ထက်ဝန်းကျင် ပိုင်းခြား၍ ယူနိုင်ပါပေ၏၊ (လွမ်းမိုးနှိပ်စက် ဖျက်ဆီးနိုင်ပါပေ၏၊) (သော) မဟာသမဏော-သည်၊ မဟိဒ္ဓိကော-ကြီးသောတန်ခိုး ရှိပါပေစွ၊ မဟာနုဘာဝေါ- ကြီးသော အာနုဘော် ရှိပါပေစွ၊ စ ခေါ-ထိုသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ အဟံ ယထာ-ငါကဲ့သို့၊ (ငါလိုတော့၊) န တွေဝ အရဟာ-ရဟန္တာကား မဟုတ်ရှာသေး၊” ဣတိ (အဟောသိ)။

၃၉။ အမှာ။ ။ “နေရဉ္ဇရာယံ ဘဂဝါ” စသော ဂါထာတို့သည် သင်္ဂါယနာ တင်ပြီးရာ အခါမှ နောက်၌ ထည့်ထားအပ်သော ဂါထာများ ဖြစ်သည်ဟု အဋ္ဌကထာ၌ မိန့်သည်။ ထို ဂါထာတို့၌ ထူးသောပုဒ်များကိုသာ အနက်ပေးပါမည်။]

ဘဂဝါ-သည်၊ နေရဉ္ဇရာယံ-နေရဉ္ဇရာမြစ်၌၊ ဥရဝေလကဿပံ- သော၊ ဇဠိလံ-ကို၊ အဝေါစ (ကိ?)၊ ကဿပ၊ တေ-၏၊ ဝါ-မှာ၊ အဂရ သစေ (ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ၊) အဇ္ဇဏော-ယနေ တစ်ရက်မျှ၊ အဂ္ဂိသာလမ္ပိ-မီးတင်းကုပ်၌၊ ဝိဟရေမု-နေလိုပါကုန်၏၊ ဣတိ (အဝေါစ)။ [အဇ္ဇဏောတိ အဇ္ဇ ဧကဒိဝသံ၊ အဂ္ဂိသာလမ္ပိသည် ဣတ္ထိလိင်မှ ပုလ္လိင် ပြန်နေသော လိင်္ဂံဝိပလ္လာသ။]

မဟာသမဏ-မြတ်၊ မေ-၏၊ ဂရ-သည်၊ န-မရှိပါ၊ ဖာသုကာမော- ချမ်းသာခြင်းကို လိုလားသူသည်၊ (ဟုတွာ) ဧဝ-ဖြစ်၍သာလျှင်၊ တံ- သင်ရဟန်းမြတ်ကို၊ နိဝါရေမိ-တားမြစ်ပါ၏၊ ဧတ္ထ-၌၊ စဏ္ဍော၊ ပေ၊ နာဂရာဇာ (အတ္ထိ) သော တံ၊ မာ ဝိဟေဋ္ဌေသိ-လင့်၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီ။

မံ-ကို၊ အပွေဝ န ဝိဟေဋ္ဌေယျ-ရာ၊ ကဿပ၊ ဣဗ္ဗံ-ပါ၏၊ တွံ-သည်၊ အဂျာဂါရံ၊ အနုဇာနာဟိ-လော၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော် မူပြီ၊ နံ-ထို မီးတင်းကုပ်ကို၊ ဒိန္နန္တိ-ပေးအပ်ပြီဟူ၍၊ ဝိဒိတွာ-သိတော် မူ၍၊ ဘယံ-ကြောက်ခြင်းကို၊ အဘိတော-လွန်ပြီးသော မြတ်စွာဘုရား သည်၊ အဘိတော-ကြောက်ရွံ့တော်မမူဘဲ၊ ပါဝိသိ-ဝင်တော်မူပြီ။

ပဝိဋ္ဌံ-ဝင်တော်မူပြီးသော၊ ဣသိ-မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဒိသွာ-၍၊ အဟိနာဂေါ-မြေ့နဂါးသည်၊ ဒုမ္မနော (ဟုတွာ)၊ ပရူပါယိ-ပြီ၊ သုမနမနသော ^၁ -ကောင်းသောစိတ်ဟု ဆိုအပ်သော စိတ်ရှိတော်မူ ထသော၊ ဝါ-ကောင်းသော စိတ်ရှိတော်မူသော ရှေးဘုရားရှင်တို့၏ စိတ်နှင့် တူသောစိတ် ရှိတော်မူထသော၊ အဓိမနော ^၂ -လွန်ကဲ မြင့်မြတ်သော စိတ်ရှိတော်မူထသော၊ မနုဿနာဂေါပိ-လူနဂါးသည် လည်း၊ တတ္ထ-ထို မီးတင်းကုပ်၌၊ ပရူပါယိ။

မက္ခံ-ကို၊ အသဟမာနော (ဟုတွာ)၊ အဟိနာဂေါ-သည်၊ ပါဝကောဝ-မီးကဲ့သို့၊ ပဇ္ဇလိ-ပြီ၊ တေဇောဓာတုသု-တေဇောကသိုဏ်း ဟူသော အာရုံရှိသော သမာပတ်တို့၌၊ ကုသလော-ကျွမ်းကျင်တော်မူ သော၊ မနုဿနာဂေါပိ-သည်လည်း၊ တတ္ထ-၌၊ ပဇ္ဇလိ။ [တေဇော ဓာတုသု ကုသလောတိ တေဇောကသိုဏ်သမာပတ္တိသု ကုသလော၊- ဋီကာ။]

၁။ သုမနမနသော။ ။ သုမနမနသောတိ သုန္တရစိတ္တသင်္ခါတမနော၊-သာရတ္ထ၊ ဤအလို “သုန္တရံ + မနော = သုမနော၊ သုမနော + မနော ယသ္မာတိ သုမနမနသော” ဟု ပြု၊ “ကောင်းသောစိတ်ဟူသော + စိတ်ရှိတော်မူသော၊ ဝါ-အလွန်ကောင်းသော စိတ်ရှိတော်မူသော” ဟု ပေး၊ သုမနမနသောတိ သုမနာနံ ဗုဒ္ဓါနံ မနသာ သဒိသော မနော အသ္မာတိ သုမနမနသော၊-ဝိမတိ၊ ဤအလို “သုမနာနံ + မနော = သုမနမနော၊ သုမနမနော + ဝိယ + မနော + ယသ္မာတိ သုမနမနသော” ဟု ပြုပါ၊ ဗဟုဗ္ဗိဟိ သမာသံ ပြီးပြီးနောက် သိ သက်၊ ဩ ပြု၊ သံ လာ။

၂။ အဓိမနော။ ။ အဓိစိတ္တောတိ မဟာကရုဏာဒီဟိ အဓိစိတ္တော၊-ဝိမတိ၊ ယခု ပါဠိတော်များ၌ “အဓိမနော” ဟု ရှိသည်။

ဥဘိန္ဒ-တို့သည်၊ သဇောတိဘူတာနံ-ကုန်လတ်သော်၊ အဂျာဂါရံ-
 သည်၊ အာဒိတ္တံ ၊ပေ၊ ဟောတိ၊ ဇဋ္ဌိလာ-တို့သည်၊ ဥဒိစ္ဆရေ-
 ကြည့်ကြကုန်၏၊ ဝါ-ဝိုင်းအုံလာကြကုန်၏၊ [ဥပုဗ္ဗ+ဒိသဓာတ်+အ
 ပစ္စည်း+အန္တိဝိဘတ်၊ သုတ်ကြီးဖြင့် ဓာတွန် သံ ကို စွဲ ပြု၊ အန္တိ
 ဝိဘတ်ကို ရေ ပြု၊ ဥဒိစ္ဆရေတိ ဥလ္လောကေသံ၊ ပရိဝါရေသန္တိ အတ္ထော-
 ဝိမတိ၊] ဘော-အို ...ရသေ့တို့၊ အဘိရူပေါ-သော၊ မဟာသမဏော-
 ကို၊ နာဂေန-သည်၊ ဝိဟေဋ္ဌိယတိ ဝတ-တကာ၊ ဣတိ-သို့၊ ဘဏန္တိ-
 ပြောကုန်၏။

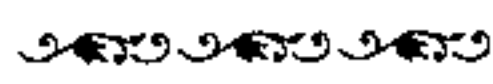
☞ အထ-၌၊ တဿာ ရတ္တိယာ-၏၊ အစ္စယေန-၌၊ နာဂဿ-၏၊
 အစ္စိယော-အလျှံတို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ဟတာ-ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးကုန်
 သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဣဒ္ဓိမတော ပန-တန်ခိုးရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား
 ၏ကား၊ အနေကဝဏ္ဏာ-တစ်ပါးမက များသောအဆင်း ရှိကုန်သော၊
 အစ္စိယော-အလျှံတို့သည်၊ (ရောင်ခြည်တော်တို့သည်၊) ဋ္ဌိတာ-တည်နေ
 ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ။ [အနေကဝဏ္ဏာ အစ္စိယောတိ ဆဗ္ဗဏ္ဍရံသိယော
 ဝုတ္တာ-ဝိမတိ။]

အင်္ဂါရသဿ-ကိုယ်အင်္ဂါတော် အစိတ်စိတ်မှ တဖိတ်ဖိတ်ထွက်သော
 ရောင်ခြည် ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏၊ ကာယေ-ကိုယ်တော်၌၊
 နီလာ - ညိုသော အလျှံတော်တို့သည်လည်းကောင်း၊ အထ - ထိုပြင်၊
 လောဟိတိကာ-နီသော အလျှံတော်တို့သည်လည်းကောင်း၊ မဇ္ဈိဋ္ဌာ-
 ထန်းကျင့် နီပဆေး၊ ပန်းရောင်သွေးသို့၊ နီတွေးလွင်လွင်၊ ဝါကျင်ကျင်
 လောင်း၊ မောင်းသော အလျှံတော်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပီတကာ-
 ရွှေသော အလျှံတော်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဖလိကဝဏ္ဏာယော-
 ဖန်ရောင် အဆင်းရှိသော အလျှံတော်တို့သည်လည်းကောင်း၊ အနေက
 ဝဏ္ဏာ-ကုန်သော၊ အစ္စိယော ဟောန္တိ။

အဟိနာဂံ-ကို၊ ပတ္တမိ-၌၊ သြဒဟိတွာ-ထည့်တော်မူ၍၊ [ပတ္တမိ
 သြဒဟိတွာတိ ပတ္တေ ပက္ခိပိတွာ-ဋီကာ၊] ဗြာဟ္မဏဿ-ဗြာဟ္မဏဇာတ်
 ဖြစ်သော ဥရုဝေလကဿပအား၊ ဒဿေသိ-ပြတော်မူပြီ၊ (ကိ?)
 ကဿပ၊ အယံ-သည်၊ တေ-၏၊ နာဂေါ-တည်း၊ အဿ-ဤ နဂါး၏၊
 တေဇော-ကို၊ တေဇော-ဖြင့်၊ ပရိယာဒိန္နော-ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့
 မိန့်တော်မူ၍၊ (ဒဿေသိ)။

အထ ခေါ-၌၊ ဥရုဝေလကဿပေါ၊ ဇဋ္ဌိလော-သည်၊ ဘဂဝတ္တော-၏၊
 ဣမိနာ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယေန-ဤ တန်ခိုးပြာဠိဟာကြောင့်၊ အဘိပ္ပသန္ဓော-အလွန်
 ကြည်ညိုသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဧတံ အဝေါစ (ကိံ)၊ “မဟာသမဏ-
 မြတ်၊ ဣဇေ-ဤ အရပ်၌သာ၊ ဝိဟာရ-သီတင်းသုံးတော်မူပါ၊ အဟံ-သည်၊
 တေ-သင် ရဟန်းမြတ်ကို၊ ဓုဝဘတ္တေန-မြဲသော ဆွမ်းဖြင့်၊ (ပဋိမာနနံ-မြတ်နိုး
 ကော်ရော် ပူဇော်မှုကို၊ ကရိဿာမိ-ပြုပါမည်)” ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီ။ [အဟံ
 တေ ဓုဝဘတ္တေန ပဋိမာနနံ ကရိဿာမိတိ သေသော၊-ဝိမတိ။]

ပဌမံ-သော၊ ပါဠိဟာရိယံ-တည်း။

၄၀။ အထ ခေါ ပေ၊ အဿမဿ-၏၊ အဝိဒူရေ-အနီး၌၊ အညတရသ္မိ-
 သော၊ ဝနသဏ္ဍေ-တောအုပ်၌၊ ဝိဟာသိ-ပြီ၊ အထ ခေါ-၌၊ စတ္တာရော-ကုန်သော၊
 မဟာရာဇာနော-နတ်မင်းကြီးတို့သည်၊ အဘိက္ကန္တာယ-မဇ္ဈိမယံ ကုန်လွန်ပြီးသော၊
 ရတ္တိယာ-၌၊ အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏာ-အလွန်နှစ်သက်အပ်သော အဆင်းရှိကုန်သည်၊
 (ဟုတွာ)၊ ကေဝလကပ္ပံ-အလုံးစုံ ပတ်ဝန်းကျင်ဖြစ်သော၊ တစ်နည်း၊ ကေဝလကပ္ပံ-
 ဘုရားရှင်၏ အရောင်မရောက် အနည်းငယ်မျှလောက်သော၊ ဝနသဏ္ဍံ-ကို၊
 သြဘာသေတွာ-အဝတ်တန်ဆာရောင်၊ ကိုယ်ရောင်တို့ဖြင့် ပြောင်ပြောင်ဝင်းဝင်း
 ထိန်လင်းစေပြီး၍၊ ပေ၊ အဘိဝါဒေတွာ-၍၊ စတုဒ္ဓိသာ-အရပ်လေးမျက်နှာတို့၌၊
 [စတုဒ္ဓိသာတိ စတုသု ဒိသာသု၊-ဋီကာ၊] မဟန္တာ-ကြီးကုန်သော၊ အဂ္ဂိက္ခန္ဓာ
 သေယျထာပိ-မီးပုံကြီးတို့ကဲ့သို့၊ အဋ္ဌသု-တည်ကုန်ပြီ၊ အထ ခေါ ဥရုဝေလ
 ကဿပေါ ဇဋ္ဌိလော၊ တဿာ ရတ္တိယာ-ထို ညဉ့်၏၊ အစ္စယေန-၌၊ ပေ၊
 အဝေါစ (ကိံ?)၊ “မဟာသမဏ-မြတ်၊ ကာလော-ဆွမ်းဘုဉ်းပေးချိန် တန်ပါပြီ၊
 ဘတ္တံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီးပါပြီ၊ မဟာသမဏ၊ (ယေ-အကြင်သူတို့သည်၊)
 အဘိက္ကန္တာယ ပေ၊ အဋ္ဌသု-ကုန်ပြီ၊ တေ-ထိုသူတို့သည်၊ ကေ န ခေါ-
 အဘယ်သူတို့ပါနည်း?” ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ကဿပ၊ ဧတေ-တို့သည်၊
 စတ္တာရော-ကုန်သော၊ မဟာရာဇာနော-တို့တည်း၊ ယေန ပေ၊ ဥပသင်္ကမိံသု၊
 ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ အထ ပေ၊ အဟောသိ (ကိံ?)၊ “ယတြ (ယံ
 မဟာသမဏံ)- သို့၊ စတ္တာရော မဟာရာဇာနောပိ- တို့သော်မှလည်း၊ ပေ၊

ဥပသင်္ကမိသန္တိ နာမ-ချဉ်းကပ်ကြရကုန်သေး၏။ (သော) မဟာသမဏော-
သည်။ မဟိဒ္ဓိကော ၊ပေ၊ စ ခေါ-ထိုသို့ပင် တန်ခိုးအာနုဘော် ကြီးပါသော်လည်း၊
အဟံ ယထာ-ကဲ့သို့၊ န တွေဝ အရဟာ-ရဟန္တာကား မဟုတ်ရှာသေး၊” ဣတိ
(အဟောသိ) ၊ပေ၊ ဝိဟာသိ။

ဒုတိယံ-သော၊ ပါဠိဟာရိယံ-တည်း။

၄၁။ အထ ခေါ-၌၊ ဒေဝါနံ-တို့၏၊ ဣန္ဒော-အရှင်ဖြစ်သော၊ သက္ကော-
သိကြားသည်။ အဘိက္ကန္တာယ ၊ပေ၊ ဧကမန္တံ-၌၊ ပုရိမာဟိ-ရှေး၌ ဖြစ်ကုန်သော၊
ဝဏ္ဏနိဘာဟိ-အဆင်းအရောင်တို့ထက်၊ အဘိက္ကန္တတရော စ-သာ၍ နှစ်သက်
အပ်သည်လည်းကောင်း၊ ပဏီတတရော စ-သာ၍ မွန်မြတ်သည်လည်းကောင်း၊
(ဟုတွာ)၊ မဟာအဂ္ဂိက္ခန္ဓော သေယျထာပိ-မီးပုံကြီးကဲ့သို့၊ အဋ္ဌာသိ ၊ပေ၊ မဟာ
သမဏ၊ (ယော-အကြင်သူသည်၊) အဘိက္ကန္တာယ ၊ပေ၊ အဋ္ဌာသိ၊ သော-သည်၊
ကော န ခေါ-နည်း?။ [ကြွင်း ဝါကျတို့၌ အနက် လွယ်ပြီ။]

တတိယံ-သော၊ ပါဠိဟာရိယံ-တည်း။

၄၂။ ဤ ညဉ့်၌ သဟမ္ပတိဗြဟ္မာမင်း လာသည်၊ အနက် လွယ်ပြီ။

စတုတ္ထံ-သော၊ ပါဠိဟာရိယံ-တည်း။

၄၃။ တေန ခေါ ပန သမယေန-၌၊ ဥရုဝေလကဿပဿ၊ ဇဠိလဿ-
၏၊ မဟာယညော-ကြီးစွာသော ယဇ်သည်။ (ကြီးစွာသော အလှူသည်၊)
ပစ္စုပဋိတော-ရှေးရှုတည်သည်။ ဟောတိ၊ ကေဝလကပ္ပာ-အလုံးစုံ ပတ်ဝန်းကျင်
ဖြစ်ကုန်သော၊ အင်္ဂမဂဓာ စ-အင်္ဂတိုင်း၊ မဂဓတိုင်း၌ နေသူတို့သည်လည်း၊
ပဟူတံ-များစွာသော၊ ခါဒနီယံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဘောဇနီယံ-ကိုလည်းကောင်း၊
အာဒါယ-၍၊ အဘိက္ကမိတုကာမာ-လာခြင်းငှာ အလိုရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ ၊ပေ၊

အဟောသိ (ကိ?)။ “ဧတရဟိ-ယခုအခါ၌၊ ပေ၊ အဘိက္ကမိဿန္တိ-လာကြလိမ့်မည်။ မဟာသမဏော-သည်။ မဟာဇနကာယေ-များစွာသော လူအပေါင်း၌၊ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံ-ကို၊ သစေ ကရိယံတိ-အကယ်၍ ပြုအံ့၊ (ဧဝံသတိ)။ မဟာသမဏဿ - ၏၊ လာဘသက္ကာရော - လာဘ်၊ ပူဇော်သက္ကာရသည်။ အဘိဝမိဿတိ - တိုးပွားလိမ့်မည်။ မမ - ၏၊ လာဘသက္ကာရော - သည်။ ပရိဟာယိဿတိ-ဆုတ်ယုတ်လိမ့်မည်။ မဟာသမဏော-သည်။ သွာတနာယ-နက်ဖြန်၌ ပေးလှူထိုက်သော ဆွမ်းအလို့ငှာ၊ [သွာတနာယာတိ သွေ ဒါတဗ္ဗဿ အတ္ထာယ၊-ဦးကာ၊] နာဂစ္ဆေယျ-မလာပါမူကား၊ အဟော နန=ဪ ကောင်းလေစွာ” ဣတိ-သို့၊ (အဟောသိ) ပေ၊ စေတသာ-ကိုယ်တော်၏ စိတ်ဖြင့်၊ အညာယ - သိတော်မူ၍၊ ဥတ္တရကုရံ - မြောက်ကျွန်းသို့၊ ဂန္ဓာ - ကြွတော်မူ၍၊ တတော-ထို မြောက်ကျွန်းမှ၊ ပိဏ္ဍပါတံ-ကို၊ အာဟရိတွာ-ဆောင်တော်မူ၍၊ အနောတတ္ထဒဟေ-အနဝတတ်အိုင်၌၊ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ-ဘုဉ်းပေးတော်မူ၍၊ တတ္ထေဝ-ထို အနဝတတ်အိုင်၌ပင်၊ ဒိဝါဝိဟာရံ-နေအခါ၌ နေခြင်းကို၊ အကာသိ-ပြုတော်မူပြီ။

☞ အထ ခေါ် ပေ၊ “မဟာသမဏ၊ ကိ န ခေါ်-အဘယံကြောင့်၊ ဟိယျော-မနေ့ကာ၊ နာဂမာသိ-မလာပါသနည်း၊ အပိ စ-သို့သော်လည်း၊ မယံ-ကျွန်ုပ်တို့သည်၊ မဟာသမဏံ-ကို၊ သရာမ-အမှတ်ရပါကုန်၏၊ (ကိ-အဘယံသို့ အမှတ်ရသနည်း?)၊ ကိ န ခေါ်-ကြောင့်၊ မဟာသမဏော-သည်၊ နာဂစ္ဆတိ-မလာသနည်း?၊ ဣတိ-ဤသို့ အမှတ်ရပါကုန်၏၊ တေ-သင် ရဟန်းမြတ်အတွက်၊ ခါဒနီယဿ စ-၏လည်းကောင်း၊ ဘောဇနီယဿ စ-၏လည်းကောင်း၊ ပဋိဝိသော-အဖို့ကို၊ ဌပိတော-ထားအပ်ပါပြီ။” ဣတိ (အဝေါစ)၊ ကဿပ-ပ၊ တေ-၏၊ ဝါ-မှာ၊ ဧတံ-ဤ အကြံသည်၊ အဟောသိ နန-ဖြစ်သည် မဟုတ်ပါလော?၊ (ကိ-နည်း?)၊ “ဧတရဟိ ပေ၊ နာဂစ္ဆေယျ၊ ဣတိ-သို့၊ (အဟောသိ နန-လော၊) ကဿပ၊ သော အဟာခံ-ထို ငါသည်၊ တဝ-၏၊ ပေ၊ ဒိဝါဝိဟာရံ-ကို၊ အကာသိ-ပြီ။” ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ ပေ၊ ယတြ (ယော မဟာသမဏော)-သည်၊ စေတသာပိ-မိမိ၏ စိတ်ဖြင့်လည်း၊ စိတ္တံ-သူတစ်ပါး၏ စိတ်ကို၊ ပဇာနိဿတိ နာမ-အပြားအားဖြင့် သိနိုင်ပါပေ၏၊ ပေ။

ပဉ္စမံ-သော၊ ပါဠိဟာရိယံ-တည်း။

၄၄။ တေန ခေါ ပန သမယေန-ဌိ၊ ဘဂဝတော-၏၊ ပံသုကူလံ-
 ပံသကူသင်္ကန်းသည်၊ ဥပ္ပန္နံ-ဖြစ်သည်၊ (ရသည်၊) ဟောတိ ပေ၊ အဟောသိ
 (ကိ?)၊ “အဟံ-သည်၊ ပံသုကူလံ-ကို၊ ကတ္ထ-အဘယ်အရပ်၌၊ ဓောဝေယျံ န
 ခေါ-ဖွပ်ရပါအံ့နည်း?” ဣတိ-ပြီ၊ အထ ခေါ-ဌိ၊ ဒေဝါနံ-တို့၏၊ ဣန္ဒော-
 သော၊ သက္ကော-သည်၊ ဘဂဝတော၊ စေတောပရိဝိတက္ကံ-ကို၊ စေတသာ-
 မိမိစိတ်ဖြင့်၊ အညာယ၊ ပါဏိနာ-လက်ဖြင့်၊ ပေါက္ခရဏီ-ရေကန်ကို၊ ခဏိတွာ-
 တူး၍၊ ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ (ကိ?)၊ “ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ ဘဂဝါ၊ ဣဓ-
 ဤ ရေကန်၌၊ ပံသုကူလံ-ကို၊ ဓောဝတု-ဖွတ်တော်မူပါ၊” ဣတိ-ဤသို့
 လျှောက်ပြီ။ ပေ၊ “အဟံ-သည်၊ ကိမိ-အဘယ်၌၊ ပရိမဒ္ဒေယျံ န ခေါ-
 နယ်ရပါအံ့နည်း?” ပေ၊ မဟတံ-ကြီးစွာသော၊ သိလံ-ကျောက်ဖျာကို၊ ဥပနိက္ခိပိ-
 အနီး၌ ချထားပြီ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ လျှောက်၍ ချထားသနည်း?)၊ “ဘန္တေ
 ပေ၊ ပရိမဒ္ဒတု-နယ်တော်မူပါ၊” ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်၍ အနီး၌ ချထားပြီ၊
 ပေ၊ အာလမ္ဘိတွာ-တွဲလဲဆွဲ၍၊ ဥတ္တရေယျံ န ခေါ-ညှစ်ရပါအံ့နည်း?၊ ပေ၊
 ကကုဓေ-ခံတက်ပင်၌၊ အဓိဝတ္ထာ-စိုးအုပ်၍ နေသော၊ ဒေဝတာ-နတ်သည်၊
 ပေ၊ သာခံ-သစ်ကိုင်းကို၊ ဩနာမေသိ-အောက်သို့ ညွတ်စေပြီ၊ (ကိ-အဘယ်သို့
 လျှောက်၍ ညွတ်စေသနည်း?)၊ “ဘန္တေ ပေ၊ ဥတ္တရတု-ပါ၊” ဣတိ-ပြီ၊ “ပေ၊
 ဝိသဇ္ဇေယျံ န ခေါ-ဖြန့်လှန်းရပါအံ့နည်း?” ပေ၊ ဝိသဇ္ဇတု-ဖြန့်လှန်းတော်
 မူပါ၊” ဣတိ-ပြီ။

အထ ခေါ ဥရဝေလကဿပေါ ပေ၊ “မဟာသမဏ-မြတ်၊ ကိ န ခေါ-
 အဘယ်သို့ပါနည်း?၊ အယံ ပေါက္ခရဏီ-သည်၊ ပုဗ္ဗေ-ဌိ၊ ဣဓ-ဤ အရပ်၌၊
 န-မရှိပါ၊ သာယံ ပေါက္ခရဏီ-ထိုရေကန်သည်၊ ဣဓ-ဌိ၊ (အတ္ထိ-ရှိနေ၏၊)
 ဣမာ သိလာ-ဤ ကျောက်ဖျာကို၊ ပုဗ္ဗေ-ဌိ၊ ဣဓ-ဌိ၊ န ဥပနိက္ခိတ္တာ-မချ
 ထားအပ်ပါ၊ ကေန-အဘယ်သူသည်၊ ဣမာ သိလာ-ကို၊ ဥပနိက္ခိတ္တာ-နည်း?၊
 ဣမဿ ကကုဓဿ-၏၊ သာခါ-သည်၊ ပုဗ္ဗေ-ဌိ၊ န ဩနတာ-အောက်သို့
 ညွတ်မနေပါ၊ သာယံ သာခါ-ထို သစ်ကိုင်းသည်၊ ဩနတာ-ပါ၏၊” ဣတိ-
 ဤသို့ ပြောပြီ၊ ကဿပ ပေ၊ ဣဓ-ယနေ၊ ပေ၊ သာယံ ပေါက္ခရဏီ-ကို၊
 အမနုဿေန-နတ်သည်၊ ပါဏိနာ-ဖြင့်၊ ခဏိတာ-တူးအပ်ပြီ၊ ပေ၊ သွာယံ
 ကကုဓေ-သည်၊ အာဟရဟတ္ထော-လက်လှမ်းပါဟု ဆိုသူနှင့် တူနေ၏၊ ဝါ-
 လက်လှမ်းမိနေ၏၊ [ဤပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊] ပေ၊ ယတြ
 (ယုဿ မဟာသမဏဿ)-၏၊ ဒေဝါနံ ဣန္ဒော၊ သက္ကောပိ-သည်သော်မှလည်း၊
 ဝေယျာဝစ္စံ-ကို၊ ကရိဿံတိ နာမ-ပြုရသေး၏၊ ပေ။

☞ အထ ခေါ် ပေ၊ ကာလံ-ဆွမ်းစားချိန်ကို၊ အာရောစေသိ-လျှောက်ပြီ၊ ပေ၊ “ကဿပ၊ တံ-သည်၊ ဂစ္ဆ-သွားနှင့်တော့၊ အဟံ-သည်၊ အာယာမိ-လိုက်လာခဲ့မည်၊” ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူ၍၊ ဥရုဝေလကဿပံ၊ ဇဠိလံ-ကို၊ ဥယျောဇေတွာ-စေလွှတ်၍၊ ယာယ ဓမ္မယာ-အကြင် သပြေပင်ကြောင့်၊ ဓမ္မဒိပေါ-ဓမ္မဒိပံဟူ၍၊ (ဓမ္မဒိပံကျွန်းဟူ၍) ပညာယတိ-ထင်ရှား၏၊ တတော-ထို သပြေပင်မှ၊ ဖလံ-အသီးကို၊ ဂဟေတွာ-ယူတော်မူ၍၊ ပဌမတရံ-(ဥရုဝေလကဿပထက်) ရှေးဦးစွာ၊ ဂန္ဓာ-ကြွတော်မူ၍၊ အဂ္ဂာဂါရေ-၌၊ နိသီဒိ ပေ၊ “မဟာသမဏ တံ၊ ကတမေန မဂ္ဂေန-အဘယ်လမ်းဖြင့်၊ အာဂတော-ကြွလာပါသနည်း?၊” “အဟံ-သည်၊ တယာ-ထက်၊ ပဌမတရံ-စွာ၊ ပက္ကန္ဓော-ဖဲခဲ့ပြီ၊ (လာခဲ့ပြီ)” “သော တံ-သည်၊ ပဌမတရံ-အကျွန်ုပ်ထက် ရှေးဦးစွာ၊ အာဂန္ဓာ အဂ္ဂာဂါရေ၊ နိသီန္ဒော-ပြီ၊” ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ “ကဿပ၊ ဣဓ-ယခု၊ အဟံ၊ တံ-သင့်ကို၊ ဥယျောဇေတွာ ပေ၊ ကဿပ၊ ဣဒံ ဓမ္မဖလံ-ဤ သပြေသီးသည်၊ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နံ-အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ဂန္ဓသမ္ပန္နံ-အနံနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ရသသမ္ပန္နံ-အရသာနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ (ပရိဘု၌တံ)၊ သစေ အာကင်္ခသိ-အကယ်၍ အလိုရှိအံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပရိဘု၌-စားပါ၊” ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ “မဟာသမဏ၊ အလံ-တော်ပါပြီ၊ တံ ယေဝ-သည်သာ၊ တံ- ထို အသီးကို၊ အရဟသိ- ထိုက်တန်ပါ၏၊ တံ ယေဝ- သာ၊ တံ- ကို၊ ပရိဘု၌ဟိ-လော့၊” ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ ယတြ (ယော မဟာသမဏော)-သည်၊ ပေ၊ နိသီဒိသတိ နာမ-ထိုင်တော်မူနိုင်ပါပေ၏၊ ပေ။

၄၅။ အထ ခေါ် ပေ၊ တဿာ-ထို သပြေပင်၏၊ အဝိဒူရေ-အနီး၌၊ အဓမ္မာ-သရက်ပင်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တတော-ထို သရက်ပင်မှ၊ ဖလံ ဂဟေတွာ၊ [ဤသို့ စသည် ပေးပါ၊ ပါဠိတော်၌ ပေယျာလ မြုပ်ထားသည်၊] ပေ၊ အာမလကီ-ဆီးဖြူပင်သည်၊ ပေ၊ ဟရိတကီ-ဖန်ခါးပင်သည်၊ ပေ၊ တာဝတိံသံ-တာဝတိံသာနတ်ပြည်သို့၊ ဂန္ဓာ၊ ပါရိစ္ဆတ္တကပုပ္ဖံ-ပင်လယ်ကသစ်ပန်းကို၊ ဂဟေတွာ ပေ၊ ကဿပ၊ ဣဒံ ပါရိစ္ဆတ္တကပုပ္ဖံ-သည်၊ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နံ-၏၊ ပေ၊ (ဂဏှိတံ-ယူခြင်းငှာ) သစေ အာကင်္ခသိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဂဏှ-ယူလော့၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ တံ ယေဝ- တံ၊ ဂဏှ-လော့၊ ဣတိ-ပြီ၊ ယတြ (ယော မဟာသမဏော) ပေ၊ နိသီဒိသတိ နာမ-၏၊ ပေ။

၄၆။ တေန ခေါ် ပန သမယေန-၌၊ တေ ဇဠိလာ-ထို ရသေ့တို့သည်၊ အဂ္ဂိ-ကို၊ ပရိစရိတုကာမာ-လုပ်ကျွေးခြင်းငှာ အလိုရှိကုန်သည်၊ (ပူဇော်ခြင်းငှာ

အလိုရှိကုန်သည်၊ ဟုတွာ၊) ကဋ္ဌာနိ-ထင်းတို့ကို၊ ဖာလေတုံ-ကွဲစေခြင်းငှာ၊ (ခွဲခြင်းငှာ)၊ န သက္ကောန္တိ-ကစွမ်းနိုင်ကုန်၊ အထ ခေါ-၌၊ တေသံ ဇဋ္ဌိလာနံ-တို့၏၊ တေမ-ဤ အကြံသည်၊ အဟောသိ (ကိ?)၊ “နိသံသယံ-သံသယမဲ့၊ (ဧကန်စင်စစ်)၊ မဟာသမဏဿ-၏၊ ဣဒ္ဓါနုဘာဝေါ-တန်ခိုးအာနုဘော်တည်း၊ ယထာ-ယင်း တန်ခိုးအာနုဘော်ကြောင့်၊ မယံ၊ ကဋ္ဌာနိ-တို့ကို၊ ဖာလေတုံ၊ န သက္ကောမ-ကုန်၊” ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ၊ အဝေါစ (ကိ?)၊ “ကဿပ-ကဿပ၊ ကဋ္ဌာနိ-တို့ကို၊ ဖာလိယန္တု-ကွဲစေအပ်စေလိုကုန်သလော?၊ ဝါ-ခွဲအပ်စေ လိုကုန်သလော?၊ [ကွဲစေချင်သလား?၊ ခွဲလိုသလား?-ဟူလို၊]” ဣတိ-ပြီ၊ မဟာသမဏ-မြတ်၊ ဖာလိယန္တု-ကွဲစေအပ်ပါစေကုန်၊ ဝါ-ခွဲအပ်ပါစေကုန်၊ (ကွဲစေချင်ပါကုန်၏၊ ခွဲလိုပါကုန်၏၊-ဟူလို၊) ဣတိ-ပြီ၊ သကိဒေဝ-တစ်ကြိမ် တည်းပင်၊ ပဉ္စ ကဋ္ဌသတာနိ-ငါးရာသော ထင်းတို့ကို၊ ဖာလိယိသု-ကွဲစေအပ် ကုန်ပြီ၊ (ခွဲအပ်ကုန်ပြီ၊) ပေ၊ “ယတြ (ယေန မဟာသမဏေန)-သည်၊ ပေ၊ ဖာလိယိသန္တိ နာမ-ကွဲစေအပ်၊ ကွဲစေနိုင်ပါပေကုန်၏၊ ဝါ-ခွဲအပ်၊ ခွဲနိုင်ပါပေ ကုန်၏၊ ပေ။”

၄၇။ အဂ္ဂိ-ကို၊ ဥဇ္ဇာလေတုံ ၊ -တောက်စေခြင်းငှာ၊ (မီးစွဲစေခြင်းငှာ) န သက္ကောန္တိ ပေ၊ “အဂ္ဂိ-တို့ကို၊ ဥဇ္ဇာလိယန္တု-တောက်စေအပ်စေလိုကုန်သလော?၊ (တောက်စေလိုကုန်သလော?)၊ ပေ၊ မဟာသမဏ၊ ဥဇ္ဇာလိယန္တု-တောက်စေအပ် ပါကုန်၊ (တောက်စေလိုပါကုန်၏၊-ဟူလို၊) ပေ၊ သကိဒေဝ၊ ပဉ္စ အဂ္ဂိသတာနိ- တို့ကို၊ ဥဇ္ဇာလိယိသု-တောက်စေအပ်ကုန်ပြီ၊ ပေ၊ “ယတြ (ယေန မဟာ သမဏေန)-သည်၊ ပေ၊ ဥဇ္ဇာလိယိသန္တိ နာမ-တောက်စေအပ်၊ တောက်စေနိုင်ပါ ပေကုန်၏၊ ပေ။”

၄၈။ အဂ္ဂိ-ကို၊ ပရိစရိတွာ-လုပ်ကျွေးပြီး၍၊ (ပူဇော်ပြီး၍) အဂ္ဂိ-ကို၊ ဝိဇ္ဈာပေတုံ-ငြိမ်းစေခြင်းငှာ၊ (ငြိမ်းခြင်းငှာ) ပေ၊ အဂ္ဂိ-တို့ကို၊ ဝိဇ္ဈာယန္တု-ငြိမ်းအပ် စေလိုကုန်သလော?၊ (ငြိမ်းစေလိုကုန်သလား?-ဟူလို၊) ပေ၊ ဝိဇ္ဈာယန္တု-ငြိမ်းစေ အပ်ပါကုန်၊(ငြိမ်းစေလိုပါကုန်၏၊- ဟူလို၊) ပေ၊ ဝိဇ္ဈာယိသု-ငြိမ်းစေအပ်ကုန်ပြီ။

၁။ ဥဇ္ဇာလေတုံ စသည်။ ။ ဘူဝါဒိ၊ လေ ဓာတ်၊ ဒိတ္တိ အနက်ဟော၊ ကာရိက်ပစ္စည်းပါမှ “တောက်စေ” ဟု အနက်ရသောကြောင့် “ဥဇ္ဇာလေတုံ” ဟုလည်း ကောင်း၊ ကာရိက် ကျေ ကမ္မရုပ်ဖြင့် “ဥဇ္ဇာလိယန္တု” စသည်ဖြင့်လည်းကောင်း ပါဠိရှိပါစေ။

ပေ။ “ယတြ (ယေန မဟာသမဏေန)-သည်၊ အဂ္ဂိပိ-တို့ကိုလည်း၊ ဝိဇ္ဇာယိဿန္တိ နာမ-ငြိမ်းစေအပ်၊ ငြိမ်းစေနိုင်ပါပေကုန်၏။ ပေ။

၄၉။ -တေန ခေါ ပန သမယေန-၌၊ တေ ဇဠိလာ-တို့သည်၊ သိတာသု-အေးမြကုန်သော၊ ဟေမန္တိကာသု-ဆောင်းဥတု၌ဖြစ်ကုန်သော၊ အန္တရဋ္ဌကာသု-တပို့တွဲလနှင့် တပေါင်းလအကြား ရှစ်ရက်ဖြစ်ကုန်သော၊ ရတ္တိသု-တို့၌၊ ဟိမပါတ သမယေ-ဆီးနှင်းကျရာ အခါ၌၊ နေရဉ္စရာယ-သော၊ နဒိယာ-၌၊ ဥမ္မုဇ္ဇန္တိပိ-ဖော်လည်း ဖော်ကြကုန်၏။ နိမုဇ္ဇန္တိပိ-ငုပ်လည်း ငုပ်ကြ၏။ ဥမ္မုဇ္ဇနနိမုဇ္ဇနမိ-ဖော်ခြင်း ငုပ်ခြင်းကိုလည်း၊ ကရောန္တိ-ပြုကုန်၏။ ပေ၊ ပဉ္စမတ္တာနိ-ငါးလီ အတိုင်း အရှည် ရှိကုန်သော၊ မန္ဒာမုခိသတာနိ-အရာသော မီးအိုးခင်းတို့ကို၊ တစ်နည်း၊ ပဉ္စမတ္တာနိ မန္ဒာမုခိသတာနိ - ငါးရာသော မီးအိုးခင်းတို့ကို၊ အဘိနိမ္မိနိ-

၁။ အန္တရဋ္ဌကာသု ဟိမပါတသမယေ။ ။ အန္တရဋ္ဌကာသု ဟိမပါတသမယေတိ ဟေမန္တိဿ ဥတုနော အဗ္ဘန္တရဘူတေ မာဃမာသဿ (တပို့တွဲလ၏) အဝသာနေ စတသော၊ ဖဂ္ဂဏမာသဿ (တပေါင်းလ၏) အာဒိမိ စတသောတိ ဧဝံ ဥဘိန္ဒမန္တရေ အဋ္ဌရတ္တိသု ဟိမပတနကာလော၊- သာရတ္ထ၊ ဝိမတိ၌လည်း နည်းတူ ဖွင့်၏။ သို့သော် ဤ ဋီကာတို့ ဖွင့်ပြအပ်သော ရက်များ ဖြစ်နိုင်၊ မဖြစ်နိုင် စဉ်းစားဖွယ် ရှိပါသည်။

စဉ်းစားဖွယ်။ ။ ဗုဒ္ဓဝံသဋ္ဌကထာ စာမျက်နှာ ၅ ၌ “မြတ်စွာဘုရားသည် ဥရုဝေလကဿပ အမျိုးရှိသော ရသေ့တစ်ထောင်တို့ကို ဆုံးမတော်မူ၍ ထို ရဟန်း တစ်ထောင် ခြံရံတော်မူလျက် ပြာသိုလပြည့်နေ့၌ ရာဂြိုဟ်မြို့သို့ ကြွတော်မူကြောင်း” ကို မိန့်၏။ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသဋ္ဌကထာ စာမျက်နှာ (၁၄၅-၆)၌လည်း အရှင်သာရိပတ္တရာ ရဟန္တာဖြစ်ရာ နေ့၌ပင် အင်္ဂါလေးပါးရှိသော သာဝကသန္နိပါတ ဖြစ်ကြောင်း၊ ထို အင်္ဂါလေးပါးတွင် မာဃနက္ခတ်နှင့်ယှဉ်သော လပြည့် ဥပုသ်နေ့လည်း ပါဝင်ကြောင်းကို မိန့်၏။ [မာဃနက္ခတ်နှင့်ယှဉ်သော လပြည့် ဥပုသ်နေ့ဟူသည် တပို့တွဲလပြည့်နေ့တည်း။] ထို့ကြောင့် ဤ ဥရုဝေလကထာ၌ပါသော အန္တရဋ္ဌ ရက်များသည် ဋီကာတို့ ဖွင့်ပြ အပ်သော ရက်များ မဖြစ်နိုင်ပါ။ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဝါကျွတ်လတ်သော် ပဝါရဏာ ပြုပြီးလျှင် ဥရုဝေလတောသို့ ကြွတော်မူ၍ ထို တော၌ သုံးလပတ်လုံး သီတင်းသုံးတော် မူကြောင်းကို ဗုဒ္ဓဝံသဋ္ဌကထာ စာမျက်နှာ ၄ ၌ မိန့်သောကြောင့် ဤ အန္တရဋ္ဌကာ အရ ဆောင်းဥတု၌ ပါဝင်သော နတ်တော်လ၊ ပြာသိုလတို့၏ အကြားရက်များသာ ဖြစ်သင့်ပါသည်။

ဖန်ဆင်းတော်မူပြီ၊ ယတ္ထ-ယင်း မီးအိုးကင်းတို့၌၊ တေ ဇဋ္ဌိလာ-တို့သည်၊ ဥတ္တရိတွာ-
 ရေမှ တက်၍၊ ဝိသိဗ္ဗေသံ-မီးလုံကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ယထာ-ယင်း တန်ခိုးအာနုဘော်ဖြင့်၊
 ဣမာ မန္ဒာမုခိယော- တို့ကို၊ နိမိတာ- ဖန်ဆင်းအပ်ကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ယတြ
 (ယော မဟာသမဏော)- သည်၊ တာဝ ဗဟု- ထိုမျှလောက် များကုန်သော၊
 မန္ဒာမုခိယောပိ-တို့ကိုလည်း၊ အဘိနိမ္မိဿတိ နာမ-ဖန်ဆင်းတော်မူနိုင်ပါပေ၏၊
 ပေ။

၅၀။ မဟာ-ကြီးစွာသော၊ အကာလမေဃော-အခါမဲ့၌ဖြစ်သော မိုးသည်၊
 ပါဝဿိ-ရွာပြီ၊ မဟာ၊ ဥဒကဝါဟော-ရေအယဉ်သည်၊ သဉ္ဇာယိ-ကောင်းစွာ
 ဖြစ်ပြီ၊ ယသ္မိံ ပဒေသေ-အကြင် အရပ်၌၊ ဘဂဝါ ဝိဟရတိ၊ သော ပဒေသော-
 သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဥဒကေန-သည်၊ ဩတ္ထဋ္ဌော-လွမ်းအပ်သည်၊ န ဟောတိ-
 မဖြစ်၊ ပေ၊ “အဟံ၊ သမန္တာ-ပတ်ဝန်းကျင်၌၊ ဥဒကံ-ကို၊ ဥဿာရေတွာ-
 ဖယ်ရှား၍၊ မဇ္ဈေ-အလယ်၌၊ ရေဏုဟတာယ-မြူတို့သည် ဖျက်ဆီးအပ်သော၊
 ဝါ-မြူတို့ဖြင့် ဖြစ်သော၊ ဝါ-မြူတို့ဖြင့် ရောပြွမ်းအပ်သော၊ ဘူမိယာ-မြေ၌၊
 ယန္တုန စကံမေယျံ-အကယ်၍ စင်္ကြံသွားရမူကား ကောင်းလေစွာ” ဣတိ-ပြီ၊
 [ရေဏုဟတာယာတိ ရဇောဂတာယ၊ ရဇောကိဏ္ဍာယာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊-
 ဋီကာ၊] ပေ၊ စကံမိ-ပြီ၊ အထ ခေါ၊ ပေ၊ “မဟာသမဏော-သည်၊ (အဟောသိ၌
 စပ်၊) ဝါ-ကို၊ ဥဒကေန-သည်၊ ဝုတ္ထော-မျှောအပ်သည်၊ မာ ဟောဝ အဟောသိ-
 မဖြစ်ပါစေနှင့်၊ (မဖြစ်ပါစေနဲ့၊)” ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ နာဝါယ-လှေဖြင့်၊ [ဝိမတိ၌
 “ကုဗ္ဗေန-ဝါးဖောင်ဖြင့်” ဟု ဖွင့်၏၊] သမ္ပဟုလေဟိ-များစွာကုန်သော၊ ဇဋ္ဌိလေဟိ၊
 သဒ္ဓိံ-အတူ၊ ယသ္မိံ ပဒေသေ ဘဂဝါ ဝိဟရတိ၊ တံ ပဒေသံ-သို့၊ အဂမာသိ-
 သွားပြီ၊ ပေ၊ “မဟာသမဏ-မြတ်၊ ဣဒံ ၊ -ဤ အရပ်၌၊ (ဌိတော-တည်နေသူ
 သည်၊) တံ-သည်၊ အသိ န-ဖြစ်သလော၊(ဟုတ်သလော၊)” ဣတိ-ဤသို့ မေးပြီ၊

၁။ ဣဒံ န စသည်။ ။ ဣဒံ န တံ မဟာသမဏာတိ ဣစ န တံ၊
 ဧကာရဿ ဒကာရံ၊ အနုသာရဉ္စ ကတွာ “ဣဒံ န”တိ ဝုတ္တံ၊ “ဧကမိဒါဟံ”တိ
 အာဒိသု ဝိယ၊ ဣမသ္မိံ ပဒေသေ တံ န ခေါ ဌိတောသီတိ ပုစ္ဆိ၊ အယ .မဟ .သ္မိတိ
 အယ .မဟံ ဣစ ဌိတောသ္မိတိ အတ္ထော၊-ဝိမတိ။

“ကဿပ၊ (ဣဓ-၌၊ ဌိတော-တည်နေသော၊) အယံ-ဤသူကား၊ အဟံ-ငါသည်၊ အသ္မိ-ဟုတ်၏။” ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူ၍၊ ဝေဟာသံ-ကောင်းကင်သို့၊ အဗ္ဗဂ္ဂန္တာ-ပျံတက်တော်မူ၍၊ နာဝါယ-၌၊ ပစ္စုဒ္ဓာသိ-ရှေးရှုတည်တော်မူပြီ။ ပေ။ “ယတြ (ယံ မဟာသမဏံ)-ကို၊ ဥဒကမ္ပိ-သည်လည်း၊ န ပဝါဟောဿတိ နာမ-မမျောစေနိုင်ပါပေ၊ ဝါ-မမျောနိုင်ပါပေ၊ ပေ။”

၅၁။ အထ ခေါ၊ပေ။ “စိရမ္ပိ-ကြာမြင့်စွာလည်း၊ ဣမဿ မောဃပုရိသဿ”-ဤ ဈာန်မဂ်ဖိုလ်မမီး အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား၏။ ‘မဟဒ္ဒိကော ပေ၊ ယထာ အဟန္တိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-ဤအကြံသည်၊ ဘဝိဿတိ-လိမ့်မည်၊ အဟံ-ဣမံ ဇဠိလံ-ကို၊ ယန္တုန သံဝေဇေယျံ-အကယ်၍ ထိတ်လန့်စေရပါမူကား ကောင်းလေစွ။” ဣတိ-ပြီ၊ ပေ။ “ကဿပ၊ တံ-သည်၊ နေဝ အရဟာ-ရဟန္တာလည်း မဟုတ်သေး၊ အရဟတ္တမဂ္ဂသမာပန္နောပိ-အရဟတ္တမဂ်သို့ ရောက်သူသည်လည်း၊ န-မဟုတ်သေး၊ ယာယ-အကြင် အကျင့်ဖြင့်၊ တံ၊ အရဟာ ဝါ-သည် သော်လည်းကောင်း၊ အရဟတ္တမဂ္ဂံ-သို့၊ သမာပန္နော ဝါ-သူသည်သော်လည်းကောင်း၊ အဿသိ + -ဖြစ်ရာ၏၊ တေ-၏၊ ဝါ-မှာ၊ သာပိ ပဋိပဒါ-ထို အကျင့်သည်လည်း၊ နတ္ထိ” ပေ။

ကဿပ၊ တံ-သည်၊ ပဉ္စန္ဒ ဇဠိလသတာနံ-တို့၏၊ နာယကော၊ ပေ၊ အသိ၊ တေပိ-ထို ရသေ့တို့ကိုလည်း၊ တာဝ အပလောကေဟိ-ပန်ပြောဦးလော့၊ (ခွင့်ပန်ဦးလော့၊ ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ တေ-သင်တို့သည်၊ မညိဿန္တိ-

၁။ မောဃပုရိသဿ။ ။ ဤပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ၊ ဒုတိယအုပ်(၂၆၆)၌ ပြထားပြီး၊ မဂ်ဖိုလ် မရသူကိုသာ “မောဃပုရိသ” ဟု ဋီကာဖွင့်၏။ သို့ရာတွင် ပါစိတ်ပါဠိတော် သုရာပါနဝဂ်၊ သုရာပါနသိက္ခပုဒ်၌ ဈာန်ရပြီးသော အရှင်သာဂတအား “မောဃပုရိသ” ခေါ်တော်မမူပုံကို ထောက်၍ “မောဃပုရိသ-ဈာန်၊ မဂ်၊ ဖိုလ်မမီး အချီးနှီးသော ယောက်ျား” ဟု ဈာန်ကိုပါ ထည့်ပေးလိုက်ပါသည်။

၂။ အဿသိ။ ။ အသ ဓာတ် + ဧယျာသိ ဟု နိရုတ္တိဒီပနီ အာချာတ်(၆၃၄) သုတ်၌ ဆို၏။ မောဂ္ဂလ္လာန်နိဿယသစ်၊ ၆-ကဏ္ဍ ၅၀ သုတ်၌မူ တစ်မျိုးမိန့်သည်။ အကျယ်ကို ထိုကျမ်းတို့မှာ ကြည့်ပါ။

မှတ်ထင်ကြလိမ့်မည်။ တထာ-ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ တေ-တို့သည်။ ကရိယန္တိ-ပြုကြကုန်လိမ့်မည်။ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ။ “ဘော-အို ...ရသေ့တို့၊ အဟံ-သည်။ မဟာသမဏေ-ရဟန်းမြတ်အထံ၌၊ ဗြဟ္မစရိယံ-မြတ်သော အကျင့်ကို၊ စရိတံ-ကျင့်ခြင်းငှာ၊ ဣစ္ဆာမိ-အလိုရှိ၏။ ယထာ-ဖြင့်၊ ဘဝန္တော-အရှင်တို့သည်။ မညန္တိ ၊ပေ။ ကရောန္တ-ပြုကြပါကုန်။” ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီ။ “ဘော-အို... ရှင်ရသေ့၊ မယံ၊ စိရပဋိကာ-ကြာမြင့်သော ကာလမှစ၍၊ [စိရပဋိကာတိ စိရကာလတော ပဋ္ဌာယ၊-ဝိမတိ၊] မဟာသမဏေ-၌၊ အဘိပ္ပသန္နာ-အလွန် ကြည်ညိုပါကုန်၏။ ဘဝံ-အရှင်ရသေ့သည်၊ ပေ၊ သဓေ စရိယာတိ-အံ၊ (ဝေသတိ)၊ သဗ္ဗေဝ-အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ မယံ ၊ပေ၊ စရိယာမ-ပါကုန်အံ။” ဣတိ-ဤသို့ ပြောကြကုန်ပြီ။ အထ ခေါ် တေ ဇဋ္ဌိလာ၊ ကေသမိဿံ ၊ - ဆံပင်ကိုလည်းကောင်း၊ ဇဋ္ဌာမိဿံ-ဆံကျစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ခါရိကာဇမိဿံ-ရသေ့ပရိက္ခရာတို့ဖြင့် ပြည့်သော ထမ်းပိုးကိုလည်းကောင်း၊ အဂ္ဂိဟုတမိဿံ-မီးပူဇော်ကြောင်း အဆောက်အဦကိုလည်းကောင်း၊ ဥဒကေ-၌၊ ပဝါဟေတွာ-မျောစေ၍၊ ဝါ-မျော၍၊ ပေ၊ ဥပသမ္ပဒါ၊ အဟောသိ။

၅၂။ နဒီကဿပေါ-သော၊ ဇဋ္ဌိလော-သည်။ ကေသမိဿံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ အဂ္ဂိဟုတမိဿံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဥဒကေ-၌၊ ဝုယုမာနေ-မျောအပ်သည်တို့ကို၊ ဝါ-မျောလာသည်တို့ကို၊ အဒ္ဓသာ-မြင်ပြီ၊ ဒိသ္မာန-ကြောင့်။

၁။ ကေသမိဿံ ပေ၊ ပဝါဟေတွာ။ ။ ကေသမိဿံ စသည်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြခဲ့ပြီ။ ကေသမိဿံ-ဆံပင်တို့နှင့်ရောအပ်သော၊ ဇဋ္ဌာမိဿံ-ဆံကျစ်နှင့် ရောအပ်သော၊ ခါရိကာဇမိဿံ-ရသေ့ပရိက္ခရာတို့ကို ဆောင်ကြောင်း ထမ်းပိုးနှင့် ရောအပ်သော၊ အဂ္ဂိဟုတမိဿံ-မီးပူဇော်ကြောင်း အဆောက်အဦနှင့် ရောအပ်သော၊ (သဗ္ဗံ-သော၊ ပရိက္ခာရံ-ရသေ့ပရိက္ခရာကို၊) ဥဒကေ-၌၊ ပဝါဟေတွာ-၍၊ အောက်ပါ ဝိမတိအဖွင့်ကို ကြည့်၍ ဤသို့လည်း တစ်နည်း ပေးပါ။ [“ဆံပင်တို့နှင့် ရောအပ်” ဟူသည် “ဆံပင်တို့နှင့်တကွ ဖြစ်သည်၊ ဆံပင်တို့ပါ ပါဝင်သည်” ဟု ဆိုလိုသည်။]

ဝိမတိ။ ။ ကေသမိဿံ သဗ္ဗံ ပရိက္ခာရံ ဥဒကေ ပဝါဟေတွာတိပိ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ အရဏိ (ပွတ်ခုံ၊ ပွတ်ကျည်) ကမဏ္ဍလု (ရေကရား) အာဒိကာ တာပသပရိက္ခာရာ ခါရိ နာမ၊ တံ ဟရဏကကာဇံ ခါရိကာဇံ နာမ၊ အဂ္ဂိဟုတမိဿန္တိ အဂ္ဂိပူဇော ပကရဏသဟိတံ။

အသေ-၏။ ဒေဝဒဟောသိ (ကိံ?) “မေ-၏။ ဘာတုနော-နောင်တော်၏။ ဥပသဂ္ဂေါ-ဘေးရန်သည်။ မာ ဟေဝ အဟောသိ-မဖြစ်ပါစေလင့်။” ဣတိ-ပြီ၊ (ဣတိ-၍) ဇဠိလေ-တို့ကို၊ ပါဟေသိ-စေလွှတ်ပြီ၊ (ကိံ-အဘယ်သို့ ပြော၍ စေလွှတ်သနည်း။) “ဂစ္ဆထ-သွားကြကုန်၊ မေ-၏။ ဘာတရံ-ကို၊ ဇာနာထ- (ဘေးရန် ဖြစ်၊ မဖြစ်) သိကြကုန်။” ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍ စေလွှတ်ပြီ၊ သာမဇ္ဇ-ကိုယ်တိုင်လည်း၊ တိဟိ ဇဠိလသတေဟိ သဒ္ဓိံ ယေန ပေ။ “ကဿပ-အရှင် ကဿပ၊ ဣဒံ-ဤ ရဟန်းအဖြစ်သည်။ သေယျော န ခေါ-မြတ်ပါသလော?”

ဣတိ (အဝေါစ)၊ အာဂုသော၊ အာမ-အင်း၊ ဣဒံ-သည်၊ သေယျော-၏၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ ဥပသမ္ပဒါ အဟောသိ။

၅၃။ [ဤ ဝါကျတို့၌ အနက် လွယ်ပြီ၊ ဂယာကဿပ-ရသေ့လည်း သူ၏ တပည့် နှစ်ရာနှင့်အတူ ဧဟိဘိက္ခု ဖြစ်တော်မူသည်။]

ဘဂဝတော-၏။ အဓိဋ္ဌာနေန-အဓိဋ္ဌာန်တော်ကြောင့်၊ ပဉ္စကဋ္ဌ သတာနိ-ငါးရာသော ထင်းတို့ကို၊ န ဖာလိယိံသု-မကွဲစေအပ်၊ မကွဲစေနိုင်ကုန်၊ ဝါ-မခွဲအပ်၊ မခွဲနိုင်ကုန်၊ ဖာလိယိံသု-ကွဲစေအပ်၊ ကွဲစေနိုင်ကုန်ပြီ၊ ဝါ-ခွဲအပ်၊ ခွဲနိုင်ကုန်ပြီ၊ အဂ္ဂိ-တို့ကို၊ န ဥဇ္ဇာလိယိံသု- မတောက်စေအပ်၊ မတောက်စေနိုင်ကုန်၊ ဝါ-မညှိအပ်၊ မညှိနိုင်ကုန်၊ ဥဇ္ဇာလိယိံသု-တောက်စေအပ်၊ တောက်စေနိုင်ကုန်ပြီ၊ ဝါ-ညှိအပ်ကုန်ပြီ၊ န ဝိဇ္ဈာယိံသု-မငြိမ်းစေအပ်၊ မငြိမ်းစေနိုင်ကုန်၊ ဝိဇ္ဈာယိံသု-ငြိမ်းစေအပ်၊ ငြိမ်းစေနိုင်ကုန်ပြီ၊ ပဉ္စမန္ဒာမုခိ သတာနိ-တို့ကို၊ အဘိနိမ္မိ-ပြီ၊ ဒေတေန နယေန-ဤနည်းအားဖြင့်၊ အဗျုပ္ပပါဠိဟာရိယသဟဿာနိ -အခွဲအားဖြင့် လေးထောင်ဖြစ်သော

၁။ အဗျုပ္ပပါဠိဟာရိယသဟဿာနိ။ ။ မြတ်စွာဘုရား၏ သုံးထောင်ငါးရာ သော တန်ခိုးပြာဠိဟာတို့ကို စုပေါင်း၍ ရေတွက်ပြတော်မူလိုသောကြောင့် “ဘဂဝတော အဓိဋ္ဌာနေန” စသော စကားရပ်ကို သင်္ဂါယနာတင်ထေရ်တို့ မိန့်တော်မူအပ်သည်။ နဂါးကြီးကို ဆုံးမတော်မူခြင်း စသော ၁၆-ပါးသော တန်ခိုးပြာဠိဟာတို့ကို ဤ၌ မရေတွက်ပါ။ ထို တန်ခိုးပြာဠိဟာတို့နှင့် ပေါင်းလျှင် တန်ခိုးပြာဠိဟာပေါင်း (၃၅၁၆)ပါး ဖြစ်သည်။ [၁၆-ပါးကို ပါဠိတော်ကြည့်၍ ရေတွက်ပါ။ ဝိမတိ၌မူ “နာဂဒမမနာဒီနိ ပန္နရသ ပါဠိဟာရိယာနိ” ဟု ပါဠိတော်ပုဒ်ရေနုပါတ် ၅၀-၌ ပါသော တန်ခိုးပြာဠိဟာ ၂-ပါးကို တစ်ပါးတည်း ရေတွက်ဟန် တူပါသည်။]

တန်ခိုးပြာဠိဟာတို့သည်၊ (သုံးထောင့်ငါးရာသော တန်ခိုးပြာဠိဟာတို့သည်၊) ဟောန္တိ။

၅၄။ အထ ခေါ် ၊ပေ၊ ယေန-၌၊ ဂယာသီသံ-ဂယာသီသမည်သော ကျောက်ဖျာသည်၊ (အတ္ထိ)၊ တေန-သို့၊ မဟတာ-အပို့စွတာ အစရှိသော ဂုဏ်တို့ဖြင့် မြတ်သော၊ ဝါ-အရေအတွက်အားဖြင့် များသော၊ ဘိက္ခုသံဃောန-ရဟန်းအပေါင်းနှင့်၊ သဗ္ဗေဟေဝ-အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ ပုရာဏ ဇဠိလေဟိ-ရှေး၌ ရသေ့ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခုသဟဿေန-ရဟန်းတစ်ထောင်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ ပက္ကာမိ-ကြွတော်မူပြီ၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဂယာယံ ၊ -ဂယာရွာ၌၊ ဝါ-ဂယာရွာ၏ အနီး၌၊ ဝါ-ဂယာရွာ အနီး၌၊ တတြ ဂယာသီသေ-၌၊ ဘိက္ခု သဟဿေန သဒ္ဓိံ ဝိဟရတိ၊ ဘဂဝါ၊ တတြ-ထို ဂယာသီသကျောက်ဖျာ၌၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ အာမန္တေသိ-မိန့်တော်မူပြီ၊ (ကိံ?)။

၁။ ဂယာယံ။ ။ ဂယာ မည်သောမြစ်၏ အနီး၌ တည်သောကြောင့် ရွာသည် “ဂယာ”မည်၏၊ ထို ဂယာရွာ၌တည်သော ဆင်၏ ဦးကင်းနှင့်တူသော ကျောက်ဖျာကြီး သည် “ဂယာသီသ” မည်၏၊ ထို ကျောက်ဖျာကြီးသည် ရဟန်းတစ်ထောင် နေလောက် သည်။

အာဒိတ္တပရိယာယသုတ်

ဘိက္ခဝေ-တို့၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံကို၊ အာဒိတ္တံ-အလျှံတပြောင်ပြောင် တောက် လောင်အပ်ပြီ၊ [“သဗ္ဗံ”၏ အဖြေကို နောက်၌ ပြတော်မူလတ္တံ့၊] ဘိက္ခဝေ၊ ကိဉ္စိ- အဘယ်မည်သော၊ သဗ္ဗံ-ကို၊ အာဒိတ္တံ-နည်း?၊ စက္ခု-စက္ခုပသာဒကို၊ အာဒိတ္တံ- အပ်ပြီ၊ ရူပါ-ရူပါရုံတို့ကို၊ အာဒိတ္တာ-အပ်ကုန်ပြီ၊ စက္ခုဝိညာဏံ-စက္ခုဝိညာဉ် ကို၊ အာဒိတ္တံ၊ စက္ခုသမ္ပဿော-စက္ခုဝိညာဉ်၌ မှီသော သမ္ပဿကို၊ အာဒိတ္တာ၊ စက္ခုသမ္ပဿပစ္စယာ-စက္ခုဝိညာဉ်၌မှီသော သမ္ပဿဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ သုခံ ဝါ-သုခမူလည်း ဖြစ်သော၊ ဒုက္ခံ ဝါ-ဒုက္ခမူလည်း ဖြစ်သော၊ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ-

၁။ စက္ခုသမ္ပဿပစ္စယာ ၊ပေ၊ ဝေဒယိတံ။ ။ “စက္ခုသမ္ပဿကြောင့် ဖြစ်သော ဝေဒနာ” ဟူသည် စက္ခုဝိညာဉ်စိတ်၌ ယှဉ်သော ဝေဒနာတည်း၊ ထို ဝေဒနာသာမက

အဒုက္ခမသုခမူလည်း ဖြစ်သော၊ (ဒုက္ခလည်း မဟုတ်၊ သုခလည်း မဟုတ်သော ဥပေက္ခာမူလည်း ဖြစ်သော၊) ယမိဒံ (ယံ+ဣဒံ) ဝေဒယိတံ-(စက္ခုဝိညာဉ်၊ သမ္ပဋိဇ္ဈိင်္ဂ်း စသည်တို့နှင့် ယှဉ်သော) အကြင် ခံစားတတ်သော ဝေဒနာသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်၏၊ တမ္ဗိ-ထို ဝေဒနာကိုလည်း၊ အာဒိတ္တံ-ပြီ။

ကေန-အဘယ်သည်၊ အာဒိတ္တံ-အလျှံတပြောင်ပြောင် တောက်လောင်အပ် သနည်း?၊ ရာဂဂ္ဂိနာ-ရာဂမီးသည်လည်းကောင်း၊ ဒေါသဂ္ဂိနာ-သည်လည်းကောင်း၊ မောဟဂ္ဂိနာ-သည်လည်းကောင်း၊ အာဒိတ္တံ-အပ်ပြီ၊ ဇာတိယာ -ဇာတိမီး သည်လည်းကောင်း၊ ဇရာယ-သည်လည်းကောင်း၊ မရဏေန-သည်လည်းကောင်း၊ သောကေဟိ-သောကမီးတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပရိဒေဝေဟိ-တို့သည်လည်း ကောင်း၊ ဒုက္ခေဟိ-ဒုက္ခမီးတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဒေါမနဿေဟိ-တို့သည် လည်းကောင်း၊ ဥပါယာသေဟိ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ အာဒိတ္တံ-အပ်ပြီ၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝဒါမိ-ဟောတော်မူ၏၊ ပေ၊ [“သောတံ-သောတပဿာဒကို” စသည်ဖြင့် ပေးပါ၊] မနော ၂ -ဘဝင်စိတ်ကို၊ အာဒိတ္တော၊ ဓမ္မာ-ဓမ္မာရုံတို့ကို၊ အာဒိတ္တာ၊ မနောဝိညာဏံ-ဘဝင်စိတ်၌မိသော မနောဒွါရာဝဇ္ဇာန်း၊ ဇောဟူသော ဝိညာဉ်ကို၊ အာဒိတ္တံ၊ မနောသမ္ပဿော-ဘဝင်စိတ်နှင့်တကွဖြစ်သော သမ္ပဿကို၊ အဒိတ္တော၊ မနောသမ္ပဿပစ္စယာ-ကြောင့်၊ သုခံ ဝါ-သော၊ပေ၊ ယမိဒံ ဝေဒယိတံ-(ဘဝင်စိတ်၊

ဝိထိစဉ်အတိုင်း သမ္ပဋိဇ္ဈိင်္ဂ်း၊ သန္တိရဏ၊ ဝုဠော၊ ဇော တို့၌ ယှဉ်သော ဝေဒနာများ လည်း စက္ခုသမ္ပဿပစ္စယဝေဒနာများပင်တည်း။ [စက္ခုသမ္ပဿ ဟူသည် စက္ခုဝိညာဉ်နှင့် ယှဉ်သော ဖဿစေတသိက်တည်း။]

၁။ ဇာတိ စသည်။ ။ [ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟ ထင်ရှားပြီ၊] ဇာတိ-ဖြစ်မှု၊ ဇရာ-ရင့်ရော်မှု၊ မရဏ-ပျက်မှု၊ သောက-ဝမ်းနည်းမှု၊ ပရိဒေဝ-ငိုကြွေးမှု၊ ဒုက္ခ- ကိုယ်ဆင်းရဲမှု၊ ဒေါမနဿ-စိတ်ဆင်းရဲမှု၊ ဥပါယာသ-လွန်စွာ စိတ်ပင်ပန်းမှု။

၂။ မနော စသည်။ ။ မနောတိ ဘဝင်စိတ္တံ မနောဒွါရဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ ဓမ္မာတိ ဓမ္မာရမဏံ၊ မနောဝိညာဏန္တိ သဟာဝဇ္ဇနကံ ဇေနံ၊ မနောသမ္ပဿောတိ ဘဝင်သဟဇာတော ဖဿော၊ ဝေဒယိတန္တိ အာဝဇ္ဇနဝေဒနာယ သဒ္ဓိံ ဇေနဝေဒနာ၊ ဘဝင်သမ္ပယုတ္တာယ ပန ဂဟဏေ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ၊-ဋီကာ။

မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဇောနှင့်ယှဉ်သော) အကြင် ခံစားတတ်သော ဝေဒနာသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တမ္ပိ အာဒိတ္တံ ၊ပေ၊ ဝဒါမိ။

☞ [“ဧဝံ ပဿံ ဘိက္ခဝေ” စသော ဝါကျတို့၌ အနတ္တလက္ခဏာသုတ် အဆုံး၌ နည်းမှီ အနက်ပေးပါ။]

အာဒိတ္တပရိယာယသုတ္တံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။
ဥရဝေလပါဠိဟာရိယံ-တည်း။
တတိယဘာဏဝါရော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

တစ်နည်း။ ။ ဋီကာ၌ “မနော”အရ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းကို ဘဝင်၌ သွင်းယူ၍ “မနောဝိညာဏံ” အရ ဇောသက်သက်ကိုသာ ယူရသောနည်းကိုလည်း ပြသေး၏။ ထိုအလို “မနော-ဘဝင်စိတ်၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်ကို၊ အာဒိတ္တော ၊ပေ၊ မနောဝိညာဏံ-ဘဝင်စိတ်၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်၌ မှီသော ဇောဝိညာဉ်ကို၊ ပေ၊ မနောသမ္ပယော-ဘဝင်စိတ်၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်နှင့် တကွဖြစ်သော သမ္ပယာယကို၊ ပေ၊ မနောသမ္ပယာ ပစ္စယာ-ကြောင့်၊ သုခံ ဝါ ၊ပေ၊ ယမိခံ ဝေဒယိတံ-(ဘဝင်၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဇောနှင့်ယှဉ်သော) အကြင် ခံစားတတ်သော ဝေဒနာသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊” ဤသို့ အနက်ပေးပါ။

အချုပ်မှတ်ဖွယ်။ ။ ဤတရားတော်၏ အချုပ်မှာ “စက္ခု အာဒိတ္တံ” အစရှိသော စကားတော်ဖြင့် စက္ခုဒွါရ စသော ပဉ္စဒွါရဝီထိ၌ ရာဂ စသော ၁၁-ပါးသော မီးတို့ လောင်နေပုံကိုလည်းကောင်း၊ “မနော အာဒိတ္တော” အစရှိသော စကားတော်ဖြင့် မနောဒွါရ ဝီထိ၌ ၁၁-ပါးသော မီးတို့ လောင်နေပုံကိုလည်းကောင်း ဟောတော်မူသည်ဟု မှတ်ပါ။

[ဆောင်] သူသူ ငါငါ၊ ဖြစ်လေရာဝယ်၊ ဦးစွာကြိုဆီး၊ ဇာတိမီးက၊
အပြီး ပုံသေ၊ လောင်မြိုက်လေ၏၊ မသွေ တစ်သီး၊ ဇရာမီးလည်း၊
အပြီး နောက်မှာ၊ ကပ်လျက် ပါ၏၊ မက္ခာစေရ၊ မရဏဟု၊
တစ်ဘဝ ဖျက်ဆီး၊ လောင်သည့် မီးလည်း၊ ညီးညီးပြောင်ပြောင်၊
အမြဲလောင်၏၊ လောင်ပုံ လောင်အား၊ မထင်ရှားဘဲ၊ နုထွားပျိုမြစ်၊
အရွယ်ဖြစ်သော်၊ အချစ်ရာဂ၊ မီးတွေ ထ၍၊ ဒေါသ ထန်ပြင်း၊
မောဟ ညည်း၏၊ မကင်းနိုင်အောင်၊ ထို့နောက် နောင်လည်း၊
ပြောင်ပြောင်ညီးညီး၊ သောကမီးကြောင့်၊ ဝမ်းနည်းဖွယ်တွေ၊
အထွေထွေနှင့်၊ ပရိဒေဝ၊ ဝိကြွေးကြဖို့၊ ဒုက္ခလည်းထပ်၊ ဒေါမနသ်နှင့်၊
ဆတ်ဆတ်မက္ခာ၊ ဥပါယာသ၊ လွန်ပြင်းပြ၍၊ သက်မျှ မရှု၊
တက်အောင် ပူသည် ဆူဆူဆယ့်တစ် မီးတောက်တည်း။

၁၃-ဗိမ္ဗိသာရသမာဂမကထာ

၅၅။ အထ ခေါ် ပေ၊ တကြ ရာဇဂဟေ-ထို ရာဇဂြိုဟ်၌၊ ဝါ-ထို ရာဇဂြိုဟ်မြို့၏ အနီးဖြစ်သော၊ လဋ္ဌိဝနေ-ထန်းဥယျာဉ်၌၊ သုပ္ပတိဋ္ဌေ-သုပ္ပတိဋ္ဌ မည်သော၊ စေတိယေ-စေတီ၌၊ (နတ်ကွန်း၌) ဝိဟရတိ-နေတော်မူ၏၊ မာဂဓော-မဂဓတိုင်း၏ အရှင်ဖြစ်သော၊ သေနိယော-များသော စစ်တပ်ရှိသော၊ ဗိမ္ဗိသာရော-ဗိမ္ဗိသာရမည်သော၊ ရာဇာ-မင်းသည်၊ အသေသိ-ကြားသိရပြီ၊ (ကိ?)၊ “ဘော-အမောင်တို့၊ သကျပုတ္တော-သာကီဝင်မင်းသားဖြစ်သော၊ သကျကုလာ-သာကီဝင်မင်းမျိုးမှ၊ (နိက္ခမိတွာ)၊ ပဗ္ဗဇိတော-ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ခဲ့သော၊ (ရဟန်းပြုခဲ့သော)၊ ဂေါတမော-အနွယ်တော်အားဖြင့် ဂေါတမဖြစ်သော၊ သမဏော-ရဟန်းမြတ်သည်၊ ရာဇဂဟံ-သို့၊ အနုပ္ပတ္တော-အစဉ်အတိုင်း ရောက်တော်မူလာသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ရာဇဂဟေ-၌၊ လဋ္ဌိဝနေ-၌၊ သုပ္ပတိဋ္ဌေ-သော၊ စေတိယေ-၌၊ ဝိဟရတိ ခလု-သီတင်းသုံးတော်မူနေသတဲ့၊ တံ ခေါ် ပန ဘဂဝန္တံ ဂေါတမံ-ထို အရှင်ဂေါတမ၏၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ကလျာဏော-ကောင်းသော၊ ကိတ္တိသဒ္ဓေါ-ကောင်းစွာ ပြောဆိုအပ်သော ဂုဏ်သတင်းသည်၊ ဝါ-ချီးမွမ်းခြင်းအားဖြင့်ဖြစ်သော ကျော်စောသံသည်၊ အဗ္ဘူဂ္ဂတော-သဒေဝက၊ လောကသုံးပုံ၊ အလုံးစုံကို၊ လွမ်းခြံ၍တက်ပြီ၊ (ကိ?)၊ ယော ဘဂဝါ-ထို မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣတိပိ-ဝါသနာနှင့်တကွ တစ်ထောင့်ငါးရာ၊ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာတော်မူသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤ အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ အရဟံ-အရဟံ မည်တော်မူ၏၊ ယော ဘဂဝါ-သည်၊ ဣတိပိ-မဖောက်မပြန်၊ အမှန် ကိုယ်တိုင်၊ အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤ အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ-သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ ယော ဘဂဝါ-သည်၊ ဣတိပိ-ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၊ ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး၊ စရဏတစ်ဆယ့်ငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော-၏၊ ယော ဘဂဝါ-သည်၊ ဣတိပိ-ကောင်းသောစကားကိုသာ ပြောဆိုတော်မူတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤ အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ သုဂတော-၏၊ ယော ဘဂဝါ-သည်၊ ဣတိပိ-သတ္တောကာသ၊ သင်္ခါရဟု၊ လောကသုံးပုံ၊ အလုံးစုံကို၊ အကုန်အစင်၊ သိမြင်တော်မူသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤ အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ လောကဝိဒူ-၏၊ ယော ဘဂဝါ၊ ဣတိပိ-အတုမရှိ မြတ်သည်ဖြစ်၍ ဆုံးမထိုက်သော လူယောက်ျား၊ နတ်ယောက်ျား၊ တိရစ္ဆာန်ယောက်ျားတို့ကို

ဆုံးမတော်မူနိုင်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤ အကြောင့်ကြောင့်လည်း၊ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ-၏၊ သော ဘဂဝါ-သည်၊ ဣတိပိ-နတ်၊ လူ၊ ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤ အကြောင်း ကြောင့်လည်း၊ သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ-မည်တော်မူ၏၊ သော ဘဂဝါ-သည်၊ ဣတိပိ-သစ္စာလေးပါးကို ကိုယ်တော်တိုင်လည်းသိ၊ ဝေနေယျတို့ကိုလည်း သိစေတော်မူတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤ အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ ဗုဒ္ဓေါ- ၏၊ သော ဘဂဝါ-သည်၊ ဣတိပိ-ဣဿရိယ၊ စသည်အပြား၊ ဘုန်းခြောက်ပါး ရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤ အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ ဘဂဝါ-ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏” ဣတိ-သို့၊ (အဗျူဂ္ဂတော-ပြီ။)

☸ သော-ထို ရဟန်းမြတ် ဂေါတမသည်၊ သဒေဝကံ-သော၊ သမာရကံ- သော၊ သဗြဟ္မကံ-သော၊ ဣမံ လောကံ-ဤ သြကာသလောကကိုလည်းကောင်း၊ သဿမဏဗြာဟ္မဏိ-သော၊ သဒေဝမနုဿံ-သော၊ (ဣမံ) ပဇံ-ဤ သတ္တဝါ အပေါင်းကိုလည်းကောင်း၊ သယံ-ကိုယ်တိုင်၊ အဘိညာ-ထူးကဲသော သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်ဖြင့် သိတော်မူ၍၊ သစ္စိကတွာ-မျက်မှောက်ပြုတော်မူ၍၊ ပဝေဒေတိ- အပြားအားဖြင့် သိစေတော်မူ၏၊ (တစ်ဆင့် ဟောပြုတော်မူ၏၊) [“သဒေဝကံ” စသည်တို့ကို ပုဒ်စဉ် နံပါတ် ၁၆ -၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊] သော-သည်၊ အာဒိကလျာဏံ^၁ -အစဉ်လည်း ကောင်းသော၊ မဇ္ဈေကလျာဏံ-အလယ်၌လည်း ကောင်းသော၊ ပရိယောသာနကလျာဏံ-အဆုံး၌လည်း ကောင်းသော၊ ဓမ္မ- တရားတော်ကို၊ ဒေသေတိ-ဟောတော်မူ၏၊ (ဓမ္မ-ကို၊ ဒေသေန္တော-လတ်သော်၊

၁။ အမှာ။ ။ “သော ဓမ္မံ ဒေသေတိ အာဒိကလျာဏံ” စသော ပုဒ်တို့ကို ပါရာဒိကဏံ၊ ဝေရဉ္စကဏ္ဍဋ္ဌကထာ အဖွင့်အတိုင်း အနက်ပေးထားပါသည်။ သီလက္ခန္ဓာ၊ သာမညဖလသုတ္တဋ္ဌကထာ၌မူ အာဒိကလျာဏံမှ စ၍ ပရိသုဒ္ဓံတိုင်အောင်သော ပုဒ်တို့ကို “ဓမ္မံ”၏ ဝိသေသန အဖြစ်ဖြင့်ချည်း ဖွင့်၍ “ဗြဟ္မစရိယံ”အရကိုလည်း သာသန ဗြဟ္မစရိယ၊ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယ နှစ်မျိုးမဖွင့်ဘဲ သာသနဗြဟ္မစရိယကိုသာ ဖွင့်ပြ၏။ ထို အဋ္ဌကထာအလို အနက်ပေးပုံကို သီလက္ခန္ဓာဘာသာဋီကာ ဒု-အုပ်၊ သာမညဖလသုတ် ပါဠိတော်နိဿယ ပဏီတတရသာမညဖလကထာ၌ ပြခဲ့ပြီ။

ဝါ-ဟောတော်မူရင်းပင်၊) သာတ္ထံ-အနက်အဓိပ္ပာယ် တိုက်ရိုက်အကျိုး၊ အထက် အထက် အကျိုးနှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊ သဗ္ဗဉ္ဇနံ-သိထိလ၊ ဓနိတ စသော သဒ္ဓါ၊ နက်နဲသော အဓိပ္ပာယ်ကိုပင် ပေါ်လွင်အောင် ပြနိုင်သော သဒ္ဓါနှင့်လည်း တကွ ဖြစ်သော၊ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ-ထည့်သွင်းဖို့ရန် အနက်ကောင်း မကျန်တော့ သဖြင့် အလုံးစုံ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံသော၊ ပရိသုဒ္ဓံ-စွန့်ပယ်ဖို့ရာ အနက်ညစ် မပါသဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော၊ ဗြဟ္မစရိယံ-သိက္ခာသုံးရပ်ဖြင့် သိမ်းယူအပ်သည့် မြတ်သောအကျင့်ဟူသော သာသနဗြဟ္မစရိယ၊ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယ ကို၊ ပကာသေတိ-ထင်ရှားပြတော်မူ၏၊ တထာရူပါနံ-ထိုသို့ သဘောရှိကုန်သော၊ အရဟတံ-ရဟန္တာတို့ကို၊ ဒဿနံ-ဖူးမြင်ရခြင်းသည်၊ သာဓု ခေါ် ပန-စီးပွား ချမ်းသာကို ပြီးစေတတ်သဖြင့် ကောင်းမြတ်သည်သာ၊ ဟောတိ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (အသောသိ)။

အထ ခေါ်-ကြားသိရရာ ထိုအခါ၌၊ ပေ၊ ရာဇာ-သည်၊ ဒွါဒသနဟုတေဟိ- တစ်သိန်းနှစ်သောင်း အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော၊ မာဂဓိကေဟိ-မဂဓတိုင်း၌ နေကုန်သော၊ [မဂဓာဟု ဗဟုဝစ် အမည်ရသော ဇနပုဒ်၌ နေကုန်သော၊] ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကေဟိ-ဗြာဟ္မဏ၊ ဂဟပတိတို့သည်၊ (ပုဏ္ဏား၊ အိမ်ပိုင်ရာပိုင် ရှိသူတို့သည်၊) ပရိဝုတော-ခြံရံအပ်သည်၊ (ဟုတွာ) ပေ၊ အပွေကစ္စေ-အချို့သူ တို့သည်၊ ဘဂဝတော-၏၊ သန္တိကေ-၌၊ နာမဂေါတ္တံ-နာမည်၊ အနွယ်ကို၊ သာဝေတွာ-ကြားသိစေ၍၊ (လျှောက်ထား၍၊) ပေ၊ အပွေကစ္စေ၊ တုဏှိဘူတာ- ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ) ပေ၊ အဟောသိ၊ (ကိ?)၊ “မဟာ သမဏော-သည်၊ ဥရုလေကဿပေ-ဥရုလေကဿံပ (အထံ)၌၊ ဗြဟ္မစရိယံ- ကို၊ စရတိ ကိ န ခေါ်-ကျင့်လေသလော?၊ ဥဒါဟု-သို့မဟုတ်၊ ဥရုလေ ကဿပေါ-သည်၊ ပေ၊ စရတိ ကိ န ခေါ်-လော?” ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ အဇ္ဈဘာသိ- ပြီ၊ (ကိ?)၊ “ကိမေဝ ပေ၊ အဂ္ဂိဟုတ္တန္တိ-ဟူ၍၊ (အဇ္ဈဘာသိ)။”

ဂါထာအနက်။ ။ ဥရုလေဝါသိ-ဥရုလေတော၌ နေလေ့ရှိသော ကဿပ၊ (တွံ-သည်၊) ကိသကောဝဒါနော-ရသေ့တို့၏ သြဝါဒါစရိယ ဆရာကြီး သည်၊ တစ်နည်း။ ကိသကောဝဒါနော-ကိုယ်တိုင် ရသေ့ဖြစ်၍ အခြား ရသေ့တို့ကို ဆုံးမရသော ဆရာကြီးသည်၊ (သမာနော-ဖြစ်ပါလျက်၊) ကိ-အဘယ်ကို၊ ဒိသ္မာ ဧဝ-မြင်၍သာလျှင်၊ အဂ္ဂိ-မီးကို၊ (မီးပူဇော်မှုကို၊)

ပဟာသိ-ပယ်စွန့်ရသနည်း?၊ ကဿပ-ပ၊ တံ-သင့်ကို၊ ဧတမတ္ထံ-
ဤ အကြောင်းကို၊ ပုစ္ဆာမိ-မေး၏၊ ကထံ-အဘယ့်ကြောင့်၊ တဝ-
၏၊ ဝါ-သည်၊ အဂ္ဂိဟုတ္ထံ-မီးပူဇော်မှုကို၊ ပဟိနံ-ပယ်စွန့်အပ်သနည်း?၊
ဣတိ-ဤသို့၊ မေးတော်မူပြီ။

ယညာ-ယဇ်တို့သည်၊ ရူပေ စ-ရူပါရုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊
သဒ္ဓေ စ-ကုန်သော၊ အထော-ထိုမှတစ်ပါး၊ ရသေ စ-ကုန်သော၊
ကာမေ-ကာမဂုဏ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဣတ္ထိယော စ-မိန်းမတို့ကို
လည်းကောင်း၊ အဘိဝဒန္တိ-ပြည့်စုံနိုင်၏ဟု ပြောဆိုကြကုန်၏၊ ဥပဓိသု-
ခန္ဓာဟူသော ဥပဓိတို့၌၊ ဧတံ-ဤ ရူပ သဒ္ဓ၊ စသည်အာရုံ၊ ကာမဂုဏ်
ကို၊ မလန္တိ-အညစ်အကြေးဟူ၍၊ ဥတွာ-သိ၍၊ (ယသ္မာ-ကြောင့်၊
ယညာ - တို့သည်၊ မလမေဝ - ကာမဂုဏ် အညစ်အကြေးကိုသာ၊
အဘိဝဒန္တိ-ပြည့်စုံနိုင်၏ဟု ပြောဆိုကြကုန်၏၊) တသ္မာ-ကြောင့်၊
ယိဋ္ဌေ-ယဇ်ကြီး ပူဇော်ခြင်း၌၊ န အရဋ္ဌိ-မမွေ့လျော်တော့ပါ၊ ဟုတေ-
ယဇ်ငယ် ပူဇော်ခြင်း၌၊ န (အရဋ္ဌိ)-ပါ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

ကဿပ-ပ၊ ရူပေသု-လည်းကောင်း၊ သဒ္ဓေသု-လည်းကောင်း၊
အထော-ထိုမှတစ်ပါး၊ ရသေသု-လည်းကောင်း၊ ဧတ္ထေဝ-ဤ ရူပ
သဒ္ဓ၊ စသည်အာရုံ၊ ကာမဂုဏ်၌ပင်၊ တေ-၏၊ မနော-စိတ်သည်၊
(စေ) န ရမိတ္ထ-အကယ်၍ မမွေ့လျော်တော့အံ့၊ ကဿပ ပေ၊ အထ-
ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ ဒေဝမနုဿလောကေ-နတ်လောက လူလောက၌၊
ကောစရဟိ-အဘယ်၌၊ တေ-၏၊ မနော-သည်၊ ရတော-မွေ့လျော်
သနည်း?၊ ဧတမတ္ထံ-ဤအကြောင်းကို၊ မေ-ငါ့အား၊ ဗြူဟိ-ပြောပါ
လော့၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဘဂဝါ (အဝေါစ)။

☞ သန္တံ-ဖြစ်ပျက် မစပ်၊ အငြိမ်းဓာတ်ဖြင့်၊ မပြတ် ပုံသေ၊
ငြိမ်သက်ပေထသော၊ အနူပဓိကံ-ကာမုပဓိ၊ စသည့်လေးဖြာ၊ ဥပဓိ
မရှိရာလည်း ဖြစ်ထသော၊ အကိဉ္ဇနံ-နှိပ်စက်ဖိစီး၊ ရာဂ စသော
တရားလည်း မရှိထသော၊ ကာမဘဝေ-ဒါနမျိုး၏၊ အကျိုးပေးရာ၊
ကာမဘုံ၌၊ ဝါ-ကာမ ရူပ၊ အရူပဟု၊ ဘဝသုံးပုံ၊ အလုံးစုံ၌၊ အသတ္တံ-

မပါဝင်လတ်၊ မငြိကပ်ထသော၊ အနညထာဘာဝိ-ဇရာ၊ မရဏဟူသော တစ်ပါးသော အပြားအားဖြင့် ဖြစ်လေ့ မရှိထသော၊ အနညနေယျ-ကိုယ်တိုင် သိအပ်သည် ဖြစ်၍ အခြားသူတို့ မသိစေအပ်ထသော၊ **တစ်နည်း။** အနညနေယျ-အခြားသူသည် မပို့ဆောင်အပ်၊ မပို့ဆောင်နိုင် ထသော၊ ပဒံ-နိဗ္ဗာန်ကို၊ (ယသ္မာ-ကြောင့်၊ အဒ္ဓသံ-မြင်ရပါပြီ) တသ္မာ ဒိသ္မာ-ထိုသို့ မြင်ရခြင်းကြောင့်၊ ယိဋ္ဌေ-၌၊ န အရဋ္ဌိ-ပါ၊ ဟုတေ-၌၊ န (အရဋ္ဌိ)-ပါ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ။ [ဤ ဂါထာတို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။]

၅၆။ အထ ခေါ၊ အာယသ္မာ ဥရုဝေလကဿပေါ-သည်၊ ပေ၊ “ဘန္တေ၊ ဘဂဝါ-သည်၊ မေ-၏၊ သတ္တာ-ဆရာပါတည်း၊ အဟံ-သည်၊ သာဝကော-စကားကို နာယူတတ်သည့် တပည့် သာဝကသည်၊ အသ္မိ-ဖြစ်ပါ၏၊ ဘန္တေ၊ ပေ၊ အသ္မိ-၏။” ဣတိ-သို့၊ (အဝေါစ) ပေ၊ အထ ခေါ၊ ပေ၊ ရဇနံ ပဋိဂ္ဂဏေယျ၊ [ပုဒ်စဉ်နံပါတ် ၂၆-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ] ဧဝမေဝ-ဤ အတူသာလျှင်၊ ဧကာဒသ နဟုတာနံ-တစ်သိန်းတစ်သောင်း၊ အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော၊ မာဂဓိကာနံ- ကုန်သော၊ ဗိမ္ဗိသာရပုမုခါနံ - ဗိမ္ဗိသာရမင်း အမျိုးရှိကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏ ဂဟပတိကာနံ-တို့၏၊ ပေ၊ နိရောဓဓမ္မန္တိ၊ [ပုဒ်စဉ် ၁၆-၌ အနက် ရေးခဲ့ပြီ] ဧကနဟုတံ - တစ်သောင်းသည်၊ ဥပါသကတ္ထံ - ဥပါသကာ၏ အဖြစ်ကို၊ ပဋိဝေဒေသိ-သိစေပြီ၊ (လျှောက်ပြီ။)

၅၇။ အထ ခေါ-(သောတာပန် ဖြစ်ပြီးရာ ထိုအခါ၌) ရာဇာ၊ ပေ၊ အဝေါစ (ကိ?)၊ ဘန္တေ၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေး၌၊ မေ-၏၊ (အဿာသကာ၌ စပ်) ဝါ-သည်၊ ကုမာရဿ - မင်းသားသည်၊ သတော - ဖြစ်စဉ်၊ ပဉ္စ - ငါးမျိုးကုန်သော၊ အဿာသကာ-တောင့်တကြင်းတို့သည်၊ အဟောသံ-ဖြစ်ပါကုန်ပြီ၊ [အာပုဗ္ဗ+သာသ ဓာတ်သည် အာသီသန အနက်ဟော၊ ဣ ပစ္စည်းသည် ဘော အနက်ဟော၊] မေ-၏၊ တေ-ထို တောင့်တခြင်းတို့သည်၊ ဧတရဟိ-ယခုအခါ၌၊ သမိဒ္ဓေါ- ပြည့်စုံပါကုန်ပြီ၊ ဘန္တေ၊ ပေ၊ ဧတံ-ဤ အကြံသည်၊ အဟောသိ (ကိ?)၊ “မံ-ငါ့ကို၊ ရဇ္ဇေ-မင်းအဖြစ်၌၊ အဘိသိဇ္ဇယျ-အဘိသိက်သွန်းပါကုန်မူကား၊ အဟော ဝတ-သြော် ကောင်းလေစွာ” ဣတိ-ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပါပြီ၊ ဘန္တေ၊ မေ-၏၊ ပဌမော-ရှေးဦးစွာသော၊ အယံ အဿာသကော-ဤ တောင့်တခြင်း သည်၊ အဟောသိ၊ မေ-၏၊ သော-ထို တောင့်တခြင်းသည်၊ ဧတရဟိ-၌၊ သမိဒ္ဓေါ- ပြည့်စုံပါပြီ၊ တဿ စ မေ- ထို ငါ၏လည်း၊ ဝိဇိတံ- နိုင်ငံသို့၊

အရဟံ- သော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ- သည်၊ ဩက္ကမေယျ- ကြွရောက်တော်မူပါ
 မူကား၊ (အဟော ဝတ)၊ ဣတိ- ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပါပြီ၊ ပေ၊ ဒုတိယော-
 သော၊ အယံ အဿာသကော-သည်၊ ပေ၊ အဟဉ္စ-သည်လည်း၊ တံ ဘဂဝန္တံ-
 ကို၊ ပယိရူပါသေယျ-ဆည်းကပ်ရပါမူကား၊ (အဟော ဝတ) ၊ပေ၊ သော စ
 ဘဂဝါ-သည်လည်း၊ မေ-အား၊ ဓမ္မံ-ကို၊ ဒေသေယျ-ဟောတော်မူပါမူကား၊
 (အဟော ဝတ) ၊ပေ၊ အဟံ- သည်၊ တဿ စ ဘဂဝတော- ၏၊ ဓမ္မံ- ကို၊
 အာဇာနေယျ-ထိုးထွင်း၍ သိရပါမူကား၊ (အဟော ဝတ)၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံ
 ဖြစ်ပါပြီ၊ ပေ၊ သမိဒ္ဓါ-ပါကုန်ပြီ၊ အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ ၊ပေ၊ ပကာသိတော၊
 [ပုဒ်စဉ် နံပါတ် ၂၇-၌ အနက် ရေးခဲ့ပြီ၊] ဘန္တေ၊ ဒောဟံ (ဒေသော+အဟံ)-
 ထိုတပည့်တော်သည်၊ ဘဂဝန္တံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဓမ္မဉ္စ-တရားတော်ကိုလည်း
 ကောင်း၊ သံဃဉ္စ-သံဃာတော်ကိုလည်းကောင်း၊ သရဏံ-ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဂစ္ဆာမိ-
 ဆည်းကပ်ပါ၏၊ ဝါ-ဉာဏ်ဖြင့် သိမှတ်ပါ၏၊ ဘဂဝါ-သည်၊ မံ-တပည့်တော်ကို၊
 အဇ္ဇတဂ္ဂေ-ယနေ့ကို အစပြု၍၊ ပါဏုပေတံ-အသက်တို့ဖြင့် ဆည်းကပ်တတ်သော၊
 သရဏံ-ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဂတံ-ဆည်းကပ်သော၊ ဥပါသကံ-ဥပါသကာဟူ၍၊
 ဓာရေတု-စိတ်၌ ဆောင်တော်မူပါ၊ ဝါ-မှတ်တော်မူပါ၊ ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ မေ-
 ၏၊ သွာတနာယ-နက်ဖြန်၌ ဖြစ်လတ္တံ့သော ကောင်းမှု၊ ပီတိ ပါမောဇ္ဇ အကျိုးငှာ၊
 ဘတ္တံ-ဆွမ်းကို၊ ဘိက္ခုသံဃေန-ရဟန်းအပေါင်းနှင့်၊ သဒ္ဓိံ-အတူ၊ အဓိဝါသေတု-
 လက်ခံတော်မူပါ၊ [မပယ်ရှားဘဲ ကိုယ်တော်အထက်၌ ဝင်သက်တည်နေစေတော်
 မူပါ၊-ဤသို့ သဒ္ဓတ္ထ ပေးပါ၊] ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ပေ၊ တဿာ ရတ္တိယာ-
 ၏၊ အစ္စယေန-၌၊ ပဏီတံ-ကောင်းမွန်သော၊ ခါဒနီယံ-ခွဲဖွယ်ကိုလည်းကောင်း၊
 ဘောဇနီယံ - ဘောဇဉ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပဋိယာဒါပေတွာ - စီစဉ်စေပြီး၍၊
 ဘဂဝတော-အား၊ ကာလံ-အချိန်ကို၊ အာရောစာပေသိ-လျှောက်စေပြီ၊ (အလျှောက်
 ခိုင်းပြီ၊ ကိ?၊) “ဘန္တေ၊ ကာလော-ဆွမ်းဘုဉ်းပေးချိန်ပါတည်း၊ ဘတ္တံ-သည်၊
 နိဋ္ဌိတံ-ပြီးပါပြီ၊ (စီစဉ်ပြီးပါပြီ)” ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်စေပြီ၊ (အလျှောက်
 ခိုင်းပြီ။)

၅၈။ အထ ခေါ် ၊ပေ၊ ပါဝိသိ - ဝင်တော်မူပြီ၊ တေန သမယေန - ၌၊
 (မြတ်စွာဘုရား၏ ရာဇဂြိုဟ်မြို့သို့ ဝင်တော်မူရာ ထိုအခါ၌၊) ဒေဝါနံ-တို့၏၊
 ဣန္ဒော-အရှင်ဖြစ်သော၊ သက္ကော-သိကြားသည်၊ မာဏဝကဝဏ္ဏံ-လှလင်ငယ်၏
 အသွင်ကို၊ အဘိနိမ္မိနိတွာ-ဖန်ဆင်း၍၊ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ-ဘုရားရှင် အမှူးရှိတော်မူသော၊
 ဘိက္ခုသံဃဿ - ၏၊ ပုရတော ပုရတော - ရှေ့၌ ရှေ့၌၊ (ရှေ့က ရှေ့က၊)

ဣမာ ဂါထာယော-ဤ ဂါထာတို့ကို၊ ဂါယမာနော-သီဆိုလျက်၊ ဂစ္ဆတိ၊ (ကိ-
အဘယ်သို့ သီဆိုလျက် သွားသနည်း?)။ “ဒန္တော ဒန္တေဟိ ပေ၊ ရာဇဂဟံ
ပါဝိသိ ဘဂဝါ”တိ-ဟူ၍၊ (ဂါယမာနော ဂစ္ဆတိ။)

ဂါထာအနက်။ ။ ဒန္တော - စက္ခု စသား ခြောက်ပါးသော ဣန္ဒြေတို့၌
ယဉ်ကျေးတော်မူထသော၊ ဝိပ္ပမုတ္တော-တစ်ထောင့်ငါးရာ ကိလေသာမှ
ဝေးကွာ ကင်းလွတ်တော်မူပြီးထသော၊ သိင်္ဂိနိက္ခသဝဇ္ဇော-သိင်္ဂိနိက်
ရွှေပြားနှင့်၊ မခြားတမူ၊ အလားတူသော အဆင်းရှိတော်မူထသော၊
ဘဂဝါ-သည်၊ ဒန္တေဟိ-စက္ခု စသား ခြောက်ပါးသော ဣန္ဒြေတို့၌
ယဉ်ကျေးတော်မူကုန်သော၊ ဝိပ္ပမုတ္တေဟိ-တစ်ထောင့်ငါးရာ ကိလေသာ
မှ ဝေးကွာ ကင်းလွတ်တော်မူကုန်သော၊ ပုရာဏဇဋ္ဌိလေဟိ-ရှေး၌
ရသေ့ဖြစ်သော ရဟန်းတော်တို့နှင့်၊ သဟ-အတူ၊ ရာဇဂဟံ-ရာဇဂြိုဟ်
မြို့သို့၊ ပါဝိသိ-ဝင်တော်မူလာပါပြီ ခင်ဗျာ။

မုတ္တော-သံသရာခွင်၊ ရေအယဉ်မှ၊ ကင်းလွတ်တော်မူပြီးထသော၊
ပေ၊ တိဇ္ဇော-သံသရာကွင်၊ ရေအယဉ်မှ၊ ကူးမြောက်တော်မူပြီးထ
သော၊ ပေ။

သန္တော-ကိလေသာဟူ၊ မီးပူခပ်သိမ်း၊ ကုန်ငြိမ်း ကင်းပ သဖြင့်
အေးမြတော်မူပြီးထသော၊ ပေ၊ ပါဝိသိ။

ဒသဝါသော-(အရိယာတို့၏ ကျင့်သုံးနေထိုင်ရာ) ဆယ်ပါးသော
အကျင့် ရှိတော်မူထသော၊ ဒသဗလော-ဆယ်ပါးသော ကိုယ်တော်အား၊
ဉာဏ်တော်အား ရှိတော်မူထသော၊ ဒသဓမ္မဝိဒ္ဓူ-ဆယ်ပါးသော ကမ္မပထ
တရားတို့ကို သိတော်မူထသော၊ ဒသဘိ စ-ဆယ်ပါးသော အသေက္ခ
ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အင်္ဂါတို့နှင့်လည်း၊ ဥပေတော-ပြည့်စုံတော်မူထသော၊
ဒသသတပရိဝါရော-တစ်ထောင်သော ရဟန်းအခြံအရံ ရှိတော်မူထ
သော၊ သော ဘဂဝါ-သည်၊ ရာဇဂဟံ၊ ပါဝိသိ-ပါပြီ ခင်ဗျာ။
[“ဒသဝါသ” စသည်တို့၏ သရုပ်ကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။]

မနုဿာ-တို့သည်၊ ဒေဝါနံ-တို့၏၊ ဣန္ဒြေ-သော၊ သက္ကံ-ကို၊ ပဿိတွာ-
မြင်၍၊ ဧဝံ-သို့၊ အာဟံသု-ပြောကြကုန်ပြီ၊ (ကိ)၊ အယံ မာဏဝကော-ဤ

လုလင်ငယ်ကလေးသည်၊ အဘိရူပေါ ဝတ-လွန်ကံသော အဆင်းရှိပါပေစွတကား၊
 (အလွန် အဆင်းလှပါပေစွတကား၊) အယံ မာဏဝကော-သည်၊ ဒဿနီယော
 ဝတ-ကြည့်ရှုသင့် ကြည့်ရှုထိုက်ပါပေစွတကား၊ (ကြည့်ရှုစဖွယ် တင့်တယ်ပါပေစွ
 တကား၊) အယံ မာဏဝကော၊ ပါသာဒိကော ဝတ-စိတ်၏ ကြည်လင်ခြင်းကို
 ဖြစ်စေနိုင်ပါပေစွတကား၊ အယံ-လုလင်ငယ်ကလေးသည်၊ ကဿ-အဘယ်သူ၏၊
 မာဏဝကော န ခေါ-လုလင်ငယ်ကလေးပါနည်း?၊ ဣတိ (အဘယ်သူ)၊” ဧဝံ-
 သို့၊ ဝုတ္တေ-ပြောဆိုအပ်သော်၊ ပေ၊ အဇ္ဈဘာသိ-ပြီ၊ (ကိ?)၊ “ယော ဝီရော
 သဗ္ဗမိ ဒန္တော ၊ပေ၊ တဿာဟံ ပရိစာရကော”တိ-ဟူ၍၊ (အဇ္ဈဘာသိ)။

ဂါထာအနက်။ ။ ယော-အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်၊ လောကေ-၌၊
 ဝီရော-ပညာရှိအစစ် ဖြစ်တော်မူပါပေ၏၊ သဗ္ဗမိ-အလုံးစုံသော စက္ခု
 စသား၊ ခြောက်ပါးသော ဣန္ဒြေတို့၌၊ ဒန္တော-ယဉ်ကျေးတော်မူပါပေ
 ၏၊ သုဒ္ဓေါ-ကိလေသာ အညစ်အကြေးမှ ကင်းဝေး စင်ကြယ်တော်
 မူပါပေ၏၊ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလော-ဆန့်ကျင်ဘက်ဟူ၊ အတူဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်
 ရှိတော်မမူ၊ အရဟံ-ပူဇော်အထူးကို ခံယူတော်မူထိုက်ပါပေ၏၊
 သုဂတော-ကောင်းသော စကားကိုသာ ပြောဆိုတော်မူတတ်ပါပေ၏၊
 အဟံ-ကျွန်တော်သည်၊ တဿ-ထို မြတ်စွာဘုရား၏၊ ပရိစာရကော-
 အလုပ်အကျွေး တပည့်ကလေးပါ ခင်ဗျာ။

၅၉။ အထ ခေါ ၊ပေ၊ ဩနိတပတ္တပါဏိံ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ [ပဗ္ဗဇကထာ
 ပုဒ်စဉ် ၂၉-၌ အနက် ပေးခဲ့ပြီ၊] ဧကမန္တံ နိသီန္နဿ ၊ပေ၊ အဟောသိ (ကိ?)၊
 ကတ္ထ-အဘယ်အရပ်၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဝိဟရေယျ န ခေါ-သီတင်းသုံးတော်
 မူရာပါအံ့နည်း?၊ ယံ-ယင်း အရပ်သည်၊ ဂါမတော-ရွာမှ၊ (မြို့မှ) အတိဒူရေ-
 အလွန်ဝေးသည်၊ နေဝ အဿ-မဖြစ်ရာ၊ အစွာသန္ဓေ-အလွန်နီးသည်၊ န အဿ-
 ရာ၊ [သတ္တမိဝိဘတ်ကို လိင်္ဂတ္ထ၌ သက်ပါ၊] ဂမနာဂမနသမ္ပန္နံ-သွားလမ်း လာလမ်း
 နှင့် ပြည့်စုံသည်လည်းကောင်း၊ အတ္ထိကာနံ အတ္ထိကာနံ-ဘုရားဖူးခြင်း၊ တရား
 နာခြင်းကို အလိုရှိကုန်သော၊ မနုဿာနံ-တို့သည်၊ အဘိက္ကမနိယံ-သွားနိုင်သည်
 လည်းကောင်း၊ ဒိဝါ-နေ့အခါ၌၊ အပ္ပာကိဏ္ဏံ-လူတို့နှင့် မရောပြွမ်းသည်
 လည်းကောင်း၊ ရတ္တိံ- ည၌၌၊ အပ္ပသဒ္ဓံ- ကျောင်း အနီးအပါး ခရီးသွားတို့၏

စကားပြောသံ မရှိသည်လည်းကောင်း၊ အပ္ပနိဏ္ဏေသံ-မြို့ရွာဆူသံ မရှိသည်လည်းကောင်း၊ ဝိဇေနဝါတံ-လှည့်လည်သွားလာသော လူအပေါင်း၏ လေမှကင်းသည်လည်းကောင်း၊ မနုဿရာဟသေယျကံ-လူတို့၏ ဆိတ်ကွယ်ရာ အရပ်၌ဖြစ်သော အမှုကို ပြုခြင်းအား လျှောက်ပတ်သည်လည်းကောင်း၊ [လူတို့၏ လျှို့ဝှက်၍ လုပ်အပ်သော အလုပ်များကို လုပ်ဖို့ ကောင်းလောက်အောင် လူသူမှကင်းရှင်းသည်၊-ဟူလို၊] ပဋိသလ္လာနသာရပွံ-တစ်ပါးတည်း နေခြင်း၌ လျှောက်ပတ်သည်လည်းကောင်း၊ (အဿ-ဖြစ်ရာ၏၊) ဣတိ (အဟောသိ)။

အထ ခေါ် ပေ၊ အဟောသိ (ကိံ?)။ “အမှောက်-ငါတို့၏၊ ဝေဠုဝန်-ဝေဠုဝန် မည်သော၊ ဣဒံ ဥယျာနံ-ဤ ဥယျာဉ်သည်၊ ဂါမတော-မှ၊ နေဝ အတိဒူရေ-အလွန်လည်း မဝေး၊ န အစွာသန္ဓေ-အလွန်လည်း မနီး၊ ဂမနာဂမနသမ္ပန္နံ-သွားလမ်း လာလမ်းနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ပေ၊ အဟံ ဝေဠုဝန်၊ ဥယျာနံ-ကို၊ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ၊ ဘိက္ခုသံဃဿ-အား၊ ယန္တုန ဒဒေယျ-အကယ်၍ လှူရပါမူကား ကောင်းလေစွာ” ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ သောဝဏ္ဏမယံ-ရွှေဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သော၊ ဘိက္ခာရံ-ကရားကို၊ ဂဟေတွာ-ကိုင်၍၊ ဘဂဝတော-အား၊ ဩဏောဇေသိ-စွန့်လှူပြီ၊ (ကိံ-အဘယ်သို့ လျှောက်၍ စွန့်လှူသနည်း?)။ “ဘန္တေ၊ အဟံ-သည်၊ ဧတံ ဥယျာနံ-ကို၊ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ သံဃဿ၊ ဒမ္ပိ-လှူပါ၏။” ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်၍ စွန့်လှူပြီ၊ ဘဂဝါ၊ အာရာမံ-အရံကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေသိ-ခံယူတော်မူပြီ၊ ပေ၊ အာရာမန္တိ။

ဗိမ္ပိသာရသမာဂမကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

၁၄-သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနပဗ္ဗဇ္ဇာကထာ

၆၀။ တေန ခေါ် ပန သမယေန-၌၊ (မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဝေဠုဝန် ဥယျာဉ်ဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊) သဗ္ဗယော-သိဉ္ဇည်း မည်သော၊ ပရိဗ္ဗာဇကော-ပရိပိုဇ်သည်၊ ရာဇဂဟေ-၌၊ မဟာတိယာ-များစွာသော၊ ပရိဗ္ဗာဇကော ပရိသာယ-ပရိပိုဇ် ပရိသတ်နှင့်၊ အမုတေယျဟိ-အခွဲအားဖြင့် သုံးရာဖြစ်ကုန်သော၊ ပရိဗ္ဗာဇကောသတေဟိ-ပရိပိုဇ် အရာတို့နှင့်၊ တစ်နည်း၊ အမုတေယျဟိ ပရိဗ္ဗာဇကော သတေဟိ - နှစ်ရာငါးဆယ်သော ပရိပိုဇ်တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ ပဋိဝသတိ - နေ၏။

တေန ခေါ ပန သမယေန-ဌိ၊ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနာ-သာရိပုတ္တရာ၊ မောဂ္ဂလ္လာန် တို့သည်။ သဗ္ဗယေ-သော၊ ပရိဗ္ဗာဇကော-ပရိဗိုဇ် (အထံ)ဌိ၊ ဗြဟ္မစရိယံ-ကို၊ စရန္တိ - ကျင့်နေကုန်၏။ တေဟိ - ထို သာရိပုတ္တရာ၊ မောဂ္ဂလ္လာန်တို့သည်။ ကတိကာ-ကတိကဝတ်သည်။ ဝါ-ကို၊ ကတာ-ပြုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ပြုအပ်သနည်း?)။ “ယော-အကြင်သူသည်၊ ပဌမံ-စွာ၊ အမတံ-အမြိုက်တရားကို၊ (မသေခြင်းတရားကို)၊ အဓိဂစ္ဆတိ-ရ၏။ သော-ထို သူသည်။ ဣတရဿ-အခြားသူအား၊ အာရောစေတု-ပြောပါလော့၊ (ပြောစတမ်း)။” ဣတိ-ဤသို့ ပြုအပ်ပြီ။

အထ ခေါ-ဌိ၊ အာယသ္မာ အဿဇိ-အရှင်အဿဇိသည်။ ပုဗ္ဗဏှသမယံ-နံနက်အခါဌိ၊ နိဝါသေတွာ-သင်းပိုင်ကို ပြင်ဆင်ကာ ဝတ်တော်မူ၍၊ ပတ္တစီဝရံ-သပိတ်၊ သင်္ကန်းကို၊ အာဒါယ-ယူ၍၊ ပါသာဒိကေန-စိတ်၏ ကြည်လင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ ဝါ - ကြည်ညိုခြင်းကို ဆောင်နိုင်သော၊ အဘိက္ကန္တေန - သွားခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပဋိက္ကန္တေန - ပြန်လှည့်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာလောကိတေန-ရှေ့ရှုကြည့်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝိလောကိတေန-ရှေ့ရှု မဟုတ်သော ဘေးစောင်းအရပ်ကို ကြည့်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ သမိဋ္ဌိတေန (သမိဋ္ဌိတေန) - လက်ခြေတို့ကို ကွေးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပသာရိတေန-လက်ခြေတို့ကို ဆန့်တန်းခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဩက္ခိတ္တစက္ခု-လေးတောင် ခန့်မျှ ကြည့်သောအားဖြင့် အောက်၌ ချအပ်သော မျက်လွှာရှိသည်။ ဣရိယာပထ သမ္ပန္နော-ဣရိယာပုတ်နှင့် ပြည့်စုံသည်။ (ဟုတွာ)၊ ရာဇဂဟံ-သို့၊ ပိဏ္ဏာယ-ဆွမ်းအလိုငှာ၊ ပါဝိသိ-ဝင်ပြီ။ [အဘိက္ကန္တေန စသည်တို့၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ စတုတ္ထအုပ် ၁၇၈ ၌ ပြထားပြီ။]

သာရိပုတ္တော-သော၊ ပရိဗ္ဗာဇကော-သည်။ အာယသ္မန္တံ အဿဇိ-ကို၊ ပေ၊ ဣရိယာပထသမ္ပန္နံ- သည် ဖြစ်၍၊ ရာဇဂဟေ- ၌၊ ပိဏ္ဏာယ- ငှာ၊ စရန္တံ- လှည့်လည်နေသည်ကို၊ အဒ္ဓသာ ပေ၊ ဒိသ္မာန-ကြောင့်၊ အဿ-ထို သာရိပုတ္တရာ ပရိဗိုဇ်၏၊ ဧတံ အဟောသိ (ကိ?)။ “ယေ-အကြင်သူတို့သည်၊ ဝတ-စင်စစ်၊ လောကော-ဌိ၊ အရဟန္တာ ဝါ-ရဟန္တာတို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ အရဟတ္တမဂ္ဂံ- သို့၊ သမာပန္နာ ဝါ-ရောက်သူတို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ (ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏)။

အယံ ဘိက္ခု-သည်၊ တေသံ-ထိုသူတို့တွင်၊ အညတရော-တစ်ပါးအပါအဝင်
 တည်း၊ အဟံ၊ ဣမံ ဘိက္ခု-ကို၊ ဝါ-သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ-ချဉ်းကပ်၍၊ ယန္တုန
 ပုစ္ဆေယျံ - အကယ်၍ မေးရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ (ကိံ - အဘယ်သို့
 မေးမည်နည်း?)၊ 'အာဂုဿော ပေ၊ ရောစေသိ-နည်း?' [ပုဒ်စဉ်နံပါတ် ၁၁ ၌
 အနက် ရေးခဲ့ပြီ၊] ဣတိ-ဤသို့ မေးရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊" ဣတိ-ဤသို့
 အကြံ ဖြစ်ပြီ၊ အထ ခေါ ပေ၊ အဟောသိ (ကိံ?)၊ "ဣမံ ဘိက္ခု-ကို၊ ပုစ္ဆိတံ-
 ဝှာ၊ အကာလော-အခါ မဟုတ်သေး၊ အန္တရဃရံ-ရွာတွင်းသို့၊ ပဝိဋ္ဌော-ဝင်ပြီး
 သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပိဏ္ဏာယ-ဝှာ၊ စရတိ-လှည့်လည်နေသေး၏၊ အဟံ-သည်၊
 ဣမံ ဘိက္ခု-ကို၊ (အနုဗန္ဓေယျံ ၌ စပ်၊) ဝါ-၏၊ (ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော ၌ စပ်၊)
 ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော-နောက်၌ နောက်၌၊ ဝါ-နောက်က နောက်က၊ ယန္တုန
 အနုဗန္ဓေယျံ - အကယ်၍ လိုက်သွားရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ (ကသ္မာ -
 အဘယ်ကြောင့်နည်း?)၊ [အဘယ်ကြောင့် နောက်က လိုက်သွားလျှင် ကောင်းမည်
 နည်း?၊-ဟူလို၊] (ဣဒံ-ဤ နောက်က လိုက်ခြင်းမည်သည်၊) အတ္ထိကေဟိ-
 တစ်စုံတစ်ခုသော အကျိုးဖြင့် အလိုရှိသူတို့သည်၊ ဥပညာတံ-သိလည်း သိအပ်၊
 ကပ်လည်း ကပ်ရောက်အပ်သော၊ မဂ္ဂံ-လမ်းကြောင်းတည်း၊ ဝါ-လမ်းရိုးစဉ်လာ
 ဓမ္မတာတည်း၊ တစ်နည်း၊ အတ္ထိကေဟိ-အမတဖြင့် အလိုရှိသော ငါတို့သည်၊
 ဥပညာတံ-ကပ်၍ သိအပ်၊ မုန်းဆအပ်သော နိဗ္ဗာန်ကို၊ မဂ္ဂံ မဂ္ဂန္တော-ရာမှီး
 လျက်၊ အဟံ-သည်၊ ဣမံ ဘိက္ခု ပေ၊ ယန္တုန အနုဗန္ဓေယျံ-စွ၊" ဣတိ-
 ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပြီ။ [ဤဝါကျ၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

အထ ခေါ ပေ၊ ပဋိက္ကမိ-ပြန်လာပြီ၊ အထ ခေါ-(အရှင်အဿဇီ၏
 ဆွမ်းခံပြီး၍ ပြန်လာရာ) ထိုအခါ၌၊ သာရိပုတ္တောပိ ပေ၊ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ
 ပေ၊ [အပေါလကထာ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊] "ဝိပ္ပသန္နာနိ ခေါ ပေ၊ ဓမ္မံ
 ရောစေသိ"တိ [ပုဒ်စဉ် ၁၁ ၌ ရေးခဲ့ပြီ၊] အာဂုဿော၊ သကျပုတ္တော-သော၊ ပေ၊
 မဟာသမဏော-ရဟန်းမြတ်သည်၊ အတ္ထိ၊ အဟံ-သည်၊ တံ ဘဝန္တံ-ကို၊ ဥဒ္ဓိဿ၊
 ပဗ္ဗဇိတော-ပါ၏၊ သော စ ဘဂဝါ-သည်လည်း၊ မေ-၏၊ သတ္တာ-တည်း၊
 ပေ၊ ရောစေမိ-၏၊" ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီ၊ "အာယသ္မတော-၏၊ သတ္တာ-
 သည်၊ ကိံ ဝါဒီ-အဘယ်သို့ ပြောလေ့ရှိပါသနည်း?၊ (အဘယ်ဝါဒ ရှိပါသနည်း?)"
 ကိံ-အဘယ်ကို၊ အက္ခာယိ-ပြောဟောပါသနည်း?၊" ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊
 "အာဂုဿော၊ အဟံ-သည်၊ နဝေါ-သိတင်းငယ်ပါတည်း၊ အစိရပဗ္ဗဇိတော-

ရဟန်းဖြစ်ပြီးသော ငါ၏ ကြာမြင့်သောကာလ မရှိသေးပါ။ (ရဟန်း ပြုပြီးသည်မှာ မကြာသေးပါ။) အခုနာ-ယခုမှ၊ ဣမံ ဓမ္မဝိနယံ-(တရားသဖြင့် ဆုံးမရာ) ဤ သာသနာတော်သို့၊ အာဂတော-ရောက်လာပါ၏။ အဟံ၊ တံ-သင့်ကို၊ ဝိတ္တာရေန- အကျယ်အားဖြင့်၊ ဓမ္မံ ဒေသေတံ၊ န သက္ကောမိ-မစွမ်းနိုင်ပါ။ အပိ စ - သို့သော်လည်း၊ တေ-အား၊ သံဓိတ္တေန-အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့်၊ အတ္တံ-အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဝက္ကာမိ-ဟောပါမည်။” ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီး၊ ပေ၊ အာဂုသော၊ ဟောတု-ရှိပါစေ။

ဂါထာအနက်။ ။ အပွံ ဝါ-အနည်းငယ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဗဟုံ ဝါ- အများကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဘာသဿု - ဟောတော်မူပါ။ မေ - တပည့်တော်အား၊ အတ္ထံယေဝ - အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုသာ၊ ဗြူဟံ - ဟောတော်မူပါ။ မေ-အား၊ အတ္ထေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ အတ္ထော-အလိုရှိ ပါ၏။ ဗဟုံ-များစွာသော၊ ဗျဉ္ဇနံ-သဒ္ဒါသည်၊ (စကားလုံးသည်) ကိံ- အဘယ်ကို၊ (အဘယ် အကျိုးကို) ကာဟသိ ^၁ -ပြုနိုင်လိမ့်မည်နည်း?၊ (ပြုနိုင်မှာတုန်း?) **တစ်နည်း။** ဗဟုံ-သော၊ ဗျဉ္ဇနံ-ကို၊ (ဝတွာ- ဟောနေ၍) ကိံ ကာဟသိ-အဘယ်သို့ ပြုလိမ့်မည်နည်း?၊ (ဘာလုပ် မှာလဲ?) ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီး။

အထ ခေ၊ ပေ၊ ဣမံ ဓမ္မပရိယာယံ-ဤ တရားဒေသနာတော်ကို၊ (တရား အမြွက်ကို) အဘာသိ-ဟောပြီး၊ (ကိံ?)။

၁။ **ကိံ ကာဟသိ။** ။ ကိံ ကာဟသိတိ ကိံ ကာဟတိ၊ ကိံ ကရောတံ၊ ကိံ ကရောသိတိ ဝါ ဗဟုံ ဗျဉ္ဇနံ ဝတွာတိ အတ္ထော၊-ဝဇီရဗုဒ္ဓိ၊ ဤ ဋီကာကို ကြည့်၍ ပထမနည်းအလို ကာဟသိ၌ ကရ ဓာတ်+သြ ပစ္စည်း+ဘဝိဿန္တိ နာမယောဂ “**ဿတိ**” ဝိဘတ်၊ ကရဿ သပစ္စယဿ ကာဟောဖြင့် စီရင်၊ “**ကာဟတိ**” ဖြစ်ပြီး နောက် သုတ်ကြီးဖြင့် တ ကို “**သိ**” ပြုဟု ကြံပါ။ ကာဟသိ၏ ကတ္တားမှာ ဗျဉ္ဇနံ ဗဟုံ တည်း။

ဒုတိယနည်း။ ။ ဗဟုံ ဗျဉ္ဇနံ၏ စပ်ပုဒ်ကို (ဝတွာ) ဟု ထည့်၍ ကာဟသိ ၏ ကတ္တားကို “**တွံ**” ဟု ထည့်ပါ။ ထို့ကြောင့် “**ကာဟသိ**” သည် တုမှယေဘဂ တည်း။

ဂါထာအနက်။ ။ “ယေ ဓမ္မာ-အကြင် ဓန္ဒာငါးပါး ဒုက္ခသစ္စာတရား တို့သည်၊ ဟေတုပ္ပဘဝါ-အကြောင်းတဏှာ သမုဒယသစ္စာဟူသော အစအမွန် ရှိကုန်၏၊ တေသံ-ထို ဓန္ဒာငါးပါး ဒုက္ခသစ္စာတရားတို့၏၊ ဟေတုံ - အကြောင်းတဏှာ သမုဒယသစ္စာကို၊ တထာဂတော - ဘုရားရှင်သည်၊ အာဟ-ဟောတော်မူပြီ၊ တေသံ-ထို ဒုက္ခသစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာတို့၏၊ ယော နိရောဓော-အကြင် (နောက်ထပ်ဖြစ်ခြင်း မရှိသော) ချုပ်ရာ နိရောဓသစ္စာသည်၊ တစ်နည်း၊ ယော နိရောဓော- အကြင် (နောက်ထပ် ဖြစ်ခြင်းမရှိသော) နိရောဓသစ္စာ၊ နိရောဓ၏ အကြောင်းဖြစ်သော မဂ္ဂသစ္စာသည်၊ (အတ္တိ)၊ တဉ္စ-ထို နိရောဓ သစ္စာ၊ မဂ္ဂသစ္စာကိုလည်း၊ တထာဂတော အာဟ၊ မဟာသမဏော-သည်၊ ဧဝံ ဝါဒီ-၏။” ဣတိ-ဤသို့ ဟောပြီ။

အထ ခေါ် ပေ၊ နိရောဓဓမ္မန္တိ၊ [ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီး၊ ဓမ္မပဒဋ္ဌကထာ၊ ယမကဝဂ်၊ သာရိပုတ္တတ္ထေရဝတ္ထု၌ ဤ ဂါထာ၏ ရှေ့နှစ်ပါဒ ဖြင့်ပင် အရှင်သာရိပုတ္တရာ သောတာပန် ဖြစ်ကြောင်းကို မိန့်သည်။]

ဂါထာအနက်။ ။ တာဝဒေဝ - ထို တပည့်တော် ရအပ်ပြီးသော သောတာပတ္တိဖိုလ်တရားထက် အလွန်ဖြစ်သော တရားသည်ပင်၊ ယဒိ (နတ္တိ)-အကယ်၍ပင် မရှိစေဦးတော့၊ (တထာပိ-ထိုသို့ပင် မရှိပါသော် လည်း၊ ဒေသေဝ (ဒေသော+ဒေဝ)-ဤ သောတာပတ္တိဖိုလ်တရားသည်ပင်၊ ဓမ္မော-တပည့်တော် ရှာအပ်သော တရားပါတည်း၊ (တုမေ-အရှင် ဘုရားတို့သည်၊) အသောကံ - သောက မရှိသော၊ ပဒံ-တပည့်တော် တို့ ရှာအပ်သော နိဗ္ဗာန်ကို၊ ပစ္စယုတ္ထ - ထိုးထွင်း၍ သိကြပေကုန်ပြီ၊ (အမေဟိ- တို့သည်၊ ဣဒံ ပဒံ- ဤ နိဗ္ဗာန်ကို၊) ဗဟုကေဟိ - များစွာကုန်သော၊ ကပ္ပနဟုတေဟိ - ကမ္ဘာတို့၏ နဟုတတို့ဖြင့် လည်း၊ ဝါ-ကမ္ဘာတို့၏ တစ်နဟုတတို့ပတ်လုံး၊ အဒိဋ္ဌံ-မမြင်အပ်၊ မမြင်နိုင်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အပ္ပတိတံ-လွန်အပ်ခဲ့ပါပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

၆၀။ အထ ခေါ် ပေ၊ အာဝုသော၊ ကစ္ဆိ-အဘယ်သို့နည်း?၊ တံ-သည်၊ အမတံ-အမြိုက်တရားကို၊ (မသေခြင်းတရားကို)၊ အဓိဂတော နု-ရပြီလော၊ ဣတိ-ပြီ၊ အာဝုသော၊ အာမ-အင်း၊ အမတံ-ကို၊ အဓိဂတော-ရပြီ၊ ဣတိ-ပြီ။

အာဂုဿော၊ ယထာကထံ-အဘယ်နည်းဖြင့်၊ ပေ၊ အဓိဂတော-နည်း၊ ဣတိ-
 ဤသို့ မေးပြီ၊ ဣဓာဟံ ၊ပေ၊ မဟာသမဏောတိ၊ [ဤသို့ သာရိပုတ္တရာပရိဗိုဇ်က
 မောဂ္ဂလ္လာနပရိဗိုဇ်အား သူနှင့် အရှင်အဿဇိတွေ့ပုံ၊ အရှင်အဿဇိက သူ့အား
 တရားဟောလိုက်ပုံကို ပြောပြသည်။] အထံ ခေါ် ၊ပေ၊ ကပ္ပနဟုတေဟီတိ။
 [မောဂ္ဂလ္လာနပရိဗိုဇ်လည်း သောတာပန် ဖြစ်သည်။]

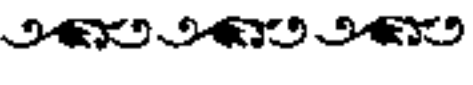
၆၂။ အထံ ခေါ် မောဂ္ဂလ္လာနော ပရိဗ္ဗာဇကော ၊ပေ၊ အဝေါစ (ကိ?)၊
 “အာဂုဿော၊ မယံ-တို့သည်၊ ဘဂဝတော၊ သန္တိကေ-အထံတော်သို့၊ ဂစ္ဆာမ-
 သွားကြပါကုန်စို့၊ သော ဘဂဝါ-သည်၊ နော-တို့၏၊ သတ္တာ-တည်း၊” ဣတိ-
 ပြီ၊ အာဂုဿော၊ အမုတေယျာနိ-ကုန်သော၊ ဣမာနိ ပရိဗ္ဗာဇကသတာနိ-တို့သည်၊
 အမှေ-တို့ကို၊ နိဿာယ-မှီ၍၊ အမှေ-တို့ကို၊ သမ္ပဿန္တာ-ကောင်းစွာ ကြည့်ကုန်
 လျက်၊ ဣမ-ဤ အရပ်၌၊ ဝိဟရန္တိ၊ တေပိ-ထို ပရိဗိုဇ်တို့ကိုလည်း၊ တာဝ
 အပလောကေမ-ပန်ပြောကြ ဦးစို့၊ ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ တေ-
 ထို ပရိဗိုဇ်တို့သည်၊ မညိဿန္တိ-မှတ်ထင်ကုန်လိမ့်မည်၊ တထာ-အားဖြင့်၊ တေ-
 တို့သည်၊ ကရိဿန္တိ-ပြုကုန်လိမ့်မည်၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ မယံ၊ အာယသ္မန္တေ-
 တို့ကို၊ နိဿာယ အာယသ္မန္တေ၊ သမ္ပဿန္တာ-ကုန်လျက်၊ ဣမ ဝိဟရာမ ၊ပေ၊
 စရိဿာမ-ကျင့်ပါကုန်အံ့၊ ဣတိ-ကုန်ပြီ၊ ပေ၊ (ထို့နောက် သဗ္ဗယပရိဗ္ဗာဇက
 အထံ သွား၍ ပြောသောအခါ) အာဂုဿော-တို့၊ အလံ-မသင့်၊ မာဂမိတ္ထ-
 မသွားကြနှင့်၊ သဗ္ဗေဝ-ကုန်သော၊ တယော-ငါတို့ သုံးယောက်တို့သည်၊ ဣမံ
 ဂဏံ-ဤ ဂိုဏ်းကို၊ (ပရိဗိုဇ် အပေါင်းကို) ပရိဟရိဿာမ-ရှေ့ဆောင်ကြကုန်စို့၊
 ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ သဗ္ဗယဿ-သော၊ ပရိဗ္ဗာဇကဿ-၏၊ တတ္ထေဝ-ထို အရပ်၌ပင်၊
 ဥဏှံ-ပူသော၊ လောဟိတံ-သွေးသည်၊ မုခတော-ခံတွင်းမှ၊ ဥဂ္ဂုဉ္စိ-အန်ထွက်
 ပြီ။

ဘဂဝါ-သည်၊ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနော-တို့ကို၊ ဒုရတောဝ-အဝေး၌ပင်၊
 (အဝေးကပင်) အာဂစ္ဆန္တေ-လာနေသည်တို့ကို၊ အဒ္ဒဿာ-မြင်တော်မူပြီ၊ ဒိသ္မာန-
 ကြောင့်၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ အာမန္တေသိ-မိန့်တော်မူပြီ၊ (ကိ?)၊ “ဘိက္ခုဝေ၊
 ကောလိတော စ-ကောလိတသည်လည်းကောင်း၊ ဥပတိဿော စ-ဥပတိဿ
 သည်လည်းကောင်း၊ ဒွေ-နှစ်ယောက်ကုန်သော၊ ဧတေ သဟာယကာ-ဤ
 သူငယ်ချင်းတို့သည်၊ အာဂစ္ဆန္တိ-လာနေကုန်၏၊ ဧတံ-ဤ သူငယ်ချင်း အစုံသည်၊

(ဤ သူငယ်ချင်း နှစ်ယောက်သည်။) မေ-၏၊ အဂ္ဂ-မြတ်သော၊ ဘဒ္ဒယုဂ်-
ကောင်းသော အစုံဖြစ်သော၊ သာဝကယုဂ်-သာဝကအစုံသည်၊ ဘဝိဿတိ-
ဖြစ်လိမ့်မည်” ဣတိ (အာမန္တေသိ)။

ဂါထာအနက်။ ။ ဂမ္ဘီရေ-နက်နဲထသော၊ ဉာဏဝိသယေ-နက်နဲသော
ဉာဏ်၏ အာရုံလည်းဖြစ်ထသော၊ အနုတ္တရေ-မိမိထက် လွန်မြတ်သော
တရား မရှိထသော၊ ဝါ-အမြတ်ဆုံး ဖြစ်ထသော၊ ဥပမိသင်္ခယေ-
ဥပမိတို့၏ ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်၌၊ ဝိမုတ္တေ - အာရုံပြုသောအားဖြင့်
လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် သက်ဝင်ပြီးကုန်သော၊ ဝေဠုဝန်-ဝေဠုဝန်
ကျောင်းတိုက်သို့၊ အပ္ပတ္တေ - မရောက်ကုန်သေးသော၊ နေ - ထို
ကောလိတ၊ ဥပတိဿတို့ကို၊ အထ - လာနေကြရာ ထို အခါ၌၊
သတ္တာ-သည်၊ ဗျာကာသိ-မိန့်မြွက်တော်မူပြီ၊ (ဗျာဒိတ် ပေးတော်မူပြီ၊
(ကိ?))။

ကောလိတော-သည်လည်းကောင်း၊ ဥပတိဿော စ-သည်
လည်းကောင်း၊ ဒွေ၊ ဧတေ သဟာယကာ-တို့သည်၊ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ဧတံ-
သည်၊ မေ-၏၊ အဂ္ဂ၊ ဘဒ္ဒယုဂ်-သော၊ သာဝကယုဂ်-သည်၊
ဘဝိဿတိ။ [ဤဂါထာ နှစ်ပုဒ်ကို သင်္ဂါယနာတင်ထေရ်တို့ မိန့်တော်
မူသည်။] ဟေ၊ ဥပသမ္ပဒါ အဟောသိ။

အဘိညာတာနံ ပဗ္ဗဒ္ဓာ

၆၃။ တေန ခေါ ပန သမယေန-၌၊ အဘိညာတာ အဘိညာတာ-
အလွန် ထင်ရှားကုန်၊ အလွန် ထင်ရှားကုန်သော၊ [အမှတ်အသားအားဖြင့်
သိအပ်ကုန်၊ အမှတ်အသားအားဖြင့် သိအပ်ကုန်သော၊ ဝါ-အလွန် အသိအမှတ်
ပြုအပ်ကုန်၊ အလွန် အသိအမှတ် ပြုအပ်ကုန်သော၊ ဤသို့ သဒ္ဓတ္ထံ ပေးပါ။]
မာဂဓိကာ-မဂဓတိုင်း၌ နေကုန်သော၊ ကုလပုတ္တာ-အမျိုးသားတို့သည်၊ ဘဂဝတိ-
မြတ်စွာဘုရား (အထံတော်) ၌၊ ဗြဟ္မစရိယံ - မြတ်သော အကျင့်ကို၊ စရန္တိ -

ကျင့်ကြကုန်၏။ မနုဿာ-တို့သည်၊ ဥဇ္ဈာယန္တိ^၁ -အောက်တန်းစားဟု အသိအမှတ် ပြုလျက် ကြည့်ရှုကြကုန်၏။ ဝါ-အယုတ်သဘော၊ နှုတ်ဖြင့်မပြောဘဲ၊ တွေးတော ကြံစည်ကြကုန်၏။ (ကဲ့ရဲ့ကြကုန်၏!) ခိယုန္တိ -အပြစ်ကိုပြု၊ ရုံ့ချကြကုန်၏။ ဝိပါစေန္တိ -အရပ်တကာနဲ့၊ စပ်ရာဖြန့်လျက်၊ အပြစ်ကို ကျယ်ပြန့်စေကြကုန်၏။ (ကိ - အဘယ်သို့ ကဲ့ရဲ့ ရုံ့ချ အပြစ်ကို ကျယ်ပြန့်စေကြကုန်သနည်း?)

“သမဏော ဂေါတမော-ရဟန်း ဂေါတမသည်၊ အပုတ္တကတာယ-သား မရှိသူတို့ ၏ အဖြစ်အကျိုးငှာ၊ (သား မရှိခြင်းငှာ) ပဋိပန္နော-ကျင့်၏။ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ ဝေဗျောယ-မုဆိုးမတို့၏အဖြစ် အကျိုးငှာ၊ (မုဆိုးမ ဖြစ်အောင်) ပဋိပန္နော၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ ကုလုပစ္ဆေဒါယ-အမျိုးတို့၏ ပြတ်ခြင်းငှာ၊ (အမျိုး ပြတ်အောင်) ပဋိပန္နော-၏။ ဣဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ အနေန- ဤ ရဟန်း ဂေါတမသည်၊ ဧဋ္ဌိလသဟသံ-ရသေ့တစ်ထောင်ကို၊ ပဗ္ဗာဇိတံ- ရှင်ရဟန်း အဖြစ်သို့ ရောက်စေအပ်ပြီ၊ (ရှင်ရဟန်း ပြုပေးအပ်ပြီ) သဗ္ဗာယာနိ- သဗ္ဗည်း ဆရာကြီး၏ တပည့်ဖြစ်ကုန်သော၊ အမုတေယျာနိ-ကုန်သော၊ ဣမာနိ ပရိဗ္ဗာဇက သတာနိ စ-တို့ကိုလည်း၊ ပဗ္ဗာဇိတာနိ-ကုန်ပြီ၊ အဘိညာတာ အဘိညာတာ-ကုန်သော၊ မာဂဓိကာ-ကုန်သော၊ ဣမေ ကုလပုတ္တာ စ- တို့သည်လည်း၊ သမဏေ ဂေါတမေ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ” ဣတိ-ဤသို့ ကဲ့ရဲ့ ရုံ့ချ အပြစ်ကို ကျယ်ပြန့်စေကြကုန်၏။ အပိဿု-စင်စစ်၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဒိသ္မာ- ရှိ၊ ဣမာ ဂါထာယ-ဤ ဂါထာဖြင့်၊ စောဒေန္တိ -စေဒနာကုန်၏။ (အပြစ်တင် ကုန်၏) (ကိ?) “အာဂတော ခေါ ပေ၊ နယိဿတီ” တိ-ဟူ၍၊ (စောဒေန္တိ။)

ဂါထာအနက်။ ။မဟာသမဏော-ရဟန်းကြီးသည်၊ မာဂဓာနံ-မဂတိုင်းသူ တိုင်းသားတို့၏၊ ဂိရိဗ္ဗဇံ-တောင်ငါးလုံးရံ၊ နွားခြံသို့လို၊ ရာဂြိုဟ်သို့၊

၁။ ဥဇ္ဈာယန္တိ စသည်။ ။နှုတ်နှင့် မပြောဘဲ မျက်စိဖြင့် “အောက်တန်းစားတွေ” ဟု ကြည့်ရှုမှုသည်လည်းကောင်း၊ စိတ်ထဲက အထင်သေးမှုသည်လည်းကောင်း “ဥဇ္ဈာယန္တိ” မည်၏။ [ဥဇ္ဈာယ-အထင်အမြင်သေးမှု၊ ဝါ-ကဲ့ရဲ့မှု၊] အထင်သေး အမြင်သေး ဖြစ်ရုံမက နှုတ်ဖြင့် အပြစ်ကိုပြောလျက် ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချမှုသည် “ခိယုန္တိ” မည်၏။ [ခိယ-အပြစ်ကို ထင်ရှားပြမှု၊] တစ်နေရာ၌ အချင်းချင်း ပြောကြ ကဲ့ရဲ့ကြရုံ မက ဟိုအရပ် ဒီအရပ် နဲ့သွားအောင် စပ်ရာ စပ်ရာ၌ မကောင်းသတင်း ပြောမှုသည် “ဝိပါစေန္တိ” မည်၏။ [ဝိပါစေ-အပြစ်ကို ကျယ်ပြန့်စေသည်။]

အာဂတော-ရောက်လာပြီ၊ သဗ္ဗေ-အလုံးစုံကုန်သော သဗ္ဗယေ-သုဗ္ဗည်း
 ဆရာကြီး၏ တပည့်တို့ကို၊ နေတွာန-ဆောင်ယူပြီး၍၊ (ပြီးနောက်၊)
 ဒါနိ-၌၊ ကံ-အဘယ်သူ့ကို၊ နယိဿတိ-ဆောင်ယူလိမ့်ဦးမည်နည်း?။
 [ကံသု၌ “သု”သည် အနက်မရှိသော နိပါတ်။]

ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဥဇ္ဈာယန္တာနံ-အောက်တန်းစားဟု၊ အသိအမှတ်ပြုလျက်၊
 ကြည့်ရှုကြကုန်သော၊ ဝါ-အယုတ်သဘော၊ နှုတ်ဖြင့် မပြောဘဲ၊ တွေးတော
 ကြံစည်ကြကုန်သော၊ (ကဲ့ရဲ့ကြကုန်သော၊) ခိယုန္တာနံ-အပြစ်ကိုပြု၊ ရှုတ်ချကြ
 ကုန်သော၊ ဝိပါစေန္တာနံ-ရပ်တကာနဲ့၊ စပ်ရာဖြန့်လျက်၊ အပြစ်ကို ကျယ်ပြန့်စေကြ
 ကုန်သော၊ တေသံ မနုဿာနံ-ထိုလူတို့၏၊ (ဝစနံ-စကားကို၊) အသောသု-
 ကြားကြကုန်ပြီ၊ အထ-၌၊ တေ ဘိက္ခု၊ ဘဂဝတော-အား၊ ဧတမတ္ထံ-ဤ
 အကြောင်းကို၊ အာရောစေသု-လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ဘိက္ခဝေ၊ သော သဒ္ဓေါ-
 ထို ကဲ့ရဲ့သံသည်၊ စိရံ-ကြာရှည်စွာ၊ န ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လိမ့်မည်မဟုတ်၊ သတ္တာဟ
 မေဝ-ခုနစ်ရက်ပတ်လုံးသာ၊ ဘဝိဿတိ-မည်၊ သတ္တာဟဿ-၏၊ အစ္စယေန-
 လွန်ရာ အခါ၌၊ အန္တရဓာယိဿတိ-ကွယ်ပျောက်လိမ့်မည်၊ ဘိက္ခဝေ၊ တေနဟိ-
 ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ ယေ-အကြင် လူတို့သည်၊ တုမေ-တို့ကို၊ ဣမာယ ဂါထာယ-
 ဖြင့်၊ စောဒေန္တိ (ကိ?)၊ “အာဂတော ခေါ၊ ပေ၊ နယိဿတိ” တိ-ဟူ၍၊ (စောဒေန္တိ)၊
 တေ-ထို လူတို့ကို၊ တုမေ-တို့သည်၊ (သင်တို့က၊) ဣမာယ ဂါထာယ၊
 ပဋိစောဒေထ-ပြန်၍ စောဒနာကြကုန်လော့၊ (ပြန်၍ အပြစ်တင်ကြကုန်လော့၊
 ကိ-အဘယ်သို့ အပြစ်တင်မည်နည်း?)၊ “နယန္တိ၊ ပေ၊ ဝိဇာနတ”န္တိ-ဟူ၍၊
 (ပဋိစောဒေထ)၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ဂါထာအနက်။ ။ မဟာဝိရာ-ကြီးမြတ်သော လုံ့လရှိတော်မူကုန်သော၊
 တထာဂတာ-ဘုရားရှင်တို့သည်၊ သဒ္ဓမ္မေန-သူတော်ကောင်းတရားဖြင့်၊
 (သူတော်ကောင်းတရားနှင့် အညီ၊) ဝေ-စင်စစ်၊ နယန္တိ-ဆောင်ယူတော်
 မူကြကုန်၏၊ ဓမ္မေန-ဖြင့်၊ (တရားနှင့်အညီ၊) နယမာနာနံ-ဆောင်ယူ
 တော်မူကြသော ဘုရားရှင်တို့၌၊ ဝါ-တို့ကို၊ ဝိဇာနတံ-(တရားနှင့်အညီ
 ဆောင်ယူတော်မူကြ၏ဟု) သိသူတို့၏ (သန္တာန်၌)၊ ကာ-အဘယ်သို့
 သော၊ ဥဿုယာ-ငြူစုခြင်းသည်၊ (ဟောတိ-ဖြစ်နိုင်ပါတော့အံ့နည်း?)၊
 တစ်နည်း၊ ကာ ဥဿုယာ-အဘယ်မှာ ငြူစုပါတော့အံ့နည်း?။

တေန ခေါ် ပန သမယေန ।ပေ၊ သကျပုတ္တိယာ-သာကိဝင်မင်းသား
ဘုရားသားတော် ဖြစ်ကုန်သော၊ သမဏာ-တို့သည်၊ ဓမ္မေန-ဖြင့်၊ နေန္တိ ကိရ-
ဆောင်ယူကုန်သတဲ့၊ အဓမ္မေန-မတရားသဖြင့်၊ နော နေန္တိ ကိရ-မဆောင်ယူကြ
ဘူးတဲ့၊ ဣတိ-ဤသို့ သိ၍၊ ပေ၊ အန္တရဗာယိ-ပြီ။

သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနပဗ္ဗဇ္ဇာကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

စတုတ္ထဘာဏဝါရော-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

၁၅-ဥပဇ္ဈာယဝတ္တကထာ

၆၄။ တေန ခေါ် ပန သမယေန-၌၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ အနုပဇ္ဈာယကာ-
ဥပဇ္ဈာယ် မရှိကုန်သည်၊ အနာစရိယကာ-ဆရာ မရှိကုန်သည်၊ အနောဝဒိယမာနာ-
မဆုံးမအပ်ကုန်သည်၊ (အဆုံးအမ မခံရကုန်သည်၊) အနနုသာသိယမာနာ-
မသွန်သင်အပ်ကုန်သည်၊ (သွန်သင်လမ်းပြ မခံရကုန်သည်၊ ဟုတွာ၊) ဒုန္နိဝတ္ထာ-
မကောင်းသဖြင့် ဝတ်အပ်သော သင်းပိုင်ရှိကုန်သည်၊ ဒုပ္ပာရတာ-မကောင်းသဖြင့်
ရမ်းအပ်၊ ရုံအပ်သော ဧကသီ ရှိကုန်သည်၊ အနာကပ္ပသမ္ပန္နာ-ရဟန်းတို့၏
သွားပုံ စသော အမူအရာနှင့် မပြည့်စုံကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပိဏ္ဍာယ စရန္တိ၊
မနုဿာနံ-တို့၏၊ ဝါ-တို့သည်၊ ဘုဉ္ဇမာနာနံ-စားနေကုန်စဉ်၊ ဥပရိဘောဇနေပိ-
ဘောဇဉ်၏ အထက်၌လည်း၊ (ထမင်းပွဲ၏ အထက်၌လည်း၊) ဥတ္တိဋ္ဌပတ္တံ-
ဆွမ်းခံဖို့ရာ ယူလာအပ်သော သပိတ်ကို၊ ဝါ-စားကြွင်း ရှိသည်ဟု လူတို့ ထင်မှတ်
အပ်သော သပိတ်ကို၊ ဥပနာမေန္တိ-ကပ်၍ ညွတ်စေကြကုန်၏၊ တစ်နည်း၊ ဥပရိ
ဘောဇနေပိ-၌လည်း၊ ဥတ္တိဋ္ဌ-ဆွမ်းကို ရည်မှတ် ရပ်ပြီး၍၊ ပတ္တံ-ကို၊ ဥပနာမေန္တိ၊
[နောက်နောက် ဝါကျတို့၌ နည်းတူပေးပါ၊] ဥပရိခါဒနိယေပိ-ခဲဖွယ်၏ အထက်၌
လည်း၊ ပေ၊ ဥပရိသာယနိယေပိ-သာယာဖွယ် (လျက်ဖွယ်)၏ အထက်၌လည်း၊
၊ပေ၊ ဥပရိပါနိယေပိ-သောက်ဖွယ်၏ အထက်၌လည်း၊ပေ၊ သာမံ-ကိုယ်တိုင်၊
သူပဗ္ဗိ-ဟင်းကိုလည်းကောင်း၊ သြဒနဗ္ဗိ-ဆွမ်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝိညာပေတွာ-
မိမိအလိုရှိကြောင်းကို သိစေ၍၊ (တောင်း၍၊) ဘုဉ္ဇန္တိ-စားကုန်၏၊ ဘတ္တဂ္ဂေပိ-
ဆွမ်းစားကျောင်း၌လည်း၊ ဥစ္စာသဒ္ဓါ-အထက်သို့ မြင့်တက်သော အသံရှိကုန်သည်၊

မဟာသဒ္ဒါ-ဘေးသို့ ကျယ်ပြန့်သောအသံရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဝိဟရန္တိ၊ မနုဿာ ဥဇ္ဈာယန္တိ၊ ဟေ၊ (ကိ?)၊ “ကထံ ဟိ” - အဘယ့်ကြောင့်၊ သကျပုတ္တိယာ၊ သမဏာ-တို့သည်၊ ဟေ၊ စရိဿန္တိ နာမ-လှည့်လည်ကြကုန် သနည်း?၊ မနုဿာနံ၊ ဟေ၊ ဥပနာမေဿန္တိ နာမ-ညွတ်စေကြကုန်သနည်း၊ သာမံ၊ ဟေ၊ ဘုဒ္ဓိဿန္တိ နာမ-စားကြကုန်သနည်း၊ ဘတ္တဂ္ဂေပိ၊ ဟေ၊ ဝိဟရိဿန္တိ နာမ-နေကြကုန် သနည်း?၊ ဗြာဟ္မဏဘောဇနေ-ဗြာဟ္မဏတို့ကို ထမင်းကျွေးရာ အရပ်၌၊ ဗြာဟ္မဏာ သေယျထာပိ-ဗြာဟ္မဏတို့ကဲ့သို့ပါတကား”၊ ဣတိ-ဤသို့ ကဲ့ရဲ့ ရှဲ့ချ အပြစ်ကို ကျယ်ပြန့်စေကြကုန်၏။

ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဥဇ္ဈာယန္တာနံ-ကုန်သော၊ ဟေ၊ တေသံ မနုဿာနံ-တို့၏၊ (ဝစနံ-ကို)၊ အဿောသုံ၊ ယေ တေ ဘိက္ခု-အကြင် ရဟန်းတို့သည်၊ အပ္ပိစ္ဆာ-ပစ္စည်းလေးပါးတို့၌ နည်းသော အလိုရှိကုန်၏၊ ဝါ-အလိုမရှိကုန်၊ သန္တုဋ္ဌာ-ပစ္စည်းလေးပါးတို့၌ နှစ်သက်ရောင့်ရဲကုန်၏၊ လဇ္ဇိနော-မကောင်းမှုမှ ရှက်ခြင်း ရှိကုန်၏၊ ကုက္ကုစ္စကာ-ဝိနယကုက္ကုစ္စ ရှိကုန်၏၊ သိက္ခာကာမာ-သိက္ခာသုံးပါးကို လိုလားကုန်၏၊ တေ-ထို ရဟန်းတို့သည်၊ ဥဇ္ဈာယန္တိ၊ ဟေ၊ ကထံ ဟိ-ကြောင့်၊ ဟေ၊ ဝိဟရိဿန္တိ နာမ-ကုန်သနည်း?၊ ဣတိ-ကုန်၏၊ ဟေ၊ အာရောစေသုံ-လျှောက်ကြကုန်ပြီ။

အထ ခေါ-၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဧတသ္မိံ နိဒါနေ-ဤ အကြောင်းကြောင့်၊ ဧတသ္မိံ ပကရဏေ-ဤ အရာကြောင့်၊ (ရဟန်းတို့၏ ဒုန္နိဝတ္ထ၊ ဒုပ္ပာရတ၊ အနာကပ္ပသမ္ပန္န ဖြစ်လျက် ဆွမ်းခံလှည့်လည်ခြင်းစသော ဤ အကြောင်းအရာ ကြောင့်)၊ ဘိက္ခုသံဃံ-ရဟန်းအပေါင်းကို၊ သန္နိပါတာပေတွာ-အတူတကွ ပေါင်းဆုံ ကျရောက်စေပြီး၍၊ ဝါ-စည်းဝေးစေပြီး၍၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ပဋိပုစ္ဆိ-မေးတော်မူပြီ။

၁။ ကထံ ဟိ နာမ။ ။ ကထံ ဟိ နာမနှင့် ယှဉ်ရာ၌ အတိတ်အနက်ဝယ် အနာဂတ်ဝိဘတ် သက်ရပုံကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ၊ ဒုတိယအုပ်၊ စာမျက်နှာ (၁၄၅)၌လည်းကောင်း၊ ကြိယာပုဒ်ကို နာမသဒ္ဒါနှင့် တွဲ၍ အနက်ပေးပုံကို စာမျက်နှာ (၂၇၅)၌လည်းကောင်း ပြထားပြီ၊ မြန်မာများကလည်း ဤသို့ ကဲ့ရဲ့ရာဝယ် အတိတ်ပင် ဖြစ်သော်လည်း အနာဂတ် စကားလုံးဖြင့် သုံးကြ၏၊ ဥပမာ-“သူတို့ ဘာပြုလို့ အချိန်မတော် သွားကြပါလိမ့်?၊ သူ ငါမသိဘဲ ဘာပြုလို့ စားပါလိမ့်” စသည်တည်း၊ ထို “လိမ့်”ဟူသော စကားသည် အတိတ်၌ သုံးထားအပ်သော စကားတည်း။

(ကိ?)၊ “ဘိက္ခဝေ-ဘိက္ခုတို့၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဒုန္နိဝတ္တာ ၊ပေ၊ စရန္တိ ကိရ-
 လှည့်လည်ကုန်သတဲ့ဟု ကြားရသည်ကား၊ သစ္စံ-မှန်သလော၊ မနုဿာနံ ၊ပေ၊
 ဥပနာမေန္တိ ကိရ-ညွတ်စေကြကုန်သတဲ့ဟု ကြားရသည်ကား၊ သစ္စံ-လော?၊
 သာမံ ၊ပေ၊ ဘုဉ္ဇန္တိ ကိရ-စားကြကုန်သတဲ့ဟု ကြားရသည်ကား၊ သစ္စံ-လော?၊
 ဘတ္တဂ္ဂေပိ ၊ပေ၊ ဝိဟရန္တိ ကိရ-နေကြကုန်သတဲ့ဟု ကြားရသည်ကား သစ္စံ-
 လော?” ဣတိ-ဤသို့ မေးတော်မူပြီ။ “ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရား၊ သစ္စံ-မှန်ပါ၏။”
 ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ကုန်ပြီ။

ဗုဒ္ဓေါ-သော၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဝိဂရဟိ-ကဲ့ရဲ့တော်မူပြီ၊ (ကိ?)၊ “ဘိက္ခဝေ-
 တို့၊ မောဃပုရိသာနံ-ဈာန် မဂ် ဖိုလ် မမှီး အချည်းနှီးသော ယောက်ျားဖြစ်ကုန်
 သော၊ တေသံ-ထို ရဟန်းတို့၏၊ (ကမ္မံ-အလုပ်သည်၊) အနန္တဝိကံ-ရဟန်း
 အဖြစ်ကို ပြုတတ်သော ဟိရိ သြတ္တပ္ပ အစရှိသောတရား၊ မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်
 သာသနာတော်တို့၏ အရိပ်အရောင်ဖြစ်သော သုန္ဒရတာဂုဏ်သို့ အစဉ်မလိုက်၊
 ဝါ-မလျှောက်ပတ်၊ (အနန္တဝိကတ္တာ-ကြောင့်၊) အနုလောမိကံ-ရဟန်းအဖြစ်ကို
 ပြုတတ်သော ဟိရိ သြတ္တပ္ပ အစရှိသောတရား၊ မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် သာသနာတော်
 တို့အား လျော်စွာ မဖြစ်၊ ဝါ-မလျော်၊ (အနုလောမိကတ္တာ-ကြောင့်၊) အပ္ပဋိရူပံ-
 ရဟန်းအဖြစ်ကို ပြုတတ်သော ဟိရိ သြတ္တပ္ပ အစရှိသောတရား၊ မဂ် ဖိုလ်
 နိဗ္ဗာန် သာသနာတော်နှင့် တူသောသဘောမရှိ၊ ဝါ-မသင့်တော်၊ (အပ္ပဋိရူပတ္တာ-
 ကြောင့်၊) အဿာမဏကံ-ရဟန်းတို့၏ အလုပ်မဟုတ်၊ (အဿာမဏကတ္တာ-
 ကြောင့်၊) အကပ္ပိယံ-ရဟန်းတို့အား မအပ်၊ (အကပ္ပိယတ္တာ-ကြောင့်၊) အကရဏီယံ-
 ရဟန်းတို့သည် မပြုသင့် မပြုထိုက်၊ [အနန္တဝိကံ စသော ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို
 သုဒိန္နကဏ္ဍ အဋ္ဌကထာ၌ ပြခဲ့ပြီ။] ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ကထံ ဟိ-ကြောင့်၊ တေ
 မောဃပုရိသာ-တို့သည်၊ ပေ၊ ဝိဟရိဿန္တိ နာမ-ကုန်သနည်း?၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊
 ဧတံ-ဤ အလုပ်သည်၊ အပ္ပသန္နာနံ-သာသနာတော်၌ မကြည်ညိုသေးသူတို့၏၊
 ပသာဒါယ ဝါ-ကြည်ညိုခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ပသန္နာနံ-သာသနာတော်၌
 ကြည်ညိုပြီးသူတို့၏၊ ဘိယျောဘာဝါယ ဝါ-ကြည်ညိုခြင်း၏ လွန်စွာဖြစ်ခြင်းငှာ
 လည်းကောင်း၊ ဝါ-အကြည်ညို တိုးပွားခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ န-မဖြစ်၊ ဘိက္ခဝေ၊
 အထ ခေါ-စင်စစ်ကား၊ ဧတံ-ဤ အလုပ်သည်၊ အပ္ပသန္နာနံ-တို့၏၊ အပ္ပသာဒါယ
 စ-မကြည်ညိုခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ပသန္နာနံ-ကုန်သော၊ ဧကစ္စာနံ-အချို့သော
 ပုထုဇဉ်တို့၏၊ အညထတ္တာယ စ - ကြည်ညိုခြင်းမှ တစ်ပါးသော အပြား၏

ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဝိပုဋ္ဌိသာရအကျိုးတရားလည်းကောင်း၊ (ဟောတိ)။” ဣတိ-ဤသို့ ကဲ့ရဲ့တော်မူပြီ။

အထ-ထိုမှ နောက်၌၊ ဘဂဝါ၊ တေ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ အနေကပရိယာယေန- တစ်ပါးမက များစွာသော အကြောင်းဖြင့်၊ ဝါ - ပရိယာယ် အမျိုးမျိုးဖြင့်၊ ဒုဗ္ဘရတာယ ^၁ - မိမိသည်လည်းကောင်း၊ ဒါယကာတို့သည်လည်းကောင်း ခဲယဉ်းသဖြင့် ဆောင်ရွက်အပ်သော ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ အသံဝရ ^၂ ၏လည်းကောင်း၊ ဒုပ္ပေသတာယ-မိမိသည်လည်းကောင်း၊ ဒါယကာ တို့သည်လည်းကောင်း၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် မွေးမြူအပ်သော ကိုယ်စိတ် နှစ်ပါး၏

အမှာ။ ။ ယခုပြမည့် အဓိပ္ပာယ်များကို ပါရာဇိကဏဘာသာဋီကာ၊ သုဒိန္န ကဏ္ဍမှ လျော်သလို ယူထားပါသည်။ ဝစနတ္ထကို ထို၌ ကြည့်ပါ။ “ဒုဗ္ဘရတာ” စသည်၌ “ဒုဗ္ဘရ”အရ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရသော်လည်း ကိုယ်နှင့်စိတ်ကို အရကောက်ရပုံကို ထို၌ ပြခဲ့ပြီ။

၁။ ဒုဗ္ဘရတာယ၊ ဒုပ္ပေသတာယ။ ။ သူ၏ စားဝတ်နေရေး တာဝန်ကို ဆောင်နေရသည်မှာ လွန်စွာ ကြီးလေးသောကြောင့် ခဲယဉ်းသဖြင့် ဆောင်ရွက် မွေးမြူ အပ်သော ကိုယ်စိတ် နှစ်ပါးကို “ဒုဗ္ဘရ၊ ဒုပ္ပေသ”ဟု ခေါ်၏။ ထို ဒုဗ္ဘရ၊ ဒုပ္ပေသ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ (ဒုဗ္ဘ-ရတာ)ဟူသည် အစားအသောက် စသည်၌ ဇီဇာကြောင်ခြင်း (ကြေး (ဂျိုး)များခြင်း) တည်း။ ထို ဇီဇာကြောင်ခြင်း၏ အကြောင်းရင်းမှာ အသံဝရတည်း။ ထို့ကြောင့် “ဒုဗ္ဘရတာ”အရ ဇီဇာကြောင်ခြင်းကို မုချ၊ အသံဝရကို ဖလူပစာရအားဖြင့် ကောက်ပါ။

၂။ အသံဝရ။ ။ သံဝရ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်တရားကို “အသံဝရ”ဟု ခေါ်၏။ ထို သံဝရကား ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်ထိန်းခြင်း၊ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလဖြင့် သတိထားခြင်း၊ အအေး အပူ - အကောင်း မကောင်းကို သည်းခံခြင်း (ခန္တီ)၊ ကာမဝိတက် စသည်ကို ပယ်နိုင်အောင် ကြိုးစားခြင်း (ဝီရိယ)၊ တဏှာ ဒိဋ္ဌိ ဒုစ္စရိတ အဝိဇ္ဇာတို့ကို ဖြတ်တတ်သောဉာဏ်ဟု ငါးမျိုးရှိ၏။ ထို ငါးမျိုး၏ မရှိခြင်း (မဖြစ်ခြင်း) ကို “အသံဝရ”ဟု ခေါ်၏။ ဤ အသံဝရကြောင့်ပင် ယခုအခါ သာသနာတော်ကြီး ဆုတ်ယုတ်နေပါသည်။

ဆောင်ရွက်၊ မွေးမြူနိုင်ခဲ့ပုံ။ ။ မိမိကိုယ်၊ မိမိစိတ်ကို တရားဖြင့် ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်မှု၊ သည်းခံမှု-သံဝရ မရှိသူသည် အချဉ်ရလျှင် အချို့ရာတတ်၏။ အိမ်တစ်အိမ် မှ ရအပ်သော ဆွမ်းနှင့် ဟင်းကို အခြား တစ်နေရာ ရောက်လျှင် သွန်ပစ်တတ်၏။

ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ အသံဝရ၏လည်းကောင်း၊ မဟိစ္ဆတာယ ၃ -ပစ္စည်းလေးပါး တို့၌ များသော အလိုရှိသော ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ အသံဝရ၏ လည်းကောင်း၊ အသန္တုဋ္ဌိတာယ-ပစ္စည်းလေးပါးတို့၌ နှစ်သက် ရောင့်ရဲခြင်း မရှိသော ကိုယ်စိတ် နှစ်ပါး၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ အသံဝရ၏လည်းကောင်း၊ သင်္ဂဏိကာယ ၄ -အပေါင်းအဖော် ကိလေသာတို့နှင့် ပေါင်းသင်းနေထိုင်ခြင်း၏ လည်းကောင်း၊ ဝါ-ပေါင်းသင်း နေထိုင်ကြောင်း အသံဝရ၏လည်းကောင်း၊ ကောသဇ္ဇဿ ၅ - ပျင်းရိသော ကိုယ်စိတ် နှစ်ပါး၏လည်းကောင်း၊ ဝါ -

ဤ နည်းအားဖြင့် သူ့စိတ်တိုင်းကျ မရနိုင်သောကြောင့် မကျေမနပ်နှင့် အငတ်ခံရ တတ်၏။ ဤကား မိမိကို မိမိ ဆောင်ရွက်၊ မွေးမြူဖို့ ခဲယဉ်းပုံတည်း။ တချို့ ကိုယ်တော်ကား ဒကာ၊ ဒကာမတို့က ဆွမ်းကောင်း၊ ဟင်းကောင်း လောင်း လှူသော် လည်း မျက်နှာ ကြည်ကြည်လင်လင် မရှိ၊ မျက်မှောင်ကုတ်လျက် မကျေနပ်သော အမူအရာကို ပြတတ်၏။ ထို အလှူရှင်တို့၏ မျက်မှောက်မှာပင် (သဒ္ဓါ ပျက်ချင် ပျက်ပစေဟူသော စိတ်ထားဖြင့်) လူ၊ သာမဏေတို့အား ပေးလိုက်တတ်၏။ ထို ကိုယ်တော်သည် ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမတို့ အကိုးကွယ်ခက်၊ တာဝန်ဆောင်ဖို့ ခက်သော “ဒုပ္ပရ၊ ဒုပ္ပောသ” တည်း။

၃။ မဟိစ္ဆတာယ၊ အသန္တုဋ္ဌိတာယ။ ။ ပစ္စည်းလေးပါးတို့၌ များသော အလို ရှိသော၊ မကျေနပ် မရောင့်ရဲနိုင်သော ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါးသည် “မဟိစ္ဆ၊ အသန္တုဋ္ဌိ” မည်၏။ ထို၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော အတိလောဘသည်လည်းကောင်း၊ ထို၏ အကြောင်းရင်း ဖြစ်သော အသံဝရသည်လည်းကောင်း၊ “မဟိစ္ဆတာ၊ အသန္တုဋ္ဌိတာ” မည်၏။ အသံဝရ ဟူသည်လည်း လောဘကို မထိန်းသိမ်းနိုင်အောင် သီလပျက်မှု စသည်များတည်း။

၄။ သင်္ဂဏိကာယ။ ။ “သင်္ဂဏိကာ”ဟူသည် အပေါင်းအဖော်တို့နှင့် ပျော်ပျော်ပါးပါး ရောရောနှောနှော နေခြင်းဟူသော ဂဏသင်္ဂဏိကာ၊ တစ်ပါးတည်း နေစေကာမူ ကာမ၊ ဗျာပါဒ၊ ဝိဟိသာ-ဝိတက်တို့ကို ကြံစည်၍ နေခြင်းဟူသော ကိလေသသင်္ဂဏိကာတည်း။ [ဤ သင်္ဂဏိကာဖြင့် ကာယဝိဝေက၊ စိတ္တဝိဝေက မရှိခြင်းကို ပြတော်မူသည်။] ဤ၌ကား အသံဝရကို ဖလူပစာရအားဖြင့် ယူပါ။

၅။ ကောသဇ္ဇဿ။ ။ ကာမဝိတက် စသည်တို့၏ အလိုသို့ လိုက်လျက်-ဝီရိယ ကင်း၍ ညံ့ဖျင်း ပေါ့လျော့သော ပမာဒတရားဖြင့် နေသူကို “ကုသိတ-ကုသိုလ်ကိစ္စ၌ စက်ဆုတ်အပ်စွာ ဆုတ်နစ်သူ=ပျင်းရိသူ” ဟု ခေါ်၏။ [ကာမစ္ဆန္တုဗျာပါဒဝိဟိသာဝိတက္က ဝသိတာယ ကုသိတံ၊-ဓမ္မပဒဋ္ဌကထာ၊ ယမကဝဂ်၊ မဟာကာဠတ္ထေရဝတ္ထု၊] ထို ကုသိတ (ကုသိဒ)၏ ဖြစ်ကြောင်း အကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်ကိုလည်းကောင်း၊ ထို၏ အကြောင်းရင်း ဖြစ်သော အသံဝရကိုလည်းကောင်း “ကောသဇ္ဇ”ဟု ခေါ်သည်။

ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ သံဝရ၏လည်းကောင်း၊ အဝဏ္ဏံ-ဂုဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်အဖြစ်ကို၊ ဘာသိတွာ-မိန့်တော်မူပြီး၍၊ အနေကပရိယာယေန-ဖြင့်၊ သုဘရတာယ ၁-မိမိသည်လည်းကောင်း၊ ဒါယကာတို့သည်လည်းကောင်း လွယ်ကူစွာ ဆောင်ရွက်အပ်သော ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ သံဝရ၏ လည်းကောင်း၊ သုပေါသတာယ-မိမိသည်လည်းကောင်း၊ ဒါယကာ တို့သည်လည်း ကောင်း၊ လွယ်ကူစွာ မွေးမြူအပ်သော ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ သံဝရ၏လည်းကောင်း၊ အပ္ပိစ္ဆဿ-ပစ္စည်းလေးပါးတို့၌ အလိုမရှိသော ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး၏လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ သံဝရ၏လည်းကောင်း၊ သန္တုဋ္ဌဿ-ပစ္စည်းလေးပါးတို့၌ နှစ်သက်ရောင့်ရဲသော ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး၏လည်းကောင်း၊ ဝါ-၏လည်းကောင်း၊ သလ္လေခဿ ၂- ကိလေသာတို့ကို နည်းပါးအောင်ခြစ်ပစ်တတ်သော ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး၏လည်း ကောင်း၊ ဝါ-၏လည်းကောင်း၊ ဓုတဿ-ကိလေသာတို့ကို အကြွင်းမဲ့ ခါချတတ် သော ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး၏လည်းကောင်း၊ ဝါ-၏လည်းကောင်း၊ ပါသာဒိကဿ ၃-

၁။ သုဘရတာယ စသည်။ ။ “သုဘရ” စသည် ဖြစ်ပုံကို “ဒုပ္ပရ” စသည်၏ ပြောင်းပြန်အားဖြင့် သိပါ။ “သုဘရတာ” စသော ပုဒ်တို့၏အရ သံဝရကို ဖလူပစာရ အားဖြင့် ကောက်ပါ။ “အပ္ပိစ္ဆဿ” စသည်၌ ဘာဝပစ္စည်း မပါသော်လည်း သံဝရကို အရကောက်ရသောကြောင့် အထက်ပါအတိုင်း အနက်ပေးပါသည်။ သို့မဟုတ် ကရဏသာဓိ ကြံ၍သော်လည်း “အပ္ပိစ္ဆဿ-ပစ္စည်းလေးပါးတို့၌ အလိုမရှိကြောင်း သံဝရ၏” ဤသို့ စသည်ဖြင့် အနက်ပေးပါ။

၂။ သလ္လေခဿ, ဓုတဿ။ ။ ကိလေသာတို့ကို နည်းပါးအောင် ခြစ်ပစ် တတ်သော ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါးကို “သလ္လေခဿ” ဟုလည်းကောင်း၊ နည်းပါးအောင်သာ မက အကြွင်းအကျန် မရှိအောင် လှုပ်ခါချတတ်သော ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါးကို “ဓုတဿ” ဟုလည်းကောင်း ခေါ်၏။ ထို၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော သံဝရကို ဖလူပစာရအားဖြင့် ကောက်ပါ။

၃။ ပါသာဒိကဿ။ ။ ပါသာဒိက၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အပါသာဒိကသည် ကာယဝါစာ အပါသာဒိက, စိတ္တအပါသာဒိကဟု နှစ်မျိုးရှိ၏။ ထိုတွင် ကာယဒုစရိုက်, ဝစီဒုစရိုက်များသည် ကာယဝါစာအပါသာဒိကတည်း၊ ကာမဝိတက်စသော အကုသလ ဝိတက် သုံးပါးသည် စိတ္တအပါသာဒိကတည်း၊ ထို့ကြောင့် ကာယဒုစရိုက်, ဝစီဒုစရိုက်

ကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော ကိုယ်စိတ် နှစ်ပါး၏လည်းကောင်း၊ ဝါ-
 ဝါ-၏လည်းကောင်း၊ အပစယဿ ။ -ကိလေသာတို့ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော
 ကိုယ်စိတ် နှစ်ပါး၏လည်းကောင်း၊ ဝါ-၏လည်းကောင်း၊ ဝီရိယာရမ္ဘဿ-ဝီရိယကို
 အားထုတ်သော ကိုယ်စိတ် နှစ်ပါး၏လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကိုယ်စိတ် နှစ်ပါး၏
 ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ သံဝရ၏လည်းကောင်း၊ ဝဏ္ဏံ-ဂုဏ်ကို၊ ဘာသိတွာ-မိန့်တော်
 မူပြီး၍၊ ဘိက္ခူနံ-တို့အား၊ တဒနုစ္ဆဝိကံ-ထို ပညတ်တော်မူအပ်လတ္တံ့သော
 သိက္ခပုဒ်အား လျှောက်ပတ်သော၊ [ကံကို ပညတ်တော်မူရာ၌ “ထို ပညတ်တော်
 မူအပ်လတ္တံ့သော ကံအား လျှောက်ပတ်သော” ဟု ဆိုပါ။] တစ်နည်း၊ တဒနုစ္ဆဝိကံ-
 ထို ဟောတော်မူအပ်ပြီးသော သံဝရအား လျော်သော၊ ဓမ္မိ-တရားရှိသော၊ ကထံ-
 စကားကို၊ ကတွာ-၍၊ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ အာမန္တေသိ-မိန့်တော်မူပြီ၊ (ကိ?)။ [ဤ
 အမေး၏ အဖြေသည် သဒ္ဓိဝိဟာရိကဝတ် အဆုံးမှ ပြီးဆုံးလိမ့်မည်။]

၆၅။ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဥပဇ္ဈာယံ-ဥပဇ္ဈာယံကို၊ (ဥပဇ္ဈာယံ၏ အဖြစ်ကို၊)
 (ဂဟေတု-စိတ်ဖြင့် မှတ်ယူခြင်းငှာ၊) အနုဇာနာမိ-ခွင့်ပြုတော်မူ၏၊ [ဤဝါကျ၌
 မှတ်ဖွယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။] ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဥပဇ္ဈာယော-သည်၊
 သဒ္ဓိဝိဟာရိကမိ-ဥပဇ္ဈာယံယူ၊ အတူနေတပည့် အပေါ်၌၊ ပုတ္တစိတ္တံ-သား၌
 ဖြစ်သော စိတ်ကို၊ ဥပဋ္ဌပေဿတိ-ကပ်၍ တည်စေလိမ့်မည်၊ (ဖြစ်စေလိမ့်မည်၊)
 သဒ္ဓိဝိဟာရိကော-သည်၊ ဥပဇ္ဈာယမိ-၌၊ ပိတုစိတ္တံ-အဖ၌ဖြစ်သော စိတ်ကို၊
 ဥပဋ္ဌပေဿတိ- မည်၊ ဧဝံ- သို့၊ (ဤနည်းအားဖြင့်၊) တေ- ထို ဥပဇ္ဈာယံနှင့်

မဖြစ်အောင် အကုသလဝိတက် သုံးပါး၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော နေက္ခမ္မ၊ အဗျာပါဒ၊
 အဝိဟိံသာဝိတက် ဖြစ်အောင် ကြိုးစားနေသော ကိုယ်နှင့် စိတ်ကို “ပါသာဒိက-
 ကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော ကိုယ် စိတ်” ဟု မှတ်ပါ။ [သံဝရကို ဖလူပစာရ
 အားဖြင့် ကောက်။]

၁။ အပစယဿ၊ ဝီရိယာရမ္ဘဿ။ ။ ကိလေသာတို့ကို ဖျက်ဆီးကြောင်း
 နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှာ ကြိုးစားနေသော ကိုယ်နှင့် စိတ်ကို “အပစယဿ” ဟုလည်းကောင်း၊
 ဝီရိယာရမ္ဘဿဝတ္ထု ရှစ်ပါးနှင့်အညီ ကြိုးစားနေသော ကိုယ်နှင့်စိတ်ကို “ဝီရိယာရမ္ဘဿ”
 ဟုလည်းကောင်း ခေါ်၏။ [ဝီရိယာရမ္ဘ ဝတ္ထုရှစ်ပါးကို အဋ္ဌက အင်္ဂုတ္တရ၊ ဒုတိယ-
 ပဏ်၊ ၈-ဝဂ်၊ ၁၀-သုတ်၌ ကြည့်ပါ။]

သဒ္ဓိဝိဟာရိကတို့သည်၊ အညမညံ-အချင်းချင်း၊ သဂါရဝါ ^၁ -ရိသေလေးစားခြင်း နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သည်၊ (တပည့်က ရိသေလေးစားခြင်း၊ ဆရာက ဂရုစိုက်ခြင်း နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သည်၊ သပ္ပတိဿာ-မှီခိုအားထား ကိုးစားခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သည်၊ **တစ်နည်း**၊ သပ္ပတိဿာ-မှီခိုအားထားအပ်သူနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သည်၊ (မှီခိုအပ်သော ဆရာ၊ အားထားအပ်သော တပည့်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သည်၊) သဘာဂဝုတ္တိကာ-သဘောတူသော အသက်မွေးမှု ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဝိဟရန္တာ-နေကုန်လတ်သော်၊ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ-တရားသဖြင့် ဆုံးမရာ ဤ သာသနာတော်၌၊ ဝုဒ္ဓိံ-(သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာအားဖြင့်) ကြီးပွား ခြင်းသို့၊ ဝိရုဇ္ဈိံ- စည်ပင်ခြင်းသို့၊ ဝေပုလ္လံ- ပြန့်ပြောကုန်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ အာပဇ္ဇိဿန္တိ- ရောက်ကုန်လိမ့်မည်။

ဘိက္ခဝေ ဧဝဉ္စ ပန-ဤသို့လျှင်၊ ဥပဇ္ဈာယော-ကို၊ ဂဟေတဗ္ဗော-ယူထိုက် ၏၊ ဧကံသံ၊ ဥတ္တရာသင်္ဂံ-ကို၊ ကရိတွာ-၍၊ **တစ်နည်း**၊ ဧကံသံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ၊ ကရိတွာ-လက်ကန်တော့တင်၍၊ ပါဒေ-ခြေတို့ကို၊ ဝန္တိတွာ-ရှိခိုး၍၊ ဥက္ကဋ္ဌိကံ- ဆောင့်ကြောင့်၊ နိသီဒိတွာ-ထိုင်၍၊ အဉ္စလိံ-လက်အုပ်ကို၊ ပဂ္ဂဟေတွာ-ချီးမြှောက် ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝစနိယော-ဆိုထိုက်သည်၊ အဿ-ဖြစ်၏၊ (ကိံ-အဘယ်သို့ ဆိုထိုက် သနည်း?)၊ **“ဥပဇ္ဈာယော မေ ပေ၊ ဟောဟိ”** တိ-ဟူ၍၊ (ဝစနိယော အဿ၊) [ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ မေ-တပည့်တော်၏၊ ဥပဇ္ဈာယော-အပြစ်ငယ် အပြစ်ကြီး၊ အသီးသီးကို၊ အနီးချဉ်းကပ်၊ ကြည့်ရှုသွန်သင်တတ်သော ဥပဇ္ဈာယ်သည်၊ ဟောဟိ- ဖြစ်တော်မူပါ၊] **“သာဟု-ကောင်း၏၊”** ဣတိ ဝါ-ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ **“လဟု-ပေါ့ပါ၏၊”** [ငါ့မှာ သင်၏ ဥပဇ္ဈာယ်ဖြစ်ဖို့ အရေး၌ ဝန်မလေးပါ၊ တာဝန်ပေါ့ပါ၏၊-ဟူလို၊] ဣတိ ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ **“ဩပါယိကံ- နည်းလမ်း၌ ယှဉ်ပါ၏၊”** [သင်၏ ဥပဇ္ဈာယ်ယူခြင်းသည် နည်းလမ်းကျပါ၏၊ နည်းလမ်းကျမှုကြောင့် သင်ဟာ ယနေ့မှ စ၍ ငါ၏တာဝန် ဖြစ်နေ၏၊-ဟူလို၊] ဣတိ ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ **“ပတိရူပံ-သင့်လျော်ပါ၏၊”** [သင်၏ ဥပဇ္ဈာယ် ယူခြင်းသည် သင့်လျော်ပါ၏၊ - ဟူလို၊] ဣတိ ဝါ - သော်လည်းကောင်း၊

၁။ သဂါရဝါ စသည်။ ။ ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီး၊ “ပတိဿော”ပုဒ်ကို ဋီကာ၌ ပတိ ပုဗ္ဗ+သူ ဓာတ်+အ ပစ္စည်းဖြင့် “ပတိဿဝနံ ပတိဿော”ဟု ပြ၍ “သပ္ပတိဿာ-ရှေးရှုနားထောင်ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သည်၊” ဟု ဖွင့်သေး၏၊ ထိုအနက်သည် တပည့်ဖြစ်သူတို့ အတွက်သာ ရသောကြောင့် “အညမညံ”ဟု ဟောတော်မူအပ်သော ဤနေရာနှင့် မလျော်ပါ။

“ပါသာဒိကေန-ကြည်ညိုခြင်းကို ဆောင်နိုင်သော ကိုယ်၊ နှုတ်၊ စိတ် အမှုအရာ ဖြင့်၊ သမ္မာဒေဟိ-သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ သုံးပါးသော သိက္ခာကို ပြီးစီးစေ လော့၊” ဣတိ ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ကာယေန-ကိုယ်ဖြင့်၊ ဝိညာပေတိ- သိစေအံ့၊ ဝါစာယ-နှုတ်ဖြင့်၊ ဝိညာပေတိ-အံ့၊ ကာယေန-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝါစာယ-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝိညာပေတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဥပဇ္ဈာယော-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဂဟိတော-ယူအပ်သည်၊ (ယူအပ်ရာရောက်သည်၊) ဟောတိ၊ ကာယေန၊ န ဝိညာပေတိ-အံ့၊ ပေ၊ ဂဟိတော န ဟောတိ။

၆၆။ ဘိက္ခုဝေ၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကေန-သည်၊ ဥပဇ္ဈာယမိ-ဥပဇ္ဈာယ်(အပေါ်)၌၊ သမ္မာ-စွာ၊ ဝတ္တိတဗ္ဗံ-ကျင့်ရာ၏၊ (ကျင့်ရမည်၊) တတြ-ထို “သမ္မာ ဝတ္တိတဗ္ဗံ” ဟူသော စကားရပ်၌၊ အယံ-ဤ မိန့်တော်မူအပ်လတ္တံ့ကား၊ သမ္မာဝတ္တနာ- ကောင်းစွာ ကျင့်ပုံတည်း၊ (ကျင့်နည်းတည်း။)

နံနက် စောစော၌ ပြုရမည့် ဝတ်များ။ ။ကာလသေဝ - စောစော၌ပင်၊ (အရုဏ်မတက်မီပင်) ဝုဠာယ-

ထ၍၊ ဥပါဟနာ-ဖိနပ်တို့ကို၊ သြမုဉ္ဇိတွာ-ချွတ်၍၊ ဧကံသံ ပေ၊ ဒန္တကဋ္ဌံ-ဒန်ပူ (တံပူ)ကို၊ ဒါတဗ္ဗံ-ပေးထိုက်၏၊ (ကပ်ထိုက်၏၊) မုခေါဒကံ-မျက်နှာသစ်ရေကို၊ ပေ၊ အာသနံ-နေရာကို၊ ပညပေတဗ္ဗံ-ခင်းထိုက်၏၊ ယာဂု-ယာဂုသည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဘာဇနံ-ခွက်ကို၊ ဓောဝိတွာ-ဆေး၍၊ ယာဂု-ကို၊ ဥပနာမေတဗ္ဗာ-(ဥပဇ္ဈာယ်၏) အနီးသို့ ညွတ်စေထိုက်၏၊ ဝါ-ကပ်ထိုက်၏၊ ယာဂု-ကို၊ ပီတဿ-သောက်ပြီးသော ဥပဇ္ဈာယ်အား၊ ဥဒကံ ဒတွာ ဘာဇနံ၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ-ပြန်ယူ၍၊ နိစံ-နိမ့်သည်ကို၊ ကတွာ-၍၊ [ရိုသေသောအားဖြင့် ကိုယ်ကို မတ်မတ်ကြီး မထားဘဲ နှိမ့်၍၊-ဟူလို၊] သာဓုကံ-ကောင်းမွန်စွာ၊ အပ္ပဋိဗံသန္ဓေန-မထိမခိုက်ဘဲ၊ ဓောဝိတွာ၊ ပဋိသာမေတဗ္ဗံ-သိုမှီး သိမ်းဆည်း ထိုက်၏၊ ဥပဇ္ဈာယမိ-သည်၊ ဝုဠိတေ-ထပြီးလတ်သော်၊ အာသနံ-ကို၊ ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗံ- ရုပ်သိမ်းထိုက်၏၊ သော ဒေသော-ထို အရပ်သည်၊ (ဥပဇ္ဈာယ်နေရာ ထို အရပ် သည်၊) ဥက္ကာပေါ-စွန့်ပစ်ထိုက်သော အမှိုက်အပေါင်းရှိသည်၊ (အမှိုက်ရှုပ်နေ သည်၊) သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ) သော ဒေသော-ကို၊ သမ္မဇ္ဇိတဗ္ဗာ- တံမြက်လှည်းထိုက်၏။

ဆွမ်းခံချိန်၌ ပြုရမည့်ဝတ်များ။ ။ ဥပဇ္ဈာယော ဂါမံ၊ ပဝိသိတုကာမော-
ဝင်ခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ သစေ...ဟောတိ၊

(ခေံသတိ)၊ နိဝါသနံ-ရွာဝတ်သင်းပိုင်ကို၊ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပဋိနိဝါသနံ-ကျောင်းဝတ်
သင်းပိုင်ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ-ယူထိုက်၏၊ ကာယဗန္ဓနံ-ခါးပန်ကြိုးကို၊ ပေ၊ သဂုဏံ-
အထပ်နှင့်တကွ ဖြစ်သည်ကို၊ ကတွာ-၍၊ တစ်နည်း၊ သဂုဏံ ကတွာ-ထပ်၍၊
သံဃာဋီယော-ဧကသီနှင့် သင်္ကန်းကြီးတို့ကို၊ ဒါတဗ္ဗာ-ပေးထိုက်ကုန်၏၊ ဓောဝိတွာ၊
သောဒကော-ရေနှင့်တကွဖြစ်သော၊ ပတ္တော-ကို၊ ဒါတဗ္ဗော၊ [ဆွမ်းခံခါနီး၌
သပိတ်ကို ရေဆေးပြီးနောက် မသုတ်ပါနှင့်၊ ရေဆေးပြီးသားအံတိုင်း ပေးပါ၊-
ဟူလို] ဥပဇ္ဈာယော၊ ပစ္စာသမဏံ-နောက်ပါရဟန်းကို၊ သစေ အာကခံတိ-
အကယ်၍ အလိုရှိအံ့၊ (ခေံသတိ)၊ တိမဏ္ဍလံ-ပုဆစ်ဒူးဝန်းနှစ်ဖက်၊ ချက်ဟူသော
အဝန်းသုံးပါးကို၊ ပဋိစ္စာဒေန္တေန-ဖုံးအုပ်လျက်၊ ပရိမဏ္ဍလံ-ထက်ဝန်းကျင် ဝန်းဝိုင်း
စွာ၊ နိဝါသေတွာ-သင်းပိုင်ကို ဝတ်၍၊ ကာယဗန္ဓနံ-ကို၊ ဗန္ဓိတွာ-ဖွဲ့၍၊ သဂုဏံ
ကတွာ၊ သံဃာဋီယော-တို့ကို၊ ပါရပိတွာ-ရုံ၍၊ [ဤ စကားတော်ကို ထောက်၍
ရှေးခေတ်က ဧကသီနှင့် နှစ်ထပ်သင်္ကန်းကြီးကို ထပ်၍ ရုံကြောင်းကို သိရ၏၊]
ဂဏ္ဍိကံ-အနားပတ်သီးကို၊ ပဋိမုဉ္ဇိတွာ-စွပ်၍၊ (တပ်၍) ဓောဝိတွာ ပတ္တံ၊
ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ ဥပဇ္ဈာယဿ-၏၊ ပစ္စာသမဏေန-သည်၊ ဟောတဗ္ဗံ-ဖြစ်ရာ၏၊
အတိဒူရေ-အလွန်ဝေးသော အရပ်၌၊ (အလွန်ဝေးသော အရပ်က၊) န ဂန္တဗ္ဗံ-
မသွားရာ၊ အစ္စာသန္ဓေ-အလွန်နီးသော အရပ်၌၊ ပေ၊ ပတ္တပရိယာပန္နံ-သပိတ်၌
အကျုံးဝင်သော ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ-ခံယူထိုက်၏၊ [ဥပဇ္ဈာယ်၏
သပိတ်ထဲက ပြည့်နေသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို မိမိ သပိတ်ထဲသို့ ပြောင်းထည့်ပါ၊-
ဟူလို၊ အဋ္ဌကထာ၌ ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ဖြင့် ပြည့်နေသော ဥပဇ္ဈာယ်၏ သပိတ်နှင့်
မိမိ သပိတ်ကို လဲလှယ်၍ ယူပါဟု မိန့်သေး၏၊] ဥပဇ္ဈာယဿ - သည်၊
ဘဏမာနဿ-စကားပြောစဉ်၊ အန္တရန္တရာ-အကြား အကြား၌၊ ကထာ-စကားကို၊
န သြပါတေတဗ္ဗာ-မကျစေထိုက်၊ [ဥပဇ္ဈာယ်၏စကား မဆုံးမီ ဝင်မပြောပါနှင့်၊-
ဟူလို] ဥပဇ္ဈာယော-ကို၊ အာပတ္တိသာမန္တာ-အာပတ်၏ အနီး၌၊ ဘဏမာနော-
ပြောလတ်သော်၊ နိဝါရေတဗ္ဗော-တားမြစ်ထိုက်၏။

ဆွမ်းခံပြန်ချိန် ပြုရမည့်ဝတ်များ။ ။ နိဝတ္တန္တေန-ဆွမ်းခံရွာမှ ပြန်လာသော
သဒ္ဓိဝိဟာရိကသည်၊ ပဌမတရံ-
ရှေးဦးစွာ၊ အာသနံ ပညပေတဗ္ဗံ၊ ပါဒေါဒကံ - ခြေဆေးရေကိုလည်းကောင်း၊

ပါဒပိဋံ-ခြေဆေးအင်းပျဉ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပါဒကထလိကံ-ခြေပွတ်အိုးခြမ်းကိုလည်းကောင်း၊ ဥပနိက္ခိပိတဗ္ဗံ-အနီး၌ ချထားထိုက်၏၊ ပစ္စုဂ္ဂန္တာ-ခရီးဦး ကြိုဆို၍၊ ပတ္တစီဝရံ-ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ-လှမ်းယူထိုက်၏၊ ပေ၊ စီဝရံ-သည်၊ သိန္နံ-ချွေးစိုသည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ မုဟုတ္တံ-တစ်မုဟုတ်မျှ၊ ဥဏှေ-နေပူ၌၊ ဩတာပေတဗ္ဗံ-ပူစေထိုက်၏၊ (လှန်းထိုက်၏၊) စီဝရံ-ကို၊ န စ နိဒဟိတဗ္ဗံ-ကြာမြင့်စွာလည်း မထားရာ၊ စီဝရံ-ကို၊ သဃံရိတဗ္ဗံ-ခေါက်ထိုက်၏၊ စီဝရံ၊ သဃံရန္တေန- ခေါက်သော သဒ္ဓိဝိဟာရိကသည်၊ “မဇ္ဈေ-သင်္ကန်း၏အလယ်၌၊ ဘင်္ဂေါ-ချိုးအပ်သော အရာသည်၊ (ခေါက်ချိုးရာသည်၊) မာ အဟောသိ-မဖြစ်ပါစေနှင့်၊” ဣတိ-ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ ကဏ္ဍံ-သင်္ကန်းအနားကို၊ စတုရဂုံလံ-လက်လေးသစ် ပမာဏရှိအောင်၊ ဥဿာရေတွာ-အထက်သို့ တက်စေ၍၊ (ပိုလွန်သည်ကို ပြု၍၊) စီဝရံ သဃံရိတဗ္ဗံ၊ ဩဘောဂေ-သင်္ကန်း၏ အခွေအတွင်း၌၊ ကာယဗန္ဓနံ-ကို၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုထိုက်၏၊ (ထားရာ၏။) [ကဏ္ဍံ စတုရဂုံလံ ဥဿာရေတွာ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

ဆွမ်းစားချိန်၌ ပြုရမည့် ဝတ်များ။ ။ ပိဏ္ဏပါတော-ဆွမ်းသည်၊ သစေ ဟောတိ၊ ဥပဇ္ဈာယော စ-သည်

လည်း၊ ဘုဒ္ဓိတုကာမော-စားခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ သစေ ဟောတိ (ဧဝံသတိ)၊ ဥဒကံ-ကို၊ (လက်ဆေးဖို့ရာ ရေကို) ဒတွာ၊ ပိဏ္ဏပါတော-ကို၊ ဥပနာမေ တဗ္ဗော-အနီးသို့ ညွတ်စေထိုက်၏၊ (ကပ်ထိုက်၏၊) ဥပဇ္ဈာယော-ကို၊ ပါနိယေန-သောက်ရေဖြင့်၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော-မေးထိုက်၏၊ (ပန်လျှောက်ထိုက်၏၊) ဘုတ္တာဝိဿ-ဆွမ်းစားပြီးသော ဥပဇ္ဈာယ်အား၊ ပေ၊ သာဓုကံ၊ အပ္ပဋိဃံသန္တေန-ပွတ်မတိုက်ဘဲ၊ (မထိမခိုက်ဘဲ) ဧဝံသတိ၊ ဝေါဒကံ (ဝိ+ဥဒကံ)-ရေ မရှိသည်ကို၊ ကတွာ၊ ပေ၊ ဥဏှေ၊ ပတ္တော-ကို၊ န စ နိဒဟိတဗ္ဗော-ကြာမြင့်စွာလည်း မထားထိုက်၊ ပတ္တစီဝရံ - ကို၊ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ - ထားထိုက်၏၊ ပတ္တံ၊ နိက္ခိပန္တေန - ထားသော သဒ္ဓိဝိဟာရိကသည်၊ ဧကေန-တစ်ဖက်သော၊ ဟတ္ထေန-လက်ဖြင့်၊ ပတ္တံ ဂဟေတွာ ဧကေန၊ ဟတ္ထေန-ဖြင့်၊ ဟေဋ္ဌာမဉ္စ ဝါ-ညောင်စောင်း (ခုတင်)၏ အောက်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဟေဋ္ဌာပိဋံ ဝါ-အင်းပျဉ် (ထိုင်ခုံ)၏ အောက်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပရာမသိတွာ-သုံးသပ်၍၊ (စမ်းပြီး၍) ပတ္တော နိက္ခိပိတဗ္ဗော၊ အနန္တရဟိတာယ-အကြား၌ ထားအပ်သော အခင်း မရှိသော၊ [သပိတ်နှင့် မြေကြီး စသည်တို့၏ အကြားဝယ် ထားအပ်သောကြောင့် အခင်းကို “အန္တရဟိတ” ဟု ခေါ်၏။]

ဘူမိယာ-ဌ်၊ ပတ္တော-ကို၊ န စ နိက္ခိပိတဗ္ဗော-မထားထိုက်၊ စီဝရံ၊ နိက္ခိပန္တေန-
 သည်၊ ပေ၊ ဟတ္ထေန၊ စီဝရဝံသံ ဝါ-သင်္ကန်းတန်းဝါး ကိုသော်လည်းကောင်း၊
 စီဝရရန္တံ၊ ဝါ-သင်္ကန်းတန်း ကြိုးကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပမဇ္ဇိတွာ-ပွတ်တိုက်၍၊
 (ဖုံမရှိအောင် ပွတ်တိုက်၍) ပါရတော-ထိုဘက်၌၊ အန္တ-သင်္ကန်း အဖျားကို၊
 ဩရတော-ဤဘက်၌၊ ဘောဂံ-သင်္ကန်းအခွေကို၊ ကတွာ စီဝရံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊
 [ပါရတော အန္တံ စသော ဤ ဝါကျ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]
 ဥပဇ္ဈာယမိ-သည်၊ ဝုဋ္ဌိတေ-(ဆွမ်းစားရာ အရပ်မှ) ထပြီးလတ်သော်၊ ပေ၊
 ပါဒကထလိကံ၊ ပဋိသာမေတဗ္ဗံ-သိမ်းဆည်းထိုက်၏၊ ပေ၊ သမ္မဇ္ဇိတဗ္ဗော။

ရေချိုးချိန်၌ ပြုရမည့် ဝတ်များ။ ။ ဥပဇ္ဈာယော-သည်၊ နဟာယိတု
 ကာမော-ရေချိုးခြင်းငှာ အလိုရှိ

သည်၊ သစေ ဟောတိ (ဧဝံသတိ)၊ နဟာနံ-ချိုးကြောင်းရေကို၊ (ချိုးရေကို)၊
 ပဋိယာဒေတဗ္ဗံ-စီမံထိုက်၏၊ သီတေန-ရေအေးဖြင့်၊ အတ္ထော-အလိုရှိသည်၊ သစေ
 ဟောတိ (ဧဝံသတိ) သီတံ ပဋိယာဒေတဗ္ဗံ၊ ဥဏှေန-ရေပူဖြင့်၊ ပေ။

ဥပဇ္ဈာယော၊ ဇန္တာယရံ-ဇရုံးအိမ်သို့၊ ပဝိသိတုကာမော သစေ ဟောတိ
 (ဧဝံသတိ)၊ စုဏ္ဏံ-ရေချိုး ဆပ်ပြာမှုန့်ကို၊ သန္ဓေတဗ္ဗံ-စုပေါင်း ဆောင်ထိုက်၏၊
 (အခဲ ပြုထိုက်၏) မတ္တိကာ-မြေညက်ကို၊ တေမေတဗ္ဗာ-ရေဖြင့် စိုစေထိုက်၏၊
 ဇန္တာယရပီဋံ-ဇရုံးအိမ်၌ ထားထိုက်သော အင်းပျဉ် (ထိုင်ခုံ)ကို၊ အာဒါယ၊
 ဥပဇ္ဈာယဿ-၏၊ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော-၌၊ (နောက်က နောက်က) ဂန္ဓာ-
 လိုက်သွား၍၊ ဇန္တာယရပီဋံ ဒတွာ စီဝရံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ ဧကမန္တံ-၌၊ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊
 စုဏ္ဏံ ဒါတဗ္ဗံ ၊ပေ၊ သစေ ဥဿဟတိ-အကယ်၍ စွမ်းနိုင်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊
 ဇန္တာယရံ- သို့၊ ပဝိသိတဗ္ဗံ- ဝင်ထိုက်၏၊ ဇန္တာယရံ၊ ပဝိသန္တေန- ဝင်သော
 သဒ္ဓိဝိဟာရိကသည်၊ မတ္တိကာယ-ဖြင့်၊ မုခံ-မျက်နှာကို၊ မက္ခေတွာ-သုတ်လိမ်း၍၊
 [မျက်နှာကို မီးမပူအောင် မြေညက်ဖြင့် သုတ်လိမ်း၍] ပုရတော စ-ရှေ့မှလည်း
 ကောင်း၊ ပစ္ဆတော စ-နောက်မှလည်းကောင်း၊ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ-ဖုံးလွှမ်း၍၊ ဇန္တာယရံ
 ပဝိသိတဗ္ဗံ၊ [ခါးအရပ်၏ ရှေ့ပိုင်းနှင့် နောက်ပိုင်းကို လုံခြုံသော ရေသနပ်ကို
 ဝတ်၍ ဝင်ပါ၊-ဟူလို] ထေရေ-ထေရ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သို့၊ အနုပဓဇ္ဇ-
 အနီးသို့ ကပ်ဝင်၍၊ (တိုးဝှေ့၍) န နိသီဒိတဗ္ဗံ-မထိုင်ရာ၊ နဝါ-သီတင်းငယ်

ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ အာသနေန-ဖြင့်၊ န ပဋိဗာဟိတဗ္ဗာ-မတားမြစ်
 ထိုက်ကုန်၊ ဇန္တာယရေ-ဦး၊ ဥပဇ္ဈာယဿ-၏ (အပေါ်၌)၊ ပရိကမ္မံ-(မီးကျိုး
 ထည့်ပေးခြင်း စသော) အဖန်ဖန် ပြုထိုက်သော အမှုကို၊ ကာတမ္မံ၊ ဇန္တာယရာ-
 မှ၊ နိက္ခမဇ္ဈေန-ထွက်လာသော သဒ္ဓိဝိဟာရိကသည်၊ ဇန္တာယရပီဋံ အာဒါယ
 ပုရတော စ ပစ္ဆတော စ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ၊ ဇန္တာယရာ-မှ၊ နိက္ခိပိတမ္မံ-ထွက်ရာ၏၊
 [ရေသနုပကို ဝတ်၍ ထွက်လာပါ၊ အချိုးနီး အဝတ်မပါဘဲ ထွက်မလာပါနှင့်၊-
 ဟုလို၊ ဇန္တာယရဝယ် နေစဉ်၌ကား အကွယ်အကာ ရှိသောကြောင့် ရေသနုပ
 မပါဘဲ နေကောင်းပါ၏။]

ဥဒကေပိ-၌လည်း၊ (ရေချိုးရာ၌လည်း၊) ဥပဇ္ဈာယဿ-၏ (အပေါ်၌)၊
 ပရိကမ္မံ-ကြေးတွန်းမှု စသော ပရိကံကို၊ ကာတမ္မံ၊ နဟာတေန-ရေချိုးပြီးသော
 သဒ္ဓိဝိဟာရိကသည်၊ ပဌမတရံ-စွာ၊ ဥတ္တရိတွာ-ရေမှ တက်ပြီး၍၊ အတ္တနော-
 ၏၊ ဂတ္တံ - ကိုယ်ကို၊ ဝေါဒကံ ကတွာ၊ နိဝါသေတွာ - သင်းပိုင်ကို ဝတ်၍၊
 [ဇန္တာယရသို့ ဝင်စဉ်က ရေသနုပဖြင့် ဝင်ရသောကြောင့် ယခု သင်းပိုင်ကို
 ဝတ်ရသည်၊] ဥပဇ္ဈာယဿ-၏၊ ဂတ္တတော-မှ၊ ဥဒကံ၊ ပမဇ္ဇိတမ္မံ-
 ပွတ်တိုက်ထိုက်၏၊ (သုတ်ပစ်ရာ၏၊) နိဝါသနံ ဒါတမ္မံ၊ သံဃာဋီ ဒါတဗ္ဗော
 ပေ၊ ဥပဇ္ဈာယော-ကို၊ ပါနိယေန-ဖြင့်၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော-မေးလျှောက်ထိုက်၏၊
 [ဇန္တာယရဝယ် နေခိုက် မီးပူကြောင့် ရေငတ်တတ်၏၊ ထို့ကြောင့် “သောက်ရေ
 လိုပါသလား?” ဟု လျှောက်ရမည်။]

ဥဒ္ဓိသာပေတုကာမော - ပါဠိကို ရွတ်ပြစေခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ သစေ
 ဟောတိ (စေသတိ)၊ ဥဒ္ဓိသိတဗ္ဗော - ပါဠိကို ရွတ်ပြထိုက်၏၊ ပရိပုစ္ဆိတု
 ကာမော^၁-အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို (အဋ္ဌကထာကို) အဖန်ဖန် မေးခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊

၁။ ပရိပုစ္ဆိတုကာမော။ ။ “ပရိပုစ္ဆာပေတုကာမော” ဟု ရှိလျှင် “ဥဒ္ဓိသာပေတု
 ကာမော” နှင့် လျော်၏၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကသည် ဥပဇ္ဈာယ်က ပါဠိတော်ကို ရွတ်ပြစေလိုလျှင်
 ပါဠိတော်ကို ရွတ်ပြရမည်၊ ထို ပါဠိတော်၏ အနက် အဓိပ္ပာယ် (အဋ္ဌကထာ)ကို
 မေးစေလိုလျှင် အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို ဥပဇ္ဈာယ်အား မေးရမည်ဟု ဆိုလိုသည်၊ “အနက်
 အဓိပ္ပာယ် အသင် သိရဲ့လား၊ မသိလျှင် မေးပါ” စသည်ဖြင့် ဥပဇ္ဈာယ်က ခွင့်ပြုပေးခြင်း
 ကိုပင် “ပရိပုစ္ဆာပေတုကာမော-မေးစေလိုသည်” ဟု မှတ်ပါ။

သစေ ဟောတိ (ဧဝံသတိ)၊ ပရိပုစ္ဆိတဗ္ဗော-အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို (အဋ္ဌကထာကို) အဖန်ဖန် မေးထိုက်၏။

သေနာသနဝတ်များ။ ။ ယသ္မိံ ဝိဟာရေ - ဌံ၊ ဥပဇ္ဈာယော ဝိဟာရတိ၊ သော ဝိဟာရော-သည်၊ ဥက္ကာပေါ သစေ ဟောတိ၊ သစေ ဥဿဟတိ-အံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ သောဓေတဗ္ဗော-သုတ်သင် ရှင်းလင်း ထိုက်၏၊ ဝိဟာရံ၊ သောဓေန္တေန-သုတ်သင် ရှင်းလင်းသော သဒ္ဓိဝိဟာရိက သည်၊ ပဌမံ ပတ္တစိဝရံ၊ နိဟရိတွာ-ထုတ်ဆောင်၍၊ ဧကမန္တံ-ဌံ၊ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ- ချထားထိုက်၏၊ နိသီဒနပစ္စတ္တရဏံ-နိသီဒိုင်၊ အိပ်ရာခင်းကို၊ ပေ၊ ဘိသိပိမ္မောဟနံ- ဘုံလျှို့၊ ခေါင်းအုံးကို၊ ပေ၊ မဇ္ဈော-ကို၊ နိစံ-နိမ့်သည်ကို၊ ကတွာ သာဓုကံ၊ အပ္ပဋိဃံသန္တေန -မပွတ်မတိုက်ဘဲ၊ ကဝါဠုပိဋံ-တံခါးရွက်၊ တံခါးပေါင်ကို၊ အသံဃဋ္ဌေန္တေန-မထိခိုက်စေဘဲ၊ ပေ၊ နိက္ခိပိတဗ္ဗော၊ ပိဋံ-ကို၊ ပေ၊ မဇ္ဈပဋိပါဒကာ- ညောင်စောင်း (ခုတင်)၏ အခြေခံတို့ကို၊ ပေ၊ ခေဋ္ဌမလ္လကော-ထွေးခံကို၊ အပဿေန ဖလကံ-မှီအပ်ရာ ပျဉ်ချပ်ကို၊ ဝါ-မှီစရာ ပျဉ်ချပ်ကို၊ ပေ၊ ဘူမတ္ထရဏံ- မြေအခင်းကို၊ (မြေ၊ တည်ရာ ကြမ်းပြင် စသည်တို့၌ ခင်းထိုက်သော အခင်းကို) ယထာ ပညတ္တံ-အကြင် အကြင် ခင်းထားအပ်သော အရပ်ကို၊ သလ္လက္ခေတွာ- မှတ်သား၍၊ ပေ၊ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။

ဝိဟာရေ-ဌံ၊ သန္တာနကံ-(အဆက်မပြတ် ချဲ့ဖြန့်အပ်သော) ပင့်ကူချည်မျှင် သည်၊ သစေ ဟောတိ (ဧဝံသတိ)၊ ဥလ္လောကာ-အထက်မျက်နှာကြက်မှ၊ ပဌမံ- စွာ၊ ဩဟာရေတဗ္ဗံ-ဖယ်ရှားရာ၏၊ [မျက်နှာကြက်မှ စ၍ ရှင်းပါ၊-ဟူလို၊] အာလောကသန္ဓိကဏ္ဍဘာဂါ-လေသောက်ပြတင်း တံခါးရွက်အဖို့၊ အခန်း၏ အထောင့်အဖို့တို့ကို၊ ပမဇ္ဇိတဗ္ဗော-ပွတ်တိုက်ထိုက်ကုန်၏၊ ဂေရုကပရိကမ္မကတာ- ပြုအပ်ပြီးသော ငွေ့နီပရိကံရှိသော၊ (ငွေ့နီမှုန့်တို့ဖြင့် အပြေအပြစ် ပြုအပ်သော)

၁။ အပ္ပဋိဃံသန္တေန၊ အသံဃဋ္ဌေန္တေန။ ။ ညောင်စောင်း (ခုတင်) စသည်ကို ကျောင်းထဲမှ ထုတ်သောအခါ (နိစံ ကတွာ) အမြင့်ကြီး မမ-ဘဲ ခပ်နိမ့်နိမ့် မ-ယူ၍ (အပ္ပဋိဃံသန္တေန) မြေကြီး၊ အင်္ဂတေအခင်း၊ ကြမ်းအခင်းများကို မပွတ်မတိုက်ဘဲ (ဒရွတ်မဆွဲဘဲ)လည်းကောင်း၊ (အသံဃဋ္ဌေန္တေန) တံခါးရွက်၊ တံခါးပေါင်များကို မထိခိုက်စေဘဲလည်းကောင်း ကောင်းမွန်စွာ ထုတ်ပါဟု မိန့်တော်မူသည်။

ဘိတ္တိ-နံရံသည်၊ ကဏ္ဍကိတာ-မှီဖြင့် ရောပြွမ်းအပ်သည်၊ (မှီတက်သည်၊) သစေ
 ဟောတိ (ဧဝံသတိ)၊ စောဠကံ-အဝတ်ကြမ်းကို၊ တေမေတွာ-ရေဖြင့် စိုစေ၍၊
 (ရေဆွတ်၍) ပိဋေတွာ - ရေကို ညှစ်၏၊ ပမဇ္ဇိတဗ္ဗာ - ပွတ်တိုက်ထိုက်၏၊
 ကာဠဝဏ္ဏကတာ-ပြုအပ်သော မည်းနက်သော အဆင်းရှိသော၊ (မည်းနက်သော
 အဆင်းရှိအောင် ပြုအပ်သော၊) ပေ၊ အကတာ-ရွေ့နှိပ်ရိုက်ဖြင့် မပြုအပ်၊ ကာဠဝဏ္ဏ
 ဖြစ်အောင် မပြုအပ်သော၊ ဘူမိ သစေ (ဟောတိ) (ဧဝံသတိ)၊ ဥဒကေန၊
 ပရိပ္ပောသိတွာ-ဖျန်း၍၊ သမ္မဇ္ဇိတဗ္ဗံ-တံမြက်လှည်းထိုက်၏၊ (ကိ-အဘယ်သို့
 နှလုံးသွင်း၍ ရေဖြင့် ဖျန်းကာ တံမြက်လှည်းထိုက်သနည်း?) “ဝိဟာရော-ကို၊
ရဇေန-မြူမှုန်သည်၊ ဝါ-ဖုံသည်၊ မာ ဥဟညိ-မနှိပ်စက်အပ်ပါစေနှင့်၊” ဣတိ-
 ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍ ရေဖြင့် ဖျန်းကာ တံမြက်လှည်းထိုက်၏၊ သင်္ကာရံ-အမှိုက်
 ကို၊ ဝိစိနိတွာ-စုရုံး၍၊ ဧကမန္တံ-၌၊ ဆဇ္ဇေတဗ္ဗံ-စွန့်ပစ်ထိုက်၏။

ဘူမတ္ထရဏံ-ကို၊ ဩတာပေတွာ-နေ၌ ပူစေ၍၊ (နေလှန်း၍) သောဓေတွာ-
 သုတ်သင် ရှင်းလင်း၍၊ ပပ္ဖောဋေတွာ-ခါ၍၊ အတိဟရိတွာ-တစ်ဖန် ဆောင်၍၊
 ယထာ ပညတ္တံ-အကြင် အကြင် ခင်းထားအပ်သော အရပ်၌၊ ပညပေတဗ္ဗံ-
 ခင်းထိုက်၏၊ မဇ္ဇပဋိပါဒကာ-တို့ကို၊ ပေ၊ ယထာ ဌာနေ-အကြင် အကြင်
 ထားအပ်တိုင်းသော နေရာ၌၊ ဌပေတဗ္ဗာ-ထားထိုက်ကုန်၏၊ [ကြွင်း ဝါကျတို့၌
 အနက်ထူး မရှိ၊ ယထာ ပညတ္တံ ပညပေတဗ္ဗံ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို အဋ္ဌကထာမှာ
 ကြည့်ပါ။]

ပုရတ္ထိမာ-အရှေ့အရပ်မှ၊ သရဇာ-မြူမှုန်နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါတာ-
 လေတို့သည်၊ သစေ ဝါယန္တိ-အကယ်၍ လာကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ-ဤသို့
 လာကုန်လတ်သော်၊) ပုရတ္ထိမာ-အရှေ့အရပ်၌၊ (အရှေ့အရပ်က၊) ဝါတပါနာ-
 လေသောက်ပြတင်းတို့ကို၊ ထကောတဗ္ဗာ-ပိတ်ထိုက်ကုန်၏၊ တစ်နည်း၊ ပုရတ္ထိမာ-
 အရှေ့အရပ်၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ သရဇာ-ကုန်သော၊ ဝါတာ သစေ ဝါယန္တိ
 (ဧဝံသတိ)၊ ပုရတ္ထိမာ-ကုန်သော၊ ဝါတပါနာ-တို့ကို၊ ထကောတဗ္ဗာ၊ [ဤသို့ ပေးရ
 ပုံကို ဘာသာဋီကာ ဤ ဝါကျ အဖွင့်၌ ပြထားပြီး၊ နောက်နောက် ဝါကျတို့၌
 နည်းတူ ပေးပါ။] ပုရတ္ထိမာ-အနောက်အရပ်မှ၊ ပေ၊ ဥတ္တရာ-မြောက်အရပ်မှ၊ ပေ၊
 ဒက္ခိဏာ-တောင်အရပ်မှ၊ ပေ၊ သီတကာလော-အအေး၏ အခါသည်၊ (အေးရာ
 အခါသည်၊) သစေ ဟောတိ (ဧဝံသတိ)၊ ဒိဝါ-နေ့အခါ၌၊ ဝါတပါနာ-တို့ကို၊

ဝိဝရိတဗ္ဗာ-ဖွင့်ထိုက်ကုန်၏။ [နေရောင်ခြည်ဝင်၍ အပူဓာတ်ရအောင် ဖွင့်ပါ။-
 ဟူလို] ရတ္တိ-ညဉ့်၌၊ ထကောတဗ္ဗာ၊ ဥဏှကာလော-အပူ၏ အခါသည်၊ (ပူရာ
 အခါသည်) သစေ ၊ပေ၊ ရတ္တိ-၌၊ ဝိဝရိတဗ္ဗာ-ကုန်၏။ [နေပူ မဝင်အောင်
 နေပူဝင်သောဘက်က တံခါးများကို ပိတ်၍ ညဉ့်အခါမှ အအေးဓာတ်ဝင်အောင်
 ဖွင့်ပါ။-ဟူလို။]

ပရိဝေဏံ-ပရိဝုဏ်သည်။ (ကျောင်းဝင်းသည်) ဥက္ကာပံ သစေ ဟောတိ
 (ဧဝံသတိ)၊ ပရိဝေဏံ-ကို၊ သမ္မဇ္ဇိတဗ္ဗံ-ထိုက်၏။ ကောဋ္ဌကော-တံခါးမုခ်သည်၊
 ၊ပေ၊ ဥပဋ္ဌာနသာလာ-ဆည်းကပ်ရာ ဧရပ်သည်။ (ဆည်းကပ်ရာ တန်ဆောင်းဝန်း
 သည်) ပေ၊ အဂ္ဂိသာလာ-မီးတင်းကုပ်သည်။ (မီးဖိုချောင်သည်) ပေ၊ ဝစ္စကုဋ္ဌိ-
 ကျင်ကြီးအိမ်သည်။ ပေ၊ ပါနီယံ-သောက်ရေသည်။ သစေ န ဟောတိ (ဧဝံသတိ)၊
 ပါနီယံ-ကို၊ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ-တည်ထားထိုက်၏။ ပရိဘောဇနီယံ-သုံးရေသည်။
 ၊ပေ၊ အာစမနကုမ္ဘိယာ-သန့်သက်ရေအိုး၌၊ ပေ၊ အာသိဉ္စိတဗ္ဗံ-သွန်းလောင်းထိုက်
 ၏။ (လောင်းထည့်ရမည်။)

ဝိနည်းကံနှင့်ဆိုင်ရာ ဝတ်များ။ ။ ဥပဇ္ဈာယဿ-ဥပဇ္ဈာယ်၏။ ဝါ-မှာ၊
 အနဘိရတိ-မမွေ့လျော်ခြင်းသည်။

ဥပန္နာ-ဖြစ်နေသည်။ သစေ ဟောတိ (ဧဝံသတိ)၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကေန-သည်။
 ဝုပကာသေတဗ္ဗော-(ကိုယ်တိုင်သော်လည်း) အခြားအရပ်သို့ ပင့်ဆောင်ထိုက်၏။
 ဝုပကာသာပေတဗ္ဗော-(သူတစ်ပါးကိုသော်လည်း) အခြားအရပ်သို့ ပင့်ဆောင်စေ
 ထိုက်၏။ [ဤ ပုဒ်တို့၏ သဒ္ဓတ္ထကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။] အဿ-ထို
 ဥပဇ္ဈာယ်၏ အတွက်၊ ဓမ္မကထာ ဝါ-တရားနှင့်စပ်သော စကားကိုမူလည်း၊
 ကာတဗ္ဗာ-ပြုထိုက်၏။ (ဥပဇ္ဈာယ်မှာ ကုက္ကစ္စဖြစ်လျှင်) ဝိနောဒေတဗ္ဗံ-ပယ်ဖျောက်
 ထိုက်၏။ ပေ၊ (ဒိဋ္ဌိဂတာ-မိစ္ဆာအယူဖြစ်လျှင်) ဝိဝေစေတဗ္ဗံ-ကိုယ်တိုင်သော်
 လည်း ကင်းဆိတ်စေထိုက်၏။ (စွန့်လွှတ်စေထိုက်၏) ဝိဝေစာပေတဗ္ဗံ-သူတစ်ပါးကို
 သော်လည်း ကင်းဆိတ်ပါစေဟု စေခိုင်းထိုက်၏။ (ကင်းအောင် ပြုပေးပါဟု
 လျှောက်ထိုက်၏) ပေ၊ ဥပဇ္ဈာယော၊ ဂရဓမ္မံ-ကြီးလေးသော သံဃာဒီသေသ်
 အာပတ်သို့၊ အဇ္ဈာပန္နော-ရောက်သည်။ (ဟုတွာ)၊ ပရိဝါသာရဟော-ပရိဝါသ်
 ကို ထိုက်သည်။ (ပရိဝါသ် နေထိုက်သည်) သစေ ဟောတိ (ဧဝံသတိ)၊
 သဒ္ဓိဝိဟာရိကေန-သည်။ ဥဿုက္ကံ-အားထုတ်သူ၏ အဖြစ်ကို၊ (ကြောင့်ကြကို)၊
 ကာတဗ္ဗံ-ပြုထိုက်၏။ (ကိ?)၊ "ကိန္တိ-အဘယ်သို့လျှင်၊ သံဃော ဥပဇ္ဈာယဿ-အား၊

ပရိဝါသံ-ကို ဒဒေယျ န ခေါ-ပေးရာပါအံ့နည်း?။” ဣတိ-ဤသို့၊ (ဥဿုတ္တံ ကာတဗ္ဗံ) ပေ၊ မူလာယ-အရင်းသို့၊ ပဋိကဿနာရဟော-ငင်ခြင်းကို ထိုက်သည်။ ပေ၊ မူလာယ - သို့၊ ပရိကဿေယျ န ခေါ - ငင်ရာပါအံ့နည်း?။ ပေ၊ မာနတ္တာရဟော - မာနတ်ကို ထိုက်သည်။ ပေ၊ အဗ္ဘာနာရဟော-အဗ္ဘာန်ကို ထိုက်သည်။ (အဗ္ဘာန် သွင်းထိုက်သည်။) ပေ၊ အဗ္ဗေယျ န ခေါ-သွင်းခေါ်ရာ ပါအံ့နည်း?။ ပေ။

သံဃော၊ ဥပဇ္ဈာယဿ- ၏ (အပေါ်၌)၊ ကမ္မ- ကံကို၊ တဇ္ဇနိယံ ဝါ-^၂ တဇ္ဇနိယကံကိုသော်လည်းကောင်း၊ နိယဿံ ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပဗ္ဗာဇနိယံ ဝါ-လည်းကောင်း၊ ပဋိသာရဏိယံ ဝါ-လည်းကောင်း၊ ဥက္ခေပနိယံ ဝါ- ဥက္ခေပနိယကံကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကတ္ထုကာမော-ပြုခြင်းငှာ အလိုရှိသည်။ ပေ၊ န ကရေယျ န ခေါ-မပြုရာပါအံ့နည်း?။ လဟုကာယ ဝါ-ပေါ့သော ကံသို့သော်လည်း၊ ပရိဏာမေယျ န ခေါ-ညွတ်စေရာပါအံ့နည်း?။ (ပြောင်းလွှဲရာ ပါအံ့နည်း။) ဣတိ (ဥဿုတ္တံ ကာတဗ္ဗံ) အဿ-ထို ဥပဇ္ဈာယံ၏ (အပေါ်၌)၊ သံဃေန-သည်၊ ကမ္မ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ တဇ္ဇနိယံ ဝါ-သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဥက္ခေပနိယံ ဝါ၊ ကတံ ဝါ-ပြုအပ်ပြီးသည် မူလည်း၊ သစေ ဟောတိ၊ ပေ၊ သမ္မာ-စွာ၊ ဝတ္ထေယျံ န ခေါ-ကျင့်ရာပါအံ့ နည်း?။ လောမံ - မာနတည်းဟူသော အမွှေးကို၊ ပါတေယျ (န ခေါ)- ကျစေရာပါအံ့နည်း?။ (ချရာပါအံ့နည်း?။) နေတ္တာရံ-ကံမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း အကျင့်ကို၊ ဝတ္ထေယျ (န ခေါ)-နည်း?။ သံဃော-သည်၊ တံ ကမ္မံ၊ ပဋိပ္ပဿဗ္ဗေယျ (န ခေါ)-ငြိမ်းစေရာပါအံ့ နည်း?။ ဣတိ (ဥဿုတ္တံ ကာတဗ္ဗံ) [“နေတ္တာရံ”၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ၊ စတုတ္ထအုပ်၊ စာမျက်နှာ - ၁၈၉ ၌ ပြခဲ့ပြီး စုဠဝဂ္ဂ၊ ကမ္မက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာ၊ တဇ္ဇနိယကမ္မကထာ၌ တစ်နည်း ဖွင့်သေး၏။]

သင်္ကန်း ချုပ်ဆိုမှုဆိုင်ရာ ဝတ်များ။ ။ ဥပဇ္ဈာယဿ-၏၊ စီဝရံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဓောဝိတဗ္ဗံ-ဖွတ်လျော် ထိုက်သည်။ သစေ ဟောတိ (ဧဝံသတိ)၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကေန-သည်၊ ဓောဝိတဗ္ဗံ- ၏၊ စီဝရံ-ကို၊ ဓောဝိယေထ န ခေါ-ဖွတ်လျော်အပ်ရာပါအံ့နည်း?။ ပေ၊ ကာတဗ္ဗံ-

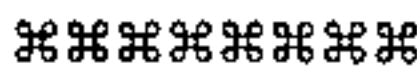
ချုပ်ဆိုးမှုကို ပြုထိုက်သည်။ ပေ၊ ကရိယေထ နှင့် ခေါ-ချုပ်ဆိုးမှုကို ပြုအပ်ရာ ပါအံ့နည်း?၊ ပေ၊ ရဇနံ-ဆိုးရည်သည်။ ဝါ-ကို၊ ပစိတဗ္ဗံ-ကျိုထိုက်သည်။ ပေ၊ ပစိယေထ နှင့် ခေါ-ကျိုအပ်ရာပါအံ့နည်း။ ပေ၊ ရဇိတဗ္ဗံ-ဆိုးထိုက်သည်။ ပေ၊ ရဇိယေထ နှင့် ခေါ-ဆိုးအပ်ရာပါအံ့နည်း?၊ ပေ၊ စိဝရံ-ကို၊ ရဇန္တေန-ဆိုးသော သဒ္ဓိဝိဟာရိကသည်။ သာဓုကံ၊ သမ္ပရိဝတ္တကံ သမ္ပရိဝတ္တကံ-ထက်ဝန်းကျင် လှည့်၍ လှည့်၍၊ (အတွင်းဘက်က ဆိုးလိုက် အပြင်ဘက်က ဆိုးလိုက်အားဖြင့် ပြန်လှန်၍ ပြန်လှန်၍) ရဇိတဗ္ဗံ-၏။ ထေဝေ-ဆိုးရည်ပေါက်သည်။ အစ္စန္ဒေန စ-မပြတ်စဲသေးမီလည်း။ န ပက္ကမိတဗ္ဗံ-မဖဲသွားရာ။ [ဆိုးရည်ပေါက် ကျနေသေးလျှင် သုတ်ပေးဖို့ရန် (သို့မဟုတ်) ထပ်၍ ညှစ်ဖို့ရန် မသွားသေးဘဲ စောင့်နေပါ။-ဟူလို။]

ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေးဆိုင်ရာ ဝတ်များ။ ။ ဥပဇ္ဈာယံ-ကို၊ အနာပုစ္ဆာ-မပန်ပြောမှု၍၊ ဧကစ္စဿ-

အချို့သော ဝိသဘာဝပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ပတ္တော-ကို၊ နံ ဒါတဗ္ဗော-မပေးထိုက်။ ပေ၊ ဧကစ္စဿ-၏။ ပတ္တော၊ န ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော-မယူထိုက်။ ပေ၊ ပရိက္ခာရော-ပရိက္ခရာကို၊ [သင်္ကန်းနှင့် သပိတ်မှ ကြွင်းသမျှကို “ပရိက္ခရာ”ဟု ယူပါ။] ပေ၊ ကေသာ-ဆံပင်တို့ကို၊ န ဆေဒေတဗ္ဗော-မပြတ်စေထိုက်ကုန်၊ (မဖြတ်ထိုက်၊ ရိတ်မပေးထိုက်ကုန်)။ ဧကစ္စေန-သည်။ ဝါ-ကို၊ ကေသာ-တို့ကို၊ န ဆေဒါပေတဗ္ဗော-ပြတ်ပါစေဟု မစေခိုင်းထိုက်ကုန်၊ (အဖြတ်မခိုင်းထိုက်၊ အရိတ်မခိုင်းထိုက်ကုန်)။ ဧကစ္စဿ-၏။ ပရိကမ္ပံ-ကြေးတွန်းမှု စသော ပရိကံကို၊ ပေ၊ ဝေယျာဝစ္စော-ဝေယျာဝစ္စကို၊ [“ဝေယျာဝစ္စံ”ဟု နပုလ္လိင်ဖြင့် မှုကွဲရှိ၏။ ထို မှုကွဲက သာ၍ ကောင်း၏။ ရူပသိဒ္ဓိ၊ ဘာဝတဒ္ဓိတ်ခန်း၌လည်း နပုလ္လိင်ဖြင့်ပင် ရှိ၏။] ဧကစ္စဿ-၏။ ပစ္ဆာသမဏောန-သည်။ န ဟောတဗ္ဗံ-မဖြစ်ရာ၊ ဧကစ္စော-ကို၊ ပစ္ဆာသမဏော-ကို၊ န အာဒါတဗ္ဗော-မခေါ်ယူထိုက်။ ဧကစ္စဿ-၏(အတွက်)၊ ပိဏ္ဏပါတော-ကို၊ န နိဟရိတဗ္ဗော-မဆောင်ယူထိုက်။ ဧကစ္စေန-သည်။ ဝါ-ကို၊ ပိဏ္ဏပါတော-ကို၊ န နိဟရာပေတဗ္ဗော-မဆောင်ယူစေထိုက်။ ဥပဇ္ဈာယံ အနာပုစ္ဆာ၊ ဂါမော-သို့၊ န ပဝိသိတဗ္ဗော-မဝင်ထိုက်။ သုသာနံ-သုသာန်သို့၊ န ဂန္တဗ္ဗံ-ထိုက်။ ဒိသာ-အရပ်မျက်နှာတို့သို့၊ န ပက္ကမိတဗ္ဗော-မဖဲသွားထိုက်ကုန်။ ဥပဇ္ဈာယော၊ ဂိလာနော-မကျန်းမမာသည်။ သစေ ဟောတိ(ဧဝံသတိ)၊ ယာဝဇီဝံ-အသက်၏ အပိုင်းအခြားအတိုင်း၊ (အသက်ထက်ဆုံး)၊ ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗော-ပြုစုလုပ်ကျွေးထိုက်၏။

အဿ-ထို ဥပဇ္ဈာယ်၏။ ဝုဠာနံ-ရောဂါမှ ထခြင်းကို၊ အာဂမေတဗ္ဗံ- ဆိုင်းငံ့ထိုက်၏။ [အခြား အရပ်သို့ မသွားဘဲ စောင့်၍ ပြုစု လုပ်ကျွေးပါ။ - ဟူလို၊] ဣတိ (အာမန္တေသိ)။

ဥပဇ္ဈာယဝတ္တံ-သဒ္ဓိဝိဟာရိကတပည့်တို့က ဥပဇ္ဈာယ်အပေါ်၌
-- ပြုထိုက်သော ဝတ်သည်။ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

၁၆-သဒ္ဓိဝိဟာရိကဝတ္ထကထာ

အမှာ။ ။ “ဥပဇ္ဈာယော ဘိက္ခဝေ သဒ္ဓိဝိဟာရိကမိ ပုတ္တစိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေဿတိ” ဟူသော စကားတော်နှင့် စပ်၍ ဥပဇ္ဈာယ်က သဒ္ဓိဝိဟာရိကတပည့် အပေါ်၌ ပြုထိုက်သောဝတ်ကိုလည်း ပြတော်မူလိုသောကြောင့် “ဥပဇ္ဈာယေန ဘိက္ခဝေ” စသော စကားတော်ကို မိန့်တော်မူသည်။

၆၇။ ဘိက္ခဝေ၊ ဥပဇ္ဈာယေန-သည်။ (အပြစ်ငယ် အပြစ်ကြီး အသီးသီးကို အနီးချဉ်းကပ် ကြည့်ရှုသွန်သင်တတ်သော ဥပဇ္ဈာယ်သည်။) သဒ္ဓိဝိဟာရိကမိ- ဥပဇ္ဈာယ်ယူ အတူနေ တပည့်အပေါ်၌၊ ပေ၊ သမ္မာဝတ္တနာ-တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ ဥပဇ္ဈာယေန-သည်။ သဒ္ဓိဝိဟာရိကော-ကို၊ ဥဒ္ဒေသေန^၁-ရွတ်ပြ အပ်သော ပါဠိတော်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ (ပါဠိတော်ကို သင်ပေးခြင်းဖြင့် လည်း ကောင်း၊) ပရိပုစ္ဆာယ^၂-အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို အဖန်ဖန် မေးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊

၁။ ဥဒ္ဒေသေန။ ။ စာအုပ် မရှိသေးသော ရှေးခေတ်က စာချသောအခါ ဆရာက ပါဠိတော်ကို ရွတ်ပြရ၏။ ထိုသို့ ရွတ်ပြ၍ တပည့်ကို ထိုအတိုင်း လိုက် ဆိုစေရ၏။ ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်ကို ရွတ်ပြခြင်းကိုပင် “ပါဠိတော်ကို ပို့ချခြင်း (သင်ယူခြင်း) ဟု ခေါ်ရ၏။

၂။ ပရိပုစ္ဆာယ။ ။ ပါဠိတော်ကို သင်ယူပြီးသောအခါ ထို ပါဠိတော်၏ အနက်၊ အဓိပ္ပာယ်ကို ဆရာအထံ၌ အဖန်ဖန် မေးရ၏။ ဆရာက အနက်၊ အဓိပ္ပာယ်ကို

(အဋ္ဌကထာကို သင်ပေးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊) သြဝါဒေန-အပြစ် မပေါ်မီ ဆုံးမခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အနုသာသနိယာ-အပြစ် ပေါ်လျှင် သွန်သင်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ တစ်နည်း၊ သြဝါဒေန-ရှေးဦးစွာ ဆုံးမခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အနုသာသနိယာ-အဖန်ဖန် သွန်သင်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ သင်္ဂဟေတဗ္ဗာ-သိမ်းသွင်းထိုက်၏၊ အနုဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ-ချီးမြှောက်ထိုက်၏။

အမှာ။ ။ ဤမှ နောက်၌ “သစေ ဥပဇ္ဈာယဿ ပတ္တော ဟောတိ” စသော ဝါကျတို့ဝယ် အနက် လွယ်ပြီ။ “ပတ္တော-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇေထ န ခေါ-ဖြစ်ရာပါအံ့နည်း?၊ ဝါ-ရရာပါအံ့နည်း?” ဟု ပေး၊ စာအုပ်တို့၌ “ဥပ္ပဇ္ဇိယေထ” ဟု တွေ့ရ၏။ ပဒဓာတ်က အကမ္မကဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ အကယ်၍ ကမ္မရုပ် ရှိစေကာမူ “ဥပ္ပဇ္ဇိယေထ” ဟု မပြီးနိုင်သောကြောင့်လည်းကောင်း ဒိဝါဒိ ယပစ္စည်း၊ ကတ္တာပော၊ သတ္တမိ ဧထဝိဘတ်ဖြင့် “ဥပ္ပဇ္ဇေထ” ဟုသာ ရှိပါစေ၊ ဥပဇ္ဈာယဝတ္ထကထာ၌ကား “စိဝရံ ဓောဝိယေထ ကရိယေထ” စသည်ဖြင့် သကမ္မက ဖြစ်သော ကြောင့် ကမ္မရုပ်သာ ရှိခဲ့ရပါသည်။

ထို့နောက် သဒ္ဓိဝိဟာရိကတပည့် နေမကောင်းသောအခါ နံနက် စောစော ထ၍ “ဒန်ပူပေးမှု၊ မျက်နှာသစ်ရေ ပေးမှု” စသော ဝတ်များကို ပြန်၍ ပြုရပုံကို ဟောတော်မူသည်။ (ဂိလာနဖြစ်သော သဒ္ဓိဝိဟာရိက ရွာသို့ ဝင်သောအခါ) “ဇ္ဇောဝတာ-ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အချိန်ဖြင့်၊ နိဝတ္တိဿတိ-ပြန်နစ်လိမ့် မည်၊ (ပြန်လာလိမ့်မည်) ဣတိ-ဤသို့ စောင့်မျှော်၍၊ အာသနံ ပညပေတမ္ပံ” သာ ထူး၏။ [ပစ္စာသမဏ အဖြစ်ဖြင့်ကား သဒ္ဓိဝိဟာရိကနောက်သို့ မလိုက်ကောင်းပါ။]

(အဋ္ဌကထာကို) ပြောပြရ၏။ ထို့ကြောင့် အကြောင်းဖြစ်သော မေးခြင်း (ပရိပုစ္ဆာ)၏ အမည်ကို အကျိုးဖြစ်သော အနက်၊ အဓိပ္ပာယ် (အဋ္ဌကထာ)၌ တင်စား၍ အကျိုး ဖြစ်သော အနက်၊ အဓိပ္ပာယ် (အဋ္ဌကထာ)ကို ကာရဏူပစာရအားဖြင့် “ပရိပုစ္ဆာ” ဟု ခေါ်ရသည်။ [ပဋိသမ္ဘိဒါဝိဘင်္ဂ၊ မူလဋီကာ-၁၉၃၊ အနုဋီကာ-၁၉၄။]

“သဗ္ဗေ သဒ္ဓိဝိဟာရိကဿ အနဘိရတိ ဥပ္ပန္နာ ဟောတိ၊ ဥပဇ္ဈာယေန ဝူပကာသေတဗ္ဗော” စသော ဝတ်တို့ကား ဂိလာန ဟုတ်သည်ဖြစ်စေ၊ မဟုတ်သည် ဖြစ်စေ ကျင့်ရမည့် ဝတ်တို့တည်း၊ ပေ၊ ဧဝံ-သို့၊ ဧဝေယျာသိ-ဖွပ်လျှော် လော့၊ ဣတိ-သို့၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ-ပြောပြရာ၏၊ ပေ၊ အာဂမေတဗ္ဗံ၊ ဣတိ (အာမန္တေသိ)။

သဒ္ဓိဝိဟာရိကဝတ္တံ-ဥပဇ္ဈာယ်က သဒ္ဓိဝိဟာရိကတပည့်တို့ အပေါ်၌ ပြုထိုက်သော ဝတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ-ပြီ။

၁၇-ပဏာမိတကထာ

၆၈။ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာ ဥပဇ္ဈာယေသု သမ္မာ၊ န ဝတ္တန္တိ-မကျင့်ကြကုန်၊ ပေ၊ ကထံ ဟိ-ကြောင့်၊ ပေ၊ န ဝတ္တိသန္တိ နာမ-မကျင့်ကြရကုန်သနည်း?၊ ပေ၊ န ဝတ္တန္တိ ကိရ-မကျင့်ကုန်သတဲ့ဟု ကြားရသည်ကား၊ သစ္စံ-မှန်သလော၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ သမ္မာ၊ န န ဝတ္တဗ္ဗံ-မကျင့်ထိုက် မဟုတ်၊ ကျင့်ထိုက်သည်သာ၊ တစ်နည်း၊ သမ္မာ၊ န ဝတ္တဗ္ဗံ-မကျင့်ထိုက်သည်ကား၊ န-မဟုတ်၊ (ဝတ္တိတဗ္ဗံ ဧဝ-ကျင့်ထိုက်သည်သာ၊) [ပဋိသေမ နှစ်ချက်ပါသော ဝါကျတို့၌ ဤသို့ နှစ်နည်း ပေးပါ၊] ယော-အကြင် သဒ္ဓိဝိဟာရိကသည်၊ သမ္မာ၊ န ဝတ္တေယျ-မကျင့်အံ့၊ (တဿ-ထို သဒ္ဓိဝိဟာရိက၏၊) ဒုက္ကဋ္ဌဿ-ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ်သို့၊ အာပတ္တိ- ရောက်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ)၊ တစ်နည်း၊ (တဿ-ထို သဒ္ဓိဝိဟာရိက၏၊ ဝါ- မှာ) ဒုက္ကဋ္ဌာ-ဒုက္ကဋ္ဌ မည်သော၊ အာပတ္တိ-အာပတ်သည်၊ အဿ-ဖြစ်၏၊ [နောက်နောက် ဝါကျတို့၌ ဤနည်းမှီး၍ပေးပါ၊ ဤဝါကျ၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ၊ ဒု-အုပ်၊ “အာပတ္တိပါရာဇိကဿ” ပုဒ် အဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ၊] ဣတိ- ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ နေဝ ဝတ္တန္တိ-မကျင့်မြဲ မကျင့်ကုန်သည်သာ၊ ပေ၊ အသမ္မာ ဝတ္တန္တိ-ကောင်းစွာ မကျင့်သော သဒ္ဓိဝိဟာရိကကို၊ ပဏာမေတံ-နှင်ထုတ်ခြင်းငှာ၊ ပေ၊ ဧဝူ ပန-လျှင်၊ ပဏာမေတဗ္ဗော-နှင်ထုတ်ထိုက်၏၊ (ကိ?)၊ “တံ- သင့်ကို၊ ပဏာမေမိ - နှင်ထုတ်ထိုက်၏၊” ဣတိ ဝါ - ဤသို့သော်လည်း ကောင်း၊ “ဣဓ-ဤ အရပ်သို့၊ မာ ပဋိက္ကမိ-မကပ်ဝင်နှင့်၊ (မနေထိုင်နှင့်၊)” ဣတိ ဝါ-ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ “တေ-၏၊ ပတ္တစိဝရံ-ကို၊ နိဟရ- ထုတ်ဆောင်လော့?” ဣတိ ဝါ- ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ “တယာ- သည်၊

အဟံ-ကို၊ န ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗော-မပြုစု မလုပ်ကျွေးထိုက်၊” ဣတိ ဝါ-ဤသို့သော်
 လည်းကောင်း၊ ကာယေန ပေ၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကော-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပဏာမိတော-
 နှင်ထုတ်အပ်သည်၊ (နှင်ထုတ်အပ်ရာရောက်သည်၊) ဟောတိ ပေ။

သဒ္ဓိဝိဟာရိကာ၊ ပဏာမိတော-အပ်ကုန်သည်၊ (သမာနာ)၊ န ခမာပေန္တိ-
 သည်းမခံစေကြကုန်၊ (မကန်တော့၊ မတောင်းပန်ကြကုန်၊) ပေ၊ ခမာပေတုံ-
 သည်းခံစေခြင်းငှာ၊ (ကန်တော့၊ တောင်းပန်ခြင်းငှာ၊) ပေ၊ နေဝ ခမာပေန္တိ-
 သည်းမခံစေမြဲ သည်းမခံစေကုန်သည်သာ၊ ပေ၊ ပဏာမိတေန-နှင်ထုတ်အပ်သော
 (နှင်ထုတ်ခံရသော) သဒ္ဓိဝိဟာရိကသည်၊ န န ခမာပေတဗ္ဗော-သည်းမခံစေထိုက်
 သည် မဟုတ်၊ သည်းခံစေထိုက်သည်သာ၊ ပေ။

တေန ခေါ ပန သမယေန ဥပဇ္ဈာယာ၊ ခမာပိယမာနာ-သည်းခံစေအပ်
 ကုန်လတ်သော်၊ (ကန်တော့၊ တောင်းပန်အပ်ကုန်လတ်သော်၊) န ခမန္တိ-
 သည်းမခံကြကုန်၊ ပေ၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာ၊ ပက္ကမန္တိပိ-တစ်ချို့လည်း အရပ်တစ်ပါးသို့
 ဖဲသွားကြကုန်၏၊ ဝိဗ္ဗမန္တိပိ-တစ်ချို့လည်း လူ့အဖြစ်သို့ ပြန်လည်ကြကုန်၏၊
 (လူထွက်ကြကုန်၏၊) တိတ္ထိယေသု-တိတ္ထိတို့၌၊ သင်္ကမန္တိပိ-တစ်ချို့လည်း
 ပြောင်းရွှေ့ကြကုန်၏၊ ပေ၊ ခမာပိယမာနေန-သည်းခံစေအပ်သော ဥပဇ္ဈာယ်သည်၊
 (ကန်တော့၊ တောင်းပန်ခံရသော ဥပဇ္ဈာယ်သည်၊) န န ခမိတဗ္ဗံ-သည်မခံရာ
 သည်မဟုတ်၊ သည်းခံရာသည်သာ၊ (သည်းခံရမည်သာ၊) ပေ။

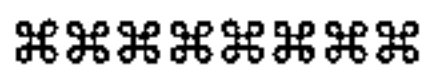
သမ္မာဝတ္တန္တံ -ကောင်းစွာကျင့်သော သဒ္ဓိဝိဟာရိကကို၊ ပဏာမေန္တိ -နှင်ထုတ်
 ကုန်၏၊ အသမ္မာဝတ္တန္တံ -ကို၊ န ပဏာမေန္တိ -ကုန်၊ ပေ၊ အသုမ္မာဝတ္တန္တော စ-
 ကောင်းစွာ မကျင့်သော သဒ္ဓိဝိဟာရိကကိုလည်း၊ န န ပဏာမေတဗ္ဗော-သည်သာ၊

☰ ပေ။

ပဉ္စဟိ- ကုန်သော၊ အင်္ဂေဟိ- အကြောင်းအင်္ဂါတို့နှင့်၊ သမန္နာဂတော-
 ပြည့်စုံသော၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကော-ကို၊ ပဏာမေတဗ္ဗော၊ ဥပဇ္ဈာယမိ-၌၊ (ဥပဇ္ဈာယ်
 အပေါ်၌၊) အဓိမတ္တံ-လွန်ကဲသော အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ပေမံ-မေတ္တာဖြင့်
 ချစ်ခြင်းသည်၊ န ဟောတိ-မဖြစ်၊ အဓိမတ္တော-သော၊ ပသာဒေါ-ကြည်ညိုခြင်း
 သည်၊ ပေ၊ ဟိရိ-ရှက်ခြင်းသည်၊ ပေ၊ ဂါရဝေါ-ရိုသေလေးစားသူ၏အဖြစ်သည်၊

(ရိသေလေးစားခြင်းသည်) ပေ၊ အဓိမတ္တာ၊ ဘာဝနာ-မေတ္တာဘာဝနာသည်၊
 (မေတ္တာစိတ်ကို တိုးပွားစေခြင်းသည်) န ဟောတိ၊ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စဟိ၊ ဣမေဟိ
 အင်္ဂေဟိ-တို့နှင့်၊ သမန္နာဂတော သဒ္ဓိဝိဟာရိကော ပဏာမေတဗ္ဗော၊ [နောက်
 နောက် ပဉ္စကတို့၌ ဤသို့ အပြည့်အစုံ ပေးပါ၊ ထူးရာ၌သာ ရေးပါမည်။] ပေ၊
 န ပဏာမေတဗ္ဗော-နှင်မထုတ်ထိုက်၊ ပေ။

ပဉ္စဟိ ၊ပေ၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကော- သည်၊ (အလံ ၌ ပဓာန စပ်၊) ဝါ- ကို၊
 (ပဏာမေတုံ၌ အပဓာနစပ်၊) ပဏာမေတုံ-ငှာ၊ အလံ-သင့်၏၊ ပေ၊ နာလံ-
 မသင့်၊ ပေ၊ အပဏာမေန္တော - နှင်မထုတ်သော၊ ဥပဇ္ဈာယော - သည်၊
 သာတိသာရော - (အမိန့်တော်ကို) လွန်ကျူး၍ ဖြစ်ခြင်းဟူသော အပြစ်နှင့်
 တကွဖြစ်သည်၊ ဝါ - အပြစ်ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ပဏာမေန္တော (ဥပဇ္ဈာယော)၊
 အနတိသာရော - (အမိန့်တော်ကို) လွန်ကျူး၍ ဖြစ်ခြင်းဟူသော အပြစ်မရှိ
 သည်၊ ဟောတိ၊ ["သာတိသာရော" ၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

ရာဇမြာဟူဏဝတ္ထု

၆၉။ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ အညတရော-တစ်ယောက်သော၊
 မြာဟူဏော-သည်၊ (ရာဇမြာဟူဏ)သည်၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ (ယာစိ၌ စပ်၊) ဝါ-
 သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ-ချဉ်းကပ်၍၊ ပဗ္ဗန္တံ-ရှင်၊ ရဟန်းအဖြစ်ကို၊ ယာစိ-တောင်းပြီ၊
 တံ-ထို မြာဟူဏကို၊ ဘိက္ခု၊ ပဗ္ဗာဇေတုံ-ရှင်၊ ရဟန်း ဖြစ်စေခြင်းငှာ၊ (ရှင်၊
 ရဟန်း ပြုပေးခြင်းငှာ) န ဣစ္ဆိံသု-အလို မရှိကုန်၊ သော ၊ပေ၊ အလဘမာနော-
 မရလတ်သော်၊ ကိသော-ကြုံလို့ ပိန်ချုံးသည်၊ လူခေါ-(အသားအရေ) ခြောက်ကပ်
 သည်၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဍော-မကောင်းသော အဆင်းရှိသည်၊ ဥပ္ပဏ္ဍုပဏ္ဍုကဇာတော-ဖြစ်သော
 လွန်စွာ ဖြော့တော့ ဝါဝင်းသော အဆင်းရှိသူ၏ အဖြစ်ရှိသည်၊ (ဖြစ်သော
 အလွန် ဖြော့တော့ ဝါဝင်းသော အဆင်းရှိသည်။) မေနိသန္တတဂတ္ထော -
 အကြောတည်း ဟူသော ကွန်ရက်ဖြင့် ဖြန့်ခင်းအပ်သော ကိုယ်ရှိသည်၊ (အကြော
 ပြိုင်းပြိုင်းထသော ကိုယ်ရှိသည်။) အဟောသိ၊ [ကိသော စသော ပုဒ်တို့၏
 အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ၊ ဒု-အုပ်၊ သုဒိန္နကဏ္ဍ၌ ပြထားပြီ။]

ဘဂဝါ၊ တံ ဗြာဟ္မဏံ-ကို၊ ကိသံ-ကြံလို့ ပိန်ချုံးနေသည်ကို၊ ပေ၊
 မေနိသန္တတဂတ္တံ-ကို၊ အဒ္ဓသာ-မြင်တော်မူပြီ၊ ဒိသ္မာန-ကြောင့်၊ ပေ၊ အာမန္တေသိ
 (ကိ?)၊ “ဘိက္ခဝေ၊ ကိ-အဘယံကြောင့်၊ သော ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ ကိသော-
 သည်၊ ပေ၊ (ဟောတိ) န ခေါ-နည်း?” ဣတိ-ပြီ၊ ဘန္တေ၊ ဒေသော ဗြာဟ္မဏော-
 သည်၊ ပေ၊ ယာစိ-တောင်းပန်ပြီ၊ ပေ၊ အလဘမာနော-သော်၊ ဝါ-သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊
 ကိသော-ကြံလို့ ပိန်ချုံးနေပါ၏၊ ပေ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ကုန်ပြီ၊ ပေ၊
 “ကော-အဘယ်သူသည်၊ တဿ ဗြာဟ္မဏဿ-၏၊ အဓိကာရံ-အလွန်အကဲ
 ပြုအပ်သော ကျေးဇူးကို၊ သရသိ န ခေါ-အမှတ်ရသနည်း?” ဣတိ (အာမန္တေသိ)
 ပေ၊ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ပေ၊ အဝေါစ (ကိ?)၊ “ဘန္တေ အဟံ ပေ၊
 သရာမိ-ပါ၏၊” ဣတိ-ပြီ၊ သာရိပုတ္တံ-သာရိပုတ္တရာ၊ တံ၊ တဿ ဗြာဟ္မဏဿ-
 ၏၊ ကိ-အဘယ်သို့သော၊ အဓိကာရံ-ကို၊ သရသိ-နည်း?၊ ဣတိ-ဤသို့
 မေးတော်မူပြီ၊ ဘန္တေ၊ ဣစ ရာဇဂဟေ-ဤရာဇဂြိုဟ်မြို့၌၊ မေ-အား၊ (ဒါပေသိ၌
 စပ်၊) ဝါ-သည်၊ (စရန္တဿ၌ စပ်၊) ပိဏ္ဏာယ-ဆွမ်းအလိုငှာ၊ စရန္တဿ-လှည့်လည်
 စဉ်၊ သော ဗြာဟ္မဏော၊ ကဋ္ဌဇ္ဈဘိက္ခံ-တစ်စွန်းသော ဆွမ်းကို၊ ဒါပေသိ-
 ပေးလှူစေပါပြီ၊ ပေ၊ ဣမံ အဓိကာရံ-ကို၊ သရာမိ-ပါ၏၊ ဣတိ-ဤသို့
 လျှောက်ပြီ၊ သာရိပုတ္တံ၊ သာဓု သာဓု- သာဓု သာဓု၊ ဟိ- သာဓု ခေါ်သင့်၏၊
 သာရိပုတ္တံ၊ သပ္ပရိသာ-တို့သည်၊ ကတညုနော-သူတစ်ပါးတို့ ပြုအပ်ပြီးသော
 ကျေးဇူးကို သိတတ်ကုန်၏၊ ကတဝေဒိနော-သူတစ်ပါးတို့ ပြုအပ်ပြီးသော
 ကျေးဇူးကို ထင်ထင်ရှားရှား သိတတ်ကုန်၏၊ [ကျေးဇူးဆပ်သောအားဖြင့်
 သိတတ်ကုန်၏၊-ဟူလို၊] သာရိပုတ္တံ၊ တေနဟိ-ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ (ထိုသို့ အဓိကာရကို
 အမှတ်ရလျှင်၊) ပေ၊ ပဗ္ဗာဇေဟိ-ရှင်ဖြစ်စေလော့၊ (ရှင်ပြုပေးလိုက်၊) ဥပသမ္မာဒေဟိ-
 မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေလော့၊ (ရဟန်းပြုပေးလော့၊) ဣတိ-
 ပြီ၊ ဘန္တေ၊ အဟံ၊ ကထံ-လျှင်၊ ပေ၊ ဥပသမ္မာဒေမိ-ရပါမည်နည်း?၊ ပေ၊
 ဘိက္ခဝေ၊ မယာ-သည်၊ တီဟိ၊ သရဏဂမနေဟိ-သရဏဂုံတို့ဖြင့်၊ ယာ သာ
 ဥပသမ္မဒါ-အကြင် မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်ကို၊ အနုညာတာ-ခွင့်ပြုတော်
 မူအပ်ပြီ၊ တံ-ထို သရဏဂမနုပသမ္မဒါကို၊ အဇ္ဇတဂ္ဂေ-ယနေ့ကို အစပြု၍၊
 ပဋိက္ခိပါမိ-ပယ်မြစ်၏၊ ပေ၊ ဥတ္တိစတုတ္ထေန-ဥတ်ဟူသော လေးကြိမ်မြောက်ရှိသော၊
 ကမ္မေန-ဖြင့်၊ ဥပသမ္မာဒေတုံ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းငှာ၊
 အနုဇာနာမိ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဧဝဉ္စ ပန-ဤသို့လျှင်၊ ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗော-မြင့်မြတ်သော

ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေထိုက်၏။ (ရဟန်း ပြုပေးထိုက်၏။) ဗျတ္တေန-
ဝိနယပိဋက နှုတ်တက်ရသဖြင့် ထက်မြက်လှသော၊ [ထိုမျှလောက် မစွမ်းနိုင်သူ
အတွက်] **တစ်နည်း**၊ ဗျတ္တေန-ဥတ် ကမ္မဝါစာ နှုတ်၌လာသဖြင့် ကောင်းစွာ
ထက်မြက်သော၊ ပဋိဗလေန-ဌာန် ကရိုဏ်းကို ပီသစွာ ရွတ်စွမ်းနိုင်သော၊
ဘိက္ခုနာ-သည်၊ သံဃော-ကို၊ ဉာပေတဗ္ဗော-သိစေထိုက်၏။ (အသိပေးထိုက်၏။)
(ကိ?)၊ ဗျတ္တ၊ ပဋိဗလနှင့် စပ်၍ မှတ်ဖွယ်တို့ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

၇၀။ ဥတ်။ ။ ဘန္တေ - အရှင်ဘုရားတို့၊ သံဃော - သံဃာတော်သည်၊
မေ-တပည့်တော်၏။ (ဝစနံ-စကားကို၊) သုဏာတု-
နားစိုက်တော်မူပါ။ ဣတ္ထန္နာမော - ဤ အမည်ရှိသော၊ အယံ - ဤ သူသည်၊
ဣတ္ထန္နာမဿ - သော၊ အာယသ္မတော - အရှင်၏။ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခော -
မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်ကို ရှင့်သူပါတည်း။ (ရဟန်းလောင်းပါတည်း။)
သံဃဿ - သည်၊ (ကမ္မံ - ဥပသမ္ပဒါကံသည်။) ပတ္တကလ္လံ-လျှောက်ပတ်သော
အခါရှိသည်၊ ယဒိ (သိယာ) - အကယ်၍ ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ - သော်၊)
သံဃော - သည်၊ ဣတ္ထန္နာမံ - ဤ အမည်ရှိသူကို၊ ဣတ္ထန္နာမေန - သော၊
ဥပဇ္ဈာယေန - ဖြင့်၊ ဥပသမ္ပဒါဒေယျ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေ
ရာပါ၏။ (ရဟန်းပြုပေးရာပါ၏။) ဧသာ- ဤသည်ကား၊ ဥတ္တိ- ဥတ်တည်း၊
ဝါ-သံဃာတော်ကို သိစေကြောင်းတည်း။

ကမ္မဝါစာ ။ ။ ဘန္တေ - တို့၊ သံဃော - သည်၊ ပေ၊ ဥပသမ္ပဒါဒေတိ-
မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေပါ၏။ (ရဟန်း
ပြုပေးနေပါ၏။) ယဿာယသ္မတော (ယဿ အာယသ္မတော)-အကြင် အရှင်အား၊
ဣတ္ထန္နာမဿ- ဤ အမည်ရှိသူ၏။ (ဥပသမ္ပဒါ၌ စပ်၊) ဣတ္ထန္နာမေန- သော၊
ဥပဇ္ဈာယေန - ဖြင့်၊ ဥပသမ္ပဒါ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းသည်။

အမှာ။ ။ ကမ္မဝါစာနှင့် စပ်၍ မှတ်ဖွယ်ကို ဘာသာဋီကာ ဥပသမ္ပဒါဝိမိကထာ
၌ ပြထားပြီ။ ကမ္မဝါစာတို့သည် တစ်မျိုးနှင့်တစ်မျိုး စာသွားခြင်း တူကြ၏။ ထို့ကြောင့်
ကျေပွန်စွာ လေ့လာကြပါလေ။ “ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ”၌ “သံဃဿ”၏
သမ္ပန္နိပုဒ်ကို “ကမ္မံ”ဟု ထည့်ရ၏။ ထို ပုဒ်ကိုလည်း လာမည့်ကြိယာကိုလည်းကောင်း၊
အချို့နေရာဝယ် ကံနှင့် ကြိယာကိုလည်းကောင်း ကြည့်၍ “ကမ္မံ-ဥပသမ္ပဒါကံသည်”

ခမတိ-နှစ်သက်၏။ သော-ထို (နှစ်သက်သော) အရှင်သည်။ တုဏှိ-ဆိတ်ဆိတ်၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏။ ဝါ-ဖြစ်ပါလော့၊ ယဿ-အကြင် အရှင့်အား၊ နက္ခမတိ-မနှစ်သက်၊ သော-ထို (မနှစ်သက်သော) အရှင်သည်။ ဘာသေယျ-ပြောဆိုရာပါ၏။ ဝါ-ပြောဆိုပါလော့၊ ဒုတိယမ္ပိ-နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း၊ ဧတမတ္ထံ-ဤ အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဝါ-ဤ အကြောင်းကို၊ ဝဒါမိ-လျှောက်ပါ၏။ ပေ၊ ဘာသေယျ၊ တတိယမ္ပိ-လည်း၊ ပေ၊ ဘာသေယျ။

နိဂုံး။ ။ သံဃေန-သည်၊ ဣတ္ထန္နာမော-ဤ အမည်ရှိသူကို၊ ဣတ္ထန္နာမေန ဥပဇ္ဈာယေန-ဖြင့်၊ ဥပသမ္ပန္နော-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေအပ်ပါပြီ၊ (ယသ္မာ-ကြောင့်၊) သံဃဿ-အား၊ ခမတိ-၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တုဏှိ-ဆိတ်ဆိတ်၊ (အာသိ-ဖြစ်ပြီ၊) ဧဝံ-ဤသို့ ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းကြောင့်၊ ဧတံ-ဤ နှစ်သက်သည်၏အဖြစ်ကို၊ (နှစ်သက်ကြောင်းကို၊) ဓာရယာမိ-သိမှတ်ရပါ၏။ ဣတိ (ဥပပေတဗော)။

၇၁။ အညတရော-နာမည် အနွယ်အားဖြင့် မထင်ရှားသော၊ ဝါ-တစ်ပါးသော၊ ဘိက္ခု [အညတရန္တိ နာမဂေါတ္တေန အပါကဋ္ဌံ ဧကံ ဘိက္ခု၊ သံဃဘေဒကက္ခန္ဓက၊-သာရတ္ထ၊] ဥပသမ္ပန္နသမနန္တရာ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးသည်ဖြစ်၍ အခြားမဲ့၌၊ တစ်နည်း၊ ဥပသမ္ပန္နသမနန္တရာ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်း အဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးသည်၏ အခြားမဲ့၌၊ [ဤ ပုဒ်၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊] အနာစာရံ-မကျင့်ထိုက်သော အကျင့်ကို၊ အာစရတိ-ပြုကျင့်၏။ ဘိက္ခု ဧဝံ၊ အာဟံသု-ပြောကြကုန်ပြီ၊ (ကိ?)၊ “အာဂုဿ၊ ဧဝရူပံ-ဤသို့ သဘောရှိသော အမှုကို၊ မာ အကာသိ-မပြုပါနှင့်၊ ဧတံ-ဤ အမှုသည်၊ န ကပ္ပတိ-ရဟန်းတို့အား မအပ်ပါ၊” ဣတိ-ကုန်ပြီ၊ သော-ထို ရဟန်းသည်၊ ဧဝံ၊ အာဟ-ပြန်ပြောပြီ၊ (ကိ?) “မံ-တပည့်တော်ကို၊ ဥပသမ္ပာဒေထ-ပါကုန်၊

စသည်ဖြင့် အနက်ဆိုရ၏။ “ယဿ နက္ခမတိ” ၌ “ယဿာယသ္မတော ခမတိ” ဝါကျတုန်းက ပုဒ်များကို လိုက်စေ၍ “ယဿ (အာယသ္မတော)-အား၊ ဣတ္ထန္နာမဿ-၏၊ ဣတ္ထန္နာမေန ဥပဇ္ဈာယေန-ဖြင့်၊ ဥပသမ္ပဒါ-သည်၊ နက္ခမတိ-မနှစ်သက်” ဟု အကျယ်ပေးနိုင်ပါသည်။ နောက်နောက် ကမ္မဝါစာတို့၌ ဤနည်းမှီ၍ သိပါ။

ဣတိ-သို့၊ အဟံ၊ အာယသ္မန္တေ-အရှင်တို့ကို၊ နေဝ ယာစိ-မတောင်း ခဲ့ပါ၊ ကိဿ-ကြောင့်၊ မ-ကို၊ တုမှေ-တို့သည်၊ အယာစိတာ-မတောင်းအပ် ကုန်သည်၊ (သမာနာ-ကုန်လျက်၊) ဥပသမ္မာဒိတ္ထ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေကြပါကုန်သနည်း?၊ (ရဟန်းပြုပေးကြပါကုန်သနည်း?)” ဣတိ-ပြီ၊ [ဥပသမ္မာဒိတ္ထ ၌ ဥပ + သံပုဗ္ဗ + ပဒဓာတ် + ကာရိတ် ကျေ + အဇ္ဇတနိ တ္ထ ဝိဘတ်၊] ပေ။

ဘိက္ခဝေ - တို့၊ အယာစိတေန - မတောင်းအပ်သော သံဃာသည်၊ န ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗော-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ မရောက်စေထိုက်၊ (ရဟန်းပြုမပေးထိုက်၊) ယော-အကြင် သံဃာသည်၊ ဥပသမ္မာဒေယျ၊ ပေ၊ ယာစိတေန-တောင်းအပ်သော သံဃာသည်၊ ဥပသမ္မာဒေတုံ၊ ပေ၊ တေန ဥပသမ္မဒါပေက္ခေန-သည်၊ ပေ၊ ဝစနိယော အဿ (ကိ?၊) “ဘန္တေ-တို့၊ သံဃံ-သံဃာတော်ကို၊ ဥပသမ္မဒံ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်ကို၊ ယာစာမိ-တောင်းပါ၏၊ ဘန္တေ၊ သံဃော-သည်၊ မံ-တပည့်တော်ကို၊ အနုကမ္ပံ-လျော်စွာ တုန်လှုပ်တတ်သော ကရုဏာကို၊ (သနား စောင့်ရှောက် ချီးမြှောက်မှုကို၊) ဥပါဒါယ-ဉာဏ်ဖြင့် ယူ၍၊ (စွဲ၍) ဥလ္လမ္ပတု-အကုသိုလ်နယ်မှ ထုတ်ဆောင်၍ ကုသိုလ်နယ်၌ တည်စေတော်မူပါ။” တစ်နည်း၊ ဥလ္လမ္ပတု-သာမဏေ အဖြစ်မှ ထုတ်ဆောင်၍ ရဟန်းအဖြစ်၌ တည်စေတော်မူပါ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ထိုက်၏၊ ပေ။

၇၂။ [ကမ္မဝါစာ၌ “ဣတ္ထန္နာမော-သည်၊ ဣတ္ထန္နာမေန ဥပဇ္ဈာယေန-ဖြင့်၊ သံဃံ-ကို၊ ဥပသမ္မဒံ-ကို၊ ယာစတိ-တောင်းပါ၏၊” ဟု ပေးပါ၊] ပေ။

၇၃။ တေန ခေါ် ပန သမယေန၊ ရာဇဂဟေ-၌၊ ပဏီတာနံ-မွန်မြတ် ကုန်သော၊ ဘတ္တာနံ-ဘတ်တို့၏၊ (ဆွမ်းတို့၏၊) ဘတ္တပဋိပါဋိ-ဘတ်အစဉ်သည်၊ (ဆွမ်းအစဉ်သည်၊) အဋ္ဌိတာ-အကြားအကြား၌ တန့်ရပ်မနေသည်၊ (အဆက်မပြတ်သည်၊) ဟောတိ၊ [ဤ ဝါကျ၏ အဖွင့်ကို စုဋ္ဌဝဂ္ဂပါဋိတော်နိဿယ ခုဒ္ဒကဝတ္ထုက္ခန္ဓက ပုဒ်ရေ-၂၆၀၌ ပြခဲ့ပြီ၊ “အဓိဋ္ဌိတာ-စွဲမြဲစွာ တည်သည်” ဟုလည်း မူကွဲရှိ၏၊] ပေ၊ “သကျပုတ္တိယာ-သာကီဝင်မင်းသား ဘုရားသားတော် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဣမေ သမဏာ-ဤ ရဟန်းတော်တို့သည်၊ သုခသီလာ-ကောင်းသော အလေ့ ရှိကုန်၏၊ သုခသမာစာရာ-ကောင်းသော (ချမ်းသာသော) အကျင့်ရှိကုန်၏၊ သုဘောဇနာနိ-ကောင်းသော ဘောဇဉ်တို့ကို၊ ဘုဒ္ဓိတွာ - စား၍၊ နိဝါတေသု-

လေ မရှိကုန်သော၊ (လေလုံ မိုးလုံ ဖြစ်ကုန်သော၊) သယနေသု-အိပ်ရာ နေရာ တို့၌၊ သယန္တိ-အိပ်ရ နေရကုန်၏၊ အဟံ ပေ၊ သမဏောသု-တို့၌၊ ယန္တုန ပဗ္ဗဇေယျ-အကယ်၍ ရဟန်းပြုရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊” ဣတိ-ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပြီ၊ ပေ၊ ပဗ္ဗာဒေသံ-ရှင်အဖြစ်သို့ ရောက်စေကြကုန်ပြီ၊ ဥပသမ္မာဒေသံ- ကုန်ပြီ၊ တသ္မိ-ထို ဗြာဟ္မဏသည်၊ ပဗ္ဗဇိတော-ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးလတ် သော်၊ (ရဟန်း ဖြစ်ပြီးလတ်သော်၊) ဘတ္တပဋိပါဠိ-သည်၊ ခိယိတ္ထ-ကုန်ပြီ၊ ပေ၊ “အာဂုသော၊ ဧဟိ-လာလော့၊ ဒါနိ-ယခု၊ ပိဏ္ဍာယ၊ စရိဿာမ-ကုန်စို့၊” ဣတိ (အာဟံသု) ပေ၊ စရိဿာမိ-အံ၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ “ဧတံ ကာရဏာ-ဤ ဆွမ်းခံခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ (ဆွမ်းခံစားမည်ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်၊) ပဗ္ဗဇိတော-ရဟန်း ပြုခဲ့သည်၊ န-မဟုတ်၊ မေ-အား၊ သဓေ ဒဿထ-အကယ်၍ ပေးကုန်အံ့၊ (ဧဝံ ဒေန္တေသု-ကုန်လတ်သော်၊) ဘုဒ္ဓိဿာမိ-မည်၊ ပေ၊ ဝိဗ္ဗမိဿာမိ-^၉ လူထွက်မည်၊” ဣတိ-ပြီ၊ ပေ။

ဥဒရဿ ဝိ-ဝမ်း၏၊ ကာရဏာ-အကြောင်းကြောင့်၊ တစ်နည်း၊ ဥဒရဿ- ဝမ်းဟူသော၊ ကာရဏာ-ကြောင့်၊ ပဗ္ဗဇိတော ကိံ ပန-ရဟန်း ပြုသလော့၊ ပေ၊ အာဂုသော-တို့၊ ဧဝံ-ဤအတိုင်း မှန်ပါ၊ ပေ၊ “ကထံ ဟိ - ကြောင့်၊ ဘိက္ခု၊ သွာက္ခာတေ-ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်သော၊ ဓမ္မဝိနယေ-တရားသဖြင့် ဆုံးမရာ သာသနာတော်၌၊ ဥဒရဿ ပေ၊ ပဗ္ဗဇိဿသိ နာမ-ရဟန်းပြုရသနည်း?” ပေ၊ မောဃပုရိသ-ဈာန်၊ မဂ်၊ ဖိုလ်မမှီး အချိုးနီးသော ယောက်ျား၊ ပေ၊ ဥပသမ္မာဒေန္တေန-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေသော သံဃာသည်၊ (ထို သံဃာတွင် ပါဝင်သော ဥပဇ္ဈာယ်စသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါးပါးသည်၊) စတ္တာရော- ကုန်သော၊ နိဿယေ-မှီအပ်သော ပစ္စည်းတို့ကို၊ အာစိက္ခိတံ-ပြောပြခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ၊ (ကိံ-အဘယ်သို့ ပြောပြရမည်နည်း။)

၁။ ဥဒရဿ ကာရဏာ။ ။ ဥဒရဿ-၏၊ ကာရဏာ-ကြောင့်၊ ဤသို့ ပေးရိုး ရှိ၏၊ မောဂ္ဂလ္လာန် အလိုမူ ဟိတ်အနက်ဟော သဒ္ဓါနှင့် ယုဉ်ရာပုဒ်နောင် ဟိတ်အနက်၌ ဆဋ္ဌိဝိဘတ်သက်၍ “ဥဒရဿ-ဝမ်းဟူသော၊ ကာရဏာ-ကြောင့်၊” ဤသို့ တုလျာဓိကရဏအနက် ပေးပါ၊ “အာဇီဝဿ ဟောတု၊ ပုတ္တဒါရဿ ကာရဏာ” (ပါစိတ်ပါဠိတော်၊ ဥယျုတ္တသိက္ခာပုဒ်) စသည်တို့၌လည်း နည်းတူ၊ အကျယ်ကို မောဂ္ဂလ္လာန်နိဿယ၊ ၂-ကဏ္ဍ၊ ၂၂-သုတ်၌ ကြည့်ပါ။

မှီခို အားထားရာ ပစ္စည်းလေးပါး။ [ဆွမ်း] ။ ပိဏ္ဍိယာလောပဘောဇနံ - သလုံးကြွက်သား, အစွမ်း

အားဖြင့်, သွားလာလှည့်ပတ်, ဆွမ်းခံရပ်၍ တစ်လုတ်စာ တစ်လုတ်စာ ရအပ်သော ဘောဇနံကို၊ နိဿာယ-မှီ၍၊ (အားကိုးသမှု မှီငြမ်းပြု၍) ယာ ပဗ္ဗဇာ-အကြင် ရှင်, ရဟန်းအဖြစ်သည်၊ (ပဝတ္တာ-ဖြစ်ရပေ၏။) တတ္ထ-(ပိဏ္ဍိယာလောပဘောဇနံကို လုံ့လအားသစ် မှီငြမ်းပြုရသော) ထို ရှင်, ရဟန်း အဖြစ်၌၊ တေ-အသင် ရဟန်းသစ်သည်၊ ယာဝဇီဝ-ရဟန်းသိက္ခာ, သာဇီဝါတို့, ကိုယ်မှာ ဆက်တည်, အသက်ရှည်သမျှ ကာလပတ်လုံး၊ ဥဿာဟော-ရသည့်ဆင်းရဲ, ကြိတ်အံခဲလျက်, အားလွှဲသည်းခံ, သတိဉာဏ်ဖြင့်, ကျင့်ကြံကြိုးကုတ်, အားထုတ်မှုကို၊ ကရဏီယော-ပြုထိုက်၏။ (ပြုသင့်၏, ပြုရမည်, ပြုလေ။)

အတိရေကလာဘော ။ - ပိဏ္ဍိယာလောပဘောဇနံထက် အပိုအလွန်ဖြစ်သော လာဘ်ကား၊ သံဃာတတ္ထံ-သံဃာအား လှူအပ်သော ဆွမ်းလည်းကောင်း၊ (သံဃာကုန် လှူအပ်သော ဆွမ်း၊ - ဟူလို၊) ဥဒ္ဓေသတတ္ထံ - ညွှန်ချခြင်းဖြင့် လှူအပ်သော ဆွမ်းလည်းကောင်း၊ (တစ်ပါး, နှစ်ပါး အလှည့်ကျ ညွှန်ချ၍ လှူအပ်သော ဆွမ်း၊- ဟူလို၊) နိမန္တနံ- အိမ်သို့ ပင့်ဖိတ်ကြောင်း ဆွမ်းလည်းကောင်း၊ (အိမ်သို့ ပင့်၍ လှူအပ်သော ဆွမ်း၊- ဟူလို၊) သလာကတတ္ထံ - စာရေးတံဖြင့် လှူအပ်သော ဆွမ်းလည်းကောင်း၊ (စာရေးတံမဲ ချ၍ လှူအပ်သော ဆွမ်း၊- ဟူလို၊) ပက္ခိကံ-နေထူးနေမြတ်ဟု သတ်မှတ်အပ်သော လဆန်းပက္ခ, လဆုတ်ပက္ခရက်၌ လှူအပ်သော ဆွမ်းလည်းကောင်း၊ ဥပေါသထိကံ-ဥပုသ်နေ့၌ လှူအပ်သော ဆွမ်းလည်းကောင်း၊ ပါဠိပဒိကံ-ဥပုသ်ကျော်တက် အထွက်တစ်ရက်နေ့၌ လှူအပ်သော ဆွမ်းလည်းကောင်းတည်း။

သင်္ကန်း။ ။ ပံသုကူလစီဝရံ-ပံသုကူသင်္ကန်းကို၊ (မြေပုံမှာလွှား, မြေမှုန် အားနယ်, စက်ဆုပ်ဖွယ်သို့ ရောက်သော သင်္ကန်းကို) ပေ၊ တတ္ထ-(ပံသုကူလစီဝရံကို လုံ့လအားသစ် မှီငြမ်းပြုရသော)ထို ရှင်,ရဟန်းအဖြစ်၌၊

၁။ အမှာ။ ။ ပိဏ္ဍိယာလောပဘောဇနံ၏ ဝစနတ္ထံကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။ “အတိရေကလာဘော-ရှေးဘုန်း ရှေးကံကြောင့် ပိုလျှံသော လာဘ်ရှိမှုကား၊ သံဃာတတ္ထံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ပရိဘုဂ္ဂီတဗ္ဗံ-ဘုဉ်းပေးသုံးဆောင်အပ်၏” ဟု ပေးရိုးရှိ၏။ [ရှေးနိဿယ၌ကား “အတိရေကလာဘော-အလွန်လာဘ်ရှိပါမှုကား၊ သံဃာတတ္ထံ-လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ကပ္ပတိ-အပ်၏” ဟု ပေး၏။] ထိုသို့ မပေးသင့်ပုံကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။

ပေ၊ အတိရေကလာဘော-ပံသုက္ကလ စိဝရထက် အပိုအလွန်ဖြစ်သော လာဘ်ကား၊
 ခေါမံ-ခေါမတိုင်း၌ဖြစ်သော သင်္ကန်းလည်းကောင်း၊ ဝါ-ခုံချည်ဖြင့် ရက်အပ်သော
 သင်္ကန်းလည်းကောင်း၊ ကပ္ပာသိကံ-ဝါချည်ဖြင့် ရက်အပ်သော သင်္ကန်း
 လည်းကောင်း၊ ကောသေယျံ-ပိုးချည်ဖြင့် ရက်အပ်သော သင်္ကန်းလည်းကောင်း၊
 ကမ္မလံ-သားမွေးဖြင့် ရက်အပ်သော သင်္ကန်းလည်းကောင်း၊ ဝါ-သက္ကလတ်
 သင်္ကန်းလည်းကောင်း၊ သာဏံ-ပိုက်ဆံလျှော်ချည်ဖြင့် ရက်အပ်သော သင်္ကန်း
 လည်းကောင်း၊ ဘင်္ဂံ-ခေါမ စသည် ငါးမျိုးချည်ဖြင့် ရက်အပ်သော သင်္ကန်း
 လည်းကောင်း၊ ဝါ-ဘန်ချည်ဖြင့် ရက်အပ်သော သင်္ကန်းလည်းကောင်း၊ တည်း၊
 [“ခေါမံ” စသည်တို့၏ အဖွင့်ကို ကင်္ခါဘာသာဋီကာ ပထမကထိန သိက္ခာပုဒ်၌
 လည်းကောင်း၊ ခုဒ္ဒကသိက္ခာဘာသာဋီကာ စိဝရနိဒ္ဒေသ၌လည်းကောင်း
 ပြထားပြီ။]

ကျောင်း။ ။ ရုက္ခမူလသေနာသနံ-သစ်ပင်၏ အနီးအောက်တည်းဟူသော
 အိပ်ရာ-နေရာ ကျောင်းကို၊ (သစ်ပင်ရင်း-ဝါးပင်ရင်း
 ဟူသော ကျောင်းကို) ပေ၊ တတ္ထ - (ရုက္ခမူလသေနာသနကို လုံ့လအားသစ်
 မှီငြမ်းပြုရသော) ထို ရှင်၊ ရဟန်းအဖြစ်၌၊ ပေ၊ အတိရေကလာဘော -
 ရုက္ခမူလသေနာသနထက် အပိုအလွန်ဖြစ်သော လာဘ်ကား၊ ဝိဟာရော ^၁ -
 လေးဖက်မိုးအပ်သော ကျောင်းလည်းကောင်း၊ တစ်နည်း၊ ဝိဟာရော-တိဏကုဋ္ဌိ၊
 စရိ ယှဉ်လတ်၊ အကာအရံဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော ကျောင်းတိုက်လည်းကောင်း။

၁။ ဝိဟာရော။ ။ အမုယောဂ စသည်တို့နှင့် မရောသော (တိဏကုဋ္ဌိ)
 မြက်ဖြင့် မိုးအပ်၊ ကာအပ်သော တစ်ခုသော ကျောင်းငယ်ကလေးသည်လည်းကောင်း၊
 ထိုကဲ့သို့ ကျောင်းငယ်ကလေးပေါင်း များစွာရှိသော ကျောင်းတိုက် တစ်ရပ်လုံးသည်
 လည်းကောင်း “ဝိဟာရ”တည်း၊ [ကျောင်းတိုက်ကြီးထဲ၌ အမုယောဂ စသည်တို့ ပါဝင်မှု
 အမုယောဂ စသော နာမည်ဖြင့်သာ ခေါ်ရ၏၊] ထို ဝိဟာရကို ကျောင်းစည်းရိုးဟု
 ခေါ်အပ်သော ပါကာရ (အကာအရံ)ဖြင့် ပိုင်းခြားထားအပ်၏၊ ပါကာရ ဟူသည်လည်း
 တံတိုင်းကြီးသာမက သေနာသနက္ခန္ဓက-ပါကာရာဒိအနုဇာနနကထာ၌ ခွင့်ပြုတော်
 မူအပ်သော အုတ်-ကျောက်-သစ်သားတို့ဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ဝါး-ဆူးတို့ဖြင့် ဖြစ်စေ
 ပြုအပ်သော အကာအရံဟု မှတ်ပါ၊ အဘိဓာန်နိဿယသစ်- ၂၀၈ ဂါထာ၌ကား
 “လေးဖက် မိုးအပ်သော ကျောင်းကို ဝိဟာရ” ဟု မိန့်သည်၊ [ဝိဟာရောတိ
 တိဏကုဋ္ဌိကာဒိသဟိတော ပါကာရပရိစ္ဆိန္နော သကလော သံဃာရာမော၊-ဝိမတိ၊]
 အမုယောဂ စသည်တို့ကိုလည်း ဝိမတိ အဖွင့်အတိုင်း ပေးထားပါသည်။

အမုယောဂေါ-တစ်ခုသော အထပ်ရှိသော ရှည်သော ပြဿာဒ်လည်းကောင်း၊ ဝါ-
ဂဠုန်တောင်အလား၊ နှစ်ဖက်ထား၍ မိုးအပ်သော ရှည်သော ပြဿာဒ်လည်းကောင်း၊
ပါသာဒေါ-အထွတ် တပ်အပ်သော လေးထောင့် ပြဿာဒ်လည်းကောင်း၊ ဟမ္ဗိယံ-
အထွတ် မတပ်အပ်သော ပြဿာဒ်ဦးပြည်းလည်းကောင်း၊ ဂုဟာ-လိုဏ်၊ ဂူ လည်း
ကောင်းတည်း။

ဆေး။ ။ ပူတိမုတ္တဘောသဇ္ဇ-နွားကျင်ငယ်ပုပ်တည်းဟူသော ဆေးကို၊ ပေ၊
[ပုပ်သည်ဖြစ်စေ၊ မပုပ်သည်ဖြစ်စေ နွားကျင်ငယ် မှန်သမျှကို
“ပူတိမုတ္တ”ဟု ခေါ်ရ၏။ နွားကျင်ငယ်ဖြင့် ထုံအပ် စိမ်အပ်သော သျှိသျှားသီး၊
ဆီးဖြူသီးကို “ပူတိမုတ္တ”ဟုလည်းကောင်း၊ ပုပ်သည်ဖြစ်၍ စွန့်ပစ်အပ်သော
ဆေးကို “ပူတိမုတ္တ”ဟုလည်းကောင်း စတုကင်္ဂုတ္တရ၊ ပဌမ ပဏ်၊ ၃-ဝဂ်၊ ၇-
သုတ် ဋီကာ၌ ဖွင့်သေး၏။] တတ္ထ-(ပူတိမုတ္တဘောသဇ္ဇကို လုံ့လအားသစ် မှီငြမ်းပြုရ
သော) ထို ရဟန်းအဖြစ်၌၊ ပေ၊ အတိရေကလာဘော-ပူတိမုတ္တ ဘောသဇ္ဇထက်
အပိုအလွန်ဖြစ်သော လာဘ်ကား၊ သပ္ပိ-ထောပတ်လည်းကောင်း၊ နဝနီတံ-
ဆီဦးလည်းကောင်း၊ တေလံ-ဆီလည်းကောင်း၊ မဓု-ပျားရည်လည်း ကောင်း၊
ဖာဏိတံ-တင်လဲလည်းကောင်းတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောခြင်းငှာ၊ (အနုဇာနာမိ)၊
ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ပဉ္စမော-သော၊ ဥပဇ္ဈာယဝတ္ထဘာဏဝါရော-သည်၊
နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

၇၄။ တေန ပေ၊ အညတရော၊ မာဏဝကော-လုလင်ငယ်သည်၊ ပေ၊
ယာစိ၊ တဿ-ထို လုလင်ငယ်အား၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ပဋိကဇ္ဇေ-ကြိုတင်၍သာ၊
နိဿယေ-မှီအပ်သော ပစ္စည်းတို့ကို၊ အာစိက္ခိသု-ပြောပြကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ဘန္တေ-
တို့၊ အဟံ၊ ဒါနိ-၌၊ န ပဗ္ဗဇိဿာမိ-ရှင်၊ ရဟန်း မပြုတော့ပါ၊ မေ-သည်၊
နိဿယာ-တို့ကို၊ ဇေဂ္ဂတ္ထာ-စက်ဆုပ်အပ်ပါကုန်၏၊ ပဋိကူလာ-ရွံရှာအပ်ပါကုန်၏၊
ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ ပဋိကဇ္ဇေ၊ နိဿယာ-တို့ကို၊ န အာစိက္ခိတဗ္ဗာ-မပြောပြထိုက်ကုန်၊

ယော-အကြင် ရဟန်းသည်၊ အာစိက္ခေယျ-အံ၊ ပေ၊ ဥပသမ္ပန္နသမနန္တရာ-
မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးသည်၏ အခြားမဲ့၌၊ နိဿယေ အာစိက္ခိတုံ
အနုဇာနာမိ၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

တေန ပေ၊ ဒုဝဂ္ဂေနပိ-နှစ်ပါးအစု ရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ တိဝဂ္ဂေနပိ-
သုံးပါးအစု ရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဂဏေန - ဂိုဏ်းဖြင့်၊ ဥပသမ္မာဒေန္တိ -
မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေကြကုန်၏၊ (ရဟန်း ပြုပေးကြကုန်၏၊)
ပေ၊ ဥိနဒသဝဂ္ဂေန-ယုတ်လျော့သော ဆယ်ပါးအစုရှိသော၊ ဂဏေန-ဖြင့်၊ န
ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗော၊ ယော-အကြင် ဂိုဏ်းသည်၊ ဥပသမ္မာဒေယျ-အံ၊ ပေ၊
ဒသဝဂ္ဂေန ဝါ-ဆယ်ပါးအစု ရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ အတိရေကဒသဝဂ္ဂေန
ဝါ-ဆယ်ပါးထက် ပိုလွန်သော အစုရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ ဂဏေန-ဖြင့်၊
ဥပသမ္မာဒေတုံ ပေ။

၇၅။ တေန ပေ၊ ဧကဝဿာ-တစ်ဝါသာ ရှိကုန်သည်၊ (သမာနာ)ပိ-
ဖြစ်ကုန်လျက်လည်းကောင်း၊ ဒုဝဿာ-နှစ်ဝါသာ ရှိကုန်သည်၊ (သမာနာ)ပိ၊
သဒ္ဓိဝိဟာရိကံ-အတူနေတပည့်ကို၊ ဥပသမ္မာဒေန္တိ-ဥပဇ္ဈာယ်လုပ်၍ မြင့်မြတ်သော
ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေကြကုန်၏၊ ဝင်္ဂန္တပုတ္တော-ဝင်္ဂန္တဗြာဟ္မဏ၏ သားဖြစ်
သော၊ အာယသ္မာပိ ဥပသေနော-အရှင်ဥပသေနသည်လည်း၊ ဧကဝဿာ-သည်၊
(သမာနော-လျက်၊) သဒ္ဓိဝိဟာရိကံ ဥပသမ္မာဒေတိ၊ သော-ထို အရှင်ဥပသေန
သည်၊ ဝဿံ-မိုးလပတ်လုံး၊ ဝုဠော-နေပြီးသည်၊ (သမာနော-သော်၊) ဒုဝဿော၊
(ဟုတွာ)၊ ဧကဝဿံ၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကံ-ကို၊ အာဒါယ-ခေါ်ယူ၍၊ ပေ၊ နိသီဒိ၊
ဗုဒ္ဓါနံ-အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူကုန်သော၊ ဘဂဝန္တာနံ-ဘုရားရှင်
တို့၏၊ အာဂန္တုကေဟိ-အာဂန္တုက ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခုဟိ-တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ (ယံ)
ပဋိသမ္မောဒိတုံ-အကြင် ခမနီယ၊ စသည့်သဘော၊ မေးမြန်းပြောလျက်၊
ရောနှောတော်မူခြင်းသည်၊ ဝါ-အကြင် နှုတ်ဆက်တော်မူခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ)၊
ဇိတံ-ဤ ခမနီယ၊ စသည့်သဘော၊ မေးမြန်းပြောလျက်၊ ရောနှောတော်မူခြင်း
သည်၊ ဝါ-သည်၊ ဗုဒ္ဓါနံ၊ ဘဂဝန္တာနံ-တို့၏၊ အာစိဏ္ဍံ ခေါ် ။ -လေ့ကျက်အပ်
သော အကျင့်တည်း၊ ဝါ-ထုံးတမ်းစဉ်လာ ဓမ္မတာတော်တည်း။

၁။ အာစိဏ္ဍံ ခေါ်ပေ၊ ပဋိသမ္မောဒိတုံ။ ။[အာစိဏ္ဍန္တိ စရိတံ ဝတ္တံ အနုဓမ္မတာ၊-
ဋီကာ၊] ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ နှစ်ပုဒ်သည် အာစိဏ္ဍံနှင့် ပဋိသမ္မောဒိတုံ နှစ်ဖက်ကို ငဲ့သော

အထ ခေါ် ပေ၊ အဝေါစ (ကိ?)၊ “ဘိက္ခု-ရဟန်း၊ ကစ္ဆိ-အဘယ်သို့ နည်း?၊ ခမနိယံ -သည်းခံအပ် သည်းခံနိုင်၏လော?၊ ဝါ-ကျန်းမာ၏လော?၊ ကစ္ဆိ-နည်း?၊ ယာပနိယံ-ရှည်သော ကာလသို့ ရောက်စေအပ် ရောက်စေနိုင်၏ လော?၊ ဝါ-မျှတ၏လော?၊ ကစ္ဆိ-နည်း?၊ တွံ-သည်၊ အပ္ပကိလမထေန-ပင်ပန်းမှု မရှိသဖြင့်၊ အဒ္ဓါနံ-ရှည်သောခရီးကို၊ အာဂတော-လာခဲ့ရ၏လော?” ဣတိ (အဝေါစ)၊ ဘဂဝါ-ရား၊ ခမနိယံ-ပါ၏၊ ဝါ-ပါ၏၊ ဘဂဝါ၊ ယာပနိယံ-ပါ၏၊ ဝါ-ပါ၏၊ ဘန္တေ၊ မယံ-တို့သည်၊ အပ္ပကိလမထေန-ဖြင့်၊ အဒ္ဓါနံ-သို့၊ အာဂတာ- လာခဲ့ကြရပါကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ တထာဂတာ-ဘုရားရှင်တို့သည်၊ ဇာနန္ဒာပိ-သိတော်မူကုန်သော်လည်း၊ (သိတော်မူကုန်လျက်လည်း၊) ပုစ္ဆန္တိ-မေးတော် မူကုန်၏၊ ဇာနန္ဒာပိ-လည်း၊ န ပုစ္ဆန္တိ-မေးတော်မူကုန်၊ ကာလံ-မေးသင့်ရာ အခါကို၊ ဝိဒိတွာ-သိတော်မူ၍၊ ပုစ္ဆန္တိ၊ ကာလံ-မမေးသင့်ရာအခါကို၊ ဝိဒိတွာ န ပုစ္ဆန္တိ၊ တထာဂတာ-တို့သည်၊ အတ္ထသံဟိတံ-အကျိုးနှင့်စပ်ယှဉ်သော စကားကို၊

ဥဘယာပေက္ခ ကာကောလောကနနည်းတည်း၊ “ပဋိသမ္ဗောဒိတုံ”၌ သံ ဥပသာရ၏ သမအနက် ဟောပုံ၊ မုဒဓာတ်၏ မိဿနအနက် ဟောပုံကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ၊ ပထမအုပ်၊ ဝေရဉ္စကဏ္ဍ “ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္ဗောဒိ” ဝါကျအဖွင့်၌ ပြထားပြီ၊ တုံပစ္စည်းလည်း “သည်” ဟု ပေးအပ်သော ကတ္တာအနက်ဟောတည်း၊ [တွာပစ္စည်း နက်၊ တစ်ချက်ဟောငြား၊ ကတ္တာနှင့်ကံ၊ သမ္ပဒါနံ၊ ဧကန် တုံပစ္စည်း ထွန်းသတည်း၊- နိယံ။]

၁။ ခမနိယံ၊ ယာပနိယံ၌ အနက်ကျယ်။ ။ဘိက္ခု-ဟန်း၊ ကစ္ဆိ-နည်း?၊ တေ- အသင်၏၊ (စတုစက္ကံ-ဣရိယာပုထ်လေးဖြာ စက်ဘီးတပ်လျက်လည်း ပါရှိသော၊ နဝဒ္ဓါရံ-ကိုးပေါက်ဒွါရ အနာဝလည်း ရှိထသော၊ ဣဒံ သရိရယန္တံ-ဤ ခန္ဓာကိုယ် တည်းဟူသော ယန္တရားသည်၊ ဝါ-ဤ ခန္ဓာကိုယ်တည်းဟူသော ရထားသည်၊) ခမနိယံ- သည်းခံအပ် သည်းခံနိုင်ပါ၏လော၊ ဝါ-ကျန်းမာပါ၏လော၊ ကစ္ဆိ-နည်း?၊ ယာပနိယံ- ရှည်သောကာလသို့ ရောက်စေအပ် ရောက်စေနိုင်၏လော?၊ ဝါ-မျှတပါ၏လော?၊ စတုတ္ထပါရာဇိကဋ္ဌကထာ၌ “ယာပနိယံ-ထိုထိုကိစ္စ၌ ရောက်စေအပ် ရောက်စေနိုင်၏ လော?၊ ဝါ-ပါဝင်နိုင်၏လော” ဟု ဖွင့်သေး၏၊ “ခမနိယံ ဘဂဝါ၊ ယာပနိယံ ဘဂဝါ” ၌လည်း ဤသို့ပေးပါ၊ [ဤဝါကျ၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ ပထမအုပ် ဝေရဉ္စကဏ္ဍ၌ ပြထားပြီ၊ “အတ္ထသံဟိတံ” စသော ဝါကျကိုလည်း ဝေရဉ္စကဏ္ဍ၌ ဖွင့်ခဲ့ပြီ။]

အကျိုးနှင့် စပ်ယှဉ်သော စကားကို၊ ပုစ္ဆန္တိ၊ အနတ္တသံဟိတံ-အကျိုးနှင့် မစပ်ယှဉ်
 သော စကားကို၊ န ပုစ္ဆန္တိ၊ အနတ္တသံဟိတေ-၌၊ ဝါ-ကို၊ တထာဂတာနံ-
 တို့၏၊ သေတုဃာတော-အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ)၊
 ဒွိဟိ-ကုန်သော၊ အာကာရေဟိ-အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ ဗုဒ္ဓါ၊ ဘဂဝဇ္ဇော-တို့သည်၊
 ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ပဋိပုစ္ဆန္တိ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ကြံ၍ မေးတော်မူကုန်သနည်း?)
 “ဓမ္မ-ကို၊ ဒေသေဿာမ-ဟောတော်မူကုန်အံ့၊ ဣတိ ဝါ-ဤသို့ ကြံတော်မူခြင်း
 ကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ သာဝကာနံ-တို့အား၊ သိက္ခာပဒံ-သိက္ခာပုဒ်ကို၊
 ပညပေဿာမ-ပညတ်တော်မူကုန်အံ့၊ ဣတိ ဝါ-ဤသို့ ကြံတော်မူခြင်း
 ကြောင့်သော်လည်းကောင်းတည်း။”

အထ ခေါ် ပေ၊ အဝေါစ (ကိ?)၊ “ဘိက္ခု - ရဟန်း၊ တံ - သည်၊
 ကတိဝသော-အဘယ်မျှလောက် ဝါရှိသည်၊ အသိ-ဖြစ်သနည်း?၊” ဣတိ-ပြီ၊
 ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရား၊ အဟံ၊ ဒုဝသော-နှစ်ဝါ ရှိပါ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်
 ပြီ၊ အယံ ပန ဘိက္ခု-ကား၊ ကတိဝသော-သနည်း?၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘဂဝါ၊
 ဧကဝသော-ပါ၏၊ ဣတိ-ပြီ၊ အယံ ဘိက္ခု-သည်၊ တေ-၏၊ ကိ-အဘယ်သည်၊
 ဟောတိ-နည်း?၊ တစ်နည်း၊ ကိ ဟောတိ-ဘာတော်သနည်း?၊ ဣတိ-ပြီ၊ မေ၊
 သဒ္ဓိဝိဟာရိကော-ပါတည်း၊ ပေ၊ မောဃပုရိသ-ဈာန်၊ မဂ်၊ ဖိုလ်မမှီး အချည်းနှီး
 သော ယောကျ်ား၊ ကထံ ဟိ-အဘယ်ကြောင့်၊ တံ-သည်၊ အညေဟိ-အခြား
 သူတို့က၊ သြဝဒိယော-ဆုံးမထိုက်သူသည်၊ အနုသာသိယော-သွန်သင်ထိုက်သူ
 သည်၊ (သမာနော-လျက်၊) အညံ-အခြားသူကို၊ သြဝဒိတံ-ငှာ၊ အနုသာသိတံ-
 ငှာ၊ မညိဿသိ နာမ-မှတ်ထင်ရသနည်း?၊ မောဃပုရိသ၊ ယဒိဒံ ဂဏဗန္ဓိကံ-
 အကြင် ဂိုဏ်းဖွဲ့ခြင်းရှိသော ပစ္စည်းလေးပါးတို့၏ များကုန်သည်၏ အဖြစ်သည်၊
 (ဂိုဏ်းဖွဲ့လျက် ပစ္စည်းလေးပါး ပေါများအောင် ပြုခြင်းသည်၊) (အတ္ထိ)၊ တံ-
 သည်၊ အတိလဟံ-အလွန် လျင်မြန်စွာ၊ (တာယ) ဗာဟုလ္လာယ-ထို ဂဏဗန္ဓိကံ
 ဟူသော ပစ္စည်းလေးပါးတို့၏ များကုန်သည်၏ အဖြစ်အကျိုးငှာ၊ အာဝတ္တော-
 ကျင့်သူတည်း၊ [ဂဏဗန္ဓိကပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊] ပေ၊

ဦးနဒသဝသေန-ယုတ်လျော့သော ဆယ်ဝါရှိသော ရဟန်းသည်၊ န ဥပသမ္မာဒေ
 တဗ္ဗော-ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ မရောက်စေထိုက်၊
 (ဥပဇ္ဈာယ်လုပ်၍ ရဟန်း ပြုမပေးထိုက်၊) ပေ၊ ဒသဝသေန ဝါ-ဆယ်ဝါရှိသော
 ရဟန်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ အတိရေကဒသဝသေန ဝါ-ဆယ်ဝါထက်
 ပိုလွန်သော ဝါရှိသော ရဟန်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဥပသမ္မာဒေတံ၊ ပေ။

၇၆။ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ဘိက္ခု-တို့သည်။ “(မယံ) ဒသဝဿာ-ဆယ်ဝါရှိကုန်သည်၊ အမှ-ဖြစ်ကုန်၏၊ ဒသဝဿာ-ကုန်သည်၊ အမှ-ကုန်၏။” ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍၊ ဗာလာ-ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌ မလိမ္မာ(မကျွမ်းကျင်) ကုန်သည်၊ အဗျတ္တာ-ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌ မထက်မြက်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ) ဥပသမ္မာဒေန္တိ၊ ဗာလာ- ကုန်သော၊ (ဖျင်း အကုန်သော၊) ဥပဇ္ဈာယာ. - တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပဏ္ဍိတာ-ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌ လိမ္မာ(ကျွမ်းကျင်)ကုန်သော၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဒိဿန္တိ -တွေ့မြင်အပ်ကုန်၏၊ အဗျတ္တာ-ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌ မထက်မြက်ကုန်သော၊ ဥပဇ္ဈာယာ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဗျတ္တာ-ကုန်သော၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဒိဿန္တိ၊ အပ္ပဿုတာ-နည်းသော ကြားနာအပ်ပြီးသော သုတ်၊ အဘိဓမ္မာတရား ရှိကုန်သော၊ ဝါ-ကြားနာအပ်ပြီးသော သုတ်၊ အဘိဓမ္မာတရား မရှိကုန်သော၊ ပေ၊ ဗဟုဿုတာ-များသော ကြားနာအပ်ပြီးသော သုတ်၊ အဘိဓမ္မာတရား ရှိကုန်သော၊ ပေ၊ ဒုပ္ပညာ-အာပတ်စသည်ကို သိစွမ်းနိုင်သော ပညာမရှိကုန်သော၊ ပေ၊ ပညဝန္တော-ရှိကုန်သော၊ ပေ၊ [အပ္ပဿုတ စသည်တို့ကို ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗပဉ္စကကထာ၌ အဋ္ဌကထာ ဖွင့်ထား၏၊] အညတရောပိ-တစ်ယောက်လည်းဖြစ်သော၊ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော-ရှေး၌ သာသနာတော်၏ အယူမှ တစ်ပါးသော အယူရှိသူသည်၊ (သာသနာတော်၏ အယူမှ တစ်ပါးသော အယူရှိဖူးသူသည်၊) [ပသူရပရိဗိုဇ်တည်း၊] ဥပဇ္ဈာယေန-သည်၊ (အရှင်ဥဒါယီသည်၊) သဟဓမ္မိကံ-သီတင်းသုံးဖော်တို့ ကျင့်ထိုက်သော သိက္ခာပုဒ်ဖြင့်၊ ဝုစ္စမာနော-ပြောဆိုအပ်သော၊ ဥပဇ္ဈာယဿ-၏(အပေါ်၌)၊ ဝါဒ-ဝါဒကို၊ (ပြောဆိုကြောင်း အပြစ်ကို) အာရောပေတွာ-တက်ရောက်စေ၍၊ (တင်၍) တံ ယေဝ တိတ္ထာယတနံ-(ဒုက္ခ အမျိုးမျိုးတို့၏ တည်ရာ) ထို မိစ္ဆာအယူသို့သာ၊ သင်္ကမိ-ပြောင်းရွှေ့ပြီ၊ [တိတ္ထာယတနံ၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ကြည့်ပါ၊] ပေ၊ ဗျတ္တေန-ပရိသုပဋ္ဌာပက၊ ဗဟုဿုတဟု၊ နှစ်ဝလက္ခဏာ၊ ပြည့်စုံပါသဖြင့် ကောင်းစွာ ထက်မြက်သော၊ ပဋိဗလေန-ဂိလာနမှု၊ ကိစ္စစု၌၊ ပြုစွမ်းနိုင်သော ဒသဝဿေန ဝါ-ရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ အတိရေကဒသဝဿေန ဝါ-ရှိသည် မူလည်းဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုနာ ပေ၊ [ဗျတ္တ၊ ပဋိဗလကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။]

၇၇။ ဘိက္ခု၊ ဥပဇ္ဈာယေသု - တို့သည်၊ ပက္ကန္တေသုပိ - အရပ်တစ်ပါးသို့ ဖဲသွားကုန်သော်လည်းကောင်း၊ ဝိဗ္ဗန္တေသု - လူထွက်ကုန်သော်လည်းကောင်း၊ ကာလင်္ကတေသုပိ- ပျံလွန်တော်မူကုန်သော်လည်းကောင်း၊ ပက္ခသင်္ကန္တေသုပိ -

တိတ္ထိတို့ဘက်သို့ ပြောင်းရွှေ့ကုန်သော်လည်းကောင်း၊ အနာစရိယကာ-ဆရာ မရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ) ပေ၊ အာမန္တေသိ၊ [ဥပဇ္ဈာယဝတ္တကထာ၌ အနက်ပေးခဲ့ ပြီ။]

အာစရိယံ-ဆရာကို၊ (ဆရာ၏ အဖြစ်ကို) (ဂဟေတုံ-စိတ်ဖြင့် မှတ်ယူ ခြင်းငှာ) အာစရိယော-သည်၊ အန္တေဝါသိကမိ-အနီးနေ တပည့်၌၊ (နိဿရည်းယူ အနီးနေ တပည့်၌) ပေ၊ အာပဇ္ဇိဿန္တိ ပေ၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဒသဝသံ-ဆယ်ဝါ ရှိသော ရဟန်းကို၊ နိဿာယ-မှီ၍၊ ဝတ္ထု-နေခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ဒသဝသေန- ဆယ်ဝါရှိသော ရဟန်းသည်၊ နိဿယံ - နိဿရည်းကို၊ (မိခိုမှုကို) ဒါတုံ - ပေးခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ ပေ။

အာစရိယော ပေ ၊ ဝတ္ထာမိတိ - ဟူ၍၊ ဝစနိယော (အဿ)၊ ဘန္တေ - အရှင်ဘုရား၊ မေ-တပည့်တော်၏၊ အာစရိယော-မိခိုဖို့ရာ နိဿရည်းဆရာသည်၊ ဟောဟိ- ဖြစ်တော်မူပါ၊ အာယသ္မတော- အရှင်ဘုရားကို၊ နိဿာယ- မှီ၍၊ ဝတ္ထာမိ-နေပါအံ့၊ (နေပါမည်) [ဤပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ၊ ဝဇီရဗုဒ္ဓိ၌ နည်းအမျိုးမျိုး ဖွင့်သေး၏၊] ပေ၊ ဟောတိ အာစရိယော။ [ပုဒ်စဉ်- ၆၅ ၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

၇၈။ ၆၆ ၌ ရေးခဲ့ပြီ။

၁၉-အန္တေဝါသိကဝတ္တကထာ

၇၉။ ၆၇ ၌ ရေးခဲ့ပြီ။

၂၀-ပဏာမနာ မောပနာ

၈၀။ ပုဒ်စဉ် ၆၈ ၌ ရေးခဲ့ပြီ။

၈၁။ ပုဒ်စဉ် ၆၈ ၌ ရေးခဲ့ပြီ။

၂၁-ဗာလအဗျတ္တဝတ္ထု

၈၂။ ပုဒ်စဉ် ၇၆ ၌ ရေးခဲ့ပြီ။

[နိဿယံ-နိဿရည်းကို၊ ဒေန္တိ-ပေးကြကုန်၏ဟု ဆိုပါ။]

၂၂-နိဿယပဋိပ္ပဿဒ္ဓိကထာ

၈၃။ တေန ခေါ ပန သမယေန ၊ပေ၊ နိဿယပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယော-နိဿရည်း ငြိမ်းခြင်းတို့ကို၊ (မိခိုမှု ငြိမ်းခြင်းတို့ကို) န ဇာနန္တိ ၊ပေ။

ဥပဇ္ဈာယမှာ - မှ၊ နိဿယပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယော - တို့သည်၊ (ဥပဇ္ဈာယ် ပျက်ခြင်းတို့သည်) ဣမာ ပဉ္စ - ဤ ငါးပါးတို့တည်း၊ ဥပဇ္ဈာယော - သည်၊ ပက္ကန္တော ဝါ - အရပ်တစ်ပါး ဖဲသွားသည်သော်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဝိဗ္ဗန္တော ဝါ-သည်သော်လည်း၊ (ဟောတိ)၊ ကာလင်္ဂတော ဝါ (ဟောတိ)၊ ပက္ခသင်္ဂန္တော ဝါ - သည်သော်လည်း၊ (ဟောတိ)၊ အာဏတ္တိယေဝ - နှင်ထုတ်ခြင်းသည်ပင်၊ ပဉ္စမိ-ငါးပါးမြောက်တည်း၊ ဥပဇ္ဈာယမှာ နိဿယပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယော၊ ဣမာ ပဉ္စ- တို့တည်း။

[အာစရိယ (နိဿရည်းဆရာ)မှ နိဿရည်း ပျက်ခြင်း၌ “ဥပဇ္ဈာယေန- နှင့်၊ သမောဓာနဂတော ဝါ-ပေါင်းဆုံခြင်းသို့ ရောက်သည်သော်လည်း၊ ဟောတိ”ဟု ပေးပါ။]

၂၃-ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗပဉ္စက

၈၄။ ဘိက္ခဝေ - တို့၊ ပဉ္စဟိ၊ အင်္ဂေဟိ - အကြောင်းအင်္ဂါတို့နှင့်၊ သမန္နာဂတေန-ပြည့်စုံသော၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ န ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ မရောက်စေထိုက်၊ (ဥပဇ္ဈာယ် လုပ်၍ ရဟန်းပြု မပေးထိုက်)၊ နိဿယော-နိဿရည်းကို၊ န ဒါတဗ္ဗော-ထိုက်၊ သာမဏောရော-ကို၊ န ဥပဋ္ဌာပေ တဗ္ဗော-မပြုစု မလုပ်ကျွေးစေထိုက်၊ [ဤ စကားဖြင့် “သာမဏေ-တို့အား ဥပဇ္ဈာယ် မပေးရ”ဟု ပြတော်မူ၏၊] အသေက္ခေန-ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥစ္စာဖြစ်သော၊

သီလက္ခန္ဓေန ^၁ -သီလဂုဏ်အစု ^၂ နှင့်၊ သမန္နာဂတော-သည်၊ န ဟောတိ-
 မဖြစ်၊ [သမာဓိက္ခန္ဓ-သမာဓိဂုဏ်အစု၊ ပညက္ခန္ဓ-ပညာဂုဏ်အစု၊ ဝိမုတ္တိက္ခန္ဓ-
 ငါးပါးသော ဝိမုတ္တိဂုဏ်အစု၊] အသေက္ခေန၊ ဝိမုတ္တိညာဏဒဿနက္ခန္ဓေန-ဝိမုတ္တိ
 ကို သိမြင်တတ်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဟူသော ဂုဏ်အစုနှင့်၊ သမန္နာဂတော
 န ဟောတိ၊ ပဉ္စဟိ ဣမေဟိ အင်္ဂေဟိ ၊ပေ၊ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗော။ [နောက် ဝါကျ
 တို့၌ ဤသို့ အပြည့်အစုံ ပေးပါ၊ သုက္ကပက္ခ၌ လွယ်ပြီ။]

ဘိက္ခဝေ-တို့၊ အပရေဟိပိ-အခြားလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ပေ၊ အတ္တနာ-
 မိမိသည်၊ (မိမိက)၊ အသေက္ခေန-သော၊ သီလက္ခန္ဓေန-နှင့်၊ သမန္နာဂတော-
 သည်၊ န ဟောတိ၊ ပရ-သူတစ်ပါးကို၊ အသေက္ခေ-သော၊ သီလက္ခန္ဓေ-၌၊
 သမာဒပေတာ-ကောင်းစွာ ယူစေတတ်သည်၊ ဝါ-ဆောက်တည်စေတတ်သည်၊
 န ဟောတိ ၊ပေ။

အပရေဟိပိ ၊ပေ၊ အဿဒ္ဓေါ-သဒ္ဓါ မရှိသည်၊ ဟောတိ၊ အဟိရိကော-
 (အကုသိုလ်တရား၌) ရှက်ခြင်း မရှိသည်၊ ပေ၊ အနောတ္တပ္ပိ-အကုသိုလ်တရား၌
 လန့်ခြင်း မရှိသည်၊ ပေ၊ ကုသိတော-စက်ဆုပ်အပ်စွာ ကုသိုလ်အရာ၌ ဆုတ်နစ်
 တတ်သည်၊ ဝါ-ပျင်းရိသည်၊ ပေ၊ မုဋ္ဌဿတိ-ပျောက်ကင်းသော သတိရှိသည်၊
 ၊ပေ။

၁။ သီလက္ခန္ဓ စသည်၌ အရကောက်။ ။ [အသေက္ခေန၏ ဝိဂ္ဂဟကို ဘာသာ
 ဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ “အသေက္ခ” ဟု ဆိုသော်လည်း အရဟတ္တမဂ်၊ အရဟတ္တဖိုလ်
 သာမက ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌ ဖြစ်သမျှသော လောကီ-လောကုတ္တရာ သီလ၊
 သမာဓိ၊ ပညာကို ယူပါ၊ ဝိမုတ္တိ အရလည်း တဒင်္ဂဝိမုတ္တိ စသော ငါးပါးကို ယူပါ၊
 ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ကား လောကီ တစ်မျိုးသာ ရှိ၏၊ အချို့ ပါဠိတော်များ၌
 “အသေက္ခေန သီလက္ခန္ဓေန” စသည်ဝယ် လောကုတ္တရာ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ
 ကိုသာလည်းကောင်း၊ ဝိမုတ္တိအရ အရဟတ္တဖိုလ်ကိုသာလည်းကောင်း ယူရသေး၏။
 [တိကဂုံတ္တရ-ဋ္ဌ၊ ဒု-ပဏ်၊ ၁-ဝဂ်၊ ၇-သုတ် စသည် ကြည့်ပါ။]

၂။ အမှာ။ ။ ခန္ဓဝိဘင်္ဂမူလဋီ၊ စာမျက်နှာ ၃-ကိုကြည့်၍ “သီလဂုဏ်အစု” ဟု
 ပေးပါသည်၊ ကေစိဝါဒနှင့် အနုဋီ (၆)အလိုမူ “သီလဂုဏ်” ဟု ပေးပါ၊ အကျယ်ကို
 ထို ဋီကာတို့မှာ ကြည့်ပါ။

☸ (သုက္ကပက္ခန္ဓံ) သဒ္ဓေါ - သဒ္ဓါ ရှိသည်။ ပေါ ဟိရိမာ - အကုသိုလ် တရား၌ ရှက်ခြင်း ရှိသည်။ ပေါ ဩတ္တပ္ပိ- သည်။ အာရဒ္ဓဝီရိယော- အားထုတ် အပ်သော ဝီရိယ ရှိသည်။ ပေါ ဥပဋ္ဌိတဿတိ-အာရုံ၌ ကပ်၍တည်သော သတိ ရှိသည်။ ပေါ။

အပရေဟိပိ ၊ပေါ အဓိသီလေ-လွန်ကဲသော သီလ၌၊ (ပါရာဇိက၊ သံဃာဒိသေသံ သီလ၌) သီလဝိပန္နော - ပျက်စီးသော သီလရှိသည်။ ဝါ - သီလအားဖြင့် ပျက်စီးသည်။ ဟောတိ၊ အဇ္ဈာစာရေ - လွန်ကဲသော အကျင့်၌၊ (အောက် အာပတ် ငါးပုံ၌) အာစာရဝိပန္နော - ပျက်စီးသော အကျင့်ရှိသည်။ ဝါ - အကျင့်အားဖြင့် ပျက်စီးသည်။ ဟောတိ၊ အတိဒိဋ္ဌိယာ ၊ - လွန်ကဲသော အယူ၌၊ (မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့် သဿတအဖို့၊ ဥစ္ဆေဒအဖို့ နှစ်ပါးကို ယူတတ်သော အန္တဂ္ဂါဟိကာဒိဋ္ဌိ၌) ဒိဋ္ဌိဝိပန္နော- ပျက်စီးသော အယူရှိသည်။ ဝါ- အယူအားဖြင့် ပျက်စီးသည်။ ဟောတိ၊ အပ္ပဿုတော - ကြားနာအပ်ပြီးသော သုတ်၊ အဘိဓမ္မာ တရား မရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဒုပ္ပညော - အာပတ် စသည်ကို သိစွမ်းနိုင်သော

☸ ပညာ မရှိသည်။ ဟောတိ ၊ပေါ [သုက္ကပက္ခ လွယ်ပြီ။]

အပရေဟိပိ ၊ပေါ အန္တေဝါသိ ဝါ - နိဿရည်းယူ၊ အနီးနေတပည့် မူလည်းဖြစ်သော၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိ ဝါ-ဥပဇ္ဈာယူ အတူနေ တပည့်မူလည်းဖြစ်သော၊ ဂိလာနံ - မကျန်းမာသူကို၊ ဥပဋ္ဌာတုံ ဝါ - ကိုယ်တိုင် ပြုစု လုပ်ကျွေးခြင်းငှာ လည်းကောင်း၊ ဥပဋ္ဌာပေတုံ ဝါ - သူတစ်ပါးကို ပြုစု လုပ်ကျွေးစေခြင်းငှာ လည်းကောင်း၊ အနဘိရတံ - မမွေ့လျော် မပျော်သော အန္တေဝါသိက၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကကို၊ ဝုပကာသေတုံ ဝါ - ကိုယ်တိုင် အရပ်တစ်ပါးသို့ ခေါ်သွား ခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ဝုပကာသာပေတုံ ဝါ - သူတစ်ပါးကို အရပ်တစ်ပါး သို့ ခေါ်သွားစေခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ဥပ္ပန္နံ-(အန္တေဝါသိက၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိက၌) ဖြစ်ပေါ်လာသော၊ ကုက္ကုစ္စံ-ကုက္ကုစ္စကို၊ ဓမ္မတော-တရားအားဖြင့်၊ ဝိနောဒေတုံ-

၁။ အတိဒိဋ္ဌိယာ။ ။ ဒိဋ္ဌိဝိပန္န အရ ဤ အဋ္ဌကထာဝယ် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မပါ။ သို့ရာတွင် “မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အန္တဂ္ဂါဟိကာဒိဋ္ဌိ၊ အယံ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ၊” ဤပါဠိတော် စာမျက်နှာ (၂၅၅)၊ “မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ စ အန္တဂ္ဂါဟိကာဒိဋ္ဌိ စ နာမ၊” ပါစိတျာဒိ-ဋ္ဌ (၁၃၉)တို့ကို ထောက်၍ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကိုပါ ယူပါသည်။

ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ပဋိဗလော-စွမ်းနိုင်သည်၊ န ဟောတိ၊ အာပတ္တိ-
ကို၊ န ဇာနာတိ - မသိ၊ အာပတ္တိယာ - မှ၊ ဝုဋ္ဌာနံ - ထမြောက်ကြောင်းကို၊
(ထမြောက်ကြောင်း ဒေသနာကံ၊ ဝုဋ္ဌာနကံ ကို) န ဇာနာတိ ပေ။

☸ အပရေဟိပိ ပေ၊ အန္တေဝါသိ ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကံ
ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အာဘိသမာစာရိကာယ-လွန်ကဲ မြင့်မြတ် ဖြည့်ကျင့်
အပ်သော၊ သိက္ခာယ-ခန္ဓကလာ ကျင့်ဝတ်သိက္ခာ၌၊ သိက္ခာပေတုံ-သင်စေခြင်းငှာ
လည်းကောင်း၊ (သင်ပေးခြင်းငှာလည်းကောင်း၊) အာဒိဗြဟ္မစရိယကာယ-
မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယ၏ အစဖြစ်သော အကျင့်ဟူသော၊ သိက္ခာယ-ဥဘတောဝိဘင်းလာ
သိက္ခာအရာ၌၊ ဝိနေတုံ-ဆုံးမခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ အဘိဓမ္မေ-ရုပ်နာမ်တရားကို
ပိုင်းခြားရာ အဘိဓမ္မာ၌၊ ဝိနေတုံ-ငှာလည်းကောင်း၊ အဘိဝိနယေ-လွန်ကဲသော
ဝိနည်း၌၊ (ဝိနည်းပိဋက အားလုံး၌)၊ ဝိနေတုံ-ငှာလည်းကောင်း၊ ဥပ္ပန္နံ-သော၊
ဒိဋ္ဌိဂတံ-မိစ္ဆာအယူကို၊ ဓမ္မတော-တရားအားဖြင့်၊ ဝါ-အကြောင်းအားဖြင့်၊
ဝိဝေစေတုံ-ကင်းဆိတ်စေခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ (စွန့်လွှတ်စေခြင်းငှာ
လည်းကောင်း၊) ပဋိဗလော န ဟောတိ၊ [အာဘိသမာစာရိကာယ စသော ပုဒ်တို့၏
အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။] ပေ။

အပရေဟိပိ ပေ၊ အာပတ္တိံ န ဇာနာတိ၊ အနာပတ္တိံ-အနာပတ်ကို၊ ပေ၊
လဟကံ-လဟကဖြစ်သော၊ အာပတ္တိံ-ကို၊ ပေ၊ ဂရုကံ-ဂရုကဖြစ်သော၊ အာပတ္တိံ
ပေ၊ အဿ-ထို ရဟန်း၏ (နှုတ်၌)၊ ဥဘယာနိ-ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနီအားဖြင့်
နှစ်ပါးကုန်သော၊ ပါတိမောက္ခာနိ-တို့သည်၊ ဝိတ္တာရေန-အကျယ် -ဥဘတော
ဝိဘင်းနှင့်တကွ၊ ဝါ-အကျယ် ဥဘတောဝိဘင်းအားဖြင့်၊ သွာဂတာနိ-ကောင်းစွာ
လာကုန်သည်၊ ဝါ-နှုတ်တက် ရကုန်သည်၊ န ဟောန္တိ-မဖြစ်ကုန်၊ သုဝိဘတ္တာနိ-
ကောင်းစွာ ဝေဖန်အပ်ပြီးကုန်သည်၊ န (ဟောန္တိ)၊ သုပ္ပဝတ္တိနိ-ကောင်းစွာ ဖြစ်ခြင်း
ရှိကုန်သည်၊ န (ဟောန္တိ)၊ သုတ္တသော - မာတိကာဟူသော သုတ်အားဖြင့်
လည်း ကောင်း၊ အနုဗျဉ္ဇနသော-မာတိကာ၏ အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို ထင်စွာ
ပြတတ်သော ပဒဘာဇနီအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ သုဝိနိစ္ဆိတာနိ - ကောင်းစွာ
ဆုံးဖြတ်အပ်ပြီးကုန်သည်၊ န (ဟောန္တိ) ပေ။ [ဤ ဝါကျ၏ အဖွင့်ကို အဋ္ဌကထာ၌
ကြည့်ပါ။]

အပရေဟိပိ ၊ပေ၊ “ဥဘယာနိ ခေါ ပနဿ” စသော အင်္ဂါအစား “ဦးန ဒသဝသော-ယုတ်လျော့သော ဆယ်ဝါ ရှိသည်၊ ဟောတိ” ဟူသော အင်္ဂါကို ထည့်ပါ။ သုက္ကပက္ခ၌ “ဒသဝသော ဝါ-ဆယ်ဝါ ရှိသည်သော်လည်းကောင်း၊ အတိရေကဒသဝသော ဝါ-ဆယ်ဝါထက် ပိုလွန်သော ဝါရှိသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ”ဟု ပေးပါ။

ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗပဉ္စကသောဠဝါရော-သည်၊
နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

၂၄-ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗဆက္က

ဤ ဆက္က၌ အနက်ထူး မရှိပါ။ ပဉ္စက၌ ဟောတော်မူအပ်ပြီးသော အင်္ဂါ တို့၌ ကဏ္ဍပက္ခဝယ် “ဦးနဒသဝသော ဟောတိ” ဟူသော အင်္ဂါကိုလည်းကောင်း၊ သုက္ကပက္ခ၌ “ဒသဝသော ဝါ ဟောတိ အတိရေကဒသဝသော ဝါ” ဟူသော အင်္ဂါကိုလည်းကောင်း ထည့်၍ ဟောတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် ဤ အင်္ဂါ နှစ်ပါးနှင့် စပ်၍ ဆက္ကနှစ်ပါး မရသောကြောင့် သောဠသဝါရ မဖြစ်တော့ဘဲ “စုဒ္ဒသဝါရ”သာ ဖြစ်တော့သည်။

ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗဆက္ကစုဒ္ဒသဝါရော-သည်၊
နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

၂၅-အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗကထာ

၈၆။ တေန ခေါ ပန သမယေန - ၌၊ (ယာစိ ၌ စပ်၊) ယော သော အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော-အကြင် ရှေး၌ သာသနာတော် အယူမှ တစ်ပါးသော အယူရှိ သူသည်၊ ပေ၊ သင်္ကမိ [ပုဒ်စဉ် ၇၆ ၌ ရေးခဲ့ပြီ၊] သော-ထို အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗ သည်၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ပစ္စာဂန္တာ-ပြန်လာ၍ ၊ပေ၊ ယော သော အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော- သည်၊ ပေ၊ သင်္ကန္တာ - ပြောင်းရွှေ့ပြီ၊ သော - ထို အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗကို၊

အာဂတော-ပြန်လာသည်၊ (သမာနော-သော်၊) န ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗော-ထိုက်၊
 (ရဟန်းပြု မပေးထိုက်၊) ဘိက္ခုဝေ၊ အညောပိ-အခြားလည်းဖြစ်သော၊ ယော
 သော အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော-သည်၊ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ-တရားသဖြင့် ဆုံးမရာ
 ဤ သာသနာ၌၊ ပဗ္ဗဇ္ဇံ - ရှင်အဖြစ်ကို၊ အာကခံတိ - အလိုရှိ၏၊ ဥပသမ္မဒံ -
 မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်ကို၊ အာကခံတိ၊ တဿ-ထို အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗအား၊
 စတ္တာရော မာသေ-လေးလတို့ပတ်လုံး၊ ပရိဝါသော-ပရိဝါသ်ကို၊ ဒါတဗ္ဗော-
 ၏၊ ပေ၊ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိတိ။ [ပုဒ်စဉ် ၃၄ ဝတ္ထု၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

ဘိက္ခုဝေ-တို့၊ တေန အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗေန-သည်၊ ပေ၊ ဝစနိယော အဿ
 (ကိ?)၊ [ပုဒ်စဉ် ၆၅ ၌ ရေးခဲ့ပြီ၊] “ဘန္တေ-တို့၊ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော-သော၊
 အဟံ-သည်၊ ပေ၊ အာကခံမိ-ပါ၏၊ ဘန္တေ၊ သော.ဟံ-ထို တပည့်တော်သည်၊
 သံဃံ-ကို၊ စတ္တာရော မာသေ-တို့ပတ်လုံး၊ ပရိဝါသံ၊ ယာစာမိ-တောင်းပါ၏၊”
 ဣတိ-ဤသို့ ပြောဆိုထိုက်၏၊ [ဗျတ္တေန ပဋိဗလေန တို့ကို ပုဒ်စဉ် ၆၉ ၌
 ရေးခဲ့ပြီ၊ ကမ္မဝါစာ၌ “ကမ္မံ - ပရိဝါသဒါနကံသည်” ဟုလည်းကောင်း၊
 “ပရိဝါသဿ-ကို၊ ဒါနံ-ပေခြင်းသည်၊ ဓမတိ” ဟုလည်းကောင်း ဆိုပါ။]

၈၇။ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗ၏ပရိဝါသဝတ်များ။ ။ဘိက္ခုဝေ၊ ဧဝံ ခေါ -

ဤသို့လျှင်၊ (ကရောန္တော-
 ပြုသော၊) အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော-သည်၊ အာရာဓကော-ပရိဝါသ်ကို ပြီးစေတတ်သည်၊
 (ပရိဝါသ်ကို ဖြည့်ကျင့်သည်၊) ဟောတိ၊ [ပရိဝါသဝတ္တဿ သမ္မာဒကော ပူရကော၊-
 အဋ္ဌကထာ၊] ဧဝံ-လျှင်၊ (ကရောန္တော)၊ အနာရာဓကော-ပရိဝါသ်ကို မပြီးစေတတ်
 သည်၊ (ဟောတိ)၊ [ဤကား မာတိကာတည်း၊] ဘိက္ခုဝေ၊ ကထဉ္စ-အဘယ်သို့
 လျှင်၊ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော- သည်၊ အနာရာဓကော- သည်၊ ဟောတိ- နည်း?
 [ဤစကားတော်မှ စ၍ “ဝိဘင်း”ဟု မှတ်ပါ၊ ဤ အမေး၏ အဖြေသည်
 “အနာရာဓနိယသ္မိံ ပေ၊ အနာရာဓကော ဟောတိ” ကျမှ ပြီးဆုံးလိမ့်မည်၊]
 ဘိက္ခုဝေ- တို့၊ ဣဓ- ဤ သာသနာတော်၌၊ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော- သည်၊
 အတိကာလေန-အလွန်စောစွာ၊ ဂါမံ-သို့၊ ပဝိသတိ-(ဆွမ်းခံ)ဝင်၏၊ အတိဒိဝါ-
 အလွန် နေမြင့်မှ၊ (အချိန်ကုန်မှ) ပဋိက္ကမတိ- ပြန်လာ၏၊ ဘိက္ခုဝေ- တို့၊
 ဧဝမိ- ဤသို့လည်း၊ (ကရောန္တော- သော၊) အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော- သည်၊
 အနာရာဓကော- သည်၊ ဟောတိ။ [နောက်နောက် ဝါကျတို့၌ ဤသို့ အပြည့်အစုံ
 ပေးပါ၊ ထူးရာကိုသာ ရေးပါမည်။]

ဘိက္ခဝေ၊ ပုန စ-တစ်ဖန်လည်း၊ အပရံ-တစ်မျိုးကား၊ (အနာရာဓက ဖြစ်ပုံ တစ်မျိုးကား၊) အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော-သည်၊ ဝေသိယာဂေါစရော ဝါ-ပြည့်တန်ဆာမ ဟူသော ကျက်စားရာ ရှိသည်မူလည်း၊ ဟောတိ၊ [ဝိဓဝါ-လင်သေ လင်ပြတ် တစ်ခုလတ်၊ မုဆိုးမ၊ ထုလ္လကုမာရိကာ-ရာဂပြောထူ အပျိုဟူသော၊ ပဏ္ဍက- ပဏ္ဍုက်၊] ဘိက္ခုနိဂေါစရော ဝါ-ဘိက္ခုနိဟူသော ကျက်စားရာ ရှိသည်သော်လည်း၊ ဟောတိ၊ ပေ။ [ဤ ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။]

ပုန စ ပေ၊ သဗြဟ္မစာရိနံ-သီတင်းသုံးဖော်တို့၏၊ ဥစ္စာဝစာနိ-အကြီး၊ အငယ် ဖြစ်ကုန်သော၊ ယာနိ တာနိ ကရဏီယာနိ-အကြင် ပြုဖွယ်ကိစ္စတို့ သည်၊ (သန္တိ)၊ တတ္ထ- ထို ပြုဖွယ် ကိစ္စတို့၌၊ ဒက္ခော- ကျွမ်းကျင်သည်၊ န ဟောတိ၊ အနလသော- မပျင်းသူသည်၊ န ဟောတိ၊ တတြ- ထိုထို ပြုဖွယ် ကိစ္စတို့၌၊ ဥပါယာယ-ကပ်၍ သီတတ်သော၊ ဝိမံသာယ-စူးစမ်းတတ်သော ပညာနှင့်၊ သမန္နာဂတော န ဟောတိ၊ ကာတုံ- ကိုယ်တိုင် ပြုခြင်းငှာ၊ န အလံ- မစွမ်းနိုင်၊ သံဝိဓာတုံ- သူတစ်ပါးကို စီမံခြင်းငှာ၊ န အလံ-မစွမ်းနိုင်၊ ပေ။

☞ ပုန စ ပေ၊ ဥဒ္ဓေသေ - ပါဠိကို ရွတ်ဆိုခြင်း၌လည်းကောင်း၊ (ပါဠိကို သင်ယူခြင်း၌လည်းကောင်း၊) ပရိပုစ္ဆာယ-အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို အဖန်ဖန် မေးခြင်း ၌လည်းကောင်း၊ (အဋ္ဌကထာကို သင်ယူခြင်း၌လည်းကောင်း၊) အဓိသီလေ - သာလွန်သော ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ၌လည်းကောင်း၊ [ဤ သီလကို လူတို့ ကျင့်အပ်သော ငါးပါးသီလ၊ ရှစ်ပါးသီလ စသည်ထက် သာလွန်သောကြောင့် “အဓိသီလ”ဟု ဆိုသည်၊] အဓိစိတ္တေ-သာလွန်သော ဈာန်သမာဓိ၌လည်းကောင်း၊ [ကာမာဝစရသမာဓိထက် သာလွန်သောကြောင့် “အဓိစိတ္တ”ဟု ဆိုရသည်၊] အဓိပညာယ-သာလွန်သော လောကုတ္တရာ မဂ်ပညာ၌လည်းကောင်း၊ [လောကီ ပညာတို့ထက် သာလွန်သောကြောင့် “အဓိပညာ”ဟု ဆိုရသည်၊] တိဗ္ဗစ္ဆန္ဒော- ထက်မြက်သော ဆန္ဒရှိသည်၊ န ဟောတိ ပေ။

ပုန စ ပေ၊ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော-သည်၊ (“ကုပိတော ဟောတိ” စသည်၌ စပ်၊) ယဿ-အကြင် ဆရာ၏၊ တိတ္ထာယတနာ-ဒုက္ခ အမျိုးမျိုးတို့၏ တည်ရာ မိစ္ဆာအယူမှ၊ သင်္ကန္တော- (သာသနာတော်သို့) ပြောင်းရွှေ့ခဲ့သည်၊ ဟောတိ၊ တဿ သတ္ထုနော-ထို ဆရာ၏လည်းကောင်း၊ တဿ-ထို ဆရာ၏၊ ဒိဋ္ဌိယာ-

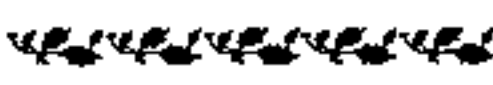
အယူ၏လည်းကောင်း၊ တဿ-၏၊ ခန္တိယာ-နှစ်သက်အပ်သော အယူ၏လည်းကောင်း၊ တဿ-၏၊ ရုစိယာ-ကြိုက်အပ်သော အယူ၏လည်းကောင်း၊-တဿ-၏၊ အာဒါယဿ-စွဲမြဲစွာ ယူအပ်သော အယူ၏လည်းကောင်း၊ အဝဏ္ဏေ-ဂုဏ်၏ဆန့်ကျင်ဘက် အပြစ်ကို၊ ဘညမာနေ-ပြောအပ်သော်၊ ကုပိတော-စိတ်ဆိုးသည်၊ အနတ္တမနော-မိမိစိတ် မရှိသည်၊ အနဘိရဒ္ဓေါ-မိမိ၊ သူတစ်ပါး စီးအပွားကို မပြီးစေတတ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဗုဒ္ဓဿ ဝါ-၏သော်လည်းကောင်း၊ ဓမ္မဿ ဝါ၊ သံဃဿ ဝါ-၏သော်လည်းကောင်း၊ အဝဏ္ဏေ-ကို၊ ဘညမာနေ-အပ်သော်၊ အတ္တမနော-မိမိစိတ် ရှိသည်၊ ဥဒဂ္ဂေါ-တက်ကြွသော ကိုယ်၊ စိတ် ရှိသည်၊ [အထက်၌ အဖျားရှိသော ကိုယ်၊ စိတ် ရှိသည်ဟု သဒ္ဓတ္ထ ပေးပါ။] အဘိရဒ္ဓေါ - မိမိ၊ သူတစ်ပါး စီးအပွားကို ပြီးစေတတ်သည်၊ (သောမနဿ ဖြစ်သည်။) ဟောတိ။

ဝါ ပန-သည်သာ မကသေး၊ ယဿ-အကြင် ဆရာ၏၊ ပေ၊ ဝဏ္ဏေ-ဂုဏ်ကို၊ ဘညမာနေ-ပြောအပ်သော်၊ ပေ၊ ဣဒံ-ဤ 'အလုံးစုံသည်၊ (မိမိ ဆရာ၏လည်းကောင်း၊ ထို ဆရာအယူ၏လည်းကောင်း အပြစ်ကို ပြောလျှင် မနှစ်သက်ခြင်း၊ ဗုဒ္ဓ ဓမ္မ သံဃာ၏ အပြစ်ကို ပြောလျှင် နှစ်သက်ခြင်း စသည် သည်။) အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗဿ-၏၊ အနာရာဓနိယသ္မိံ-ပရိဝါသ်ကို မပြီးစေ တတ်သော အမှု၌၊ သင်္ခာတနိကံ-ပေါင်းစုအပ်သော လက္ခဏာတည်း၊ [ဤ ဝါကျ၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။] ဧဝမ္ပိ ၊ပေ၊ အနာရာဓကော ဟောတိ၊ ဘိက္ခဝေ- တို့၊ ဧဝံ- သို့၊ (ကရောဇ္ဇော- သော၊) အနာရာဓကော- ပရိဝါသ်ကို မပြီးစေတတ်သော၊ တစ်နည်း၊ အနာရာဓကော - ရဟန်းတို့ကို မနှစ်သက်စေတတ်သော၊ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော- ကို၊ အာဂတော- ရောက်လာသည်၊ (သမာနော-သော်၊) န ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗော၊ [ဤနေရာ၌ “ဘိက္ခုနံ အာရာဓကော ပရိတောသကော”ဟု အဋ္ဌကထာ၌ တစ်နည်း ဖွင့်၏၊ သုက္ကပက္ခ၌ လွယ်ပြီ။]

☞ ဘိက္ခဝေ၊ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော-သည်၊ နဂ္ဂေါ-အဝတ်မစည်း အချည်းနှီး သည်၊ (ဟုတွာ)၊ သစေ အာဂစ္ဆတိ-အကယ်၍ လာအံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဥပဇ္ဈာယ မူလကံ-ဥပဇ္ဈာယ်လျှင် မူရင်းရှိသော၊ စိဝရံ-ကို၊ ပရိယေသိတဗ္ဗံ-ရှာထိုက်၏၊ (ရှာရမည်။) အစ္စန္ဒိန္ဒကေသော-မဖြတ်အပ်သေးသော ဆံပင်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ) ၊ပေ၊ ဘဏ္ဍုကမ္မာယ-ခေါင်းတုံးမှုကို ပြုခြင်းငှာ၊ သံဃော-ကို၊ အပလောကေတဗ္ဗော-

ပန်ပြောထိုက်၏။ (ပန်ပြောရမည်။) ဘိက္ခုဝေ၊ အဂ္ဂိကာ-မီးကို ပြုစုလုပ်ကျွေး ကုန်သော၊ [အဂ္ဂိ + ပရိစရန္တိတိ အဂ္ဂိကာ၊ ဣက ပစ္စည်း။] ယေ တေ ဇဋ္ဌိလကာ- အကြင် ရသေ့တို့သည်။ (သန္တိ)။ တေ-တို့ကို၊ အာဂတာ၊ (သမာနာ-ကုန် လတ်သော်။) ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗာ၊ 'တေသံ - တို့အား၊ ပရိဝါသော - ကို၊ န ဒါတဗ္ဗော- ထိုက်၊ တံ- ထိုသို့ မပေးရခြင်းသည်။ ကိဿ ဟေတု- အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်း?၊ ဘိက္ခုဝေ၊ ဧတေ-ဤ ရသေ့တို့သည်။ ကမ္မဝါဒိနော- ကံကို ပြောဆိုကြောင်း အယူရှိကုန်၏။ (ကမ္မဝါဒ ရှိကုန်၏။) ကိရိယဝါဒိနော- ကံကို ပြုအပ်ရာ ရောက်၏ဟု ပြောဆိုကြောင်း အယူရှိကုန်၏။ ဘိက္ခုဝေ၊ ဇာတိယာ-ဇာတ်အားဖြင့်၊ (အမျိုးအားဖြင့်။) သာကိယော-သာကိဝင်ဖြစ်သော၊ အညတိတ္ထိပုဗ္ဗော ၊ပေ၊ န ဒါတဗ္ဗော၊ ဘိက္ခုဝေ၊ အဟံ-သည်။ ဉာတီနံ-ဆွေတော် မျိုးတော်တို့အား၊ အာဝေဏိကံ-အသီးအခြားဖြစ်သော၊ ဣမံ ပရိဟာရံ-ဤ အစောင့်အရှောက်ကို၊ ဒမ္မိ-ပေးတော်မူ၏။ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ [ဤသို့ ပေးတော်မူခြင်းကြောင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ဆန္ဒာဂတိလိုက်ရာ မရောက်ပုံကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။]

အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗကထာ-သည်။ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။
 သတ္တမော-သော၊ ဘာဏဝါရော-တည်း။

၂၆-ပဉ္စာဗာဓဝတ္ထု

၈၈။ တေန ၊ပေ၊ မဂဓေသု-မဂဓတိုင်း၌၊ (မဂဓဟု ဗဟုဝုဇ်နာမည်အားဖြင့် ထင်ရှားသော ဇနပုဒ်၌) ပဉ္စ-ငါးမျိုးကုန်သော၊ အာဗာဓာ-အနာရောဂါတို့သည်။ ဥဿန္နာ-များကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုဋ်-နုနီ နုနက်၊ သမင်ရက်နှင့်၊ အကွက်ကြီးစွာ၊ ပွေး-ဝဲ စသော အနာမျိုးလည်းကောင်း၊ ဂဏ္ဍော-မြင်းဖု ကြွက်နို့၊ ကြာဆူးတို့စွက်၊ ကျောက်ဝက်သက်ဟု၊ အဖုအနာမျိုးလည်းကောင်း၊ ကိလာသော-မစင်မကြယ်၊ ရွံဖွယ် ပစ်သွင်း၊ ခရသင်းနှင့်၊ ဆင်ညှင်းကြီးမျိုး၊ အနာဆိုးလည်းကောင်း၊ သောသော-သွေးသားထွေထွေ၊ ခြောက်ခန်းစေ၍၊ ကိုယ်ရေညစ်ပုပ်၊ ခယရက်ဟု၊ သမုတ်ခေါ်ရိုး၊ ချောင်းဆိုးသွေးပါ၊ မြစ်ခြောက်နာလည်းကောင်း၊ အပမာရော- သည်းခြေသွေးလျှမ်း၊ ဘီလူးဖမ်းသဖြင့်၊ ရူးနှမ်းရောဂါ၊ အဖြာဖြာနှင့်၊ ရံခါမေ့မှူး၊ တွန့်တွန့်လူးရသည့်၊ ဝက်ရူး ကြက်ရူးနာလည်းကောင်းတည်း။ [ဤ ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။ မနုဿာ၊ ပဉ္စဟိ၊ အာဗာဓေဟိ-တို့သည်။

ဖုဋ္ဌာ-တွေ့ထိ နိပ်စက်အပ်ကုန်သည်၊ (သမာနာ)၊ ကောမာရဘဝံ-အဘယ
 မင်းသားသည် မွေးစားအပ်သော၊ ဇီဝကံ-ကို၊ ဥပသင်္ကမိတွာ-ချဉ်းကပ်၍၊ ဧဝံ-
 သို့၊ ဝဒန္တိ-ပြောကုန်၏၊ (ကိ?)၊ “အာစရိယ-ဆရာ၊ သာဓု-တောင်းပန်ပါ၏၊
 နော-ကျွန်တော်တို့အား၊ တိကိစ္ဆာဟိ-ဆေးကုပေးပါ၊” ဣတိ (ဝဒန္တိ)၊ အယျော-
 အမောင်တို့၊ အဟံ- သည်၊ ဗဟုကိစ္စော- များသောကိစ္စ ရှိ၏၊ ဗဟုကရဏီယော-
 များသောပြုဖွယ် ရှိ၏၊ မေ-သည်၊ မာဂဓော၊ ပေ၊ ရာဇာ စ-ကိုလည်းကောင်း၊

☞ [ပုဒ်စဉ် ၅၅ ၌ အနက် ပေးခဲ့ပြီ၊] ဣတ္တာဂါရဉ္ဇ-မောင်းမ အပေါင်းကိုလည်းကောင်း၊
 ဗုဒ္ဓပ္ပမုခေါ-ဘုရားအမှူးရှိသော၊ ဘိက္ခုသံဃော စ-ရဟန်းအပေါင်းကိုလည်းကောင်း၊
 ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗော-ပြုစု လုပ်ကျွေးထိုက်၏၊ [ပြုစု လုပ်ကျွေးနေရ၏၊-ဟူလို၊] အဟံ-
 သည်၊ တိကိစ္ဆိတုံ- ငှာ၊ န သက္ကောမိ- မစွမ်းနိုင်ပါ၊ ဣတိ- ဤသို့ ပြောပြီ၊
 အာစရိယ၊ သဗ္ဗံ-သော၊ သာပတေယျဉ္ဇ-(ဥစ္စာရှင်၏ စီးပွားဖြစ်သော) ဥစ္စာနှစ်
 သည်လည်း၊ တေ-အသင် ဆရာ၏အတွက်၊ ဟောတု-ဖြစ်ပါစေ၊ မယဉ္ဇ-
 ကျွန်တော်တို့သည်လည်း၊ တေ-၏၊ ဒါသာ-ကျွန်တို့သည်၊ (ဟောမ-ဖြစ်ပါကုန်အံ့၊)
 ပေ၊ တိကိစ္ဆာဟိ-ပါ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောကုန်ပြီ၊ အဟံ ပေ၊ န သက္ကောမိ၊
 ဣတိ-ပြီ၊ ပေ။

အထ ခေါ် ပေ၊ အဟောသိ (ကိ?)၊ ဣမေ ခေါ် ပေ၊ သယန္တိ၊ [ပုဒ်စဉ်
 ၇၃-၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊] မယံ ပေ၊ ယန္တုန ပဗ္ဗဇေယျာမ-အကယ်၍ ရှင်၊
 ရဟန်း ပြုရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ တတ္ထ-ထိုသို့ ရှင်၊ ရဟန်း ပြုရာ၌၊ ဘိက္ခု
 စေဝ-တို့သည်လည်း၊ ဥပဋ္ဌဟိသန္တိ-ပြုစု လုပ်ကျွေးကြလိမ့်မည်၊ ကောမာရဘဝော၊
 ဇီဝကော စ-သည်လည်း၊ တိကိစ္ဆိသတိ-လိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊
 ပေ၊ တိကိစ္ဆိ- ပြီ၊ ပေ၊ ဘိက္ခု- တို့သည်၊ ဗဟု ဂိလာနေ၊ ဘိက္ခု- တို့ကို၊
 ဥပဋ္ဌဟန္တာ - ပြုစု လုပ်ကျွေးရကုန်လတ်သော်၊ ယာစနဗဟုလာ - များသော
 တောင်းခြင်း ရှိကုန်သည်၊ ဝိညတ္တိဗဟုလာ-များသော သိစေခြင်း ရှိကုန်သည်၊
 (ဟုတွာ)၊ ဝိဟရန္တိ၊ (ကိ?)၊ ဂိလာနဘတ္တံ-ဂိလာနအတွက် ဆွမ်းကို၊ ဒေထ-
 ပေးကုန်လော့၊ ဂိလာနပဋ္ဌာကဘတ္တံ-ဂိလာန ပြုစုသူအတွက် ဆွမ်းကို၊ ဒေထ-
 ကုန်လော့၊ ဂိလာနဘောသန္တံ-ဂိလာနအတွက် ဆေးကို၊ ဒေထ၊ ဣတိ (ယာစန
 ဗဟုလာ ဝိညတ္တိဗဟုလာ ဝိဟရန္တိ)၊ ဇီဝကောပိ ပေ၊ တိကိစ္ဆန္တော-ဆေးကု
 နေရသည်၊ (ဟုတွာ)၊ အညတရံ-တစ်မျိုးသော၊ ရာဇကိစ္စံ-မင်း၏ ကိစ္စကို၊
 ပရိဟာပေသိ-ယုတ်လျော့စေပြီ၊ (ဆုတ်ယုတ်စေပြီ။)

၈၉။ အညတရောပိ ပုရိသော ပေ၊ တိကိစ္ဆိဿတိ-ဆေးကုလိမ့်မည်၊ သော(အဟံ)- သည်၊ အရောဂေါ- ရောဂါ မရှိသည်၊ (သမာနော)၊ ဝိဗ္ဗမိဿာမိ- မည်၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ [ပါဠိယံ သောမိ အရောဂေါ ဝိဗ္ဗမိဿာမိတိ အတ္ထော-ဝိမတိ၊ သောမိ ဌ “မိ”သဒ္ဒါ၊ တစ်နည်း၊ “အမိ”သဒ္ဒါသည် အနက် မရှိ နိပါတ်၊-ဟူလို၊] ပေ၊ သော-ထို ယောက်ျားသည်၊ အရောဂေါ (သမာနော) ဝိဗ္ဗမိ၊ ဇီဝကော၊ တံ ပုရိသံ-ကို၊ ဝိဗ္ဗန္တိ-လူထွက်ပြီးသည်ကို၊ (လူထွက်နေ သည်ကို) အဒ္ဓသာ ပေ၊ “အယျာ-အမောင်၊ တွံ-သည်၊ ဘိက္ခုသု-တို့၌၊ ပဗ္ဗဇိတော-ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ခဲ့သည်၊ (ရဟန်း ပြုခဲ့သည်) အဟောသိ နန-ဖြစ်သည် မဟုတ်လော?၊” ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ ကိဿ-ကြောင့်၊ ဧဝရူပံ- ဤသို့ သဘောရှိသော အမှုကို၊ အကာသိ-ပြုရသနည်း?၊ ပေ၊ “ကထံ ဟိ- အဘယံကြောင့်၊ ဘဒန္တာ-အရှင်တို့သည်၊ ပဉ္စဟိ အာဇာဓေဟိ-တို့သည်၊ ဖုဋ္ဌ- တွေထိ နိပိစက်အပ်သူကို၊ ပဗ္ဗာဇေဿန္တိ နာမ-ရှင်၊ရဟန်း ဖြစ်စေကြရသနည်း?၊ (ရှင်ရဟန်း ပြုပေးကြပါလိမ့်?၊)” ပေ၊ “ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ သာဓု-တောင်းပန် ပါ၏၊ အယျာ-အရှင်တို့သည်၊ ပေ၊ န ပဗ္ဗာဇေယျ-ရှင်၊ ရဟန်း မဖြစ်စေကုန် ရာပါ၊ ဝါ-ရှင်၊ ရဟန်း ပြုမပေးကုန်ရာပါ၊ တစ်နည်း၊ န ပဗ္ဗာဇေယျ-ပါကုန် မှုကား၊ သာဓု-ကောင်းရာပါ၏၊” ဣတိ (အဝေါစ) ပေ။

အထ ခေါ ပေ၊ ဇီဝကံ-ကို၊ ဓမ္မိယာ-တရားရှိသော၊ (တရားပါသော) ကထာယ-စကားဖြင့်၊ သန္တဿေသိ-ပစ္စုပ္ပန် သံသရာ၊ စီးပွားနှစ်ဖြာကို၊ ကောင်းစွာ ရှုမြင်စေတော်မူပြီ၊ (ကောင်းစွာ ပြတော်မူပြီ) သမာဒပေသိ-ကုသိုလ်တရားတို့ကို ကောင်းစွာ ယူစေတော်မူပြီ၊ (ဆောက်တည်စေတော်မူပြီ) သမုတ္တေဇေသိ - ကုသိုလ်တရားတို့၌ ကောင်းစွာ ထက်သန်စေတော်မူပြီ၊ သမ္မဟံသေသိ - အားတက်သရော ရှိပုံ၊ တင်ရှားရှိသော အခြား ဂုဏ်တို့ဖြင့် ကောင်းစွာ အပြား အားဖြင့် ရွှင်လန်းစေတော်မူပြီ၊ အထ ခေါ ပေ၊ ဇီဝကော-သည်၊ ဘဂဝတာ- မြတ်စွာဘုရားက၊ ဓမ္မိယာ၊ ကထာယ- ဖြင့်၊ သန္တဿိတော- ပစ္စုပ္ပန် သံသရာ၊ စီးပွားနှစ်ဖြာကို၊ ကောင်းစွာ ရှုမြင်အပ်ပြီးသည်၊ (ကောင်းစွာ ပြအပ်ပြီးသည်) သမာဒပိတော-ကုသိုလ်တရားတို့ကို ကောင်းစွာ ယူစေအပ်ပြီးသည်၊ (ဆောက်တည် စေအပ်ပြီးသည်) သမုတ္တေဇိတော-ကုသိုလ်တရားတို့၌ ထက်သန်စေအပ်ပြီးသည်၊ သမ္မဟံသိတော-အားတက်သရော ရှိပုံ၊ ထင်ရှားရှိသော အခြား ဂုဏ်တို့ဖြင့် ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် ရွှင်လန်းစေအပ်ပြီးသည်၊ (ဟုတွာ) ပေ၊ ပက္ကာမိ ပေ။

“ဘိက္ခုဝေ၊ ပဉ္စဟိ အာဗာဓေဟိ-တို့သည်၊ ဖုဋ္ဌော-တွေ့ထိနှိပ်စက်အပ်သူကို၊ (အနှိပ်စက် ခံနေရသူကို) န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော - ရှင်၊ ရဟန်း မဖြစ်စေထိုက်၊ (ရှင်၊ရဟန်း ပြုမပေးထိုက်၊) ယော-အကြင် ရဟန်းသည်၊ ပဗ္ဗဇေယျ-အံ၊ (တဿ-ထိုရဟန်း၏၊) ဒုက္ကဋ္ဌဿ ” - ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ်သို့၊ အာပတ္တိ-ရောက်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ-၏၊) တစ်နည်း၊ တဿ-ထို ရဟန်း၏၊ ဒုက္ကဋ္ဌာ-ဒုက္ကဋ္ဌမည်သော၊ အာပတ္တိ - အာပတ်သည်၊ အဿ-ဖြစ်၏၊” ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ [နောက်နောက် သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဤသို့ နှစ်နည်း ပေးပါ။]

၁။ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿ။ ။ ပထမနည်း၌ “အာပဇ္ဇနံ အာပတ္တိ” ဟု ဘာဝသာဓန ပြု၊ ဒုက္ကဋ္ဌဿသည်၊ အာပတ္တိ၏ “ကံ” ပုဒ်တည်း၊ [ဆဋ္ဌိဝိဘတ်ကို ကံအနက်၌ သက်၊] ဒုတိယနည်း၌ “ဒုက္ကဋ္ဌဿ=ဒုက္ကဋ္ဌာ + အဿ” ဟု ပုဒ်ဖြတ်ပါ။ “အဿ” သည် အသဓာတ် + တိ ဝိဘတ်ဖြင့် ပြီးသော အာချာတ်ပုဒ်တည်း၊ အာပတ္တိကိုလည်း “အာပဇ္ဇိတဗ္ဗာတိ အာပတ္တိ” ဟု ကမ္မသာဓန ပြုပါ။

၂၇-ရာဇာဋ္ဌဝတ္ထု

၉၀။ တေန ခေါ ပန ပေ၊ ရညော-၏၊ ပစ္စန္ဓော-တိုင်းပြည်၏ အစွန်အဖျားအရပ်သည်၊ ကုပိတော - ပျက်စီးသည်၊ (သူပုန်ထသည်၊) ဟောတိ ပေ၊ သေနာနာယကေ-စစ်တပ်၏ ခေါင်းဆောင် ဖြစ်ကုန်သော၊ (ဗိုလ်မှူးကြီးများ ဖြစ်ကုန်သော၊) မဟာမတ္တေ-အမတ်ကြီးတို့ကို၊ အာဏာပေသိ-စေခိုင်းပြီ၊ (အမိန့်ပေးပြီ၊) (ကိ?)၊ “ဘဏေ-အမတ်တို့၊ ဂစ္ဆထ-ကုန်လော့၊ ပစ္စန္ဒံ-ကို၊ ဥစ္စိနထ-တိုးပွားစေကြကုန်လော့၊ (စည်ပင်စေကြကုန်လော့၊)” ဣတိ-ပြီ၊ [“ဥစ္စိနထ” ဟု မိန့်ရခြင်း၏ အကြောင်းကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။] “ဒေဝ-မင်းမြတ်၊ ဧဝံ-မှန်ပါ၊ (အမိန့်တော်အတိုင်းပါ၊)” ဣတိ ခေါ-လျှင်၊ သေနာနာယကာ ပေ၊ ရညော - ၏၊ (ဝစနံ)၊ ပစ္စသောသုံ - ရှေးရှု နားထောင်ကုန်ပြီ၊ အထ ခေါ၊ အဘိညာတာနံ အဘိညာတာနံ - ကုန်သော၊ ယောဓာနံ - စစ်သားတို့၏၊ ဧတဒဟောသိ (ကိ?)၊ “မယံ၊ ယုဒ္ဓါဘိနန္ဒိနော - စစ်တိုက်ခြင်း၌ အလွန်

နှစ်သက်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဂစ္ဆန္တာ- ကုန်လတ်သော်၊ ပါပဉ္စ- မကောင်းမှု
 ကိုလည်း၊ ကရောမ-ပြုကြရကုန်အံ့၊ ဗဟုဉ္စ-လည်း၊ အပုည-မကောင်းမှုကို၊
 ပသဝါမ-ဖြစ်စေကြရကုန်အံ့၊ [သု ဓာတ်၊ ဇနန အနက်ဟော၊ ဘူဝါဒိ၊] မယံ၊
 ကေန ဥပါယေန - အဘယ်နည်းလမ်းဖြင့်၊ ပါပါ စ - မှလည်း၊ ဝိရမေယျာမ
 န ခေါ - ရှောင်ကြဉ်နိုင်ကုန်ရာပါအံ့နည်း?၊ ကလျာဏဉ္စ- ကောင်းမှုကိုလည်း၊
 ကရေယျာမ (န ခေါ) - ပြုနိုင်ကုန်ရာပါအံ့နည်း၊” ဣတိ - ဤသို့ အကြံ
 ဖြစ်ပြီ၊ ပေ။

အထ ခေါ ပေ၊ အဟောသိ-ဖြစ်ပြန်ပြီ၊ (ကိ?)၊ “သကျပုတ္တိယာ-ကုန်သော၊
 ဣမေ သမဏာ- တို့သည်၊ ဓမ္မစာရိနော- တရားကို ကျင့်လေ့ရှိကုန်၏၊
 သမစာရိနော-အညီအမျှ ကျင့်လေ့ရှိကုန်၏၊ ဗြဟ္မစာရိနော-မြတ်သော အကျင့်ကို
 ကျင့်လေ့ရှိကုန်၏၊ သစ္စဝါဒိနော-အမှန်ကို ပြောလေ့ရှိကုန်၏၊ သီလဝန္တော-
 သီလရှိကုန်၏၊ ကလျာဏဓမ္မာ-ကောင်းသော ကိုယ်ကျင့်တရား ရှိကုန်၏၊ မယံ၊
 သကျပုတ္တိယေသု-ကုန်သော၊ သမဏေသု-တို့၌၊ သစေ ပဗ္ဗဇေယျာမ-ကုန်အံ့၊
 ဧဝံ-ဤသို့ ရဟန်း ပြုကုန်လတ်သော်၊ မယံ၊ ပါပါ စ-မှလည်း၊ ဝိရမေယျာမ-
 ရှောင်ကြဉ်နိုင်ကုန်ရာ၏၊ ကလျာဏဉ္စ-ကိုလည်း၊ ကရေယျာမ-ကုန်ရာ၏၊” ဣတိ
 (အဟောသိ) ပေ၊ တေ - ထို စစ်သားတို့ကို၊ ပေ၊ ဥပသမ္မာဒေသုံ၊
 သေနာနာယကာ၊ မဟာမတ္တာ-တို့သည်၊ ရာဘောဇေ-မင်းမှုထမ်းသား၊ မင်းစား
 တို့ကို၊ ပုစ္ဆိသု-မေးကုန်ပြီ၊ (ကိ?) “ဘဏေ-အမောင်တို့၊ ကိ န-အဘယ်ကြောင့်၊
 ဣတ္ထန္နာမော စ-ဤ အမည်ရှိသူလည်း ဖြစ်သော၊ ဣတ္ထန္နာမော စ-သော၊
 ယောဓာ-တို့ကို၊ န ဒိဿန္တိ-မတွေ့မြင်အပ်ကုန်သနည်း?” ဣတိ-ကုန်ပြီ၊ သာမိ-
 အရှင်၊ ပေ၊ ပဗ္ဗဇိတာ-ပါကုန်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောကုန်ပြီ၊ သေနာနာယကာ
 ပေ၊ အာရောစေသုံ-သံတော်ဦးတင်ကြကုန်ပြီ။

အထ ခေါ ရာဇာ ပေ၊ ဝေါဟာရိကေ-တရားဆုံးဖြတ်မှု၌ ယှဉ်ကုန်သော၊
 (တရားသူကြီး ဖြစ်ကုန်သော၊) မဟာမတ္တေ- တို့ကို၊ ပုစ္ဆိ (ကိ?)၊ “ဘဏေ-
 အမတ်ကြီးတို့၊ ယော-အကြင် ရဟန်းသည်၊ ရာဘောဇ-ကို၊ ပဗ္ဗာဇေသိ-ရှင်၊
 ရဟန်း ဖြစ်စေပြီ၊ သော- သည်၊ ကိ- ဘယ် အပြစ်ကို၊ ပသဝတိ- ဖြစ်စေသ
 နည်း?” ဣတိ-ပြီ၊ ဒေဝ- မင်းမြတ်၊ ဥပဇ္ဈာယဿ- ၏၊ သီသံ- ဦးခေါင်းကို၊

ဆေတဗ္ဗံ - ဖြတ်ထိုက်ပါ၏။ အနုဿာဝကဿ - ကမ္မဝါစာဆရာ၏။ ဇီဌာ - လျှာကို။ ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗာ-ထုတ်ထိုက်ပါ၏။ ဂဏဿ-ဂိုဏ်း၏။ (ကာရကသံဃာ၏။) ဥပမုဖာသုကာ-ထက်ဝက်သော နံရိုးတို့ကို။ ဘဒ္ဒိတဗ္ဗာ-ချိုးထိုက်ပါကုန်၏။ ဣတိ-ဤသို့။ သံတော်ဦးတင်ကြကုန်ပြီ။ [ဤ စကားကို ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မဟုတ်သော တရားသူကြီးတို့က “ဝိနိစ္ဆယကျမ်း၌ လာ၏” ဟု လိမ်၍ သံတော်ဦးတင်ကြသည်။] ပေ။ “ဘန္တေ - ရား၊ အသဒ္ဓါ - ရတနာသုံးပါး၌ ကြည်ညိုခြင်း မရှိကုန်သော၊ အပ္ပသန္နာ - သာသနာတော်၌ မကြည်ညိုကုန်သော၊ ရာဇာနော - တို့သည်၊ သန္တိ-ရှိပါကုန်၏။ တေ-ထို မင်းတို့သည်။ အပ္ပမတ္တကေနပိ-နည်းသော အတိုင်းအရှည်ရှိသော အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဝိပောဋ္ဌေယျု-ညှင်းဆဲကုန်ရာပါ၏။ သာဓု ပေ။ န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော-ကုန်ရာပါ။” ဣတိ-ပြီ။ ပေ။ န ဘိက္ခုဝေ၊ ရာဇောဋ္ဌော ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော ပေ။ [ရာဇောဋ္ဌ၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

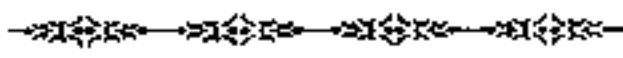

၂၈-အင်္ဂုလိမာလစောရဝတ္ထု

၉၁။ တေန ခေါ ပေ။ အင်္ဂုလိမာလော - အင်္ဂုလိမာလ မည်သော၊ စောရော-သူပုန်သည်။ ဘိက္ခုသု ပဗ္ဗဇိတော ဟောတိ၊ မနုဿာ၊ ပဿိတွာ- (အရှင်အင်္ဂုလိမာလကို) မြင်၍၊ ဥဗ္ဗိန္ဒြိပိ-တစ်ချို့လည်း ထိတ်ကြကုန်၏။ (ကိုယ် တုန်လှုပ်ကြကုန်၏။) ဥတ္တသန္တိပိ-တစ်ချို့လည်း လန့်ကြကုန်၏။ ပလာယန္တိပိ-တစ်ချို့လည်း ထွက်ပြေးကြကုန်၏။ အညေနပိ-အရှင်အင်္ဂုလိမာလရှိရာ လမ်းမှ

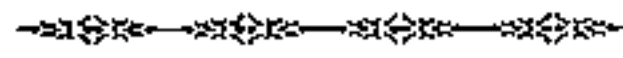
၁။ န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ ။ [ပ ပုဗ္ဗ + ဝဇ ဓာတ် + ကာရိက် ဣပစ္စည်း] “ရှင် မဖြစ်စေထိုက်၊ ဝါ-ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ၊ သရဏဂုံဆရာလုပ်၍ ရှင်ပြု မပေးထိုက်၊” ဟု မှတ်ပါ။ ရှင်သာမဏေသော်မှ ပြုမပေးထိုက်လျှင် (န ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗ) ရဟန်း ပြုမပေးထိုက်ကြောင်းမှာ အထူးပြောစရာ မလို။ “န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော”ဟု လာသမျှ၌ ရှင်သာမဏေ အဖြစ်က စ၍ ပယ်သည်ဟု မှတ်ပါ။ သို့ရာတွင် သာ၍ ထင်ရှားအောင် လည်ကောင်၊ “ပဗ္ဗဇိတ-ရဟန်း”ဟု သုံးစွဲရိုး ရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း “န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော-ရှင်၊ရဟန်း မဖြစ်စေထိုက်၊ ဝါ-ရှင်ရဟန်း ပြုမပေးထိုက်” ဟု ပေးလိုက် ပါသည်။

အခြားသော လမ်းဖြင့်လည်း၊ ဂစ္ဆန္တိ-ကုန်၏၊ တစ်နည်း၊ အညေနပိ ဂစ္ဆန္တိ-
 လမ်းလွဲ၍လည်း သွားကြကုန်၏၊ အညေနပိ-အရှင်အင်္ဂုလိမာလ ရှိရာဘက်မှ
 အခြားသောဘက်ဖြင့်လည်း၊ မုခံ-မျက်နှာကို၊ ကရောန္တိ-ပြုကြကုန်၏၊ တစ်နည်း၊
 အညေနပိ မုခံ ကရောန္တိ-မျက်နှာလည်း လွဲ၍ နေကြကုန်၏၊ [ပြေးလည်း
 မပြေးသာ၊ လမ်းလွဲ၍လည်း မသွားသာသောကြောင့် မျက်နှာလွဲ၍ နေကြကုန်၏၊]
 ဒွါရမ္ပိ-တံခါးကိုလည်း၊ ထကောန္တိ-ပိတ်ကြကုန်၏၊ [အိမ်ထဲ နေသူတို့က တံခါး
 ပိတ်ထားကြ၏၊] မနုဿာ ပေ၊ “ဇေဗန္ဓု-အလံကို ဖွဲ့ချည်ခြင်းရှိသူနှင့် တူသော၊
 ဝါ-အလံ စိုက်ထားသကဲ့သို့ ထင်ရှားသော၊ စောရ-တောပုန်း ဓားပြ သူပုန်ကို၊
 ပဗ္ဗာဇေသန္တိ၊” ပေ။

၂၉-ကာရဘောဒကစောရဝတ္ထု

၉၂။ တေန ခေါ ပန သမယေန ပေ၊ ရညာ-သည်၊ အနညာတံ-
 ခွင့်ပြုထားအပ်သည်၊ ဟောတိ (ကိ?)၊ “ယေ-အကြင် သူတို့သည်၊ ပေ၊ ပဗ္ဗန္တိ၊
 တေ-တို့ကို၊ ကိဉ္စိ-ဘာကိုမျှ၊ ကာတံ-ငှာ၊ (ပြုခွင့်ကို) န လဗ္ဘာ-မရအပ်ကုန်၊
 သွာက္ခာတော ပေ၊ စရန္တု-ကျင့်ကြပါစေကုန်၊” [ပုဒ်စဉ် ၁၈-၌ အနက်ပေးခဲ့
 ပြီ၊] ဣတိ-ဤသို့ ခွင့်ပြုထားအပ်ပြီ၊ ပေ၊ စောရိကံ-ခိုးမှုကို၊ ကတွာ-ပြု၍၊
 ဝါ-ခြင်းကြောင့်၊ ကာရာယ-နှောင်အိမ်၌၊ (အချုပ်ထောင်၌) ဗဒ္ဒေါ-ချုပ်နှောင်
 အပ်သည်၊ ဟောတိ ပေ၊ ကာရံ၊ ဘိန္နိတွာ-ဖောက်ဖျက်၍၊ ပလာယိတွာ-
 ထွက်ပြေး၍၊ ပေ၊ အာဟံသု (ကိ?)၊ “ကာရဘောဒကော-နှောင်အိမ်ကို ဖောက်
 ဖျက်သော၊ သော စောရော-ထို သူခိုးသည်၊ အယံ-ဤ ရဟန်းတည်း၊ ဟန္တု-
 ယခု၊ နံ-ထို ရဟန်းကို၊ နေမ-ဖမ်းဆောင်ကြကုန်စို့၊” ဣတိ-ကုန်ပြီ၊ ဧကစ္စေ-
 အချို့ လူတို့သည်၊ ပေ၊ အယျော-တို့၊ ဧဝံ-သို့၊ မာ အဝစုတ္တ-မပြောကြနှင့်၊
 ရညာ ပေ၊ အနညာတံ-အပ်ပြီ၊ ပေ၊ ဣတိ (အာဟံသု) ပေ၊ “ဣမေ သမဏာ-
 တို့သည်၊ အဘယူဝရာ-ကြောက်ခြင်းကြောင့် ရှောင်ကြဉ်ကြရသူများ မဟုတ်ကုန်၊
 [ဘေးမဲ့ရပြီး ဖြစ်ရကား မည်သူ့ကို ကြောက်၍မျှ မကောင်းမှုမှ ရှောင်ကြဉ်စရာ
 လိုသူများ မဟုတ်ကြ၊ ကိုယ်လုပ်ချင်ရာ လုပ်ပိုင်ခွင့် ရှိသူများ ဖြစ်ကြသည်၊-
 ဟူလို၊ ဝစနတ္ထကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊] ပေ။

၃၀-လိခိတကစောရဝတ္ထု

၉၃။ တေန ခေါ ပေ၊ သော စ-ထို ယောက်ျားသည်လည်း၊ ဝါ-ကိုလည်း၊ ရညော-၏၊ အန္တေပုရေ-နန်းတော်တွင်း၌၊ လိခိတော-ရေးသားအပ်ပြီးသော ကြေညာချက်ရှိသည်၊ (ဖမ်းဆီး သတ်ဖြတ်ဖို့ရန် ကြေညာထားအပ်သည်၊) ဟောတိ။ (ကိံ - အဘယ်သို့ ကြေညာထားအပ်သနည်း?) “ယတ္ထ - အကြင် အရပ်၌၊ ပဿတိ- တွေ၏၊ တတ္ထ- ၌၊ ဟန္တဗ္ဗော- သတ်ထိုက်၏၊” ဣတိ (လိခိတော ဟောတိ) ပေ၊ ဟနာမ - သတ်ကြကုန်စို့၊ ပေ၊ [လွယ်ပြီ။] ☸

၃၁-ကသာဟတဝတ္ထု

၉၄။ တေန ခေါ ပေ၊ ကသာဟတော - ကြိမ်တို့ဖြင့် ညှဉ်းဆဲအပ်ပြီး သော၊ ကတဒဏ္ဍကမ္မော- ပြုအပ်ပြီးသော ဒဏ်အမှု ရှိသူသည်၊ (ဟုတွာ) ပေ။

၃၂-လက္ခဏဝတ္ထု

လက္ခဏာဟတော-သံပူအမှတ်တံဆိပ် ခပ်နှိပ်အပ်ပြီးသော၊ ကတဒဏ္ဍကမ္မော (ဟုတွာ) ပေ။

၃၃-ဣဏာယိကဝတ္ထု

ဣဏာယိကော - ကြွေးကို ဆပ်ပေးရသူသည်၊ (ကြွေးတင်နေသူသည်၊ ဟုတွာ) ပေ၊ ဓနိယာ- ဥစ္စာရှင်တို့သည်၊ ပေ။ ☸

၃၄-ဒါသဝတ္ထု

ဒါသော-ကျွန်သည်၊ ပေ၊ အယျကာ-အရှင်တို့သည်၊ (သခင်တို့သည်) ပေ။

၃၅-ကမ္မာရဘဏ္ဍာဝတ္ထု

၉၈။ အညတရော၊ ကမ္မာရဘဏ္ဍာ - ရွှေပန်းထိမ်သည်၏ သားဖြစ်သော ဦးပြည်းခေါင်းတုံးကလေးသည်၊ [ဤပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထား ပြီး] မာတာပိတူဟိ- အမိ အဖတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ၊ ဘဏ္ဍိတွာ- ငြင်းခုံ၍၊ (ရန်ဖြစ်၍) အာရာမံ- သို့၊ ဂန္ဓာ- သွား၍၊ ပေ၊ ဝိစိနန္ဒာ- စူးစမ်းရှာဖွေကုန်လတ်သော်၊ အာရာမံ၊ ဂန္ဓာ- ရောက်၍၊ ဘိက္ခူ- တို့ကို၊ ပုစ္ဆိသု (ကိ?)၊ “ဘန္ဓေ-တို့၊ ဧဝရူပံ-ဤသို့ သဘောရှိသော၊ ဒါရကံ-သူငယ်ကို၊ ပသေယျာထ အပိ- တွေ့ပါကုန်သလော?” ဣတိ-ကုန်ပြီ၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ အဇာနံ-မသိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ) ယေဝ-သာလျှင်၊ “န ဇာနာမာ”တိ-ဟူ၍၊ (မမြင်မိကုန်ဟူ၍) အာဟံသု၊ အပသံ-မမြင်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ) ယေဝ၊ “န ပဿာမာ”တိ-ဟူ၍၊ (မတွေ့မိကုန် ဟူ၍) အာဟံသု၊ [“အဇာနံ အပသံ”တို့၌ ပထမာ ဗဟုဝစ်ကြောင့် နှစ်ကို အံ ပြုဟု သဒ္ဓနိတိ ဆို၏၊ တစ်နည်း၊ ဝစနဝိပလ္လသဟု ကြံပါ။] ပေ၊ ဣမေ- သမာဏာ-တို့သည်၊ အလဇ္ဇိနော-မကောင်းမှုမှ ရှက်ခြင်း မရှိကုန်၊ ဒုဿီလာ- သီလ မရှိကုန်၊ မုသာဝါဒိနော-မဟုတ် မမှန်သော စကားကို ပြောလေ့ရှိကုန်၏၊ ပေ၊ ဘဏ္ဍုကမ္မာယ-ဦးခေါင်းတုံးကို ပြုခြင်းငှာ၊ (ခေါင်းရိတ်ခြင်းငှာ) သံဃံ- ကို၊ အပလောကေတုံ-ပန်ပြောခြင်းငှာ၊ ပေ။

၃၆-ဥပါလိဒါရကဝတ္ထု

၉၉။ တေန ခေါ၊ ပေ၊ သတ္တရသဝဂ္ဂိယာ-သတ္တရသဝဂ္ဂိယတို့ မည်သော၊ (တစ်ဆယ့်ခုနစ်ယောက်သော အစု၌ ဖြစ်ကုန်သော) ဒါရကာ-ကလေးတို့သည်၊ သဟာယကာ-သူငယ်ချင်းတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဥပါလိဒါရကော-ဥပါလိသူငယ် သည်၊ (ဥပါလိကလေးသည်) တေသံ-ထို ကလေးတို့၏၊ ပါမောက္ခော-ပါမောက္ခ သည်၊ (အကြီးအမှူးသည်) ဟောတိ၊ ပေ၊ “ကေန ဥပါယေန-အဘယ်နည်းလမ်း ဖြင့်၊ ဥပါလိ-သည်၊ အမှာကံ-တို့၏၊ အစွယေန-ကွယ်လွန်ရာအခါ၌၊ သုဓဇ္ဇ- ချမ်းသာစွာလည်း၊ ဇိဝေယျ န ခေါ- အသက်မွေးနိုင်ရာပါအံ့နည်း?၊ န စ ကိလမေယျ (န ခေါ)-ပင်ပန်းလည်း မပင်ပန်းရာအံ့နည်း?” ဣတိ၊ အဟောသိ၊ ပေ၊ “လေခံ-စာရေးအတတ်ကို၊ သစေ သိက္ခေယျ-အကယ်၍ သင်အံ့၊ ဧဝံ- ဤသို့ သင်လတ်သော်၊ ပေ၊ န စ ကိလမေယျ-ပင်ပန်းလည်း မပင်ပန်းရာ”

ပေ၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြန်ပြီ၊ (ကိ?)၊ ဥပါလိ လေခံ၊ သစေ သက္ခိဿသိ-အံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ အဂုံလိယော - လက်ချောင်းတို့သည်၊ ဒုက္ခာ - ဆင်းရဲကုန်သည်၊ (ညောင်းညာကုန်သည်)၊ ဘဝိဿန္တိ- ကုန်လိမ့်မည်၊ ဥပါလိ- သည်၊ ဂဏနံ- ဂဏန်းသင်္ချာကို၊ သစေ သိက္ခေယျ၊ ပေ၊ ဥရဿ- ရင်၏၊ ဒုက္ခော- ဆင်းရဲခြင်းသည်၊ တစ်နည်း၊ အဿ- ထို ဥပါလိ၏၊ ဥရော- ရင်သည်၊ ဒုက္ခော- သည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဥပါလိ၊ ရူပံ- ရွှေပန်းထိမ်သည် အတတ်ကို၊ ပေ၊ အက္ခိနိ- မျက်လုံးတို့သည်၊ ဒုက္ခာ ဘဝိဿန္တိ၊ ပေ။ [ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ပါစိတ်အဋ္ဌကထာ ဦးနဝိသတိဝဿ သိက္ခာပုဒ်၌ ကြည့်ပါ။]

ဥပါလိဒါရကော- သည်၊ မာတာပိတုနံ-တို့၏၊ ဣမံ ကထာသလ္လာပံ- ဤ စကားပြောသံကို၊ (တိုင်ပင်သံကို) အသောသိ၊ ပေ၊ “အယျာ- အမောင်တို့၊ (ကိုယ့်လူတို့) ဧထ-လာကြကုန်လော့၊ ပေ၊ ပဗ္ဗဇိဿာမ၊” ဣတိ-ပြီ၊ အယျာ- အမောင်၊ (ကိုယ့်လူ) ပေ၊ တေ ဒါရကာ-တို့သည်၊ ဧကမေကဿ-တစ်ယောက် တစ်ယောက်၏၊ မာတာပိတရော- တို့သို့၊ ဝါ- တို့ကို၊ ပေ၊ အဝေါစုံ (ကိ?)၊ “မံ- ကျွန်တော့်ကို၊ အဂါရသ္မာ- အိမ်မှ၊ (အိမ်ရာတည်ထောင် လူ့ဘောင်မှ၊ နိက္ခမိတွာ)၊ အနာဂါရိယံ- လယ်လုပ် ကုန်ပေး နွားမွေးမှု မရှိရာ ရဟန်းဘောင်သို့၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ-ကပ်ရောက်ခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာထ-ခွင့်ပြုကြပါကုန်၊” ဣတိ-ကုန်ပြီ၊ ပေ၊ “သဗ္ဗေပိ၊ ဣမေ ဒါရကာ၊ သမာနစ္ဆန္တာ-တူမျှသော ဆန္ဒရှိကုန်၏၊ ကလျာဏာဓိပ္ပာယာ - ကောင်းသော အလိုရှိကုန်၏၊” ဣတိ - ဤသို့ ကြံ၍၊ အနုဇာနိံသု၊ ပေ။

တေ- ထို ရဟန်းငယ်ကလေးတို့သည်၊ ရတ္တိယာ-၏၊ ပစ္စုသသမယံ- မိုးသောက်အခါ၌၊ ပစ္စုဋ္ဌာယ- ထ၍၊ ရောဒန္တိ- ငိုကြကုန်၏၊ (ကိ- အဘယ်သို့ ပြော၍ ငိုကြကုန်သနည်း?)၊ “ယာဂုံ- ကို၊ ဒေထ- ပေးကြကုန်လော့၊ ပေ၊” ဣတိ- ဤသို့ ပြော၍၊ (ရောဒန္တိ)၊ ပေ၊ “ယာဝ-အကြင်မျှလောက်၊ ရတ္တိ- သည်၊ ဝိဘာယတိ-လင်း၏၊ (တာဝ- ထို လင်းသည့်တိုင်အောင်)၊ အာဂမေထ- ဖောင့်ဆိုင်းကြကုန်ဦး၊ ယာဂု- သည်၊ သစေ ဘဝိဿတိ (ဧဝံသတိ)၊ ပိဝိဿထ- သောက်ကြရကုန်လိမ့်မည်၊ ပေ၊ ယာဂု ဝါ - သော်လည်းကောင်း၊ ဘတ္တံ ဝါ၊ ပေ၊ နော စေ ဘဝိဿတိ (ဧဝံသတိ)၊ ပိဏ္ဍာယ- ငှာ၊ စရိတွာ- လှည့်လည်ပြီး၍၊ (ဆွမ်းခံပြန်မှ) ဘုဂ္ဂိဿထ-စားကြရကုန်လိမ့်မည်၊” ဣတိ-ကုန်ပြီ၊ ဝေမ္မိ-သို့လည်း၊

တေ ဘိက္ခု- ထို ရဟန်းကလေးတို့သည်၊ ဝါ- တို့ကို၊ ဘိက္ခုဟိ- တို့က၊ ဝုစ္စမာနာ- ပြောအပ်ပါကုန်လျက်၊ ရောဒန္တိယေဝ-ငိုမြဲ ငိုကြကုန်သည်သာ၊ ပေ၊ သေနာသနံ-အိပ်ရာ နေရာ ကျောင်းကို၊ ဥဟဒန္တိပိ-ကျင်ကြီးလည်း စွန့်ကြ ကုန်၏၊ ဥမ္မိဟန္တိပိ-ကျင်ငယ်လည်း စွန့်ကြကုန်၏။

ဘဂဝါ ပေ၊ ဒါရကသဒ္ဓံ- ကလေးသံကို၊ အသောသိ- ကြားတော်မူပြီ၊ သုတ္တာန-ကြောင့်၊ ပေ၊ အာမန္တေသိ (ကိ?)၊ “အာနန္ဒ-အာနန္ဒာ၊ သော ဒါရက သဒ္ဓေါ-ထို ကလေးသံသည်၊ ကိ န- အဘယ်နည်း?” ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဇာနံ- သိကုန်လျက်၊ ဦနဝိသတိဝသံ-ယုတ်လျော့သော အနှစ် နှစ်ဆယ်ရှိသော၊ (အသက်နှစ်ဆယ် မပြည့်သေးသော) ပုဂ္ဂလံ-ကို၊ ဥပသမ္မာဒေန္တိ ကိရ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေ ကြကုန်သတဲ့ဟု ကြားရသည် ကား၊ သစ္စံ-လော?၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ပေ၊ ဦနဝိသတိဝသော၊ ပုဂ္ဂလော-သည်၊ သီတဿ-အအေးကိုလည်းကောင်း၊ ဥဏှဿ-မီးပူကိုလည်း ကောင်း၊ ဇိဃတ္ထာယ-ထမင်းဆာခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပိပါသာယ-ရေဆာ ရေငတ် ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဥသမကသဝါတာတပသရီသပသမ္မသာနံ-မှက်၊ ခြင်၊ လေ၊ နေပူ၊ မြွေ၊ ကင်းတို့၏အတွေ့(ကိုက်ခြင်း)တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဒုရုတ္တာနံ- မကောင်းသဖြင့် ပြောဆိုအပ်ကုန်သော၊ ဒုရာဂတာနံ-မကောင်းသဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာ ကုန်သော၊ ဝစန ပထာနံ - စကားလမ်းကြောင်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ (သိလိုသူ၊ သိစေလိုသူတို့၏ အကြောင်းဖြစ်သော စကားတို့ကိုလည်းကောင်း၊) အက္ခာမော- သည်းမခံနိုင်သည်၊ ဟောတိ၊ ဥပ္ပန္နာနံ-ဖြစ်ကုန်သော၊ သာရီရိကာနံ-ကိုယ်၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဒုက္ခာနံ- ခဲယဉ်းသဖြင့် သည်းခံအပ်ကုန်သော၊ ဝါ-ဆင်းရဲကုန်သော၊ တိဗ္ဗာနံ-ထက်မြက်ကုန်သော၊ ခရာနံ-ကြမ်းတမ်းကုန်သော၊ ကဋျကာနံ- ခါးစပ်သော အရသာနှင့် တူကုန်သော၊ အသာတာနံ-မသာယာအပ်ကုန်သော၊ အမနာပါနံ-စိတ်ကို မတိုးပွား စေတတ်ကုန်သော၊ ဝါ-မမြတ်နိုးအပ်ကုန်သော၊ ပါဏဟရာနံ-အသက်ကို ဆောင်နိုင်ကုန်သော၊ ဝေဒနာနံ-ဝေဒနာတို့ကို၊ အနဓိဝါသကဇာတိကော-မိမိ အထက်၌ ဝင်သက် တည်နေစေနိုင်သူ၏ အဖြစ် ဟူသော သဘော မရှိသည်၊ ဝါ - သည်းခံနိုင်သူ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော မရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဝိသတိဝသော၊ ပုဂ္ဂလော ဧဝ-သည်သာ၊ ပေ၊ အဓိဝါသကဇာတိကော ဟောတိ၊ [ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ပါစိတ်၊ ဦနဝိသတိဝသ သိက္ခာပုဒ် အဋ္ဌကထာ-ဋီကာတို့၌ ကြည့်ပါ၊] ပေ၊ ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာ အားဖြင့်၊ ဓမ္မော-ဝိနည်းတရားသည်၊ (သိက္ခာပုဒ်သည်၊) (အတ္ထိ) တထာ-အားဖြင့်၊

(သော-ထို ရဟန်းကို) ကာရေတဗ္ဗော-ပြုစေထိုက်၏။ ဝါ-ဆုံးဖြတ်ထိုက်၏။ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

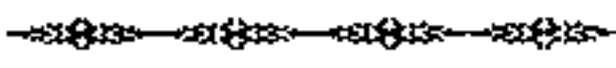

၃၇-အဟိဝါတကရောဂဝတ္ထု

၁၀၀။ တေန ခေါ ပေ၊ အညတရံ၊ ကုလံ- အမျိုးသည်၊ အဟိဝါတ ရောဂေန-မြွေဆိပ်ပမာ အလွန် ပြင်းထန်သော ရောဂါကြောင့်၊ (ပုလိပ်ကပ် ရောဂါကြောင့်) ကာလကံတံ- ပြုအပ်ပြီးသော သေခြင်းရှိသည်၊ (သေသည်) ဟောတိ၊ [“ကာလံကတ”ပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ၊ တတိယ အုပ်၊ တတိယပါရာဇိက၌ ပြထားပြီ၊] တဿ-ထို အမျိုး၏၊ ပိတာပုတ္တကာ- အဖနှင့် သားငယ်တို့သည်၊ သေသာ- ကြွင်းကုန်သည်၊ (ကျန်ရစ်ကုန်သည်) ဟောန္တိ၊ တေ-ထို အဖနှင့် သားငယ်တို့သည်၊ ပေ၊ ဧကတော-တစ်ပေါင်းတည်း၊ ပိဏ္ဍာယ စရန္တိ ပေ၊ သော ဒါရကော၊ ပိတုနော-အား၊ ဘိက္ခာယ- ဆွမ်းကို၊ ဒိန္နာယ- လောင်းလှူအပ်သော်၊ ဥပဓာဝိတွာ-အနီးသို့ ပြေးလာ၍၊ ဧတဒဝေါစ (ကိ?)၊ “တာတ- ဖခင်၊ မယုမ္မိ- အားလည်း၊ ဒေဟိ- ပေးပါဦး၊ ပေ၊ ဒေဟိ- ဦး၊” ဣတိ - ပြီ၊ ပေ၊ “ဣမေ သမဏာ၊ အဗြဟ္မဓာရိနော - မမြတ်သော မေထုန်အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိကုန်၏၊ အယမ္မိ ဒါရကော-သည်လည်း၊ ဘိက္ခုနိယာ- ဘိက္ခုနီမှ၊ ဇာတော-မွေးဖွားပြီ၊” ဣတိ (ဥဇ္ဈာယန္တိ) ပေ၊ ဥိနပန္နရသဝသော- ယုတ်လျော့သော တစ်ဆယ့်ငါးနှစ်ရှိသော၊ ဒါရကော-ကို၊ န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော- ရှင် မဖြစ်စေထိုက်၊ (ရှင်ပြုမပေးထိုက်) ပေ။

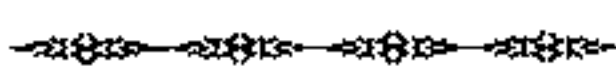
တေန ခေါ ပန သမယေန၊ အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ-၏၊ သဒ္ဓံ-သဒ္ဓါ ရှိသော၊ ပသန္တံ-သာသနာတော်၌ ကြည်ညိုသော၊ ဥပဇ္ဈာကကုလံ-အလုပ်အကျွေး အမျိုးသည်၊ ပေ၊ ဒွေ၊ ဒါရကာ စ-ကလေးတို့သည်သာ၊ သေသာ ဟောန္တိ၊ တေ- ထို ကလေး နှစ်ယောက်တို့သည်၊ ပေါရာဏကေန- ရှေး၌ ဖြစ်သော၊ အာစိဏ္ဏကပ္ပေန-လေ့ကျက်အပ်သော အမူအရာဖြင့်၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ပဿိတွာ- မြင်၍၊ ဥပဓာဝန္တိ-အနီးသို့ ပြေးလာကြကုန်၏၊ ဘိက္ခု၊ အပသာဒေန္တိ- ကြိမ်းမောင်းကြကုန်၏၊ (ငေါက်ငန်းကုန်၏) တေ - တို့သည်၊ ဘိက္ခုဟိ - တို့သည်၊ အပသာဒိယမာနာ - ကြိမ်းမောင်းအပ်ကုန်လတ်သော်၊ ရောဒန္တိ ပေ၊

န ဝိနသေယျံ န ခေါ- မပျက်စီးကုန်ရာပါအံ့နည်း?၊ ပေ၊ တေ ဒါရကာ-
 တို့သည်၊ ကာကေ- ကျီးတို့ကို၊ ဥဇ္ဇာပေတံ-ပျံစေခြင်းငှာ၊ (ချောက်ခြင်းငှာ၊)
 ဥဿဟန္တိ-စွမ်းနိုင်ကုန်၏လော?၊ ဣတိ- ဤသို့၊ မေးတော်မူပြီ၊ ပေ၊
 ဥိနပန္နရသဝဿံ-သော၊ ကာကုဇ္ဈပကံ - ကျီးတို့ကို ပျံစေနိုင်သော၊
 (ကျီးခြောက်နိုင်သော၊) ဒါရကံ ပဗ္ဗာဇေတံ ၊ပေ၊ [ကာကုဇ္ဈပကံပုဒ်၏ အဖွင့်ကို
 ဘာသာဋီကာ၌ ပြထား ပြီ။]

၃၈-ကဏုကဝတ္ထု

၁၀၁။ တေန ခေါ ပန ၊ပေ၊ အာယသ္မတော ဥပနန္တဿ - ၎င်း၊ ဒွေ
 သာမဏေရာ၊ ဟောန္တိ-ရှိကုန်၏၊ ကဏုကော စ- ကဏုကလည်းကောင်း၊
 မဟကော စ- မဟကလည်းကောင်းတည်း၊ တစ်နည်း၊ ကဏုကော စ -လည်း
 ကောင်း၊ မဟကော စ - လည်းကောင်း၊ (ဣတိ - သို့၊) ဒွေ သာမဏေရာ
 ဟောန္တိ၊ [နေရာတိုင်း၌ ဤနည်းအတိုင်း ပေးပါ၊] တေ၊ အညမညံ - အချင်းချင်း၊
 (တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက်ကို၊) ဒူသေသံ - ဖျက်ဆီးကုန်ပြီ၊ (သီလ ပျက်
 ခြင်းသို့ ရောက်စေကုန်ပြီ၊) ပေ၊ ဧကေန - တစ်ပါးသော ရဟန်းသည်၊ ဒွေ
 သမာဏေရာ - တို့ကို၊ န ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗာ - မပြုစု မလုပ်ကျွေးစေထိုက်ကုန်၊
 (မမွေးထိုက်ကုန်၊) [ဤ သိက္ခာပုဒ်ကို နောက်၌ ပြန်၍ ရုပ်သိမ်းတော်မူလိမ့်မည်၊]
 ၊ပေ။

၃၉-အာဟုန္ဒရိကဝတ္ထု

၁၀၂။ ဘဂဝါ၊ တတ္ထေဝ ရာဇဂဟေ- ထို ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌ပင်၊ ဝဿံ-
 မိုးလပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ တတ္ထ-ထို ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌ပင်၊ ဟေမန္တံ-ဆောင်းလ
 ပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ တတ္ထ-ထိုရာဇဂြိုဟ်မြို့၌၊ ဂိမံ-နွေလပတ်လုံးလည်းကောင်း၊
 ဝဿိ-သီတင်းသုံးတော်မူပြီ၊ ပေ၊ သမဏာနံ-တို့၏ (အတွက်)၊ ဒိသာ-အရပ်
 မျက်နှာတို့သည်၊ အာဟုန္ဒရိကာ-ကျဉ်းမြောင်းကုန်၏၊ အန္တကာရာ-အမှိုက်မှောင်
 ဖြစ်ကုန်၏၊ ဣမေသံ-တို့အား၊ ဒိသာ-တို့သည်၊ န ပက္ခာယန္တိ-မထင်ရှားကုန်၊

ပေ။ “အာနန္ဒ၊ ဂစ္ဆ - သွားချေ၊ အဝါပုရဏံ - သံကောက်ကို၊ (သော့ကို) အာဒါယ၊ အနုပရိဝေဏိယံ^၁ - ပရိဝေဏံတိုင်း၊ ပရိဝေဏံတိုင်း၊ ဘိက္ခုနံ-တို့အား၊ အာရောစေဟိ-ပြောချေလော့၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ပြောရမည်နည်း?) အာဝုသော-တို့၊ ဘဂဝါ၊ ဒက္ခိဏဂိရိ - ဒက္ခိဏဂိရိ နေပုဒ်သို့၊ စာရိကံ ပက္ခမိတုံ၊ ဣစ္ဆတိ-အလိုရှိတော်မူ၏၊ ယဿ အာယသ္မတော - ၏၊ အတ္ထော - (လိုက်ခြင်းငှာ) အလိုရှိသည်၊ (ဟောတိ)၊ သော-ထို အရှင်သည်၊ အာဂစ္ဆတု - လိုက်ပါ။” ဣတိ (အာရောစေဟိ)၊ ဣတိ - ပြီ၊ “ဘန္တေ၊ ဧဝံ-မှန်ပါ။” ဣတိ ခေါ် ပေ၊ အာရောစေသိ။

ဘိက္ခု ဧဝမာဟံသု (ကိ?)၊ အာဝုသော အာနန္ဒ၊ ဘဂဝတာ - သည်၊ ဒသဝဿာနိ - ဆယ်ဝါတို့ပတ်လုံး၊ နိဿယ - မှီ၍၊ (ဆရာကို မှီ၍) ဝတ္ထု- နေခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ဒသဝဿေန - ဆယ်ဝါရှိသော ရဟန်းသည်၊ နိဿယံ - ကို၊ ဒါတုံ - ငှာလည်းကောင်း၊ ပညတ္တံ - ပညတ်တော်မူအပ်ပြီ၊ တတ္ထ စ - ထို ဒက္ခိဏဂိရိ နေပုဒ်သို့လည်း၊ နော - တို့သည်၊ ဂန္တဗ္ဗံ - သွားထိုက်သည်၊ (သွားရသည်)၊ ဘဝိဿတိ - ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ နိဿယော စ - သည်လည်း၊ ဝါ - ကိုလည်း၊ ဂဟေတဗ္ဗော - ယူထိုက်သည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လိမ့်မည်၊ [မိမိတို့၏ မူလဥပဇ္ဈာယ်၊ နိဿရည်း ဆရာများနှင့် ကင်း၍ နေရသောကြောင့် နိဿရည်း ပျက်၍ ဒက္ခိဏဂိရိ နေပုဒ်သို့ ရောက်သောအခါ အခြား ဆရာ အထံဝယ် နိဿရည်း ယူရပါလိမ့်မည်၊ - ဟူလို၊] ဣတ္ထရော- အနည်းငယ်သော၊ ဝါသော စ - (ဒက္ခိဏဂိရိ နေပုဒ်ဝယ်) နေရခြင်းသည် လည်း၊ ဘဝိဿတိ - လိမ့်မည်၊ ပုန စ - တစ်ဖန်လည်း၊ ပစ္စာဂန္တဗ္ဗံ- ပြန်လာထိုက်သည်၊ (ပြန်လာရသည်)၊ ဘဝိဿတိ၊ ပုန စ နိဿယော ဂဟေတဗ္ဗော ဘဝိဿတိ၊ [ပြန်ရောက် သောအခါ မူလ ဆရာအထံဝယ် ပြန်၍ နိဿရည်း ယူရပါလိမ့်မည်၊-ဟူလို၊] အမှာကံ-တို့၏၊ အာစရိယုပဇ္ဈာယာ၊ သစေ ဂမိဿန္တိ- အကယ်၍ လိုက်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံ သန္တေသု) မယမ္ပိ၊ ဂမိဿာမ - ပါကုန်အံ့၊ ပေ။

၁။ အနုပရိဝေဏိယံ။ ။ ပရိဝေဏံ ပရိဝေဏံ အနု အနုပရိဝေဏံ၊ အနုဒ္ဓမာသံကဲ့သို့ ဝိစ္ဆတ္တ အဗျယိဘောတည်း၊ အနုပရိဝေဏမေဝ + အနုပရိဝေဏိယံ၊ သုတ္တံ၌ ဣ ပစ္စည်း။

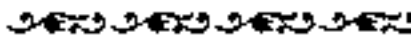
အာဂုသော အာနန္ဒ၊ နော - တို့၏၊ စိတ္တလဟုကတာ - ပေါ့လျော့သော စိတ် ရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်သည်၊ ပညာယိဿတိ - ထင်ရှားပါလတ္တံ့၊ [နိဿရည်းကို ဟို ဆရာအထံ ယူလိုက်၊ ဒီ ဆရာအထံ ယူလိုက်ဖြင့် ပေါ့ဆသော စိတ်ထား ရှိသူများဖြစ်ရာ ရောက်ပါလိမ့်မည်။- ဟူလို၊] ဣတိ (အာဟံသု) ၊ပေ၊ ဩဂဏေန- ယုတ်လျော့သော ဂိုဏ်းဖြစ်သော၊ အနည်းငယ်သော ဂိုဏ်းဖြစ်သော၊) သံဃေန- သံဃာနှင့် အတူ၊ ဒက္ခိဏဂိရိ-သို့၊ စာရိကံ ပက္ကာမိ။

၄၀-နိဿယမုစ္စနကကထာ

၁၀၃။ အထ ပေ၊ ပုနဒေဝ- တစ်ဖန်သာလျှင်၊ ရာဂေဟံ- သို့၊ ပစ္စာဂစ္ဆိ- ပြန်ကြွတော်မူပြီ၊ ပေ၊ “အာနန္ဒ၊ ကိ - အဘယ့်ကြောင့်၊ တထာဂတော ၊ပေ၊ ပက္ကန္တာ န ခေါ - ဖဲသွားရသနည်း?” ပေ၊ ဗျတ္တေန- ဝိနည်းအရာ၌ ကောင်းစွာ ထက်မြက်သော၊ ပဋိဗလေန - ဝိနည်းအရာ၌ ကောင်းစွာ စွမ်းနိုင်သော၊ ဘိက္ခုနာ- သည်၊ ပဉ္စဝဿာနိ - ငါးဝါတို့ပတ်လုံး၊ နိဿာယ၊ ဝတ္ထု - ငှာလည်းကောင်း၊ အဗျတ္တေန (ဘိက္ခုနာ) ယာဝဇီဝံ - အသက်၏ အပိုင်းအခြားတိုင်အောင်၊ (အသက်ထက်ဆုံး၊) (နိဿာယ၊ ဝတ္ထု- ငှာလည်းကောင်း၊) ပေ၊ အနိဿိတေန- ဆရာကို မမှီသည်၊ (ဟုတွာ)၊ န ဝတ္ထဗ္ဗံ - မနေထိုက်၊ (မနေရ။) [အင်္ဂါတို့ကို ပုဒ်ရေ (၈၄-၈၅)၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

အဋ္ဌမော-သော၊ ဘယူဝရဘာဏဝါရော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

၄၁-ရာဟုလဝတ္ထု

၁၀၅။ အထ ခေါ ဘဂဝါ၊ ရာဂေဟေ-၌၊ ယထာဘိရန္တံ-ကျွတ်ထိုက် ကြသား၊ ဝေနေများကို၊ ထောက်ထားရှုမျှော်၊ အလိုတော်အတိုင်း၊ ဝိဟရိတွာ- သီတင်းသုံးတော်မူပြီး၍၊ ယေန - အကြင် အရပ်၌၊ ကပိလဝတ္ထု - ကပိလဝတ္ထု နေပြည်တော်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တေန-ကပိလဝတ္ထုနေပြည်တော်ရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ စာရိကံ - ဒေသစာရိကို၊ ပက္ကာမိ - ဖဲကြွတော်မူပြီ၊ အနုပုဗ္ဗေန - အစဉ်အားဖြင့်၊ စာရိကံ-ကို၊ စရမာနော-လှည့်လည်တော်မူလတ်သော်၊ (ကြွတော်မူလတ်သော်၊)

ယေန-အကြင် အရပ်၌၊ ကပိလဝတ္ထု (အတ္ထိ)၊ တံ- ကပိလဝတ္ထုနေပြည်တော် ရှိရာ ထို အရပ်သို့၊ အဝသရိ- ရောက်တော်မူပြီ၊ တစ်နည်း၊ ယေန- အကြင် အရပ်မျက်နှာအဖို့ဖြင့်၊ ကပိလဝတ္ထု- သို့၊ (အဝသရိတဗ္ဗံ- ရောက်ထိုက်၏၊) တံ (တေန) - ထို အရပ်မျက်နှာအဖို့ဖြင့်၊ (ကပိလဝတ္ထု - သို့၊) အဝသရိ- ရောက်တော်မူပြီ၊ ဘဂဝါ၊ သက္ကေသု - သက္ကမည်သော တိုင်း၌၊ [သက္ကာဟု ဗဟုဝစ်နာမည်ဖြင့် ထင်ရှားသော တိုင်း၌၊] တတြ၊ ကပိလဝတ္ထုသို့-ထိုကပိလဝတ္ထု နေပြည်တော်၌၊ နိဂြောဓာရာမေ- နိဂြောဓာရုံကျောင်းတိုက်၌၊ ဝိဟရတိ၊ ပေ၊ သုဒ္ဓေါဒနဿ- သုဒ္ဓေါဒန မည်သော၊ သက္ကဿ- သာကီဝင်မင်း၏၊ နိဝေသနံ- နန်းတော်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ပေ၊ ရာဟုလမာတာ- ရာဟုလာ၏ မယ်တော်ဖြစ် သော၊ ဒေဝီ- (ယသောဓရာ) မိဖုရားသည်၊ ရာဟုလံ- ရာဟုလာ မည်သော၊ ကုမာရံ - မင်းသားကို၊ အဝေါစ - ပြောပြီ၊ (ကိ?)၊ “ရာဟုလ - သာတော် ရာဟုလာ၊ ဒသော- အဲဟို ရဟန်းမြတ်သည်၊ တေ- အသင် သားတော်၏၊ ပိတာ- ခမည်းတော်တည်း၊ ဂစ္ဆသု- သွားချေ၊ ဒါယဇ္ဇံ- အမွေကို၊ ယာစာဟိ- တောင်းလေလော့၊” ဣတိ-ပြီ၊ ပေ။

ဘဂဝတော- ၏၊ ပုရတော- ရှေ့တော်၌၊ အဇ္ဇာသိ- ရပ်ပြီ၊ (ကိ - အဘယ်သို့ လျှောက်၍ ရပ်သနည်း?)၊ “သမဏ- ခမည်းတော် ရဟန်း၊ တေ- အရှင် ခမည်းတော်၏၊ ဆာယာ- အရိပ်သည်၊ သုခါ- ချမ်းအေးပါ၏၊” ဣတိ- ဤသို့ လျှောက်၍ ရပ်ပြီ၊ ပေ၊ ဘဂဝန္တံ-သို့၊ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော- နောက်၌ နောက်၌၊ (နောက်က နောက်က၊) အနုဗန္ဓိ- အစဉ်လိုက်ပြီ၊ (ကိ- အဘယ် သို့ လျှောက်၍ လိုက်သနည်း?)၊ “သမဏ- ခမည်းတော်ရဟန်း၊ မေ- သားတော်အား၊ ဒါယဇ္ဇံ- ကို၊ ဒေဟိ- ပါ၊ ပေ၊ ဒေဟိ- ပါ၊” ဣတိ- ဤသို့ တတွတ်တွတ် လျှောက်၍ လိုက်ပြီ၊ ပေ၊ “သာရိပုတ္တ၊ တေန ဟိ - တိုက်တွန်းတော်မူ၏၊ တစ်နည်း၊ တေန ဟိ - ထိုသို့ အမွေကို တောင်းခြင်းကြောင့်၊ တွံ ရာဟုလံ ကုမာရံ၊ ပဗ္ဗာဇေဟိ- ရှင်ပြုပေးလော့၊” ဣတိ (အာမန္တေသိ)၊ ကထံ- လျှင်၊ ပေ၊ ပဗ္ဗာဇေမိ- ပါမည်နည်း?၊ ပေ၊ တိဟိ သရဏဂမနေဟိ- တို့ဖြင့်၊ သာမဏေရပဗ္ဗန္တံ- သာမဏေရပဗ္ဗန္တာကို၊ (သာမဏေ ရှင်အဖြစ်ကို) အနုဇာနာမိ ပေ၊ ဂစ္ဆာမိတိ။ [ပုဒ်စဉ် ၃၄-၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊] ပေ၊ ပဗ္ဗာဇေသိ။

အထ ခေါ် သုဒ္ဓေါဒနော ပေ၊ “ဘန္တေ၊ အဟံ- သည်၊ ဘဂဝန္တံ- ကို၊ ဧကံ-တစ်မျိုးသော၊ ဝရံ-ဆုကို၊ ယာစာမိ-တောင်းလိုပါ၏” ဣတိ (အဝေါစ)၊

“ဂေါတမ-အနွယ်တော်အားဖြင့် ဂေါတမ မည်သော ခမည်းတော်၊ တထာဂတာ-ဘုရားရှင်တို့သည်၊ (ရှေးရှေးသော ဘုရားရှင် အားလုံးတို့သည်၊) အတိက္ကန္တဝရာ-အလွန် နှစ်သက်အပ်၊ ကောင်းမြတ်သောဆု ရှိကြကုန်၏။” ဣတိ-ပြီ၊ [မြတ်စွာဘုရားတိုင်းမှာ ပေးဖို့ရန် အပြစ်ကင်းသောဆုသာ ရှိကြ၏၊ အပြစ်မကင်းသော ပေးစရာဆု မရှိကြ၊-ဟုလို၊] “ဘန္တေ၊ ယဉ္ဇ- အကြင် ဆုသည်လည်း၊ ကပ္ပတိ-ဘုရားရှင်တို့အား အပ်ပါ၏၊ ယဉ္ဇ- သည်လည်း၊ အနဝဇ္ဇ- အပြစ် မရှိပါ။” [ထို ဆုမျိုးကိုသာ တောင်းပါမည်-ဟုလို၊] ဣတိ- ပြီ၊ “ဂေါတမ၊ ဝဒေဟိ-ပြောပါလော့၊” ဣတိ- ပြီ။

ဘန္တေ၊ ဘဂဝတိ-သားတော်ဘုရားသည်၊ ပဗ္ဗဇိတေ-သော်၊ (တောထွက်တော်မူလတ်သော်၊) မေ- ခမည်းတော်၏၊ ဝါ- မှာ၊ အနပ္ပကံ- အနည်းငယ် မဟုတ်သော၊ (ကြီးမားသော၊) ဒုက္ခံ- ဆင်းရဲသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ခဲ့ပါပြီ၊ တထာ-တူ၊ နန္တေ - နန္တမင်းသားသည်၊ (ပဗ္ဗဇိတေ ၊ပေ၊ အဟောသိ၊) ရာဟုလေ - မြေးတော် ရာဟုလာမင်းသားသည်၊ (ပဗ္ဗဇိတေ- သော်၊ မေ- ၏၊) အဓိမတ္တံ- လွန်ကဲသော အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ (ဒုက္ခံ၊ ဟောတိ- ပါ၏၊) ဘန္တေ၊ ပုတ္တပေမံ- သား၌ ဖြစ်သော ချစ်ခြင်းသည်၊ (သား၊ သမီး၊ မြေး၌ ဖြစ်သော ချစ်ခြင်းသည်၊) ဆဝိ- ကို၊ ဆိန္ဒတိ- ဖြတ်ပါ၏၊ ဆဝိ ဆေတွာ ၊ပေ၊ အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ၊ အာဟာစ္စ- ထိခိုက်၍၊ တိဋ္ဌတိ- တည်ပါ၏၊ [ပုဒ်စဉ် ၃၈ ၌ အနက် ပေးခဲ့ပြီ၊] ဘန္တေ၊ သာဓု-ပါ၏၊ အယျာ-တို့သည်၊ မာတာပိတူဟိ-မယ်တော်ရင်း၊ ခမည်းတော်ရင်းတို့သည်၊ အနနုညာတံ-ခွင့်မပြုအပ်သော၊ ပုတ္တံ-ကို၊ န ပဗ္ဗာဇေယျံ-ရာပါ၊ ပေ။

တတြ သာဝတ္ထိယံ- ၌၊ ဝါ- ၏ အနီးဖြစ်သော၊ ဇေတဝနေ- ဇေတဝန် မည်သော၊ အနာထပိဏ္ဍိကဿ - အနာထပိဏ္ဍိကသုဋ္ဌေး၏၊ အာရာမေ - အရံ၌၊ (ကျောင်းတိုက်၌၊) ဝိဟရတိ ၊ပေ၊ ဒါရကံ - ကို၊ ပါဟေသိ - စေလွှတ်ပြီ၊ (ပို့လိုက်ပြီ၊) (ကိံ - အဘယ်သို့ မှာ၍ စေလွှတ်သနည်း?)၊ “ထေရော ဣမံ ဒါရကံ၊ ပဗ္ဗာဇေတု - ပါ။” ဣတိ - ဤသို့ မှာ၍ စေလွှတ်ပြီ၊ ပေ၊ “ဘဂဝတာ- သည်၊ န ဇကေန ၊ပေ၊ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗာတိ- ဟူ၍၊ ပညတ္တံ - အပ်ပြီ၊ မေ - ၏၊ ဝါ - မှာ၊ ရာဟုလော၊ အယဉ္ဇ သာမဏေရော - သည်လည်း၊ (အတ္ထိ)၊ ကထံ - လျှင်၊ မယံ - သည်၊ ပဋိပဋိတဗ္ဗံ န ခေါ - ကျင့်ထိုက်ပါသနည်း?၊ (ကျင့်ရပါမည်နည်း?)” ဣတိ - ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ၊ ဗျတ္တေန - ဝိနည်း အရာ၌ ထက်မြက်သော၊ ပဋိဗလေန - ဂိလာနမှု ကိစ္စအစဉ် ပြုစွမ်းနိုင်သော၊

ဘိက္ခုနာ - သည်၊ ဧကေန - တစ်ပါးတည်း၊ ဒွေ သာမဏေရေ၊ ဥပဋ္ဌာပေတုံ-
 ငှာ၊ (ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ မွေးမြူခြင်းငှာ၊) အနုဇာနာမိ၊ ဝါ ပန - သည်သာ
 မကသေး၊ ယာဝတကေ - အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော သာမဏေတို့ကို၊
 သြဝဒိတုံ အနုသာသိတုံ၊ ဥဿဟတိ - စွမ်းနိုင်၏၊ တာဝတကေ - ထိုမျှ
 အတိုင်းအရှည်ရှိသော သာမဏေတို့ကို၊ ဥပဋ္ဌာပေတုံ ၊ပေ။

၄၂-သိက္ခာပဒကထာ

၁၀၆။ အမှာကံ - တို့၏ (အတွက်)၊ သိက္ခာပဒါနိ - သိက္ခာပုဒ်တို့သည်၊
 ကတိ န ခေါ - အဘယ်မျှလောက်တို့ပါနည်း?၊ ကတ္ထ စ - အဘယ်သိက္ခာပုဒ်
 တို့၌လည်း၊ အမှေဟိ - တို့သည်၊ သိက္ခိတဗ္ဗံ - ကျင့်ထိုက်ပါသနည်း?၊ (ကျင့်ရ
 ပါမည်နည်း?)၊ ပေ၊ သာမဏေရာနံ- တို့အား၊ ဒသသိက္ခာပဒါနိ- တို့ကိုလည်း
 ကောင်း၊ တေသု စ-ထိုဆယ်ပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့၌လည်း၊ သာမဏေရေဟိ-
 တို့သည်၊ သိက္ခိတုံ-ကျင့်ခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ပါဏာတိပါတာ-
 မှ၊ ဝေရမဏိံ - ရှောင်ကြဉ်ကြောင်း သိက္ခာပုဒ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဇာတရူပ
 ရဇတပဋိဂ္ဂဟဏာ - မှ၊ ဝေရမဏိံ - ကိုလည်းကောင်းတည်း၊ [မိမိတို့ ရဖူးသော
 ရှင်ကျင့်ဝတ်အတိုင်း ပေးပါ၊ ဝေရမဏိံ၌ ရုပ်ပြီးပုံနှင့်တကွ “ဝေရမဏိံ”ဟု
 ဒုတိယန္တ ရှိသင့်ပုံကို ဘာသာဋီကာ၊ ပဗ္ဗန္ဓကထာ အဆုံးနား၌ ပြထားပြီ၊] ပေ။

၄၃-ဒဏ္ဍကမ္မဝတ္ထု

၁၀၇။ သာမဏေရာ၊ ဘိက္ခုသု - တို့၌၊ အဂါရဝါ ၊ပေ၊ ဝိဟရန္တိ၊
 [ပုဒ်စဉ် ၆၅ ၌ အနက်ပေးခဲ့ ပြီ၊] ပေ၊ သာမဏေရဿ - ၏ (အပေါ်၌)၊
 ဒဏ္ဍကမ္မံ-ဒဏ်အမှုကို၊ ကာတုံ ၊ပေ၊ [အင်္ဂါများကို ရှင်ကျင့်ဝတ်အတိုင်း
 ပေးပါ၊ ကိံ- အဘယ်သို့၊ ဒဏ္ဍကမ္မံ - ကို၊ ကာတဗ္ဗံ န ခေါ - နည်း၊ ပေ။

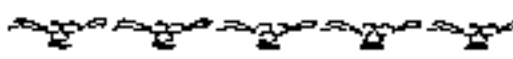
၁။ ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ ၊ပေ၊ ကာတုံ။ ။ ပါဠိတော်၌ အင်္ဂါငါးပါးသာ ပါ၏၊
 သို့ရာတွင် အဋ္ဌကထာ၌ “ဒသသု သိက္ခာပဒေသု ပုရိမာနံ ပဉ္စန္ဒံ အတိက္ကမော နာသနဝတ္ထု

အာဝရဏံ-(ဤကျောင်းသို့ မဝင်ရဟု)တားမြစ်ခြင်းကို၊ ကာတုံ၊ပေ၊ သာမဏေရာနံ-
 တို့၏ (အပေါ်၌)၊ သဗ္ဗံ- သော၊ သံဃာရာမံ-သံဃာအရံ၌၊ အာဝရဏံ-ဝင်ခွင့်ကို
 တားမြစ်ခြင်းကို၊ ကရောန္တိ၊ [ပါဠိယံ သဗ္ဗံ ပေ၊ ကရောန္တိတိ သဗ္ဗသံဃာရာမေ
 ပဝေသန (ပဝိသန) နိဝါရဏံ ကရောန္တိ၊-ဝိမတိ၊] သာမဏေရာ၊ (သဗ္ဗံ
 သံဃာရာမံ-သို့) ပဝိသိတုံ-ဝင်ခြင်းငှာ၊ (ဝင်ခွင့်ကို) အလဘမာနာ ပေ၊ သင်္ကမန္တိ၊
 [ပုဒ်စဉ် ၆၈ ၌ ရေးခဲ့ပြီ၊] ပေ၊ သဗ္ဗော၊ သံဃာရာမော-ကို၊ အာဝရဏံ-တားမြစ်
 အပ်သည်၊ န ကာတဗ္ဗော-ထိုက်၊ တစ်နည်း၊ သဗ္ဗော၊ သံဃာရာမော-၌၊ အာဝရဏံ-
 တားမြစ်ခြင်းကို၊ န ကာတဗ္ဗော (န ကာတဗ္ဗံ)-ထိုက်၊ [ဤသို့ ပေးရပုံကို
 ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊] ပေ၊ ယတ္ထ ဝါ-အကြင် အရပ်၌မူလည်း၊ ဝသတိ-
 နေ၏၊ တတ္ထ ဝါ- ၌မူလည်း၊ ပဋိက္ကမတိ- ကပ်ဝင်၏၊ (ထွက်ဝင် သွားလာ၏၊)
 တတ္ထ-ထို(နေမြဲ ဝင်မြဲ)ကျောင်း၌၊ အာဝရဏံ-ဝင်ခွင့်ကို တားမြစ်ခြင်းကို၊ ကာတုံ
 ပေ။ [ဤနှင့် စပ်၍ သင့်လျော်သော ဒဏ်ပေးမှုများကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။]

သာမဏေရာနံ-တို့၏ (အပေါ်၌)၊ မုခဒ္ဒါရိကံ-ခံတွင်းပေါက် (ပါးစပ်ပေါက်)
 ဖြင့် စားထိုက်သော၊ အာဟာရံ- အာဟာရကို၊ ဝါ- ၌၊ အာဝရဏံ- တားမြစ်
 ခြင်းကို၊ ကရောန္တိ၊ [မုခဒ္ဒါရိကန္တိ မုခေန ဘုဒ္ဓိတဗ္ဗံ- သာရတ္ထ၊ ဤ ဝါကျ၌လည်း
 “သဗ္ဗံ သံဃာရာမံ အာဝရဏံ” ကဲ့သို့ ပေးပါဟု ဝိမတိ ဖွင့်၏၊] မနုဿာ-
 တို့သည်၊ ယာဂုပါနမ္ဘိ - ယာဂုသောက်ဖွယ်ကိုလည်းကောင်း၊ သံဃာတတ္ထမ္ဘိ -
 သံဃာတတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကရောန္တာ - ကုန်လတ်သော်၊ သာမဏေရေ -
 တို့ကို၊ ဧဝံ၊ ဝဒေန္တိ - လျှောက်ကြကုန်၏၊ (ကိ?)၊ “ဘန္တေ - အရှင်ဘုရားတို့၊
 ဧထ-လာကြပါကုန်၊ (ကြွကြပါကုန်၊) ယာဂုံ - ကို၊ ပိဝထ - သောက်ကြပါကုန်၊
 ပေ၊ ဘုဂ္ဂထ - ဘုဉ်းပေးကြပါကုန်၊” ဣတိ - ကုန်၏၊ သာမဏေရာ - တို့သည်၊
 ဧဝံ၊ ဝဒေန္တိ - ပြောပြကုန်၏၊ (ကိ?)၊ “အာဂုသော - ဒါယကာတို့၊ န
 လတ္တာ - (စား သောက်ခွင့်ကို) မရအပ်၊ ဘိက္ခုဟိ - တို့သည်၊ အာဝရဏံ -
 ကို၊ ကတံ - ပြုထားအပ်ပြီ” ဣတိ - ကုန်၏၊ ပေ၊ မုခဒ္ဒါရိကော - သော၊

(အသွင်ကို ဖျက် လူထွက်စေခြင်း၏ အကြောင်း၊) ပစ္ဆိမာနံ အတိက္ကမော ဒဏ္ဍကမ္မဝတ္ထု”
 ဟု မိန့်သောကြောင့် “ဝိကာလဘောဇနော ဟောတိ” စသော အင်္ဂါငါးပါးကို ထည့်၍
 ယခုအခါ ဒဏ် ဆယ်ပါးအဖြစ်ဖြင့် ထင်ရှားနေပေသည်။

အာဟာရော- ကို၊ အာဝရဏံ- တားမြစ်အပ်သည်ကို၊ န ကာတဗ္ဗော- ထိုက်၊ တစ်နည်း၊ မုခဒ္ဓါရိကော- သော၊ အာဟာရော- ဌ၊ အာဝရဏံ- တားမြစ်ခြင်းကို၊ န ကာတဗ္ဗော (န ကာတဗ္ဗံ)- ထိုက်၊ ပေ။ [ဤ၌လည်း “သဗ္ဗော သံဃာရာမော အာဝရဏံ ကာတဗ္ဗော” နှင့် နည်းတူဟု ဝိမတိဖွင့်သည်။]

၄၄-အနာပုစ္ဆာဝရဏဝတ္ထု

၁၀၈။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ - ဆဗ္ဗဂ္ဂိယ မည်ကုန်သော၊ (ခြောက်ယောက်အစု၌ ဖြစ်ကုန်သော၊) ဘိက္ခု- တို့သည်၊ ဥပဇ္ဈာယေ- တို့ကို၊ အနာပုစ္ဆာ- မပန်မပြောဘဲ၊ (ခွင့်မတောင်းဘဲ၊) သာမဏေရာနံ- တို့၏ (အပေါ်၌)၊ အာဝရဏံ ကရောန္တိ၊ ဥပဇ္ဈာယာ၊ ဂဝေသန္တိ- ရှာကြကုန်၏၊ (ကိ- အဘယ်သို့ ပြော၍ ရှာကြကုန် သနည်း?) “ကထံ-ကြောင့်၊ အမှာကံ-တို့၏၊ သာမဏေရာ-တို့ကို၊ န ဒိဿန္တိ န ခေါ-မတွေ့မြင်အပ်ကုန်သနည်း?” ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍၊ (ဂဝေသန္တိ) ပေ။

၄၅-အပလာဠေကဝတ္ထု

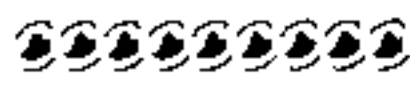
ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ၊ ဘိက္ခု- တို့သည်၊ ထေရာနံ- ထေရ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ- တို့၏၊ သာမဏေရေ- တို့ကို၊ အပလာဠေန္တိ - ချောမြူ (ဖျားယောင်း) ကြကုန်၏၊ [“အပလာဠေန္တိ - ထေရ်တို့ကို ဆည်းကပ်ခြင်းမှ ကင်းစေကြကုန်၏” ဟု ယောဇနာ အလို ပေးပါ၊ အကျယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊] ထေရာ - တို့သည်၊ သာမံ - ကိုယ်တိုင်၊ ဒန္တကဋ္ဌမ္ပိ - ကိုလည်းကောင်း၊ မုခေါဒကမ္ပိ - ကိုလည်း ကောင်း၊ ဂဏ္ဍန္တာ - ယူရကုန်လတ်သော်၊ ကိလမန္တိ - ပင်ပန်းကုန်၏၊ ပေ။ အညဿ - အခြား ရဟန်း၏၊ ပရိသာ - ပရိသတ်ကို၊ န အပလာဠေတဗ္ဗာ- မချောမြူထိုက်၊ (မဖျားယောင်းထိုက်၊) ပေ။

၄၆-ကဏ္ဍကသာမဏေရဝတ္ထု

ကဏ္ဍကော နာမ - သော၊ သာမဏေရော - သည်၊ ကဏ္ဍကံ နာမ - ကဏ္ဍကံ မည်သော၊ ဘိက္ခုနိ- ဘိက္ခုနီကို၊ (ရဟန်းမကို) ဒုသေသိ- ဖျက်ဆီးပြီ၊

(သီလပျက်ခြင်းသို့ ရောက်စေပြီ) ပေ၊ ဒသဟိံ ပေ၊ သာမဏေရံ-ကို၊ နာသေတံ- အသွင်ကို ဖျက်၊ လူ ထွက်စေခြင်းငှာ၊ ပေ။ [အင်္ဂါတို့ကို ရှင်ကျင့်ဝတ်အတိုင်း ပေးပါ။]

၄၇-ပဏ္ဍကဝတ္ထု

၁၀၉။ အညတရော-တစ်ယောက်သော၊ ပဏ္ဍကော-ပဏ္ဍုက်သည်၊ ပေ၊ သော- ထို ပဏ္ဍုက်သည်၊ ဒဟရေ ဒဟရေ- ငယ်ကုန်ငယ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု- တို့သို့၊ ဝါ - တို့ကို၊ ဥပသင်္ကမိတွာ - ဤ၊ ဧဝံ - သို့၊ ဝဒေတိ - ပြော၏၊ (ကိ?)၊ “အာယသုန္ဓော - အရှင်တို့၊ ဧထ - လာကြကုန်လော့၊ မံ - ကို၊ ဒုသေထ - ဖျက်ဆီးကြကုန်လော့၊” ဣတိ - ၏၊ ဘိက္ခု၊ အပသာဒေန္တိ - ကြိမ်းမောင်းကြကုန်၏၊ (ကိ?)၊ “ပဏ္ဍက- ဟဲ့ ... ပဏ္ဍုက်၊ နဿ- ပျက်လေ လော့၊ ပဏ္ဍက၊ ဝိနဿ- တော်ရာချောင်ကြား၊ ပျက်ပြားလေလော့၊ တယာ- သင်နှင့်၊ ကော အတ္ထော-အဘယ်အကျိုး ရှိအံ့နည်း?” ဣတိ-ကုန်၏၊ သော- ထို ပဏ္ဍုက်သည်၊ ဘိက္ခုဟိ-တို့က၊ အပသာဒိတော-အပ်သည်၊ (သမာနော)၊ မဟန္တေ မဟန္တေ - ကြီးကုန် ကြီးကုန်သော၊ မောဠိဂလ္လေ - ဝဖြိုးသောကိုယ် ရှိကုန်သော၊ သာမဏေရေ - တို့သို့၊ ပေ၊ သော - သည်၊ သာမဏေရေဟိ အပသာဒိတော (သမာနော)၊ ဟတ္ထိဘဏ္ဍေ- ဆင်ထိန်းတို့သို့လည်းကောင်း၊ အဿဘဏ္ဍေ- မြင်းထိန်းတို့သို့လည်းကောင်း၊ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ [ယောနောအလို “ဟတ္ထိဘဏ္ဍေ-ဆင်ဟူသော ဘဏ္ဍာရှိသူတို့သို့လည်းကောင်း၊ ဝါ-ဆင်ထိန်းတို့သို့ လည်းကောင်း၊ အဿဘဏ္ဍေ- မြင်းဟူသော ဘဏ္ဍာရှိသူတို့သို့လည်းကောင်း၊ ဝါ-မြင်းထိန်းတို့သို့လည်းကောင်း”ဟု ပေးပါ။] ပေ၊ ဒုသေသံ - ကုန်ပြီ၊ တေ- ထို ဆင်ထိန်း မြင်းထိန်းတို့သည်၊ ပေ၊ “ဣမေ သမဏာ- တို့သည်၊ ပဏ္ဍကော- ပဏ္ဍုက်တို့ချည်းတည်း၊ ဣမေသံ-ဤ ရဟန်းတို့တွင်၊ ယေပိ-အကြင် ရဟန်းတို့ သည်လည်း၊ န ပဏ္ဍကော-ပဏ္ဍုက် မဟုတ်ကြကုန်၊ တေပိ-တို့သည်လည်း၊ ဣမေ ပဏ္ဍကော-တို့ကို၊ ဒုသေန္တိ၊ ဧဝံ-ဤနည်းအားဖြင့်၊ သဗ္ဗေဝ-သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဣမေ-တို့သည်၊ အဗြဟ္မစာရိနော-မမြတ်သော မေထုန်အကျင့်ကို

ကျင့်လေ့ ရှိသူတို့တည်း။” ပေ၊ ပဏ္ဍကော - ကို၊ အနုပသမ္ပန္နော - မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးသူ မဟုတ်သည်၊ (ရဟန်း ပြုပြီးသူ မဟုတ်သည်၊ သမာနော၊) န ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော - မြင့်မြတ်သော ရဟန်း အဖြစ်သို့ မရောက်စေ ထိုက်၊ (ရဟန်း ပြုမပေးထိုက်၊) ဥပသမ္ပန္နော - မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးသူသည်၊ (ရဟန်း ပြုပြီးသူသည်၊ သမာနော၊) နာသေတဗ္ဗော- အသွင်ကို ဖျက် လူထွက်စေထိုက်၏။

တစ်နည်း၊ ဘိက္ခုဝေ၊ အနုပသမ္ပန္နော - မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးသူ မဟုတ်သော၊ (ရဟန်း ပြုပြီးသူ မဟုတ်သော၊) ဝါ - ရဟန်း မဖြစ်သေးသော၊ ပဏ္ဍကော - ကို၊ န ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော - ထိုက်၊ (ရဟန်း ပြုမပေးထိုက်၊) ဥပသမ္ပန္နော - မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးသော ပဏ္ဍုက်ကို၊ ဝါ - ရဟန်းဖြစ်ပြီးသော ပဏ္ဍုက်ကို၊ နာသေတဗ္ဗော - ထိုက်၏၊ ဣတိ - ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ [ဤ ဝါကျမျိုး၌ ဤနည်းအတိုင်း ပေးပါ။]

၄၈-ထေယျသံဝါသကဝတ္ထု

၁၁၀။ တေန ခေါ ပန ၊ပေ၊ ခိဏကောလညော-ကုန်ပြီးသော အမျိုး၌ ဖြစ်သူရှိသော၊ (အမျိုး၌ ဖြစ်သော မိဘစသူတို့ ကုန်ဆုံး ပျက်စီးပြီးသော၊) သုခုမာလော - သိမ်မွေ့ နုနယ်သော၊ ပုရာဏကုလပုတ္တော - ရှေး၌ဖြစ်သော အမျိုးကြီး၏ သားသည်၊ ဟောတိ ၊ပေ၊ “အဟံ၊ သုခုမာလော- ၏၊ အနဓိဂတံ- မရအပ်သေးသော၊ ဘောဂံ-စည်းစိမ်ကို၊ အဓိဂန္တု ဝါ-ရခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ (ရအောင် စုဆောင်းခြင်းငှာလည်းကောင်း၊) အဓိဂတံ - ရအပ်ပြီးသော၊ ဘောဂံ၊ ဖာတိ - တိုးပွားခြင်းကို၊ (တိုးပွားအောင်၊) ကာတုံ ဝါ - လည်းကောင်း၊ န ပဋိဗလော - နိုင်၊ ပေ၊ န စ ကိလမေယျံ (နု ခေါ) - ပင်ပန်းလည်း မပင်ပန်း ရာပါအံ့နည်း?၊” ပေ၊ သာမံ ပတ္တစိဝရံ၊ ပရိယာဒေတွာ - စီရင်ပြီး၍၊ ဘိက္ခုဟံ သဒ္ဓိံ၊ ယန္တုန သံဝသေယျံ - အကယ်၍ ပေါင်းသင်း နေထိုင်ရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ ပေ၊ ကတိဝသော - အဘယ်နှစ်ဝါ ရှိသည်၊ အသိ - နည်း?၊ ဣတိ (အာဟံသု)၊ အာဝုသော၊ ဧတံ ကတိဝသော နာမ - ဤ ကတိဝသော မည်သည်၊ ကိ - အဘယ်ပါနည်း?၊ ဣတိ - ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ပေ၊

တေ-၏။ ဥပဇ္ဈာယော-သည်။ ကော ပန-အဘယ်သူနည်း?၊ ပေ၊ ဧတံ ဥပဇ္ဈာယော
 နာမ-ဤ ဥပဇ္ဈာယ် မည်သည်။ ကိ-နည်း?၊ ပေ၊ “အာဂုသော ဥပါလိ၊ ဣဃံ-
 တိုက်တွန်းပါ၏။ ဣမံ ပဗ္ဗဇိတံ-ဤရဟန်းကို၊ အနုယုညာဟိ-မေးစိစစ် ပါလော့?”
 ပေ၊ အနုယုညိယမာနော-မေးစိစစ်အပ်သော်၊ ပေ၊ ထေယျသံဝါသကော-ခိုးခြင်းဖြင့်
 ပေါင်းသင်းခြင်း ရှိသူကို၊ ပေ၊ တိတ္ထိယပက္ကန္တကော-(သာသနာတော်မှ) တိတ္ထိတို့၌
 ဖဲသွားပြီးသူကို၊ ဝါ-တိတ္ထိတို့၌ ဝင်သွားသူကို၊ ပေ။

၄၉-တိရစ္ဆာန်ဂတဝတ္ထု

၁၁၁။ အညတရော၊ နာဂေါ- နဂါးသည်။ နာဂယောနိယာ- နဂါးမျိုးသည်။
 အဋ္ဌိယတိ- နှိပ်စက်အပ်သကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ (နာဂယောနိယာ- ဖြင့်) ဟရာယတိ-
 ရှက်၏။ (နာဂယောနိယာ- ကို) ဇီဂုစ္ဆတိ- စက်ဆုတ်၏။ [ဤသို့ ပေးရပုံကို
 သီလက္ခန်ဘာသာဋီကာ၊ စတုတ္ထအုပ်၊ ကေဝဋ္ဌသုတ်၌ ပြထားပြီ။] ပေ၊ နာဂယောနိယာ
 စ- မှလည်း၊ ပရိမုစ္စေယျံ န ခေါ- လွတ်ရာပါအံ့နည်း၊ ခိပ္ပဉ္စ- လျင်စွာလည်း၊
 မနုဿတ္တံ- လူ့အဖြစ်ကို၊ ပဋိလဘောယျံ န ခေါ- ရရာပါအံ့နည်း?၊ ပေ၊ သော
 နာဂေါ၊ အညတရေန ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ၊ ပစ္စန္ဓိမေ-ကျောင်းတိုက်၏ အစွန်အဖျား၌
 ဖြစ်သော၊ ဝိဟာရေ ပဋိဝသတိ ပေ၊ စက်မတိ။

အထ ခေါ- ၌၊ သော နာဂေါ- သည်၊ တဿ ဘိက္ခုနော- သည်၊
 နိက္ခန္ဓေ - (ကျောင်းထဲမှ) ထွက်ပြီးလတ်သော်၊ တစ်နည်း၊ တဿ ဘိက္ခုနော-
 ၏၊ နိက္ခန္ဓေ - ထွက်ခြင်းကြောင့်၊ [ဤသို့ ပေးရပုံကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]
 ဝိဿဋ္ဌော - သတိကို စွန့်လွှတ်အပ်သည်။ (လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ်) နိဒ္ဒံ -
 အိပ်ပျော်ခြင်းသို့၊ ဩက္ကမိ- သက်ရောက်ပြီ၊ သဗ္ဗော၊ ဝိဟာရော- သည်၊ အဟိနာ-
 မြွေဖြင့်၊ ပုဏ္ဏော- ပြည့်နေ၏၊ ဝါတပါနေဟိ- လေသောက်ပြတင်းတို့မှ၊ ဘောဂါ-
 အခွေတို့သည်၊ နိက္ခန္ဓော-ထွက်နေကုန်သည်၊ ဟောန္တိ။

အထ ခေါ၊ သော ဘိက္ခု- သည်၊ “ဝိဟာရံ- သို့၊ ပဝိသိဿာမိ- ဝင်အံ့၊”
 ဣတိ- ဤသို့ ကြံ၍၊ ကဝါဠံ- တံခါးရွက်ကို၊ ပဏာမေန္တော- တွန်းလတ်သော်၊

(ဖွင့်လတ်သော်၊) သဗ္ဗံ ၊ပေ၊ ပုဏ္ဏံ-ပြည့်နေသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါတပါနေဟိ-
 တို့မှ၊ ဘောဂေ- တို့ကို၊ နိက္ခန္ဓေ- တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အဒ္ဓသံ၊ ဒိသ္မာန-
 ကြောင့်၊ ဘိတော - ကြောက်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဝိဿရံ - ဖောက်ပြန်သော
 အသံကို၊ (အော်သံကို)၊ အကာသိ - ပြုပြီ၊ ဘိက္ခု၊ ဥပဓာဝိတွာ - အနီးသို့
 ပြေးလာ၍၊ ၊ပေ၊ သော နာဂေါ - သည်၊ တေန သဒ္ဓေန - ထို အသံကြောင့်၊
 ပဗုဇ္ဈိတွာ-နီးလာ၍၊ သကေ - မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ အာသနေ - ဌံ၊ နိသီဒိ ၊ပေ၊
 “တုမေ နာဂါ- အသင် နဂါးတို့သည်၊ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ- ဌံ၊ အဝိရုဠိဓမ္မာ-
 (ဈာန်၊ ဝိပဿနာ၊ မဂ်၊ ဖိုလ်အားဖြင့်) စည်ပင်ခြင်း သဘော မရှိကုန်၊ နာဂ-
 နဂါး၊ ဂစ္ဆ- သွားလော့၊ တံ- သည်၊ တတ္ထေဝ- ထို နဂါးပြည်၌ပင်၊ စာတုဒ္ဓဿ-
 တစ်ဆယ့်လေးရက်မြောက်ဖြစ်သော နေ့၌လည်းကောင်း၊ ပနူရသေ-
 တစ်ဆယ့်ငါးရက်မြောက်ဖြစ်သော နေ့၌လည်းကောင်း၊ ပက္ခဿ - လဆန်းပက္ခ၊
 လဆုတ်ပက္ခ၏၊ အဋ္ဌမိယာ စ-ရှစ်ရက်မြောက်နေ့၌လည်းကောင်း၊ ဥပေါသထံ-
 ဥပုသ်ကို၊ ဥပဝသ - ကျင့်သုံးလော့၊ ဧဝံ - ဤသို့ ကျင့်သုံးလတ်သော်၊ ပေ၊
 ပဋိလဘိဿသိ - လိမ့်မည်၊” ဣတိ (အဝေါစ) ၊ပေ။

အဝိရုဠိဓမ္မော ကိရ - စည်ပင်ခြင်းသဘော မရှိဘူးတဲ့၊ ဣတိ - ဤသို့
 တွေး၍၊ ဒုက္ခိ ဒုဗ္ဗနော (ဟုတွာ)၊ [ပုဒ်စဉ် ၃၃ ၌ ရေးခဲ့ပြီ၊] အဿုနိ -
 မျက်ရည်တို့ကို၊ ပဝတ္တယမာနော - ဖြစ်စေလျက်၊ ဝိဿရံ - ကို၊ ကတွာ
 ပက္ကာမိ ၊ ပေ၊ “ဘိက္ခဝေ - တို့၊ နာဂဿ - ၏၊ သဘာဝပါတုကမ္မာယ -
 ပင်ကိုသဘော၏ ထင်စွာ ပြုခြင်းငှာ၊ ပစ္စယာ - အကြောင်းတို့သည်၊ ဣမေ
 ဒွေ- ဤ နှစ်ပါးတို့တည်း၊ ယဒါ- အကြင် အခါ၌၊ သဇာတိယာ- တူသော
 ဇာတ်ရှိသော နဂါးမ၌၊ မေထုနံ ဓမ္မံ၊ ပဋိသေဝတိ - မှီဝဲ၏၊ (တဒါ) စ - ထို
 အခါ၌လည်းကောင်း၊ ယဒါ၊ ဝိဿဋ္ဌော - စွန့်လွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်၊
 (ဟုတွာ) နိဒ္ဓံ ဩက္ကမတိ၊ (တဒါ) စ - ၌လည်းကောင်းတည်း၊” ပေ၊ [မပြတ်
 မပြတ် ဖြစ်ရာအခါကို ပြတော်မူလို၍ “ဒွေ ပစ္စယာ”ဟု မိန့်တော်မူသည်၊
 အခြားအကြောင်းများလည်း ရှိသေး၏၊ အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ၊] တိရုတ္ထာနဂတော-
 တိရုတ္ထာန် ဖြစ်သူကို၊ပေ။

၅၀-မာတုဃာတကကဝတ္ထု

၁၁၂။ တေန ပေ၊ အညတရော၊ မာဏဝကော - လုလင်ငယ်သည်။
 မာတရံ- အမိကို၊ ဇီဝိတာ- ဇီဝိတိန္ဒြေမှ၊ ဝေါရောပေသိ- ခွင့်ပြီ၊ သော- ထို
 လုလင်ငယ်သည်၊ ပါပကေန- ယုတ်မာသော၊ တေန ကမ္မေန ပေ၊ ဇီဂုစ္ဆတိ။
 [ပုဒ်စဉ် ၁၁၁-အတိုင်း သုံးနည်း ပေးပါ။] ပေ၊ ပါပကဿ-သော၊ ဣမဿ
 ကမ္မဿ- ဧ၊ နိက္ခန္တိ-ထွက်မြောက်ခြင်းကို၊ ကရေယျံ န ခေါ-ပြုရာပါမည်နည်း?၊
 ပေ၊ မာတုဃာတကော - အမိရင်းကို သတ်သူကို၊ ပေ။

၅၁-ပိတုဃာတကကဝတ္ထု [လွယ်ပြီ။]

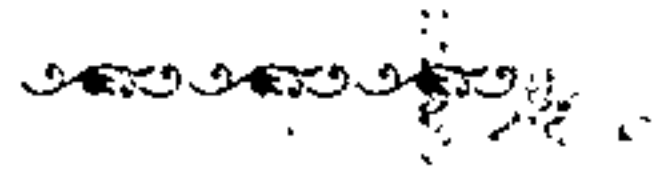

၅၂-အရဟန္တဃာတကဝတ္ထု

၁၁၄။ သမ္မဟုလာ - သုတ္တန်နည်းလာ များစွာကုန်သော၊ ဘိက္ခု -
 တို့သည်၊ သာကေတာ- သာကေတမြို့မှ၊ သာဝတ္ထိ- သို့၊ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပဋိပန္နာ-
 ရှည်သော ခရီးကို သွားကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ အန္တရာမဂ္ဂေ- ခရီးအကြား၌၊ စောရာ-
 ဓားပြ သူပုန်တို့သည်၊ နိက္ခမိတွာ- ရှိ၊ ဧကစ္စေ-အချို့ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-
 တို့သည်၊ အစ္စန္တိသု- လုယူကြကုန်ပြီ၊ ဧကစ္စေ၊ ဘိက္ခု- တို့ကို၊ ဟနိသု-
 သတ်ကြကုန်ပြီ၊ သာဝတ္ထိယာ- မှ၊ ရာဘောဋ္ဌာ- မင်းခစားသူ၊ မင်းမှုထမ်းတို့သည်၊
 နိက္ခမိတွာ- ရှိ၊ ဧကစ္စေ၊ စောရေ- တို့ကို၊ အဂ္ဂဟေသု- ဖမ်းယူကုန်ပြီ၊ ဧကစ္စေ၊
 စောရာ- တို့သည်၊ ပလာယိသု- ထွက်ပြေးကြကုန်ပြီ၊ ယေ တေ- အကြင်
 ဓားပြတို့သည်၊ ပလာယိသု ပေ၊ ပဗ္ဗဇိသု၊ ယေ တေ- တို့ကို၊ ဂဟိတာ-
 ဖမ်းယူအပ်ကုန်ပြီ၊ တေ- တို့ကို၊ ဝဇာယ- သတ်ခြင်းငှာ၊ ဩနိယျန္တိ-ထုတ်ဆောင်
 အပ်ကုန်၏။

ပလာယိတွာ- ရှိ၊ ပဗ္ဗဇိတာ- ရဟန်းပြုနေကုန်သော၊ တေ- ထို ဓားပြတို့
 သည်၊ တေ စောရေ- တို့ကို၊ ဝဇာယ- ငှာ၊ ဩနိယျမာနေ- ထုတ်ဆောင်အပ်
 ကုန်သည်တို့ကို၊ အဒ္ဓသံသု- မြင်ရကုန်ပြီ၊ ပေ၊ “မယံ-တို့သည်၊ ပလာယိမှာ-

ထွက်ပြေးခဲ့ကြကုန်သည်ကား၊ သာဓု- ကောင်း၏၊ မယံ- တို့ကို၊ သစာ စ
 ကယေယျာမ- အကယ်၍ ဖမ်းမိအပ်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ- ဤသို့ ဖမ်းမိအပ်ကုန်
 လတ်သော်၊) မယမ္ဘိ- တို့ကိုလည်း၊ ဧဝမေဝ- သာလျှင်၊ ဟညေယျာမ- သတ်အပ်
 ကုန်ရာ၏၊ (အသတ်ခံရကုန်ရာ၏။)” ဣတိ (အာဟံသု)၊ [“သစာ စ”သည်
 “သစေ”နှင့် အနက်တူသော နိပါတ်တည်း၊ ပါဠိသုံးကို နားမလည်သောကြောင့်
 “သစေ မယံ” ဟု ပြောရမည့် နေရာ၌ “သစာ စ မယံ” ဟု ပြောကြသည်၊]
 ပေ၊ “အာရုသော၊ တုမေ- တို့သည်၊ ကိ- အဘယ်ကို၊ အကတ္ထ- ပြုခဲ့ကြကုန်
 သနည်း?” ပေ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဧတေ ဘိက္ခု- အဲဒီ ရဟန်းတို့သည်၊ (ခရီးအကြား၌
 အသတ်ခံကြရသော အဲဒီရဟန်းတို့သည်၊) အရဟန္တာ-ရဟန္တာတို့တည်း၊ ပေ။

၅၃-ဘိက္ခုနီဒုသကဗ္ဗတ္ထု

၁၁၅။ သမ္ပဟုလာ၊ ဘိက္ခုနီယော- ဘိက္ခုနီတို့သည်၊ (ရဟန်းမတို့သည်၊)
 ပေ၊ ဧကစ္စာ၊ ဘိက္ခုနီယော-တို့ကို၊ အစ္ဆန္တိသု ပေ၊ ဘိက္ခုနီဒုသကော-ဘိက္ခုနီကို
 ဖျက်ဆီးသူကို၊ ပေ၊ သံဃဘေဒကော-သံဃာကို သင်းခွဲသူကို၊ [ဤ
 သံဃဘေဒကပုဂ္ဂိုလ်ကား ရဟန်းတစ်မျိုးတည်းသာတည်း၊] လောဟိတုပ္ပာဒကော-
 ဝဓကစိတ်ဖြင့် ဘုရားရှင်၏ ကိုယ်တော်၌ သွေးကို ဖြစ်စေသူကို၊ ပေ။

၅၄-ဥဘတောဗျဉ္ဇနကဝတ္ထု

၁၁၆။ ဥဘတောဗျဉ္ဇနကော - ဥဘတောဗျည်းသည်၊ (နှစ်ပါးစုံသော
 ကံကြောင့် အင်္ဂါဇာတ် ရှိသူသည်၊) ပေ၊ သော - ထို ဥဘတောဗျည်းသည်၊
 ကရောတိပိ - မိမိကလည်း မေထုန်မှုကို ပြု၏၊ ကာရောပေတိပိ - သူတစ်ပါး
 ကိုလည်း မေထုန်မှုကို ပြုစေ၏၊ ပေ။

အမှာ။ ။ ပဏ္ဍကဝတ္ထုမှစ၍ ဤ ဝတ္ထုတိုင်အောင် ဝတ္ထုတို့၌ လာသော
 “ပဏ်-ထေ-ပဏ်-ဆန်, ပဉ္စာနံ, ဒူသံ-ဥဘောဗျည်း” ဟူသော

တစ်ကျိပ်တစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ရှင့် အဖြစ်၊ ရဟန်း အဖြစ်ကို “အနုပသမ္ပန္နော န ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော၊ ဥပသမ္ပန္နော နာသေတဗ္ဗော” ဟူသော စကားတော်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ တားမြစ် တော်မူအပ်၏။ ဤ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို “အာဗ္ဗပုဂ္ဂိုလ်” ဟုလည်း ကောင်း၊ “ဝဇ္ဇနိယပုဂ္ဂိုလ်” ဟုလည်းကောင်း ခေါ်၏။

၅၅-အနုပဇ္ဈာယကာဒိဝတ္ထုနိ

၁၁၇။ ယေန သမယေန-အကြင်အခါ၌၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ သိက္ခာပဒံ- (န ဘိက္ခဝေ အနုပဇ္ဈာယကော ပေ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿဟူသော) သိက္ခာပုဒံ သည်၊ ဝါ- ကို၊ အပညတ္တံ- ပညတ်တော် မမူအပ်သေးသည်၊ ဟောတိ၊ [အဋ္ဌကထာ၌ ပြုအပ်သော အနိယမဝါကျ၊] တေန ခေါ ပန သမယေန- ၌၊ (န ဘိက္ခဝေ အနုပဇ္ဈာယကော ပေ၊ ဒုက္ကဋ္ဌဿဟူသော သိက္ခာပုဒံကို ပညတ်တော် မမူအပ်သေးရာ ထိုအခါ၌၊) ဘိက္ခု၊ အနုပဇ္ဈာယကံ - ဥပဇ္ဈာယံ မရှိသူကို၊ ဥပသမ္ပာဒေန္တိ ပေ၊ အနုပဇ္ဈာယကော- ကို၊ န ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော- ထိုက်၊ ယော- အကြင် ရဟန်းသည်၊ ပေ၊ ဒုက္ကဋ္ဌဿ၊ ပေ။

သံဃေန- သံဃာဟူသော၊ ဥပဇ္ဈာယေန-ဥပဇ္ဈာယ်ဖြင့်၊ ဥပသမ္ပာဒေန္တိ ပေ။

၎ ဂဏေန- ဂိုဏ်းဟူသော၊ ပေ။

ပဏ္ဍကုပဇ္ဈာယေန- ပဏ္ဍုက်ဟူသော ဥပဇ္ဈာယ်ဖြင့်၊ ပေ၊ [ထေယျသံဝါသ ကုပဇ္ဈာယေန စသည် လွယ်ပြီ၊] ပေ။

၅၆-အပတ္တကာဒိဝတ္ထုနိ

၁၁၈။ အပတ္တကံ-သပိတ် မရှိသူကို၊ ပေ၊ ဟတ္ထေသု-လက်တို့၌၊ ပိဏ္ဍာယ- ရထိုက်သော ဆွမ်းအလိုငှာ၊ စရန္တိ၊ တိတ္ထိယာ သေယျထာပိ- တိတ္ထိတို့ကဲ့သို့ ပါတကား၊ ပေ။ [“ဟတ္ထေသု” သည် သဒ္ဒါကျမ်းတို့အလို ကရိုဏ်းအနက်၌ သတ္တမီဝိဘတ် သက်ရသော်လည်း ဤ အဋ္ဌကထာအလိုကား ဘုမ္မတ္ထပင်တည်း။]

အစီဝရကံ-သင်္ကန်းမရှိသူကို၊ ပေ၊ နဂ္ဂါ-အဝတ်မစည်း၊ အချည်းနှီးတို့သည်၊ ဝါ-
အဝတ်မပါ၊ ဗလာကိုယ်ချည်းတို့သည်၊ (ဟုတွာ) ဝိဇ္ဇာယ-ဆွမ်းအလို့ငှာ၊ စရန္တိ၊ ပေ။

အပတ္တစီဝရံ- သပိတ်၊ သင်္ကန်း မရှိသူကို၊ ပေ။

ယာစိတကေန- တောင်းအပ်သော၊ (ငှားအပ်သော၊) ပတ္တေန- ဖြင့်၊ ပေ၊
ဥပသမ္ပန္န-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးလတ်သော်၊ ဝါ-ရောက်ပြီးရာ
အခါ၌၊ ပတ္တံ၊ ပဋိဟရန္တိ-ပြန်၍ ဆောင်ယူကုန်၏၊ [သပိတ်ရှင်တို့က ပြန်၍
ယူသွားကြသည်၊-ဟူလို။]

အမှာ။ ။ အနုပဇ္ဈာယကမ္ပ ယာစိတကပတ္တစီဝရတိုင်အောင်သော ပုဂ္ဂိုလ်
တို့သည် (ကံ မပျက်သောကြောင့်) ရဟန်းကား ဖြစ်ပါ၏၊
သို့ရာတွင် ကမ္ပဝါစာဆရာ၊ ဥပဇ္ဈာယ်၊ ကာရကသံဃာတို့အား
အာပတ်သင့်၏၊ ၄၇-ပဏ္ဍကဝတ္ထုမှ ဤ ယာစိတကပတ္တစီဝရ
ဝတ္ထု တိုင်အောင် ၂၁ -ဝါရ ရှိသည်၊ ထို့ကြောင့် “န
ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗေကဝီသတိဝါရော” ဟု ဆိုသည်၊ ပဏ္ဍကပဇ္ဈာယ
မှ သံဃဘေဒကပဇ္ဈာယဝတ္ထု တိုင်အောင် ၁၁-ဝါရ ရှိသော်
လည်း ပဏ္ဍကပဇ္ဈာယဝတ္ထုကို ပဓာနထား၍ ၁ -ဝါရဟု
ရေတွက် ပါ၊ တဿုဒ္ဓါနံလည်း “အနုပဇ္ဈာယကသံဃေန၊
ဂဏပဏ္ဍကပတ္တကော” ဟု မိန့်လိမ့်မည်။

န ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗေကဝီသတိဝါရော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

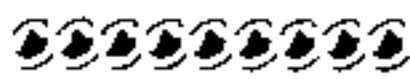
၅၇-န ပဗ္ဗာဒေတဗ္ဗဒ္ဓတ္တိသဝါရ

၁၁၉။ ဟတ္ထစိန္တံ-ပြတ်သော လက်ရှိသူကို၊ ပဗ္ဗာဒေန္တိ-ရှင် ဖြစ်စေကြကုန်၏၊
၊ ပေ၊ ပါဒစိန္တံ-ပြတ်သော ခြေရှိသူကို၊ ပေ၊ ဟတ္ထပါဒစိန္တံ-ပြတ်သော လက်၊
ခြေရှိသူကို၊ ပေ၊ [ကဏ္ဍ-နားရွက်၊ နာသာ-နှာခေါင်း၊ အင်္ဂုလိ-လက်ချောင်း၊
အဠ-လက်မ၊ ခြေမ၊ ကဏ္ဍရ-အကြောကြီး၊] ဖဏဟတ္ထကံ-လက်ဖားပျဉ်း၊
ခြေဖားပျဉ်းရှိသူကို၊ [လက်ချောင်း ခြေချောင်းကလေးများ အားလုံးဖြစ်စေ၊
နှစ်ချောင်းစသည် ဖြစ်စေ ပူးနေသူတည်း၊] ပေ၊ ခုဇ္ဇံ-ကောက်သူကို၊ [ဝါမန-
ပုကွသူ၊ ဂလဂဏ္ဍိ-လည်ပင်း၌ မြင်းဖုရှိသူ၊ လက္ခဏာဟာတ စသည်ကို ရှေ့၌
ရေးခဲ့ပြီ၊] သီပဒိံ-ခြေဒရွတ်ဆွဲသူကို၊ [ယခုအခါ ဆင်ခြေထောက်ရောဂါမျိုး
ရှိသူတည်း၊] ပါပရောဂိံ-ဆေးကုမရ ဆိုးဝါးလှသော ရောဂါရှိသူကို၊ ပေ၊
ပရိသဒ္ဓသကံ-အရုပ်ဆိုးလှ ပရိသဒ္ဓသကပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ပေ။

ကာဏံ-ပဝတ္တိအားဖြင့် ကန်းသူကို၊ [ကုဏီ-လက်ခြေကောက်သူ၊ ခဉ္စ-
 ခြေခွင်သူ၊ ပက္ခဟံတ-ပျက်စီးသော ကိုယ်တစ်ပိုင်းရှိသူ (ကိုယ်တစ်ပိုင်း သေသူ-
 သွက္ခာပါဒစွဲသူ)၊ ဆိန္နိရိယာပထ-ပြတ်သော ဣရိယာပုထ်ရှိသူ၊ (ခြေဆွံ့သူ၊)
 ဧရာဒုဗ္ဗလ-ဧရာကြောင့် အားမရှိသူ၊ အန္ဓ-ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ကန်းသူ၊ မူဂ-
 စကားမပီမသ ထစ်အသူ၊ ဗဓိရ-နားပင်းသူ၊ အန္ဓမူဂ-ကန်းလည်း ကန်း၊ ထစ်အ
 လည်း ထစ်အသူ၊ အန္ဓဗဓိရ-ကန်းလည်းကန်း၊ နားလည်း ပင်းသူ၊ ပေ၊ [ဤပုဂ္ဂိုလ်
 တို့၏ ရှင်အဖြစ်ကို တားမြစ်အပ်သောကြောင့် ရဟန်းအဖြစ်ကိုလည်း တားမြစ်ပြီး
 ဖြစ်၏။ ရှင်၊ ရဟန်း ပြုပေးလျှင် ရှင်၊ ရဟန်း ဖြစ်သော်လည်း ဥပဇ္ဈာယ် စသူ
 တို့မှာ အပြစ်ရှိသည်။]

န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗဒ္ဓတ္တိသဝါရော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

နဝမော-သော၊ ဒါယဇ္ဇဘာဏဝါရော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

၅၈-အလဇ္ဇိနိဿယဝတ္ထုနိ

၁၂၀။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခု၊ အလဇ္ဇိနံ- အလဇ္ဇိ ရဟန်းတို့အား၊ နိဿယံ-
 နိဿရည်းကို၊ ဒေန္တိ- ပေးကြကုန်၏၊ ပေ။

အလဇ္ဇိနံ-တို့ကို၊ နိဿာယ-မှီ၍၊ ဝသန္တိ-နေကြကုန်၏၊ တေပိ-ထိုရဟန်း
 တို့သည်လည်း၊ န စိရဿေဝ - မကြာမီပင်၊ ပါပကာ - ယုတ်မာကုန်သော၊
 အလဇ္ဇိနော-တို့သည်၊ ဟောန္တိ ပေ။

ဘဂဝတာ - သည်၊ န အလဇ္ဇိနံ ပေ၊ ဝတ္ထုဗ္ဗန္တိ - ဟူ၍၊ သိက္ခာပဒံ -
 ကို၊ ပညတ္တံ - ပညတ်တော်မူအပ်ပြီ၊ ကထံ-လျှင်၊ (အဘယ်နည်းဖြင့်၊) မယံ-
 တို့သည်၊ လဇ္ဇိံ ဝါ-လဇ္ဇိကိုသော်လည်းကောင်း၊ အလဇ္ဇိံ ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊
 ဇာနေယျာမ နု ခေါ် - သိနိုင်ကုန်ရာပါအံ့နည်း?၊ ဣတိ၊ (အဟောသိ)၊ ပေ။

ဘိက္ခုဝေ၊ ယာဝ ^၁ -အကြင်မျှလောက်၊ ဘိက္ခုသဘာဂတံ-အခြား အလဇ္ဈိရဟန်း
 တို့နှင့် သီလစသော ဂုဏ်အားဖြင့် တူသောအဖို့ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဇာနာမိ-
 သိ၏၊ (တာဝ-ထိုမျှလောက်၊ အာဂမေမိ-စောင့်ဆိုင်းဦးအံ့၊) ဣတိ-ဤသို့
 နှလုံးသွင်း၍၊ စတူဟပဉ္စာဟံ - လေးရက်၊ ငါးရက်ပတ်လုံး၊ အာဂမေတုံ -
 စောင့်ဆိုင်းခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ။

၅၉-ဂမိကာဒိနိဿယဝတ္ထုနိ

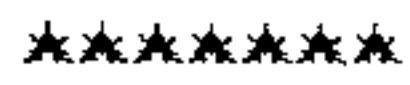
၁၂၁။ အညတရောဘိက္ခု၊ ကောသလေသု-ကောသလာဟု ဗဟုဝုဇ် အမည်
 ရသော၊ ဇနပဒေ - ဇနပုဒ်၌၊ (တိုင်း၌) အဒ္ဓါနမဂ္ဂပဋိပဇ္ဇော ဟောတိ ၊ပေ၊
 အနိဿိတေန- ဆရာကို မမှီသည်၊ (ဟုတွာ)၊ န ဝတ္ထုဗွံ- မနေရာ၊ ဣတိ-သို့၊
 ဘဂဝတာ-သည်၊ ပညတ္တံ-အပ်ပြီ၊ အဟဉ္စ-သည်လည်း၊ နိဿယကရဏီယော-
 ပြုထိုက်သော နိဿရည်းယူခြင်းရှိသည်၊ (နိဿရည်းယူခြင်းကို ပြုထိုက်သည်၊
 သမာနော- လျက်) အဒ္ဓါနမဂ္ဂပဋိပဇ္ဇော- သည်၊ အမှီ၊ ကထံ-လျှင်၊ မယာ-
 သည်၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗွံ န ခေါ- ကျင့်ထိုက်ပါသနည်း?၊ (ကျင့်ရပါမည်နည်း?)၊
 ၊ပေ၊ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပဋိပဇ္ဇေန-သော၊ ဘိက္ခုနာ- သည်၊ နိဿယံ- နိဿရည်းပေးမည့်
 ဆရာကို၊ အလဘမာနေန- မရလတ်သော်၊ အနိဿိတေန- နိဿရည်းဆရာကို
 မမှီဘဲ၊ ဝတ္ထု-နေခြင်းငှာ၊ ပေ။

၁။ ယာဝ ၊ပေ၊ ဇာနာမိ။ ။တံ ဘိက္ခုသဘာဂတံ ယာဝ ဇာနာမိတိ အဓိပ္ပာယေန
 ဝသိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊-ဝဇီရဗုဒ္ဓိ၊ ယာ ဘိက္ခုသဘာဂတံ ဇာနာမိတိ အာဘောဂံ၊-သာရတ္ထ၊
 ဤ ဋီကာတို့ကို ထောက်၍ “ယာဝ ဘိက္ခုသဘာဂတံ ဇာနာမိ” ဟူသော ဝါကျသည်
 နိဿရည်းယူမည့် ရဟန်း၏ အာဘောဂပြ ဝါကျဟု ယူဆကာ အထက်ပါအတိုင်း
 နိဿယ၌ အနက်ပေးလိုက်ပါသည်။ တစ်နည်း- ဘာသာဋီကာ၌ “ဇာနာတိ” ဟု
 ပါ၍ ရှိသင့်ကြောင်းကို ပြခဲ့၏ ထိုအလို “ယာဝ-လောက်၊ ဘိက္ခုသဘာဂတံ-ကို၊
 ဇာနာတိ-၏၊ (တာဝ-လောက်)၊ စတူဟပဉ္စာဟံ အာဂမေတုံ အနုဇာနာမိ” ဟု ပေးပါ။

(ဒွေ ဘိက္ခုဝတ္ထု၌) တေ-ထို ရဟန်း နှစ်ပါးတို့သည်၊ အညတရံ-တစ်ခု
 သော၊ အာဝါသံ- ကျောင်းသို့၊ ဥပဂစ္ဆိံသု- ကပ်ရောက်ကြကုန်ပြီ၊ တတ္ထ- ထို
 နှစ်ပါးသော ရဟန်းတို့တွင်၊ ဧကော- တစ်ပါးသော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဂိလာနော-
 မကျန်းမမာသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ ဂိလာနဿ-သော၊ တဿ ဘိက္ခုနော- ၏၊
 ပေ၊ ဂိလာနုပဋ္ဌာကဿ- ဂိလာနကို ပြုစုလုပ်ကျွေးသော၊ ဘိက္ခုနော၊ ပေ။

ဂိလာနုပဋ္ဌာကေန-သော၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ နိဿယံ-ကို၊ အလဘမာနေန-
 သော်၊ ယာစိယမာနေန- (ဂိလာနရဟန်းကလည်း နေဖို့ရန်) တောင်းပန်အပ်
 သော်၊ ပေ။

(အညတရဘိက္ခုဝတ္ထု၌) အရညေ-တော၌၊ (တောကျောင်း၌) ဝိဟရတိ၊
 တဿ စ-ထို ရဟန်း၏လည်း၊ တသ္မိံ သေနာသနေ- ထို တောကျောင်း၌၊
 ဖာသု- သမထ၊ ဝိပဿနာကို ရသဖြင့် ချမ်းသာလှသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊
 “ယဒါ- အကြင်အခါ၌၊ ပဋိရူပေါ- လျှောက်ပတ်သော၊ နိဿယဒါယကော -
 နိဿရည်းပေးမည့် ဆရာသည်၊ အာဂစ္ဆိဿတိ- လာလိမ့်မည်၊ တဒါ- ၌၊
 တဿ- ထို ဆရာကို၊ နိဿာယ- ၍၊ ဝသိဿာမိ- နေမည်၊” ဣတိ- ဤသို့
 နှလုံးသွင်း၍၊ အာရညိကေန- တော၌ နေသော၊ ဘိက္ခုနာ- သည်၊ ဖာသုဝိဟာရံ-
 သမထ၊ ဝိပဿနာကို ရသဖြင့် ချမ်းသာစွာ နေခြင်းကို၊ သလ္လက္ခေန္တေန -
 မှတ်သားလျက်၊ နိဿယံ- ကို၊ အလဘမာနေန- လတ်သော်၊ အနိဿိတေန-
 တံ၊ ဝတ္ထု၊ ပေ။

၆၀-ဂေါတ္ထေနအနုဿာဝနာနုဇာနနာ

၁၂၂။ အာယသ္မတော မဟာကဿပဿ-၏၊ ဝါ-မှာ၊ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခာ-
 မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်ကို ရှုခဲ့သူသည်၊ (ရဟန်းလောင်းသည်၊) ဟောတိ-
 ရှိ၏၊ အထ ခေါ၊ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ-သည်၊ အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ-
 ၏၊ သန္တိကေ-အထံ၌၊ ဝါ- သို့၊ ဒူတံ- တမန်ကို၊ ပါဟေသိ- စေလွှတ်ပြီ၊
 (ကိ-အဘယ်သို့ မှာ၍ စေလွှတ်သနည်း?) အာနန္ဒော-သည်၊ အာဂစ္ဆတု-လာပါ။

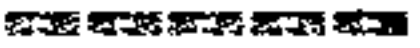
ဣမံ- ဤ ရဟန်းလောင်းကို၊ အနုဿာဝေဿတု- အဖန်ဖန် ကြားသိစေလှည့်ပါ၊ ဝါ- ကမ္မဝါစာ ရွတ်ဆိုလှည့်ပါ။” [“အနုဿာဝေဿတိ- စေရလိမ့်မည်” ဟု မူကွဲ ရှိ၏။] ဣတိ- ဤသို့ မှာ၍၊ (ပါဟေသိ)၊ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ ဝေမာဟ (ကိ)၊ “အဟံ၊ ထေရဿ- ထေရ်၏၊ နာမံ- နာမည်ကို၊ (“ပိပ္ပလိ” ဟူသော နာမည်ကို) ဂဟေတုံ- ယူခြင်းငှာ၊ (ကမ္မဝါစာ၌ ထည့်၍ ရွတ်ဆိုခြင်းငှာ) န ဥဿဟာမိ- မစွမ်းနိုင်ပါ၊ ထေရော- သည်၊ မေ- ၏၊ ဂရ- အလေးပြုအပ်သော ဆရာပါတည်း။” ဣတိ- ပြီ၊ ပေ၊ ဂေါတ္ထေနပိ- အနွယ်အားဖြင့်လည်း၊ အနုဿာဝေတုံ- အဖန်ဖန် ကြားသိစေခြင်းငှာ၊ (ကမ္မဝါစာကို ရွတ်ဆိုခြင်းငှာ)၊ ပေ။

၆၁-ဒွေဥပသမ္ပဒါပေက္ခာဒိဝတ္ထု

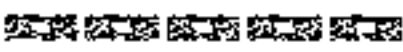
၁၂၃။ တေ- ထို ရဟန်းလောင်း နှစ်ပါးတို့သည်၊ ဝိဝဒန္တိ- ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောဆိုကြကုန်၏၊ (ငြင်းခုံကြကုန်၏) (ကိ?)၊ “အဟံ ပဌမံ၊ ဥပသမ္ပဒိဿာမိ- မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်မည်၊ (ရဟန်းခံမည်)” ပေ၊ ဒွေ- တို့ကို၊ ဧကာနုဿာဝနေ - တစ်ပြိုင်နက် ကမ္မဝါစာ ရှိသူတို့ကို၊ ကာတုံ ပေ။

(ဒုတိယဝတ္ထု၌) “အာပုသော- တို့၊ ဟန္တ- ယခု၊ မယံ- တို့သည်၊ သဗ္ဗေဝ- အလုံးစုံသော ရဟန်းလောင်းတို့ကိုပင်၊ ဧကာနုဿာဝနေ- တို့ကို၊ ကရောမ - ပြုကြကုန်စို့၊” ပေ၊ ဒွေ တယော (ဒွတ္တယော)- နှစ်ပါးသော်လည်း ဖြစ်ကုန်၊ သုံးပါးသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းလောင်းတို့ကို၊ ဧကာနုဿာဝနေ-တို့ကို၊ ကာတုံ အနုဇာနာမိ၊ တဉ္စ-ထိုကမ္မဝါစာ ရွတ်ဆိုခြင်းကိုလည်း၊ ဧကေန-သော၊ ဥပဇ္ဈာယေန-အားဖြင့်၊ (အနုဇာနာမိ)၊ နာနုပဇ္ဈာယေန- သော၊ (ကမ္မဝါစာဆရာ တစ်ပါးတည်း ဖြစ်၍) အသီးအသီးသော ဥပဇ္ဈာယ်အားဖြင့်၊ န တွေဝ (အနုဇာနာမိ)- ခွင့်ပြုတော်မမူသည်သာ၊ ဣတိ-ပြီ၊ [ဤ သိက္ခာပုဒ်နှင့် စပ်၍ မှတ်ဖွယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

၆၂-ဂဗ္ဘဝိသုပသမ္ပဒါနုဇာနနာ

၁၂၄။ အာယသ္မာ ကုမာရကဿပေါ- သည်၊ ဂဗ္ဘဝိသော- အမိဝမ်းဝယ် ကိန်းရာကာလနှင့်တကွ အနှစ် နှစ်ဆယ်မြောက် ရှိသည်။ (ဟုတွာ)။ ဥပသမ္ပန္နော- မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သည်။ အဟောသိ၊ [ဂဗ္ဘ+သယိတကာလေန သဒ္ဓိံ ဝိသတိမံ ဝဿံ အဿာတိ ဂဗ္ဘဝိသော၊-ဦနဝိသတိဝဿသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၊- သာရတ္ထ၊] ပေ၊ ဥပသမ္ပန္နော-သည်၊ အမိ န ခေါ- ဖြစ်လေသလော?၊ ဥပသမ္ပန္နော- သည်၊ န အမိ န ခေါ- မဖြစ်လေသလော?၊ ပေ၊ ဘိက္ခဝေ၊ မာတုကုစ္ဆိသ္မိံ- အမိဝမ်း၌၊ ပဌမံ- စွာ၊ ယံ စိတ္တံ- အကြင် ပဋိသန္ဓေစိတ်သည်၊ ဥပုန္နံ-ဖြစ်ပြီ၊ ပဌမံ၊ ယံ ဝိညာဏံ- အကြင် ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်သည်၊ ပါတုဘူတံ- ထင်ရှား ဖြစ်ပြီ၊ တံ- ထို စိတ်၊ ဝိညာဉ်ကို၊ ဥပါဒါယ- အစပြု၍၊ အဿ- ထို သူငယ် ၏၊ သာဝ ဇာတိ- ထို ဖြစ်ခြင်းသည်ပင်၊ (ဂဗ္ဘော- ဂဗ္ဘတည်း၊ ဝါ- ပဋိသန္ဓေ တည်း၊) ဘိက္ခဝေ၊ ဂဗ္ဘဝိသံ- ရှိသူကို၊ ဝါ- ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် အနှစ် နှစ်ဆယ် ရှိသူကို၊ ဥပသမ္ပာဒေတုံ ပေ။

၆၃-ဥပသမ္ပဒါဝိမိ

၁၂၅။ ဥပသမ္ပန္နော-တို့ကို၊ ကုဋ္ဌိကာပိ-နူနိ နူနက်၊ သမင်ရက်နှင့်၊ အကွက် ကြီးစွာ၊ ပွေး ဝဲစသော နူနာရှိသူတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ အပမာရိကာပိ- တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဒိဿန္တိ -တွေ့မြင်အပ်ကုန်၏၊ [ပုဒ်စဉ် စ၈၅၅ ရေးခဲ့ပြီ]၊ ပေ၊ ဥပသမ္ပာဒေန္တေန-မြင့်မြတ်သော ရဟန်း အဖြစ်သို့ ရောက်စေသော ရဟန်း သည်၊ (ရဟန်းပြုပေးသော ရဟန်းသည်၊) တေရသ-တစ်ဆယ့်သုံးပါးကုန်သော၊ အန္တရာယိကေ- အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော၊ ဓမ္မေ- သဘောတရားတို့ကို၊ (အပြစ်တို့ကို) ပုစ္ဆိတုံ အနုဇာနာမိ၊ ဧဝဉ္စ ပေ၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော-မေးထိုက်၏၊ (ကိ?)၊ “တေ-သင်၏၊ ဝါ-မှာ၊ ဧဝရူပါ-ဤသို့ သဘောရှိကုန်သော၊ အာဗာဓာ-အနာ ရောဂါ တို့သည်၊ ကုဋ္ဌံ-သည်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ အပမာရော-သည်လည်းကောင်း။ သန္တိ-ရှိကုန်သလော?၊ (တွံ)၊ မနုဿော-လူသားစစ်စစ်သည်၊ အသိ-ဖြစ်၏လော?၊ [ပုရိသ-ယောကျ်ားစစ်စစ်၊ ဘုဒ္ဓိဿ-သူ့ကျွန် မဟုတ်သူ၊ အဏဏ-ကြွေးမြီ မရှိသူ၊]

ရာဇောဇော- မင်းစားသည်။ (မင်း၏ အထံမှ လစကို ယူ မင်းမှု ထမ်းသူသည်။
 န အသိ- မဖြစ်၏လော?၊ မာတာပိတုဟိ- မရင်း၊ ဖရင်းတို့ သည်။ အနညာတော-
 (ရဟန်းပြုဖို့ရန်) ခွင့်ပြုအပ်သူသည်။ အသိ-လော?၊ ပရိပုဏ္ဏဝီသတိဝသော-
 ပြည့်ပြီးသော အနှစ် နှစ်ဆယ် ရှိသူသည်။ အသိ - လော?၊ တေ- ၏။ ဝါ-
 မှာ၊ ပတ္တစိဝရံ- သည်။ ပရိပုဏ္ဏံ- ပြည့်စုံပြီလော?၊ (တံ)၊ ကိ နာမော-
 အဘယ် အမည်ရှိသူသည်။ အသိ- နည်း?၊ တေ- ၏။ ဥပဇ္ဈာယော- သည်။
 ကော နာမော- အဘယ် အမည်ရှိသနည်း?၊” ဣတိ-ဤသို့ မေးထိုက်၏။

အနုနုသိဋ္ဌေ- မသွန်သင်အပ်ကုန်သော၊ (ရှေးဦးစွာ နည်းပေးလမ်းပြ ပြုမထား
 အပ်ကုန်သော) ဥပသမ္ပဒါပေက္ခာ- တို့ကို၊ အန္တရာယိကေ- ကုန်သော၊ ဓမ္မေ-
 တို့ကို၊ ပုစ္ဆန္တိ၊ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခာ- တို့သည်။ ဝိတ္တာယန္တိ- အသံ မထွက်ကြကုန်၊
 ဝါ- မဖြေဝံ့ဘဲ ကြောက်ရွံ့ကြကုန်၏။ မင်္ဂ- မျက်နှာ မသာမယာကုန်သည်။
 ဟောန္တိ၊ ဝိဿဇေတုံ - ဖြေဆိုခြင်းငှာ၊ န သက္ကောန္တိ-မစွမ်းနိုင်ကြကုန်၊ ပေ၊
 ပဌမံ - စွာ၊ အနုသာသိတွာ - သွန်သင်ပြီး၍၊ (နည်းပေးလမ်းပြ ပြုပြီး၍)၊
 ပစ္စာ- ဌှိ၊ (နောက်မှာ) ပေ၊ ပုစ္ဆိတုံ ပေ။

တတ္ထေဝ သံဃမဇ္ဈေ- ထို သံဃာ့ အလယ်၌ပင်၊ အနုသာသန္တိ- ကုန်၏။
 ဥပသမ္ပဒါပေက္ခာ- တို့သည်။ တထေဝ- ထိုအတူသာလျှင်၊ ပေ၊ ဧကမန္တံ-
 သင့်တင့်လျောက်ပတ် တစ်ခုသော အရပ်အဖို့၌၊ အနုသာသိတွာ ပေ၊ ပုစ္ဆိတုံ-
 [“ဧကမန္တံ” ဟု ဆိုသောကြောင့် သင့်လျော်သော နေရာမှာ သွန်သင်ရမည်။
 သံဃာ့ မျက်မှောက်ဝယ် သွန်သင်ရမည် မဟုတ်၊ ဝတ္ထုကို သတိပြုပါ။]

သွန်သင်ပုံ။ ။ ၁၂၆။ ပဌမံ-စွာ၊ ဥပဇ္ဈံ-ဥပဇ္ဈာယ်ကို၊ ဂါဟာပေတဗ္ဗော-
 ယူစေထိုက်၏။ ဥပဇ္ဈံ၊ ဂါဟာပေတွာ၊ ပတ္တစိဝရံ- ကို၊
 အာစိက္ခိတဗ္ဗံ- ပြောပြထိုက်၏။ (ကိ?)၊ အယံ-ဤ သပိတ်သည်။ တေ-သင်၏။
 ပတ္တော-တည်း၊ [သံဃာဋီ-သင်္ကန်းကြီးတည်း၊ ဥတ္တရာသင်္ဂါ-အပေါ်ရုံ ဧကသီ
 တည်း၊ အန္တရဝါသကော- သင်းပိုင်တည်း၊] ဣတိ- ဤသို့ ပြောပြထိုက်၏။
 ဂစ္ဆ- သွားချေ၊ အမုမိ ဩကာသေ- ထို မည်သော အရပ်၌၊ တိဋ္ဌာဟိ-
 ရပ်နေချေဦး၊ [သွန်သင်မည့် အချိန်က သိပ်မကြာသောကြောင့် “တိဋ္ဌာဟိ-
 ရပ်နေချေ”ဟု ဆိုသည်။] ဣတိ (အနုသာသိတဗ္ဗော)။

ဗာလာပေ၊ အနုသာသန္တိ၊ ဒုရနုသိဋ္ဌာ-မကောင်းသဖြင့် သွန်သင်အပ်ကုန်သော၊
(နားလည်အောင် နည်းပေးလမ်းပြ ပြုမထားအပ်ကုန်သော၊) ဥပသမ္ပဒါပေက္ခာ၊
ပေ၊ န သက္ကောန္တိ ပေ၊ ဗျတ္တေန ပေ၊ အနုသာသိတုံ။

အသမ္ပတာ - မသမုတ်အပ်သော၊ (သမ္ပတိ မရသော၊) ရဟန်းတို့သည်၊
အနုသာသန္တိ ။ပေ။

သွန်သင်ဖို့ရန် သမုတ်ပုံ။ ။ ဧဝဉ္စ ပေ၊ သမ္ပနိတဗ္ဗော-သမုတ်ထိုက်၏၊
အတ္တနာ ဝါ ° - ကိုယ်တိုင်သော်လည်း၊

တစ်နည်း၊ အတ္တနာဝ- ကိုယ်တိုင်ပင်၊ အတ္တာနံ- မိမိကိုယ်ကို၊ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ-
သမုတ်ရာ၏၊ တစ်နည်း၊ အတ္တနာ ဝါ- သော်လည်း၊ အတ္တာနံ- ကို၊ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ-
သမုတ်ထိုက်၏၊ ပရေန ဝါ- တစ်ပါးသော ရဟန်းသည်မူလည်း၊ ပရော- ကို၊
သမ္ပနိတဗ္ဗော- ထိုက်၏၊ [ကထဉ္စ စသော ဝါကျ လွယ်ပြီ၊] “သုဏာတု ပေ၊
ဣတ္ထန္နာမော-ဤ အမည် ရှိသူသည်၊ ဣတ္ထန္နာမဿ-ရှိသော၊ အာယသ္မတော-
အရှင်၏၊ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခော-ပါတည်း၊ သံဃဿ၊ (ကမ္ပံ-အနုသာသနကံသည်၊)
ပေ၊ အဟံ၊ ဣတ္ထန္နာမံ-ကို၊ အနုသာသေယျံ-သွန်သင်ရာပါ၏၊” ဣတိ
(ဉာပေတဗ္ဗော)၊ ဧဝံ- သို့၊ အတ္တနာ ဝါ ပေ၊ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။

(အခြား အရဟန်းက သမုတ်ပုံ ပြရာ၌) ဣတ္ထန္နာမော- သည်၊ ဣတ္ထန္နာမံ-
ကို၊ အနုသာသေယျံ-ပါ၏၊ ပေ။

၁။ အတ္တနာ ဝါ ပေ၊ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။ ။ပါဠိယံ“အတ္တနာဝ အတ္တာနံ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ”
အတ္တနာဝ ကတ္တုဘူတေန ကရုဏဘူတေန (ဝါ) အတ္တာနမေဝ ကမ္မဘူတံ
ပတိသမ္ပန္နနကိစ္စံ ကာတဗ္ဗံ - ဝိမတိ၊ ဤနည်း၌ “သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ” ဝယ် တဗ္ဗပစ္စည်းသည်
ဘောအနက်ဟောတည်း၊ ထို့ကြောင့် “အတ္တနာဝ”ဟု အဝုတ္တကတ္တာ “အတ္တာနံ”ဟု
အဝုတ္တကံ ရှိရသည်၊ “အတ္တာနံ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ-မိမိကို သမုတ်ရာ၏”ဟုရာ၌ “ပတိသမ္ပန္နကိစ္စံ
ကာတဗ္ဗံ- မိမိကို စွဲ၍ ဖြစ်သော သမုတ်ခြင်းကိစ္စကို ပြုရာ၏”ဟု အဓိပ္ပာယ်ထွ
ဖွင့်သည်။

တစ်နည်း။ ။ အတ္တာနန္တိ ဝါ ပစ္စတ္တေ ဥပယောဂဝစနံ၊ အတ္တနာဝ အတ္တာ
သမ္ပန္နိတဗ္ဗောတိ အတ္တော၊- ဝိမတိ၊ ဤနည်း၌ တဗ္ဗ ပစ္စည်းသည် ကံ အနက်ကို
ဟော၏၊ အတ္တ ပုဒ်က ပုလ္လိင် ဖြစ်သောကြောင့် “သမ္ပန္နိတဗ္ဗော” ဟု ဆိုလိုလျက်

သမ္မတေန- သမုတ်အပ်သော (သမ္မုတိရသော)၊ တေန ဘိက္ခုနာ- သည်၊ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခော- ကို၊ ဝါ- သို့၊ ဥပသင်္ကမိတ္တာ၊ ဧဝံ- သို့၊ ဝစနိယော- ပြောထိုက်သည်၊ အဿ- ဖြစ်၏၊ (ကိ- အဘယ်သို့ ပြောထိုက်သနည်း?)၊ “ဣတ္ထနာမ- ဤ အမည်ရှိသော ရဟန်းလောင်း၊ သုဏသိ- နားထောင်လော့၊ အယံ- ဤ အခါသည်၊ တေ- ၏၊ သစ္စကာလော- အမှန်ကို အလိုရှိအပ်ရာ အခါ ဖြစ်သည်၊ (အမှန်ကို လျှောက်ရမည့် အခါ ဖြစ်သည်) ဘူတကာလော- ဟုတ်မှန်သည်၏ အဖြစ်ကို အလိုရှိအပ်ရာ အခါ ဖြစ်သည်၊ (ဟုတ်မှန်သည်ကို လျှောက်ရမည့် အခါ ဖြစ်သည်) ယံ- အကြင် အရာသည်၊ [“သစ္စကာလော၊ ဘူတကာလော”၏ အဖွင့်ကို ဝိမတိ၌ ကြည့်ပါ၊] ဇာတံ-(အသင်၏ ကိုယ်၌) ထင်ရှားဖြစ်၏၊ တံ- ထို အရာကို၊ သံဃမဇ္ဈေ- သံဃာ့ အလယ်၌၊ (သမ္မတေ- သမုတ်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝါ-သမ္မုတိရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်) ပုစ္ဆန္တေ-မေးလတ် သော်၊ သန္တံ- ထင်ရှားရှိသော အရာကို၊ ‘အတ္ထိ’တိ- အတ္ထိဟူ၍၊ (ရှိပါသည် ဘုရား၊ ဟုတ်ပါသည် ဘုရားဟူ၍) ဝတ္ထုဗ္ဗံ- လျှောက်ရာ၏၊ (လျှောက်ရမည်)။

ပုလ္လိင်မှ နပုလ္လိင်သို့ ပြောင်းလွဲနေသော လိင်ဝိပလ္လာသတည်း၊ ဝိဘတ်ကား ရိုးရာအတိုင်း ပဋ္ဌမာဝိဘတ်ပင်တည်း၊ “အတ္တာနံ” ၌မူ ပစ္စတ္တ (ပဋ္ဌမာဝိဘတ်၏) အနက်ဝယ် ဒုတိယာ သက်ပါ၊ တစ်နည်း- ပဋ္ဌမာဝိဘတ်ဖြင့် “အတ္တာ” ဟု ဆိုလိုလျက် ဒုတိယာဝိဘတ်သို့ ပြောင်းလွဲနေသော ဝိဘတ္တိဝိပလ္လာသဟု မှတ်ပါ။

မှတ်ချက်။ ။ “တစ်ဝါကျတည်းဝယ် အရတူလျှင် ဝိဘတ်တူမြဲ” ဟူသော စကား၌ တကယ် ဝိဘတ်တူမှချည်း မဟုတ်၊ ဝိဘတ် မတူသော်လည်း သက်ထား အပ်သော ဝိဘတ်က ဆိုင်ရာ အနက်ကို ဟောနိုင်လျှင် “ဝိဘတ်တူ၏” ဟုပင် မှတ်ရပါမည်၊ [သေဝနစိတ္တံ ဥပဋ္ဌိတေတိ ဘုမ္မတ္ထေ ပစ္စတ္တဝစနံ၊ သေဝနစိတ္တေ ပစ္စုပဋ္ဌိတေတိ အတ္ထော၊- ပဋ္ဌမပါရာဇိက၊ ပဒဘာဇနီ၊ ပဋ္ဌမစတုက္က အဖွင့်၊] ထို့ပြင် “သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ” ၌ သံ ပုဗ္ဗ + မန ဉာဏေဟူသော ဓာတ်ဖြင့် “သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ၊ သမ္ပန္နတိ” စသည်ဖြင့် ရှိသင့်၏၊ “သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ- ကောင်းစွာသိအပ်၊ (အသိအမှတ် ပြုအပ်)၏” ဟု သဒ္ဒတ္ထ၊ “သမုတ်အပ်၏” ဟု အဓိပ္ပာယ်ထွက် ပေးပါ။

မူကွဲ။ ။ “အတ္တနာ ဝါ” ၏ နေရာဝယ် “အတ္တနာဝ” ဟု ရှိသော ယိုးဒယားမူ သည် ဝိမတိနှင့် ညီ၏၊ ဥပေါသထက္ခန္ဓက၊ ပုဒ်ရေ ၁၅၁-၂ ၌လည်း ဤသို့ပင် မူကွဲ ရှိ၏၊ “ကထဉ္စ ခေါ” စသော ပုစ္ဆာဝါကျ၊ “ဧဝံ အတ္တနာဝ” စသော နိဂုံးဝါကျ ၌ကား “အတ္တနာဝ” ဟူသာ တညီတညွတ်တည်း ရှိသည်။

အသန္တံ-ထင်ရှား မရှိသော အရာကို၊ ‘နတ္ထိ’တိ- ဟူ၍၊ (မရှိပါဘုရား၊ မဟုတ်ပါဘုရားဟူ၍) ဝတ္တုဗွံ၊ မာ ခေါ် ဝိတ္တာယိ- အသံ မထွက် မဖြစ်ပါလင့်၊ ဝါ- မလျှောက်ဝံ့အောင် မကြောက်ရွံ့ပါနှင့်၊ မကံ- မျက်နှာ မသာယာသည်၊ မာ အဟောသိ-မဖြစ်ပါနှင့်၊ ဧဝံ-သို့၊ တံ-သင့်ကို၊ ပုစ္ဆိသန္တိ-မေးကြလိမ့်မည်၊ (ကိ?)၊ တေ-၏၊ ဝါ-မှာ၊ ဧဝရူပါ အာဗာဓာ၊ သန္တိ-ရှိကုန်သလော၊ ကုဋ္ဌံ-သည်၊ (အတ္ထိ-ရှိသလော) ပေ၊ တေ-၏၊ ဥပဇ္ဈာယော-သည်၊ ကော နာမော-နည်း?၊ ဣတိ-ဤသို့၊ မေးကြလိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောဆိုထိုက်၏။

ဧကတော- တစ်ပေါင်းတည်း၊ အာဂစ္ဆန္တိ- လာကုန်၏၊ [ရဟန်းလောင်းနှင့် အနုသာသကရဟန်းတို့ အတူ သံဃာ့ အထံသို့ လာကြသည်။ ပေ၊ န အာဂစ္ဆန္တိ- ထိုက်၊ အနုသာသကေန- သွန်သင်သော ရဟန်းသည်၊ ပေ၊ ဉာပေတဗ္ဗော၊ (ကိ?)၊ “သုဏာတု ပေ၊ သော-ထို ရဟန်းလောင်းကို၊ မယာ-သည်၊ အနုသိဇ္ဈာ- သွန်သင်အပ်ပါပြီ၊ ပေ၊ (ကမ္မံ- ဥပသမ္ပဒါပေက္ခာဩသာရဏကံသည်၊) ပေ၊ အာဂစ္ဆေယျ-လာရာပါ၏၊” ဣတိ-ဤသို့ သိစေထိုက်၏၊ “အာဂစ္ဆာဟိ-လာခဲ့၊” ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တုဗ္ဗော။

ရဟန်းပြုခွင့် တောင်းစေပုံ။ ။ ဧကံသံ ပေ၊ ဘိက္ခုနံ- တို့၏၊ ပါဒေ- တို့ကို၊ ဝန္တာပေတွာ- ရှိခိုးစေ၍၊ [ပါဒေ ဝန္တာပေတွာတိ ပါဒါဘိမုခံ နမာပေတွာ၊ ဒူရေ ဝန္တန္တောပိ ဟိ ပါဒေ ဝန္တတီတိ ဝုစ္စတိ၊-ပဗ္ဗဇ္ဇကထာအဖွင့်၊ ဝိမတိ၊] ပေ၊ ဥပသမ္ပဒံ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်း အဖြစ်ကို၊ ယာစာပေတဗ္ဗော - တောင်းစေထိုက်၏၊ (ကိ?)၊ သံဃံ ပေ၊ ဥပါဒါယာတိ၊ [ပုဒ်စဉ် ၇၁-၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

အမှာ။ ။ ဤမှ နောက်၌ အန္တရာယိကဓမ္မပုစ္ဆကဥတ်နှင့်တကွ မေးပုံ၌ အနက်လွယ်ပြီ၊ ဥပသမ္ပဒါကမ္မဝါစာ၌လည်း “အန္တရာယိကောဟိ- အန္တရာယိကို ပြုတတ်ကုန်သော၊ ဓမ္မေဟိ- သဘောတရားတို့မှ၊ ပရိသုဒ္ဓေါ- စင်ကြယ်ပါပြီ၊ အဿ- ဤ ရဟန်းလောင်း၏၊ ပတ္တစိဝရံ- သည်၊ ပရိပုဏ္ဏံ- ပြည့်စုံပါပြီ” ဟု ဆိုပါ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်တို့ကို ပုဒ်ရေ ၇၂-၌ ရေးခဲ့ပြီ။ [ကမ္မဝါစာနိဿယနှင့် အဓိပ္ပာယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

ဥပသမ္ပဒါကမ္မံ နိဋ္ဌိတံ။

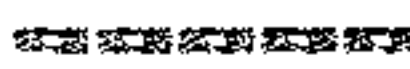

၆၄-စတ္တာရော နိဿယာ

၁၂၈။ တာဝဒေဝ - ရဟန်းဖြစ်စ ထို ခဏ၌ပင်၊ ဆာယာ - အရိပ်ကို၊ မေတဗ္ဗာ- တိုင်းတာထိုက်၏၊ ဥတုပ္ပမာဏံ- ဆောင်း၊ နေ့၊ မိုးဟု ဥတုဟူသော ပမာဏကို၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ- ပြောပြထိုက်၏၊ ဒိဝသဘာဂေါ- လ၊ ရက်၊ နေ့ဟူသော နေ့အဖို့ကို၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗော၊ **တစ်နည်း၊** ဥတုပ္ပမာဏံ- ဥတု၊ လ၊ ရက်၊ နေ့ကို စွက်ထည့် ဥတု၏ ပမာဏကို၊ ပေ၊ ဒိဝသဘာဂေါ- ပုဗ္ဗ၊ မဇ္ဈ၊ သာယနဟု သုံးခုသော နေ့အဖို့ကို၊ ပေ၊ သင်္ဂီတိ-အရိပ်၊ ဥတု၊ နေ့ဟု စုဆောင်း ပြောပြထိုက် သော သုံးပါးအပေါင်းကို၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗော၊ [ဤ ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။] စတ္တာရော-ကုန်သော၊ နိဿယာ-မှီအပ်သော (မှီခိုအပ်သော) ပစ္စည်း တို့ကို၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗော-ကုန်၏၊ (ကိ?)။

ပိဏ္ဍိယာလောပဘောဇနံ ၊ပေ၊ ဖာဏိတံ၊ ဣတိ (အာစိက္ခိတဗ္ဗော)၊ [ပုဒ်စဉ် ၇၃-၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

စတ္တာရော နိဿယာ နိဋ္ဌိတာ။

၆၅-စတ္တာရိ အကရဏိယာနိ

၁၂၉။ ဘိက္ခု။ အညတရံ ဘိက္ခု- ကို၊ ဥပသမ္မာဒေတွာ- မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေပြီး၍၊ ဧကကံ- တစ်ပါးတည်း၊ သြဟာာယ-ပယ်စွန့်၍၊ (ချန်ထား၍) ပတ္တမိသု- ကုန်ပြီ၊ သော- ထို ရဟန်းသည်၊ ပစ္စာ- မှ၊ ဧကကောဝ- တစ်ပါးတည်းသာ၊ အာဂစ္ဆန္တော-လာလတ်သော်၊ အန္တရာမဂ္ဂေ-ခရီးအကြား၌၊ ပုရာဏဒုတိယိကာယ-ရှေး၌ဖြစ်သော နှစ်ယောက်မြောက် အဖော်မနှင့်၊ (ဇနီးဟောင်းနှင့်) သမာဂဉ္စိ -ပေါင်းဆုံမိပြီ၊ သာ-သည်၊ ဧဝံ၊ အာဟ-ပြောပြီ၊ (ကိ?)၊ “ဒါနိ- ၌၊ ပဗ္ဗဇိတော- ရဟန်း ဖြစ်နေသည်၊ အသိကိ- လော၊” ဣတိ- ပြီ၊ ပေ၊ ပဗ္ဗဇိတာနံ- တို့သည်၊ မေထုနော ဓမ္မော- မေထုန်အကျင့်ကို၊

ဒုလ္လဘော- ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်၏။ (ရနိုင်ခဲ၏။) ဧဟိ- လာပါ။ မေထုနံ
 ဓမ္မံ- ကို၊ ပဋိသေဝ- မှီဝဲပါလော့၊ ဣတိ- ပြီ၊ သော- သည်၊ တဿာ- ထို
 ဇနီးဟောင်း၌၊ မေထုနံ ဓမ္မံ၊ ပဋိသေဝိတွာ- ၍၊ အဂမာသိ- သွားပြီ၊ [“တဿာ
 မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝိတိ” ဟူသော မက္ကဋ္ဌိဝတ္ထု၊ ပဌမပါရာဇိက၌ကဲ့သို့ “တဿာ”
 ဝယ် ဘုမ္မဝစနဟု မှတ်ပါ။] ပေ၊ “အာဂုသော၊ ကိဿ- အဘယ်ကို၊ တံ-
 သည်၊ ဧဝံ- သို့၊ စိရံ- ကြာမြင့်စွာ၊ အကာသိ- ပြုသနည်း၊” ဣတိ (အာဟံသု)၊
 [ပါဠိယံ “ကိဿ တွ” ၏ ကိံ တံ ဧတ္ထကံ ကာလံ အကာသိတိ အတ္ထော၊-
 ဝိမတိ၊] ပေ၊ ဒုတိယံ-နှစ်ပါးမြောက် အဖော်ကို၊ ဒါတံ-ပေးခြင်းငှာလည်းကောင်း၊
 စတ္တာရိ- ကုန်သော၊ အကရဏီယာနိ- မပြုထိုက်သော အရာတို့ကို၊ အာစိက္ခိတုဉ္စ-
 ပြောပြခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ (ကိံ- အဘယ်သို့ ပြောရမည်နည်း?။)

ဥပသမ္ပန္နေန- မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးသော၊ ဘိက္ခုနာ-
 သည်၊ မေထုနော ဓမ္မော- ကို၊ န ပဋိသေဝိတဗ္ဗော- ထိုက်၊ အန္တမသော-
 အောက်၌ ဖြစ်သော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ (အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်၊) တိရုတ္တန
 ဂတာယပိ- တိရုတ္တန်မ၌သော်လည်း၊ (န ပဋိသေဝိတဗ္ဗော၊) ယော ဘိက္ခု၊ ပေ၊
 (သော-သည်၊) အဿမဏော-ရဟန်းစစ် မဟုတ်တော့သည်၊ အသကျပုတ္တိယော-
 သာကိဝင်မင်းသား ဘုရားသားတော် မဟုတ်တော့သည်၊ ဟောတိ၊ သေယျထာပိ
 နာမ- ဥပမာ မည်သည်ကား၊ ပုရိသော- သည်၊ သီသစ္စိန္နော- ပြတ်သော
 ဦးခေါင်း ရှိသည်၊ (သမာနော- သော်၊) တေန- ထို ပြတ်သော ဦးခေါင်းနှင့်၊
 သရိရဗန္ဓနေန-ကိုယ်ကို ဖွဲ့စပ်ခြင်းအားဖြင့်၊ ဇီဝိတံ- အသက်တစ်ဖန် ရင်ပြန်ခြင်း
 ငှာ၊ အဘဗ္ဗော သေယျထာပိ- မထိုက်သကဲ့သို့၊ ပေ၊ ဧဝမေဝ-ဤအတူသာလျှင်၊
 ဘိက္ခု၊ ပေ၊ ပဋိသေဝိတွာ-၍၊ ဝါ- ခြင်းကြောင့်၊ ပေ၊ ဟောတိ၊ တံ- ထိုမေထုနံ
 မှီဝဲမှုကို၊ (မေထုနဓမ္မပဋိသေဝန အမှုကို၊) တေ- သင် ရဟန်းသစ်သည်၊ ယာဝဇီဝံ-
 သီလသိက္ခာ၊ သာဇီဝါတို့၊ ကိုယ်မှာဆက်တည်၊ အသက်ရှည်သမျှ ကာလပတ်လုံး၊
 အကရဏီယံ- မပြုသင့်၊ မပြုထိုက်၊ ပေ။

[ထူးရာ၌သာ ရေးပါမည်၊] အဒိန္နံ- မပေးအပ်သော လူ့ဥစ္စာကို၊ ထေယျ
 သင်္ခါတံ - ခိုးယူ၏ဖြစ်ကြောင်း စိတ်အစုဖြင့်၊ (ခိုးလိုသော စိတ်ဖြင့်၊) န
 အာဒါတဗ္ဗံ - မယူထိုက်၊ အန္တမသော - အားဖြင့်၊ တိဏသလာကံ - မြက်၊
 ဝါးခြမ်းစိတ်ကို၊ ဥပါဒါယ - အစပြု၍၊ (န အာဒါတဗ္ဗံ)၊ ယော ဘိက္ခု၊

ပါဒံ ဝါ- တစ်မတ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပါဒါရဟံ ဝါ- တစ်မတ် ထိုက်တန်
 သော ပစ္စည်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ အတိရေကပါဒံ ဝါ- တစ်မတ်ထက်-ပိုလွန်
 သော ပစ္စည်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ အဒိန္နံ- ကို၊ ဝါ- မပေးအပ်ဘဲ၊ ပေ၊
 ပဏ္ဍာပလာသော- ဖျော့တော့ ဝါဝင်းသော အဆင်းရှိသော သစ်ရွက်သည်၊ ဗန္ဓနာ-
 အညာမှ၊ ပဝုတ္တော- ကြွေကျပြီးသည်၊ (သမာနော)၊ ဟရိတတ္ထာယ- စိမ်စိုခြင်း
 အကျိုးငှာ၊ ပေ၊ တံ- ထို အဒိန္နာဒါန အမှုကို၊ ပေ။

သဉ္စိစ္စ- သတ္တဝါဟု သိသော သညာနှင့်တကွ သေစေလိုသော စေတနာဖြင့်
 စေ့ဆော်၍၊ ပါဏော- သတ္တဝါကို၊ ဇီဝိတာ- ဇီဝိတိန္ဒြေမှ၊ န ဝေါရောပေတဗ္ဗော-
 မခွင်းထိုက်၊ ပေ၊ ကုန္တကိပိလ္လိကံ- ပိုးရွှ ခြပုံးကို၊ [မောဂ္ဂလ္လာန်နိဿယသစ်၌
 ကား **“ခြ၊ ပရုက်ကို”** ဟု ဘာသာပြန်တော်မူ၏၊] ဥပါဒါယ (ဇီဝိတာ န
 ဝေါရောပေတဗ္ဗော)၊ ယော ဘိက္ခု၊ သဉ္စိစ္စ- ၍၊ အန္တမသော၊ ဂဗ္ဘပါတနံ-
 ကိုယ်ဝန် ကျစေကြောင်း ဆေးကို၊ ဥပါဒါယ၊ မနုဿဝိဂ္ဂဟံ- လူ့ကိုယ်ကို၊
 (လူဇာတ်ရှိသူ၏ ခန္ဓာကိုယ်ကို၊ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတိ)၊ ပေ၊ ပုထုသိလာ-
 ကြီးစွာသော ကျောက်ဖျာသည်၊ ဒွေဓာ- နှစ်ပါး အပြားအားဖြင့်၊ (နှစ်ဖြာ၊
 နှစ်ခြမ်း)၊ ဘိန္နာ- ကွဲပြီးသည်၊ (သမာနာ)၊ အပ္ပဋ္ဌိသန္ဓိကာ- တစ်ဖန် ဆက်စပ်ခြင်း
 မရှိသည်၊ ပေ၊ တံ- ထို မနုဿဝိဂ္ဂဟ ဇီဝိတာ ဝေါရောပန အမှုကို၊ ပေ။

☞ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မော- မြတ်သော ဈာယိ အရိယာလူတို့၏ ဈာန်၊ မဂ်၊
 မိုလ်တရားကို၊ န ဥလ္လပိတဗ္ဗော- သီလအသက် ကိုယ်မှ ထွက်အောင် မပြောပြ
 ထိုက်၊ (ဝါကြွား၍ မပြောထိုက်)၊ ပေ၊ **“သုညာဂါရေ- ဆိတ်ငြိမ်သော ကျောင်း၌၊
 အဘိရမာ- အလွန်မွေ့လျော်၏။”** ဣတိ (န ဥလ္လပိတဗ္ဗော)၊ ယော ဘိက္ခု-
 သည်၊ ပါပိစ္ဆော- ယုတ်မာသော အလိုရှိသည်၊ ဣစ္ဆာပကတော- အလိုဆိုးသည်
 ပင်ကိုယ်သဘောမှ ကင်းအောင် ပြုအပ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အသန္တံ-ထင်ရှား မရှိသော၊
 အဘူတံ- (မိမိသန္တာန်၌) ဖြစ်ပြီး မဟုတ်သော၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ-ကို၊ ဈာန်
 ဝါ- ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝိမောက္ခံ ဝါ- ဝိမောက္ခကိုသော်လည်း ကောင်း၊
 ပေ၊ ဖလံ ဝါ- ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဥလ္လပတိ၊ [ဈာန် ဝါ စသည်ဖြင့်
 ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ၏ သရုပ်ကို ပြတော်မူ၏၊ ဝိမောက္ခ စသည်တို့၏ တရားကိုယ်ကို
 စတုတ္ထပါရာဇိကဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။] ပေ၊ မတ္တကစ္ဆိန္နော-ပြတ်သော လည်ဆစ်
 ရှိသော၊ ဝါ-လည်ဆစ်ပန်းအိုး ဖြတ်ချိုးအပ်ပြီးဖြစ်သော၊ တာလော-ထန်းပင်သည်၊

ပုန၊ ဝိရုဠိယာ- စည်ပင်ခြင်းငှာ၊ ပေ၊ တံ- ထို ဥက္ခိရိမနုဿဓမ္မ ဥလ္လပန အမှုကို၊ ပေ၊ ဣတိ - ဤသို့ ပြောထိုက်ကုန်၏၊ [ပါရာဇိက လေးပါးရှိ၍ ဥပမာ လေးမျိုး ပြတော်မူ၏၊ ပါရာဇိက တစ်ပါးတည်း၌လည်း ဥပမာလေးမျိုးလုံး ရနိုင်ပါ၏။]

စတ္တာရိ အကရဏိယာနိ နိဋ္ဌိတာနိ။

၆၆-အာပတ္တိယာ အဒဿနေ ဥက္ခိတ္တကဝတ္ထုနိ

၁၃၀။ တေန ခေါ ပေ၊ ဘိက္ခု၊ အာပတ္တိယာ-ကို၊ အဒဿနေ-မရှုခြင်းကြောင့်၊ ဥက္ခိတ္တကော- နှင်ထုတ်အပ်သည်၊ (နှင်ထုတ်ခံရသည်၊) (ဟုတွာ)၊ ဝိဗ္ဗမိ- လူထွက်ပြီး သော- ထို ဥက္ခိတ္တကရဟန်းသည်၊ ပုန၊ ပဗ္ဗာဂန္ဓာ-ပြန်လာ၍၊ ပေ၊ ယာစိ ပေ။

ဣဓ-ဤ သာသနာတော်၌၊ ပေ၊ ယာစတိ- အံ၊ သော- သည်၊ ဝါ- ကို၊ ဧဝံ- သို့၊ ဝစနိယော- ပြောဆိုထိုက်သည်၊ အဿ- ဖြစ်၏၊ (ကိ- အဘယ်သို့ ပြောဆိုထိုက်သနည်း?) “တံ အာပတ္တိ-ကို၊ (ရဟန်းဘဝတုန်းက သင့်ရောက်အပ်သော ထို အာပတ်ကို) ပဿိဿတိ-ရှုလတ္တံ့လော?၊ (ရှုမည်လော?)” ဣတိ- ဤသို့ ပြောဆိုထိုက်၏၊ “အဟံ၊ ပဿိဿာမိ- အံ၊” ဣတိ- သို့၊ သစေ (ဝဒတိ)- အကယ်၍ ပြောအံ့၊ [ပဿိဿာမိတိ ဧတ္ထ ဝဒတိတိ သေသော၊ [ဧဝံ ဥပရိပိ- ဝိမတိ၊] (ဧဝံသတိ)၊ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော- ၏၊ အဟံ၊ န ပဿိဿာမိ- အံ၊ (ရှုလိမ့်မည် မဟုတ်၊) ဣတိ သစေ (ဝဒတိ၊ ဧဝံသတိ)၊ န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော၊ ပဗ္ဗာဇေတွာ- ပြီး၍၊ ဝတ္တဗ္ဗော- ပြောထိုက်၏၊ (ကိ?) ပေ၊ ဩသာရေတဗ္ဗော- သံဃာ့ဘောင်သို့ သွင်းခေါ်ထိုက်၏၊ [“ဩသာရေတဗ္ဗော-သံဃာ့အတွင်းသို့ + ရောက်စေထိုက်၏”ဟု သဒ္ဒတ္ထ ဖြစ်သည်၊] ပေ။

ဩသာရေတွာ- ၍၊ ပေ၊ ပဿသိ- ရှုလော့၊ [သီဟိုဠ်မူ၌ “ပဿာဟိ”ဟု ရှိ၏၊ သာ၍ ကောင်းသည်၊] ပေ၊ သစေ ပဿတိ- အံ၊ ဣစ္စေတံ- ဤသို့ ရှုခြင်းသည်၊ ကုသလံ-ကောင်း၏၊ နော စေ ပဿတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ သာမဂ္ဂိယာ-

သံဃာ၏ ညီညွတ်ခြင်းကို၊ လဗ္ဘမာနာယ- ရအပ်သော်၊ ပုန၊ ဥက္ခိပိတဗ္ဗော-
 နှင်ထုတ်ထိုက်၏၊ ပေ၊ သမ္ဘောဂေ- အာမိသသမ္ဘောဂ၊ ဓမ္မသမ္ဘောဂကြောင့်လည်း
 ကောင်း၊ သံဝါသေ - ကံကြီး ကံငယ်ကိစ္စ၌ အတူပေါင်းသင်း နေထိုင်ခြင်း
 ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အနာပတ္တိ- အနာပတ်သည်၊ ဝါ- အာပတ် မဟုတ်သည်၊
 (ဟောတိ)၊ [သမ္ဘောဂ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊] အာပတ္တိယာ-
 ကို၊ အပ္ပဋ္ဌိကမ္မေ - မကုစားခြင်းကြောင့်၊ ပေ၊ ပါပိကာယ - ယုတ်မာသော၊
 ဒိဋ္ဌိယာ- မိစ္ဆာအယူကို၊ အပ္ပဋ္ဌိနိဿဂ္ဂေ- မစွန့်ခြင်းကြောင့်၊ ပေ၊ [လွယ်ပြီ။]

ပဌမော- ရှေးဦးစွာသော၊ မဟာဓန္ဒကော- တည်း။

၆၇-တဿုဒ္ဓါနံ

တဿ- ထို မဟာဓန္ဒက၏၊ ဥဒ္ဓါနံ- ဥဒ္ဓါန်းကား၊ (အကျဉ်းချုပ် ခေါင်စဉ်
 ကား။) -

အမှာ။ ။ သင်္ဂါယနာတင် ထေရ်အရှင်တို့သည် မဟာဓန္ဒက၏ ဥဒ္ဓါနံ
 ဂါထာတို့ကို မိန့်တော်မမူမီ ဝိနယပိဋက၏ ဂုဏ်များကိုလည်း
 ကောင်း၊ ထို ဝိနယပိဋကကို မကွယ် မပျောက်အောင် ဥဒ္ဓါနံ
 ဂါထာများဖြင့် အစဉ်အတိုင်း ပြဆိုထားပုံကိုလည်းကောင်း
 ရှေးဦးစွာ မိန့်တော်မူလိုသောကြောင့် “ဝိနယမိ မဟာတ္ထေသု”
 စသော ဂါထာတို့ကို မိန့်တော်မူကြသည်။

ဝိနယပိဋက၏ ဂုဏ်များ။ ။ ၁၃၁။ ပါပိစ္ဆေ-ယုတ်မာသော အလိုရှိသော
 ရဟန်းတို့ကို၊ နိဂ္ဂဟာနဉ္စ-နှိပ်ကွက်ခြင်းတို့၌လည်းကောင်း၊ လဇ္ဇိနံ-
 လဇ္ဇိရဟန်းတော်တို့ကို၊ ပဂ္ဂဟေသု စ- ချီးမြှောက်ခြင်း တို့၌လည်း
 ကောင်း၊ ပေသလာနံ - (သီလ ရှိသည့်အတွက်) လူနတ်အများ
 ချစ်ခင် လေးစားအပ်သူ၏ အဖြစ်သို့ရောက်ကုန်သော၊ တစ်နည်း၊
 ပေသလာနံ-ချစ်အပ်သော သီလ ရှိကုန်သော၊ (သီလကို ချစ်မြတ်နိုး
 ကုန်သော) ရဟန်းတော်တို့၏၊ သုခါဝဟေ-ချမ်းသာကို ဆောင်နိုင်သော၊

မဟာဇ္ဇေ- များသော အကျိုးရှိသော၊ [“သု” သဒ္ဓါ အနက်မရှိ၊] ဝိနယမိ^၁ - ဝိနည်း၌၊ (ကုသလော ၌ သာမညာဓာရ စပ်။)

သာသနာဓာရဏေ စေဝ - သာသနာတော်၏ တည်ရာလည်း ဖြစ်ထသော၊ သဗ္ဗညုဇိနဂေါစရေ- သဗ္ဗညုဘုရားရှင်၏ ကျက်စားရာ လည်း ဖြစ်ထသော၊ အနညဝိသယေ- (သဗ္ဗညုဘုရားရှင်မှ တစ်ပါး) အခြားသူတို့၏ အရာလည်း မဟုတ်ထသော၊ ခေမေ^၂ -ဘေးရန်တို့၏ ကုန်ကြောင်း ဖြစ်ထသော၊ သုပညတ္ထေ- ကောင်းစွာ ပညတ်တော်မူ အပ်သော၊ အသံသယေ - ယုံမှားသံသယ မရှိကြောင်း ဖြစ်သော၊ ခန္ဓကေ- မဟာဝဂ္ဂ၊ စူဠဝဂ္ဂခန္ဓက၌လည်းကောင်း၊ ဝိနယေ စေဝ- ဥဘတောဝိဘင်းဟူသော ဝိနည်း၌လည်းကောင်း၊ ပရိဝါရေ စ. - ပရိဝါရ၌လည်းကောင်း၊ မာတိကေ - ဒွေမာတိကာ၌လည်းကောင်း။

၁။ ဝိနယမိ စသည်။ ။ ဝိနယမိတိအာဒိ ဂါထာသု “နိဂ္ဂဟာန”^၁ နိဂ္ဂဟ ကရဏေသု၊ ပါပိစ္ဆေတိ ပါပိစ္ဆာနံ နိဂ္ဂဟကရဏေသု၊ လဇ္ဇိနံ ပဂ္ဂဟေသု စ ပေသလာနံ သုခါဝဟေ မဟန္တေ ဝိနယမိ (ကုသလော ဟူသော ပါဠိတော်၌ စပ်။) ယထာ အတ္ထကာရီ အတ္ထာနဂုဏံ ကရောန္တော ယသ္မာ ယောနိသော ပဋိပဇ္ဇတိ နာမ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဥဒ္ဒါနံ ပဝက္ခာမိတိ သမ္ပန္နယောဇနာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊- ဝိမတိ၊ [ဤဋီကာ၌ “မဟန္တေ ဝိနယမိ”ဟူသော အဖွင့်ကို ထောက်၍ ပါဠိတော်၌ “မဟန္တေသု ဝိနယမိ”ဟု ရှိသင့် မည် ထင်ပါသည်။ “မဟန္တေ- ကြီးကျယ် မြင့်မြတ်သော၊ ဝိနယမိ-၌” ဟု ပေးပါ၊ ရှေးနိဿယ၌ကား “မဟတ္ထေသု”ဟုပင် ရှိ၏။]

၂။ ခေမေ, အသံသယေ။ ။ သိက္ခာပုဒ်တော် ပညတ်ခြင်း၌ အကျိုးဆယ်ပါး ကို ဟောပြတော်မူအပ်သည့်အတိုင်း ဝိနည်းကို မကျင့်လျှင် ဒိဋ္ဌဓမ္မိက, သမ္ပရာယိက ဘေးရန်ဒုက္ခတို့ ဖြစ်ကြ၏၊ ဝိနည်းကို ကျင့်လျှင်ကား ထို ဘေးရန်ဒုက္ခတို့ မဖြစ်ကြ တော့၊ ဤသို့လျှင် “ဝိနည်းတော်”သည် “ဘေးရန်ဒုက္ခတို့၏ ကုန်ကြောင်း” (ခေမ) ဖြစ်ပါပေသည်။ ဝိနည်း၌ လာသော သိက္ခာပုဒ်တော်တို့ကို (စုံစုံလင်လင်) မသိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌ ထိုထိုကိစ္စဝယ် “အပ်လေသလော, မအပ်လေသလော”ဟု သံသယ ဖြစ်တတ်၏၊ ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်ကို သိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌ကား ရဟန်း, သာမဏေတို့အား ဤ ကိစ္စသည် အပ်၏, ဤ ကိစ္စသည် မအပ်ဟု သိက္ခာပုဒ်တော်က ညွှန်ပြလျက်ရှိသောကြောင့်) သံသယ မရှိနိုင်တော့၊ ဤသို့လျှင် ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်တော်သည် ရဟန်း, သာမဏေတို့၏ “သံသယ မရှိကြောင်း”လည်း ဖြစ်ပါပေသည်။

[“မာတိကာယ” ဟု ဆိုလိုလျက် ဂါထာဖြစ်၍ “မာတိကေ” ဟု ဆိုထားသည်။] ကုသလော - ကျွမ်းကျင်သော ရဟန်းတော်သည်၊ ယထာတ္ထကာရီ - စီးပွားအားလျော်သော ဂုဏ်ကိုပြုလျက်၊ (ယသ္မာ-ကြောင့်၊) ယောနိသော - သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့်၊ ပဋိပဇ္ဇတိ-ကျင့်နိုင်၏၊ (ဝိနည်းကို ကျင့်နိုင်၏။) [တသ္မာ ဥဒ္ဓါနံ ပဝက္ခာမိ ဌ္ဍိလှမ်းစပ်ပါ။]

သိက္ခာပုဒ်တော်ကို သိမှ သီလကို စောင့်ထိန်းနိုင်။ ။ ယော - အကြင် နွားကျောင်းသား

သည်၊ ဂဝံ - မိမိ ထိန်းကျောင်း နွားအပေါင်းကို၊ န ဇာနာတိ - မသိ၊ သော- ထို နွားကျောင်းသားသည်၊ ဂေါဂဏံ- နွားအပေါင်းကို၊ န ရက္ခတိ (ယထာ)- မစောင့်ရှောက်နိုင်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ- တူ၊ သီလံ- မိမိ စောင့်ထိန်းရမည့် သီလကို၊ (သိက္ခာပုဒ်တော်ကို) အင်္ဇာနန္ဒော- မသိသော၊ သော- ထို ရဟန်းသည်၊ သံဝရံ- ကိုယ်၊ နှုတ် နှစ်ပါး မပေါက်ကြားအောင် စောင့်စည်းကြောင်း သီလကို၊ ကိံ ရက္ခေယျ- အဘယ်မှာ စောင့်ထိန်းနိုင်ပါတော့အံ့နည်း?။

ဝိနည်း မကွယ်လျှင် သာသနာ တည်နိုင်။ ။ သုတ္တန္တေ - သုတ္တန်ပိဋကတ်တော် သည်လည်းကောင်း၊ အဘိဓမ္မေ

စ - အဘိဓမ္မာ ပိဋကတ်တော်သည်လည်းကောင်း၊ ပမုဋ္ဌမိ စ - ကွယ်ပျောက်ပါသော်လည်း၊ တာဝဒေ - ထို အချိန်၌၊ ဝိနယေ- ဝိနည်း ပိဋကတ်တော်သည်၊ အဝိနဋ္ဌမိ- မကွယ်ပျောက်လတ်သော်၊ ပုန-ဖန်၊ သာသနံ- သာသနာတော်သည်၊ တိဋ္ဌတိ- တည်နိုင်၏။

တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ [ဤ ပုဒ်ဖြင့် ရှေးဂါထာတို့၌ ပြအပ်ပြီး သော “ယောနိသော ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ကိံ ရက္ခေယျ သံဝရံ၊ ပုန တိဋ္ဌတိ သာသနံ”ကို ပြန်၍ စွဲပါ။] သင်္ဂါဟဏာဟေတု- အကျဉ်းရေတွက် ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော၊ ဥဒ္ဓါနံ- ဥဒ္ဓါန်းကို၊ (အကျဉ်းချုပ် ခေါင်းစဉ်ကို) အနုပုဗ္ဗသော - အစဉ်အားဖြင့်၊ ယထာညာယံ - သိထိုက်သည့်အားလျော်စွာ၊ ပဝက္ခာမိ- ပြဆိုပေအံ့၊ ဘာသတော- ဆိုသော၊ မမ- ငါ၏ (စကားကို)၊ သုဏာထ- နာယူ မှတ်သား ဆောင်ထားကြကုန်လော့။

ဝတ္ထု- ဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း၊ နိဒါနံ- နိဒါန်းကိုလည်းကောင်း၊
 အာပတ္တိနယာ- အာပတ်နည်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပေယျာလမေဝ စ-
 ပေယျာလ အပြားကိုလည်းကောင်း၊ တံ-ထိုအလုံးစုံကို၊ အသေသေတုံ-
 မကြွင်းမကျန်စေခြင်းငှာ၊ (မကြွင်းမကျန်အောင် ပြခြင်းငှာ၊) ဒုက္ကရံ-
 ခဲယဉ်းသဖြင့် ပြုအပ်၏၊ (မလွယ်ကူ၊) တံ- ထို အလုံးစုံကို၊ နယတော-
 နည်းအားဖြင့်၊ ဝိဇာနာထ- သိကြကုန်လော့။

[ဤမှ နောက်၌ အကျဉ်းမျှ ပေးအပ်သော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို
 ဝတ္ထုအကျယ်အတိုင်း ဆိုပါ။] ဗောဓိ- ဗောဓိကထာ၊ ပေ၊ သဟမ္ပတိ-
 သော၊ ဗြဟ္မာ- ဗြဟ္မာ၊ အာဠာရော- အာဠာရရသေ့၊ ဥဒကော-
 သေ့၊ ဘိက္ခု စ- ပဉ္စဝဂ္ဂိယဘိက္ခု၊ ဥပကော-ဥပကအာဇီဝက၊ ဣသိ-
 ဣသိပတန မိဂဒါဝုန်တော၊ ကောဏ္ဍညော၊ ပေ၊ ယသော- ယသ
 အမျိုးသား၊ စတ္တာရော- လေးယောက်သော ယသ၏ သူငယ်ချင်းတို့၊
 ပညာသ- ငါးဆယ်သော ယသ၏ သူငယ်ချင်းတို့၊ သော- ထို
 မြတ်စွာဘုရား သည်၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံသော ရဟန္တာတို့ကို၊ ဒိသာ-
 အရပ်မျက်နှာ တို့သို့၊ ပေသေသိ- စေလွှတ်တော်မူပြီ။

မာရေဟိ- မာရဂါထာတို့နှင့်တကွ၊ ဝတ္ထု- ပဗ္ဗဇျုပသမ္ပဒါဝတ္ထု၊
 [ဤ ပါဠိတော်၌ အစဆုံးဖြစ်သော သိက္ခာပုဒ်၏ ဝတ္ထုဖြစ်သောကြောင့်
 ပဗ္ဗဇျုပသမ္ပဒါနှင့်စပ်သော စကားတော် အစဉ်ကို “ဝတ္ထု” ဟု ဆိုလိုဟန်
 တူ၏။] တိံသာ စ- ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိယမင်းသား သုံးကျိပ်တို့၊ ဥရုဝေလံ-
 သို့၊ (အာသရိ၊) တယော- သုံးယောက်ကုန်သော၊ ဇဠိ- ရသေ့တို့၊
 [“ဇဠိလာ” ဟု ဆိုလိုလျက် “လာ” ကို ချေထားသည်။] အဂ္ဂာဂါရံ-
 မီးတင်းကုပ်၊ ပေ၊ ဗြဟ္မာ စ၊ [လွယ်ပြီ။] ကေဝလာ- အလုံးစုံသော
 အင်္ဂ်တိုင်း၊ မဂဇတိုင်းသားတို့၊ [“ကေဝလကပ္ပာ စ အင်္ဂမဂဇာ” စသော
 ဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်။]

ပံသုကူလံ၊ ပေ၊ သိလာ စ- သင်္ကန်း နယ်စရာ ကျောက်ဖျာ၊
 ကကုဓော-ပင်၊ သိလာ-သင်္ကန်း လှန်စရာ ကျောက်ဖျာ၊ ဇမ္ဗု-သပြေပင်၊

အမွော စ-သရက်ပင်၊ အာမလော-သျှိသျှားပင်၊ ပါရိပုပ္ဖန္တ-ပင်လယ်
 ကသစ်ပန်းကိုလည်း၊ အာဟရိ- ဆောင်ယူတော်မူပြီ၊ ကဿပ-ကဿပ၊
 ဖာလိယန္တ- ကွဲစေအပ်လိုကုန်သလော?၊ ဥဇ္ဇလန္တ- တောက်စေလိုကုန်
 သလော?၊ [ဝတ္ထု၌ “ဥဇ္ဇာလိယန္တ”ဟု ရှိ၏၊] ဝိဇ္ဇာယန္တ စ-
 ငြိမ်းစေလိုကုန်သလော၊ နိမုဇ္ဇန္တိ- ကုန်၏၊ မုခိ- မီးအိုးခင် တို့၊ မေဃော-
 အခါမဲ့မိုး၊ ဂယာ- ဂယာရွာ၊ လဋ္ဌိ စ- ထန်းဥယျာဉ်၊ မာဂဓော-
 မာဂဓင်း၊ (ဗိမ္ဗိသာရမင်း။)

ဥပတိဿော- သည်လည်းကောင်း၊ ကောလိတော စ- သည်
 လည်းကောင်း၊ (အာဂစ္ဆန္တိ) အဘိညာတာ စ- ထင်ရှားသော အမျိုးသား
 တို့သည်လည်း၊ ပဗ္ဗဇံ- ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်ပြီ၊ ဒုန္နိဝတ္တာ-
 မကောင်းသဖြင့် ဝတ်အပ်သော အဝတ်ရှိသော ရဟန်းတို့၊ ပဏာမနာ-
 နှင်ထုတ်ခြင်း၊ ကိဿော- သော၊ လုခေါ- သော၊ ဗြာဟ္မဏော စ-
 ရာဗြာဟ္မဏ၊ အနာစာရံ အာစရတိ၊ ဥဒရံ - ဝမ်း၊ [“ဥဒရဿ
 ကာရဏာ”ဟူသော ဝတ္ထုကို ညွှန်သည်၊] မာဏဝေါ - လုလင်၊
 [“အညတရော မာဏဝေါ ပေါ ယာစိ” ကို ညွှန်သည်၊] ဂဏော-
 ဂိုဏ်း၊ [ဒုဝဂ္ဂေနပိ ပေါ ဂဏေန စသည်ကို ညွှန်းသည်၊] ဝဿံ-ဝါ၊
 [“ဧကဝဿာပိ ဒုဝဿာပိ” စသည်ကို ညွှန်းသည်၊] ဗာလေဟိ-
 ဗာလ ရဟန်းတို့နှင့်တကွ၊ [ပုဒ်စဉ် ၇၆-ဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်၊] ပက္ကန္တော-
 ဥပဇ္ဈာယပက္ကန္တ ဝတ္ထု၊ ဒသဝဿာနိ- ဒသဝဿတို့၊ [“ဒသဝဿံ
 နိဿာယ ဝတ္ထု၊ ဒသဝဿေန နိဿယံ ဒါတုံ”ကို ညွှန်းသည်၊]
 နိဿယော- နိဿရည်း ယူပုံ၊ ပေးပုံ။

န ဝတ္တန္တိ-မကျင့်ကုန်၊ ပဏာမေတုံ-ငှာ၊ (အနုဇာနာမိ) ဗာလာ-
 ဗာလရဟန်းတို့၊ [“ဗာလာ အဗျတ္တာ နိဿယံ ဒေန္တိ”ကို ညွှန်းသည်၊]
 ပဿဒ္ဓိ - နိဿယပဋိပဿဒ္ဓိ၊ ပဉ္စ ဆ - အင်္ဂါ ၅-ပါး၊ ၆-ပါး၊
 [ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗ ပဉ္စက၊ ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗ ဆက္ကကို ညွှန်းသည်၊]
 ယော သော အညော စ၊ ယော သော အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗပုဂ္ဂိုလ်၊
 နဂေါ စ- နဂပုဂ္ဂိုလ်၊ အစ္စန္တော- အစ္စန္တကောသ၊ ဇဋ္ဌိလ- အဂ္ဂိကဇဋ္ဌိလ၊
 သာကိယော-သာကိဝင်အမျိုး၊ မဂဓေသု-တို့၌၊ ပဉ္စ အာဗာဓာ-တို့၊

ဧကော- တစ်ယောက်သော ပဉ္စအာဗာဓေဋ္ဌ ယောက်ျား၊ ရာဇာ စ-
 ဗိမ္ဗိသာရမင်း၊ အင်္ဂုလိ- အင်္ဂုလိမာလ၊ မာဂဇော စ- မာဂဇမင်းသည်
 လည်း၊ အနုညာသိ-ပြီ၊ ကာရာ-ကာရဘောဒကဇောရ၊ ပေ၊ ဥပါလိ၊
 [ထင်ရှားပြီ၊] အဟိ- အဟိဝါတရောဂ၊ သဒ္ဓံ ကုလံ- သဒ္ဓါပသန္နကုလ၊
 ကဏုကော စ- ကဏုကသာမဏော၊ အာဟုန္တရိကမေဝ စ- အရပ်
 မျက်နှာ ကျဉ်းမြောင်းခြင်း။

ဝတ္ထုမိ-ကပိလဝတ္ထုနေပြည်တော်၌၊ ဒါရကော-ရာဟုလာမင်းသား၊
 သိက္ခာ-သာမဏေရသိက္ခာ၊ ဝိဟရန္တိ စ- အဂါရဝဖြစ်၍ နေကုန်၏၊
 ကိံ န ခေါ- အဘယ်သို့ ဒဏ်ပေးရအံ့နည်း?၊ သဗ္ဗံ- အလုံးစုံသော
 သံဃာရာမအာဝရဏ၊ မုခံ- မုခဒ္ဓါရိကအာဝရဏ၊ ဥပဇ္ဈာယေ-တို့ကို၊
 (အနာပုစ္ဆာ အာဝရဏံ ကရောန္တိ၊) [ဤနေရာ၌ ရှေးနိဿယဝယ်
 ပါဠိပျက်၊ အနက်ပျက်နေ၏၊] အပလာဠန - ဖျားယောင်းခြင်း၊
 ကဏုကော-ဘိက္ခုနီဒူသကကဏုက၊ ပေ၊ ထေယျ-ထေယျ၊ ပက္ကန္တော-
 တိတ္ထိယပက္ကန္တ၊ အဟိ စ-နဂါး၊ မာတရီ-အမိသတ်သူ၊ ပေ၊ ဘိက္ခုနီ-
 ဘိက္ခုနီဒူသက၊ ဘောဒါ- သံဃဘောဒက၊ ရဟိရေန စ-ရဟိရုပ္ပာဒက၊
 ဗျဉ္ဇနံ-ဥဘတောဗျဉ္ဇနက။

အနုပဇ္ဈာယ- ဥပဇ္ဈာယ် မရှိဘဲ ရဟန်းခံခြင်း၊ သံဃေန- သံဃာ
 ကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြုခြင်း၊ ဂဏ၊ ပဏ္ဍက၊ [သံဃေနနှင့် တူပြီ၊] အပတ္တကော-
 သပိတ် မရှိသူ၊ အစိဝရံ- သူ၊ တဒုဘယံ- ထို သပိတ်၊ သင်္ကန်း
 နှစ်ပါးစုံ မရှိသူ၊ ယာစိကေနပိ- ငှားအပ်သော သပိတ်စသည်ဖြင့်လည်း၊
 ယေ- ယင်း ဝတ္ထုတို့သည်၊ တယော- တို့တည်း၊ [ယာစိတကပတ္တ၊
 ယာစိတကစိဝရ၊ ယာစိတကပတ္တစိဝရ ဟု သုံးဝတ္ထု ရှိသည် -
 ဟူလို။]

ဟတ္တာ- လက်ပြတ်သူ၊ ပေ၊ ကဏ္ဍာ- နားရွက်ပြတ်သူ၊ နာသာ-
 နာခေါင်း ပြတ်သူ၊ တဒုဘယံ - ထို နှစ်ပါးစုံ ပြတ်သူ၊ အင်္ဂုလိ -

လက်ချောင်း ခြေချောင်း ပြတ်သူ၊ အဋ္ဌ- လက်မ၊ ခြေမ ပြတ်သူ၊
 ကဏ္ဍရံ- အကြော ပြတ်သူ၊ ဖဏံ- ဖဏဟတ္ထက၊ ခုဇ္ဇေ ပေ၊
 ဂလဂဏ္ဍီ၊ [သိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ဆိုပါ။] လက္ခဏာ စေဝ- လက္ခဏာဟတ၊
 ကသာ- ကသာဟတ၊ လိခိတ- လိခိတက ပေ၊ ပါပ- ပါပရောဂီ၊
 ပရိသဒ္ဓသိ စ၊ ပေ၊ သဉ္စိန္တုဏ္ဍရိယာပထံ။ [သိက္ခာပုဒ်အတိုင်း
 ဆိုပါ။]

ဇရာ-ဇရာဒုဗ္ဗလ၊ အန္ဓ-ကန်းသူ၊ မူဂ-အသူ၊ ဗမိရံ-နားပင်းသူ၊
 တဟိ- ထို ဝါရဉ္ဇ၊ ယံ အန္ဓမူဂဉ္ဇ- ကန်းလည်း ကန်း၊ အလည်း
 အသူကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ယံ အန္ဓမူဂဗမိရဉ္ဇ- ကိုလည်းကောင်း၊
 ဝုတ္တံ- ပြီ၊ အလဇ္ဇိနဉ္ဇ- တို့ကိုလည်း၊ နိဿယံ- နိဿရည်းပေးခြင်း၊
 ဝတ္ထဗ္ဗဉ္ဇ- မှီ၍လည်း မနေအပ်၊ [သိက္ခာပုဒ်၌ “န” သဒ္ဓါ ပါ၏။]
 တထာ - ပါး၊ အဒ္ဓါနံ - ခရီးသွားသော ရဟန်း၊ ယာစမာနေန -
 ဂိလာနက တောင်းပန်အပ်သူ၊ [“ယာစိယမာနေန အနိဿိတေန”
 စသော ဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်။] လက္ခဏာ - ဖာသုဝိဟာရကို မှတ်
 သားခြင်း၊ [အာရညိကေန ပေ၊ ဖာသုဝိဟာရံ သလ္လက္ခန္ဓေန ကို
 ညွှန်းသည်။]

အာဂစ္ဆတု- အာနန္ဒာ လာလော့၊ ဝိဝဒန္တိ- ရဟန်းလောင်းနှစ်ပါး
 ငြင်းခုံကြ၏၊ [ရှေးနိဿယ၌ “ယာစမာနေန ပေက္ခနာ၊ အာဂစ္ဆန္တိ
 ဝိဝဒန္တိ” ဟု ပါ၍ရှိ၍ အနက်တစ်မျိုး ပေး၏။] ဧကုပဇ္ဈာယေန-ဥပဇ္ဈာယ်
 တစ်ပါးတည်းဖြင့် ရဟန်းပြုခြင်း၊ ကဿပေါ-အရှင်ကုမာရကဿပ။

ပဉ္စဟိ အာဗာဓေဟိ စ၊ အာပိဋ္ဌိတာ- နှိပ်စက်အပ်ကုန်သော၊
 ဥပသမ္ပန္နာ ဒိဿန္တိ၊ အနနသိဋ္ဌာ၊ ဝိတ္ထေန္တိ- မလျှောက်ဝံ့အောင်
 ကြောက်ရွံ့ကုန်၏၊ [အကျယ်၌ “ဝိတ္တာယန္တိ” ဟု ရှိခဲ့၏။] တတ္ထေဝ
 သံဃေပိ စ- ထို သံဃာ့ (အလယ်)၌လည်း၊ အနုသာသနာ- ခြင်း၊
 အထော - ပါး၊ ဗာလာ - တို့သည်လည်းကောင်း၊ အသမ္ပတာ -

တို့သည်လည်းကောင်း၊ (အနုသာသန္တိ)၊ ဧကတော- ရဟန်းလောင်း
 နှင့် တစ်ပေါင်းတည်း လာခြင်း၊ ဥလ္လမ္ပတု - ပါ၊ ဥပသမ္ပဒါ -
 ဥပသမ္ပဒါကမ္မဝါစာ၊ နိဿယော- နိဿယအာစိက္ခန၊ ဧကကော-
 ရဟန်းဖြစ်ပြီး၍ တစ်ပါးတည်း သွားသောရဟန်း၊ တယော- ဥက္ခိတ္တက
 သုံးယောက်တို့၊ ဣတိ- တသုဒ္ဒါနံ စကားရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ဣမမ္ပိ ခန္ဓကော - ဌ၊ ဝတ္ထုနိ - တို့သည်၊ ဧကသတဉ္စ -
 တစ်ရာသည်လည်းကောင်း၊ ဒွါသတ္တတိ - ခုနစ်ဆယ့်နှစ်ဝတ္ထုသည်
 လည်းကောင်းတည်း။ [“၁၇၂”ဝတ္ထု ရှိသည်၊- ဟူလို။]

မဟာခန္ဓကော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

၂-ဥပေါသထက္ခန္ဓက

အမှာ။ ။ မဟာခန္ဓကဝယ် အနက်ပေးအပ်ပြီးသော ပုဒ်၊ ရှေးရှေး၌ အနက်ပေးအပ်ပြီးသော ပုဒ်၊ လွယ်ကူသော ပုဒ်တို့ကို ချန်လှပ်၍ ထူးရာ၌သာ အနက်ပေးပါမည်။

၆၈-သန္နိပါတာနုဇာနနာ

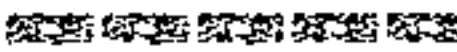
၁၃၂။ [ယေန သမယေန၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ ဘိက္ခုနံ-တို့အား၊ ဥပေါသထကမ္မံ- ဥပုသ်ကံသည်၊ ဝါ- ကို၊ အနနညာတံ- ခွင့်ပြုတော်မမူ အပ်သေးသည်၊ ဟောတိ၊ [အနိယမဝါကျ ထည့်သည်၊] တေန ခေါ် ပန သမယေန-၌၊ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ၊ ရာဇဂဟေ- ၌၊ ဝါ- ၏ အနီးဖြစ်သော၊ ဂိဇ္ဈကုဋေ-ဂိဇ္ဈကုဋံ မည်သော၊ ပဗ္ဗတေ-တောင်၌၊ ဝိဟရတိ၊ တေန သမယေန- ၌၊ အညတိတ္ထိယာ- သာသနာတော်၏အယူမှ တစ်ပါးသော အယူရှိကုန်သော၊ ပရိဗ္ဗာဇကော- ပရိဗိုဇ်တို့သည်၊ စာတုဒ္ဓသေ- တစ်ဆယ့်လေးရက်မြောက်နေ့၌ လည်းကောင်း၊ ပန္နရသေ- တစ်ဆယ့်ငါးရက်မြောက်နေ့၌လည်းကောင်း၊ ပက္ခဿ- လဆန်းပက္ခ၊ လဆုတ်ပက္ခ၏၊ အဋ္ဌမိယာ စ- ရှစ်ရက်မြောက်နေ့၌ လည်းကောင်း၊ သန္နိပတိတွာ- အတူတကွ ကျရောက်၍၊ (စည်းဝေး၍) ဓမ္မံ၊ ဘာသန္တိ- ပြောဟောကြကုန်၏၊ [အညတိတ္ထိယာ၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ ရှေး နိဿယ၌ “သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကုန်သော” ဟု ပေး၏။]

တေ- ထို ပရိဗိုဇ်တို့သို့၊ မနုဿာ၊ ဓမ္မဿဝနာယ- တရားနာခြင်းငှာ၊ ဥပသကံမန္တိ- ချည်းကပ်ကြကုန်၏၊ တေ- ထို လူတို့သည်၊ အညတိတ္ထိယေသု၊ ပရိဗ္ဗာဇကေသု- တို့၌၊ ပေမံ- ချစ်ခြင်းကို၊ လဘန္တိ- ရကြကုန်၏၊ ပသာဒံ- ကြည်ညိုခြင်းကို၊ ပေ၊ အညတိတ္ထိယာ၊ ပေ၊ ပက္ခံ- အသင်းအပင်းကို၊ လဘန္တိ၊ ပေ၊ ရညော- ၏၊ ဝါ- သည်၊ [မဟာခန္ဓက၊ ပုဒ်စဉ် ၅၅-၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

ရဟောဂတဿ-ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ ရောက်သည်ဖြစ်၍၊ ပဋိသန္ဓိနုဿ-တစ်ယောက် တည်း ကိန်းအောင်းစဉ်၊ ပေ၊ ဥဒပါဒိ (ကိ?)၊ “ဧတရဟိ-ယခုအခါ၌၊ ပေ၊ လဘန္တိ၊ အယျာပိ-အရှင်တို့သည်လည်း၊ ပေ၊ ယန္တုန သန္နိပတေယျ-အကယ်၍ စည်းဝေးပါကုန်မူကား ကောင်းလေစွ၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ၊ ဘန္တေ- မြတ်စွာဘုရား၊ သာဓု - တောင်းပန်ပါ၏၊ အယျာပိ၊ ပေ၊ သန္နိပတေယျ - စည်းဝေး ကုန်ရာပါ၏၊ (စည်းဝေးသင့်ပါကုန်၏၊) တစ်နည်း၊ အယျာပိ၊ ပေ၊ သန္နိပတေယျ- ကြပါမူ၊ သာဓု- ကောင်းရာပါ၏၊” ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ပေ၊ “သန္နိပတိတုံ အနုဇာနုမိ” ဣတိ- ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ဘိက္ခု-တို့သည်၊ “ဘဂဝတာ- မြတ်စွာဘုရားက၊ ပေ၊ သန္နိပတိတုံ- တာ၊ အနုညာတာ-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီ” ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ပေ၊ သန္နိပတိတွာ၊ တုဏှိ-ဆိတ်ဆိတ်၊ နိသီဒန္တိ-ထိုင်နေကြကုန်၏၊ တေ-ထို ရဟန်းတို့သို့၊ ပေ၊ ဥပသကံမန္တိ၊ ပေ၊ နိသီဒိဿန္တိ နာမ- ထိုင်နေကြရသနည်း?၊ (ထိုင်နေကြပါလိမ့်၊) မူဂသူကရာ သေယျာထာပိ-ဝဖြိုးသည့်အတွက် အသံမျှ မထွက်သည့် အ- သော ဝက်ကြီးတို့ကဲ့သို့ပါတကား၊ သန္နိပတိတေဟိ- စည်းဝေးသူတို့ မည်သည်၊ ဓမ္မော- ကို၊ ဘာသိတဗ္ဗော နန နာမ- ပြောဟောထိုက်သည် မဟုတ်ပါလော?၊ ဣတိ (ဥဇ္ဈာယန္တိ) ပေ။

မြေ-ပါတီမောက်ကျွေးသာနုဇာနုနာ

၁၃၃။ အထ ခေါ်- ၌၊ ဘဂဝတော- ၏၊ (စေတသော ပရိဝိတက္ကော၌ စပ်၊) ဝါ- သည်၊ ရဟောဂတဿ- ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ ရောက်တော်မူသည်ဖြစ်၍၊ ပဋိသန္ဓိနုဿ- အာရုံများစွာ၊ စိတ်ကိုခွာ၍၊ သင့်ရာကောင်းမြတ်၊ တစ်ခုတည်း သော အာရုံ၌ ငြိကပ်တော်မူစဉ်၊ ဝါ- တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းတော်မူစဉ်၊ ဧဝံ- သို့၊ စေတသော- ၏၊ ပရိဝိတက္ကော- အကြံတော်သည်၊ ဥဒပါဒိ (ကိ?)၊ “အဟံ- သည်၊ (ယန္တုန အနုဇာနုယျံ၌ စပ်၊) မယာ- သည်၊ ဘိက္ခုနံ- တို့အား၊ ယာနိ သိက္ခာပဒါနိ- အကြင် သိက္ခာပုဒ်တို့ကို၊ ပညတ္တာနိ- ပညတ်တော် မူအပ်ကုန်ပြီ၊ တာနိ- ထို သိက္ခာပုဒ်တို့ကို၊ နေသံ- ထို ရဟန်းတို့အား၊ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသံ - ရွတ်ပြအပ်သော ပါတိမောက်ကို၊ ဝါ - ပါတိမောက်ကို

ရွတ်ပြခြင်းကို၊ ယန္တုန အနုဇာနေယျံ- စွ၊ သော- ထို ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသည်၊
 နေသံ- တို့၏၊ ဥပေါသထကမ္မံ ဘဝိဿတိ၊ ဣတိ- ဤသို့ အကြံတော်ဖြစ်ပြီ၊
 ပေ၊ သာယနသမယံ- ညနေချမ်း အခါ၌၊ ပဋိသလ္လာနာ-တစ်ပါးတည်း ကိန်း
 အောင်းတော်မူရာမှ၊ ဝုဋ္ဌိတော-ထတော်မူပြီးသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပေ၊ ပါတိမောက္ခု-
 ကို၊ ဥဒ္ဓိသိတံ- ရွတ်ပြခြင်းငှာ၊ ပေ၊ [၁၃၄။ “သုဏာတု” မှစ၍ “အာဝိကတာ
 ဟိဿ ဖာသု ဟောတိ” တိုင်အောင် ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ပါတိမောက်
 ဘာသာဋီကာအတိုင်း ပေးပါ။]

၁၃၅။ ပါတိမောက္ခန္တိ- ပါတိမောက္ခံ ဟူသည်ကား၊ ဧတံ- ဤသီလသည်၊
 ကုသလာနံ- ကုသိုလ် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ- တို့၏၊ အာဒိ- အစတည်း၊
 ဧတံ- သည်၊ (ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ)၊ မုခံ- ဝင်ကြောင်းခံတွင်းတည်း၊ တစ်နည်း၊
 မုခံ- ဝင်ကြောင်း တံခါးပေါက်တည်း၊ ဧတံ (ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ)၊ ပမုခံ-
 အကြီးအမှူးကြီးတည်း၊ တေန- ထို့ကြောင့်၊ ‘ပါတိမောက္ခန္တိ- ပါတိမောက္ခံ
 ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ- ဆိုအပ်၏၊ “အာယသ္မန္တော” တိ ဧတံ- အာယသ္မန္တော ဟူသော
 ဤ သဒ္ဓါသည်၊ ပိယဝစနံ - ချစ်အပ်သူကို ပြောကြောင်း သဒ္ဓါတည်း၊
 (အာယသ္မန္တောတိ) ဧတံ- သည်၊ ဂရဝစနံ- အလေးပြုထိုက်သူကို ပြောကြောင်း
 သဒ္ဓါတည်း၊ အာယသ္မန္တောတိ ဧတံ- သည်၊ သဂါရဝသပ္ပတိဿာမိဝစနံ-
 ရိုသေခြင်းနှင့် တကွဖြစ်၊ မှီခိုအားထားခြင်းနှင့်လည်း တကွဖြစ်သော လေးစား
 လောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အထက်၌ဖြစ်သော သဒ္ဓါတည်း။ [ဤပုဒ်၏ အဖွင့်ကို
 ကင်္ခါဘာသာဋီကာ၊ နိဒါနုဒ္ဒေသ၌ ပြထားပြီ။]

ဥဒ္ဓိသိဿာမိတိ- ဥဒ္ဓိသိဿာမိ ဟူသည်ကား၊ အာစိက္ခိဿာမိ- ပြောပြ
 ပါအံ၊ ဒေသေဿာမိ- ဟောပြပါအံ၊ ပညပေဿာမိ- ပညတ်ပါအံ၊ တစ်နည်း၊
 ပညာပေဿာမိ- အပြားအားဖြင့် သိစေပါအံ၊ [ဤအလို “ပ + ဉာဓာတ် +
 ဏာပေ ပစ္စည်းတည်း၊] ပဋ္ဌပေဿာမိ- အပြားအားဖြင့် (မရောယှက်အောင်)
 ထားပါအံ၊ ဝိဝရိဿာမိ- ဖွင့်ပြပါအံ၊ ဝိဘဇိဿာမိ- ဝေဖန်ပါအံ၊ ဥတ္တာနိ-
 ပေါ်လွင် ထင်ရှားအောင်၊ ကရိဿာမိ- ပြုပါအံ၊ ပကာသေဿာမိ- ထင်ရှား
 စေပါအံ၊ (ထင်ရှား ပြပါအံ၊) ပါတိမောက္ခံ- ပါတိမောက္ခံကို၊ တန္တိ- တံဟူ၍၊
 ဝုစ္စတိ၊ [“တံ”ဖြင့် “ပါတိမောက္ခံ” ကို စွဲပါဟု မိန့်တော်မူလိုသည်၊] သဗ္ဗေဝ
 သန္တာတိ-ကား၊ တဿာ ပရိသာယ- ထိုရဟန်းပရိသတ်၌၊ ယာဝတိကာ-
 အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော၊ ထေရာ စ- ဆယ်ဝါရပြီ၊ ထေရ်တို့သည်
 လည်းကောင်း၊ နဝါ စ- ငါးဝါ မကြွယ်၊ သီတင်းငယ်တို့သည်လည်းကောင်း၊

မဇ္ဈိမာ စ-ငါးဝါပြည့်မြောက်၊ ဆယ်ဝါ အောက်ငယ် အလယ်အလတ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ (သန္တိ၊ တာဝတိကာ-ထိုမျှ အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော၊) တေ- ဤထေရ်၊နဝ၊မဇ္ဈိမတို့ကို၊ “သဗ္ဗေဝ သန္တာ”တိ-သဗ္ဗေဝ သန္တာတို့ဟူ၍၊ ဝုစ္ဆန္တိ။

သာဓုကံ သုဏောမာတိ - ကား၊ အတ္တိ-အစီးအပွား ရှိသည်ကို၊ ဝါ - အကျိုးရှိသည်ကို၊ ကတွာ- ၍၊ မနသိ- ဌ၊ ကတွာ- ၍၊ သဗ္ဗစေတသာ - အလုံးစုံသော စိတ်ဖြင့်၊ သမန္နာဟရာမ (သံ+အနု+အာဟရာမ)- ကောင်းစွာ ဆောင်ကြပါကုန်စို့၊ မနသိကရောမာတိ- ကား၊ ဧကဂ္ဂစိတ္တာ- တစ်ခုတည်းသော အာရုံရှိသော စိတ်ရှိကုန်သည်၊ အဝိက္ခိတ္တစိတ္တာ-ထိုထို အာရုံ၌ အထူးထူး အပြားပြား ပစ်လွတ်အပ်သောစိတ် မရှိကုန်သည်၊ ဝါ- ပြန့်လွင့်သောစိတ် မရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ နိသာမေမ- စူးစူးစိုက်စိုက် နာယုလိုက်ကြပါကုန်စို့၊ ယဿ သိယာ အာပတ္တိတိ- ကား၊ ထေရဿ ဝါ-ဆယ်ဝါရပြီ၊ ထေရ်၏သော် လည်းကောင်း၊ ပေ၊ မဇ္ဈိမဿ ဝါ-၏သော်လည်းကောင်း၊ ပဉ္စန္ဒ-ငါးပုံကုန်သော၊ အာပတ္တိက္ခန္ဓာနံ-အာပတ်အစုတို့တွင်၊ အညတရာ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါး သော၊ ဝါ-တစ်မျိုးမျိုးသော၊ အာပတ္တိ-အာပတ်သည်လည်းကောင်း၊ သတ္တန္တံ၊ အာပတ္တိက္ခန္ဓာနံ-တို့တွင်၊ အညတရာ၊ အာပတ္တိ ဝါ-သည်လည်းကောင်း၊ (သိယာ- ရှိရာ၏၊) သော အာဝိကရေယျာတိ- ကား၊ သော- ထို ရဟန်းသည်၊ ဒေသေယျ-ဒေသနာ ပြောရာ၏၊ ပေ၊ သံဃမဇ္ဈေ ဝါ-သံဃာ့အလယ်၌သော်လည်း ကောင်း၊ ဂဏမဇ္ဈေ ဝါ-ဂိုဏ်း၏ အလယ်၌သော်လည်းကောင်း၊ ဧကပုဂ္ဂလေ ဝါ-တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်၌သော်လည်းကောင်း၊ (ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါး၏ အထံ၌သော် လည်းကောင်း၊) ပကာသေယျ-ရာ၏၊ အသန္တိ နာမ-အသန္တိမည်သော၊ (ထင်ရှား မရှိသည် မည်သော၊) အာပတ္တိ-အာပတ်ဟူသည်၊ အနဇ္ဈာပန္နာ ဝါ-မသင့်ရောက် အပ်သေးသော အာပတ်သည်လည်းကောင်း၊ အာပဇ္ဇိတွာ-သင့်ရောက်ပြီး၍၊ ဝုဠိတာ ဝါ-(ဒေသနာကံ၊ ဝုဠာနကံဖြင့်) ထမြောက်ပြီးသော အာပတ်သည် လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ တုဏှိ ဘဝတဗ္ဗန္တိ-ကား၊ အဓိဝါသေတဗ္ဗံ-မိမိ အထက်၌ ဝင်သက် တည်နေစေရာ၏၊ (လက်ခံရာ၏၊) န ဗျာဟရိတဗ္ဗံ- စကား မပြောရာ၊ ပရိသုဒ္ဓါတိ ဝေဒိဿာမိတိ- ကား၊ (ပဝိသုဒ္ဓါတိ- အာပတ်မှ စင်ကြယ်သူတို့ဟူ၍၊) ဇာနိဿာမိ-သိနိုင်ပါလိမ့်မည်၊ ဓာရေဿာမိ-မှတ်ရပါ လိမ့်မည်၊ ယထာ ပေ၊ ဟောတိတိ-ကား၊ ဧကေန-တစ်ယောက်က၊ ဧကော-

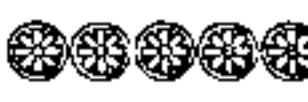
သည်။ ဝါ-ကို၊ ပုဋ္ဌော-မေးအပ်သည်။ (သမာနော)၊ ဗျာကရေယျ ယထာ-
 ဧကန် ဖြေဆိုရာသကဲ့သို့၊ ဧဝံဧဝ-ဤအတူသာလျှင်၊ တဿာ ပရိညာယ-
 ထို ရဟန်းပရိသတ်၌၊ “မံ-ငါ့ကို၊ ပုစ္ဆတိ-မေးနေ၏။” ဣတိ-သို့၊ ဇာနိတဗ္ဗ-
 သိရာ၏။ (သိရမည်။) ဘိက္ခုပရိသာ-ရဟန်းပရိသတ်ကို၊ ဧဝရူပါ နာမ-ဤသို့
 သဘောရှိသည်မည်သော၊ (ဤသို့ လူကြီးလူကောင်း သဘောရှိသည် မည်သော၊)
 ပရိသာ-ဟူ၍၊ ဝုစ္ဆတိ၊ ယာဝတတိယံ အနုဿာဝိတံ ဟောတိတိ-ကား၊ သင်္ကမ္ပိ-
 တစ်ကြိမ်လည်း၊ အနုဿာဝိတံ- အဖန်ဖန် ကြားသိစေအပ်သည်၊ ဟောတိ၊
 ၉ ဒုတိယမ္ပိ- နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း၊ ပေ၊ သရမာနောတိ- ကား၊ ဇာနမာနော-
 သိပါလျက်၊ သဉ္ဇာနမာနော- ကောင်းစွာ သိပါလျက်၊ (နာဝိကရေယျ၌ စပ်။)
 သန္တိ နာမ- သော၊ အာပတ္တိ- ဟူသည်၊ အဇ္ဈာပန္နာ ဝါ- သင့်ရောက်အပ်ဆဲ
 ဖြစ်သော အာပတ်သည်လည်းကောင်း၊ အာပဇ္ဇိတွာ - ၍၊ အဝုဋ္ဌိတာ ဝါ -
 (ဒေသနာကံ၊ ဝုဋ္ဌာနကံဖြင့်) မထမြောက်သေးသော အာပတ်သည်လည်းကောင်း၊
 ဟောတိ၊ နာဝိကရေယျာတိ-ကား၊ န ဒေသေယျ-ဒေသနာ မပြောအံ့၊ ပေ။

သမ္ပဇာနမုသာဝါဒဿ ဟောတိတိ-ကား၊ သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေ-သမ္ပဇာန
 မုသာဝါဒကြောင့်၊ ကိ- အဘယ် အာပတ်သည်၊ ဟောတိ- နည်း?၊ ဒုက္ကဋ္ဌ
 ဟောတိ၊ အန္တရာယိကော ပေ၊ ဘဂဝတာတိ- ကား၊ ကိဿ- အဘယ်၏၊
 အန္တရာယိကော- အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်သနည်း?၊ ပဌမဿ ဈာနဿ- ပဌမ
 ဈာန်ကို၊ အဓိဂမာယ- ရခြင်း၏၊ အန္တရာယိကော- ၏၊ ပေ၊ ဈာနာနံ-ဈာန်
 ဖြစ်ကုန်သော၊ ပေ၊ နေက္ခမ္မာနံ-ကာမဂုဏ်မှ ထွက်မြောက်ကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော၊
 နိဿရဏာနံ- ဝဋ်မှ ထွက်မြောက်ကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ပဝိဝေကာနံ -
 ကိလေသာတို့မှ ကင်းဆိတ်ကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ကုသလာနံ၊ ဓမ္မာနံ -
 တို့ကို၊ အဓိဂမာယ-၏၊ အန္တရာယိကော-၏။

တသ္မာတိ-ကား၊ တံ ကာရဏာ-ထိုအကြောင်းကြောင့်၊ (ပဌမဈာန်စသည်ကို
 ရခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော ထို အကြောင်းကြောင့်၊)
 သရမာနောတိ-ကား၊ ဇာနမာနော-သိသော၊ သဉ္ဇာနမာနော-ကောင်းစွာ
 သိသော၊ ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခနာတိ-ကား၊ ဝုဋ္ဌာတုကာမေန-(အာပတ်မှ)ထမြောက်ခြင်း
 ဟု အလိုရှိသော၊ ဝိသုဇ္ဈိတုကာမေန-စင်ကြယ်ခြင်းဟု အလိုရှိသော၊ (ဘိက္ခုနာ၌
 စပ်။) ပေ၊ အာဝိကတာ ပေ၊ ဟောတိတိ-ကား၊ ကိဿ-အဘယ်၏၊ ဖာသု-
 ချမ်းသာကြောင်းသည်၊ ဟောတိ-နည်း?၊ ပေ၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏၊ ပေ။

၁၃၆။ ဒေဝသိကံ- နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း၊ ပါတိမောက္ခံ၊ ဥဒ္ဓိသန္တိ - ရွတ်ပြ
 ကြကုန်၏။ ပေ၊ န ဥဒ္ဓိသိတဗ္ဗံ-မရွတ်ပြထိုက်၊ ပေ၊ ဥပေါသထေ-ဥပုသ်နေ့၌၊
 ပေ၊ ပက္ခဿ- တစ်ပက္ခ၌၊ (တစ်ပက္ခလျှင်၊) တိက္ခတ္တံ- သုံးကြိမ်၊ စာတုဒ္ဓသေ-
 တစ်ဆယ့်လေးရက်မြောက် နေ့၌လည်းကောင်း၊ ပန္နရသေ- ၌လည်းကောင်း၊
 ပက္ခဿ- လဆန်းပက္ခ၊ လဆုတ်ပက္ခ၏၊ အဋ္ဌမိယာ စ- ရှစ်ရက်မြောက်နေ့၌
 လည်းကောင်း၊ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသန္တိ၊ [ကွတ္တံ၊ ပစ္စည်းနှင့် ယှဉ်ရာဝယ် သတ္တမိ
 အနက်၌ ဆဋ္ဌိဝိဘတ် သက်ရပုံကို ရူပသိဒ္ဓိ “ဆဋ္ဌိ စ” သုတ်၌ ကြည့်ပါ။]
 ပေ၊ ပက္ခဿ- ၌၊ သကိံ- တစ်ကြိမ်၊ စာတုဒ္ဓသေ ဝါ- ၌သော်လည်းကောင်း၊
 ပန္နရသေ ဝါ- ၌သော်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဥဒ္ဓိသိတုံ။ [ရက်မစုံ လက္ခယံကို
 ရည်ရွယ်တော်မူ၍ “စာတုဒ္ဓသေ ဝါ”ဟု မိန့်တော်မူသည်။]

☞ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခု၊ ယထာ ပရိသာယ- အကြင် အကြင် (မိမိ) ပရိသတ်၌၊
 သကာယ သကာယ- မိမိဥစ္စာ မိမိဥစ္စာ ဖြစ်သော၊ ပရိသာယ- ၌၊ [“ယထာ
 ပရိသာယ” ကို ထပ်ဖွင့်သည်။] ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသန္တိ၊ ပေ၊ သမဂ္ဂါနံ -
 ညီညွတ်သော ရဟန်းတို့အား၊ ဥပေါသထကမ္မံ အနုဇာနာမိ၊ ဣတိ- ဤသို့
 မိန့်တော်မူပြီ၊ ပေ၊ “သမဂ္ဂါနံ ဥပေါသထကမ္မံ (အနုဇာနာမိ)၊” ဣတိ- သို့၊
 ဘဂဝတာ-သည်၊ ပညတ္တံ၊ ကိတ္တာဝတာ-အဘယ်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသောအရပ်
 ဖြင့်၊ သာမဂ္ဂိ-ညီညွတ်သူတို့၏ အဖြစ်သည်၊ ဝါ-ညီညွတ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ
 န ခေါ- ဖြစ်ပါလိမ့်မည်နည်း?၊ ယာဝတာ-အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော
 အရပ်ဖြင့်၊ ဧကာဝါသော- တစ်ခုတည်းသော အာဝါသသည်၊ (ကျောင်းတိုက်
 သည်၊) အတ္ထိ၊ တာဝတာ- ထိုမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အရပ်ဖြင့်၊) သာမဂ္ဂိ-
 သည်၊ ဟောတိ န ခေါ- ဖြစ်လေသလော?၊ ဥဒါဟု- သို့မဟုတ်၊ သဗ္ဗာ-
 အလုံးစုံသော၊ ပထဝီ- မြေသည်၊ (တစ်မြေပြင် လုံးသည်၊) သာမဂ္ဂိ၊ ဟောတိ
 န ခေါ- လော?၊) ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ၊ ယာဝတာ- ဖြင့်၊
 ဧကာဝါသော (အတ္ထိ)၊ ဧတ္တာဝတာ- ဤမျှ အတိုင်း အရှည်ရှိသော အရပ်ဖြင့်၊
 သာမဂ္ဂိ (ဟောတိ)၊ ဣတိ- သို့၊ အနုဇာနာမိ၊ ဣတိ-ပြီ။

၇၀-မဟာကပ္ပိနဝတ္ထု

၁၃၇။ အာယသ္မာ မဟာကပ္ပိနော- အရှင်မဟာကပ္ပိနသည်။ ရာဇဂဟေ-
 ဌ်၊ မဒ္ဒကုစ္ဆိမိ-မဒ္ဒကုစ္ဆိ မည်သော၊ မိဂဒါယေ- မိဂဒါဝုန်တော၌၊ ဝိဟရတိ၊
 ပေ၊ ဥဒပါဒိ (ကိ?)။ “အဟံ-သည်၊ ဥပေါသထံ-သို့၊ (ဥပုသ်ပြုရာ အရပ်သို့)၊
 ဂစ္ဆေယျံ ဝါ- သွားရာအုံလော၊ (သွားရ ကောင်းမလား၊) န ဝါ ဂစ္ဆေယျံ -
 မသွားရာအုံလော၊ (မသွားရ ကောင်းမလား၊) အဟံ - သည်၊ သံဃကမ္ပံ-
 သံဃာ့ကံသို့၊ (သံဃာ့ကံ ပြုရာ အရပ်သို့)၊ ဂစ္ဆေယျံ ဝါ ပေ၊ အထ ခေါ-
 စင်စစ်ကား၊ အဟံ၊ ပရမာယ- လွန်မြတ်သော၊ ဝိသုဒ္ဓိယာ-စင်ကြယ်ခြင်းဖြင့်၊
 ဝိသုဒ္ဓေါ-စင်ကြယ်၏။” ဣတိ-ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပြီ၊ အထ ပေ၊ သမ္ပုဓေ-
 (မျက်မှောက်တော်၌)၊ ပါတုရဟောသိ၊ [မဟာခန္ဓက ပုဒ်စဉ် စ-၌ ရေးခဲ့ပြီ၊]
 ပေ၊ ကပ္ပိန-န၊ တေ-၏၊ ဝါ-သည်၊ ပေ၊ ဂစ္ဆေယျံ ဝါဟံ ပေ၊ ဝိသုဒ္ဓိယာတိ-
 ဟူ၍၊ ဥဒပါဒိ နန-ဖြစ်သည် မဟုတ်လော?၊ ဣတိ (အဝေါစ)၊ ဘန္ဓေ-
 ရား၊ ဧဝံ-မှန်ပါ၊ (ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ)၊ ဗြာဟ္မဏာ-မကောင်းမှုကို မျှောပြီး
 ကုန်သော၊ တုမေ-တို့သည်၊ (သင်တို့လို ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်)၊ ဥပေါသထံ-ကို၊ စေ
 န သက္ကရိဿထ-အကယ်၍ ကောင်းစွာ မပြုကုန်အံ့၊ (စေ) န ဂရကရိဿထ-
 အကယ်၍ အလေးအမြတ် မပြုကုန်အံ့၊ (စေ) န မာနေဿထ-အကယ်၍
 မမြတ်နိုးကုန်အံ့၊ (စေ) န ပူဇေဿထ-အကယ်၍ မပူဇော်ကုန်အံ့၊ အထ-
 ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ ကော- အဘယ်သူသည်၊ [စရဟိကား နိပါတ်၊] ဥပေါသထံ-
 ကို၊ သက္ကရိဿတိ-ကောင်းစွာ ပြုလိမ့်မည်နည်း?၊ ပေ၊ ဗြာဟ္မဏာ-မကောင်းမှုကို
 မျှောပြီးသူ၊ တံ-သည်၊ ဥပေါသထံ- သို့၊ ဂစ္ဆ-သွားလော့၊ မာ နော အဂမာသိ-
 မသွားဘဲ မနေနှင့်၊ ပေ၊ ပါတုရဟောသိ။

၇၁-သီမာနုဇာနနာ

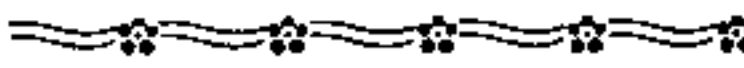
၁၃၈။ အထ ပေ၊ အဟောသိ (ကိ?)။ “ဘဂဝတာ-သည်၊ ပညတ္တံ-
 အပ်ပြီ၊ (ကိ?)၊ ယာဝတာ-အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အရပ်ဖြင့်၊ ဧကာ
 ဝါသော-တစ်ခုတည်းသော ကျောင်းတိုက်သည်၊ (ဟောတိ)”၊ ဧတ္တာဝတာ-ဤမျှ
 အတိုင်းအရှည်ရှိသော အရပ်ဖြင့်၊ သာမဂ္ဂိ(ဟောတိ)၊ ဣတိ-ဤသို့ ပညတ်အပ်ပြီ၊

“ကိတ္တာဝတာ- အဘယ်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အရပ်ဖြင့်၊ ဧကာဝါသော- သည်၊ ဟောတိ န ခေါ-ဖြစ်ပါလိမ့်မည်နည်း?” ဣတိ- ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ၊ သီမံ- သိမ်ကို၊ သမ္ပန္နိတုံ- သမုတ်ခြင်းငှာ၊ ပေ၊ ဧဝဉ္စ ပန- ဤသို့လျှင်၊ သမ္ပန္နိတဗ္ဗာ- သမုတ်ထိုက်၏၊ ပဌမံ- စွာ၊ နိမိတ္တာ- နိမိတ်တို့ကို၊ ပဗ္ဗတနိမိတ္တံ- တောင်နိမိတ်ကိုလည်းကောင်း၊ [ပါသာဏ- ကျောက်၊ ဝန- တော၊ ရုက္ခ- သစ်ပင်၊ မဂ္ဂ- လမ်း၊ ဝမ္ဗိက- တောင်ပို့၊ နဒီ- မြစ်၊] ဥဒကနိမိတ္တံ- ရေနိမိတ် ကိုလည်းကောင်း၊ ကိတ္တေတဗ္ဗာ- ကောင်းစွာ ပြောဆိုထိုက်ကုန်၏၊ (ကြားထိုက် ကုန်၏၊) နိမိတ္တေ - တို့ကို၊ ကိတ္တေတွာ - ပြောဆိုပြီးပြီ၊ ဗျတ္တေန ပေ၊ ဉာပေတဗ္ဗော (ကိ?)၊ သုဏာတု မေ ပေ၊ ဓာရယာမိတိ-ဟူ၍၊ (ဉာပေတဗ္ဗော)။

၁၃၉။ သုဏာတု ပေ၊ ယာဝတာ- အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အရပ်ဖြင့်၊ သမန္တာ-ပတ်ဝန်းကျင်၌၊ နိမိတ္တာ-နိမိတ်တို့ကို၊ ကိတ္တိတာ-ပြောဆို အပ်ပါကုန်ပြီ၊ (ကြားအပ်ပါကုန်ပြီ) သံဃဿ-၏၊ (ကမ္မံ-သီမာသမ္ပတိကံ သည်) ပေ၊ သံဃော- သည်၊ ဧတေဟိ နိမိတ္တေဟိ- တို့ဖြင့်၊ သမာနသံဝါသံ- တူသော ကံကြီး၊ ကံငယ်ဟူသော သံဝါသရီရာ ဖြစ်သော၊ ဧကုပေါသထံ- တူသော ဥပုသ်ရှိရာဖြစ်သော၊ သီမံ-ကို၊ သမ္ပန္နေယျ-သမုတ်ရာပါ၏၊ [သမုတ်သင့် ပါ၏၊ သမုတ်ချိန်တန်ပါပြီ-ဟူလို၊] (ကမ္မဝါစာ၌) ယဿာယသ္မတော- အား၊ ဧတေဟိ နိမိတ္တေဟိ- တို့ဖြင့်၊ သမာနသံဝါသာယ- သော၊ ဧကုပေါသထာယ- သော၊ သီမာယ-ကို၊ သမ္ပတိ-သမုတ်ခြင်းသည်၊ ခမတိ-နှစ်သက်၏၊ ပေ။

၁၄၀။ “ဘဂဝတာ- သည်၊ သီမာသမ္ပတိ- သိမ်သမုတ်ခြင်းကို၊ (သိမ် သမုတ်ခွင့်ကို) အနုညာတာ-အပ်ပြီ” ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ အတိမဟတိယော- အလွန် ကြီးကုန်သော၊ စတုယောဇနိကာပိ - လေးယူဇနာ ရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ပေ၊ ဆယောဇနိကာပိ၊ သီမာယော - တို့ကို၊ သမ္ပန္နန္တိ - သမုတ်ကုန်၏၊ ဘိက္ခု - တို့သည်၊ ဥပေါသထံ - သို့၊ (ဥပုသ်ပြုရာ အရပ် သို့) အာဂစ္ဆန္တာ- လာကုန်လတ်သော်၊ ပါတိမောက္ခေ- ကို၊ ဥဒ္ဒိဿမာနေပိ- ရွတ်ပြအပ်စဉ်လည်း၊ (ရွတ်ပြအပ်ဆဲ အခါ၌လည်း) အာဂစ္ဆန္တိ - ရောက်လာ ကုန်၏၊ ဥဒ္ဒိဋ္ဌမတ္တေပိ-ရွတ်ပြအပ်ပြီးကာမျှသော်လည်း၊ (ရွတ်ပြအပ်ပြီးကာမျှ ၌လည်း) ပေ၊ အန္တရာပိ - ခရီးအကြား၌လည်း၊ ပရိဝသန္တိ - နေကြရ ကုန်၏၊ ပေ၊ တိယောနဇပရမံ - သုံးယူဇနာအလွန် အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ သီမာ သမ္ပန္နိတုံ ပေ။

နဒီပါရသီမံ- နဒီပါရသိမ်ကို၊ (မြစ်ကို လွမ်းကျော်သော သိမ်ကို) [ရှေး
 နိဿယ၌ “**မြစ်တစ်ဖက်သို့ ကူးသော သိမ်ကို**” ဟု ပေး၏၊ ဤပုဒ်၏ အဖွင့်ကို
 ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊] ပေ၊ ဘိက္ခုပိ - တို့ကိုလည်း၊ ပေ၊ ဝုယုန္တိ -
 မျှောအပ်ကုန်၏၊ (မျှောပါသွားကုန်၏)၊ ပတ္တာပိ- တို့ကိုလည်း၊ ပေ၊ ယတ္ထ-
 အကြင်မြစ်၌၊ ဓုဝနာဝါ ဝါ- မြဲသော လှေသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဓုဝသေတု
 ဝါ- မြဲသော တံတားသည်သော်လည်းကောင်း၊ အဿ- ရှိရာ၏၊ ဧဝရူပံ-
 ဤသို့ သဘောရှိသော မြစ်ကို၊ နဒီပါရံ- ကို၊ သမ္မန္တိတုံ၊ ပေ။

၇၂-ဥပေါသထာဂါရကထာ

၁၄၁။ အနုပရိဝေဏိယံ-ပရိဝုဏ်တိုင်း ပရိဝုဏ်တိုင်း၌၊ အသင်္ကေတေန-
 ပြရာ အရပ်ကို သတ်မှတ်ခြင်း မရှိသဖြင့်၊ (မသတ်မှတ်ဘဲ) ပေ၊ ဥဒ္ဓိသန္တိ၊
 [ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ ရှေးနိဿယ၌ “**သင်္ကေတေန-
 ပြရာ အရပ်ကို မချိန်းချက်သဖြင့်**” ဟု ပေး၏၊] အာဂန္တုကာ- အာဂန္တုက
 ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု၊ န ဇာနန္တိ-မသိကြကုန်၊ (ကိ?) “**ကတ္ထ ဝါ- အဘယ်
 အရပ်၌မူလည်း၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ ဥပေါသထော-ကို၊ ကရိယိဿတိ-ပြုအပ်ပါ
 လိမ့်မည်နည်း?၊ ဣတိ- ဤသို့ မသိကြကုန်၊ ပေ၊ သံဃော၊ ယံ- အကြင်
 ကျောင်းကို၊ [သာမညကံ]၊ ဝိဟာရံ ဝါ- ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဝုဟံ
 ဝါ- ကိုသော်လည်းကောင်း၊ [ဝိသေသကံ]၊ (ဥပေါသထာဂါရံ- ဥပုသ်
 ကျောင်းဆောင် ကို၊ ဝါ-ဟူ၍၊ သမ္မန္တိတုံ-ငှာ)၊ အာကင်္ခတိ၊ တံ-ထို ကျောင်းကို၊
 ဥပေါသထာဂါရံ၊ သမ္မန္တိတွာ-သမုတ်၍၊ ဥပေါသထံ ကာတုံ၊ ပေ၊ [ဝိဟာရ
 စသည်တို့၏အနက်ကို မဟာဓန္ဓက၊ ပုဒ်စဉ် ၇၃-၌ ရေးခဲ့ပြီ။]**

ကမ္မဝါစာ၌- “(ကမ္မ- ဥပေါသထာဂါရသမ္ပုတိကံသည်၊) ဣတ္ထန္နာမံ-
 သော၊ ဝိဟာရံ - ကို၊ ဥပေါသထာဂါရံ - ကို၊ ဝါ - ဟူ၍၊ သမ္မန္တေယျ၊
 ယဿာယသ္မတော - အား၊ ဣတ္ထာန္နာမဿ၊ ဝိဟာရဿ - ကို၊
 ဥပေါသထာဂါရဿ- ကို၊ ဝါ- ဟူ၍၊ သမ္ပုတိ- သည်၊ ဓမတိ” ဟု ပေးပါ။
 ပေ။

အညတရသို့- တစ်ခုသော၊ အာဝါသေ- ကျောင်းတိုက်၌၊ ဒွေ- နှစ်ဆောင်
 ကုန်သော၊ ဥပေါသထာဂါရာနိ- တို့သည်၊ ဝါ- တို့ကို၊ သမ္မတာနိ- သမုတ်
 အပ်ပြီးကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဘိက္ခု၊ ဥဘယတ္ထ- နှစ်ဆောင်သော ဥပုသ်ကျောင်း
 ဆောင်တို့၌၊ သန္နိပတန္တိ၊ (ကိ- အဘယ်သို့ ကြံ၍ စည်းဝေးကြကုန်သနည်း?)
 “ဣဓ-ဤ ဥပုသ်ကျောင်းဆောင်၌၊ ဥပေါသထော၊ ကရိယိဿတိ-လိမ့်မည်၊
 ပေ၊ ကရိယိဿတိ” ဣတိ- ဤသို့ ကြံ၍ စည်းဝေးကြကုန်၏၊ ပေ၊ ဧကံ- ☞
 တစ်ခုသော ဥပုသ်ကျောင်းဆောင်ကို၊ သမူဟနိတွာ - နုတ်ပြီး၍၊ ဧကတ္ထ -
 တစ်ခုသော ဥပုသ်ကျောင်းဆောင်၌၊ ဥပေါသထံ ကာတုံ ပေ။ [ကမ္မဝါစာ၌
 “ဥပေါသထာဂါရဿ-ကို၊ သမုပ္ပါတော- နုတ်ခြင်းသည်၊ ခမတိ” ဟု ပေးပါ။]

• ❁❁❁❁❁ ❁❁❁❁❁ ❁❁❁❁❁ •

၇၃-ဥပေါသထပုမုခါနုဇာနနာ

၁၄၂။ အတိရဒ္ဒကံ-အလွန်ငယ်သော၊(အလွန်ကျဉ်းသော၊) ဥပေါသထာဂါရံ
 သမ္မတံ ဟောတိ၊ ဥပေါသထေ - ဥပုသ်နေ့ဖြစ်သော၊ တဒဟု - ထို နေ့၌၊
 မဟာဘိက္ခုသံဃော- များစွာသော ရဟန်းအပေါင်းသည်၊ သန္နိပတိတော-
 စည်းဝေးသည်၊ ဟောတိ၊ ဘိက္ခု၊ အသမ္မတာယ- မသမုတ်အပ်သော၊ ဘူမိယာ-
 မြေ၌၊ နိသိန္နာ- ထိုင်နေကုန်လျက်၊ ပါတိမောက္ခံ- ကို၊ အသောသုံ- နာကြ
 ကုန်ပြီ၊ ပေ၊ အသုမှာ- နာကြကုန်ပြီ၊ အမှာကံ- တို့၏၊ ဝါ- တို့သည်၊
 ဥပေါသထော- ကို၊ ကတော န ခေါ- ပြုအပ်လေသလော?၊ (ပြုအပ်ရာ
 ရောက်လေသလော?) အကတော န ခေါ- မပြုအပ်လေသလော?၊ (မပြုအပ်ရာ
 ရောက်လေသလော?) ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ၊ သမ္မတာယ-အပ်သော၊
 ဘူမိယာ ဝါ- ၌သော်လည်းကောင်း၊ အသမ္မတာယ၊ (ဘူမိယာ) ဝါ- ၌သော်
 လည်းကောင်း၊ နိသိန္နာ- ကုန်လျက်၊ ယတော- အကြံကြောင့်၊ ပါတိမောက္ခံ
 သုဏာတိ၊ (တတော- ကြောင့်) ဥပေါသထော- သည်၊ ဝါ- ကို၊ ကတောဝ-
 ပြုအပ်ပြီး သည်သာ၊ (ပြုအပ်ရာ ရောက်သည်သာ) အဿ- ဖြစ်၏၊ [“နိသိန္နာ”
 ဟု ကတ္တားက ဗဟုဝုစ် ရှိသောကြောင့် “သုဏန္တိ” ဟု ရှိသင့်၏။]

တေန ဟိ- ထိုသို့ ဖြစ်လျှင်၊ သံဃော၊ ယာဝ မဟန္တံ- အကြင်မျှလောက်
 ကြီးသော၊ ဥပေါသထပုမုခံ-ဥပုသ်ကျောင်းဆောင်၏ မျက်နှာသာကို၊ (သမ္မန္တိတုံ)

အကင်္ခတိ၊ တာဝ မဟန္တံ- ထိုမျှလောက် ကြီးသော၊ ဥပေါသထပုမုခံ၊ သမ္ပန္နတု- သမုတ်လော၊ [“ဥပေါသထပုမုခံ” ၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ ရှေး နိဿယ၌ကား “ဥပုသ်အိမ် အမျိုး” ဟု ပေး၏၊] ကမ္မဝါစာ လွယ်ပြီ၊

☞ ပေ။

နဝကာ- သီတင်းငယ် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု၊ ပဌမတရံ- စွာ၊ (ထေရ်တို့၏ ရှေးဦးစွာ၊) သန္နိပတိတွာ- ပြီး၍၊ “ထေရာ- တို့သည်၊ န တာဝ အာဂစ္ဆန္တိ- မကြွလာကြကုန်သေး၊” ဣတိ- ဤသို့ ကြံ၍၊ ပက္ကမိသု- ဖဲသွားကြကုန်ပြီ၊ (ပြန်သွားကြကုန်ပြီ၊) ဥပေါသထော၊ ဝိကာလေ- အချိန်မဲ့ အခါမဲ့၌၊ အဟောသိ၊ ပေ၊ ထေရေဟိ၊ ဘိက္ခုဟိ- တို့သည်၊ ပဌမတရံ၊ သန္နိပတိတုံ- စည်းဝေးခြင်းငှာ၊ ပေ။

ရာဇဂဟေ- ၌၊ သမ္ပဟုလာ- များစွာကုန်သော၊ အာဝါသာ- ကျောင်းတိုက် တို့သည်၊ သမာနသိမာ- တူသောသိမ် ရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ [ရာဇဂြိုဟ်မြို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ကျောင်းတိုက်အားလုံးကို ခြံ၍ မဟာသိမ် သမုတ်ထားကြောင်းကို အဋ္ဌကထာဝယ် နောက် ဝတ္ထု၌ ဖွင့်လိမ့်မည်၊] တတ္ထ- ထို ကျောင်းတိုက်တို့၌၊ ဘိက္ခု၊ “ဝိဝဒန္တိ- ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောဆိုကြကုန်၏၊ (ငြင်းခုံကြကုန်၏၊ ကိ- ကုန်သနည်း?)၊ အမှောက်- တို့၏၊ အာဝါသေ- ၌၊ ဥပေါသထော- ကို၊ ကရိယတု - ပြုအပ်ပါလော၊ (ပြုပါလော၊) ပေ၊ ကရိယတု၊” ဣတိ (ဝိမဒန္တိ)။

ဣဓ- ဤ သာသနာတော်၌၊ ပေ၊ ဝိဝဒန္တိ၊ ဘိက္ခဝေ၊ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ- တို့သည်၊ သဗ္ဗေဟေဝ - အလုံးစုံတို့သည်ပင်၊ ဧကန္တံ - တပေါင်းတည်း၊ သန္နိပတိတွာ ဥပေါသထော၊ ကာတဗ္ဗော- ပြုထိုက်၏၊ ဝါ ပန- သို့မဟုတ်၊ ယတ္ထ- အကြင် အာဝါသ၌၊ ထေရော ဘိက္ခု ဝိဟရတိ၊ တတ္ထ- ထို အာဝါသ၌၊ ပေ၊ ကာတဗ္ဗော၊ [ဤနှင့် စပ်၍ မှတ်ဖွယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ၊] ဝဂ္ဂေန- ဝဂ်ဖြစ်သော၊ (တစ်စု တစ်စုဖြစ်သော၊) သံဃေန- သည်၊ ဥပေါသထော- ကို၊ န တွေဝ ကာတဗ္ဗော-မပြုထိုက်သည်သာ၊ ပေ။

၇၄-အဝိပ္ပဝါသသီမာနဇာနနာ

၁၄၃။ အယသ္မာ မဟာကဿပေါ- သည်၊ အန္ဓကဝိန္ဒာ- ရာဂြိုဟ်မှ သုံးဂါဝုတ်ကွာ အန္ဓကဝိန္ဒာရာမှ၊ ရာဂေဟံ-သို့၊ ဥပေါသထံ- သို့၊ (ဥပုသ် ပြုရာ အရပ်သို့၊) အာဂစ္ဆန္တော- ကြွလာတော်မူစဉ်၊ အန္တရာမဂ္ဂေ- ခရီးအကြား ဌံ၊ နဒိ- သပ္ပိနီ မြစ်ကို၊ တရန္တော- ဖြတ်ကျော်တော်မူလတ်သော်၊ မနံ- အနည်းငယ်၊ ဝုဇ္ဇော- မျှောအပ်သည်၊ (မျှောသည်၊) အဟောသိ၊ [“ဝုဇ္ဇော- မျှောအပ်သည်၊ (မျှောသည်)” ဟု ဆိုသော်လည်း တကယ် မျှောပါသွားသည် မဟုတ်၊ မျှောလုကာမျှ ဖြစ်သည်ဟု အဋ္ဌကထာ၌ မိန့်၏၊] အဿ - ထို အရှင်မဟာကဿပ၏၊ စိဝရာနိ - တို့သည်၊ အလ္လာနိ - စုံစွပ်ကုန်ပြီ၊ ပေ၊ “အာဝုဿော- အရှင်ဘုရား၊ ဂီဿ- ကြောင့်၊ တေ- ၏၊ စိဝရာနိ၊ အလ္လာနိ- ပါကုန်သနည်း?” ဣတိ- ကုန်ပြီ၊ “အာဝုဿော- ငါ့ရှင်တို့၊ ဣဓ- ယနေ့၊ ပေ၊ အလ္လာနိ- ကုန်၏၊” ဣတိ- ဤသို့ ပြောပြီ၊ ပေ။

သံဃေန - သည်၊ သမာနသံဝါသာ - သော၊ ဧကုပေါသထာ - သော၊ ယာ သာ သီမာ - အကြင် သိမ်ကို၊ သမ္မတာ - သမုတ်အပ်ပြီ၊ သံဃော၊ တံ သီမံ - ကို၊ (ထို သမာနသံဝါသသိမ်ကို၊) တိစိဝရေန အဝိပ္ပဝါသံ - တိစိဝရေန အဝိပ္ပဝါသသိမ်ဟူ၍၊ (သုံးထည်သော သင်္ကန်းနှင့် ကင်း၍ နေခြင်းကြောင့် သင့်ရောက်အပ်သော အာပတ်၏ မရှိကြောင်း သိမ်ဟူ၍၊) သမ္မန္တတု - သမုတ်လော့?၊ [ကမ္မဝါစာ၌ - “ကမ္မံ - တိစိဝရေန အဝိပ္ပဝါသသီမာသမ္မုတိကံသည်၊ ယဿာယသ္မတော - အား၊ ဧတိဿာ သီမာယ - ကို၊ တိစိဝရေန အဝိပ္ပဝါသာယ - သိမ်ဟူ၍၊ သမ္မုတိ - သည်၊” ဟု ပေးပါ။]

ဘိက္ခု “ဘဂဝတာ ပေ၊ အဝိပ္ပဝါသသမ္မုတိ - ကို၊ (သုံးထည်သော သင်္ကန်းနှင့် ကင်း၍ နေခြင်းကြောင့် သင့်ရောက်အပ်သော အာပတ်၏ မရှိ ကြောင်း သမ္မုတိကို၊) အနုညာတာ- ပြီ” ဣတိ- ဤသို့ ကြံ၍၊ အန္တရဃရေ- ရွာတွင်း၌၊ စိဝရာနိ - တို့ကို၊ နိက္ခိပန္တိ - ထားကုန်၏၊ တာနိ စိဝရာနိ - တို့သည်၊ ဝါ - တို့ကို၊ နဿန္တိပိ - အချို့လည်း ပျောက်ကုန်၏၊ ဥယုန္တိပိ-

အချို့လည်း မီးလောင်အပ်ကုန်၏။ ဥန္တုရေဟိပိ- ကြွက်တို့သည်လည်း၊ ခန္ဓန္တိ- ကိုက်ခဲအပ်ကုန်၏။ ဘိက္ခု၊ ဒုစ္စောဠာ - ဖောက်ပြန်သော သင်္ကန်း ရှိကုန်သည်၊ (ဟောင်းနွမ်းသော သင်္ကန်း ရှိကုန်သည်။) [ဒုစ္စောဠာတိ ဝိရူပစောဠာ၊ ဇိဏ္ဏစောဠာတိ အတ္ထော၊- ဘိက္ခုနီဝိဘင်္ဂံ၊ နိသဂ္ဂိယ၊ ဒုတိယသိက္ခာပဒဌကထာ၊] လူစီဝရာ - ခေါင်းပါးသော သင်္ကန်း ရှိကုန်သည်၊ (ရှားပါးသော သင်္ကန်း ရှိကုန်သည်။) ဟောန္တိ၊ ပေ၊ အာဝုသော၊ ဣဓ-ယခု၊ ပေ၊ နိက္ခိပိမှာ- ကုန်ပြီ၊ တာနိ စီဝရာနိ- တို့ကို၊ ဝါ- တို့သည်၊ နဋ္ဌာနိပိ-အချို့လည်း၊ ပျောက်ကုန်ပြီ၊ ဒဗ္ဗာနိပိ-အချို့လည်း မီးလောင်အပ်ကုန်ပြီ၊ ဥန္တုရေဟိပိ၊ ခယိတာနိ-အပ်ကုန်ပြီ၊ ပေ၊ သံဃော၊ တံ သီမံ-ကို၊ ဂါမဉ္ဇ-ကိုလည်း ကောင်း၊ ဂါမူပစာရဉ္ဇ-ရွာ၏ ဥပစာကိုလည်းကောင်း၊ ထပေတွာ-ချန်ထား၍၊ တိစီဝရေန-နှင့်၊ အဝိပ္ပဝါသံ- ဟူ၍၊ သမ္ပန္နတု။

☞ (၁၄၄။ ကမ္မဝါစာ လွယ်ပြီ။)

၇၅-သီမာသမူဟနန

ဘိက္ခုဝေ၊ သီမံ - ကို၊ သမ္ပန္နန္တေန - သမုတ်သော သံဃာသည်၊ ပဌမံ၊ သမာနသံဝါသသီမာ- သမာနသံဝါသသီမံကို၊ သမ္ပန္နိတဗ္ဗာ- သမုတ်ထိုက်၏ ပစ္စာ-မှ၊ တိစီဝရေန အဝိပ္ပဝါသော-တိစီဝရေန အဝိပ္ပဝါသသီမံကို၊ သမ္ပန္နိတဗ္ဗာ၊ [ရှေ့အခန်း၌ “သီမာ” ဟု အဘိဓေယျပုဒ် တိုက်ရိုက်ပါသောကြောင့် “အဝိပ္ပဝါသာ” စသည်ဖြင့် ဣတ္ထိလိင် ရှိခဲ့၏။] ပေ၊ သမူဟနန္တေန- နုတ်သော သံဃာသည်၊ ပဌမံ၊ တိစီဝရေန အဝိပ္ပဝါသော-ကို၊ သမူဟန္တဗ္ဗာ-နုတ်ထိုက်၏၊ ပေ။

၁၄၅။ ကမ္မဝါစာ၌= သံဃေန - သည်၊ ယော သော တိစီဝရေန အဝိပ္ပဝါသော-အကြင် တိစီဝရေန အဝိပ္ပဝါသသီမံကို၊ သမ္ပတော၊ ပေ၊ သံဃဿ (ကမ္မ-တိစီဝရေန အဝိပ္ပဝါသသမူဟနနကံသည်။) ပေ၊ တေဿ တိစီဝရေန အဝိပ္ပဝါသဿ-ဤ တိစီဝရေန အဝိပ္ပဝါသသီမံကို၊ သမုက္ခတော-နုတ်ခြင်းသည်၊ ပေ။

[၁၄၆။ သမာနသံဝါသသီမာသမူဟနကမ္မဝါစာ၌ အထူး မရှိပါ။]

၇၆-ဂါမသီမာဒိ

၁၄၇။ ဘိက္ခဝေ၊ သီမာယ-သိမ်ကို၊ ဝါ-အပိုင်းအခြားကို၊ အသမ္မတာယ-မသမုတ်အပ်သော်၊ အဋ္ဌပိတာယ-မထားအပ်သော်၊ (အယံ တတ္ထ သမာနသံဝါသာ ဧကုပေါသထာ၌ စပ်၊) ယံ ဂါမံ ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ (ယံ) နိဂမံ ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဥပနိဿာယ-မှီ၍၊ ဝိဟရတိ၊ တဿ ဂါမဿ-၏၊ ယာ ဂါမသီမာ ဝါ-အကြင် ရွာ၏ အပိုင်းအခြားသည်လည်းကောင်း၊ (တဿ) နိဂမဿ-၏၊ (ယာ) နိဂမသီမာ ဝါ-အကြင်နိဂုံး၏ အပိုင်းအခြားသည်လည်းကောင်း၊ (အတ္ထိ)၊ အယံ-ဤရွာ၏ အပိုင်းအခြား၊ နိဂုံး၏ အပိုင်းအခြားသည်၊ တတ္ထ-ထို ဂါမ၊ နိဂမ၌၊ သမာနသံဝါသာ-တူသော ကံကြီး၊ ကံငယ် ရှိရာသည်၊ ဧကုပေါသထာ-တူသော ဥပုသ် ရှိရာသည်၊ (ဟောတိ)၊ ဘိက္ခဝေ၊ အဂါမကေ- ရွာ မရှိသော၊ အရညေ- တော၌၊ သမန္တာ- ပတ်ဝန်းကျင်၌၊ သတ္တဗ္ဗန္တရာ-၇ အဗ္ဗန္တရတို့သည်၊ (သန္တိ)၊ အယံ-ဤ ၇ အဗ္ဗန္တရ အရပ်သည်၊ တတ္ထ-ထို တော၌၊ သမာနသံဝါသာ ပေ။

သဗ္ဗာ-သော၊ နဒီ-မြစ်သည်၊ အသီမာ-ဗဒ္ဒသိမ် မဟုတ်၊ သဗ္ဗော၊ သမုဒ္ဒေါ-သည်၊ အသီမော- ဟုတ်၊ ပေ၊ ဇာတဿရော- ဇာတဿရအိုင်သည်၊ (အလိုလို ဖြစ်သော အိုင်သည်၊) ပေ၊ နဒီယာ ဝါ- ၌သော်လည်းကောင်း၊ သမုဒ္ဒေ ဝါ- ၌သော်လည်းကောင်း၊ ဇာတဿရေ ဝါ- ၌သော်လည်းကောင်း၊ ယံ-အကြင် အရပ်ကို၊ မဇ္ဈိမဿ-အားအစွမ်းအားဖြင့် အလယ်အလတ်၌ဖြစ်သော၊ ပုရိသဿ-၏၊ သမန္တာ-၌၊ ဥဒကုက္ခေပါ- ရေ၏ ကျရာ အရပ်ဖြင့်၊ (ရေတစ်ကျ အရပ်ဖြင့်၊) ပရိစ္ဆိန္နံ- ပိုင်းခြားအပ်၏၊) အယံ-ဤ အရပ်သည်၊ တတ္ထ- ထို နဒီ၊ သမုဒ္ဒ၊ ဇာတဿရ၌၊ သမာနသံဝါသာ ပေ၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

၁၄၈။ သီမာယ-မိမိသိမ်ဖြင့်၊ သိမ်-သူတစ်ပါး၏ သိမ်ကို၊ သမ္ဘိန္နန္တိ- ရောစပ်ကြကုန်၏၊ ပေ၊ ယေသံ - အကြင် ရဟန်းတို့၏၊ ဝါ - တို့သည်၊ သီမာ- ကို၊ ပဌမံ သမ္မတာ၊ တေသံ- တို့၏၊ တံ ကမ္မံ- ထို သီမာသမ္မုတိကံ သည်၊ ဓမ္မိကံ- တရား၌ ယှဉ်၏၊ ဝါ- တရားအား လျော်၏၊ အကုပ္ပံ- မဖျက်ဆီးအပ်၊ မဖျက်ဆီးနိုင်၊ ဝါ- မဖျက်စီး၊ ဌာနာရဟံ- ဥတ် ကမ္မဝါစာ ဟူသော အကြောင်းအား ထိုက်တန်၏၊ [ဥတ် ကမ္မဝါစာသည် သီမာသမ္မုတိကံ၏ တည်ရာအကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် “ဌာန”မည်၏၊ နောက်၌ “အဓမ္မိကံ-

တရား၌ မယှဉ်” စသည် ပေးပါ။] ပေ၊ အဇ္ဈောတ္တရန္တိ - လွမ်းမိုးကြကုန်၏။
 [သမ္ဘေဒနှင့် အဇ္ဈောတ္တရဏ အထူးကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။] ပေ၊ သီမံ-
 ကို၊ သမ္ပန္နန္တေန - သည်၊ သီမန္တရိကံ - သီမန္တရိကံကို၊ (သိမ်နှစ်လုံးတို့၏ အကြား
 အရပ်ကို) ထပေတွာ ၊ပေ။

၇၇-ဥပေါသထဘောဒါဒိ

၁၄၉။ “ဥပေါသထာ- ဥပုသ်တို့သည်၊ (ဥပုသ်နေ့တို့သည်) ကတိ န
 ခေါ- အဘယ်မျှလောက်တို့ပါနည်း?” ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ၊ ဒွေ-
 နှစ်ပါးကုန်သော၊ ဣမေ ဥပေါသထာ-ဤ ဥပုသ်နေ့တို့သည်၊ (ဟောန္တိ-
 ရှိကုန်၏။) စာတုဒ္ဓိကော စ-စာတုဒ္ဓသီဥပုသ်လည်းကောင်း၊ ပန္နရသိကော စ-
 ပန္နရသီဥပုသ်လည်းကောင်း၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဥပေါသထာ-တို့သည်၊ ဣမေ ဒွေ-
 ဤ နှစ်ပါးတို့တည်း၊ ဣတိ-ပြီ။

“ဥပေါသထကမ္မာနိ- ဥပုသ်ကံတို့သည်၊ ကတိ န ခေါ- နည်း?၊” ပေ၊

☞ ဥပေါသထကမ္မာနိ-တို့သည်၊ ဣမာနိ စတ္တာရိ-ဤ လေးပါးတို့တည်း၊ အဓမ္မေန-
 မတရားသဖြင့်၊ ဝဂ္ဂံ- ဝဂ္ဂဖြစ်သော၊ ဥပေါသထကမ္မံ- လည်းကောင်း၊ တစ်နည်း၊
 အဓမ္မေနဝဂ္ဂံ-အဓမ္မေနဝဂ္ဂ ဖြစ်သော၊ ဥပေါသထကမ္မံ- လည်းကောင်း၊ အဓမ္မေန-
 ဖြင့်၊ သမဂ္ဂံ-သော၊ ဥပေါသထကမ္မံ-လည်းကောင်း၊ တစ်နည်း၊ အဓမ္မေနသမဂ္ဂံ-
 အဓမ္မေနသမဂ္ဂဖြစ်သော၊ ဥပေါသထကမ္မံ-လည်းကောင်း၊ ဓမ္မေန ဝဂ္ဂံ-သော၊
 ဥပေါသထကမ္မံ- လည်းကောင်း၊ ဓမ္မေန သမဂ္ဂံ- သော၊ ဥပေါသထကမ္မံ-
 လည်းကောင်းတည်း၊ ဣတိ- ဤ လေးပါးတို့တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တတြ- ထို လေးပါးသော ဥပုသ်ကံတို့တွင်၊ အဓမ္မေန ဝဂ္ဂံ-
 သော၊ ယဒိဒံ (ယံ+ဣဒံ) ဥပေါသထကမ္မံ- အကြင် ဥပုသ်ကံသည်၊ (အတ္ထိ)၊
 ဘိက္ခဝေ၊ ဧဝရူပံ-ဤသို့ သဘောရှိသော၊ (ဤသို့ အဓမ္မေနဝဂ္ဂ သဘောရှိသော၊)
 ဥပေါသထကမ္မံ-ကို၊ န ကာတမ္ပံ-ထိုက်၊ မယာ စ-သည်လည်း၊ ပေ၊ န
 အနုညာတံ- ခွင့်ပြုတော်မမူအပ်၊ ပေ၊ ဓမ္မေန သမဂ္ဂံ-သော၊ ယဒိဒံ
 ဥပေါသထကမ္မံ (အတ္ထိ) ၊ပေ၊ ကာတမ္ပံ၊ ဧဝရူပံ၊ ဥပေါသထကမ္မဉ္စ- ကိုသာ၊

မယာ အနုညာတံ၊ ဘိက္ခဝေ၊ တသ္မာ^၁ -ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ဓမ္မသမဂ္ဂ ဖြစ်သော ဥပုသ်ကံ၏သာ ပြုထိုက်သည်၏ အဖြစ်၊ ငါတုရားလည်း ခွင့်ပြုတော်မူ အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) ဣဟ^၂ -ဤ သာသနာတော်၌၊ ယဒိဒံ (ယံ+ ဣဒံ) ဓမ္မေနသမဂ္ဂံ- အကြင် ဓမ္မေနသမဂ္ဂ ဥပုသ်ကံသည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဧဝရူပံ ဥပေါသထကမ္မံ၊ ကရိယာမ-ကုန်အံ၊ ဣတိ-သို့၊ (သိက္ခိတဗ္ဗံ-ကျင့်ကြံကျိုး ကုတ်၊ အားထုတ်ရာ၏၊) ဘိက္ခဝေ၊ ဧဝံ ဟိ-ဤသို့သာ၊ ဝေါ-သင်တို့သည်၊ သိက္ခိတဗ္ဗံ ၊ပေ။

၁။ [“တသ္မာတိဟ”၏ အဖွင့်ကို သာရတ္ထဋီကာ၊ ပဌမပါရာဇိက၊ ဘိက္ခုပဒ ဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ၊ စာမျက်နှာ ၅၂-၌ ကြည့်ပါ။]

၇၈-သံခိတ္တေန ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသာဒိ

၁၅၀။ “ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသာ-ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသတို့သည်၊ (ပါတိမောက် ကို ရွတ်ပြခြင်းတို့သည်) ကတိ န ခေါ၊” ပေ၊ နိဒါနံ-နိဒါန်းကို၊ ဥဒ္ဓိသိတွာ- ရွတ်ပြပြီး၍၊ အဝသေသံ-ကြွင်းသော ပါတိမောက်ကို၊ (သိက္ခာပုဒ်ကို) သုတေန- သုတပုဒ်ဖြင့်၊ [သုတေနာတိ သုတပဒေန၊- ဋီကာ၊] သာဝေတဗ္ဗံ- ကြားစေထိုက် ၏၊ အယံ- ဤသည်ကား၊ ပဌမော- ရှေးဦးစွာသော၊ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသော- တည်း၊ နိဒါနံ-ကို၊ ဥဒ္ဓိသိတွာ-၍လည်းကောင်း၊ စတ္တာရိ၊ ပါရာဇိကာနိ- တို့ကို၊ ဥဒ္ဓိသိတွာ-၍လည်းကောင်း၊ အဝသေသံ ၊ပေ၊ ဝိတ္ထာရေနေဝ-အကျယ် အားဖြင့်ပင်၊ ပဉ္စမော-ငါးခုမြောက် ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသတည်း၊ ပေ။

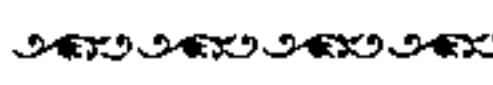
“ဘဂဝတာ၊ သံခိတ္တေန- အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့်၊ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသော- ကို၊ အနုညာတော- အပ်ပြီ၊” ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ သဗ္ဗကာလံ-အလုံးစုံသော အခါ၌၊ (အခါခပ်သိမ်း၊) သံခိတ္တေန ၊ပေ၊ ဥဒ္ဓိသန္တိ ၊ပေ။

☞ သဝရဘယံ - ထိုထို ဤဤ လှည့်လည်တတ်သူ လူရိုင်းတေးသည်၊ အဟောသိ၊ ဘိက္ခု၊ ဝိတ္ထာရေန - အားဖြင့်၊ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသိတုံ၊

နာသက္ခိံသု - မစွမ်းနိုင်ကြကုန်၊ ပေ၊ အန္တရာယေ - အန္တရာယ်သည်၊ သတိ- ရှိလတ်သော်၊ ပေ။

အန္တရာယေ- သည်၊ အသတိပိ- မရှိပါသော်လည်း၊ ပေ၊ တကြ- ထို “အန္တရာယေ သတိ” ဟူသော ပါဠိ၌၊ ဣမေ- ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့တို့ကား၊ အန္တရာယာ- တို့တည်း၊ ရာဇန္တရာယော- မင်းအန္တရာယ်လည်းကောင်း၊ [စောရ- သူခိုး၊ သူပုန်၊ အဂ္ဂိ၊ ပေ၊ အမနုဿ- ဘီလူး၊ သားရဲ၊ ဝါဠု- ခြင်္သေ့၊ သစ်၊ ကျား စသော ရဲရင့်သော သားကောင်၊ သရီသပ-မြေ၊ ကင်း၊] ဇီဝိတန္တရာယော- အသက်၏ အန္တရာယ်လည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မစရိယန္တရာယော - မြတ်သော အကျင့်၏ အန္တရာယ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသည်တို့တည်း၊ ပေ။

သံဃမဇ္ဈေ - ၌၊ အနုဇ္ဈိဋ္ဌာ - မတိုက်တွန်းအပ်ကုန်သည်၊ (သမာနာ- ကုန်လျက်၊) ဓမ္မံ ဘာသန္တိ၊ ပေ၊ ထေရေန ဘိက္ခုနာ၊ သာမံ ဝါ - ကိုယ်တိုင်သော်လည်း၊ ဓမ္မံ၊ ဘာသိတုံ - ငှာလည်းကောင်း၊ ပရံ ဝါ - သူတစ်ပါးကိုသော်လည်း၊ အဇ္ဈေသိတုံ - တိုက်တွန်းခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ အနုဇောနာမိ၊ ပေ။

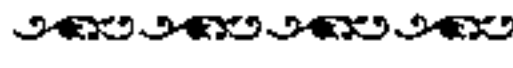

၇၉-ဝိနယပုစ္ဆနကထာ

၁၅၁။ အသမ္ပတာ- ကုန်သည်၊ (သမာနာ-ကုန်လျက်၊) ဝိနယံ၊ ပုစ္ဆန္တိ- မေးကြကုန်၏၊ ပေ၊ အတ္တနာ ဝါ၊ ပေ၊ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ၊ [မဟာဓန္ဓက ပုဒ်စဉ် ၁၂-၌ ရေးခဲ့ပြီ၊ ကမ္မဝါစာ၌ “ကမ္မ-ဝိနယပုစ္ဆနကံသည်” ဟု ဆိုပါ၊ နောက်နောက် ကမ္မဝါစာတို့၌ “ကမ္မ” ၏ အနက်ကို ကံပုဒ်နှင့် ကြိယာပုဒ်ကို ကြည့်၍ လျော်သလို ဆိုပါ၊] ပေ။

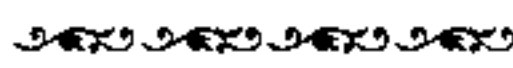
ပေသလာ-သီလရှိသည့်အတွက် လူနတ်အများ လေးစား ချစ်ခင်အပ်သူ အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သော၊ တစ်နည်း၊ ပေသလာ - ချစ်အပ်သော သီလ ရှိကုန်သော၊ (သီလကို ချစ်မြတ်နိုးကုန်သော၊) ဘိက္ခု၊ ပေ၊ ပုစ္ဆန္တိ၊ ပေ၊ အာဃာတံ - စိတ်ကို လွန်စွာ နှိပ်စက်တတ်သော ဒေါသကို၊ (ရန်ငြိုးကို၊)

လဘန္တိ၊ အပ္ပစ္စယံ- ပီတိသုခတို့ ရှေးရှု မကပ်ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော ဒေါမနဿကို၊ ပေ၊ ဝခေန-သတ်ခြင်းဖြင့်၊ တဇ္ဇန္တိ-ခြိမ်းခြောက်ကြကုန်၏၊ ပေ၊ ပရိသံ-ကို၊ ဩလောကေတွာ-ကြည့်၍၊ ပုဂ္ဂလံ၊ တုလယိတွာ-နှိုင်းချိန်၍၊
 ၉၀ ဝိနယံ ပုစ္ဆိတုံ ပေ။

၈၀-ဝိနယဝိဿဇ္ဇနကထာ

၁၅၂။ ဝိဿဇ္ဇန္တိ-ဖြေဆိုကြကုန်၏၊ ပေ၊ အဟံ-သည်၊ ဣတ္ထန္နာမေန-သည်၊ ဝိနယံ - ကို၊ ပုဋ္ဌော - မေးအပ်သည်၊ (အမေးခံရသည်၊ ဟုတွာ)၊
 ဝိဿဇ္ဇေယျံ-ဖြေဆိုရာပါ၏၊ ပေ။

၈၁-စောဒနာကထာ

၁၅၃။ အနောကာသကတံ-ပြုအပ်သော စောဒနာခွင့် မရှိသော၊ (စောဒနာ ခွင့်ကို မပြုသော) ဘိက္ခု-ကို၊ အာပတ္တိယာ-ဖြင့်၊ စောဒန္တိ-စောဒနာကြ ကုန်၏၊ ပေ၊ အာယသ္မာ-အရှင်သည်၊ ဩကာသံ-အခွင့်ကို၊ ကရောတု-ပါ၊ အဟံ-သည်၊ တံ-အရှင်ကို၊ ဝတ္ထုကာမော-ပြောခြင်းငှာ အလိုရှိပါ၏၊ ဣတိ- သို့၊ ဩကာသံ-ကို၊ ကာရာပေတွာ-ပြုစေပြီး၍၊ အာပတ္တိယာ စောဒေတုံ ပေ။

ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခု (ကာရာပေန္တိ ဌံ စပ်) အမှာကံ- တို့၏ (အပေါ်၌)၊ ပေသလာ၊ ဘိက္ခု- တို့သည်၊ ဩကာသံ-ကို၊ ပုရေ ကာရာပေန္တိ- မကြာမီ ပြုစေကြလိမ့်မည်၊ ဝါ- မပြုစေကြကုန်မီ” ဣတိ- ဤသို့ ကြံ၍၊ ပဋိကစ္ဆေဝ- ရှေးဦးစွာ ပြု၍သာလျှင်၊ (ကြိုတင်၍သာလျှင်) သုဒ္ဓါနံ- စင်ကြယ်ကုန်သော၊ အနာပတ္တိကာနံ - အာပတ် မရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ - တို့၏ (အပေါ်၌)၊ အဝတ္ထုသိံ- လွန်ကျူးမှု၏ တည်ရာ အာပတ် မရှိဘဲ၊ အကာရဏေ-အကြောင်း မရှိဘဲ၊ ဩကာသံ၊ ကာရာပေန္တိ-ကုန်၏၊ [ပဋိကစ္ဆေဝ ၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီး “ပုရေ ကာရာပေန္တိ”၌ မှတ်ဖွယ်ကို ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ၊ ပဌမသင်္ဂါယနာ အစ၌ ပြထားပြီ။]

၈၂-အဓမ္မကမ္မပဋိက္ခောသနာဒိ

၁၅၄။ အဓမ္မကမ္မံ - အဓမ္မကံကို၊ (ဝိနည်းတရား မရှိသော ကံကို) ကရောန္တိ ၊ပေ၊ ကရောန္တိ ယေဝ-ပြုမြဲ ပြုကြကုန်သည်သာ၊ ပေ၊ အဓမ္မကမ္မ-ကို၊ ကရိယမာနေ- ပြုအပ်သော်၊ ပဋိက္ခောသိတုံ-တားမြစ်ခြင်းငှာ၊ ပေ၊ ဒိဋ္ဌိမ္မိ-မိမိ၏ အယူကိုလည်း၊ အာဝိကာတုံ - ထင်စွာပြုခြင်းငှာ၊ ပေ၊ စတုဟိ - လေးပါးသော ရဟန်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပဉ္စဟိ- တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပဋိက္ခောသိတုံ-ငှာလည်းကောင်း၊ ဒွိဟိ တိဟိ ဒိဋ္ဌိ၊ အာဝိကာတုံ-ငှာလည်းကောင်း၊ ဧကေန-သည်၊ “ဧတံ-ဤ ကံသည်၊ မေ-အား၊ န ခမတိ-မနှစ်သက်၊” ဣတိ-သို့၊ အဓိဋ္ဌာတုံ-စိတ်၌ အဓိဋ္ဌာန်ခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ပေ။

ပါတိမောက္ခံ- ကို၊ ဥဒ္ဓိသမာနာ - ရွတ်ပြကုန်လတ်သော်၊ သဒ္ဓိစ္စ - သညာနှင့်တကွ စေ့ဆော်၍၊ န သာဝေန္တိ - မကြားစေကြကုန်၊ (ကြားအောင် မရွတ်ဆိုကြကုန်၊) ပေ၊ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသကေန-ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသကရဟန်းသည်၊ (ပါတိမောက်ကို ရွတ်ပြသော ရဟန်းသည်၊) ပေ။

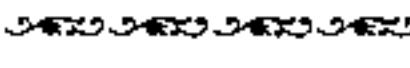
အာယသ္မာ ဥဒါယိ- သည်၊ သံဃဿ- ၏၊ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသကော- သည်၊ ကာကဿရကော- ကျီး၏အသံနှင့် တူသော အသံ ရှိသည်၊ ဟောတိ ၊ပေ၊ “ကထံ- အဘယ်နည်းဖြင့်၊ သာဝေယျ- ကြားစေရာပါအံ့နည်း၊ (ကြားအောင် ရွတ်ဆိုရပါနည်း?)” ဣတိ-သို့၊ ဝါယမိတုံ-အားထုတ်ခြင်းငှာ၊ပေ။

ဒေဝဒတ္တော-သည်၊ သဂဟဋ္ဌာယ- အိမ်၌တည်သူ လူဝတ်ကြောင်နှင့် တကွ ဖြစ်သော၊ ပရိသာယ-၌၊ ပေ။

အနိဇ္ဈိဋ္ဌာ-မတိုက်တွန်းအပ်ကုန်သည်၊ (သမာနာ-ကုန်လျက်၊) ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသန္တိ၊ပေ၊ အနဇ္ဈိဋ္ဌေန-မတိုက်တွန်းအပ်သော ရဟန်းသည်၊ ပေ၊ ပါတိမောက္ခံ-ကို၊ ထေရာမိကံ - ထေရ်ဟူသော အကြီးအကဲ ရှိသည်ကို၊ အနုဇာနာမိ ၊ပေ။

ပဌမော-သော၊ အညတိတ္ထိယဘာဏဝါရော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီးပြီ။

၁။ ထေရာမိကံ။ ။ ဤပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။ “ဘဝိတုံ” ဟု အဋ္ဌကထာ၌ စပ်ပုဒ် ထည့်၏။ “ထေရာဓေယျံ” ဟုလည်း ပါဠိရှိသေး၏။ ထို အလို “ထေရာဓေယျံ - ထေရ်၏ ဆောင်ထိုက်သော တာဝန်ကို၊ (ဘဝိတုံ) အနုဇာနာမိ” ဟု ပေးပါ။

၈၃-ပါတိမောက္ခဒွေသကအဇ္ဈေသနာဒိ

၉၅၅။ ယေန - ဌိ၊ စောဒနာဝတ္ထု - စောဒနာဝတ္ထုမြို့သည်၊ (အတ္ထိ)၊ [စောဒနာဝတ္ထု နာမ ဧကံ နဂရံ- ဌိကာ၊] ပေ၊ တတ္ထ- ထို ကျောင်းတိုက်၌၊ ထေရော- ထေရ်ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခု- သည်၊ ဗာလော-ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌ မလိမ်မာ (မကျွမ်းကျင်)သည်၊ အဗျတ္တော-ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌ မထက်မြက်သည်၊ ဟောတိ၊ သော-ထို ထေရ်သည်၊ ဥပေါသထံ ဝါ- ဥပုသ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဥပေါသထကမ္မံ ဝါ - ဥပုသ်ကံကိုလည်းကောင်း၊ ပါတိမောက္ခံ ဝါ - ကိုလည်းကောင်း၊ ပါတိမောက္ခဒွေသံ ဝါ- ကိုလည်းကောင်း၊ န ဇာနာတိ၊ [ဗာလော၊ အဗျတ္တောကို ထပ်၍ ဖွင့်သော ဝါကျတည်း၊ အဓိပ္ပာယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ၊] ပေ၊ ကထံ- လျှင်၊ အမေဟိ- တို့သည်၊ ပဋိပဇ္ဇိတမ္ပံ န ခေါ-ကျင့်ထိုက်ပါသနည်း?၊ (ကျင့်ရပါမည်နည်း?)၊ ပေ၊ တတ္ထ-၌၊ ယော ဘိက္ခု၊ ဗျတ္တော-၏၊ ပဋိဗာလော- ပါတိမောက္ခံ- ကို၊ တဿ- ၏၊ ဝါ- သည်၊ အာဓေယျံ- ဆောင်ထိုက်သော တာဝန်ကို၊ (ဘဝိတုံ) အနုဇာနာမိ ပေ။

တေ-ထို ရဟန်းတို့သည်၊ ထေရ်-ကို၊ အဇ္ဈေသိသု-တိုက်တွန်းကြကုန်ပြီ၊ (ကိ?)၊ “ဘန္တေ၊ ထေရော-သည်၊ ပါတိမောက္ခံ၊ ဥဒ္ဓိသတု- ရွတ်ပြတော်မူပါ၊” ဣတိ- ကုန်ပြီ၊ သော- ထို ထေရ်သည်၊ ဧဝမာဟ (ကိ?)၊ “အာဝုသော- တို့၊ မေ-ငါ၏ (နှုတ်၌)၊ န ဝတ္တတိ-ပါတိမောက် မဖြစ်ပါ၊ (မရပါ)၊” ဣတိ-ပြီ၊ ဒုတိယံ-ဒုတိယဖြစ်သော၊ ပေ၊ ဧတေနော ဥပါယေန-ဤနည်းဖြင့် ပင်၊ ယာဝ သံဃနဝကံ-သံဃနဝကရဟန်း တိုင်အောင်၊ (သံဃာတွင် အငယ်ဆုံး ရဟန်း တိုင်အောင်) အဇ္ဈေသိသု၊ [သံဃနဝကကို ရှေးက “သံဃနောရဟန်း” ဟု ပေးကြ၏၊] ပေ၊ ဧကော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ သမန္တာ-အနီးဖြစ်သော၊ အာဝါသာ- ကျောင်းတိုက်သို့၊ [ဒုတိယာဝိဘတ်မှ ပဉ္စမိဝိဘတ် ပြန်နေသော ဝိဘတ္တိဝိပလ္လာသ၊] သဇ္ဇကံ- တူသော နေ့ရှိအောင်၊ (နေ့ချင်းပြန်၊) ပါဟောတဗ္ဗော-စေလွှတ်ထိုက်၏၊ (ကိ-အဘယ်သို့ မှာ၍ စေလွှတ်ထိုက်သနည်း?)၊ “အာဝုသော၊ ဂစ္ဆ-ချေ၊ သံခိတ္တေန ဝါ- အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဝိတ္တာရေန ဝါ- အကျယ်အားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပါတိမောက္ခံ-ကို၊ ပရိယာပုဏိတွာန- သင်ယူပြီး၍၊ အာဂစ္ဆာဟိ-ပြန်လာပါလော့၊” ဣတိ- ဤသို့ မှာ၍ စေလွှတ် ထိုက်၏၊ ပေ။

“ကေန-အဘယ် ရဟန်းသည်၊ (အဘယ် ရဟန်းက၊) ပါဟေတဗ္ဗော နု
 ဓေါ-စေလွတ်ထိုက်ပါသနည်း?၊ (စေလွတ်ရမည်နည်း?)” ပေ၊ ထေရေန၊
 ဘိက္ခုနာ- သည်၊ နဝံ- သီတင်းငယ်ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခု- ကို၊ အာဏာပေတုံ-
 စေခိုင်းခြင်းငှာ၊ ပေ၊ အာဏတ္တာ- စေခိုင်းအပ်ကုန်သော၊ (အခိုင်းခံရကုန်သော၊)
 နဝါ ဘိက္ခု၊ န ဂစ္ဆန္တိ ၊ပေ၊ ထေရေန-သည်၊ အာဏတ္တေန-သော၊ အဂီလာနေန-
 ဂီလာန မဟုတ်သော ရဟန်းသည်၊ န န ဂန္တဗ္ဗံ- မသွားရာသည် မဟုတ်၊
 သွားရာသည်သာ၊ (သွားရမည်သာ၊) တစ်နည်း၊ န ဂန္တဗ္ဗံ-မသွားရာသည်ကား၊
 န-မဟုတ်၊ (ဂန္တဗ္ဗံ ဝေ-သည်သာ၊) [ဤဝါကျမျိုး၌ ဤသို့ နှစ်နည်း ပေးပါ၊] ပေ။

၈၄-ပက္ခဂဏနာဒိဥဂ္ဂဟဏာနုဇာနနာ

၁၅၆။ အထ ပေ၊ ပစ္စာဂဉ္စိ၊ [မဟာခန္ဓက ပုဒ်စဉ် ၁၀၃-၌ ရေးခဲ့ပြီ၊]
 ၊ပေ၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ ပိဏ္ဍာယာ-ငှာ၊ စရန္တေ-လှည့်လည်နေကုန်သော၊
 ဘိက္ခု- တို့ကို၊ ပုစ္ဆန္တိ (ကိ?)၊ “ဘန္တေ-တို့၊ ပက္ခဿ-လဆန်းပက္ခ၊ လဆုတ်
 ပက္ခ၏၊ ကတိမိ- အဘယ်နှစ်ရက်တို့၏ ပြည့်ကြောင်းရက်ပါနည်း?” ဣတိ-
 ကုန်၏၊ [“တိထိ”ဟူသော ပုဒ်ကို ငဲ့၍ “ကတိမိ”ဟု ဣတ္ထိလိင် ရှိရသည်၊]
 ၊ပေ၊ သကျပုတ္တိယာ၊ ဣမေ သမဏာ- တို့သည်၊ ပက္ခဂဏနမတ္တမ္ပိ- ပက္ခ
 အရေအတွက်မျှကိုလည်း၊ န ဇာနန္တိ- ကုန်၊ ဣမေ- ဤ ရဟန်းတို့သည်၊
 အညံ- အခြားသော၊ ကိဉ္စိ- တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ကလျာဏံ- ကောင်းသော
 တရားကို၊ ကိ ပန- အဘယ့်ကြောင့်၊ ဇာနိဿန္တိ-သိကုန်လိမ့်မည်နည်း?၊
 တစ်နည်း၊ ကိ ပန ဇာနိဿန္တိ- အဘယ်မှာ သိကုန်လိမ့်မည်နည်း?၊ ပေ၊
 ပက္ခဂဏနံ- ပက္ခကို ရေတွက်ခြင်းကို၊ (ပက္ခ အရေအတွက်ကို၊) ဥဂ္ဂဟေတုံ-
 မှတ်ယူခြင်းငှာ၊ ပေ၊ “ကေန- အဘယ် ရဟန်းသည်၊ ပက္ခဂဏနာ- ကို၊
 ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ-နည်း?၊ ပေ၊ သဗ္ဗေဟေဝ- အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်ပင်၊
 ၊ပေ၊ ဥဂ္ဂဟေတုံ ၊ပေ။

၁၅၇။ “ဘန္တေ၊ ဘိက္ခု- တို့သည်၊ ကိဝတိကာ- အဘယ်မျှ အတိုင်း
 အရှည် ရှိပါကုန်သနည်း?” ပေ၊ အညမညမ္ပိ-အချင်းချင်းကိုလည်း၊ န ဇာနန္တိ၊
 ၊ပေ၊ ဘိက္ခု- တို့ကို၊ ဂဟေတုံ- ရေတွက်ခြင်းငှာ၊ ပေ၊ “ကဒါ-အဘယ်အခါ၌၊

ဘိက္ခု- တို့ကို၊ ဂဏေတဗ္ဗာ- ရေတွက်ထိုက်ကုန်သနည်း?။” ပေ၊ တဒဟု ပေါသထေ၊ နာမဂ္ဂေန ဝါ- နာမည် အပိုင်းအခြားအားဖြင့်လည်း၊ ဂဏေတုံ- ငှာလည်းကောင်း၊ သလာကံ ဝါ-ဝါးခြမ်းစိတ်ကိုလည်း၊ (တုတ်တံ-တုတ်ချောင်း ကိုလည်း၊) ဂါဟေတုံ-ယူစေခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ပေ။

၁၅၈။ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ “**အဇ္ဇ-ယနေ၊ ဥပေါသထော-ဥပုသနေတည်း။**”

ဣတိ-သို့၊ အဇာနန္တာ (ဟုတွာ)၊ ဒူရံ-ဝေးသော၊ ဂါမံ-သို့၊ ပိဏ္ဏာယ စရန္တိ၊ တေ- တို့သည်၊ ပါတိမောက္ခေ- ကို၊ ဥဒ္ဓိဿမာနေပိ- ရွတ်ပြအပ်စဉ်လည်း၊ အာဂစ္ဆန္တိ-ရောက်လာကုန်၏၊ ဥဒ္ဓိဋ္ဌမတ္တေပိ- ရွတ်ပြအပ်ပြီးကာမျှ ဖြစ်သော်လည်း၊ (ရွတ်ပြအပ်ပြီးကာမျှလည်း၊) အာဂစ္ဆန္တိ၊ ပေ၊ အဇ္ဇ- နေ၊ ဥပေါသထော- တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ အာရောစေတုံ ၊ပေ၊ ထေရေန ဘိက္ခုနာ၊ ကာလဝတော- စောစောကပင်၊ အာရောစေတုံ [ကာလဝတော၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊] ပေ၊ ကာလဝတော- ၌၊ နဿရတံ- အမှတ် မရ၊ (ပြောဖို့ရန် အမှတ် မရ၊) ပေ၊ ဘတ္တကာလေပိ- ဆွမ်းစားရာ အခါ၌လည်း၊ (ဆွမ်းစားချိန် ၌လည်း၊) ပေ၊ ယံ ကာလံ- အကြင် အချိန်၌၊ သရတိ၊ တံ ကာလံ- ၌၊ အာရောစေတုံ ၊ပေ။

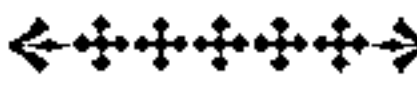
၈၅-ပုဗ္ဗကရဏာနုစာနုနာ

၁၅၉။ အညတရသ္မိံ၊ အာဝါသေ - ၌၊ ဥပေါသထာဂါရံ၊ ဥက္ကာပံ - စွန့်ပစ်ထိုက်သော အမှိုက်အပေါင်း ရှိသည်၊ (အမှိုက် ရှုတ်နေသည်၊) ဟောတိ၊ အာဂန္တကာ- အာဂန္တက ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု၊ ဥဇ္ဈာယန္တိ၊ (ကိ?)၊ “ကထံ ဟိ - ကြောင့်၊ အာဝါသိကာ - အာဝါသိက ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု၊ ဥပေါသထာဂါရံ- ကို၊ န သမ္ပုဋ္ဌိယန္တိ နာမ- တံမြက် မလှည်းကြကုန်သနည်း?၊ (တံမြက် မလှည်းကြပါလိမ့်?။)” ဣတိ (ဥဇ္ဈာယန္တိ) ၊ပေ၊ သမ္ပုဋ္ဌိတုံ-တံမြက် လှည်းခြင်းငှာ၊ ပေ။

၁၆၀။ ဥပေါသထာဂါရေ - ဌိ၊ အာသနံ - နေရာသည်၊ ဝါ - ကို၊ အပညတ္တံ- မခင်းအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဘိက္ခု၊ ဆမာယံ- မြေ၌၊ နိသိဒန္တိ၊ ဂတ္တာနိပိ- ကိုယ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ စီဝရာနိပိ- တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပံသုကိတာနိ- မြေမှုန့်တို့ဖြင့် ရောပြွမ်းအပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ပေ။

၁၆၁။ ပဒီပေါ - ဆီမီးသည်၊ (အရောင်အလင်းသည်၊) န ဟောတိ၊ ပေ၊ အန္ဓကာရေ-အမိုက်မှောင်၌၊ ကာယမ္ပိ-ကိုယ်ကိုလည်းကောင်း၊ စီဝရမ္ပိ- ကိုလည်းကောင်း၊ အက္ကမန္တိ - နင်းမိကြကုန်၏၊ ပေ၊ ပဒီပံ ကာတုံ၊ ပေ၊ န ပဒီပေန္တိ - ဆီမီးကို မပြုကြကုန်၊ (မီးမထွန်းကြကုန်၊) [“ပဒီပ” ဟူသော နာမ်ပုဒ်နောင် ကရ ဓာတ်၏ အနက်၌ ဣ ပစ္စည်းကို မောဂ္ဂလ္လာန် ၅ ကဏ္ဍ၊ ၁၂ သုတ်ဖြင့် သက်၍ ဧ ပြုပါ၊] ပေ၊ န ပဒီပေတဗ္ဗော- ဆီမီးကို မပြုထိုက်သည် မဟုတ်၊ ပြုထိုက်သည်သာ၊ ပေ။

၁၆၂။ ပါနိယံ- သောက်ရေကို၊ နေဝ ဥပဋ္ဌာပေန္တိ- မတည်ထားကြကုန်၊ ပရိဘောဇနိယံ- သုံးရေကို၊ န ဥပဋ္ဌာပေန္တိ၊ ပေ။

၈၆-ဒိသံဂမိကာဒိဝတ္ထု

၁၆၃။ ဗာလာ အဗျတ္တာ ဘိက္ခု၊ ဒိသံဂမိကာ-အရပ်မျက်နှာသို့ သွားခြင်း ငှာ ထိုက်ကုန်သည်၊(ခရီးသွားကုန်သည်၊ ဟုတွာ၊) အာစရိယုပဇ္ဈာယေ-တို့ကို၊ အာပုစ္ဆိံသု-ပန်လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဣဓ-ဤ သာသနာတော် ၌၊ ပေ၊ တေ-တို့ကို၊ အာစရိယုပဇ္ဈာယေဟိ-တို့သည်၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗာ-မေးထိုက်ကုန်၏၊ (ကိ?)၊ “ကဟံ-အဘယ် အရပ်သို့၊ ဂမိဿထ-သွားကြမလို့နည်း?၊ ကေန-အဘယ်သူနှင့်၊ သဒ္ဓိံ-အတူ၊ ဂမိဿထ-နည်း?” ဣတိ-ဤသို့ မေးထိုက် ကုန်၏၊ ပေ၊ အဗျတ္တာ၊ တေ-ထိုရဟန်းတို့သည်၊ အညေ-မိမိတို့မှ တစ်ပါး ကုန်သော၊ ဗာလေ- ကုန်သော၊ အဗျတ္တေ- ကုန်သော ရဟန်းတို့ကို၊ စေ အပဒီသေယျံ- အကယ်၍ ညွှန်ပြကုန်အံ့၊ (ဧဝံ သန္ဓေသု- ကုန်လတ်သော်၊) ပေ၊ န အနုဇာနိတဗ္ဗာ- ခွင့်မပြုထိုက်ကုန်၊ စေ အနုဇာနေယျံ- အကယ်၍ ခွင့်ပြုကုန်အံ့၊ (ဧဝံ သန္ဓေသု၊ တေသံ-ထို ဆရာ၊ ဥပဇ္ဈာယ်တို့၏၊) ဒုက္ကဋ္ဌဿ၊ ပေ၊ အနနညာတာ-ခွင့်မပြု အပ်ကုန်ဘဲ၊ စေ ဂစ္ဆေယျံ-အံ့၊ (ဧဝံ သန္ဓေသု၊ တေသံ- ထို ဗာလ၊ အဗျတ္တ ရဟန်းတို့၏၊) ပေ။

ဣဓ ပေ၊ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသံ ဝါ၊ [ပုဒ်စဉ် ၁၅၅ ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။] တတ္ထ-ထို ကျောင်းတိုက်သို့၊ အညော-အခြားသော၊ ဗဟုဿုတော-များသော သုတရှိသော၊ (များသော+ကြားနာအပ်ပြီးသော ဗုဒ္ဓဝစနရှိသော၊) အာဂတာဂမော- နှုတ်၌ လာသော ပါဠိတော်ရှိသော၊ ဓမ္မဓရော-သုတ္တ၊ အဘိဓမ္မကို ဆောင်နိုင် သော၊ ဝိနယဓရော-ဝိနည်းကို ဆောင်နိုင်သော၊ မာတိကာဓရော-မာတိကာကို ဆောင်နိုင်သော၊ ပဏ္ဍိတော - ကြောင်း ကျိုး မြင်သိ၊ ပင်ကိုဉာဏ် ရှိသော၊ ဗျတ္တော- ထက်မြက်သော၊ မေဓဝီ- အကြောင်းအားလျော်စွာ တစ်ခဏချင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ပညာရှိသော၊ (တစ်ဏှာပွတ္တိဉာဏ် ရှိသော၊) လန္ဗီ-မကောင်းမှုမှ ရှိခြင်းရှိသော၊ ကုက္ကစ္စကော-ဝိနယကုက္ကစ္စ ရှိသော၊ သိက္ခာကာမာ- သိက္ခာ သုံးပါးကို လိုလားသော၊ ဘိက္ခု၊ အာဂစ္ဆတိ- ကြွလာအံ့။ **“ဗဟုဿုတော”** စသည်တို့၏ အဖွင့်ကို စူဠဝဂ္ဂဘာသာဋီကာ- ကမ္မက္ခန္ဓကပါဠိတော်နိဿယ နိယသကမ္မကထာ၌လည်းကောင်း၊ **“ပဏ္ဍိတော”** စသည်တို့၏ အနက်ကို မဟာဝဂ္ဂဘာသာဋီကာ- ပဉ္စဝဂ္ဂိယကထာ၌လည်းကောင်း ပြခဲ့ပြီ။]

ဘိက္ခဝေ၊ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ-တို့သည်၊ သော ဘိက္ခု-ကို၊ သင်္ဂဟေတဗ္ဗော- ချစ်ဖွယ်သော စကားဖြင့် သိမ်းသွင်းထိုက်၏၊ အနုဂ္ဂဟေတဗ္ဗော - အဖန်ဖန် သိမ်းသွင်းခြင်းဖြင့် ချီးမြှောက်ထိုက်၏၊ ဥပလာပေတဗ္ဗော-နေခြင်း၏ အနီး၌ ပြောဆိုစေထိုက်၏၊ (**“နေရတာပေါ့”** ဟု ဝန်ခံစေထိုက်၏၊) [ဝန်ခံလောက်အောင် ပြောပါ-ဟူလို၊] **တစ်နည်း၊** သင်္ဂဟေတဗ္ဗော-ပစ္စည်းလေးပါးဖြင့် သိမ်းသွင်း ထိုက်၏၊ အနုဂ္ဂဟေတဗ္ဗော- ပစ္စည်းလေးပါးဖြင့် ချီးမြှောက်ထိုက်၏၊ [ဤ ကျောင်းတိုက်၌ ပစ္စည်းလေးပါး မျှတကြောင်းကို လျှောက်ပါ၊ တကယ် နေသော အခါ၌လည်း ပစ္စည်းလေးပါးဖြင့် ချီးမြှောက်ပါ-ဟူလို၊] ဥပလာပေတဗ္ဗော- ချစ်ဖွယ်သောစကားဖြင့် ပြောဆိုထိုက်၏၊ [ဤ ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။] စုဏ္ဏေန- ဆပ်ပြာမှုန့်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ မတ္တိကာယ- မြေညက်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဒန္တကဋ္ဌေန - ဒန်ပူဖြင့်လည်းကောင်း၊ မုခေါဒကေန - မျက်နှာသစ်ရေဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗော- ပြုစုလုပ်ကျွေးထိုက်၏၊ [ကာရိတ်ပစ္စည်း အနက်မရှိ၊] နော စေ သင်္ဂဟေယျ-ကုန်အံ့၊ ပေ၊ (တေသံ- ထို ရဟန်းတို့၏၊) အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿ။

“ဣဓ ပေ၊ ပရိယာပုဏိတွာ အာဂစ္ဆာ”တိ [ပုဒ်စဉ် ၁၅၅-၌ ရေးခဲ့ပြီ။] ဧဝံ - ဤသို့ စေလွှတ်ခြင်းဖြင့်၊ တံ - ထို ပါတိမောက်ကို သင်ယူခြင်းကို၊

(သင်ယူခွင့်ကို) စေ လဘောထ- အကယ်၍ ရအံ့၊ [ရှေး နိဿယ၌ “တံ ပါတိမောက္ခဒ္ဒေသကံ-ထို ပါတိမောက်ကို ပြစ်မှီသူကို” ဟု ပေး၏၊] ဣစ္စေတံ- ဤသို့ ရခြင်းသည်၊ ကုသလံ- ကောင်း၏၊ နော စေ လဘောထ- အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဘိက္ခဝေ၊ သဗ္ဗေဟေဝ - အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ - တို့သည်၊ (ဂန္ထဗ္ဗော ဌံ စပ်)၊ ယတ္ထ - အကြင် ကျောင်းတိုက်၌၊ ဥပေါသထံ ဝါ- ပေ၊ ဇာနန္တိ၊ သော အာဝါသော- သို့၊ ဂန္ထဗ္ဗော- လခွဲတိုင်း သွားထိုက်၏၊ [ဥပုသ်နေ့တိုင်း ဥပုသ်ပြုရန် သွားရမည်-ဟုလို။]

ဝသံဝါသဝတ္ထု ဌံ “ဝသံ - မိုးလပတ်လုံး၊ ဝသန္တိ - နေကြကုန်၏၊ တစ်နည်း၊ ဝသံဝသန္တိ- ဝါဆိုကြကုန်၏၊ သတ္တာဟကာလိကံ- ခုနစ်ရက် ကာလရှိအောင်၊ (ခုနစ်ရက်တိုင်တိုင်) ပါဟေတဗ္ဗော” ဟု ပေးပါ။

၈၇-ပါရိသုဒ္ဓိဒါနကထာ

၁၆၄။ အထ ဟေ၊ အာမန္တေသိ (ကိ?)၊ “ဘိက္ခဝေ၊ သန္နိပတံထ- စည်းဝေးကြကုန်လော့၊ သံဃော ဥပေါသထံ၊ ကရိဿတိ- လိမ့်မည်၊” ဣတိ- ပြီ၊ ပေ၊ “ဘန္တေ - မြတ်စွာဘုရား၊ ဂိလာနော- ဂိလာနဖြစ်သော၊ (မကျန်းမမာ နေသော) ဘိက္ခု၊ အတ္ထိ-ပါ၏၊ သော- ထို ဂိလာနရဟန်းသည်၊ အနာဂတော (န+အာဂတော)- မလာနိုင်ပါ၊” ဣတိ- ပြီ၊ ပေ၊ ဂိလာနေန၊ ဘိက္ခုနာ- သည်၊ ပါရိသုဒ္ဓိ- ပါရိသုဒ္ဓိကို၊ ဒါတံ ဟေ၊ “ပါရိသုဒ္ဓိ- ကို၊ ဒမ္ပိ- ပေးပါ၏၊ မေ- ၏၊ ပါရိသုဒ္ဓိ- ကို၊ ဟရ- သံဃာ့အထံသို့ ဆောင်ပါလေ၊ မေ- ၏၊ ပါရိသုဒ္ဓိ- ကို၊ အာရောစေဟိ- သံဃာအား လျှောက်ပါလေ၊” ဣတိ (ဝစနိယော အဿ)၊ (ဣတိ-သို့)၊ ကာယေန ဝိညာပေတိ ဟေ၊ [မဟာခန္ဓက ပုဒ်စဉ် ၆၅ ၌ အနက် ရေးခဲ့ပြီ၊ ပါရိသုဒ္ဓိ- သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဒိန္နာ- ပေးအပ်ပြီးသည်၊ (ပေးအပ်ရာ ရောက်သည်)၊ ဟောတိ ဟေ။

ဧဝံ - သို့၊ ဧတံ - ဤ ပါရိသုဒ္ဓိ ပေးခြင်းကို၊ စေ လဘောထ ဟေ၊ ဂိလာနော၊ သော ဘိက္ခု-ကို၊ မဉ္ဇေန ဝါ-ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပီဋေန ဝါ-ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ သံဃမဇ္ဈေ-၌၊ ဝါ-သို့၊ အာနေတွာ-ဆောင်ယူ၍၊

(သံဃေန)၊ ဥပေါသထော-ကို၊ ကာတဗ္ဗော၊ ဂိလာနုပဋ္ဌာကာနံ-ဂိလာနုကို ပြုစုလုပ်ကျွေးကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ ဧဝံ-ဤ အကြံသည်၊ စေ ဟောတိ-အံ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း?) “မယံ၊ ဂိလာနံ-ကို၊ ဌာနာ-တည်ရာ အရပ်မှ၊ သစေ စာဝေသာမ- အကယ်၍ ရွှေစေကုန်အံ၊ (ရွှေပြောင်းကုန်အံ၊ ဧဝံ သန္တေသု၊) အာဗာဓော ဝါ-အနာရောဂါသည်သော်လည်း၊ အဘိဝဓိဿတိ-တိုးလိမ့်မည်၊ ကာလံ ကိရိယာ ဝါ- သေခြင်းကို ပြုရခြင်းသည်သော်လည်း၊ ဘဝိဿတိ-လိမ့်မည်။” ဣတိ (သစေ ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ)၊ ဘိက္ခဝေ ဂိလာနော၊ ဘိက္ခု- ကို၊ ဌာနာ- မှ၊ န စာဝေတဗ္ဗော- မရွှေစေထိုက်၊ (မရွှေပြောင်းထိုက်)၊ သံဃေန-သည်၊ တတ္ထ-ထို ဂိလာနုရှိရာ အရပ်သို့၊ ဂန္ဓာ-၍၊ ဥပေါသထော ကာတဗ္ဗော ၊ပေ။

ပါရိသုဒ္ဓိဝိဟာရကော-ပါရိသုဒ္ဓိကို ဆောင်သော ရဟန်းသည်၊ ပါရိသုဒ္ဓိယာ-ကို၊ ဒိန္နာယ- ပေးအပ်ပြီးသော်၊ တတ္ထေဝ- ထို (ပေးရာ) အရပ်၌ပင်၊ စေ ပက္ကမတိ- အကယ်၍ အရပ်တစ်ပါးသို့ ဖဲသွားအံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ အညဿ-အခြား ရဟန်းအား၊ ပါရိသုဒ္ဓိ ဒါတဗ္ဗော၊ [ဤမှ နောက်၌ “စေ ဝိဗ္ဗမတိ-အကယ်၍ လူထွက်အံ၊ ကာလံ-သေခြင်းကို၊ စေ ကရောတိ-အံ၊ သာမဏောရော-သာမဏောဟူ၍၊ စေ ပဋိဇာနာတိ-အကယ်၍ ဝန်ခံအံ၊” ဤသို့ စသည်ဖြင့် ပေးပါ၊ သိက္ခံ- ကို၊ ပစ္စက္ခာတက-ပယ်စွန့်သူ၊ အန္တိမဝတ္ထု- အဆုံးဖြစ်သော ဝတ္ထုဟူသော ပါရာဇိကအာပတ်သို့၊ အဇ္ဈာပန္နက- ရောက်သူ၊ ဥမ္မတ္တက- ရူးသူ၊ ခိတ္တစိတ္တ-ဘီလူးသည် ပစ်လွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသူ၊ ဝါ-ဘီလူး လှန့် သဖြင့် ပြန်လွင့်သော စိတ်ရှိသူ၊ ဝေဒနာဠ- ဒုက္ခဝေဒနာ လွန်စွာ နှိပ်စက်အပ် သူ၊ ဥက္ခိတ္တက စသော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို မဟာဓန္ဓက၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

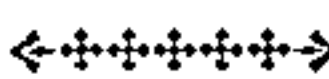
ပါရိသုဒ္ဓိဟာရကော ၊ပေ၊ အန္တရာမဂ္ဂေ- (သံဃာ့ အထံသို့ မရောက်မီ) ခရီးအကြား၌၊ စေ ပက္ကမတိ (ဧဝံသတိ)၊ ပါရိသုဒ္ဓိ - သည်၊ ဝါ - ကို၊ အနာဟဠာ - မဆောင်ယူအပ်သည်၊ (ဆောင်ယူအပ်ရာ မရောက်သည်)၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ သံဃပုတ္တော-သံဃာသို့ ရောက်ပြီးသည်၊ (သံဃာ့အထံသို့ ရောက်ပြီးသည်၊ ဟုတွာ၊) စေ ပက္ကမတိ ၊ပေ၊ အာဟဠာ - ဆောင်ယူအပ် ပြီးသည်၊ ဟောတိ၊ ၊ပေ၊ သံဃပုတ္တော- သည်၊ (ဟုတွာ- ၍၊ ဝါ- ဖြစ်မှ၊) သုတ္တော - အိပ်ပျော်သည်၊ (ဟုတွာ - ၍၊ ဝါ - ကြောင့်၊) စေ န အာရောစေတိ - အကယ်၍ မလျှောက်အံ၊ ပမတ္တော - မေ့လျော့သည်၊ ပေ။

သမာပန္နော-သမာပတ် ဝင်စားနေသည်။ (ဟုတွာ) စေ န အာရောစေတိ၊ (ဧဝံသတိ) ပါရိသုဒ္ဓိ အာဟဋ္ဌာ ဟောတိ၊ ပါရိသုဒ္ဓိဟာရကဿ-၏၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ) ၊ပေ၊ သဗ္ဗိစ္စ- သညာနှင့်တကွ စေတနာဖြင့် စေ့ဆော်၍၊ စေ န အာရောစေတိ ၊ပေ၊ ဒုက္ကဋ္ဌဿ။

၈၈-ဆန္ဒဒါနကထာ

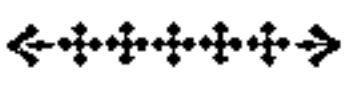
၂၆၅။ ဆန္ဒ - ဆန္ဒကို၊ ဒါတုံ ၊ပေ၊ ဆန္ဓေ - ကို၊ ဒိန္ဓေ - ပေးအပ် ပြီးသော်၊ ပါရိသုဒ္ဓိ - ကို၊ ဒေန္ဓေန - ပေးသော ရဟန်းသည်၊ ဆန္ဒမ္ပိ - ကိုလည်း၊ ဒါတုံ အနုဇာနာမိ၊ သံဃဿ - ၏၊ ကရဏီယံ - ပြုဖွယ် ကိစ္စတို့သည်၊ သန္တိ - ရှိကုန်၏၊ ဤမျှသာ ထူး၏။ [ပါဠိယံ “သန္တိ သံဃဿ ကရဏီယာနိ” တိ ဝတ္တဗ္ဗေ “ဝစနဝိပလ္လာသေန ကရဏီယ” န္တိ ဝုတ္တံ၊ - ဝိမတိ။]

၈၉-ဉာတကာဒိဂ္ဂဟဏကထာ

၂၆၆။ အညတရံ၊ ဘိက္ခု - ကို၊ ဥပေါသထေ - ဥပုသ်နေ့ဖြစ်သော၊ တဒဟု - ထို နေ့၌၊ ဉာတကာ - ဆွေမျိုးတို့သည်၊ ဂဏိံသု - ဖမ်းယူကြကုန်ပြီ၊ ၊ပေ၊ ဂဏုန္တိ၊ တေ ဉာတကာ - တို့သည်၊ ဝါ - တို့ကို၊ ဘိက္ခုဟိ - တို့က၊ ဧဝံ - သို့၊ ဝစနိယာ - ပြောဆိုထိုက်ကုန်သည်၊ အဿု - ဖြစ်ကုန်၏။ (ကိ- အဘယ်သို့ ပြောဆိုထိုက်ကုန်သနည်း?) “အာယသ္မန္တော - ဒါယကာတို့၊ ဣဗံ- တိုက်တွန်းပါ၏၊ ယာဝ- လောက်၊ အယံ ဘိက္ခု ဥပေါသထံ၊ ကရောတိ - ပြုနေ၏၊ (တာဝ - ထို ဥပုသ်ပြုနေသေးသမျှ၊) တုမေ၊ ဣမံ ဘိက္ခု - ကို၊ မုဟုတ္တံ - တစ်မုဟုတ်မျှ၊ မုဉ္ဇထ - လွတ်ကြပါကုန်၊” ဣတိ - ဤသို့ ပြောဆိုထိုက်ကုန်၏၊ ဧဝံ - သို့၊ ဧတံ - ဤ ပြောဆိုခြင်းကို၊ တစ်နည်း၊ ဧဝံ - ပြောသို့ ပြောဆိုခြင်းဖြင့်၊ ဧတံ - ဤ ရဟန်း၏ ဥပုသ်ပြုခွင့်ကို၊ စေ လဘေထ- အံ၊ ပေ၊ “ယာဝ- လောက်၊ အယံ ဘိက္ခု၊ ပါရိသုဒ္ဓိ- ကို၊

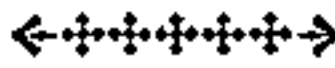
ဒေတိ - ပေးနေ၏။ (တာဝ - လောက်၊) တုမှေ မဟုတ္တံ၊ ဧကမန္တံ - ခြံ၊
 ဟောထ - ဖြစ်ကြပါကုန်၊ (နေကြပါကုန်၊)” ပေ၊ ယာဝ- လောက်၊ သံဃော
 ဥပေါသထံ က ရောတိ၊ (တာဝ) တုမှေ၊ ဣမံ ဘိက္ခု - ကို၊ နိဿိမံ-သိမံ
 အပြင်ဘက်သို့၊ နေထ - ဆောင်ကြပါကုန်၊ [ရှေးခေတ်က များသောအားဖြင့်
 ကျောင်းတိုက်ကြီး တစ်ခုလုံးကို မဟာသိမ် သမုတ်ထားလေ့ ရှိကြ၏။ ထို
 ရဟန်းသည် သံဃာ၏ ဟတ္ထပါသ်မှ လွတ်လျက် သိမ်ထဲ၌ရှိနေလျှင် ဝဂ္ဂဖြစ်၍
 ကံပျက်မည် စိုးသောကြောင့် “နိဿိမံ နေထ” ဟု ပြောရသည်။ နောက်၌
 “ရာဇာနော - မင်းတို့သည်၊ စောရာ - ဓားပြ၊ သူပုန်တို့သည်၊ ဓုတ္တာ -
 သေသောက်ကြူးတို့သည်၊ ဘိက္ခုပစ္စတ္တိကာ-ဆန့်ကျင်ဘက်ကို အလိုရှိသော
 ရန်သူရဟန်းတို့သည်”ဟု ပေးပါ။] ပေ။

၉၀-ဥမ္မတ္တကသမ္မုတိ

၁၆၇။ အထ ခေါ ပေ၊ “ဘန္တေ၊ ဂဂ္ဂေါ နာမ - ဂဂ္ဂ မည်သော၊
 ဥမ္မတ္တကော- သော၊ ဘိက္ခု၊ အတ္ထိ - ပါ၏၊ သော- ထို ဂဂ္ဂ ရဟန်းသည်၊
 အနာဂတော- ပါ၊” ဣတိ- ပြီ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဒွေ- နှစ်မျိုးကုန်သော၊ ဥမ္မတ္တကာ-
 တို့သည်၊ (သန္တိ) ဘိက္ခဝေ၊ ဥမ္မတ္တကော - သော၊ (ယော) ဘိက္ခု - သည်၊
 (ဥပေါသထံ- ကို၊ သရတိပိ- ရံခါလည်း အမှတ်ရ၏၊ န ပိ သရတိ- ရံခါ
 လည်း အမှတ်မရ၊ သံဃကမ္မံ- (ဥပုသ်မှ ကြွင်းသော) သံဃာ့ကံကို၊ သရတိပိ-
 ၏၊ န ပိ သရတိ- မရ၊ (သော ဘိက္ခု) အတ္ထိ၊ [ပထမ]၊ (ယော ဘိက္ခု)၊
 နေဝ သရတိ- လုံးဝ အမှတ်မရ၊ (သော ဘိက္ခု) အတ္ထိ၊ [ဒုတိယ]၊ (ယော
 ဘိက္ခု)၊ ဥပေါသထံ- သို့၊ (ဥပုသ်ပြုရာ အရပ်သို့၊) အာဂစ္ဆတိပိ- ရံခါလည်း
 လာ၏၊ န ပိ အာဂစ္ဆတိ- ရံခါလည်း မလာ၊ သံဃကမ္မံ- သို့၊ အာဂစ္ဆတိပိ-
 ၏၊ န ပိ အာဂစ္ဆတိ- မလာ၊ (သော ဘိက္ခု အတ္ထိ)၊ [တတိယ]၊ (ယော
 ဘိက္ခု)၊ နေဝ အာဂစ္ဆတိ- လုံးဝ မလာ၊ (သော ဘိက္ခု) အတ္ထိ၊ [စတုတ္ထ၊
 ဤ၌ ဒွေ သရပ်ကို တကြ ဘိက္ခဝေ စသော နောက်ဝါကျကို ထောက်၍
 ပထမနှင့် တတိယကို တစ်ယောက် ယူပါ၊ ဒုတိယနှင့် စတုတ္ထကို တစ်ယောက်
 ယူပါ။]

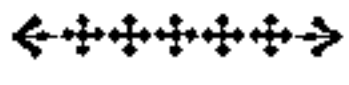
ဘိက္ခုဝေ၊ တတြ - ထို နှစ်ယောက်တို့တွင်၊ ယွာယံ (ယော + အယံ) ဥမ္မတ္တကော- အကြင် ရူးသော ရဟန်းသည်၊ ဥပေါသထံ သရတိပိ ပေ၊ န ပိ- အာဂစ္ဆတိ၊ ဘိက္ခုဝေ၊ ဧဝရူပဿ- သော၊ ဥမ္မတ္တကဿ- အား၊ ဥမ္မတ္တက သမ္ပတိ- ဥမ္မတ္တကသမ္ပတိကို၊ ဒါတုံ ပေ၊ (ကမ္မဝါစာ၌) ဂဂ္ဂေါ၊ ဘိက္ခု- သည်၊ ဥမ္မတ္တကော- သည်၊ (ဟုတွာ) သရတိပိ ပေ၊ သံဃဿ၊ (ကမ္မ- ဥမ္မတ္တကသမ္ပတိဒါန ကံသည်)၊ ပေ၊ ဂဂ္ဂေါ ဘိက္ခု၊ ဥပေါသထံ- ကို၊ သရေယျ ဝါ- အမှတ်ရသည်မူလည်း ဖြစ်စေ၊ န ဝါ သရေယျ- အမှတ် မရသည်မူလည်း ဖြစ်စေ၊ ပေ၊ ဥပေါသထံ- သို့၊ အာဂစ္ဆေယျ ဝါ- လာသည်မူလည်း ဖြစ်စေ၊ န ဝါ အာဂစ္ဆေယျ- မလာသည်မူလည်း ဖြစ်စေ၊ ပေ၊ သံဃော၊ ဂဂ္ဂေန- ဂဂ္ဂ ရဟန်းနှင့်၊ သဟ ဝါ- အတူသော်လည်းကောင်း၊ ဂဂ္ဂေန- နှင့်၊ ဝိနာ ဝါ- ကင်း၍သော်လည်းကောင်း၊ ဥပေါသထံ၊ ကရေယျ- ရာပါ၏၊ ပေ။

၉၁-သံဃုပေါသထာဒိပ္ပဓာဒ

၁၆၈။ [ထူးရာဌ်သာ ရေးပါမည်၊] “မယဉ္ဇ- တို့သည်လည်း၊ စတ္တာရော၊ ဇနာ- ရဟန်းတို့သည်၊ အမှာ- ကုန်၏၊ [“အမှ” ပုဒ်ရင်း၊ ဝါစာသိလိဋ္ဌ အကျိုးငှာ ဒီဃ ပြုထားသည်၊] ကထံ-လျှင်၊ အမှဟိ-တို့သည်၊ ဥပေါသထော- ကို၊ ကာတဗ္ဗော န ခေါ- ပြုထိုက်ပါသနည်း?၊” ပေ၊ စတုန္တံ- လေးပါးသော ဝါစာသိလိဋ္ဌ အကျိုးငှာ ဒီဃ ပြုထားသည်၊] ကထံ-လျှင်၊ အမှဟိ-တို့သည်၊ ဥပေါသထော- ကို၊ ကာတဗ္ဗော န ခေါ- ပြုထိုက်ပါသနည်း?၊” ပေ၊ စတုန္တံ- လေးပါးသော ရဟန်းတို့အား၊ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသိတုံ အနုဇာနာမိ ပေ၊ တိဏ္ဍံ- တို့အား၊ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထံ- ပါရိသုဒ္ဓိဥပုသ်ကို၊ ပေ၊ (ဥတ်၌) အာယသ္မန္တာ- တို့သည်၊ မေ - ၏၊ (ဝစနံ - ကို) သုဏန္တု - နားစိုက်ကြပါကုန်၊ အဇ္ဇ - ယနေ့၊ ပန္နရသော- တစ်ဆယ့်ငါးရက်မြောက် ဖြစ်သော၊ ဥပေါသထော- ဥပုသ်နေ့ပါ တည်း၊ အာယသ္မန္တာနံ- တို့၏၊ (ကမ္မ- ပါရိသုဒ္ဓိဥပုသ်ကံသည်) ပတ္တကလ္လံ ယဒိ (သိယာ)၊ (ဧဝံ သတိ) မယံ၊ အညမညံ- အချင်းချင်း၊ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထံ- ကို၊ ကရေယျာမ- ပြုကုန်ရာပါ၏၊ (ပြုချိန်တန်ပါပြီ) ပေ၊ အာဂုသော- တို့၊ အဟံ-သည်၊ ပရိသုဒ္ဓေါ-အာပတ်မှ စင်ကြယ်ပါ၏၊ မံ-ကို၊ ပရိသုဒ္ဓေါတိ- အာပတ်မှ စင်ကြယ်သူဟူ၍၊ ဓာရေထ- စိတ်၌ ဆောင်ကြပါကုန်၊ (မှတ်ကြ ပါကုန်) ပေ။

ဧကော ဘိက္ခု ဝိဟရတိ ।ပေ၊ တေန ဘိက္ခုနာ (နိသိဒိတဗ္ဗံ ဌံ စပံ) ယတ္ထ-အကြင် အရပ်၌၊ ဥပဋ္ဌာနသာလာယ ဝါ-ဆည်းကပ်ရာ တန်ဆောင်းဝန်း၌ သော်လည်းကောင်း၊ (ဧရပ်၌သော်လည်းကောင်း၊) မဏ္ဍပေ ဝါ-မဏ္ဍပ်၌ သော်လည်းကောင်း၊ ရုက္ခမူလေ ဝါ - သစ်ပင်၏ အနီးအောက်၌သော်လည်းကောင်း၊ [“ယတ္ထ”ကို သရုပ်ဖော်တော်မူ၏၊] သော ဒေသော- ထို အရပ်ကို၊ [သမ္ပဇ္ဇိတွာ-တံမြက်လှည်း၍၊ သော ဒေသော သမ္ပဇ္ဇိတွာတိ တံ ဒေသံ သမ္ပဇ္ဇိတွာ ဥပယောဂတ္ထေ ပစ္စတ္တံ၊-အဋ္ဌကထာ၊] ပေ၊ နိသိဒိတဗ္ဗံ- ထိုင်နေရာ၏၊ (ထိုင်နေရ မည်၊) အညေ ဘိက္ခု သစေ အာဂစ္ဆန္တိ၊ (ဧဝံ သန္တေသု၊) တေဟိ-ထို ရဟန်း တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ ဥပေါသထော ကာတဗ္ဗော၊ နော စေ အာဂစ္ဆန္တိ၊ “အဇ္ဇ မေ ဥပေါသထော”တိ-ဟူ၍၊ (ယနေ ငါ၏ ဥပုသ်နေ့ဟူ၍၊) အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗော- အဓိဋ္ဌာန်ထိုက်၏၊ [နောက်၌ “တတြ-ထို လေးမျိုးသော ဥပုသ်ကံတို့တွင်”ဟု ပေးပါ၊] ပေ။

၉၂-အာပတ္တိပဋိကမ္ပဝိမိ

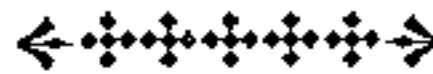
၁၆၉။ အညတရော ဘိက္ခု ।ပေ၊ အာပတ္တိံ-သို့၊ အာပန္နော-ရောက်သည်၊ ဟောတိ ।ပေ၊ “သာပတ္တိကေန- အာပတ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော ရဟန်းသည်၊ ဥပေါသထော-ကို၊ န ကာတဗ္ဗော-ထိုက်၊” ဣတိ- သို့၊ ဘဂဝတာ- သည်၊ ပညတ္တံ၊ [အဓိပ္ပာယ်ကို အဋ္ဌကထာမှာ ရှု၊] ပေ၊ အာပုသော အဟံ၊ ဣတ္ထန္နာမံ- ဤ အမည်ရှိသော၊ အာပတ္တိံ-သို့၊ အာပန္နော-ရောက်ပါပြီ၊ တံ-ထို အာပတ်ကို၊ ပဋိဒေသေမိ- ဒေသနာပြောပါ၏၊ ပေ၊ တေန- သည်၊ “ပဿသိ- ရှု၏လော?၊ (အပြစ်ဟု ရှု၏လော?)” ဣတိ- သို့၊ ဝတ္တဗ္ဗော- ပြောထိုက်၏၊ (မေးထိုက်၏၊) “အာမ- မှန်ပါ၊ ပဿာမိ- ပါ၏၊” ဣတိ- ဤသို့ ပြောဆိုထိုက်၏၊ (လျှောက် ထိုက်၏၊) “အာယတိ- နောင်အခါ၌၊ သံဝရေယျာသိ- စောင့်စည်းလော့၊” ဣတိ- ဤသို့ ပြောထိုက်၏၊ [ဤကား ရှေးခေတ် ဒေသနာပြောနည်း ဖြစ်၏၊ ယခုခေတ် ပြောနည်းကို အဋ္ဌကထာမှာ ရှု၊] (နောက်၌) “အာပတ္တိယာ-၌၊ ဝေမတိကော- ဖြစ်သော ယုံမှားခြင်းရှိသည်၊ ဟောတိ ।ပေ၊ နိဗ္ဗေမတိကော- ဖြစ်သော ယုံမှားခြင်းရှိသူ မဟုတ်သည်၊ ဘဝိဿာမိ - အံ၊ တဒါ - ၌၊ ပဋိကရိဿာမိ - ကုစားပါမည်၊” ဣတိ (ဝစနိယော အဿ) ဣတိ - သို့၊ [“ဣတိ”တစ်လုံး အကျေကြပ်ပါ၊] ဝတ္တာ-ပြော၍၊ ဥပေါသထော၊ ကာတဗ္ဗော၊ ပေ။

တပုစ္စယာ-ထို ဝေမတိကဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဥပေါသထသာ- ၏၊
 အန္တရာယော - အန္တရာယ်ကို၊ န တွေဝ ကာတဗ္ဗော - မပြုထိုက်သည်သာ၊
 ၊ပေ၊ သဘာဂံ - ဝတ္ထုအားဖြင့် တူသောအဖို့ ရှိသော၊ (သဘောတူသော၊)
 အာပတ္တိံ၊ ဒေသေန္တိ - ဒေသနာ ပြောကုန်၏၊ ပေ၊ ပဋိဂ္ဂဏန္တိ - ခံယူကြ
 ကုန်၏၊ ပေ။

၉၃-အာပတ္တိအာဝိကရဏဝိဓိ

၁၇၀။ ပါတိမောက္ခေ- ကို၊ ဥဒ္ဓိဿမာနေ- ရွတ်ပြအပ်စဉ်၊ အာပတ္တိံ၊
 သရတိ- အမှတ်ရ၏၊ ပေ၊ သာမန္တော- အနီး၌ ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခု ဧဝမဿ
 ဝစနိယော (ကိံ) ၊ပေ၊ ဣတော- ဤနေရာမှ၊ ဝုဠဟိတွာ- ထပြီးလတ်သော်၊
 ၊ပေ၊ တပုစ္စယာ- ထို အာပတ်ကို အမှတ်ရခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊
 ၊ပေ။

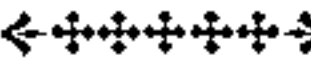
၉၄-သဘာဂါပတ္တိပဋိကမ္မဝိဓိ

၁၇၁။ သဗ္ဗော သံဃော သဘာဂံ အာပတ္တိံ အာပန္နော ဟောတိ၊ [ကြွင်းပုဒ်
 တို့၏ အနက်ကို ရှေး၌ ပေးခဲ့ပြီ၊] (ကမ္မဝါစာ၌) ယဒါ- ၌၊ အညံ- သော၊
 သုဒ္ဓံ- သော၊ အနာပတ္တိကံ- အာပတ် မရှိသော၊ ဘိက္ခု- ကို၊ ပဿိဿတိ-
 တွေ့ရလိမ့်မည်၊ တဒါ၊ တဿ-၏၊ သန္တိကေ-၌၊ တံ အာပတ္တိံ၊ ပဋိကရိဿတိ-
 ကုစားရပါလိမ့်မည်၊ ဣတိ (ဉာပေတဗ္ဗော) ဣတိ ဝတွာ ၊ပေ၊ တပုစ္စယာ-
 ထို သဘာဂအာပတ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ပေ၊ [သဘာဂါပတ္တိဝေမတိက
 ဝတ္ထု၌ အနက်ထူး မရှိပါ။] ၊

တဿာ အာပတ္တိယာ- ၏၊ နာမဂေါတ္တံ- အမည်၊ အန္ဓယ်ကို၊ န ဇာနာတိ၊
 တတ္ထ ၊ပေ၊ သိက္ခာကာမော၊ [ပုဒ်စဉ် ၁၆၃-၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊ တမေနံ- ထို
 ရဟန်းသို့၊ ပေ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ၊ပေ၊ အဝေါစ (ကိံ?)၊ “အာဝုသော၊ ယော-

အကြင် ရဟန်းသည်၊ ဧဝုဧဝု- ဤသို့ ဤသို့လည်း၊ ကရောတိ၊ သော-
 သည်၊ ကိ နာမ-အဘယ် မည်သော၊ အာပတ္တိ-သို့၊ အာပဇ္ဇတိ-ရောက်ပါ
 သနည်း?။” ဣတိ- ပြီ၊ ပေ၊ ပဋိကရောဟိ- လော၊ ဣတိ- ပြီ၊ ပေ၊
 “အာဝုသော၊ အဟံ ဧကကောဝ- တပည့်တော် တစ်ပါးတည်းသာ၊ ဣမံ
 အာပတ္တိ- သို့၊ အာပဇ္ဇော- သည်၊ န- မဟုတ်ပါ၊ သဗ္ဗော အယံ သံဃော
 ပေ၊ အာပဇ္ဇော- ပါ၏။” ပေ၊ “ပရော- အခြား ရဟန်းသည်၊ အာပဇ္ဇော
 ဝါ- အာပတ်သို့ ရောက်သည်မူလည်း ဖြစ်စေ၊ အနာပဇ္ဇော ဝါ-အာပတ်သို့
 မရောက်သည်မူလည်း ဖြစ်စေ၊ တေ- ဧ(အပေါ်၌)၊ ကိ- ကို၊ ကရိဿတိ-
 ပြုနိုင်လိမ့်မည်နည်း?၊ အာဝုသော၊ ဣဗံ- တိုက်တွန်းပါ၏၊ တံ၊ သကာယ-
 မိမိ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ အာပတ္တိယာ- မှ၊ ဝုဋ္ဌာဟိ- ထပါလော့။” ဣတိ- ဤသို့
 ပြောပြီ၊ ပေ၊ တဿ ဘိက္ခုနော- ၏၊ ဝစနေန- စကားဖြင့်၊ တံ အာပတ္တိ
 ပဋိကရိတွာ ပေ၊ “ယော ပေ၊ ကရောတိ- သော၊ ဣမံ နာမ အာပတ္တိ-
 သို့၊ အာပဇ္ဇတိ ကိရ- ရောက်သတဲ။” ပေ၊ ပဋိကာတံ၊ န ဣစ္ဆိသု- အလိုမရှိကုန်၊
 ပေ၊ တေ ဘိက္ခု- တို့ကို၊ တေန ဘိက္ခုနာ- သည်၊ အကာမာ-အလိုမရှိသဖြင့်၊
 (အလိုမရှိဘဲ) န ဝစနိယာ-ကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော် မူပြီ၊ [အကာမာ၏
 အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ အနာပတ္တိပန္နရသကာဒိကတာ အဆုံးနား၌ ပြထားပြီ။]

ဒုတိယော-သော၊ ဧဝုဧဝုဥတ္တုဘာဏဝါရော-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

၉၅-အနာပတ္တိပန္နရသက

၁၇၂။ တေန ပေ၊ သမ္ပဟုလာ၊ စတ္တာရော ဝါ- လေးပါးသော်လည်း
 ဖြစ်ကုန်သော၊ အတိရေကာ ဝါ- လေးပါးထက် ပိုလွန်သည်သော်လည်း ဖြစ်
 ကုန်သော၊ အာဝါသိကာ ဘိက္ခု သန္နိပတိသု၊ တေ- ထို အာဝါသိကရဟန်း
 တို့သည်၊ န ဇာနိသု- မသိကြကုန်၊ (ကိ?)၊ “အညေ- ကုန်သော၊ အနာဂတာ-
 မလာကုန်သေးသော၊ အာဝါသိကာ ဘိက္ခု၊ အတ္တိ- ရှိကုန်သေး၏။” ဣတိ-
 ဤသို့ မသိကြကုန်၊ တေ- တို့သည်၊ ဓမ္မသညိနော- ဓမ္မဟု အမှတ်ရှိကုန်
 သည်၊ ဝိနယသညိနော- ဝိနယဟု အမှတ်ရှိကုန်သည်၊ ဝဂ္ဂါ- ဝဂ်တို့သည်၊
 (တစ်ခုစီ တစ်ခုစီတို့သည်၊ သမာနာ- ကုန်လျက်) သမဂ္ဂသညိနော- သမဂ္ဂဟု

အမှတ်ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဥပေါသထံ၊ အကံသု- ပြုကုန်ပြီ၊ ပါတိမောက္ခံ၊ ဥဒ္ဓိသိသု- ရွတ်ပြုကုန်ပြီ၊ တေဟိ-တို့သည်၊ ပါတိမောက္ခေ-ကို၊ ဥဒ္ဓိဿမာနေ- ရွတ်ပြုအပ်သော်၊ (ရွတ်ပြုအပ်စဉ်၊) အထ- ရွတ်ပြုအပ်ရာ ထိုအခါ၌၊ အညေ- အခြားကုန်သော၊ **တစ်နည်း၊** အထညေ- ထိုမှတစ်ပါးကုန်သော၊ ဗဟုတရာ- သာ၍ များကုန်သော၊ အာဝါသိကာ ဘိက္ခု။ အာဂစ္ဆိသု-လာကြကုန်ပြီ၊ ပေ။

(၁) ဣမ ပေ၊ ဥဒ္ဓိသန္တိ၊ တေဟိ ပေ၊ ဥဒ္ဓိဿမာနေ ပေ၊ ဗဟုတရာ အာဝါသိကာ ဘိက္ခု။ အာဂစ္ဆန္တိ- ကုန်၏၊ ဘိက္ခုဝေ၊ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ-ထို ရွတ်ပြုနှင့်သော ရဟန်းတို့သည်၊ ပုန ပါတိမောက္ခံ၊ ဥဒ္ဓိသိတဗ္ဗံ- ရွတ်ပြုထိုက် ၏၊ (ရွတ်ပြုရမည်၊) ဥဒ္ဓေသကာနံ- ပါတိမောက်ကို ရွတ်ပြုနှင့်သော ရဟန်း တို့၏၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)။ [ဝဂ္ဂကံ ဖြစ်သော်လည်း သမဂ္ဂသည်ဖြင့် ပြုသော ကြောင့် အာပတ်ကား မသင့်ပါ၊ ထပ်၍ ရွတ်ပြုရမည်-ဟုလို။]

(၂) ဣမ ပေ၊ သမသမာ-တူမျှသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော၊(အရေအတွက် တူကုန်သော၊) ပေ၊ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ဥဒ္ဓိဗ္ဗံ- ရွတ်ပြုအပ်ပြီးသော ပါတိမောက်ကို၊ သုဥဒ္ဓိဗ္ဗံ- ကောင်းစွာ ရွတ်ပြုအပ်ပြီ၊ အဝသေသံ- ကြွင်းသော ပါတိမောက်ကို၊ သောတဗ္ဗံ-နားထောင်ထိုက်၏၊ ဥဒ္ဓေသကာနံ အနာပတ္တိ။

(၃) ဣမ ပေ၊ ထောကတရာ- သာ၍ နည်းကုန်သော၊ ပေ၊ အနာပတ္တိ။ [ထူးရာ၌သာ ရေးပါမည်။]

(၄) ပါတိမောက္ခေ-ကို၊ ဥဒ္ဓိဗ္ဗမတ္ထေ- ရွတ်ပြုအပ်ပြီးကာမျှ ဖြစ်လတ်သော်၊ ဗဟုတရာ ပေ။

(၅) သမသမာ ပေ၊ အာဂစ္ဆန္တိ၊ တေသံ-ထို ပါတိမောက်ကို ရွတ်ပြုနှင့် သော ရဟန်းတို့၏၊ သန္တိကေ-အထံ၌၊ ပါရိသုဒ္ဓိ-ပါရိသုဒ္ဓိကို၊ အာရောစေတဗ္ဗာ- ပြောထိုက်၏၊ ပေ။

(၆) ထောကတရာ ပေ၊ အာရောစေတဗ္ဗာ။

(၇-၈-၉) ပါတိမောက္ခေ-ကို၊ ဥဒ္ဓိဗ္ဗမတ္ထေ-သော်၊ ပရိသာယ-ပရိသတ် သည်၊ အဝုဠိတာယ- မထသေးမီ၊ [အဝုဠိတာယံ ပရိသာယာတိ ပဝါရေတွာ

အညမညံ ကထေန္တိယာ၊-ဝဇီရါ] ပေ။

စတုတ္ထတိက်၌ (၁၀-၁၁-၁၂) ပါတိမောက္ခေ ဥဒ္ဓိဋ္ဌမတ္ထေ၊ ဧကစ္စာယ-
အချို့သော၊ ပရိသာယ-သည်၊ ဝုဋ္ဌိတာယ-ထပြီးလတ်သော်၊ ပေ၊ [ဧကစ္စာယ
ဝုဋ္ဌိတာယာတိ ဧကစ္စေသု ယထာ နိသိန္ဓေသု၊ ဧကစ္စေသု သကသကဋ္ဌာနံ
ဂတေသု၊- ဝဇီရဗုဒ္ဓိ။]

☞ (၁၃-၁၄-၁၅) ပါတိမောက္ခေ ဥဒ္ဓိဋ္ဌမတ္ထေ၊ သဗ္ဗာယ - အလုံးစုံသော၊
ပရိသာယ-သည်၊ ဝုဋ္ဌိတာယ-သော်၊ ပေ။

အနာပတ္တိပန္နရသကံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

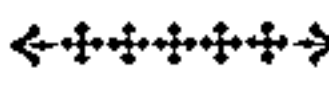
ဝါရ အရေအတွက်။ ။ “တေန ခေါ ပန ပေ၊ အာရောစေသံ” ဟူသော
ပါဠိတော် အစဉ်သည် ဝတ္ထုကြောင်းဟု ခေါ်အပ်သော နိဒါန်းတည်း၊ ထို နိဒါန်းကို
နောက်လာမည့် သီမောက္ခန္တိကပေယျာလ၌ “သုဒ္ဓိကနည်း” ဟု ရှေးနိဿယဝယ် သုံးစွဲ
ထား၏။ “ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ” စသော ပါဠိတော်အစဉ်ကား သိက္ခာပုဒ်တော်တည်း၊
ထို ပါဠိတော်အစဉ်၌ (၁) ဥဒ္ဓိဿမာန (၂) ဥဒ္ဓိဋ္ဌမတ္ထ (၃) အဝုဋ္ဌိတာယ ပရိသာယ
(၄) ဧကစ္စာယ ဝုဋ္ဌိတာယ ပရိသာယ (၅) သဗ္ဗာယ ဝုဋ္ဌိတာယ ပရိသာယ၊- ဤသို့
တိက ငါးခုရှိ၏။

ပန္နရသက ဖြစ်ပုံ။ ။ တိက တစ်ခု တစ်ခု၌လည်း (၁) ဗဟုတရ (၂) သမသမ
(၃) ထောကတရအားဖြင့် ဝါရ သုံးပါးရှိ၏။ ထို့ကြောင့် တိက ငါးခုကို ဝါရ သုံးပါးဖြင့်
မြှောက်လျှင် (၃ x ၅ = ၁၅) ဝါရပေါင်း “ပန္နရသက” ဖြစ်၏။ နောက်နောက်
ပန္နရသကတို့၌လည်း ဤနည်းအတိုင်း သိပါ။

ခုဒ္ဒသိက္ခာ။ ။ ဤ ပန္နရသက၌ လာသော အဓိပ္ပာယ်များကို အကျဉ်းချုံး၍
ခုဒ္ဒသိက္ခာ၊ ဥပေါသထနိဒ္ဒေသ၌ အောက်ပါ ဂါထာတို့ကို ပြထား၏။ သို့သော် ထို၌
“ပရိသာယ အဝုဋ္ဌိတာယ” တိကကို “ဥဒ္ဓိဋ္ဌမတ္ထေ”၌ သွင်းယူထားသည်။

အာဂစ္ဆေယျံ ယဒိ သမာ၊ ဥဒ္ဓိသန္တေဝ ထောကိကာ၊
ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ ယံ သုဥဒ္ဓိဋ္ဌံ၊ သောတဗ္ဗ - မဝသေသကံ။

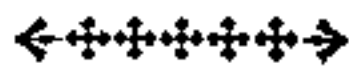
ဥဒ္ဓိဋ္ဌမတ္ထေ သကလာ - ယေကစ္စာ - ယုဋ္ဌိတာယ ဝါ၊
ပါရိသုဒ္ဓိံ ကရေယျေသံ၊ သန္တိကေ ဗဟုကာ ထ စေ၊
ကတွာ သဗ္ဗဝိကပ္ပေသု၊ ပုဗ္ဗကိစ္စံ ပုနုဒ္ဓိသေ။

၉၆-ဝဂ္ဂါဝဂ္ဂသညီပန္နရသက

၁၇၃။ [ထူးရာဋ္ဌိသာ ရေးပါမည်၊] တေ- ထို ရဟန်းတို့သည်၊ ဇာနန္ဒိ- သိကုန်၏၊ ပေ၊ ဝဂ္ဂါ- ဝဂ်တို့သည်၊ (တစ်ခုစီ တစ်ခုစီတို့သည်၊ သမာနာ- ကုန်လျက်၊) ဝဂ္ဂသညီနော (ဟုတွာ) ပေ၊ ဥဒ္ဒေသကာနံ- တို့၏၊ ဒုက္ကဋ္ဌဿ- သို့၊ အာပတ္တိ (ဟောတိ)။

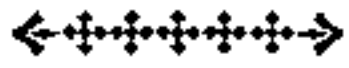
ဝဂ္ဂါဝဂ္ဂသညီပန္နရသကံ- သည်၊ နိဋ္ဌိတံ- ပြီ။

၉၇-ဝေမတိကပန္နရသက

၁၇၄။ တေ - ထို ရဟန်းတို့သည်၊ (ဥပေါသထံ ကရောန္တိ ဌံ စပ်၊) “အမှာကံ- တို့အား၊ ဥပေါသထော- သည်၊ ဝါ- ကို၊ ကာတုံ- ငှာ၊ ကပ္ပတိ န ခေါ - အပ်လေသလော၊ န ကပ္ပတိ န ခေါ - မအပ်လေသလော?” ဣတိ - သို့၊ ဝေမတိကာ - ဖြစ်သော ယုံမှားခြင်း ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ) ဥပေါသထံ ကရောန္တိ၊ ပေ။

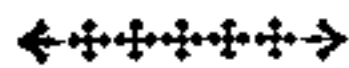
ဝေမတိကပန္နရသကံ- သည်၊ နိဋ္ဌိတံ- ပြီ။

၉၈-ကုက္ကုစ္စပကတပန္နရသက

၁၇၅။ တေ- တို့သည်၊ “အမှာကံ ဥပေါသထော ကာတုံ၊ ကပ္ပတေဝ- အပ်သည်သာ၊ အမှာကံ- တို့အား၊ န န ကပ္ပတိ - မအပ်သည် မဟုတ်၊” ဣတိ- သို့၊ ကုက္ကုစ္စပကတာ- ကုက္ကုစ္စသည် ပင်ကိုသဘောမှ ကင်းအောင် ပြုအပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ) ဥပေါသထံ ကရောန္တိ၊ ပေ။

ကုက္ကုစ္စပကတပန္နရသကံ- သည်၊ နိဋ္ဌိတံ- ပြီ။

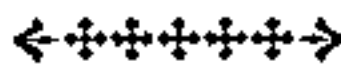

၉၉-ဘောဒပုရေက္ခာရပန္နရသက

၁၇၆။ တေ-တို့သည်၊ (ကရောန္တိ၌ စပ်၊) “ဧတေ-ဤ ရဟန်းတို့သည်၊ (မရောက်လာသော ရဟန်းတို့သည်၊) နဿန္တု- ပျက်စီးပစေကုန်၊ ဧတေ - တို့သည်၊ ဝိနဿန္တု-အထူးသဖြင့် ပျက်စီးပစေကုန်၊ တေဟိ-ထို ရဟန်းတို့ဖြင့်၊ ကော အတ္ထော-အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း?” ဣတိ-ဤသို့၊ ဘောဒပုရေက္ခာရာ- သံဃာ ကွဲပြားခြင်း၌ ရှေးရှု ပြုကုန်သည်၊ (ဟုတွာ) ဥပေါသထံ ကရောန္တိ ၊ပေ၊ ဥဒ္ဓေသကာနံ၊ ထုလ္လုစ္စယဿ- သို့၊ အာပတ္တိံ (ဟောတိ) ၊ပေ။

ဘောဒပုရေက္ခာရပန္နရသကံ- သည်၊ နိဋ္ဌိတံ- ပြီ။

ပဉ္စဝိသတိကာ-နှစ်ဆယ့်ငါး အရေအတွက်ရှိသော တိက်တို့သည်၊ နိဋ္ဌိတာ- ကုန်ပြီ။ [ပန္နရသက တစ်ခုတစ်ခု၌ ငါးတိက်စီ ရှိသောကြောင့် (၅ x ၅=၂၅) နှစ်ဆယ့်ငါးတိက် ဖြစ်သည်။]

၁၀၀-သီမောက္ခန္တိကပေယျာလ

၁၇၇။

၁၇၇။ ဣဓ ၊ပေ၊ တေ န ဇာနန္တိ၊ (ကိ?)၊ [ရှေး နိဿယ၌ “ဇာနန္တိ” ဟု တွေ့ရ၏၊ “န” သဒ္ဒါ ကျနေသည်၊] အညေ အာဝါသိကာ ဘိက္ခု။ အန္ဓောသီမံ-သိမ်၏အတွင်းသို့၊ [မဟာသိမ်ကို ဆိုသည်၊ ခဏ္ဍာသိမ်လည်း ဖြစ်နိုင် ပါ၏၊] ဩက္ကမန္တိ- သက်ရောက်ကုန်ဆဲ၊ (ဝင်လာကုန်ဆဲ၊) ဣတိ (န ဇာနန္တိ) ၊ပေ၊ အန္ဓောသီမံ- သို့၊ ဩက္ကန္တာ- သက်ရောက်ကုန်ပြီ၊ (ဝင်လာကုန်ပြီ၊) ဣတိ (န ဇာနန္တိ) ၊ပေ၊ တေ- တို့သည်၊ အညေ အာဝါသိကော၊ ဘိက္ခု- တို့ကို၊ အန္ဓောသီမံ- သို့၊ ဩက္ကမန္တေ- သက်ရောက်နေသည်တို့ကို၊ န ပဿန္တိ- မမြင်ကြကုန်၊ ပေ၊ အန္ဓောသီမံ- သို့၊ ဩက္ကန္တေ- သက်ရောက်ပြီးသည်တို့ကို၊

န ပဿန္တိ၊ ပေ၊ တေ - တို့သည်၊ န သုဏန္တိ - မကြားကြကုန်၊ (ကို?)
 အညေ အာဝါသိကာ၊ ဘိက္ခု- တို့သည်၊ အန္တောသီမံ၊ ဩက္ကမန္တိ - ကုန်ဆဲ၊
 ဣတိ (န သုဏန္တိ) ပေ၊ အန္တောသီမံ၊ ဩက္ကန္တာ-ကုန်ပြီ၊ ဣတိ (န သုဏန္တိ)
 ပေ၊ [မဟာသီမံ၏အတွင်းသို့ ဝင်လာဆဲ (ဝင်လာ၍ မပြီးသေးသည်)ကို
 ရည်ရွယ်၍ “ဩက္ကမန္တိ၊ ဩက္ကမန္တေ” ဟု ဆိုသည်၊ ဝင်လာပြီး ဖြစ်သော်လည်း
 သံဃာ့ ဟတ္ထပါသ်သို့ မရောက်သေးသည်ကို ရည်ရွယ်၍ “ဩက္ကန္တေ၊
 ဩက္ကန္တာ” ဟု ဆိုသည်။]

အာဝါသိကေန- နှင့်၊ အာဝါသိကာ- တို့သည်၊ တိကနယတော-
 တိက်နည်းအားဖြင့်၊ ဧကသတပဉ္စသတ္တတိ - တစ်ရာခုနစ်ဆယ့်ငါး
 တိက်သည်၊ (ဟောတိ) အာဝါသိကေန၊ အာဂန္တုကာ - တို့သည်၊
 (တထာ - ထို့အတူတည်း၊) အာဂန္တုကေန အာဝါသိကာ (တထာ)၊

၁။ ဧကသတပဉ္စသတ္တတိ။ ။ ဤ သီမောက္ကန္တိကပေယျာလ၌ (၁) တေ န
 ဇာနန္တိ၊ ပေ၊ ဩက္ကမန္တိတိ၊ (၂) တေ န ဇာနန္တိ၊ ပေ၊ ဩက္ကန္တာတိ၊ (၃) တေ န
 ပဿန္တိ၊ ပေ၊ ဩက္ကမန္တေ၊ (၄) တေ န ပဿန္တိ၊ ပေ၊ ဩက္ကန္တေ၊ (၅) တေ န
 သုဏန္တိ၊ ပေ၊ ဩက္ကမန္တိတိ၊ (၆) တေ န သုဏန္တိ၊ ပေ၊ ဩက္ကန္တာတိ၊ -ဤသို့
 ခြောက်နည်း ရှိ၏၊ တစ်နည်း တစ်နည်း၌ ၂၅ တိက်စီ ရနိုင်သောကြောင့် တိက်ပေါင်း
 (၂၅ x ၆ = ၁၅၀) တစ်ရာငါးဆယ် ဖြစ်၏၊ ဤ သီမောက္ကန္တိကနည်းနှင့် မရောမယှက်
 သက်သက်သော ရှေး၌ အနာပတ္တိပန္နရသက စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်ပြီးသော
 ၂၅ တိက်ကို ထည့်လျှင် တိက်ပေါင်း ၁၇၅ (တစ်ရာခုနစ်ဆယ့်ငါး)တိက် ဖြစ်သည်။

ပေယျာလ ဖော်ပုံ။ ။ ဤ သီမောက္ကန္တိကပေယျာလ၌ ပထမတစ်နည်းကို
 အနာပတ္တိပန္နရသက၌ လာသော ပထမဆုံးဝါရ၌ သွင်း၍ ပေယျာလ ဖော်ပုံကား
 “ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ၊ ပေ၊ အတိရေကာ ဝါ၊ တေ န ဇာနန္တိ၊ အညေ အာဝါသိကာ
 ဘိက္ခု၊ အန္တောသီမံ ဩက္ကမန္တိ” တိ၊ တေ ဓမ္မသညိနော ဝိနယသညိနော ဝဂ္ဂါ
 သမဂ္ဂသညိနော ဥပေါသထံ ကရောန္တိ၊ ပေ၊ ဥဒ္ဓေသကာနံ အနာပတ္တိ၊ [အနာပတ္တိ
 ပန္နရသက၊ (၁) ဝါရကို ကြည့်ပါ။]

ဘေဒပုရေက္ခာရပန္နရသက၌ လာသော နောက်ဆုံး ဝါရ၌ သွင်း၍ ပေယျာလ
 ဖော်ပုံကား “ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ၊ ပေ၊ အတိရေကာ ဝါ၊ တေ န ဇာနန္တိ၊

အာဂန္တုကေန အာဂန္တုကာ (တထာ)၊ ပေယျာလမှခေန-ပေယျာလကို အဦး ပဓာန ပြုသဖြင့်၊ သတ္တတိကသတာနိ - ခုနစ်ရာသော တိက်တို့သည်၊ ဟောန္တိ။

၁၇၈။ ဣဓ ပေ၊ အာဝါသိကာနံ၊ ဘိက္ခုနံ - တို့၏၊ စာတုဒ္ဒသော- တစ်ဆယ့်လေးရက်မြောက် နေ့သည်၊ (ဟောတိ)၊ အာဂန္တုကာနံ- တို့၏၊ ပန္နရသော- တစ်ဆယ်ငါးရက်မြောက် နေ့သည်၊ (ဟောတိ)၊ အာဝါသိကာ- တို့သည်၊ ဗဟုစာရာ သစေ ဟောန္တိ (ဧဝံ သန္တေသု)၊ အာဂန္တုကေဟိ- တို့သည်၊ အာဝါသိကာနံ- တို့၏ (အလိုသို့)၊ အနုဝတ္တိတဗ္ဗံ- လိုက်ရာ၏၊ သမသမာ သစေ ဟောန္တိ၊ (ဧဝံ သန္တေသု)၊ အာဂန္တုကေဟိ အာဝါသိကာနံ အနုဝတ္တိတဗ္ဗံ၊ အာဂန္တုကာ ဗဟုစာရာ သစေ ဟောန္တိ၊ (ဧဝံ သန္တေသု) အာဝါသိကေဟိ အာဂန္တုကာနံ အနုဝတ္တိတဗ္ဗံ။

[ဒုတိယဝါရ လွယ်ပြီ။]

အညေ အာဝါသိကာ ဘိက္ခု အန္တောသီမံ ဩက္ခမန္တိ” ဝိ၊ တေ “နဿန္တေတေ၊ ဝိနဿန္တေတေ၊ ဣတိ ဘောဒပုရေက္ခာရာ ဥပေါသထံ ကရောန္တိ ပေ၊ ဥဒ္ဓေသကာနံ အာပတ္တိ ထုလ္လစ္စယဿ၊ - ဤသို့ စသည်ဖြင့် ရှေး ဝါရတို့၌ ပြုအပ်သော “တေ ဇာနန္တိ အတ္ထညေ အာဝါသိကာ ဘိက္ခု အနာဂတာတိ” စသော အာကာရဝါကျ နေရာ၌ “တေ န ဇာနန္တိ ပေ၊ ဩက္ခမန္တိ” တိ-ဟူသော အာကာရဝါကျကို သွင်းလျှင် ၂၅ တိက် ဖြစ်၏၊ ကြွင်းနည်းတို့၌ နည်းမို့ သိပါ။

၁။ သတ္တတိကသတာနိ။ ။ အနာပတ္တိပန္နရသကမှ စ၍ ဤ သီမောက္ခန္တိက ပေယျာလတိုင်အောင် ဟောတော်မူအပ်သော နည်းများသည် အာဝါသိကေန အာဝါသိက (အာဝါသိက အချင်းချင်း) အတွက် ဖြစ်၏၊ အာဝါသိကေန အာဂန္တုက၊ အာဂန္တုကေန အာဝါသိက၊ အာဂန္တုကေန အာဂန္တုကတို့ အတွက်လည်း ဤနည်းအတိုင်း ၁၇၅ တိက်စီ ရနိုင်သောကြောင့် တိက်ပေါင်း (၄ x ၁၇၅ = ၇၀၀) ခုနစ်ရာ ဖြစ်၏၊ အာဝါသိကေန အာဝါသိကနေရာ၌ အာဝါသိကေန အာဂန္တုကသဒ္ဒါ စသည်တို့ကို လဲလှယ်၍ ဆရာများက ပြောပြပါလေ။

ဣဓ ပေ၊ အာဝါသိကာနံ၊ ဘိက္ခုနံ- တို့၏၊ ပါဠိပဒေါ- ဥပုသ်ကျော်တတ်၊
 အထွက် တစ်ရက်နေ့သည်၊ ဟောတိ၊ အာဂန္တုကာနံ ပန္နရသော (ဟောတိ)၊
 (အာဝါသိကတို့က ဗဟုတရ ဖြစ်လျှင်၊ သို့မဟုတ် အာဝါသိကနှင့် အာဂန္တုကတို့
 သမသမ ဖြစ်လျှင်) အာဝါသိကေဟိ၊ အာဂန္တုကာနံ- တို့အား၊ အကာမာ-
 အလိုမရှိသဖြင့်၊ (အလိုမရှိဘဲ) သာမဂ္ဂိ- ကာယသာမဂ္ဂိကို၊ န ဒါတဗ္ဗာ-
 မပေးထိုက်၊ [မပေးဘဲ နေနိုင်၏-ဟူလို၊] အာဂန္တုကေဟိ- တို့သည်၊ နိဿိမံ-
 သိမ်ပြင်ဘက်သို့၊ ဂန္ဓာ ဥပေါသာထော ကာတဗ္ဗော၊ [ဤ စကားဖြင့် အခြား
 သိမ်သို့ သွားပြီး ဥပုသ်ပြုဖို့ရာ၊ သို့မဟုတ် အာဝါသိကတို့ ဥပုသ် ပြုနေခိုက်
 သိမ်ပြင်ဘက်သို့ ထွက်နေဖို့ရာ ညွှန်ပြတော်မူသည်၊] (အာဂန္တုကတို့က ဗဟုတရ
 ဖြစ်လျှင်) အာဝါသိကေဟိ၊ အာဂန္တုကာနံ- တို့အား၊ သာမဂ္ဂိ ဝါ- ကိုသော်
 လည်း၊ ဒါတဗ္ဗာ၊ နိဿိမံ ဝါ- သို့သော်လည်း၊ ဂန္ဓဗ္ဗံ- သွားရာ၏။

[စတုတ္ထဝါရ လွယ်ပြီ။]

ဓုဒ္ဒသိက္ခာ။ ။ ဥပေါသထနိဒ္ဒေသ၌ လာသော အကျဉ်းချုပ်ကား-

ပန္နရသော•ဝါသိကာနံ၊ ဣတရေသံ သစေ•တရော၊
 သမာနေ•တရေနဝတ္တန္တံ၊ ပုရိမာနံ သစေ•မိကာ၊
 ပုရိမာ အနဝတ္တန္တံ၊ တေသံ သေသေ ပျယံ နယော။

ပါဠိပဒေါဝါသိကာနံ၊ ဣတရေသံ ဥပေါသထော၊
 သမထောကာနံ သာမဂ္ဂိ၊ မူလဋ္ဌာ ဒေန္တု ကာမတော။

ဗဟိ ဂန္ဓာန ကာတဗ္ဗော၊ နော စေ ဒေန္တု ဥပေါသထော၊

ဒေယျာ•နိစ္ဆာယ သာမဂ္ဂိ၊ ဗဟူသု ဗဟိ ဝါ ဝဇေ၊

ပါဠိပဒေ•ဂန္တုကာနံ၊ ဧဝမေဝ အယံ နယော။

၁၀၁-လိင်္ဂါဒိဒဿန

၁၇၉။ ဘိက္ခဝေ- တို့၊ ဣဓ- ဤသာသနာတော်၌၊ အာဂန္တုကာ ဘိက္ခု၊ အာဝါသိကာနံ၊ ဘိက္ခုနံ- တို့၏၊ အာဝါသိကာကာရံ- အာဝါသိကတို့၏ အခြင်းအရာဖြစ်သော၊ (အာဝါသိကတို့၏ ဝတ္တသမ္ပန္န ဟုတ်၊ မဟုတ် ထင်ရှား ပြကြောင်း အခြင်းအရာဖြစ်သော၊) [သုပညတ္တံ မဇ္ဇပိဋံ စသည်၌ စပ်၊] အာဝါသိကလိင်္ဂံ- အာဝါသိကတို့၏ အသွင်အပြင်ဖြစ်သော (အာဝါသိကတို့၏ လျှို့ဝှက် ကွယ်ပျောက် မမြင်ကွယ်ရာ ရောက်နေသူတို့ကို သိစေတတ်သော အသွင်အပြင်ဖြစ်သော၊) အာဝါသိကနိမိတ္တံ- အာဝါသိကတို့၏ အမှတ်အသား ဖြစ်သော၊ (အာဝါသိကတို့၏ ရှိ၏ဟု သိကြောင်း အမှတ်အသား ဖြစ်သော၊) အာဝါသိကုဒ္ဒေသံ- အာဝါသိကတို့ကို ညွှန်ပြကြောင်းဖြစ်သော၊ (အာဝါသိက တို့ကို ဤသို့ သဘောရှိသော ပရိက္ခရာ ရှိသူများဟု ညွှန်ပြကြောင်းဖြစ်သော၊) သုပညတ္တံ - ကောင်းစွာ ခင်းအပ်သော၊ မဇ္ဇပိဋံ - ကိုလည်းကောင်း၊ ဘိသိမိဓမ္မာဟနံ- ဘုံသျှို၊ ခေါင်းအုံးကိုလည်းကောင်း၊ သူပဋိတံ- ကောင်းစွာ တည်ထားအပ်သော၊ ပါနိယံ- ကိုလည်းကောင်း၊ ပရိဘောဇနိယံ- ကိုလည်း ကောင်း၊ သုသမ္ပဋ္ဌံ- ကောင်းစွာ တံမြက်လှည်းအပ်သော၊ ပရိဝေဏံ- ပရိဝေဏံကို လည်းကောင်း၊ (ကျောင်းဝန်းကိုလည်းကောင်း၊) ပဿန္တိ - မြင်ကုန်၏။ [“အာဝါသိကာကာရံ” စသည်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

ပဿိတွာ- မြင်၍၊ ဝေမတိကာ- ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ (ကိ?) “အာဝါသိကာ ဘိက္ခု၊ အတ္ထိ န ခေါ- ရှိကုန်သလော?၊ နတ္ထိ န ခေါ- မရှိကုန်သလော?၊ ဣတိ- ဤသို့ ယုံမှားကုန်၏၊ တေ- ထို အာဂန္တုကာရဟန်းတို့သည်၊ ဝေမတိကာ (ဟုတွာ)၊ န ဝိစိနန္တိ-မစူးစမ်း မရှာဖွေကြကုန်၊ အဝိစိနိတွာ- မစူးစမ်း မရှာဖွေ မှု၍၊ ဥပေါသထံ ကရောန္တိ၊ (တေသံ- ထို အာဂန္တုကာရဟန်းတို့၏၊) ဒုက္ကဋ္ဌဿ- သို့၊ အာပတ္တိ (ဟောတိ) ပေ၊ ဝိစိနိတွာ န ပဿန္တိ၊ အပဿိတွာ- မတွေ့ ခြင်းကြောင့်၊ ပေ၊ အနာပတ္တိ ပေ၊ ဧကတော - တပေါင်းတည်း၊ ပေ၊ ပဿိတွာ-၍၊ (တွေ့ပါလျက်၊) ပါဠေက္ကံ- အသီးအခြား၊ တစ်စုစီ၊ [အချို့နေရာ၌ “ပါဠိယေက္ကံ”ဟု သုံးစွဲ၏၊] ပေ၊ ထုလ္လစ္စယဿ။

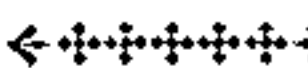
ဣဓ ပေ၊ အာဝါသိကာကာရံ- သော၊ ပေ၊ စင်္ဂမန္တာနံ- စင်္ကြံ သွားနေ သော အာဝါသိကတို့၏၊ ပဒသဒ္ဓံ- ခြေသံကိုလည်းကောင်း၊ သဇ္ဈာယသဒ္ဓံ -

သရဇ္ဈာယ်သံကိုလည်းကောင်း၊ (ပါဠိတော်ကို ရွတ်ဆိုသံကိုလည်းကောင်း၊) ဥက္ကာသိတသဒ္ဓံ- ချောင်းဟန်သံကိုလည်းကောင်း၊ ခိပိတသဒ္ဓံ- ချေဆတ်သံကိုလည်းကောင်း၊ [“ဟတ်ချိုး” ဟု ချေသံကိုလည်းကောင်း၊] သုဏန္တိ- ကြားကုန်၏၊ [ကြွင်းပုဒ်တို့၌ အနက်ထူးမရှိ။]

(တတိယဝါရ၌) အညာတကံ- (ဤဟာသည် ငါ့ဥစ္စာဟု) အသိအမှတ်မပြုအပ်သော၊ (အခြားသူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော၊) ပတ္တံ- ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဓောတံ- ဆေးအပ်ပြီးကုန်သော၊ ပါဒါနံ- တို့၏၊ ဥဒကနိဿေကံ- (မသွန်အပ်သော) ရေကြွင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပဿန္တိ။ [“ဓောတံ” သည် “ဓောတာနံ” ဟု ဆိုလိုလျက် ဆဋ္ဌိ ဗဟုဝုစံမှ ဒုတိယာ ဧကဝုစံသို့ ပြောင်းလွှဲနေသော ဝိဘတ္တိဝိပလ္လာသ၊ ဝစနဝိပလ္လာသတည်း၊ အဋ္ဌကထာ၌ တစ်နည်းရှိသေး၏။]

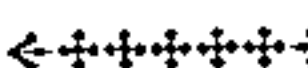
(စတုတ္ထဝါရ၌) အာဂစ္ဆန္တောနံ - ရောက်လာသော အာဂစ္ဆကတို့၏၊ ပဒသဒ္ဓံ- ကိုလည်းကောင်း၊ ဥပါဟနပပ္ပောဋ္ဌနသဒ္ဓံ- ဖိနပ် ခါသံကိုလည်းကောင်း၊ ဤသို့ ပေးပါ၊ ပေ။

၁၀၂-နာနာသံဝါသကာဒီဟိ ဥပေါသထကရဏံ

၁၈၀။ ဣဓ ပေ၊ အာဂစ္ဆကာ ဘိက္ခု၊ နာနာသံဝါသကေ- ကွဲပြားသော ကံကြီး ကံငယ်ဟူသော သံဝါသ ရှိကုန်သော၊ အာဝါသိကေ၊ ဘိက္ခု- တို့ကို၊ ပဿန္တိ- မြင်ကုန်၏၊ တေ- တို့သည်၊ သမာနသံဝါသကဒိဋ္ဌိ- (အာဝါသိကတို့ အပေါ်၌) တူသော ကံကြီး ကံငယ်ဟူသော သံဝါသရှိ၏ဟု ဖြစ်သော အယူကို၊ ပဋိလဘန္တိ - ရကုန်၏၊ ပေ၊ န ပုစ္ဆန္တိ - အယူကို မမေးကြကုန်၊ ပေ၊ နာဘိဝိတရန္တိ- လွမ်းမိုး၍ မလွန်မြောက်နိုင်ကုန်၊ (အယူကို မစွန့်စေနိုင်ကုန်၊) ပေ။

(ဒုတိယဝါရ၌) အဘိဝိတရန္တိ- ကုန်၏၊ [လွယ်ပြီ။]

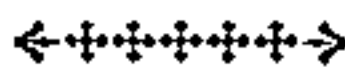
၁၀၃-န ဂန္ထဗ္ဗဝါရ

၁၈၁။ ဘိက္ခဝေ တဒဟုဒေါသထေ၊ သဘိက္ခုကာ- သံဃဥပုသ် ပြုမည့် ရဟန်းတို့ရှိသော၊ အာဝါသာ- ကျောင်းတိုက်မှ၊ အဘိက္ခုကာ- ရဟန်းတို့ မရှိသော၊ အာဝါသာ- သို့၊ သံဃေန- သံဃာကို၊ အညတြ- ကြဉ်၍လည်းကောင်း၊ အန္တရာယာ- အန္တရာယ်ကို၊ (အန္တရာယ် ၁၀ ပါး၊ တစ်ပါးပါးကို၊)

☞ အညတြ - ၍လည်းကောင်း၊ န ဂန္ထဗ္ဗော - မသွားထိုက်၊ (မသွားကောင်း၊) [နောက်၌ “အနာဝါသာ - အာဝါသ မဟုတ်သော ဇရပ်၊ တန်ဆောင်း စသည်သို့” ဟု ပေးပါ။ “အာဝါသ” ဟူသည် နေဖို့ရာ ဆောက်လုပ်အပ်သော ကျောင်း၊ ကျောင်းတိုက် စသည်တည်း။ “အနာဝါသ”ဟူသည် ကြွင်းသော အရပ်ဟူသမျှတည်း။]

ယတ္ထဿု ဝါရ။ ။ ဘိက္ခဝေ ပေ၊ သဘိက္ခုကာ၊ အာဝါသာ-မှ၊ ယတ္ထ- အကြင် အာဝါသ၌၊ (အကြင် ကျောင်းတိုက်၌၊)

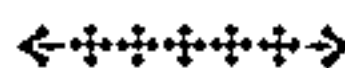
☞ နာနာသံဝါသကာ- ကုန်သော၊ ဘိက္ခု။ အဿု- ရှိကုန်၏၊ သဘိက္ခုကာ- (နာနာသံဝါသက) ရဟန်းတို့ရှိသော၊ (သော) အာဝါသာ- သို့၊ သံဃေန- ကို၊ အညတြ- ၍လည်းကောင်း၊ အန္တရာယာ- ကို၊ အညတြ-၍လည်းကောင်း၊ န ဂန္ထဗ္ဗော။ [နောက် ဝါကျတို့၌ အနက် တူပြီ။]

၁၀၄-ဂန္ထဗ္ဗဝါရ

၁၈၂။ ဘိက္ခဝေ ပေ၊ သဘိက္ခုကာ၊ အာဝါသာ - မှ၊ ယတ္ထ သမာနသံဝါသကာ ဘိက္ခု။ အဿု - ကုန်၏၊ ယံ - အကြင် အာဝါသသို့၊ အဇ္ဇေဝ- ယနေ့၌ပင်၊ ဂန္တု- အရောက်သွားခြင်းငှာ၊ သက္ကောမိ- စွမ်းနိုင်၏၊ ဣတိ- သို့၊ ဧညာ- သိရာ၏၊ သဘိက္ခုကာ- သော၊ (သော) အာဝါသာ- သို့၊ ဂန္ထဗ္ဗော။

[နောက်ဝါကျတို့၌ အနက်ထူး မရှိ။]

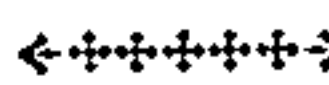
၁၀၅-ဝဇ္ဇနိယပုဂ္ဂလသန္တဿနာ

၁၈၃။ ဘိက္ခုဝေ၊ ဘိက္ခုနိယာ - ဘိက္ခုနီသည်၊ [ဝိမတိ အလို၊] ဝါ -
၏၊ နိသိန္နပရိသာယ - ထိုင်နေရာ ပရိသတ်၌၊ ပါတိမောက္ခံ - ကို၊ န
ဥဒ္ဓိသိတဗ္ဗံ - ထိုက်၊ ပေ၊ [“ဘိက္ခုနိယာ နိသိန္န” ၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌
ပြထားပြီး၊ “ထိုင်” ဟူရာ၌ ဟတ္ထပါသ် အတွင်းသို့ ရောက်နေခြင်းကိုသာ
ဆိုလိုသည်။]

အာပတ္တိယာ - ကို၊ အဒဿနေ - ကြောင့်၊ ဥက္ခိတ္တကဿ - သည်၊
ဝါ - ၏၊ နိသိန္နပရိသာယ - ၌၊ ပေ၊ ယော ဥဒ္ဓိသေယျ၊ ယထာ - အကြင်
အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဓမ္မော- ဝိနည်းတရားတော်သည်၊ ဝါ- သိက္ခာပုဒ်သည်၊
(ဋ္ဌိတော- တည်ရှိ၏၊ တထာ- အားဖြင့်၊ သော- ထိုရဟန်းကို၊) ကာရေတဗ္ဗော-
ပြုစေထိုက်၏၊ (ဆုံးဖြတ်ထိုက်၏၊) [ပါစိတ် သပ္ပာဏကဝဂ်၊ ဥက္ခိတ္တကသမ္ဘောဂ
သိက္ခာပုဒ်ကို ရည်ရွယ်တော်မူ၍ “ယထာ ဓမ္မော ကာရေတဗ္ဗော” ဟု မိန့်တော်
မူသည်။] ပေ။

အဝုဋ္ဌိတာယ-မထသေးသော၊ ပရိသာယ-ကို၊ အညတြ-၍၊ ပါရိဝါသိက
ပါရိသုဒ္ဓိဒါနေန- သုံးအပ်ပြီးသော ပါရိသုဒ္ဓိကို ပေးခြင်းဖြင့်၊ ဥပေါသထော-
ကို၊ န ကာတဗ္ဗော၊ [ရှေး နိဿယ၌ “ပါရိဝါသိကဿ-သိုးပြီးသော ပါရိသုဒ္ဓိကို
ပေးလိုက်သော ရဟန်း၏၊ ပါရိသုဒ္ဓိဒါနေန-ပါရိသုဒ္ဓိပေးခြင်းဖြင့်” ဟု ပေး၏၊
ပါရိဝါသိကပါရိသုဒ္ဓိဒါန၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဘိက္ခုနိပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ၊
ပါရိဝါသိယဆန္ဒဒါနသိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီး၊] ပေ၊ သံဃသာမဂ္ဂိယာ- သံဃာ၏
ညီညွတ်ခြင်းကို၊ (တစ်ဖက်နှင့် တစ်ဖက် ကွဲပြားနေသော သံဃာ၏ ညီညွတ်
ခြင်းကို၊) အညတြ- ၍၊ အနုပေါသထေ- ဥပုသ်နေ့ မဟုတ်သောနေ့၌၊
ဥပေါသထော န ကာတဗ္ဗော၊ ဣတိ- ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီး။

တတိယဘာဏဝါရော- သည်၊ နိဋ္ဌိတော- ပြီ။
ဒုတိယော- သော၊ ဥပေါသထက္ခန္ဓကော- တည်း။

၁၀၆-တသုဒ္ဒါနံ

[ဤ ဥဒ္ဒါန်း၏ အကျဉ်းမျှ ပေးအပ်သော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ဝတ္ထုအကျယ်အတိုင်း ဆိုပါ။]

တသု- ထို ဥပေါသထကန္တက၏၊ ဥဒ္ဒါနံ- ဥဒ္ဒါန်းကား၊ (အကျဉ်းချုပ် ခေါင်းစဉ်ကား၊) -

တိတ္ထိယာ - တိတ္ထိတို့၊ ဗိမ္ဗိသာရော စ - မင်း၊ သန္နိပတိတုံ (အနုဇာနာမိ)၊ တုဏှိကာ- ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်ကုန်၏၊ ဓမ္မံ (ဘာသိတုံ အနုဇာနာမိ)၊ ရဟော - ဌ (အကြံတော်ဖြစ်ခြင်း)၊ ပါတိမောက္ခံ - မောက်၊ တဒါ - ထိုအခါ၌၊ ဒေဝသိကံ - နေ့စဉ် ရွတ်ပြခြင်း၊ သကိံ- တစ်ကြိမ်။

ယထာ ပရိသာ - အကြင် အကြင် မိမိပရိသတ်၊ သမဂ္ဂံ - သမဂ္ဂရဟန်း၊ [သမဂ္ဂါနံ ဥပေါသထကမ္မံ အနုဇာနာမိကို ညွှန်းသည်။] သာမဂ္ဂိ- သည်၊ (ဟောတိ န ခေါ- နည်း?)၊ မဒ္ဒကုစ္ဆိ စ- တော၊ သီမာ- သိမ်၊ မဟတီ- ကျယ်စွာသော သိမ်၊ နဒိယာ- ဌ (သမုတ်ခြင်း)၊ အနု- ပရိဝုဏ်တိုင်း၊ [အနုပရိဝေဏိယံကို ချုံးသည်။] ဒွေ- နှစ်ဆောင်သော ဥပေါသထာဂါရတို့၊ ခုဒ္ဒကာနိ စ- အတိခုဒ္ဒက ဥပေါသထာဂါရ။ [ဝတ္ထု၌ ဧကဝုဏ်ရှိ၏။]

နဝါ- တို့သည်၊ (ပက္ကမိံသု)၊ ရာဇဂဟေ စေဝ- မြို့၊ သီမာ- သမာနသံဝါသသိမ်၊ အဝိပ္ပဝါသနာ- အဝိပ္ပဝါသသိမ်၊ ပဌမံ၊ သီမံ- သမာနသံဝါသသိမ်ကို၊ သမ္ပန္နေ-သမုတ်ရာ၏၊ ပတ္တာ- မှ၊ သီမံ- ကို၊ သမူဟနေ- ရာ၏။

☞ အသမ္ပတာ - ကမ္မဝါစာဖြင့် မသမုတ်အပ်သော သိမ်တို့ကား၊ ဂါမသီမာ - ဂါမသိမ်၊ နဒိယာ - နဒိသိမ်၊ သမုဒ္ဒေ - သိမ်၊

သရေ - ဇာတဿရသိမ်၊ ဥဒကုက္ခေပေါ - သိမ်၊ ဘိန္တန္တိ - သိမ်ချင်း ရောစပ်ကုန်၏။ တထေဝ - ပင်၊ အဇ္ဈောတ္ထရန္တိ စ - ကုန်၏။

ကမ္မာနိ- ဥပေါသထကံတို့သည်၊ ကတိ - နည်း?၊ ဥဒ္ဓေသော- ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသ၊ သဝရာ- လူရိုင်းဘေး၊ အသတိပိ စ- အန္တရာယ် မရှိသော်လည်း (အကျဉ်း ရွတ်ဆိုခြင်း)၊ ဓမ္မ- မတိုက်တွန်းဘဲ တရား ဟောခြင်း၊ ဝိနယံ- ဝိနည်း မေးခြင်း၊ တဇ္ဇန္တိ- ကုန်၏၊ ပုန- ဖန်၊ ဝိနယ- ဝိနည်းကို ဖြေခြင်း၊ တဇ္ဇနာ- ချိမ်းခြောက်ခံရခြင်း။

စောဒနာ- ခြင်း၊ သြကာသေ- ကို၊ ကတေ- သော် (စောဒနာ ခြင်း)၊ အဓမ္မပ္ပဋိက္ကောသနာ- အဓမ္မကံကို တားမြစ်ခြင်း၊ စတုပဉ္စ- လေးပါး၊ ငါးပါးသော ရဟန်းတို့၊ ပရာ- ထိုမှတစ်ခြားသော နှစ်ပါး၊ သုံးပါးသော ရဟန်းတို့၊ အာဝီ- စိတ်ထဲ၌ ထင်စွာပြုခြင်း၊ သဉ္စိစ္စပိ- ရှိလည်း (မကြားစေခြင်း)၊ စေပိ ဝါယာမေ- အကယ်၍ ကြားအောင် အားထုတ်အံ့၊ (အနာပတ္တိ)။

သဂဟဋ္ဌာ - လူဝတ်ကြောင်နှင့် တကွ ဖြစ်သော ပရိသတ်၌ (ပါတိမောက် ပြခြင်း)၊ အနဇ္ဈိဋ္ဌာ- မတိုက်တွန်းအပ်ဘဲ ပါတိမောက် ပြခြင်း၊ စောဒနမိ - စောဒနာဝတ္ထုမြို့၌၊ န ဇာနာတိ - ဥပုသ် စသည်ကို မသိ၊ သမ္မဟုလာ န ဇာနန္တိ၊ သဇ္ဇကံ - နေ့ချင်းပြန် စေလွှတ်ခြင်း၊ န စ ဂစ္ဆရေ- စေခိုင်းအပ်ပါလျက် မသွားကြကုန်။

ကတိမိ-နည်း?၊ (ဘိက္ခု)၊ ကိဝတိကာ-နည်း?၊ ဒုရေ-အဝေး၌ ဆွမ်းခံသွားခြင်း၊ အာရောစေတုံ စ- ငှာလည်း၊ နဿရိ- အမှတ် မရ၊ ပေ၊ ဒိသာ- အာစရိယုပဇ္ဈာယတို့ကို ပန်ပြော၍ အရပ်မျက်နှာ တို့သို့ သွားခြင်း၊ အညော- သော၊ ဗဟုဿုတော- ဟန်း။

သဇ္ဇကံ - ချင်း၊ ဝဿ - ဗာလ၊ အဗျတ္တတို့ ဝါကပ်ခြင်း၊
 ဥပေါသထော-ဥပုသ်ပြုရန် စည်းဝေးတော်မူခြင်း၊ သုဒ္ဓိ-ပါရိသုဒ္ဓိ၊
 ကမ္မဉ္စ-ကံပြုရန် စည်းဝေးတော်မူခြင်း၊ ဉာတကာ-တို့၊ ဂဂေါ-ဂဂ၊
 စတု-လေးပါးသော ရဟန်းတို့၊ ပေ၊ ဧကော-ဟန်း၊ အာပတ္တိ-
 အာပတ်သင့်ခြင်း၊ သဘာဂါ- သဘာဂအာပတ်၊ သရိ-အာပတ်ကို
 အမှတ်ရ၏။

သဗ္ဗော၊ သံဃော- ဃာ၊ [“၁၇၁” ဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်၊]
 ဝေမတိကာ - ၏၊ န . ဇာနန္တိ - နာမ၊ ဂေါတ္ထကို မသိကုန်၊
 ဗဟုသုတော- ဟန်း၊ ဗဟူ- ဗဟုတရ ရဟန်းတို့၊ သမသမာ -
 တို့၊ ထောကာ- တို့၊ ပရိသာ- သည်၊ အဝုဋ္ဌိတာယ စ- မိ။

ကေစ္စာ- အချို့ပရိသတ်သည်၊ ဝုဋ္ဌိတာ- သော်၊ သဗ္ဗာ- သည်၊
 (ဝုဋ္ဌိတာ- သော်၊) ဇာနန္တိ စ- ကုန်၏၊ [ပုဒ်စဉ် ၁၇၃ ဝတ္ထုကို
 ညွှန်းသည်၊] ဝေမတိကာ - ကုန်၏၊ [၁၇၄ ဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်၊]
 ကပ္ပတေ ဝါတိ- အပ်သည်သာဟူ၍၊ ကုက္ကုစ္စာ- ကုက္ကုစ္စဖြစ်ခြင်း၊
 [ပုဒ်ရေ ၁၇၅ ဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်၊] ဇာနံ - ကုန်၏၊ [၁၇၆
 ဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်၊] ပဿံ - မဉ္ဇ၊ ပိဋ္ဌ စသည်ကို မြင်ကုန်၏၊
 သုဏန္တိ စ- ပဒ၊ သဒ္ဓ စသည်ကို ကြားကုန်၏။

အာဝါသိကေန အာဂန္တု- အာဝါသိကေန အာဂန္တုကပေယျာလ၊
 စာတုပန္နရသော- စာတုဒ္ဓသိ၊ ပန္နရသိ၊ ပုန- ဖန်၊ ပါဠိပဒေါ-
 ရက်၊ ပန္နရသော- သိ၊ လိဂံ- အာဂန္တုကလိဂံ စသည်၊ ဥဘော-
 ကုန်သော၊ သံဝါသကာ-နာနာသံဝါသက၊ သမာနသံဝါသကတို့။

ပါရိဝါသာ - ပါရိဝါသိကပါရိသုဒ္ဓိ၊ သံဃသာမဂ္ဂိယာ - ကို၊
 အညတြ-၍၊ အနုပေါသထော-နေ၊ ဝိဘတ္တာ-ဝေဖန်အပ်ကုန်သော၊
 ဧတေ ဥဒ္ဒါနာ-တို့သည်၊ ဝတ္ထုဝိဘူတကာရဏာ-ဝတ္ထု ထင်ရှားသော
 အကြောင်းတို့တည်း၊ ဣတိ-တသုဒ္ဓါန စကားရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ဣမသ္မိံ ခန္ဓကေ- ဌံ၊ ဝတ္ထုနိ- တို့သည်၊ ဆအသိတိ-ရှစ်ဆယ့်
 ခြောက် ဝတ္ထုတည်း။

ဥပေါသထကွနုကော- သည်၊ နိဋ္ဌိတော- ပြီ။

ဝိနယပိဋက
မဟာဝဂ္ဂပါဠိတော်နိဿယ

၃-ဝဿူပနာယိကက္ခန္ဓက

၁၀၇-ဝဿူပနာယိကာနုဇာနနာ

၁၀၄။ တေန သမယေန၊ ပေ၊ ကလန္ဒကနိဝါပေ-ရှဉ္စိတို့အား အစာ ပေးရာဖြစ်သော၊ (အစာကျေးလျက် ဘေးမဲ့ထားပေးရာဖြစ်သော၊) ဝေဠုဝနေ- ဝေဠုဝန်ကျောင်းတိုက်၌၊ ဝိဟရတိ၊ (ကလန္ဒကနိဝါပ-၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ စတုတ္ထအုပ် ပထမဒုဋ္ဌဒေါသ သိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီ၊) တေန သမယေန-၌၊ (မြတ်စွာဘုရား၏ ရာဇဂြိုဟ်မြို့အနီး ဝေဠုဝန်ကျောင်းတိုက် ကြီးဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထိုအခါ၌)- ဘဂဝတာ-သည်၊ ဘိက္ခုန- တို့အား၊ ဝဿာဝါသော-မိုးအခါ၌ နေခြင်းသည်၊ (ဝါဆိုခြင်းသည်၊) ဝါ-ကို၊ အပညတ္တော-ပညတ်တော်မမူအပ်သေးသည်၊ ဟောတိ၊ တေ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ (“တေမ” ၌ ဣမ-ပုဒ်သည် အနက်မရှိ၊) ဟေမန္တမ္မိ-ဆောင်းဥတု၌လည်းကောင်း၊ ဂိမ္မမ္မိ-နွေဥတု၌လည်းကောင်း၊ ဝဿမ္မိ-မိုးဥတု၌လည်းကောင်း၊ စာရိကံ စရန္တိ၊ ပေ။

ကထံ ဟိ-ကြောင့်၊ သကျပုတ္တိယာ၊ သမဏာ-တို့သည်၊ ဟရိတာနိ- စိမ်းစိုကုန်သော၊ တိဏာနိ-မြက်တို့ကို၊ သမ္ပဒန္တာ-နင်းချေကုန်လျက်၊ ဧကိ နြိယံ-တစ်ခုသော ကာယိန္ဒြေရှိသော၊ (ဧကိန္ဒြိယန္တိ “ကာယိန္ဒြိယံ အတ္ထိတံ” မညမာနာ ဝဒန္တိ၊ ပထဝီဓဏနသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၊ သာရတ္ထ၊) ဧဝံ-သတ္တဝါကို၊ ဝိဟေဋ္ဌန္တာ-ညှဉ်းဆဲကုန်လျက်၊ ဗဟူ ခုဒ္ဒကေ-သေးငယ်ကုန်သော၊ ပါဏေ- သတ္တဝါတို့ကို၊ သဃံာတံ-ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ အာပါ ဒေန္တာ-ရောက်စေကုန်လျက်၊ ဟေမန္တမ္မိ၊ ပေ၊ စရိယန္တိ နာမ၊ လှည့်လည်ရကုန် သနည်း၊ (လှည့်လည်ကြပါလိမ့်၊) ဒုရက္ခာတဓမ္မာ-မကောင်းသဖြင့် ဟောအပ် သောတရား ရှိကုန်သော၊ ဣမေ အညတိတ္ထိယာ-တို့သည်၊ ဝဿာဝါသံ- မိုးအခါ၌ နေခြင်းကို၊ ဝါ-မိုးခိုခြင်းကို၊ ဝါ-သို့၊ အလ္လိယိယန္တိ နာမ-ငြိကပ် ကြကုန်သေး၏၊ သင်္ကသာ ယိယန္တိ နာမ-နေကြကုန်သေး၏၊ (အချို့နေရာ၌ “ဝဿံ-မိုးလပတ်လုံး နေခြင်းသို့” ဟု အစွန္တသံယောဂ အနက်ဆိုပါ။)

ဣမေ သက္ကန္တကာ-ဤငှက်တို့သည်၊ ရုက္ခဂ္ဂေသု-သစ်ပင်ဖျားတို့၌၊ ကုလာဝကာနိ-အသိုက်တို့ကို၊ ကရိတွာ၊ ဝဿာဝါသံ-ကို၊ ဝါ-သို့၊ ပေ၊ ဣမေ ပန သမဏာ-တို့သည်ကား၊ ပေ၊ စရန္တိ၊ ဣတိ (ဥဇ္ဈာယန္တိ) ပေ၊

ဝဿံ-မိုးအခါ၌ နေခြင်းသို့၊ ဝါ-မိုးခိုခြင်းသို့၊ ဥပဂန္တု-ကပ်ရောက်
 ခြင်းငှာ၊ ပေ၊ ကဒါ-ဘယ်အခါ၌၊ ပေ၊ ဥပဂန္တု န ခေါ-နည်း၊ ပေ၊
 ဝဿာနေ-မိုးအခါ၌၊ ပေ၊ ဝဿုပနာယိကာ-မိုးအခါ၌ နေခြင်းသို့ ကပ်
 ရောက်ခြင်းတို့သည်၊ (ဝါကပ်ခြင်းတို့သည်၊) ကတိ န ခေါ၊ ပေ၊ ဒွေ-
 ကုန်သော၊ ဣမာ ဝဿုပနာယိကာ (ဟောန္တိ၊) ပုရိမိကာ-ပုရိမဝါကပ်ခြင်း
 လည်းကောင်း၊ ပစ္စိမိကာ-ပစ္စိမဝါကပ်ခြင်းလည်းကောင်း၊ အာသဠိယာ-
 ဝါဆိုလပြည့်နေ့သည်၊ အပရဇ္ဈဂတာယ-လွန်သွားပြီးသော ဝါဆိုလပြည့်နေ့
 ၏ နောက်တစ်ရက် ရှိလသော်၊ (ဝါဆိုလပြည့်နေ့ကို လွန်သွားပြီး၍ နောက်
 တစ်ရက် ရှိလသော်၊) (ဝါဆိုလပြည့်ကျော် တစ်ရက်နေ့၌-ဟူလို၊) ပုရိမိကာယ-
 ပုရိမဝါသို့၊ ဥပဂန္တုဗ္ဗာ-ကပ်ထိုက်၏၊ အာသဠိယာ-သည်၊ မာသဂတာယ-
 လွန်သွားပြီးသော ဝါဆိုလပြည့်နေ့၏ နောက်တစ်လ ရှိလသော်၊ (ဝါဆိုလ
 ပြည့်နေ့ကို လွန်သွားပြီး၍ နောက်တစ်လ ရှိလသော်၊) (ဝါခေါင်လပြည့်ကျော်
 တစ်ရက်နေ့၌-ဟူလို၊) ပစ္စိမိကာ ဥပဂန္တုဗ္ဗာ၊ ပေ၊ ဣမာ ဒွေ-တို့တည်း၊
 ဣတိ-ပြီ။

၁၀၈-ဝဿာနေစာရိကာပဋိက္ခေပါဒိ

၁၈၅။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခု၊ ဝဿံ ဥပဂန္တု၊ အန္တရဝဿံ-မိုးလ၏
 အတွင်း၌၊ ဝါ-ဝါ၏အတွင်း၌၊ စာရိကံ စရန္တိ၊ (ဝဿ-သဒ္ဒါ၏ “မိုးကာလ”
 အနက်ဟောကြောင်းကို ခုဒ္ဒသိက္ခာဘာသာဠိကာ၊ ဝဿုပနာယိကာနိဒ္ဒေသ၌
 ပြထားပြီ၊) ပေ၊ ဝဿံ ဥပဂန္တု၊ ပုရိမံ-ရှေး၌ဖြစ်သော၊ တေမာသံ ဝါ-သုံးလ
 ပတ်လုံးသော် လည်းကောင်း၊ ပစ္စိမံ-နောက်၌ဖြစ်သော၊ တေမာသံ ဝါ-သော်
 လည်းကောင်း၊ အဝသိတွာ-မနေမူ၍၊ စာရိကာ-ကို၊ န ပက္ခမိတဗ္ဗာ-ဖဲမသွား
 ထိုက်၊ ပေ။

၁၈၆။ ဝဿံ-မိုးလပတ်လုံး နေခြင်းသို့၊ ဝါ-ဝါသို့၊ ဥပဂန္တု-ကပ်
 ရောက်ခြင်းငှာ၊ န ဣစ္ဆိသု-အလိုမရှိကုန်၊ ပေ၊ ဝဿံ-သို့၊ န န ဥပဂန္တု-
 မကပ်ထိုက် မဟုတ်၊ ကပ်ထိုက်သည်သာ၊ ပေ၊ ဝဿုပနာယိကာယ-ဝါကပ်
 ရာ ဖြစ်သော၊ တဒဟု-ထိုနေ့၌၊ ဝဿံ-သို့၊ အနုပဂန္တုကာမာ-ကပ်ခြင်းငှာ

အလိုမရှိကုန်၊ (ဟုတွာ၊) သဗ္ဗိစ္စ-(ဝါကပ်ရာနေ့ဟု သိသော) သညာနှင့်တကွ (ဝါမကပ်လိုသော) စေတနာဖြင့် စေ့ဆော်၍၊ အာဝါသံ-မိမိနေရာ ကျောင်းတိုက်ကို၊ အတိက္ကမန္တိ-လွန်သွားကုန်၏။ ပေ။

ရာဇာ မာဂဓော၊ ပေ၊ ဝသံ-ဝါဆိုလကို၊ (ဝါကပ်ရာ လကို၊) ဥက္ကမိတုကာမော-အထက်သို့ ငင်ခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ (ဟုတွာ၊) ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ သန္တိကေ-၌၊ ဝါ-သို့၊ ဒူတံ-တမန်ကို၊ ပါဟေသိ-စေလွှတ်ပြီ၊ (ကိ-အဘယ်သို့မှာ၍ စေလွှတ်သနည်း?)၊ အယျာ-အရှင်တို့သည်၊ အာဂမေ-လာလတ္တံ့ဖြစ်သော၊ ဇုဏှေ-လဆန်းပက္ခ၌၊ (ဝါ-ဝါခေါင်လ၌၊) ဝသံ-သို့၊ ယဒိ ပန ဥပဂစ္ဆေယျ-အကယ်၍ ကပ်ရောက်ကြပါမူ ကောင်းလေစွ၊ ဣတိ-ဤသို့မှာ၍ စေလွှတ်ပြီ၊ ပေ၊ ရာဇနံ-မင်းတို့၏ (အလိုသို့၊) အနုဝတ္တိတုံ-လိုက်ခြင်းငှာ၊ ပေ။

၁၀၉-သတ္တာဟကရဏိယာနုဇာနနာ

၁၈၇။ အထ၊ ပေ၊ တဒဝသရိ၊ (မဟာဝါခန္ဓကပုဒ်စဉ်၌ ၁၀၅-၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) ဘဂဝါ၊ တတြ သာဝတ္ထိယံ-ထို သာဝတ္ထိမြို့၌၊ ဝါ-၏ အနီး ဖြစ်သော၊ ဇေတဝနေ-ဇေတဝန်မည်သော၊ အနာထပိဏ္ဍိကဿ-အနာထပိဏ္ဍိ သူဌေး၏၊ အာရာမေ-အရံ၌ (ကျောင်းတိုက်၌၊) ဝိဟရတိ၊ တေန သမယေန-၌၊ (မြတ်စွာဘုရား၏ သာဝတ္ထိမြို့အနီး ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်ကြီးဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊) ကောသလေသု-ကောသလာမည်သော၊ (“ကောသလာ”ဟု ဗဟုဝစ်နာမည်ဖြင့် ထင်ရှားသော၊) ဇနပဒေ-ဇနပုဒ်၌၊ (တိုင်း၌၊) ဥဒေနေန-ဥဒေနမည်သော၊ ဥပါသကေန-သည်၊ သံဃံ-ကို၊ ဥဒ္ဓိဿ-ရည်စူး၍၊ ဝိဟာရော-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ကာရာပိတော-ပြုစေအပ်သည်၊ (ဆောက်လုပ်စေအပ်သည်၊) ဟောတိ၊ ပေ၊ ပါဟေသိ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ မှာ၍ စေလွှတ်သနည်း?)၊ ဘဒန္တာ-အရှင်မြတ်တို့သည်၊ အာဂစ္ဆန္တု-ကြွလာ တော်မူကြပါကုန်၊ ဒါနဉ္စ-အလှူကိုလည်း၊ ဒါတုံ-ပေးလှူ ခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ဓမ္မဉ္စ-ကိုလည်း၊ သောတုံ-နာခြင်းငှာ လည်းကောင်း၊ ဘိက္ခု စ-တို့ကိုလည်း၊

ပသိတုံ-ဖူးမြင်ခြင်းငှာ လည်းကောင်း၊ ဣစ္ဆာမိ-အလိုရှိပါ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ မှာ၍ စေလွှတ်ပြီ၊ ပေ၊ အာဂုသော-ဒါယကာ၊ ဘဂဝါတာ-သည်၊ န၊ ဝသံ၊ ပေ၊ စာရိကာ ပက္ကမိတဗ္ဗာတိ-ဟူ၍၊ ပညတ္တံ-ပြီ၊ ယာဝ-လောက်၊ ဘိက္ခု၊ ဝသံ-မိုးလပတ်လုံး၊ ဝသန္တိ-နေကြကုန်၏၊ (တာဝ-ထို မိုးလပတ်လုံး နေပြီးသည်တိုင်အောင်၊) ဥဒေနော၊ ဥပါသကော-သည်၊ အာဂမေတု-ဆိုင်းငံ့ ပါဦး၊ ဝသံ-ပတ်လုံး၊ ဝုဠာ-နေပြီးကုန်သည်၊ (တစ်နည်း) ဝသံ ဝုဠာ-ဝါကျွတ်ကုန်သည်၊ (သမာနာ-ဖြစ်ကုန်လသော်၊) အာဂမိဿန္တိ-လိမ့်မည်၊ အစွာယိကံ-အဆောတလျင် ဖြစ်စေထိုက်သော၊ (လျင်လျင်မြန်မြန် ပြုထိုက် သော၊) ကရဏီယံ-ပြုဖွယ်ကိစ္စသည်၊ သစေ အဿ-အံ၊ (ဒေဝံ သတိ၊) တတ္ထေဝ-ထို အရပ်၌ပင်၊ အာဝါသိကာနံ၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ သန္တိကေ-၌၊ ဝိဟာရံ-ကို၊ ပတိဋ္ဌာပေတု-တည်စေပါလော၊ ဣတိ (အာဟံသု။)

ဥဒေနော၊ ပေ၊ ကထံ ဟိ-ကြောင့်၊ ဘဒန္တာ-တို့သည်၊ မယာ-သည်၊ (ဒူတေ-ကို၊) ပဟိတေ-စေလွှတ်အပ်ပါလျက်၊ (အပင့်လွှတ်အပ်ပါလျက်၊) န အာဂမိဿန္တိ နာမ-မကြွလာကြရကုန်သနည်း?၊ (မကြွလာကြပါလိမ့်၊) (ရှေးနိဿယ၌ “မယာ-သည်၊ ပဟိတေ-ပင့်ဖိတ်အပ်လျက်”ဟု ပေး၏၊ “ပဟိတေ ဂန္တံ”ဟူသော သိက္ခာပုဒ်၌ “ပဟိတေ”၏ ကံ-ကို “ဒူတေ”ဟု ထည့်၍ ဖွင့်လိမ့်မည်၊) ဟိ-ကြွလာသင့်၏၊ အဟံ-သည်၊ ဒါယကော-ပစ္စည်း လေးပါးကို ပေးလှူတတ်သူတည်း၊ ကာရကော-သံဃာ၏ ကိစ္စကို ပြုတတ်သူ တည်း၊ သံဃုပဋ္ဌာကော-သံဃာကို ပြုစုလုပ်ကျွေးတတ်သူတည်း၊ ဣတိ (ဥဇ္ဈာယတိ၊) ပေ၊ သတ္တန္တံ-ခုနစ်ယောက်တို့သည်၊ သတ္တာဟကရဏီယေန- ခုနစ်ရက်အတွင်းဝယ် ပြုဖွယ်ကိစ္စဖြင့်၊ (ဒူတေ-ကို၊) ပဟိတေ-အပ်သော်၊ ဂန္တံ၊ အနုဇာနာမိ-ခွင့်ပြုတော်မူ၏၊ (ဒူတေ-ကို၊) အပ္ပဟိတေ-မစေလွှတ်အပ် သော်၊ (ဂန္တံ၊) န တွေဝ (အနုဇာနာမိ)-ခွင့်ပြုတော်မမူသည်သာ၊ ဘိက္ခုဿ- သည်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဥပါသိကာယ-ဥပါသိကာမသည်လည်းကောင်းတည်း၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဣမေသံ သတ္တန္တံ-ဤ ခုနစ်ယောက်တို့သည်၊ ပေ၊ (ဣမေ ဟိ သတ္တဟိ ဘိက္ခုအာဒိဟိ ဒူတေ ပဟိတေယေဝ ဂန္တံ၊ အနုဇာနာမိတိ အတ္ထော၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဤအဖွင့်ကို ကြည့်၍ ကတ္တာပေးသည်၊ သမ္ပဒါန်လည်း ဖြစ်နိုင် ပါ၏၊) သတ္တာဟံ-ခုနစ်ရက်အတွင်း၌၊ သန္တိဝတ္ထော-ပြန်နစ်ခြင်းကို၊ (ပြန်လာခြင်း ကို၊) ကာတဗ္ဗော-ထိုက်၏၊ (အဋ္ဌကထာ အလိုတည်း၊ ဝိမတိအလို အံ့နက် ပေးပုံကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

[“အနုစာနာမိ ဘိက္ခုဝေ သတ္တန္တံ”စသော စကားတော်ကို အကျယ်ချဲ့တော်မူလိုသောကြောင့် “ဣဓ ပန”စသည်ကို မိန့်တော်မူသည်။]

၁၈၈။ ဣဓ-ဤ သာသနာတော်၌၊ ပေ၊ စေ ပဟိဏေယျ-အကယ်၍ စေလွှတ်အံ့၊ (ကိ-အဘယ်သို့ မှာ၍ စေလွှတ်သနည်း?၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် ပေးပါ။) အနုယောဂေါ-စသော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၇၃-၌ ရေးခဲ့ပြီ၊ ကောဋ္ဌကော-တံခါးမုခ်၊ ဥပဋ္ဌာနသာလာ-ကပ်၍ တည်ရာဇရပ်၊ (ဆည်းကပ်ရာ တန်ဆောင်းဝန်း၊) အဂ္ဂိသာလာ-မီးတင်းကုပ် (မီးဖိုချောင်၊) ကပ္ပိယကုဋ္ဌိ-ကပ္ပိယကုဋ္ဌိ၊ (ကပ္ပိယကုဋ္ဌိ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဘေသဇ္ဇက္ခန္ဓက၌ သိရလိမ့်မည်။) ဝစ္စကုဋ္ဌိ-ကျင်ကြီးစွန်းရာ အိမ်၊ စင်္ဂမော-စင်္ကြံ၊ စင်္ဂမသာလာ-စင်္ကြံတည်ရာ ဇရပ်၊ ဥဒပါနော-ရေတွင်း၊ ဥဒပါနသာလာ-ရေတွင်း၏ တည်ရာ ဇရပ်၊ ပေါက္ခရဏီ-ရေကန်၊ မဏ္ဍပေါ-မဏ္ဍပ်၊ အာရာမော-အရံ၊ အာရာမာ ဝတ္ထု-အရံ၏တည်ရာ မြေ၊ (ကြွင်း ဝါကျတို့၌ အနက်လွယ်ပြီ။)

၁၈၉။ အတ္တနော-၏၊ အတ္ထာယ-အကျိုးငှာ၊ နိဝေသနံ-အိမ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ကာရာပိတံ ဟောတိစသည် ပေးပါ။ ထူးသောပုဒ်တို့ကား... “သယနိဃာရံ-အိပ်ရာခန်းဆောင်၊ ဥဒေါသိတော-ဘဏ္ဍာတိုက်၊ အဇ္ဈော-စင်၊ မာဇ္ဈော-တန်ဆောင်း၊ အာပဏော-ဈေးဆိုင်၊ အာပဏသာလာ-ဈေးဆိုင် တည်ရာ ဇရပ်၊ ရုသာဝတီ-အမဲ၊ သား၊ ငါးစသော အရသာရှိရာ အိမ်၊ ဝါ-ထမင်းချက်ရာ အိမ်၊ (စဖိုအိမ်ဟု ရှေးကပေးကြ၏။) ပုတ္တဿ ဝါ-သား၏ သော်လည်း၊ ဝါရေယျံ-လက်ထပ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဓိတုယာ ဝါ-သမီး၏ သော်လည်း၊ ဝါရေယျံ-လက်ထပ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ”၊ (ဝါရေယျန္တိ အာဝါဟ ဝိဝါဟမင်္ဂလံ၊ ဋီကာ၊ ပါရာဇိကဋ္ဌကထာ၊ သဗ္ဗရိတ္တသိက္ခာပုဒ်၌မူ “ဝါရေယျံ၊ လက်ထပ်ဖို့ရာ နေ့ကောင်းရက်သာ အခါရွေးခြင်း”ဟု ဖွင့်၏။) ပေ။

အဘိညာတံ-အလွန်ထင်ရှားသော၊ သုတ္တန္တံ ဝါ-သုတ္တန်ကိုသော်လည်း၊ ဘဏတိ-ရွတ်၏၊ (နှုတ်တက်ရ၏။) သော- ထို ဥပါသကာသည်၊ ပေ၊ စေ ပဟိဏေယျ၊ (ကိ။) အယံ သုတ္တန္တော-သည်၊ ပုရာ ပလုဇ္ဇတိ-မကြာမီ ပျက်စီးလိမ့်မည်၊ ဝါ-မပျက်စီးမီ၊ ဘဒန္တာ-တို့သည်၊ အာဂစ္ဆန္တု-လာပါကုန်၊ ဣမံ သုတ္တန္တံ-ကို၊ ပရိယာပုဏိဿန္တိ-သင်ယူရပါကုန်လိမ့်မည်၊ ဣတိ-၍၊

(စေ ပဟိဏေယျ၊) ပေ၊ ဝါ ပန-သည်သာမကသေး၊ အဿ-ထို ဥပါသကာ၏၊ အညတံရံ-အမှတ်မထား၊ တစ်ပါးပါးသော၊ ကိစ္စံ-မပြုမနေ ပြုလုပ်ရမည့် ကိစ္စသည်သော်လည်းကောင်း၊ ကရဏီယံ ဝါ-ပြုခွင့်ကြံက ပြုလုပ်ရမည့် ပြုဖွယ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ (ကြွင်းဝါကျတို့၌ အနက်လွယ်ပြီ၊ ပုဒ်စဉ် ၁၉၀-မှ ၁၉၂-အထိ အနက်ထူး မရှိပါ။)

၁၁၀-ပဉ္စနံအပ္ပဟိတောပိအနုဇာနနာ

၁၉၃။ အညတရော၊ ပေ၊ ပါဟေသိ (ကိံ) အဟံ-သည်၊ ဂိလာနော-မကျန်းမမာပါ၊ (“ဟိ” အနက် မရှိ၊) ဘိက္ခု-တို့သည်၊ အာဂစ္ဆန္တု-ကုန်၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ အာဂတံ-ကြွလာခြင်းကို၊ ဣစ္ဆာမိ-ပါ၏၊ ပေ၊ ပဉ္စနံ-ငါးယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ သတ္တာဟကရဏီယေန-ဖြင့်၊ (ဒုတေ၊) အပ္ပဟိတောပိ-မစေလွှတ်အပ်ပါသော်လည်း၊ ဂန္တု၊ ပေ၊ ပဟိတေ-သော်၊ ပဂေဝ-အဘယ်မှာဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း၊ ဘိက္ခုဿ-သည်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ သာမဏေရိယာ-သာမဏေမသည်လည်းကောင်းတည်း၊ ပေ။

[“အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စနံ” စသော သိက္ခာပုဒ်ကို အကျယ် ချဲ့၍ မိန့်တော်မူလိုသောကြောင့် “ဣဓ ပန” စသော စကား တော်ကို မိန့်တော်မူသည်။]

ဂိလာနဘတ္တံ ဝါ-ဂိလာနအတွက် ဆွမ်းကိုလည်း၊ ပရိယေသိဿာမိ-ရှာအံ့၊ ဂိလာနပဋ္ဌာကဘတ္တံ ဝါ-ဂိလာနပြုစုသူအတွက် ဆွမ်းကိုလည်း၊ ပရိယေသိဿာမိ-အံ့၊ ပုစ္ဆိဿာမိ ဝါ-လူမမာကိုသော်လည်း မေးအံ့၊ ဥပဋ္ဌဟိဿာမိ ဝါ-လူမမာကိုသော်လည်း ပြုစုလုပ်ကျွေးအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍ (သွားထိုက်၏၊) (“အနဘိရတိ” စသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို မဟာခန္ဓက၊ ဥပဇ္ဈာယဝတ္ထကထာ၌ ရေးခဲ့ပြီ၊) ပေ။

ဣဓ၊ ပေ၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဂရမမ္မံ-အလေးပြုထိုက်သော သံဃာ၊ ဒိသေသံ အာပတ်သို့၊ အဇ္ဈာပန္နော-ရောက်သည်၊ (ဟုတွာ၊) ပရိဝါသာရဟော-

ပရိဝါသ်ကို ထိုက်သည်။ (ပရိဝါသ် ကျင့်သုံးထိုက်သည်။) ဟောတိ၊ ပေ၊
 ပရိဝါသဒါနံ-ပရိဝါသ်ပေးခြင်းကို၊ ဥဿုက္ကံ-အားထုတ်သူ၏ အဖြစ်ကို၊
 (ကြောင့်ကြကို) ကံရိသာမိ-အံ၊ ဣတိ ဝါ-ဤသို့ ကြံ၍သော်လည်းကောင်း၊
 အနုသာဝေသာမိ-လျော်စွာ ကြားသိစေအံ၊ (ကမ္မဝါစာရွတ်အံ) ဣတိ ဝါ-
 သော်လည်းကောင်း၊ ဂဏပူရိကော-ဂိုဏ်းကိုပြည့်စေတတ်သော ရဟန်းသည်၊
 ဘဝိသာမိ-အံ၊ ဣတိ ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ (ဂန္ထဗ္ဗံ) (နောက်နောက်
 ဝါကျတို့၌ “မူလာယ ပဋိကသနာရဟော”စသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို
 ဥပဇ္ဈာယဝတ္ထကထာ၌ ရေးခဲ့ပြီ) ပေ။

၁၉၄။ လွယ်ပြီ။

၁၉၅။ (ထူးရာ၌) သိက္ခမာနာယ-သိက္ခမာန်၏၊ သိက္ခာ-သိက္ခာ
 ပုဒ်သည်၊ ကုပိတာ-ပျက်သည်၊ ပိတာတိ၊ (သိက္ခမာန်များသည် ပါဏာတိပါတ
 အစ ဝိကာလဘောဇနအဆုံးရှိသော သိက္ခာပုဒ်ခြောက်ပါးကို မပေါက်ကျားအောင်
 နှစ်နှစ်ပတ်လုံး ဆောက်တည်ရ၏။ ထိုသို့ ဆောက်တည်ထားအပ်သော
 သိက္ခာပုဒ် တစ်ပါးပါးပျက်သည်ကို “သိက္ခာ ကုပိတာ”ဟု မိန့်သည်။) ပေ၊
 သိက္ခမာနာ-သည်၊ ဥပသမ္ပန္နိတုကာမာ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့
 ရောက်ခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ။

၁၉၆။ လွယ်ပြီ။

၁၉၇။ သာမဏေရီ-သည်၊ ဝသံ-ဝါကို၊ ပုစ္ဆိတုကာမော-မေးခြင်းငှာ
 အလိုရှိသည်၊ ဟောတိ၊ (သာမဏေမများသည် သိက္ခမာန်အဖြစ်ဖြင့် နှစ်နှစ်
 နေပြီးမှ ဘိက္ခုနီပြုလုပ်ခွင့် ရှိ၏။ သိက္ခမာန် မဖြစ်ခင် သံဃာက သင့်ဘော်
 သောအချိန်ဝယ် သာမဏေမများအား သိက္ခမာန်သမ္ပုတိ ပေးရသေး၏။) ထို
 “သိက္ခမာနသမ္ပုတိရဖို့ရန် မည်မျှ လိုပါသေးသနည်း”ဟု မိမိ၏ ဝါကို
 (နှစ်ကို) မေးကြသည်။) ပေ။

၁၁၁-သတ္တန္တံ အပ္ပဟိတေပိ အနုဇာနနာ

၁၉၈။ အညတရဿ၊ ဘိက္ခုနော-၏။ မာတာ-အမိသည်။ (မယ်တော်သည်။) ဂိလာနာ ဟောတိ၊ ပေ၊ မေ-၏။ အယဉ္ဇ မာတာ-ဤ မယ်တော်သည်လည်း၊ ဂိလာနာ-၏။ သာ စ-ထို မယ်တော်သည်လည်း၊ အနုပါသိကာ-ဥပါသိကာမ မဟုတ်၊ (ရတနာသုံးပါး၌ ဆည်းကပ်တတ်သူမ မဟုတ်)၊ ပေ၊ (သီတင်းသုံးဖော် ငါးဦးတွင် မာတာ-ပိတုနှစ်ဦးကို ထည့်လျှင် သတ္တ-အရ ဖြစ်၏)၊ ပေ။

၁၁၂-ပဟိတေယဝအနုဇာနနာ

၁၉၉။ ဘာတာ-ညိ (အစ်ကို)၊ ဘဂိနီ-နမ၊ (အစ်မ)၊ ဉာတကော-ဆွေမျိုး၊ ဘိက္ခုဂတိကော-ရဟန်းတို့၏ ဖြစ်ခြင်းနှင့် တူသောဖြစ်ခြင်းရှိသူ၊ (ရဟန်းများကို မှီခိုနေသူ၊ ကျောင်းသား-ဖိုးသူတော်စသူ)၊ အပ္ပဟိတေ-အပ်သော်၊ န တွေဝ ဂန္တဗ္ဗံ-မသွားထိုက်သည်သာ-ဟု ပေးပါ၊ ပေ၊ သံဃဿ-၏၊ ဝိဟာရော-သည်၊ ဥန္တိယတိ-ပြု၏။ ပေ၊ ဘဏ္ဍံ-သစ်အဆောက်အဦသည်၊ ဝါ-ကို၊ ဆေဒါပိတံ-ဖြစ်စေအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ သစေ အဝဟာပေယျ-အကယ်၍ ဆောင်ယူစေကုန်အံ့၊ (ဧဝံ သန္တေသု) အဟံ၊ တံ ဘဏ္ဍံ-ကို၊ ဒဇ္ဇေ-လှူပါအံ့၊ ပေ၊ (ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

ဝဿာဝါသဘာဏဝါရော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

ဂန္တဗ္ဗံ။ ။ ဂန္တဗ္ဗန္တိ သံဃကရဏိယေန အပ္ပဟိတေပိ ဂန္တဗ္ဗံ၊ ဧတ္ထ စ အနုပါသကောဟိပိ (“ပိ”ဖြင့် ပါဠိတော်၌လာသော “အနုပါသိကာမ”ကို ပေါင်းပါ။) သာသနဘာဝံ ဉာတုကာမေဟိ (သာသနာတော်၏အလိုကို သိလိုကုန်သော ဥပါသကာမဟုတ်သူ ဘာသာခြားတို့သည်။) ပဟိတေ တေသံ ပဿာဒဝမိံ၊ သမ္ပဿန္တေဟိပိ၊ (မြော်မြင်သော ရဟန်းတို့သည်လည်း။) သတ္တာဟကရဏိယေန ဂန္တံ၊ ဝဋ္ဋတိတိဂဟေတဗ္ဗံ၊ ဝိမတိ။

၁၁၃-အန္တရာယောအနာပတ္တိဝဿဇ္ဈဒဝါရ

၂၀၀။ ဝဿပဂတာ-ဝါသိုကပ်ရောက်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ဝါဠုဟိ-ခြင်္သေ့၊ သစ်၊ ကျားစသော ရဲရင့်သော သားကောင်တို့သည်၊ ဥဗ္ဗဠာ-ထွက်သွားစေအပ်ကုန်သည်၊ (နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်၊) ဟောန္တိ၊ ဂဏှိသုပိ-ဖမ်းလည်းဖမ်းယူကြကုန်ပြီ၊ ပရိပါတိသုပိ-လဲလည်းလဲကျစေကြကုန်ပြီ၊ (“ဥဗ္ဗဠာ ဟောန္တိ”ကို ထပ်ဖွင့်သည်)၊ ပေ၊ ပရိပါတေန္တိပိ၊ ဒေသဝ (ဒေသော+ဝေ)-ဤ သားရဲတို့နှိပ်စက်ခြင်းသည်ပင်၊ အန္တရာယော-တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ (နှလုံးသွင်း၍) ပက္ခမိတဗ္ဗ-ဖဲသွားရာ၏၊ (ဖဲသွားနိုင်၏)၊ (နောက်၌လည်း “ဒေသဝ”ကို လျှော်သလို စွဲပါ)၊ ဝဿဇ္ဈဒဿ-ပြတ်သောဝါရှိသော ရဟန်း၏၊ (ဝါပြတ်သော ရဟန်း၏)၊ အနာပတ္တိ၊ (ဟောတိ။)

နောက်နောက်ဝါရတို့၌ ထူးသောပုဒ်တို့ကား “သရိသပ-မြေ-ကင်း၊ သုသန္တိပိ-ကိုက်လည်းကိုက်ကုန်၏၊ စောရ-ဓားပြ-သူပုန်း၊ ဝိလုမ္မန္တိပိ-လုယက်လည်းလုယက်ကြကုန်၏၊ အာကောဋ္ဌန္တိပိ-ရိုက်နှက်လည်းရိုက်နှက်ကြကုန်၏၊ ပိသာစ-တစ္ဆေ၊ သရေ၊ မြေဘုတ်၊ ဘိလူး၊ အာဝိသန္တိပိ-ပူးဝင်လည်းပူးဝင်ကြကုန်၏၊ ဟနန္တိပိ-ညှဉ်းဆဲလည်းညှဉ်းဆဲကြကုန်၏” ဟု ပေးပါ၊ ဘိက္ခုန-တို့၏၊ ဂါမော-(ဆွမ်းခံ)ရွာသည်၊ အဂ္ဂိနာ-မီးသည်၊ ဒဗော-လောင်အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဘိက္ခု၊ ပိဏ္ဏကေန္တု-ဆွမ်းဖြင့်၊ ကိလမန္တိ-ပင်ပန်းကြကုန်၏၊ ပေ၊ ဂါမော၊ ဥဒကေန-သည်၊ ဝုဠော-မျှောအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပေ။

၂၀၁။ ဂါမော-သည်၊ စောရေဟိ-တို့ကြောင့်၊ ဝုဠာသိ-ထရပြီ၊ (ပြောင်းရွှေ့ရပြီ)၊ ပေ၊ ယေန-အကြင်အရပ်၌၊ ဂါမော (ဝုဠာတိ-ပြောင်းရွှေ့၏)၊ တေန-ရွာပြောင်းရွှေ့ရာ ထိုအရပ်သို့၊ ဂန္တိ-လိုက်သွားခြင်းငှာ၊ ပေ၊

ဂဏှိသုပိ- ပရိပါတိသုပိ။ ။ဤနှစ်ပုဒ်ဖြင့် “ဥဗ္ဗဠာ ဟောန္တိ”ကို ထပ်၍ ဖွင့်ပြတော်မူ၏။ ဂဏှိသုတိ ဂဟေတွာ ခါဒိသု၊ ပရိပါတိသုတိ ပလာပေသု၊ အနုဗန္တိသုတိ အတ္ထော၊ ဝိမတိ၊ ခြင်္သေ့စသည်တို့က လိုက်သောအခါ ရဟန်းများသည် ထွက်ပြေးကြရ၊ တချို့လည်း ပြေးရင်း လဲကျကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် “ပရိပါတိသု-လဲကျစေ”ကို “ပလာပေသု-ထွက်ပြေးစေ”ဟု ဖွင့်၍ “အနုဗန္တိသု-လိုက်ကြကုန်ပြီ”ဟု အဓိပ္ပာယ်ထွ် ဖွင့်သည်။

၉ ဂါမော၊ ဒွေဓာ-နှစ်ပါးအံ့ပြားအားဖြင့်၊ (နှစ်ဖြာနှစ်ဘက်၊) ဘိဇ္ဇိတ္ထ-ကွဲပြီ၊
 ပေ၊ ယေန-အကြင်ဘက်၌၊ ဗဟုတရာ-သာ၍များကုန်၏၊ (လူတွေ-သာ၍
 များကုန်၏၊) တေန-ထို များရာဘက်သို့၊ ပေ၊ ဗဟုတရာ-သာ၍များသော
 လုံတို့သည်၊ အသဒ္ဓါ-သဒ္ဓါမရှိကုန်သည်၊ အပ္ပသန္နာ-သာသနာတော်၌
 မကြည်ညိုကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ပေ။

လူနသံ ဝါ-ကြမ်းသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ပဏီတသံ ဝါ-မွန်မြတ်
 သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ဘောဇနသ-ဘောဇဉ်၏၊ ဝါ-ကို၊ ယာဝဒတ္ထ-
 အလိုရှိတိုင်း၊ ပါရိပုရိ-ပြည့်စုံလုံလောက်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ-ပြည့်စုံ
 လုံလောက်အောင်၊ န လဘိသု-မရကြကုန်၊ ပေ၊ ဒေဝေဝ-ဤဘောဇဉ်၏
 မပြည့်စုံ မလုံလောက်ခြင်းသည်ပင်၊ အန္တရာယော-အန္တရာယ်တည်း၊ ဣတိ-
 ဤသို့နလုံးသွင်း၍၊ ပေ၊ (နောက်နောက်ဝါကျတို့၌ “ဒေဝေဝ”ကို လျှော်သလို
 စွဲမပါ၊) သပ္ပာယာနိ-လျှောက်ပတ်ကုန်သော၊ ဘောဇနာနိ-တို့ကို၊ န လဘန္တိ၊
 ပေ၊ (ဘောသိဇ္ဇ-ဆေး၊ ပတိရူပံ-သင့်လျော်သော၊ ဥပဋ္ဌာကံ-အလုပ်အကျွေး)
 ပေ။

ဝဿုပဂ္ဂတံ၊ ဘိက္ခု-ကို၊ ဣတ္ထိ၊ နိမန္တေတိ-ဖိတ်မန်၏၊ (ကိ-အဘယ်
 သို့ ဖိတ်မန်ဆနည်း?) ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ ဟေ-ကြွပါ၊ (လိုက်ခဲ့ပါ၊)
 တေ-အား၊ ဟိရညံ-ငွေကို၊ ဒေမိ-လှူပါအံ့၊ ဣတိ ဝါ-ဤသို့သော်လည်း
 ကောင်း၊ (သုဝဏ္ဏံ-ရွှေ၊ ခေတ္တံ-လယ်၊ ဝတ္ထုဥယျာ၊ ဂါဝိ-နွားထီး၊ ဂါဝိ-
 နွားမ၊ ဒါသံ-ကျွန်ယောက်ျား၊ ဒါသိ-ကျွန်မ) တေ-၏၊ ဘရိယတ္တာယ-
 မယားအလိုငှာ၊ မိတရံ-သမီးကို၊ ဒေမိ-အံ့၊ ဣတိ ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊
 အဟံ၊ တေ-၏၊ ဘရိယာ-သည်၊ ဟောမိ-အံ့၊ ဣတိ ဝါ-လည်းကောင်း၊
 တေ-ဖို့၊ အညံ-တပည့်တော်မှ တစ်ပါးသော၊ ဘရိယံ ဝါ-ကိုသော်လည်း၊
 အာနေမိ-ဆောင်ပေးပါအံ့၊ ဣတိ (ဝါ)-ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ (နိမန္တေတိ၊)
 တံတြ-ထိုသို့ ဖိတ်မန်ရာ၌၊ ဘိက္ခုနော-၏၊ ဝေ-ဤသို့သော အကြံသည်၊
 (စဉ်းစားခြင်းသည်) စေ ဟောတိ (ကိ)၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ စိတ္တံ-ကို၊
 လဟုပရိဝတ္တံ-လျှင်မြန်သော၊ ပြောင်းလဲခြင်းရှိ၏ဟူ၍၊ ဥဝတ္ထိ-ဟောတော်မူ
 အပ်ပြီ၊ မေ-၏၊ ဗြဟ္မစရိယသံ-မြတ်သောအကျင့်၏၊ အန္တရာယော-သည်၊
 သိယာပိ-ဖြစ်မူလည်းဖြစ်ရာ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ဖြစ်အံ့၊ ပတ္တမိတံဗ္ဗံ၊ ပေ။

☞ (“ဝေသီ-ပြည့်တန်ဆာမ၊ ထုလ္လကုမာရီ-စသည်တို့ကို ပုဒ်စဉ် ၈၆ -၌ အနက် ပေးခဲ့ပြီ။ ခုံတ္တ-သေသောက်ကြူး၊ အဿာမိကံ-ပိုင်ရှင်မရှိသော၊ နိဇိ-ရွှေအိုးကို၊ ပဿတိ-မြင်၏၊ တတြ-ထိုသို့ မြင်ရာ၌”ဟု ဆိုပါ) ။ပေ။

၁၁၄-သံဃဘောဒေအနာပတ္တိဝဿန္တေဒဝါရ

၂၀၂။ သမ္မဟုလော၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ သံဃဘောဒါယ-သံဃာကွဲပြားခြင်းငှာ၊ (သံဃာ ကွဲပြားအောင်၊) ပရက္ကမန္တေ-အားထုတ်နေသည်တို့ကို၊ ပဿတိ၊ ပေ၊ သံဃဘောဒါ-သံဃာ ကွဲပြားခြင်းကို၊ (သံဃာသင်း ခွဲခြင်းကို၊) ဂရုကော-ကြီးလေး၏ဟူ၍၊ (အပြစ်ကြီးလေး၏ဟူ၍၊) ဘဂဝတာ ဝုတ္တော၊ မယိ-သည်၊ သမ္မုခိဘူတေ-မျက်မှောက်ဖြစ်၍ဖြစ်စဉ်၊ သံဃော-သည်၊ မာ ဘိဇ္ဇိ-မကွဲပါစေနှင့်၊ (မကွဲစေချင်ပါ။) ဣတိ-၍၊ ပေ၊ သုဏာတိ (ကိံ) အသုကသ္မိ-ထိုမည်သော၊ အာဝါသေ-၌၊ သမ္မဟုလာ ဘိက္ခု၊ သံဃဘောဒါယ-ငှာ၊ ပရက္ကမန္တိ ကိရ-အားထုတ်နေကုန်သတဲ့၊ ဣတိ (သုဏာတိ) ။ပေ။

တတိယဝါရ၌။ ။ စေ ဟောတိ (ကိံ) တေ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ (သံဃာကွဲပြားအောင် အားထုတ်နေသော ထို ရဟန်းတို့သည်၊) မေ-၏၊ မိတ္တာ-မိတ်ဆွေတို့တည်း၊ တေ-ထိုရဟန်းတို့ကို၊ အဟံ-သည်၊ ဝက္ခာမိ-ပြောမည်၊ (ကိံ-အဘယ်သို့ ပြောမည်နည်း?)၊ အာဝုသော၊ ပေ၊ ဝုတ္တော၊ အာယသ္မန္တာနံ-တို့အား၊ သံဃဘောဒေါ-သံဃာကွဲပြားခြင်းသည်၊ မာ ရုစ္စိတ္ထ-မနှစ်သက်ပါနှင့်၊ ဣတိ (ဝက္ခာမိ) မေ-၏၊ ဝစနံ-ကို၊ ကရိဿန္တိ-ပြုကြလိမ့်မည်၊ (လိုက်နာကြလိမ့်မည်၊) သုဿုသိဿန္တိ-နားထောင်ခြင်းငှာ အလိုရှိကြလိမ့်မည်၊ (နားထောင်ချင်ကြလိမ့်မည်၊) သောတံ-နားကို၊ သြဒဟိဿန္တိ-ရှေးရှုထားကြလိမ့်မည်၊ (နားထောင်ကြလိမ့်မည်၊) ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်အံ့၊ ။ပေ။

စတုတ္ထဝါရ၌။ ။ တေ ဘိက္ခု မေ၊ န မိတ္တာ-မိတ်ဆွေ မဟုတ်ကုန်၊ အပိ စ-သို့သော်လည်း၊ ယေ-အကြင်ရဟန်းတို့သည်၊ တေသံ-ထိုရဟန်းတို့၏၊ (သံဃာကွဲပြားအောင် အားထုတ်သော ထိုရဟန်းတို့၏၊) မိတ္တာ-

တို့တည်း၊ တေ-ထို ရဟန်းတို့သည်၊ (သံဃာကွဲပြားအောင် အားထုတ်နေသော ရဟန်းတို့၏ မိတ်ဆွေဖြစ်သော ထိုရဟန်းတို့သည်၊) မေ-၏၊ မိတ္တာ-တို့တည်း၊ တေ-ထို မိတ်ဆွေရဟန်းတို့ကို၊ အဟံ ဝက္ခာမိ၊ တေ-တို့သည်၊ ဝုတ္တာ-ပြောဆိုအပ်ကုန်သည်၊ (ငါက ပြောဆိုအပ်ကုန်သည်၊) (သမာနာ-ကုန်လသော်၊) တေ-ထို ရဟန်းတို့ကို၊ (သံဃာကွဲပြားအောင် အားထုတ်နေသော ထို ရဟန်းတို့ကို၊) ဝက္ခန္တိ-တစ်ဆင့်ပြောကြလိမ့်မည်၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ပြောကုန်လိမ့်မည်နည်း?)၊ ဂရုကော၊ ပေ၊ ရုစွိတ္တာတိ-ဟူ၍၊ (ဝက္ခန္တိ၊) ပေ။

ပဉ္စမဝါရဋ္ဌံ ။ ဘိက္ခုဟိ-တို့သည်၊ သံဃော-ကို၊ ဘိန္နော-ခွဲအပ်ပြီ၊ ဝါ-ကေန်ခွဲအပ်တော့မည်၊ (ဤပုဒ်၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ ကောသမ္မကက္ခန္ဓက၌ “အဝသံဘာဝ-အနက်ဝယ် အနာဂတကာလ၌ရှိသော တ-ပစ္စည်း”ဟု ဋီကာ ဖွင့်လိမ့်မည်၊ ထို၌ ကတ္တုသာနေဖြစ်၍ ဤ၌ ကမ္မသာနေဖြစ်ခြင်းသာ ထူး၏) ပေ၊ ဘိက္ခုနီနှင့်စပ်သော ဝါရတို့၌ “ဘဂိနိယော-နမတို့”ဟု ပေးပါ၊ “ဘိက္ခုနီဟိ သံဃော ဘိန္နော”၌ မှတ်ဖွယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ၊ ပေ။

၁၁၅-ဝဇာဒီသု ဝဿူပဂမနံ

၂၀၃။ ။ ဝဇေ-နွားကျောင်းသားတို့ နေရာအရပ်၌၊ (နွားကျောင်းသားရွာ၌၊) (“နွားခြံ”ဟု မပေးပါနှင့်၊) ဝဿံ-သို့၊ ဥပဂန္တုကာမော-ကပ်ခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ ဝဿူပနာယိကာယ-သည်၊ ဥပကဋ္ဌာယ-နီးလသော်၊ သတ္ထေန-လှည်းကုန်သည် အပေါင်းနှင့်၊ ဂန္တုကာမော ဟောတိ၊ ပေ။

၁၁၆-ဝသံအနုပက္ခန္ဓဗ္ဗဋ္ဌာနာနိ

၂၀၄။ (ထူးရာဌ်သာ ရေးပါမည်။) ရုက္ခသုသိရေ-သစ်ခေါင်း၌၊ ပေ၊ ပိသာစိလ္လိကာ သေယျထာပိ-တစ္ဆေ မြေဘုတ်တို့ကဲ့သို့ပါတကား၊ (ဤပုဒ်ကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။) ရုက္ခဝိဋ္ဌာတိ-သစ်ခွ၊ (သစ်ပင်ခွ၊) မိဂလုဒ္ဓက-သားမှဆိုး၊ ပေ။

အဇ္ဈောကာသေ-လွင်တီးခေါင်း၌၊ (လွင်ပြင်၌) ပေ၊ ဒေဝေ-မိုးသည်၊ ဝသန္တေ-ရွာလသော်၊ ရုက္ခမူလမ္ပိ-သို့လည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗကောသမ္ပိ-တံစက်မြိတ်သို့လည်းကောင်း၊ ဥပဓာဝန္တိ-ပြေးသွားကြရကုန်၏၊ ပေ၊ အသေနာ သနိကာ-ကျောင်းမရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ) ပေ၊ သိတေနပိ-အအေးကြောင့်လည်း၊ ပေ၊ (နောက်၌ “ဆဝကုဋီကာယ-သူသေကောင်ထားရာ ညောင်စောင်း (ခုတင်)၌၊ ဆဝဉာဟကာ သေယျထာပိ-သူသေကောင်ကို မီးဖုတ်သူ (မီးရှို့သူ) တို့ ကဲ့သို့ပါတကား၊ ဆတ္တေ-ထီး၌၊ ဂေါပါလကာ သေယျထာပိ-နွား ကျောင်းသားတို့ ကဲ့သို့ပါတကား၊ စာဋိယာ-အိုးစရည်း၌ (အိုးထဲ၌)”ဟု ပေးပါ။)

၁၁၇-အဓမ္မိကကတိကာ

၂၀၅။ သာဝတ္ထိယာ-သာဝတ္ထိမြို့၌၊ သံဃေန-သည်၊ စေတုပါ၊ ကတိကာ-ကတိကဝတ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ကတာ ဟောတိ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ပြုထားအပ်သနည်း?)၊ အန္တရာဝသံ-မိုးလ၏အတွင်း၌၊ (ဝါတွင်း၌) န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗ-ထိုက်၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြုထားအပ်၏၊ မိဂါရမာတုယာ- မိကာရသူဌေး၏ အမိအရာ၌တည်သော၊ ဝိသာခါယ-ဝိသာခါ၏၊ နတ္တာ- မြေးသည်၊ ပေ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇိတော-ရဟန်းပြုပြီးသည်၊ သစေ အသံ-အကယ်၍ ဖြစ်အံ့၊ (စေ-သတိ၊) အဟံ၊ အဘိရမေယျာမိ-အလွန်မွေ့လျော်ရာပါ၏၊ ပေ၊ ကံ ကာလံ-အဘယ်အခါ၌၊ ဓမ္မော၊ နှ၊ စရိတဗ္ဗာ-ထိုက်သနည်း၊ ပေ၊ (ကြွင်းပုဒ်တို့၌ အနက်လွယ်ပြီ။)

၁၁၈-ပဋိဿဝဒုက္ကဋ္ဌာပတ္တိ

၂၀၆။ သကျပုတ္တေန-သာကီဝင်မင်းသားဖြစ်သော၊ အာယသ္မတာ ဥပနန္ဓေန-အရှင်ဥပနန္ဒသည်၊ ကောသလဿ-ကောသလတိုင်း၏ အရှင် ဖြစ်သော၊ (ကောသလတိုင်း၏ ရှင်ဘုရင်ဖြစ်သော၊) ပသေနဒိဿ- ပသေနဒိမည်သော၊ ရညော-အား၊ ပုရိမိကာယ-ပုရိမဝါဠိ၊ ဝဿာဝါသော- မိုးလပတ်လုံး နေခြင်းသည်၊ ဝါ-ကို၊ (ဝါဆိုခြင်းကို) ပဋိဿုတော-ရှေးရှု နားထောင်အပ်သည်၊ ဝါ-ဝန်ခံအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ ဒွေ-နှစ်ကျောင်းကုန် သော၊ ဗဟုစီဝရကေ-များသောသင်္ကန်းရှိကုန်သော၊ အာဝါသေ-တို့ကို၊ အဒ္ဒသာ၊ ပေ၊ ဝဿံ-မိုးလပတ်လုံး၊ ယန္တုနဝသေယျ-စွ၊ ဧဝံ-ဤသို့ နေလသော်၊ မေ-၏၊ ဗဟု စီဝရ ဥပ္ပဋိဿတိ-ဖြစ်လိမ့်မည်၊ (ရလိမ့်မည်) ပေ။

ကထံ ဟိ-ကြောင့်၊ ပေ၊ ဝိသံဝါဒေဿတိ နာမ-ချွတ်လွဲစေရသနည်း?၊ (ချွတ်လွဲစေရပါလိမ့်) ဘဂဝတာ-သည်၊ အနေကပရိယာယေန-ဖြင့်၊ မုသာဝါဒေါ-မုသားပြောခြင်းကို၊ (မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောခြင်းကို) ဂရဟိတော နန-ကဲ့ရဲ့တော်မူအပ်သည် မဟုတ်ပါလော၊ မုသာဝါဒေါ-မှ၊ ဝေရမဏိ-ရှောင်ကြဉ်ခြင်းကို၊ ပသတ္တာ (နန)-ချိုးမွမ်းတော်မူအပ်သည် မဟုတ်ပါလော၊ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။)

၂၀၇။ ဣဓ၊ ပေ၊ ဝသတိ၊ တဿ ဘိက္ခုနော-၏၊ ပုရိမိကာ စ- ပုရိမဝါသည်လည်း၊ ဝါ-ပုရိမကျောင်းခံခြင်းသည်လည်း၊ (ပထမကျောင်း ခံယူခြင်းသည်လည်း) န ပညာယတိ-မထင်ရှား၊ ပဋိဿဝေ စ-ဝန်ခံခြင်း ကြောင့်လည်း၊ (ဝန်ခံချက် ပျက်ခြင်းကြောင့်လည်း) ဒုက္ကဋ္ဌဿ-သို့၊ အာပတ္တိ (ဟောတိ) (ဤ သိက္ခာပုဒ်ကား ဝတ္ထုကြောင်းနှင့် တိုက်ရိုက်ဆိုင်သော သိက္ခာပုဒ်တည်း၊ အဓိပ္ပာယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

သော တံ အာဝါသံ၊ ဂစ္ဆန္တော-လသော်၊ ဝါ-စဉ်၊ ဗဟိဒ္ဓါ-ပြင်ဘက်၌၊ (မိမိ ဝါဆိုမည်ဟု ဝန်ခံထားအပ်ရာ ကျောင်းတိုက်၏ ပြင်ဘက်၌) ဥပေါသထံ ကရောတိ၊ ပါဠိပဒေ-ဥပုသ်ကျော်တက် အထွက်တစ်ရက်နေ့၌၊ (ဝါဆိုလပြည့် ကျော် တစ်ရက်နေ့၌) ဝိဟာရံ-သို့၊ ဥပေတိ-ကပ်ရောက်၏၊ (ဤ၌ အာဝါသ-ဟူသည် (အကာအရံရှိလျှင်) အကာရံဖြင့် (အကာအရံ မရှိလျှင် ဝိဟာရူပစာရ ပြင်ဘက် ခံတစ်ကျ အရပ်ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော ကျောင်းတိုက်

တစ်ခုလုံးတည်း၊ “ဝိဟာရ”ဟူသည် ထို အာဝါသ-၌ ဆောက်ထားအပ်သော
ကျောင်းတည်း) ပေါ် သော-ထို ရဟန်းသည်၊ တဒဟောဝ-ထို နေ့၌ပင်၊
အကရဏီယော-ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိသည်၊ (သမာဓော-လျက်) ပက္ခမတိ၊ ပေ။

ဗဟိဒ္ဓါ၊ ဥပေါသထံ ကရောတိ၊ ပေါ၊ သော တဒဟောဝ၊ သကရဏီယော-
ပြုဖွယ်ကိစ္စနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၊ (ဟုတွာ) ပက္ခမတိ၊ ပေ။

ဗဟိဒ္ဓါ၊ ပေါ၊ သော၊ ဒွိဟ တိဟံ-နှစ်ရက်၊ သုံးရက်ပတ်လုံး၊ ဝသိတွာ-
နေပြီး၍၊ အကရဏီယော ပက္ခမတိ။

ဗဟိဒ္ဓါ၊ ပေါ၊ ဒွိဟ တိဟံ ဝသိတွာ သကရဏီယော ပက္ခမတိ၊ ပေ။

ဤလေးဝါရအထူး။ ။ ဧတ္ထ စ အာဒိမိ သတ္တောရော ဝါရာ
နိရပေက္ခဂမနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ၊ တတ္တာပိ ပုရိမာ ဒွေ ဝါရာ ဝသံ
အနုပဂတာသ ဝသေန ဝုတ္တာ၊ ပစ္စိမာ ပန ဒွေ ဝါရာ ဝသံ ဥပဂတာသ
ဝသေန၊ ဋီကာ။

ဗဟိဒ္ဓါ၊ ပေါ၊ သော ဒွိဟ တိဟံ ဝသိတွာ၊ သတ္တာဟကရဏီယေန-
ခုနစ်ရက်အတွင်းဝယ် ပြုဖွယ်ကိစ္စဖြင့်၊ ပက္ခမတိ၊ သော၊ တံ သတ္တာဟံ-ထို
ခုနစ်ရက်ကို၊ ဗဟိဒ္ဓါ-၌၊ ဝိတိနာမေတိ-လွန်စေ၏၊ ပေ။

ဗဟိဒ္ဓါ၊ ပေါ၊ ပက္ခမတိ၊ သော၊ တံ သတ္တာဟံ-၏၊ အန္တော-၌၊
သန္တိဝတ္တံ-ပြန်လှည့်ခြင်းကို၊ (ပြန်လာခြင်းကို) ကရောတိ၊ ပေါ၊ ပုရိမိကာ စ
ပညာယတိ၊ ပဋိသဝေ အနာပတ္တိ။

ဗဟိဒ္ဓါ၊ ပေါ၊ သော၊ ပဝါရဏာယ-ပဝါရဏာနေသည်၊ သတ္တာဟာ
နာဂတာယ-မရောက်လာသေးသော ပဝါရဏာနေ၏ ခုနစ်ရက်ရှိလသော်၊
သကရဏီယော (ဟုတွာ) ပက္ခမတိ၊ (ပဝါရဏာယ-သည်၊ သတ္တာဟံ-ခုနစ်
ရက်ဖြင့်၊ အနာဂတာယ-မရောက်လာသေးလသော်၊ ဤသို့ ယောဇနာအလို
ပေးပါ၊ “သတ္တာဟာနာဂတာယ”ဟု သမာသ်ရှိသင့်ပုံကို ဘာသာဋီကာ၌
ပြထားပြီ) ပေါ၊ အာဂစ္ဆေယျ ဝါ-ပြန်လာမူလည်း ပြန်လာပစေ၊ န
အာဂစ္ဆေယျ ဝါ-ပြန်မလာမူလည်း ပြန်မလာပစေ၊ ပေါ၊ အနာပတ္တိ။

ဝါရအထူး။ ။ တတော ပရံ ဒွေ ဝါရာ သာပေက္ခမနံ သန္တာယ
 ဝုတ္တာ၊ တတ္တာပိ ပဋ္ဌမဝါရော (ငါးနံပါတ် ဝါရကို ဆိုသည်။) သာပေက္ခဿပိ
 သတ္တာဟကရဏိယေန ဂန္ဓာ တံ သတ္တာဟံ ဗဟိဒ္ဓါ ဝီတိနာမေန္တဿ
 ဝဿစ္ဆေဒဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တာ၊ ဣတရော (ခြောက်နံပါတ် ဝါရကို ဆိုသည်။)
 ဝုတ္တနယေနော ဂန္ဓာ အန္တောသတ္တာဟေ နိဝတ္တန္တဿ ဝဿစ္ဆေဒါဘာဝ
 ဒဿနတ္ထံ။

၇-နံပါတ်ဝါရ။ ။ သော သတ္တာဟာနာဂတာယ၊ ပေါ ပက္ကမတိတိ
 အယံ ပန ဝါရော နဝမိတော ပဋ္ဌာယ ဂန္ဓာ သတ္တာဟံ ဗဟိဒ္ဓါ ဝီတိ
 နာမေန္တဿပိ ဝဿစ္ဆေဒါဘာဝဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တာ၊ (ဤ၌ ပါဠိတော်ကိုပင်
 ရည်ရွယ်၍ "လဆန်း ကိုးရက်၊ ဝါပန်ထွက်၊ ပြန်ရက် မရှိပြီ" ဟု စပ်ဆို
 တော်မူကြသည်။) ဧတ္ထ စ "အကရဏိယော ပက္ကမတိ" တိ ဒုတိယဝါရဿ
 အနာဂတတ္တာ နဝမိတော ပဋ္ဌာယ ဂန္ဓန္တေနပိ သတိယေဝ ကရဏိယေ ဂန္တဗ္ဗံ၊
 နာသတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဣမေ စ သတ္တ ဝါရာ ဗဟိဒ္ဓါ ကတဥပေါသထိကဿ
 ဝသေန အာဂတာ၊ ဋီကာ။

အမှာ။ ။ ဤနေရာ၌ "သော တံ အာဝါသံ ဂန္ဓာ ဥပေါသထံ
 ကရောတိ" သာ ထူး၏။ ဤ၌လည်း "အာဂစ္ဆေယျ ဝါ၊
 ပေါ န ဝါ အာဂစ္ဆေယျ" အထိ ခုနစ်ဝါ ရရှိ၏။ ဤ ခုနစ်
 ဝါရတို့ကို မိမိ ဝါဆိုမည်ဟု ဝန်ခံအပ်သော ကျောင်းတိုက်
 တွင်းသို့ သွား၍ ဥပုသ်ပြုပြီးမှ အထွက်တစ်ရက်နေ့၌
 ဖဲသွားသော ရဟန်းနှင့်စပ်သဖြင့် ဆယ့်လေးဝါရတို့ကို
 ဟောတော်မူအပ်သည်။

ထို့နောက် "ဣဓ၊ ပေါ ပစ္စိမိကာယ-ပစ္စိမဝါ၌၊ ဝံသာဝါသော
 ပဋိသုတော ဟောတိ၊ ပေါ (သတ္တမဝါရ၌) သော၊ ကောမုဒိယာ-ကုမုဒြာ
 ကြာအပေါင်း ရှိရာဖြစ်သော၊ ဝါ-ကုမုဒြာကြာတို့ ရှိရာဖြစ်သော၊ စာတု
 မာသိနိယာ-မိုးလေးလတို့၏ အဆုံး တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့သည်၊ သတ္တာဟာ
 နာဂတာယ-မရောက်လာသေးသော တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့၏ ခုနစ်ရက်
 ရှိလသော်၊ ဝါ-ရှိရာအခါ၌၊ ပေါ ပက္ကမတိ၊ ပေါ န ဝါ အာဂစ္ဆေယျ" (ဤသို့
 ပစ္စိမဝါနှင့် စပ်၍ ဆယ့်လေးဝါတို့ကို ဟောတော်မူအပ်သည်။ "ကောမုဒိ"
 စသော ပုဒ်တို့၏ ဝိဂ္ဂဟကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။)

တတိယော-သော၊ ဝဿုပနာယိကက္ခန္ဓကော-တည်း။

၁၁၉-တုသုဒ္ဓါနံ

☞ (ဤ ဥဒ္ဓါန်း၌ အကျဉ်းမျှ ပေးအပ်သော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို ဝတ္ထု အကျယ်အတိုင်း ဆိုပါ။)

တဿ-ထို့ ဝဿူပနာယိကက္ခန္ဓက၏၊ ဥဒ္ဓါနံ-ကား။

ဥပဂန္တု-ဝါကပ်ခြင်းငှာ၊ (အနုဇာနာမိ) ကဒါ စေဝ-အဘယ်အခါ၌၊ (ဝါကပ်ရမည်နည်း?)၊ ကတိ-ဝါကပ်ခြင်း၊ အဘယ်မျှလောက်တို့ပါနည်း?၊ အန္တရာဝဿ-စ-ဝါတွင်း၌ သွားခြင်း၊ န ကုစ္ဆန္တိ စ-ဝါမကပ်လိုကုန်၊ သဉ္စိစ္စ-၍၊ (အာဝါသကို ကျော်လွန်ခြင်း)၊ ဥက္ကမိတုံ ကာမော-၏၊ (“ကာမော”ကို ထည့်ပါ။) ဥဒေနော-ဥဒေနဥပါသကာ၊ (ပုဒ်စဉ် ၁၈၇-မှ ၁၉၂-အထိ ညွှန်းသည်)၊ ဂိလာနော-ဟန်း၊ (ပုဒ်စဉ် ၁၉၃-မှ ၁၉၇-အထိ ညွှန်းသည်)၊ မာတာ၊ ပေ၊ ဘိက္ခုဂတိကော၊ (လွယ်ပြီ)၊ ဝိဟာရော-ကျောင်းပြုခြင်း၊ ဝါဠာစာပိ၊ ပေ၊ ပီသာစ၊ (လွယ်ပြီ)၊ တဒုဘယေန စ-ထို ရွာကိုလောင်ခြင်း၊ ကျောင်းကိုလောင်ခြင်းဟူသော နှစ်ပါးစုံအားဖြင့်၊ ဥမာ-မီးလောင်အပ်ကုန်၏၊ ဥဒကေန-သည်၊ ဝုဠော-၏၊ ဝုဠာသိ-ပြီ၊ ဗဟုတရာ စ-တို့၊ ဒါယကာ-ဒါယကာ။

လူခ-ကြမ်းသောဘောဇဉ်၊ ပဏိတ-ဇဉ်၊ သပ္ပာယ-ဇဉ်၊ ဘောသဇ္ဇ၊ ပေ၊ နိဓိ၊ (သိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ပေးပါ။) ဘောဒ-သံဃာကွဲပြားခြင်း၊ အဋ္ဌဝိဓေန စ-ရှစ်ပါးအပြားရှိသော ကြားခြင်း၊ (“ဘောဒ”ပုဒ်ဖြင့် “မယိ သမ္ပုရိဘူတော” ပါသော ဝါရနှစ်ပါးကို ယူပါ။ “အဋ္ဌဝိဓေန”ပုဒ်ဖြင့် ကြွင်းသော ဝါရရှစ်ပါး တို့ကို ယူပါ။ တစ်နည်း သံဃာကွဲပြားခြင်းနှင့် စပ်၍ ကြားပုံကို ပြရာဝါရ သည် (“သုဏာတိ”ပုဒ်ပါသော ဝါရသည်) ကိုးဝါရရှိသောကြောင့် “ဘောဒ နဝ ဝိဓေန စ”ဟု ရှိလျှင် ကောင်းမည် ထင်ပါသည်။ “ဘောဒ”ဖြင့် ပထမဝါရ ကို ယူ၍ “နဝ ဝိဓေန စ”ဖြင့် ကြွင်း ဝါရကိုးပါးကို ယူပါ။)

ဝဇ၊ ပေ၊ ဝိဠဘိယာ၊ (လွယ်ပြီ)၊ အဇ္ဈောကာသေ-၌၊ ဝဿာဝါသော-ခြင်း၊ အသေနာသနိကေန စ-ကျောင်းမရှိဘဲ ဝါကပ်ခြင်း၊ တေ-ထို ရဟန်းတို့ သည်၊ ဆဝကုဋ္ဌိကာ-၌လည်းကောင်း၊ ဆတ္တေ စ-၌လည်းကောင်း၊ စဏ္ဍိယာ စ-

ဥပသုတ္တံ-ဝါကပ်ကုန်၏။ ကတိကာ-ဝတ်၊ ပဋိသုဏိတွာ-၍၊
 (ရွတ်လွဲစေခြင်း၊) ဗဟိဒ္ဓါ စ-အပဋိ ဥပသုတ္တံ-ဝါကပ်ကုန်၏။ (“ဗဟိဒ္ဓါ ဥပသုတ္တံ
 ကရောတိ” ပါသော ဝါရတို့ကို ညွှန်းသည်။) ဥပသုတ္တံ-ကျောင်းတိုက်တွင်း၌
 ဥပသုတ္တံ-ဝါကပ်ကုန်၏။ (နောက် ခုနစ်ဝါရကို ညွှန်းသည်။) ပုရိမိကာ-ပုရိမဝါ၊
 ပဋိမိကာ-ပဋိမဝါ၊ ယထာဉာဏိယေန-သင့်လျော်သော နည်းအားဖြင့်၊ ယောဇယေ-
 ယှဉ်စေရာ၏။

ပြအပ်ပြီးသော ဝါရတို့ကိုပင် ထူးသောပုဒ်ဖြင့် အကျဉ်းချုံး
 လိုသောကြောင့် “အကရဏီ” စသော နှစ်ဂါထာကို မိန့်တော်
 မူသည်။

အကရဏီ-ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိသည်(ဖြစ်၍) ပက္ကမတိ၊ သကရဏီ
 ပက္ကမတိ၊ တထေဝ-ပင်၊ ဒွိဟတိဟံ စ-နှစ်ရက် သုံးရက်၊ (ဒွိဟတိဟံ
 ဝသိတွာ အကရဏီယော၊ ဒွိဟတိဟံ ဝသိတွာ သကရဏီယောဟူသော
 နှစ်ဝါရကို ညွှန်းသည်။) ပုန စ-လည်း၊ သတ္တာဟကရဏီယေန-ဖြင့်
 သွားခြင်း၊ (ဒွိဟတိဟံ ဝသိတွာ သတ္တာဟကရဏီယေန၊ ပေ၊ ဗဟိဒ္ဓါ
 ဝိတိနာမေတိ၊ ဒွိဟတိဟံ ဝသိတွာ သတ္တာဟကရဏီယေန၊ ပေ၊ အန္တော
 သန္တိဝတ္တံ ကရောတိ ဟူသော နှစ်ဝါရကို ညွှန်းသည်။)

သတ္တာဟကရဏီယေန စေ-ပဝါရဏာနေသို့ မရောက်မီ ရှစ်ရက်၌
 ဖဲသွားခြင်း၊ အာဂစ္ဆေယျ ဝါ-လာမူလည်းလာပစေ၊ န ဇေယျ ဝါ-မလာမူလည်း
 မလာပစေ၊ ဝတ္ထုဒ္ဓါနေ-ဝတ္ထု၏ ဥဒါန်း၌၊ အန္တရိကံ-အထူးရှိသော၊
 တန္တိမဂ္ဂံ-ပါဠိတော်အစဉ်ကို၊ နိဿယမေ-ဉာဏ်ဖြင့်ထင်ထင် ဆင်ခြင်ရာ၏၊
 (ရှေး နိဿယ၌ ပါဠိတော်များ ရှိ၏။) ဣတိ-တသုဒ္ဓါနစကားရပ် အပြီး
 သတ်တည်း။

ဣမိ ခန္ဓကေ-၌၊ ဝတ္ထုနိ-တို့သည်၊ ဒွေ၊ ပဏ္ဏာသ-ငါးဆယ့်နှစ်ဝတ္ထု
 တည်း။

ဝသုပနာယိကက္ခန္ဓကော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

၄ - ပံင်ရဏာက္ခန္ဓကာ

၁၂၀-အဟာသုကဝိဟာရ

၂၀၉။ (ယေန သမယေန ဘဂဝတာ ပံင်ရဏာ အပညတ္တာ၊
 ဟောတိ၊ အနိယမ ထည့်ပါ၊) တေန၊ ပေါ အာရာမေ၊ တေန ခေါ ပန
 သမယေန-ဌ၊ သမ္ပဟုလာ-သုတ္တန်နည်းလာ များစွာကုန်သော၊ သန္နိဋ္ဌာ-
 ထိုဤအရပ် ပေါင်းစုံလတ်၍ မြင်အပ်ဖူးကုန်သော၊ သမ္ပတ္တာ-အာမိသသမ္ဘောဂ၊
 ဓမ္မသမ္ဘောဂတို့ဖြင့် ကောင်းစွာ ဆည်းကပ်ဖော် ဆည်းကပ်ဖက်ဖြစ်ကုန်သော၊
 ဘိက္ခု၊ ပေါ ဝသံ ဥပဂစ္ဆိသု၊ (သန္နိဋ္ဌ၊ သမ္ပတ္တပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကာဏ်
 ဘာသာဋီကာ၊ ဒုတိယပါရာဇိကဋ္ဌ ပြထားပြီ)၊ ပေါ မယံ၊ ကေန ဥပါယေန-
 ဖြင့်၊ သမဂ္ဂါ-ညီညွတ်ကုန်သည်၊ အဝိဝဒမာနာ-ဆန့်ကျင်ဘက် မပြောဆိုကြ
 ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဖာသုကံ-ချမ်းသာစွာ၊ ဝသံ-မိုးလပတ်လုံး၊ ဝသေယျာမ
 န ခေါ-နေနိုင်ကုန်ရာပါအံ့နည်း၊?၊ ပိဏ္ဏာကေန စ-ဆွမ်းဖြင့်လည်း၊ န ကိလ
 မေယျာမ န ခေါ-မပင်ပန်းကုန်ရာပါအံ့နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ။

အထ၊ ပေါ အဟောသိ-ဖြစ်ပြန်ပြီ၊ (ကံ၊) မယံ၊ အညမည-
 အချင်းချင်း၊ သစေ နေဝ အာလာပေယျာမ-အကယ်၍ စပြီး စကားမပြောကုန်အံ့၊
 (အကယ်၍ ရှေးဦးစွာ စကားမပြောကုန်အံ့၊) (သစေ) န သလ္လပေယျာမ-
 အကယ်၍ ပြန်လှန်ပြီး စကားမပြောကုန်အံ့၊ (အတုံ့ပြန်၍ စကားမပြောကုန်အံ့၊)
 (ဤသို့ စကားမပြောဘဲ နေနိုင်ရန် ကျင့်ရမည့်ဝတ်များကို “ယော ပဌမံ”
 စသည်ဖြင့် ကြံစည်ကြပြန်သည်၊) ယော-အကြင် ရဟန်းသည်၊ ပဌမံ-စွာ၊
 ဂါမတော-မှ၊ ပိဏ္ဏာယ-ငှာ၊ (စရိတွာ-လှည့်လည်ပြီး၍၊) ပဋိက္ကမေယျ-
 ပြန်လာရာ၏၊ (ပါဠိယံ “ပိဏ္ဏာယ ပဋိက္ကမေယျာ”တိ ပိဏ္ဏာယ စရိတွာ
 ပဋိက္ကမေယျ၊ ဝိမတိ၊) သော-သည်၊ ပဌမံ အာသနံ၊ ပညံပေယျ-ရာ၏၊ ပေါ
 ဥပနိက္ခိပေယျ-ရာ၏၊ (မဟာဓန္ဓကပုဒ်စဉ် ၆၆-၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။)

အဝက္ကာရပါတိ-ဆွမ်းပို (ဆွမ်းကျန်) ထည့်စရာခွက်ကို၊ ဓောဝိတွာ-
 ဆေး၍၊ ဥပဋ္ဌာပေယျ-တည်စေရာ၏၊ (ထားရာ၏၊) (အဝက္ကာရပါတိ၏
 အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ ရှေးနိဿယ၌ “ဆွမ်းဦးထည့်စရာခွက်
 ဟု ပေး၏)၊ ပေါ ဘုတ္တာဝသေသော-စားအပ်ပြီးမှ အကြွင်းသည်၊ သ စသ

(သစေ+အဿ)-အကယ်၍ ရှိငြားအံ့၊ (ဧဝံ သတိ ဘုဒ္ဓိတုံ၊) သစေ အာကဓေယျ-အံ့၊ (ဧဝံ သတိ၊) ဘုဇ္ဇေယျ၊ နော စေ အာကဓေယျ၊ အပ္ပဟရိတေ ဝါ-စိမ်းစိုသော မြက်သစ်ပင်မရှိရာ အရပ်၌သော်လည်း၊ ဆဇ္ဇေယျ-စွန့်ပစ်ရာ၏၊ အပ္ပာဏဏေ-ပိုးကောင်မရှိသော၊ ဥဒကေ ဝါ-၌သော်လည်း၊ ဩပိလာပေယျ-နစ်မြုပ်စေရာ၏၊ (သွန်းလောင်းစေရာ၏၊) (ဩပိလာပေယျာတိ နိမုဇ္ဇာပေယျ၊ ဋီကာ၊) သော-(နောက်မှ ဆွမ်းခံပြန်လာသော) ထို ရဟန်းသည်၊ အာသနံ-ကို၊ ဥဒ္ဒရေယျ-ရုပ်သိမ်းရာ၏၊ ပေ၊ ပဋိသာပေယျ-သိမ်းဆည်းရာ၏၊ ပေ၊ ဘတ္တဂုံ-ဆွမ်းစားကျောင်းကို၊ သမ္မဇ္ဇေယျ-ရာ၏။

☸ ယော၊ ရိတ္တံ-ရေမှ ကင်းဆိတ်သော၊ တုတ္တံ-ရေမှ အချိုးနီးသော၊ (ရေ မရှိသော၊) ပါနိယဃဋ္ဌံ ဝါ-သောက်ရေအိုးကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပရိဘောဇနိယဃဋ္ဌံ ဝါ-သုံးရေအိုးကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝစ္စယဋ္ဌံ ဝါ-သန့်သက် ရေအိုးကိုသော်လည်းကောင်း၊ (ကုဋ္ဌိ၌ သုံးစွဲအပ်သော အိုးတည်း၊) ပဿေယျ-မြင်အံ့၊ သော၊ ဥပဋ္ဌာပေယျ-တည်စေရာ၏၊ (တည်ထားရာ၏၊) အဿ-ထို ရဟန်းသည်၊ အဝိသယံ-ချိမြောက်ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်သော အိုးသည်၊ သစေ ဟောတိ (ဧဝံ သတိ၊) ဟတ္ထဝိကာရေန-လက်၏ ထူးခြားသောအမှုအရာဖြင့်၊ (လက်ယပ်သဖြင့်၊) ဒုတိယံ-နှစ်ပါးမြောက်အဖော်ကို၊ အာမန္တေတွာ-ခေါ်၍၊ ဟတ္ထဝိလဃံကေန-လက်တို့ဖြင့် မြောက်ယူခြင်းဖြင့်၊ တစ်နည်း-ဟတ္ထဝိလဃံ ကေန-လက်ချင်းယှက်သဖြင့်၊ ဥပဋ္ဌာပေယျ၊ (ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကိုဘာသာ ဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊) တပ္ပစ္စယာ-ထို မမနိုင်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဝါစံ-စကားကို၊ န တွေဝ ဘိန္တေယျ-မမြွက်ဆိုရာသည်သာ၊ ဧဝံ-ဤသို့ နေကုန်လသော်၊ (စကား မပြောဘဲ ဤကျင့်ဝတ်များအတိုင်း နေကုန်လသော်၊) မယံ၊ ပေ၊ န ကိလမေယျာမ-ကုန်ရာ၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြန်ပြီ။

အထ ခေါ၊ ပေ၊ ဘိန္တတိ၊ ဝဿံ-ပတ်လုံး၊ ဝုဋ္ဌာနံ-နေပြီးကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဒဿနာယ-ဖူးမြင်ခြင်းငှာ၊ (ယံ) ဥပသင်္ဂမိတုံ-အကြင် သွားခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ၊) ဧတံ-ဤ သွားခြင်းသည်၊ ဝဿံ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ အာစိဏ္ဏံ ခေါ-လေ့ကျက်အပ်သော အကျင့်တည်း၊ (ထုံးတမ်း စဉ်လာ ဓမ္မတာတည်း၊) (ဝဿံ ဝုဋ္ဌာနံ ဘိက္ခုနံ နှစ်ပုဒ်သည် ဥဘယာပေက္ခ တည်း) ပေ၊ တေမာသစ္စယေန-သုံးလလွန်ရာ အခါ၌၊ သေနာသနံ-အိပ်ရာနေရာကို၊ (ခုတင်၊ ထိုင်ခုံ စသည်ကို၊) သံသာမေတွာ-သိုမှီးသိမ်းဆည်း၍၊

ပေါ် ယေန့်-၌၊ သာဝတ္ထိ-သည်လည်းကောင်း၊ ဇေတဝန်၊ သော၊ အနာထ ပိဏ္ဍိကဿ-၏၊ အာရာမော-သည်လည်းကောင်း၊ (အတ္ထိ၊) ယေန့် ဘဂဝါ (အတ္ထိ၊) တေန-သာဝတ္ထိမြို့ ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်ဝယ် မြတ်စွာဘုရားရှိရာ ထို အရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိသု အာစိဏ္ဏံ၊ ပေါ၊ ပညပေသာမာတိ၊ (မဟာခန္ဓက ပုဒ်စဉ် ၇၅-၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ) ပေါ။

“ယထာ ကထံ-အဘယ်သို့လျှင်၊ တုမှေ-တို့သည်၊ ပေါ၊ ဝသိတ္ထ-နေခဲ့ကြကုန်သနည်း?၊ ပေါ၊ န ကိလမိတ္ထ-မပင်ပန်းခဲ့ကြကုန်သနည်း?” ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ ဣမ-ဤနှစ်၌၊ ပေါ၊ ဥပဂစ္ဆိမှာ-ကပ်ခဲ့ပါကုန်ပြီ၊ ဘန္တေ၊ တေသံ နော-ထို တပည့်တော်တို့၏၊ ဧတံ၊ အဟောသိ-ပါပြီ၊ ပေါ၊ ဧဝံ-လျှင်၊ မယံ၊ ပေါ၊ န ကိလမိမှာ-ခဲ့ပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ကြ ကုန်ပြီ၊ ပေါ၊ ဣမေ မောဃပုရိသာ-ဤ ဈာန်၊ မဂ်၊ ဖိုလ် မမှီး အချိုးနီးသော ယောကျ်ားတို့သည်၊ အဖာသုကညေဝ (အဖာသု+ဧဝ)-မချမ်းသာစွာသာလျှင်၊ (မချမ်းသာဘဲသာလျှင်၊) ဝုဠာ-နေခဲ့ရကုန်သည်၊ (သမာနာ-ကုန်လျက်၊) ဖာသု-စွာ၊ ဝုဠာ-ကုန်သည်၊ အမှာ-ဖြစ်ပါကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ပဋိဇာနန္တိ ကိရ-ဝန်ခံကြကုန်သတံ၊ (ကိရသုဒ္ဓါသည် “မနှစ်သက်ခြင်း” အနက်ကို ဟော၏၊) ဘိက္ခဝေ ဣမေ မောဃပုရိသာ၊ ပသုသံဝါသညေဝ-သားကောင်းတို့၏ ပေါင်းသင်းနေထိုင်ခြင်းနှင့် တူစွာသာလျှင်၊ ဝုဠာ (သမာနာ) ပေါ၊ ပဋိဇာနန္တိ ကိရ၊ (ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ နောက်၌ “ဧဠကသံဝါသညေဝ-သိုးတို့၏ ပေါင်းသင်းနေ ထိုင်ခြင်းနှင့် တူစွာသာလျှင် သပတ္တသံဝါသညေဝ-ရန်သူတို့၏ ပေါင်းသင်း နေထိုင်ခြင်းနှင့် တူစွာ သာလျှင်” ဟု ဆိုပါ။)

ကထံ ဟိ-ကြောင့်၊ ဣမေ မောဃပုရိသာ-တို့သည်၊ မူဂဗ္ဗတံ-စကား မပြောနိုင်သူ လူအ-တို့၏ အကျင့် ဖြစ်သော၊ တိတ္ထိယသမာဒါနံ-တိတ္ထိတို့သည်

ဝတ္ထုမှတ်ချက်။ ။ ဤဝတ္ထု၌ စကားမပြောဘဲ နေရုံမျှကို “မူဂဗ္ဗတံ=အကျင့်” ဟု မိန့်တော်မူလိုရင်း မဟုတ်ပါ။ “လုံးဝ စကားမပြောကြစေတမ်း” ဟု ကတိကဝတ် ပြု၍ နေခြင်းကိုသာ “မူဂဗ္ဗတံ” ဟု မိန့်တော်မူလိုပါသည်။

ဆောက်တည်အပ်သော အကျင့်ကို၊ သမာဒိဿန္တိ နာမ-ဆောက်တည်ကြရ ကုန်သနည်း?၊ (ဆောက်တည်ကြပါလိမ့်) ၊ပေ၊ န သမာဒိယိတဗ္ဗံ-မဆောက်တည် ထိုက်၊ ပေ၊ ဝသံဝုဋ္ဌာနံ၊ ဘိက္ခုနံ-တို့အား၊ တိဟိ-ကုန်သော၊ ဌာနေဟိ- အကြောင်းတို့ဖြင့်၊ ဒိဋ္ဌေန ဝါ-မြင်ခြင်းအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ သုတေန ဝါ-ကြားခြင်းအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပရိသင်္ကာယ ဝါ-ယုံမှားခြင်းအားဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ ပဝါရေတံ-(အပြစ်ရှိက ပြောဆိုဖို့ရန် မိမိကိုယ်ကို) အပ်နှံခြင်းငှာ၊ ဝါ-အပြစ်ရှိက ပြောဆိုဖို့ရန် မိမိကိုယ်ကို ဖိတ်မန်ခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ၊ သာ-ထို ပဝါရဏာသည်၊ ဝေါ-သင်တို့၏၊ အညမညာ နုလောမတာ-အချင်းချင်း ပြောဆိုဖို့ရာ လျော်သည်၏အဖြစ် သည်လည်းကောင်း၊ အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနတာ-အာပတ်မှ ထမြောက်ကြောင်း၏ အဖြစ်သည်လည်းကောင်း၊ ဝိနယပုရေက္ခတာ-ဝိနည်းကို ရှေ့သွားပြုသည်၏ အဖြစ်သည်လည်းကောင်း၊ ဘဝိဿတိ၊ ပေ။

၂၁၀။ ။ အဇ္ဇ-ယနေ၊ ပဝါရဏာ-ပဝါရဏာနေပါတည်း၊ ပေ၊ သံဃော၊ ပဝါရေယျ-ပဝါရဏာပြုရာပါ၏၊ ဣတိ (ဉာပေတဗ္ဗော) ထေရေန၊ ၊ပေ၊ အာဝုသော-ငါ့ရှင်တို့၊ သံဃံ-ကို၊ ဒိဋ္ဌေန ဝါ-မြင်ခြင်းအားဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ပဝါရေမိ-(အပြစ်ရှိက ပြောဆိုဖို့ရန် အပ်နှံပါ၏) ဝါ-

(အဋ္ဌကထာ ကြည့်ပါ။) အမှန်မှာ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ မတိုးပွား အကျိုးမရှိသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းထက် မပြောဘဲ ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းကပင် အကျိုးရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် နှစ်ပါး၊ သုံးပါး စုဝေးမိသောအခါ အကျိုးရှိသော စကားကို ပြောဖို့ရန် (သို့မဟုတ်) ဆိတ်ဆိတ်နေကြဖို့ရန် “သန္နိပတိတာနံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒွယံ ကရဏီယံ ဓမ္မိ ဝါ ကထာ အရိယော ဝါ တုဏှိဘာဝေါ” ဟု သုတ္တန်ပါဠိတော်များ၌ မိန့်တော် မူပါသည်။

ထို့ပြင် ဤဝတ္ထု၌ “ယော ပဋ္ဌမံ ဂါမတော” မှ စ၍ “န တွေဝ တပ္ပစ္စယာ ဝါစံ ဘိန္ဓေယျ” တိုင်အောင်သော ကျင့်ဝတ်များလည်း အပြစ်ရှိသော ကျင့်ဝတ်များ မဟုတ်ပါ။ ဧကန်ကျင့်ထိုက်သည့် အပြစ်ကင်းသော ကျင့်ဝတ်များသာ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ဤကျင့်ဝတ်များကို ကောသမ္မကက္ခန္ဓက၌ အရှင်အနုရုဒ္ဓါတို့ သီတင်း သုံးတော်မူရာ တောကျောင်းဝယ် ကျင့်သုံးတော်မူကြပုံကို တွေ့ရပါလိမ့်မည်။

အပြစ်ရှိက ပြောဆိုဖို့ရန် ဖိတ်မန်ပါ၏။ အာယသ္မန္တော-အရှင်တို့သည်၊ မှ-
 တပည့်တော်ကို၊ အနုကမ္ပ-လျော်စွာတုန်လှုပ်တတ်သော ကုရုဏာကို၊ ဝါ-
 ချီးမြှောက်မှုကို၊ ဥပါဒါယ-ဉာဏ်ဖြင့်ယူ၍၊ (စွဲ၍) ဝဒန္တ-အပြစ်ရှိက ပြောဆို
 ကြပါကုန်၊ ပဿန္တော-အပြစ်ကိုမြင်လသော်၊ ပဋိကရိသာမိ-ကုစားပါမည်၊
 ဒုတိယမ္ပိ၊ ပေ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောဆိုထိုက်၏။ ပေ။

၂၁၁။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ထေရေသု၊ ဘိက္ခုသု-တို့သည်၊
 ဥက္ကဋ္ဌိကံ၊ နိသိန္နေသု-ထိုင်ကုန်လျက်၊ ပဝါရယမာနေသု-ပဝါရဏာ ပြုကုန်
 လသော် (ပြုကုန်စဉ်) အာသနေသု-နေရာတို့၌၊ အစ္ဆန္တိ-ထိုင်နေကြကုန်၏။
 (ဆောင်ကြောင့်မထိုင်ဘဲ နေကြသည်-ဟုလို) ပေ၊ န အစ္ဆိတဗ္ဗ-ထိုင် မနေ
 ရာ၊ ပေ၊ သဗ္ဗေပေါဝ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်ပင်၊ ဥက္ကဋ္ဌိကံ၊ နိသိန္နေဟိ-
 ကုန်လျက်၊ ပဝါရေတုံ၊ ပေ၊ အညတရော ထေရော၊ ဇရာဒုဗ္ဗလော-ဇရာ
 ကြောင့် အားမရှိသ်သည်၊ (ဟုတွာ) ယာဝ-လောက်၊ သဗ္ဗေ-အလုံးစုံသော
 ရဟန်းတို့သည်၊ ပဝါရေန္တိ-ပဝါရဏာပြုကုန်၏။ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊
 (တာဝ-ထို ရဟန်းအားလုံး ပဝါရဏာပြုပြီးရာ ကာလတိုင်အောင်) ဥက္ကဋ္ဌိကံ၊
 နိသိန္နော-လျက်၊ အာဂမယမာနေော-ဆိုင်းငံ့ရသော်၊ မုစ္ဆိတော-လွန်စွာဖြစ်သော

“ဝဒန္တ မံ အာယသ္မန္တော” ။ ဖိတ်မန်တုန်းက “သံဃံ ဘန္တေ ပဝါရေမိ”
 ဟု သံဃာကို ဖိတ်မန်ခဲ့သော်လည်း အကြောင်းရှိ၍ ပြောဆိုဆုံးမသောအခါ သံဃာ
 စည်းဝေးပြီးမှ သံဃာက ဆုံးမရမည် မဟုတ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါးချင်း၊ နှစ်ပါးချင်းက
 ဆုံးမရသောကြောင့် “ဝဒန္တ မံ အာယသ္မန္တော”ဟု လျှောက်သည်၊ အချို့ကား
 တစ်ပါးမှာ “သ္မာ”၊ နှစ်ပါးမှာ “န္တာ”၊ သုံးပါးမှာ “န္တော”၊ လေးပါး “ဃော”ဟု
 စပ်ဆို၍ လေးပါးဖြစ်လျှင် “ဝဒတု မံ သံဃော”ဟု ဆိုရမည်ဟု ပြောကြသေး၏။
 ထို စကားသည် ခုဒ္ဒသိက္ခာ ဂါထာနှင့် ပဝါရဏာဒါနာနုဇာနကထာ-အဖွင့် ဤ
 အဋ္ဌကထာ၌လာသော “ဝဒတု တံ သံဃော”ဟုသောစကားကို နည်းမှီထားဟန်
 တူ၏။ ထိုနေရာတို့၌ “ဝဒတု တံ သံဃော”ဟု ရှိခြင်းမှာ ပဝါရဏာဆောင်သော
 ရဟန်းက ပဝါရဏာ ပေးလိုက်သော ရဟန်း၏ကိုယ်စား လျှောက်ထားသောအရာ
 ဖြစ်၍ “ဝဒတု တံ သံဃော=သံဃာက ထို တိဿရဟန်းကို ပြောဆိုဆုံးမတော်မူပါ”
 ဟု သံဃာကို သိမ်းကျုံး၍ လျှောက်ထားခြင်းသာတည်း။ အခြားနေရာ၌ကား “ဝဒတု
 မံ သံဃော”ဟု မရှိပါ။

တွေဝေခြင်းရှိသည်၊ (မှူးမိုက်သည်၊ ဟုတွာ၊) ပပတိ-လဲကျပြီ၊ ပေ၊ ဘိက္ခဝေ၊
 ယာဝ-လောကံ၊ ပဝါရေတိ-မိမိ ပဝါရဏာ ပြုနေသေး၏၊ တဒမန္တရာ-ထို
 မိမိ ပဝါရဏာပြုပြီးသည်၏ အခြားမဲ့တိုင်အောင်၊ ဥက္ကဋ္ဌိကံ၊ နိသီဒိတုံ-
 ငှာလည်းကောင်း၊ ပဝါရေတွာ-ပဝါရဏာ ပြုပြီး၍ (မိမိ ပဝါရဏာပြုပြီး၍၊)
 အာသနေ၊ နိသီဒိတုံ-ငှာလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ဣတိ-ပြီ။

တဒမန္တရာ၊ ပေ၊ ယာဝပဝါရေတိ။ ။ (“တဒမန္တရာ”၏ အဖွင့်ကို အဋ္ဌ
 ကထာ ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ) “ယာဝ ပဝါရေတိ”ဝယ် “ပဝါရေတိ”၏
 ကတ္တားကို ဤ အဋ္ဌကထာ ဋီကာတို့၌ အထူးထည့်၍ မပြကြ၊ မိမိမှတစ်ပါး အခြား
 ဖြစ်သော ရဟန်း (မိမိနေရာ၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သော ရဟန်း)ကို (“အညော”ဟု)
 ကတ္တားထည့်လျှင် “ယာဝ ပဝါရေတိ-အကြင်မျှလောက် မိမိ၏ အခြားမဲ့ရဟန်းသည်
 ပဝါရဏာပြုနေသေး၏၊ တဒမန္တရာ-ထို မိမိ၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သော ရဟန်း ပဝါရဏာ
 ပြုပြီးသည်၏ အခြားမဲ့တိုင်အောင် ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်နေရမည်၊ ပဝါရေတွာ အာသနေ
 နိသီဒိတုံ-ထို အခြားမဲ့ရဟန်း ပဝါရဏာပြုပြီးမှ နေရာ၌ ထိုင်ရမည်”ဟု အဓိပ္ပာယ်
 ယူရပါမည်

“သယံ”ဟု ကတ္တားထည့်ပုံ။ ။ ဤ ပါဠိတော်ကို မှီသော ခုဒ္ဒသိက္ခာ
 ၄၃၇-ဂါထာ၌လည်းကောင်း၊ ဝိနယဝိနိစ္ဆယ ပဝါရဏက္ခန္ဓကကထာ ၂၆၃၆-ဂါထာ၌
 လည်းကောင်း၊ “သယံ”ဟု ကတ္တားထည့်၏၊ ထိုအလို “ယာဝ ပဝါရေတိ-အကြင်
 မျှလောက် မိမိသည် ပဝါရဏာပြုနေ၏၊ တဒမန္တရာ ဥက္ကဋ္ဌိကံ နိသီဒိတုံ-ထိုမျှ
 လောက် ထို မိမိ ပဝါရဏာပြုပြီးသည်၏ အခြားမဲ့တိုင်အောင် ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်နေ
 ရမည်၊ ပဝါရေတွာ အာသနေ နိသီဒိတုံ-မိမိ ပဝါရဏာပြုပြီးဖြစ်လျှင် နေရာ၌
 ထိုင်နိုင်သည်”ဟု အဓိပ္ပာယ် မှတ်ရပါမည်၊ (ဘာသာဋီကာ၌လည်း ဤ နောက်နည်း
 ကို ရေးထားသည်။)

၁၂၁-ပဝါရဏာဘောဒ

၂၁၂။ အမှာ။ ။ ဤ ပဝါရဏာဘောဒမှ စ၍ ပုဒ်စဉ်နံပါတ် ၂၃၃-
 အထိ အဓိပ္ပာယ်များကို ပါဠိတော်အတိုင်း သိပါ၊ နိဿယကား ဥပေါသထက္ခန္ဓက
 ဆိုင်ရာအခန်း၌ ရေးခဲ့ပြီ၊ “ဥပေါသထ”ပုဒ်၏ နေရာဝယ် “ပဝါရဏာ”ပုဒ်

ပြောင်းလွဲရခင်းသာ ထူး၏။ မတူသော နေရာ၌လည်း အနက်လွယ်၏။ စာချ
သော ပုဂ္ဂိုလ်ကမူ တပည့်များကို နှုတ်တက်အောင် မခန့်ကျော်စေဘဲ အနက်
ပေးခိုင်းပါလေ။

ဒုတိယဘာဏဝါရော-သည်၊ နိဗ္ဗတော-ပြီ။

၁၄၀-ဒွေဝါစိကာဒိပဝါရဏာ

၂၃၄။ ။ (ဥပေါသထက္ခန္ဓက၊ ပုဒ်စဉ်နံပါတ် ၁၅၀-၌ အနက်
ပေးခဲ့ပြီ။) တေဝါစိကံ-သုံးခွန်းသော ဖိတ်မန်ကြောင်း စကားရှိသော ပဝါရဏာ
ကို၊ ပဝါရေတုံ-ဖိတ်မန်ခြင်းငှာ၊ နာသက္ခိံသု၊ ပေ၊ ဒွေဝါစိကံ-နှစ်ခွန်းသော
ဖိတ်မန်ကြောင်းရှိသော ပဝါရဏာကို၊ ပေ၊ ဗာဠတရံ-သာ၍ ပြင်းထန်သော၊
ပေ၊ ဧကဝါစိကံ-ကို၊ ပေ၊ သမာနဝသိကံ-တူသောဝါရှိသော ရဟန်းတို့သည်
ပြုထိုက်သော ပဝါရဏာကို၊ ပေ၊ (ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌
ပြထားပြီ။)

ဒါနံ-ကို၊ ဒေန္တေဟိ-ကုန်သော၊ မနုဿဟိ-တို့သည်၊ ယေဘုယျေန-
များသောအားဖြင့်၊ ရတ္တိံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ခေပိတာ-ကုန်စေအပ်သည်၊ ဟောတိ၊
ပေ၊ ရတ္တိံ-ကို၊ ခေပိတာ-အပ်ပြီ၊ သံဃော၊ တေဝါစိကံ-တေဝါစိကပဝါရဏာကို၊
သံဃေ ပဝါရေသတိ-အကယ်၍ ပဝါရဏာပြုအံ့၊ (ဧဝံ သတိံ) သံဃော၊
အပ္ပဝါရိတောဝ-ပဝါရဏာပြုပြီး မဟုတ်တော့သည်သာ၊ (ပဝါရဏာပြု၍
မပြီးတော့သည်သာ)၊ ဘဝိဿတိ၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ အယံ ရတ္တိံ-သည်၊
ဝိဘာယိဿတိ-မိုးလင်းလိမ့်မည်၊ (မပြီးပြီးအောင် ပြုနေလျှင်လည်း မိုးလင်း
သွားလိမ့်မည်ဟူလို)၊ ပေ၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ န ခေါ-နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံ
ဖြစ်ပြီ၊ ပေ၊ (ဥတ်၌လွယ်ပြီ၊ “သံဃော ဒွေဝါစိကံ ပဝါရေယျ၊ သံဃော ဧက
ဝါစိကံ ပဝါရေယျ”စသည်ဖြင့် တစ်ခုစီခွဲ၍ ဥတ်ထားရသည်၊ ပါဠိတော်၌
ပေယျာလနည်းဖြင့် ရှိနေသည်။)

အမှာ။ ။ ဤမှနေ၍ “ဓမ္မ-ကို၊ ဘဏန္တေဟိ-ရွတ်ဆိုနေကုန်သော၊
ဘိက္ခုဟိ-တို့သည်၊ သုတ္တန္တံ-ကို၊ သင်္ဂါယန္တေဟိ-စုပေါင်း၍ ရွတ်ဆိုကုန်သော၊

သုတ္တန္တိကောဟိ-သုတ္တန်ဆောင် ရဟန်းတို့သည်၊ ဝိနယံ-ကို၊ ဝိနိစ္ဆိနန္တေဟိ- ဆုံးဖြတ်ကုန်သော၊ ဝိနယဓရေဟိ-ဝိနည်းမိုရ်ရဟန်းတို့သည်၊ ဓမ္မ-ကို၊ သာကစ္ဆန္တေဟိ-အတူပြောဆိုနေကုန်သော၊ ဝါ-ဆွေးနွေးကုန်သော၊ ဓမ္မကထိကောဟိ-ဓမ္မကထိကတို့သည်၊ ကလဟံ-နိက်ရန်ကို၊ ကရောန္တေဟိ-ပြုကုန်သော၊ ဘိက္ခုဟိ-တို့သည်”ဟု ပေးပါ။

မဟာဘိက္ခုသံဃော-များစွာသော ရဟန်းအပေါင်းသည်၊ သန္နိပတိတော- စည်းဝေးနေသည်၊ ဟောတိ၊ ပရိတ္တံ-အနည်းငယ်သော၊ အနောဝဿကဉ္စ- မိုးမစွပ်အပ်သော အရပ်သည်လည်း၊ ဟောတိ၊ မဟာ-ကြီးစွာသော၊ မေဃော စ-မိုးသည်လည်း၊ ဥဂ္ဂတော-တိုက်လာသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ အယံ မေဃော- သည်၊ ပဝဿိဿတိ-ရွာလိမ့်မည်၊ ပေ၊ (လွယ်ပြီ၊ ရာဇန္တရာယောစသည်တို့၏ အနက်ကို ဥပေါသထက္ခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၁၅၀-၌ ရေးခဲ့ပြီ။)

၁၄၁-ပဝါရဏာဌပန

၂၃၅။ ။ ပေ၊ သာပတ္တိကာ-အာပတ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ၊) ပဝါရေန္တိ-ပဝါရဏာပြုကုန်၏၊ ပေ၊ သာပတ္တိကေန-အာပတ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော ရဟန်းသည်၊ န ပဝါရေတဗ္ဗံ-ရာ၊ ပေ၊ တဿ-အား၊ ဩကာသံ-အခွင့်ကို၊ (စောဒနာခွင့်ကို) ကာရာပေတွာ-ပြုစေ၍၊ အာပတ္တိယာ-ဖြင့်၊ 'စောဒေတု- စောဒနာခြင်းငှာ၊ ပေ၊ ဩကာသံ-ကို၊ ကာရာပိယမာနာ-ပြုစေအပ်ကုန်လသော်၊ (အခွင့်တောင်းမှုကို ပြုအပ်ကုန်လသော်၊) ဩကာသံ၊ ကာတု-ငှာ၊ န၊ ဣစ္ဆန္တိ၊ ပေ၊ ဩကာသံ၊ အကရောန္တဿ-မပြုသော ရဟန်း၏၊ ပဝါရဏံ-ကို၊ ဌပေတု-ဟန်တားခြင်းငှာ၊ ပေ။

ပဝါရဏာယ-ပဝါရဏာနေ့ဖြစ်သော၊ တုဒဟု-၌၊ စာတုဒ္ဓသေ ဝါ-၌သော်လည်းကောင်း၊ ပန္နရသေ ဝါ-၌သော်လည်းကောင်း၊ တသ္မိ ပုဂ္ဂလေ- သည်၊ (စောဒနာခွင့်ကို မပြုသော ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊) သမ္မုခိဘူတေ- မျက်မှောက်ဖြစ်၍ ဖြစ်လသော်၊ သံဃမဇ္ဈေ-၌၊ ဥဒါဟရိတဗ္ဗံ-ထုတ်ဖော် ပြောဆိုရာ၏၊ (ကို) သုဏာတု၊ ပေ၊ ဣတ္ထန္နာမော၊ ပုဂ္ဂလော-သည်၊

သာပတ္တိကော-ပါ၏။ တဿ-၏။ ပဝါရဏံ-ကို။ ဌပေမိ-ဟန့်တားပါ၏။ တသ္မိ-ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သမ္ပုဓိဘူတေ-သော်။ န ပါရေတဗ္ဗာ-ရာပါ။ ဣတိ (ဥဒါဟရိတဗ္ဗံ) ပဝါရဏာ-သည်။ ဝါ-ကို။ ဌပိတာ-တန့်တားအပ်သည်။ (တန့်တားရာရောက်သည်။) ဟောတိ။ ပေ။ (“ပုရုမာကံ”စသော ဝါကျကို တပေါသထက္ခန္ဓက၊ ပုဒ်စဉ် ၁၅၃-ကို နည်းမှီပေးပါ။)

၂၃၆။ ဘိက္ခဝေ၊ ဧဝံ-သို့။ (တန့်တားအပ်သော်။) ပဝါရဏာ-သည်။ ဝါ-ကို။ ဌပိတာ-အပ်သည်။ (တန့်တားရာရောက်သည်။) ဟောတိ။ ဧဝံ၊ အဌပိတာ-မတန့်တားအပ်သည်။ (တန့်တားရာ မရောက်သည်။) ဟောတိ။ (နိဒါန်းဝါကျ။) ဘိက္ခဝေ၊ ကထဉ္စ-လျှင်။ (တန့်တားအပ်သော်။) ပဝါရဏာ အဌပိတာ၊ ဟောတိ-နည်း။ (“အဌပိတ”ကို ရှေးဦးစွာ မေးတော်မူ၏။) တေဝါစိကာယ-သော၊ ပဝါရဏာယ-ကို။ ဘာသိတာယ-ပြောဆိုအပ်သော်။ လပိတာယ-ရွတ်ဆိုအပ်ပြီးသော်။ ပရိယောသိတာယ-ပြီးဆုံးစေအပ်ပြီးသော်။ (ပြီးဆုံးစေအပ်ပြီးမှ။) ပဝါရဏံ စေ ဌပေတိ-အံ။ (ဧဝံ သတိ။) ပဝါရဏာ အဌပိတာ ဟောတိ။ (ဒွေဝါစိကာယစသည် လွယ်ပြီ။) ဘိက္ခဝေ၊ ဧဝံ ခေါ-လျှင်။ (တန့်တားအပ်သော်။) အဌပိတာ ဟောတိ ပဝါရဏာ၊ (နိဂုံးဝါကျ။) ဌပိတ-၌ “ဘာသိတာယ-အပ်သော်။ ပေ၊ အပရိယောသိတာယ-မပြီးဆုံးစေအပ်သေးမီ”ဟု ပေးပါ။ ဤ ဝါကျတို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။)

☞

၂၃၇။ ။ ဣမ၊ ပေ၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းတစ်ပါးသည်။ ဘိက္ခုဿ-ရဟန်းတစ်ပါး၏။ ပဝါရဏံ ဌပေတိ။ တံ ဘိက္ခု-ကို။ (ပဝါရဏာ တန့်တားသော ထို ရဟန်းကို။) အညေ ဘိက္ခု။ သစေ ဇာနန္တိ-အံ။ (ကိ-အဘယ်သို့ သိကုန်သနည်း?) “အယံ အာယသ္မာ-ဤ အရှင်သည်။ အပရိသုဒ္ဓကာယ သမာစာရော-မစင်ကြယ်သော ကိုယ်အကျင့် ရှိ၏။ အပရိသုဒ္ဓဝစီ သမာစာရော-မစင်ကြယ်သော နှုတ်အကျင့် ရှိ၏။ အပရိသုဒ္ဓါဇီဝေါ-မစင်ကြယ်သော အသက်မွေးမှု ရှိ၏။ ဗာလော-ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌ မကျွမ်းကျင်။ အဗျတ္တာ-ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌ မထက်မြက်။ အနုယုဉ္စိယမာနာ-အဖန်ဖန်မေးစိစစ်အပ်သော်။ အနုယောဂံ-မေးစိစစ်ခြင်းကို။ (မေးစိစစ်ချက်ကို။) ဒါတု-ပေးခြင်းငှာ။ (အဖြေ ပေးခြင်းငှာ။) န ပဋိဗလော-နိုင်”။ ဣတိ-ဤသို့ သိကုန်အံ။ ဧဝံ သန္တေ။)

“ဘိက္ခု-ရဟန်း၊ အလံ-မသင့်၊ ဘဏ္ဍနံ-မိမိတို့ဘက်တွင် တိုင်ပင်ခြင်းကို၊ မာ (အကာသိ)-မပြုနှင့်၊ ကလဟံ-ခိုက်ရန်ကို၊ မာ (အကာသိ) ဝိဂ္ဂဟံ-ဆန့်ကျင်ဘက် ယူခြင်းကို၊ မာ (အကာသိ) ဝိဝါဒံ-ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောဆိုခြင်းကို၊ မာ (အကာသိ)”။ ဣတိ-သို့၊ ဩမဒ္ဓိတွာ-စကားဖြင့် နှိပ်၍၊ သံဃေန၊ ပဝါရေတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ (ဘဏ္ဍနံ စသည်တို့၏ အထူးကို ပါစိတ်

ဘာသာဋီကာ၊ ပေသုည သိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီ) ။ပေ။

(“အပရိသုဒ္ဓသမာစာရာ” စသောပုဒ်တို့ကို ပြောင်းပြန်အားဖြင့် သိပါ။)

၁၆၀။

သော ဧဝမဿ ဝစနိယော၊ (ကိံ) “အာဂုသော၊ တံ-သည်၊ ဣမဿ ဘိက္ခုနော-၏၊ ယံ ပဝါရဏံ-ကို၊ ဌပေသိ-တန့်တား၏၊ ကိမ္ပိ-အဘယံကြောင့်၊ နံ-ထို ပဝါရဏာကို၊ ဌပေသိ-နည်း၊ သီလဝိပတ္တိယာ ဝါ-သီလ၏ ပျက်စီးခြင်းကြောင့်မူလည်း၊ ဌပေသိ-တန့်တားပါသလော၊ အာစာရဝိပတ္တိယာ ဝါ-အကျင့်၏ ပျက်စီးခြင်းကြောင့်မူလည်း၊ ပေ၊ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိယာ ဝါ-အယူ၏ ပျက်စီးခြင်းကြောင့်မူလည်း၊ ဌပေသိ-လော”။ ဣတိ-ဤသို့ ပြောဆိုထိုက်၏၊ ။ပေ၊ စေ ဝဒေယျ-အံ၊ (ကိံ-အဘယံသို့ ပြောသနည်း?) “သီလဝိပတ္တိယာ-ကြောင့်၊ ဌပေမိ-ပါ၏၊ ဣတိ ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိယာ ဌပေမိ”။ ဣတိ ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ (သစေ ဝဒေယျ၊) (ဧဝံ သတိံ၊) ။ပေ၊ အဿ (ကိံ) “အာယသ္မာ-သည်၊ သီလဝိပတ္တိ-ကို၊ ဇာနာသိ ပန-သိပါ၏လော”။ ပေ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောဆိုထိုက်၏၊ ပေ၊ ဇာနာမိ-ပါ၏၊ ဣတိ (စေ ဝဒေယျ) ။ပေ၊ “သီလဝိပတ္တိ-ဟူသည်၊ ကတမာ ပန-နည်း?၊ ။ပေ၊ ဣတိ-ထိုက်၏၊ ပေ၊ စတ္တာရိ-ကုန်သော၊ ပါရာဇိကာနိ-တို့သည် လည်းကောင်း၊ တေရသ-တစ်ဆယ့်သုံးပါးကုန်သော၊ သံဃာဒိသေသာ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ အယံ-ဤ အာပတ်နှစ်ပါး အပေါင်းသည်၊ သီလဝိပတ္တိ-ပါတည်း၊ ပေ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ-သည်လည်းကောင်း၊ အန္တဂ္ဂါဟိကာ-သဿတအဖို့၊ ဥစ္ဆေဒအဖို့တို့ကို ယူတတ်သော၊ ဒိဋ္ဌိ-သည်လည်းကောင်း၊ အယံ-ဤ ဒိဋ္ဌ နှစ်ပါး အပေါင်းသည်၊ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ-ပါတည်း”။ ဣတိ (စေ ဝဒေယျ) (ဧဝံ သတိံ။)

သော၊ ပေ၊ အဿ (ကိံ) “အာဂုသော တံ၊ ဣမဿ ဘိက္ခုနော-၏၊ ယံ ပဝါရဏံ-ကို၊ ဌပေသိ၊ (တံ-ထို ပဝါရဏာကို) ဒိဋ္ဌေန ဝါ-

မြင်ခြင်းကြောင့်မူလည်း၊ ငွပေသိ-လော၊ (“ယံ ခေါ တံ”တိ အာဒိသု ယံ ပဝါရဏံ ငွပေသိ၊ တံ ဒိဋ္ဌေန ငွပေသိ”တိ တံ သဒ္ဓံ အဇ္ဈာဟရိတွာ ယောဇေတပွံ၊ ဝိမတိ) ၊ပေ၊ “ဣတိ-ထိုက်၏၊ ပေ၊ ဒိဋ္ဌေန-ကြောင့်၊ ငွပေမိ-ပါ၏၊ ဣတိ ဝါ-သော်လည်းကောင်း”၊ (စေ ဝဒေယျ) ၊ပေ၊ “ယံ ပဝါရဏံ-ကို၊ ဒိဋ္ဌေန-ကြောင့်၊ ငွပေသိ-၏၊ တေ-သည်၊ ကိ-အဘယ်ကို၊ ဒိဋ္ဌ-မြင်အပ်သနည်း?၊ (ကိန္တိ-အဘယ်သို့လျှင်၊ ကဒါ-အဘယ်အခါ၌၊ ကတ္ထ-အဘယ်အရပ်၌၊ ပေ၊) ပါရာဇိကံ-သို့၊ အဇ္ဈာပဇ္ဇော-လွန်ကျူး၍ ရောက်နေသည်ကို၊ ဒိဋ္ဌော-မြင်အပ်သလော၊ ပေ၊ ကတ္ထ စ-အဘယ်အရပ်၌လည်း၊ တံ၊ အဟောသိ-ဖြစ်သနည်း?၊ (နေသနည်း?၊) ကတ္ထ စ-၌လည်း၊ အယံ ဘိက္ခု-သည်၊ (အသင် ပဝါရဏာ တန့်တားအပ်သော ဤရဟန်းသည်၊) အဟောသိ-နည်း?၊ ပေ၊ ကရောတိ-နည်း?”၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောဆိုထိုက်၏။

(ထိုသို့ ပြောလျှင်) “အာဂုဿော၊ ပေ၊ ဒိဋ္ဌေန-ကြောင့်၊ ပဝါရဏံ-ကို၊ န ငွပေမိ-တန့်တားသည် မဟုတ်ပါ၊ အပိ စ-ကား၊ သုတေန-ကြောင့်၊ ပဝါရဏံ ငွပေမိ”၊ (ဤသို့ စကားလွဲ၍ ပြောအံ့၊) (ကိံ တေ သုတံစသည် လွယ်ပြီ၊) ဘိက္ခုဿ-၏ (အထံမှ၊) သုတံ-ကြားအပ်သလော၊ (ရာဇမဟာမတ္ထ-မင်းအမတ်ကြီး၊ တိတ္ထိယာသာဝက-တိတ္ထိတို့၏တပည့်) ၊ပေ၊ (ဤသို့ မေးသောအခါ၊) “အပိစ ပရိသင်္ကာယ ပဝါရဏံ ငွပေမိ”ဟု (စကားလွဲ၍ ပြောလျှင်၊) “ကိ-အဘယ်ကို၊ ပရိသင်္ကံသိ-ယုံမှားသနည်း?၊ ပေ၊ ဘိက္ခုဿ-၏ (အထံမှ၊) သုတွာ-၍၊ ပရိသင်္ကံသိ-လော”၊ (စကားဖြင့် မေးရမည်၊ ထိုသို့ မေးသောအခါ၊) “အဟံ၊ ပေ၊ ပရိသင်္ကာယ ပဝါရဏံ န ငွပေမိ”၊ အပိ စ-ကား၊ ကေန-အဘယ်ကြောင့်၊ အဟံ၊ ပေ၊ ငွပေမိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ အဟမ္မိ န ဇာနာမိ-ပါ၊ ဣတိ (စေ ဝဒေယျ။)

ဘိက္ခုဝေ၊ စောဒကော-စောဒကဖြစ်သော၊ (စောဒနာတတ်သော၊) သော ဘိက္ခု-သည်၊ အနုယောဂေန-အဖန်ဖန်မေးစိစစ်ခြင်းဖြင့်၊ ဝိညုနံ-ပညာရှိကုန်သော၊ သဗြဟ္မစာရိနံ-သီတင်းသုံးဖော်တို့၏၊ စိတ္တံ-ကို၊ စေ န အာရာဇေတိ-အကယ်၍ မနှစ်သက်စေနိုင်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ၊) “စုဒ္ဓိတော-စောဒနာအပ်သော၊ (စောဒနာခံရသော၊) ဘိက္ခု-သည်၊ အနနုဝါဒေါ-စွပ်စွဲဖွယ် အပြစ်မရှိ”၊ ဣတိ-သို့၊ ဝစနာယ-ပြောဆိုခြင်းငှာ၊ အလံ-သင့်၏၊

စောဒကော၊ ပေ၊ စေ အာရာဇေတိ၊ (ဧဝံ သတိ၊) “စုဒ္ဓိတော ဘိက္ခု၊ သာနုဝါဒေါ-စွပ်စွဲဖွယ်အပြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်၏”၊ ဣတိ-သို့၊ အလံ ဝစနာယ။

စောဒကော၊ ပေ၊ အမူလကေန-အခြေအမြစ်မရှိသော၊ ပါရာဇိကေန-
ဖြင့်၊ အနုဒ္ဓံသိတံ-စွပ်စွဲဖျက်ဆီးအပ်ပါပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ စေ ပဋိဇာနာတိ-
အံကယ်၍ ဝန်ခံအံ့၊ (ဧဝံ သတိ၊) သံဃာဒိသေသံ-သို့၊ အာရာပေတွာ-
တက်ရောက်စေ၍၊ (တင်၍၊) သံဃေန၊ ပဝါရေတဗ္ဗံ-ပဝါရဏာပြုရာ၏၊
 (“အနုဒ္ဓံသိတန္တိ ပဋိဇာနာတိ” ဟု ပါဠိရှိပါစေ၊ နောက်နောက်ဝါကျတို့၌
နည်းတူ၊ ဤသို့ရှိမှ စုဒ္ဓိတကပက္ခဝါကျတို့နှင့် စာသွားတူမည်) ပေ၊
အမူလကေန၊ သံဃာဒိသေသေန-ဖြင့်၊ အနုဒ္ဓံသိတံ-ပြီ၊ ဣတိ စေ ပဋိဇာနာတိ
(ဧဝံ သတိ၊) ယထာဓမ္မံ-အကြင် တရားအတိုင်း၊ ကာရာပေတွာ-ပြုစေပြီး၍၊
(ဆုံးဖြတ်ပြီး၍) ပေ၊ ပဝါရေတဗ္ဗံ၊ (ပါရာဇိကဖြင့် စွပ်စွဲလျှင် သံဃာဒိသေသံ
အာပတ် သင့်၏၊ သံဃာဒိသေသံဖြင့် စွပ်စွဲလျှင် ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏၊
ကြွင်းသော အာပတ်ငါးပုံဖြင့် စွပ်စွဲလျှင် ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏) ပေ၊
စုဒ္ဓိတော ဘိက္ခု၊ “ပါရာဇိကံ-သို့၊ အဇ္ဈာပန္နော-ပါပြီ”၊ ဣတိ-သို့၊ စေ
ပဋိဇာနာတိ၊ နာသေတွာ-အသွင်ကိုဖျက် လူထွက်စေ၍၊ သံဃေန ပဝါရေတဗ္ဗံ၊
ပေ။

၁၄၂-ထုလ္လုစွယဝတ္ထုကာဒိ

၂၃၈။ ဣဝေ၊ ပေ၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ပေ၊ ထုလ္လုစွံ အဇ္ဈာပန္နော ဟောတိ၊
ဧကစ္စေ-အချို့ကုန်သော၊ ဘိက္ခု၊ ထုလ္လုစွယဒိဋ္ဌိနော-ထုလ္လုစွည်းဟု
အယူရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဧကစ္စေ၊ ပေ၊ သံဃာဒိသေသ ဒိဋ္ဌိနော-ကုန်သည်၊
ဟောန္တိ၊ ဘိက္ခုဝေ၊ ယေ တေ ဘိက္ခု-အကြင်ရဟန်းတို့သည်၊ ထုလ္လုစွယဒိဋ္ဌိနော-
ကုန်၏၊ တေဟိ-တို့သည်၊ (ဝစနိယော-၌ စပ်၊) သော ဘိက္ခု-သည်၊
(အဿ-၌ စပ်၊) ဝါ-ကို၊ (ဝစနိယော-၌ စပ်၊) ဧကမန္တံ-သို့၊ အပနေတွာ-
ဖယ်ရှား၍၊ (ဖယ်ဆောင်၍) ယထာ ဓမ္မံ-ဝိနည်းတရားအားလျော်စွာ၊
ကာရာပေတွာ-ပြုစေ၍၊ (ကုစားစေ၍) သံဃံ၊ ပေ၊ ဝစနိယော အဿ (ကိံ၊)

☰

“အာဂုဿော-အရှင်ဘုရားတို့၊ သော ဘိက္ခု-သည်၊ ယံ အာပတ္တိံ၊ အာပန္နော-
ပါပြီ၊ အဿ-ထို ရဟန်း၏၊ သာ-ထို အာပတ်ကို၊ ယထာ ဓမ္မံ၊ ပဋိကတာ-
ကုစားအပ်ပါပြီ၊ ပေ၊ ပဝါရေယျ၊” ဣတိ-ဤသို့ ပြောဆိုထိုက်၏၊ (နောက်
ဝါကျတို့၌ လွယ်ပြီ) ။ပေ။

၁၄၃-ဝတ္ထုဌပနာဒိ

၂၃၉။ ဥဒါဟရေယျ-ထုတ်ဖော်ပြောဆိုအံ့၊ (ကိံ၊) သုဏာတု၊ ပေ၊
ဣဒံ ဝတ္ထု-ဤ ဝတ္ထုသည်၊ (ပုဂ္ဂိုလ်အပေါ်၌ ယုံမှားသံသယ ဖြစ်ဖို့ရန် ဤ
အကြောင်းသည်၊) ပညာယတိ-ထင်ရှားပါ၏၊ ပုဂ္ဂလော၊ န (ပညာယတိ)-
ပါ၊ ပေ၊ ဝတ္ထု၊ ထပေတွာ-ထား၍၊ (မစိစစ်ဘဲ ချန်ထား၍၊) ပဝါရေယျ၊ ဣတိ
(ဥဒါဟရေယျ) ။ပေ၊ “အာဂုဿော၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ ဝိသုဒ္ဓါနံ-စင်ကြယ်သော
ရဟန်းတို့၏ (အတွက်၊) ပဝါရဏာ ပညတ္တာ၊ ပေ၊ ဣဒါနေဝ-ဤ ယခုပင်
လျှင်၊ နံ-ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ (အရှင် ယုံမှားအပ်သော ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊) ဝဒေဟိ-
ပြောပါလော့”၊ ဣတိ (ဝစနိယော အဿ၊) (ဒုတိယဝါရ-၌ “သမဂ္ဂါနံ-
ညီညွတ်သော ရဟန်းတို့၏ (အတွက်)”ဟု ဆိုပါ၊ တတိယဝါရ လွယ်ပြီ။)

ဘိက္ခုဝေ၊ ပဝါရဏာယ-ပဝါရဏာပြုရာအခါမှ၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ ဝတ္ထု စေ
ပညာယတိ၊ ပစ္စာ-မှ၊ ပုဂ္ဂလော စေ ပညာယတိ၊ (ဧဝံ သတိ၊) ဝစနာယ-
မှာ၊ ကလ္လံ-သင့်၏၊ ပေ၊ ပဝါရဏာယ၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ ဝတ္ထု စ ပုဂ္ဂလော စ
ပညာယတိ၊ (ဧဝံ သတိ၊) တံ-(ဆုံးဖြတ်အပ်ပြီးသော) ထို ဝတ္ထု၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊
ပဝါရဏာတ-ကို၊ ကတာယ-ပြုအပ်ပြီးသော်၊ (ပြုအပ်ပြီးမှ၊) စေ ဥက္ကောဋ္ဌေတိ-
အကယ်၍ လှုပ်ရှားစေအံ့၊ (လှုံ့ဆော်ပေးအံ့၊) ဥက္ကောဋ္ဌနကံ-လှုပ်ရှားစေခြင်း
ကြောင့် ဖြစ်သော၊ ပါစိတ္တိယံ၊ (ဟောတိ၊) (ဤ သိက္ခာပုဒ်၏ အဓိပ္ပာယ်ကို
အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ၊ “ဥက္ကောဋ္ဌေတိ”၌ လှုံ့ဆော်ပေးပုံကို သပ္ပာဏကဝဂ်၊
ဥက္ကောဋ္ဌနကသိက္ခာပုဒ်၏ ပဒဘာဇနီ၌ ကြည့်ပါ) ။ပေ။

၁၄၄-ဘဏ္ဍနကာရကဝတ္ထု

၂၄၀။ သမ္ပဟုလာ၊ ပေ၊ ဥပဂစ္ဆိသု၊ (ပုဒ်စဉ် ၂၀၉-၌ အနက်ပေး ခဲ့ပြီ) တေသံ-တို့၏၊ သာမန္တာ-အနီး၌၊ အညေ-ကုန်သော၊ ဘဏ္ဍနကာရကာ- မိမိတို့ဘက်တွင် တိုင်ပင်ခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော၊ ကလဟကာရကာ- ခိုက်ရန်ကို ပြုတတ်ကုန်သော၊ ဝိဝါဒကာရကာ-ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောဆိုမှုကို ပြုတတ်ကုန်သော၊ ဘဿကာရကာ-ပြောဆိုအပ်သော စကားကို (စကားများ မှုကို) ပြုတတ်ကုန်သော၊ သံဃေ-၌၊ အဓိကရဏကာရကာ-အဓိကရုဏ်းကို ပြုတတ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု ၀ဿံ ဥပဂစ္ဆိသု၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ကြံ၍ ဝါကပ် ကြကုန်သနည်း?) “မယံ-တို့သည်၊ ဝဿံဝုဋ္ဌာနံ၊ တေသံ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ ပဝါရဏာယ-ပဝါရဏာနေ၌၊ ပဝါရဏံ၊ ဋ္ဌပေသာမ-တန့်ထားကြကုန်စို့”၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍ ဝါကပ်ကြကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ကထံ-လျှင်၊ (အဘယ်နည်း ဖြင့်) “မယံ၊ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ-တို့ထက်၊ (ထို ဘဏ္ဍနကာရက ရဟန်းတို့ ထက်) ပဋ္ဌမတရံ-ရှေးဦးစွာ၊ ပဝါရေယျာမ-ပဝါရဏာ ပြုနိုင်ပါကုန်အံ့နည်း?”၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ဒွေ တယော (ဒွတ္တယော)-နှစ်ဥပုသ် သုံးဥပုသ် ဟူကုန်သော၊ ဥပေါသထေ-တို့ကို၊ စာတုဒ္ဓသိကေ-စာတုဒ္ဓသီဥပုသ် တို့ကို၊ ကာတံ အနုဇာနာမိ။

ဒွတ္တယော။ ။ ဝါဆိုလကွယ် ဥပုသ်မှ စ၍ တော်သလင်းလကွယ် ဥပုသ် အထိ ငါးဥပုသ် ရှိ၏။ ထိုတွင်၊ တတိယမြောက် ဝါခေါင်လကွယ် ဥပုသ်နှင့် စတုတ္ထ မြောက် တော်သလင်းလပြည့် ဥပုသ်ကို (သို့မဟုတ်) တတိယမြောက် ဝါခေါင်လကွယ် ဥပုသ်နှင့် ပဉ္စမမြောက် တော်သလင်းလကွယ် ဥပုသ်ကို ရည်ရွယ်တော်မူ၍ “ဒွေ” ဟု လည်းကောင်း၊ ထို တတိယ၊ စတုတ္ထ၊ ပဉ္စမ သုံးဥပုသ်လုံးကို ရည်ရွယ်တော်မူ၍ “တယော” ဟု လည်းကောင်း မိန့်တော်မူသည်။

စာတုဒ္ဓသိကေ ကာတံ။ ။ ဝါခေါင်လကွယ် ဥပုသ်သည် ထုံးစံအတိုင်းပင် “ဆယ့်လေးရက်” ဖြစ်သောကြောင့် စာတုဒ္ဓသိဖြစ်အောင် အထူးပြုဖွယ် မလိုတော့၊ တော်သလင်းလပြည့် ဥပုသ်ကား ပန္နရသိဖြစ်သောကြောင့် ထုံးစံအတိုင်းဆိုလျှင် တော်သလင်းလဆန်း ဆယ့်ငါးရက်နေ့ကျမှ ဥပုသ်ပြုရမည်၊ ယခုကား (ဘဏ္ဍနကာရက- ရဟန်းတို့၏ ရှေးဦးစွာ ပဝါရဏာပြုနိုင်ဖို့ရန်) တော်သလင်းလဆန်း ဆယ့်လေးရက် နေ့၌ စာတုဒ္ဓသီဥပုသ် ပြုပါ၊ ဤ ဥပုသ်ကို စာတုဒ္ဓသီ မပြုလျှင်လည်း တော်သလင်း လပြည့်ကျော် ဆယ့်ငါးရက် (ပန္နရသီ)နေ့သို့ မရောက်မီ ထို လပြည့်ကျော် ဆယ့်လေးရက်နေ့၌ စာတုဒ္ဓသီဥပုသ် ပြုပါ၊ နှစ်ဥပုသ်လုံးကို စာတုဒ္ဓသီ ပြုလိုလျှင်လည်း

ဘဏ္ဍနကာရကာ၊ ပေ၊ တေ ဘိက္ခု၊ တံ အာဝါသံ-ထို ကျောင်းတိုက်သို့၊
 စေ အာဂစ္ဆန္တိ၊ (ဧဝံ သတိ၊) ဘိက္ခုဝေ အာဝါသိကေဟိ၊ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ-
 တို့သည်၊ (ထို သန္တိဋ္ဌ သမ္ဘတ္တ ရဟန်းတို့သည်၊) လဟံ လဟံ-လျင်စွာ
 လျင်စွာ၊ သန္တိပတိတွာ၊ ပဝါရေတဗ္ဗ-ရာ၏၊ ပဝါရေတွာ-ပဝါရဏာ ပြုပြီး၍၊
 ဝတ္တဗ္ဗာ-ပြောဆိုထိုက်ကုန်၏၊ (ကိံ၊) “အာဝုသော-အရှင်ဘုရားတို့၊ မယံ၊
 ပဝါရိတာ-ပဝါရဏာ ပြုပြီးပါကုန်ပြီ၊ ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်၊
 အာယသ္မန္တာ-တို့သည်၊ မညန္တိ-မှတ်ထင်ကုန်၏၊ တထာ-အားဖြင့်၊ (ထင်သည့်
 အတိုင်း၊) ကရောန္တု-ကုန်သော”၊ ဣတိ (ဝတ္တဗ္ဗာ။)

တော်သလင်းလဆန်း ဆယ့်လေးရက်၊ ၎င်း လပြည့်ကျော် ဆယ့်သုံးရက်တို့၌
 စာတုဒ္ဒသီဥပုသ် ပြုပါ၊ ဤသို့ ခွင့်ပြုတော်မူသည်။

စာတုဒ္ဒသီပြုရကျိုး။ ။ ဝါခေါင်လကွယ်နှင့် တော်သလင်းလပြည့်ကို
 စာတုဒ္ဒသီ ပြုရာ၌၊ (တော်သလင်းလဆန်း ဆယ့်လေးရက်နေ့ဝယ် ဥပုသ်ပြုခဲ့သော
 ကြောင့်) ထို လဆန်း ဆယ့်ငါးရက်သည် (သန္တိဋ္ဌ သမ္ဘတ္တ ရဟန်းတို့၏ အတွက်)
 တော်သလင်းလပြည့်ကျော် တစ်ရက်ဖြစ်၏၊ ထိုရက်မှ ရေတွက်သောအခါ တော်သလင်း
 လပြည့်ကျော် ဆယ့်လေးရက်နေ့၌ ပန္နရသီဥပုသ်ပြု၍ ဝါဆိုလဆန်း ဆယ့်လေးရက်နေ့၌
 ပန္နရသီပဝါရဏာ ပြုနိုင်တော့၏၊ (ဝါခေါင်လကွယ်နှင့် တော်သလင်းလကွယ်ကို
 စာတုဒ္ဒသီပြုရာ၌လည်း ဝါဆိုလဆန်း ဆယ့်လေးရက်နေ့ဝယ် ပန္နရသီပဝါရဏာ
 ပြုနိုင်၏၊ တွက်ကြည့်ပါ။

သုံးဥပုသ်လုံးကို စာတုဒ္ဒသီပြုရာ၌ကား (တော်သလင်းလပြည့်ကျော် ဆယ့်သုံး
 ရက်နေ့ဝယ် ဥပုသ်ပြုခဲ့သောကြောင့်) ထို လပြည့်ကျော် (၁၄-၁၅)ရက်များသည်
 (သန္တိဋ္ဌ သမ္ဘတ္တ ရဟန်းတို့၏အတွက်) ဝါဆိုလဆန်း (၁-၂)ရက် ဖြစ်သောကြောင့်
 ထို ဝါဆိုလဆန်း ဆယ့်သုံးရက်နေ့၌ ပန္နရသီပဝါရဏာ ပြုနိုင်တော့၏၊ စာတုဒ္ဒသီ
 ပြုရခြင်းသည် ဤသို့ ဘဏ္ဍနကာရကရဟန်းတို့၏ ရှေးဦးစွာ ပဝါရဏာပြုနိုင်ခြင်း
 အကျိုး ရှိပါသည်။

လဟံ လဟံ၊ ပေ၊ ပဝါရေတဗ္ဗ။ ။ သီတင်းကျွတ်လဆန်း ဆယ့်သုံးရက်
 (သို့မဟုတ်) ဆယ့်လေးရက်နေ့၌ (ပန္နရသီ) ပဝါရဏာပြုသောအခါ ဘဏ္ဍနကာရက
 ရဟန်းတို့ လာ၊ မလာကို ကြိုတင်၍သိနိုင်ရန် ကျောင်းတိုက်ပြင်ဘက်၌ သာမဏေ
 တို့ကို အစောင့်အရှောက်ထားပါ၊ ပဝါရဏာပြုရန် စီစဉ်နေစဉ် (သို့မဟုတ်) ပြု၍
 မပြီးသေးခင် ဘဏ္ဍနကာရကရဟန်းတို့ လာကြောင်းကို (သာမဏေတို့ အထံမှ)
 သိရလျှင် လျင်လျင်မြန်မြန် စည်းဝေး၍ ပဝါရဏာပြုရမည်-ဟူလို။

ဘိက္ခုဝေ၊ ဘဏ္ဍနကာရကာ၊ ပေ၊ တေ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ အသံဝိဟိတာ-
 မစီစဉ်အပ်ကုန်သည်၊ (ဘဏ္ဍနကာရကာရဟန်းတို့၏ လာခြင်းကို သိဖို့ရန်
 သန္နိဋ္ဌ သမ္ပတ္တရဟန်းတို့က အစောင့်အရှောက် မချထားအပ်ကုန်သည်၊)
 (ဟုတွာ၊) တစ်နည်း-အသံဝိဟိတာ-မစီစဉ်အပ်ကုန်သည်၊ (ဘဏ္ဍနကာရကာ
 ရဟန်းတို့က မိမိတို့၏ လာခြင်းကို သိဖို့ရာ မစီစဉ်အပ်၊ အသိ မပေးအပ်
 ကုန်သည်၊) (ဟုတွာ) ၊ပေ၊ စေ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ပေ၊ အာဝါသိကေဟိ၊ တေဟိ
 ဘိက္ခုဟိ-တို့သည်၊ အာသနံ၊ ပညပေတဗ္ဗ-ရာ၏၊ ပေ၊ ပရိပုစ္ဆိတဗ္ဗာ-
 မေးထိုက်ကုန်၏၊ တေသံ-ထို ဘဏ္ဍနကာရကာရဟန်းတို့၏ (စိတ်ကို၊)
 ဝိက္ခိတွာ (ဝိက္ခိပိတွာ)-အထူးထူးအပြားပြား ပစ်လွှတ်၍၊ (ပျံ့လွင့်အောင်
 ပြု၍၊) နိဿိမံ-ဥပစာရသိမ်၏ အပြင်ဘက်သို့၊ ဂန္ဓာ-၍၊ ပဝါရေတဗ္ဗံ၊
 (အခြားကျောင်းတိုက်သို့ သွား၍ ပဝါရဏာ ပြုပါ-ဟူလို) ၊ပေ၊ ဝတ္တဗ္ဗာ၊
 ဧဝံ-ဤသို့ ဥပစာရသိမ်၏ အပြင်ဘက်သို့ သွား၍၊ ဧတံ-ဤ ပဝါရဏာ
 ပြုခွင့်ကို၊ စေ လဘေထ-အကယ်၍ ရအံ၊ (ဧဝံ သတိ၊) အာဝါသိကေန-
 သော၊ ဗျတ္တေန၊ ပေ၊ အာဝါသိကာ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဉာပေတဗ္ဗာ-သိစေထိုက်
 ကုန်၏၊ (ကိံ၊) “အာဝါသိကာ-အာဝါသိက ဖြစ်ကုန်သော၊ အာယသ္မန္တာ-
 အရှင်တို့သည်၊ မေ (ဝစနံ) သုဏန္တု၊ အာယသ္မန္တာနံ-တို့၏၊ (ကမ္မ-ဥပုသ်
 ကံသည်၊) ပတ္တကလ္လံ၊ ယဒိ (သိယာ၊ ဧဝံ သတိ၊) ဣဒါနိ-ယခုအခါ၌၊
 (သီတင်းကျွတ်လဆန်း ဆယ့်သုံးရက်၊ သို့မဟုတ် ဆယ့်လေးရက်ဟူသော
 ယခုအခါ၌၊) ဥပေါသထံ-ကို၊ ကရေယျာမ-ပြုကုန်ရာပါ၏၊ ပါတိမောက္ခံ-
 ကို၊ ဥဒ္ဓိသေယျာမ-ရွတ်ပြုကုန်ရာပါ၏၊ အာဂမေ-လာ လတ္တံဖြစ်သော၊
 ကာဠေ-လဆုတ်ပက္ခ၌၊ (သီတင်းကျွတ်လကွယ်၌၊) ပဝါရေယျာမ-ပဝါရဏာ
 ပြုကုန်ရာပါ၏” ၊ ဣတိ (ဉာပေတဗ္ဗာ၊) (“ကာဠေ”အရ သီတင်းကျွတ်လကွယ်
 ဟူရာ၌ သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် ဆယ့်ငါးရက် မဟုတ်၊ ဆယ့်သုံးရက်၊
 သို့မဟုတ် ဆယ့်လေးရက် ဖြစ်ရမည်။)

ဘိက္ခုဝေ ဘဏ္ဍနကာရကာ၊ ပေ၊ တေ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ တေ ဘိက္ခု-
 ထို အာဝါသိက ရဟန်းတို့ကို၊ (သန္နိဋ္ဌ သမ္ပတ္တရဟန်းတို့ကို၊) ဧဝံ၊ စေ
 ဝဒေယျ-ကုန်အံ၊ (ကိံ၊) “အာဝုသော-တို့၊ သာဓု-တောင်းပန်ပါ၏၊ ဣဒါနေဝ-
 ယခုအခါ၌ပင်၊ (ယနေ၌ပင်၊) နော-တပည့်တော်တို့ (အထံ၌၊) ပဝါရေထ-
 ပဝါရဏာ ပြုကြပါကုန်” ၊ ဣတိ (စေ ဝဒေယျ၊) (ရှေးနိဿယ၌ “နော
 အမှေ-တို့ကို၊ ပဝါရေထ-ပဝါရဏာ ပြုကြကုန်လော”ဟု ပေး၏၊ ဘိက္ခုနိ
 ပါစိတ်ပါဠိတော်၊ အာရာမဝဂ်၊ သတ္တမသိက္ခာပုဒ်၌ “ဥဘတော သံဃော၊ ပေ၊

ပဝါရေတဗ္ဗ”ဟု အာဓာရထားပုဒ်ကို ထည့်၍ အထက်ပါအတိုင်း ပေးလိုက်ပါသည်။) တေ-ထို ဘဏ္ဍနကာရကရဟန်းတို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ပေ၊ ဝစနိယာ အဿု (ကံ၊) “အာဂုသော၊ တုမ္ပေ-တို့သည်၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ပဝါရဏာယ-ပဝါရဏာ၌၊ အနိဿရာ-အစိုးမရပါကုန်၊ မယံ၊ န တာဝ ပဝါရေယျာမ-ပဝါရဏာ မပြုကုန်သေးပါ”။ ဣတိ (ဝစနိယာ အဿု။)

ဘိက္ခဝေ၊ ပေ၊ တေ ဘိက္ခူ။ တံ ကာဠ-ထို လဆုတ်ပက္ခသို့၊ စေ အနုဝသေယျု-အကယ်၍အစဉ်လိုက်၍ နေကုန်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ) ပေ၊ “အာဂမေ-သော၊ ဇုဏှေ-လဆန်းပက္ခ၌၊ (တန်ဆောင်မှန်းလပြည့်နေ၌) ပဝါရေယျာမ”။ ပေ၊ တံ ပိ ဇုဏှံ-သို့လည်း၊ စေ အနုဝသေယျု။ (ဧဝံ သတိ) ဘိက္ခဝေ၊ သဗ္ဗေဟေဝ-အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ တေဟိ ဘိက္ခူဟိ-တို့သည်၊ (သန္တိဋ္ဌ သမ္ဘတ္တရဟန်းတို့သည်၊) အာဂမေ၊ ဇုဏှေ-၌၊ ကောမုဒိယာ-ကုမုဒြာကြာတို့ ရှိရာဖြစ်သော၊ (ကုမုဒြာကြာတို့ ပွင့်ဆဲဖြစ်သော၊) စာတု မာသိနိယာ-မိုးလေးလအဆုံး တန်ဆောင်မှန်းလပြည့်နေ၌၊ အကာမာ-အလို မရှိသဖြင့်၊ (အလို မရှိဘဲ၊) ပဝါရေတဗ္ဗံ၊ (“တန်ဆောင်မှန်းလပြည့်” ဟူသည် တန်ဆောင်မှန်းလဆန်း ဆယ့်သုံးရက်၊ သို့မဟုတ် ဆယ့်လေးရက် တည်း။)

တေဟိ၊ ပေ၊ ပဝါရိယမာနေ-ပဝါရဏာ ပြုအပ်သော်၊ ဂိလာနော-သည်၊ (ဘဏ္ဍနကာရကဖြစ်သော ဂိလာနရဟန်းသည်၊) အဂိလာနဿ-၏၊ (သန္တိဋ္ဌ သမ္ဘတ္တဖြစ်သော အဂိလာနရဟန်း၏၊) ပဝါရဏံ စေ ဌပေတိ (ဧဝံ သတိ) ပေ၊ အဿု (ကံ၊) “အာယသ္မာ-အရှင်သည်၊ ဂိလာနော-ပါတည်း၊ ဂိလာနော စ-ကိုလည်း၊ အနနုယောက္ခမော-မေးစိစစ်ခြင်း၌ မခံသူဟူ၍၊ (မေးစိစစ်ခြင်းကို မခံနိုင်သူဟူ၍၊) ဘဂဝတာ ဝုတ္တော၊ အာဂုသော၊ ယာဝ-လောကံ၊ အရောဂေါ-ရောဂါမရှိသူသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ (တာဝ-ထို ရောဂါပျောက်သည့်တိုင်အောင်၊ အာဂမေဟိ-စောင့်ဆိုင်းပါဦး၊ အရောဂေါ၊ (သမာနော-လသော်၊) (စောဒေတုံ-ငှာ၊) အာကင်္ခမာနော-အလိုရှိလသော်၊ စောဒေဿသိ-စောဒနာရပါလိမ့်မည်”။ ဣတိ (ဝစနိယော အဿု၊) ဧဝံ-သို့၊ ဝုစ္စမာနော-ပြောဆိုအပ်ပါလျက်၊ စေ စောဒေတိ-အံ့၊ (ဧဝံ သတိ) အနာ ဒရိယေ-ပုဂ္ဂလဓမ္မကို မရှိသေခြင်းကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယံ၊ (ဟောတိ) (“အဂိလာနော ဂိလာနဿ”ဝါရ လွယ်ပြီ၊ “အဂိလာနော အဂိလာနဿ”ဝါရ၌ “ဥဘော-နှစ်ပါးလုံးတို့ကို၊ သံဃေန-သည်၊ သမနုယုဉ္စိတွာ-အကြောင်းကို

မေးစိစစ်၍၊ သမနုဂါဟိတွာ-အယူကို မေးစိစစ်၍၊ ယထာ ဓမ္မ-ဇ္ဇာ၊ ကာရာ
ပေတွာ-ပြုစေ၍၊ (ဆုံးဖြတ်၍) သံဃေန ပဝါရေတဗ္ဗံ”။ ဣတိ-ဤသို့
မိန့်တော်မူပြီ။

၁၄၅-ပဝါရဏာသင်္ဂဟ

၂၄၁။ ။ သဗ္ဗဟုလာ၊ ပေ၊ ဥပဂစ္ဆိသု၊ တေသံ-ထို သန္နိဋ္ဌသမ္ဘတ္တတို့၏၊
(ဖာသုဝိဟာရောဋ္ဌံ စပ်၊) ဝါ-တို့သည်၊ (ဝိဟာရုတံဋ္ဌံ စပ်၊) သမဂ္ဂါန-
ကုန်သည် (ဖြစ်၍)၊ သဗ္ဗောဒမာနာန-ကုန်သည် (ဖြစ်၍)၊ အဝိဝဒမာနာန-
ကုန်သည် (ဖြစ်၍)၊ ဝိဟရတံ-နေကုန်လသော်၊ (တစ်နည်း)၊ သမဂ္ဂါန-
ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ပေ၊ ဝိဟရတံ-ကုန်သော၊ တေသံ-တို့၏၊ အညတရော-
တစ်မျိုးသော၊ ဖာသုဝိဟာရော-ချမ်းသာစွာနေကြောင်းဖြစ်သော နုသောသမထ၊
ဝိပဿနာသည်၊ ဝါ-ကို၊ အဓိဂတော-ရအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ “အမှာကံ၊
ပေ၊ အဓိဂတော-ပြီ၊ မယံ၊ ဣဒါနိ-၌၊ (ဤ သိတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့၌)၊
သစေ ပဝါရေသာမ-ကုန်အံ၊ (ဧဝံ သတိ၊) သိယာပိ-အချို့လည်း၊ ဘိက္ခု
ပဝါရေတွာ၊ စာရိကံ-သို့၊ ပက္ကမေယျ-ဖဲသွားကုန်ရာ၏၊ ဧဝံ-ဤသို့ ဖဲသွားကုန်
လတ်သော်၊ မယံ၊ ဣမမှာ ဖာသုဝိဟာရာ-မှ၊ ပရိဗာဟိရာ-ပြင်ပတို့သည်၊
ဘဝိသာမ-ကုန်လိမ့်မည်၊ ပေ။”

တေဟိ ဘိက္ခုဟိ-တို့သည်၊ ပဝါရဏာသင်္ဂဟံ-ပဝါရဏာကို ချီးမြှောက်
ခြင်းကို၊ ကာတုံ၊ ပေ၊ သဗ္ဗေဟေဝ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်ပင်၊
ဧကန္တံ-တစ်ပေါင်းတည်း၊ သန္နိပတိတဗ္ဗံ-စည်းဝေးရာ၏၊ (ကမ္မဝါစာဋ္ဌံ အနက်
လွယ်ပြီ)၊ ပေ၊ ပဝါရဏာသင်္ဂဟေ-ကို၊ ကတေ-ပြုအပ်ပြီးသော်၊ အညတရော၊
ပေ၊ ဧဝံ ဝဒေယျ (ကံ၊) “အာဂုသော-တို့၊ အဟံ-သည်၊ ဇနပဒစာရိကံ-
ဇနပုဒ်၌ လှည့်လည်ခြင်းကို၊ (တစ်နည်း) ဇနပဒစာရိကံ-ဇနပုဒ်ဝယ် လှည့်လည်
ထိုက်သော အရပ်သို့၊ ပက္ကမိတုံ-ဖဲသွားခြင်းငှာ၊ ဣစ္ဆာမိ”။ ဣတိ (ဝဒေယျ၊)
(ဤမှနောက်၌ “တံ ကရဏီယံ-ထို ပြုဖွယ်ကိစ္စကို၊ တိရေတွာ-ပြီးဆုံးစေပြီး၍၊
ပုနဒေဝ-တစ်ဖန်သာလျှင်၊ ကောမုဒိယာ-သော၊ စာတုမာသိနိယာ-၏၊ အန္တော-
အတွင်း၌” ဟု ပေးပါ၊ လွယ်ပြီ)၊ ပေ။

စတုတ္ထော-လေးခုမြောက်သော၊ ပဝါရဏက္ခန္ဓကော-တည်း။

၁၄၆-တဿုဒ္ဓါနံ

(ဤ၌ အကျဉ်းမျှ ပေးအပ်သော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ဝတ္ထုအကျယ် အတိုင်း ဆိုပါ။)

တဿ-ထို ပဝါရဏက္ခန္ဓက၏ ဥဒ္ဓါနံ-ကား-

ကောသလေသု-ကောသလမည်သော ဇနပုဒ်၌၊ ဝဿံဝုဋ္ဌာ-တို့သည်၊ (ဝါကျွတ်သော ရဟန်းတို့သည်)၊ သတ္ထု-မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဒဿနံ-ဖူးမြင်ခြင်းငှာ၊ အဂမံ-သာဝတ္ထိသို့ သွားကြကုန်ပြီ၊ အဖာသံ-မချမ်းသာစွာ (နေရခြင်းကို)၊ ပသုသံဝါသံ-ကို၊ (ပဋိဇာနန္တိ) အညမညာနုလောမတာ-အဖြစ်။

ပဝါရေန္တာ-ပဝါရဏာပြုသော ရဟန်းတို့သည်၊ အပဏာမဉ္ဇ-မညွတ်ခြင်း၊ ကမ္မံ-ပဝါရဏာကံလေးပါး၊ ဂိလာန-ဟန်း၊ ဉာတကာ၊ ပေ၊ တထာ-မှတ်စံပါး၊ ဘိက္ခုပစ္စတ္တိကာ-တို့။

ပဉ္စ-ငါးပါးသော ရဟန်းတို့၊ ပေ၊ ဒွေ-တို့၊ ဧကော-ဟန်း၊ အာပန္နော-အာပတ်သင့်သော ရဟန်း၊ ဝေမတီ-အာပတ်၌ ယုံမှားခြင်းရှိသော ရဟန်း၊ သရိ-အာပတ်ကို အမှတ်ရပြီ၊ သဗ္ဗော-သော၊ သံဃော-သဘာဝအာပတ်သင့်သော သံဃာ၊ ဗဟူ-များစွာသော ရဟန်းတို့၊ သမာ စ-တို့၊ ထောကိကာ-နည်းသော ရဟန်းတို့။

အာဝါသိကာ-အာဝါသိကပေယျာလ၊ စာတုဒ္ဓသ-အာဝါသိက စာတုဒ္ဓသီ ဖြစ်ခြင်း၊ လိင်္ဂံ-အာဝါသိကလိင်္ဂံစသည်၊ ဥဘော-ကုန်သော၊ သံဝါသကာ-

ပဝါရေန္တာ ပဏာမဉ္ဇ။ ။ ရှေးနိဿယ၌ “ပဝါရေန္တာ+အပဏာမဉ္ဇ”ဟု ပုဒ်ဖြတ်၍ အထက်ပါအတိုင်း အနက်ပေးထားသည်။ “အပဏာမဉ္ဇ”ပုဒ်ဖြင့် မည်သည့် ဝတ္ထုကို ယူရမည်ဟု မသိပါ။ ထို ပါဠိ၏နေရာဝယ် သီဟိုဠ်မှ၌ “ပဝါရေန္တာသနေ ဒွေ စ”ဟု ရှိ၏။ ထိုအလို “ပဝါရေန္တာ-ကုန်လသော်၊ အာသနေ-၌၊ (အတ္တန္တိ-ထိုင်နေကြကုန်၏) ဒွေ-ပဝါရဏာနှစ်ပါးတို့”ဟု ပေးပါ။ “ပဝါရေန္တာသနေ”ဖြင့် ပုဒ်စဉ် ၂၁၁-ဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း၊ “ဒွေ”ဖြင့် ၂၁၂-ဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း ယူရသော ကြောင့် သီဟိုဠ်မှက ကောင်းပါသည်။

သမာနသံဝါသက၊ နာနာသံဝါသကတို့၊ ဂန္ထဗ္ဗံ ဂန္ထဗ္ဗော၊ အညတရ သံဃေန
ဝါရ၊ နိသိန္နာယ-ဘိက္ခုနီစသည်တို့ ထိုင်နေရာ ပရိသတ်၌၊ န-ပဝါရဏာ
မပြုရ၊ ဆန္ဒဒါနေ-ပါရိဝါသိက ပဝါရဏာဟူသော ဆန္ဒပေးခြင်း၊ အပဝါရဏာ-
ပဝါရဏာနေ မဟုတ်ရာ၌ ပဝါရဏာ မပြုရခြင်း။

သဝရေဟိ-လူရိုင်းတို့၊ ခေပိကာ၊ ရတ္တိခေပိတာဝါရ၊ မေဃော၊ မဟာ
မေဃ၊ အန္တရာ၊ စ-မင်းအန္တရာယ်စသည်တို့၊ ပဝါရဏာ-ဒွေဝါစိကစသော
ပဝါရဏာ၊ န-ဣစ္ဆန္တိ-စောဒနာခွင့်ကို မပြုလိုကြကုန်၊ ပုရမှာကံ-ဗုရမှာကံဝါရ၊
အဋ္ဌပိတာ၊ စ-အဋ္ဌပိတာဝါရ၊ ဘိက္ခုနော-ရဟန်း၏ (ပဝါရဏာကို တန့်ထား
ခြင်း။)

ကိမ္ပိဝါတိ-ကိမ္ပိစသော ပုစ္ဆာ၊ ကတမဉ္စ-ကတမာ သီလဝိပတ္တိစသော
ပုစ္ဆာ၊ ဒိဋ္ဌေ-ကြောင့်၊ (ထပေသိ-လော၊) သုတသင်္ကာယ-ကြောင့်၊ (ထပေသိ၊)
စောဒကော-စောဒကရဟန်း၊ စုဒိတကော စ-ဟန်း၊ ထုံလ္လစ္စယံ-ထုံလ္လစ္စယ
အာပတ္တိဝါရ၊ ဝတ္ထု-ဝတ္ထုဋ္ဌပန၊ ဘဏ္ဍနံ-ဘဏ္ဍနကလဟစသည်၊ ပဝါရဏာ
သင်္ဂဟော စ၊ ပဝါရဏာသင်္ဂဟ၊ အနိဿရော-ပဝါရဏာကို အစိုးမရ၊ ပဝါရ
ယေ-(သံဃာက ဆုံးဖြတ်၍) ပဝါရဏာ ပြုရာ၏၊ ဣတိ-တသုဒ္ဓါနစကားရပ်
အပြီးသတ်တည်း။

ဣမမ္ပိ ခန္ဓကေ-၌၊ ဝတ္ထုနိ-တို့သည်၊ ဆ စတ္တာရိသ-လေးဆယ့်ခြောက်
ဝတ္ထု၊ ဣတိ-ဤသည်တို့တည်း။

ပဝါရဏက္ခန္ဓကော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

၅-စမ္မက္ခန္ဓကပါဠိတော်နိဿယ

၁၄၇-သောဏကောဠိဝိသုဝတ္ထု

၂၄၂။ (ယေန သမယေန ဘဂဝတာ ဥပါဟနာ အနနညာတာ ဟောတိ) တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ ပေါ ရာဇဂဟေ-၌၊ ဝါ-၏အနီးဖြစ်သော၊ ဂိဇ္ဈကုဋေ-ဂိဇ္ဈကုဋ်မည်သော၊ ပုဗ္ဗတေ-တောင်၌၊ ဝိဟရတိ၊ တေန သမယေန ရာဇာ မာဂဓော၊ ပေါ (မဟာဓန္ဓကပုဒ်စဉ် ၅၅-၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ) အသီတိ ယာ-ရှစ်ဆယ်သော၊ ဂါမသဟဿေသု-ရွာအထောင်တို့၌၊ တစ်နည်း- အသီတိယာ ဂါမသဟဿေသု-ရှစ်သောင်းသော ရွာတို့၌၊ ဣဿရိယာဓိပစ္စံ- အစိုးရသူ၏အဖြစ်၊ အကြီးအကဲ၏အဖြစ်ရှိသော၊ ရန္တ-မင်း၏အဖြစ်ကို၊ (မင်း၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဘုရင်မြှောက်မူစသည်ကို) ကာရေတိ-(တိုင်းသူပြည်သား လူအများကို) ပြုစေ၏၊ (“ကာရေ”၌ ကရဇာတ်+ကာရိက်၊ ဣပစ္စည်း၊) တစ်နည်း-ရန္တ-မင်း၏အမှုကိစ္စကို၊ ကာရေတိ-ပြု၏၊) “ကာရေ”၌ “ဣ” သည် ကာရိက်၊ မဟုတ်၊ စုရာဒိ “ဣ”တည်း၊ အကျယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

တေန၊ ပေါ စမ္မာယံ-စမ္မာမြို့၌၊ သောဏော နာမ-သောဏမည်သော၊ ကောဠိဝိသော-အနွယ်အားဖြင့် ကောဠိဝိသမည်သော၊ သေဠိပုတ္တော-သူဌေးသား သည်၊ သုခုမာလော-သိမ်မွေ့နုနယ်ခြင်း ရှိသည်၊ (သိမ်မွေ့နုနယ်သည်) ဟောတိ၊ တဿ-ထို သောဏသူဌေးသား၏၊ ပါဒတလေသု-(နိမြန်းသော) ခြေဖဝါးအပြင်တို့၌၊ လောမာနိ-(မျက်စဉ်းညှိအဆင်းရှိသော နူးညံ့သော) အမွှေးတို့သည်၊ ဇာတာနိ-ပေါက်နေကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ အထ ခေါ ရာဇာ၊ ပေါ၊ တာနိ အသီတိဂါမိကသဟဿာနိ-ထို ရှစ်သောင်းသော ရွာ၌နေသူ အမျိုးသားတို့ကို၊ သန္နိပါတာပေတွာ-စည်းဝေးစေပြီး၍၊ ကေနစိဒေဝ-တစ်စုံ တစ်ခုသာလျှင် ဖြစ်သော၊ ကရဏိယေန-ပြုဖွယ်ကိစ္စကြောင့်ကဲ့သို့၊ (အဋ္ဌကထာ ၌ ဝိယထည့်၍ ဖွင့်သည်) သောဏဿ၊ ပေါ သန္တိကေ၊ ဒုတံ ပါဟေသိ၊ ပေါ (ဂါမပုမုခါဂါမိကာ၊ တေသံ သဟဿာနိ၊ ဝဇီရ၊ ဤအလို “တာနိ အသီတိ ဂါမိကသဟဿာနိ-ထို ရှစ်သောင်းသော ရွာ၌နေသူ အကြီးအကဲတို့ကို” ဟု ပေးပါ။)

အထ ခေါ်၊ ပေ၊ အဝေါစုံ (ကိ) တာတ သောဏ-ချစ်သားသောဏ၊ ရာဇာ-သည်၊ တေ-သင် နိဿယ-သား၏၊ ပါဒေ-တို့ကို၊ ဒက္ခိတုကာမော-ကြည့်ရှုခြင်းငှာ အလိုတော်ရှိ၏၊ တာတ သောဏ၊ တွံ-သည်၊ ယေန-အကြင်ဘက်၌၊ ရာဇာ (အတ္ထိ) တေန-၌၊ ပါဒေ-တို့ကို၊ မာ အဘိပသာရေယျာ သိ-မဆန့်တန်းနှင့်၊ ရညော-၏၊ ပုရတော-ရှေ့တော်၌၊ ပလ္လင်္ကေန-ထက်ဝယ် ပလ္လင်ဖြင့်၊ နိသိဒ-လော၊ နိသိန္နဿ-သော၊ တေ-၏၊ ရာဇာ ပါဒေ၊ ဒက္ခိဿ တိ-လိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောကြကုန်ပြီ၊ (သွန်သင်ကြကုန်ပြီ) အထ ခေါ် သောဏံ၊ ပေ၊ သိဝိကာယ-ထမ်းစင်ဖြင့်၊ အာနေသုံ-ဆောင်ကြကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ဇာတာနိ အဒ္ဓဿ၊ ပေ၊ တာနိ အသိတိ ဂါမိက သဟဿာနိ-တို့ကို၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကေ-မျက်မှောက်ဘဝ၌ ယှဉ်ကုန်သော၊ အတ္ထေ-အစီးအပွားတို့ကို၊ အနုသာသိတာ-သွန်သင်ပြီး၍၊ ဥယျောဇေသိ-ပြန်လွတ်ပြီ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ မှာ၍ ပြန်လွတ်သနည်း?) ဘဏေ-အမောင်တို့၊ တုမေ-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ မယာ-သည်၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကေ၊ အတ္ထေ-တို့ကို၊ အနုသာသိတာ-သွန်သင် အပ်ပြီးကုန်သည်၊ အတ္ထ-ကုန်၏၊ ဂစ္ဆထ-ကုန်လော့၊ ဝိ ဘဂဝန္တံ-သို့၊ ပယိရူပါသထ-ဆည်းကပ်ကြကုန်လော့၊ နော-ငါတို့၏၊ သော ဘဂဝါဿ သည်၊ သမ္ပရာယိကေ-တမလွန်ဘဝ၌ ယှဉ်ကုန်သော၊ အတ္ထေ-တို့ကို၊ အနု သာသိဿတိ-သွန်သင်တော်မူလိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့မှာ၍ (ဥယျောဇေသိ။)

အထ၊ ပေ၊ အာယသ္မာ သာဂတော-သည်၊ ဘဂဝတော-၏၊ ဥပဋ္ဌာ ကော-အလုပ်အကျွေးသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ ဣဓာနိ အသိတိ ဂါနိက သဟဿာနိ-တို့သည်၊ ဣဓ-ဤ အရပ်သို့၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဒဿနာယ-ဖူးမြင်ခြင်းငှာ၊ ဥပသက္ခန္ဓာနိ-ရောက်လာပါကုန်ပြီ၊ (ချဉ်းကပ် လာပါကုန်ပြီ) ဘန္တေ၊ သာဓု-တောင်းပန်ပါ၏၊ ပေ၊ ဒဿနာယ-ငှာ၊ (ဖူးမြင်ခွင့်ကို) လဘောယျာမ-ရလိုပါကုန်၏၊ ဣတိ (အဝေါစုံ) အာယသ္မန္တော-ဒါယကာတို့၊ တေန ဟိ-ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ (ထိုသို့ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်လို လျှင်) ယာဝ-လောက်၊ အဟံ၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ပဋိဝေဒေမိ-သိစေသေး၏၊ (သိဖို့ရန် လျှောက်ထားသေး၏) တာဝ-ထို လျှောက်ထားရာ ကာလတိုင်အောင်၊ တုမေ၊ မုဟုတ္တံ-မျှ၊ ဣဝေ-ဤအရပ်၌ပင်၊ တာဝ ဟောထ-ဖြစ်ရစ်ကြကုန် လော့၊ ဣတိ (အဝေါစုံ။)

အထ ခေါ်-၌၊ (ပြောပြီးရာ ထို အခါ၌) အာယသ္မာ သာဂတော-သည်၊ တေသံ အသိတိယာ ဂါမိကသဟဿာနိ-တို့၏၊ ဝါ-တို့သည်။

ပုရတော-ရှေ့၌၊ မက္ခေမာနာနံ-ကြည့်နေကုန်စဉ်၊ ပါဠိကာယ-လှေကားဦးဝယ်
 ခင်းထားအပ်သော လ-ထက်ဝက်သဏ္ဍာန်ရှိသော ကျောက်ဖျာ၌၊ (လ-
 ထက်ဝက် သဏ္ဍာန်ရှိပုံကို ဘာသာဠိကာ၌ ပြထားပြီ။) နိမ္မဇ္ဈိတွာ-ငုတ်၍၊
 ဘူဝတော-၏၊ ပုရတော-၌၊ ဥမုဇ္ဈိတွာ-ဖော်၍၊ ပေ၊ အဝေါ စ၊ (ကို)၊
 ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ ပေ၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဒါနိ-ယခု၊ ယဿ-အကြင်
 ကြွတော်မူခြင်း၏၊ ဝါ-အကြင်စီးပွားကို၊ ပြုတော်မူခြင်းဟူသော ကိစ္စ၏၊
 ကာလံ-အချိန်ကို၊ မညတိ-သိတော်မူ၏၊ (တံ-ထို အချိန်ကို၊ ကရောတု-
 ပြုတော်မူပါ။) ဣတိ-ပြီ၊ သာဂတ-တ၊ တေန ဟိ-လျှင်၊ တံ-သည်၊ ဝိဟာရ
 ပတ္တာယာယံ-ကျောင်း၏အစွန်ဖြစ်သော အရိပ်၌၊ အာသနံ ပညပေသိ-လော၊
 ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ ပေ၊ ဝိဟာရာ-ကျောင်းမှာ၊ နိက္ခမိတွာ-ထွက်တော်
 မူ၍၊ ပေ၊ နိသီဒိ၊ အထ ခေါ-၌၊ (မြတ်စွာဘုရား၏ ထိုင်နေတော်မူရာ ထို
 အခါ၌) တာနိ အသိတိ ဂါမိကသဟဿာနိ-တို့သည်၊ အာယသ္မန္တံ ယေဝ
 သာဂတံ-ကိုသာ၊ သမိန္ဒာဟရန္တိ-ကောင်းစွာ စိတ်၌ဆောင်ကုန်၏၊ (စိတ်
 ဝင်စားကြကုန်၏)၊ တထာ-ထို အရှင်သာဂတံကို စိတ်ဝင်စားသလောက်၊
 တထာဂတံ-ကို၊ နော (သမန္တာဟရန္တိ)-ကုန်၊ ပေ။

(ထို အမျိုးသားတို့၏ စိတ်ကို ဘုရားရှင် သိတော်မူသောအခါ) သာဂတ၊
 တေန ဟိ-တိုက်တွန်းတော်မူ၏၊ တံ-သည်၊ ဘိယျောသော-လွန်ကဲသော၊
 မတ္တာယ-အတိုင်းအရှည်အားဖြင့်၊ တစ်နည်း-မတ္တာယ-အတိုင်းအရှည်ထက်၊
 ဘိယျောသော-လွန်စွာ၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ-လူတို့၏ ကုသလကမ္မပထတရား
 ဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော၊ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံ-တန်ခိုးပြာဠိဟာကို၊
 ဒဿေဟိ-ပြလော့၊ ဣတိ (အာမန္တေသိ)၊ ပေ၊ ဝေဟာသံ-ကောင်းကင်သို့၊
 အဗ္ဗဂန္တာ-ရှေ့ရှုထုတ်သွား၍၊ (ပျံတက်၍)၊ အန္တလိက္ခေ-ဆီးတားမထင် ကြား
 အပြင်ဖြင့် ရှုမြင်အပ်သော၊ အာကာသေ-ကောင်းကင်၌၊ စက်မတိပိ-စင်္ကြံလည်း
 ကြွ၏၊ တိဋ္ဌတိပိ-ရပ်လည်း ရပ်၏၊ နိသီဒတိပိ-ထိုင်လည်း ထိုင်တော်မူ၏၊
 သေယျမ္မိ-အိပ်ခြင်းကိုလည်း၊ ကုပ္ပေတိ-ပြု၏၊ ဓူမာယတိပိ-အခိုးကိုလည်း
 ပြု၏၊ (အခိုးလည်း လွတ်၏)၊ ပဇ္ဇလတိပိ-အလျှံလည်း လွတ်၏၊ အန္တရ
 ဓာယတိပိ-ကွယ်လည်း ကွယ်ပျောက်၏၊ ပေ၊ အာကာသေ-၌၊ အနေကဝိဟိတံ-
 တစ်ပါးမက များသောအပြားရှိသော၊ ပေ၊ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံ-ကို၊ ဒဿေတွာ-
 ပြ၍၊ ပေ၊ သာဝကော ဟုမသ္မိတိ၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၅၆-၌ ရေးခဲ့ပြီ။)

အထံ-၌၊ (အရှင်သာဂတက မိမိ၏ သာဝကအဖြစ်ကို လျှောက်ရာ ထိုအခါ၌) တာန် အသိတိ ဂါမိကသဟံသာနိ-တို့သည်၊ (သမန္နဝဟရန္တိ၌ စပ်) ဘော-အမောင်တို့၊ အစ္ဆရိယံ ဝတ ဘော-လက်ဖြောက်ခတ်တီး အံ့ချီး ထိုက်ပါပေစွ-ဪ၊ အဗ္ဗုတံ ဝတ ဘော-မဖြစ်စဖူး ထူးဆန်းပါပေစွ-ဪ၊ သာဝကောပိ-သာဝကသော်မှလည်း၊ (တပည့်သော်မှလည်း) ဧဝံ-ဤသို့၊ (သို့ကလောက်) မဟိဒ္ဓိကော-ကြီးသော တန်ခိုးရှိသည်၊ ဧဝံ-သို့၊ မဟာ နုဘာဝေါ-ကြီးသော အာနုဘော်ရှိသည်၊ ဘဝိဿတိ နာမ-ဖြစ်သေး၏၊ သတ္တာ-ဆရာဖြစ်တော်မူသော ဘုရားရှင်သည်၊ အဟော နုန-ဪ-အလွန် တန်ခိုးအာနုဘော် ကြီးတော်မူပေလိမ့်မယ်နော်၊ ဣတိ-ဤသို့ တွေး၍၊ ဘဂဝန္တိ ယေဝံ၊ ပေ၊ သာဂတံ။

☰ အမှာ။ ။ ထို့နောက် ရှစ်သောင်းသော အမျိုးသားတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အနုပုဗ္ဗိကထာကို ဟောတော်မူပြီးသည်၏ အဆုံး၌ သောတာပန်ဖြစ်၍ ဥပါသကာအဖြစ်ကို လျှောက်ထားကြသည်။ ထို ဝါကျတို့ကို မဟာခန္ဓက ဆိုင်ရာအခန်းတို့၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။

သောဏဿ ပဗ္ဗဇာ

၂၄၃။ ။ အထံ ခေါ၊ ပေ၊ သောဏဿ-၏၊ ဧဝံ-ဤ အကြံသည်၊ အဟောသိ၊ (ကိ) ယထာ ယထာ-အကြင် အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အဟံ-သည်၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ ဒေသိတံ-ဟောတော်မူအဖို့သော၊ ဓမ္မ-ကို၊ အာဇာနာမိ-သိ၏၊ (တထာ တထာ-ထိုထို အခြင်းအရာအားဖြင့်) ဥပပရိက္ခ တော-စူးစမ်းဆင်ခြင်သော၊ မေ-ငါ၏၊ ဝါ-ငါ့မှာ၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဟောတိ-ဖြစ်လာ၏၊ (စိတ်ထဲမှာ ထင်လာ၏-ဟူလို) (ကိ-အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း?)၊ ဣဒံ ဗြဟ္မစရိယံ-သိက္ခာသုံးရပ်ဖြင့် သိမ်းယူအပ်သော ဤ မြတ်သောအကျင့်ကို၊ အဂါရံ-အိမ်၌၊ (အိမ်ရာတည်ထောင် လှူဘောင်၌) အဇ္ဈာဝသဟာ-နေသူသည်၊ ဧကန္တံ ပရိပုဏ္ဏံ-ကေန် ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံစွာ၊ ဝါ-အောင်၊ ဧကန္တံ ပရိသုဒ္ဓံ-ကေန် ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်စွာ၊ ဝါ-အောင်၊ သင်္ခလိခိတံ-

ပွတ်အပ် တိုက်အပ်သော ခရုသင်းနှင့်တူစွာ၊ ဝါ-ပွတ်သစ်စ ခရုသင်းနှင့်တူ
အောင်၊ စရိတုံ-ကျင့်ခြင်းငှာ၊ န သုကရ်-လွယ်ကူစွာ မပြုအပ်၊ (မလွယ်ကူ၊)
ဧဝံ-သို့၊ (ဟောတိ၊) အဟံ၊ ပေ၊ ယန္တုန ပဗ္ဗဇ္ဇေယျ-စွ၊ (မဟာခန္ဓက၌ ရေးခဲ့
ပြီ၊) ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ (ဤ ပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်
ဘာသာဋီကာ၊ ဒုတိယအုပ်၊ သုဒိန္နကဏ္ဍ၌ ပြထားပြီ။)

အမှာ။ ။ ဤမှနောက်၌ မြတ်စွာဘုရားထံ ရဟန်းပြုခွင့် တောင်းသော
အခါ ရဟန်းပြုခွင့်ပေးတော်မူ၏။ “တေသု အသိတိယာ
ဂါမိကသဟဿေသု-တို့သည်။ အစိရပက္ခန္ဓေသု-ဖဲသွား
ပြီးသော ရှစ်သောင်းသော အမျိုးသားတို့၏ ကြာမြင့်သော
ကာလ မရှိကုန်သေးမီ၊ ဝါ-ဖဲသွားပြီး၍ မကြာမြင့်သေးမီ၊
ပဗ္ဗန္တံ-ကို၊ အလတ္တ-ရပြီ” ဟု ပေးပါ။

အစိရပသမ္ပန္ဓော စ-မကြာမြင့်သောကာလ၌ မြင့်မြတ်သော ရဟန်း
အဖြစ်သို့ ရောက်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝါ-ရဟန်းပြုပြီး၍ မကြာသေးသည်
လည်း ဖြစ်သော၊ အာယံသ္မာ သောဏော-သည်၊ သီတဝနေ-ယင်း တိုက်
တော၌၊ ဝိဟရတိ၊ တံဿ-ထို အရှင်သောဏ်၏၊ (ပါဒါ-၌ စပ်၊) ဝါ-သည်၊
(စကံမတော-၌ စပ်၊) အစ္စာရဒ္ဓဝီရိယဿ-အလွန်အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယ
ရှိသည် (ဖြစ်၍၊) စကံမတော-စကြံသွားလသော၊ ပါဒါ-ခြေတို့သည်၊ ဘိဇ္ဇေသု-
ပေါက်ကွဲကုန်ပြီ၊ စကံမော-စကြံသည်၊ ဂဝါဃာတနံ သေယျထာပိ-နွားတို့ကို
သတ်ရာ အရပ်ကဲ့သို့၊ လောဟိတေန-သွေးဖြင့်၊ ဖုဠော-ပျံ့နှံ့သည်၊ တစ်နည်း-
လောဟိတေန-သည်၊ ဖုဠော-ထိအပ်-လိမ်းကြံအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပေ။

(ထိုအခါ တစ်ပါးကိန်းအောင်းနေသော အရှင်သောဏမှာ) ယေကေစိ-
အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ဥသံ့ အလုံးစုံကုန်သော၊ ဘဂဝတော-၏၊ သာဝကာ-တို့
သည်၊ အာရဒ္ဓဝီရိယာ-အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ၊)
ဝိဟရန္တိ၊ အဟံ-သည်၊ တေသံ-ထို သာဝကတို့တွင်၊ အညတရော-တစ်ပါး
အပါအဝင်တည်း၊ အေထံ စ ပန-ထိုသို့ ဖြစ်ပါလျက်၊ မေ-ငါ၏၊ အနုပါဒါယ-
တစ်စုံတစ်ခုသော သင်္ခတိတရားကို တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် ငါ-ငါ့ဥစ္စာဟု မယူ
မူ၍၊ အာသဝေတိ-အာသဝေါတို့မှာ စိတ္တံ-သည်၊ န ဝိမုစ္စတိ-မလွတ်မြောက်၊
မေ-၏၊ ကုလေ-အိမ်၌၊ ဘောဂါ-စိမ်းစိမ်တို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ-ရှိကုန်၏၊

ဘောဂေ စ-တို့ကိုလည်း၊ ဘုဒ္ဓိတုံ-သုံးဆောင်ခံစားခြင်းငှာလည်းကောင်း၊
 ပုညာနိ စ-ကောင်းမှုတို့ကိုလည်း၊ ကာတုံ-ပြုခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ သက္ကာ-
 တတ်နိုင်၏။ (စွမ်းနိုင်၏။ ဖြစ်နိုင်၏-ဟူလို) (“ဘောဂါတိ ဥပယောဂတ္ထေ
 ပစ္စတ္တဝစနံ”ဟု ဖွင့်သော ဝိမတိအလို “ဘောဂါ စ ဘုဒ္ဓိတုံ”ဟု ရှေးပါဌ
 ရှိဟန်တူသည်။) အဟံ-သည်၊ ဟိနာယ-ငှာ၊ အာဝတ္တိတွာ-၍၊ ဘောဂေ စ-
 တို့ကိုလည်း၊ ယန္တုန ဘုဇ္ဇေယျံ-စွ၊ ယန္တုန ကရေယျံ-စွ၊ ဣတိ-ဤသို့
 အကြံဖြစ်ပြီ။

အထ ခေါ် ဘဂဝါ၊ ပေါ ပါတုရဟောသိ၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် စ-၌
 အနက်ပေးခဲ့ပြီ။ သမ္မဟုလေဟိ ဘိက္ခုဟိ သိဒ္ဓိံ၊ သေနာသနစာရိကံ-
 ကျောင်း၌ လှည့်လည်တော်မူခြင်းကို၊ (ကျောင်းစဉ် လှည့်လည်တော်မူခြင်းကို၊)
 အာဟိဏ္ဏန္တော-လှည့်လည်တော်မူလသော်။ ပေါ ဘိက္ခဝေ၊ ဂဝါဃာတနံ
 သေယျထာပိ-သို့၊ လောဟိတေန-ဖြင့်၊ ဖုဠော-သော၊ အယံ စင်္ဂမော-
 သညံ၊ ကဿ-အဘယ်သူ၏၊ (စင်္ဂမော) နန-နည်း?၊ ဣတိ (အာမန္တေသိ၊)
 (ရဟန်းများက အရှင်သောဏအကြောင်း ကို လျှောက်ကြသည်။ တံဿ-ထို
 အရှင်သောဏ၏၊ စင်္ဂမော-ပါတည်းဟု ပေးပါ) ပေ။

မြတ်စွာဘုရားသည် အရှင်သောဏ၏ အကြံဖြစ်ပုံကို မေးတော်မူပြီး
 နောက်-“သောဏ၊ တံ-သည်၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ အဂါရိကဘူတော-လူဝတ်ကြောင်
 ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်။ (သမာနော၊) ဝိဏာယ-စောင်း၏၊ တန္တိယာရေ-ညှို့၏
 အသံ၌၊ (ကြိုး၏အသံ၌) ကုသလော-ကျမ်းကျင်သည် မဟုတ်လော၊ ဣတိ-
 ဤသို့ မေးတော်မူပြီ။ ဘန္တေ-ရာ၊ ဧဝံ-ဤအတိုင်းမှန်ပါ”။ ဣတိ-ဤသို့
 လျှောက်ပြီ။

တံ ကိ မညသိ သောဏ၊ (အနတ္တလက္ခဏသုတ်၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။)
 ယဒါ-၌၊ တေ-၏၊ ဝိဏာယ-၏၊ တန္တိယော-ညှို့တို့သည်၊ (ကြိုးတို့သည်။)
 အစွာယတာ (အတိ+အာယတာ)-အလွန် ဆွဲဆန်အပ်ကုန်သည်၊ ဝါ-အလွန်
 တင်းကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ တသ္မိံ သမယေ-၌၊ (စောင်းကြိုးတို့၏ အလွန်တင်းရာ
 ထိုအခါ၌) တေ-၏၊ ဝိဏာ-သည်၊ သရဝတိ ဝါ-ကောင်းသော အသံရှိသည်
 လည်းကောင်း၊ ကမ္မညာ ဝါ-တီးခြင်းအမှု၌ ခံသည်လည်းကောင်း၊ (တီး၍

ကောင်းသည်လည်းကောင်း၊) ဟောတိ အပိ န-ဖြစ်သလော၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘန္တေ၊ ဧတံ-ဤသို့ ကောင်းသော အသံရှိခြင်း၊ တီး၍ ကောင်းခြင်းသည်၊ နော ဟိ-မဖြစ်ပါ၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေါ တန္တိယော-တို့သည်၊ အတိသိထိလာ-အလွန်လျော့ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ပေါ တန္တိယော-တို့သည်၊ အစွာယတာ၊ နေဝ ဟောန္တိ-ကုန်၊ အတိသိထိလာ န (ဟောန္တိ၊) သမေ-ညီမျှသော၊ (မတင်း မလျော့သော၊) ဂုဏေ-ဂုဏ်၌၊ ပတိဋ္ဌိတာ-တည်ကုန်ပြီ၊ (ရှေးနိဿယ၌ ဂုဏေ-အသံ၌ဟု ပေး၏) ၊ ပေါ ကမ္မညာ ဝါ- သည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ အပိ န-ဖြစ်သည် မဟုတ်လော၊ ပေါ ဘန္တေ၊ ဧတံ-ဤအတိုင်း မှန်ပါ၊ ဣတိ-ပြီ၊ (ဤ) ပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ ဤ ပါဠိတော်ကို ထောက်၍ အလယ်အလတ် ကြိုးစားခြင်းကို “မေ့လျော့မတင်း၊ စောင်းကြိုးညှင်းသို့”ဟု ပြောစမှတ် ပြုကြရသည်။)

သောဏ၊ ဧဝမေဝ-သာလျှင်၊ အစွာရဒ္ဓဝီရိယံ-အလွန်အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယသည်၊ ဥဒ္ဓစ္စာယ-ဥဒ္ဓစ္စအကျိုးငှာ၊ (စိတ်ပျံ့လွင့်ခြင်းငှာ၊) သံဝတ္တတိ-ဖြစ်၏၊ အတိလိနဝီရိယံ-အလွန်လျော့သော ဝီရိယသည်၊ ကောသဇ္ဇာယ-ကောသဇ္ဇအကျိုးငှာ၊ (ပျင်းရိသူ၏အဖြစ် အကျိုးငှာ၊) သံဝတ္တတိ၊ သောဏ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဣဟ-ဤ သာသနာတော်၌၊ တံ-သည်၊ ဝီရိယသမထံ-ဝီရိယနှင့်ယှဉ်သော သမာဓိကို၊ အဓိဋ္ဌဟ-ဆောက်တည်လော၊ (ဝီရိယသမထန္တိ ဝီရိယသမ္ပယုတ္တသမထံ၊ ဝီမတိ၊ သမထသဒ္ဓါသည် သမာဓိဟူသော အနက်ကို ဟော၏၊ စာအုပ်များ၌ “ဝီရိယသမထံ”ဟု တွေ့ရ၏၊ “ဝီရိယသမထံ ဘာဝံ-ဝီရိယနှင့်သမာဓိ ညီမျှသည်၏အဖြစ်ကို”ဟု ပေးပါ၊) ဣန္ဒြိယာနဉ္စ-သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေတို့၏လည်း၊ သမထံ-ညီမျှကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ပဋိဝိဇ္ဈတံ-ထိုးထွင်း၍ သိလော၊ (သဒ္ဓါကို ပညာနှင့်၊ ဝီရိယကို သမာဓိနှင့် ညီမျှအောင် ပြုပါ-ဟုလို၊ သတိကား ပိုသည် မရှိပါ၊) တတ္ထ စ-ထို သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေတို့၏ ညီမျှကုန်သည်၏ အဖြစ်၌လည်း၊ တစ်နည်း-အဖြစ်သည်လည်း၊

တတ္ထ စ၊ ပေါ ဂဏှာတိ။ ။ တတ္ထ စ နိမိတ္တံ ဂဏှာဟိဟိ တသ္မိံ စ သမဘာဝေ သတိ၊ (အဋ္ဌကထာ၌ကား “တသ္မိံ သမထေ သတိ”ဟု ရှိ၏။

(သတိ-ဖြစ်လသော်၊) နိမိတ္တံ-မှန်၌ မျက်နှာရိပ်ပမာ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် သမထဝိပဿနာ၊ မဂ် ဖလာဟု သုံးဖြာသော နိမိတ်ကို၊ ဂဏှာဟိ-ယူလော့၊ (ဖြစ်စေလော့၊) ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ ပေ။

ဣမိနာ ဩဝါဒေန-ဤ ဩဝါဒတော်ဖြင့်၊ (ဤ ဝိဏောပမ ဩဝါဒ တော်ဖြင့်၊) ဩဝဒိတွာ-ဆုံးမတော်မူပြီး၍၊ ပေ၊ အပရေန-တစ်ပါးသော၊ သမယေန-အခါ၌၊ (နောက်အခါ၌) ပေ၊ နိမိတ္တံ-ကို၊ အဂ္ဂဟေသိ-ယူပြီ၊ အထ ခေါ၊ အာယသ္မာ သောဏော-သည်၊ ဧကော-တစ်ပါးတည်းသည်၊ ဝုပကဋ္ဌော-ဝတ္ထု၊ ကိလေသာနှစ်ဖြာသော ကာမတို့မှ ကင်း၍ ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ ချဉ်းကပ်ပြီးသည်၊ ဝါ-အပေါင်းအဖော် ကိလေသာတို့မှ ကင်း၍ ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ ချဉ်းကပ်ပြီးသည်၊ အပ္ပမတ္တော-မမေ့မလျော့သည်၊ အာတာပိ-ကိလေသာတို့ကို လွန်စွာ လောင်မြိုက်တတ်သော သမ္ပပ္ပဓာန် ဝီရိယရှိသည်၊ ပဟိတတ္တော-ကိုယ်နှင့်အသက် မငဲ့ကွက်ဘဲ စွန့်လွှတ်အပ်ပြီးသော အတ္တဘော ရှိသည်၊ တစ်နည်း-ပဟိတတ္တော-ကိုယ်နှင့်အသက် မငဲ့ကွက်ဘဲ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော် စိတ်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ၊) ဝိဟရန္တော-သော်၊ န စိရသေဝ၊ ပေ၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ (မဟာဓန္ဓကပုဒ်စဉ် ၁၂-၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) ဝိဟာသိ-နေနိုင်ပြီ၊ ခိဏာ ဇာတိ၊ ပေ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ အဘိညာသိ-သိပြီ၊ (ပုဒ်စဉ် ၂၂-၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) အာယသ္မာ သောဏော-သည်၊ အရဟတံ- ရဟန္တာတို့တွင်၊ အညတရော စ-တစ်ပါးအပါအဝင်သည်လည်း၊ အဟောသိ- ပြီ၊ (“ဝုပကဋ္ဌော” စသည်တို့၏ အဖွင့်ကို သီလက္ခန်ဘာသာဋီကာ၊ စတုတ္ထအုပ်၊ မဟာသီဟနာဒသုတ် အဆုံး၌ ပြထားပြီ၊ “ပဟိတတ္တော”ကို သီလက္ခန် အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာတို့၌ နောက်တစ်နည်းကိုသာ ဖွင့်၍ ဤဋီကာ၌ နှစ်နည်း ဖွင့်ပြထားသည်။)

၂၄၄။ ။ အထ ခေါ-၌၊ အရဟတ္တပ္ပတ္တဿ-အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက် ပြီးသော၊ အာယသ္မတော သောဏဿ-၏၊ ဧတ ဒဝေါသိ (ကိ) ပေ၊ အည-

ယံ အာဒါသေ မုခနိမိတ္တံ ဝိယ နိမိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ သမထနိမိတ္တံ ဝိပဿနာနိမိတ္တံ မဂ္ဂနိမိတ္တံ ဖလနိမိတ္တံ ဂဏှာတိ နိဗ္ဗတ္တေဟိဟိ၊ ဝိမတိ၊ (“နိမိတ္တံ” အမည်ရထားပုံကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

အရဟတ္တဖိုလ်ကို၊ ယန္တုန ဗျာကရေယျံ-အကယ်၍ ဖြေရပါမူကား ကောင်းလေ
 စွ၊ ဣတိ-ပြီ၊ (မြတ်စွာဘုရားထံ သွားပြီးနောက်၊) ဘန္တေ၊ ယော သော
 ဘိက္ခု-အကြင်ရဟန်းသည်၊ အရဟံတံ-ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာပါ၏၊
 ခိဏာသဝေါ-ကုန်ပြီးသော အာသဝေါ ရှိပါ၏၊ ဝုသိတဝါ-ကျင့်သုံးအပ်ပြီးသော
 မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယ ရှိပါ၏၊ ဩဟိတဘာရော-ချုထားအပ်ပြီးသော ခန္ဓ၊ ကိလေသ၊
 အဘိသင်္ခါရဟု သုံးခုသော ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး ရှိပါ၏၊ (ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကို ချထား
 ပြီး ဖြစ်၏၊) အနုပ္ပတ္တသဒတ္တော-အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော မိမိ၏စီးပွားကို
 ရောတံပါပြီ၊ တစ်နည်း-ရောက်အပ်ပြီးသော အရဟံတ္တဖိုလ်ဟူသော မိမိ၏
 စီးပွား ရှိပါ၏၊ ပရိက္ခိဏသံယောဇနော-ကုန်ပြီးသော ဘဝသံယောဇဉ်
 ရှိပါ၏၊ (ကုန်ပြီးသော ဘဝအနှောင်အဖွဲ့ ရှိပါ၏၊) သမ္မာ-ကောင်းစွာ၊ ဝါ-
 သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့်၊ အညာ-သိပြီး၍၊ ဝိမုတ္တော-ကိလေသာတို့မှ
 လွတ်မြောက်ပါပြီ၊ (ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို သာရတ္ထဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။)

သော-ထို ရဟန်းသည်၊ ဆ-ခြောက်ပါးကုန်သော၊ ဌာနာနိ-အကြောင်း
 တို့သို့၊ (အရာတို့သို့၊) အဓိမုတ္တော-စွဲစွဲမြဲမြဲ သက်ဝင်ပြီးသည်၊ ဟောတိ-
 ဖြစ်ပါ၏၊ နေက္ခမ္မာဓိမုတ္တော-ကိလေသာတို့မှ တွက်မြောက်တတ်သော အရဟတ္တ
 ဖိုလ်သို့ စွဲစွဲမြဲမြဲ သက်ဝင်ပြီးသည်၊ ဟောတိ-ပါ၏၊ (ပဝိဝေက-ကိလေသာ
 တို့မှ အပြားအားဖြင့် ကင်းဆိတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်၊ အဗျာပဇ္ဇ-ဒေါသဗျာပါဒ
 မရှိသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်၊ ဥပါဒါနက္ခယ-ဥပါဒါန်တို့၏
 ကုန်ကြောင်း အရဟတ္တဖိုလ်၊ “ကုန်ကြောင်း”သည် “အရဟတ္တမဂ်” ဖြစ်သော်
 လည်း ထို မဂ်၏ “ဓယ”အမည်ကို ဖိုလ်၌ တင်စား၍ ဖိုလ်ကိုလည်း “ဥပါဒါ
 နက္ခယ၊ တဏှက္ခယ”ဟု ခေါ်ရသည်၊) အသမ္မောဟာဓိမုတ္တော-တွေဝေတတ်
 သော မောဟမရှိသော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ စွဲစွဲမြဲမြဲ သက်ဝင်ပြီးသည်၊ ဝါ-
 တွေဝေတတ်သော မောဟ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ စွဲစွဲ
 မြဲမြဲ သက်ဝင်ပြီးသည်၊ ဟောတိ-ပါ၏၊ (“နေက္ခမ္မ”စသည်တို့၏ အဖွင့်ကို
 ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

ဘန္တေ၊ သိယာ-ရံခါ၊ ဣမ-ဤ သာသနာတော်၌၊ ဧကစ္စဿ-အချို့
 သော၊ အာယသ္မတော-အရှင်၏၊ ဧဝံ-ဤ အကြံသည်၊ အဿ-ဖြစ်ရာပါ၏၊

(ကိ-အဘယ်သို့ ဖြစ်ရာသနည်း?) အယံ အာယသ္မာ-ဤ အရှင်သည်၊
 ကောဝလံ-သက်သက်၊ (အရဟတ္တမဂ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သော ပညာနှင့်
 မဖက် သက်သက်)၊ သဒ္ဓါမတ္တကံ-သဒ္ဓါမျှကို၊ (ယုံကြည်ခြင်း၊ ထင်နေခြင်း
 မျှကို)၊ နိဿာယ-မှီ၍၊ နေက္ခမ္မာဓိမုတ္တော-နေက္ခမ္မာဓိမုတ္တသည်၊ (ဟောတိ)
 နူန-ဖြစ်လေရောသလား၊ ဣတိ-ဤသို့ ဖြစ်ရာပါ၏၊ ဘန္တေ၊ ဧတံ-ဤ
 နေက္ခမ္မာဓိမုတ္တကို၊ ဧဝံ-ဤသို့ ကြံဆအပ်သည့်အတိုင်း၊ (အချို့သော အရှင်များ
 ထင်ကြသည့်အတိုင်း)၊ န ဒဠဗ္ဗံ-မမှတ်ထိုက်ပါ၊ ဘန္တေ၊ ဝိဏာသဝေါ-သော၊
 ဘိက္ခု-သည်၊ ဝုသိတံဝါ-သည်၊ ကတကရဏီယော-သည်၊ (ဟုတွာ-၍)၊
 အတ္တနော-မိမိ၏၊ ကရဏီယံ-ပြုသင့်ပြုထိုက်သော မဂ္ဂကိစ္စကို၊ အသမနပ
 သန္တော-ကောင်းစွာ မမြင်သည်၊ (ဟုတွာ-ဖြစ်၍သော်လည်းကောင်း၊) ကတဿ
 ဝါ- ပြုအပ်ပြီးသော မဂ္ဂကိစ္စ၏လည်း၊ ပဋိစယံ-တစ်ဖန်တိုးပွားစေဖွယ်ကို၊
 အသမနပသန္တော (ဟုတွာ)-သော်လည်းကောင်း၊ ရာဂဿ-၏၊ ဓယာ-
 ကုန်ခြင်းကြောင့်၊ (ကုန်သည့်အတွက်)၊ ဝိတရာဂတ္တာ-ကင်းသော ရာဂ
 ရှိသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ နေက္ခမ္မာဓိမုတ္တော ဟောတိ၊ ဒေါသဿ-၏၊ ဓယာ-
 ကြောင့်၊ ပေ၊ ဟောတိ။

အမှာ။ ။ “ကရဏီယံ အတ္တနော” ဟု ပါဠိရှိသော ဆက္ကဝုတ္တရ၊
 သောဏသုတ်အတိုင်း အနက်ပေးလိုက်ပါသည်။ ရှေးနိဿယ၌ကား “ကရဏီယ
 မတ္တာနံ” ဟု ရှိသောပါဠိကို အတည်ယူ၍ “ကရဏီယံ-ပြုအပ်သော၊ အတ္တာနံ
 ဝါ-သဘောကိုလည်းကောင်း၊ ကတဿ-၏၊ ပဋိစယံ ဝါ-ပွားခြင်းကို
 လည်းကောင်း” ဟု ပေး၏။ နောက်နောက် ဝါကျတို့၌ အထက်ပါအတိုင်း
 အပြည့်အစုံပေးပါ။ “လာဘသက္ကာရသိလောကံ-ပစ္စည်းလေးပါးဟူသော
 သာမညလာဘ်၊ ကောင်းစွာ ပြုစီမံအပ်သော ပစ္စည်းလေးပါးဟူသော ဝိသေသ
 လာဘ်၊ ချီးမွမ်းခံရခြင်းကို၊ တစ်နည်း-ပစ္စည်းလေးပါးဟူသော လာဘ်၊
 အရိုအသေပြုခြင်း ပူဇော်ခြင်းဟူသော သက္ကာရ၊ ချီးမွမ်းခံရခြင်းကို၊ နိကာမယ
 မာနော-လိုလားသည်၊ (ဟုတွာ)၊ သိလဗ္ဗတပရာမာသံ-အလေ့အကျင့်ကို
 မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းကို၊ ဝါ-မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်အပ်သော
 အလေ့အကျင့်ကို၊ သာရတော-အနှစ်အားဖြင့်၊ ပစ္စာဂစ္ဆန္တော-ရှေးရှုကပ်ရောက်
 သည်၊ ဝါ-သည်၊ (ဟုတွာ)” သာ ထူး၏။

ဘန္တေ၊ ဧဝံ-သို့၊ သမ္မာ-စွာ၊ ဝိမုတ္တစိတ္တဿ-ကိလေသာတို့မှ လွတ်ပြီး
 သော စိတ်ရှိသော၊ ဘိက္ခုနော-၏၊ ဘုသာ-ပြင်းထန်ကုန်သော၊ (နတ်၌
 ဖြစ်သော အာရုံနှင့်တူစွာ ဆွဲဆောင်နိုင်ကုန်သော၊) စက္ခုဝိညေယျံ-စက္ခုဝိညာဉ်
 ဖြင့် သိထိုက်ကုန်သော၊ ရူပါ-ရူပါရုံတို့သည်၊ စက္ခုဿ-စက္ခုပသာဒသို့၊
 အာပါတံ-ရှေ့ရူကျရောက်ခြင်းသို့၊ (ထင်ခြင်းသို့၊) စေပိ အာဂစ္ဆန္တိ-အကယ်၍
 မူလည်း ရောက်လာစေဦးတော့၊ (ဧဝံ သတိ ပိ-ဤသို့ပင် ရောက်လာပါကုန်
 သော်လည်း၊) အဿ-ထို ရဟန်း၏၊ စိတ္တံ-ကို၊ နေဝ ပရိယာဒိယန္တိ-
 ထက်ဝန်းကျင် မယူပါကုန်၊ အဿ-ထို ရဟန်း၏၊ စိတ္တံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊
 အမိသ္မိကတမေဝ-ကိလေသာတို့က အာရုံနှင့်၊ ရောနှောအောင် မပြုအပ်သည်
 သာ၊ ဟောတိ-ပါ၏၊ ဌိတံ-(အာရုံကောင်း၌) စွဲမြဲတည်တံ့သည်၊ အာနေဉ္စ
 ပတ္တံ-တုန်လှုပ်ခြင်း၊ မရှိသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သည်၊ ဟောတိ၊ အဿ-
 ထို စိတ်၏၊ ဝယဉ္စ-ပျက်ခြင်းကိုလည်း၊ ဝါ-ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းကိုလည်း၊
 အနုပဿတိ-အဖန်ဖန်ရှု၏၊ (ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီး၊
 နောက်ဝါကျတို့၌ ဤသို့ အပြည့်အစုံ ပေးပါ၊ “မနောဝိညေယျာ-မနောဝိညာဉ်
 ဖြင့် သိထိုက်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ-ဓမ္မာရုံတို့သည်” ဟု ဆိုပါ၊ လွယ်ပြီ။)

ဘန္တေ၊ သေယျထာပိ-ဥပမာမည်သည်ကား၊ သေလော-ကျောက်အတိ
 ပြီးသော၊ အစ္စိဒ္ဓေါ-အပေါက်အကြား မရှိသော၊ အသုသိရော-အခေါင်း မရှိ
 သော၊ ဒကဏ္ဍနော-တစ်ခဲနက်သော၊ ပဗ္ဗတော်-တောင်သည်၊ ပုရတ္တိမာယ-
 အရှေ့ဖြစ်သော၊ ဒိသာယ-အရပ်မျက်နှာမှ၊ ဘုသာ-ပြင်းထန်သော၊ ဝါတဝုဋ္ဌိ-
 လေအစုသည်၊ ဝါ-မိုးသက်လေပြင်းသည်၊ (ဘုသာ ဝါတဝုဋ္ဌိတိ ဗလဝါ
 ဝါတက္ခန္ဓော၊ ဋီကာ၊) စေပိ အာဂစ္ဆေယျ-အကယ်၍မူလည်း လာစေဦးတော့၊
 (ဧဝံ သတိပိ-ဤသို့ပင် လာပါသော်လည်း၊) နံ-ထို ကျောက်တောင်ကို၊
 နေဝ သင်္ကမ္မေယျ သေယျထာပိ-အထက်သို့ တက်ကာတက်ကာ ပြင်းစွာ
 မတုန်လှုပ်စေနိုင်သကဲ့သို့၊ န သမ္မကမ္မေယျ သေယျထာပိ-အထက် အောက်
 နိမ့်တုံမြင့်တုံ အပြားအားဖြင့် ပြင်းစွာ မတုန်လှုပ်စေနိုင်သကဲ့သို့၊ န သမ္မဝေဓေ
 ယျ သေယျထာပိ-အရပ်လေးမျက်နှာ ယိမ်းထိုး၍ အမျိုးမျိုး အပြားအားဖြင့်
 မတုန်လှုပ်စေနိုင်သကဲ့သို့၊ (“ပစ္စိမာယ-အနောက်ဖြစ်သော၊ ဥတ္တရာယ-
 မြောက်ဖြစ်သော၊ ဒင်္ဂ္ဂိကာယ-တောင်ဖြစ်သော” ဟု ဆို၊) ပေ၊ ဧဝမေဝ-ဤ
 အတူသာလျှင်၊ ပေ၊ အနုပဿတိ၊ ဣတိ (အဝေါ စ။)

ဂါထာအနက်။ ။(၁) နေကွမ့်-ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်
 တတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ အဓိမုတ္တဿ-စွဲစွဲမြဲမြဲ သက်ဝင်ပြီးထသော၊
 စေတသော-စိတ်၏၊ ပဝိဝေကံ-သို့၊ (အဓိမုတ္တဿ) စ-သော၊ အဗျာပဇံ-
 သို့၊ အဓိမုတ္တဿ-ထသော၊ ဥပါဒါနက္ခယဿ-သို့၊ (အဓိမုတ္တဿ) စ-
 ထသော၊ (ဥပါဒါနက္ခယဿ စာတို့ ဥပယောဂတ္ထေ သာမိဝစနံ၊ ဋီကာ။)

(၂) တဏှာက္ခယံ-ကို၊ အဓိမုတ္တဿ-ထသော၊ စေတသော-၏၊
 အသမ္မောဟံ-တွေဝေတတ်သော မောဟမရှိသော အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ဝါ-
 တွေဝေတတ်သော မောဟ၏၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊
 (အဓိမုတ္တဿ) စ-ထသော၊ (ဘိက္ခုနော-ရဟန်း၏၊) အယတနပ္ပါဒံ-စက္ခု
 စသား ခြောက်ပါးသော အာယတနတို့၏၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကို၊ ဒိသ္မာ-
 မြင်၍၊ ဝါ-ကြောင့်၊ သမ္မာ-စွာ၊ ဝါ-သင့်လျော်သော ဝိပဿနာပဋိပတ်
 အကျင့်မြတ်ဖြင့်၊ စိတ္တံ-သည်၊ ဝိမုစ္စတိ-နိဗ္ဗာနဓာတ် အာရုံမြတ်၌ မပြတ်နေစဉ်
 စွဲမြဲသက်ဝင်၏၊ တစ်နည်း-စိတ္တံ-သည်၊ ဝိမုစ္စတိ-ကိလေသာတို့မှ လွတ်၏၊
 (သမ္မာ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၏ အဖွင့်ကို ဋီကာမှ ရှု။)

(၃) သမ္မာ-စွာ၊ ဝိမုတ္တဿ-ကိလေသာတို့မှ လွတ်ပြီးသော၊ သန္တ
 စိတ္တဿ-ငြိမ်းအေးပြီးသော စိတ်ရှိသော၊ တဿ ဘိက္ခုနော-၏၊ ကတဿ-
 ပြုအပ်ပြီးသော မဂ်ကိစ္စ၏၊ ပဋိစယော-တစ်ဖန် တိုးပွားစေဖွယ်သည်၊ နတ္ထိ-
 တော့၊ ကရဏီယံ-ပြုသင့်ပြုထိုက်သော-မဂ်ကိစ္စသည်၊ နန္ဒံ ဝိဇ္ဇတိ-တော့။

(၄) ကေုဋ္ဌနော-သော၊ သေလော-ကျောက်တောင်သည်၊ ဝါ-တော်န-
 လေကြောင့်၊ န သမိရတိ ယထာ-မတုန်လှုပ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ရူပါ-ရူပါရုံ
 တို့သည်လည်းကောင်း၊ ကပေ၊ ဖြစ်သော စ-ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့သည်လည်းကောင်း၊
 (ဓမ္မာ-ဓမ္မာရုံတို့သည်လည်းကောင်း၊) ကေဝလာ-အလုံးစုံကုန်သော။

(၅) ဣဋ္ဌာ-အလိုရှိအံ့ပုံ နှစ်သက်အပ်သော အာရုံတို့သည်လည်း
 ကောင်း၊ အနိဋ္ဌာ-စ-အလိုမရှိအပ် မနှစ်သက်အပ်သော အာရုံတို့သည်လည်း
 ကောင်း၊ (ရူပ၊ သဒ္ဓ စသည်တို့ကို “ဣဋ္ဌ အနိဋ္ဌ”အားဖြင့် ခွဲပြသည်။) တာဒိ
 နော-ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌံ ထိုနှစ်ဝကိုလုံးဝအတူ ရှုတော်မူနိုင်သော၊ ဝါ-ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌ

ထိုနှစ်ဝကြောင့် လုံးဝမတုန် တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော (ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၏) ဌိတိ-စွဲမြဲခိုင်ခန့် တည်တံ့သော၊ ဝိပုမုတ္တံ-ကိလောတို့မှ လွတ်ပြီး သော၊ စိတ္တံ-ကို၊ နပုဝေဓန္တိ-မတုန်လှုပ်စေနိုင်ကြကုန်၊ အဿ-ထို စိတ်၏၊ ဝယဉ္ဇ-ကိုလည်း၊ အနုပဿတိ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီး၊ (တာဒိပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ၊ သေခိယအစဉ် ပြထားပြီ။)

၁၄၈-ဒိဂုဏာဒိဥပါဟနပဋိက္ခေပ

၂၄၅။ ။ အထ-အရှင်သောဏ၏ လျှောက်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ပေ၊ အာမန္တေသိ-(ကိ)၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဧဝံ ခေါ-လျှင်၊ (အရှင်သောဏ လျှောက် သကဲ့သို့ပင်) ကုလုပုတ္တာ-အမျိုးကောင်းသားတို့သည်၊ အညံ-ကို၊ ဗျာကရောန္တိ- ဖြေဆိုကြကုန်၏၊ အတ္ထော စ-အနက် အဓိပ္ပာယ်ကိုလည်း၊ (မိမိ ရဟန္တာဖြစ်ပြီ ဟူသော အနက် အဓိပ္ပာယ်ကိုလည်း၊) ဝုတ္ထော-ဆိုအပ်ပြီး ဖြစ်တော့၏၊ အတ္တာ စ-မိမိကိုလည်း၊ အနုပနီတော-ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မသို့ မကပ်ဆောင်အပ်၊ အထ စ ပန-ထိုသို့ ဖြစ်ပါလျက်၊ ဣဓ ဧကစ္စေ မောဃပုရိသာ၊ ဟဿမာနကံ (ဟဿမာနကံ) မညေ-ရယ်ဖွယ်ကဲ့သို့၊ (အဋ္ဌကထာ၌ကား “ဟဿမာနာ ဝိယ-ပြောင်လှောင်ကုန်သကဲ့သို့” ဟု ဗဟုဝုစံဖြင့် ပါဠိတစ်မျိုး ရှိ၏၊) အညံ ဗျာကရောန္တိ၊ တေ-ထို မောဃပုရိသတို့သည်၊ ပစ္ဆာ-၌၊ ဝိဃာတံ-စိတ်၏ ပင်ပန်းခြင်းသို့၊ အာပဇ္ဇန္တိ-ရောက်ကြရကုန်၏၊ (စတုတ္ထပါရာဇိကကျသည် ဟူလို) ဣတိ-ပြီ။

(ထို့နောက် ဘုရားရှင်က) “သောဏ-တွံ သုခုမာလော အသိ၊ တေ- အား၊ ဧကပလာသိကံ-တစ်ထပ် တစ်လွှာရှိသော၊ ဥပါဟနံ-ဖိနပ်ကို၊ အနု ဇာနာမိ” ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ ဘန္တေ အဟံ၊ အသိတိသကဋ္ဌဝါဟေ-လှည်းနှစ်စီး နှစ်စီးတို့ဖြင့် တိုက်အပ်သော ဝါဟရှစ်ဆယ် ရှိကုန်သော၊ ဝါ-လှည်းအစီး

အသိတိသကဋ္ဌဝါဟေ။ ။ လှည်း နှစ်စီးဖြင့် တိုက်အပ်သော ဝန်ကို “တစ်ဝါဟ”ဟု ခေါ်၏၊ ထို့ကြောင့် “အသိတိသကဋ္ဌဝါဟ”ဟူရာ၌ လှည်း နှစ်စီး

၁၆၀-ဖြင့် တိုက်အပ်သော ဝါဟရှစ်ဆယ် ရှိကုန်သော၊ ဟိရည-ရွှေကို လည်းကောင်း၊ သတ္တဟတ္ထိကံ-ဆင်မခြောက်စီး၊ ဆင်ထီးတစ်စီးအားဖြင့် ခုနစ်စီးသော ဆင်ရှိသော၊ အနိကဉ္စ-ဆင်အနိက ခုနစ်ခုကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-ဆင်လေးဆယ့်ကိုးစီးကိုလည်းကောင်း၊ သြဟာယ-ပယ်စွန့်၍၊ ပေ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇိ တော-ပါပြီ၊ ဘန္တေ၊ အထ-ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက်၊ အဟံ-သည်၊ ဧကပလာသိကံ၊ ဥပါဟနံ-ကို၊ စေ ပရိဟရိဿာမိ-အကယ်၍ ဆောင်ပါအံ့၊ (ဧဝံ သတိ၊) တဿ မေ-ထို တပည့်တော်ကို၊ ဝတ္တာရော-ပြောဆိုမည့်သူတို့သည်၊ ဘဝိဿန္တိ- ရှိပါကုန်လိမ့်မည်၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ပြောဆိုကြလိမ့်မည်နည်း?၊) ကောလိ ဝိသော၊ ပေ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇိတော-၏၊ ဒါနိ-ယခု၊ သော အယံ-ထို သောဏသည်၊ ဧကပလာသိကာသု၊ ဥပါဟနာသု-တို့သည်၊ သတ္တော-ငြိကပ် (တွယ်တာ) နေ၏၊ ဣတိ (ဝတ္တာရော ဘဝိဿန္တိ၊) ဘဂဝါ၊ ဘိက္ခု သံဃဿ-ရဟန်း အပေါင်းအား၊ သစေ အနုဇာနိဿတိ-အကယ်၍ ခွင့်ပြုတော်မူအံ့၊ (ဧဝံ သတိ) အဟမ္မိ၊ ပရိဘုဒ္ဓိဿာမိ-သုံးစွဲပါမည်၊ ပေ၊ န ပရိဘုဒ္ဓိဿာမိ-သုံးစွဲ လိမ့်မည် မဟုတ်ပါ၊ ဣတိ-ပြီ၊ (နောက်၌ “ဒိဂုဏာ-နှစ်ထပ်နှစ်လွှာရှိကုန် သော၊ ဥပါဟနာ-တို့ကို၊ န ဓာရေတဗ္ဗာ-မဆောင်ထိုက်ကုန်၊ တိဂုဏာ- သုံးထပ်သုံးလွှာရှိကုန်သော၊ ပေ၊ ဂုဏဂုံဏူပါဟနာ-လေးထပ်စာ၊ အထပ်ထပ် အလွှာရှိသော ဖိနပ်တို့ကို” ဟု ပေးပါ၊ (ဖိနပ် နှစ်ဖက်ဖြစ်သောကြောင့် ဗဟုဝဂ္ဂဖြင့် ထားသည်) ။ ပေ။

နှစ်စီးဖြင့် တိုက်အပ်သော ဝါဟပေါင်း ၈၀-ရှိသည်ဟု ဆိုလိုသည်။ “ရွှေသည် ဝါဟ ရှစ်ဆယ်ရှိ၍ (လည်းဖြင့်တိုက်လျှင်) လည်းအစီးပေါင်း ၁၆၀-ဖြင့် တိုက်ရမည်” ဟုလို၊ ဤ “ဝါဟော” ဟူသော ဗဟုဝဂ္ဂနန္တပုဒ်သည် “ဟိရည” ၏ ဝိသေသန ဖြစ်၏။ သို့သော် “ရွှေ” သာမညကို ငဲ့၍ ဝိသေသဖြစ်သော “ဟိရည” ပုဒ်ကို ဧကဝဂ္ဂဖြင့် ဆိုထားသည်။ (သကဋဝါဟေတိ ဒွိဟိ သကဋေဟိ ပရိစ္ဆိန္နေ ဝါဟော၊ “ဝါဟော” တိ ဗဟုဝဂ္ဂနဿ ဟိရညဝိသေသနတ္ထေပိ သာမညာပေက္ခာယ “ဟိရည” တိ ဧကဝဂ္ဂနံ ကတံ၊ ဝိမတိ။)

၁၄၉-သဗ္ဗနီလိကာဒိပဋိက္ခေပ

၂၄၆။ ။ သဗ္ဗနီလိကာ-အလုံးစုံ ညှိသောအဆင်း ရှိကုန်သော၊ ဥပါ
 ဟနာယော-တို့ကို၊ ဓာရေန္တိ၊ ပေ၊ “သဗ္ဗပီတိကာ-အလုံးစုံ ရွှေသောအဆင်း
 ရှိကုန်သော၊ လောဟိတိကာ-နီသောအဆင်း ရှိကုန်သော၊ မဇ္ဈိဋ္ဌိကာ-မောင်းသော
 အဆင်း ရှိကုန်သော၊ ဝါ-ထန်းကျင့် နိပဆေးနှင့် တူသောအဆင်း ရှိကုန်သော၊
 ကဏှာ-မည်းနက်သောအဆင်း ရှိကုန်သော၊ မဟာရင်္ဂရတ္တာ-များသောဆိုးရည်
 ဖြင့် အထပ်ထပ် ဆိုးအပ်ကုန်သော၊ ဝါ-ကင်းခြေများ၏ ကျောက်ကုန်းအဆင်း
 နှင့် တူသောအဆင်း ရှိကုန်သော၊ မဟာနာမရတ္တာ-များစွာသော အမည်ရှိသော
 ဆိုးရည်ဖြင့် ဆိုးအပ်ကုန်သော၊ ဝါ-ဆိုးရည် အမျိုးမျိုးဖြင့် ဆိုးအပ်သည့်အတွက်
 အရောင်အမျိုးမျိုး ထွက်နေကုန်သော” ဟု ပေးပါ။ ပေ။

နီလကဝဒ္ဓိကာ-ညှိသောအဆင်းရှိသော သဲကြိုးရှိကုန်သော၊ ပေ၊ မဟာ
 ရင်္ဂရတ္တဝဒ္ဓိကာ-များစွာသောဆိုးရည်ဖြင့် အထပ်ထပ်ဆိုးအပ်သော သဲကြိုး
 ရှိကုန်သော၊ ဝါ-ကုန်သော၊ မဟာနာမရတ္တဝဒ္ဓိကာ-များစွာသောအမည်ရှိသော
 ဆိုးရည်ဖြင့် ဆိုးအပ်သော သဲကြိုးရှိကုန်သော၊ ဝါ-ဆိုးရည်အမျိုးမျိုးဖြင့်
 ဆိုးအပ်သောကြောင့် အရောင်အမျိုးမျိုး ထွက်နေသော သဲကြိုးရှိကုန်သော၊
 ပေ၊ (ဤ ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို အဋ္ဌကထာဘာသာသင်္ခိုကာ၌ ပြထားပြီ။)

ခလ္လကဗဒ္ဓါ-ဖွဲ့အပ်သော ဖနောင့်ဖုံး ရှိကုန်သော၊ ပေ၊ ပုဋ္ဌဗဒ္ဓါ-
 အထုပ်ကဲ့သို့ ခြေသလုံးအထိ ဖွဲ့အပ်သော အဖုံးရှိကုန်သော၊ (စစ်သားများ
 စီးသော ဘွတ်ရှည်ဖိနပ်တည်း၊) ပါလိဂုဏ္ဍိမာ-ခြေထောက်၏ ထက်ဝန်းကျင်
 (ခြေဖမိုး)ရပ်၌ ရစ်ပတ်ဖုံးအုပ်ခြင်းဖြင့် ပြုအပ်ကုန်သော၊ ဝါ-ဖမိုးအရပ်၌
 အဖုံးပါကုန်သော၊ (ယခုအခါ “ခြေနင်းရှူးဖိနပ်” ဟု ခေါ်ကြသည်။) တူလ
 ပုဏ္ဏိကာ-ပြည့်သော လဲ ဝါဂွမ်းရှိကုန်သော၊ တိတ္ထိရပတ္တိကာ-ခါ၏ အတောင်နှင့်
 တူသော သဲကြိုးရှိကုန်သော၊ မေဏ္ဍဝိသာဏဝဒ္ဓိကာ-သိုး၏ ဦးချိုနှင့်တူသော
 သဲကြိုးရှိကုန်သော၊ အဇေဝိသာဏဝဒ္ဓိကာ-ဆိတ်၏ ဦးချိုနှင့်တူသော သဲကြိုး
 ရှိကုန်သော၊ ဝိစ္ဆိကာဋ္ဌိကာ-ကင်းပုံစွန်၏ လက်မနှင့်တူသော သဲကြိုးရှိကုန်သော၊
 (ရှေးနိဿယ၌ “ကင်းမြီးကောက်လက်မ” ဟု ပေး၏။) မောရပိဋ္ဌပရိသိပ္ပိတာ-

ဥဒေါင်းမြီးတို့ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ချုပ်အပ်ကုန်သော၊ စိတြာ-ပုံသဏ္ဍာန်အားဖြင့် ဆန်းကြယ်ကုန်သော၊ ပေ၊ သီဟစမ္ပပရိက္ခဏာ-ခြင်္သေ့ရေဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ပြုအပ်ကုန်သော၊ ဝါ-ခြင်္သေ့ရေဖြင့် ကွပ်အပ် ကုန်သော၊ ပေ၊ (ဗျဉ္ဇ-ကျား၊ ဒီပိ-သစ်၊ အဇိန-သစ်နက်၊ ဥဒ္ဒ-ဖျံ၊ ဝါ-ကုလားအုပ်၊ မဇ္ဇာရ-ကြောင်း၊ ကာဠက-ရှဉ့်၊ လုံဝက-ရှူးပျံ၊ ဝါ-ခင်ပုပ်ကြီး၊ ပေ။

၁၅၀-ဩမုတ္တရုဏဂုံဏူပါဟနာနုဇာနန

၂၄၇။ အထ ခေါ ဘဂဝါ၊ ပေ၊ အညတရေန-သော၊ ပစ္စာသမဏေန-နောက်ပါရဟန်းဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုနာ-နှင့်အတူ၊ ပိဏ္ဏာယပါဝိသိ၊ အထ ခေါ၊ သော ဘိက္ခု-သည်၊ ခဉ္စမာနော-ခွင်လျက်၊ (ထောနဲ့ ထောနဲ့ ဖြစ်လျက်၊) ဘဂဝန္တ-၏၊ ဝါ-သို့၊ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော-နောက်၌ နောက်၌၊ (နောက်က နောက်က၊) အနုဗန္ဓိ-အစဉ်လိုက်ပြီ၊ အညတရော၊ ဥပါသကော-သည်၊ ရုဏဂုံဏူပါဟနာ-တို့ကို၊ အာရောဟိတွာ-စီး၍၊ ပေ၊ ဥပါဟနာ-မှ၊ ဩရောဟိ တွာ-သက်ဆင်း၍၊ ပေ၊ အဝေါ စ (ကိံ) ဘန္ဓေ၊ ကိဿ-ကြောင့်၊ အယျော-သည်၊ ခဉ္စတိ-ခွင်ပါ သနည်း?၊ ဣတိ-ပြီ၊ အာရုသော-ဒါယကာ၊ မေ-၏၊ ပါဒါ-တို့သည်၊ ဖလိတာ-လွန်စွာဖြစ်သော ကွဲခြင်းရှိကုန်၏၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘန္ဓေ၊ ဟန္တ-ရော၊ ဥပါဟနာယော-တို့ပါတည်း၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ အလံ-တော်ပြီ၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ ရုဏဂုံဏူပါဟနာ-တို့ကို၊ ပဋိက္ခိတ္တာ-ပယ်အပ် ကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ဧတာ ဥပါဟနာယော-တို့ကို၊ ဂဏှ-ယူလော၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ ဩမုတ္တ-စွပ်အပ်ပြီးသော၊ (စီးအပ်ပြီး၍ အဟောင်းဖြစ်သော) 'ရုဏဂုံဏူပါဟန-ကို၊ အနုဇာနာမိ၊ ပေ။

၁၅၁-အဇ္ဈာရာမေ ဥပါဟနပဋိက္ခေပ

၂၄၈။ ဘဂဝါ၊ အဇ္ဈောကာသေ-၌၊ အနုပါဟနော-ဖိနပ်ရိတော် မမူသည်၊ (ဖိနပ် မပါ၊ ဖိနပ်စီးတော် မမူသည်၊ ဟုတွာ၊) စင်္ကမတိ၊ သတ္ထာ၊ ပေ၊ စင်္ကမတိ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့သိ၍၊ ထေရာ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခုပိ-တို့ သည်လည်း၊ ပေ၊ စင်္ကမန္တိ၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ၊ ဘိက္ခု (စင်္ကမန္တိ၌ စပ်၊) သတ္ထရိ- သည်၊ အနုပါဟနော-ဖိနပ် မရှိသည်ဖြစ်၍၊ စင်္ကမမာနော-ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ စင်္ကမမာနောသု-စင်္ကြံကြွနေတော်မူပါလျက်၊ ထေရေသု၊ ဘိက္ခုသု ပိ-တို့ သည်လည်း၊ အနုပါဟနောသု-စင်္ကြံ ကြွနေကုန်လျက်၊ သဥပါဟနော-ဖိနပ် နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ၊) စင်္ကမန္တိ၊ ပေ။

ဘိက္ခဝေ၊ သြဒါတဝတ္ထဝသနကာ-ဖြူသောအဝတ်ကို ဝတ်ခြင်းရှိကုန် သော၊ ဣမေ ဂိဟီ-ဤ အိမ်ရာတည်ထောင် လူဝတ်ကြောင်တို့သည်၊ အဘိ ဇီဝနိကဿ-အသက်မွေးကြောင်း ဖြစ်သော၊ သိပ္ပဿ-အတတ်၏၊ ကာရဏာ- အကြောင်းကြောင့်၊ အာစရိယေသု-တို့၌၊ သဂါရဝါ၊ ပေ၊ သဘာဂ ဝုတ္တိကာ၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၆၅-၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) ဝိဟရိဿန္တိ နာမ-နေကြ ကုန်သေး၏၊ ဘိက္ခဝေ၊ ယံ (ယေ) တုမှေ-အကြင် သင်တို့သည်၊ (“ယံ”သည် လိင်္ဂဝိပလ္လာသ၊ ဝစနဝိပလ္လာသ၊) ဧဝံ-သို့၊ သွာက္ခာတေ-ကောင်းစွာဟောတော် မူအပ်သော၊ ဓမ္မဝိနယေ-တရားသဖြင့် ဆုံးမရာ သာသနာတော်၌၊ ပဗ္ဗဇိတာ- ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သည်၊ (သမာနာ-ကုန်လျက်၊) အာစရိယေသု- ဆရာတို့၌လည်းကောင်း၊ (ဆရာတို့အပေါ်၌လည်းကောင်း၊) အာစရိယမတ္တေသု- ဆရာ၏အတိုင်းအရှည် ရှိသူတို့၌လည်းကောင်း၊ ဝါ-ဆရာလောက်ရှိသူ (ကြီးသူ) တို့၌လည်းကောင်း၊ ဥပဇ္ဈာယေသု-တို့၌လည်းကောင်း၊ ဥပဇ္ဈာယမတ္တေသု- ဥပဇ္ဈာယ်၏ အတိုင်းအရှည် ရှိသူတို့၌လည်း ကောင်း၊ ဝါ-ဥပဇ္ဈာယ်လောက်ရှိသူ (ကြီးသူ)တို့၌လည်းကောင်း၊ အဂါရဝါ-ရိသေလေးစားခြင်း မရှိကုန်သည်၊ အပတိဿာ-ရှေ့ရှုနားထောင်ခြင်း မရှိကုန်သည်၊ အသဘာဂဝုတ္တိကာ-သဘော တူသော အသက်မွေးမှု မရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ၊) ဝိဟရေယျာထ-နေကုန်ရာ၏၊ ဣမ-ဤ သာသနာတော်၌၊ (တံသည် အနက်မရှိသော နိပါတ်၊) (တေ၊

တုမေ-ထို သင်တို့သည်။) သောဘောထ ခေါ-တင့်တယ်ကုန်ရာအံ့လော၊ (တင့်တယ်စရာ ရှိကြ၏လော။)

တစ်နည်း-တုမေ-တို့သည်။ ဧဝံ သွာက္ခာတော၊ ပေ၊ အသဘာဂဂုတ္တိကာ (ဟုတွာ၊) ယံ (ယဒိ) ဝိဟာရေယျာထ-အကယ်၍ နေကုန်အံ့၊ (ဧဝံ သန္တေ သု-ဤသို့ ဖြစ်ကုန်လသော်၊) ဣဓ-၌၊ သောဘောထ ခေါ-တင့်တယ်ကုန်ရာအံ့လော၊ (တင့်တယ်စရာ ရှိကြ၏လော၊) (“ယံ”သဒ္ဒါသည် “ယဒိ”အနက်ကို ဟောသော နိပါတ်တည်း။ “ယေ-တုမေ”ဟု အနိယမ မရှိသောကြောင့် “တေ-တုမေ” ဟု နိယမလည်း မထည့်ရတော့။)

၂၄၉။ အညတရဿ ဘိက္ခုနော-၏၊ ပါဒါခိလာဗာဓော-ခြေမှ ထွက်သော အသားငုတ်ရှိသောအနာသည်။ ဟောတိ၊ တံ-ထို ရဟန်းကို၊ ဘိက္ခု၊ ပရိဂ္ဂဟေတွာ-ထက်ဝန်းကျင်ယူ၍၊ (ပွေ့ချိ၍၊) ဥစ္စာရမ္ပိ-ကျင်ကြီးစွန့်ရာ အရပ်သို့လည်းကောင်း၊ ပဿာဝမ္ပိ-ကျင်ငယ်စွန့်ရာ အရပ်သို့လည်းကောင်း၊ နိက္ခာမေန္တိ-ထွက်စေကြရကုန်၏၊ (ပို့ကြရကုန်၏၊) (ပါဒါခိလာဗာဓော၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ ရှေးနိဿယ၌ “ဖဝါးမှ တံသင်းကဲ့သို့ အသားထွက်သောအနာသည်”ဟု ပေး၏) ၊ပေ၊ ယဿ-အကြင် ရဟန်း၏၊ ပါဒါ-တို့သည်၊ ဒုက္ခာ ဝါ-ဆင်းရဲကုန်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ပါဒါ-တို့သည်။

ဣဓ ခေါ တံ သောဘောထ စသည်။ ။ ဤ ဝါကျတို့၌ အဋ္ဌကထာဖွင့် အတိုင်း အနက်နှစ်နည်း ပေးထားပါသည်။ “သောဘောထ”၌ “သောဘောယျာထ” ဟု ဖွင့်သောကြောင့် သတ္တမိ ဧယျာထ ဝိဘတ်မှ “ယျာ”ကို ချေထားသည်ဟု မှတ်ပါ။ တစ်နည်း-“သောဘောထ”၌ သတ္တမိ “ထေ”ဝိဘတ်ဟု လည်းကောင်း၊ ယံကို ကြိယာပရာမသနအနက်၊ တံပုဒ်ကိုလည်း အနက်ရှိ၏ဟု ကြံ၍လည်းကောင်း အောက်ပါအတိုင်း အနက်တစ်နည်း ပေးလျှင်လည်း သင့်မြတ်ရာ၏။

အနက်တစ်နည်း ပေးပုံ။ ။ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ တုမေ-တို့သည်။ ဧဝံ သွာက္ခာ တော၊ ပေ၊ အသဘာဂဂုတ္တိကာ (ဟုတွာ၊) ယံ ဝိဟာရေယျာထ-အကြင် နေကုန်ရာ၏၊ တံ-ထိုသို့ နေခြင်းသည်။ ဣဓ-၌၊ သောဘောထ-တင့်တယ်ရာ၏လော၊ (တင့်တယ် စရာ ရှိ၏လော၊) (ရှေးနိဿယ၌ကား “သဂါရဝါ သပ္ပတိဿာ သဘာဂဂုတ္တိကာ” ဟူသော မူကွဲကို အတည်ပြု၍ “ယံ (ယဒိ)-အကယ်၍၊ တုမေ၊ ပေ၊ သဘာဂဂုတ္တိကာ- တူသောအသက်မွေးမှု ရှိကုန်လျက်၊ ဝိဟာရေယျာထ-နေကုန်မှုကား၊ သောဘောထ- တင့်တယ်ကုန်ရာ၏”ဟု ပေးထား၏။)

ဖလိတာ ဝါ-လွန်စွာဖြစ်သော ကွဲခြင်းရှိကုန်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ပါဒ
ခိလော-မြေမှထွက်သော အသားငုတ်ရှိသော၊ အာဗာဓော ဝါ-သည်သော်
လည်းကောင်း၊ (ဟောန္တိ၊) (တေန-သည်၊) ဥပါဟနံ ဓာရေတုံ၊ ပေ။

ဘိက္ခု၊ အဓောတေဟိ-မဆေးအပ်ကုန်သော၊ ပါဒေဟိ-တို့ဖြင့်၊ မဇ္ဇမ္ဗိ-
သို့လည်းကောင်း၊ ပေ၊ အဘိရူဟန္တိ-တက်ကုန်၏၊ စီဝရမ္ဗိ-သည်လည်းကောင်း၊
ပေ၊ ဒုဿတိ-ပျက်စီး၏၊ ပေ၊ ဣဒါနိ-၌၊ မဇ္ဇံ ဝါ-သို့သော်လည်းကောင်း၊
ပေ၊ အဘိရူပဟိဿာမိ-အံ၊ ဣတိ-ဤသို့ ဆိုထိုက်ရာအခါ၌၊ ဥပါဟနံ
ဓာရေတုံ၊ ပေ၊ ရတ္တိယာ-၌၊ ဥပေါသထဂ္ဂမ္ဗိ-ဥပုသ်ကျောင်းဆောင်သို့လည်း
ကောင်း၊ သန္တိသဇ္ဇမ္ဗိ-အတူတကွ ထိုင်ရာအရပ်သို့လည်းကောင်း၊ (စည်းဝေးရာ
အရပ်သို့လည်းကောင်း၊) ဂစ္ဆန္တာ-ကုန်လသော်၊ အန္ဓကာရေ-အမိုက်မှောင်၌၊
ခါဏုမ္ဗိ-သစ်ငုတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကဏ္ဍကမ္ဗိ-ဆူးကိုလည်းကောင်း၊ အက္က
မန္တိ-နင်းမိကြကုန်၏၊ ပေ၊ အဇ္ဈာရာမေ-၌၊ ဥပါဟနံ-ကိုလည်းကောင်း၊
ဥက္ကံ-မီးရှူးကိုလည်းကောင်း၊ ပဒီပံ-ဆီမီးကိုလည်းကောင်း၊ ကတ္တရဒဏ္ဍံ-
တောင်ငွေးကိုလည်းကောင်း၊ ဓာရေတုံ၊ ပေ။

၁၅၂-ကဋ္ဌပါဒုကာဒိပဋိက္ခေပ

၂၅၀။ ၇။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ရတ္တိယာ-၏၊ ပစ္စုသသမယံ-
မိုးသောက်အခါ၌၊ ပစ္စုဋ္ဌာယ-တစ်ဖန်ထ၍၊ (စောစောထ၍၊) ကဋ္ဌပါဒုကာယော-
သစ်သားဖိနပ်တို့ကို၊ (ခုံဖိနပ်တို့ကို၊) အဘိရူဟိတွာ-စီး၍၊ အဇ္ဈောကာသေ-
၌၊ ဥစ္စာသဒ္ဓါ-အထက်သို့ မြင့်တက်သော အသံရှိကုန်သည်၊ မဟာသဒ္ဓါ-
ဘေးသို့ကျယ်ပြန့်သော အသံရှိကုန်သည်၊ ခဋ္ဌခဋ္ဌသဒ္ဓါ-ခဋ္ဌ ခဋ္ဌဟူသော
အသံရှိကုန်သည်၊ (ခဋ္ဌခဋ္ဌ=ခွပ်ခွပ်ဟူသော အသံမြည်ကုန်သည်၊ ဟုတွာ၊)
အနေကဝိဟိတံ-တစ်ပါးမက များသောအပြားရှိသော၊ တိရစ္ဆာနကထံ-
သုဂတိလမ်း နိဗ္ဗာန်လမ်း၏ ဖိလာကန့်လန့်ဖြစ်သော စကားကို၊ ကထေန္တော-
ပြောကုန်လျက်၊ စင်္ဂမန္တိ၊ သေယျထိဒံ-အဘယ် တိရစ္ဆာနကထာတို့နည်း?၊
တစ်နည်း-“သေယျထိဒံ-ကို၊ ကထေန္တာ၊ စင်္ဂမန္တိ-ကုန်သနည်း?”ဟု အကျယ်
ပေးပါ။)

ရာဇကထံ-မင်းနှင့်စပ်သော စကားကိုလည်းကောင်း၊ (ရာဇပဋိ သံယုတ္တာ+ကထာ=ရာဇကထာ၊ ပါစိတ်၊ ဝိကာလဂါမပ္ပဝေသနသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်၊) ဝါ-မင်းကိုအကြောင်းပြု၍ ပြောဆိုအပ်သော စကားကိုလည်းကောင်း၊ (နောက်နောက်ပုဒ်တို့၌ ဤနည်းအတိုင်း ပေးပါ။) စောရ-ခိုးသူ၊ ဓားပြ၊ သူပုန်၊ မဟာမတ္တ-အမတ်ကြီး၊ သေနာ-စစ်တပ်၊ ဘယ-ဘေးကြီး၊ ဘေးငယ် အသွယ်သွယ်၊ ယုဒ္ဓ-စစ်တိုက်ခြင်း၊ အနု-စားဖွယ်၊ ပါန-သောက်ဖွယ်၊ ဝတ္ထ-အံဝတ်၊ သယန-အိပ်ရာနေရာ၊ မာလာ-ပန်း၊ ဂန္ဓ-နံ့သာ၊ ဉာတိ-ဆွေမျိုး၊ ယာန-ယာဉ်၊ ဂါမ၊ ပေ၊ ဣတ္ထိ၊ (လွယ်ပြီ၊) သူရ-သူရဲကောင်း၊ ဝိသိခါ-လမ်းဆုံ၊ လမ်းမ၊ (လမ်းခွ၊) ကုမ္ဘဋ္ဌာနကထံ--အိုး၏တည်ရာ ရေရှိ သော အရပ်၊ (ရေတွင်း၊ ရေကန်၊ မြစ်၊ ချောင်း)နှင့်စပ်သော စကားကို လည်းကောင်း၊ ဝါ-အိုးလုပ်ရာ ဌာန၌တည်သော အိုးထိန်းသည်၏ ကျွန်မနှင့် စပ်သော စကားကိုလည်းကောင်း၊ (“ကုမ္ဘဋ္ဌာန”၏ အဖွင့်ကို သီလကွန် ဘာသာဋီကာ၊ ဗြဟ္မဇာလသုတ်၊ မဇ္ဈိမသီလ၌ ပြထားပြီ။)

ပုဗ္ဗပေတကထံ-ရှေးရှေး၌ သေလွန်ပြီးသော ဆွေမျိုးတို့နှင့်စပ်သော စကားကိုလည်းကောင်း၊ နာနတ္တကထံ-ဆိုအပ်ပြီး ဆိုအပ်လတ္တံ့မှ တစ်ပါး အမျိုးမျိုးအစားစား များသောသဘောရှိသော စကားကိုလည်းကောင်း၊ လောက္ခာ ယိကံ-လောကကို ပြောဆိုကြောင်း စကားကိုလည်းကောင်း၊ သမုဒ္ဓကွာယိကံ- သမုဒ္ဓရာကို ပြောဆိုကြောင်း စကားကိုလည်းကောင်း၊ ဣတိ ဘဝါဘဝကထံ- ဤ အကြောင်းကြောင့် တိုးပွား၏ ဤ အကြောင်းကြောင့် ဆုတ်ယုတ်၏ဟု ပြောဆိုအပ်သော စကားကိုလည်းကောင်း၊ ဣတိ ဝါ-ဤသို့ အလားတူဖြစ်သော အခြားစကားကိုလည်းကောင်း၊ တစ်နည်း-ဣတိ ဝါ-ဤသို့အစရှိသော အခြား စကားကိုလည်းကောင်း၊ (တစ်နည်း-ဣတိ ဝါ-ကိုလည်းကောင်း၊ ကထေန္တာ စင်္ဂမန္တိ၊) ကိဋကမ္ပိ-ပိုးငယ်ကိုလည်း၊ (ပေါက်ဖတ်ကိုလည်း၊) အက္ကမိတွာ-

ဣတိ ဝါ။ ။ ဣတိ ဝါတိ ဟိ ဧတ္ထ ဣတိ သဒ္ဓေါ ပကာရတ္ထေ၊ ဝါ သဒ္ဓေါ ဝိကပ္ပတ္ထေ၊ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဧဝံ ပကာရံ ဣတော အညံ ဝါ တာဒိသံ နိရုတ္တက ကထံ ကထေန္တိတိ၊ အာဒိအတ္ထေ ဝါ ဣတိ သဒ္ဓေါ၊ “ဣတိ ဝါ၊ ဣတိ ဝေရူပါ နစ္စဂီတဝါဒိတဝိသုကဒဿနာ ပဋိဝိရတော”တိ အာဒိသု ဝိယ၊ ဝေမာဒိ အညမ္ပိ တာဒိသံ ကထံ ကထေန္တိတိ အတ္ထော၊ ပါစိတ်၊ ဝိကာလဂါမပ္ပဝေသနသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်၊ သာရတ္ထ။

နင်းမိ၍၊ မာရေန္တိ-သေစေကြကုန်၏၊ ဘိက္ခုပိ-တို့ကိုလည်း၊ သမာဓိမှာ-
သမာဓိမှာ၊ စာဝေန္တိ-ရွှေ့လျောစေကြကုန်၏၊ (သမာဓိ ပျက်စေကြကုန်၏)
၊ပေ။

အထ ခေါ၊ ပေ၊ မိဂဒါယေ၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၁၀၅-၌ အနက်
ပေးခဲ့ပြီ၊ “တတြ ဗာရာဏသီယံ-ထို ဗာရာဏသီမြို့၌”ဟု ဆိုပါ) ၊ပေ၊
ဘဂဝတာ-သည်၊ ကဋ္ဌပါဒုကာ-တို့ကို၊ ပဋိက္ခိတ္တာ-ပယ်မြစ်တော်မူအပ်ကုန်
ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ တာလတရဏေ-ထန်းပင်ငယ်တို့ကို၊ ဆေဒါပေတွာ-
ဖြတ်စေ၍၊ တာလပတ္တပါဒုကာယော-ထန်းရွက်ဖြင့်ပြုအပ်သော ခြေနင်းတို့ကို၊
ဓာရေန္တိ၊ တာနိ တာလတရဏာနိ-တို့သည်၊ ဆိန္ဒာနိ-ဖြတ်အပ်ကုန်သည်၊
(ဟုတွာ) မိလာယန္တိ-ညှိုးနွမ်းကုန်၏၊ ပေ၊ ဧကိန္ဒြိယံ ဇီဝံ၊ ဝိဟေဋ္ဌန္တိ-
ညှင်းဆဲကုန်၏၊ ပေ၊ ဘိက္ခဝေ၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ ရုက္ခသ္မိ-သစ်ပင်၌၊ ဇီဝ
သည်နော-သတ္တဝါဟုဖြစ်သော သညာရှိကုန်၏၊ ပေ၊ (နောက်ဝတ္ထု၌ “ဝေဠု
တရဏေ-ဝါးပင်ငယ်တို့ကို၊ ဝေဠုပတ္တပါဒုကာယော-ဝါးရွက်ဖြင့်ပြုအပ်သော
ခြေနင်းတို့ကို”ဟု ပေးပါ။)

၂၅၁။ အထ၊ ပေ၊ ယေန-၌၊ ဘဒ္ဒိယံ-ဘဒ္ဒိယမြို့သည်၊ (အတ္ထိ၊)
၊ပေ၊ တတြ ဘဒ္ဒိယေ-၌၊ ဇာတိယာ ဝနေ-မြတ်လေးတော၌၊ ဝါ-စပါယ်
တော၌၊ ဝိဟရတိ၊ ပေ၊ ဘဒ္ဒိယာ-ဘဒ္ဒိယမြို့၌ နေကြကုန်သော၊ ဘိက္ခု၊
အနေဝိဟိတံ-သော၊ ပါဒုကမဏ္ဍနာနုယောဂံ-ခြေနင်းတို့ကို တန်ဆာဆင်ခြင်း၌
အဖန်ဖန်အားထုတ်မှုကို၊ အနုယုတ္တာ-အားထုတ်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ) ဝိဟရန္တိ၊
တိဏပါဒုကံ-မြက်ဖြင့်ပြုအပ်သော ခြေနင်းကို၊ ကရောန္တိပိ-ကိုယ်တိုင်လည်း
ပြုကြကုန်၏၊ ကာရာပေန္တိပိ-သူတစ်ပါးကိုလည်း ပြုစေကြကုန်၏၊ (နောက်၌
ဤသို့ချည်း ပေးပါ၊ မုဉ္ဇပါဒုက-ဖြူဆံမြက်ဖြင့် ပြုအပ်သော ခြေနင်း၊ ပဗ္ဗဇ-
ပြိန်းမြက်၊ ဟိန္တာလ-သင်ပေါင်းရွက်၊ (စွန်ပလွန်ရွက်)၊ ဝါ-ခနန်းရွက်၊ ကမလ-
ကမလမည်သော မြက်၊ ဝါ-တောင်ကြာမြက်၊ (ပန်းရင်းမြက်)၊ ကမ္မလပါဒုက-
သားမွေးဖြင့် ပြုအပ်သော ခြေနင်း၊ ဝါ-ကမ္မလာ (သက္ကလပ်) ခြေနင်း။)

ဥဒ္ဒေသံ-ရွတ်ပြအပ်သော ပါဠိတော်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-ပါဠိတော်ကို
ရွတ်ပြခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပရိပုစ္ဆံ-အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို အဖန်ဖန်မေးခြင်းကို
လည်းကောင်း၊ ဝါ-အဋ္ဌကထာကို ပို့ချခြင်း၊ သင်ယူခြင်းကိုလည်းကောင်း၊
အဓိသီလံ-အဓိသီလသိက္ခာကိုလည်းကောင်း၊ အဓိစိတ္တံ-ကိုလည်းကောင်း၊

အဓိပညံ-အဓိပညာသိက္ခာကိုလည်းကောင်း၊ ရိဉ္ဇန္တိ-စွန့်လွှတ်ကြကုန်၏။ ဝါ-
အားထုတ်ခွင့် မရကြကုန်၊ (ရိဉ္ဇန္တိ၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကအဋ္ဌကထာ၊ ဧဋ္ဌက
လောမဓောဝါပနသိက္ခာပုဒ်၌ ကြည့်ပါ။) တစ်နည်း-ရိဉ္ဇန္တိ-ကင်းဆိတ်စေကြ
ကုန်၏။ (ကာရိတ်ပစ္စည်း အကျေကြံပါ။)

သောဝဏ္ဏမယာ-ရွှေဖြင့် ပြုအပ်ကုန်သော၊ ပါဒုကာ န ဓာရေတဗ္ဗာ၊
ပေ၊ ရူပိယမယာ-ငွေဖြင့် ပြုအပ်ကုန်သော၊ ပေ၊ (မဏိ-ပတ္တမြား၊ ဝေဠုရိယ-
ကျောက်မျက်ရွဲ၊ ဖလိက-ဖန်၊ ကံသ-ကြေးဖြူ၊ ကြေးဝါ၊ ကာစ-စဉ်-
(ချက်ကျောက်၊) တိပု-သလွဲမည်း၊ (ခဲမပုပ်၊) သီသ-သလွဲဖြူ၊ (ခဲမဖြူ၊)
တမ္ဗမယာ-ကြေးနီဖြင့် ပြုအပ်ကုန်သော၊ ပေ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ကာစိ-တစ်စုံတစ်ခု
ကုန်သော၊ သင်္ကာမနိယာ-အရပ်တစ်ပါးသို့ ပြောင်းသွားစေအပ်၊ ပြောင်းသွား
စေနိုင်ကုန်သော၊ (ပြောင်းရွှေ့အပ်၊ ပြောင်းရွှေ့နိုင်ကုန်သော၊ ပြောင်းရွှေ့၍
ရကောင်းကုန်သော) ပေ၊ ဓုဝဋ္ဌာနိယာ-မြဲသောတည်ရာဌာန ရှိကုန်သော၊
အသင်္ကာမနိယာယော-အရပ်တစ်ပါးသို့ မပြောင်းသွားစေအပ်၊ မပြောင်းသွား
စေနိုင်ကုန်သော၊ (မပြောင်းရွှေ့အပ်၊ မပြောင်းရွှေ့နိုင်ကုန်သော၊) တိဿော-
ကုန်သော၊ ပါဒုကာ-တို့ကို၊ ဝစ္စပါဒုကံ-ကျင်ကြီးအိမ်၌ ထားအပ်သော
ခြေနင်းခုံကိုလည်းကောင်း၊ ပဿာဝပါဒုကံ-ကျင်ငယ်အိမ်၌ ထားအပ်သော
ခြေနင်းခုံကိုလည်းကောင်း၊ အာစမနပါဒုကံ-သန့်သက်ရေဆေးရာ၌ ထားအပ်
သော ခြေနင်းခုံကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ (“အသင်္ကာမနိယာယော”ဟု
ပါဠိသင့်ပုံကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

၂၅၂။ အစိရဝတိယာ-အစိရဝတီမည်သော၊ နဒိယာ-၌၊ တရန္တိနံ-
ကူးကုန်သော၊ ဂါဝိနံ-နွားမတို့၏၊ ဝိသာဏေသုပိ-ဦးချိုတို့၌လည်း၊ ဂဏ္ဍန္တိ-
ကိုင်ကြကုန်၏၊ ကဏ္ဍေသုပိ-နားရွက်တို့၌လည်း၊ ပေ၊ ဂိဝါယပိ-လည်ပင်း
၌လည်း၊ ပေ၊ ဆေပ္ပာယပိ-မြီးထူး၌လည်း၊ ဂဏ္ဍန္တိ၊ (“ဆေပ္ပာယပိ”ဟု ရှိလျှင်
ကောင်း၏၊ သိက္ခာပုဒ်၌လည်း “ဆေပ္ပာယပိ”ဟုပင် ရှိ၏။) ပိဋ္ဌိမ္မိ-ကျောက်ကုန်း
သို့လည်း၊ အဘိရူဟန္တိ-တက်စီးကုန်၏၊ ရတ္တစိတ္တာ-တပ်မက်သောစိတ် ရှိကုန်
သည်၊ (ဟုတ္တာ)ပိ-၍လည်း၊ အင်္ဂဇာတံ-အင်္ဂါဇာတ်ကို၊ ဆုပန္တိ-တို့ကြကုန်၏။
ဝစ္စတရိမ္မိ-နွားငယ်မကိုလည်း၊ ဩဂါဟေတွာ-ရေသို့သက်ဝင်စေ၍ (နှစ်၍၊)
မာရေန္တိ-သေစေကြကုန်၏။ ပေ။

၁၅၃-ယာနာဒိ ပဋိက္ခေပ

၂၅၃။ ဣတ္ထိယုတ္တေန-နွားမစသည်ဖြင့် ကပ်ယှဉ်အပ်သော၊ ပုရိသန္တရေန-မိန်းမမှတစ်ပါး ယောက်ျားဟူသော မောင်းနှင်သူရှိသော၊ ယာနေနပိ-ယာဉ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ယာယန္တိ-သွားကြကုန်၏၊ (ယာဇာတ်သည် ဒိဝါဒိ-လည်း ရှိ၏၊ ဓာတွတ္ထသင်္ဂဟ ကြည့်ပါ။) ဂင်္ဂါမဟိယာယ သေယျထာပိ-ဂင်္ဂါမြစ်ပူဇော်ပွဲကို ကစားရာအခါ၌ ကဲ့သို့ပါတကား၊ (ဤပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

အညတတြဘိက္ခုဝတ္ထု၌။ ။ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဒဿနာယ-ဖူးမြင်ခြင်းငှာ၊ သာဝတ္ထိ-သို့၊ ဂစ္ဆန္တော-သွားလသော်၊ ပေ၊ ကဟံ-အဘယ်အရပ်သို့၊ ဂမိဿသိ-ကြမလို့ပါနည်း?၊ ပေ၊ ဧဟိ-ကြပါ၊ ယာနံ-သို့၊ အဘိရူဟ-တက်ပါလော၊ ပေ၊ အလံ-တော်ပါပြီ၊ ဘဂဝတာ၊ ယာနံ-ကို၊ ပဋိက္ခိတ္တံ-ပယ်အပ်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍၊ ကုက္ကုစ္စာယန္တော-ကုက္ကုစ္စကို ပြသည်၊ (ဟုတွား) ယာနံ-သို့၊ နာဘိရူဟိ-မတက်စီး၊ ပေ၊ ဣတ္ထိယုတ္တံ-နွားမစသည်ဖြင့် ကပ်ယှဉ်အပ်သော ယာဉ်ကို၊ (အနုဇာနာတိ)နု ခေါ-ခွင့်ပြုတော်မူလေသလော၊ ပုရိသယုတ္တံ၊ (အနုဇာနာတိ)နု ခေါ-လော၊ ပေ၊ ပုရိသယုတ္တံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဟတ္ထဝဋ္ဋကံ-လက်ဖြင့် လည်စေတတ်သော ယာဉ်ကိုလည်းကောင်း၊ (လက်တွန်းယာဉ်၊ လက်ဆွဲယာဉ်ကိုလည်းကောင်း၊) အနုဇာမာမိ၊ (ဘိက္ခုတို့အတွက် ဂိလာနဖြစ်လျှင် ပုရိယုတ္တံ၊ ဟတ္ထဝဋ္ဋကနံစံမျိုးကို ခွင့်ပြုတော်မူ၏၊ ဣတ္ထိယုတ္တံကို ခွင့်ပြုတော်မူ၊ ဘိက္ခုနီတို့အတွက်ကား သုံးမျိုးလုံးကို ခွင့်ပြုတော်မူ၏)၊ ပေ၊ ယာနုဂ္ဂါတေန-ယာဉ်၏ (ထက်သို့) ကြွမြောက်ခြင်းကြောင့်၊ (ယာဉ်ဆောင့်ခြင်းကြောင့်၊) ဗာဠတံရံ-သာ၍ပြင်းစွာ၊ အဖာသု-မချမ်းသာမူသည်၊ အဟောသိ၊ ပေ၊ သိဝိကံ-ထမ်းစင်ကိုလည်းကောင်း၊ ပါဠကီ-အဝတ်သံလျင်းကိုလည်းကောင်း၊ (အဝတ်ပုခက်ကိုလည်းကောင်း၊) အနုဇာနာမိ၊ ပေ။

၁၅၄-ဥစ္စာသယနမဟာသယနပဋိက္ခေပ

၂၅၄။ ဥစ္စာသယနမဟာသယနနာနိ-မြင့်သောနေရာ၊ ကြီးကျယ်ခမ်းနား ဆန်းပြားသောနေရာတို့ကို၊ ဓာရေန္တိ၊ သေယျထိဒံ-အဘယ် ဥစ္စာသယန၊ မဟာသယနတို့ကို၊ (ဓာရေန္တိ-ကုန်သနည်း?) အာသန္တိ-ဘုရားရှင်၏ လက်ရှစ်သစ် ပမာဏထက် လွန်သောအခြေရှိသော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ် (ခုတင်ထိုင်ခုံ)ကိုလည်းကောင်း၊ ပလ္လင်္ကံ-အခြေ၌ ခြင်္သေ့၊ သစ်၊ ကျားစသော သားရဲရုပ်ရှိသော ပလ္လင်ကိုလည်းကောင်း၊ ဂေါနကံ-လက်လေးသစ်ထက် ရှည်သော အမွေးရှိသော သားမွေးကော်ဇောနက်ကြီးကိုလည်းကောင်း၊ စိတ္တကံ-ဆန်းကြယ်စွာ ရက်အပ်သော သားမွေးအခင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပဋိကံ-အဖြူသက်သက် ရက်အပ်သော သားမွေးအခင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပဋ္ဌလိကံ-တစ်ခဲနက်ပန်းပြောက်ရှိသော သားမွေးအခင်းကိုလည်းကောင်း၊ တူလိကံ-သစ်၊ နွယ်၊ မြက်ဟု သုံးခုသော လဲရှိသော အခင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝိကဋ္ဌိကံ-ခြင်္သေ့၊ သစ်၊ ကျားစသော သားရဲရုပ်တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်စွာပြုအပ်သော သားမွေးအခင်းကိုလည်းကောင်း။

ဥဒ္ဒလောမိ-တစ်ဖက်၌ ပေါ်ထွက်သောအမွေးရှိသော တစ်ဖက်ချော သားမွေးအခင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဧကန္တလောမိ-နှစ်ဖက်၌ ပေါ်ထွက်သော အမွေးရှိသော နှစ်ဖက်ချော သားမွေးအခင်းကိုလည်းကောင်း၊ (ဤကား ဤမဟာဝဂ္ဂအဋ္ဌကထာအလိုတည်း၊ သီလက္ခန္ဓ၊ ဗြဟ္မဇာလသုတ္တဋ္ဌကထာ၌ကား ပြောင်းပြန် ဖွင့်၏။) ကဋ္ဌိသံ-ရွှေချည်ငွေချည်တို့ဖြင့် ချုပ်အပ်သော ပိုးချည်အကြမ်းခင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-ပိုးချည်တိုင်လျောက် ရွှေချည်ဖောက်၍ ရက်အပ်သော အခင်းကိုလည်းကောင်း၊ ကောသေယျ-ရွှေချည်ငွေချည်တို့ဖြင့် ချုပ်အပ်သော ပိုးချည်ချော အခင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-ပိုးချည်တိုင်လျောက် ပိုးချည်ဖောက်၍ ရက်အပ်သော အခင်းကိုလည်းကောင်း၊ ကုတ္တကံ-တစ်ကျိပ် ခြောက်ယောက် ကပြလောက်သော သားမွေးအခင်းကိုလည်းကောင်း။

ဟတ္ထတ္ထရဏံ-ဆင့်ကျောက်ကုန်း၌ ခင်းထိုက်သော သားမွေးအခင်းကိုလည်းကောင်း၊ အဿတ္ထရဏံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ရထတ္ထရဏံ-ရထားပေါ်၌ ခင်းထိုက်သော သားမွေးအခင်းကိုလည်းကောင်း၊ အဓိနပ္ပဝေဏီ-ညောင်စောင်း (ခုတင်) ပမာဏရှိအောင် အထပ်ထပ်ချုပ်အပ်သော သစ်နက်ရေအခင်းကိုလည်းကောင်း၊ ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္တဏံ-ဝံပိုင်မည်သော သားကောင်၏

အရေဖြင့် ပြုအပ်သော မြတ်သော အပေါ်လွမ်း အခင်းကိုလည်းကောင်း၊ သဥတ္တရစ္ဆဒံ- အထက်ဦးမိတာန်နီနှင့်တကွဖြစ်သော အခင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနံ-ခြေရင်း၊ ခေါင်းရင်းနှစ်ဖက်ဝယ် နီသောအုံးကို လည်းကောင်း၊ (ဓာရေန္တိ) (ရှေးနိဿယ၌ “သဥတ္တရစ္ဆဒံ-အထက်မိတာန်နီနှင့် တကွ၊ ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနံ-ခြေရင်း၊ ခေါင်းရင်းနှစ်ဖက်၌ နီသော အုံးရှိသော အိပ်ရာနေရာကိုလည်းကောင်း၊” ဟု ပေး၏၊ ထိုသို့ မပေးသင့်ကြောင်း ကို သီလက္ခန်ဘာသာဋီကာ ပထမအုပ်၊ မဇ္ဈိမသီလ၌ ပြထားပြီ။) မနုဿာ- တို့သည်၊ ဝိဟာရစာရိကံ-ကျောင်းတိုက်ဝယ် လှည့်လည်ခြင်းကို၊ အာဟိဏ္ဏန္တာ- လှည့်လည်ကုန်လသော်၊ ပဿိတွာ-၍၊ ဥဇ္ဈာယန္တိ (ကိံ) ကာမဘောဂိနော- ကာမဂုဏ်ကို ခံစားလေ့ရှိကုန်သော၊ ဂိဟိ သေယျထာပိ-လူတို့ကဲ့သို့ပါတကား၊ ပေ၊ (သိက္ခာပုဒ်၌ “သေယျထိဒံ-ထို ဥစ္စာသယန၊ မဟာသယနဟူသည် အဘယ်နည်း?၊ အာသန္နိ-လည်းကောင်း၊ ပလ္လင်္ဂော-လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနံ-လည်းကောင်းတည်း” ဟု ပေးပါ။)

၁၅၅-သဗ္ဗစမ္မပဋိက္ခေပ

၂၅၅။ ဘဂဝတာ-သည်၊ ဥစ္စာသယနမဟာသယနာနိ-တို့ကို၊ ပဋိ က္ခိတ္တာနိ-ပယ်မြစ်တော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ မဟာစမ္မာနိ- ကြီးကျယ်သော သားကောင်တို့၏ အရေတို့ကို၊ သီဟစမ္မံ-ခြင်္သေ့ရေကို လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဒီပိစမ္မံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဓာရေန္တိ၊ တာနိ-ထို အရေတို့ သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ မဉ္ဇူပမာဏေနပိ-ညောင်စောင်း၏ ပမာဏအားဖြင့်လည်း၊ ဆန္ဒာနိ-ဖြတ်အပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ပေ၊ အန္တောပိ-ကျောင်း၏-အတွင်း၌လည်း၊ မဉ္ဇူ-ညောင်စောင်းပေါ်၌၊ ပညတ္တာနိ-ခင်းအပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဗဟိပိ- ကျောင်း၏ အပြင်ဘက်၌လည်း၊ ပညတ္တာနိ၊ မဉ္ဇူ၊ ပေ၊ ဟောန္တိ၊ (ရှေးနိဿယ၌ “အန္တောပိ မဉ္ဇူ-ညောင်စောင်း၏ အတွင်း၌လည်း၊ ဗဟိမဉ္ဇူ-ညောင်စောင်း၏ အပြင်၌လည်း” ဟု ပေး၏၊ ဒုတိယဝတ္ထု၌- “ဂေါစမ္မာနိ-နွားရေတို့ကို” ဟု ဆိုပါ။)

အညတရောပိ-တစ်ပါးလည်းဖြစ်သော၊ ပါပဘိက္ခု-ယုတ်မာသော
 ရဟန်းသည်၊ အညတရသ-တစ်ယောက်သော၊ ပါပပါသကသ-ယုတ်မာသော
 ဥပါသကာ၏၊ ကုလူပကော-အိမ်သို့ ကပ်တတ်သော ရဟန်းသည်၊ ဟောတိ၊
 ပေ၊ တဿ ပါပပါသကသ-၏၊ တရုဏကော-ငယ်သော၊ (နနယ်သော၊)
 အဘိရူပေါ-လွန်ကဲသောအဆင်း ရှိသော၊ (အလွန် အဆင်းလှသော၊) ဒဿနိ
 ယော-ကြည့်ရှုသင့် ကြည့်ရှုထိုက်သော၊ (ကြည့်ရှုစဖွယ် တင့်တယ်သော၊)
 ပါသာဒိကော-စိတ်၏ကြည်လင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ စိတြော-အမွှေး
 အားဖြင့် ဆန်းကျယ်သော၊ (ပျောက်ကျားသော၊) ဝစ္ဆကော-နွားကလေးသည်၊
 ဟောတိ-ရှိ၏၊ ဒီပိစ္ဆာပေါ သေယုထာပိ-သစ်ပေါက်စ ကလေးကဲ့သို့တည်း။

အထ၊ ပေ၊ တံ ဝစ္ဆကံ-ကို၊ သက္ကစ္ဆံ-ကောင်းစွာပြု၍၊ (ဂရုတစိုက်၊)
 ဥပနိဇ္ဈာယတိ-ကပ်၍ကြည့်ရှု၏၊ (စူးစိုက်၍ ကြည့်ရှု၏) ပေ၊ ဘန္တေ၊
 အယျော-အရှင်သည်၊ ကိဿ-ကြောင့်၊ ဥပနိဇ္ဈာယတိ-နည်း?၊ ဣတိ-ပြီ၊
 အာရုသော-ဒါယကာ၊ မေ-အား၊ ဣမဿ ဝစ္ဆကဿ-၏၊ စမ္ပေန-အရေ
 ဖြင့်၊ အတ္ထော-အလိုရှိသည်၊ (ဟောတိ-ဖြစ်၏၊) ဣတိ၊ ပေ၊ တံ ဝစ္ဆကံ-
 ကို၊ ဝမိတွာ-သတ်၍၊ စမ္ပံ-ကို၊ ဝိဓုနိတွာ-ခွာ၍၊ တဿ ပါပဘိက္ခုနော-
 အား၊ ပါဒါသိ-လှူပြီ၊ ပေ၊ တံ စမ္ပံ၊ သံဃာဋီယာ-သင်္ကန်းကြီးဖြင့်၊ ပဋိစ္ဆာ
 ဒေတွာ-ဖုံးလွှမ်း၍၊ (အုပ်၍၊) အဂမာသိ-သွားပြီ၊ အထ ခေါ-၌၊ သာ ဂါဝိ-
 ထို(မိခင်) နွားမကြီးသည်၊ ဝစ္ဆဂိဒ္ဓိနိ-(သားဖြစ်သော) နွားကလေး၌ တပ်မက်
 တွယ်တာသည်၊ (ဟုတွာ၊) တံ ပါပဘိက္ခု-သို့၊ ဝါ-၏၊ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော-
 နောက်၌ နောက်၌၊ (နောက်က နောက်က၊) အနုဗန္ဓိ-အစဉ်လိုက်ပြီ။

ဘိက္ခု၊ ဧဝံ-သို့၊ အာဟံသု-ပြောကြကုန်ပြီ၊ (ကိံ) အာရုသော-ရှင်၊
 ကိဿ-ကြောင့်၊ အယံ ဂါဝိ-ဤ၊ နွားမကြီးသည်၊ တေ-၏၊ ပိဋ္ဌိတော၊ ပိဋ္ဌိ
 တော၊ အနုဗန္ဓိ-နည်း?၊ ဣတိ-ကုန်ပြီ၊ အာရုသော-တို့၊ ကေန-အဘယ့်ကြောင့်၊
 အယံ ဂါဝိ၊ မေ-၏၊ ပေ၊ အနုဗန္ဓိ-လိုက်သနည်း၊ (လိုက်သလဲ၊) ဣတိ-သို့၊
 အဟမ္မိ၊ န ဇာနာမိ-ပါ၊ ပေ၊ တဿ ဘိက္ခုနော-၏၊ သံဃာဋီ-သည်၊ ဝါ-
 ကို၊ လောဟိတေန-သွေးဖြင့်၊ မက္ခိတာ-လိမ်းကျံအပ်သည်၊ (လူးနေသည်၊)
 ဟောတိ၊ ပေ၊ တေ-သည်၊ အယံ သံဃာဋီ-ကို၊ ကိံ-အဘယ်ကို၊ ကတာ-
 ပြုအပ်သနည်း?၊ ပေ၊ ပါဏာတိပါတော-ပါဏာတိပါတ၌၊ သမာဒါပေသိ

ကိ-ဆောက်တည်စေသလော၊ ပေ၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ အနေက ပရိယာယေန-
 ဖြင့်၊ ပါဏာတိပါတာ-ကို၊ ဂရဟိတော နန-ကဲ့ရဲ့တော်မူအပ်သည် မဟုတ်
 ပါလော၊ ပါဏာတိပါတာ-မှ၊ ဝေရမဏိ-ရှောင်ကြဉ်ခြင်းကို၊ ပသတ္တာ နန-
 ချီးမွမ်းတော်မူအပ်သည် မဟုတ်ပါလော၊ (သိက္ခာပုဒ်၌ ဂေါစမ္မ-နွားသားရေကို၊
 ပေ၊ ကိဉ္စိ--တစ်စုံတစ်ခုသော၊ စမ္မံ စ-သားရေကိုလည်း၊ န ဓာရေတဗ္ဗ-
 ထိုက်) ။ပေ။

၁၅၆-ဂိဟိဝိကတာနညာတာဒိ

၂၅၆။ မနုဿာနံ-တို့၏၊ ဝါ-တို့သည်၊ မဇ္ဇမ္ဗိ-သည်လည်းကောင်း၊
 ဝါ-ကိုလည်းကေအင်း၊ ပိဋ္ဌမ္ဗိ၊ စမ္မောနဒ္ဓါနိ-သားရေဖြင့် ဖွဲ့ကြက်အပ်ကုန်သည်၊
 စမ္မဝိနဒ္ဓါနိ-သားရေဖြင့် အထူးတလည် ဖွဲ့ကြက်အပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊
 ။ပေ၊ နာဘိနိသီဒန္တိ-ဖိ၍ မထိုင်ကြကုန်၊ (မိ၍ မထိုင်ကြကုန်) ။ပေ၊ ဂိဟိ
 ဝိကတံ-လူတို့ အထူးတလည်ပြုအပ်သော ညောင်စောင်းအင်ပျဉ်ကို၊ အဘိ
 နိသီတုံ-ဖိ၍ထိုင်ခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ၊ အဘိနိပုဇ္ဇိတုံ-ဖိ၍အိပ်ခြင်းငှာ၊ န
 တွေဝ အနုဇာနာမိ-ခွင့်ပြုတော်မမူသည်သာ၊ ဣတိ-ပြီ၊ (ဂိဟိဝိကတန္တိ
 ဂိဟိဟိ+ကတံ ပညတ္တံ=ဂိဟိသန္တကန္တိ အတ္ထော၊ သေနသနက္ခန္ဓက၊ ဝိမတိ)
 ။ပေ၊ ဝိဟာရာ-တို့ကို၊ စမ္မဝဒ္ဓေဟိ-သားရေကြိုးတို့ဖြင့်၊ သြဂုမ္ဗိယန္တိ-ဖွဲ့ချည်
 အပ်ကုန်၏၊ (အဝ+ဂုဖိ-ဓာတ်=ဗန္ဓနအနက်ဟော၊ နံရံတုတ်တန်း စသည်တို့၌
 ဖွဲ့ချည်၍ တန်းလုပ်ထားကြကုန်၏) ။ပေ၊ ဗန္ဓနမတ္တံ-ဖွဲ့ချည်အပ်သော
 ကြိုးမျှကို၊ အဘိနိသီတုံ-မိ၍ထိုင်ခြင်းငှာ၊ (မိစရာပျဉ်ကဲ့သို့ သဘောထား၍
 မှီထိုင်ခြင်းငှာ) ။ပေ။

သဥပါဟနာ-ဖိနပ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သည်၊ (ဖိနပ် စီးကုန်သည်၊
 ဟုတွာ၊) ဂါမံ၊ ပဝိသန္တိ-ဝင်ကြကုန်၏၊ ပေ၊ သဥပါဟနေန-ဖြစ်သည်၊
 (ဟုတွာ၊) ဂါမော-သို့၊ န ပဝိသိတဗ္ဗော-မဝင်ထိုက်၊ ပေ၊ ဥပါဟနေန-နှင့်၊
 ဝိနာ-ကင်း၍၊ ဂါမံ၊ ပဝိသိတုံ၊ န သက္ကောတိ-မစွမ်းနိုင်၊ ပေ၊ ဂိလာနေန-
 သော၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ သဥပါဟနေန-ဖြစ်သည်၊ (ဟုတွာ၊) ဂါမံ ပဝိသိတုံ၊
 ပေ။

၁၅၇-သောဏကုဋ်ကဏ္ဍဝတ္ထု

၂၅၇။ အာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော-အရှင်မဟာကစ္စာနသည်။ အဝန္တိ သု-အဝန္တိမည်သော ဇနပုဒ်၌၊ ကုရုယရေ-ကုရုရမြို့၌၊ ဝါ-၏ အနီးဖြစ်သော၊ ပပတကေ-ပပတကမည်သော၊ ပဗ္ဗတေ-တောင်၌၊ ဝိဟရတိ၊ (“ပပတကေ” နေရာ၌ ပဝတ္ထေဟုလည်း ရွတ်ဆိုကြကြောင်းကို ဋီကာမိန့်၏၊) တေန သမယေန-၌၊ ကုဋီကဏ္ဍော-တစ်ကုဋေထိုက်တန်သော နားတန်တောရှိသော၊ သောဏော-သောဏမည်သော၊ ဥပါသကော-ဥပါသကာသည်၊ (ရတနာသုံးပါး ကို ဆည်းကပ်တတ်သူသည်၊) အာယသ္မတော မဟာကစ္စာနဿ-၏၊ ဥပ ဌာကော-အလုပ်အကျွေး (ဒါယကာ)သည်၊ ဟောတိ၊ (ဤ ဝတ္ထုအကျယ်ကို ဋီကာ၌ ရှုပါ။)

☞ (ထို့နောက် သောဏဥပါသကာသည် အရှင်ကစ္စာနထံ သွား၍ လူ့ ဘောင်၌ နေ၍ တရားကျင့်ဖို့ရန် မလွယ်ကူဟု စိတ်ဖြစ်မိကြောင်း၊ ရဟန်း ပြုပေးစေလိုပါကြောင်း လျှောက်သည်။)

အထ ခေါ၊ ပေ၊ မဟာကစ္စာနောတိ၊ (အနက်လွယ်ပြီ၊) (ထိုအခါ အရှင်ကစ္စာနက) “သောဏ၊ ယာဝဇီဝံ-အသက်ထက်ဆုံး၊ ဧကသေယျ- အဖော်မပါ တစ်ပါးတည်းသာ အိပ်ရ နေခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ (ဤစကားဖြင့် ဣရိယာပုထ် လေးပါးလုံး၌ ကိုယ်အားဖြင့် အပေါင်းအဖော်တို့မှ ကင်းခြင်း ဟူသော ကာယဝိဝေကအကျင့်ကို ပြသည်၊) ဧကဘတ္တံ-တစ်ထပ်တည်း သော ဆွမ်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-တစ်ထပ်တည်းသော ဆွမ်းကို စားခြင်း လည်းကောင်း၊ (ဤ စကားဖြင့် ဝိကာလဘောဇန ဝိရတိအကျင့်ကို ပြသည်၊ ဗြဟ္မစရိယံ-မေထုန်မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဟူသော အကျင့်ကိုလည်းကောင်း”၊ တစ်နည်း-ဗြဟ္မစရိယံ-သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ သိက္ခာသုံးရပ် အကျင့်မြတ် ဟူသော သာသနဗြဟ္မစရိယကိုလည်းကောင်း၊ စရိတုံ-ငှာ၊ ဒုက္ကရံ-ခဲယဉ်းသဖြင့် ပြုအပ်၏၊ (မလွယ်ကူ။)

သောဏ၊ ဣဗံ-တိုက်တွန်းပါ၏၊ တံ-သည်၊ တတ္ထေဝ-ထို အိမ်၌ သာလျှင်၊ (တတ္ထေဝါတိ ဂေဟေယေဝ၊ ဋီကာ၊) အဂါရိကဘူတော- လူဝတ်ကြောင် ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်၊ (ဟုတွာ၊) ဗုဒ္ဓါနံ-တို့၏၊ သာသနံ-

အဆုံးအမတော်ဖြစ်သော ငါးပါးသီလ စသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ကာလယုတ္တံ-
 စာတုဒ္ဒသီစသော ကာလနှင့်ယှဉ်သော၊ ဝါ-ကာလ၌ သင့်လျော်သော၊ ဧက
 သေယျ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဧကဘတ္တံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မစရိယံ-ကိုလည်း
 ကောင်း၊ ဝါ-သီလ၊ သမာဓိ၊ ဝိပဿနာ သုံးဖြာသော အကျင့်မြတ်ကို
 လည်းကောင်း၊ အနုယုဉ္ဇ-အားထုတ်ပါလော့၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီး၊ (ဤ
 ပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။)

အထ၊ ပေ၊ ဥပါသကဿ-၏၊ ယော ပဗ္ဗဇ္ဇာဘိသင်္ခါရော-အကြင် ရှင်
 ရဟန်းအဖြစ်အကျိုးငှာ ပြုစီမံကြောင်း ကောင်းသောလုံ့လသည်၊ အဟောသိ-
 ပြီ၊ သော-ထို ပဗ္ဗဇ္ဇာဘိသင်္ခါရသည်၊ ပဋိပဿဒ္ဓိ-ငြိမ်းအေးပြီ၊ (သဒ္ဓါစသော
 ဣန္ဒြေတို့၏ မရင့်ကျက်ကုန်သေးသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ သံဝေဂ၏
 အလွန် မထက်မြက်သေးသောကြောင့်လည်းကောင်း ငြိမ်း၏ဟု ဋီကာ
 မိန့်၏၊ အရှင်ကစ္စာနက ဒုက္ကရံ ခေါ် သောဏ စသောစကားကို ပြောခြင်း
 မှာလည်း ရဟန်းပြုဖို့ရန် ဆန္ဒကို တားမြစ်လို၍ ပြောသည် မဟုတ်၊ သောဏ
 ဥပါသကာ၏ သံဝေဂဉာဏ် မရင့်ကျက်သေးသောကြောင့်လည်းကောင်း၊
 ကာမဂုဏ်တို့၏ ခဲခဲယဉ်းယဉ်း ပယ်အပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း
 ကောင်း ပဋိပတ်အကျင့်၌ ကောင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းကို ပြုစေလိုသောကြောင့်
 ပြောသည်၊ ဋီကာ။)

ဒုတိယမ္ပိ၊ ပေ၊ တတိယမ္ပိ၊ ပေ၊ ပဗ္ဗာဒေသိ-ရှင်အဖြစ်သို့ ရောက်စေပြီ၊
 ပေ၊ အဝန္တိဒက္ခိဏာပေထော-အဝန္တိဒက္ခိဏာပထတိုင်းသည်၊ (အဝန္တိ မည်သော
 ဂင်္ဂါမြစ်၏ တောင်ဘက်ကမ်းသည်၊) အပ္ပဘိက္ခုကော-နည်းသော ရဟန်း
 ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ တိဏ္ဍံ ဝဿာနံ-သုံးနှစ်တို့၏၊ အစ္စယေန-လွန်ရာ
 အခါ၌၊ ကိစ္ဆေန-ဆင်းရဲသဖြင့်၊ ကသိရေန-ပင်ပန်းသဖြင့်၊ (ကသိကအောက်
 ဖြင့်၊) (ကိစ္ဆေနာတိ ဒုက္ခေန၊ ကသိရေနာတိ အာယာသေန၊ ဋီကာ၊) တတော
 တတော-ထိုထို အရပ်မှာ ဒသဝဂ္ဂံ-ဆယ်ပါးအစုရှိသော၊ ဘိက္ခုသံဃံ၊ သန္နိပါတာ
 ပေတွာ၊ ပေ၊ ဥပသမ္မာဒေသိ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေပြီ။

၁၅၈-မဟာကဏ္ဍာယနဿပဉ္စဝရပရိဒဿနာ

အထ-ဌ်၊ ဝဿံဝုဋ္ဌဿ-သော၊ အာယသ္မတော သောဏဿ-၏၊ ပေ၊
 ၂၃ပါဒိ (ကိံ) သော ဘဂဝါ-သည်၊ ဒေသော စ-ဤကဲ့သို့လည်း ရှုတော်
 မူအပ်ပါပေ၏၊ (ဤကဲ့သို့ ရူပကာယသမ္ပတ္တိနှင့်လည်း ပြည့်စုံတော်မူပါပေ၏၊)
 ဒေသော စ-ပါပေ၏၊ (ဤကဲ့သို့ ဓမ္မကာယသမ္ပတ္တိနှင့်လည်း ပြည့်စုံတော်မူပါ
 ပေ၏၊) ဣတိ-သို့၊ မေ-သည်၊ သုတောယေဝ-ကြားအပ်သည်သာ၊ (ကြားရုံ
 ကြားဖူးသည်သာ၊) မယာ-သည်၊ သမ္မုခါ-ဌ်၊ န စ ဒိဋ္ဌော-မဖူးမြင်အပ်ဘူး၊
 မံ-ကို၊ ဥပဇ္ဈာယော-သည်၊ သစေ အနုဇာနေယျ၊ (ဧဝံ သတိံ) အဟံ-သည်၊
 အရဟန္တံ-ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ-မဖောက်မပြန်
 အမှန်ကိုယ်တိုင် အလုံးစုံသောတရားကို သိတော်မူသော၊ တံ ဘဂဝန္တံ-ကို၊
 ဒဿနာယ-ငှာ၊ ဂစ္ဆေယျံ-သွားလို၏၊ ဣတိ (၂၃ပါဒိ၊) (ထိုနောက် မိမိ
 အကြံဖြစ်ပုံကို လျှောက်၍ ဘုရားရှင်ကို ဖူးမြင်ဖို့ရန် ခွင့်တောင်းလေသည်)
 ပေ။

သောဏ၊ သာဓု သာဓု-သာဓု သာဓု၊ သောဏ...တွံ အရဟန္တံ၊ ပေ၊
 ဒဿနာယ-ငှာ၊ ဂစ္ဆ-သွားလော၊ သော၊ တွံ၊ ပါသာဒိကံ-စိတ်၏ကြည်လင်
 ခြင်းကို ဖြစ်စေတော်မူ တတ်သော၊ ပသာဒနီယံ-ကြည်ညိုသင့် ကြည်ညိုထိုက်
 ထသော၊ (ကြည်ညိုစဖွယ် တင့်တယ်တော်မူထသော၊) သန္တိန္ဒြိယံ-ငြိမ်သက်သော
 စက္ခုစသား ငါးပါးသောဣန္ဒြေ ရှိတော်မူထသော၊ သန္တိ မာနသံ-ငြိမ်သက်သော
 မနိန္ဒြေ ရှိတော်မူထသော၊ ဥတ္တမဒမထသမထံ-မြတ်သော ဆုံးမကြောင်း
 လောကုတ္တရာပညာ၊ ငြိမ်သက်ကြောင်း လောကုတ္တရာသမာဓိသို့၊ အနုပ္ပတ္တံ-
 အစဉ်ရောက်တော်မူထသော၊ (ဤပုဒ်၏ အဖွင့်ကို အဋ္ဌကထာ ဘာသာဋီကာ၌
 ပြထားပြီ။)

ဒန္တံ-ကိုယ်အားဖြင့် ယဉ်ကျေးတော်မူထသော၊ ဂုတ္တံ-နှုတ်အားဖြင့်
 လုံခြုံတော်မူထသော၊ ယတိန္ဒြိယံ-စောင့်စည်းအပ်သော မနိန္ဒြေရှိတော်မူထသော၊
 နာဂံ-မကောင်းမှု ရှိတော်မူထသော၊ တံ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဒက္ခိဿသိ-ဖူးမြင်ရ
 လိမ့်မည်၊ (“ဒန္တံ”စသော သုံးပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ဋီကာဖွင့်အတိုင်း အကျဉ်း
 ပေးထားပါသည်၊ အကျယ်ပေးပုံကို အောက်၌ ပြထားပြီ။)

ဋီကာအတိုင်း အနက်အကျယ်။ ။ ဒန္တံ-(အလွန် ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်စွာဘိ ကိုယ်အကျင့် ရှိတော်မူသည့်အတွက်) ဟတ္ထပါဒ ကုက္ကုစ္စနှင့် ဒဝစသည် အလိလိကင်းဝေး ကိုယ်အားဖြင့် ယဉ်ကျေးတော်မူထသော၊ ဂုတ္တံ-(အလွန် ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်စွာဘိ နှုတ်အကျင့် ရှိတော်မူသည့် အတွက်) ကျိုးမဲ့ပျက်ချော် မလျော်စကား လွန်ရှောင်ရှား၍ နှုတ်အားဖြင့် လုံခြုံတော်မူထသော၊ ယတိန္ဒြိယံ-(အလွန် ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်စွာဘိ စိတ်အကျင့် ရှိတော်မူသည့်အတွက်) တွေးမိရာတွေး ငေးမိငေးသည့် အသေး အဖွား စိတ်နေစိတ်ထားနှင့် စဉ်းစားသမှု ဉာဏ်မပြုဘဲ ဥပေက္ခာပြု လျစ်လျူ မနေ စောင့်စည်းအပ်သော မနိန္ဒြေရှိတော်မူထသော၊ (အဗျာဝဋ္ဌ၊ အပ္ပဋိသင်္ခါ ပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ခန္ဓဝိဘင်္ဂမူလဋီကာ ပမာဏအဖွင့်၌ ကြည့်ပါ။)

သောဏ၊ တေန ဟိ-ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ တံ၊ မမ-ငါ၏၊ ဝစနေန-စကား ဖြင့်၊ တစ်နည်း-မမ ဝစနေန-ငါ့အလျှောက်ဖြင့်၊ ဘဂဝတော-၏၊ ပါဒေ- ခြေတော်တို့ကို၊ သိရသာ-ဦးခေါင်းဖြင့်၊ ဝန္တ-ရှိခိုးလေလော့၊ (ကိ-အဘယ်သို့ လျှောက်၍ ရှိခိုးရမည်နည်း?)၊ ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ မေ-၏၊ ဥပဇ္ဈာယော- သော၊ အာယသ္မာ မဟာကစ္ဆာနော-သည်၊ ဘဂဝတော၊ ပေ၊ ဝန္တတိ-ရှိခိုး လိုက်ပါ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်၍၊ (ဝန္တ-လော့၊) ဝေဉ္စ-ဤသို့လည်း၊ ဝဒေဟိ-လျှောက်လေဦးလော့၊ (ကိ-အဘယ်သို့ လျှောက်ရမည်နည်း?)၊ ဘန္တေ-ရား၊ အဝန္တိ ဒက္ခဏာထော-သည်၊ အပ္ပဘိက္ခကော-ပါ၏၊ မေ-၏၊ (ပဗ္ဗဇ္ဇာဒိဝသတော-ရှင်ဖြစ်ရာနေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ-စ၍၊) (အဋ္ဌကထာ၌ပြုအပ်သော ပါဠိသေသ၊) တိဏ္ဏံ၊ ဝဿာနံ အစ္စယေန၊ ပေ၊ (အဟံ) ဥပသမ္ပဒံ၊ အလတ္ထံ- ရပါပြီ၊ ဘဂဝါ၊ အဝန္တိဒက္ခဏာပထေ-၌၊ အပ္ပတရေန-(ဆယ်ပါးအောက်) သာ၍နည်းသော၊ ဂဏေန-ဂိုဏ်းဖြင့်၊ ဥပသမ္ပဒံ-ကို၊ အပ္ပေဝ နာမ အနု ဇာနေယျ-အကယ်၍ ခွင့်ပြုတော်မူပါမူ ကောင်းရာပါ၏။

ဘန္တေ၊ အဝန္တိဒက္ခဏာပထေ-၌၊ ဘူမိ-မြေသည်၊ ကဏျုတ္တရာ- အထက်၌တက်သော မည်းနက်သော မြေညက်ရှိပါ၏၊ ခရာ-ကြမ်းထမ်းပါ၏၊ ဂေါကဏ္ဍကဟတာ-နွားခြေရာခွက် ဆူးတို့ဖြင့် ဖျက်ဆီးအပ်ပါ၏၊ ဘဂဝါ၊ အဝန္တိဒက္ခဏာပထေ-၌၊ ဂုဏဂုံဏူပါဟနံ-အထပ်အထပ် အလွှာလွှာရှိသော ဖိနပ်ကို၊ အပ္ပေဝ နာမ အနုဇာနေယျ-စွာ၊ ပေ၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ နဟာန ဂရုကာ-ရေချိုးခြင်း၌ အလေးအမြတ်ပြုကြပါကုန်၏၊ ဥဒကသုဒ္ဓိကာ-

ရေချိုးခြင်းဖြင့် စင်ကြယ်ကြပါကုန်၏။ ပေ၊ ဓုဝနာနံ-အမြဲရေချိုးခြင်းကို၊ အပွေဝ နာမ အနုဇာနေယျ။

ဘန္တေ၊ အဝန္တိဒက္ခိဏာပထေ-ဤ၊ စမ္မာနိ-သားရေဖြစ်ကုန်သော၊ အတ္ထရဏာနိ-အခင်းတို့သည်၊ ဧဋ္ဌကစမ္မံ-သိုးရေသည်လည်းကောင်း၊ အစေမ္မံ-ဆိတ်ရေသည်လည်းကောင်း၊ မိဂစမ္မံ-သားကောင်မျိုးတို့၏ အရေသည်လည်းကောင်း၊ ဝါ-သမင် မျိုးတို့၏ အရေသည်လည်းကောင်း၊ (သန္တိ-ရှိပါကုန်၏။) (မိဂစမ္မံနှင့်စပ်၍ သမင်မျိုးတို့ကို အဋ္ဌကထာဝယ် နောက်နား၌ ဖွင့်လတ္တံ့။) ဘန္တေ၊ သေယျထာပိ-ဥပမာမည်သည်ကား၊ မဇ္ဈိမေသု-မဇ္ဈိမဖြစ်ကုန်သော၊ (အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ အလယ်ဖြစ်ကုန်သော၊) နေပဒေသု-တို့၌၊ ဧရု-ပြိန်းမြက်သည်လည်းကောင်း၊ မောရု-မြာမြက်သည်လည်းကောင်း၊ မဇ္ဇာရု-သင်မြက်သည်လည်းကောင်း၊ ဇန္တု-ပိတ်မြက်သည်လည်းကောင်း၊ (သန္တိ သေယျထာပိ-ကုန်သကဲ့သို့။) ဘန္တေ၊ ဧဝမေဝ-သာလျှင်၊ ပေ၊ မိဂစမ္မံ အပွေဝ နာမ အနုဇာနေယျ။

ဘန္တေ၊ တေရဟိ-ယခုအခါ၌၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ နိဿိမဂတာနံ-ဥပစာရသိမ်၏ အပြင်ဘက်၌ ရောက်နေကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ စီဝရံ၊ ဒေန္တိ-လှူကြပါကုန်၏။ (ကိ-အဘယ်သို့လျှောက်၍ လှူကြပါကုန်သနည်း?)၊ ဣမံ စီဝရံ-ကို၊ ဣတ္ထန္နာမဿ-ဤ မည်ရှိသော ရဟန်းအား၊ ဒေမ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်၍၊ (ဒေန္တိ။) တေ-ထို ရဟန်းတို့ကို၊ အာဂန္တာ-ပြန်လာ၍၊ (ပြန်လာလသော်။) အာရောစေန္တိ-ပြောကြကုန်၏။ (ကျောင်း၌ ကျန်ရစ်ကြသော ရဟန်းများက ပြောပြကြကုန်၏။ ကိ-အဘယ်သို့ ပြောကုန်သနည်း?)၊ အာဝုသော၊ တေ-အရှင်အား၊ ဣတ္ထန္နာမေဟိ မနုဿေဟိ-တို့သည်၊ စီဝရံ-ကို၊ ဒိန္နံ-လှူအပ်ပါပြီ၊ ဣတိ (အာရောစေန္တိ။) တေ-ထို ရဟန်းတို့သည်၊ (နိဿိမမှ ပြန်လာကြသော ထို ရဟန်းတို့သည်။) ကုက္ကုစ္စာယန္တာ-ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ) န သာဒိယန္တိ-မသာယာကြပါကုန်၊ (ကိ-အဘယ်သို့ကြ၍ မသာယာကြပါကုန်သနည်း?)၊ နော-တို့၏၊ ဝါ-မှာ၊ နိဿဂ္ဂိယံ-နိဿဂ္ဂိပါစိတ်သည်၊ မာ အဟောသိ-မဖြစ်ပါစေလင့်၊ ဣတိ-ဤ၊ (န သာဒိယန္တိ။) ဘဂဝါ၊ စီဝရေ-၌၊ ပရိယာယံ-(အာပတ်မသင့်အောင် ရှောင်လွှဲကြောင်း)နည်းကို၊ အပွေဝနာမ အာစိက္ခေယျ-အကယ်၍ မိန့်တော်မူပါမူ ကောင်းရာပါ၏။ ဣတိ-ဤသို့၊ (ဝဒေဟိ။) ဣတိ-သို့ ပြောပြီ၊ ပေ။

☞ (အရှင်သောဏ သာဝတ္ထိမြို့ ဘုရားရှင်ထံရောက်၍ ဝပ်ချပြီးနောက် ထိုင်နေသောအခါ) “အာနန္ဒ၊ အာဂန္တုကဿ-အာဂန္တုကဖြစ်သော၊ ဣမဿ ဘိက္ခုနော-၏(အတွက်၊) သေနာသနံ၊ ပညပေဟိ-ခင်းပေးလိုက်လော့”။ ဣတိ-ပြီ၊ (ထိုအခါ အရှင်အာနန္ဒာက၊) ယဿ-ကြင် ရဟန်းအတွက်၊ မံ-ကို၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဣမဿ အာနန္ဒ၊ ပေ၊ ပညပေဟိ တိ-ဟူ၍၊ အာဏာပေတိ-စေခိုင်းတော်မူ၏၊ ဘဂဝါ၊ တေန ဘိက္ခုနာ-နှင့်၊ သဒ္ဓိ-အတူ၊ ဧက ဝိဟာရေ-တစ်ခုတည်းသော (ဂန္ဓကုဋိ)ကျောင်းတော်၌၊ ဝတ္ထု-သီတင်းသုံးတော်မူခြင်းငှာ၊ ဣစ္ဆတိ-အလိုတော်ရှိ၏၊ ဘဂဝါ၊ အာယသ္မတာ သောဏေန၊ ပေ၊ ဣစ္ဆတိ၊ ဣတိ-ဤသို့ သိ၍၊ ယသ္မိံ ဝိဟာရေ ဝိဟရတိ၊ တသ္မိံ ဝိဟာရေ၊ အာယသ္မ တော သောဏဿ-၏(အတွက်၊) သေနာသနံ၊ ပညပေသိ-ပြီ၊ (မြတ်စွာဘုရား ၏ ဂန္ဓကုဋိကျောင်းတော်၌ အရှင်သောဏအတွက် ညောင်စောင်း (ခုတင်) ခင်းပေးဖို့ရန် မလျော်သောကြောင့် ဘုံလျှို၊ (သို့မဟုတ်) ဖျာ (သင်ဖြူး) ခင်းပေးကြောင်းကို အဋ္ဌကထာ၌ မိန့်သည်။)

၂၅၈။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ၊ ဗဟုဒေဝ-များစွာသာလျှင် ဖြစ်သော၊ ရတ္တိ-ပတ်လုံး၊ အဇ္ဈောကာသေ-၌၊ ဝိတိနာမေတွာ-လွန်စေတော်မူ၍၊ ဝိဟာရံ၊ ပါဝိသိ-ဝင်တော်မူပြီ၊ အာယသ္မာပိ သောဏော၊ ပေ၊ ပါဝိသိ-ဝင်ပြီ၊ ပေ၊ အာယသ္မန္တံ သောဏံ-ကို၊ အဇ္ဈေသိ-တိုက်တွန်းတော်မူပြီ၊ (ကိံ၊) ဘိက္ခု၊ ဓမ္မော-သည်၊ (ပဋိဘာတု၌ စပ်၊) ဝါ-ကို၊ ဘာသိတုံ-ရွတ်ပြခြင်းငှာ၊ (ဟော ခြင်းငှာ၊) တံ-သင်၏၊ ပဋိဘာတု-ဉာဏ်အားထင်စေလော့၊ ဣတိ (အဇ္ဈေသိ၊) ပေ၊ သဗ္ဗာနေဝ-အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ အဋ္ဌကဝဂ္ဂိကာနိ-သုတ္တနိပါတ် အဋ္ဌကဝဂ်တို့ကို၊ သရေန-အသံဖြင့်၊ အဘာသိ-ရွတ်ဆိုပြီ၊ (ပါဠိယံ အဋ္ဌက ဝဂ္ဂိကာနိတိ သုတ္တနိပါတေ အဋ္ဌကဝဂ္ဂဘူတာနိ သောဠသသုတ္တာနိ၊ ဝိမတိ) အာယသ္မတော သောဏဿ-၏၊ သရဘညပရိယောသာနေ-အသံဖြင့် ရွတ်ဆို ခြင်း၏ အဆုံး၌၊ အဗ္ဘာနမောဒိ-လွန်စွာ ဝမ်းမြောက်တော်မူပြီ၊ (ဝမ်းမြောက် နုမော် သာဓုခေါ်တော်မူပြီ ဟူလို။)

ဘိက္ခု-ရဟန်း၊ သာဓု သာဓု-သာဓု သာဓု၊ ဘိက္ခု၊ တေ-သည်၊ အဋ္ဌကဝဂ္ဂိကာနိ-တို့ကို၊ သုဂ္ဂဟိတာနိ၊ (ဆရာအထံ၌) ကောင်းစွာ သင်ယူ အပ်ကုန်ပြီ၊ သုမနသိကတာနိ-(သင်ယူအပ်ခဲ့သည့်အတိုင်း) ကောင်းစွာ စိတ်၌

ပြုအပ်ကုန်ပြီ၊ (နှလုံးသွင်းအပ်ကုန်ပြီ၊) (ပုဒ်များမလွဲအောင် စိတ်ထဲ၌ သွင်းထားအပ်သည် ဟူလို၊) သူပဓာရိတာနိ-ကောင်းစွာ ဆောင်ထားအပ်ကုန်ပြီ၊ (ပါဠိအနက် မပျက်ရအောင် ကောင်းစွာ ဆောင်ထားအပ်သည် ဟူလို၊) ကလျာဏိယာ-ကောင်းသော၊ (သိထိလ၊ ဓနိတစသော ဗျဉ္ဇနဗုဒ္ဓိဆယ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံ၍ အဖြတ်အတောက် အသံမှန်ကန်စွာ ရွတ်ဆိုနိုင်သော၊) ဝိသဋ္ဌာယ-သလိပ်သည်းခြေစသော အပြစ်တို့သည် စွန့်လွှတ်အပ်သော၊ အနေလဂဋ္ဌာယ-လျှောက်သော တံတွေးမရှိသော၊ (သွားရည်မယိုသော၊) အတ္ထဿ-အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဝိညာပနိယာ-သိစေအပ်၊ သိစေနိုင်သော၊ ဝါစာယပိ-စကားလုံးနှင့်လည်း၊ သမန္နာဂတော-ပြည့်စုံပါပေ၏၊ (ဤပုဒ်တို့ကို ပါစိတ် ဩဝါဒသိက္ခာပုဒ်အဖွင့် ဋီကာအတိုင်း ပေးထားပါသည်။ ဤ စမ္မက္ခန္ဓကဋီကာ၌ကား “အနေလဂလာယ-တံထွေးဟူသော အပြစ်၊ ကျကျန်ရစ်သောအပြစ် မရှိသောပုဒ်ဗျည်း မရှိသော” ဟု တစ်နည်း ဖွင့်သေး၏၊) ဘိက္ခု၊ တံ-သည်၊ ကတိဝသော-အဘယ်မျှ လောက်သော ဝါရှိသည်၊ အသိ-နည်း?၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘန္တေ၊ အဟံ-သည်၊ ဧကဝသော-တစ်ဝါသာ ရှိပါ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

ဘိက္ခု၊ ကဿ-ကြောင့်၊ တံ၊ ဧဝံ-သို့၊ စိရံ-ကြာမြင့်စွာ၊ အကာသိ-ပြုသနည်း?၊ ဣတိ-ပြီ၊ (အသက်နှင့်ဝါ မတန်သောကြောင့် ဤသို့ မေးတော်မူသည်၊ အရှင်သောဏသည် မဇ္ဈိမအရွယ်ရောက်မှ ရှင်ဖြစ်သတတ်၊) ဘန္တေ၊ မေ-သည်၊ ကာမေသု-ကာမဂုဏ်တို့၌၊ အာဒိနဝေါ-အပြစ်ကို၊ စိရံ-ကြာမြင့်စွာ က၊ ဒိဋ္ဌော-မြင်အပ်ပါပြီ၊ အပိ စ-သို့ပါသော်လည်း (ထိုသို့ မြင်ပါသော်လည်း၊) ဃရာဝါသာ-အိမ်ဟူသော အာဝါသတို့သည်၊ သမ္မာဓာ-ကျဉ်းမြောင်းကျပ်တည်းပါကုန်၏၊ ဗဟုကိစ္စာ-များသောကိစ္စ ရှိပါကုန်၏၊ ဗဟုကရဏိယာ-များသော ပြုဖွယ် ရှိပါကုန်၏၊ ဣတိ-ပြီ၊ အထ ခေါ ဘဂဝါ၊ ပေ၊ ဣမံ ဥဒါနံ-ကို၊ ဥဒါနေသိ-ပြီ၊ (ကို) ဒိသ္မာ အာဒိနဝံ လောကေ၊ ပေ၊ ပါပေ န ရမတိသုစိတိ ဟူ၍ (ဥဒါနေသိ။)

ဂါထာအနက်။ ။ လောကေ-ကြွင်းမဲ့ဥသု အလုံးစုံသော သင်္ခါရလောက၌၊ အာဒိနဝံ-အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ ဝိပရိနာမဓမ္မဟူသော အပြစ်ကို၊ ဒိသ္မာ-ဉာဏ်ဖြင့်ထင်ထင် သိမြင်ခြင်းကြောင့်၊ နိရူပဓိ-ကာမုပဓိ စရှိလေးဖြာ ဥပဓိ

မရှိရာဖြစ်သော၊ ဓမ္မ-ဒုက္ခခပ်သိမ်း ငြိမ်းအေးရာမှန် မြတ်နိဗ္ဗာန်ကို၊ ဥတွာ-
 မဂ်ဖြင့်ထင်ထင် သိမြင်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ အရိယော-ကိလေသာဝေးကွာ
 အရိယာသည်၊ ပါပေ-အဏုမြူသဖွယ် သေးငယ်သော အကုသိုလ်၌ (သော်မှ
 လည်း၊) န ရမတိ-မဗ္ဗေမလျော် မပျော်နိုင်ချေ၊ သုစိ-မြင့်မြတ်ဖြူစင်
 သူတော်စင်သည်၊ ပါပေ၊ န ရမတိ-ချေ၊ (ဆန်းကြောင့် ရမတိဟု ဒီဃရှိနေ
 သည်၊ ဂါထာ၏ အဖွင့်ကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။)

အထ ခေါ၊ အာယသ္မာ သောဏော-သည်၊ (အဝေါစ၌ စပ်၊) ဘဂဝါ-
 သည်၊ မံ-ကို၊ ပဋိသမ္မောဒတိ-ဝမ်းမြောက်တော်မူ၏၊ ယံ-အကြင် အကြောင်း
 အရာကို၊ မေ-၏၊ ဥပဇ္ဈာယော-သည်၊ ပရိဒဿိ-ညွှန်ပြပြ၊ အယံ-ဤအခါ
 သည်၊ အဿ-ထို အကြောင်းအရာ၏၊ ကာလော-အခါတည်း၊ (လျှောက်ဖို့ရန်
 အခါတည်း၊) ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိံ၊) ဘန္တေ၊ မေ-၏၊
 ဥပဇ္ဈာယော-သော၊ အာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော၊ ပေ၊ ဝန္တတိ-ရှိခိုးလိုက်ပါ၏၊
 ဧဝဉ္စ-ဤသို့လည်း၊ ဝဒေတိ-လျှောက်လိုက်ပါသေး၏၊ (ကိံ) အဝန္တိဒက္ခိဏာ
 ပထော၊ ပေ၊ စိဝရေ ပရိယာယံ အပ္ပေဝ နာမ အစိက္ခေယျ၊ ဣတိ-ဤသို့
 လျှောက်လိုက်ပါသေး၏၊ ဣတိ (အဝေါစ) ပေ။

၂၅၉။ (ထိုအခါ ဘုရားရှင်က) ဘိက္ခဝေ သဗ္ဗပစ္စန္ဓိမေသု-အလုံးစုံ
 မဇ္ဈိမဒေသ၏ အစွန်အဖျား၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ (ပစ္စန္ဓရာဇ် ဖြစ်ကုန်သော၊)
 ဇနပဒေသု-တို့၌၊ ဝိနယမရပဉ္စမေန-ဝိနည်းမိုရ်ဟူသော ငါးပါးမြောက်ရှိသော၊
 (ကမ္မဝါစာဆရာဟူသော ငါးပါးမြောက်ရှိသော၊) ဂဏေန-ဂိုဏ်းဖြင့်၊ ဥပသမ္ပဒံ
 အနုဇာနာမိ၊ တကြ-ထို ပစ္စန္ဓိမေသု ဇနပဒေသုဟူသော စကားရပ်၌၊ ဣမေ-
 ဤသည်တို့ကား၊ [ပစ္စန္ဓိမာ-(မဇ္ဈိမဒေသ၏) အစွန်အဖျား ဖြစ်ကုန်သော၊
 ဇနပဒါ-တို့တည်း၊ ပုရတ္ထိမာယ-အရှေ့ဖြစ်သော၊ ဒိသာယ-အရပ်၌၊ ဇင်္ဂလံ
 နာမ-ဇင်္ဂလမည်သော၊ နိဂမော-နိဂုံးသည်၊ (အတ္ထိံ၊) တဿ-ထို နိဂုံး၏၊
 ပရေန-ပြင်ဘက်၌၊ မဟာသာလာ-အင်ကြင်းပင်ကြီးတို့သည်၊ (သန္တိ၊) တတော-
 ထို အင်ကြင်းပင်ကြီးတို့မှ၊ ပရာ-အပြင်ဘက်တို့သည်၊ ပစ္စန္ဓိမာ-ကုန်သော၊
 ဇနပဒါ-တို့တည်း၊ ဩရတော-ဤမှာဘက်၌၊ မဇ္ဈေ-အလယ်တည်း၊ (မဇ္ဈိမ
 ဒေသတည်း။)

ပုရတ္ထိမဒက္ခိဏာယ-အရှေ့တောင်ဖြစ်သော၊ ဒိသာယ-၌၊ သလ္လဝတီ
 နာမ-သလ္လဝတီမည်သော၊ နဒီ (အတ္ထိ) တတော-ထို မြစ်မှာ၊ ပေ၊ ဒက္ခိဏာ
 ယ-တောင်ဘက်ဖြစ်သော၊ ဒိသာယ-၌၊ သေတကဏ္ဍိကံ နာမ-သေတ
 ကဏ္ဍိကမည်သော၊ နိဂမော (အတ္ထိ) တတော-ထို နိဂုံးမှာ၊ ပေ၊ ပစ္ဆိမာယ-
 အနောက်ဖြစ်သော၊ ဒိသာယ-၌၊ ထူဏံ နာမ-ထူဏမည်သော၊ ဗြာဟ္မဏ
 ဂါမော-ဗြာဟ္မဏရွာသည်၊ (အတ္ထိ) ပေ၊ ဥတ္တရာယ-မြောက်ဖြစ်သော၊
 ဒိသာယ-၌၊ ဥသိရဒ္ဒဇော နာမ-ဥသိရဒ္ဒဇမည်သော၊ ပဗ္ဗတော (အတ္ထိ)
 တတော-ထို ဥသိရဒ္ဒဇတောင်မှာ၊ ပေ၊ ယာဝ-လောက်၊ ဟတ္ထံ-သို့၊ န ှာတ္တိ-
 မရောက်သေး၊ တာဝ-ထို မရောက်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး၊ တံ-ထို
 သင်္ကန်းသည်၊ ဂဏနူပင်-ရအပ်ပြီဟူသော အရေအတွက်သို့ ရောက်သည်၊ န
 (ဟောတိ) (တံ-ထို သင်္ကန်းကို) သာဒိတုံ-သာယာခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ၊
 ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ (ကြွင်း သိက္ခာပုဒ်တို့၌ အနုဇာလွယ်ပြီ၊
 အဓိပ္ပာယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။)

ပဉ္စမော-သော၊ စမ္မက္ခန္ဓကော-တည်း။

၁၅၉-တဿုဒ္ဓါနံ

(ဤ ဥဒ္ဓါန်း၌ အကျဉ်းမျှပေးအပ်သော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ဝတ္ထုအကျယ်
 အတိုင်း ဆိုပါ။

တဿ-ထို စမ္မက္ခန္ဓက၏၊ ဥဒ္ဓါနံ-ဥဒ္ဓါန်းကား-

အသီတိသဟသသိဿရော-ရှစ်သောင်းသော ရွာတို့၏ အရှင်ဖြစ်သော၊
 မာဂဓော-သော၊ ရာဇာ စ-မင်း၊ သောဏော-သောဏ၊ သာဂတော-သည်၊
 ဂဇ္ဈကုဋ္ဌသ္မိ-၌၊ ဗဟုံ-စွာ၊ ဥတ္တရိ-ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို၊ ဒသေသိ။

ပဗ္ဗဇ္ဇာ-သောဏ၏ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်၊ အာရဒ္ဓ-လွန်စွာ အားထုတ်၍၊
ဘိဇ္ဇိသု-ခြေတို့ကွဲကုန်ပြီ၊ ဝီဏံ-စောင်းပမာ၊ ဧကပလာသိကံ-ဖိနပ်။

နီလာ-အလုံးစုံ ညှိသောအဆင်းရှိသော ဖိနပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊
(ပီတာစသည် လွယ်ပြီ။)

ဝဒ္ဓိကာ စ-ထို နီသောသဲကြိုး စသည်ရှိသော ဖိနပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊
ပဋိက္ခိပိ-ပယ်တော်မူပြီ၊ ခလ္လကာ-ဖုနောင့်ဖုံးရှိသော ဖိနပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊
ပုဋ္ဌပါလိ စ-ခြေသလုံးအထိဖုံးသော အဖုံးရှိသောဖိနပ်၊ ခြေဖုမိုးအထိ အဖုံး
ရှိသော ဖိနပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ တူလတိတ္တရမေဏ္ဍဇာ (မေဏ္ဍ+အဇာ)-
လဲရှိသောဖိနပ်၊ ခါ၏အတောင်နှင့်တူသော သဲကြိုးရှိသော ဖိနပ်၊ သိုး၏
ဦးချို ဆိတ်၏ဦးချိုနှင့်တူသော သဲကြိုးရှိသော ဖိနပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊
(ပဋိက္ခိပိ။)

ဝိစ္ဆိကာ-ကင်းပုစွန်၏ လက်မနှင့်တူသော သဲကြိုးရှိသော ဖိနပ်တို့ကို
လည်းကောင်း၊ မောရစိတြာ စ-ဥဒေါင်းမြီးဖြင့် ချုပ်အပ်သော ဖိနပ်၊
ဆန်းကြယ်သော ဖိနပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ သီဟဗျူဂါ စ-ခြင်္သေ့ရေ၊ ကျားရေ
တို့ဖြင့် အနားကွပ်အပ်သော ဖိနပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ (“ဒီပိကာ” စသည်
နည်းတူ ပေးပါ။) ကာဠုလူဝကပရိက္ခဏာ-ရှဉ့်ရေ၊ ရှူးပျံရေတို့ဖြင့် အနား
ကွပ်အပ်သော ဖိနပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ (ပဋိက္ခိပိ။)

ဖလိတ-ခြေကွဲသော ရဟန်း၊ ဥပါဟနာ-သဥပါဟနစင်္ကမနဝတ္ထု၊
ခိလာ-ပါဒခိလာဗာဓ၊ အဓောတ-ခြေမဆေးဘဲ ညောင်စောင်းသို့တက်ခြင်း၊
ခါဏု-သစ်ငုတ်ကို နင်းမိခြင်း၊ ခဋ္ဌခဋ္ဌာ၊ ခဋ္ဌခဋ္ဌာယန္တ စင်္ကမနဝတ္ထု၊ တာလ-
ထန်းရွက် (ထန်းလက်) နေခြင်း၊ ဝေဠု၊ ပေ။

☞ ကမ္မလာ၊ (လွယ်ပြီ) သောဝဏ္ဏာ-ရွှေဖြင့်ပြုအပ်သော ခြေနင်း၊ ပေ၊
တမ္မကာ-ကြေးနီခြေနင်းတို့။

ဂါဝိ-နွားမတို့၊ ယာနံ-ယာဉ်၊ ဂိလာနော စ-ဟန်း၊ (ပုရိသာယုတ္တ
သိဝိကာ၊ သက္ကာပုဒ်အတိုင်း ဆိုပါ။) သယနာနိ-ဥစ္စာသယန၊ မဟာသယနတို့၊
မဟာစမ္မာ-တို့၊ ဂေါစမ္မေဟိ စ-တို့နှင့်တကွ၊ ပါပကော၊ ပါပဘိက္ခုဝတ္ထု။

ဂိဟိနံ-တို့၏ (ဥစ္စာဖြစ်သော သားရေ၊) စမ္မဝဒ္ဓေဟိ-တို့ဖြင့်၊ (ဩဂုဗ္ဗိယန္တိ၊) ပဝိသန္တိ-ဖိနပ်စီးလျက် ရွာသို့ဝင်ကုန်၏။ ဂိလာယနော-ဟန်း၊ (ဂိလာနပုဒ်နှင့် ဂိလာယနပုဒ်သည် အနက်တူ၏။) မဟာကစ္စာယနော-ထောရ်၊ သောဏော-သောဏဂဉ္စပါသကာ၊ သရေန အဋ္ဌဝဂ္ဂိကံ (အဘာသိ။)

ပဉ္စဟိ-ရဟန်းငါးပါးတို့ဖြင့်၊ ဥပသမ္ပန္နံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဓုဝသိနာ-အမြဲရေချိုးခြင်းလည်းကောင်း၊ ပစ္စတ္ထရဏံ-ကိုလည်းကောင်း၊ တာဝ-လောက်၊ န ဂဏနူပဂံ-ရအပ်ပြီဟူသော အရေအတွက်သို့ မရောက်သော သင်္ကန်းကို လည်းကောင်း၊ အနုညာသိ၊ ပဉ္စ ဣမေ ဝရေ-ဤ ဆုတို့ကို၊ သောဏတ္ထေ ရဿ-အား၊ နာယကော-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အဒါသိ-ပေးတော်မူပြီ၊ ဣတိ၊ တသုဒ္ဓါနစကားရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ဣမသ္မိ ခက္ခန္ဓကေ-၌၊ ဝတ္ထုနိ-တို့သည်၊ တေသဋ္ဌိ-ခြောက်ဆယ့်သုံး ဝတ္ထုတည်း။

စမ္မက္ခန္ဓကော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

၆-ဘောသဇ္ဇာနိက

၁၆၀-ပဉ္စဘောသဇ္ဇာနိက

၂၆၀။ (ယေန သမယေန ဘဂဝတာ ဘိက္ခုနံ ပဉ္စ ဘောသဇ္ဇာနိ အနုညာတာနိ ဟောန္တိ၊ အနိယမဝါကျ ထည့်သည်) ပေ၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ (ယာဂ၊ ဘတ္တံတို့၌ စပ်၊) ဝါ-တို့သည်၊ (ပီတာ၊ ဘုတ္တံတို့၌ စပ်၊) သာရဒိ ကေန-သရဒဥတု၌ဖြစ်သော၊ အာဗာဓေန-သည်းခြေနာသည်၊ ဖုဋ္ဌာနံ-တွေ့ထိနိပိစက်အပ်ကုန်သည် (ဖြစ်၍)၊ ပီတာ-သောက်အပ်သော၊ ယာဂပိ-ယာဂသည်လည်း၊ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ-အထက်သို့တက်၏၊ (ပျိုအန်၏၊) ဘုတ္တံ-စားအပ်သော၊ ဘတ္တမိ-ဆွမ်းသည်လည်း၊ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ-(တော်သလင်းလပြည့်ကျော် တစ်ရက်နေ့မှ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့အထိ နှစ်လကို “သရဒဥတု”ဟု ခေါ်၏၊) တေ-ထို ရဟန်းတို့သည်၊ တေန-ထို အနာကြောင့်၊ ကိသာ၊ ဗေ၊ ဟောန္တိ၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ်၌ ၆၉-၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊ ဧကဝုစံ ဗဟုဝုစံမျှသာ ထူး၏။)

အာနန္ဒ၊ ကိန္န-ကြောင့်၊ ဧတရဟိ ဘိက္ခု၊ ကိသာ-ကြုံလို့ ပိန်ချိုး ကုန်သနည်း?၊ ပေ၊ ယံ-အကြင်ဆေးသည်၊ ဘောသဇ္ဇေဝ-ဆေးအစစ်သည် လည်းကောင်း၊ လောကဿ-လူအပေါင်းသည်၊ ဘောသဇ္ဇသမ္မတဉ္စ-ဆေးဟု သမုတ်အပ်သည်လည်းကောင်း၊ (အသိအမှတ် ပြုအပ်သည်လည်းကောင်း၊) အဿ-ရာ၏၊ အာဟာရတ္ထဉ္စ-အာဟာရကိစ္စကိုလည်း၊ ဖရေယျ-ပြီးစေရာ၏၊ ဩဠာရိကော-ကြမ်းတမ်းသော၊ အာဟာရော စ-သည်လည်း၊ န ပညာယေယျ-မထင်ရှားရာ၊ အဟံ-သည်၊ ဘိက္ခုနံ-တို့အား၊ ကိ-အဘယ်မည်သော၊ (တံ) ဘောသဇ္ဇ-(ထို) ဆေးမျိုးကို၊ အနုဇာနေယျ နုခေါ-နည်း၊ ဣတိ (ဥဒပါဒိ၊) ပေ။

ပဉ္စ-ငါးမျိုးကုန်သော၊ ဣမာနိ ဘောသဇ္ဇာနိ-ဤဆေးတို့သည်၊ (သန္တိ၊) သေယျထိဒံ-ထို ဆေးတို့ဟူသည် အဘယ်နည်း?၊ သပ္ပိ-ထောပတ်လည်းကောင်း၊ နဝနိတံ-ဆီဦးလည်းကောင်း၊ တေလံ-ဆီလည်းကောင်း၊ မဓု-ပျားရည် လည်းကောင်း၊ ဖာဏိတံ-တင်လဲလည်းကောင်းတည်း၊ (ဣမာနိ-တို့သည်၊)

ဘောသဇ္ဇာနိ စေတ-ဆေးလည်း ဖြစ်ကုန်၏။ လောကဿ-သည်၊ ဘောသဇ္ဇ
 သမ္မတာနိ စ-အပ်ကုန်၏။ ပေ၊ ပဉ္စ-ကုန်သော၊ ဣမာနိ ဘောသဇ္ဇာနိ-တို့ကို၊
 ကာလေ-နံနက်အခါ၌၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ-အကပ်ခံ၍၊ ကာလေ-၌၊ ပရိဘုဉ္စိတုံ-
 သုံးဆောင်ခြင်းငှာ၊ ယန္တုန အနုဇာနေယျ-စွ၊ ဣတိ (အဟောသိ) ပေ။

၂၆၁။ တေသံ-တို့၏၊ ပါကတိကာနိ-ပင်ကိုယ်သဘော ရှိကုန်သော၊
 (စားနေကျ ဖြစ်ကုန်သော) လူခါနိ-ကြမ်းကုန်သော၊ ယာနိပိ တာနိ ဘောဇ
 နာနိ-အကြင် ဘောဇဉ်တို့သည်လည်း၊ (သန္တိ) တာနိပိ-ထို ဘောဇဉ်တို့သော်
 မှလည်း၊ နစ္ဆာဒေန္တိ-မနှစ်သက်စေနိုင်ကုန်၊ (နစ္ဆာဒေန္တိတိ ရုစိ န ဥပ္ပါဒေန္တိ၊
 ဋီကာ) ဝါ-အစာမကြေကုန်၊ (န ဇိရန္တိ၊ အဋ္ဌကထာ) သေနေဟိ တာနိ-
 ဖြစ်သော အဆီအစေးရှိသော ဘောဇဉ်တို့သည်၊ (အဆီအစေးများသဖြင့်
 စေးကပ်သော ဘောဇဉ်တို့သည်) ပဂေဝ-ရှေးဦးမဆွ အစကပင်၊ (နစ္ဆာဒေန္တိ၊)
 (သေနေဟိ တာနိ၏ ဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ) တေ သာရဒိကေန၊
 ပေ၊ ဖုဋ္ဌာ-ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ) စေတ-၍လည်းကောင်း၊ ဝါ-ခြင်းကြောင်း
 လည်းကောင်း၊ ဣမိနာ ဘတ္တတ္တာဒကေန စ-ဤ ထမင်းကို မနှစ်သက်စေ
 တတ်သော ဆေးကြောင့်လည်းကောင်း၊ (ထမင်း မဆာစေတတ်သော ဆေး
 ကြောင့်လည်းကောင်း) တဒုဘယေန-ထိုနှစ်ပါးစုံကြောင့်၊ ဘိယျောသော၊
 ပေ၊ ကိလာပေန္တိ၊ ပေ၊ ကာလေပိ-နံနက်အခါ၌လည်းကောင်း၊ ပိကာလေပိ-
 နေလွဲအခါကလည်းကောင်း၊ ပေ။

၂၆၂။ ကိလာနာနံ၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ (တို့မှာ) ဝသေဟိ-အဆီ
 ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘောသဇ္ဇေဟိ-တို့ဖြင့်၊ အတ္ထော-အလိုရှိသည်၊ ဟောတိ-
 ဖြစ်၏။ ပေ၊ ဝသာနိ၊ ဘောသဇ္ဇာနိ-တို့ကို၊ အစ္စတသံ-အောင်းဆီကိုလည်းကောင်း၊
 မစ္စတသံ-ငါးဆီကိုလည်းကောင်း၊ သုသုကာဝသံ-လင်းပိုင်ဆီကိုလည်းကောင်း၊
 (မိကျောင်းဆီကိုလည်းကောင်း) သူကာရဝသံ-ဝက်ဆီကိုလည်းကောင်း၊ ဂဒြဘ
 ဝသံ-မြည်းဆီကိုလည်းကောင်း၊ ကာလေ-၌၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ-အကပ်ခံအပ်သည်၊
 (ဟုတွာ-၍လည်းကောင်း) ကာလေ၊ နိပိက္ကံ-ချက်အပ်သည်၊ (ဟုတွာ-၍
 လည်းကောင်း) ကာလေ၊ သံသဋ္ဌံ-စစ်အပ်သည်၊ (ဟုတွာ-၍လည်းကောင်း)၊
 (သံသဋ္ဌန္တိ ပရိသာဝိတံ၊ ဋီကာ) တေလပရိဘောဂေန-သတ္တာဟိကာလိကဆီကို
 သုံးဆောင်ခြင်းနှင့်တူသော သုံးဆောင်ခြင်းဖြင့်၊ (သတ္တာဟကာလိကဆီကို

သုံးဆောင်နည်းဖြင့်) မရီဘုဦတုံ၊ ပေ၊ (“ကာလေ ပဋိဂ္ဂဟိတံ” စသည်၌ မှတ်ဖွယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ)။ ပေ၊ (ယံ-အကြင် ဆီသည်၊ ဝါ-ကို) ဝိကာလေ၌၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ-သည်၊ ပေ၊ သံသဋ္ဌ-သည်၊ စေ (ဟောတိ)-အံ၊ (ဧဝံ သတိ၊) တံ-ထို ဆီကို၊ (ယော-အကြင် ရဟန်းသည်)၊ စေ ပရိဘုဇ္ဇေယျ-အံ၊ (တဿ-၏၊) တိဏ္ဏံ-သုံးချက်ကုန်သော၊ ဒုက္ကဋ္ဌာနံ-တို့သို့၊ အာပတ္တိ (ဟောတိ) ပေ။

၁၆၁-မူလာဒိဘောသဇ္ဇကထာ

၂၆၂။ မူလေဟိ-အမြစ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ပေ၊ မူလာနိ၊ ဘောသဇ္ဇာနိ-တို့ကို၊ ဟလိဒ္ဓံ-နန္ဒင်းကိုလည်းကောင်း၊ သီဂီဝေရံ-ချင်းကိုလည်းကောင်း၊ (အဆာမပါသော ချင်းသက်သက်တည်း၊) ဝစံ-လင်းနေကိုလည်းကောင်း၊ ဝတ္တံ-ဆိတ်ဖူးကိုလည်းကောင်း၊ အတိဝိသံ-တိဂုတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကဋ္ဌကရောဟိဏိ-ကုလားဆောင်းမေးခါးကိုလည်းကောင်း၊ ဥသီရံ-ပန်းရင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဘဒ္ဒမုတ္တကံ-နွားမြေရင်းကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ဝါ ပန-သည်သာမကသေး၊ အညာနိပိ-သရုပ်အရ ထုတ်ပြအပ်ပြီးသော ဆေးတို့မှ တစ်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ မူလာနိ၊ ယာနိ၊ ဘောသဇ္ဇာနိ-အကြင် ဆေးတို့သည်၊ အတ္ထိ-ရှိကုန်၏၊ (ယာနိ-အကြင် အမြစ်ဖြစ်သော ဆေးတို့သည်) ခါဒနိယေ-ခဲဖွယ်၏အရာ၌၊ ခါဒနိယတ္ထံ-ခဲဖွယ်၏ကိစ္စကို၊ နေဝ ဖရန္တိ-မပြီးစေနိုင်ကုန်၊ ဘောဇနိယေ-ဘောဇနိယတ္ထံ၊ န၊ ဖရန္တိ-ကုန်၊ တာနိ-ထိုအမြစ်ဖြစ်သော ဆေးတို့ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ-ခံယူ၍၊ (အကပ်ခံ၍) ယာဝဇီဝံ၊ ပရိဟရိတုံ-ထက်ဝန်းကျင် ဆောင်ယူခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ (သွားလေရာရာ ဆောင်ယူခြင်းငှာလည်းကောင်း) ပစ္စယေ-ဂေလညအကြောင်းသည်၊ သတိ-သော်၊ ပရိဘုဦတုံ-ငှာလည်းကောင်း၊ (အနုဇာနာမိ) ပစ္စယေ-သည်၊ အသတိ-မရှိလသော်၊ (မရှိတံ) ပရိဘုဦသံ-သုံးဆောင်သော ရဟန်း၏၊ ဒုက္ကဋ္ဌဿ၊ ပေ၊ (နောက်နောက်ဆေးတို့၌ “ယာနိ ဝါ ပနညာနိ” စသော ဝါကျကို ဤနည်းမှီ၍ ပေးပါ။)

နိဗ္ဗာန်မူလေဟိ- ပိဋေဟိ- ကြိတ်အပ်ကုန်သော၊ (အမှုန်- ဖြစ်ကုန်သော၊) ဘောသစ္စဟိ၊ (ပိဋေဟိဟိ၊ ပိသိတေဟိ၊ ဋီကာ) ပေ၊ နိဿဒ- ကြိတ်ရာ ကျောက်ပျဉ်ကိုလည်းကောင်း၊ (ဆေးကြိတ်စရာ ကျောက်ပျဉ်ကိုလည်းကောင်း၊) နိဿဒပေါတက- ကြိတ်ကြောင်းဖြစ်သော ကျောက်တုံးကိုလည်းကောင်း၊ (ဆေး ကြိတ်ကျောက်တုံးကိုလည်းကောင်း) ပေ။

ကသာဝေဟိ- အဖန်ဖြစ်ကုန်သော၊ (ဖန်ရည်ဖြစ်ကုန်သော၊) ကသာဝေဟိ တိ တစာဒီနိ- (အခေါက်အစရှိသည်တို့ကို) ဥဒကေ တာပေတွာ ဂဟိတဉ္စိသရေ ဟိ၊ ဝိမတိ၊ (ဤသို့ ဖွင့်သော်လည်း ဖန်ရည်မှ မဟုတ်၊ အဖတ်လည်း အပ် သည်သာ) ပေ၊ နိမ္မကသာဝံ- တမာအဖန်ကိုလည်းကောင်း၊ (ကုဋေ- လက်ထုတ်၊ ပဋောလ- ဗြူတား၊ ဖဂ္ဂဝ- ခွေးတောက်) နတ္တမာလကသာဝံ- သင်းဝင်အဖန်ကို လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ပဏ္ဍေဟိ- အရွက်ဖြစ်ကုန်သော၊ ပေ၊ နိမ္မပဏ္ဍံ- ရုံးရွက် ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ သူလသိပဏ္ဍံ- ရုံးရွက်ကိုလည်းကောင်း၊ ကပ္ပါသိကပဏ္ဍံ- ဝါရွက်ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဖလေဟိ- အသီးဖြစ်ကုန်သော၊ ပေ၊ ဗိလင်္ဂိ- အိပ်မွေ့သီးကိုလည်းကောင်း၊ (ပိပ္ပလိ- ပိတ်ချင်းသီး၊ မရီစ- ငရုပ်သီး၊ ဟရီတက- ဖန်းခါးသီး၊ ဝိဘိတက- သစ်ဆိပ်သီး၊ အာမလက- သျှိသျှားသီး)၊ ဂေါတ္ထဖလံ- သမင်စာသီးကိုလည်းကောင်း၊ ပေ။

တောဟိ- ချိတ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ပေ၊ ဟိဂုံ- ဟိဂုံအစစ်ကိုလည်းကောင်း၊ (ရှိန်းခိုအစစ်ကိုလည်းကောင်း)၊ ဟိဂုံတေ- ဟိန်းဂုံချိတ်ကိုလည်းကောင်း၊ (ဟိန်းခို အစေးကိုလည်းကောင်း)၊ ဟိဂုံသိပါဠိကံ- ဟိန်းခိုလွှာကိုလည်းကောင်း၊ တကံ- ချိတ်ကိုလည်းကောင်း၊ တကပဏ္ဍိ- ချိတ်နှစ်ကိုလည်းကောင်း၊ တကပဏ္ဍိ- ချိတ်လွှာကိုလည်းကောင်း၊ သဇ္ဇလသံ- ပွဲလျက်ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊ လောဇဏဟိ- ဆားဖြစ်ကုန်သော၊ ပေ၊ သံမုဒ္ဒံ- သမုဒ္ဒရာ၌ဖြစ်သော ဆားကိုလည်းကောင်း၊ ကာလလောဏံ- မည်းနက်သောအဆင်းရှိသော ဆားကို လည်းကောင်း၊ (ယုခခေတ်၌ ဆားပုပ်ခဲဟု ခေါ်သည်)၊ သိန္ဓဝံ- သိန္ဓုတောင်၌ ပေါက်သော ဆားကိုလည်းကောင်း၊ (သိန္ဓောဆားကိုလည်းကောင်း)၊ ဥဗ္ဗိဒံ- မြေမှပေါက်သောဆားကိုလည်းကောင်း၊ (ဆိပ်ပြာပေါက်သကဲ့သို့ မြေပေါ်၌ ပေါ်ထွက်နေသောဆားဟူ လို)၊ ဗိလံ- ချက်ဆားကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ (ဤ ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

၂၆၄။ အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ-၏။ ဥပဇ္ဈာယဿ၊ အာယသ္မ
 တော ဗေလဋ္ဌသီသဿ-အရှင်ဗေလဋ္ဌသီသ၏။ ထုလ္လကစ္ဆာဗာဓော-ဝဲကြီး
 အနာသည်၊ ဟောတိ၊ (ထုလ-ထုပြစ်နေသော+ကစ္ဆ-ဝဲ+အာဗာဓ-အနာ၊)
 တံဿ-ထို ဝဲကြီးနာ၏၊ လသိကာယ-အစေးဖြင့်၊ စိဝရာနိကာယေ၊ လဂ္ဂန္တိ-
 ငြိကပ်ကုန်၏၊ တာနိ-တို့ကို၊ ဘိက္ခု၊ ဥဒကောန-ဖြင့်၊ တေမေတွာ-တေမေတွာ-
 စိုစေ၍၊ စိုစေ၍၊ (နျ-၍နျ-၍)၊ အပကမုန္တိ-ခွာကြကုန်၏၊ (“အပ=ဖဲ၍+
 ကမုန္တိ=ငင်ကြကုန်၏” ဟု သဒ္ဒတ္ထ ဖြစ်၏)၊ ပေ၊ ဣဿ ဘိက္ခုနော-၏၊
 အာဗာဓော-သည်၊ ကိ-အဘယ်နည်း?၊ တစ်နည်း-ကိ အာဗာဓော-
 အဘယ်အနာနည်း?၊ ပေ၊ ယဿ-အကြင် ရဟန်း၏၊ ကဏ္ဍဝါ-ယားနာသည်
 မူလည်း ဖြစ်သော၊ ပိဋက ဝါ-အိုင်းအနာသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ (အဖုအလုံး
 များ ထွက်နေသော အနာသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊) အဿာဝေါ ဝါ-အရိယို
 သော အနာသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ထုလ္လကစ္ဆ ဝါ-ဝဲကြီးမူလည်း ဖြစ်သော၊
 အာဗာဓော-သည်၊ (ဟောတိ၊) ကာယော ဝါ-ကိုယ်သည်မူလည်း၊ ဒုဂ္ဂန္ဓော-
 မကောင်းသော အနံ့ရှိ၏၊ (တဿ-အား၊) စုဏ္ဏာနိ-အမှုန်ဖြစ်ကုန်သော၊
 (ကုက္ကိခေါက်၊ ဝတ်ပန်း စသည်တို့၏အမှုန်၊ နံသာမှုန် အစရှိကုန်သော၊)
 ဘောသဇ္ဇာနိ အနုဇာနာမိ၊ အဂိလာနဿ-အား၊ ဆဏက-နွားချေးကို
 လည်းကောင်း၊ မတ္တိက-မြေညက်ကိုလည်းကောင်း၊ ရဇနနိပ္ပက္ကံ-ကြိုအပ်ပြီး
 သော ဆိုးရည်ခေါက်ကိုလည်းကောင်း၊ (ဆိုးရည်အဖတ်ကိုလည်းကောင်း၊)
 အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊ ဥဒကွလံ-ဆုံငယ်ကိုလည်းကောင်း၊ မုသလံ-ကျည်ပွေ့ကို
 လည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ပေ။

စာလိတေဟိ-လှုပ်စေအပ်ကုန်သော၊ (ဆင့်အပ်ကုန်သော၊) စုဏ္ဏဟိ၊
 ပေ၊ စုဏ္ဏစာလိနိ-ဆင့်အပ်ပြီးသော အမှုန်ကို၊ ပေ၊ သဏောဟိ-သိမ်မွေ့
 (ညက်ညော)သော အမှုန်တို့ဖြင့်၊ ပေ၊ ဒုဿစာလိနိ-အဝတ်၌ ဆင်းအပ်ပြီးသော
 အမှုန်ကို၊ ပေ၊ အညတရဿ၊ ဘိက္ခုနော-၏၊ အမနုဿိ ကာဗာဓော-ဘီလူး
 သရဲ ပူးဝင်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော အနာသည်၊ ဟောတိ၊ တံ-ထို ရဟန်းကို၊
 အာစရိယုပဇ္ဈာယာ၊ ဥပဋ္ဌဟန္တာ-ပြုစုလုပ်ကျွေးကုန်လသော်၊ (ပြုစုလုပ်ကျွေး
 ကုန်ပါလျက်၊) အရောဂံ-အနာမရှိသူကို၊ ကာတံ၊ နာသက္ခိသု-မစွမ်းနိုင်ကြကုန်၊
 သော၊ သူကရသူနံ-ဝက်သတ်ရာ အရပ်သို့၊ (ဝက်သတ်ရုံသို့)၊ ဂန္ဓာ၊
 အာမကမံသံ-အသားစိမ်းကို၊ ခါဒိ-ခဲစားပြီ၊ အာမက လောဟိတံ-သွေးစိမ်းကို၊
 ပိဝိ-သောက်ပြီး၊ ပေ၊ ပဋိပဿဒ္ဓိ-ငြိမ်းအေးပြီး၊ (အသားစိမ်း၊ သွေးစိမ်းကို

ရဟန်း မစားမိသောက်၊ ဘီလူးသားရဲ စားသောက်သည်) ပေ၊ အမနုဿိ ကာဗာဓေ-ဘီလူးသားရဲ ပူးဝင်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော အနာရီရာအခါ၌၊ ပေ။

၁၆၂။ စက္ခုရောဂါဗာဓော-မျက်စိ၌ဖြစ်သော ရောဂါအနာသည်၊ (မျက်စိရောဂါသည်) ဟောတိ၊ ပေ၊ ပုရိဂ္ဂဟေတွာ-ထက်ဝန်းကျင်ဟူ၍၊ (ပွေ့ချီ၍)၊ ဥစ္စာရမ္မိ-ကျင်ကြီးစွန့်ရာ အရပ်သို့လည်းကောင်း၊ ပဿာဝမ္မိ- သို့လည်းကောင်း၊ နိက္ခာမေန္တိ-ထွက်စေကြရကုန်၏၊ (လိုက်ပို့ကြရကုန်၏)၊ ပေ၊ အဉ္စနံ-မျက်စဉ်းကို၊ (သာမညကံ) ကာဠုဉ္စနံ-မည်းနက်သော မျက်စဉ်း ကိုလည်းကောင်း၊ သောတဉ္စနံ-မြစ်ရေအယဉ်စသည်၌ဖြစ်သော မျက်စဉ်းကို လည်းကောင်း၊ ဂေါရကံ-ငွေ့နီမျက်စဉ်းကိုလည်းကောင်း၊ (ဋီကာ၌ “ရွှေအဆင်း ရှိသော ဒုတ္တာအဝါမျက်စဉ်း” ဟု မိန့်၏)၊ ကပလ္လံ-မင်္ဂလမျက်စဉ်းကိုလည်းကောင်း၊ (ဆီမီးစသည်တို့မှ ယူအပ်သော မင်တည်း)၊ အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊ အဉ္စနုပပိသ နေဟိ-မျက်စဉ်းနှင့်တကွ ကြိတ်ထိုက်သော ဆေးတို့ဖြင့်၊ အဉ္စနေန သဒ္ဓိံ ကေတော ပိသိတဗ္ဗေဟိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ရှေးနိဿယ၌ကာ၊ “မျက်စဉ်းကြိတ်စရာ အမှုန့်တို့ဖြင့်” ဟု ပေး၏၊ သာရတ္ထအလိုဟု မှတ်ပါ)၊ ပေ၊ စန္ဒနံ-စန္ဒကူးကို လည်းကောင်း၊ တဂရံ-တောင်လေပ်လိုလည်းကောင်း၊ ကာဠာနုသာရိယံ- အကျော်ကိုလည်းကောင်း၊ တာလီသံ-ကရမက်ကိုလည်းကောင်း၊ ဘဒ္ဒမုတ္တကံ- နွားမြေရင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပေ။

ပိဋ္ဌာနိ-ကြိတ်အပ်ပြီးကုန်သော၊ အဉ္စနာနိ-မျက်စဉ်းဆေးမှုန့်တို့ကို၊ စရုကေသုပိ-အိုးငယ်တို့၌လည်းကောင်း၊ သရာဝကေသုပိ-ခွက်ငယ်တို့၌ လည်းကောင်း၊ နိက္ခိပန္တိ-ထားကြကုန်၏၊ တိဏစုဏ္ဍေဟိပိ-မျက်စဉ်းမှုန့် တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပံသုကေဟိပိ-မြေမှုန့်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဩကိရိ ယန္တိ-ရောပြွန်းအပ်ကုန်၏၊ အဉ္စနိ-မျက်စဉ်းကျည်တောက်ကို၊ (မျက်စဉ်း ထည့်စရာ ကျည်တောက်ကို)၊ ပေ၊ ဥစ္စာဝစာ-အမြတ်အယုတ် ဖြစ်ကုန်သော၊ (အကောင်းအဆိုး ဖြစ်ကုန်သော)၊ အဉ္စနိယော-တို့ကို၊ သောဝဏ္ဏမယံ- ရွှေဖြင့်ပြုအပ်သော မျက်စဉ်းကျည်ကိုလည်းကောင်း၊ ရူပိယမယံ-ငွေဖြင့် ပြု အပ်သော မျက်စဉ်းကျည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဓာရေန္တိ၊ ပေ၊ အဋ္ဌိမယံ-လူ၏ အရိုးမှကြွင်းသော အရိုးဖြင့်ပြုအပ်သော မျက်စဉ်းကျည်ကိုလည်းကောင်း၊ (ဒန္တံ-ဆင်စွယ်စသော အစွယ်၊ ဝိသာဏ-ဦးချို၊ နဋ္ဌ-ကျိုဝေဠု-ဝါး၊ ကဋ္ဌ-

သစ်သား၊ တေ-ချိတ်၊ ဖိလ-သစ်သီး၊ လောဟ-သံ ကြေး၊) သင်္ခနာဘိမယံ-
ခရသင်းချက်ဖြင့် ပြုအပ်သော မျက်စဉ်းကျည်ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊
ပေ။

အဉ္ဇနိယော-တို့သည်။ အပါရတာ-မပိတ်ပင်အပ်ကုန်သည်၊ (အပိတ်
မရှိကုန်သည်) ဟောန္တိ၊ အပိဓာန-အပိတ်ကို၊ ပေ၊ နိပတံတိ-ကျွတ်ကျ၏၊
သုတ္တကေန-ချည်ငယ်ဖြင့်၊ ဗန္ဓိတွာ-ဖွဲ့ချည်၍၊ အဉ္ဇနိယာ-၌၊ ဗန္ဓိတုံ-ဖွဲ့ချည်
ခြင်းငှာ၊ ပေ၊ အဉ္ဇနိ-သည်၊ ဖလတိ-ကွ၏၊ သုတ္တကေန၊ သိဗ္ဗေတုံ-ချုပ်ထား
(တုပ်ထား)ခြင်းငှာ၊ ပေ၊ အဂ္ဂိလိယာ-လက်ချောင်းဖြင့်၊ အဉ္ဇန္တိ-သုတ်လိမ်းကြ
ကုန်၏၊ (မျက်ရေးကွင်းကြကုန်၏)၊ အဉ္ဇ၊ မက္ခနေ ဟူသောဓာတ်၊ (မြန်မာ
လူမျိုးတို့က မျက်စဉ်းကို မျက်စိထဲ၌ အရည်လုပ်၍သာ ခတ်ကြသော်လည်း
အိန္ဒိယလူမျိုးတို့ကား မျက်စိအေးအောင် မျက်စိ ပတ်ပတ်လည်၌ သုတ်လိမ်း
၍လည်း ထားကြသည်။) အက္ခိနိ-မျက်စိတို့သည်၊ ဒုက္ခာနိ-ဆင်းရဲကုန်သည်၊
ဟောန္တိ၊ အဉ္ဇနိသလာကံ-မျက်စဉ်းတံကို၊ ပေ၊ အဉ္ဇနိသလာကာ-သည်၊
ဘူမိယံ-၌၊ ပတိတာ-ကျသည်၊ (ဟုတွာ) ဖရုသာ-ကြမ်းသည်၊ ဟောတိ၊
သလ္လာကဋ္ဌာနိယံ-မျက်စဉ်းတံ၏ တည်ရာ အခေါင်းရှိသော တုတ်တံကို၊
(အိမ်ငယ်ကို) (မျက်စဉ်းတံထားစရာ တစ်မျိုးတည်း) ပေ။

အဉ္ဇနိမ္မိ-ကိုလည်းကောင်း၊ အဉ္ဇနိသလာကမ္မိ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဟတ္ထ
န-ဖြင့်၊ ပရိဟရန္တိ-သွားလေရာရာ ဆောင်ကြကုန်၏၊ အဉ္ဇနိတ္ထဝိကံ-မျက်
စဉ်းကျည် ထည့်စရာအိတ်ငယ်ကို၊ ပေ၊ အံသဗန္ဓကော-ဖုန်း၌ ဖွဲ့ချည်ကြောင်း
ကြိုးသည်၊ (ပုန်းလွယ်သည်) န ဟောတိ၊ ပေ၊ အံသဗန္ဓကံ-ကိုလည်းကောင်း၊
ဗန္ဓနသုတ္တကံ-ဖွဲ့ချည်ကြောင်း ကြိုးကိုလည်းကောင်း၊ (မျက်စဉ်းကျည်အိတ်
ငယ်နှင့် ပုန်းလွယ်ကြိုးကို ဖွဲ့ချည်ကြောင်း ကြိုးကို) မျက်စိကျည်အိတ်သည်
ယခုခေတ် လွယ်အိတ်များကဲ့သို့ လွယ်စရာ မပါသောကြောင့် “အံသဗန္ဓက
ကို ခွင့်ပြုတော်မူသည်”၊ ထို “အံသဗန္ဓက” ဟူသည် ယခုခေတ် လွယ်အိတ်တို့၌
ပါသော အဝတ်ပြားကဲ့သို့ လွယ်စရာ တစ်မျိုးတည်း၊ ထို လွယ်စရာ အဝတ်
ပြားနှင့် မျက်စဉ်းကျည်အိတ်ကို ပူးတွဲ၍ ချုပ်ဖို့ရာ “ဗန္ဓနသုတ္တ” ကို ခွင့်ပြုတော်
မူသည်) ပေ။

၂၆၆။ အာယသ္မတော ပိလိန္ဒဝစ္ဆယ-အရှင်ပိလိန္ဒဝစ္ဆ၏။ သိသာဘိ
 တာပေါ-ဦးခေါင်း၏။ ပူလောင်ကြောင်း ရောဂါသည်။ ဟောတိ၊ (ရှေးနိဿယ
 ၌ “ဦးရင်းအနာသည်” ဟု ပေး၏။) မုဒ္ဒနိ-ဦးထိပ်၌၊ တေလကံ-ဆီကို၊ ပေ၊
 နိက္ခမနိယော-မအံအပ်၊ မအံနိုင်သည်။ ဟောတိ၊ နတ္ထုကမ္မ-နာနပ်မှုကို၊ ပေ၊
 နတ္ထု-နာနပ်ကြောင်းဆီသည်။ ဂလတိ-လျောကျ၏။ နတ္ထုကရဏိ-နာနပ်မှုကို
 ပြုကြောင်း နာနပ်တံကို၊ ပေ၊ နတ္ထု-နာနပ်ကြောင်းဆီကို၊ ဝိသမံ-မညီ
 မညွတ်၊ အာသိဉ္စန္ဒိ-သွန်းကြောင်းကြကုန်၏။ ယမကနတ္ထုကရဏိ-အစုံ
 ဖြစ်သော နာနပ်တံကို၊ ပေ၊ ဝုမံ-အခိုးကို၊ ပါတု-သောက်ခြင်းငှာ၊ ပေ၊
 တညေဝ ဝဋ္ဋိ-ထို အခိုးလိပ်ကိုပင်၊ (ထို ဆေးလိပ်ကိုပင်၊) အာလိမ္မေတွာ-
 မီးလိမ်းကျ၍၊ (မီးညှိ၍) ပိဝဋ္ဋိ-သောက်ကြကုန်၏။ (“ဝုမဝဋ္ဋိ=ဆေးလိပ်”
 ဟူရာ၌ ယခုခေတ် သောက်နေကြသော ဆေးလိပ်မျိုး မဟုတ်၊ ရောဂါနှင့်
 သင့်လျော်သောဆေးကို ဖက်စသည်ဖြင့် လိပ်၍ ထားအပ်သော “ဆေးအလိပ်”
 တည်း။ ရှေးနိဿယ၌ “တညေဝ ဝဋ္ဋိ-ထို ဆေးလုံးကိုပင်” ဟု ပေး၏။)
 ကဏ္ဍော-လယ်ပင်းသည်။ ဒဟတိ-လောင်၏။ (ဒဟဓာတ်သည် သကမ္မက
 ဖြစ်သောကြောင့် ကဏ္ဍောသည် ဒဟတိ၏ ကတ္တာ မဖြစ်နိုင်ပါ။ ထိုကြောင့်
 “ကဏ္ဍော ဒယတိ” ဟု ဖြစ်စေ၊ “ကဏ္ဍံ ဒဟတိ” ဟု ဖြစ်စေ ရှိသင့်ပါသည်။)
 ဝုမံနေတ္တိ-အခိုးကို ဆောင်ယူကြောင်း ဆေးတံကို၊ (ရှေးနိဿယ၌ “အခိုး
 သောက်စရာ ပန်းတူကို” ဟု ပေး၏)။ ပေ၊ ပါဏကာ-ပိုးကောင်ငယ်တို့သည်။
 ပိဝဋ္ဋိ-ဝင်ကုန်၏။ ပေ၊ ဝုမနေတ္တိထဝိကံ-ဆေးတံထည့်စရာအိတ်ကို၊ ပေ၊
 ဧကံတော-တစ်ပေါင်းတည်း။ (ထပိတာနိ-ထားအပ်ကုန်သည်။ ဟုတွာ၊)
 ဗံသိယန္တိ-ပွတ်တိုက်အပ်ကုန်၏။ (ဆေးအလိပ်နှင့် ဆေးတံကို အတူထား
 သောကြောင့် ပွတ်တိုက်မိကြသည်။) ယမကံထဝိတံ-အစုံဖြစ်သော အိတ်ငယ်
 ကို၊ ပေ။

၂၆၇။ ဝါတုဗာဓော-လေကြောင့်ဖြစ်သော အနာသည်။ (လေနာ
 သည်)။ ဟောတိ၊ ဝေဇ္ဇာ-ဆေးဆရာတို့သည်။ တေလံ-ကို၊ ပစိတမ္ပံ-ချက်
 ထိုက်၏။ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ အာဟံသုံ၊ ပေ၊ တေလံပါကံ-ဆီကိုချက်ခြင်းကို၊
 (ချက်အပ်သော ဆီကို)၊ (ဆီချည့်သက်သက် ချက်အပ်သည် မဟုတ်၊ ဆေး
 ထည့်၍ ချက်အပ်သော ဆီတည်း)။ ပေ၊ တသ္မိံ တေလပါကေ-၌၊ မဇ္ဇိ-
 အရက်သည်။ ဝါ-ကို၊ ပက္ခိပိတမ္ပံ-ထည့်ထိုက်သည်။ ဟောတိ၊ ပေ။

ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခု။ အတိပက္ခိတ္တမိဇ္ဇာနိ-အလွန်ထည့်အပ်သော အရက်
 ရှိကုန်သော၊ (အရက်များများ ထည့်ထားအပ်ကုန်သော၊) တော်လှန်ပုံစံနွဲ့၊
 တံာနိ-တို့ကိုပိဝိတွာ၊ မဇ္ဇန္တိ-မူးကြကုန်၏၊ ပေ၊ န ပါတဗ္ဗ-မသောက်ထိုက်၊
 ပေ၊ ယသ္မိ-တော်လပါကေ-၌၊ မဇ္ဇယ-၏၊ ဝဏ္ဏော-အဆင်းသည်၊ န
 ပညယတိ-မထင်ရှား၊ ဂန္ဓော န (ပညာယတိ) ရသော-အရသာသည်၊ န
 (ပညာယတိ)၊ ဧဝံ ရူပံ-သော၊ မိဇ္ဇပံက္ခိတ္တံ-အရက်ထည့်အပ်သော၊ တော်လ
 ပါတံ၊ ပေ၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ ဗဟံ-သော၊ အတိပက္ခိတ္တမဇ္ဇံ၊ တော်လံ-သည်၊
 ပက္ခံ-ချက်အပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ၊ (ဘုရားရှင်က အတိပက္ခိတ္တမဇ္ဇံကို မသောက်ရ
 ဟု ပညတ်တော်မူခင်က၊ ချက်ပြီးသား ရှိနေသည်မှာ လို)၊ ပေ၊ အဗ္ဗန္ဓနံ-
 လိမ်းကျကြောင်းဆီကို၊ ဝါ-ဆီဟူ၍၊ အဓိဋ္ဌာတံ-အဓိဋ္ဌာန်ခြင်းငှာ၊ ပေ၊
 (ရှေးက “ခြေနယ်ဆီ”ဟု ပေးကြ၏၊ ခြေကိုသာမက တစ်တိုယ်လုံးကို သုတ်
 လိမ်းနိုင်ပါသည်)၊ တေလဘာဇနံ-ဆီထည့်စရာ ခွက်သည်၊ (ဆီ ဗူးသည်)၊ န
 ဝိဇ္ဇတိ-မရှိ၊ တိဏိ-သုံးမျိုးကုန်သော၊ တုမ္မာနိ-ဗူးတို့ကို၊ လောဟတုမ္မံ-သံ
 (ကြေး)ဗူးကိုလည်းကောင်း၊ ကဋ္ဌတုမ္မံ-လည်းကောင်း၊ ဖလတုမ္မံ-လည်းကောင်း၊
 အနုဇာနာမိ၊ ပေ။

အင်္ဂဝါတော-လက်ခြေအင်္ဂါတို့၌ လေသည်၊ (လေနာသည်) ဟောတိ၊
 သေဒကမ္မံ-နှူးနှပ်မှုကို၊ ဝါ-ချွေးထုတ်မှုကို၊ ပေ၊ နက္ခမနိယော-မခံအပ်၊ မခံ
 နိုင်သည်၊ (ချွေးမထွက်သဖြင့် ရောဂါတိုးသောကြောင့် မခံနိုင်သည်)၊ ဟောတိ၊
 သမ္ဘာရသေဒံ-အမျိုးမျိုးသော သစ်ရွက်အဆောက်အဦတို့ဖြင့် ချွေးထုတ်မှုကို၊
 ပေ၊ မဟာသေဒံ-ကြီးကျယ်သော ချွေးထုတ်မှုကို၊ (သမ္ဘာရသေဒံ-ထက်ပင်
 ကြီးကျယ်သော ချွေးထုတ်မှုကို)၊ (ဤ ချွေးထုတ်နည်းတို့ကို ဘာသာဋီကာ၌
 ပြထားပြီ)၊ ပေ၊ ဘင်္ဂါဒကံ-ချိုးအပ်သော သစ်ရွက်ရေကို၊ (ပွက်ပွက်ဆူသော
 ရေထဲဝယ် မယ်လေရွက်စသော သစ်ရွက်တို့ကို ချိုး၍ထည့်ပြီးလျှင် ထို
 သစ်ရွက်တို့ဖြင့် ကိုယ်ကို ပွတ်တိုက်၍လည်းကောင်း၊ ရေနွေးဖြင့် လောင်း၍
 လည်းကောင်း ချွေးထုတ်ခြင်းတည်း)၊ ပေ၊ ဥဒကကောဋ္ဌကံ-ရေချိုးအိမ်၌
 ချွေးထုတ်မှုကို၊ (ဥဒကကောဋ္ဌကံ သေဒကမ္မံကံရဏံ၊ အဋ္ဌကထာ)၊ ပေ။

ပဗ္ဗဝါတော-လက်ဆစ်ခြေဆစ် စသည်၌ လေသည်၊ (လေနာသည်)၊
 ပေ၊ လောဟိတံ-သွေးကို၊ မောစေတံ-လွတ်စေခြင်းငှာ၊ (ထုတ်ခြင်းငှာ)

ပေ၊ လောဟိတံ မောစေတွာ၊ ဝိသာဏေန-ဦးချိုဖြင့်၊ ဂါဟေတံ-ယူစေခြင်း
 ငှာ၊ (ယခုအခါ “တွင်ခုတ်သည်” ဟု ခေါ်ကြ၏)။ ပေ၊ ပါဒါ၊ ဖလိတာ-
 လွန်စွာဖြစ်သော ကွဲခြင်းရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ပါဒုဗ္ဗန္တံ-ခြေကိုလိမ်းကြောင်း
 ဆီကို၊ (ခြေနယ်ဆီကို)။ ပေ၊ နက္ခမ္မနိယော-မခံအပ်၊ မခံနိုင်သည်၊ (ရောဂါ
 မပျောက်ဘဲ တိုးလာသဖြင့် သည်းမခံနိုင်သည်)။ ပေ၊ ဝဇ္ဇံ-ခြေ၏ အစီးအပွား
 ဖြစ်သော ဆေးကို၊ အဘိသင်္ခရိတံ-ပြုစီမံခြင်းငှာ၊ (ဤပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ဘာသာ
 ဋီကာ၌ ပြထားပြီ)။ ပေ။

အညတရဿ၊ ဘိက္ခုနော-၏၊ ဂဏ္ဍဗာဓော-အဖုံဖြစ်သော အနာသည်၊
 ဟောတိ၊ သတ္တကမ္မံ-ဓားအမှုကို၊ (ဓားခွဲမှုကို)။ ပေ၊ ကသာဝေါဒကေန-
 ဖန်ရည်ဖြင့်၊ ပေ၊ တိလကက္ကေန-နှမ်းမှုန့်ဖြင့်၊ ပေ၊ (ကက္ကသဒ္ဓါ အမှုန့်အနက်
 ဟော၊) ကဗဠိကာယ-ထမင်းဆုတ်နှင့်တူသော မုန့်မှုန့်အဆုပ်ဖြင့်၊ (ဤမုန့်မှုန့်
 အဆုပ်ကား အနာဝဋ်ထည့်ဖို့ရာ (အံ့ထားဖို့ရာတည်း)။ ပေ၊ ဝဏဗန္ဓန
 စောဠေန-အနာကိုဖွဲ့ချည်ကြောင်း၊ (ကြပ်စီးကြောင်း) အဝတ်ဖြင့်၊ ပေ၊
 ဝဏော-သည်၊ ကဏ္ဍဝတိ-ယား၏၊ သာသပကုဠေန-မှုန့်ညင်းမှုန့်ဖြင့်၊ ဖော်
 သိတံ-ဖြူးခြင်းငှာ၊ ပေ၊ ဝဏော၊ ကိလိဇ္ဇိတ္ထ-စိုနေပြီ၊ (ကိလိဒဓာတ်+ဒိဝါဒိ
 ယပစ္စည်း+အဇ္ဈတ္တနိ (အာ) ဝိဘတ်ကို ထွ ပြု၊) မူမံ ကာတံ၊ (ချောက်သွား
 အောင် မီးခိုးဖြင့် မှုတ်ပေးခြင်းတည်း)။ ပေ။

ဝဗုမံသံ-တိုးပွားသော-အသားသည်၊ (အသားပိုသည်)၊ ဝုဠာတိ-ပေါ်
 ထွက်နေ၏၊ လောဏသက္ခရိကာယ-ဆားပွင့်မှဖြစ်သော အရေဖြင့်၊ (ဆားငုံ
 ရေဖြင့်) ဆိန္ဒိတံ-ဖြတ်ခြင်းငှာ၊ ပေ၊ (ဆားငုံရေဖြင့် အသားပိုကို တို၍တို၍
 ပေးသောအခါ စား၍ အသားကြွေကျသွားအောင် ခွင့်ပြုတော်မူခြင်းတည်း။
 ရှေးနိဿယ၌ကား “လောဏသက္ခရိကာယ-သင်စုန်းဖြင့်” ဟု ပေး၏။) ဝဏော၊
 န ရဟတိ-မဖြစ်၊ (အသားနုမတက်)၊ (ရဟ=နေနေ၊ ဓာတ်နက်)၊ ဝဏ
 တေလံ-အနာ၌သုတ်လိမ်းကြောင်းဆီကို၊ ပေ၊ တေလံ၊ ဂလတိ-လျှောကျ၏၊
 (စီးကျ၏)၊ ဝိကာသိကံ-စီးကျလာသောဆီကို ပိတ်ဆို့ကြောင်း အဝတ်ကို
 လည်းကောင်း၊ သမ္ပံ-သော၊ ဝဏပဠိကမ္မံ-အနာ၌ အဖန်ဖန်ပြုထိုက်သော
 အမှုကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇောနာမိ။

၂၆၈။ အညတရော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဝါ-ကို၊ အဟိနာ-မြေသည်၊
 ဒဠော-ကိုက်အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ စတ္တာရိ၊ မဟာဝိကဋ္ဌာနိ-မဟာဝိကဋ္ဌ
 ဆေးတို့ကို၊ ဂူထံ-ကျင်ကြီးကိုလည်းကောင်း၊ မုတ္တံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဆာရိကံ-
 သစ်စိမ်းပြာကိုလည်းကောင်း၊ မတ္တိကံ-မြေညက်ကိုလည်းကောင်း၊ ဒါတံ-
 ပေးခြင်းငှာ၊ (“အဟိ” ဟု ဆိုသော်လည်း အဆိပ်ရှိသောသတ္တဝါတို့ ကိုက်အပ်
 ရာ၌လည်း အသုံးပြုနိုင်သည်သာ)၊ ပေ၊ (မဟာဝိကဋ္ဌာနိ-တို့ကို) အပ္ပဋ္ဌိဂ္ဂဟေ
 တဗ္ဗာနိ (န ခေါ)-အကပ်မခံအပ်ကုန်သလော၊ ဥဒါဟု၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာနိ (န
 ခေါ)-အကပ်ခံထိုက်ကုန်သလော၊ (အကပ်ခံရမလား၊ အကပ်မခံဘဲအပ်သလား
 ဟူလို) ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ကပ္ပိယကာရကေ-ကပ္ပိယကဉာဏသည်၊
 (အပ်စပ်အောင် ပြုမည့်သူသည်)၊ သတိ-သော်၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟာပေတံ-တစ်ဖန်ယူစေ
 ခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ (အကပ်ခံစေခြင်း၊ အကပ်ခိုင်းခြင်းငှာလည်းကောင်း၊)
 အသတိသာမံ ဂဟေတွာ၊ ပရိဘုဉ္ဇိတံ-ငှာလည်းကောင်း၊ ပေ။

ဝိသံ-အဆိပ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပီတံ-သောက်အပ်သည်၊ (သောက်မိသည်)
 ဟောတိ၊ ဂူထံ-ကို၊ ပါယေတံ-သောက်စေခြင်းငှာ၊ (တိုက်ခြင်းငှာ)၊ ပေ၊
 အပ္ပဋ္ဌိဂ္ဂဟိတံ န ခေါ-အကပ်မခံအပ်လေသလော၊ ဥဒါဟု၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ
 (န ခေါ)-အကပ်ခံထိုက်လေသလော၊ (စာအုပ်တို့၌ “အပ္ပဋ္ဌိဂ္ဂဟိတံ န ခေါ
 ဥဒါဟု ပဋ္ဌိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ” ဟု တွေ့ရ၏၊ ဂူထသဒ္ဓါသည် ပုလ္လိင် နပုလ္လိင်
 ဖြစ်သောကြောင့် “အပ္ပဋ္ဌိဂ္ဂဟိတော” ဟု ဖြစ်စေ၊ နှစ်ပုဒ်လုံး “အပ္ပဋ္ဌိဂ္ဂဟိတံ န
 ခေါ- ဥဒါဟု ပဋ္ဌိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ” ဟု နပုလ္လိင်နှင့်ချည်း ဖြစ်စေ ရှိသင့်ပါသည်)
 ပေ၊ ယံ-အကြင် ကျင်ကြီးကို၊ ကရောဇ္ဈော-ပြုစဉ်၊ (စွန့်စဉ်)၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂဏှာတိ-
 ခံယူ၏၊ သွေဝ-ထို ခံယူခြင်းသည်ပင်၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟော-အကပ်ခံမှုကို၊ ကတော-
 ပြုအပ်ပြီ၊ (ပြုအပ်ရာရောက်ပြီ)၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ န ပဋ္ဌိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ-ထိုက်၊
 (အကပ်ခံဖွယ်မလို)၊ (ကျင်ကြီးစွန့်နေစဉ် မြေ သို့မဟုတ် တည်ရာခွက်သို့
 မရောက်သေးသော ကျင်ကြီးကို ကိုယ်အင်္ဂါမှ မလွတ်သေးသောကြောင့်
 အကပ်ခံဖွယ်မလို၊ လက်ဖြင့် ခံယူ၍ သုံးစွဲနိုင်၏ ဟူလို။)

တစ်နည်း-သွေဝ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟော၊ ကတော ပန ပဋ္ဌိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာဟု ပါဌ်
 ရှိသေး၏၊ ထိုအလို “ယံ-ကို၊ ပေ၊ ဂဏှာတိ၊ သွေဝ-သည်ပင်၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟော-

ခြင်းတည်း။ ကတော-ပြုအပ်ပြီးသော ကျင်ကြီးသည်။ (စွန့်အပ်ပြီးသော ကျင်ကြီး၊) (သမာနော) ပန-သော်ကား။ ပဋိဂ္ဂဟေတုဗ္ဗော-ထိုက်၏။ ဟု ပေးပါ။ ကျင်ကြီး စွန့်အပ်ပြီး ဖြစ်လျှင်ကား မြေသို့ သို့မဟုတ် ခွက်သို့ ရောက်သွားလျှင် အကပ်ခံရမည်ဟူလို။

၂၆၉။ ယရဒိန္နကာဗာဓော-အိမ်ရှင်မပေးအပ်သော ပိယဆေးကြောင့် ဖြစ်သော ရောဂါသည်။ ဟောတိ။ သိတာလောဠိ-ထွန်သွား၌ကပ်ငြိသော မြေဖြင့် မွှေးနှောက်ခြင်းရှိသော ရေကို။ (ထွန်းသွား၌ကပ်သော မြေညက် ရေကို) ပါယေတုံ။ ပေ။ (ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဠိကာ၌ ပြထားပြီ။) ဒုဠ္ဗဂဟဏိကော-ပျက်သောဝမ်း ရှိသည်။ (ပျက်သောအစာအိမ် ရှိသည်။) ဖောတိ။ (ဝမ်းလျှော့ မဟုတ်။ ဓာတ်ချုပ်ခြင်းကို ဆိုသည်။) အာမိသခါရံ-ထမင်းချောက် ပြာငန်ရည်ကို။ ပေ။ ပဏ္ဍုရောဂါဗာဓော-အသားဖျော့တော့ ဝါဝင်းသော အနာရောဂါသည်။ ဟောတိ။ မုတ္တဟရိတကံ-နွားကျင်ငယ်ဖြင့် ထုံအပ် (စိမ်အပ်)သော သျှိသျှားသီးရေကို။ ပေ။ ဆဝိ ဒေါသာဗာဓော- အရေ၏အပြစ်ကြောင့်ဖြစ်သော အနာသည်။ ဟောတိ။ ဂန္ဓလေပံ-နံ့သာဖြင့် လိမ်းမှုကို။ ပေ။

အဘိသန္ဓကာယော-များသော သလိပ်၊ သည်းခြေစသော အပြစ်ရှိသော ကိုယ်ရှိသည်။ ဟောတိ။ ဝိရေစနံ-ဝမ်းလျှော့ဆေးကို။ (ဝမ်းနှုတ်ဆေးကို။) (ဝိရိစ္ဆတိ ဧတေနာတိ-ဝိရေစနံ-သလိပ်၊ သည်းခြေစသော အပြစ်တို့၏ ကင်းဆိတ်ကြောင်းဆေး)။ ပေ။ အစ္ဆကဉ္စိယာ-ကြည်သော ဆန်ဆေးရေဖြင့်။ (ရှေးနိဿယ၌ “ရက်သန်းရေကြည်ဖြင့်” ဟု ပေး၍ “ရက်သန်းရည်ဟူသည်ကား ဆန်ဆေးရေဖြင့်တည်သော ပအုံးရေကြည်တည်း” ဟုလည်း မှာထား၏)။ ပေ။ အကဋ္ဌယူသေန-မပြုပြင်အပ်သော ပဲနောက်ရည်ဖြင့်။ (အံကဋ္ဌယူသေနာတိ အနတ္တိသင်္ခတေန မုဂ္ဂယူပေန၊ ဠိကာ၊ အဋ္ဌကထာအလို “အကဋ္ဌယူသေန- မပြုပြင်အပ်သဖြင့် မညက်ညောသော ပဲနောက်ရည်ဖြင့်” ဟု ပေးပါ)။ ပေ။ ကဋ္ဌကံဠေန-လှုပ်ရှားမှုကို မပြုအပ်ဘဲ စစ်ယူမှုကိုပြုအပ်သော ပဲနောက်ရည် ဖြင့် (ဠိကာအလိုတည်း။ အဋ္ဌကထာအလိုကား “စစ်အပ်သည်ဖြစ်၍ ညက်ညော သော ပဲနောက်ရည်ဖြင့်” ဟု ပေးပါ)။ ပေ။ ပဋိစ္ဆာဒနိယေန-အသားရည်ဖြင့်။ (ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဠိကာ၌ ပြထားပြီ။)

၁၆၂-ပိလိန္ဒဝတ္ထု

၂၇၀။ အာယသ္မာ ပိလိန္ဒဝတ္ထော-သည်၊ ရာဇဂဟေ-ဤ၊ လောဏံ-
 လိုဏ်ကို၊ ကတ္တုကာမော-ပြုခြင်းငှာအလိုရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပဗ္ဗာရံ-တောင်
 ဝှမ်းကို၊ သောဓာပေတိ-စင်ကြယ်ပစေဟု စေခိုင်း၏၊ (သုတ်သင်ရှင်လင်း
 ခိုင်း၏)၊ ပေ၊ ထေရော-သည်၊ ကိ-အဘယ်ကို၊ ကရာပေသိ-ပြုစေပါသနည်း?၊
 ဣတိ (အဝေါစ)၊ ပေ၊ အယျဿ-အရှင်အား၊ အာရာမိကောန-အရံဉ်နေသူဖြင့်၊
 (အရံစောင့်ဖြင့်)၊ အတ္ထော-အလိုရှိပါသလော၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ ဝိဿရိတွာ-
 မေ့၍၊ စိရေန-ကြာမြင့်မှ၊ သတိ-ကို၊ ပဋိလဘိတွာ-ရ၍၊ အညတရံ-တစ်
 ယောက်သော၊ သဗ္ဗတ္ထကံ-အလုံးစုံသောကိစ္စ၌ အလိုရှိထိုက်သော၊ (အလုံးစုံ
 သောကိစ္စ၌ ပါဝင်နိုင်သော)၊ မဟာမတ္တံ-အမတ်ကြီးကို၊ အာမန္တေသိ (ကိ)၊
 ဘဏေ-အမတ်ကြီး၊ မယာ-သည်၊ အယျဿ-အရှင်ပိလိန္ဒဝတ္ထအား၊ ယော
 အာရာမိကော-ကို၊ ပဋိဿုတော-ဝန်ခံအပ်ပြီ၊ သော အာရာမိကော-ကို၊
 ဒိန္နော-လှူအပ်ပြီလော၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဒေဝ-မင်းမြတ်၊ ပေ၊ န ဒိန္နော-မလှူ
 အပ်သေးပါ၊ ဣတိ-ဤသို့ သံတော်ဦးတင်ပြီ။

ဘဏေ၊ ဣတော-ဤနေ့မှ၊ တံ-ထို ဝန်ခံရာနေသည်၊ ကိဝစိရံ-
 အဘယ်မျှလောက်ကြာမြင့်သည်၊ ဟောတိ နုခေါ-ဖြစ်သနည်း?၊ ဣတိ-ပြီ၊
 ပေ၊ ရတ္တိယော-ညဉ့်တို့ကို၊ ဂဏေတွာ-ရေတွက်၍၊ ပေ၊ ဒေဝ၊ (ဣတော-
 မှ၊ တံ-သည်)၊ ပဉ္စ ရတ္တိသတာနိ-ငါးရာသော ညဉ့်တို့ပါတည်း၊ ဣတိ-ပြီ၊
 ပေ၊ ပဉ္စ အာရာမိကသတာနိ-တို့ကို၊ ပါဒါသိ-လှူပြီ၊ ပါဠိယေက္ခော-အသီး
 အခြားတစ်ခုသော၊ ဂါမော-သည်၊ နိဝိသိ-တည်ပြီ၊ အာရာမိကဂါမတောတိပိ-
 အာရာမိကရွာငယ်ဟူ၍လည်း၊ (အရံစောင့်တို့၏ ရွာငယ်ဟူ၍လည်း)၊ န-ထို
 ရွာကို၊ အာဟံသု-ပြောကြကုန်၏၊ (ခေါ်ကြကုန်ပြီ)၊ ပိလိန္ဒဂါမကောတိပိ-
 ပိလိန္ဒရွာငယ်ဟူ၍လည်း၊ ပေ။

၂၇၁။ ကုလုပကော-အိမ်သို့ ကပ်ရောက်တတ်သော၊ ဆရာသည်၊
 ဟောတိ၊ ပေ၊ ဥဿဝေါ-ပွဲသဘင်သည်၊ ဟောတိ-ရှိ၏၊ ဒွါရကာ-တို့
 သည်၊ အလင်္ကာတာ-တန်ဆာဆင်အပ်ကုန်သည်၊ မာလာကတာ-ပြုအပ်သော
 ပန်းကုံးရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ကိဋ္ဌန္တိ-မြူးတူးပျော်ပါး ကစားကြကုန်၏၊

(ကဋ္ဌ အကို ဣပြု၍ “မာလာကိတာ” ဟုလည်း ပါဠိရှိ၏။ ဤပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ၊ စတုတ္ထအုပ်၊ ဘောသဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီ။) ပေ၊ သပဒါနံ-ပိုင်းဖြတ်ခြင်းမှ ကင်းသည်၏ အဖြစ်နှင့်တကွ လှည့်လည်ခြင်း ရှိအောင်၊ ဝါ-အစဉ်အတိုင်း၊ ပိဏ္ဏာယံ စရမှာနော၊ ပေ၊ တဿာ အာရာမိ ကိနိယာ-ထို အရံစောင့်မိန်းမ၏၊ ဓိတာ-သမီးသည်၊ အညေ၊ ပေ၊ မာလာကိ တော်-ကုန်သော၊ ဒါရကေ-တို့ကို၊ ပသယိတွာ-မြှင်၍၊ ရောဒတိ-ငိုနေ၏။ ပေ၊ ဒုဂ္ဂတာနံ-ဆင်းရဲခြင်းသို့ရောက်ကုန်သော၊ အမှာကံ-တပည့်တော်တို့၏၊ မာလာ-ပန်းကုံးသည်၊ ကုတော-အဘယ်မှာ ရှိအံ့နည်း?၊ အလင်္ကာရော-တိန်ဆာသည်၊ ကုတော-နည်း၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ။

အညတရံ-တစ်ခုသော၊ တိဏဏ္ဍပကံ-မြက်အခွေကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ပေ၊ ဟန္တ-ရှော၊ ဣမံ တိဏဏ္ဍပကံ-ကို၊ တဿာ ဒါရိကာယ-၏၊ သိသေ-ဦးခေါင်း၌၊ ပဋိမုဉ္ဇ-စွပ်လော့၊ (ထားလိုက်လော့) ဣတိ (အဝေါစ) ပေ၊ သာ-ထို မြက်အခွေသည်၊ အဘိရူပါ-သော၊ ပေ၊ သုဝဏ္ဏမာလာ-ရွှေပန်းကုံး သည်၊ အဟောသိ၊ တာဒိသာ-ထိုကဲ့သို့ရှုအပ်သော၊ သုဝဏ္ဏမာလာ-သည်၊ ရညောပိ-၏လည်း၊ အန္တေပုရေ-နန်းတော်တွင်း၌၊ နတ္ထိ၊ ပေ၊ တဿ ဒုဂ္ဂတ သာ-၏၊ ဝါ-မှာ၊ ကုတော-အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း?၊ နိသံသယံ-သံသယမဲ့၊ (မချွတ်နောက်) စောရိကာယ-ခိုးသူ၏အလုပ်ဖြင့်၊ (ခိုးမှုဖြင့်) အာဘတာ- ဆောင်အပ်ပါပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ သံတော်ဦးတင်ကြကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ဗန္ဓာပေသိ- ချုပ်နှောင်စေပြီ။

ဒုတိယမ္ပိ-နှစ်ရက်မြောက်နေ့၌လည်း၊ ပေ၊ ပဋိဝိသကေ-အိမ်နီးချင်း တို့ကို၊ ပုစ္ဆိ (ကံ) ဣမံ အာရာမိကကုလံ-ဤ အရံစောင့်မျိုးသည်၊ ကဟံ- အဘယ်အရပ်သို့၊ ဂတံ-သွားသနည်း?၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘန္တေ၊ ဧတိဿာ၊ သုဝဏ္ဏမာလာယ-၏၊ ကာရဏာ-အကြောင်းကြောင့်၊ ရညာ-သည်၊ ဗန္ဓာပိတံ- ချုပ်နှောင်စေအပ်ပါပြီ၊ ဣတိ-လျှောက်ပြီ၊ ပါသာဒံ-ပြာသာဒ်ကို၊ သုဝဏ္ဏန္တိ- ရွှေဟူ၍၊ (ရွှေဖြစ်စေသတည်းဟူ၍) အဓိမုတ္တိ-စွဲစွဲမြဲမြဲ နှလုံးသွင်းပြီ၊ (အဓိဋ္ဌာန်ပြီ) သော-ထို ပြာသာဒ်သည်၊ သဗ္ဗသောဝဏ္ဏမယော-အလုံးစုံ ရွှေဖြင့်ပြုအပ်သည်၊ (ရွှေအတိပြီးသည်) အဟောသိ၊ ပေ၊ တာဝံ ဗဟံ-ထိုမျှ လောက် များသော၊ ဣဒံ သုဝဏ္ဏံ-သည်၊ ကုတော-အဘယ်မှာ လဒ္ဓံ-ရအပ် သနည်း?၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘန္တေ အညာတံ-သိအပ်ပါပြီ၊ (နားလည်ပါပြီ)

သော-ဤ သဗ္ဗသောဝဏ္ဏမယပြာသာဒ်သည်၊ အယျသေဝ-၏သာ၊ ဣဒ္ဓါနု ဘာဝေါ-တန်းခိုးအာနုဘော်ပါတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်၍၊ ပေ၊ မုဇ္ဈာပေသိ- လွတ်စေပြီ။

မနုဿာ-တို့သည်၊ အယျန ပိလိနွဝစ္ဆနု-သည်၊ သရာဇိကာယ- မင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ ပရိသာယ-၌၊ ပေ၊ ဣဒ္ဓါပိဋ္ဌိဟာရိယံ-ကို၊ ဒဿိတံ ကိရ-ပြုအပ်ပြီတဲ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြား၍၊ အတ္တမနာ-မိမိစိတ်ရှိကုန်သည်၊ အဘိပ္ပသန္နာ-အလွန်ကြည်ညိုကုန်သည်၊ (ဟုတွာ၊) အာယံသ္မတော ပိလိနွ ဝစ္ဆဿ-၏(အတွက်၊) ပဉ္စဘောသဇ္ဇာနိ-တို့ကို၊ အဘိဟရိသု-ရှေ့ရှုဆောင်ကုန် ပြီ၊ (ပို့ကုန်ပြီ)၊ ပေ၊ ပကတိယာပိ-ပင်ကိုယ်အားဖြင့်လည်း၊ ပေ၊ ဘောသဇ္ဇာနံ- တို့ကို၊ လာဘီ-ရခြင်းရှိသည်၊ ဟောတိ၊ လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ-ရအပ် ရအပ်တိုင်းသော ဆေးကို၊ ပရိသာယ-အား၊ ဝိဿဇ္ဇေသိ-စွန့်လှူ၏၊ အဿ-၏၊ ပရိသာ စ- သည်ကား၊ ဗာဟုလ္လိကော-ပစ္စည်းလေးပါးတို့၏ များကုန်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှာ ကျင့်သည်၊ ဟောတိ၊ လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ-ကို၊ ကောလဓမ္မပိ-အိုးကြီးတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဃဇ္ဇေပိ-အိုးငယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပူရေတွာ-ပြည့်စေ၍၊ ပဋိသာမေတိ-သိုမှီးသိမ်းထား၏၊ ပရိသာဝနာနိပိ-ရေစစ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ထပိကာယောပိ-အိတ်ငယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပူရေတွာ၊ ဝါတပါနေသု- လေသောက်ပြတင်းတို့၌၊ လဂ္ဂေတိ-ဆွဲချိတ်ထား၏။

တာနိ-ထို ဆေးတို့သည်၊ ဩလိနပိလိနာနိ-အောက်၌လည်း လျှော ကျကုန်၊ ဘေးနှစ်ဖက်တို့၌လည်း လျှောကျကုန်သည်၊ (ဟုတွာ) တိဋ္ဌန္တိ၊ ဥန္တု၊ ရေဟိပိ-ကြွက်တို့ဖြင့်လည်း၊ ဝိဟာရာ-တို့သည်၊ ဩကိဏ္ဏဝိကိဏ္ဏာ-ရော ပြွန်းအပ်ကုန်၊ အထူးသဖြင့် ရောပြွန်းအပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ပေ၊ အန္တော ကောဋ္ဌာဂါရိကာ-ကျောင်းတွင်း၌ စီမံအပ်သောကျိ (ဂိုဒေါင်) ရှိကုန်၏၊ ပေ၊ ဧဝရူပါယ-သော၊ ဗာဟုလ္လာယ-ပစ္စည်းလေးပါးတို့၏ များကုန်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှာ၊ စေတောသန္တိ နာမ-စေ့ဆော်ကြိုးကုတ် အားထုတ် ကြရကုန်သနည်း?၊ (“ယာနိ ခေါ ပန”စသော သိက္ခာပုဒ်ကို ပါတိမောက်၊ နိဿဂ္ဂိယ၊ ဘောသဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်အတိုင်း အနက်ပေးပါ။) ပဌမော-သော၊ ဘောသဇ္ဇာနုညာတဝါရော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

☰

၁၆၃-ဂုဠာဒိအနုဇာနနာ

၂၇၂။ အထ၊ ပေ၊ အာယသ္မာ ကင်္ခါရေဝတော-အရှင်ကင်္ခါရေဝတ
 သည်၊ အန္တရာမဂ္ဂေ-ခရီးအကြား၌၊ ဂုဠကရဏံ-တင်လဲပြုရာအရပ်သို့၊
 (ထန်းလျက်၊ ကြံသကာ ချက်ရာအရပ်သို့၊) (ဂုဠကရဏန္တိ ဂုဠကရဏဋ္ဌာနံ၊
 ဥစ္ဆယာလန္တိ ဂုတ္တံ ဟောတိ၊ ဋီကာ၊) သြက္ကမိတွာ-သက်ရောက်၍၊ ဂုဠေ-
 တင်လဲ၌၊ ပိဋ္ဌမ္ပိ-မုန့်မုန့်ကိုလည်းကောင်း၊ ဆာရိကမ္ပိ-ပြာကိုလည်းကောင်း၊
 ပက္ခိပန္တေ-ထည့်နေသည်တို့ကို၊ အဒ္ဒဿ၊ ဒိသ္မာန-ကြောင့်၊ ဂုဠော-သည်၊
 အကမ္ပိယော-သတ္တာဟကာလိကအဖြစ်ဖြင့် သုံးဆောင်ခြင်းငှာ မအပ်၊
 သာမိသော-မုန့်မုန့်ဟူသော ယာဝကာလိက အာမိသနှင့် တကွဖြစ်၏၊
 ဂုဠော-သည်၊ ဝိကာလေ-၌၊ ပရိဘုဉ္ဇိတံ န ကပ္ပတိ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍၊
 သပရိသော-ပရိသတ်နှင့် တကွဖြစ်၏၊ (ဟုတွာ) ဂုဠံ၊ န ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ ယေပိ-
 အကြင် ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ အဿ-ထို အရှင်ကင်္ခါရေဝတ၏ (စကားကို၊)
 သောတဗ္ဗံ-နားထောင်ထိုက်၏ဟူ၍၊ မညန္တိ-မှတ်ထင်ကြကုန်၏၊ ပေ၊ ကိ
 မတ္တာယ-အဘယ်အကျိုးငှာ၊ ပေ၊ ပက္ခိပန္တိ-ထည့်ကုန်သနည်း?၊ ဣတိ-ပြီ၊
 ဘဂဝါ၊ ထဒ္ဒတ္တာယ-ခက်မာသည်၏ အဖြစ်ဟူသောအကျိုးငှာ၊ (ပက္ခိပန္တိ၊)
 ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊ ပေ၊ သော စ-ထို မုန့်မုန့်သည်လည်း၊
 ဂုဠောတွေဝ-တင်လဲဟူ၍သာ၊ သင်္ခ-ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ-
 ရောက်၏၊ ပေ။

ဝစ္စေ-ကျင်ကြီးစွန့်ရာ အရပ်၌၊ မုဂ္ဂ-ပဲနောက်ကို၊ ဇာတံ-ပေါက်နေသည်
 ကို၊ ပေ၊ မဂ္ဂါ-တို့သည်၊ ပက္ကာ-ချက်အပ်ကုန်သည်၊ (သမာနာ) ပိ၊ ဇာယန္တိ-
 ပေါက်ကုန်၏၊ ပေ၊ သစေပိ ဇာယန္တိ-အကယ်၍မူလည်း ပေါက်ကုန်ဦးတော့၊
 (ဧဝံ သတိပိ) ပေ။

၂၇၃။ ဥဒရဝါတာဗာဓော-ဝမ်း၌ လေနာသည်၊ ပေ၊ လောဏသော
 ဝီရကံ-လောဏသောဝီရကဆေးရည်ကို၊ အပါယိ-သောက်ပြီ၊ ပေ၊ ဂိလာနဿ-
 အား၊ ဥဒကသမ္ဘန္တံ-ရှေ့နှင့် ရောစပ်အပ်သော လောဏသောဝီရကဆေးရည်ကို၊
 ပါနပရိဘောဂေန-အဖျော်ကို သုံးဆောင်နည်းဖြင့်၊ ပရိဘုဉ္ဇိတံ၊ ပေ၊ (ဤ
 လောဏသောဝီရကဆေး ဖော်စပ်နည်းသည် တတိယပါရာဇိက အဋ္ဌကထာ၌
 ပါ၏။)

၁၆၄-အန္တောဝုဋ္ဌာဒိပဋိက္ခေပကထာ

၂၇၄။ (ဝေဠုဝနေ ကလန္တကနိဝါပေတို့ကို ပုဒ်စဉ် ၁၈၄-၌ အနက် ပေးခဲ့ပြီ။) ဘဂဝတော-၏၊ ဥဒရဝါတာဗာဓော ဟောတိ၊ ပေ၊ ပုဗ္ဗေပိ- ရှေး၌လည်း၊ ပေ၊ တေကဋ္ဌုလယာဂုယာ-နှမ်း၊ ဆန်၊ ပဲနောက် သုံးပါးလှောက်၍ ပြုအပ်သော ယာဂုဖြင့်၊ ဖာသု-ချမ်းသာသည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ သာမံ-ကိုယ်တိုင်၊ တိလမ္ပိ-နှမ်းကိုလည်းကောင်း၊ တဏှုလမ္ပိ-ဆန်ကို လည်းကောင်း၊ မုဂ္ဂမ္ပိ-ပဲနောက်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိညာပေတွာ-မိမိ၏အလို ရှိကြောင်းကို သိစေ၍၊ (တောင်း၍) အန္တော-ကျောင်းတွင်း၌၊ (အကပ္ပိယကုဋ္ဌိ အတွင်း၌) ဝါသေတွာ-တည်နေစေ၍၊ (ထား၍) အန္တော-၌၊ သာမံ၊ ပစိတွာ-ကြံ၍၊ ပေ၊ ဥပနာမေသိ-ဆက်ကပ်ပြီ၊ ပေ၊ အယံ ယာဂု-ကို၊ ကုတော-မှ၊ (လဒ္ဓါ-ရအပ်သနည်း?) ၊ပေ၊ ယဒပိ (ယံ+အပိ)-အကြင် အာမိသကိုလည်း၊ အန္တော-၌၊ ဝုဋ္ဌ-တည်စေအပ်ပြီ၊ တဒပိ (တံ+အပိ)-ထို အာမိသသည်လည်း၊ အကပ္ပိယံ-မအပ်၊ ယဒပိ အန္တော၊ ပက္ကံ-ချက်အပ်ပြီ၊ ၊ပေ၊ သာမံ-ကိုယ်တိုင်၊ ပက္ကံ-အပ်ပြီ၊ တဒပိ အကပ္ပိယံ၊ ပေ။

☞ အန္တော-၌၊ ဝုဋ္ဌ-တည်နေစေအပ်သော၊ အန္တော-၌၊ ပက္ကံ-ချက်အပ်သော၊ သာမံ၊ ပက္ကံ-ချက်အပ်သော အာမိသကို၊ န ပရိဘုဋ္ဌိတမ္ပံ၊ ပေ၊ (ယံ-အကြင် အာမိသသည်)၊ အန္တော-၌၊ ဝုဋ္ဌ-အပ်သည်၊ ပေ၊ ပက္ကံ-အပ်သည်၊ စေ (ဟောတိ၊ ဧဝံ သတိ၊) တံ-ထို အာမိသကို၊ စေ ပရိဘုဋ္ဌေယျ၊ တိဏှံ-သုံး ချက်ကုန်သော၊ ဒုက္ကဋ္ဌာနံ-တို့သို့၊ အာပတ္တိံ (ဟောတိ) ၊ပေ၊ အညေဟိ- ရဟန်းမှတစ်ပါး အခြားသူတို့သည်၊ (လူ၊ သာမဏေ စသူတို့သည်)၊ ပက္ကံ စေ (ဟောတိ) ၊ပေ၊ ဗဟိ-ကျောင်းပြင်ဘက်၌၊ (အကပ္ပိယကုဋ္ဌိ အပြင်ဘက်၌) ၊ပေ၊ (အကပ္ပိယကုဋ္ဌိ၏ အဓိပ္ပာယ်သည် နောက်၌ ထင်ရှားလတ္တံ့!) ပုနပါကေ- တစ်ဖန်ချက်ခြင်း၌၊ (နွေးခြင်း၌) ၊ပေ၊ ပုန ပါကံ-ကို၊ ပစိတံ-ငှာ၊ ပေ။

ရာဇေဟံ-သည်၊ ဒုဗ္ဗိက္ခံ-မပြည့်စုံသောထမင်း ရှိသည်၊ (ငတ်မွတ် ခေါင်းပါး အစာရှားသည်) ဟောတိ၊ ပေ၊ တာနိ-ထို ဆန်အစရှိသည်တို့ကို၊ ဘိက္ခု၊ ဗဟိ-၌၊ ဝါသေန္တိ-နေစေကြကုန်၏၊ (ထားကြကုန်၏) ဥက္ကပိဏ္ဍကာဝိ-

ကြောင်စသော သတ္တဝါအပေါင်းတို့သည်လည်း၊ ခါဒန္တိ၊ စောရာပိ၊ ဟရန္တိ-
ဆောင်ယူကြကုန်၏။ ပေ၊ ဒမကာ-စားကြွင်းစားတို့သည်၊ ပရိဝါရေန္တိ-ဝိုင်း
အုံကြကုန်၏။ ဘိက္ခု၊ အဝိသဋ္ဌာ-စွန့်လွှတ်အပ်သောစိတ် မရှိကုန်သည်။
(စိတ်မရှင်းကြ၊ စား၍ မဖြောင့်ကြကုန်သည်၊ ဟုတွာ၊) ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ ပေ၊
ကပ္ပိယကာရကာ၊ ဗဟုတရံ-များစွာသော အာမိသကို၊ ဟရန္တိ၊ ပေ။

၁၆၅-ဥဂ္ဂဟိတပဋိဂ္ဂဏာ

၂၇၅။ ဘဂဝန္တိ၊ ဒဿနာယ-ငှာ၊ ဂစ္ဆန္တာ-ကုန်လသော်၊ ပေ၊ န
လံဘိသု ပါရိပူရိ၊ (ပုဒ်စဉ် ၂၀၁-၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊ ဖလခါဒနီယံ-သစ်သီး
ခဲဖွယ်သည်၊ အဟောသိ၊ ပေ၊ ကိလန္တရူပါ-ပင်ပန်းသူ၏ အဖြစ်ဟူသော
သဘောရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ၊) ယေန-၌၊ ရာဇဂဟံ-သည်လည်းကောင်း၊
ဝေဠုဝန်-သော၊ ကလန္တနိဝါပေါ-သည်လည်းကောင်း၊ (အတ္ထိ၊) ယေန-၌၊
ဘဂဝါ (အတ္ထိ၊) တေန-ရာဂြိုဟ်မြို့၊ ဝေဠုဝန်ကျောင်းတိုက်၊ မြတ်စွာဘုရား
ရှိတော်မူရာ ထိုအရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိသု၊ ပေ၊ ကစ္စိ၊ ပေ၊ အာဂတာ-ကုန်၏
လော၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၇၅-၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) ကုတော စ-အဘယ်အရပ်မှ
လည်း၊ အာဂစ္ဆထ-လာခဲ့ကြသနည်း?၊ ဣတိ-ပြီး၊ ပေ။

☞ ယတ္ထ-အကြင်အရပ်၌၊ ဖလခါဒနီယံ-ကို၊ ပဿတိ-တွေ့မြင်၏။
(တတ္ထ-၌၊) သာမံ၊ ဂဟေတွာ-ကောက်ယူ၍၊ ပရိဟရိတွာ-ယူဆောင်၍၊
ကပ္ပိယကာရကေ-တို့ကို၊ ပဿိတွာ-တွေ့၍၊ ဝါ-လသော်၊ ဘူမိယံ-မြေ၌၊
(တည်ရာအပြင်၌၊) နိက္ခိပိတွာ-ချ၍၊ ပဋိဂ္ဂါဟာပေတွာ-တစ်ဖန် ယူစေ၍၊
(အကပ်ခိုင်း၍၊) ပရိဘုဉ္ဇိတုံ၊ ပေ၊ ဥဂ္ဂဟိတံ-(အကပ် မခံဘဲ) ကောက်ယူအပ်ပြီး
သော စားဖွယ်ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟိတုံ-တစ်ဖန် ယူခြင်းငှာ (အကပ် ခံခြင်းငှာ) ပေ။

၂၇၆။ ဗြာဟ္မဏဿ-၏၊ နဝါ-အသစ်ဖြစ်သော၊ တိလာ စ-နှမ်း
 တို့သည်လည်းကောင်း၊ နဝံ-သော၊ မဇ္ဇ-ပျားရည်သည်လည်းကောင်း၊ ဥပ္ပန္နာ-
 ဖြစ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ (ကြွင်းပုဒ်တို့ကို မဟာဓန္ဓက ဆိုင်ရာအခန်းတို့၌
 အနက်ပေးခဲ့ပြီ။) တဿ ဗြာဟ္မဏဿ-၏၊ (ဧဝံ၌ စပ်၊) ဘဂဝတော-၏၊
 အစိရပက္ကန္တဿ-ဖဲသွားတော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရား၏ ကြာမြင့်သောကာလ
 မရှိသေးမီ၊ (ဖဲသွားတော်မူပြီး၍ မကြာမြင့်သေးမီ) ဧတံ အဟောသိ (ကိံ)
 နဝေ၊ ပေ၊ ဒဿာမိ-လှူအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ယေသံ-အကြင် လှူဖွယ်
 ပစ္စည်းတို့၏၊ အတ္ထာယ-ငှာ၊ မယာ-သည်၊ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခေါ-သော၊ ဘိက္ခုသံဃော-
 ကို၊ နိမန္တိတော-ပင့်ဖိတ်အပ်ပြီ၊ တေ-ထို လှူဖွယ်ပစ္စည်းတို့သည်၊ ဝါ-
 တို့ကို၊ မယာ၊ ဒါတု-ငှာ၊ ပမုဋ္ဌာ-မေ့နေကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ကောလဓမ္မဟိ စ-
 တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဃုဋ္ဌေဟိ စ-တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာရာမံ-သို့၊
 ယန္တုန ဟရာပေယျံ-အကယ်၍ ဆောင်ယူစေရပါမူကား၊ ကောင်းလေစွ၊
 ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ။

ဘိက္ခု၊ ဒုဗ္ဗိက္ခေ-၌၊ အပ္ပမတ္တကေပိ-နည်းသောအတိုင်းအရှည်ရှိသော
 ပစ္စည်းကိုလည်း၊ (ဂဟိတေ-ခံယူအပ်ပြီးသော၊) ပဝါရေန္တိ၊ (တော်ပြီဟု)
 ပယ်မြစ်ကုန်၏၊ (ရှေးနိဿယ၌ကား “အပ္ပမတ္တကေပိ-အနည်းငယ်ခံယူ၍
 လည်း”ဟု ပေး၏၊) ပဋိသင်္ခါပိ-ဉာဏ်ဖြင့်ဆင်ခြင်၍လည်း၊ ပဋိက္ခိပန္တိ-ပယ်
 မြစ်ကုန်၏၊ သဗ္ဗော စ-အလုံးစုလည်း ဖြစ်သော၊ သံဃော-သည်၊ ပဝါရိ
 တော-(တော်ပြီဟု) ပယ်မြစ်စေအပ်ပြီးသည်၊ (ပဝါရိတ် သင့်ပြီးသည်၊)
 ဟောတိ၊ ပေ၊ တတော-ထို ပင့်ဖိတ်ရာ အရပ်မှ၊ နိဟဋ္ဌံ-ဆောင်ယူအပ်သော
 ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ ဘုတ္တာဝိနာ-တစ်ချို့တစ်ဝက် စားပြီးသော၊ ပဝါရိတေန-

အပ္ပမတ္တကေပိ စသည်။ ။ အပ္ပမတ္တကေပိ ပဝါရေန္တိတိ အပ္ပမတ္တကေပိ
 ပဟိတေ ပဝါရေန္တိ၊ “ဗဟုမ္ပိ ဂဟိတေ အညေသံ နပ္ပဟောတိတိ မညမာနာ အပ္ပမတ္တံ
 ဂဟေတွာ ပဝါရေန္တိတိ အဓိပ္ပာယော၊ ပဋိသင်္ခါပိ ပဋိက္ခိပန္တိတိ ဒိဝါ ဘောဇနတ္ထာယ
 ဘဝိဿတိ”တိ သလ္လက္ခေတွာပိ ပဋိက္ခိပန္တိ၊ သာရတ္ထ။

အပ္ပမတ္တကေပိ ပဝါရေန္တိတိ အပ္ပမတ္တကေ ဒိန္နေ ဒါယကာနံ ပိဋ္ဌာတိ ပဋိက္ခိ
 ပန္တိ၊ ပဋိသင်္ခါပိတိ ဧတ္တကေနပိ ယာပေတု သက္ကာ၊ “အဝသေသံ အညေသံ ဟောတု”
 တိ သလ္လက္ခေတွာပိ ပဋိက္ခိပန္တိ၊ ဝိမတိ။

ပဝါရိတ်သံဃ်သော ရဟန်းသည်၊ အနတိရိတ္တံ-အနတ္တိရိတ်ဝိနည်းကံလည်း မပြုအပ်၊ ဂိလာန၏ အပိုအလှုံလည်း မဟုတ်ဘဲ၊ ပရိဘုဒ္ဓိတုံ၊ ပေ။ -

၁၆၆-ပဋိဂ္ဂဟိတာဒိအနုဇာနနာ

၂၇၇။ ဥပဋ္ဌာကကုလံ-အလုပ်အကျွေးဖြစ်သော အမျိုးသည်၊ သံဃုဿ၊ အတ္တယ-ငှာ၊ ခါဒနိယံ၊ ပါဟောသိ-ပို့စေပြီ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ မှာ၍ ပို့စေသနည်း?)၊ အယျဿ၊ ဥပနန္ဒဿ-အား၊ ဒဿေတွာ-ပြု၍၊ သံဃုဿ-အား၊ ဒါတဗ္ဗံ-လှူထိုက်၏၊ (လှူပါလော၊) ဣတိ-ဤသို့ မှာ၍ ပို့စေပြီ၊ ပေ၊ ပဝိဋ္ဌော-ဝင်ပြီးသည်၊ (ဝင်နေသည်) ပေ၊ ယာဝ-လောက်၊ ဥပနန္ဒော၊ အာဂစ္ဆတိ-ပြန်လာ၏၊ (တာဝ-ထို ဥပနန္ဒ ပြန်လာသည့်တိုင်အောင်၊) ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ နိက္ခိပထ-ထားကြကုန်လော၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ ပုရောဘတ္တံ-ဆွမ်း၏ ရှေ့အဖို့၌၊ (ဆွမ်းစားရာကာလ၏ ရှေ့အဖို့၌) ကုလာနိ-တို့သို့၊ (အမျိုးအိမ်တို့သို့) ပယိရပါသိတွာ-ကပ်ဝင်၍၊ ဒိဝါ-နေ့အခါ၌၊ (နေ့မြင့်မှ) အာဂစ္ဆတိ၊ ပေ။

၂၇၈။ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ-၏၊ ကာယဉာဟာဗာဓော-ကိုယ်၌ဖြစ်သော ပူသောအနာသည်၊ (ကိုယ်ပူနာသည်) ဟောတိ၊ ပေ၊ အာဝုသော သာရိပုတ္တ၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ ပေ၊ ကေန-အဘယ်ဆေးဖြင့်၊ ဖာသု၊ ဟောတိ-ဖြစ်ပါသနည်း?၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးပြီး အာဝုသော (ပုဗ္ဗေ) မေ-၏၊ (ကာယ ဒါဟာဗာဓော) ဘိသေဟိ စ-ကြာစွယ်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ မုဠာလိကာဟိ စ-ကြာရင်းတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ (ဖာသု၊ ဟောတိ) ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ မဏ္ဍာကိနိယာ-မဏ္ဍာကိနီမည်သော၊ ပေါက္ခရဏိယာ-ရေကန်၏၊ တီရေ-ကမ်း၌၊ ပေ၊ အညတရော-တစ်စီးသော၊ နာဂေါ-ဆင်ပြောင်ကြီးသည်၊ (နာဂေါတိ=ဟတ္ထိ၊ ဝဇီရဗုဒ္ဓိ) ပေ၊ ဘန္တေ၊ အယျော မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော-သည်၊ ဧတု-ကြွတော်မူပါ၊ အယျဿ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနဿ-၏၊ (အာဂတံ-ကြွလာတော်မူခြင်းသည်) သွာဂတံ-ကောင်းသောလာခြင်းပါတည်း၊ ပေ၊ ကိ-အဘယ်ကို၊ ဒမ္မိ-လှူရပါမည်နည်း?၊ ဣတိ (အဝေါစ) ပေ။

သော နာဂေါ-သည်၊ အညတရံ နာဂံ အာဏာပေသိ၊ ပေ၊ ပေါက္ခရဏိ-
 သို့၊ ဩဂါဟေတွာ-သက်ဆင်း၍၊ သောဏ္ဍာယ-နာမောင်းဖြင့်၊ ဘိသဉ္စ-ကို
 လည်းကောင်း၊ မုဠာလိကဉ္စ-ကိုလည်းကောင်း၊ အဗ္ဗာဟိတွာ-နုတ်၍၊ သုဝိက္ခာ
 လိတံ-ကောင်းစွာခါအပ်သည် မည်လောက်အောင်၊ ဝိက္ခာလေတွာ-ခါ၍၊
 ဘဏ္ဍိကံ-အထုပ်ကို၊ ဗန္ဓိတွာ-ဖွဲ့၍၊ ပေ၊ အဝသိဋ္ဌာ-ကြွင်းကျန်နေကုန်သည်၊
 ဟောန္တိ၊ ပေ၊ ဝနဋ္ဌံ-တောဋ္ဌိတည်သော၊ ပေါက္ခရဋ္ဌံ-ပဒုမ္မာကြာရံဋ္ဌိတည်
 သော ခဲဖွယ်ကို၊ အဗိဇံ-အစေ့ မရှိသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ဝါ-နုသောအစေ့
 ရှိသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ နိဗ္ဗတ္တဗိဇံ-ထုတ်အပ်သောအစေ့ ရှိသည်မူလည်း
 ဖြစ်သော၊ အကတကပ္ပံ-မပြုအပ်သော ကပ္ပိယံမူရှိသော၊ (ကပ္ပိမူကို မပြုအပ်
 သော၊) ဖလံ-ကို၊ ဘုဋ္ဌိတုံ၊ ပေ။

၁၆၇-သတ္တကမ္မပဋိက္ခေပကထာ

၂၇၉။ ။ ဘဂန္ဓလာဗာဓော-ဘဂန္ဓိုလ်နာသည်၊ (ဂရင်ဂျီနာသည်၊)
 ဟောတိ၊ (ရှေးနိဿယ၌ “မြင်းသရိုက်နာ” ဟု ပေး၏၊) အာကာသဂေါတ္ထော-
 အာကာသဂေါတ္ထမည်သော၊ ဝေဇ္ဇော-သည်၊ သတ္တကမ္မံ-ဓားဖြင့် ပြုထိုက်သော
 အမှုကို၊ (ဓားခွဲမှုကို၊) ကရောတိ၊ ပေ၊ ဘဝံဂေါတမော-သည်၊ အာဂစ္ဆတု-
 ကြွပါ၊ ဣမဿ ဘိက္ခုနော-၏၊ ဝစ္စမဂ္ဂံ-ဝစ္စမဂ်ကို၊ ပဿတု-ကြည့်လှည့်ပါ၊
 ဂေါဓာမုခံ သေယျထာပိ-ဖွတ်၏ပါးစပ်ကဲ့သို့ပါဘုရား၊ ပေ၊ “သော အယံ
 မောဃပုရိသော-သည်၊ မံ-ကို၊ ဥပ္ပဏ္ဍေတိ-ပြောင်လှောင်၏”၊ ဣတိ-
 ဤသို့ သိတော်မူ၍၊ တတောဝ-ထို အရပ်မှပင်၊ ပဋိနိဝတ္တိတွာ-ပြန်လှည့်
 တော်မူ၍၊ ပေ။

ဘိက္ခဝေ၊ သမ္မာဓေ-ကျည်းမြောင်းသော အရပ်၌၊ ဆဝိ-အရေသည်၊
 သုခုမာ-သိမ်မွေ့ (နူးညံ့)၏၊ ဝဏော-အနာကို၊ ဒူရောပယော-ခဲယဉ်းသဖြင့်
 အသားနုတက်စေအပ်၏၊ (အသားနုတက်ခဲ၏၊) သတ္ထံ-ကို၊ ဒုပ္ပရိဟာရိယံ-
 ခဲယဉ်းသဖြင့် ဆောင်ယူအပ်၏၊ ပေ၊ ဝတ္ထိကမ္မံ-စည်ဖောင်းကို ဖိနှိပ်မှုကို၊
 (ဆီစသော ဆေးရည်ပါသော စည်ဖောင်း၏ပြန်တံကို ဖိနှိပ်မှုကို၊ ဤပုဒ်၏

အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ ရှေးနိဿယ၌ကား “စည်းသောအမှုကို” ဟု ပေး၏။ ကြပ်စီးမှုကို ဆိုလိုဟန်တူသည်။ ပေ၊ သမ္မာဓေသ-၏၊ သာမန္တာ-အနီးဖြစ်သော၊ ဒွဂ္ဂလာ-လက်နှစ်သစ် အတိုင်းအရှည်ရှိသော အရပ်၌၊ သတ္တကမ္မံ ဝါ၊ ပေ၊ န ကာရာပေတမ္ပံ၊ ပေ။

၁၆၈-မနုဿမံသပဋိက္ခေပကထာ

၂၈၀ သုပ္ပိယော-သုပ္ပိယမည်သော၊ ဥပါသကော စ-သည်လည်းကောင်း၊ သုပ္ပိယာ-မည်သော၊ ဥပါသိကာ စ-သည်လည်းကောင်း၊ ဥဘတော-နှစ်ယောက်လုံးအားဖြင့်၊ ပသန္နာ-သာသနာတော်၌ ကြည်ညိုကုန်သည်၊ ဒါယကာ-ပစ္စည်းလေးပါးကို ပေးလှူတတ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ (ဥဘတော ပသန္နာတံ ဥဘယတော ပသန္နာ၊ ဋီကာ) ပေ၊ ဝိဟာရေန-ကျောင်းတစ်ကျောင်းဖြင့်၊ ဝိဟာရံ-ကျောင်းတစ်ကျောင်းသို့၊ ပရိဝေဏေန-ပရိဝုဏ်တစ်ခုဖြင့်၊ ပရိဝေဏံ-သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ-သွား၍၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ပုစ္ဆတိ-လျှောက်၏၊ (ကိံ) ဘန္တေ-တို့၊ ကော-အဘယ်ရဟန်းသည်၊ ဂိလာနော-မကျန်းမမာပါသနည်း?၊ ကဿ-အဘယ်ရဟန်းကို၊ ကိံ-အဘယ်ကို၊ အာဟရိယတု-ဆောင်အပ်စေလိုပါသနည်း?၊ (ဆောင်ခဲ့စေလိုပါသနည်း?) ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ အာဟရိယိဿတိ-ဆောင်အပ်ပါလိမ့်မည်၊ (ဆောင်ယူခဲ့ပါမည်) ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်၍၊ ပေ၊ အန္တေဝါသိ-အနီးနေတပည့်ကို၊ အာဏာပေသိ-စေခိုင်းပြီ၊ (ကိံ) “ဘဏေ-အမောင်၊ ဂစ္ဆ-ချေ၊ ပဝတ္တမံသံ-ဖြစ်နှင့်ပြီး၊ (သေနှင့်ပြီးသော) အသားကို၊ ဇာနာဟိ-သိချေလော့”၊ ဣတိ-ပြီ၊ (ပဝတ္တမံသံနှင့်စပ်၍ မှတ်ဖွယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

“အယျ-အရှင်မ၊ ပဝတ္တမံသံ-သည်၊ နတ္ထိ-ပါ၊ အဇ္ဇ-နေ၊ မာဃာတော-မာဃာတနေပါတည်း၊ (မံသတ်ရဟု ကြွေးကြော်ထားရာ နေပါတည်း”၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ ဂိလာနဿ-သော၊ တဿ ဘိက္ခုနော-၏၊ (အာဗာဓော၌ စပ်) ဝါ-သည်၊ ပဋိစ္စာဒနီယံ-ကို၊ အလဘန္တဿ-မရသော်၊ အာဗာဓော ဝါ-

သည်လည်းကောင်း၊ အဘိဝဓိဿတိ-တိုးပွားလိမ့်မည်၊ ကာလံ ကိရိယာ
 ဝါ-သေခြင်းကို ပြုခြင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လိမ့်မည်၊
 ယာဟံ-အကြင် ငါသည်၊ ပဋိသုဏိတွာ-ဝန်ခံပြီး၍၊ (ယံ) န ဟရာပေယျ-
 အကြင် မဆောင်ယူနိုင်စေရာ၊ (တဿာ) မေ-၏၊ ဧတံ-ဤသို့ မဆောင်ယူ
 စေနိုင်ခြင်းသည်၊ န ပတိရူပံ-မလျောက်ပတ်ချေ၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံပြီ၊
 (ဣတိ-ဤသို့ ကြံပြီး၍) ပေါတ္တနိကံ-ဓားငယ်ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ဥရုမံသံ-
 ပေါင်းသားကို၊ ဥက္ကန္တိတွာ-လှီးဖြတ်၍၊ ဒါသိယာ-အား၊ အဒါသိ၊ (ကိ-
 အဘယ်သို့ ပြော၍ ပေးသနည်း?)၊ ဇေ-ကျွန်မ၊ ဟန္တ-ရော၊ ဣမံ မံသံ-ကို၊
 သမ္မာဒေတွာ-ပြီးစီးစေ၍၊ (စိမံ၍) ပေ၊ ဒဇ္ဇာဟိ-လှူပါချေ၊ ယော စ-
 အကြင် ရဟန်းသည်လည်း၊ မံ ပုစ္ဆံ၊ တဿ-အား၊ ဂိလာနာတိ-မကျန်းမမာ
 နေပါ၏ဘုရားဟူ၍၊ ပဋိဝေဒေဟိ-သိစေလော့၊ (လျှောက်လိုက်လော့) ဣတိ-
 ဤသို့မှာ၍ ပေးပြီ။

(ဣတိ-ဤသို့ မှာပြီး၍) ဥတ္တရာသင်္ဂေန-အပေါ်ခြံဖြင့်၊ ဥရု-ပေါင်ကို၊
 ဝေဋ္ဌေတွာ-ရစ်ပတ်၍၊ သြဝရကံ-အခန်းသို့၊ ပဝိသိတွာ-ဝင်၍၊ မဇ္ဇကေ-
 ညောင်စောင်းငယ်၌၊ နိပဇ္ဇိ-လဲလျောင်းပြီ၊ (အိပ်ပြီ) ပေ၊ သုပ္ပိယော ဥပါသ
 ကော-သည်၊ (အဝေါစဉ် စပ်) အစ္ဆရိယံ၊ ပေ၊ ဘော၊ (စမ္မကုန္ဒက အစဉ်
 အနက်ပေးခဲ့ပြီ) အယံ သုပ္ပိယာ-ဤ သုပ္ပိယသည်၊ ယာဝ-အလွန်အကဲသာလျှင်၊
 သဒ္ဓါ-သဒ္ဓါရှိပါပေစွ၊ ပသန္နာ-သာသနာတော်၌ ကြည်ညိုပါပေစွ၊ ယတြ
 (ယာယ)-အကြင် သုပ္ပိယာသည်၊ (“ဟိ”အနက် မရှိ) အတ္တနောပိ-၏
 လည်း၊ မံသာနိ-တို့ကို၊ ပရိစ္စတ္တာနိ နာမ-စွန့်အပ်၊ စွန့်နိုင်ပါပေ၏၊ ကိမ္မိမာ
 ယ-(ကိမ္မိ+ဣမာယ)=ဣမာယ-ဤ သုပ္ပိယာသည်၊ အညံ-မိမိအသားမှ အခြား
 သော၊ ကိဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ကိမ္မိ-အဘယ်သည်လည်း၊ (ဝါ-အဘယ်ကို
 လည်း) အဒေယျံ-မပေးအပ်၊ မပေးနိုင်သည်၊ ဘဝိဿတိ နာမ-ဖြစ်လိမ့်မည်
 နည်း?၊ (ရှိတော့မှာနည်း?)၊ (ယံနာအလိုကား “ဣမာယ-သည်၊ အညံ-
 သော၊ ကိဉ္စိ-သော၊ အဒေယျံ-မပေးအပ်၊ မပေးနိုင်သော ဥစ္စာသည်၊ ကမ္မိ
 ဘဝိဿတိ-အဘယ်မှာ ရှိနိုင်တော့မည်”ဟု ပေးပါ၊ ရှေးနိဿယ၌လည်း
 တစ်မျိုးပေးထားသေး၏) ဣတိ-ဣသို့ ပြော၍၊ ဟဋ္ဌော-ရွှင်လန်းသည်၊
 ဥဒဂ္ဂေါ-တက်ကြွသော ကိုယ်စိတ်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ) ပေ၊ အဝေါစ၊ ပေ။

တေန ဟိ-လျှင်၊ (ထိုသို့ မကျန်းမမာလျှင်၊) အာဂ္ဂစ္ဆတု-လာပါစေ၊
 ပေ၊ န ဥဿဟတိ-မစ္စမ်းနိုင်ပါ၊ (မလာနိုင်ပါ၊) ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ ပရိဂ္ဂဟေ
 တွာပိ-ထက်ဝန်းကျင် ယု၍လည်း၊ (ပွေ့ချီ၍လည်း၊) အာနေထ-
 ဆောင်ယူခဲ့ကုန်လော၊ ပေ၊ တဿာ-ထို သုပ္ပိယာ၏၊ ဘဂဝိတော-ကို၊
 ဒဿနေန-ဖူးမြင်ရခြင်းနှင့်၊ သဟ-တကွ၊ တစ်နည်း-သဟ ဒဿနေန-
 ဖူးမြင်ရသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက်၊ တာဝ-ထိုမျှလောက်၊ မဟာ-ကြီးသော၊ ဝဏော-
 သည်၊ ရုဋ္ဌော-အသားနုတ်ကံသည်၊ သုစ္ဆဝိ-ကောင်းသော အရေရှိသည်၊
 လောမဇာတော-ပေါက်သော အမွေးရှိသည်၊ အဟောသိ၊ ပေ၊ ယတြ
 (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ပေ၊ လောမဇာတော-သည်၊ ဘဝိဿတိ နာမ-ဖြစ်ပါ
 ပေ၏၊ (တသ္မာ၊) တထာဂတဿ-၏၊ မဟိဒ္ဓိက္ခတာ-ကြီးသောတန်ခိုး
 ရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်သည်၊ မဟာနုဘာဝတာ-ကြီးသောအာနုဘော် ရှိသည်၏
 အဖြစ်သည်၊ အစ္စရိယံ ဝတ ဘော-ဪ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍၊ ပေ၊ နိသီဒိ
 သု၊ ပေ။

ကော-အဘယ်ရဟန်းသည်၊ သုပ္ပိယံ ဥပါသိကံ-ကို၊ မံသံ-ကို၊ ဝိညာ
 ပေသိ-တောင်းသနည်း?၊ ပေ၊ ဝိညာပေသိ-တောင်းပါပြီ၊ ပေ၊ အာဟရိယိတ္ထ-
 ဆောင်ပို့အပ်ပြီလော၊ ပေ၊ ပရိဘုဒ္ဓိ-စားလိုက်သလော၊ ပေ၊ ပဋိဝေက္ခိ-
 (မည်သည့်အသားဟု) စည်းစားဆင်ခြင်လိုက်၏လော၊ ပေ၊ န ပဋိဝေက္ခိ-
 မစည်းစား၊ မဆင်ခြင်မိပါ၊ (ပဋိ+အဝ-ရှေးရှိသော ဣက္ခဓာတ်သည် ပစ္စ
 ဝေက္ခဏာပုဒ်ကဲ့သို့ ဆင်ခြင်ခြင်းအနက်ကို ဟော၏၊) အပုဋိဝေက္ခိတွာ-
 မစည်းစား၊ မဆင်ခြင်မှု၍၊ မံသံ ပရိဘုဒ္ဓိဿတိ နာမ-(စည်းစားဆင်ခြင်ရုံမျှ
 ဖြင့် မည်သည့်အသားဟု မသိလျှင် မေးရမည်ဖြစ်သောကြောင့် “အပုဋိဝေက္ခိ
 တွာတိ အပုဋိပုစ္ဆိတွာ”ဟု အဋ္ဌကထာ၌ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သည်)၊ ပေ၊ ပရိဘုတ္တံ-
 စားအပ်ပြီ၊ ပေ။

၁၆၉-ဟတ္ထိမံသာဒိပဋိက္ခေပကထာ

၂၈၁။ ရညော-၏၊ ဟတ္ထိ-ဆင်တို့သည်၊ မရန္တိ-သေကုန်၏၊ ပေ၊
 ပိဏ္ဏာယ စရန္တာနံ၊ ဘိက္ခုနံ-တို့အား၊ ဟတ္ထိမံသံ-ဆင်၏အသားကို၊ ဒေန္တိ၊
 ပေ၊ ဟတ္ထိ၊ ရာဇံ-မင်း၏အင်္ဂါတည်း၊ ရာဇာ သစေ ဇာနေယျ (ဧဝံ သတိ၊)
 နေသံ-ထို ရဟန်းတို့ (အပေါ်၌၊) အတ္တမနော-သည်၊ န အဿ-မဖြစ်ရာ၊

ဣတိ (ဥဇ္ဈာယန္တိ) ပေ၊ သုနခေါ-ခွေးသည်၊ ဇေဂုဇ္ဈော-စက်ဆုပ်ထိုက်၏၊
 (စက်ဆုပ်ဖွယ် ကောင်း၏၊) ပဋိကူလော-ရွံရှာထိုက်၏၊ (ရွံရှာဖွယ် ကောင်း၏၊)
 ပေ၊ အဟိမံသံ-မြွေသားကို၊ ပေ၊ သုပဿော-သုပဿမည်သော၊ နာဂရာဇာ
 ပိ-နဂါးမင်းသည်လည်း၊ ပေ၊ သန္တိ ဘန္တေ၊ ပေ၊ ဝိဟေဋ္ဌယျ၊ (မဟာဓန္ဒက
 ပုဒ်စဉ် ၉၀-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ၊) ဘန္တေ၊ သာဓု-တောင်းပန်ပါ၏၊ အယျာ
 အဟိမံသံ၊ န ပရိဘုဉ္ဇေယျ-မစားကုန်ရာပါ၊ တစ်နည်း-ဘန္တေ၊ ပေ၊ န ပရိ
 ဘုဉ္ဇေယျ-ကုန်မူ၊ သာဓု-ကောင်းရာပါ၏၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ လုဒ္ဒကာ-မုဆိုး
 တို့သည်၊ သီဟံ-ခြင်္သေ့ကို၊ ဟန္တာ-သတ်၍၊ ပေ၊ သီဟာ၊ သီဟမံသဂန္ဓေန-
 ခြင်္သေ့အသား၏အနံ့ကြောင့်၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ပရိပါတေန္တိ-လည်း ကျစေ
 ကုန်၏၊ (လိုက်ကြကုန်၏)၊ ပေ၊ ဗျဏ္ဍ-ကျားကို၊ ဒိပိ-သစ်ကို၊ ပေ၊ အစ္ဆ-
 ဝံကို၊ တရစ္ဆ-အောင်းကို၊ ပေ။

ဒုတိယော-သော၊ သုပိယဘာဏဝါရော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

၁၇၀-ယာဝုမရဂေါဠကာနုဇာနနာ

၂၈၂။ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန-နှင့်၊ အမုတေလသေဟိ-အခွဲ
 အားဖြင့် တစ်ဆယ့်သုံးလီရီကုန်သော၊ ဘိက္ခုသတေဟိ-ရဟန်းအရာတို့နှင့်၊
 တစ်နည်း-အမုတေလသေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ-အခွဲအားဖြင့် တစ်ထောင့်သုံး
 ရာသော ရဟန်းတို့နှင့်၊ ဝါ-တစ်ထောင့်နှစ်ရာငါးဆယ်သော ရဟန်းတို့နှင့်၊
 သဒ္ဓိစာရိကံ ပက္ကမိ၊ ပေ၊ ဇာနပဒါ-ဇနပုဒ်၌ နေကုန်သော၊ မနုဿာ၊ ပေ၊
 သကဋေသု-လှည်းတို့၌၊ အာရောပေတွာ-တက်ရောက်စေ၍၊ (တင်၍) ဗုဒ္ဓ
 ပုဗ္ဗဓဿ ဘက္ခုသံဃဿ-၏၊ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော-နောက်၌ နောက်၌၊
 (နောက်က နောက်က)၊ အနုဗန္ဓာ-လိုက်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ (ကိ-အဘယ်သို့
 ကြံ၍ လိုက်ကုန်သနည်း?၊ ယဒါ-၌၊ ပဋိပါဠိ-ဆွမ်းလှည့်အစဉ်ကို၊ လဘိဿာ
 မ-အံ့၊ ပေ၊ ကရိဿာမ၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍ လိုက်ကုန်၏၊ ပဉ္စမတ္တာနိ
 ဝိယာသာဒသတာနိ စ (အနုဗန္ဓာ ဟောန္တိ) ပေ။

အညတရဿ ဗြာဟ္မဏဿ-၏၊ (ဧတံ၌ စပ်၊) ဝါ-သည်၊ ပဋိပါဠိ၊
 အလဘန္တဿ-မရသော်၊ ဧတဒဟောသိ (ကိ) ယဒါ၊ ပေ၊ ကရိဿာမိ၊

ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ဗုဒ္ဓပုဗ္ဗမံ၊ ဘိက္ခုသံဃံ-သို့၊ အနုဗန္ဓန္တဿ-လိုက်သော၊
 မေ-၏၊ ဒွေ မာသာနိ-နှစ်လတို့သည်၊ အတိတာနိ-ကျော်လွန်ကုန်ပြီ၊ မေ-
 သည်၊ ပဋိပါဠိ စ-ကိုလည်း၊ န လုတ္တတိ-မရအပ်၊ အဟဉ္စ-သည်လည်း၊
 ဧကတ္တကော-တစ်ယောက်တည်းသည်၊ အမိ၊ (ဧကတ္တကော၌ တ္တကပစ္စည်း
 အနက်သီးခြား မရှိ၊) မေ-၏၊ ဗဟု-သော၊ ဃုရာဝါသတ္ထော စ-အိမ်ဟူသော
 အာဝါသ၏ စိပွားသည်လည်း၊ (အိမ်ဟူသော အာဝါသ၏ ကိစ္စသည်လည်း၊)
 ဟာယတိ-ဆုတ်ယုတ်၏၊ အဟံ၊ ဘတ္တဂ္ဂ-ဆွမ်းစားကျောင်းကို၊ (ဆွမ်းစားရာ
 အရပ်ကို၊) ယန္ဓုန ဩလောကေယျ-အကယ်၍ ကြည့်ရပါမူကား ကောင်းလေ
 စွ၊ ယံ-အကြင် ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်၊ ဘတ္တဂ္ဂေ-၌၊ န အဿ-မရှိရာ၊ တံ-
 ကို၊ (ယန္ဓုန) ပဋိယာဒေယျ-အကယ်၍ စီရင်ရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊
 ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ၊ ဩလောကေန္တော-လသော်၊ ဒွေ-နှစ်မျိုးသော
 စားဖွယ်တို့ကို၊ ယာဂုဉ္စ-ကိုလည်းကောင်း၊ မဓုဂေါဠကဉ္စ-ချိုသောအရသာနှင့်
 ရောစပ်သော မုန့်လုံးကိုလည်းကောင်း၊ (မုန့်ခဲကိုလည်းကောင်း၊) (မဓုဂေါဠကန္တိ
 သက္ကရာဒိသံယုတ္တပူပံ၊ ဋီကာ၊) န အဒ္ဓဿ-မမြင်၊ ပေ၊ မေ-၏၊ (ယာဂုနှင့်
 မဓုဂေါဠကကို၊) ဘဝံ ဂေါတမော-သည်၊ ပဋိဂ္ဂဏေယျ-ခံယူရာပါ၏လော၊
 ပေ၊ တေန ဟိ-ထိုသို့ လှူလိုလျှင်၊ ပဋိယာဒေတု-စီရင်စေလော့၊ ဣတိ-
 ပြီ၊ ပေ။

ယာဂုအကျိုးဆယ်မျိုး

ဗြာဟ္မဏ-ဗြာဟ္မဏ၊ ယာဂုယာ-၏၊ အာနိသံသာ-အာနိသင်တို့သည်၊
 (အကျိုးတို့သည်၊) ဣမေ ဒသ-ဤ ဆယ်ပါးတို့တည်း၊ ကတမေ စသ-
 အဘယ် ဆယ်ပါးတို့နည်း?၊ ယာဂု-ကို၊ ဒေန္တော-ပေးလှူသူသည်၊ အာယု-
 အသက်ကို၊ (အသက်အလှူကို၊) ဒေတိ-ပေးလှူ၏၊ (ပေးလှူရာရောက်၏၊)
 (ဝဏ္ဏံ-အဆင်း၊ သုခံ-ကိုယ်စိတ်နှုဖြာ ချမ်းသာ၊ ဗလံ-ကိုယ်အား၊) ပဋိဘာနံ-

အာယု ဒေတိ စသည်။ ။ အာယု ဒေတိတိ အာယုဒါနံ ဒေတိ၊ ဝဏ္ဏန္တိ
 သရီရဝဏ္ဏံ၊ သုခန္တိ ကာယိက စေတသိကသုခံ၊ ဗလန္တိ သရီရထာမံ၊ ပဋိဘာနန္တိ
 ယုတ္တမုတ္တ ပဋိဘာနံ၊ ဋီကာ၊ ယာဂုသည် အာဟာရတစ်မျိုး ဖြစ်သောကြောင့် အာ
 ဟာရကို မှီ၍ အသက်ရှည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ယာဂုကိုလှူလျှင် အသက်ကိုလည်း

ရှေ့ရှုထင်လာသောဉာဏ်ကို၊ ဒေတိ၊ ပိတာ-သောက်အပ်သော ယာဂုသည်၊ ခုဒ္ဒ-ထမင်းဆာခြင်းကို၊ ပဋိဟနတိ-ပယ်ဖျောက်နိုင်၏၊ ပိပါသံ-ရေဆာခြင်းကို၊ ဝိနေတိ-ပယ်ဖျောက်နိုင်၏၊ ဝါတံ-လေကို၊ အနုလောမေတိ-လျော်အောင်ပြု၏၊ (စုန်စေ၏။) ဝတ္ထိ-အူမကို၊ သောဓေတိ-စင်ကြယ်စေ၏၊ (ရှေးနိဿယ၌ “ဝတ္ထိ-အစာဟောင်းကို” ဟု ပေး၏။) အာမာဝသေသံ-ကြွင်းကျန်သော အစာသစ်ကို၊ ပါစေတိ-ကြေကျက်စေ၏၊ ပေ။

ဂါထာအနက်။ ။ (၁) ယော-အကြင်သူသည်၊ သညတာနံ-စောင့်စည်းအပ်သော ကိုတ်၊ နှုတ်၊ စိတ် ရှိကုန်သော၊ ပရဒတ္တဘောဇိနံ-သူတစ်ပါးတို့ လှူအပ်သောအစာကို စားလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ ကာလေန-သင့်လျော်သောအခါ၌၊ သက္ကစ္စ-ကောင်းစွာပြု၍၊ ဝါ-ရှိရှိသေသေ၊ ယာဂုံ-ကို၊ ဒဒါတိ-ပေးလှူ၏၊ (သော-ထိုသူသည်၊) အဿ-ထို အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ ဒသ-ဆယ်ပါးကုန်သော၊ ဌာနာနိ-အကျိုး၏တည်ရာ အကြောင်းတို့ကို၊ အနုပ္ပဝေစ္ဆတိ-ပေးလှူ၏၊ (ပေးလှူရာ ရောက်၏။) အာယုဉ္ဇ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဝဏ္ဏဉ္ဇ-

လှူရာရောက်၏။ ဝဏ္ဏ စသည်တို့ကို လှူရာရောက်ပုံကိုလည်း ချဲ့ထွင်သိပါ။ အစာမစားရသေးလျှင် အားနည်း၍ ဉာဏ်လည်း မရွှင်ပြနိုင်၊ သင့်လျော်သော အစာကို စားရလျှင်ကား စိတ်ကြည်လင်၍ ဉာဏ်လည်း ရွှင်လာတတ်၏။ ထို့ကြောင့် ယာဂုကို ပေးလှူသူသည် ပဋိဘာနကိုလည်း ပေးလှူရာရောက်ပေသည်။

ခုဒ္ဒ ပဋိဟနတိ စသည်။ ။ ဤအကျိုးငါးမျိုးကား အလှူခံသော (ယာဂုသောက်သော) ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ရမည့်အကျိုးများ ဖြစ်၏။ သို့သော် အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်အား (သူတစ်ပါးအား) ထမင်းမဆာအောင်၊ ရေမဆာအောင် ယာဂုကိုလှူရာ ရောက်သောကြောင့် အလှူရှင်များလည်း၊ ထိုအကျိုးနှင့် အလားတူစွာ ဘဝသံသရာဝယ် (၁) အစားအသောက် ပြည့်စုံခြင်း၊ (၂) ရေပေါများခြင်း၊ (၃) လေရောဂါကင်းခြင်း၊ (၄) အကြောသန့်ရှင်းသဖြင့် အသွေးအသား သန့်ရှင်းကြည်လင်ခြင်း၊ (၅) အစာကြေကျက်စေနိုင်သော ဝမ်းမီးနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဟူသော အကျိုးငါးကို ရနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဂါထာ၌ “ဒိဗ္ဗသုခ-နတ်ပြည်ချမ်းသာ၊ မနုဿသောဘဂျတာ-လူ၌ ကောင်းသောဘုန်းကံရှိသူ၏ အဖြစ်” ဟု အလှူရှင်တို့ ရရှိမည့် အကျိုးနှစ်ပါးကို အချုပ်အားဖြင့် ဟောတော်မူထားပါသည်။

ကိုလည်းကောင်း၊ သုခံ စ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဗုလဉ္စ-ကိုလည်းကောင်း၊ (အနုပုဝေစ္ဆတိ။)

(၂) အဿ-ထို အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ပဋိဘာနံ-သည်၊ ဥပဇာယ တေ-ဖြစ်၏၊ တတော-ထိုသို့ ယာဂကို သောက်ခြင်းကြောင့်၊ တစ်နည်း-တတော (သာ ယာဂ)-ထို ယာဂသည်၊ ခုခွံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပိပါသဉ္စ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဗျပနေတိ (ဝိ+အပုနေတိ)-ပယ်ရှားနိုင်၏၊ ဝါတံ-ကို၊ (ဗျပနေတိ-၏၊ ဝါ-လျော်စေ၏၊) ဝတ္ထိ-ကို၊ သောဓေတိ-၏၊ ဘတ္တံ-မကြေကျက်သေးသော အစာကို၊ ပရိဏာမေတိ-ကြေကျက်စေ၏၊ ဒေတံ-ဤ ယာဂသောက်ခြင်းကို၊ ဘေသဉ္စ-ဆေးဟူ၍၊ သုဂတေန-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဝတ္ထိတံ-ချီးမွမ်းတော်မူအပ်ပြီ။

(၃) တသ္မာ ဟိ (တသ္မာ ဒေ)-ထို့ကြောင့်သာလျှင်၊ သုခတ္ထိကေန-ချမ်းသာကိုအလိုရှိသော၊ မနုဿေန-လူဖြစ်သော၊ ဒိဗ္ဗာနိ-နတ်၌ဖြစ်ကုန်သော၊ သုခါနိ-တို့ကို၊ ပတ္တယတာ ဝါ-တောင့်တသူသည်သော်လည်းကောင်း၊ မနုဿသောဘောဂျတံ-လူ၌ကောင်းသော ဘုန်းကံရှိသူ၏ အဖြစ်ကို၊ ဣစ္ဆတာ ဝါ-အလိုရှိသူသည်သော်လည်းကောင်း၊ နိစ္စံ-အမြဲ၊ ယာဂံ-ကို၊ ဒါတံ-ငှာ၊ အလမေဝ-သင့်လျော်သည်သာ၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ ပေ၊ တံ ဗြာဟ္မဏံ-ကို၊ ဣမာဟိ ဂါထာဟိ-တို့ဖြင့်၊ အနုမောဒိတွာ-အဖန်ဖန် ဝမ်းမြောက်တော်မူပြီး၍ (အနုမောဒနာ ပြုတော်မူပြီး၍)၊ ပေ၊ ပတ္တမိ၊ ပေ။

ဂါထာအဖွင့်။ ။ ပါဠိယံ ဒဿဿ ဌာနာနီတိ အဿ ပဋိဂ္ဂါဟကဿ ဒဿ ဌာနာနိ ကာရဏာနိ၊ ဓမ္မေနာတိ အတ္ထော၊ အနုပုဝေစ္ဆတိတိ ဒေတိ၊ ဝါတဉ္စ ဗျပနေတိတိ သမ္ပန္နော၊ ဝါတဉ္စ အနိလောမေတိတိ အတ္ထော၊ ဝိမတိ၊ (အနုပုဝေစ္ဆတိ-ရုပ်ပြီးပုံကို ကစွည်းဘာသာဋီကာ ဣသုယမုနမန္တော စ္စော ဝါ-သုတ်၌ ပြထားပြီ၊ တတောကို နှစ်နည်းအနက် ပေးရာ၌ “တတော ဝါတာတပေါ ဟောရော” ဟူသော သေနာသနက္ခန္ဓက ပါဠိတော်၌ တတော ကတ္တာ အနက်ဖွင့်ပုံကို နည်းမှီ၍ ပေးပါသည်။ “ပတ္တယတာ၊ ဣစ္ဆတာ” ပုဒ်တို့ကို ဒါတံ၌ အဂုတ္တကတ္တာ အဖြစ်ဖြင့် စပ်ပါ။)

၁၇၁-တရုဏပသန္နမဟာမတ္တဝတ္ထု

၂၈၃။ ။ မနုဿာ၊ အသောသံ-ကြားသိကုန်ပြီ၊ (ကံ၊) ဘဂဝတာ-
 သည်၊ ယာဂု-ကိုလည်းကောင်း၊ မဓုဂေါဠကဉ္စ-ကိုလည်းကောင်း၊ အနညာတာ
 ကိရ-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီတဲ့၊ ဣတိ (အသောသံ၊) ဣတိ-ဤသို့ ကြားသိ၍၊
 တေ-ထို လူတို့သည်၊ ကာလသေဝ-စောစော၌ပင်၊ ဘောဇ္ဇယာဂု-လက်ဖြင့်
 စားထိုက်သော ယာဂုကိုလည်းကောင်း၊ (လက်ကော်ရ ယာဂုကိုလည်းကောင်း၊)
 မဓုဂေါဠကဉ္စ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပဋိယာဒေန္တိ-စီရင်ကြကုန်၏၊ ဘိက္ခု၊ ပေ၊
 ဘောဇ္ဇယာဂုယာ-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ မဓုဂေါဠကေန စ-ဖြင့်လည်းကောင်း၊
 ဓာတာ-ကိုယ်ကိုဆောင်ထားနိုင်ကုန်သည်၊ (ဝ နေကုန်သည်၊ ဟုတွာ၊) ဘတ္တဂ္ဂေ-
 ၌၊ စိတ္တရူပ-စိတ်အားလျော်စွာ၊ (စိတ်ရှိသလောက်၊) န ပရိဘုဉ္ဇန္တိ-မစားနိုင်
 ကြကုန်၊ တေန သမယေန-၌၊ (ဘောဇ္ဇယာဂု၊ မဓုဂေါဠကဖြင့် တင်းတိမ်ထားရာ
 ထိုအခါ၌) ပေ၊ တရုဏ ပသန္နေန-နသောကြည်ညိုခြင်းခြင်းရှိသော၊ (ကြည်ညို
 ခါစဖြစ်သော၊) မဟာ မတ္တေန-သည်၊ ပေ၊ နိမန္တိတော-ပင့်ဖိတ်ထားအပ်သည်၊
 ဟောတိ၊ ပေ။

☞ “အဟံ အမုတေလသန္တံ ဘိက္ခုသတာနံ-တို့၏ (အတွက်၊) အမုတေလ
 သာနီ မံသပါတိသတာနိ-တစ်ထောင့်နှစ်ရာငါးဆယ်သော အသားဟင်းခွက်
 တို့ကို၊ ယန္တုန ပရိယာဒေယျ-စွ၊ ဧကမေကသ-တစ်ပါး တစ်ပါးသော၊
 ဘိက္ခုနော-ရဟန်းအား၊ ဧကမေကံ-တစ်ကွက် တစ်ခွက်သော၊ မံသပါတိ-
 အသားဟင်းခွက်ကို၊ (ယန္တုန) ဥပနာမေယျ-အကယ်၍ ဆက်ကပ်ရပါမူကား
 ကောင်းလေစွ”၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ (ဘိက္ခုနော-၏ (အနီးသို့၊)
 ဥပနာမေယျ-ညွတ်စေရပါမူကားဟု သဒ္ဒတ္ထ ပေးပါ) ပေ၊ ခါဒနိယံ ဘောဇ္ဇနိ
 ယံ၊ ပဋိယာဒါပေတွာ-၍၊ ပေ၊ မံသပါတိသတာနိ စ-တို့ကိုလည်း၊ (ပဋိယာ
 ဒါပေတွာ) ပေ၊ နိဋ္ဌိတံ ဘတ္တန္တိ၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၅၇-၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊)
 ပေ၊ ပရိဝိသတိ-ပြုစုလုပ်ကျွေး၏၊ ပေ၊ အာဂုသော-ဒါယကာ၊ ထောက်-
 အနည်းငယ်၊ ဒေဟိ-လော့၊ ပေ၊ ဒေတိ၊ ဣတိ-ကုန်ပြီ။

“ဘန္တေ-တို့၊ တုမှေ၊ အယံ မဟာမတ္တော-သည်၊ တရုဏပသန္နော-
 ၏”၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ထောက် ထောက်၊ မာ ပဋိဂ္ဂဏှထ-မခံယူကြပါ
 ကုန်နှင့်၊ ဗဟံ၊ ပေ၊ ပဋိယတ္တံ-စီရင်အပ်ပါပြီ၊ ပေ၊ ဥပနာမေသာမိ-အံ့၊

ဣတိ-၍၊ ပေ၊ မံသပါတိသတာနိ စ-တို့ကိုလည်း၊ (ပဋိယတ္တာနိ) ဘန္ဓေ၊
 ယာဝဒတ္ထံ-အကြင် အကြင် အလိုအတိုင်း၊ (အလိုရှိသလောက်၊) ပဋိဂ္ဂဏှထ-
 ကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ပေ၊ ဧတံ ကာရဏာ-ဤ အကြောင်းကြောင့်၊
 (အသင် ပြောပြအပ်သော ဤ အကြောင်းကြောင့်) ပေ၊ န ပဋိဂ္ဂဏှာမ၊ ပေ၊
 ပဋိဂ္ဂဏှာမ၊ ဣတိ-ကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ကထံ ဟိ-ကြောင့်၊ ဘဒ္ဒန္တာ-တို့သည်၊
 မယာ-သည်၊ နိမန္တိတာ-ပင့်ဖိတ်အပ်ပြီးကုန်သည်၊ (သမာနာ၊) အညဿ-
 အခြားသူ၏၊ ဘောဇ္ဇယာဂုံ ပရိဘုဒ္ဓိဿန္တိ နာမ၊ ပေ၊ န စ ပဋိဗလော-
 မစွမ်းနိုင်ဘူးလော၊ ဣတိ (ဥဇ္ဈာယတိ၊) ဣတိ-ဤသို့ ကဲ့ရဲ့ပြီး၍၊ ကုပိတော-
 စိတ်ဆိုးသည်၊ အနတ္တမနော-မိမိစိတ် မရှိသည်၊ အာသာဒနာပေက္ခော-
 အပြစ်တင်ခြင်း၌ ရှုငဲ့သည်၊ (အပြစ်တင်လိုသည်၊ ဟုတွာ၊) ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊
 ပတ္ထေ-တို့ကို၊ ပူရေန္တော-ပြည့်စေလျက်၊ အဂမာသိ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ပြော၍
 သွားသနည်း?၊ “ဘုဉ္ဇထ ဝါ-စားလိုမူလည်း စားကြပေတော့၊ ဟရထ ဝါ-
 ကျောင်းသို့ ဆောင်ယူလိုမူလည်း ဆောင်ယူကြပေတော့”၊ ဣတိ-ဤသို့
 ပြော၍ သွားပြီ၊ ပေ။

တဿ မဟာမတ္တဿ-၏၊ (ကုက္ကုစ္စံ၊ ဝိပုဋ္ဌိသာရောတို့၌ စပ်၊) ဘဂဝ
 တော-၏၊ အစိရပက္ကန္တဿ-ဖဲသွားပြီးသော မြတ်စွာဘုရား၏ ကြာမြင့်သော
 ကာလ မရှိသေးမီ၊ ဝါ-ကြွားသွားပြီး၍ မကြာသေးမီ၊ ကုက္ကုစ္စံ-ကုက္ကုစ္စသည်၊
 (စက်ဆုပ်အပ်စွာ အမှုအရာဟု နောက်ခါတစ်ဖန် ပူပန်ခြင်းသည်၊) အဟုဒေဇ-
 ဖြစ်သည်သာ၊ ဝိပုဋ္ဌိသာရော-နှလုံးမသာမယာခြင်းသည်၊ (လွန်ကျူးမှုနောက်
 စွဲလျှောက်၍ ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် တွေးတောခြင်းသည်၊) အဟု (ဧဝ)-
 သည်သာ၊ (ကိ၊) ယောဟံ-အကြင်ငါသည်၊ ကုပိတော၊ ပေ၊ ဟရထ ဝါ-
 လော့၊ ဣတိ-၍၊ အဂမာသိ-သွားမိပြီ၊ (တဿ) မေ-၏၊ ဝါ-ငါ့မှာ၊ အလာ
 ဘာ-ကုသိုလ်ကောင်းမှုဟူသောဂုဏ်တို့ကို မရခြင်းတို့သည်၊ (ဟောန္တိ) ဝတ-
 ဖြစ်လေကုန်စွတကား၊ လာဘာ-ကုသိုလ်ကောင်းမှုဟူသောဂုဏ်တို့ကို ရခြင်းတို့
 သည်၊ န (ဟောန္တိ) ဝတ-မဖြစ်လေကုန်စွတကား၊ မေ-၏၊ ဝါ-သည်၊
 မနုဿတ္ထံ-ကံကောင်းထောက်မံသဖြင့် ရအပ်သော လူ့အဖြစ်ကို၊ ဒုလ္လဒ္ဓံ
 ဝတ-မကောင်းသဖြင့် ရအပ်လေစွတကား၊ မေ၊ (မနုဿတ္ထံ-ကို) န သုလဒ္ဓံ
 ဝတ-ကောင်းစွာ မရအပ်လေစွတကား၊ (အရမတော်လေစွတကား၊) ကိ-

အဘယ်သို့နည်း?၊ မယာ-သည်၊ ဗဟု-များစွာ၊ ပုညံ ဝါ-ကောင်းမှုကို မူလည်း၊ ပသုတံ န ခေါ-ဖြစ်စေအပ်ပြီလော၊ အပုညံ ဝါ-မကောင်းမှုကို မူလည်း၊ (ပသုတံ န ခေါ-လော၊) ဣတိ-ဤသို့ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိပုဋ္ဌိသာရဖြစ်ပြီ၊ ပေ၊ (“ကုက္ကုစ္စ”စသော ‘ပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ ဒုတိယအုပ်၌ ပြခဲ့ပြီ၊ “အလာဘာ”စသော ဝါကျကို တတိယပါရာဇိကဋ္ဌကထာ၊ မိဂလဏ္ဍိကဝတ္ထုကို နည်းမှီ၍ အနက်ပေးထားပါသည်။)

ဣဓ-ယနေ၊ ပေ၊ အာဝုသော-ဒါယကာအမတ်ကြီး၊ ယဒဂ္ဂေန-အကြင် အစအားဖြင့်၊ (အကြင်နေ့ကို အစပြု၍) ပေ၊ နိမန္တိတော-အပ်ပြီ၊ တဒဂ္ဂေန-ထို အစအားဖြင့်၊ (ထိုနေ့ကို အစပြု၍) တေ-သည်၊ ဗဟု ပုညံ-ကို၊ ပသုတံ-ဖြစ်စေအပ်ပြီ၊ ပေ၊ တေ-၏၊ ဧကမေကေန-တစ်ပါး တစ်ပါး သော၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ဧကမေကံ-တစ်လုံး တစ်လုံးသော၊ သိတ္ထံ-ဆွမ်းလုံး ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ-ခံယူအပ်ပြီ၊ ပေ၊ တေ-သည်၊ သဂ္ဂါ-နတ်ပြည်တို့ကို၊ (နတ် ပြည်ရောက်ကြောင်း ကောင်းမှုတို့ကို) အာရဒ္ဓါ-ပြီးစေအပ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ (“သဂ္ဂါ တေ အာရဒ္ဓါ”၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ) ပေ၊ မေ-၏၊ ဝါ-မှာ၊ လာဘာ-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ) ကိရ-ဖြစ်ကုန်သတဲ့၊ ပေ၊ အညတြ-အခြားအရပ်၌၊ (အခြားအိမ်၌) နိမန္တိတေန-ပင့်ဖိတ်အပ်ပြီးသော ရဟန်းသည်၊ အညဿ-အခြားသူ၏၊ ပေ၊ ကာရေတဗ္ဗော၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ။

၁၇၂-ဗေလဋ္ဌကဏ္ဍနဝတ္ထု

၂၈၄။ အထ၊ ပေ၊ ကဏ္ဍာနော-အနွယ်အားဖြင့် ကဏ္ဍာနမည်သော၊ ဗေလဋ္ဌော-ဗေလဋ္ဌသည်၊ သဗ္ဗေဟေဝ-အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝုဠ ကုမ္ဘပူရေဟိ-တင်လဲအိုးတို့ဖြင့်၊ (ကြံသကာအိုးတို့ဖြင့်) ပြည့်ကုန်သော၊ ပဉ္စမတ္တေဟိ သကဋ္ဌသတေဟိ-တို့နှင့်အတူ၊ ရာဇဂဟာ-မှာ၊ အနွကဝိန္ဒ-သို့၊ (ဂမိဿာမိ-သွားအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍) အဒ္ဓါနမဂ္ဂပုဋ္ဌိပန္နော-ရှည်သောခရီး ကို သွားနေသည်၊ ဟောတိ၊ မဂ္ဂါ-မှာ၊ ဩက္ကမ္မ-ဖဲတော်မူ၍၊ ပေ၊ ဧကမေကံ-တစ်လုံး တစ်လုံးသော၊ ဝုဠကုမ္ဘ-တင်လဲအိုးကို၊ (ကြံသကာအိုးကို) ဒါတုံ

ကုဏ္ဍမိ၊ ပေ၊ ဧကံ ယေဝ-တစ်လုံးသာလျှင် ဖြစ်သော၊ ဂုဠကုဏ္ဍ-ကို၊ အာဟရ-ဆောင်ယူခဲ့လော့၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ အာဘတော-ဆောင်ယူအပ်ပါပြီ၊ “ဘန္တေ၊ အဟံ-သည်၊ ကထံ-လျှင်၊ ပဋိပဇ္ဇာမိ-ကျင့်ရပါမည်နည်း?”၊

ကုဏ္ဍမိ-ပြီ၊ ပေ၊ “ဘိက္ခုနံ-တို့အား၊ ဂုဠော-ကို၊ ဒိန္နော-အပ်ပါပြီ၊ ဗဟု စ-လည်း၊ အယံ ဂုဠော-သည်၊ အဝသိဋ္ဌော-ကျန်နေပါသေး၏”၊ ပေ၊ တေန ဟိ-ထိုသို့ ကျန်နေသေးလျှင်၊ ဘိက္ခုနံ၊ ယာဝဒတ္ထံ-တိုင်း၊ ဂုဠံ၊ ဒေဟိ-လော့၊ ကုဏ္ဍမိ-ပြီ၊ ပေ၊ ယာဝ-လောက်၊ အတ္ထော၊ (ဟောတိ၊ တာဝ-ထို အလိုရှိ သလောက်၊) ဘိက္ခုနံ-တို့အား၊ ဂုဠော-ကို၊ ဒိန္နော၊ ပေ၊ (“ယာဝဒတ္ထော”ပုဒ်ကို ဤသို့ ပေးမှ အဓိပ္ပာယ်ရသည်၊) ယာဝဒတ္ထံပုဒ်နှင့် မတူပါ၊ ယာဝဒတ္ထံပုဒ်ကား ကြိယာဝိသေသနတည်း၊) ဂုဠောဟိ-တို့ဖြင့်၊ သန္တပေဟိ-ကောင်းစွာနှစ်သက် စေလော့၊ (ရောင့်ရဲစေလော့)၊ ပေ၊ ပတ္တေပိ-တို့ကိုလည်း၊ ပူရေသုံ-ပြည့်စေ ကုန်ပြီ၊ ပရိဿာဝနာနိပိ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ထဝိကာယောပိ-တို့ကို လည်းကောင်း၊ ပူရေသုံ၊ ပေ။

ဘိက္ခု-တို့ကို၊ သန္တပိတာ-ကောင်းစွာ နှစ်သက်စေအပ်ပါကုန်ပြီ၊ (တင်းတိမ် ရောင့်ရဲစေအပ်ပါကုန်ပြီ)၊ ပေ၊ ဝိဃာသာဒါနံ-စားကြွင်းစားတို့ အား၊ ပေ၊ ပိဋကနိပိ-တောင်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဥစ္ဆင်္ဂေပိ-ခါးပိုက်တို့ကိုလည်း ကောင်း၊ ပူရေသုံ၊ ပေ၊ ကစ္စာန၊ တထာဂတဿ ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ တထာဂတသာဝကဿ ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အညတြ-၍၊ ယဿ-အကြင် သူ၏၊ ဝါ-သည်၊ ပရိဘုတ္တော-စားအပ်သော၊ သော ဂုဠော-သည်၊ ပရိဏာမံ-ကြေကျက်ခြင်းသို့၊ ဂစ္ဆေယျ-ရောက်ရာ၏၊ သဒေဝကေ၊ ပေ၊ ပဇာယ-၌လည်းကောင်း၊ (မဟာဓန္ဓကပုဒ်စဉ် ၁၆-၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) တံ-ထို သူကို၊ အဟံ၊ န ပဿာမိ-မြင်တော်မမူ၊ (ကြွင်းကျန်နေသော တင်လဲခဲ၌ ဘုရားရှင် ဘုဉ်းပေးတော်မူလိမ့်မည်ဟု ထင်၍ နတ်တို့က နတ်ဩဇာထည့်ထား သောကြောင့် အစာမကြေနိုင်)၊ ပေ၊ ဩပိလာပေတိ၊ (မဟာဓန္ဓက၌ အနက် ပေးခဲ့ပြီ) ဥဒကေ-၌၊ ပက္ခိတ္တော-ထည့်အပ်သော၊ သော ဂုဠော-သည်၊ စိစ္ဆိဋ္ဌာယတိ-စိပ်စိပ်အသံကို ပြု၏၊ စိဋ္ဌိစိဋ္ဌာယတိ-စိဋ္ဌိ စိဋ္ဌိအသံကို ပြု၏၊ (စိဋ္ဌိ စိဋ္ဌိ အသံမည်၏)၊ ပရူပါယတိ-အခိုးကိုပြု၏၊ (အခိုးထွက်၏)၊ သမ္ပရူပါယတိ-ပြင်းစွာ အခိုးကို ပြု၏၊ (စိစ္ဆိဋ္ဌာယတိ စသည်၌ “သဒ္ဓါဒိနိ ကရောတိ”ဟူသော မောဂ္ဂလ္လာန်သုတ်ဖြင့် “စိစ္ဆိဋ္ဌ” ဒုတိယန္တနာမ်ပုဒ်နောင်

ကရတော်၏ အနက်၌ အာယံပစ္စည်းသက်ပါ။) သေယျထာပိ-ကား၊ ဒီဝသ သန္တတ္ထော-တစ်နေ့ပတ်လုံး ပူလောင်အပ်သော၊ ဖာလော-ဖရင်းသည်၊ (ထယ်သွား စသည်သည်။) (ရှေးနိဿယ၌ “သံထွေ”ဟု မေး၏။) ဥဒကော ပက္ခိတ္ထော (သမာနော) စိစ္စိဋ္ဌာ ယတိ သေယျထာပိ-ကဲ့သို့၊ ပေ၊ စိစ္စိဋ္ဌာယတိ၊ ပေ။

သံဝိဂ္ဂေါ-ထိပ်လန်သည်၊ လောမဟဋ္ဌဇာတော-ဖြစ်သောမွေးညင်းတို့၏ ရွင်လန်းခြင်းရှိသည်၊ (ကြက်သီးမွေးညင်းထသည်၊ ဟုတွာ) ပေ၊ နိသီဒိ၊ (ဘုရားရှင်က တရားဟောတော်မူသောအခါ ဗေလုဋ္ဌကစ္စာနသည် သောတာပန် တည်သည်။)

အမှာ။ ။ အနုပုဗ္ဗိ ကထံစသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို မဟာဇန္ဓက ပုဒ်စဉ် ၂၆-၌လည်းကောင်း၊ ဝိရဇံ ဝိတုမလံစသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို ဓမ္မစကြာပုဒ်စဉ် ၁၆-၌လည်းကောင်း၊ အဘိက္ကန္တံ ဘန္ဓေစသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို အရှင်ယသ ကထာ ပုဒ်စဉ် ၂၇-၌လည်းကောင်း၊ သောဟံ ဘန္ဓေစသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို မဟာဇန္ဓက ပုဒ်စဉ် ၆-၌လည်းကောင်း ရေးခဲ့ပြီ၊ ပေ။

ဂုဠော၊ ဥဿန္ဓော-ပေါများသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ ဂိလာနဿဝ-အားသာ၊ ဘဂဝတာ၊ ဂုဠော-ကို၊ အနုညာတော၊ အဂိလာနဿ-အား၊ နော (အနုညာတော) ပေ၊ ဂိလာနဿ-အား၊ ဂုဠံ-ကိုလည်းကောင်း၊ အဂိလာနဿ-အား၊ ဂုဠောဒကံ-တင်လဲရေကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ (ဂုဠောဒကနှင့် စပ်၍ မှတ်ဖွယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

၁၇၃-ပါဠိလိဂါမဝတ္ထု

၂၈၅။ ။ အထ၊ ပေ၊ ယေန၊ ပါဠိလိဂါမော-ပါဠိလိဂ္ဂာသည်၊ (အတ္ထိ) ပေ၊ ပါဠိလိဂါမိကာ-ပါဠိလိဂ္ဂာ၌ နေကုန်သော၊ ဥပါသကာ-တို့သည်၊ ပေ၊ အဝေါစုံ၊ (ကိံ) ဘန္ဓေ၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဘိက္ခုသံယေန သဒ္ဓိံ၊

နော-တပည့်တော်တို့၏၊ အာဝါသံထာဂါရံ-ညွှန်သည်တို့ တည်းခိုရာ အိမ်ကို၊
 (မင်းကွန်းစံနန်းကို) အဓိဝါသေတု-လက်ခံတော်မူပါ၊ ဣတိ-ဤသို့
 လျှောက်ကုန်ပြီ၊ သဗ္ဗသန္တရိ-အလုံးစုံ ခင်းအပ်သည်မည်လောက်အောင်၊
 တစ်နည်း-သဗ္ဗသန္တရိ-အလုံးစုံ ခင်းခြင်းရှိအောင်၊ အာဝသထာဂါရံ-ကို၊
 သန္တရိတွာ-ခင်းပြီး၍၊ အာသနာနိ-နေရာတို့ကို၊ ပညပေတွာ-ခင်း၍၊ ဥဒက
 မဏိကံ-ရေအိုးစရည်းကြီးကို၊ (ရေအိုးကြီးကို) ပတိဋ္ဌာပေတွာ-တည်စေ၍၊
 (ဥဒကမဏိန္ဒိ မဟာကုစ္ဆိကံ သမေခလံ-(ခါးစည်းကြိုးနှင့်တကွ) ဖြစ်သော)
 ခါး၌ ကြိုးကဲ့သို့ အရစ်ကြောင်းပါရှိသော (ဥဒကစာဠိ၊ ဠိကာ၊) တေလပဒိပံ-
 ဆီမီးကို၊ အာရောပေတွာ-ညှိထွန်း၍၊ ပေ၊ ဘန္တေ၊ သဗ္ဗသန္တရိ-အောင်၊
 အာဝသထာဂါရံ-ကို၊ သန္တတံ-ခင်းအပ်ပါပြီ၊ (စာအုပ်တို့၌ “သဗ္ဗသန္တရိ
 သန္တကံ”ဟု တွေ့ရ၏၊ “သဗ္ဗသန္တရိ+သန္တတံ”ဟုပင် ရှိပါစေ၊ ဤပုဒ်၏
 အဖွင့်ကို ဘာသာဠိကာ၌ ပြထားပြီ)၊ ပေ၊ ဥဒကမဏိကော-ကို၊ ပတိဋ္ဌာပိတော-
 တည်စေအပ်ပါပြီ၊ ပေ၊ ဣဒါနိ-ယခု၊ ယသ-အကြင် ကြွတော်မူခြင်း၏၊
 ကာလံ-အချိန်ကို၊ မညတိ-သိတော်မူ၏၊ (တံ-ထို အချိန်ကို၊ ကရောတု-
 ပြုတော်မူပါ)၊ ဣတိ (အဝေါစုံ) ပေ။

ပါဒေ-ခြေတို့ကို၊ ပက္ခာလေတွာ-ဆေးတော်မူ၍၊ ပေ၊ မဇ္ဈိမံ-အလယ်
 ဖြစ်သော၊ ထမ္ဘံ-တိုင်ကို၊ နိဿယ-မိတော်မူ၍၊ ပုရတ္တာဘိမုခေါ-အရှေ့
 အရပ်၌ရှေးရှု မျက်နှာရှိတော်မူသည်၊ (ဟုတွာ) နိသီဒိ၊ ပေ၊ ပစ္ဆိမံ-အနောက်
 အရပ်၌ ဖြစ်သော၊ ဘိတ္တိ-နံရံကို၊ နိဿယ-မိ၍၊ ဘဂဝန္တယေဝ-ကိုသာ၊
 ပုရက္ခတွာ-ရှေ့၌ ပြု၍၊ (ရှေ့၌ ထား၍) ပုရတ္တာဘိမုခေါ-သည်၊ (ဟုတွာ)
 နိသီဒိ၊ ပေ၊ ပုရတ္ထိမံ-အရှေ့အရပ်၌ ဖြစ်သော၊ ဘိတ္တိနိဿယံ၊ ပေ၊ ပစ္ဆိ
 မာဘိမုခေါ-အနောက်အရပ်၌ မျက်နှာရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ) နိသီဒိသု၊ ပေ။

သီလမရှိသူ၏အပြစ်ငါးပါး

☞ ဂဟပတယော-အိမ်ရှင်ဒါယကာတို့၊ ဒုဿီလဿ-သီလ မရှိသူ၏၊
 သီလဝိပတ္တိယာ-သီလ၏ ပျက်စီးခြင်း၌၊ အာဒိနဝါ-အပြစ်တို့သည်၊ ဣမေ
 ပဉ္စ-တို့တည်း၊ ကတမေ ပဉ္စ-တို့နည်း?၊ ဂဟပတယော-တို့၊ ဣဓ-ဤ

လောကဉ္စ၊ ဒုဿီလော-သော၊ သီလဝိပန္နော-ပျက်စီးသော သီလရှိသူသည်၊
 ပမာဒါဓိကရဏံ-မေ့လျော့ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ မဟတိ-ကြီးစွာ
 သော၊ ဘောဂဇာနိ-စည်းစိမ်ဥစ္စာ၏ ဆုံးရှုံးခြင်းသို့၊ နိဂစ္ဆတိ-ရောက်ရ၏၊
 အယံ-ဤ ဥစ္စာ၏ဆုံးရှုံးခြင်းသည်၊ ဒုဿီလဿ-၏၊ သီလဝိပတ္တိယာ-ဤ၊
 ပဌမော-ရှေးဦးစွာသော၊ အာဒိနဝေါ-အပြစ်တည်း၊ (နောက်ဝါကျတို့၌ ဤသို့
 အပြည့်အစုံ ပေးပါ။)

ဂဟပတယော-တို့၊ ပုန စ-တစ်ဖန်လည်း၊ အပရံ-တစ်မျိုးကား၊
 (တစ်မျိုးသော အာဒိနဝကား၊) ဒုဿီလဿ၊ သီလဝိပန္နဿ-၏၊ ပါပကော-
 မကောင်းသော၊ ကိတ္တိသဒ္ဓေါ-ပြောဆိုအပ်သော ဂုဏ်သတင်းသည်၊ (ကျော်
 စောသံသည်၊) အဗ္ဗဂစ္ဆတိ-ပျံ့နှံ့၍တက်၏၊ ပေ၊ ယညဒေဝ (ယံယံ+ဒေဝ) ပရိ
 သံ-အကြင် ပရိသတ်သို့၊ (ဤပုဒ်ကို ထပ်၍ ဖွင့်ပြလို၍ “ယဒိ ခတ္တိယပရိသံ”
 စသည်ကို မိန့်တော်မူသည်၊) ယဒိ ခတ္တိယပရိသံ-မင်းပရိသတ်သို့သော်လည်း
 ကောင်း၊ ယဒိ ဗြာဟ္မဏပရိသံ-ဗြာဟ္မဏပရိသတ်သို့သော်လည်းကောင်း၊
 ယဒိ ဂဟပတိပရိသံ-အိမ်ရှင် သူကြွယ်ပရိသတ်သို့သော်လည်းကောင်း၊ ယဒိ
 သမဏပရိသံ-ရဟန်းပရိသတ်သို့သော်လည်းကောင်း၊ ဥပသင်္ကမတိ၊ (တံတံ
 ပရိသံ-သို့၊) အဝိသာရဒေါ-ကင်းသော ကြောက်ရွံ့ခြင်းရှိသူ မဟုတ်သည်၊
 (ကြောက်ရွံ့ခြင်းကင်းသူ မဟုတ်သည်၊) မင်္ဂုဘူတော-မျက်နှာ မသာမယာ
 ဖြစ်၍ဖြစ်သည်၊ (ဟုတွာ၊) ဥပသင်္ကမတိ၊ ပေ။

သမ္မုဇ္ဇော-လွန်စွာတွေဝေသည်၊ (ဟုတွာ၊) ကာလံ-သေခြင်းကို၊ ဝါ-
 သေချိန်ကို၊ ကရောတိ-ပြုရ၏၊ ကာယဿ-ဥပါဒိန္ဒကခန္ဓာကိုယ်၏၊ ဘောဒါ-
 ပျက်ခြင်းဟူသော၊ မရဏာ-သေခြင်းမှ၊ (သေရာအခါမှ၊) ပရံ-နောက်ဖြစ်သော
 အသစ်ခန္ဓာကို ယူခြင်း၌၊ (နောက်ဖြစ်သော အသစ်ခန္ဓာကို ယူ ရာအခါ၌၊)
 အပါယံ-သုခ၏ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းမှုမှ ကင်းသော၊ ဒုဂ္ဂတိ-ဒုက္ခအပေါင်း၏
 လဲလျောင်းရာ ဖြစ်သော၊ ဝိနိပါတံ-ကင်းသော အလိုရှိသည်ဖြစ်၍ ကျရောက်
 ရာ ဖြစ်သော၊ နိရယံ-သာယာအပ်သော သုခ သောမနဿနှင့် အနိဋ္ဌာရုံတို့၏
 မရှိရာ ငရဲသို့၊ ဥပပဇ္ဇတိ-ကပ်ရောက်ရ၏၊ (ဤပုဒ်တို့၌ အနက်အမျိုးမျိုး

ပေးပုံနှင့်တကွ အဓိပ္ပာယ်ကို သီလက္ခန်ဘာသာဋီကာ၊ တတိယအုပ်၊ သာမည ဖလသုတ်ပါဠိတော် နိဿယ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏကုထာ၌ ပြထားပြီ) ။ပေ။

သီလရှိသူ၏အကျိုးငါးပါး

(ထူးရာ၌သာ အနက်ပေးပါမည်။) သီလဝတော-သီလရှိသူ၏။ သီလ သမ္ပဒါယ-သီလ၏ပြည့်စုံခြင်း၌၊ အာနိသံသာ-တို့သည်၊ ပေ၊ သီလဝါ- သော၊ သီလသမ္ပန္နော-သီလနှင့်ပြည့်စုံသူသည်၊ အပ္ပမာဒါဓိကရဏံ-မမေ့ မလျော့ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ မဟန္တံ-များစွာသော၊ ဘောဂက္ခန္ဓံ- စည်းစိမ်ဥစ္စာအစုကို၊ အဓိဂစ္ဆတိ-ရ၏။ ပေ၊ သုဂတိ-သုခအပေါင်း၏ လဲလျောင်းရာ၊ ဝါ-ကောင်းသော ဂတိဟူသော၊ သဂ္ဂံ-ရူပါရုံ စသည်တို့ဖြင့် လွန်စွာ ကောင်းမြတ်သော၊ လောကံ-လူ့ပြည် နတ်ပြည်သို့၊ ဥပပဇ္ဇတိ-၏။ ။ပေ။

ဗဟုဒေဝ-များစွာသာလျှင် ဖြစ်သော၊ ရတ္တိ-ညဉ့်ပျော်လုံး၊ ပေ၊ ဥယျော ဇေသိ-ပြန်လွတ်တော်မူပြီ။ (ကိ။) “ဂဟပတယော-တို့၊ ရတ္တိ-သည်၊ အဘိက္ကန္တာ-လွန်သွားပြီ”။ (အဘိက္ကန္တာတိ အဘိက္ကန္တာ၊ ဋီကာ၊) ဒါနိ တုမှေ၊ ယဿ-အကြင် ပြန်သွားခြင်း၏၊ ကာလံ-ကို၊ မညထ-သိကုန်၏၊ (ယဿ ဂမနဿ၊ ပေ၊ မညထ၊ ဋီကာ၊) (တံ-ထို အချိန်ကို၊ ကရောထ-ကုန်လော၊) ဣတိ-ဤသို့၊ (ဥယျောဇေသိ) ။ပေ၊ သုညာဂါရံ-ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့၊ ပါဝိသိ၊ (ဤ၌ “သုညာဂါရ” အသီးအခြား မရှိပါ။ ထို အာဝါသထာဂါရ၏ ဘေးတစ်ဖက် အဝတ်ကန့်လန့်ကာကို ကာရံ၍ ညောင်စောင်းကို ခင်း၍ အခန်းသဖွယ် ပြုထားအပ်သော အရပ်ကို၊ “သုညာဂါရ”ဟု ဆိုသည်။ ဤ ဝတ္ထုအကျယ်ကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။)

၁၇၄-သုနိဝေဿကာရဝတ္ထု

၂၈၆။ ။ သုနိဝေဿကာရာ-သုနိဝေ, ဝဿကာရတို့မည်သော၊ မဂဓ
 မဟာမတ္တာ-မဂဓမင်း၏ အမတ်ကြီးတို့သည်၊ ဝဇ္ဇိနံ-ဝဇ္ဇိမင်းတို့၏၊ (အာယ
 မုခံ-ဝင်လာသော အခွန်အတုတ်၏အဝကို၊) ပဋိဗာဟာယ-တားမြစ်ခြင်း
 ငှာ၊ ပါဠိလိဂါမေ-ပါဠိလိရွာ၌၊ နဂရံ-ကို၊ မာပေန္တိ-တည်ထောင်ဖန်ဆင်းကြ
 ကုန်၏၊ (ပါဠိလိရွာငယ်ကို ယခု မြို့ဖြစ်အောင် တည်ထောင်ကြသည်ဟု
 သာရတ္ထ၌ မိန့်၏၊ ဝိမတိ၌ကား “ပါဠိလိရွာ၏အနီးဖြစ်သော တောအရပ်၌
 မြို့ကိုတည်ထောင်သည်”ဟု မိန့်သည်) ၊ပေ၊ စက္ခုနာ-ဖြင့်၊ သမ္ပဟုလာ-
 ကုန်သော၊ ဒေဝတာယော-တို့ကို၊ ဝတ္ထုနိ-အိမ်ရာတို့ကို၊ (အိမ်နေရာတို့ကို၊)
 ပရိဂ္ဂဏန္တိယော-သိမ်းယူနေသည်တို့ကို၊ အဒ္ဓသာ၊ (“ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ”
 စသည်တို့၏အနက်ကို မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၁၀-၌ ရေးခဲ့ပြီ။)

ယသ္မိံ ပဒေသေ-အကြင် အရပ်၌၊ မဟေသက္ခာ-တန်ခိုးကြီးကုန်သော၊
 ဒေဝတာ-တို့သည်၊ ဝတ္ထုနိ ပဋိဂ္ဂဏန္တိ၊ တတ္ထ-ထို အရပ်၌၊ မဟေသက္ခာနံ-
 ကုန်သော၊ ရာဇေနံ-တို့၏လည်းကောင်း၊ (မင်းမျိုးတို့၏လည်းကောင်း၊) ရာဇ
 မဟာမတ္တာ-မင်း၏အမတ်ကြီးတို့၏လည်းကောင်း၊ နိဝေသနာနိ-အိမ်တော်
 တို့ကို၊ မာပေတံ-တည်ထောင်ဖန်ဆင်းခြင်းငှာ၊ စိတ္တာနိ-တို့သည်၊ နမန္တိ-
 ကိုင်းညွတ်ကုန်၏၊ (နောက်၌ “မဇ္ဈိမာ-တန်ကိုးအားဖြင့် အလယ်အလတ်၌
 ဖြစ်ကုန်သော၊ နိစာ-တန်ခိုးအားဖြင့် နိမ့်ကျကုန်သော”ဟု ပေးပါ၊ “မဟေ
 သက္ခာ”ပုဒ်၏အဖွင့်ကို ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ “မဟေသက္ခာ-
 ကြီးသော အစိုးရခြင်းရှိသူတို့ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော”ဟု သဒ္ဒတ္ထ ပေးပါ) ၊ပေ၊
 အာနန္ဒ...၊ (ယေ-အကြင် သူတို့သည်၊ ပေ၊ မာပေန္တိ-ကုန်၏၊) တေ-ထို
 သူတို့သည်၊ ကေ နု ခေါ-အဘယ်သူတို့နည်း?၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ တာဝတိံသေ
 ဟိ-တာဝတိံသာဘုံ၌ နေကုန်သော၊ ဒေဝေဟိ-တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ-အတူ၊ မန္တေတွာ-
 တိုင်ပင်၍၊ (မာပေန္တိ) သေယျထာပိ-တည်ထောင်ဖန်ဆင်းကုန်သကဲ့သို့၊
 အာနန္ဒ...၊ ဧဝမေဝ-ပင်၊ ပေ၊ မာပေန္တိ၊ (ဤ ဝါကျနှင့်စပ်၍ မှတ်ဖွယ်ကို
 ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ) ၊ပေ။

အာနန္ဒ...၊ ယာဝတာ-အကြင်မျှအတိုင်းအရှည် ရှိသော၊ အရိယာယ
 ဟနံ-အရိယာဒေသ၌ နေကြကုန်သောလူတို့၏ သက်ရောက်ရာအရပ်သည်၊
 (အတ္ထိ၊) ယာဝတာ-သော၊ ဝဏိပူထော-ကုန်သည်တို့ ရောင်းဝယ်အပ်သော

ဘဏ္ဍာ၏ ရောင်းဝယ်ရာ အရပ်သည်၊ တစ်နည်း-ဝဏိပွထော-ကုန်သည်တို့၏ နေရာ အရပ်သည်၊ (အတ္ထိ) ဣဒံ ပါဠိပုတ္တံ-ဤ ပါဠိပုတ်မြို့သည်၊ (တေသံ-ထို အရိယာယတန၊ ဝဏိပွထတို့၏၊ ဝါ-တို့တွင်၊) အဂ္ဂနဂရံ-အမြတ်ဆုံးမြို့သည်၊ ပုဋ္ဌဘေဒံ-ကုန်ထုပ်ကို ဖြေရာမြို့သည်၊ ဘဝိဿတိ-လိမ့်မည်၊ (“အရိယံ+အာယတနံ”ဟု ဝါကျတွေ့ရ၏၊ “အရိယာယတနံ”ဟု သမာသံ ရှိသင့်ကြောင်းကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊) အာနန္ဒ...၊ ပါဠိပုတ္တဿ-၏၊ အဂ္ဂိတော ဝါ-မီးကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဥဒကတော ဝါ-ရေကြောင့်လည်းကောင်း၊ အဗ္ဘန္တရတော-အတွင်း၌ ဖြစ်သော၊ မိထုဘေဒါ ဝါ-အချင်းချင်း ခွဲခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ (အချင်းချင်း ကုန်းတိုက်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊) တယော-သုံးမျိုးကုန်သော၊ အန္တရာယာ-တို့သည်၊ ဘဝိဿန္တိ၊ ဣတိ-ပြီ၊ (အဂ္ဂိတော ဝါတိအာဒိသု စကာရတ္ထော ဝါ သဒ္ဓေါ၊ ဋီကာ) ၊ပေ။

အဇ္ဇတနာယ-ယနေ၌ ဖြစ်လတ္တံ့သော ကောင်းမှု၊ ပီတိပါမောဇ္ဇ အကျိုးငှာ၊ ပေ၊ ယေန-၌၊ ပရိဝေသနာ-ဆွမ်းလုပ်ကျွေးရာ အရပ်သည်၊ (အတ္ထိ) ၊ပေ၊ အနုမောဒိ-အဖန်ဖန် ဝမ်းမြောက်တော်မူပြီ၊ (အနုမောဒနာ ပြုတော်မူပြီ၊ ကိံ၊) ယသ္မိံ ပဒေသေ၊ ပေ၊ ပဿတိတိ-ဟူ၍၊ (အနုမောဒိ။)

ဂါထာအနက်။ ။(၁) ယသ္မိံ ပဒေသေ-အကြင် အရပ်၌၊ ပဏ္ဍိတ ဇာတိယော-ပညာရှိအမျိုး၌ ဖြစ်သူသည်၊ (ပဏ္ဍိတဇာတိယံ+ဇာတော=ပဏ္ဍိတဇာတိယော၊ ဣယ ပစ္စည်း၊) တစ်နည်း-ပဏ္ဍိတ ဇာတိယော-ပညာရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသူသည်၊ (ပဏ္ဍိတော ဇာတိ ယဿာတိ=ပဏ္ဍိတဇာတိယော၊ သမသန္တ က ပစ္စည်း သက်၍ က ကို ယံ ပြု၊) ဝါသံ-နေခြင်းကို၊ ကပ္ပေတိ-ပြု၏၊ ဧတ္ထ-ဤအရပ်၌၊ (ဤ အိမ်သစ်၊ ရပ်ကွက်သစ်၌၊) သညတေ-စောင့်စည်းအပ်သော ကိုယ်၊ နှုတ်၊ စိတ် ရှိကုန်သော၊ (ကာယ ဝါစာ စိတ္တေဟိ သညတေ၊ ဋီကာ၊) ဗြဟ္မံစာရိနော-မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိကုန်သော၊ သီလဝန္တေ-သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် တို့ကို၊ ဘောဇေတွာ-ရှေးဦးစွာ ဆွမ်းကျွေးပြီး၍။

(၂) တေတ္ထ-ထို အရပ်၌၊ (ထို အိမ်၌သစ်၊ ရပ်ကွက်သစ်၌၊) ယာ ဒေဝတာ-တို့သည်၊ အာသုံ-ရှိကြကုန်ပြီ၊ တာသံ-ထို နတ်တို့အား၊

ဒက္ခိဏံ-မိမိပြုအပ်သော အလှူကို၊ အာဒိယေ-ညွှန်ပြရာ၏။ ဝါ-
 အမျှပေးဝေရာ၏။ ပူဇိတာ-အိမ်ရှင်သည် (အမျှပေးဝေသောအား
 ဖြင့်) ပူဇော်အပ်ကုန်သော၊ တာ-ထို နတ်တို့သည်၊ နံ-ထို အိမ်ရှင်
 ကို၊ ပူဇယန္တိ-အတုံ့ပြန်၍ ပူဇော်ကြကုန်၏။ (ဘေးရန် မဖြစ်အောင်
 စောင့်ရှောက်ကြကုန်၏။) မာနိတာ-အိမ်ရှင်သည်၊ (ပ သမ္မ ဗလိ
 ကမ္မကို ပြုသောအားဖြင့်) မြတ်နိုးအပ်ကုန်သော၊ တာ-တို့သည်၊
 နံ-ကို၊ မာနယန္တိ-အတုံ့ပြန်၍ မြတ်နိုးကြကုန်၏။ (ဖြစ်ပေါ်လာသော
 ဘေးရန်ကို ပယ်ရှားကြကုန်၏။)

(၃) တတော-ထိုသို့ (အိမ်ရှင်က) ပူဇော်မြတ်နိုးခြင်းကြောင့်၊
 မာတာ-အမိသည်၊ သြရသံ-ရင်၌ဖြစ်သော၊ ပုတ္တံ-သားကို၊
 (အနုကမ္မတိ) ဣဝ-စီးပွားဖြင့် စောင့်ရှောက်သကဲ့သို့၊ (တထာ-
 တူ၊) နံ-ထို အိမ်ရှင်ကို၊ အနုကမ္မန္တိ-စီးပွားဖြင့် စောင့်ရှောက်ကြ
 ကုန်၏။ ဒေဝတာနုကမ္မိတော-နတ်တို့သည် စောင့်ရှောက်အပ်သော၊
 ပေါသော-အိမ်ရှင်ယောက်ျားသည်၊ (အိမ်ရှင်မိန်းမသည်၊) သဒါ-
 အခါခပ်သိမ်း၊ ဘဒြာနိ-ကောင်းကျိုးချမ်းသာ မင်္ဂလာတို့ကို၊ ပဿတိ-
 တွေ့မြင်ရ၏။ (ဤ ဂါထာ၏အဖွင့်ကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ) ပေ။

အနုမောဒိတွာ-အဖန်ဖန် ဝမ်းမြောက်တော်မူပြီး၍၊ (အနုမောဒနာ
 ပြုတော်မူပြီး၍) (တေဟိ-ထို သုနိဓ, ဝဿာကာရတို့သည်၊) တဒါပသုတ
 ပုညဿ၊ (ဖြစ်စေအပ်သော ကောင်းမှုကို၊ အနုမောဒနဝသေန တေသံ ဓမ္မ
 ကထံ ကတွာ၊ ဋီကာ) ပေ၊ အနုဗန္ဓာ ဟောန္တိ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ကြံ၍
 လိုက်ကုန်သနည်း?)၊ ယေန ဒွါရေန-အကြင် တံခါးဖြင့်၊ အဇ္ဇ-ယနေ၊
 သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ နိက္ခမိဿတိ-ထွက်တော်မူလိမ့်မည်၊ တံ-ထို
 တံခါးသည်၊ ဂေါတမဒွါရံ နာမ-ဂေါတမတံခါးမည်သည်၊ ဘဝိဿတိ-
 လိမ့်မည်၊ ယေန တိတ္ထေန-အကြင် ဆိပ်ဖြင့်၊ ဂံ-ဂင်္ဂါမည်သော၊ နဒိ-ကို၊
 ဥတ္တရိဿတိ-ကူးတော်မူမည်၊ တံ-ထို ဆိပ်သည်၊ ဂေါတမတိတ္ထံ နာမ
 ဘဝိဿတိ၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍ လိုက်ကြကုန်၏။ ပေ၊ (မြတ်စွာဘုရား
 ထွက်တော်မူရာ တံခါးသည် “ဂေါတမတံခါး”မည်၏။ ဂင်္ဂါမြစ်ကိုကား
 ဆိပ်ကမ်းဖြင့် ကူးတော်မူဘဲ တန်ခိုးဖြင့် ဖြတ်ကျော်တော်မူသောကြောင့်
 “ဂေါတမတိတ္ထ”အမည် မရတော့။)

ဂင်္ဂါနဒီ၊ ပူရာ-ရေဖြင့်ပြည့်သည်။ သမတိတ္တိကာ-ကမ်းနှင့်ညီမျှသော ရေရှိသည်။ ကာကပေယျာ-ကျီးသောက်ထိုက်သော ရေရှိသည်။ (ကုမ်း၌ တည်သော ကျီးသည် သောက်နိုင်သော ရေရှိသည်။) ဟောတိ၊ မနုဿာ-တို့သည်။ သြရာ-ဤ ဘက်ကမ်းမှာ၊ ပါရ်-ဟို ဘက်ကမ်းသို့၊ ဂန္တုကာမာ-သွားခြင်းငှာ အလိုရှိကုန်သည်။ (ဟုတွာ၊) အညေ-အချို့သူတို့သည်။ နာဝံ-လှေကို၊ ပရိယေသန္တိ-ရှာကြကုန်၏။ အညေ-တို့သည်။ ဥဠုမ္ပံ-သစ်ဖောင်ကို၊ ပေ၊ အညေ၊ ကုလ္လံ-ကျူဖောင်ကို၊ ပရိယေသန္တိ၊ ပေ၊ (ဥဠုမ္ပံနှင့် ကုလ္လအထူးကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။) သြရိမတိရေ-ဤ ဘက်ကမ်း၌၊ အန္တရဟိတော (ဟုတွာ၊) ပါရိမတိရေ-ဟို ဘက်ကမ်း၌၊ ဘိက္ခုသံဃေန၊ သဒ္ဓိံ ပစ္စုဋ္ဌာသိ-တည်တော်မူပြီ၊ ပေ၊ ဥဒါနေသိ။

ဂါထာအနက်။ ။ ယေ-အကြင် အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အဏ္ဏဝံ-အစောက်လည်းနက်၊ အပြန်လည်းကျယ်သော ရေရှိသော၊ သရံ-တဏှာတည်းဟူသော မြစ်ကို၊ တရန္တိ-ကူးကြကုန်၏။ (တေ-ထို အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။) သေတံ-အရိယာမဂ်တည်းဟူသော တံတားကို၊ ကတွာန-ပြု၍၊ ပလ္လလာနိ-ရွံ့ညွှန်တို့ကို၊ ဝိသဇ္ဇ-စွန့်လွှတ်၍၊ (တရန္တိ၊) ဇနော-လူအပေါင်းသည်။ (အပ္ပမတ္တကံ-နည်းသောအတိုင်း အရှည်ရှိသော၊) ဣမံ ဥဒကံ-ဤ ဂင်္ဂါမြစ်ရေကို၊ ဥတ္တရိတုကာမော-ကူးမြောက်လိုသည်။ (ဟုတွာ ဝိ-ဖြစ်၍လည်း၊) ကုလ္လံ-ကျူဖောင်ကို၊ (ဝါးဖောင်ကို၊) ဗန္ဓတိ-ဖွဲ့တုတ်နေရ၏။ (ကုလ္လံ ဟိ-၌ ဟိ ကား နိပါတ်မျှသာ၊) မေဓာဝိနော-မဂ္ဂလေးဖြာ၊ ပညာရှိအစစ်၊ ဖြစ်တော် မူကြကုန်သော၊ ဇနော-ဗုဒ္ဓ၊ ဗုဒ္ဓသာဝကဖြစ်သူ လူတို့သည်။ (ကုလ္လေန-နှင့်၊ ဝိနာ ဧဝ-ကင်း၍သာလျှင်၊) တိဏ္ဏာ-တဏှာရေယာဉ်ကို လွန်မြောက်တော်မူကုန်ပြီ၊ ဣတိ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ၊ (ဤ ဂါထာ၏အဖွင့်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။)

၁၇၅-ကောဋီဂါမေသစ္စကထာ

၂၈၇။ ။ အထ-ထိုမှနောက်၌၊ ဘဂဝါ၊ ယေန-၌၊ ကောဋီဂါမော-ကောဋီရွာသည်။ (အတ္ထိ၊) တတြ ကောဋီဂါမေ-၌၊ ဘဂဝါ ဝိဟရတိ၊ တတြ-ကောဋီရွာဝယ် နေတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊ ပေ၊ အာမန္တေသိ-ပြီ။ (ကိ။)

ဘိက္ခဝေ၊ စတုန္ဒ-လေးပါးကုန်သော၊ 'အရိယသစ္စာနံ-အရိယသစ္စာ တို့ကို၊ (အရိယာ၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်သော သစ္စာတို့ကို၊) အနနုဗောဓာ-လျော်စွာ မသိခြင်းကြောင့်၊ (အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်သော ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် လျော်စွာ မသိခြင်းကြောင့်ဟူလို၊) အပ္ပဋ္ဌိဝေဓာ-ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့်၊ (မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့်ဟူလို၊) မမဉ္ဇေဝ-ငါဘုရားသည်လည်းကောင်း၊ တုမှာကဉ္စ-သည်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ (သို့ကလောက်၊) ဒီဃံ-ရှည်လှစွာသော၊ ဣဒံ အဒ္ဓါနံ-ဤ သံသရာခရီးကို၊ သန္တာဝိတံ-အဆက်မပြတ် ပြေးသွားအပ်ခဲ့လှလေပြီ၊ တစ်နည်း-မမဉ္ဇေဝ-၏လည်းကောင်း၊ တုမှာကဉ္စ-၏လည်းကောင်း၊ ဧဝံ ဒီဃံ၊ ဣဒံ အဒ္ဓါနံ-ကို၊ သန္တာဝိတံ-အဆက်မပြတ် ပြေးသွားခဲ့ရခြင်းသည်၊ သံသရိတံ-တပြောင်းပြန်ပြန် ကျင်လည်ခဲ့ရခြင်းသည်၊ (အဟောသိ-ဖြစ်ခဲ့ရပြီ၊) (ဤပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

ကတမေသံ စတုန္ဒ-အဘယ်လေးပါးတို့ကိုနည်း?၊ တစ်နည်း-ကတမေသံ-အဘယ်မည်ကုန်သော၊ စတုန္ဒ-ကုန်သော၊ အရိယသစ္စာနံ-တို့ကို၊ အနနုဗောဓာ-ကြောင့်၊ ပေ၊ မမဉ္ဇေဝ-သည်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ သံသရိတံ-တပြောင်းပြန်ပြန် ကျင်လည်အပ်ခဲ့လေသနည်း?၊ တစ်နည်း-မမဉ္ဇေဝ-၏လည်းကောင်း၊ ပေ၊ သံသရိတံ-ရခြင်းသည်၊ (အဟောသိ-ဖြစ်ခဲ့သနည်း?)၊ (ဤသို့လည်း အကျယ်ပေးနိုင်၏။) ဘိက္ခဝေ၊ ဒုက္ခဿ-ဒုက္ခဖြစ်သော၊ အရိယသစ္စဿ-ကို၊ အနနုဗောဓာ-ကြောင့်၊ ပေ၊ (ရှေးနည်းအတိုင်း ပေးပါ။ "ဒုက္ခ သမုဒယ" စသည်တို့ကို ဓမ္မစကြာ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) ဒုက္ခံ-သော၊ တယိဒံ (တံ+ဣဒံ) အရိယသစ္စံ-ကို၊ အနုဗုဒ္ဓံ-လျော်စွာသိတော်မူအပ်ပြီ၊ ပဋိဝိဒ္ဓံ-ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူအပ်ပြီ၊ ပေ၊ ဘဝတဏှာ-ဘဝ၌တပ်မက်တတ်သော တဏှာကို၊ ဥစ္ဆိန္နာ-ဖြတ်အပ်ပြီ၊ ဘဝနေတ္ထိ-ဘဝသို့ဆွဲဆောင်ကြောင်း တဏှာတည်းဟူသော ကြိုးသည်၊ ခိဏာ-ကုန်ပြီ၊ ဣဒါနိ-ခု၊ ပုနဗ္ဘဝေါ-တစ်ဖန်ဘဝသည်၊ (ဘဝသစ်သည်၊) နတ္ထိ-တော့၊ ဣတိ (အာမန္တေသိ။)

☞ ဂါထာအနက်။ ။(၁) စတုန္ဒ၊ အရိယသစ္စာနံ-တို့ကို၊ ယထာဘူတံ-အကြင် အကြင် ထင်ရှားဖြစ်သည့်အတိုင်း၊ (မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်စွာ၊) အဒဿနာ-မသိမမြင်ခြင်းကြောင့်၊ တာသုတာသွေဝဇာတိသု-ထိုထို ဘဝတို့၌ပင်၊ ဒီဃံ-သော၊ အဒ္ဓါနံ-သံသရာခရီးကို၊ သံသိတံ-ကျင်လည်အပ်ခဲ့လှလေပြီ၊ (သံ-ပုဗ္ဗ+သိ-ဇာတ်=ဂတိ အနက်ဟော၊ သံသရနှင့် အနက်တူတည်း။)

(၂) တာနိ-ထိုသို့ သဘောရှိကုန်သော၊ ဧတာနိ-ဤ အရိယ
 သစ္စာတို့ကို၊ ဒိဋ္ဌာနိ-ဉာဏ်ဖြင့်ထင်ထင် မြင်အပ်ကုန်ပြီ၊ ဘဝနေတ္ထိ-
 ကို၊ သမ္မဟတာ-ကောင်းစွာ ဖျက်ဆီးအပ်ပြီ၊ ဝါ-ကောင်းစွာ
 ဖြတ်အပ်ပြီ၊ ဒုက္ခဿ-တောဘူမကံ ဝဋ်ဒုက္ခ၏၊ မူလံ-အမြစ်အရင်း
 ဖြစ်သော တဏှာကို၊ ဥစ္ဆိန္နံ-ဖြတ်အပ်ပြီ၊ ပေ၊ နတ္ထိ-တော့။

၁၇၆-အမ္မပါလိဝတ္ထု

၂၈၈။ ။ အမ္မပါလိ-အမ္မပါလိမည်သော၊ ဂဏိကာ-ပြည့်တန်ဆာမ
 သည်၊ ပေ၊ ဘဒြာနိ ဘဒြာနိ-ကောင်းကုန် ကောင်းကုန်သော၊ ယာနာနိ-
 ယာဉ်တို့ကို၊ ယောဇာပေတွာ-ယှဉ်စေ၍၊ ဘဒြိ ဘဒြိ-သော၊ ယာနံ-သို့၊
 အဘိရုဟိတွာ-တက်စီး၍၊ ဘဒြေဟိ ဘဒြေဟိ၊ ယာနေဟိ-တို့ဖြင့်၊ ဝေသာလိ
 ယာ-မှ၊ ဘဂဝန္တံ၊ ဒဿနာယ-ငှာ၊ နိယျာသိ-ထွက်လာပြီ၊ ယာဝတိကာ-
 အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ယာနဿ-၏၊ ဘူမိ-သွားလောက်ရာ
 မြေအရပ်သည်၊ (အတ္ထိ၊ တာဝတိကံ-ထိုမျှလောက်သော အရပ်တိုင်အောင်၊)
 ယာနေန-ဖြင့်၊ ဂန္ဓာ-၍၊ ယာနာ-မှ၊ ပစ္စောရောဟိတွာ-တစ်ဖန်သက်ဆင်း၍၊
 (ဋီကာ၌ “ကျောင်းတိုက်၏အပြင်ဘက် တံခါးမှန်၌ ယာဉ်မှဆင်းသည်”ဟု
 မိန့်သည်၊) ပတ္တိကာဝ-ခြေဖြင့်သွားသည်သာလျှင်၊ (ခြေကျင်သွားသည်သာလျှင်၊
 ဟုတွာ၊) ပေ၊ ပတ္တမိ။

၁၇၇-လိစ္ဆဝိဝတ္ထု

၂၈၉။ ။ ဝေသာလိကာ-ဝေသာလိမြို့ဟူသော နေရာရှိကုန်သော၊
 ဝါ-ဝေသာလိမြို့၌ နေကုန်သော၊ လိစ္ဆဝိ-လိစ္ဆဝိမင်းတို့သည်၊ ပေ၊ နိယျာသုံ၊
 အပေကစ္စေ-အချို့သော လိစ္ဆဝိတို့သည်၊ နိလာ-ညိုကုန်သည်၊ နိလဝဏ္ဏာ-
 ညိုသောအဆင်း ရှိကုန်သည်၊ နိလဝတ္ထာ-ညိုသောအဝတ် ရှိကုန်သည်၊

နီလာလင်္ကာရာ-ညိုသောတန်ဆာ ရှိကုန်သည်။ (ညိုသောပတ္တမြားတန်ဆာ၊
 ကြာညိုပန်းတန်ဆာ ရှိကုန်သည်။) ဟောန္တိ။ (“နီလဝဏ္ဏ” ဟူရာ၌ ထိုမင်းသား
 တို့၏ ပင်ကိုယ်အဆင်းသည် ညိုသည်မဟုတ်။ ညိုသောနံ့သာကို လိမ်းထား
 သောကြောင့် “ညိုရသည်” ဟု ဋီကာမိန့်၏။ ထို မင်းသားတို့၏ ပင်ကို
 အဆင်းကား ရွှေအဆင်းနှင့် တူကုန်သတတ်။ နောက်၌ “ပီတာ-ရွှေကုန်သည်၊
 လောဟိတာ-နီကုန်သည်၊ ဩဒါတာ-ဖြူကုန်သည်” စသည်ဖြင့် ပေးပါ။)

အမ္မပါလိ၊ ဂဏိကာ-သည်၊ ဒဟရာနံ ဒဟရာနံ-ငယ်ကုန် ငယ်ကုန်
 သော၊ လိစ္ဆဝိနံ-တို့၏၊ ဤသံယ-မိမိ၏ ရထားလှည်းသံဖြင့်၊ ဤသံ-
 ရထားလှည့်သံကို၊ (ရှေးနိဿယ၌ “ရထားနောက်ကော်စွန်း” ဟု ပေး၏။)
 ယုဂေန-မိမိ၏ ရထားထမ်းပိုးဖြင့်၊ ယုဂံ-ရထားထမ်းပိုးကို၊ စက္ကေန-မိမိ၏
 ရထားစက်ဘီးဖြင့်၊ စက္ကံ-ကို၊ အက္ခေန-မိမိ၏ ရထားဝင်ရိုးဖြင့်၊ အက္ခံ-ရထား
 ဝင်ရိုးကို၊ ပဋိဝဋ္ဋေသိ-တစ်ဖန် လိမ့်စေပြီ၊ (ပြန်လည်စေပြီ။) ဝါ-တိုက်ခတ်ပြီ၊
 (ရထားချင်းတိုက်သောအခါ အနည်းငယ် ပြန်လှည့်သွားခြင်းကြောင့် “ပဋိ
 ဝဋ္ဋေသိ” ဟု မိန့်သည်။ “ပဟရိ” ဟု ဋီကာဖွင့်သည်ကား အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်တည်း။)
 ပေ၊ ဧ အမ္မပါလိ-အို အမ္မပါလိ၊ ကိဿ-ကြောင့်၊ ပေ၊ ပဋိဝဋ္ဋေသိ-နည်း?၊
 ဣတိ (အဝေါစုံ) အယုပုတ္တာ-အရှင့်သားတို့၊ ဟိ (ယသွာ)-ကြောင့်၊
 မယာ-သည်၊ ပေ၊ နိမန္တိတော-အပ်ပါပြီ၊ တထာ-ထိုကြောင့်ပါတည်း၊
 ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီ။

☞

ဧ အမ္မပါလိ...၊ အမှာကံ-တို့အား၊ ဧတံ ဘတ္တံ-ဤ ဆွမ်းကို၊ (ဤ
 နက်ဖြန်၌ အသင်ပင့်ဖိတ်ထားအပ်သော ဆွမ်းကို) သတသဟဿေန-
 တစ်သိန်းဖြင့်၊ ဒေဟိ-ပေးပါ၊ (ရောင်းပါ။) ဣတိ-ကုန်ပြီ၊ ပေ၊ မေ-အား၊
 သာဟာရံ-အခွန်ကိုဆောင်ယူရာ ဇနပုဒ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ ဝေသာလိ-
 ဝေသာလီ တစ်မြို့လုံးကို၊ သစေပိ ဒဇ္ဇေယျာထ-အကယ်၍မူလည်း ပေးစေ
 ကုန်ဦးတော့၊ (ဧဝံ သတိပိ) အဟံ-သည်၊ တံ ဘတ္တံ-ကို၊ နေဝ ဒဇ္ဇံ-ပေး
 လိမ့်မည် မဟုတ်ပါ၊ ဣတိ-ပြီ၊ (“သာဟာရံ” အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌
 ပြထားပြီ) ပေ၊ အင်္ဂုလိ-လက်ချောင်းကို၊ ဖောဋ္ဌေသုံ-လှုပ်စေကြကုန်ပြီ၊
 တစ်နည်း-အင်္ဂုလိ ဖောဋ္ဌေသုံ-လက်ဖျားခါကြကုန်ပြီ၊ (ကိ-အဘယ်သို့

ဖြေ၍ လက်ဖျားခါကုန်သနည်း?) ဘော-အမောင်တို့၊ အမ္မကာယ-မိန်းမသား
 သည်၊ ဝါ-က၊ ဇိတာ-အောင်အပ်ကုန်သည်၊ (အနိုင်ယူအပ်ကုန်သည်၊) အမှ
 ဝတ-ဖြစ်လေကုန်စွ၊ ဘော-တို့၊ အမ္မကာယ-မိန်းမသားမှ၊ ပရာဇိတာ-
 ရုံးကုန်သည်၊ အမှ ဝတ-စွ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍ လက်ဖျားခါကြကုန်ပြီ၊
 (အမ္မကာယ၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ) ။ပေ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယေဟိ ဘိက္ခုဟိ-တို့သည်၊ တာဝတိံသာ ဒေဝါ-တို့ကို၊
 အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာ-ရှေး၌ မမြင်အပ်ကုန်၊ (မမြင်ဖူးကုန်၊) ဘိက္ခဝေ၊ (တေ တုမေ-
 တို့သည်၊) လိစ္ဆဝိပရိသံ-လိစ္ဆဝိပရိသတ်ကို၊ ဩလောကေထ-ကြည့်လိုက်ကြ
 ကုန်၊ ပေ၊ အပလောကေထ-အဖန်ဖန်အထပ်ထပ် ကြည့်လိုက်ကြကုန်၊
 ဘိက္ခဝေ၊ လိစ္ဆဝိပရိသံ-ကို၊ တာဝတိံသပရိသံ-တာဝတိံသာ နတ်ပရိသတ်
 သို့၊ ဥပသံဟရထ-ကပ်ဆောင်လိုက်ကြကုန်၊ ဣတိ (အာမန္တေသိ၊) (ဤသို့
 မိန့်တော်မူရခြင်း၏ အကြောင်းကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ) ။ပေ၊ ပတ္တိ
 ကာဝ-ခြေဖြင့်သွားကုန်သည်သာ၊ (ခြေလျင်သွားကုန်သည်သာ၊ ဟုတွာ၊)
 ။ပေ၊ အဝေါစုံ၊ ပေ၊ လိစ္ဆဝိ-လိစ္ဆဝိမင်းသားတို့၊ သွာတနာယ-ငှာ၊ အမ္မပါလိ
 ယာ၊ ဂဏိကာယ-၏၊ ဘတ္တံ-ကို၊ အဓိဝုဋ္ဌော-လက်ခံတော်မူပြီးသည်၊ အမိ၊
 ဣတိ-ပြီ၊ (“အဓိဝါသေမိ”ပုဒ်ကိုပင် “အဓိဝုဋ္ဌော အမိ”ဟု သုံးစွဲတော်မူသည်၊)
 ။ပေ။

ယေန-၌၊ နာတိကာ-နာတိကာရွာသည်၊ (အတ္ထိ) ။ပေ၊ တတြ နာတိ
 ကေ-၌၊ ဂိဉ္ဇကာဝသထေ-အုတ်တို့ဖြင့် ပြုအပ်သော ကျောင်း၌၊ (အုတ်တိုက်
 ပြာသာဒ်၌) ။ပေ၊ ဘန္တေ အဟံ၊ ဣမံ အမ္မဝနံ-ဤ သရက်ဥယျာဉ်ကို၊
 ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ၊ ဘိက္ခုသံဃဿ-အား၊ ဒမ္မိ-ပါ၏၊ ဣတိ (အဝေါစ) ။ပေ၊
 ယေန၊ မဟာဝနံ-မဟာဝနံတောသည်၊ (တောကြီးသည်၊ အတ္ထိ) ။ပေ၊ တတြ
 ဝေသာလိယံ-၌၊ ဝါ-၏အနီးဖြစ်သော၊ မဟာဝနေ-၌၊ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာယံ-
 အထွတ်ရှိသော ဂန္ဓကုဋ္ဌိကျောင်းတော်၌၊ ဝိဟရတိ၊ (ကုဋ္ဌာဂါရသာလာ၏
 အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ၊ တတိယအုပ်၊ စာမျက်နှာ ၁၄၀-၌
 ပြထားပြီ။)

တတိယော-သော၊ လိစ္ဆဝိဘာဏဝါရော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

၁၇၈-သီဟသေနာပတိဝတ္ထု

၂၉၀။ ။ အဘိညာတာ အဘိညာတာ-အလွန်အသိအမှတ် ပြုအပ်၊
 အလွန်အသိအမှတ် ပြုအပ်ကုန်သော၊ (အလွန်ထင်ရှားကုန်၊ အလွန်ထင်ရှား
 ကုန်သော၊) လိစ္ဆဝီ-တို့သည်၊ သန္တာဂါဇရ-မင်းကွန်းစံနန်း၌၊ (လွတ်တော်
 ရုံး၌၊) သန္နိသိန္နာ-အတူတကွ ထိုင်နေကြကုန်သည်၊ သုန္နိပတိပတာ-အတူ
 တကွ ကျရောက်ကြကုန်သည်၊ (စည်းဝေးကြကုန်သည်၊ သမာနာ-ကုန်လျက်၊)
 အရနေကပရိယာယေန-တစ်ပါးမက များစွာသောအကြောင်းဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓဿ-
 ၏၊ ဝဏ္ဏံ-ဂုဏ်ကို၊ ဘာသန္တိ-ပြောကြကုန်၏၊ ပေ၊ သီဟော-သီဟမည်သော၊
 နိဂဏ္ဌသာဝကော-နိဂဏ္ဌ၏တပည့်ဖြစ်သော၊ သေနာပတိ-စစ်သူကြီးသည်၊
 တဿံ ပရိသာယံ-၌၊ နိသိန္နော ဟောတိ၊ ပေ၊ နိသံသယံ-သံသယမဲ့၊
 (စင်စစ်ကောန်၊) သော ဘဂဝါ-သည်၊ အရဟံ-ဝါသနာနှင့်တကွ တစ်ထောင့်
 ငါးရာ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာတော်မူပြီးသည်၊ (ရဟန္တာသည်၊) သမ္မာ
 သမ္ဗုဒ္ဓေါ-သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသည်၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်တော်မူလိမ့်မည်၊ တထာဟိ
 (တထာ ဧဝ)-ထို့ကြောင့်ပင်၊ ဘာသန္တိ၊ အဟံ-သည်၊ အရဟန္တံ-သော၊ ပေ၊
 တံ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဒဿနာယ-ငှာ၊ ယန္ဓုန ဥပသင်္ကမေယျံ-အကယ်၍သွားရပါမူ
 ကောင်းလေစွ၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ။ ပေ။

ယေန၊ နာဠုပုတ္တော-နာဠု၏သားဖြစ်သော၊ နိဂဏ္ဌော (အတ္ထိ) ၊ပေ၊
 ဘန္တေ သမဏံ ဂေါတမံ၊ ဒဿနာယ-ငှာ၊ ဥပသင်္ကမိတံ-ချဉ်းကပ်ခြင်းငှာ၊
 ဣစ္ဆာမိ၊ ဣတိ (အဝေါစ၊) သီဟ၊ ကိံ၊ ပန-အဘယ်ကြောင့်၊ တံ-သည်၊
 ကိရိယဝါဒေါ-ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကို ပြုထိုက်၏ဟု ပြောဆိုကြောင်း အယူ
 ရှိသည်၊ (ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကို ပြုအပ်လျှင် ပြုအပ်ရာရောက်၏ဟု ပြောဆို
 ကြောင်းအယူရှိသည်၊) သမာနော-လျက်၊ အကိရိယဝါဒံ-ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကို
 မပြုထိုက်ဟု ပြောဆိုကြောင်းအယူရှိသော၊ (ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကို ပြုလျှင်
 ပြုအပ်ရာ မရောက်ဟု ပြောဆိုကြောင်းအယူရှိသော၊) သမဏံ ဂေါတမံ-ကို၊
 ဒဿနာယ-ငှာ၊ ဥပသင်္ကမိဿသိ-ချဉ်းကပ်မလို့နည်း?၊ ဟိ-မှန်၏၊ သီဟ-
 သီဟ၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ အကိရိယဝါဒေါ-၏၊ အကိရိယာယ-
 ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကို မပြုခြင်းငှာ၊ ဓမ္မံ၊ ဒေသေတိ-ဟော၏၊ တေန စ-
 ထို အကိရိယဝါဒဖြင့်လည်း၊ သာဝကော-သာဝကတို့ကို၊ ဝိနေတိ-ဆုံးမ၏၊

ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီ၊ ပေ၊ ဒဿနာယ၊ ယော ဂမိကာဘိသင်္ခါရော-အကြင် ခရီးသွားမည့်သူ၏ ပြင်ဆင်မှုသည်၊ (ခရီးသွားဖို့ရန် ပြင်ဆင်မှုသည်၊) အဟော သိ၊ သော-ထို ဂမိကာဘိသင်္ခါရသည်၊ ပဋိဿမ္ဘိ-ငြိမ်းအေးပြီ၊ (ဂမိဿတိ တိ=ဂမိကော၊ ဂမိကဿ+အဘိသင်္ခါရော=ဂမိကာဘိသင်္ခါရော၊ ဝိမတိ၌ “ဂမနေ+ဝါယာမော” ဟု ဖွင့်၏၊ ထိုအလို “ဂမနံ ဂမိကာ၊ ဂမု ဓာတ်+ဇျ ပစ္စည်း၊ ဣတ္ထိဇောတက အာ ပစ္စည်း၊ ဣ လာ၊ ယ ကို က ပြု၊ ဂမိကာယ+ အဘိသင်္ခါရော=ဂမိကာဘိသင်္ခါရော” ဟု ပြုပါ။)

အင်္ဂါရိယဝါဒေါ။ ။ ဤပုဒ်ကို အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာတို့၌ အထူးမဖွင့် ပါ၊ ဝေရဉ္စကဏ္ဍ၌ကား ဝေရဉ္စာဗြာဟ္မဏသည် “သမဏ ဂေါတမ သည် အဘိဝါဒန စသောအမှုကို မပြုထိုက်ဟု အယူရှိသူ” ဟု ထင်၍ အင်္ဂါရိယဝါဒဖြင့် မြတ်စွာဘုရားအား စွပ်စွဲပုံပါ၏၊ ဤ နေရာ၌ ထို အနက်ကို ဆိုလိုမည် မထင်ပါ၊ နိဂဏ္ဌနာဠပုတ္တသည် (ထို အချိန်က) တွင်ကျယ်လျက်ရှိသော “အင်္ဂါရိယ-ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကို မပြုထိုက်၊ ပြုသော်လည်း ပြုရာမရောက်” ဟူသော ဝါဒဖြင့် မြတ်စွာဘုရားအား စွပ်စွဲလိုက်ဟန် တူပါသည်၊ ထို့ကြောင့် အင်္ဂါရိယဝါဒေါကို အနက်တစ်မျိုး ပေးလိုက်ပါသည်၊ ရှေးနိဿယ ၌ကား “အင်္ဂါရိယဝါဒေါ-မပြုအပ်ဟု အယူရှိ၏” ဟု သာမညပင် ပေးထားပါသည်၊ (“အတ္ထိ သိဟ ပရိယာယော” စသည်၌ ပါသော အင်္ဂါရိယဝါဒေါကား ဝေရဉ္စကဏ္ဍ အဋ္ဌကထာအတိုင်းပင်တည်း။)

(နှစ်ကြိမ်မြောက် အကြံဖြစ်ရာ၌လည်း တားမြစ်၏၊ သုံးကြိမ်မြောက် အကြံဖြစ်ရာ၌ကား-) ဣမေ နိဂဏ္ဌာ-တို့သည်၊ အပလောကိတာ ဝါ- ပန်ပြောအပ်သည်မူလည်း ဖြစ်စေကုန်၊ အနပလောကိတာ ဝါ-မပန်ပြောအပ် သည်မူလည်း ဖြစ်ပစေကုန်၊ မေ-၏(အပေါ်၌)၊ ကိ-အဘယ်ကို၊ ကရိဿန္တိ- ပြုနိုင်ကြလိမ့်မည်နည်း?၊ တစ်နည်း-ကိ ကုရိဿန္တိ-ဘာတတ်နိုင်ကြလိမ့် မည်နည်း?၊ အဟံ၊ နိဂဏ္ဌာ-တို့ကို၊ အနပလောကေတွာဝ-မပန်မပြောပဲသာ၊ ပေ၊ ယန္တုန ဥပသင်္ဂမေယျံ၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ။

ဒိဝသဿ-နေ၏၊ ဒိဝါ-နေအခါ၌၊ (မွန်းလွဲပြီးခါစ အချိန်၌)၊ ပေ၊ အဝေါစ (ကိ)၊ ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ မေ-သည်၊ ဧတံ-ဤ အကြောင်းကို၊ သုတံ-ကြားအပ်ပါပြီ၊ (ကြားဖူးပါပြီ) (ကိ)၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊

အကိရိယဝါဒေါ-၏။ ပေ၊ ဝိနေတိ၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြားအပ်ပါပြီ၊ ဘန္တေ၊
 ယေ တေ-အကြင် သူတို့သည်၊ အကိရိယဝါဒေါ၊ ပေ၊ ဝိနေတိတိ-ဟူ၍၊
 ဧဝံ-သို့၊ အာဟံသု-ပြောကြပါပြီ၊ ဘန္တေ၊ ကစ္စိ-အဘယ်သို့ပါနည်း?၊ တေ-
 ထို သူတို့သည်၊ ဘဂဝတော-၏၊ ဝုတ္တဝါဒိနော-မိန့်တော်မူအပ်သော စကားကို
 ပြောလေ့ရှိပါကုန်၏လော၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ အဘူတေ-မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့်၊
 န စ အဗ္ဘာစိက္ခန္တိ-လွမ်းမိုး၍ မပြောပါကုန်၏လော၊ (မစွပ်စွဲပါကုန်၏လော၊)
 ဓမ္မဿ စ-မြတ်စွာဘုရား မိန့်တော်မူအပ်သော် အကြောင်းအားလည်း၊
 အနုဓမ္မံ-လျော်သော အကြောင်းကို၊ ဗျာကရောန္တိ-ပြောဆိုကြပါကုန်၏လော၊
 (ပြောကြပါကုန်၏လော၊) ကောစိ- တစ်စုံတစ်ခုသော၊ သဟဓမ္မိ ကော-
 အကြောင်းနှင့်တကွဖြစ်သော၊ ဝါဒါနုဝါဒေါ-ရှေးဦးစွာ ပြောဆိုအပ်သော
 စကား၊ နောက်၌ပြောဆိုအပ်သော စကားသည်၊ ဂါရယံ-ကဲ့ရဲ့ထိုက်သော၊
 ဌာနံ-အရာသို့၊ န စ ဂစ္ဆတိ-မရောက်ဘဲ ရှိပါ၏လော၊ ဟိ-မှန်ပါ၏၊ ဘန္တေ
 မယံ၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ အနုဗ္ဘက္ခာတုကာမာ-လွမ်းမိုး၍ ပြောဆိုခြင်းငှာ အလို
 မရှိပါကုန်၊ (မစွပ်စွဲလိုပါကုန်၊) ဣတိ-ပြီ။

သီဟ-သီဟ၊ ယေန ပရိယာယေန-အကြင် အကြောင်းဖြင့်၊ ဓံ-ကို၊
 သမ္မာ-ကောင်းစွာ၊ ဝဒမာနော-ပြောဆိုလသော်၊ ဝါ-ပြောဆိုသူသည်၊ ဝဒယျ-
 ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ပြောဆိုနိုင်သနည်း?)၊ သမဏော ဂေါတ
 မော-သည်၊ အကိရိယဝါဒေါ-အကိရိယဝါဒ ရှိ၏၊ (မပြုထိုက်၏ဟု အယူ
 ရှိ၏၊) အကိရိယာယ-အကိရိယအကျိုးငှာ၊ (မပြုခြင်းငှာ၊) ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊
 တေန စ-ထို အကိရိယဝါဒဖြင့်လည်း၊ သာဝကေ-တို့ကို၊ ဝိနေတိ-ဆုံးမ၏၊
 ဣတိ-ဤသို့ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ သော ပရိယာယော-ထို အကြောင်းသည်၊
 အတ္ထိ၊ (နောက်ဝါကျတို့၌ ဤသို့ အပြည့်အစုံပေးပါ၊ ထူးရာ၌သာ ရေးပါမည်။)

☞ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ ကိရိယဝါဒေါ-ပြုထိုက်၏ဟု အယူရှိ၏၊
 ကိရိယာယ-ပြုခြင်းငှာ၊ ပေ၊ ဥစ္ဆေဒဝါဒေါ-ဥစ္ဆေဒဝါဒ ရှိ၏၊ (ဖြတ်တောက်
 ထိုက်၏ဟု အယူရှိ၏၊) ဥစ္ဆေဒါယ-ဖြတ်တောက်ခြင်းငှာ၊ ပေ၊ ဇေဂုစ္ဆိ-စက်
 ဆုပ်ခြင်းအလေ့ ရှိ၏၊ ဇေဂုစ္ဆိတာယ-စက်ဆုပ်ခြင်းအလေ့ ရှိသူ၏အဖြစ်
 အကျိုးငှာ၊ ပေ၊ ဝေနယျိကော-ဝေနယျိကပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊ (ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှာ

တရားဟောတော်မူတတ်၏။) ဝိနယာယ-ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှာ၊ ပေ၊ တပဿိ-
 တံပဿိပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊ တပဿိတာယ-တပဿိအဖြစ် အကျိုးငှာ၊ ပေ၊ အပ
 ဂဗ္ဘော-ပဋိသန္ဓေမှ ကင်း၏၊ အပဂဗ္ဘတာယ-ပဋိသန္ဓေမှ ကင်းသူ၏အဖြစ်
 အကျိုးငှာ၊ ပေ၊ အသံဇ္ဈော-သက်သာ၏၊ (သက်သာရာရ၏။) အသာသာ
 ယ-သက်သာခြင်းငှာ၊ (သက်သာရာရခြင်းငှာ) ပေ၊ (အာ ရှေးရှိသော သသ
 ဓာတ်သည် အသက်ရှူနိုင်ခြင်း၊ ဝါ-သက်သာခြင်း၌ ဖြစ်၏၊ အသဏ္ဍော၌
 တ ပစ္စည်း၊ အသာသာယ၌ အသာသောဝယ် ဣ ပစ္စည်း။)

အမှာ။ ။ “အတ္ထိ သိဟ ပရိယာယောတိအာဒိနံ အတ္ထော ဝေရဉ္စကဏ္ဍော
 အာဂတနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော” ဟု ဋီကာမိန့်သောကြောင့်
 အင်္ဂါရိယဝါဒေါစသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို ဝေရဉ္စကဏ္ဍ
 အတိုင်း အနက်ပေးရပါမည်။ သို့သော် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး တစ်
 ယောက်က ဘုရားရှင်အား တိုက်ရိုက် စွပ်စွဲပြောဆိုနေကြ
 သည်။ (သိဟစစ်သူကြီးက သူတစ်ဆင့် ကြားအပ်သော
 အကြောင်းကို လျှောက်နေသည်) မဟုတ်ပါ။ မြတ်စွာဘုရား
 ကိုယ်တော်တိုင်က သိဟစစ်သူကြီးအား မိမိကို အင်္ဂါရိယဝါဒ
 စသည်ရှိသူဟု ပြောလိုက ပြောနိုင်ပုံကို မိန့်တော်မူနေပါ
 သည်။ သို့ဖြစ်၍ ဝေရဉ္စကဏ္ဍအဋ္ဌကထာဝယ် ပုဏ္ဏား၏
 အလိုအတိုင်း ဖွင့်ပြအပ်သော အနက်ကိုသာ ပေးရပါမည်။
 ထို အနက်ကိုလည်း “ကတမော စ သိဟ ပရိယာယော”
 အကြောင်းပြ ဝါကျကျမှ အကျယ်ပေးပါမည်။

၂၉၂။ ။ (၁) သိဟ...၊ ယေန ပရိယာယေန-ဖြင့်၊ မ-ကို၊ အင်္ဂါရိယ
 ဝါဒေါ၊ ပေ၊ ဝိနေတိတိ-ဟူ၍၊ သမ္မာ ဝဒမာနော ဝဒေယျ၊ သော ပရိယာ
 ယော-ထို အကြောင်းဟူသည်။ ကတမော စ-အဘယ်နည်း?၊ ဟိ-အဖြေကား၊
 သိဟ...၊ အဟံ၊ ကာယဒုစ္စရိတဿ-ကာယဒုစရိုက်၏လည်းကောင်း၊ ဝါ-
 ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ မနောဒုစ္စရိတဿ-၏လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကို
 လည်းကောင်း၊ အင်္ဂါရိယံ-မပြုထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ (အင်္ဂါရိယဘာဝ်ဟု
 ဆိုလိုလျက် ဘာဝပ္ပဓာန၊ ဘာဝ်လောပ ကြံပါ။) တစ်နည်း-၊ အင်္ဂါရိယံ-

မပြုထိုက်ခြင်းကို၊ ဝဒါမိ-ဟောတော်မူ၏။ အနေက ဝိဟိတာနံ-တစ်ပါးမက
 များသောအပြား ရှိကုန်သော၊ ပါပကာနံ-ယုတ်မာကုန်သော၊ ဝါ-မိမိကိန်းရာ
 သတ္တဝါကို အပါယ်လေးရွာတို့၌ ကျရောက်စေတတ်ကုန်သော၊ အကုသလာနံ-
 အကုသိုလ် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ-တရားတို့၏။ ဝါ-တို့ကို၊ အကိရိယံ-မပြု
 ထိုက်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ-မပြုခြင်းကို၊ ဝဒါမိ၊ သီဟ၊ ယေန ပရိယာ
 ယေန-ဖြင့်၊ မ-ကို၊ အကိရိယဝါဒေါ၊ ပေ၊ ဝိနေတိတိ-ဟူ၍၊ သမ္မာ ဝဒမာ
 နော ဝဒေယျ၊ သော ပရိယာယော-ထို အကြောင်းဟူသည်၊ အယံ ခေါ-
 ဤသည်ပင်တည်း၊ (ဤ ဒုစရိုက်အကုသိုလ်မှုတို့ကို မပြုထိုက်ဟု ဟောတော်
 မူခြင်းပင်တည်း၊) (ဤ အဖြေစကားတော်ကို ကြည့်၍ “အကိရိယဝါဒေါ-
 ဒုစရိုက်အကုသိုလ်အမှုကို မပြုထိုက်ဟု အယူရှိတော်မူ၏။ အကိရိယာယ-
 ဒုစရိုက်အကုသိုလ်အမှုကို မပြုခြင်းငှာ”ဟု ပေးပါ၊ နောက်နောက်ဝါကျတို့၌
 ဤသို့ အပြည့်အစုံပေးပါ၊ ထူးရာ၌သာ ရေးပါမည်။)

(၂) ကာယသုစရိတဿ-၏လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကိုလည်းကောင်း၊
 ပေ၊ ကိရိယံ-ပြုထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ-ပြုခြင်းကို၊ ဝဒါမိ၊ ပေ၊ အယံ
 ခေါ-တည်း၊ (သုစရိုက်ကုသိုလ်အမှုကို ပြုထိုက်၏ဟု ဟောတော်မူခြင်း
 ပင်တည်း၊) ကိရိယဝါဒေါ-သုစရိုက်ကုသိုလ်အမှုကို ပြုထိုက်၏ဟု အယူရှိ
 တော်မူ၏။ ကိရိယာယ-သုစရိုက်ကုသိုလ်အမှုကို ပြုခြင်းငှာ၊ ပေ။

(၃) ရာဂဿ-၏လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဥစ္ဆေဒံ-
 ဖြတ်တောက်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ-ဖြတ်တောက်ခြင်းကို၊ ဝဒါမိ၊ ပေ၊
 အယံ ခေါ-တည်း၊ (ဤ ရာဂစသော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရှား
 ဖြတ်တောက်ထိုက်၏ဟု ဟောတော်မူခြင်းပင်တည်း၊) (ဥစ္ဆေဒဝါဒေါ-ရာဂ
 စသော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရှားဖြတ်တောက်ထိုက်၏ဟု အယူရှိတော်
 မူ၏။ ဥစ္ဆေဒါယ-ရာဂစသော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရှားဖြတ်တောက်
 ခြင်းငှာ။)

(၄) ကာယဒုစရိတေန-ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဇိဂုတ္ထာမိ-စက်ဆုပ်
 တော်မူ၏။ (“ကာယဒုစရိတေန”စသည်၌ တတိယာဝိဘတ်ကို ဒုတိယာ

ဝိဘတ်၏အနက်၌ သက်ပါ) ပေ၊ ဓမ္မာနံ-တို့သို့၊ သမာပတ္တိယာ-ရောက်ခြင်းကို၊ ဇီဝုတ္တမိ၊ ပေ၊ အယံ ခေါ-တည်း၊ (ဤ ဒုစရိုက်အကုသိုလ်အလုပ်တို့ကို စက်ဆုပ်တော်မူခြင်းပင်တည်း၊) (ဇေဂုစ္ဆိ-ဒုစရိုက်အကုသိုလ်အလုပ်ကို စက်ဆုပ်ခြင်းအလေ့ ရှိတော်မူ၏၊ ဇေဂုစ္ဆိတာယ-ဒုစရိုက်အကုသိုလ်အလုပ်ကို စက်ဆုပ်ခြင်းအလေ့ရှိသူ၏အဖြစ် 'အကျိုးငှာ။)

(၅) ရာဂဿ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဝိနယာယ-ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှာ၊ ဓမ္မံ၊ ဒေသေမိ၊ ပေ၊ အယံ ခေါ-တည်း၊ (ဤ ရာဂစသော ကိလေသာတို့ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှာ တရားဟောတော်မူခြင်းပင်တည်း၊) (ဝေနယျိကော- ရာဂစသော ကိလေသာတို့ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှာ တရားဟောတော်မူ၏၊ ဝိနယာယ-ရာဂစသော ကိလေသာတို့ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှာ။)

(၆) သိဟ-သိဟ၊ ပါပကေ-ကုန်သော၊ ပေ၊ ဓမ္မေ-တို့ကို လည်းကောင်း၊ ကာယဒုစ္စရိတံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ တပနိယေ-မိမိ ကိန်းရာ သတ္တဝါကို လောင်မြိုက်တတ်ကုန်၏ဟူ၍၊ ဝဒါမိ၊ သိဟ၊ ယဿ-အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ (အကုသလာဓမ္မာ၌ စပ်၊) ဝါ-သည်၊ (ပဟိနာ စသည်၌ စပ်၊) တပနိယာ-ကုန်သော၊ ပေ၊ ဓမ္မာတို့ကို၊ ပဟိနာ-ပယ်အပ်ကုန်ပြီ၊ ဥစ္ဆိန္နမူလာ- အရိယမဂ်ဓာတ်၊ လက်နက်မြတ်ဖြင့်၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသော အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ ဟူသော ဘဝအမြစ် ရှိကုန်ပြီ၊ တာလာဝတ္ထုကတာ-ထန်းပင်၏တည်ရာ မြေ ပမာကဲ့သို့ ပြုအပ်ပြီးသောတည်ရာ စိတ်အစဉ် ရှိကုန်ပြီ၊ တစ်နည်း- တာလာဝတ္ထုကတာ-လည်ဆစ်ပန်အိုး၊ ဖြတ်ချိုးအပ်ပြီး ဖြစ်၍ အရွက်အသီး စသည်တို့၏တည်ရာ မဟုတ်သော ထန်းပင်ငုတ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်ကုန်ပြီ၊ အနဘာဝံ- နောက်၌ဖြစ်ခြင်း မရှိအောင်၊ (နောက်တစ်ဖန် ဖြစ်ခြင်း မရှိအောင်၊) ကတာ- ပြုအပ်ကုန်ပြီ၊ အာယတိ-နောင်အခါ၌၊ အနုပ္ပါဒဓမ္မာ-ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိတော့ကုန်၊ တံ-ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ အဟံ-သည်၊ တပဿိတိ-ဟူ၍၊ ဝဒါမိ၊ သိဟ၊ တထာ ဂတဿ-၏၊ ဝါ-သည်၊ ပေ၊ အနုပ္ပါဒဓမ္မာ၊ ပေ၊ အယံ ခေါ- တည်း၊ (ဤ တပနိယ အကုသလာဓမ္မတို့ကို ပယ်တော်မူပြီးခြင်းပင်တည်း၊) (တပဿိ-မိမိကိန်းရာ သတ္တဝါကို လောင်မြိုက်တတ်သော အကုသိုလ်တရား တို့ကို ပယ်ရှားတော်မူပြီးဖြစ်၏၊ တပဿိတာယ-တပဿိအဖြစ် အကျိုးငှာ။)

(၇) သီဟ၊ ယဿ-၏၊ (ဂဗ္ဘသေယျာ စသည်၌ စပ်၊) ဝါ-သည်၊ (ပဟိနာ စသည်၌ စပ်၊) အာယတိ-နောင်အခါ၌၊ ဂဗ္ဘသေယျာ-ဇလာဗုဇ သတ္တဝါအဖြစ်ဖြင့် အမိဝမ်း၌ ကိန်းခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပုနဘဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိ-အန္တဇ၊ သံသေဒဇ၊ ဩပပါတိက သတ္တဝါအဖြစ်ဖြင့် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ပဟိနာ-ပယ်အပ်ပြီ၊ ပေ၊ အနုပ္ပါဒဓမ္မာ-၏၊ ပေ၊ အယံ ခေါ-တည်း၊ (ဤ ဂဗ္ဘသေယျက ပုနုတ္တဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိကို ပယ်ပြီးခြင်းပင်တည်း၊) (အပဂံဗ္ဗော-ပဋိသန္ဓေမှ ကင်း၏၊ အပဂဗ္ဘတာယ-ပဋိသန္ဓေမှ ကင်းသူ၏အဖြစ် အကျိုးငှာ။)

(၈) သီဟ အဟံ၊ ပရမေန-လွန်မြတ်သော၊ အဿာသေန-မဂ် ဖိုလ် ဟူသော သက်သာခြင်းဖြင့်၊ အဿတ္ထော-သက်သာတော်မူ၏၊ (သက်သာရာ ရတော်မူ၏)၊ ပေ၊ အယံ ခေါ-ဤ သက်သာခြင်းပင်တည်း၊ (ဤ မဂ် ဖိုလ် ဟူသော လွန်မြတ်သော သက်သာခြင်းဖြင့် သက်သာတော်မူခြင်းပင်တည်း။)

၂၉၃။ ။ (ဤသို့ ဘုရားရှင်က ပြဿနာရှစ်ချက်ဖြင့် တရားဟော တော်မူသောအခါ သီဟသေနာပတိသည် ဥပါသကာအဖြစ်သို့ ခံယူ၏၊) သီဟ၊ အနုဝိစ္စ-ဉာဏ်ဖြင့်သက်ဝင်၍၊ ကာရံ-ပြုထိုက်သော အမှုကို၊ ကရောဟိ-လော့၊ (ဤ ပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊) အနုဝိစ္စ-၍၊ ကာရော-ပြုခြင်းသည်၊ တုမှာဒိသာနံ-အသင်ကဲ့သို့ ရှုအပ်ကုန်သော၊ ဉာတ မနုဿာနံ-ထင်ရှားသော လူတို့၏ (အတွက်၊) သာဓု-ကောင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ-ပြီ။

ယံ-အကြင် အကြောင်းကြောင့်၊ မံ-ကို၊ ဘဂဝါ-သည်၊ အနုဝိစ္စ၊ ပေ၊ ဟောတိတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပါပြီ၊ ဘန္တေ၊ ဣမိနာပိ-ဤ အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ (ဤသို့ မိန့်တော်မူခြင်းကြောင့်လည်း၊) အဟံ၊ ဘဂဝတော-၏(အပေါ်၌)၊ ပေ၊ အဘိရဒ္ဓေါ-အလွန် နှစ်သက်ပါ၏၊ (အလွန် ကျေနပ်ပါ၏၊) (အဘိရဒ္ဓေါ၌ ရာဇ ဓာတ်သည် “အာရာဇောဟံ ရညော”၌ ကဲ့သို့ နှစ်သက်ခြင်းအနက်ကို ဟော၏၊) ဟိ-မှန်ပါ၏၊ ဘန္တေ၊ အညတိတ္ထိယာ-တို့သည်၊ မမံ-တပည့်တော်ဟူသော၊ (တပည့်တော်လို ဖြစ်သော၊) သာဝကံ-

ကို၊ လဘိတွာ-၍၊ ဝါ-သော်၊ ကောဝလကပ္ပံ-အလုံးစုံ အကုန်အစင်ဖြစ်သော၊
 ဝေသာလီ-ကို၊ ပဇ္ဇာကံ-အောင်လံကို၊ ပရိဟရေယျု-ဆောင်ကုန်ရာပါ၏၊
 (လွင့်ကုန်ရာပါ၏၊) (ကိ-အဘယ်သို့ ကြွေးကြော်၍ လွင့်ကုန်ရာပါသနည်း?)၊
 သီဟောသေနာပတိ-သည်၊ အမှာကံ-တို့၏၊ သာဝကတ္ထံ-သာဝကအဖြစ်သို့၊
 ဥပဂတော-ကပ်ရောက်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြွေးကြော်၍ လွင့်ကုန်ရာပါ၏၊
 အထ စ ပန-ထိုသို့ ဖြစ်ပါလျက်၊ မံ-ကို၊ ဘဂဝါ-သည်၊ အနုဝိစ္စ၊ ပေ၊ သာဓု
 ဟောတီတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ အာဟ၊ ပေ၊ (သီဟသေနာပတိသည်
 နှစ်ကြိမ်မြောက် ဥပါသကာအဖြစ်ကို ခံယူသည်။)

သီဟ၊ တေ-၏၊ ကုလံ-အမျိုးသည်၊ (အိမ်သည်၊) ဒီဃရတ္တံ-လုံး၊
 နိဂဏ္ဌာနံ-တို့၏၊ ဩပါနဘူတံ-ရေတွင်းသဖွယ် ဖြစ်၍ဖြစ်၏၊ ယေန-
 ယင်းသို့ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ဥပဂတာနံ-အိမ်သို့ ကပ်ရောက်လာကုန်သော၊
 နေသံ-ထို နိဂဏ္ဌတို့အား၊ ပိဏ္ဏကံ-ကို၊ ဒါတဗ္ဗံ-ပေးလှူထိုက်၏ဟူ၍၊
 မညေယျာသိ-သိလော့၊ ဣတိ-ပြီ၊ (ဣမိနာပါဟံ စသောဝါကျ လွယ်ပြီ၊)
 ဘန္တေ၊ ပေ၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ မယုမေဝ-ငါ့အားသာ၊ ဒါနံ-ကို၊
 ဒါတဗ္ဗံ-ထိုက်၏၊ အညေသံ-ငါမှတစ်ပါး အခြားသူတို့အား၊ ဒါနံ၊ န
 ဒါတဗ္ဗံ-ထိုက်၊ မယုမေဝ-၏သာ၊ သာဝကာနံ-တို့အား၊ ပေ၊ ဒိန္နံ-ပေးလှူအပ်
 သော ဒါနသည်၊ (ပေးလှူကြောင်း ဒါနစေတနာသည်၊) မဟပ္ပလံ-များသော
 အကျိုးရှိ၏၊ ပေ၊ န မဟပ္ပလံ-မရှိ၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ အာဟ-၏၊ ဣတိ
 (သုတံ၊) အထ စ ပန-လျက်၊ မံ ဘဂဝါ၊ နိဂဏ္ဌေသုပိ-တို့၌လည်း၊ ဝါ-
 တို့အားလည်း၊ ဒါနေ-ပေးလှူခြင်း၌၊ သမာဒါပေတိ-ဆောက်တည်စေတော်
 မူပါ၏၊ ဘန္တေ၊ အပိ စ-ထိုသို့ပင် ဆောက်တည်စေတော်မူပါသော်လည်း၊
 မယံ၊ ဧတ္ထ-ဤအရာ၌၊ (ဤ နိဂဏ္ဌတို့အား ပေးလှူရာ၌၊) ကာလံ-အချိန်
 အခါကို၊ ဇာနိဿာမ၊ (ဤသို့ လျှောက်၍ သုံးကြိမ်မြောက် ဥပါသကာအဖြစ်
 ကို ခံယူ၏၊ ထိုနောက် ဘုရားရှင်က အနုပုဗ္ဗိကထာကို ဟောတော်မူသော
 အခါ သောတာပန် ဖြစ်သည်) ပေ။

☰ ၂၉၄။ ။ ဝေသာလိယာ-၌၊ ရထိကာယ-ရထားလမ်း တစ်ခုမှ၊
 ရထိကံ-ရထားလမ်း တစ်ခုသို့၊ သိဃိဗ္ဗာဠကေန-လမ်းဆုံ တစ်ခုမှ၊ သိဃိဗ္ဗာဠကံ-
 လမ်းဆုံ တစ်ခုသို့၊ ဗာဟာ-လက်မောင်းတို့ကို၊ ပဂ္ဂယု-ချီးမြှောက်၍၊ ကန္တန္တိ-

ကြွေးကြော်ကြကုန်၏။ (ကိ-အဘယ်သို့ ကြွေးကြော်ကြကုန်သနည်း?) အဇ္ဈ-
ယနေ့၊ သီဟေန၊ သေနာပတိနာ-သည်၊ ထူလံ-ဝဖြိုးသော၊ ပသံ-သားကောင်
ကို၊ ဝဒိတွာ-သတ်၍၊ သမဏဿ ဂေါတမဿ-ဖို့၊ ဘတ္တံ-ကို၊ ကတံ-
ပြုအပ်ပြီ၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ ဇာနံ-သိလျက်၊ ဥဒ္ဓိဿ-မိမိကို
ရည်စူး၍၊ ကတံ-ပြုအပ်သော၊ ပဋိစ္စ-မိမိကို စွဲ၍၊ (အကြောင်းပြု၍) ကမ္မံ-
ပြုအပ်သော၊ တစ်နည်း-ပဋိစ္စကမ္မံ-သတ်ဖို့ရန် အရိပ်နိမိတ်ပြုခြင်း အမှုရှိ
သော၊ တံ မံသံကို၊ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ ဣတိ (ကန္တန္တိ) ပေ၊ ဥပကဏ္ဍကော-နား၏
အနီး၌၊ အာရောစေသိ (ကိ) ဘန္တေ-အရှင်စစ်သူကြီး၊ ယဗ္ဗေ-တိုက်တွန်းပါ၏၊
ဇာနေယျာသိ-သိပါလော၊ ဧတေ၊ ပေ၊ ကန္တန္တိ-ကြွေးကြော်နေပါကုန်၏၊
ဣတိ-ပြီ၊ အယျာ-အမောင်၊ အလံ-မသင့်၊ (အသာနေ ဟူလို) ဒီဃရတ္တမ္ပိ-
ပတ်လုံးလည်း၊ တေ အာယသ္မန္တော-ထို အရှင်တို့သည်၊ ဗုဒ္ဓဿ-၏၊ အဝဏ္ဏ
ကာမာ-ဂုဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အပြစ်ကို အလိုရှိကုန်၏၊ ပေ၊ တံ ဘဂဝန္တံ-
ကို၊ အသတာ-ထင်ရှားမရှိသော၊ တုတ္တာ-အချိုးနီးသော၊ မုသာ-ချွတ်ယွင်းသော၊
အဘူတေန-မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့်၊ အဗ္ဘာစိက္ခန္တာ-စွပ်စွဲကုန်လသော်၊
န ဇီရိဒန္တိ-မဆွေးမြေ့နိုင်ကုန်၊ (မဆုံးနိုင်ကုန် ဟူလို) မယံ၊ ဇီဝိတဟေတုပိ-
အသက်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ ပေ၊ န ဝေါရောပေယျာမ-မခွဲ
ပါကုန်၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ အဒိဋ္ဌံ-ကိုယ်တိုင်လည်း မမြင်အပ်သော၊ အသုတံ-
ကြားလည်း မကြားအပ်သော၊ အပရိသင်္ကိတံ-ယုံမှားလည်း မယုံမှားအပ်သော၊
တိကောဋ္ဌိပရိသုဒ္ဓံ-သုံးပါးသောအကြောင်းတို့မှ စင်ကြယ်သော၊ မစ္ဆမံသံ-
ငါးအမဲကို၊ အနုဇာနာမိ၊ (တိကောဋ္ဌိပရိသုဒ္ဓ ပုဒ်၏အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်
ဘာသာဋီကာ၊ စတုတ္ထအုပ်၊ ဒသမသံဃာဒီသေသံသိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီ။)

ပဋိစ္စ ကမ္မံ။ ။ ဤ ပုဒ်၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ ဋီကာ၌ကား
“သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ ပေ၊ ဥဒ္ဓိဿ ကတံ၊ တံ မံသံ-ကို၊ ပရိဘုဉ္ဇတိ-၏၊
ပဋိစ္စ-ထို အသားကိုစွဲ၍၊ ကမ္မံ-ပါဏာတိပါတကံသို့၊ ဖုသတိ-ရောက်၏”၊ ဤသို့
နှစ်ဝါကျ ခွဲပြီးလျှင် “ဖုသတိ”ဟူသော ပါဌသေသကို ထည့်၍ တစ်နည်း ဖွင့်သေး
၏၊ (အထ ဝါ ပဋိစ္စကမ္မံ ဖုသတိတိ ပါဌသေသော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ သွာယံ-(ထို သမဏ
ဂေါတမ သည်) ဧတံ မံသံ ပဋိစ္စ တံ ပါဏဝကေကမ္မံ ဖုသတိတိ အတ္ထော၊ တံ
ဟိ အကုသလံ ဥပနံ ဒါယကဿ ဥပနံ ပဋိဂ္ဂါဟကဿ ဟောတိတိ နေသံ လဒ္ဓိ၊
ဋီကာ။)

၁၇၉-ကပ္ပိယဘူမိအနုဇာနနာ

၂၉၅။ ။ ဝေသာလီ-သည်၊ သုဘိက္ခာ-ပြည့်စုံသော ထမင်းရှိသည်၊ (သာယာဝပြော၊ အစာပေါသည်၊) သုသဿာ-ကောင်းသော ကောက်စပါး ရှိသည်၊ သုလဘပိဏ္ဍာ-လွယ်ကူစွာရအပ်သော ဆွမ်းရှိသည်၊ ပဂ္ဂဟေန-ပွေ့ ပိုက်အပ်သော သပိတ်ဖြင့်၊ ဝါ-ဆွမ်းကိုခံယူကြောင်း သပိတ်ဖြင့်၊ ဥဇ္ဈေန- အရိယာနည်း ဆွမ်းရှာမှီးသဖြင့်၊ ယာပေတုံ-ရှည်သောကာလသို့ ရောက်စေ ခြင်းငှာ၊ (မျှတခြင်းငှာ၊) သုကရာ-လွယ်ကူစွာ ပြုအပ်သည်၏အဖြစ် ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ မယာ-သည်၊ ဘိက္ခုနံ-တို့အား၊ ဒုဗ္ဘိက္ခေ-မပြည့်စုံသောထမင်း ရှိသော၊ ဒုသဿေ-မကောင်းသော ကောက်စပါးရှိသော၊ ဒုလ္လဘပိဏ္ဍေ-ခဲ ယဉ်းသဖြင့် ရအပ်သော ဆွမ်းရှိရာအခါ၌၊ အန္တော-အကပ္ပိယကုဋိအတွင်း၌၊ ဝုဋ္ဌံ-တည်နေစေအပ်သော အာမိသကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဥဂ္ဂဟိတ ပဋိဂ္ဂဟိ တကံ-(အကပ်မခံဘဲ) ကောက်ယူအပ်သော အာမိသကို တစ်ဖန်အကပ်ခံခြင်း ကိုလည်းကောင်း၊ တတော-ထို ဖိတ်မန်အပ်ရာ အရပ်မှ၊ နိဟဋ္ဌံ-ဆောင်ယူအပ် သော အာမိသကိုလည်းကောင်း၊ (ထို အာမိသကို ပဝါရိတ်သင့်လျက် စားနိုင် ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပုရောတ္တံ-၌၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ-အကပ်ခံအပ်သော အာမိသကို လည်းကောင်း၊ (ထို အာမိသကို ပဝါရိတ်သင့်လျက် စားနိုင်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊) ဝနဋ္ဌံ-တော၌တည်သော၊ ပေါက္ခရဋ္ဌံ-ပဒုမ္မာကြာရုံ၌ တည်သော အာမိသကို လည်းကောင်း၊ (ထို အာမိသကို ပဝါရိတ်သင့်လျက် စားနိုင်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊) ယာနိ တာနိ-အကြင် အာမိသတို့ကို၊ အနု ညာတာနိ-အပ်ကုန်ပြီ၊ အဇ္ဇာပိ- ၌လည်း၊ (ယနေ့တိုင်အောင်လည်း၊) တာနိ-တို့ကို၊ ဘိက္ခု၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ န ခေါ-စားကြကုန်သေး၏လော၊ ပေ၊ တာနိ-တို့ကို၊ အဟံ၊ အဇ္ဇတဂ္ဂေ-၍၊ ပဋိက္ခိပါမိ-ပယ်တော်မူ၏၊ ပေ။

ဇာနပဒါ-နေပုဒ်၌နေကုန်သော၊ မနုဿာ၊ ပေ၊ ခါဒနီယမ္ပိ-ကို လည်းကောင်း၊ သကဋ္ဌေသု-တို့၌၊ အာရောပေတွာ-တင်၍၊ ဗဟာရာမ ကောဋ္ဌကေ (ဗဟိ+အာရာမ ကောဋ္ဌကေ)-ကျောင်းတိုက်တံခါးမုခ်၏ ပြင်ဘက် ၌၊ သကဋ္ဌပရိဝဋ္ဌံ-လှည်းဝိုင်းကြီးကို၊ ကရိတွာ၊ အစ္ဆန္တိ-နေကြကုန်၏၊ (ကိ- အဘယ်သို့ကြံ၍ နေကုန်သနည်း?)၊ ယဒါ၊ ပဋိပါဠိ-ဆွမ်းလှည့်အစဉ်ကို၊ ပေ၊ ကရိဿာမ၊ ဣတိ-၍၊ (အစ္ဆန္တိ၊) မဟာ-ကြီးစွာသော၊ မေဃော စ-

သည့်လည်း၊ ဥဂ္ဂတော-တက်လာသည်၊ ဟောတိ၊ (နောက်၌ “အာရောပိတာ-တင်ထားအပ်ပြီးကုန်သည်၊ (ဟုတွာ) တိဋ္ဌန္တိ-တည်နေကုန်၏” ဟု ပေးပါ။) ပေ၊ သံဃော ယံ ဝိဟာရံ ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ (ယံ) ဂဟံ ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ (ကပ္ပိယဘူမိ-ကပ္ပိယဘူမိကို၊ သမ္ဗန္တိတုံ-ငှာ) အာကင်္ခတိ သံဃော၊ ပစ္စန္တိမံ-ကျောင်းတိုက်၏ အစွန်အဖျား၌ ဖြစ်သော၊ (တံ) ဝိဟာရံ-(ထို) ကျောင်းကို၊ သမ္ဗန္တိတွာ၊ တတ္ထ-ထို ကပ္ပိယဘူမိ၌၊ ဝါသေတု-နေစေလော့၊ (ထားလော့၊) (ဝိဟာရစသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို မဟာဓန္ဓက ပုဒ်စဉ် ၇၃-၌ ရေးခဲ့ပြီ၊ ကမ္မဝါစာ၌ “ဣတ္ထန္နာမဿ၊ ဝိဟာရဿ-ကို၊ ကပ္ပိယဘူမိယာ-ကို၊ ဝါ-ဟူ၍၊ သမ္မုတိ-သည်၊ ခမတိ” ဟု ပေးပါ။) ပေ။

မနုဿာ၊ သမ္မုတိယာ-သမုတ်အပ်ပြီးသော၊ တတ္ထေဝ ကပ္ပိယဘူမိယာ-၌ပင်၊ ယာဂုယော-တို့ကို၊ ပစ္စန္တိ-ကျိုကြကုန်၏၊ ဘတ္တာနိ၊ ပစ္စန္တိ-ချက်ကုန်၏၊ သူပါနိ-ဟင်းလျာတို့ကို၊ သမ္မာဒေန္တိ-ပြီးစေကြကုန်၏၊ (စီရင်ကြကုန်၏၊) မံသာနိ-အသားတို့ကို၊ ကောဇ္ဇေန္တိ-ခုတ်ဖြတ်ကုန်၏၊ ကဋ္ဌာနိ-ထင်းတို့ကို၊ ဖာလေန္တိ-ကွဲစေကြကုန်၏၊ (ခွဲကြကုန်၏) ပေ၊ မဟာသဒ္ဓံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ကာကောရဝသဒ္ဓံ-ကျိုးတို့၏ စုဝေး၍ အော်မြည်သံကိုလည်းကောင်း၊ အသောသိ၊ ပေ၊ သော ကာကောရဝသဒ္ဓေါ-သည်၊ ကိန္နု-ခေါ-နည်း?၊ -ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ သော ကာကောရဝသဒ္ဓေါ-ဟူသည်၊ ဒေသော-ဤဟာပါတည်း၊ (လူတို့၏ ယာဂုကျိုခြင်း စသည်ကြောင့်ဖြစ်သော အသံပါတည်း) ပေ။

တိသော၊ ကပ္ပိယဘူမိယော-တို့ကို၊ ဥဿာဝနန္တိကံ-ဥဿာဝနန္တိကာကိုလည်းကောင်း၊ (မြောက်၍အချ၊ ကရောမဟု၊ ဆိုမှုဆုံးလျှင်၊ ညီမျှခြင်း ရှိသော ကပ္ပိယဘူမိကိုလည်းကောင်း၊) ဂေါနိသာဒိကံ-ဂေါနိသာဒိကာကိုလည်းကောင်း၊ (နွားတို့၏ ဝင်ရောက်နေထိုင်ရာ အကာအရံမရှိသော ကပ္ပိယဘူမိကိုလည်းကောင်း၊) ဂဟပတိ-ဂဟပတိကိုလည်းကောင်း၊ (အိမ်ရှင်ဒါယကာတို့ လှူအပ်သော ကပ္ပိယဘူမိကိုလည်းကောင်း၊) အနုဇာနာမိ၊ (ဥဿာဝနန္တိကာစသော ပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ) ပေ၊ အာယသ္မာ၊ ယသောဇော-သည်၊ ပေ၊ ဘောသဇ္ဇာနိ-တို့ကို၊ အာဟရိယန္တိ-

☞ ဆောင်ယူအပ်ကုန်၏။ (ဥက္ကပိဏ္ဍကာပိကို ရှေး၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။ “သမ္မုတိ-
သမုတ်အပ်သော ကပ္ပိယဘူမိကိုလည်းကောင်း” ဟု ဆိုပါ)။ ပေ။

စတုတ္ထော-သော၊ သိဟဘာဏဝါရော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

၁၈၀-မေဏ္ဍကဂဟပတိဝတ္ထု

၂၉၆။ ။ ဘဒ္ဒိယနဂရေ-ဘဒ္ဒိယမြို့၌၊ မေဏ္ဍကော-မေဏ္ဍကမည်
သော၊ ဂဟပတိ-အိမ်ရှင်သူကြွယ်သည်၊ ပဋိဝသတိ-အမြဲနေ၏၊ တဿ-ထို
မေဏ္ဍကသူဌေး၏၊ ဧဝရူပေါ၊ ဣဒ္ဓါနဘာဝေါ-တန်ခိုးအာနုဘော်သည်၊ ဟောတိ၊
သိသံ-ဦးခေါင်းကို၊ နဟာယိတွာ-ရေချိုး၍၊ တစ်နည်း-သိသံ နဟာယိတွာ-
ဦးခေါင်းလျှော်၍၊ ခညာဂါရံ-စပါးကျည်ကို၊ (စပါးထားရာအိမ်ကို)၊ သမ္မဇ္ဇာ
ပေတွာ-တံမြက်လှည်းစေ၍၊ ဗဟိဒ္ဓါရေ-တံခါး၏ပြင်ဘက်၌၊ နိသီဒတိ-
ထိုင်အံ့၊ အန္တလိက္ခာ-ကောင်းကင်မှ၊ ခညဿ-စပါး၏၊ ဓာရာ-အလျဉ်တို့သည်၊
တစ်နည်း-ခညဿဓာရာ-စပါးမိုးတို့သည်၊ ဩပတိတွာ-အောက်သို့ကျ၍၊
ခညာဂါရံ-ကို၊ ပူရေတိ-ပြည့်စေ၏၊ ဘရိယာယ-သူဌေးကတော်၏၊ ပေ၊
ဧကံယေဝ-တစ်လုံးသာလျှင်ဖြစ်သော၊ အာဠကထာလိကံ-တစ်ပြည်ချက်ထမင်း
တို့၏လည်းကောင်း၊ ဧကဉ္စ (ဧဝ)-သော၊ သူပတိဉ္စနကံ-ဟင်းအိုး၏လည်း
ကောင်း၊ ဥပနိသီဒိတွာ-အနီး၌နေ၍၊ ဒါသကမ္မကရပေါရိသံ-ကျွန်အလုပ်သမား
ယောကျ်ားအပေါင်းကို၊ ပရိဝိသတိ-ကျွေးမွေးအံ့၊ (“ဒါသ” ဟူသည် နေ့ကိုတ
စသော ကျွန်လေးမျိုးတွင် တစ်မျိုးမျိုးတည်း၊ “ကမ္မကရ” ဟူသည် နေ့စဉ်၊
သို့မဟုတ် လံစဉ် အခဖြင့် အလုပ်လုပ်သူတည်း၊) ယာဝ-လောက်၊ သာ-ထို
သူဌေးကတော်သည်၊ န ဝုဠာတိ-နေရာမှ မထ၊ တာဝ-ထို မထသေးသမျှ၊
တံ-ထို ထမင်းဟင်းသည်၊ န ဝိယတိ-မကုန်။

ပုတ္တဿ-သား၏၊ ပေ၊ ဧကံယေဝ-သော၊ သဟသံထဝိကံ-တစ်ထောင်
ဝင်အိတ်ကို၊ (အသပြာ တစ်ထောင်ဝင်သော အိတ်ကို)၊ ဂဟေတွာ၊ ဒါသ
ကမ္မကရပေါရိသံ-အား၊ ဆိမာသိကံ-ခြောက်လစားထိုက်သော၊ ဝေတနံ-

ရိက္ခာကို၊ ဒေတိ၊ ယာဝ-လောကံ၊ (သာ-ထို အိတ်သည်။) အဿ-ထို သူဌေး
 သား၏၊ ဟတ္ထဂတာ-လက်၌ဖြစ်၏၊ (လက်မှ မချသေး၊) တာဝ-လောကံ၊
 တံ-ထို၊ ရိက္ခာသည်၊ န ဝိယတိ၊ (“သံဟဿထဝိကံ”ကို ထောက်၍
 “ဝေတန”ဟူသည် “အသပြာဋေတည်း”ဟု မှတ်ပါ။) သုဏိသာယ-ချေးမ၏၊
 ပေ၊ ဧကံယေဝ-တစ်လုံးသာလျှင်ဖြစ်သော၊ စတုဒေါဏိကံ-လေးဒေါဏ
 ရှိသော၊ (လေးစိတ်ရှိသော၊) ပိဋကံ-တောင်း၏၊ (လေးစိတ်ဝင်တောင်း၏
 ဟူလို၊ ရှေးနိဿယ၌ကား “ပိဋကံ-တို့၏”ဟု ပေး၏၊ “တစ်တောင်းခွဲ
 ဟူလိုသည်”ဟုလည်း မှား၏။) ဥပနိသိဒိတ္တာ-အနီး၌ထိုင်၍၊ ပေ၊ ဆ
 မာသိကံ-သော၊ ဘတ္တံ-ကို၊ ဒေတိ၊ (“ဘတ္တံ”ဟု ဆိုသော်လည်း ဆန်စသော
 ရိက္ခာဟု မှတ်ပါ) ပေ၊ ဒါသဿကျွန်၏၊ ပေ၊ ဧကေန-တစ်ခုသော၊ နဂံလေ
 န-ထည့်ဖြင့်၊ (ထွန်ဖြင့်၊) ကံသန္တဿ-ထိုးလတ်သော်၊ (ထွန်လတ်သော်၊)
 သတ္တသိတာယော-ခုနစ်ခုသော ထယ်ရာ (ထွန်ရာ)တို့သည်၊ ဂစ္ဆန္တိ-ဖြစ်သွား
 ကုန်၏၊ (ထင်သွားကုန်၏၊) (နောက်၌ “အမှာကံ-တို့၏၊ ဝိဇိတေ-နိုင်ငံ၌၊
 ပဋိဝသတိ၊ ပူရေတိ ကိရ-ပြည့်စေသတတ်” စသည်ဖြင့် ပေးပါ) ပေ၊
 ဘဏေ-အမောင်၊ ဂစ္ဆ-သွားချေ၊ ဇာနာဟိ-သိလော့၊ (သိအောင်လုပ်လော့၊)
 မယာ၊ သာမံ-ကိုယ်တိုင်၊ ဒိဋ္ဌော ယထာ-တွေ့မြင်အပ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ၊ တဝ-
 သင်သည်၊ ဒိဋ္ဌော-သည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီ၊ ပေ။

၂၉၇။ ။ စတုရဂီနိယာ-ဆင်၊ မြင်း၊ ရထား၊ ခြေလျင်အားဖြင့်
 လေးပါးသော အင်္ဂါရှိသော၊ သေနာယ-စစ်တပ်ဖြင့်၊ ပေ၊ ပါယာသိ-သွားပြီ၊
 ပေ၊ ဂဟပတိ-အိမ်ရှင်သူဌေးကြီး၊ အဟံ-ကို၊ ရညာ-သည်၊ အာဏတ္တော-
 စေခိုင်းအပ်ပါပြီ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ပြော၍ စေအပ်သနည်း?) အမှာကံ ပေ၊
 ဘဝိဿတိ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍ စေခိုင်းအပ်ပါပြီ၊ ဂဟပတိ၊ တေ-၏၊
 ဣဒ္ဓါနုဘာဝံ-ကို၊ ပဿာမ-ကြည့်လိုပါကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီ၊
 (ထိုအခါ မေတ္တာကုသုဋ္ဌေးက သူ၏တန်ခိုးကို ပြသည်) ပေ၊ ဂဟပတိ၊ တေ-
 ၏၊ ဣဒ္ဓါနုဘာဝေါ-ကို၊ ဒိဋ္ဌော-မြင်အပ်ပါပြီ၊ (လွယ်ပြီ) ပေ။

၂၉၈။ ။ အထ ခေါ၊ ပေ၊ အနုတေလသေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ၊
 (ပုဒ်စဉ် ၂၈၂-၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ) ပေ၊ တတြ ဘဒ္ဒိယေ-ထို ဘဒ္ဒိယမြို့၌၊

ဝါ-၏အနီးဖြစ်သော၊ ဇာတိယာဝနေ-မြတ်လေးတော၌၊ (စံပယ်တော၌) ဝိဟရတိ၊ (ပဉ္စဂုံတ္ထရဋ္ဌ၊ ပထမ-ပံ၊ ၄-ဝဂ်၊ ၃-သုတ်၌မူ “ဇာတိယာဝနေ-အလိုလိုပေါက်သော တောအုပ်၌” ဟု ဖွင့်၏။) အသောသိ ခေါ၊ ပေါ၊ ဒဿနံ ဟောတိတိ၊ (မဟာဓန္ဓကပုဒ်စဉ် ၅၅-၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။) အထ၊ ပေ၊ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ၊ (ပုဒ်စဉ် ၂၈၈-၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။) ပေ၊ ဂဟပတိ၊ တံ-သည်၊ ကဟံ-အဘယ်အရပ်သို့၊ ဂစ္ဆသိ-သွားမလို့နည်း?၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးကုန်ပြီ။ ပေ၊ ဝိနေတိတိ၊ (သီဟသေနာပတိဝတ္ထု၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။) ပေ၊ ဧတံ အဟောသိ (ကိံ၊) ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဣမေ တိတ္ထိယာ-တို့သည်၊ ဥဿုယန္တိ-အပြစ်ပြောကြကုန်၏၊ တထာ-ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဥပပရိက္ခတော-စူးစမ်းဆင်ခြင်လတ်သော်၊ ဝါ-သော၊ မေ-ငါ၏၊ ဧဝံ-ဤသို့သော အသိဉာဏ်သည်၊ ဟောတိ၊ (ကိံ၊) နိဿံသယံ-မဲ့၊ သော ဘဂဝါ-သည်၊ အရဟံ-သည်၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ-သည်၊ ဘဝိဿတိ-လိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့သော အသိဉာဏ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ၊ ဧတံ (အဟောသိ၊) (ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊) ယာဝတိကာ၊ ပေ၊ ပတ္တိကောဝ (ပုဒ်စဉ် ၂၀၈-၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။) ပေ၊ နိသိဒိ၊ (ဘုရားရှင်က အနုပုဗ္ဗိကထာကို ဟောတော်မူသောအခါ သောတာပန် ဖြစ်သည်၊ နောက်နေ့၌ အိမ်သို့ ဆွမ်းကပ်စဉ် သူဌေးကတော်၊ သူ၏သား၊ ချွေးမ၊ ကျွန် ဤလေးယောက်တို့လည်း ဘုရားရှင်၏ တရားတော်ကို နာရ၍ သောတာပန် ဖြစ်ကြသည်။) ပေ။

၁၈၁-ပဉ္စဂေါရသာဒိ အနုဇောနာ

၂၉၉။ ။ ယေန၊ အဂုံတ္ထရာပေါ-အဂုံတ္ထရာပ အရပ်သည်၊ (အတ္ထိ၊) ပေ၊ မေဏှကော ဂဟပတိ-သည်၊ ဒါသေ စ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ကမ္မကရေ စ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အာဏာပေသိ-စေခိုင်းပြီ၊ (ကိံ၊) ဘဏေ-တို့၊ တေန ဟိ-တိုက်တွန်း၏၊ ဗဟံ၊ ပေ၊ အာဂစ္ဆထ-လိုက်ကြကုန်လော့၊ အမှတေလသာနိ-အခွဲအားဖြင့် တစ်ဆယ့်သုံးလီကုန်သော၊ ဂေါပါလကသတာနိ စ-နွားကျောင်းသား အရာတို့သည်လည်း၊ တစ်နည်း-အမှတေလသာနိ

ဂေါပါလကသတာနိ စ-အခွဲအားဖြင့် တစ်ထောင့်သုံးရာသော နွားကျောင်းသားတို့သည်လည်း၊ (တစ်ထောင့်နှစ်ရာ ငါးဆယ်သော နွားကျောင်းသားတို့သည်လည်း၊) အမှတေလသာနိ ဓေနသတာနိ-အခွဲအားဖြင့် တစ်ထောင့်သုံးရာသော နွားမတို့ကို၊ (တစ်ထောင့်နှစ်ရာငါးဆယ်သော နွားမတို့ကို၊) အာဒါယ-ယူ၍၊ အာဂစ္ဆန္တု-လိုက်လာကြကုန်လော့၊ (“အမှတေလသာနိ စ ဓေနသတာနိ” ဟု တွေ့ရ၏၊ “ဂေါပါလကသတာနိ” သည် “အာဂစ္ဆန္တု” ၏ ကတ္တာပုဒ်၊ ဓေနသတာနိသည် “အာဒါယ” ၏ ကံပုဒ်ဖြစ်သောကြောင့် စသဒ္ဒါ မပါသင့်ပါ။ “ဂေါပါလကသတာနိ” ၌သာ စသဒ္ဒါ ပါရသည်။ ထို စသဒ္ဒါဖြင့် ရှေးဝါကျကို ပေါင်းပါ။) ယတ္ထ-အကြင် အရပ်၌၊ ဘဂဝန္တံ ပဿိသာမ၊ တတ္ထ-၌၊ တရုဏေန-နုသော၊ (လတ်ဆတ်သော၊) ခီရေန-နီရည်ဖြင့်၊ ဘောဇေယျာမ-ဆွမ်းကပ်ကုန်အံ့၊ ဣတိ (အာဏာပေသိ) ပေ၊ ကန္တာရေ-ခရီးခဲ၌၊ သမ္ဘာဝေသိ-ကောင်းစွာရောက်ပြီ၊ ဝါ-မိပြီ၊ (ပါဠိယံ ကန္တာရေ သမ္ဘာဝေသိတိ အပ္ပဘက္ခ ကန္တာရေ (အစာရေစာမရှိသော ခရီးခဲ၌၊ သမ္ဘာပုဏိ၊ ဝိမတိ) ပေ၊ ဧကမေကံ-တစ်ကောင်စီ တစ်ကောင်စီသော၊ ဓေန-နွားမကို၊ ဂဟေတွာ၊ ဧကမေကသ-တစ်ပါးတစ်ပါးသော၊ ဘိက္ခုနော-၏၊ ဥပတိဋ္ဌ-အနီး၌ တည်နေကြကုန်လော့၊ ပေ၊ ဣတိ (အာဏာပေသိ) ပေ။

ဘန္တေ၊ ကန္တာရာ-ခရီးခဲဖြစ်ကုန်သော၊ အပ္ပောဒကာ-ရေ မရှိကုန်သော၊ အပ္ပဘက္ခာ-အစာ မရှိကုန်သော၊ မဂ္ဂါ-တို့သည်၊ သန္တိ-ပါကုန်၏၊ အပါထေယျေန-(လမ်း၏ စီးပွားဖြစ်သော) လမ်းစာရိက္ခာ မရှိသူသည်၊ ဂန္တု၊ န သုကရာ-လွယ်ကူစွာ မပြုအပ်ပါကုန်၊ သာဓု-တောင်းပန်ပါ၏၊ ပေ၊ ပါထေယျ-လမ်းစာရိက္ခာကို၊ အနုဇာနာတု-မူပါ၊ ဣတိ (အဝေါစ) ပေ၊ ပဉ္စ-ငါးမျိုးကုန်သော၊ ဂေါရသေ-နွားမှဖြစ်သော အရသာတို့ကို၊ ခီရ-နီရည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဒမိ-နို့မိတ်ကိုလည်းကောင်း၊ (နို့ချဉ် ဒိန်ခဲကိုလည်းကောင်း၊) တက္ကံ-ရက်တက်ရည်ကိုလည်းကောင်း၊ နဝနိတံ-ဆီဦးကိုလည်းကောင်း၊ (ထောပေး မသကာကိုလည်းကောင်း) သပ္ပိ-ထောပတ်ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ပေ။

ပါထေယျ-ကို၊ (ပရိယေသိတံ၌ စပ်၊) တဏှာလတ္ထိကေန-ဆန်ဖြင့် အလိုရှိသော ရဟန်းသည်၊ တဏှာလံ-ဆန်းကိုလည်းကောင်း၊ မုဂ္ဂတ္ထိကေန-

ပဲနောက်ဖြင့် အလိုရှိသော ရဟန်းသည်၊ မုဂ္ဂံ-ပဲနောက်ကိုလည်းကောင်း၊
 မာသတ္ထိကေန-ပဲကြီးဖြင့် အလိုရှိသော ရဟန်းသည်၊ မာသံ-ပဲကြီးကို
 လည်းကောင်း၊ လောဏတ္ထိကေန-ဆားဖြင့် အလိုရှိသော ရဟန်းသည်၊
 လောဏံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ သပ္ပိ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပရိယေသိတုံ-
 ရှာခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ၊ (“ပါထေယျ”ကို ထပ်၍ ဖွင့်သောစကား ဖြစ်သော
 ကြောင့်၊ “တဏှုလံ၊ မုဂ္ဂံ” စသည်ဖြင့် ဒုတိယန္တ ရှိပါစေ၊ ရှေးနိဿယ၌ကား
 “တဏှုလတ္ထိကေန-သည်၊ တဏှုလော-ကို၊ ပရိယေသိတဗ္ဗော-ရှာထိုက်၏”
 ဟု ပေးလေ၏။ စာသွား ထုံးစံမကျပါ။)

မနုဿာ၊ ပေ၊ သန္တိ၊ တေ-ထို လူတို့သည်၊ ကပ္ပိယကာရကာနံ-တို့၏၊
 (အပ်အောင် ပြုတတ်သူတို့၏၊) ဟတ္ထေ-၌၊ ဟိရညံ-ငွေကို၊ ဥပနိက္ခိပန္နိ-
 အပ်နှံထားတတ်ကြကုန်၏၊ (ကိ-အဘယ်သို့မှာ၍ အပ်နှံထားကုန်သနည်း?)၊
 ဣမိနာ-ဤ ငွေဖြင့်၊ အယျဿ-အား၊ ယံ-အကြင် ဝတ္ထုသည်၊ ကပ္ပိယံ-
 အပ်၏၊ တံ-ထို ဝတ္ထုကို၊ ဒေထ-လှူပါကုန်၊ ဣတိ-၍၊ (ဥပနိက္ခိပန္နိ၊)
 ဘိက္ခဝေ၊ တတော-ထို ငွေမှ၊ (နိဗ္ဗတ္တံ-ဖြစ်သော၊) ယံ-အကြင် ဝတ္ထုသည်၊
 ကပ္ပိယံ၊ တံ-ကို၊ သာဒိတုံ-သာယာခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ကေနစိ-
 တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ပရိယာယေန-အကြောင်းဖြင့်၊ (မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ၊)
 ဇာတိရူပရဇတံ-ရွှေ၊ ငွေကို၊ သာဒိတဗ္ဗံ-သာယာထိုက်ကုန်၏ဟူ၍၊ ပရိ
 ယေသိတဗ္ဗံ-ရှာထိုက်၏ (အလှူခံထိုက်၏ ဟူ၍) နတွေဝ ဝဒါမိ-မိန့်တော်
 မမူအပ်သည်သာ၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ (သန္တိ ဘိက္ခဝေ အစရှိသော
 ဤ သိက္ခာပုဒ်တော်သည် “မေဏှကသိက္ခာပုဒ်” ဟူသော နာမည်ဖြင့် နိဿဂ္ဂိယ
 ရာဇေသိက္ခာပုဒ်အဖွင့် အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာတို့၌ ထင်ရှားလျက် ရှိပါသည်။)

၁၈၂-ကောဏိယဇဋိလဝတ္ထု

၃၀၀။ ။ အထ၊ ပေ၊ ယေန၊ အာပဏံ-အာပဏမည်သော နိဂုံးသည်၊
 (အတ္ထိ၊) (အာပဏအမည်ရပ်ကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ထို
 နိဂုံး၏ အနီး မြစ်ကမ်း၌ တောအုပ်ကြီးဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူသတတ်)၊ ပေ၊

ကေဏိယော-ကေဏိယမည်သော၊ ဇဠိလော-သည်၊ ပေ၊ သမဏဿ ဂေါတမဿ-၏(အတွက်)၊ ကိ-အဘယ်ကို၊ ဟရံပေယျံ န ခေါ-ဆောင်ယူစေရ ပါအံ့နည်း?၊ ပေ၊ ဗြာဟ္မဏာနံ-ဗြာဟ္မဏတို့၏၊ ပုဗ္ဗကာ-ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ယေ တေ ဣသယော-အကြင် ရသေးတို့သည်၊ (“ယေပိ”၌ ပိသဒ္ဒါကို နိယမဝါကျရောက်မှ အနက်ပေးမည်၊) မန္တာနံ-ဝေဒကျမ်းဂန် မန္တန်တို့ကို၊ ကတ္တာရော-ပြုစီရင်တတ်ကုန်၏၊ မန္တာနံ-တို့ကို၊ ပဝတ္တာရော-ဖြစ်စေတတ် ကုန်၏၊ (ပဝတ္တာရောတိ ပဝတ္တယိတာရော၊ ဋီကာ။)

ယေသံ-ယင်း ရသေ့တို့၏၊ (သန္တကံ-ဥစ္စာဖြစ်သော၊) (ဣဒံ မန္တပဒံ၌ စပ်၊) တစ်နည်း- ယေသံ-တို့သည်၊ (ဂီတံ စသည်၌ စပ်၊) ပေါရာဏံ- ရှေး၌ဖြစ်သော၊ ဂီတံ-သီဆိုအပ်သော၊ (အသံအနိမ့်အမြင့် ပြည့်စုံအောင် ဂီတ ရွတ်သလို သီဆိုအပ်သော၊) ပဝုတ္တံ-အခြားသူတို့အား ရွတ်ပြအပ်သော၊ (ပို့ချ အပ်သော၊) သမိဟိတံ-ပေါင်းစုအပ်သော၊ (သင်္ဂါယနာတင်သကဲ့သို့ စုပေါင်း ထားအပ်သော၊) ဣဒံ မန္တပဒံ-ဤ မန္တန်ပုဒ်သည်၊ (အတ္ထိ၊) (“မန္တပဒန္တိ မန္တ သဒ္ဒေ ဗဟိ ကတ္တာ ရဟော ဘာသိတဗ္ဗဋ္ဌေန မန္တာ ဧဝ တံ တံ အတ္ထပဋိ ပတ္ထိဟေတုတာယ ပဒန္တိ ပန္တပဒံ”ဟု ဋီကာ၌ ပဌမန္တဖြင့် ဖွင့်သောကြောင့် “အတ္ထိ”ဟု ထည့်လိုက်ပါသည်၊ သီလက္ခန္ဓံ အမ္ဗဋ္ဌသုတ္တဋ္ဌကထာ၌ကား ဒုတိယန္တနှင့် ဖွင့်ထားသည်။)

တေရဟိ-ယခု အခါ၌၊ (ယခု လက်ထက်၌၊) ဗြာဟ္မဏာ-ဗြာဟ္မဏ တို့သည်၊ တံ-ထို ရှေးရသေ့တို့ ပြောပြအပ်သော မန္တန်ပုဒ်ကို၊ အနုဘာသန္တိ- အတုလိုက်၍ ပြောကြကုန်၏၊ ဘာသိတံ-ရှေးရသေ့တို့ ရွတ်ဆိုအပ်သော မန္တန် ပုဒ်ကို၊ အနုဘာသန္တိ-အတုလိုက်၍ ရွတ်ဆိုကြကုန်၏၊ ဝါစိတံ-ရှေးရသေ့တို့ ပို့ချအပ်သော မန္တန်ပုဒ်ကို၊ အနုဝါစေန္တိ-အတုလိုက်၍ ပို့ချကုန်၏၊ သေယျထိဒံ- ထို ရသေ့တို့ဟူသည် အဘယ်နည်း?၊ အဋ္ဌကော-အဋ္ဌကရသေ့လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဘဂု-ဘဂုရသေ့လည်းကောင်းတည်း။

ရတ္ထုပရတာ-ညဉ့်အခါ၌စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ (ရတ္ထိ ဘောဇနံ ရတ္ထိ၊ တတော-ဥပရတာတိ ရတ္ထုပရတာ၊ ဋီကာ၊) ဝိကာလဘောဇနာ-မှ၊

ဝိရုတာ-ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏။ တေပိ-ထို ရသေ့တို့သည်လည်း။ (ယေပိ-မှ ပိကို ယူသည်။) ဧဝရူပါနိ၊ ပါနာနိ-သောက်ဖွယ် ဖျော်ရည်တို့ကို၊ သာဒိယိံ သု-သာယာကြကုန်ပြီ။ ပေ၊ သာဒိယိတုံ အရဟတိ-ထိုက်၏။ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ပဟူတံ-များစွာသော၊ ပါနံ ပဋိယာဒါပေတွာ၊ ကာဇေဟိ-ထမ်းပိုးတို့ဖြင့်၊ ဂါဟာပေတွာ-ယူစေပြီး၍၊ (ဖျော်ရည်အိုးပေါင်းတစ်ထောင်ကို ထမ်းပိုးငါးရာဖြင့် ထမ်းယူစေပြီး၍) ပေ၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဓောတဟတ္ထံ-ဆေးအပ်ပြီးသော လက်တော်ရှိသည် ဖြစ်၍၊ ဩနိတုပတ္တပါဏိံ-သပိတ်တော်မှ ဖဲအပ်ပြီးသော (ဖယ်အပ်ပြီးသော) လက်တော်ရှိသည်။ (ဥတွာ) ပေ၊ (နောက်ဝါကျတို့ အနက်လွယ်ပြီ။)

အဖျော်ရည်ရှစ်မျိုး

အဋ္ဌ-ရှစ်မျိုးကုန်သော၊ ပါနာနိ-တို့ကို၊ အမ္မပါနံ-သရက်သီးဖြင့် ပြုအပ်သော ဖျော်ရည်ကိုလည်းကောင်း၊ (သရက်သီး ဖျော်ရည်ကိုလည်းကောင်း၊) (ဇမ္ဗူ-သပြေသီး၊ စောစ-အစေ့ပါသော ငှက်ပျောသီး၊ (တောငှက်ပျောသီး၊) မောစ-အစေ့မပါသော ငှက်ပျောသီး၊ (အိမ်ငှက်ပျောသီး၊) မရူက-သစ်မည်စည်သီး၊ (မယ်ဇယ်သီး၊) မုဒ္ဒိက-မုဒရက် (စပျစ်)သီး၊ သာလုံက-ကြာစွယ်၊) ဖာလုသင်္ကပါနံ-ဖက်သက်သီးဖြင့် ပြုအပ်သော ဖျော်ရည်ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဝေဠုဖလရသံ-စပါးသီး၏အရည်ကို၊ (ထမင်းရည်၊ သို့မဟုတ် ဆန်ဆေးရည်ကို၊) ထပေတွာ-ချန်ထား၍၊ သဗ္ဗံ၊ ဖလရသံ-သစ်သီး၏အရည်ကို၊ ပေ၊ ညာကရသံ-ဟင်းရွက်၏အရည်ကို၊ (ဟင်းချက်စားသောက်သော အရွက်တို့၏ အရည်ကို၊) ထပေတွာ သဗ္ဗံ၊ ပတ္တရသံ-အရွက်၏အရည်ကို၊ ပေ၊ မရူကပုပ္ဖရသံ-သစ်မည်စည်အဖွင့်ရည်ကို၊ (မယ်ဇယ်အပွင့်ရည်ကို၊) ထပေတွာ၊ သဗ္ဗံ၊ ပုပ္ဖရသံ-အပွင့်တို့၏အရည်ကို၊ ပေ၊ ဥစ္ဆရသံ-ကြံရည်ကို၊ ပေ၊ (နောက်၌ “သုကေ-မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ အသာမေ-သင်္ခမ်းကျောင်း၌” ဟု နှစ်ပေးပါ)။ ပေ။

ဥစ္ဆရသံ။ ။ ဤဥစ္ဆရသသည် အဖတ်ပါလျှင် ယာဝကာလိက ဖြစ်၏။ အဖတ်မပါလျှင် သတ္တာဟူကာလိကပင် ဖြစ်၏။ သို့သော် ညနေသော်ကံကောင်းသော အနေအားဖြင့် အရည်ချင်း (ရသချင်းတူသောကြောင့်) ယာမကာလိကသောက်ဖွယ်၌

ဂါထာအနက်။ ။ (၁) ယညာ-ယဇ်တို့သည်၊ အဂ္ဂိဟုတ္တမုခါ-မီးပူဇော်ခြင်းဟူသော ပဓာနရှိကုန်၏၊ (ရှေ့သွားရှိကုန်၏၊) ခဏိဗ္ဗိ-သာဝိတ္တိဂါထာသည်၊ ဆန္ဒသော-ဆန်းကျမ်း၏၊ (ဝေဒကျမ်း၏၊) မုခံ-အစတည်း၊ (ပဓာနကား မဟုတ်၊ ရှေးဦးစွာ ရွတ်ထိုက်သော ဂါထာသာဖြစ်သည်၊) ရှာဇာ-သည်၊ မနုဿာနံ-တို့၏၊ မုခံ-ပဓာနတည်း၊ (ရှေ့သွားတည်း၊) သာဂရော-သမုဒ္ဒရာသည်၊ နဒိနံ-မြစ်တို့၏၊ မုခံ-ပဓာနတည်း။

(၂) စန္ဒော-လမင်းသည်၊ နက္ခတ္တာနံ-နက္ခတ်တာရာတို့၏၊ မုခံ-ပဓာနတည်း၊ အာဒိစ္စော-နေမင်းသည်၊ တပတံ-အရောင်တောက်ပသော အရာဝတ္ထုတို့၏၊ မုခံ-ပဓာနတည်း၊ သံဃော-အရိယာ သံဃာတော်သည်၊ ဝေ-စင်စစ်၊ ပုညံ-ကောင်းမှုကို၊ အာကင်္ခမာနာနံ-အလိုရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ယဇတံ-ပေးလှူပူဇော်ကြသူတို့၏၊ မုခံ-ပဓာနတည်း၊ (ပါဠိယံ အဂ္ဂိဟုတ္တမုခါတိ အဂ္ဂိဇဟနပုဗ္ဗကာ-သာဝိတ္တိ မုခံ၊ ပဌမံ သဇ္ဈာယိတဗ္ဗာတိ အတ္ထော၊ တပတန္တိ ဝိဇော တန္တာနံ၊ ဝိမတိ၊ သာရတ္ထဉ္ဇကာ၊ ကျယ်ဝန်းစွာ ဖွင့်ထား၏) ပေ။

ရော၍ ဟောတော်မူထားသည်၊ (ဝိမတိ) ကြံရည်သည် သတ္တာဟကာလိက ဖြစ်သော်လည်း “အဂ္ဂိလောနုဿ ဝုဇ္ဇောဒကံ” ဟူသော သီးခြား ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော စကားတော်ကြောင့် ဆာရုံမျှဖြင့် ညနေအခါ၌ သောက်ကောင်းပါသည်။

၁၈၃-ရောမလ္လဝတ္ထု

၃၀၁။ ။ ပေ၊ ယေန၊ ကုသိနာရာ-ကုသိနာရုံမြို့သည်၊ (အတ္ထိ၊) -ပေ၊ ကောသိနာရကာ-ကုသိနာရုံမြို့၌ နေကုန်သော၊ မလ္လာ-မလ္လာမင်းတို့သည်၊ ပေ၊ သင်္ကရံ-ကတိကဝတ်ကို၊ (တညီတညွတ်တည်း ပြုအပ်သော ကတိကဝတ်ကို၊) အကံသု (ကံ၊) (“သင်္ကရံ” ဟု ရှိသည်ကား မကောင်းပါ၊) ယော-

အကြင် သူသည်၊ ဘဂဝတော-ကို၊ ပစ္စုဂ္ဂမနံ-ခရီးဦး ကြိုဆိုမှုကို၊ န ကရိဿ
 တိ၊ အဿ-ထို သူ၏၊ ပဉ္စသတာနိ-အသပြာငါးရာတို့သည်၊ ဒဏ္ဍော-ဒဏ်
 တည်း၊ ဣတိ (အကံသု) ၊ပေ၊ ရောဇော-ရောဇမည်သော၊ မလ္လော-သည်၊
 အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ-၏၊ သဟာယော-သူငယ်ချင်းသည်၊ ဟောတိ၊
 ၊ပေ၊ ပစ္စုဂ္ဂမနံ-ကို၊ ယံ အကာသိ-အကြင် ပြုပြီ၊ တေ-၏၊ ဣဒံ-ဤသို့
 ပြုခြင်းသည်၊ ဥဠာရံ ခေါ-မွန်မြတ်ပါပေ၏၊ (ကောင်းပါပေ၏၊) ဣတိ-ပြီ။

ဘန္တေ အာနန္ဒ၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ (သူငယ်ချင်း ဖြစ်သောကြောင့်
 “ကျွန်ုပ်”ဟု ပေးလိုက်ပါသည်၊) ဗုဒ္ဓေ ဝါ-ဦးသော်လည်းကောင်း၊ (မြတ်စွာ
 ဘုရားအပေါ်ဦးသော်လည်းကောင်း) ၊ပေ၊ န ဗဟုကတော-များစွာပြုအပ်
 သော မြတ်နိုးမှု မရှိပါ၊ (ဤပုဒ်၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊) အပိ
 စ-သို့သော်လည်း၊ ဉာတိဟိ-ဆွေမျိုးတော်တို့သည်၊ ယော၊ ပေ၊ ဒဏ္ဍောတိ-
 ဟူ၍၊ သင်္ကရော-ကို၊ ကတော-ပြုအပ်ပါပြီ၊ ဘန္တေ အာနန္ဒ၊ သောဟံ
 (သော+အဟံ)-သည်၊ ဉာတိနံ-တို့၏၊ ဒဏ္ဍာဘယတဇ္ဇိတော-ဒဏ်တည်း
 ဟူသော ဘေးဖြင့်ခြိမ်းခြောက်အပ်သည်၊ (အဟောသိ-ပါပြီ၊) ဒဏ္ဍာဘယာ
 ဧဝ-ဒဏ်တည်းဟူသော ဘေးကြောင့်သာ၊ (ဒဏ်မှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်သာ၊)
 အဟံ-သည်၊ ပေ၊ အကာသိ၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ (သော ခေါ် အဟံ ဘန္တေ
 အာနန္ဒ ဉာတိနံ ဒဏ္ဍာဘယ တဇ္ဇိတော အဟောသိန္တိ သေသော၊ ဧဝံ ငွီ သတိ
 “ဧဝိဟံ”တိ ပုန အဟံ ဂဟဏံ ယုဇ္ဇတိ၊ ဝိမတိ။)

ဘန္တေ ရောဇော၊ အယံ မလ္လော-သည်၊ အဘိညာတော-အထူးသဖြင့်
 အသိအမှတ် ပြုအပ်သူပါတည်း၊ (အလွန် ထင်ရှားသူပါတည်း၊) ဉာတ
 မနုဿော-ထင်ရှားသော လူပါတည်း၊ ဝါ-ထင်ရှားသူတို့တွင် ပါဝင်သော
 လူပါတည်း၊ ဝေရူပါနံ၊ ဉာတမနုဿာနံ-တို့၏၊ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ-၌၊
 ပသာဒေါ-ကြည်ညိုခြင်းသည်၊ မဟတ္ထိကော-များသောအကျိုး ရှိပါ၏၊ ဘန္တေ၊
 သာဓု-တောင်းပန်ပါ၏၊ ဘဂဝါ၊ ယထာ-အားဖြင့် (ပြုတော်မူလတ်သော)
 ၊ပေ၊ ပသီဒယျ-ရာပါ၏၊ -တထာ-ထို ကြည်ညိုနိုင်လောက်အောင်သော
 အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဣရောတု-ပါ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ပေ၊ တံ-
 ထို အခြင်းအရာကို၊ တထာဂတေန-သည်၊ နံ ဒုက္ကရံ-ခဲယဉ်းသဖြင့် မပြု
 အပ်၊ (မခဲယဉ်း၊) ဣတိ-ဣသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ ပေ။

မေတ္တေန-မေတ္တာရှိသော၊ (မေတ္တာ+ယံ+အတ္ထိတိ=မေတ္တံ) စိတ္တေန-
 ဖြင့်၊ ဖရိတွာ-ဖြန့်တော်မူ၍၊ ဝိဟာရံ-ဂန္ဓကုဋိကျောင်းတော်သို့၊ ပါဝိသိ၊ ပေ၊
 မလ္လော-သည်၊ (ပုစ္ဆတိ၌ စပ်) ၊ပေ၊ ဖုဋ္ဌော-တွေ့ထိအပ်သည်၊ (ဟုတွာ၊)
 သေယျထာပိ နာမ-ကံး၊ ဂါဝိ-အမိနွားမသို့၊ တရုဏဝစ္ဆော-နိစို့နွားကလေး
 သည်၊ (ဥပသကံမိ) သေယျထာပိ-ချည်းကပ်သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ၊ ဝိဟာရေန-
 ကျောင်းတစ်ကျောင်းဖြင့်၊ ဝိဟာရံ-သို့၊ ပရိဝေဏေန-ပရိဝေဏ်တစ်ခုဖြင့်၊
 ပရိဝေဏံ-သို့၊ ဥပသကံမိတွာ ဘိက္ခု ပုစ္ဆတိ၊ ပေ၊ ဧသော ဝိဟာရော-အဲဟို
 ကျောင်းတော်သည်၊ သံဝုတဒ္ဓါရော-ပိတ်အပ်သော တံခါးရှိ၏၊ တေန-ထို
 ကျောင်းတော်သို့၊ အပ္ပသဒ္ဓေါ-တိုးသော အသံရှိသည်၊ (ခြေသံ မကြားအောင်၊)
 ဥပသကံမိတွာ၊ (“ယေန ဘဂဝါ တေနုပသကံမိ”၌ကဲ့သို့ “တေန၊ ပေ၊
 ဥပသကံမိတွာ”ဟု သုံးစွဲထားသည်၊) အတရမာနော-အဆောတလျင် မဟုတ်ဘဲ၊
 (ပျာယိပျာယာ မဟုတ်ဘဲ၊) အာဠိန္ဒ-အဦးစမှန်သို့၊ (ကျောင်း၏ဆင်ဝင်သို့၊)
 ပဝိသိတွာ၊ ဥကာသိတွာ-ချောင်းဟန်၍၊ အဂ္ဂဋ္ဌ-တံခါးရွက်ကို၊ အာကောဋေဟံ-
 ခေါက်လိုက်လော့၊ တေ-သင့်ဖို့၊ (သင်ဝင်ဖို့၊) ဘဂဝါ ဒွါရံ၊ ဝိဟရိဿတိ-
 ဖွင့်ပေးတော်မူလိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ဝိဝရိ-ဖွင့်တော်မူပြီ၊
 (ထိုနောက် ဘုရားရှင်၏ အနုပုဗ္ဗိကထာကို နာရ၍ သောတာပန် ဖြစ်သည်။)

ဘန္တေ၊ အယျာ-တို့သည်၊ မမညေဝ (မမံ+ဧဝ)-တပည့်တော်၏သာ၊
 စိဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသန ဂိလာနပစ္စယဘောသဇ္ဇပရိက္ခာရံ-သင်္ကန်း၊ ဆွမ်း၊
 ကျောင်း၊ ဂိလာန၏ ရောဂါအတွက် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၍ အသက်၏အရံ
 အကာ အဆောက်အဦဖြစ်သော ဆေးကို၊ ပဋိဂ္ဂဏှေယျ-ခံယူပါကုန်မူကား၊
 သာဓု-ကောင်းရာပါ၏၊ အညေသံ-အခြားသူတို့၏၊ (စိဝရ၊ ပေ၊ ပရိက္ခာရံ၊)
 နော (ပဋိဂ္ဂဏှေယျ)-မခံယူပါကုန်မူ၊ (သာဓု၊) ဣတိ-ပြီး၊ ရောဇ၊ တယာ-
 သည်၊ (သေက္ခေန-သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ ဉာဏေန-ဉာဏ်ဖြင့်၊
 သေက္ခေန-သော၊ ဒဿနေန-အမြင်ဖြင့်၊ ဓမ္မော-သစ္စာလေးပါးတရားကို၊
 ဒိဋ္ဌော) သေယျထာပိ-မြင်အပ်သကဲ့သို့၊ (ဧဝံ၊) ယေသံ-အကြင် သူတို့၏၊
 ဝါ-တို့သည်၊ သေက္ခေန၊ ပေ၊ ဒိဋ္ဌော-အပ်ပြီ၊ တေသမ္ပိ-တို့၏လည်း၊ ဧဝံ-
 ဤသို့သော အကြံသည်၊ ဟောတိ (ကိံ) ၊ပေ၊ နော (ပဋိဂ္ဂဏှေယျ)-ပါကုန်
 မူကား၊ အဟော နူန-ဪ...ကောင်းလေစွ၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီး

ပေ၊ တဝ စေဝ-၏လည်းကောင်း၊ အညေသဉ္စ-တို့၏လည်းကောင်း၊ (စိဝရ၊ ပေ၊ ပရိက္ခာရံ ပဋိဂ္ဂဟိဿန္တိ၊ ဣတိ-ပြီ။

၃၀၂။ ။ ကုသိနာရာယံ-၌၊ ပဏီတာနံ၊ ပေ၊ အဋ္ဌိတာ ဟောတိ၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ်- ၇၃-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ) အထ၊ ပေ၊ သြရောကေန္တော၊ ညာကဉ္စ-ဟင်းရွက်ကျက်ကိုလည်းကောင်း၊ ပိဋ္ဌခါဒနိယဉ္စ-အမှုန်ခဲဖွယ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဒွေ-နှစ်မျိုးတို့ကို၊ နာဒ္ဒသ-(ကြွင်းသောပုဒ်တို့ကို ပုဒ်စဉ် ၂၈၂-၌လည်းကောင်း၊ ရှေးရှေးဝတ္ထုတို့၌လည်းကောင်း အနက်ပေးခဲ့ပြီ) ပေ။

၁၈၄-ဝုဗ္ဗပဗ္ဗဇိတဝတ္ထု

၃၀၃။ ။ ယေန၊ အာတုမာ-အာတုမာမြို့သည်၊ (အတ္ထိ) ပေ၊ အညတရော-သော၊ နဟာပိတပုဗ္ဗော-ရှေး၌ ဆတ္တာသည်ဖြစ်သော၊ (ဆတ္တာသည် ဖြစ်ခဲ့ဖူးသော) ဝုဗ္ဗပဗ္ဗဇိတော-ကြီးသည်ဖြစ်၍ ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူသည်၊ (ကြီးမှ ရဟန်းပြုခဲ့သူသည်) အာတုမာယံ ပဋိဝံသတိ၊ တဿ-ထို ရဟန်းကြီး၏၊ ဒွေ-ကုန်သော၊ မဉ္ဇူကာ-ကောင်းသောစကားသံ ရှိကုန်သော၊ ပဋိဘာနေယျကာ-ရှေးရှုထင်လာသော ဉာဏ်နှင့်ပြည့်စုံကုန်သော၊ ဒက္ခာ-ကျွန်းကျင်ကုန်သော၊ သကေ-မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ အာစရိယကေ-ဆရာ၏ဥစ္စာဖြစ်သော၊ နဟာပိတကမ္မေ-ဆတ္တာသည်တို့၏ အလုပ်၌၊ ပရိယောဒါတသိပ္ပာ-ထက်ဝန်းကျင် ဖြူစင်သောအတတ် ရှိကုန်သော၊ ဒါရကာ-ကလေးတို့သည်၊ ဟောန္တိ-ရှိကုန်၏၊ (ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကိုဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ ဤ ကလေးနှစ်ယောက်တို့အား ထို ရဟန်းကြီး၏သား ဖြစ်၍ သာမဏောဝတ်ထားကြသတ်) ပေ။

တာတာ-ချစ်သားတို့၊ ဘဂဝါ၊ ပေ၊ တုမော၊ ဂစ္ဆထ-ကုန်လော့၊ ခုရဘဏ္ဍံ-သင်ဓုန်းဘဏ္ဍာကို၊ (ဓားငယ်ကို) အာဒါယံ၊ နာဋ္ဌိယာ-ကွမ်းစားခွက်ငယ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ (စလယ်တောင်းဖြင့်လည်းကောင်း) အာဝါပကေန စ-အိပ်ငယ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အနုဃရတံ-အိမ်တိုင်း အိမ်တိုင်းသို့၊ အာဟိဏ္ဏထ-လှည့်လည်ကြကုန်လော့၊ (စာအုပ်တို့၌ “အနုဃရတံ၊ အနုဃရတံ”ဟု

နှစ်ပုဒ် တွေ့ရ၏။ တစ်ပုဒ်တည်း ရှိသင့်ကြောင်းကို မောဂ္ဂလ္လာန်နိဿယ၊ ခါဒိကဏ္ဍ ဇေ-သုတ်၌ ကြည့်ပါ။) လောဏမ္ဗိ၊ ပေ၊ သံဟရထ-စုဆောင်း ကြကုန်လော့၊ အာဂတဿ-ကြွလာတော်မူသော၊ ဘဂဝတော-အား၊ ယာဂု ပါနံ-ယာဂုသောက်ဖွယ်ကို၊ ကရိဿာမ၊ ဣတိ၊ (အဝေါစ)၊ ပေ၊ သံဟရန္တာ- စုဆောင်းကုန်လျက်၊ အာဟိဏ္ဏန္တိ၊ မနုဿာ မဉ္ဇူကေ၊ ပေ၊ တေ ဒါရကေ- တို့ကို၊ ပဿိတွာ၊ ယေပိ-အကြင် သူတို့သည်လည်း၊ န ကာရာပေတုကာမာ- ပြုစေခြင်းငှာ အလိုမရှိကုန်၊ (ဆံပင်ရိတ်ဖြတ်မှု စသည်ကို မပြုစေလိုကုန်၊ မခိုင်းလိုကုန်) တေပိ-ထို သူတို့သည်လည်း၊ ကာရာပေန္တိ-ပြုစေကြကုန်၏။ ပေ။

☞ တတြ အာတုမာယံ-၌၊ ဝါ-၏ အနီးဖြစ်သော၊ ဘုသာဂါရေ-ကောက်ရိုး အိမ်၌၊ ဝိဟရတိ-(ကောက်ရိုးပုံကြီးထဲမှ အလယ်က ကောက်ရိုးကို ထုတ်လိုက် လျှင် နေစရာ ဖြစ်၏၊ အကျယ်ကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ)၊ ပေ၊ အကပ္ပိယေ- မအပ်သော အရာ၌၊ သမာဒါပေဿသိ နာမ-ဆောက်တည်စေရဘိနည်း?၊ ပေ၊ နဟာပိတပုဗ္ဗေန-ရှေး၌ ဆတ္တာသည်ဖြစ်သော ရဟန်းသည်၊ (ဆတ္တာသည် ဖြစ်ခဲ့ဖူးသော ရဟန်းသည်) ခုရဘဏ္ဍံ-သင်စုန်းဘဏ္ဍာကို၊ (ခေါင်းရိတ်ဓား ဘဏ္ဍာကို) န ပရိဟရိတဗ္ဗံ-သွားလေရာရာ မဆောင်ယူထိုက်၊ (ကိုယ်ပိုင် မထားထိုက်)၊ ပေ။

၃၀၄။ ။ သံဃိကာနိ-သံဃာ၏ ဥစ္စာ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝိဇာနိ-မျိုးစေ့ တို့ကို၊ ပုဂ္ဂလိကာယ-ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥစ္စာ ဖြစ်သော၊ ဘူမိယာ-မြေ၌၊ ရောပိယန္တိ- ပေါက်စေအပ်ကုန်၏၊ (စိုက်ပျိုးအပ်ကုန်၏)၊ ပေ၊ ရောပိတာနိ-အပ်ကုန်သည်၊ (သမာနာနိ) ဘာဂံ-ဆယ်ဖို့တစ်ဖို့ကို၊ ဒတွာ-မြေရှင်တို့အား ပေး၍၊ ပရိဘုဉ္ဇိ တဗ္ဗာနိ၊ ပေ။

၁၈၅-စတုမဟာပဒေသကထာ

၃၀၅။ ။ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ ကိသ္ဗိဉ္ဇိ ကိသ္ဗိဉ္ဇိ ဌာနေ-အချို့ အချို့ သော အရာ၌၊ ကုက္ကုစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ (ကိံ) ကိံ-အဘယ်ကို၊ ဘဂဝတာ-သည်။

အနုညာတံ န ခေါ-ခွင့်ပြုတော်မူထားအပ်သနည်း?၊ (ခွင့်ပြုတော်မူပြီး ဖြစ်သနည်း?)၊ ကိ-ကို၊ အနုညာတံ (န ခေါ)-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သည်သနည်း?၊

☐ ဣတိ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ) ၊ပေ၊ ယံ-အကြင် ဝတ္ထုကို၊ မယာ-သည်၊ ဣဒံ-ဤ ဝတ္ထုသည်၊ န-ကပ္ပတိ-မအပ်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ အပ္ပဋိက္ခိတ္တံ-ပယ်မြစ်တော်မမူအပ်၊ တံ-ထို ဝတ္ထုသည်၊ အကပ္ပိယံ-အကပ္ပိယကို၊ စေ အနုလောမေတိ-အကယ်၍ လျော်စွာပြုအံ့၊ ကပ္ပိယံ-ကို၊ (စေ) ပဋိဗာဟတိ-အကယ်၍ တားမြစ်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ၊) တံ-ထို ဝတ္ထုသည်၊ ဝေါ-တို့အား၊ န-ကပ္ပတိ-မအပ်၊ (ကြွင်း ဝါကျ တို့၌ နည်းမှီ၍ အနက်ပေးပါ) ၊ပေ။

ယာဝကာလိကေန-ယာဝကာလိကနှင့်၊ (သံသဋ္ဌံ-ရောနှောအပ်သော၊) ယာမကာလိကံ-ယာမကာလိကသည်၊ ကပ္ပတိ န ခေါ-လော၊ န ကပ္ပတိ န ခေါ-လော၊ ပေ၊ ယာဝကာလိကေန-နှင့်၊ (သံသဋ္ဌံ၊) ယာမကာလိကံ-သည်၊ တဒဟု-ထို နေ့၌၊ (ရအပ်ရာနေ့၌) ပဋိဂ္ဂဟိတံ-အကပ်ခံအပ်သည်၊ (သမာနံ-သော်၊) ကာလေ-နံနက်အခါ၌၊ ကပ္ပတိ၊ ဝိကာလေ-နေလွဲအခါ၌၊ န ကပ္ပတိ၊ (နောက်၌ “ယာမေ-ညဉ့်ယံကာလ၌၊ ယာမာတိက္ကန္တေ-ညဉ့်ယံကာလကို လွန်ရာအခါ၌၊ သတ္တာဟံ-ပတ်လုံး၊ သတ္တာဟာတိက္ကန္တေ-ခုနစ်ရက်ကို လွန်ရာ အခါ၌” ဟု ပေးပါ) ၊ပေ၊ (ယဝကာလိက စသောပုဒ်တို့၏ ဝိဂ္ဂဟနှင့် တကွ အဓိပ္ပာယ်ကို ပါစိတျာဒိအဋ္ဌကထာ၊ သန္နိဓိကာရကသိက္ခာပုဒ်၌လည်း ကောင်း၊ ကာလိကလေးပါး - ရောနှောရာ၌ မှတ်ဖွယ်ကို နိဿဂ္ဂိယ ဘေသဇ္ဇ သိက္ခာပဒအဋ္ဌကထာနှင့် ဤ အဋ္ဌကထာ၌လည်းကောင်း ကြည့်ပါ။)

ဆဋ္ဌော-သော၊ ဘေသဇ္ဇေန္တကော-တည်း။

၁၈၆-တသုဒ္ဓါနံ

(ဤ ဥဒ္ဓါန်း၌ အကျဉ်းမျှ ပေးအပ်သော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို ဝတ္ထု အကျယ်အတိုင်း ဆိုပါ။) တံသံ-ထို ဘေသဇ္ဇက္ခန္ဓက၏၊ ဥဒ္ဓါနံ-ကား၊

သာရဒိကော-သရဒဉတုဉ်ဖြစ်သော အနာ၊ ဝိကာလေပိန္နဲလည်း၊
 (အနုဇာနိ)၊ ဝသံ-သားဆီ၊ မူလေ-ဆေးမြစ်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊
 ပိဋ္ဌေဟိ စ-ဆေးမှုန့်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကသာဝေဟိ-တို့ဖြင့်
 လည်းကောင်း၊ (အတ္ထော ယောတိ)၊ ပဏ္ဍိ၊ ပေ၊ လောဏံ၊ (လွယ်ပြီ၊)
 ဆကဏံ စ-နွားချေ၊ (“၂၆၄” ဝတ္ထုကို ချုံးထားသည်။)

စုဏ္ဍိ-အမှုန့်၊ စာလိနိ-ဆွင့်ခြင်း၊ (ဆင်းခြင်း)၊ မံသုဉ္ဇ-သားစိမ်း၊
 အဉ္ဇနိ-မျက်စဉ်း၊ ဥပပိသနိ-မျက်စဉ်းနှင့်တကွ ကြိတ်ထိုက်သော ဆေး၊
 အဉ္ဇနိ-မျက်စဉ်းကျည်၊ ဥစ္စာ-ကြီးကြီးငယ်ငယ်သော မျက်စဉ်းကျည်၊
 အပါရုတာ-အပိတ်မရှိ၊ သလာကာ-မျက်စဉ်းတံ၊ သလာကဋ္ဌာနိ-
 မျက်စဉ်းတံ ထားစရာ။

☐ ထဝိက-မျက်စဉ်းကျည်အိတ်၊ အံသဗဒ္ဒကံ၊ သုတ္တံ၊ (လွယ်ပြီ၊)
 မုဒ္ဒနိတေလ-ဦးတိပ်၌ လိမ်းစရာဆီ၊ နတ္ထု စ-မှုန့်၊ နတ္ထုကရဏီ၊ ပေ၊
 နေတ္တု၊ (သိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ပေးပါ။) အပိဇာန-အပိတ်၊ ထဝိ၊ ဓူမ
 နေတ္တ-ထည့်စရာအိတ်၊ (ဂါထာဖြစ်၍ “အပိဇာန” ဟု ရှိသည်။)

တေလပါဏေသု-တို့၌၊ -မဇ္ဇု-သေရည်ထည့်ခြင်း၊ အတိက္ခိတ္တံ-
 အလွန်ထည့်အပ်သော သေရည်ရှိသော ဆီချက်၊ အဗ္ဘုဉ္ဇနံ၊ ပေ၊ သမ္ဘာ
 ရုဉ္ဇ၊ (သိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ပေးပါ။) မဟာ-ကြီးကျယ်သော ချွေးထုတ်မှု၊
 ကင်္ဂေါဒကံ၊ ပေ၊ ဒိကံကောဋ္ဌံ၊ (သိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ပေးပါ။) လောဟိတဉ္ဇ-
 သွေးထုတ်ခြင်း၊ ဝိသာဏံ-ဦးချိုဖြင့် သွေးယူခြင်း၊ ပါဒဗ္ဘုဉ္ဇနံ၊ ပဇ္ဇံ၊
 (သိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ပေးပါ။) သတ္တံ-ဓားခွဲမှု၊ ကသာဝဉ္ဇ-ဖန်ဆေးခြင်း၊
 တိလကတ္တံ၊ ကဗဠိကံ၊ (သိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ပေးပါ။)

စောဋ္ဌိ-အနာကိုဖွဲ့ချည်ကြောင်းအဝတ်၊ သာသပိကုဋ္ဌု၊ ပေ၊ ဝိကာ
 သိကံ၊ (သိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ပေးပါ။) ဝိကဋ္ဌု-မဟာဝိကဋ္ဌဆေးကိုလည်း
 ကောင်း၊ ပဋိဂ္ဂဟံ-လက်ဖြင့် သုံးဆောင်နိုင်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊
 (အနုဇာနိ။)

ရူထံ-ကို၊ ကရောဇ္ဇော-စဉ်၊ (“ပဋိဂ္ဂဏှာတိ”ဟု သိက္ခာပုဒ်၌ ပါ၏။) လောဠိဉ္စ-ထွန်သွား၌ကပ်သော မြေညက်ရေ၊ ခါရ်-ထမင်း ခြောက်ပြာငန်ရည်၊ မတ္တဟရီတကံ၊ ပေ၊ (လွယ်ပြီ၊) အစ္စ-ဆန်ဆေး ရေကြည်၊ အကဋ်၊ ပေ။

ပဋိစ္စာဒနိ၊ (သိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ပေးပါ။) ပဗ္ဗာရာ-တောင်ဝှမ်း၊ ပေ၊ သတ္တာဟေန စ-ခုနစ်ရက်၊ (“သတ္တာဟပရမံ သန္နိဓိကာရံ”စသော သိက္ခာပုဒ်ကို ချုံးသည်။) ဂဋ်၊ ပေါ်သာမံပါကာ၊ (လွယ်ပြီ၊) ပုနပစေ- တစ်ဖန်ချက်ခြင်း၊ (နွေးခြင်း။)

ဒုဗ္ဗိက္ခေ-ဦး၊ ပုန၊ အနုညာသိ-ပြီ၊ (“အန္တောဝုဋ္ဌ”စသည်ကို ပြန်၍ ခွင့်ပြုတော်မူသည် ဟူလို၊) ဖလဉ္စ-သစ်သီး၊ (“၂၇၅”ဝတ္ထုကို ချုံးသည်။) တိလ-နှမ်း၊ ခါဒနိ-ခဲဖွယ်၊ (“၂၇၆”ဝတ္ထုကို ချုံးသည်။) ပုရောဘတ္တံ- ခါ၊ (“ပုရောဘတ္တံ ပဋိဂ္ဂဟိတံ ဘုတ္တာဝိနာ”စသော သိက္ခာပုဒ်ကို ချုံးသည်။) ကာယဉာဟော-ကိုယ်ပူနာ၊ နိဗ္ဗတ္တံ၊ နိဗ္ဗတ္တမိဇ၊ ဘဂန္ဓလံ၊ ဘဂန္တိုလ်နာ။

ဝတ္ထိကမ္မဉ္စ-မူ၊ သုပ္ပိယဉ္စ-သုပ္ပိယာဥပါသိကာ၊ မနုဿမံသမေဝံ စ၊ ပေ။

တရစ္ဆမံသဉ္စ၊ (လွယ်ပြီ၊) ပဋိပါဠိ-စ-ဆွမ်းလှည့်အကြိမ်၊ ယာဂ စ-ယာဂ၊ တရုဏံ-တရုဏပသန္နအမတ်၊ အညတြ-ပင့်ဖိတ်အပ်ရာမှ အခြားအိမ်၌၊ (ဘုဉ္ဇနိ၊) ဂဋ်-တင်လဲ၊ (“၂၈၄”ဝတ္ထုကို ချုံးသည်။) သုနိဓာ-သုနိဓ၊ ဝဿကာရတို့၊ အာဝသထာဂါရ်-ဇရပ်၊ (“၂၈၅” ဝတ္ထုကို ချုံးသည်။ ပါဠိတော် အကျယ်၌ကား အာဝသထာဂါရဝတ္ထု သည် သုနိဓဝံတ္ထု၏ ရှေ့က ရှိသည်။)

ဂင်္ဂါ-ဂင်္ဂါမြစ်၊ ကောဠိ-ကောဠိရွာ၊ သစ္စကထာ-သစ္စာတရား၊ အဗ္ဗ ပါလိ စ-လီ၊ လိစ္ဆဝိ-တို့၊ ဥဒ္ဓိဿ ကတံ-ဥဒ္ဓိဿကတမံသ၊ သုဘိက္ခံ- ချီး၊ ပုနဒေဝ-လျှင်၊ ပဋိက္ခိပိ-ပယ်တော်မူပြီ၊ (“အန္တောဝုဋ္ဌ”စသည်ကို ပယ်တော်မူသည်။)

မေဃော-မိုး (တက်လာခြင်း။) ယသော-အရှင်ယသောဇ၊ ပေ၊ ပါထေယျေန စ၊ (လွယ်ပြီ၊) ကေဏိ-ကေဏိယရသေ့၊ အဗ္ဗော၊ ပေ။

ဖာရသကာ၊ (သိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ပေးပါ။) ညာက-ဟင်းရွက်ကျက်၊
 ပိဋ္ဌ-အမှုန်ခဲဖွယ်၊ (“၃၀၂”ဝတ္ထုကို ချုံးသည်။) အာတုမာယံ-ဌ၊
 နဟာပိတော-အတ္တာသည်ဖြစ်ဖူးသော ရဟန်းကြီး၊ သာဝတ္ထိယံ-ဌ၊
 ဖလံ-သစ်သီး (ပေါများခြင်း၊) ဗီဇံ-သံဃိကဗီဇ၊ ပုဂ္ဂလိကဗီဇ၊ ကိသ္မိ
 ဌာနေ စ-အချို့သော အရာ၌ (ကုက္ကုစ္စဖြစ်ခြင်း၊) ကာလိကာ-
 ကာလိကလေးပါးတို့၊ ဣတိ-တသျှဒ္ဒါနစကားရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ဣမိ ခန္ဓကေ-ဌ၊ ဝတ္ထု-တို့သည်၊ ဧကသတံ ဆဝတ္ထု-တစ်ရာ
 တစ်ဆယ့်ခြောက်ဝတ္ထုတည်း။

ဘေသုဇ္ဇခန္ဓကော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

၅၀၆ ကထိနက္ခန္ဓာ

၁၈၇-ကထိနာနုဇာနာ

၅၀၆။ ။ တေန သမိယေန၊ ဝေါ အာရာမေ၊ (ဝဿူပနာယိကက္ခန္ဓက ပုဒ်စဉ် ၁၈၇-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။) တေန ခေါ ပန သမိယေန-၌၊ တိသ မတ္တာ-သုံးကျိပ်အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗေ-အလုံးစုံကုန်သော၊ အာရညိ ကာ-တော၌နေခြင်းအလေ့ ရှိကုန်သော၊ ဝါ-အာရညတင်စုတင် ဆောင်ကုန် သော၊ သဗ္ဗေ၊ ပိဏ္ဏပါတိကာ-အပေါင်းအာမိသ၏ သပိတ်၌ကျခြင်းကို ရှာခြင်းအလေ့ ရှိကုန်သော၊ ဝါ-ဆွမ်းအလိုငှာ လှည့်လည်ခြင်းအလေ့ ရှိကုန်သော၊ (ပိဏ္ဏပါတိတ်စုတင် ဆောင်ကုန်သော) သဗ္ဗေ၊ ပံသုကူလိကာ-မြေပုံမှာလွှား မြေမှုန့်အားနှယ် စက်ဆုပ်ဖွယ်သို့ ရောက်သောသင်္ကန်းကို ဆောင်ခြင်းအလေ့ ရှိကုန်သော၊ ဝါ-ပံသုကူစုတင် ဆောင်ကုန်သော၊ တေစီဝရိကာ-သုံးထည်သော သင်္ကန်းကို ဆောင်ခြင်းအလေ့ ရှိကုန်သော၊ ဝါ-တိစီဝရိတ်စုတင် ဆောင်ကုန် သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဒဿနာယ-ဖူးမြင်ခြင်းငှာ၊ သာဝတ္ထိံ- သို့၊ အာဂစ္ဆန္တာ-လာကုန်စဉ်၊ ဝဿူပနာယိကာယ-ဝါကပ်ရာနေသည်၊ ဥပ ကဋ္ဌာယ-နီးလတ်သော်၊ သာဝတ္ထိယံ-၌၊ ဝဿူပနာယိကံ-ကို၊ သမ္ဘာဝေတုံ- ကောင်းစွာရောက်ခြင်းငှာ၊ ဝါ-ဝါမိခြင်းငှာ၊ နာသက္ခိံသု-မစွမ်းနိုင်ကြကုန်၊ အန္တရာမဂ္ဂေ-ခရီးအကြား၌၊ သာကေတေ-သာကေတမြို့၌၊ ဝဿံ-မိုးအခါ၌ နေခြင်းသို့၊ (ဝါသို့) ဥပဂစ္ဆိံသု-ကပ်ရောက်ကြကုန်ပြီ။

တေ-ထို ရဟန်းတို့သည်၊ ဥက္ကဏ္ဍိတရူပါ-ပျင်းသူ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ) ဝဿံ-မိုလပတ်လုံး၊ ဝသိံသု-နေကြကုန်ပြီ၊ (ကိံ-အဘယ်သို့ ကြံ၍ နေကြရသနည်း?)၊ နော-ငါတို့၏၊ အာသန္ဓေနေဝ- အနီး၌ပင်၊ ဣတော-ဤ သာကေတမြို့မှာ၊ ဆသု ယောဇာနေသု-ခြောက် ယူနေတို့၌၊ (အာသန္ဓေနေဝကို ထပ်ဖွင့်သည်။) ဘဂဝါ-သည်၊ ဝိဟရတိ၊ စ-ထိုသို့ပင်နေပါသော်လည်း၊ မယံ-တို့သည်၊ ဘဂဝန္တံ၊ ဒဿနာယ-ငှာ၊ ဝါ-ခွင့်ကို၊ န လဘာမ-မရကြကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ (ဝဿံ သိံသု။)

အထ ခေါ-ဌါ၊ တေးဘိက္ခု၊ ဝသံ-ပတ်လုံး၊ ဝုဋ္ဌာ-နေပြီးကုန်သည်၊
 (သမာနာ၊) တေမာသစ္စယေန-သုံးလလွန်ရာ အဲခါဌါ၊ ပဝါရဏာယ-ကို၊
 ကတာယ-အပ်ပြီးသော်၊ ဒေဝေ-မိုးသည်၊ ဝသန္တေ-ရွာလတ်သော်၊ ဥဒကသင်္ဂ
 ဟေ-ရှေသည် သိမ်းယူအပ်သော၊ (ရေပြင်ကြီး ဖြစ်နေသော၊) ဥဒကစိက္ခလေ-
 ရေနှင့်ရောအပ်သော၊ ညွန်ဌါ၊ (ထို ညွန်များသည် နင်းလိုက်သောအခါ
 တင်ပါးကျအောင် စင်သတ်တံ၊) သြဒကပုဏ္ဏေဟိ-ရေဖြင့် ပြည့်နေကုန်သော၊
 စိဝရေဟိ-သင်္ကန်းတို့ဖြင့်၊ (ဣတ္ထိမျှတလက္ခဏာ၊) ကိလန္တရူပါ-ပင်ပန်းသူ၏
 အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ၊) ယေန-ဌါ၊ သာဝတ္ထိ-သည်
 လည်းကောင်း၊ (အတ္ထိ၊) ယေန-ဌါ၊ ဘဂဝါ (အတ္ထိ၊) တေန-သာဝတ္ထိမြို့၊
 ဇေတဝန်မည်သော အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရိဝယ် မြတ်စွာဘုရားရှိရာ ထို
 အရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိသု၊ ပေ။

အာစိဏ္ဏံ ခေါ ပဲနေတံ၊ ပေါ န စ ကိလမိတ္ထ-ကုန်၏လော၊ ဣတိ-
 ပြီ၊ (ဤဝါကျများ၏ အနက်ကို မဟာခန္ဓက ပုဒ်စဉ်နိပါတ် ၇၅-ဌါ ရေးခဲ့ပြီ၊
 ဧကဝုစ-ဗဟုဝုစသာ ထူး၏၊) ဘန္တေ၊ ဣဓ-ယခု၊ တိသုမတ္တာ-ကုန်သော်၊
 ပါဝေယျကာ ဘိက္ခု-ကုန်သော၊ မယံ-တို့သည်၊ ပေ၊ နာသက္ခိမှာ-မစ္စမိးနိုင်
 ခဲ့ပါကုန်၊ ပေါ အာဂတာ-ပါကုန်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ကုန်ပြီ၊ ပေ၊
 အာမန္တေသိ၊ (ကိ၊) ဘိက္ခုဝေ ဝသံ ဝုဋ္ဌာန-ကုန်သော၊ ဘိက္ခုန-တို့အား၊
 ကထိန-ကို၊ အတ္ထရိတံ-ခင်းခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ။

ဘိက္ခုဝေ၊ အတ္ထတကထိနာန-ခင်းအပ်ပြီးသော ကထိနရှိကုန်သော
 ရဟန်းတို့အား၊ (၏အတွက်၊) (ဝေါ-သည် အနက်မရှိ၊ နိပါတ်၊) ပဉ္စ-ငါးမျိုး
 သော အာနိသင်တို့သည်၊ ကပ္ပိယသန္တိ-အပ်ကုန်လိမ့်မည်၊ အနာမန္တစာရော-
 ထင်ရှားရှိမှန်၊ ရဟန်းထံဝယ်၊ မပန်ကြားဘဲ၊ ရွာတွင်းသို့ သွားနိုင်ခြင်း
 လည်းကောင်း၊ အသမာဒါနစာရော-မိဋ္ဌာန်တင်အပ်၊ သင်္ကန်းမြတ်ကို၊ အရပ်
 တစ်ပါး၊ မယူဘဲ သွားနိုင်ခြင်းလည်းကောင်း၊ ဂဏဘောဇန-လေးပါးမှစ၊
 ဝိဇ္ဇာဂဏအား၊ အကပ္ပိယဝစနဖြင့်၊ လျှိုကြဖိတ်ငြား၊ ဘောဇဉ်များကို၊
 လေးပါးအတူ၊ ခံယူနိုင်ခြင်းလည်းကောင်း၊ ယာဝဒတ္ထစိဝရ-မိဋ္ဌာန်ဝိကပ်၊
 မပြုလုတ်ဘဲ၊ လိုအပ်အများ၊ သင်္ကန်းကို ထားနိုင်ခြင်းလည်းကောင်း၊ တတ္ထ-
 ထို ကထိနခင်းရာ ကျောင်းတိုက်၌၊ ယော စိဝရပွါဒေါ-အကြင် သင်္ကန်း၏
 ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ၊) သော စ-သည်လည်း၊ နေသံ-ထို ခင်းအပ်ပြီးသော
 ကထိနရှိသော ရဟန်းတို့အတွက်၊ ဘဝိယတိ-လိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤ ငါးမျိုး
 တို့တည်း၊ ပေ၊ ဣမာနိ ကပ္ပိယသန္တိ။

အတ္တတ ကထိနာနံ ဝေါ။ ။ တစ်နည်း-ဝေါကို အနက်ရှိသော
 သောမိဝစနန္တပုဒ်ကြံ၍ အနက်တစ်နည်း-ပေးပုံကား-အတ္တတကထိ
 နာနံ-ကုန်သော၊ ဝေါ-သင်တို့၏အတွက်၊ ပဉ္စ ကပိဿန္တိ၊ ပေါ
 က်သော-သည်၊ နေသံ-ခင်းအပ်ပြီးသော ကထိန်ရှိသော (အသင်တို့နှင့်
 တကွ ဖြစ်သော) ရဟန်းတို့အတွက်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဤသို့ ပေးပါ၊
 အကျယ်ကို အဋ္ဌကထာ ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ ကပိဿန္တိကို
 ငဲ့၍ အတ္တတကထိနာနံ ဝေါ-ကို "အား"ဟု သမ္ပဒါန်းလည်း
 ပေးကြ၏။)

ဘိက္ခဝေ၊ ဧဝဉ္စ ပန-လျှင်၊ ကထိန်-ကို၊ အတ္တရိတဗ္ဗ-ခင်းထိုက်၏၊
 ပေါ ဉာပေတဗ္ဗော၊ (ကိ။)

၃၀၇။ ။ သိဏာတု၊ ပေါ သံဃဿ-၏၊ ဣဒံ ကထိနဒုဿံ-ဤ
 ကထိန်လျှာအဝတ်သည်၊ (ဤ ကထိန်ခင်းဖို့ အဝတ်သည်၊) ဥပ္ပန္နံ-ဖြစ်ပါပြီ၊
 (ရပါပြီ) ပေါ၊ ဣမံ ကထိနဒုဿံ-ကို၊ ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော-အား၊
 ကထိန်-ကို၊ အတ္တရိတံ-ငှာ၊ ဒဒေယျ-ပေးရာပါ၏၊ ပေါ ယဿာယသ္မတော-
 အား၊ ဣမဿ ကထိနဒုဿဿ-ကို၊ ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော-အား၊
 ကထိန်၊ အတ္တရိတံ-ငှာ၊ ဒါနံ--ပေးခြင်းသည်၊ ခမတိ၊ ပေ။

၃၀၈။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ဧဝံ ဝေါ-လျှင်၊ (ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော
 နည်းအားဖြင့်) ကထိန်-သည်၊ ဝါ-ကို၊ အတ္တတံ-ခင်းအပ်သည်၊ ဟောတိ-
 ၏၊ ဧဝံ၊ အနတ္တတံ-မခင်းအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ကထဉ္စ-လျှင်၊ (အဘယ်
 နည်းဖြင့်) အနတ္တတံ၊ ဟောတိ-နည်း၊ ဥလ္လိခိတမတ္တေန-လက်သည်းစသည်
 တို့ဖြင့် အဝတ်ပေါ်၌ဖြစ်ခြင်း စသည်မျှဖြင့်၊ ဝါ-အလျားအနံ၏ အတိုင်း
 အရှည်ကို ယူခြင်းမျှဖြင့်၊ ကထိန်-သည်၊ ဝါ-ကို၊ အတ္တတံ၊ န ဟောတိ၊
 ဧဝံ၊ အနတ္တေန-ကထိလျှာအဝတ်ကို ဖွပ်ခြင်းမျှဖြင့်၊ ပေါ န ဟောတိ၊ (စီဝရ
 ဝိစာရဏ-ကထိန်လျှာသင်္ကန်းကို ငါးခန်း၊ ခုနစ်ခန်းစသည် စီရင်ခြင်း၊
 ဆေဒနံ-စီရင်အပ်ပြီးသော ကထိန်လျှာသင်္ကန်းကို ဖြတ်ခြင်း၊ ဗန္ဓန-ဖြတ်အပ်
 ပြီးသော အစကို ဖွဲ့စပ်ခြင်း၊ ဝါ-ချုပ်ဖို့ရန် ကြိုးငယ်ဖြင့် တည်း (တဲ)ထားခြင်း၊
 (ယခုခေတ်၌ အပ်သို့မဟုတ် အပ်ချိပ်ဖြင့် တည်း (တဲ)ကြသည်၊) သြဝဋ္ဌိယ
 ကရဏ-တည်း (တဲ)ထားအပ်ပြီးသော အစနှစ်ခုကို လုံး၍ ချုပ်မှုကို ပြုခြင်း၊
 ဝါ-အလျားချုပ်ခြင်း၊ ကဏ္ဍုသကရဏ-တရုတ်မြောင်းဖွဲ့မှုကို ပြုခြင်း၊ ဝါ-
 တရုတ်အပ်၊ ချုပ်ခြင်း။)

ဒဠိကမ္မကရဏမတ္တေန-ခိုင်မြဲအောင် ပြုခြင်းမျှဖြင့်၊ ဝါ-ခိုင်သော ကထိန်လျာအဝတ်သစ်နှင့် ဟောင်နွမ်းသော မူလရှိပြီးသော အဝတ်ကို တစ်ပေါင်းတည်း ချုပ်ခြင်းမျှဖြင့်၊ ပေ၊ န ဟောတိ၊ (အနုဝါတကရဏ-အလျားအနားပတ်ကို ပြုခြင်း၊) ပရိဘဏ္ဍကရဏ-အနံအနားပတ်ကို ပြုခြင်း၊ (သြဝဒ္ဓေယျကရဏ-အာဂန္တုကရဏအလွှာကို တင်ခြင်း၊ (နဂိုက တရုတ်မြောင်းပေါ်ဝယ် နောက်ထပ်အလွှာတစ်ခု တင်ခြင်း၊) -ကမ္မလမဒ္ဒန-ဆိုးရည်၌ တစ်ကြိမ်သာ ထည့်အပ်သော ဆင်စွယ်ရောင် အဆင်းရှိသော သင်္ကန်း၊ (“ကမ္မလမဒ္ဒန-ကမ္မလာရောင်အဆင်းရှိသော ဆိုးရည်ဝယ် တစ်ကြိမ်သာ နယ်အပ်သော သင်္ကန်း”ဟု သဒ္ဒတ္ထ ကြံသင့်၏၊) နိမိတ္တကတေန-ပြုအပ်သော အရိပ်နိမိတ်ရှိသော သင်္ကန်းဖြင့်၊ ပေ၊ န ဟောတိ၊ (ပရိကထာကတ-ပြုအပ်သော ပရိယာယ် ပြောဆိုမှုရှိသော သင်္ကန်း၊ ကုက္ကုကတ-ပြုအပ်သော တာဝကာလိကရှိသော သင်္ကန်း၊ ဝါ-ကထိန်ခင်းရာ ကာလမျှ သုံးစွဲဖို့ရန် ငှားအပ်သော သင်္ကန်း၊ သန္နိဓိကတ-ပြုအပ်သော သို့မိုးသိမ်းဆည်းမှုရှိသော သင်္ကန်း၊ နိဿဂ္ဂိယ-ညဉ့်ကိုစွန့်လွှတ်ခြင်းရှိသော သင်္ကန်း၊ အကပ္ပကတ-ပြုအပ်သော ကပ္ပဗိန္ဓုမရှိသော သင်္ကန်း။)

သံဃာဠိယာ-သင်္ကန်းကြီးကို အညတြ-ကြည့်၍၊ ပေ၊ န ဟောတိ၊ (ဥတ္တရာသင်္ဂ-အပေါ်ရုံဧကသီ၊ အန္တရဝါသက-သင်းပိုင်၊) တဒဟောဝ-ထိုရအပ်သော နေ၌ပင်၊ သဠိန္ဒေန-ကောင်းစွာ ဖြတ်အပ်သော၊ သမဏ္ဍလိကတေန-အိမ်ဝန်းကြီး၊ အိမ်ဝန်းငယ်နှင့်တကွဖြစ်အောင် ပြုအပ်သော၊ ပဉ္စကေန ဝါ-ငါးခန်းရှိသော သင်္ကန်းကိုလည်းကောင်း၊ အတိရေကပဉ္စကေန ဝါ-ငါးခန်းထက် ပိုလွန်သော အခန်းရှိသော သင်္ကန်းကိုလည်းကောင်း၊ အညတြ၊ ပေ၊ ပုဂ္ဂလဿ-၏၊ အတ္တာရော-ခင်းခြင်းကို၊ ပေ၊ သမ္မာ ကထိန် အတ္ထတံ၊ စေ ဟောတိ၊ တံ-ထို ကထိန်ကို၊ နိဿိမဠော-ဥပစာရသိမ်ပြင်ပ၌ တည်သည်၊ (ကျောင်းတိုက်၏ ပြင်ဘက်၌ တည်သည်၊ (ဟုတွာ၊) စေ အနုမောဒတိ-အကယ်၍ အနုမောဒနာပြုအံ့၊ ဧဝမ္ပိ-ဤသို့ အနုမောဒနာ ပြုပြန်သော်လည်း၊ ကထိန် အနတ္ထတံ ဟောတိ၊ ဧဝံ ခေါ၊ ပေ၊ အနတ္ထတံ ဟောတိ၊ (“ဥလ္လိခိတမတ္တေန”စသော ပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ဘာသာဠိကာ၌ ပြထားပြီ။)

၂၀၉။ ။ ကထိန္န၊ ပေ၊ အတ္ထတံ ဟောတိ၊ အဟတေန-မဖွပ်မလျှော် အပ်သေးသော အဝတ်သစ်ဖြင့်၊ ကထိန် အတ္ထတံ ဟောတိ၊ (အဟတကပ္ပ-

မဖွပ်မလျှော်အပ်သေးသော် အဝတ်သစ်နှင့်တူသော အဝတ်၊ ဝါ-တစ်ကြိမ်၊ နှစ်ကြိမ် ဖွပ်လျှော်အပ်ပြီးသော အဝတ်၊ ပိလောတိကာ-အဝတ်ဟောင်း၊ ပေါပါပဏိက-အိမ်ဈေး၌ ကျန်ရစ်သော အဝတ်၊ အနိမိတ္တတက-ပြုအပ်သော အရိပ်နိမိတ်မရှိသော အဝတ်၊ ကြွင်းသောပုဒ်တို့၌ ပြုအပ်ပြီးသောအနက်၏ ပြောင်းပြန်အားဖြင့် သိပါ။ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။) သံဃာဋီယာ-ဖြင့်၊ ပေါ၊ အတ္တတံ ဟောတိ၊ ပေ။

၃၁၀။ ။ ကထုဉ္စ၊ ပေါ၊ ဥဗ္ဘတံ-နုတ်အပ်သည်၊ ဟောတိ-နည်း၊ ပေါ၊ ကထိနဿ-၏၊ ဥဗ္ဘာရာယံ-နုတ်ခြင်း၏၊ မာတိကာ-မာတိကာတို့သည်၊ ဣမာ အဋ္ဌ-တို့တည်း၊ ပိတ္တမနန္တိကာ-ဥပစာရသိမ်ပြင်ပသို့ ဖဲသွားခြင်း ဟူသော အဆုံးရှိသော မာတိကာလည်းကောင်း၊ (နိဋ္ဌာနန္တိကာ-သင်္ကန်းပြီးဆုံးခြင်းဟူသော အဆုံးရှိသော၊ သန္တိဋ္ဌာနန္တိကာ-ဆုံးဖြတ်ခြင်းဟူသော အဆုံးရှိသော၊ နာသနန္တိကာ-သင်္ကန်းပျောက်ခြင်းဟူသော အဆုံးရှိသော၊ သဝနန္တိကာ-ကြားခြင်းဟူသော အဆုံးရှိသော၊ အာသာဝဇ္ဇေဒိကာ-သင်္ကန်း၌ဖြစ်သော အာသာပြတ်ခြင်းဟူသော အဆုံးရှိသော၊ သီမာတိက္ကန္တိကာ-ဥပစာရသိမ်ပြင်ပ၌ သင်္ကန်းကာလကို လွန်ခြင်းဟူသော အဆုံးရှိသော၊ ဝါ-တပေါင်းလပြည့်ဟူသော သင်္ကန်းကာလ အပိုင်းအခြားကို လွန်ခြင်းဟူသော အဆုံးရှိသော၊) သဟုဗ္ဘာရာ-ရဟန်းတို့နှင့်အတူ နုတ်ခြင်းဟူသော မာတိကာလည်းကောင်းတည်း။

၁၈၈-အာဒါယသတ္တက

၃၁၁။ ။ (မာတိကာရှစ်ပါးကိုပင် အကျယ်ချဲ့တော်မူလို၍ “ဘိက္ခုအတ္တတကထိနော”စသော ဝါရတို့ကို မိန့်တော်မူသည်၊) ဘိက္ခု-သည်၊ အတ္တတကထိနော-ခင်းအပ်ပြီးသောကထိန် ရှိသည်၊ (ဟုတွာ၊) ကတစီဝရံ-ချုပ်ဆိုးသမှု ပြုအပ်ပြီးသော သင်္ကန်းကို၊ အာဒါယ-ယူ၍၊ န ပစ္စေသံ-တစ်ဖန် မပြန်တော့အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ပက္ကမတိ-ဖဲသွား၏၊ တဿ ဘိက္ခုနော-၏၊ ပက္ကမနန္တိကော-ဖဲသွားခြင်း အဆုံးရှိသော၊ ကထိနုဒ္ဓါရာ-ကထိန်နုတ်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ။) (၁)

၁။ တိက္ခာ-သည်၊ အတ္ထတကထိနော၊ (ဟုတွာ) စိဝရံ-ချုပ်ဆိုးသမှု မပြု
 အပ်သေးသော သင်္ကန်းကို၊ အာဒါယ ပက္ကမတိ၊ (နောက်နောက်-ဝါရတို့၌
 “စိဝရံ” ဟု ဆိုလျှင် ချုပ်ဆိုးသမှု မပြုအပ်စေသော သင်္ကန်း၊ ဝါ-သင်္ကန်း
 လျာအဝတ်ဟုလည်းကောင်း၊ “ကတစိဝရံ” ဟု ဆိုလျှင် ချုပ်ဆိုးသမှု ပြုအပ်
 ပြီးသော သင်္ကန်းဟုလည်းကောင်း မှတ်ပါ။) ဗဟိသီမာဂတဿ-ဥပစာရသိမ်
 ပြင်ပ၌ ရောက်ပြီးသော၊ (အခြားကျောင်းတိုက်သို့ ရောက်ပြီးသော၊) တဿ-
 ထို ရဟန်း၏၊ ဧဝံ-ဤ အကြံသည်၊ (ဤ အဆုံးအဖြတ်သည်၊) ဟောတိ
 (ကိံ) ဣဓေဝ-ဤ အရပ်၌ပင်၊ (ဤ ကျောင်းတိုက်၌ပင်) ဣမံ စိဝရံ-ကို၊
 ကာရေသံ-ချုပ်ဆိုးသမှု ပြုစေတော့အံ့၊ န ပစ္စေသံ-အံ့၊ (မိမိ နေခဲ့ရာ
 ကျောင်းတိုက်သို့ မပြန်တော့အံ့ ဟူလို) ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်၏၊ တဿ
 တိက္ခာနော-၏၊ နိဋ္ဌာနန္တိကော ကထိနဒ္ဓါရော (ဟောတိ။) (၂)

(နိဋ္ဌာနန္တိကော စသည်တို့၏အနက် မာတိကာအတိုင်း ပေးပါ။)
 ထူးရာ၌သာ အနက်ပေးပါမည်၊ ဣမံ စိဝရံ-ကို၊ နေဝ ကာရေသံ-ချုပ်ဆိုး
 သမှု မပြုစေတော့အံ့၊ န ပစ္စေသံ-တစ်ဖန်လည်း မပြန်တော့အံ့၊ ပေ၊ သန္တိဋ္ဌာ
 နန္တိကော။ (၃)

သော တံ စိဝရံ၊ ကာရေတိ-ချုပ်ဆိုးသမှု ပြုစေ၏၊ တဿ-၏၊ တံ
 စိဝရံ-သည်၊ ကရိယမာနံ-ချုပ်ဆိုးသမှု ပြုအပ်စဉ်၊ နဿတိ-ပျောက်၏၊
 (ပျက်စီး၏) နာသနန္တိကော။ (၄)

ပစ္စေသံ-တစ်ဖန် ပြန်ဦးအံ့၊ ဣတိ ပက္ကမတိ၊ သော ဗဟိသီမာ
 ဂတော (သမာနော) တံ စိဝရံ၊ ကာရေတိ၊ သော၊ ကတစိဝရော-
 ပြုအပ်ပြီးသော သင်္ကန်းရှိသည်၊ (သမာနော-သော်) သုဏာတိ-ကြား၏၊
 (ကိံ) တသ္မိ အာဝါသေ-ထို ကျောင်းတိုက်၌၊ (ထို မိမိ နေခဲ့ရာကျောင်း
 တိုက်၌) ကထိနံ-ကို၊ ဥဗ္ဘတံ ကိရ-နုတ်အပ်ပြီတဲ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြား၏၊
 ပေ၊ သဝနန္တိကော။ (၅)

သော ကတစိဝရော (သမာနော) ပစ္စေသံ-အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊
 ဗဟိဒ္ဓါ-အပ၌၊ (ဥပစာရသိမ်ပြင်ပ၌) ကထိနဒ္ဓါရံ-ကို၊ ဝီတိနာမေတိ-
 လွန်စေ၏၊ (တပေါင်းလပြည့်ဟူသော သင်္ကန်းကာလကို လွန်စေသည်
 ဟူလို) ပေ၊ သီမာတိက္ကန္တိကော။ (၆)

သော ကတစီဝရော၊ ပစ္စေသံ-အံ၊ ဝဏ္ဏတိ-၍၊ ကထိနုဒ္ဓါရံ-ကို၊
 သမ္ပုဏ္ဏာတိ-မိ၏။ (မိမိ၊ နေခဲ့ရာကျောင်းတိုက်၌ ကထိန်နုတ်ခြင်းကို မိ၏။)
 တဿ ဘိက္ခုနော-၏။ ဘိက္ခုဟိ-တို့နှင့်၊ သဟ-အတူ၊ ကထိနုဒ္ဓါရော
 (ဟောတိ။) (၇)

အာဒါယသတ္တကံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

၁၈၉-သမာဒါယသတ္တက

၂၁၂။ ။ အာဒါယသတ္တကနှင့် တူ၏။ “သံ”ဟူသော ဥပစာရပုဒ်
 ပါခြင်းသာ ထူး၏။ “သမာဒါယ-ယူ၍”ဟု ပေးပါ။ မိမိ၏ ပရိက္ခရာ
 အားလုံးကို မချန်ဘဲ ယူ၍ ဖဲသွားခြင်းကို “သမာဒါယ-ကောင်စွာယူ၍၊
 ပုတ္တမတိ”ဟု ကေစိပုဂ္ဂိုလ်တို့ ဆိုကြသတတ်။

၁၉၀-အာဒါယဆက္က

၂၁၃။ ။ “ဝိပ္ပကတစီဝရံ-အပြားအားဖြင့် ပြုအပ်ပြီး မဟုတ်သော
 သင်္ကန်းကို၊ (ပြုတုန်းပြုဆဲ သင်္ကန်းကို)။” ဟူသော ပုဒ်သာ ထူး၏။ “ဝိပ္ပကတ
 စီဝရံ”ဟု မိန့်တော်မူခြင်းကြောင့် အာဝါသပရိဗောဓ ပြတ်ရုံမျှဖြင့် ကထိနုဒ္ဓါရ
 မဖြစ်နိုင်ရကား ပုတ္တမနန္ဒိကဝါရ မပါတော့ချေ။

၁၉၁-သမာဒါယဆက္က

၂၁၄။ ။ ဤ ဆက္က၌လည်း တူပြီ။

၁၉၂-အာဒါယပန္နရသက

☞ ၃၁၅။ ။ ပဌမတိက။ ။ ဤ၌ နိဋ္ဌာနန္တိက၊ သန္တိဋ္ဌာနန္တိက၊ နာသ နိဋ္ဌာနန္တိကအားဖြင့် သုံးဝါရရှိ၏။ အာဒါယသတ္တက စသည်၌ ဟောတော်မူ အပ်ပြီးသော ဝါရများနှင့် တူ၏။ (ပါဠိတော် ကြည့်ပါ။) “ပက္ကမတိ” ဟု (ပစ္စေသံ န ပစ္စေသံ မပါဘဲ) သာမည ဟောတော်မူသောကြောင့် မိမိ ဝါကပ်ရာ ကျောင်းတိုက်အတွင်းတုန်းက “ပြန်လာမည်၊ မပြန်လာမည်” ဟု မဆုံးဖြတ်ဘဲ ကျောင်းတိုက်ပြင်ဘက်ရောက်မှ “ပြန်မလာတော့အံ့” ဟု ဆုံးဖြတ် သည်ဟု မှတ်ပါ။ ထို့ကြောင့် ပက္ကမနန္တိက၊ သဟုဗ္ဗာရဝါရတို့ မပါတော့ချေ၊ (ဋီကာ ကြည့်ပါ။)

ဒုတိယတိက။ ။ ပက္ကမတိ “န ပစ္စေသ” နှိ ဟု ဟောတော်မူသော ကြောင့် ကျောင်းတိုက်တွင်းကပင် “ပြန်မလာတော့အံ့” ဟု ဆုံးဖြတ်သည်။ အနက်လွယ်ပြီ။

တတိယတိက။ ။ အနဓိဋ္ဌိတေန-ပြန်လာမည်၊ မပြန်လာမည်ဟု အဓိ ဋ္ဌာန်ခြင်း မရှိသဖြင့်၊ (ဆုံးဖြတ်ခြင်း မရှိသဖြင့်၊) ပက္ကမတိ၊ အဿ-ထို ရှိဟုန်း၏။ ပစ္စေသံ-အံ့၊ ဣတိ-ဤ အကြံသည်၊ နေဝ ဟောတိ-မဖြစ် သည်သာ၊ အဿ-၏၊ န ပစ္စေသံ-အံ့၊ ဣတိ-သည်၊ န ပန ဟောတိ- သည်သာ၊ (ဤ နှစ်ဝါကျဖြင့် ပက္ကမတိ အနဓိဋ္ဌိတေနကို ထပ်၍ ဖွင့်သည်။) ။ပေ၊ ဤ တတိယတိကသည် အဓိပ္ပာယ်အားဖြင့် ပဌမတိကနှင့် တူ၏။ (ဋီကာ ကြည့်ပါ။)

☞ ဆက္က။ ။ နိဋ္ဌာနန္တိကမှ စ၍ သဟုဗ္ဗာရတိုင်အောင် ခြောက်ဝါရ ဟောတော်မူ၏။ အနက်ထူး မရှိပါ။ (တိကသုံးခုနှင့် ဆက္ကပေါင်းလျှင် “ပန္နရသက=ဆယ့်ငါးဝါရ” ဖြစ်သည်။) ထို့နောက် ၁၉၃-သမာဒါယ ပန္နရသက၊ (စီဝရံ၏ နေရာဝယ် “ဝိပ္ပကတစီဝရံ” ဟု လဲလှယ်၍ ဟောတော်မူအပ်သော) ဝိပ္ပကတအာဒါယပန္နရသက ၁၉၄-ဝိပ္ပကတ
 ☞ သမာဒါယပန္နရသကတို့ကို ဟောတော်မူသည်။ ဝါရအားလုံး “အာဒါယ ပန္နရသက” နှင့် တူ၏။

အာဒါယဘာဏဝါရော-တည်း။

၁၉၅-အနာသာဒေါဋ္ဌသက

၃၁၈။ ။ ပဌမစတုက္က။ ။ ဘိက္ခု အတ္တတကထိနော (ဟုတွာ) စိဝရာသာယ-သင်္ကန်း၌ဖြစ်သော အာသာရိရာ အရပ်သို့၊ (သင်္ကန်းရမည်ဟု မျှော်လင့်ချက်ရှိရာ အရပ်သို့) ပက္ကမတိ၊ သော၊ ဗဟိသီမဂတော-ဥပစာရ သိမ်ပြင်ပ၌ ရောက်ပြီးသည်၊ (သမာနော) တံ စိဝရာသံ-ထို သင်္ကန်း၌ ဖြစ်သော အာသာရိရာ အရပ်သို့၊ ပယိရပါသတိ-ချဉ်းကပ်၏၊ အနာသာယ- အာသာမရှိရာ အရပ်၌၊ (အရပ်က) န လဘတိ၊ (ဌာနီ=အာသာ၏အမည် ကို ဌာန=အရပ်ပေါ်၌ တင်စား၍ ဌာန=အရပ်ကို ဌာနုပစာရအားဖြင့် “အာသာယ”ဟု ဟောတော်မူထားသည်) ။ပေ။

အာသာဝစ္ဆေဒိကာဝါရ၌ “ဣဓေ-၌ပင်၊ ဣမံ စိဝရာသံ-ဤ သင်္ကန်း၌ ဖြစ်သော အာသာရိရာ အရပ်သို့၊ ပယိရပါသိသံ-ချဉ်းကပ်တော့အံ့၊ န ပစ္စေသံ-အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်၏၊ ပေ၊ ပယိရပါသတိ၊ တဿ-၏၊ သာ စိဝရာသာ-ထို သင်္ကန်း၌ဖြစ်သော အာသာသည်၊ ဥပစ္ဆိန္ဒတိ-ပြတ်၏” ။ ဤသို့ ပေးပါ၊ ဒုတိယစတုက္က၊ တတိယစတုက္ကတို့၌ လွယ်ပြီ၊ (ဒွေ စ+ဒသ စ=ဒွါဒသ၊ ဒွါဒသနံ+သမူဟော=ဒွါဒသကံ၊ ဒွိကို ဒေါ၊ တစ်နည်း-ဒွါ၌ အာကို ဩ၊ ဒကို ဋပြု၍ “ဒေါဋ္ဌက”ဟု ဖြစ်သည်။)

၁၉၆-အာသာဒေါဋ္ဌသက

၃၁၉။ ။ “အာသာယ လဘတိ၊ အနာသာယ န လဘတိ”ဟု ဟော တော်မူ၏၊ ပါဠိတော် ကြည့်ပါ၊ ဒုတိယစတုက္က၌ “ယတော-အကြင်ကြောင့်၊ တသ္မိ အာဝါသေ-၌၊ (ထို မိမိနေခဲ့ရာ ကျောင်းတိုက်၌) ကထိနံ-ကို၊ ဥပ္ပတံ-နုတ်အပ်ပြီ၊ (တတော-ကြောင့်) ဣဓေ-၌ပင်၊ ဣမံ စိဝရာသံ-သို့၊ ပယိရပါသိသံ-အံ့”ဟု ပေးပါ၊ တတိယစတုက္က၌ အနက်ထူး မရှိပါ။

၁၉၇-ကရဏီယဒေါဠသက

၂၂၀။ ။ ကေနစိ ဒေဝ-တစ်စုံတစ်ခုသာလျှင် ဖြစ်သော၊ ကရဏီ ယေန-ပြုဖွယ်ကိစ္စကြောင့်၊ ပက္ကမတိ၊ ဗဟိသီမာဂတဿ-သော၊ တဿ- ၏၊ စီဝရာဿ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဤ ဝါကျသာ ထူး၏၊ ပါဠိတော် ကြည့်ပါ။

ကရဏီယဒေါဠသကံ-သည်၊ နိဠိတံ-ပြီ။

၁၉၈-အပဝိလာယနနဝက

၂၂၁။ ။ အတ္တတကထိနော-သော၊ ဒိသံဂမိကော-အရပ်တစ်ပါးသို့ သွားလတ္တံ့ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ စီဝရပဋိဝီသံ-မိမိရထိုက်သော သင်္ကန်း အဖို့ကို၊ အပဝိလာယမာနော-အလိုရှိလျက်၊ ပက္ကမတိ၊ (အပဝိလာယမာနော တိ အာကင်္ခမာနော၊ ဋီကာ၊) ဒိသံဂတံ-အရပ်တစ်ပါးသို့ ရောက်ပြီးသော၊ တမေနံ-ထို ရဟန်းကို၊ ဘိက္ခု ပုစ္ဆန္တိ (ကိံ၊) အာဝုသော၊ တံ-သည်၊ ကဟံ- ဌှံ၊ ဝသံဝုဠော-နည်း?၊ ကတ္ထ စ-အဘယ်အရပ်လည်း၊ (အဘယ်ကျောင်းတိုက်၌ လည်း၊) တေ-၏၊ စီဝရပဋိဝီသော၊ (ဟောတိ-နည်း?)၊ ဣတိ-ကုန်၏၊ သော ဧဝံ၊ ဝဒေတိ-ပြော၏၊ (ကိံ၊) အမုကသ္မိံ အာဝါသေ-၌၊ ပေ၊ စီဝရ ပဋိဝီသော (ဟောတိ၊) ဣတိ-၏၊ တေ-ထို အာဝါသိကရဟန်းတို့သည်၊ ပေ၊ ဂစ္ဆာ တံ စီဝရံ-ကို၊ (အသင်ရထိုက်သော ထို သင်္ကန်းကို၊) အာဟရ-ဆောင် ယူချေလော့၊ ပေ၊ ကရိဿာမ-ချုပ်ဆိုးသမှု ပြုပေးကြပါကုန်အံ့၊ ဣတိ (ဝဒန္တိ။)

သော၊ တံ အာဝါသံ-သို့၊ (မိမိနေခဲ့ရာ ထို ကျောင်းတိုက်သို့၊) ဂန္ဓာ၊ ပေ၊ စီဝရပဋိဝီသော-သည်၊ ကဟံ-အဘယ်ပါနည်း?၊ ဣတိ (ပုစ္ဆတိ)၊ ပေ၊ အယံ-ကား၊ တေ-၏၊ စီဝရပဋိဝီသော-တည်း၊ ကဟံ-သို့၊ ဂမိဿသိ- သွားလတ္တံ့နည်း?၊ (သွားမလိုနည်း?)၊ ဣတိ (ဝဒန္တိ)၊ ပေ၊ အလံ-မသင်၊

မာ ဂမာသိ-မသွားလင်း၊ ပေ၊ ကရိဿာမ ဣတိ (ဝဒန္တိ) ၊ပေ၊ နိဋ္ဌာနန္တိ ကော၊ ၊ပေ၊) ဒုတိယတိကဉ္စ “အန္တရာမဂ္ဂေ ဘိက္ခု ပုစ္ဆန္တိ၊ တတိယတိကဉ္စ “တဿ
 ၂၀ တံ အာတသံ ဂတဿ ဧဝံ ဟောတိ” ဟူသော ပုဒ်တို့သာ ထူး၏။)

အပဝိလာယနနဝကံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

ဝါရအခွဲ။ ။ တဿ-(ထို ရဟန်း၏၊) စီဝရလာဘော သတိ ဝဿံ
 ဝုဋ္ဌဝါသေ (မိမိ နေခဲ့ရာကျောင်းတိုက်၌) နိဋ္ဌာနသန္နိဋ္ဌာနနာသ
 နန္တိကာနံ ဝသေန ဧကံ တိကံ တေသံယေဝ ဝသေန အန္တရာမဂ္ဂေ
 ဧကံ, ဂတဋ္ဌာနေ ဧကန္တိ တိဏ္ဍံ တိကာနံ ဝသေန ဧကံ နဝကံ
 ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဋီကာ။

၁၉၉-ဖာသုဝိဟာရပဉ္စက

၃၂၄။ ။ အတ္ထတကထိနော-သော၊ ဖာသုဝိဟာရိကော-ချမ်းသာစွာ
 နေလေ့ရှိသော၊ (ချမ်းသာစွာ နေလိုသော၊) ဘိက္ခု၊ ပေ၊ ပက္ကမတိ၊ (ကိ-
 အဘယ်သို့ ကြံ၍ ဖဲသွားသနည်း?) အမုကံ နာမ အာဝါသံ-ထိုမည်သော
 ကျောင်းတိုက်သို့၊ ဂမိဿာမိ-မည်၊ တတ္ထ-ထို ကျောင်းတိုက်၌၊ မေ-၏၊
 ဖာသု-ချမ်းသာသည်၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်မှုကား၊ ဝသိဿာမိ-နေမည်၊ ပေ၊
 နော စေ ဘဝိဿတိ၊ (ဧဝံ သတိ) အမုကံ နာမ အာဝါသံ ဂမိဿာမိ၊ ပေ၊
 ပစ္စေဿံ-မည်၊ ဣတိ-၍၊ ပက္ကမတိ၊ (အာဝါသသုံးခုကို တစ်ခုပြီးတစ်ခု
 မချမ်းသာလျှင် ပြောင်းရွှေ့ရန် ရည်ရွယ်သည်၊ တဿ ဗဟိသီမာဂတဿမှ
 စ၍ ရှေးရှေးဝါရတို့နှင့် တူပြီ။)

ဖာသုဝိဟာရပဉ္စကံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

၂၀၀-ပလိဗောဓာပလိဗောဓကထာ

၃၂၅။ ။ ကထနဿ-၏၊ ပလိဗောဓာ-ပလိဗောဓတို့သည်၊ (အာနိသင်ငါးပါး ပြယ်မဲသွားအောင် မြစ်တားစောင့်ရှောက်တတ်သော အရာတို့သည်၊) ဣမေ ဒွေ၊ ပေ၊ ပလိဗောဓာ-တို့ဟူ၍၊ ကတမေ-နည်း?၊ အာဝါသပလိဗောဓော စ-လည်းကောင်း၊ စီဝရပလိဗောဓော စ-လည်းကောင်းတည်း၊ ပေ၊ ဣမ-ဤ သာသနာတော်၌၊ ဘိက္ခု၊ တသ္မိံ အာဝါသေ-၌၊ (မိမိ ဝါကပ်ရာ ကျောင်းတိုက်၌၊) ဝသတိ ဝါ-နေမူလည်း နေအံ့၊ ဝါ-နေဆဲသော်လည်း ဖြစ်အံ့၊ ပစ္စေသံ-အံ့၊ ဣတိ-၍၊ သာပေက္ခော-ရှုငဲ့ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၊ (ဟုတွာ၊) ပက္ကမတိ ဝါ-ဖဲမူလည်း ဖဲသွားအံ့၊ ပေ။

ဘိက္ခုနော-၏၊ စီဝရံ-သည်၊ အကတံ ဝါ-ချုပ်ဆိုးသမှု၊ မပြုအပ်သေးသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝိပွကတံ ဝါ-အပြားအားဖြင့် ချုပ်ဆိုးသမှု၊ ပြုအပ်ပြီး မဟုတ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ (ချုပ်ဆိုးသမှု၊ ပြု၍ မပြီးသေးသည်သော်လည်းကောင်း၊) ဟောတိ၊ စီဝရာသာ-သည်မူလည်း၊ အနုပစ္ဆိန္နာ-မပြတ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပေ။

ဘိက္ခု၊ န ပစ္စေသံ-အံ့၊ ဣတိ-၍၊ တမှာ အာဝါသာ-မှ၊ (ပက္ကမတိ၌ စပ်၊) စတ္ထေန-စွန့်ကြောင်း စိတ်ဖြင့်၊ (ထို အာဝါသကို စွန့်ကြောင်း စိတ်ဖြင့်၊) ဝန္တေန-ထွေးအန်ကြောင်း စိတ်ဖြင့်၊ မုတ္တေန-လွတ်ကြောင်း စိတ်ဖြင့်၊ အနပေက္ခော-ရှုငဲ့ခြင်း မရှိသည်၊ (ဟုတွာ၊) ပက္ကမတိ၊ ပေ၊ စီဝရံ-သည်၊ ကတံ ဝါ-ချုပ်ဆိုးသမှု ပြုအပ်ပြီးသည်သော်လည်းကောင်း၊ နဋ္ဌံ ဝါ-ပျောက်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝိနဋ္ဌံ ဝါ-ပျက်စီးသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဒနံ ဝါ-မီးလောင်အပ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ စီဝရာသာ ဥပစ္ဆိန္နာ ဟောတိ၊ ပေ။

သတ္တမော-ခုနစ်ခုမြောက်သော၊ ကထိနက္ခန္ဓကော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

၂၀၁-တသုဒ္ဓါနံ

(ဤ ဥဒ္ဒါန်း၌ အကျဉ်းမျှပေးအပ်သော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ဝတ္ထုအကျယ် အတိုင်း ပေးပါ။)

တဿ-ထို ကထိနက္ခန္ဓက၏၊ ဥဒ္ဓါနံ-ကား-

တိသ-သုံးကျိပ်သော၊ ပါဝေယျကာ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ သာကေ
တေ-ဌ၊ ဥက္ကဏ္ဍိတာ-ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ၊) ဝသံ-နေကြရကုန်ပြီ၊
ဝသံဝုဋ္ဌာ (သမာနာ၊) သြကပုဏ္ဏေဟိ-ရေဖြင့်ပြည့်သော သင်္ကန်း
တို့ဖြင့်၊ ဇိနဒဿနံ-မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ခြင်းငှာ၊ အဂမု-သွားကြ
ကုန်ပြီ။

ဣဒံ-ဤသည်ကား၊ ကထိနဿ-၏၊ ဝတ္ထု-ဝတ္ထုတည်း၊ ပဉ္စကာ-
ငါးပါးသော အာနိသင်တို့သည်၊ ကပ္ပိဿန္တိ၊ နာမန္တာ၊ ပေ၊ သိက္ခာ
ပုဒ်အတိုင်း ဆိုပါ။)

ဥပ္ပါဒေါ-ဖြစ်သော သင်္ကန်းသည်၊ အတ္တတာနံ-ကင်းအပ်ပြီးသော
ကထိနိရှိသော ရဟန်းတို့၏ (အတွက်၊) ဘဝိဿတိ၊ ဥတ္တိ-ဥတ်၊
ဧဝံ-ဤသို့ (ခင်းအပ်သော်၊) အတ္တတဉ္စေဝ-ခင်းအပ်၏၊ ဧဝံ၊ အနတ္ထတံ-
မခင်းအပ်။

ဥလ္လိခိ-အလျား အနံတိုင်းကာမျှ၊ ဧဝံနာ၊ ပေ၊ သြဝဒ္ဓေယျ၊
(သိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ဆိုပါ။)

မဒ္ဒနာ-ဆင်စွယ်ရောင်ကဲ့သို့ တစ်ကြိမ်သာဆိုးကာမျှ၊ နိမိတ္တံ-
အရပ်နိမိတ် ပြုအပ်သော သင်္ကန်း၊ ကထာ၊ ပေ၊ နိဿဂ္ဂိ၊ (သိက္ခာပုဒ်
အတိုင်း ဆိုပါ။) နှ ကပ္ပ-ကပ္ပဗိန္နု မပြုအပ်သော သင်္ကန်း၊ တေ
တယော-ထို သုံးထည်သော သင်္ကန်းတို့ကို၊ အညတြ-၍။

သဉ္ဇိန္ဒေန-သော၊ သမဏ္ဍလိ-အိမ်ဝန်းကြီး အိမ်ဝန်းငယ်နှင့်တကွ
ဖြစ်သော၊ ပဉ္စာတိရေကေ-ငါးခန်း၊ ငါးခန်းထက် ပိုလွန်သော အခန်း
ရှိသော သင်္ကန်းကို၊ အညတြ၊ (ဝတ္ထုအကျယ်အတိုင်း ပေးပါသည်၊
ရှေးနိဿယ၌ တစ်မျိုးပေးထား၏။) ပုဂ္ဂလာ-ကို၊ အညတြ-၍၊ န-
မခင်းအပ်၊ သမ္မာ-စွာ (ခင်းအပ်သော်လည်း၊) နိဿိမဋ္ဌော၊ အနုမော
ဒတိ-အံ။

ကထိနိ အနတ္ထကံ ဟောတိ၊ ဧဝံ-သို့၊ ဗုဒ္ဓေန ဒေသိတံ၊ အဟတ-
မဖွပ်မလျော်ရသေးသော အဝတ်သစ်၊ ကပ္ပ-အဝတ်သစ်နှင့်တူသော
အဝတ်၊ ပိလောတိ၊ ပေ။

ကပ္ပတေ၊ (သိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ဆိုပါ၊) တထာ-ပါး၊ တိစိဝရေန စ-
ဖြင့်လည်းကောင်း။

ဆိန္ဒေ-အပ်သော၊ သမဏ္ဍလီကတေ-အပ်သော၊ ပဉ္စကေ ဝါ-ဖြင့်
လည်းကောင်း၊ အတိရေကေ ဝါ-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပုဂ္ဂလဿ-၏၊
အတ္ထာရာ-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ (ခင်းအပ်၏၊) သမ္မာ-စွာ၊ (ခင်းအပ်
သည်ကို၊) သီမဋ္ဌော၊ အနုမောဒတိ-အံ့။

ဧဝံ-သို့၊ ကထိနတ္ထရဏံ-ကတိန်ခင်းခြင်းသည်၊ (ဟောတိ၊) ဥဗ္ဘာ
ရဿ-၏၊ မာတိကာ-တို့သည်၊ အဋ္ဌ-တို့တည်း၊ ပက္ကမနန္တိ၊ ပေ။

☞ သီမာ၊ (သိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ဆိုပါ၊) အဋ္ဌမိ-ရှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော၊
သဟုဗ္ဘာရာ-လည်းကောင်းတည်း၊ (ယော-အကြင် ရဟန်းသည်၊)
ကတစိဝရံ အာဒါယ၊ နပစ္စေသံ-အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ဂစ္ဆတိ။

တဿ-ထို ရဟန်း၏၊ တံ (သော) ကထိနုဒ္ဒါရော-သည်၊ ပက္ကမ
နန္တိကော-သည်၊ ဟောတိ၊ (ယော၊) စိဝရံ-ချုပ်ဆိုးသမှု မပြုအပ်သေး
သော သင်္ကန်းကို၊ အာဒါယ၊ ယာတိ-သွား၏၊ နိဿိမေ-ဥပစာရ
သိမ်ပြင်ပ၌၊ (ကျောင်းတိုက်ပြင်ဘက်၌) ဣဒံ-ဤ သင်္ကန်းကို။

ကာရေသံ-အံ့၊ န ပစ္စေသံ-အံ့၊ ဣတိ-သို့၊ စိန္တယိ-ကြံပြီး၊
(တဿ၊) နိဋ္ဌာနေ-သင်္ကန်းပြီးဆုံးရာ အခါ၌၊ ကထိနုဒ္ဒါရော (ဟောတိ၊)
(ယော စိဝရံ) အာဒါယ၊ နိဿိမေ-၌၊ နေဝ (ကာရေသံ)-အံ့၊ န
ပစ္စေသံ-အံ့၊ ဣတိ-သို့၊ မာနသော-စိတ်သည်၊ (ဟောတိ။)

တဿ၊ ပေ၊ ဘဝေ၊ (ယော) စိဝရံ အာဒါယ ယာတိ၊ နိဿိမေ-
၌၊ ဣဒံ-ကို။

ကာရေသံ၊ န ပစ္စေသံ-အံ့၊ ဣတိ စိန္တယိ၊ တဿ-၏၊ ကရိယံ-
ပြုအပ်စဉ်၊ နဿတိ၊ တဿ၊ ပေ၊ ဘဝတိ၊ (ဂါထာဖြစ်၍ “ကရိယံ”
ဟု ဆိုသည်။)

(ယော စီဝရံ) အာဒါယ ပစ္စေသံ (ဣတိ) ယာတိ၊ ဗဟိ-သိမ်
ပြင်ပ၌၊ စီဝရံ ကာရေတိ၊ ကတစီဝရော (သမာနော) တဟိ-ထို
ကျောင်းတိုက်၌၊ (ထို မိမိနေခဲ့ရာ ကျောင်းတိုက်၌) ကထိနံ ဥဗ္ဘတံ
(ဣတိ) သုဏာတိ။

တဿ၊ ပေ၊ ဘဝတိ၊ (ယော) စီဝရံ အာဒါယ၊ ပေ၊ ကာရေတိ။

ကတစီဝရော (သမာနော) ဗဟိဒ္ဓါ-၌၊ ကထိနုဒ္ဓါရံ-ကို၊ နာမေတိ-
လွန်စေ၏၊ (ဝီတိနာမေတိဟု ဆိုလိုလျက် ဂါထာဖြစ်၍ “နာမေတိ”ဟု
ဆိုသည်) ၊ပေ၊ ဘဝေ။

(ယော စီဝရံ) အာဒါယ၊ ပေ၊ ကာရေတိ၊ ကတစီဝရော (သမာနော)
ပစ္စေသံ၊ (ဣတိ-၍) ကထိနုဒ္ဓါရံ၊ သမ္ဘောတိ-မိ၏။

တဿ တံ (သော) ကထိနုဒ္ဓါရော ဘိက္ခုဟိ သဟ၊ ဇာယတိ-
ဖြစ်၏၊ အာဒါယ စ-အာဒါယဝါရသည်လည်းကောင်း၊ သမာဒါယ-
သည်လည်းကောင်း၊ သတ္တ သတ္တဝိဓာ-ခုနစ်ဝါရ ခုနစ်ဝါရ အပြား
ရှိသော၊ ဂတိ-ဖြစ်ပုံသည်၊ (ပါဠိတော်အသွားသည်၊ ဟောတိ။)

ဆက္ကေ ဝိပ္ပကတေ-ဝိပ္ပကတဆက္ကံ၌၊ ဂတိ-သည်၊ ပက္ကမနန္တိကာ-
ကာဝါရသည်၊ နတ္ထိ။

နိဠာနံ-နိဠာနန္တိကသည်လည်းကောင်း၊ သန္နိဠာနဉ္စ-သည်လည်း
ကောင်း၊ နာသနဉ္စ-သည်လည်းကောင်း၊ ဣမေ တယော-ဤ သုံးဝါရ
တို့သည်၊ အာဒါယ နိဿိမံ ဂတံ ကာရေသံ ဣတိ၊ အာဒါယ၊ ၊ပေ၊
ကာရေသံဟူသောပုဒ်ဖြင့်၊ ဇာယတိ၊ (ရှေးနိဿယ၌ တစ်မျိုးပေး၏၊
ပါဠိတစ်မျိုး ရှိဟန်တူသည်၊ ဤဂါထာဖြင့် အာဒါယပန္နရသက
ပထမတိုက်ကို ချုံးသည်။)

နိဠာနံ-သည်လည်းကောင်း၊ သန္နိဠာနဓိ-သည်လည်းကောင်း၊
နာသနဓိ-သည်လည်းကောင်း၊ ဣဒံ (ဣမေ) တယော-တို့သည်။

☞ အာဒါယ န ပစ္စေဿန္တိ-သံဟူသော ပုဒ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဗဟိသိမေ ကရောမိတိ-ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ (ဇာယတိ၊) (ဒုတိယတိက်ကို ချုံးသည်။ “ဗဟိသိမေ ကရောမိ” ဖြင့် “ဗဟိသိမာ ဂတဿ၊ ပေါ ကာရေဿန္တိ” ဟူသော စကားကို ချုံးသည်။) တိဏိ-နောက် သုံးဝါရတို့သည်။ အနဓိဋ္ဌိတေန-ပုဒ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ နေဝဿ-နေဝဿ ပုဒ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဟောဋ္ဌာ-ဋ္ဌ၊ နယာဝိမိ-ဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင် ရှိ၏။ (တတိယတိက်ကို ချုံးသည်။)

(ယော) အာဒါယ ပစ္စေဿံ (ဣတိ) ယာတိ၊ ဗဟိသိမေ-ဋ္ဌ၊ ကရောမိတိ-ချုပ်ဆိုသမှု ပြုအံ့ဟု၊ န ပစ္စေဿန္တိ-မပြန်တော့အံ့ဟု၊ ကာရေတိ၊ (ဣဿ) နိဋ္ဌာနေ-ဋ္ဌ၊ ကထိနုဒ္ဓါရော (ဟောတိ၊) (အာဒါယ ပန္နရသကဋ္ဌပါသော ဆက္ကဝယ် ပထမဝါရကို ချုံးသည်။) သန္တိဋ္ဌာနံ-သည်လည်းကောင်း၊ ပေါ တိက္ခူဟိ-နှင့်၊ သဟ-တကွနုတ်ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ဇာယတေ-ဖြစ်၏။ (ဤ ဝါရတို့ကိုလည်း ထို ပန္နရသကဋ္ဌ ဟောတော်မူသည် ဟူလို၊) ဧဝံ-လျှင်၊ ပန္နရသံ-အာဒါယပန္နရသကသည်၊ ဂတိ-ဖြစ်ခြင်း ရှိ၏။

သမာဒါယ-သမာဒါယဝါရသည်လည်းကောင်း၊ ဝိပ္ပကတော-ဝိပ္ပကတအာဒါယဝါရသည်လည်းကောင်း၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ တထာ-ထို ဝိပ္ပကတဖြစ်သော၊ သမာဒါယ-လည်းကောင်း၊ စတုရော-ကုန်သော၊ သဗ္ဗေ-ကုန်သော၊ ဣမေ တေ ဝါရာ-ဤ ဝါရတို့သည်၊ ပန္နရသဝိမိ-တစ်ဆယ့်ငါးဝါရ အစီအရင် ရှိ၏။

အနာသာယ စ-အနာသာဝါရသည်လည်းကောင်း၊ အာသာယ စ-လည်းကောင်း၊ ကရဏိယော စ-ကရဏိယဝါရသည်လည်းကောင်း၊ တေ-ထို ဝါရတို့သည်၊ တယော-တို့တည်း၊ နယတော-နည်းအားဖြင့်၊ တံ-ထို ဝါရသုံးပါး အပေါင်းကို၊ ဝိဇာနေယျ၊ တယော-ထို သုံးဝါရတို့သည်၊ ဒွါဒသ ဒွါဒသ-တစ်ဆယ့်နှစ်ဝါရ တစ်ဆယ့်နှစ်ဝါရ တို့တည်း။

ဧတ္ထ-ဤ ခန္ဓကဋ္ဌ၊ အပဝိလာနာ-အပဝိလာယန ဝါရတို့သည်၊
နဝ-တို့တည်း၊ တဟိ-ထိုခန္ဓကဋ္ဌ၊ ဖာသု-ဖာသုဝိဟာရ ဝါရတို့သည်၊
ပဉ္စဝိဓာ-ကုန်၏၊ ပလိဗောဓာပလိဗောဓာ-ပလိဗောဓံနှစ်ပါး၊ အပလိ
ဗောဓနှစ်ပါးတို့၊ ဥဒ္ဓါနံ-ကို၊ နယတော၊ ကတံ-အပ်ပြီ၊ ဣတိ၊
တဿုဒ္ဓါနံ စကားရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ဣမမ္ပိ ခန္ဓကေ-၌၊ ဝတ္ထု-တို့သည်၊ ဒေါဠသကပေယျာလမုခါနိ-
ဒေါဠသကပေယျာလဟူသော အဦးရှိကုန်သော၊ (ဟုတွာ၊) ဧကသတံအဠာ
ရသ-တစ်ရာတစ်ဆယ့်ရှစ်ဝတ္ထုတို့တည်း။

ကထိနက္ခန္ဓကော-သည်၊ နိဠိတော-ပြီ။

၈- စိဝရက္ခန္ဓကာ

၂၀၂-စိဝကဝတ္ထု

၂၂၆။ ။ (ယေန သမယေန ဘဂဝတာ ဘိက္ခုနံ၊ ဂဟပတိ စိဝရ-
 အိမ္ရင်ဒါယကာတို့ လှူဒါန်းအပ်သော သင်္ကန်းသည်၊ ဝါ-ကို၊ အနန္တညာတံ
 ဟောတိ၊ အနိယမ ဝါကျ၊) တေန သမယေန၊ ပေ၊ ကလန္ဒကနိဝါပေ၊
 (ပုဒ်စဉ်နံပါတ် ၁၈၄-၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) တေန ခေါ ပန သမယေန-၌၊
 ဝေသာလီ-သည်၊ ဣဒ္ဓါ စေဝ-ပြည့်စုံသည်လည်းကောင်း၊ ဖိတာ စ-စည်ပင်
 သည်လည်းကောင်း၊ ဗဟုဇနာ စ-များသော လူရှိသည်လည်းကောင်း၊ အာကိဏ္ဏ
 မနဿာ စ-ရောပြုန်းသော လူရှိသည်လည်းကောင်း၊ သုဘိက္ခာ စ-ပြည့်စုံသော
 ထမင်း ရှိသည်လည်းကောင်း၊ (သာယာဝပြော အစာပေါသည်လည်းကောင်း၊)
 ဟောတိ၊ သတ္တ စ ပါသာဒသဟဿာနိ-ခုနစ်ထောင်သော ပြာသာဒ်တို့သည်
 လည်းကောင်း၊ သတ္တ စ ပါသာဒသတာနိ-ခုနစ်ရာသော ပြာသာဒ်တို့သည်
 လည်းကောင်း၊ သတ္တ စ ပါသာဒါနိ-ခုနစ်ဆောင်သော ပြာသာဒ်တို့သည်
 လည်းကောင်း၊ (ဟောန္တိ၊) (ပြာသာဒ်ပေါင်း ခုနစ်ထောင်ခုနစ်ရာခုနစ်ဆောင်
 ရှိသည် ဟုလို၊) သတ္တ စ ကုဋ္ဌာဂါရသဟဿာနိ-ခုနစ်ထောင်သော အထွတ်
 ရှိသော (အထွတ်တပ်အပ်သော) အိမ်တော်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပေ၊
 သတ္တ စ အာရာမသဟဿာနိ-ခုနစ်ထောင်သော အရံ (ဝင်းခြံ)တို့သည်
 လည်းကောင်း၊ ပေ၊ သတ္တ စ ပေါက္ခရဏီသဟဿာနိ-ခုနစ်ထောင်သော
 ရေကန်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ (ဟောန္တိ။)

အဗ္ဗပါလီ-မည်သော၊ ဂဏိကာ စ-ပြည့်တန်ဆာမသည်လည်း၊ အဘိ
 ရူပါ-လွန်ကဲသော အဆင်းရှိသည်၊ (အလွန်အဆင်းလှသည်၊) ဒဿနိယာ-
 ကြည့်ရှုသင့် ကြည့်ရှုထိုက်သည်၊ (ကြည့်ရှုစဖွယ် တင့်တယ်သည်၊) ပါသာ
 ဒိကာ-မြင်သူ၏ စိတ်ကြည်လင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည်၊ ပရမာယ-
 လွန်ကဲသော၊ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ-အဆင်း၏ကောင်းသည်၏ အဖြစ်နှင့်၊
 (ပေါက္ခရသဒ္ဓါသည် သုန္ဒရ အနက်ဟော၊) တစ်နည်း-ပရမာယ-သော၊ ဝဏ္ဏ
 ပေါက္ခရတာယ-အဆင်းနှင့်ပြည့်စုံသော ကိုယ်ရှိသူ၏အဖြစ်နှင့်၊ သမန္နာဂတာ-
 ပြည့်စုံသည်၊ ဟောတိ၊ နစ္စေ စ-က ခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ဂီတေ စ-သီချင်း

ဆိုခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ဝါဒိတေ စ-တီးမူတ်ခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ပဒက္ခိ
 ဏာ-ကျမ်းကျင်သည်၊ ဟောတိ၊ (ဂတဿ+သန္တကာ=ဂဏိကာ-အပေါင်း၏
 (အများ၏)+ဥစ္စာဖြစ်သော (အများဆိုင်ဖြစ်သော မိန်းမ) အတ္ထိကာနံ-အလို
 ရှိကုန် အလိုရှိကုန်သော၊ မနုဿာနံ-တို့သည်၊ အဘိသဋ္ဌာ-ရှေ့ရှုရောက်အပ်၊
 ရောက်နိုင်၏၊ (သွားလာအပ်၊ သွားလာနိုင်၏)၊ ပညာသာယ စ-အသပြာ
 ငါးဆယ်ဖြင့်လည်း၊ ရုတ္တိ-၌၊ (တစ်ည၌အတွက်)၊ ဂစ္ဆတိ-သွားနိုင်၏၊
 တာယ စ-ထို အမ္မပါလီကြောင့်လည်း၊ ဝေသာလီ၊ ပေ၊ ဥပသောဘတိ-
 တင့်တယ်၏၊ ပေ။

ရာဇဂဟကော-ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌နေသော၊ နေဂမော-နိဂုံးသူဌေးသည်၊
 (ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌ နေသော်လည်း နိဂုံးသူဌေးမျိုးဖြစ်သောကြောင့် “နေဂမော”
 ဟု ဆိုသည်)၊ ကေနစိ ဒေဝ ကရဏိယေန-ပြုဖွယ်ကိစ္စကြောင့်၊ ဝေသာလီ
 အဂမာသိ၊ ပေ၊ နေဂမော၊ ဝေသာလီ-ကို၊ ဣဒ္ဓဇ္ဇေဝ-ပြည့်စုံသည်ကို
 လည်းကောင်း၊ ပေ၊ သတ္တ စ ပေါက္ခရဏိယော-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အမ္မ
 ပါလီ-သော၊ အဘိရူပံ-သော၊ ပေ၊ ပဒက္ခိဏံ-သော၊ ဂဏိကံ စ-ကိုလည်း
 ကောင်း၊ အတ္ထိကာနံ၊ ပေ၊ အဘိသဋ္ဌာ-ရှေ့ရှုရောက်အပ်သည်ကိုလည်းကောင်း၊
 (သွားလာနိုင်သည်ကိုလည်းကောင်း)၊ ဂစ္ဆန္တိ-သွားအပ်သည်ကိုလည်းကောင်း၊
 တာယ စ၊ ဝေသာလီ-ကို၊ ပေ၊ ဥပသောဘန္တိ-တင့်တယ်နေသည်ကိုလည်း
 ကောင်း၊ အဒ္ဓသာ၊ ပေ။

၃၂၇။ ။ တံ ကရဏိယံ-ကို၊ တိရေတွာ-ပြီးဆုံးစေပြီး၍၊ ပေါ အဝေါစ
 (ကံ)၊ ဒေဝ-မင်းမြတ်၊ ဝေသာလီ၊ ဣဒ္ဓါ စေဝ-ပါ၏၊ ပေ၊ ဥပသောဘတိ-
 ပါ၏၊ ဒေဝ...သာဓု မယမ္ဗိ ဂဏိကံ၊ ဝုဋ္ဌာပေသာမ-ဖြစ်ပေါ်စေကြပါကုန်စို့။

ဂစ္ဆန္တိ ။ “ပညာသာယ စ ရုတ္တိ ဂစ္ဆန္တိ” ဟု တွေ့ရ၏။ “ပညာသာယ
 စ ရုတ္တိ ဂစ္ဆတိ” ၌ ဂစ္ဆတိ၏ ကတ္တာသည် အမ္မပါလီ မဟုတ်၊ လူအပေါင်း
 (မဟာဇနော) ဖြစ်သောကြောင့် ဤ၌လည်း “ဂစ္ဆန္တိ” ပုဒ်အရ အမ္မပါလီကို
 မကောက်နိုင်ပါ၊ ထိုကြောင့် “ဂစ္ဆန္တိ-သွားနေသည်ကိုလည်းကောင်း” ဟု ရှိသင့်ပါ
 သည်။ သို့မဟုတ် “ဂစ္ဆန္တိ” ပုဒ်ကို အမှန်ယူလျှင် အမ္မပါလီကို အရကောက်သော
 ကြောင့် ကံဟော မာနမှ အန္တ ပြန်ထားသော “ဂစ္ဆန္တိ” ပုဒ်နောင် ဣတ္ထိဇောတက ဤ
 ပစ္စည်းသက်၍ “ဂစ္ဆန္တိ-သွားလာအပ်သည်ကိုလည်းကောင်း” ဟု ပေးပါ။

(ထူထောင်ကြပါကုန်စို့၊) ဣတိ (အဝေါစ၊) တုမှေ၊ ပေ၊ ယံ-အကြွင့် သတို့ သမီးကို၊ ဂဏိကံ-ကို (ဟူ၍၊) . ဝုဇ္ဇာပေယျာထ-ဖြစ်ပေါ်စေလိုကြကုန်၏၊ တာဒိသိ-ထိုကဲ့သို့ရှုအပ်သော၊ (ထိုကဲ့သို့၊ ပြည့်တန်ဆာမ ဖြစ်ထိုက်သော၊) ကုမာရိ-ကို၊ ဇာနာထ-သိကြကုန်လော့၊ (ရှာကြကုန်ရလော့၊) . (နောက်၌ “သာလာဝတိ နာမ-သာလာဝတိမည်သော၊ ပဋိသတေန စ-အသီးသီးသော တစ်ရာသော အသပြာဖြင့်လည်း” ဟု အနက်ဆိုပါ) ပေ၊ ဂတ္တိနိ-ကိုယ်ဝန်ရှိသည်၊ အဟောသိ၊ ပေ၊ ဂတ္တိနိ-သော၊ ဣတ္ထိ-ကို၊ ပုရိသာနံ-တို့သည်၊ အမနာပါ-စိတ်ဖြင့်မရောက်အပ်၊ (မမြတ်နိုးအပ်) ပေ၊ သက္ကာရော-ကောင်းစွာပြုအပ်သော လာဘ်သည်၊ ဘဒ္ဒိဿတိ-ပျက်လိမ့်မည်၊ (“ပရိဟာယိဿတိ-ဆုတ်ယုတ်လိမ့်မည်” ဟု သီဟိုဠ်မှု ရှိ၏၊) အဟံ၊ ဂိလာနံ-မကျန်းမမာသူကို၊ ဝါ-မကျန်းမမာသူ၏ အဖြစ်ကို၊ ယန္တုန ပဋိဝေဒေယျ-အကယ်၍ သိစေရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ။

ဒေါဝါရိကံ-တံခါးစောင့်ကို၊ ပေ၊ ဂဗ္ဘဿ-၏၊ ပရိပါကံ-ရင့်ကျက်ခြင်းကို၊ အနွာယ-စွဲ၍၊ ပုတ္တံ-ကို၊ ဝိဇာယိ-ပြီး၊ ပေ၊ ဣမံ ဒါရကံ-ကို၊ ကတ္တရ သုပ္ပေ-ဟောင်းနွမ်းသော စကော၌၊ (စကောစုတ်၌၊) (ကတ္တရသဒ္ဓါ-ဇိဏ္ဏအနက်ဟော၊) ပက္ခိပိတွာ နိဟရိတွာ၊ သင်္ကာရကုဋေ-အမှိုက်ပုံပေါ်၌၊ ဆဇ္ဇေဟိ-စွန့်ပစ်ချေလော့၊ ဣတိ (အာဏာပေသိ) ပေ။

၃၂၈။ ။ အဘယော နာမ-အဘယမည်သော၊ ရာဇကုမာရော-မင်းသားသည်၊ ကာလိဿဝ-စောစော၌ပင်၊ ရာဇပဋ္ဌာနံ-မင်းကိုခစားရာ အရပ်သို့၊ တစ်နည်း-ရာဇပဋ္ဌာနံ-မင်းကိုခစားခြင်း အကျိုးငှာ၊ ဂစ္ဆန္တော-သော်၊ တံ ဒါရကံ-ကို၊ ကာကေဟိ-ကျီးတို့သည်၊ သမ္ပရိကိဏ္ဍံ-ထက်ဝန်းကျင် ရောပြွန်းအပ်သည်ကို၊ အဒ္ဓသ၊ ပေ၊ သမ္ပရိကိဏ္ဍံ-အပ်သော၊ ဧတံ-ဤ အရာကား၊ ကိ-အဘယ်နည်း?၊ ဣတိ (ပုစ္ဆိ) ဒေဝ-အရှင်မင်းသား၊ ဒါရကော-ကလေးပါတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ သံတော်ဦးတင်ကြကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ဇီဝတိ-အသက်ရှင်သေး၏လော၊ ပေ၊ တေန ဟိ-ထိုသို့ အသက်ရှင်သေးလျှင်၊ ပေ၊ အန္တေပုရ်-နန်းတော်တွင်းသို့၊ နေတွာ-ဆောင်၍၊ ဓာတိနံ-အထိမ်းတော်တို့အား၊ ပေါဿ တံ-မွေးမြူစေခြင်းငှာ၊ ဒေထ-ကုန်လော့၊ ဣတိ-ဤသို့ အမိန့်ပေးပြီ၊ ပေ။

တံသံ-ထို ကလေး၏၊ (နာမံ၌ စပ်၊) ဇီဝတိ-လော၊ ဣတိ-ဤ အမေး စကားကြောင့်၊ ဇီဝကောတိနာမ-ဇီဝကံဟူသော အမည်ကို၊ အကံသု၊ ကုမာ ရေန-မင်းသားသည်၊ ပေါသာပိတော-မွေးမြူစေအပ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ကောမာရဘဇ္ဇောတိ နာမံ အကံသု၊ (ဘရီယံတောတိ=ဘတော၊ ကုမာရေန+ ဘတော=ကုမာရဘတော၊ ကုမာရဘတော-ယေဝ ကောမာရဘဇ္ဇော) ပေ၊ ကောမာရဘဇ္ဇော-အဘယမင်းသားသည် မွေးစားအပ်သော၊ ဇီဝကော-သည်၊ န စိရသေဝ၊ ဝိညုတံ-တတ်သိ နားလည်သူ၏အဖြစ်သို့၊ ပါပုဏိ၊ ပေ၊ ဒေဝ-အရှင်မင်းသား၊ မေ-ကျွန်တော်၏၊ မာတာ-မယ်တော်သည်၊ ကာ- အဘယ်သူပါနည်း?၊ ပိတာ၊ ကော-အဘယ်သူပါနည်း?၊ ဣတိ (အဝေါစ၊) ပေ၊ အဟံ၊ တေ-၏၊ ပိတာ-တည်း၊ မယာ၊ ပေါသာပိတော-သည်၊ အသိ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီ၊ ပေ၊ ဣမာနိ ရာဇကုလာနိ-ဤ မင်းမျိုးတို့သည်၊ အသိပေနေ-အတတ်ပညာ မရှိသူသည်၊ ဥပဇီဝိတုံ-မိ၍ အသက်မွေးခြင်းငှာ၊ န သုကရာနိ-လွယ်ကူစွာ မပြုအပ်ကုန်၊ (မလွယ်ကူကုန်) ပေ၊ ယန္တုန သိက္ခေယျ-အကယ်၍ သင်ယူရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ ပေ။

၃၂၉။ ။ တက္ကသီလာယံ-တက္ကသိုလ်မြို့တော်၌၊ ဒိသာပါမောက္ခော- အရပ်မျက်နှာတို့၌ ကျော်စောထင်ရှားသော၊ တစ်နည်း-ဒိသာပါမောက္ခော- အရပ်မျက်နှာတို့၌ ပဓာနဖြစ်သော၊ ဝေဇ္ဇော-သမားတော်ကြီးသည်၊ ပဋိဝသတိ၊ (ဒိသာပါမောက္ခော၏အဖွင့်ကို၊ အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ) ပေ၊ အနာပုစ္ဆာ- ခွင့်မပန်ဘဲ၊ ပေ၊ ဇီဝကော၊ ဗဟုဉ္စ-များစွာလည်း၊ ဂဏှာတိ-သင်ယူ၏၊ လဟုဉ္စ-လျင်မြန်စွာလည်း၊ ဂဏှာတိ၊ သုဋ္ဌ၊ စ-ကောင်းစွာလည်း၊ ဥပဓာရေ တိ-ဆောင်ရွက်မှတ်သား၏၊ အသံ-ထို ဇီဝက၏၊ ဝါ-သည်၊ ဂဟိတံ စ- သင်ယူအပ်ပြီးသော အတတ်သည်လည်း၊ န သမ္ဗုဿတိ-မပျောက်ပျက်၊ (မမေ့) ပေ၊ သတ္တန္တံ ဝဿာနံ-ခုနစ်နှစ်တို့၏၊ အစ္စယေန-၌၊ ပေ၊ မေ-သည်၊ သတ္တံ စ ဝဿာနိ-ပတ်လုံးလည်း၊ အဓိယန္တဿ-သင်ယူအပ်သော၊ ဣမဿ သိပ္ပဿ-၏၊ အန္တော-အဆုံးအပိုင်းအခြားသည်၊ န ပညာယတိ-မထင်ရှား၊ ပေ၊ ပညာယိဿတိ=လတ္တံ့နည်း?၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ။

ခဏိတ္တံ-တူးရွင်းကို၊ အာဒါယ၊ တက္ကသီလာယ-၏၊ သမန္တာ-ပတ်ဝန်း ကျင်၌၊ ယောဇနံ-တစ်ယူဇနာတိုင်တိုင်၊ အာဟိဏ္ဏိတွာ-လှည့်လည်၍၊ ကိဉ္စိ- တစ်ပင်တလေသော၊ ယံ အဘောဘဇ္ဇံ-အကြင် ဆေးမဟုတ်သော သစ်ပင်ကို၊

(ဆေးဖက်မဝင်သော သစ်ပင်ကို) ပသေယျာသိ-တွေ့ရာ၏၊ တံ-ထို
 သစ်ပင်ကို၊ အာဟရ-လော၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ သုသိက္ခိတော-ကောင်းစွာသင်ယူ
 အပ်ပြီးသော အတတ်ရှိသည်၊ အသိ၊ တေ-အား၊ (အလမတ္ထသမ္ပဒါနံ၊) ဝါ-
 ၏၊ (ဇီဝိကာယ၌ စပ်၊) ဧတ္ထကံ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော အတတ်ပညာ
 သည်၊ ဇီဝိကာယ-အသက်မွေးခြင်းငှာ၊ အလံ-စွမ်းနိုင်လောက်ပြီ၊ ဣတိ-
 ဤသို့ ပြော၍၊ ဇီဝကဿ၊ ပေ၊ ပရိတ္တံ-အနည်းငယ်သော၊ ပါထေယျံ-ကို၊
 ပါဒါသိ-ပေးလိုက်ပြီ၊ (“လမ်း၌ ရိက္ခာကုန်သော် ဆေးကု၍ ဆေးဖို့ရလျှင်
 ဆရာ၏ကျေးဇူးနှင့် ဆေးပညာ၏ကျေးဇူးကို သိလိမ့်မည်”ဟု ရည်ရွယ်၍
 ရိက္ခာအနည်းငယ်ကိုသာ ပေးလိုက်သည်)၊ ပေ၊ သာကေတေ-၌၊ ပရိက္ခယံ-
 ကုန်ခြင်းသို့၊ အဂမာသိ၊ ဣမေ မဂ္ဂါ-ဤ ခရီးတို့သည်၊ ကန္တာရာ-ကန္တာရ
 တို့တည်း၊ ဝါ-ခရီးခဲတို့တည်း၊ အပေါဒကာ-ကုန်၊ အပ္ပဘက္ခာ-ကုန်၊ အပါ
 ထေယျေန-သည်၊ ဂန္တု၊ န သုကရာ၊ ပေ၊ ယန္တုန ပရိယေသေယျံ-စွ၊ ဣတိ-
 ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ (ကန္တာရာ၊ အပေါဒကာစသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို
 ဘေသဇ္ဇကုန္ဒကပုဒ်စဉ် ၂၉၉-၌ ရေးခဲ့ပြီ)၊ ပေ။

၂၀၃-သေဋ္ဌိဘရိယာဝတ္ထု

၃၃၀။ ။ သာကေတေ၊ သေဋ္ဌိဘရိယာယ-သူဌေးကတော်၏၊ (သူဌေး
 ကတော်မှာ) သတ္တဝသိကော-ခုနစ်နှစ်ရှိသော၊ (ခုနစ်နှစ်ကြာနေသော)
 သိသာဗာဓေ-ဦးခေါင်း၌ဖြစ်သော အနာသည်၊ (ခေါင်းကိုက်နာသည်)၊ ဟောတိ၊
 ပေ၊ မဟန္တာ မဟန္တာ-ကြီးကုန် ကြီးကုန်သော၊ ပေ၊ အရောဂံ-ရောဂါ မရှိ
 သည်ကို၊ (ရောဂါပျောက်အောင်) ကာတံ နာသက္ခိသု၊ ဗဟံ၊ ဟိရည်-ငွေကို၊
 အာဒါယ အာဂမံသု၊ ပေ၊ ကံ-အဘယ်သူကို၊ တိကိစ္ဆာမိ-ဆေးကုရပါမည်နည်း၊
 ဣတိ-သို့၊ ပုစ္ဆိ၊ ပေ၊ ဒေါဝါရိကံ-တံခါးစောင့်ကို၊ အာဏာပေသိ၊ (ကိံ)၊ ပေ၊
 သေဋ္ဌိဘရိယာယ-အား၊ ပါဝဒ-ပြောပေးပါ၊ (ကိံ-အဘယ်သို့ ပြောရမည်
 နည်း?)၊ အယျေ-ရှင်မ၊ ဝေဇ္ဇော-သမားတော်သည်၊ အာဂတော-လာနေပါ၏၊
 သော၊ တံ-အရှင်မကို၊ ဒဠုကာမော-ကြည့်ခြင်းငှာ အလိုရှိပါသတဲ့၊ ဣတိ-
 ဤသို့ ပြောပေးပါ၊ ဣတိ၊ (အာဏာပေသိ)၊ ပေ။

ဝေဇ္ဇော-ကို၊ ကိဒိသော-အဘယ်ကဲ့သို့ ရှုအပ်သနည်း?၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးပြီ၊ အယျေ၊ ဒဟရကော-ငယ်ပါသေး၏၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ အလံ-တော်ပြီ၊ မေ-၏ (ရောဂါကို) ဒဟရကော ဝဇ္ဇော၊ ကိ ကရိဿတိ၊ ပေ၊ အဂမံသု၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီ၊ ပေ၊ သေဋ္ဌိဘရိယာယ-အား၊ ပါဝဒ-ချေ၊ (ကိ) အယျေ၊ ကိဋ္ဌိ-ဘာကိုမျှ၊ မာ အဒါသိ ကိရ-မပေးပါနှင့်တဲ့၊ (မပေးရဘူးတဲ့) ယဒါ အရောဂေါ-ရောဂါ မရှိသူသည်၊ အဟောသိ၊ တဒါ-ရောဂါပျောက်ရာ ထိုအခါ၌၊ ယံ-အကြင် ပစ္စည်းဝတ္ထုကို၊ (မေးချင်သော ပစ္စည်းဝတ္ထုကို) ဒဇ္ဇေယျာသိ ကိရ-ပေးပါလော့တဲ့၊ ဣတိ (အာဟ)၊ ဣတိ (ပါဝဒ)၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောခိုင်းပြီ၊ ပေ၊ ဝေဇ္ဇော-သည်၊ အဂစ္ဆတု-လာလော့၊ (လာပါစေ)၊ ပေ၊ ပက္ခောသတိ-ခေါ်နေ၏၊ ဣတိ (အဝေါစ)၊ ပေ။

သေဋ္ဌိဘရိယာယ-၏၊ ဝိကာရံ-ထူးခြားသော အမှုအရာကို၊ (ဖောက်ပြန်ပုံကို) သလ္လက္ခေတွာ-မှတ်သား၍၊ ပေ၊ ပသတေန-တစ်လက်ဖက်မျှသော သပ္ပိနာ-ဖြင့်၊ အတ္ထော-အလို့ရှိပါ၏၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ တံ သပ္ပိ-ကို၊ နာနာ ဘောသဇ္ဇေဟိ-အမျိုးမျိုးသော ဆေးတို့ဖြင့်၊ နိပစိတွာ-ချက်၍၊ သေဋ္ဌိဘရိယံ၊ ပဉ္စကေ-ညောင်စောင်းငယ်၌၊ ဥတ္တာနံ-ပိက်လက်၊ နိပါတေတွာ-လဲကျစေ၍၊ (လဲလျောင်းစေ၍) နတ္ထုတော-နာနတ်တံမှ၊ အဒါသိ-သွင်းပေးပြီ၊ အထ ခေါ-၌၊ တံ သပ္ပိ-သည်၊ နတ္ထုတော ဒိန္နံ (သမာနံ) မုခတော၊ ဥဂ္ဂဋ္ဌိ-အန် ထွက်ပြီ၊ ပေ၊ ပဋိဂ္ဂဟေ-ထွေးခံ၌၊ နိဋ္ဌတိတွာ-ထွေး၍၊ ပေ၊ ပိစုနာ-ဝါဂွမ်း ဖြင့်၊ ဂဏာဟိ-သုတ်ယူလော့၊ ဣတိ (အာဏာပေသိ)၊ ပေ။

အစ္စရိယံ-စွာ ယတြ ဟိ (ယာ)-အကြင် သူဌေးကတော်သည်၊ ဆိန္ဒု နိယမမ္မံ-စွန့်ပစ်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသော၊ ဣမံ သပ္ပိ ပိစုနာ၊ ဂါဟာပေသတိ နာမ-ယူစေသေး၏၊ (ယူစေတယ်ဟု ရှိရသေး၏)၊ အယံ ယရဏီ-ဤ အိမ်ရှင်သူဌေးကတော်သည်၊ ယာဝံ-အလွန်အကဲသာလျှင်၊ လူခါ-ခေါင်းပါးလေစွတ်ကား၊ (နှမြောလေစွတ်ကား)၊ မေ-၏၊ ဗဟိုကာနိ မဟာဏ္ဍာနိ-များသောအဖိုး ရှိကုန်သော၊ ဘောသဇ္ဇာနိ စ-တို့သည်လည်း၊ ဥပ ဂတာနိ-ကပ်ရောက်ကုန်ပြီ၊ (ထောပတ်ထဲ၌ တန်ဖိုးများစွာရှိသော ဆေးများ ထည့်ထားရ၏ ဟူလို)၊ အယံ-ဤ အိမ်ရှင်သူဌေးကတော်သည် မေ-အား၊ (“မာယံ”ကို “မေ+အယံ”ဟု ပုဒ်ဖြတ်) ကိဋ္ဌိ-တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ဒေယျဓမ္မ-

ပေးတိုက်သော သဘောရှိသော ပစ္စည်းကို၊ ကိမ္ဘီ ဒဿတိ-အဘယ်မှာ ပေးလိမ့်မည်နည်း?၊ တစ်နည်း-မေ-အား၊ ကိမ္ဘီ-သော၊ ဒေယျဓမ္မ-သော၊ ကိမ္ဘီ-ဘာကိုမျှလည်း၊ ဒဿတိ-နည်း?၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ။

☞ အာစရိယ-ဆရာကလေး၊ ကိဿ-ကြောင့်၊ တံ၊ ဝိမနော-ဖောက်ပြန်သော စိတ်ရှိသည်၊ (စိတ်ပျက်သည်)၊ အသိ-နည်း?၊ ပေ၊ ဣဓ-ယခု၊ ပေ၊ မယံ အာဂါရိကာ နာမ-အဒေါ်တို့ အိမ်၌တည်သူ လူဝတ်ကြောင်တို့မည်သည်၊ ဧတဿ သံယမဿ-ဤ အကျိုးကို၊ (ထောပတ်ကို ဝါဂွမ်းဖြင့် တို့ယူစေခြင်း၏ အကျိုးကို) ဥပဇာနာမ-သိပါကုန်၏၊ တစ်နည်း-မယံ အာဂါရိကာ နာမ-တို့မည်သည်၊ ဧတဿ သံယမဿ-ဤ ထောပတ်ကို မစွန့်မပစ်ဘဲ သိမ်းယူထားခြင်း၏၊ (ဖလံ-အကျိုးကို) ဥပဇာနာမ၊ (ဤသို့ အနက်ပေးရပုံကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ) ဧတံ သပ္ပိ-သည်၊ ဒါသာနံ ဝါ-တို့၏သော်လည်းကောင်း၊ ကမ္မကရာနံ ဝါ-အလုပ်သမားတို့၏သော်လည်းကောင်း၊ ပါဒဘဉ္စနံ-သည်၊ (သမာနံ) ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ပဒီပကရဏေ-ဆီမီးကို ပြုရာ၌၊ (မီးထွန်းရာ မီးမွှေးရာ၌) အာသိတ္တံ-သွန်းလောင်းအပ်သည်၊ (သမာနံ) ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ဝရံ-ကောင်းပါသေး၏၊ (အသုံးကျပါသေး၏)၊ ပေ၊ တေ-အား၊ ဒေယျဓမ္မော-သည်၊ န ဟာယိဿတိ-ယုတ်လျော့လိမ့်မည် မဟုတ်ပါ၊ ဣတိ (အဝေါစ)၊ ပေ။

ဧကေနော-တစ်ကြိမ်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ နတ္ထုကဓမ္မေန-နာနုတ်မှုဖြင့်၊ အပကမ္ပိ-ဆွဲငင်လိုက်ပြီ၊ ပေ၊ စတ္တာရိ သဟဿာနိ-လေးတောင်တို့ကို၊ ပါဒါသိ၊ ပေ၊ တာနိ သောဠသသဟဿာနိ-ထို တစ်သောင်းခြောက်ထောင်သော အသပြာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ အဿရထဉ္စ-ကိုလည်းကောင်း၊ အာဒါယ၊ ပေ၊ ဒေဝ-ခမည်းတော်မင်းသား၊ သောဠသသဟဿာနိ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ အဿရထော စ-သည်လည်းကောင်း၊ ဣဒံ-ဤအလုံးစုံသည်၊ မေ-၏၊ ပဌမကမ္မံ-ပထမအလုပ်ပါတည်း၊ (ပထမ ဆေးကုမှုပါတည်း)၊ ဒေဝေါ၊ မေ-၏၊ ပေါသာဝနိကံ-မွေးစားခြင်း၏ ကျေးဇူးကို၊ (မွေးကျေးဇူးကို) ပဋိဂ္ဂဏှာတု-လက်ခံတော်မူပါ၊ ဣတိ (အဝေါစ)၊ (ပေါသာပီတေ ပေါသာပနံ၊ ပေါသာပနဿ-ဥပကာရော=ပေါသာပနိကော၊ ပကို ဝပြုလျှင် “ပေါသာဝနိကော” ဟု ဖြစ်၏၊ တစ်နည်း-ပေါသာပနဿ+ဖလံ=ပေါသာပနိကံ)၊ ပေ။

၂၀၄-ဗိမ္ဗိသာရရာဇဝတ္ထု

၃၃၁။ ။ ရညော၊ ပေ၊ ဗိမ္ဗိသာရဿ-၏၊ ဘဂန္ဓလာဗာဓော ဟောတိ၊ သာဠကာ-ဝတ်လဲတော်တို့ကို၊ လောဟိတေန-သွေးသည်၊ မက္ခိယန္တိ-လိမ်းကျံ အပ်ကုန်၏၊ (လူးနေကုန်၏) ဒေဝိယော-မိဖုရားတို့သည်၊ ဒိသွာ၊ ဥပ္ပဏ္ဍေန္တိ-ပြောင်လှောင်ကြကုန်၏၊ (ကိ)၊ ပေ၊ ဥတုနီ-ဥတုရှိ၏၊ (ဥတုလာနေ၏) ဒေဝဿ-၏၊ ပုပ္ဖ-ဥတုပန်းသည်၊ ဥပ္ပန္န-ဖြစ်ပြီ၊ (ပွင့်ပြီ) န စိရ-မကြာမီ၊ ဒေဝေါ၊ ဝိဇာယိဿတိ-မွေးဖွားလိမ့်မည်၊ ဣတိ-ကုန်၏၊ တေန-ထိုသို့ ပြောင်လှောင်ခြင်းကြောင့်၊ ရာဇာ၊ မက္ခ-မျက်နှာ မသာမယာသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ ဘဂ္ဂော အဘယ-သားတော် အဘယ၊ မယံ-ခမည်းတော်၏၊ တာဒိသော-ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊ အာဗာဓော (အတ္ထိ) ပေ၊ ဣဗံ-တိုက်တွန်း၏၊ ယော-အကြင် သမားတော်သည်၊ မ-ကို၊ တိကိစ္ဆေယျ-ဆေးကုရာ၏၊ တာဒိသံ ဝေဇ္ဇံ ဇာနာဟိ-လော၊ (ရှာလော၊) ဣတိ (အဝေါစ၊) ဒေဝ-အရှင် မင်းမြတ်၊ အမှောက်-သားတော်တို့၏၊ ဇီဝကော ဝေဇ္ဇော၊ တရုဏော-အရွယ် လည်း ငယ်ပါ၏၊ ဘဒြော-ပညာလည်း တော်ပါ၏၊ ပေ၊ ပဿာမ-ကြည့်လို ပါကုန်၏၊ ပေ၊ ဧကေနေဝ-တစ်ကြိမ်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ အာလေပေန-ဆေး လိမ်းပေးသဖြင့်၊ (လိမ်းကျံကြောင်း ဆေးဖြင့်) အပကမိ၊ ပေ။

ပဉ္စဣတ္ထိသတာနီ-တို့ကို၊ သဗ္ဗာလကာရံ-အလုံးစုံသော တန်ဆာကို၊ ဘူသာပေတွာ-တန်ဆာဆင်စေပြီး၍၊ ဩမုက္ကာပေတွာ-ချွတ်စေ၍၊ ပုဉ္ဇိ-အပုံကို၊ ကာရာပေတွာ-ပြုစေပြီး၍၊ ပေ၊ ဧတံ သဗ္ဗာလကာရံ-သည်၊ တုယံ-သင်၏အတွက်၊ ဟောတု-ဖြစ်ပါစေ၊ ဣတိ (အဝေါစ၊) ဒေဝ၊ အလံ-တော်ပါပြီ၊ ပေ၊ အဓိကာရံ-အလွန်အက် ပြုအပ်သောကျေးဇူးကို၊ သံရတု-အမှတ်ရတော်မူပါ၊ ဣတိ-ဤသို့ သံတော်ဦးတင်ပြီ၊ ပေ။

၂၀၅-ရာဇဂဟသေဋ္ဌိဝတ္ထု

၃၃၂။ ။ ရာဇဂဟဿ-ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌နေသော၊ သေဋ္ဌိဿ-၏၊ ပေ၊ အဂမံသု၊ (ပုဒ်စဉ် ၃၃၀-ဝတ္ထု၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ) အပိ စ-စင်စစ်တော့၊

ဝေဇ္ဇေဟိ-တို့သည်၊ ပစ္စက္ခာတော-စွန့်လွှတ်အပ်ပြီးသည်၊ (လက်လွှတ်အပ်ပြီးသည်) ဟောတိ၊ ပေ၊ ပဉ္စမံ ဒိဝသံ-ငါးရက်မြောက် နေ့၌၊ ဂဟပတိသေဋ္ဌိကာလံ ကရိယတိ၊ ဣတိ (အာဟံသု) ပေ၊ ရာဇဂဟဿ-သော၊ နေဂမသံ-နိဂုံးသူဌေး၏၊ (ရာဇဂြိုဟ်မြို့၏အနီးဖြစ်သော နိဂုံး၌နေသောကြောင့် “ရာဇဂဟဿ” ဟု ဝိသေသပြုနေသည်) ပေ၊ အယံ သေဋ္ဌိ၊ ရညော စေဝ-အားလည်းကောင်း၊ နေဂမသံ စ-နိဂုံး၌နေသူ လူအပေါင်းတို့အားလည်းကောင်း၊ ဗဟူပကာရော-များသော လျော်သောကျေးဇူးကို ပြုတတ်၏၊ (ဤပုဒ်၏အဖွင့်ကို ဘောဒစိန္တာဘာသာဋီကာ၊ သာသနသုပကာရတ္တာစသော ဂါထာအဖွင့်၌ ပြထားပြီး ရှေးနိဿယ၌ “ဗဟူပကာရော-များသောကျေးဇူးရှိ၏” ဟု ပေး၏) ပေ၊ ရာဇာနံ-ကို၊ ဂဟပတိ သေဋ္ဌိ-ကို၊ တိကိစ္ဆိတု-ငှာ၊ ဇီဝကံ၊ ဝေဇ္ဇ-ကို၊ ယန္တုနယာစေယျာမ-အကယ်၍ တောင်းရပါကုန်မူ ကောင်းလေစွ၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ။

ဂဟပတိ...တွံ အရောဂေါ၊ သစေ ဘဝေယျာသိ-အံ၊ (ဧဝံ သတိ၊) မေ-အား၊ ကိ-အဘယ်မည်သော၊ ဒေယျဓမ္မော-ပေးထိုက်သော သဘောရှိသော ပစ္စည်းသည်၊ အဿ-ဖြစ်ရာသနည်း?၊ ပေ၊ ဧကေန-တစ်ဖက်သော၊ ပဿေန-နံပါးဖြင့်၊ သတ္တမာသေ-တို့ပတ်လုံး၊ နိပဇ္ဇိတု-အိပ်ခြင်းငှာ၊ သက္ခိယသိပန-စွမ်းနိုင်လိမ့်မည်လော၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးပြီ၊ ပေ၊ ပဉ္စကေ-၌၊ သမ္ပန္နိတွာ-ဖွဲ့စပ်၍၊ (သူဌေးကြီးကို ညောင်စောင်း (ခုတင်)၌ ကြိုးဖြင့်ဖွဲ့ချည်၍၊) သီသစ္စဝိ-ဦးခေါင်းရေကို၊ ဥပ္ပာဋေတွာ-ခွာ၍၊ သိဗ္ဗိနိ-ချုပ်စပ်ကို၊ (ဦးခေါင်းအစပ်-ဦးဆက်ကို၊) ဝိနာမေတွာ-အောက်သို့ ညွတ်စေ၍၊ (ဖွင့်၍) ဒွေ-နှစ်ကောင်ကုန်သော၊ ပါဏကေ-ပိုးကောင်တို့ကို၊ နိဟရိတွာ၊ မဟာဇနဿ-အား၊ ဒသေသိ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ပြော၍ ပြသနည်း?)၊ အယျေ-တို့၊ ဒွေ၊ ဣမေ ပါဏကေ-တို့ကို၊ ခုဒ္ဒကံ-ငယ်သော၊ ဧကံ-တစ်ကောင်ကိုလည်းကောင်း၊ မဟာလ္လကံ၊ ဧကံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပဿထ-ကြည့်ကြစမ်းပါ၊ ပေ၊ တေဟိ-ထို ဆရာတို့သည်၊ (ငါးရက်မြောက်နေ့၌ သေလိမ့်မည်ဟု ပြောကြသော ထိုဆရာတို့သည်) မဟာလ္လကော၊ အယံ ပါဏကော-ကို၊ ဒိဋ္ဌော-အပ်ပြီ၊ ပေ၊ မတ္ထလုဂံ-ဦးကျောက်သည်၊ ပရိယာဒိယိသတိ-ကုန်ခမ်းလိမ့်မည်၊ (ထိုပိုးကစားသောကြောင့် ကုန်လိမ့်မည် ဟူလို၊) မတ္ထလုဂံဿ-၏၊ ပရိယာဒါနာ-ကုန်ခြင်းကြောင့်၊ ပေ၊ သုဒိဋ္ဌော၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြပြီ။

(ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြပြီး၍) သိဗ္ဗိနိ-ကို၊ သမ္ပဋ္ဌိပါဠေတွာ-ကောင်းစွာ တစ်ဖန်ဆက်စပ်စေ၍၊ သီသစ္စဝိ၊ သဗ္ဗိနိတွာ-ချုပ်၍၊ အာလေပ-လိမ်းကျ ကြောင်းဆေးကို၊ (လိမ်းဆေးကို) အဒါသိ၊ ပေ၊ ပဋိဿုဏီ နန-ဝန်ခဲခဲ့သည် မဟုတ်ပါလော၊ ပေ၊ ပဋိဿုဏီ-ဝန်ခဲခဲ့သည်မှာ၊ သစ္စ-မှန်ပါ၏၊ (အပါဟံ= အပိ+အဟံ) အပိ-ထိုသို့ ဝန်ခဲခဲ့ပါသော်လည်း၊ အဟံ၊ မရိသာမိ-သေရပါ လိမ့်မည်၊ ပေ၊ တံ-သင့်ကို၊ သစေ န ဝဒေယျ-အကယ်၍ မပြောအံ့၊ (ဧဝံ သတိ) ဧတ္တကမ္မိ-ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ရက်ပတ်လုံးလည်း၊ တံ၊ န နိပဇ္ဇေယျာသိ-မအိပ်ရာ၊ ပေ၊ ဇာနာသိ-သိ၏လော၊ မေ-၏(အတွက်)၊ ဒေယျမေမ္မော-သည်၊ ကိ-အဘယ်ပါနည်း?၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြ၊ ပေ၊ သတုသဟသံ-တစ်သိန်းကို၊ ဒေဟိ-လော့၊ ပေ။

၂၀၆-သေဋ္ဌိပုတ္တဝတ္ထု

၃၃၃။ ။ ဗာရာဏသေယျကဿ-ဗာရာဏသီမြို့၌နေသော၊ သေဋ္ဌိ ပုတ္တဿ-၏၊ ဝါ-သည်၊ မောက္ခစိကာယ-ဦးစိုက်ပြောင်းပြန် ကစားခြင်းဖြင့်၊ (ကျွန်းထိုးခြင်းဖြင့်) ကီဠန္တဿ-ကစားလတ်သော်၊ အန္တဂဏ္ဍဗာဓော-အူ၌ ဖွဲ့ထုံးကြောင်း အနာသည်၊ (အူထုံး အနာသည်) ဟောတိ၊ ယေန-ယင်း အနာကြောင့် ပီဇာ-သောက်အပ်သော၊ ယာဂုပိ-သည်လည်း၊ သမ္မာ ပရိဏာမ- ကြေကျက်ခြင်းသို့၊ န ဂစ္ဆတိ-မရောက်၊ ဘုတ္တံ-စားအပ်သော၊ ဘတ္တမ္မိ- သည်လည်း၊ ပေ၊ ဥစ္စာရောပိ-သည်လည်းကောင်း၊ ပဿာဝေါပိ၊ န ပဂုဏော- မဖြောင့်မှန်၊ ပေ၊ မမနိသန္တတဂတ္ထော၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၆၉-၌ အနက် ပေးခဲ့ပြီ၊ အထ ခေါ-မှစ၍ ဝိကာရံ သလ္လက္ခေတွာ-တိုင်အောင် လွယ်ပြီ) ဇန-ကို၊ ဥဿာရေတွာ-ဘေးသို့သွားစေ၍၊ (ဖယ်ရှား၍) တိရောကရဏိယံ- ထက်ဝန်းကျင်ပြုကြောင်း (ကာရန်ကြောင်း) အဝတံကို၊ (ကန်လန်ကာကို) ပရိက္ခိပိတွာ-ထက်ဝန်းကျင်ချ၍၊ (ကာရန်၍) ထမ္မေ-တိုင်၌၊ ဥဗ္ဗန္တိတွာ- ဖွဲ့ချည်၍၊ (အထက်ပိုင်းကိုယ်ကို ချန်ထား၍ ဟူလို) ဘရိယံ-ပုရတော၊ ပေ၊ ဌပေတွာ-ထား၍၊ ဥဒရစ္ဆဝိ-ဝမ်းရေကို၊ ဥပ္ပာဠေတွာ၊ အန္တဂဏ္ဍိ-အူထုံးကို၊

နိဟရိတွာ၊ ပေ၊ အန္တဂဏ္ဍိ၊ ဝိနိဝေဋ္ဌေတွာ-ဖြေ၍၊ အန္တာနိ-တို့ကို၊ ပဋိ
ပဝေသေတွာ-တစ်ဖန်သွင်း၍၊ ဥဒရစ္ဆဝိ သိဗ္ဗိတွာ၊ ပေ၊ အာလေပံ အဒါသိ၊
ပေ။

၂၀၇--ပဇ္ဇောတရာဇဝတ္ထု

၃၃၄။ ။ ပဇ္ဇောတသံ-ပဇ္ဇောတမည်သော၊ ရံညော-၏၊ ပဏ္ဍုရော
ဂါဗာဓော-ဖျော့တော့ဝင်းဝါသော အနာရောဂါသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ သပ္ပိ၊
နိပစိဿာမိ-ဆေးဖြင့်ချက်ပါအံ့၊ တံ-ထို ထောပတ်ကို၊ ဒေဝေါ၊ ပိဝိဿတိ-
သောက်တော်မူပါလိမ့်မည်၊ ဣတိ (အဝေါစ) ဘဏေ ဇီဝကာ၊ အလံ-မသင့်၊
တေ-၏၊ ယံ-အကြင် ဆေးသည်၊ သပ္ပိနာ-နှင့်၊ ဝိနာ-ကင်း၍၊ အရောဂံ
ကာတံ သက္ကာ၊ တံ-ထို ဆေးကို၊ ကရောဟိ၊ မေ-သည်၊ သပ္ပိ-ကို၊ ဇေဂုစ္ဆံ-
စက်ဆုပ်အပ်၏၊ ပဋိကူလံ-ရွံရှာအပ်၏၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ သပ္ပိ-ကို၊ ကသာဝ
ဝဏ္ဏံ-ဖန်ရည်အဆင်း ရှိအောင်၊ ကသာဝဂန္ဓံ-အောင်၊ ကသာဝရသံ-အောင်၊
ယန္နုန နိပစေယျ-စွ၊ ပေ၊ ပီတံ၊ သပ္ပိ-သည်၊ ပရိဏာမေန္တံ-ကြေညက်လတ်
သော်၊ ဥဒ္ဓေကံ-ကြိုထိုးခြင်းကို၊ ဒဿတိ-ပေးလိမ့်မည်၊ အယံ ရာဇာ၊
စဏ္ဍော-ကြမ်းထမ်း၏၊ မံ-ကို၊ ဃာတာပေယျပိ-သတ်မူလည်း သတ်စေရာ၏၊
အဟံ၊ ပဋိကစ္ဆေ-ကြိုတင်၍ပင်၊ (ဆေးမတိုက်မီကပင်) ယန္နုန အာပုစ္ဆေယျ၊
ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ၊ တာဒိသေနံ-မုဟုတ္တေန-ဖြင့်၊ ဝါ-၌၊
မူလာနိ-ဆေးမြစ်တို့ကို၊ ဥဒ္ဓရာမ-နုတ်ကြရပါကုန်၏၊ ဘောသဇ္ဇာနိ၊ သံဟရာမ-
စုဆောင်းကြရပါကုန်၏၊ သာဓု-တောင်းပန်ပါ၏၊ ဒေဝေါ၊ ဝါဟနာဂါရေသု
စ-ယာဉ်ထားရာ အိမ်တော်တို့၌လည်းကောင်း၊ ဒွါရေသု စ-တို့၌လည်းကောင်း၊
အာဏာပေတု-အိမ်နံ့ပေးထားတော်မူပါ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ အိမ်နံ့ပေးတော်
မူရမည်နည်း?) - ယေန ဝါဟနေန-အကြင် ယာဉ်ဖြင့်၊ ဇီဝကော (ဂန္တု)
ဣစ္ဆတိ၊ တေ ဝါဟနေန၊ ဂစ္ဆတု-သွားနိုင်စေ၊ ပေ၊ ယံ ကာလံ-၌၊ ပေ၊
ပဝိသတု-ဝင်နိုင်စေ၊ ဣတိ (အာဏာပေတု) ဣတိ (အဝေါစ) ပေ။

ဘဒ္ဒဝတိကာ နာမ-ဘဒ္ဒဝတိကာမည်သော၊ ဟတ္ထိနိကာ-ဆင်မ
 ယာဉ်သာသည်၊ ပညာသယောဇနိကာ-ယူဇနာငါးဆယ့်တိုင်တိုင် သွားနိုင်သည်၊
 ဟောတိ၊ ပေ၊ ပါယေတွာ-သောက်စေ၍၊ ဟတ္ထိသာလံ-ဆင်တော်ထားရာ
 ဇရပ်သို့၊ (ဆင်တင်းကုပ်သို့) ဂန္ဓာ ဘဒ္ဒဝတိကာယ၊ ဟတ္ထိနိကာယ-ဖြင့်၊
 နဂရမှာ-မှ၊ နိပ္ပတိ-ထွက်သွားပြီ၊ ပေ။

၊ ပေ၊ ဒုဋ္ဌေန-ပျက်စီးသော၊ (ညစ်ပတ်သော) ဇီဝကေန-သည်၊
 သပ္ပိ-ကို၊ ပါယိတော-သောက်စေအပ်သည်၊ (တိုက်အပ်သည်) အမှီ၊ ပေ၊
 ဝိစိနထ-ရှာကြကုန်၊ ဣတိ (အဝေါစ)၊ ပေ၊ ကာကော နာမ-ကာကမည်သော၊
 ဒါယော-သည်၊ သဋ္ဌိယောဇနိကော-ယူဇနာခြောက်ဆယ် သွားနိုင်သည်၊
 ဟောတိ-၏၊ အမနုဿေန-ဘီလူးကို၊ ပဋိစ္စ-စွဲ၍၊ ဇာတော-မွေးဖွား၏၊
 ပေ၊ နိဝတ္ထေဟိ-ပြန်နစ်စေလော့၊ (ကိ)၊ ပေ၊ နိဝတ္ထေတိ-၏၊ ဣတိ၊
 (နိဝတ္ထေဟိ)၊ ပေ၊ ဗဟုမာယာ-များသောမယာ ရှိကုန်၏၊ အဿ-ထို
 ဇီဝက၏၊ ကိဋ္ဌိ-တစ်စုံတစ်ခုသော ပစ္စည်းကို၊ မာ ပဋိဂ္ဂဟေသိ-လက်မခံနှင့်၊
 ဣတိ-ဤသို့ မှာ၍၊ (အာဏာပေသိ)၊ ပေ။

၊ ပေ၊ ကောသမ္ဗိယံ-၌၊ ပါတရာသံ-နံနက်စာကို၊ ကရောန္တံ-ပြုနေစဉ်၊
 (စားနေစဉ်) သမ္ဘာဝေသိ-ကောင်းစွာရောက်ပြီ၊ (မိပြီ)၊ ပေ၊ ဘဏေကာကံ၊
 ယာဝ-လောက်၊ ဘုဉ္ဇာမ-စားနေကုန်သေး၏၊ (တာဝ-လောက်) အာဂုမေဟိ-
 စောင့်ဆိုင်းဦးလော့၊ ဘဏေ ကာကံ၊ ဟန္တု-ရော့၊ ဘုဉ္ဇာသု-စားပါဦး၊ ဣတိ-
 ဤသို့ ပြောပြီ၊ ပေ၊ ရညော၊ အာဏတ္ထော-စေခိုင်းအပ်သည်၊ (မှာထားအပ်
 သည်)၊ အမှီ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ မှာထားအပ်သနည်း?)၊ ပေ၊ မာ ပဋိဂ္ဂဟေသိ၊
 ဣတိ-ဤသို့ မှာထားအပ်ပါပြီ၊ ပေ၊ နန္ဒေန-လက်သည်းဖြင့်၊ ဘော်သဇ္ဇံ-ကို၊
 ဩလုမ္မေတွာ-ယူ၍၊ (ရှေးနိဿယ၌ “ထည့်၍” ဟု ပေး၏)၊ အာမလကဉ္စ-
 သို့သျှားသီးကိုလည်း၊ ခါဒတိ-ခဲစားနေ၏၊ ပေ၊ ကိဋ္ဌိ၊ ပါပကံ-မကောင်း
 ကျိုးသည်၊ ဟောတံ-ဖြစ်ခြင်းငှာ၊ နရဟတိ-မထိုက်၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊
 ဥပဗ္ဗာမလကဉ္စ-ထက်ဝက်သော သို့သျှားသီးကိုလည်း၊ ခါဒိ-ပြီ၊ ပြီနိယဉ္စ၊
 အပါယိ-သောဝန်ပြီ၊ တဿ-ထို ကာကုသည်၊ ခါဒိတံ-ခဲစားအပ်သော၊ တံ
 ဥပဗ္ဗာမလကံ-သည်၊ တတ္ထေဝ-ထို အရပ်၌ပင်၊ နိဗ္ဗာရေသိ-ဝမ်းလျှော်စေပြီ၊

(နိပုဗ္ဗ+စရော်တ်+ကာရိတ် ဣပစ္စည်း=ဝိရေစန အနက်ဟော) ပေ၊ နိယျာ
ဒေတွာ-အပ်နှင်း၍၊ ပေ၊ ယမ္မိ န နိဝိတ္ထော-အကြင် မပြန်လှည့်၊ တံ-ထို
မပြန်လှည့်ခြင်းကို၊) သုဋ္ဌ၊ အကာသိ၊ ပေ။

၂၀၈-သိဝေယျကဒုဿယုဂကထာ

၃၃၅။ ။ ဗဟူနံ၊ ဒုဿာနံ-အဝတ်တို့ထက်လည်းကောင်း၊ ဗဟူနံ၊
ဒုဿယုဂါနံ-အဝတ်အစုံတို့ထက်လည်းကောင်း၊ ဗဟူနံ၊ ဒုဿယုဂသတာနံ-
အဝတ်အစုံ တစ်ရာတို့ထက်လည်းကောင်း၊ ဗဟူနံ- ဒုဿယုဂသဟဿာနံ-
အဝတ်အစုံ တစ်ထောင်တို့ထက်လည်းကောင်း၊ ဗဟူနံ၊ ဒုဿယုဂသတ
သဟဿာနံ-အဝတ်အစုံ တစ်သိန်းတို့ထက်လည်းကောင်း၊ အဂ္ဂဉ္စ-ကောင်း
မြတ်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ သေဋ္ဌဉ္စ-ချီးမွမ်းအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော၊
မောက္ခဉ္စ-ပဓာနလည်း ဖြစ်သော၊ ဥတ္တမဉ္စ-သာလွန်သည်လည်း ဖြစ်သော၊
ပဝရဉ္စ-အပြားအားဖြင့် အလိုရှိအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ (အလွန်အလို
ရှိအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော၊) သိဝေယျကံ-သိဝိတိုင်း၌ ဖြစ်သော၊ (မြောက်
ကျန်းသင်္ချိုင်း၌ ဖြစ်သော၊) ဒုဿယုဂံ၊ ဥပ္ပန္နံ-ဖြစ်သည်၊ (ရသည်၊) ဟောတိ၊
ပေ၊ ဇီဝကဿ-၏(အထံသို့၊) ပါဟေသိ-ပို့စေပြီ၊ ပေ၊ ဣဒံ-ဤ သိဝေယျက
အဝတ်ကို၊ အရဟတာ-သော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန-သော၊ တေန ဘဂဝတာ-
ကိုလည်းကောင်း၊ မာဂဓေန၊ ပေ၊ ရညာ ဝါ-ကိုလည်းကောင်း၊ အညတြ-
ကြဉ်ထား၍၊ ရညော၊ ကောစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သည်၊ န ပစ္စာဟရတိ-
မသုံးစွဲထိုက်၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ။

၂၀၉-သမတိသဝိရေစနကထာ

၃၃၆။ ။ ဘဂ္ဂဝတော၊ ကာယော-ကိုယ်တော်သည်၊ ဒေါသာဘိ
သန္ဓော-များသော သလိပ်၊ သည်းခြေဟူသော အပြစ်ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊
ကာယံ-ကို၊ ကတိပါဟံ-အနည်းငယ်သော ရက်ပတ်လုံး၊ သိနေဟေထ-စိုစို
ပြည်ပြည် ဖြစ်ပါစေကုန်ဦး (စိုစိုဖတ်ဖတ်ဖြစ်အောင် ချွေးထုတ်ဝါကုန်ဦး၊)

(ဤ ပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။ ရှေးနိဿယ၌ “သိနေဟေထ-
 ဆိန္နုးတော်မူစဉ်းလော့” ဟု ပေး၏။ “ဆိသုံးတော်မူစဉ်းလော့-ဟူလိုသတတ်”
 ဟုလည်း မှာထား၏။) ပေ။ ကာယော၊ သိနိဒ္ဓေါ-စိုစိုပြည်ပြည် ဖြစ်တော်
 မူပြီ။ ဒါနိ၊ ယဿ-အကြင် ဆေးကပ်တော်မူခြင်း၏။ ကာလံ၊ မညသိ-သိ၏။
 (တံ-ထို ဆေးကပ်သင့်ရာ အချိန်အခါကို၊ ကရောဟိ-လော့) ပေ။ ယောဟံ-
 အကြင် ငါသည်။ ဘဂဝတော-အား။ သြဋ္ဌာရိကံ-ကြမ်းသော၊ ဝိရေစနံ-
 ဝမ်းလျှောဆေးကို၊ ဒဒေယျံ-ရာ၏။ မေ-၏။ ဧတံ-ဤ ကြမ်းသောဆေးကို
 ဆက်ကပ်ခြင်းသည်။ န ပတိရူပံ-မလျှောက်ပတ်၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ။
 (ဧတံ-သည်၊ မေ-အား၊ န ပတိရူပံ-ပတ်၊ ဤသို့ သမ္ပဒါန်းလည်း
 ပေးနိုင်၏။)

(ဣတိ-ဤသို့ ကြံပြီး၍) တိဏိ-သုံးလက်ကုန်သော၊ ဥပ္ပလဟတ္ထာ
 နိ-ကြာလက်တို့ကို၊ နာနာဘေသဇ္ဇေဟိ၊ ပရိဘာဝေတွာ-ထုံမွမ်း၍၊ ပေ။ ဥပ
 နာမေသိ-ဆက်ပြီ။ (ကိ-အဘယ်သို့လျှောက်၍ ဆက်ကပ်သနည်း?) ဘန္တေ
 ဘဂဝါ ပဌမံ၊ ဣမံ ဥပ္ပလဟတ္တံ-ကို၊ ဥပသိဃံတု-နမ်းရှုတော်မူပါ။ ဣဒံ-
 ဤ ကြာလက်သည်။ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဒသက္ခတ္တံ-ဆယ်ကြိမ်၊ ဝိရေစေဿတိ-
 ဝမ်းသက်စေပါလိမ့်မည်။ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်၍ ဆက်ကပ်ပြီ။ ပေ။

ဧဝံ-လျှင်၊ ဘဂဝတော-၏။ သမတ္တိံသာယ-အတိအကျ အကြိမ်
 သုံးဆယ်အားဖြင့်၊ ဝိရေစနံ-ဝမ်းသက်တော်မူခြင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဣတိ-
 ဤသို့ လျှောက်ပြီ။ ပေ။ ဗဟိဒ္ဓါရကောဋ္ဌကာ-ကျောင်းတိုက်၏ အပြင်ဘက်
 တံခါးမုခ်မှ၊ နိက္ခန္ဓဿ-ထွက်လတ်သော်၊ (ထွက်စဉ်) ပေ။ ဝိရိတ္တော-သလိပ်
 သည်းခြေတို့မှ ကင်းဆိတ်ပြီးသည်။ (ဟုတွာ) နဟာယိဿတိ-ရေချိုးတော်
 မူလိမ့်မည်။ နဟာတံ-ရေချိုးတော်မူပြီးသော၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ သကိံ၊ ဝိရေစေဿ
 တိ၊ ပေ။ နဟာယတု-ရေချိုးတော်မူပါ။ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ။ ပေ။
 ဥဏှောဒကံ-ရေနွေးကို၊ နဟာယိ-ချိုးတော်မူပြီ။ ပေ။ ဘန္တေ၊ ယာဝ-
 လောက်၊ ဘဂဝတော ကာယော၊ ပကတတ္တော-ပင်ကိုယ်သဘော ရှိတော်
 မူသည်။ ဟောတိ၊ (တာဝ၊) ယူသပိဏ္ဍပါတေန-ပဲပြုတ်ရည်ဟူသော ဆွမ်းဖြင့်၊
 အလံ-သင့်လျော်ပါ၏။ ဣတိ (အဝေါစ၊) (ရှေးနိဿယ၌ “ယူသပိဏ္ဍပါတေန-
 ဆေးရည်နှင့်ယှဉ်သော ဆွမ်းဖြင့်” ဟု ပေး၏)။ ပေ။

၂၁၀-ဝရယာစနကထာ

၃၃၇။ ။ ကောဟံ၊ ပေ၊ ဝဒေဟိ ဇီဝကာတိ၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၁၀၅-၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ) ဘန္ဓေ၊ ဘဂဝါ-သည်လည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုသံယော စ-သည်လည်းကောင်း၊ ပံသုကူလိကော-ပံသုကူသင်္ကန်းကို ဆောင်ခြင်းအလေ့ ရှိပါ၏၊ ဘန္ဓေ၊ မေ-၏၊ သိဝေယျကံ-သော၊ ဣဒံ ဒုဿယုဂံ-ကို၊ ရုညော ပဇ္ဇောတေန၊ ပဟိတံ-ပို့အပ်ပါပြီ၊ ဗဟူနံ-ကုန်သော၊ ဒုဿာနံ-တို့ထက်၊ ပေ၊ အဂ္ဂစ္ဆ-ကောင်းမြတ်သလည်း ကောင်းမြတ်ပါ၏၊ ပေ၊ ပဝရစ္ဆ-ပါ၏၊ ပေ၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတု-ပါ၊ ဘိက္ခုသံဃဿ စ-အားလည်း၊ ဂဟပတိစီဝရံ-အိမ်ရှင်ဒါယကာတို့ လှူအပ်သော သင်္ကန်းကို၊ အနုဇာနာတု-ပါ၊ ဣတိ (အဝေါစ) ပေ၊ ယော-အကြင် ရဟန်းသည်၊ (ပံသုကူလိကော ဟောတုံ) ဣစ္ဆတိ၊ (သော) ပံသုကူလိကော၊ ဟောတု-ဖြစ်စေ၊ ယော (ဂဟပတိစီဝရံ သာဒိယိတုံ) ဣစ္ဆတိ၊ (သော) ဂဟပတိစီဝရံ၊ သာဒိယတု-စေ၊ ဘိက္ခဝေ အဟံ၊ ဣတရိတရေနပိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော သင်္ကန်းဖြင့်လည်း၊ (ရအပ်သမျှသော သင်္ကန်းဖြင့်လည်း၊) သန္တုဋ္ဌိ-နှစ်သက်ရောင့်ရဲခြင်းကို၊ ဝဏ္ဏေမိ-ချီးမွမ်းတော်မူ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ (“ဣတရိတရေန”၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ) ပေ။

ဟဋ္ဌာ-ရွှင်လန်းကုန်သည်၊ ဥဒဂ္ဂါ-တက်ကြွသောကိုယ်စိတ် ရှိကုန်သည်၊ အဟေသံ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ကြံ၍ ရွှင်လန်းတက်ကြွကုန်သနည်း?)၊ ယတော-အကြင်ကြောင့်၊ ပေ၊ အနုညာတံ၊ (တတော) ပေ၊ ကရိဿာမ-ပြုကြရကုန် တော့အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံပြီး၍ ရွှင်လန်းတက်ကြွကုန်ပြီ၊ ကောဟေနေဝ-တစ်ရက်တည်းဖြင့်ပင်၊ (ကြိယာပဝဂ္ဂပုဒ်တည်း) ပေ၊ စီဝရသဟဿာနိ ဥပ္ပဇ္ဇိသု၊ ပေ၊ ဇာနပဒါ-ပေဒ်၌နေကုန်သော၊ ပေ၊ ပါဝါရော-ခြံ့ထည်သည်၊ ပေ၊ ကောသေယျပါဝါရော-ပိုးချည်ဖြင့် ရက်အပ်သော ခြံ့ထည်သည်၊ ပေ၊ ကောဇဝံ-ကော်ဇောသည်၊ ပေ။

ပဋ္ဌမဘာဏဝါရော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

၂၁၁-ကမ္မလာနုဇာနနာဒိကထာ

၃၃၈။ ။ ကာသိရာဇာ-ကာသိမင်းသည်၊ (ကာသိမည်သောတိုင်း၏ မင်းသည်) ကောမာရဘဏ္ဍဿ၊ ဇီဝကဿ-၏ (အထံသို့) အမုကာသိကံ- တစ်ထောင်ထက်ဝက် ထိုက်တန်သော၊ (ငါးရာထိုက်တန်သော) ဥပမုကာသိနံ- တစ်ထောင်ထက်ဝက်ကို၊ ခမမာနံ-ခံနိုင်သော၊ (ထိုက်တန်သော) (“အမုကာ သိကံ”ကို ထပ်၍ဖွင့်သည်) ကမ္မလံ-ပါဟေသိ၊ ပေ။

၃၃၉။ ။ ဥစ္စာဝစာနိ-အကောင်း အဆိုးဖြစ်ကုန်သော၊ (အကောင်း အညံ့ဖြစ်ကုန်သော) စီဝရာနိ ဥပ္ပန္နာနိ ဟောန္တိ၊ ပေ၊ ကိ-အဘယ်သို့သော၊ စီဝရံ-သင်္ကန်းမျိုးကို၊ ဘဂဝတော၊ အနုညာတံ န ခေါ-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သ နည်း?၊ ကိ-အဘယ်သင်္ကန်းမျိုးကို၊ အနုညာတံ (န ခေါ)-ခွင့်ပြုတော်မူ အပ်သနည်း?၊ ပေ၊ ဆ-ခြောက်မျိုးကုန်သော၊ စီဝရာနိ-တို့ကို၊ ခေါမံ-ကို လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဘင်္ဂ-လိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ (“ခေါမံ” စသည် တို့၏အနက်ကို မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၇၃-၌ ရေးခဲ့ပြီ။)

၃၄၀။ ။ ဤ၌ “ကေယေဝ-တစ်ထည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ စီဝရံ အနုညာတံ၊ ဒွေ-နှစ်ထည်တို့ကို” န (အနုညာတာနိ) ပေ၊ တဒုဘယေနပိ- ထို နှစ်ပါးစုံသော သင်္ကန်းဖြင့်လည်း၊ ပေ။

၂၁၂-ပံသုကူလပရိယေသနကထာ

၃၄၁။ ။ သုသာနံ-သုသာန်သို့၊ ပံသုကူလာယ-ပံသုကူအဝတ် အကျိုး ငှာ၊ သြက္ကမိသု-သက်ဝင်ကြကုန်ပြီ၊ ပေ၊ နာဂမေသံ-မစောင့်ဆိုင်းကြကုန်၊ ပေ၊ အမှာကမ္မိ-တို့အားလည်း၊ ဘာဂံ-အဖို့ကို၊ ဒေထ၊ ပေ၊ န ဒဿာမ- မပေးနိုင်ပါကုန်၊ ပေ၊ ကိဿ-ကြောင့်၊ တုမေ၊ နာဂမိတ္ထ-မစောင့်ဆိုင်းကြ ကုန်သနည်း?၊ ပေ၊ နာဂမေန္တာနံ-မစောင့်ဆိုင်းသော ရဟန်းတို့အား၊ အကာမာ-

အလိုမရှိသဖြင့်၊ (အလိုမရှိဘဲ) ဘာဂံ-ကို၊ နဒါတုံ-မပေးခြင်းငှာ၊ (မပေးဘဲ နေခြင်းငှာ) အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊ (ကတိယဝါရ၌ “ပစ္ဆာ-မှ၊ ဩက္ကန္တာနံ- သက်ဝင်သော ရဟန်းတို့အား” ဟု ဆိုပါ) ၊ပေ။

တေ-ထို ရဟန်းတို့သည်၊ သဒိသာ-(ဆန္ဒအားဖြင့်) တူကုန်သည်၊ တစ်နည်း-သဒိသာ-တူသောအရပ် ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ) သုသာနံ ပံသုကု လာယ ဩက္ကမိ သု၊ (“သဒိသာ”၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ သဒိသာနံ-(ဆန္ဒအားဖြင့်) တူကုန်သည်ဖြစ်၍၊ တစ်နည်း-သဒိသာနံ-တူသော အရပ် ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဩက္ကန္တာနံ-တို့အား၊ ပေ၊ (ဆဋ္ဌဝါရ၌) ကတိကံ- ကတိကဝတ်ကို (“ပံသုကုရလျှင် အတူခွဲ၍ ယူကြစတမ်း” ဟူသော ကတိကဝတ် ကို) ကတွာ၊ ပေ။

၂၁၃-စိဝရပဋိဂ္ဂါဟကသမ္မုတိကထာ

၃၄၂။ ။ ပဋိဂ္ဂါဟကံ-သင်္ကန်းကို ခံယူမည့် ရဟန်းကို၊ (သင်္ကန်း လက်ခံမည့် ရဟန်းကို) အလဘဗာနာ-ကုန်လတ်သော်၊ ပဋိဟရန္တိ-တစ်ဖန် ဆောင်ကြကုန်၏၊ (မိမိတို့အိမ်သို့ ပြန်ယူသွားကြကုန်သည် ဟုလို) ၊ပေ၊ ယော-အကြင် ရဟန်းသည်၊ ဆန္ဒာဂတိ-ဆန္ဒာဂတိသို့၊ နံ ဂစ္ဆေယျ- မလိုက်ရာ၊ ပေ၊ ဂဟိတာဂဟိတဉ္စ-ခံယူအပ်ပြီးသော သင်္ကန်း၊ မခံယူအပ် သေးသော သင်္ကန်းကိုလည်း၊ ဇာနေယျ-ရာ၏၊ ပဉ္စဟိ အင်္ဂေဟိ သမိန္ဒာဂတံ၊ (တံ) ဘိက္ခု-ကို၊ စိဝရပဋိဂ္ဂါဟကံ-စိဝရပဋိဂ္ဂါဟကံ ရဟန်းဟူ၍၊ သမ္မုနိတုံ၊ အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊ (ကမ္မဝါစာ လွယ်ပြီ) ၊ပေ၊ စိဝရံ ပဋိဂ္ဂါဟေတွာ တတ္ထေဝ- ထို (သင်္ကန်းအလှူခံရာ) အရပ်၌ပင်လျှင်၊ ဥဇ္ဈိတွာ-စွန့်ပစ်၍၊ ပက္ကမန္တိ၊ ပေ၊ နိဂ္ဂဟိတာနိဂ္ဂဟိတဉ္စ-သိမ်းထားအပ်ပြီးသော သင်္ကန်း၊ မသိမ်းထားအပ်သေး သော သင်္ကန်းကိုလည်း၊ ဇာနေယျ၊ ပေ၊ စိဝရနိဒဟကံ-သင်္ကန်းကို သိုမှီး သိမ်းထားတတ်သော ရဟန်းဟူ၍၊ ပေ၊ (ကမ္မဝါစာ လွယ်ပြီ) ၊ပေ။

၂၁၄-ဘဏ္ဍာဂါရသမ္ပုတိအာဒိကထာ

၃၄၃။ ။ မဏ္ဍပေပိ-ဌ်လည်းကောင်း၊ ရုက္ခမူလေပိ၊ နိဗ္ဗကောသေပိ-
 တံစက်မြိတ်ဌ်လည်းကောင်း၊ စိဝရံ၊ နိဒဟတိ-သိုမှီးသိမ်ထား၏။ ပေး
 ဘဏ္ဍာဂါရ-ဘဏ္ဍာထားရာ ကျောင်းဆောင်ကို၊ (ယံ သံဃော အာကင်္ခတိ
 စသောဝါကျကို ဥပေါသထက္ခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၁၄၁-ဌ် အနက်ရေးခဲ့ပြီ) ။ ပေး
 ဘဏ္ဍာဂါရ-ဌ်၊ စိဝရံ၊ အဂုတ္တံ-မလုံခြုံသည်၊ ဟောတိ၊ ပေး၊ ဂုတ္တာဂုတ္တဉ္စ-
 လုံခြုံသောကျောင်း၊ မလုံခြုံသောကျောင်းကိုလည်း၊ ဇာနေယျ၊ ပေး၊ ဘဏ္ဍာ
 ဂါရိကံ-ဘဏ္ဍာတိုက်ဌ်ယှဉ်သော ရဟန်းဟူ၍၊ (ဘဏ္ဍာစိုး ရဟန်းဟူ၍၊)
 သမ္ဗုဒ္ဓိတုံ၊ ပေး၊ (ကံမ္မဝါစာ လွယ်ပြီ) ။ ပေး၊ ဘဏ္ဍာဂါရိကံ၊ ဝုဋ္ဌာပေန္တိ-နေရာမှ
 ထစေကြကုန်၏၊) သံဃိကနေရာမှ ထစေကြ၊ အဖယ်ခိုင်းစေကြ ဟူလို၊
 အကျယ်ကို အဋ္ဌကထာဌ် ကြည့်ပါ) ။ ပေး။

ဘဏ္ဍာဂါရ စိဝရံ ဥဿန္တံ-ဟောတိ ။ ပေး၊ သမ္ဗုဒ္ဓိဘူတေန-
 မျက်မှောက် ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ (ဥပစာရသိမ်ဟု ခေါ်အပ်သော ကျောင်းတွင်းဌ်
 ရှိဆဲဖြစ်သော) သံဃေန-သည်၊ ဘာဇေတုံ-ဝေဖန်ခြင်းငှာ၊ ပေး၊ ကောလာ
 ဟလံ-ဆူဆူညံညံအသံကို၊ အကာသိ၊ ပေး၊ ဘာဇိတာဘာဇိတာဉ္စ-ဝေဖန်အပ်ပြီး
 သော ရဟန်း၊ မဝေဖန်အပ်သေးသောရဟန်းကိုလည်း၊ ဇာနေယျ၊ ပေး၊
 စိဝရဘာဇေကံ-သင်္ကန်းကို ဝေဖန်တတ်သော ရဟန်းဟူ၍၊ သမ္ဗုဒ္ဓိတုံ၊ ပေး။

ပဌမံ၊ ဥစ္စိုနိတွာ-အဝတ်ကို ရွေးချယ်၍၊ တုလယိတွာ-အဖိုးကို နှိုင်းချိန်
 ၍၊ ဝဏ္ဏာဝဏ္ဏံ-ငယ်သောအဆင်းရှိ၊ ကြီးသောအဆင်းရှိသည်ကို၊ ကတွာ-
 (အဖိုးများသော ပစ္စည်းအတွက် အဆင်းကြီး၊ အဖိုးနည်းသော ပစ္စည်းအတွက်
 အဆင်းငယ်များကို ပြုလုပ်မှတ်သား၍ ဟူလို) ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဂဏေတွာ-
 ရေတွက်၍၊ ဝဂ္ဂံ-အစုကို၊ (ဆယ်ပါးတစ်စု၊ ဆယ်ပါးတစ်စု စသည်ကို) ဗန္ဓိ
 တွာ-ဖွဲ့၍၊ စိဝရပဋိဝိသံ-သင်္ကန်းအဖို့ကို၊ ထပေတုံ-ထားခြင်းငှာ၊ ပေး၊
 သာမဏေရာနံ-တို့အား၊ ဥပပုပဋိဝိသံ-ထက်ဝက်သောအဖို့ကို၊ ဒါတုံ-ငှာ၊
 (ရဟန်းများ ရသလို အပြည့်မပေးဘဲ တစ်ဝက်သာ ပေးရမည် ဟူလို၊
 အကျယ်မှတ်ဖွယ်ကို အဋ္ဌကထာဌ် ကြည့်ပါ) ။ ပေး။

သကောန-မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ ဘာဂေန-အဖို့ဖြင့်၊ ဥတ္တရိတုံကာမော-
 လွန်မြောက်လိုသည်၊ (ခရီးသွားလိုသည်) ဟောတိ၊ ပေ၊ အတိရေက
 ဘာဂေန-အပိုအလွန်ဖြစ်သော အဖို့ဖြင့်၊ ပေ၊ အနုက္ခေပေ-နောက်ထပ်
 ထည့်အပ်သော အဖို့ကို၊ ဒိဇ္ဇေ-ပေးအပ်ပြီးသော်၊ အတိရေကဘာဂံ ဒါတုံ၊
 (အဓိပ္ပာယ်ကို အဋ္ဌကထာ ကြည့်ပါ) ပေ၊ အာဂတပဋိပါဠိယာ-ရောက်လာ
 သောရဟန်း၏ အစဉ်အားဖြင့်၊ (ဒါတဗ္ဗော) နု ခေါ၊ ပေ၊ ဝိကလကေ-ချို့တဲ့
 သောသင်္ကန်းရှိသော ရဟန်းတို့ကို၊ တောသေတွာ-နှစ်သက်စေ၍၊ ကုသပါတံ-
 မဲချခြင်းကို၊ ကာတုံ၊ (အဓိပ္ပာယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ) ပေ။

၂၁၅-စိဝရရဇနကထာ

၃၄၄။ ။ ဆကဏေနပိ-နွားချေးဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပဏ္ဍုမတ္တိကာ
 ယပိ-မြေနီဖြင့်လည်းကောင်း၊ စိဝရံ၊ ရဇန္တိ-ဆိုးကြကုန်၏၊ စိဝရံ၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဍံ-
 မကောင်းသော အဆင်းရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ ဆ-မြောက်မျိုးကုန်သော၊
 ရဇနာနိ-ဆိုးရည်တို့ကို၊ မူလရဇနံ-အမြစ် ဆိုးရည်ကိုလည်းကောင်း၊ ခန္ဓရဇနံ-
 ပင်စည်ဆိုးရည်ကိုလည်းကောင်း၊ တစရဇနံ-အခွန် (အခေါက်)ဆိုးရည်ကို
 လည်းကောင်း၊ မတ္တရဇနံ-အရွက် ဆိုးရည်ကိုလည်းကောင်း၊ ပုပ္ဖရဇနံ-အပွင့်
 ဆိုးရည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဖလရဇနံ-အသီး ဆိုးရည်ကိုလည်းကောင်း၊ အနု
 ဇာနာမိ၊ ပေ၊ သိတုဒကာယ-အေးသော ဆိုးရည်ဖြင့်၊ (မကျက်သေးသော
 ဆိုးရည်ဖြင့်) (“သိတုဒကောန” ဟု ရှိသင့်လျက် နပုလ္လိင်မှ ဣတ္ထိလိင်ပြန်နေ
 သော လိင်ပိပလ္လာသ) ပေ၊ ဒုဂန္ဓံ-မကောင်းသောအနံ့ ရှိသည်၊ ဟောတိ၊
 ပေ၊ ရဇနံ-ကို၊ ပစိတုံ-ကျိုခြင်းငှာ၊ စုလ္လံ-ငယ်သော၊ (အဝကျဉ်းသော၊)
 ရဇနကုမ္ဘိ-ဆိုးရည်အိုးကို၊ အနုဇာနာမိ၊ (“စုလ္လံ” “စုဋံ” နှင့် အနက်တူ
 ပုဒ်တည်း၊ တချို့ကား စုလ္လံ နေရာဝယ် “ခုဒ္ဒံ” ဟု ပါ၍ပြင်ကြသတတ်) ပေ။

ရဇနံ၊ ဥတ္တရိယတိ-အထက်သို့ တက်၏၊ (ဝေကျ၏)၊ (ဥတ္တရဟု
 နောက်ပုဒ်နောင် ကရဇာတ်၏ အနက်၌ ဣယ ပစ္စည်းသက်၊ အဋ္ဌကထာ၌ကား
 ဥတ္တရိဟု သုံးစွဲထား၏) ပေ၊ ဥတ္တရာဋ္ဌမ္ပ-လျှံတက်လာသော ရေကို

စောင့်ရှောက်တတ်သော ခွေဝိုင်းကို၊ ဗန္ဓိတုံ-ဖွဲ့ခြင်းငှာ၊ (အိုးအတွင်း၌ ထည့်ထားခြင်းငှာ) (အဓိပ္ပာယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ)။ ပေ၊ ရဇနံ-ကို၊ ပက္ကဝါ-ကျက်ပြီးသည်ကိုလည်းကောင်း၊ အပက္ကံ ဝါ-မကျက်သေးသည်ကိုလည်းကောင်း၊ န၊ ဇာနန္တိ-ပေ၊ ဥဒကေ ဝါ-ဥသော်လည်းကောင်း၊ နပပိဋ္ဌိကာယ ဝါ-လက်သည်း ကျောက်ကုန်း၌သော်လည်းကောင်း၊ (လက်သည်းခွဲပေါ်၌ သော်လည်းကောင်း၊ ထေဝကံ-ဆိုးရည်ပေါက်ကို၊ ဒါတုံ-ငှာ၊ (ထည့်ခြင်း၊ တင်ထားခြင်းငှာ)၊ (အဓိပ္ပာယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ)။ ပေ။

ရဇနံ-ဆိုးရည်ကို၊ သြရောပေန္တာ-အောက်သို့ချကုန်လတ်သော်၊ ကုမ္ဘိ၊ အာဝိဋ္ဌိန္တိ-စောင့်ငဲ့ကြကုန်၏။ ကုမ္ဘိ၊ ဘိဇ္ဇတိ-ကွဲ၏။ ပေ၊ ရဇနုဠကံ-ဆိုးရည်ခတ်ကြောင်း မှုတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဒဏ္ဍကထာလကံ-အရိုးတပ်အပ်သော ခွက်ငယ်ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ (မှုတ်သည် ပင်ကိုယ်ကပင် အရိုးပါပြီး ဖြစ်၍ “ဒဏ္ဍကထာလကံ”ဟု မဆိုရ၊ ထို့ကြောင့် ဥဠကံမှ ကြွင်းသော အရိုးပါသမျှ ခွက်ကို “ဒဏ္ဍကထာလကံ”ဟု မှတ်ပါ)။ ပေ၊ ရဇနဘာဇနံ-ဆိုးရည်ထည့်စရာ အိုးသည်၊ န သံဝိဇ္ဇတိ-မရှိ၊ ပေ၊ ရဇနကောလမ္ဗိ-ဆိုးရည်ထည့်ရာ (ထည့်စရာ) အိုးကြီးကိုလည်းကောင်း၊ ရဇနယုဠ-ဆိုရည်ထည့်စရာ အိုးငယ်ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊ ပါတိယာပိ-ခွက်၌ လည်းကောင်း၊ ပတ္တေပိ-သပိတ်၌လည်းကောင်း၊ စီဝရံ၊ သြမဒ္ဓန္တိ-နယ်ကြကုန်၏။ စီဝရံ၊ ပရိဘိဇ္ဇတိ-ပျက်စီး၏။ ပေ၊ ရဇနဒေါဏိကံ-ဆိုးရည်ထည့်စရာ စကျင်း (လောင်း)ကို၊ ပေ။

ဆမာယ-မြေပေါ်၌၊ စီဝရံ၊ ပတ္တရန္တိ-ဖြန့်ကြကုန်၏။ (လှန်းကြကုန်၏)။ ပေ၊ ပံသုကီတံ-မြေမှုန့်တို့ဖြင့် ရောပြွန်းအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ တိဏသန္တာရကံ-မြက်အခင်းကို၊ ပေ၊ စီဝရဝံသံ-သင်္ကန်းလှန်းရာ (လှန်းစရာ) ဝါးတန်းကိုလည်းကောင်း၊ စီဝရရန္တံ-သင်္ကန်းလှန်းရာ ကြိုးကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊ မဇ္ဈေနံ-ဖြင့်၊ လဂ္ဂေန္တိ-ငြိကပ်စေကြကုန်၏။ ရဇနံ၊ ဥဘတော-နှစ်ဘက်လုံးမှ၊ ဂလတိ-စီးကျ၏။ ပေ၊ ကဏ္ဍေ-သင်္ကန်းနား၌၊ ဗန္ဓိတုံ-ငှာ၊ (သင်္ကန်းအနား နှစ်စုဖြင့် သင်္ကန်းတန်းကို ဖွဲ့ချည်ခြင်းငှာ ဟူလို၊ ယခုကာလ သင်္ကန်းလှန်းပုံလည်း “မဇ္ဈေ လဂ္ဂေန္တိ”ပင်တည်း၊ သို့သော် ဤ သိက္ခာပုဒ်တော်က တားမြစ်အပ်သော သိက္ခာပုဒ်တော် မဟုတ်ပါ။ အနုညာတ သိက္ခာပုဒ်တော် ဖြစ်သောကြောင့် အာပတ်မသင့်ပါ။)

ကဏ္ဍော-သင်္ကန်း၏အနား (အဖျား)သည်၊ ဇီရတိ-ဆွေး၏၊ ကဏ္ဍ
 သုတ္တကံ-အနား၌ဖွဲ့ချည်အပ်သော ကြိုးငယ်ကို၊ (အနာပတ်သီး မဟုတ်သော
 သင်္ကန်းလှန်းရာ၌ အသုံးပြုရန် ။ ဖွဲ့ချည်အပ်သော အပိုကြိုးတစ်မျိုးတည်း၊
 ယခု သင်္ကန်းများ၌ ထိုကြိုး မရှိတော့၊ ရှေးနိဿယ၌ “ကဏ္ဍသုတ္တကံ-နား
 သံကွင်းကို” ဟု ပေး၏) ။ပေ၊ ရဇနံ ဧကတော ဂလတိ၊ သမ္ပရိဝတ္တကံ
 သမ္ပရိဝတ္တကံ-ပြန်လှန်၍ ။ ပြန်လှန်၍၊ ရဇေတံ-ဆိုခြင်းငှာလည်းကောင်း၊
 ထေဝေ-ဆိုးရည် ဆိုးပေါက်သည်၊ အစ္ဆိန္ဒေ-မပြတ်စွဲသေးမီ၊ န စ ပက္ကမိတံ-
 ဖဲမသွားခြင်းငှာ လည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ (ဆိုးရည်ပေါက် မကုန်သေးလျှင်
 ထပ်ကာထပ်ကာ စောင့်၍ ညှစ်ပေးဖို့ရာ ဤနေရာ၌ နေပါ၊ အခြားသို့ မသွား
 ပါနှင့် ဟူလို) ။ပေ၊ ပတ္ထိန္ဒ-တောင့်မာနေသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ ဥဒကေ-၌၊
 သြသာရေတံ-သက်ရောက်စေခြင်းငှာ၊ (နှစ်ထားခြင်းငှာ) ။ပေ၊ ဖရသံ-
 ကြမ်တမ်းသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ ပါဏိနာ-လက်ဖဝါးဖြင့်၊ အာကောဋေတံ-
 ပုတ်ပေးခြင်းငှာ၊ ။ပေ၊ အစ္ဆိန္ဒကာနိ-မဖြတ်အပ်ကုန်သော၊ ဒန္တကာသာဝါနိ-
 ဆင်စွယ်ရောင်အဆင်း ရှိကုန်သော၊ စိဝရာနိ ဓာရေန္တိ၊ ပေ။

၂၁၆-ဆိန္ဒကစိဝရာနုဇာနနာ

၃၄၅။ ။ ဘဂဝါ၊ အစ္ဆိဗဒ္ဓံ-မျက်လုံးပေါက်ကဲ့သို့ လေးထောင့်သဏ္ဍာန်
 ရှိအောင် ဖွဲ့အပ်သော၊ ပါဠိဗဒ္ဓံ-ရှည်သောလယ်ကသင်း (လယ်ကစင်း)
 ရှိအောင် ဖွဲ့အပ်သော၊ မရိယာဒဗဒ္ဓံ-တိုသောလယ်ကသင်းရှိအောင် ဖွဲ့အပ်
 သော၊ သိဃိဋ္ဌကဗဒ္ဓံ-လမ်းဆုံသဏ္ဍာန်ရှိအောင် ဖွဲ့အပ်သော၊ မဂဓေတ္တံ-
 မဂဓတိုင်း၌ဖြစ်သော လယ်ကို၊ အဒ္ဓသာ-ပြီ၊ ပေ၊ ပဿသိနော-မြင်၏လော၊
 ။ပေ၊ ဝေရူပါနိ စိဝရာနိ-တို့ကို၊ သံဝိဒဟိတံ-ကောင့်စွာပြုလုပ်ခြင်းငှာ၊
 (စီရင်ခြင်းငှာ) ဥဿဟတိ-စွန့်နိုင်မည်လော၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊
 ။ပေ၊ ယတြ (ယော) အာနန္ဒော-သည်၊ မယာ၊ သံခိတ္တေန-အကျဉ်းချုပ်
 အားဖြင့်၊ ဘာသိတဿ-မန့်အပ်သော စကား၏၊ အတ္ထံ-ကို၊ ဝိတ္တာရေန-
 အကျယ်အားဖြင့်၊ အာဇာနိဿတိ နာမ-သိနိုင်ပါပေ၏၊ ဘိက္ခဝေ (သော)
 အာနန္ဒော-သည်၊ ပဏ္ဍိတော-ကြောင်းကျိုးမြင်သိ ပင်ကိုယ်ဉာဏ် ရှိပါပေစွ၊
 ။ပေ၊ မဟာပညော-ကြီးသော ပညာရှိပါပေစွ။

ကုသိမ္မိ-အလျားအနားပတ်, အနံအနားပတ် အရှည်ကိုလည်း၊ ကရိဿတိ နာမ-ပြုနိုင်ပါပေစွ၊ အဘုကုသိမ္မိ-အလျားအနားပတ်, အနံအနားပတ် အတိုတို့ကိုလည်း၊ ပေ၊ မဏ္ဍလမ္မိ-အိမ်ဝန်းကြီးကိုလည်း၊ ပေ၊ အဘုမဏ္ဍလမ္မိ-အိမ်ဝန်းငယ်ကိုလည်း၊ ဝိဝဋ္ဌမ္မိ-ခေါင်ခန်းကိုလည်း၊ ပေ၊ အနုဝိဝဋ္ဌမ္မိ-ခေါင်ခန်းကိုလည်း၊ ပေ၊ ဂီဝေယျကမ္မိ-လည်ပင်းနေရာ၌ ချုပ်အပ်သော အလွှာကိုလည်း၊ ပေ၊ (လည်ဖုံးကိုလည်း) ပေ၊ ဇယေယျကမ္မိ-ခြေသလုံးနေရာ၌ ချုပ်အပ်သော အလွှာကိုလည်း၊ (ခြေသလုံးဖုံးကိုလည်း) ပေ၊ ဗာဟန္တမ္မိ-ခေါင်ရံနှစ်ခန်း၏ အပြင်ဘက် အစွန်၌ဖြစ်သော အခန်းကိုလည်း၊ ကရိဿတိ နာမ-စွ၊ (“ကုသိ”စသည်တို့၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ) ဆိန္နကံ-ဖြတ်အပ်သည်လည်းကောင်း၊ သတ္ထလူခံ-ဓားဖြင့် ခေါင်းပါးခြင်းရှိသည်လည်းကောင်း၊ သမဏသာရပွံ-ရဟန်းတို့အား လျှောက်ပတ်သည်လည်းကောင်း၊ ပစ္စတ္ထိကာနံ-ဆန်ကျင်ဘက်ကို အလိုရှိသော ခိုးသူတို့သည်၊ အနဘိစ္ဆိတံ စ-အလို မရှိအပ်သည်လည်းကောင်း၊ (လိုချင်စရာ မကောင်းသည်လည်းကောင်း) ဘဝိဿတိ၊ ပေ၊ ဆိန္နကံ-ဖြတ်အပ်သော၊ သံဃာဋီ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ အနုဇာနာမိ၊ ပေ။

၂၁၇-တိစိဝရာနုဇာနနာ

၃၄၆။ ။ စိဝရေဟိ-တို့ဖြင့်၊ ဥပ္ပဏ္ဍိကေ (ဥပ္ပဏ္ဍိတေ)-မြောက်ချီအပ်သောဘဏ္ဍာ ရှိကုန်သော၊ (ဣတ္ထိမ္မူတလက္ခဏပုဒ်၊) သီသေပိ-၌လည်း၊ စိဝရဘိသိ-သင်္ကန်းဘုံလျှိုကို၊ (ဘုံလျှိုပုံသဏ္ဍာန်ဖြင့် ထပ်အပ်သော သင်္ကန်းတို့ကို) ကရိတွာ-၍၊ (ထမ်း၍) ခန္ဓေပိ-ပန်း၌လည်း၊ ပေ၊ ကဋိယာပိ-ခါး၌လည်း၊ စိဝရဘိသိ၊ ကရိတွာ-၍၊ (သင်္ကန်း ခါးစောင်းတင်၍) အာဂစ္ဆန္တေ-လာနေသည်တို့ကို၊ အဒ္ဒသ၊ ပေ၊ အတိလဟံ-အလွန်လျင်စွာ၊ ဣမေ မောဃပုရိသာ၊ စိဝရေ-၌၊ ဗာဟုလ္လာယ-များသည်၏အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှာ၊ အာဝတ္တာ-လည်ကြံကုန်ပြီ၊ (ကျင့်ကြံကုန်ပြီ) ပေ၊ သီမံ-အပိုင်းအခြားကို၊ ယန္နုန ဗန္ဓေယျ-စွ၊ မရိယာဒံ-စည်းကမ်းအပိုင်းအခြားကို၊ (ယန္နုန ထပေယျ-အကယ်၍ ထားရပါမူကား ကောင်းလေစွ) ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်တော်မူပြီ၊ ပေ။

ဂေါတမကေ-ဂေါတမကမည်သော၊ စေတိယေ-စေတီ၌၊ (နတ်ကွန်း
 ၌) ဝိဟရတိ၊ ပေ၊ ဟိမပါတသမယေ၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၄၉-၌ အနက်
 ပေးခဲ့ပြီ) ၊ပေ၊ ဧကစိဝရော-တစ်ထည်တည်းသော သင်္ကန်းရှိတော်မူသည်၊
 (ဟုတွာ) နိသီဒိ၊ ဘဂဝန္တံ-မြတ်စွာဘုရား၏ (ကိုယ်တော်၌) သီတံ၊ န
 အဟောသိ၊ (ဘဂဝန္တံကို ဘဂဝတောဟု အဋ္ဌကထာ ဖွင့်ထား၏၊) ပဌမေ
 ယာမေ-သည်၊ နိက္ခန္ဓေ-လွန်သွားလတ်သော်၊ အရဏေ-သည်၊ ဥဒ္ဓစ္ဆေ-
 တက်လတ်သော်၊ ပေ၊ ရတ္တိယာ-သည်၊ နန္ဒိမုခိယာ-နှစ်သက်ဖွယ်အရပ်
 မျက်နှာ ရှိလတ်သော်၊ ပေ၊ သီတာလုကာ-များသောအချမ်း ရှိကြကုန်၏၊
 (အချမ်းမခံနိုင်ကြ ဟူလို၊) သီတဘီရကာ-အချမ်းမှ ကြောက်ကြကုန်၏၊ ပေ၊
 တိစိဝရံ-သုံးထည်သော သင်္ကန်းကို၊ ဒုဂုဏံ-နှစ်ထပ် နှစ်လွှာရှိသော၊ ဥတ္တရာ
 သင်္က-အပေါ်ရုံကေသီကိုလည်းကောင်း၊ ကေစိယံ-သော၊ အန္တရဝါသကံ-
 သင်းပိုင်ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ပေ။

၂၁၈-အတိရေကစိဝရကထာ

၃၄၇။ ။ အညေနေဝ-ကျောင်း၌ဝတ်အပ်သော တိစိဝရိတ်မှ အခြား
 သာလျှင်ဖြစ်သော၊ တိစိဝရေန-ဖြင့်၊ ဂါမံ ပဝိသန္တိ၊ အညေန (ဧဝ)-ရွာ၌
 ဝတ်အပ်သော တိစိဝရိတ်မှ အခြားသာလျှင်ဖြစ်သော၊ တိစိဝရေန အာရာမေ၊
 အစ္ဆန္တိ-နေကုန်၏၊ အညေန (ဧဝ)-ကျောင်း၌ဝတ်အပ်သော တိစိဝရိတ်၊
 ရွာ၌ဝတ်အပ်သော တိစိဝရိတ်မှ အခြားသာလျှင်ဖြစ်သော၊ တိစိဝရေန၊
 နဟာနံ-ရေချိုးရာ အရပ်သို့၊ (ရေချိုးဆိပ်သို့) ဩတရန္တိ-သက်ရောက်ကြကုန်
 ။ ။ ပေ၊ အတိရေကစိဝရံ-အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သော သင်္ကန်းမှ အပိုအလွန်ဖြစ်
 သော သင်္ကန်းကို၊ ပေ၊ (ဤ သိက္ခာပုဒ် ပညတ်တော်မူချိန်၌ ဝိပဿနာကို
 ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သေးသောကြောင့် “အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်၊ ဝိကပ္ပနုပ္ပုအပ်သော
 သင်္ကန်းမှ အပိုအလွန်ဖြစ်သော သင်္ကန်း”ဟု မပေးရ၊ ဝိကပ္ပနာကို နောက်၌
 ခွင့်ပြုတော်မူလိမ့်မည်၊ အဓိဋ္ဌာန်ကား ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီး ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့်
 “န ဘိက္ခဝေ အတိရေကစိဝရံ၊ ပေ၊ ယထာ ဓမ္မော ကာရေတဗ္ဗော”ဟု
 မိန့်သည်။)

နဝမံ-ကိုးရက်မြောက်သော၊ ဒိဝသံ ဝါ-နေ့၌သော်လည်းကောင်း၊ ဒသမံ (ဒိဝသံ) ဝါ-၌သော်လည်းကောင်း၊ (အာဂစ္ဆိဿတိ-လာပါလိမ့်မည်၊) ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီး ပေ၊ ဒသာဟပရမံ-ဆယ်ရက်အလွန်အပိုင်းအခြားရှိသော ကာလပတ်လုံး၊ အတိရေက္ခစိဝရံ၊ ဓာရေတုံ၊ ပေ၊ အတိရေကစိဝရံ-အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သော သင်္ကန်းမှ အပိုအလွန်ဖြစ်သော သင်္ကန်းကို၊ ဝိကပ္ပေတုံ-ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းငှာ၊ (ကိုယ့်ဟာအမှတ် ကင်းစင်လတ်အောင် ပြုခြင်းငှာ။)

ဒသာဟပရမံ စသည်၌ မှတ်ချက်။ ။ “ဒသာဟပရမံ အတိရေကစိဝရံ ဓာရေတုံ” ဖြင့် အသစ်ရအပ်သော သင်္ကန်းကို အဓိဋ္ဌာန်မတင်ဘဲ ဆယ်ရက်အထိ ထားနိုင်၏ဟု ခွင့်ပြုတော်မူ၏။ “အတိရေကစိဝရံ ဝိကပ္ပေတုံ” ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်ရာ၌ တစ်ထည်စီကိုသာ တင်ရသောကြောင့် ကြွင်းသမျှ သင်္ကန်းများကို ဝိကပ္ပနာ ပြုထားဖို့ရန် ခွင့်ပြုတော်မူ၏။ အဋ္ဌကထာတို့၌ကား ဝိကပ္ပနာ မပြုလိုလျှင် ပရိက္ခရစောဋ္ဌ အဓိဋ္ဌာန်လည်း ပြုနိုင်၏ဟု မိန့်ကြသည်။ အကျယ်ကို ပထမကထိနသိက္ခာပဒ အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။

၃၄၈။ ။ အန္တရဝါသကော-သည်၊ ဆိဒ္ဓေါ-အပေါက် ရှိသည်၊ (ပေါက်နေသည်၊) ဟောတိ၊ ပေ၊ အဂ္ဂဋ္ဌံ-အဝတ်ပိုင်းကို၊ (အဖာကို၊) ယန္တုန အစ္ဆုပေယျံ-အကယ်၍ ငြိကပ်စေရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ (ဖာရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊) (ဧဝံ-ဤသို့ ဖြစ်လတ်သော်၊) သမန္တတော-၌၊ ဒုပဋ္ဌံ-နှစ်ထပ်နှစ်လွှာ ရှိသည်လည်းကောင်း၊ မဇ္ဈေ-၌၊ ဧကစွိယံ-တစ်ထပ်တစ်လွှာ ရှိသည်လည်းကောင်း၊ ဘဝိဿတိ၊ ပေ၊ အဟတာနံ-ထုရိုက်ဖွတ်လျှော်အပ်ပြီး မဟုတ်ကုန်သော၊ ဝါ-အစာ မချေအပ်ကုန်သေးသော၊ (အသစ်စက်စက် ဖြစ်ကုန်သော၊) ဒုဿာနံ-အဝတ်တို့၏လည်းကောင်း၊ အဟတာကပ္ပာနံ-ထုရိုက်ဖွတ်လျှော်အပ်ပြီး မဟုတ်သော အဝတ်နှင့်တူသော၊ (အစာ မချေအပ်သေးသော အဝတ်နှင့်တူသော) ဒုဿာနံ-တို့၏လည်းကောင်း၊ (တစ်ပတ်ရစ်အဝတ်မျိုးတည်း၊) ဒီဂုဏံ၊ သံဃာဋ္ဌိ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဥတုဒ္ဓဋ္ဌာနံ-ဥတုများစွာ ရှည်ကြာသောကာလ၌ ထုတ်ဆောင်အပ်ကုန်ပြီးသော၊ ဒုဿာနံ-အဝတ်ဟောင်းတို့၏၊ စတုဂ္ဂုဏံ-လေးထပ်ရှိသော၊ သံဃာဋ္ဌိ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ပံသုကူလေ-ပံသုကူအဝတ်၌၊ ယာဝဒတ္ထံ-အလိုရှိတိုင်းသော အထပ်အလွှာကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ပါပဏိကေ-ဈေးဆိုင်မှကျရစ်သော အဝတ်၌။

၂၅၉။ ဥဿာဟော-(ရှာသောအားဖြင့်) အားထုတ်မှုကို၊ ကရဏီယော၊ ဘိက္ခဝေ၊ အဂ္ဂဋ္ဌံ-အဖာကိုလည်းကောင်း၊ တုန္ဒ-နှစ်လွှာထပ်၍ အပ်ဖြင့် ချုပ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဩဝဋ္ဌိကံ-လုံး၍ ချုပ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ကဏ္ဍသကံ-တရုတ်မြောင်း ချုပ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဒဋ္ဌိကမ္မံ-ခိုင်မြဲအောင် ပြုခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ (“အဟတာနံ” စသော ပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ) ပေ။

၂၁၉-ဝိသာခါဝတ္ထု

၂၄၉။ ။ မိဂါရမာတာ-မိဂါရသူဌေး၏ အမိအရာ၌ တည်သော ဝိသာခါသည်၊ ပေ၊ စာတုဒ္ဓိပိကော-လေးကျွန်းလုံး၌ရွာသော၊ မဟာမေဃော-ကြီးစွာသော မိုးသည်၊ ပါဝဿိ-ရွာပြီ၊ ပေ၊ ဇေတဝနေ-၌၊ ဝဿတိ ယထာ-ရွာသကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ စတူသု ဒိပေသု ဝဿတိ၊ ဘိက္ခဝေ ကာယံ-ကို၊ ဩဝဿာပေထ-မိုးစွတ်စေကြကုန်လော့၊ (မိုးရေခံကြကုန်လော့၊) အယံ-ဤ မိုးသည်၊ ပစ္စိမကော-နောက်ဆုံး၌ ဖြစ်သော၊ စာတုဒ္ဓိပိကော-သော၊ မဟာမေဃော-တည်း၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ နိက္ခိတ္တစီဝရာ-ချထားအပ်သော သင်္ကန်းရှိ ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ၊) ကာယံဩဝဿာပေန္တိ၊ ပေ၊ မိဂါရမာတုယာ-သော၊ ပဏ္ဍိတာယ-ကြောင်းကျိုးမြင်သိ ပင်ကိုယ်ညာဏ်ရှိသော၊ ဝိယတ္တာယ-ထက်မြက်သော၊ မေဓာဝိနိယာ-အကြောင်းအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာသော ပညာရှိသော၊ ဝိသာခါယ-၏၊ ပေ၊ ဂတ္တာနိ-ကိုယ်တို့ကို၊ သီတိ-အေးအောင်၊ ကတွာ၊ ကလ္လကာယာ-ခုံကျွန်းသောကိုယ် ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ၊) စီဝရာနိ၊ ဂဟေတွာ-၍၊ (ဝတ်ရုံသောအားဖြင့် ယူ၍၊) ယထာ ဝိဟာရံ-အကြင်အကြင် မိမိကျောင်းဆို၊ ပဝိသိသု၊ ပေ၊ (ကလ္လကာယာတိ အင်္ဂါလန္တကာယာ၊ ပီတိသောမနဿတိ ဖုဋ္ဌသရိရာ၊ ဋီကာ။)

၂၅၀။ ။ ပတ္တစီဝရံ၊ သန္ဓဟထ-ကောင်းစွာ ဆောင်ကြကုန်လော့၊ (ယူကြ ပြင်ကြကုန်လော့၊) ဘတ္တဿ-၏၊ ကာလော-တည်း၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ သေယျထာပိ နာမ ဗလဝါ၊ ပေ၊ ကောဋ္ဌကေ-(တံခါးမုခ်၌) ပါတုရဟောသိ၊

(မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၈-၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ) ၊ပေါ ယတြ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊
 ဇဏ္ဍုမကတ္တေသုပိ-ဒူးပုဆစ် အတိုင်းအရှည်ရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊
 (ဒုလောကံ နက်ကုန်သော၊) ဩဃေသု-ရေအယဉ်တို့သည်၊ ပဝတ္တမာနေသု-
 ဖြစ်နေပါကုန်လျက်၊ (စီးနေပါကုန်လျက်၊) ကဋ္ဌိမတ္တေသုပိ-ခါးအတိုင်းအရှည်
 ရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ (ခါးလောက်နက်ကုန်သော၊) ဩဃေသု ပဝတ္တ
 မာနေသု၊ ဧကဘိက္ခုဿပိ-၏ သော်မှလည်း၊ ပါဒါ ဝါ-တို့သည်လည်းကောင်း၊
 စီဝရာနိ ဝါ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ အလ္လ္လာနိ-စွတ်စိုကုန်သည်၊ န ဘဝိဿန္တိ
 နာမ-မဖြစ်ပါပေကုန်၊ (တသ္မာ၊) တထာဂတဿ-၏၊ မဟိဒ္ဓိကတာ-ကြီးသော
 တန်ခိုး ရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်သည်၊ (တန်ခိုးကြီးတော်မူသည်၏ အဖြစ်
 သည်၊) မဟာနဘာဝတာ-ကြီးသောအာနုဘော် ရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်သည်၊
 အတ္ထရိယံ ဝတ ဘော-လက်ဖျောက်ခတ်တီး အံ့ချိုးထိုက်ပါပေစွ-ဪ၊
 အဗ္ဗုတံ ဝတ ဘော-မဖြစ်စဖူး ထူးဆန်းပါပေစွ-ဪ၊ ဣတိ-ဤသို့
 တွေး၍၊ ဟဋ္ဌာ၊ ပေ၊ အဝေါစ (ကိံ) ဘန္တေ အဟံ၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ အဋ္ဌ-
 ရှစ်မျိုးကုန်သော၊ ဝရာနိ-ဆုတို့ကို၊ ယာစာမိ-တောင်းလိုပါ၏၊ ဣတိ-ပြီ၊
 အဘိက္ကန္တံရာ၊ ပေ၊ ဝိသာခေတိ၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၁၀၅-၌ အနက်ပေးခဲ့
 သည့်အတိုင်း နည်းမှီပေးပါ။)

၄၀၆။ ။ ဘန္တေ အဟံ၊ သံဃဿ-အား၊ ယာဝဇီဝံ-အသက်၏
 အပိုင်းအခြားအတိုင်း၊ (အသက်ရှည်သမျှ၊) ဝဿိကသာဠိကံ-မိုးရေခံသင်္ကန်း
 ကို၊ ဒါတုံ-ငှာလည်းကောင်း၊ အာဂန္တုကဘတ္တံ-အာဂန္တုကရဟန်း၏အတွက်
 ဆွမ်းကို၊ ပေ၊ ဂိလာနဘောသန္ဓေ-ဂိလာနရဟန်း၏အတွက် ဆေးကို၊ ပေ၊ ဓုဝ
 ယာဂုံ-အမြဲလှူအပ်သော ယာဂုကို၊ ပေ၊ ဣတ္ထမိ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊
 ၊ပေ၊ ကိံ-အဘယ်သို့သော၊ အတ္ထဝသံ-စီးပွားအထူးကို၊ သမ္ပဿမာနာ-
 ကောင်းစွာမြော်မြင်သည်၊ (ဟုတွာ) ၊ပေ၊ ယာစတိ-နည်း?၊ ပေ။

နဂ္ဂိယံ-အဝတ်မဆည်း အချည်းနှီး၏ အဖြစ်သည်၊ အသုစိ-မစင်ကြယ်
 ပါ၊ ဇေဂုစ္ဆံ-စက်ဆုပ်ထိုက်ပါ၏၊ (စက်ဆုပ်ဖွယ် ကောင်းပါ၏၊) ပဋိကူလံ-

ရွံရှာထိုက်ပါ၏။ (ရွံရှာဖွယ် ကောင်းပါ၏) ၊ပေ၊ အာဂန္တုကော ဘိက္ခု၊ န
 ဝီထိကုသလော-ဆွမ်းခံလမ်း၌ မကျွမ်းကျင်သည်။ န ဂေါစရကုသလော-
 ဆွမ်းခံရွာ၌ မကျွမ်းကျင်သည်။ (ဟုတွာ) ကိလန္တော-ပင်ပန်းလျက်၊ ပိဏ္ဍာယ၊
 စရတိ-လှည့်လည်ရပါ၏။ ပေ၊ သတ္တာ ဝါ-အဖော်ကုန်သည် အပေါင်းမှ
 လည်း၊ ဝိဟာယိဿတိ-ကျန်ရစ်ပါလိမ့်မည်။ ယတ္ထ ဝါ-အကြင် အရပ်၌
 မူလည်း၊ ဝါသံ-နေခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဂန္တုကာမော ဘဝိဿတိ၊ တတ္ထ-သို့၊
 ဝိကာလေ-အချိန်မဲ့ အခါမဲ့၌၊ ဥပဂစ္ဆိဿတိ-ကပ်ရောက်ရပါလိမ့်မည်။ ပေ၊
 ဥဿုရေ-အထက်၌နေရှိရာ အခါ၌၊ (အလွန်နေမြင့်ရာ အခါမှ) ဘတ္တံ-ကို၊
 နိဟရိဿတိ-ပို့ဆောင်ပါလိမ့်မည်။ ဘတ္တစ္ဆေဒံ-(မွန်းလွဲသည့်အတွက်) ဆွမ်း
 ပြတ်ခြင်းကို၊ ကရိဿတိ၊ ပေ။

ဘိက္ခုနီယော၊ အစိရဝတိယာ-သော၊ နဒိယာ-၌၊ ဝေသိယာဟိ-ပြည့်
 တန်ဆာမတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ နဂ္ဂါ (ဟုတွာ) ဧကတိတ္ထေ-တစ်ခုတည်းသော
 ဆိပ်ကမ်း၌၊ နဟာယန္တိ၊ တာ ဘိက္ခုနီယော-တို့ကို၊ ဝေသိယာ-တို့သည်၊
 ဥပ္ပဏ္ဍေသံ-ပြောင်လှောင်ကြကုန်ပြီ၊ (ကိံ) အယျေ-အရှင်မတို့၊ ဒဟရာနံ-
 ငယ်ကုန်သော၊ တုမှာကံ-တို့၏၊ စိဏ္ဍေန-ကျင့်အပ်သော၊ ဗြဟ္မစရိယံ-
 မြတ်သောအကျင့်ဖြင့်၊ ကိံ န ခေါ နာမ-အဘယ်အကျိုး ရှိသနည်း?၊ (နာမ
 သဒ္ဓါသည် ဂရဟာအနက်ကို ဟော၏။ “ဗြဟ္မစရိယံ စိဏ္ဍေန”၏အဖွင့်ကို
 ပါစိတျာဒိအဋ္ဌကထာ၊ ဘိက္ခုနီဝိဘင်္ဂံ၊ နဂ္ဂဝင်္ဂံ၊ ပထမသိက္ခာပုဒ်၌ ကြည့်ပါ။
 ထို၌ တစ်ခြားနည်းလည်း ရှိသေး၏။) ကာမာ-တို့ကို၊ ပရိဘုဒ္ဓိတဗ္ဗာ နန
 နာမ-သုံးဆောင် ခံစားထိုက်ကုန်သည် မဟုတ်ပါလော၊ ယဒါ၊ ဇိဏ္ဏာ-အို
 ကုန်သည်၊ (အမယ်အိုကြီးတို့သည်)၊ ဘဝိဿထ-ကုန်လိမ့်မည်၊ တဒါ ဗြဟ္မ
 စရိယံ၊ စရိဿထ-ကျင့်ကြရပါလိမ့်မည်၊ (ကျင့်ကြပါတော့) ဧဝံ-သို့၊ (အိုမှ
 ရဟန်းပြုကုန်လတ်သော်) တုမှာကံ-တို့သည်၊ ဥဘော၊ အတ္တာ-စီးပွားတို့သည်၊
 (လောကီစီးပွား၊ လောကုတ္တရာစီးပွားတို့သည်)၊ ပရိဂ္ဂဟိတာ-သိမ်းပိုက်အပ်
 ကုန်သည်၊ ဘဝိဿန္တိ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောင်လှောင်ကြကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ဥပ္ပဏ္ဍိယ
 မာနာ-ပြောင်လှောင်အပ်ကုန်လတ်သော်၊ (အပြောင်အလှောင် ခံရကုန်လတ်
 သော်) မက္ခံ-မျက်နှာ မသာမယာသူတို့သည်၊ အဟောသံ၊ ပေ။

၃၅၁။ ။ (ဝဿိကသာဠိကာဒါနစသည်ကို ပြုခွင့်ရရန် ဆုရှစ်ပါးကို တောင်းရခြင်း၌ အကျိုးတစ်မျိုးစီကို လျှောက်ပြီး၍ ယခုအခါ ထို ဆုရှစ်ပါးကို တောင်းရခြင်း၌ တစ်ပေါင်းတည်းသောအကျိုးကို မေးတော်မူလိုသောကြောင့် “ကိံ ပန တွံ၊ ပေ၊ အဋ္ဌဝရာနိ ယာစသိ” ဟု မိန့်တော်မူသည်) ပေ၊ တဿ-ထို ရဟန်း၏၊ ဂတိ-ဉာဏဂတိသည်၊ (ဉာဏ်၏ဖြစ်ပုံသည်) ကာ-အဘယ်ပါနည်း?၊ အတိသမ္ပရာယော-ရှေးရှုရောက်ထိုက်သော ဘဝအထူးတည်း၊ ကော-နည်း?၊ ပေ၊ ဘဂဝါ၊ သောတပတ္တိဖလေ ဝါ-၌သော်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ အရဟတ္တေ ဝါ-၌သော်လည်းကောင်း၊ ဗျာကရိဿတိ-ဖြေဆိုပါလိမ့်မည်၊ တေ-ထို ရဟန်းတို့ကို၊ ပေ၊ ပုစ္ဆိဿာမိ၊ (ကိံ) ဘန္တေ၊ တေန အယျေန-ထို အရှင်သည်၊ (ပျံလွန်တော်မူသော ထို အရှင်သည်) သာဝတ္ထိ-သို့၊ အာဂတပုဗ္ဗာ န ခေါ-ရှေး၌လာအပ်ပါသလော၊ (လာအပ်ဖူးပါသလော) ဣတိ-ဤသို့ မေးပါအံ့၊ ပေ၊ ဝက္ခန္တိ-ပြောပါကုန်လိမ့်မည်၊ ဧတ္ထ-ဤသို့ ပြောရာ၌၊ နိဋ္ဌ-ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့၊ ဂစ္ဆိဿာမိ-ရောက်ရပါလိမ့်မည်၊ (ကိံ) နိဿံသယံ တေန အယျေန၊ မေ-၏၊ ဝဿိကသာဠိကာ ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဓုဝယာဂု ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပရိဘုတ္တံ-သုံးဆောင်အပ်ပြီ၊ (သုံးဆောင် အပ်သောဝတ္ထုက မသေချာသောကြောင့် သာမညအရာ ဖြစ်၍ နပုလ္လိင်ဖြင့် “ပရိဘုတ္တံ” ဟု ထားသည်) ဣတိ-ဤသို့ ဆုံးဖြတ်ရပါလိမ့်မည်။)

တဿာ မေ-၏၊ (ပီတိ၌ စပ်) ဝါ-သည်၊ တံ-ထို အကြောင်းအရာကို၊ (တရားထူးရသော ပျံလွန်တော်မူသော ထို အရှင်သည် ငါ၏ဆွမ်းစသည်ကို စားဖူးပေမည်ဟူသော အကြောင်းအရာကို) အနုဿရန္တိယာ-အဖန်ဖန် အမှတ်ရလတ်သော်၊ ပါမောဇ္ဇ-ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်၊ (တရုဏပီတိသည်) ဇာယိဿတိ-ဖြစ်ပါလိမ့်မည်၊ ပမုဒိတာယ-ဝမ်းမြောက်သော တပည့်တော်မ၏၊ ပီတိ-ဗလဝပီတိသည်၊ ပေ၊ ပီတိမနာယ-ပီတိနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ရှိသော တပည့်တော်မ၏၊ ကာယော-နာမကာယ၊ ရူပကာယသည်၊ ပဿမ္ဘိဿတိ-ငြိမ်းအေးပါလိမ့်မည်၊ ပဿဒ္ဓကာယာ-ငြိမ်းအေးသော ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး ရှိသည်။

ဂတိ အဘိသမ္ပရာယော။ ။ ဂတိတိ ဉာဏဂတိ အဓိဂမော၊ အဘိသမ္ပရာယောတိ “သင်္ကိဒေဝ ဣမံ လောကံ အာဂန္နာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရောတိ”တိ အာဒိနာ ဝုတ္တော ဉာဏအဘိသမ္ပရာယော၊ မဂ္ဂဉာဏယုတ္တေဟိ ဂန္တဗ္ဗာတိ ဝိသေသောတိ အတ္ထော၊ ဝိမတိ။

(သမာနာ၊) သုခံ-ကို၊ ဝေဒယိဿာမိ-ခံစားရပါလိမ့်မည်၊ သုခိနိယာ-
 ချမ်းသာခြင်းရှိသော တပည့်တော်မ၏၊ စိတ္တံ-စိတ်သည်၊ သမာဓိယိဿတိ-
 သမာဓိဖြစ်ပါလိမ့်မည်၊ (သမာဓိရပါလိမ့်မည်၊) သာ-ထို သမာဓိသည်၊
 (ဣန္ဒြိယဘာဝနာစသော နောက်ပုဒ်လိင်ကိုဲ့ဲ့၍ “သာ” ဟု ဣတ္ထိလိင်ရှိသည်၊)
 မေ-၏၊ ဣန္ဒြိယဘာဝနာ-သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေငါးပါးကို တိုးပွားစေခြင်းသည်၊
 ဗလဘာဝနာ-သဒ္ဓါစသော မိုလ်ငါးပါးကို တိုးပွားစေခြင်းသည်၊ ဗောဇ္ဇင်္ဂ
 ဘာဝနာ-သတိစသော ဗောဇ္ဇင်ခုနစ်ပါးကို တိုးပွားစေခြင်းသည်၊ ဘဝိဿတိ-
 မည်၊ ပေ၊ ယာစာမိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ပေ။

ဂါထာအနက်။ ။(၁) ယာ-အကြင် ဒါယိကာမသည်၊ ပမောဒိ
 တာ-လွန်စွာ ဝမ်းမြောက်သည်၊ (ဟုတွာ၊) အန္ဓပါနံ-စားဖွယ်
 သောက်ဖွယ်ကို၊ ဒဒါတိ-ပေးလှူ၏၊ (ဒဒါတိပမောဒိတာဟု ရှိသင့်
 လျက် ဆန်းဂိုဏ်းတည့်အောင် ဒါ-၌ ရသယပြု၍ ဒဒတိပမောဒိတာ
 ဟု ရှိသည်၊) သိလူပပန္နာ-သိလနှင့်ပြည့်စုံသော၊ သုဂတဿ-၏၊
 သာဝိကာ-တပည့်မသည်၊ မစ္ဆရံ-မစ္ဆေရကို၊ အဘိဘုယျ-လွမ်းမိုး၍၊
 သောဝဂ္ဂိကံ-နတ်ပြည်ကိုထိုက်သော၊ (အဋ္ဌကထာအလို၊) တစ်နည်း-
 သောဝဂ္ဂိကံ-နတ်ပြည်အကျိုးငှာ ဖြစ်သော၊ (ဋီကာအလို၊) သောက
 နဒံ-သောကကို ပယ်ဖျောက်နိုင်သော၊ သုခါဝဟံ-ချမ်းသာကိုဆောင်
 နိုင်သော၊ ဒါနံ-ကို၊ ဒဒါတိ။

(၂) သာ-ထို မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်မသည်၊ ဒိဗ္ဗံ-နတ်ပြည်
 ၌ဖြစ်သော၊ အာယံ-အသက်ကို၊ လဘတေ-ရ၏၊ ပုညကာမာ-
 ကောင်းမှုကို အလိုရှိသော ထို မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်မသည်၊
 ဝရဇံ-ကိလေသာဟူ မြူမရှိသော၊ အနင်္ဂဏံ-ကိလေသာအင်္ဂဏ
 မရှိသော၊ မဂ္ဂံ-မဂ်သို့၊ အာဂမ္မ-ရှေ့ရှုရောက်၍၊ သုခိနိ-ချမ်းသာ
 ခြင်းရှိသည်၊ အနာမယာ-အနာရောဂါ မရှိသည်၊ (ဟုတွာ၊) သဂ္ဂမိ-
 နတ်ပြည်၌ ဖြစ်သော၊ ကာယမိ-ကိုယ်၌၊ တစ်နည်း-သဂ္ဂမိ ကာယမိ-
 နတ်အပေါင်း၌၊ စိရံ-ကြာမြင့်စွာ၊ ပမောဒတိ-ဝမ်းမြောက်ရ၏။

(ပုဒ်စဉ် ၃၅၂-လွယ်ပြီ) ပေ။

ဝိသာခါဘာရဏဝါရော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

၂၂၀-နိဿိဒနာဒိအနုဇာနနာ

၃၅၃။ ။ ဘိက္ခု။ ပေ၊ မုဋ္ဌဿတိ-ပျောက်ကင်းသော သတိရှိကုန်သည်၊ အသမ္ပဇနာ-ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် မသိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ) နိဒ္ဒံ ဩက္ကမန္တိ၊ တေသံ-တို့၏၊ (အသုစိဋ္ဌံ စပိ) ဝါ-တို့သည်၊ မုဋ္ဌဿတိနံ-ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အသမ္ပဇနာနံ-ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ နိဒ္ဒံ၊ ဩက္ကမန္တာနံ-ကုန်လတ်သော်၊ သုပိနန္ဓေန-အိပ်မက်၌၊ အသုစိ-သုက်သည်၊ မုစ္စတိ-လွတ်၏၊ သေနာသနံ-ကို၊ အသုစိနာ-သည်၊ မက္ခိယတိ-လိမ်းကျံအပ်၏၊ ပေ၊ အာယသ္မတာ အာနန္ဓေန-အရှင်အာနန္ဒာ ဟူသော၊ ပစ္စာသမဏေန-နောက်ပါရဟန်းနှင့် (အတူ) အာဟိဏ္ဏန္ဓော၊ ပေ၊ အာနန္ဒ၊ မက္ခိတံ-လိမ်းကျံအပ်သော၊ (ညစ်ပေနေသော) ဧတံ သေနာသနံ-သည်၊ ကိ-နည်း?၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ အာနန္ဒ၊ ဧတံ-ဤစကားသည်၊ (ဧတရဟိ ဘန္ဓေစသော စကားသည်) ဧဝံ ဤ သင်လျှောက်သည့်အတိုင်း မှန်၏၊ ပေ၊ ယေ တေ ဘိက္ခု၊ ဥပဋ္ဌိတဿတိ-အာရုံကောင်း၌ ကပ်၍တည်သော သတိ ရှိကုန်သည်၊ သမ္ပဇနာ (ဟုတွာ) နိဒ္ဒံ ဩက္ကမန္တိ၊ ပေ၊ ယေပိ တေ ပုထုဇနာ-တို့သည်လည်း၊ ကာမေသု-တို့သည်၊ ဝီတရာဂါ-ကင်းသောရာဂ ရှိကုန်၏၊ ပေ၊ ယံ-အကြင် အကြောင်းကြောင့်၊ ဝါ-အကြင် အခွင့်အလမ်းကြောင့်၊ အရဟတော-၏၊ အသုစိ မုစ္စေယျ၊ ဧတံ-ဤ အကြောင်းသည်၊ အဋ္ဌာနံ-သင့်သောအကြောင်း မဟုတ်၊ (ဧသော-ဤ အခွင့်အလမ်းသည်) အနဝ ကာသော-သင့်သောအခွင့်အလမ်း မဟုတ်၊ (ဖြစ်နိုင်သောအကြောင်း မရှိ၊ အခွင့်အလမ်း မရှိ ဟူလို။)

သတိသမ္ပဇေဒိမရှိဘဲ အိပ်သူ၏အပြစ်ငါးပါး

ဒုက္ခံ-ဆင်းဆင်းရဲရဲ၊ သုပတိ-အိပ်ရ၏၊ ဒုက္ခံ၊ ပဋိဗုဇ္ဈတိ-နိုးရ၏၊ ပါပကံ-မကောင်းသော၊ သုပိနံ-အိပ်မက်ကို၊ ပဿတိ-မြင်မက်ရ၏၊ ဒေဝတာ၊ န ရုက္ခန္တိ-မစောင့်ရှောက်ကုန်၊ အသုစိ မုစ္စတိ၊ ပေ၊ (သုက္ကပက္ခ လွယ်ပြီ)

ပေ၊ ကာယဂုတ္တိယာ-ကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်ခြင်းငှာ၊ စိဝရဂုတ္တိယာ၊ ပေ၊ နိဿိဒနံ-နိဿိဒိင်ကို၊ အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊ န သံဂေါပတိ-မလုံခြုံစေနိုင်၊ ယာဝ-လောက်၊ မဟန္တံ-ကြီးသော၊ ပစ္စတ္တရဏံ-အပေါ်လွှမ်းအခင်းကို၊ (ခုတင် စသည်တို့၏အပေါ်၌ ခင်းထိုက်သောအခင်းကို) (ကာတံ) အာကင်္ခတိ၊ ပေ။

၃၅၄။ ။ (ဤ ဝတ္ထုသည် ဘေသဇ္ဇကုန္ဒက ၂၆၄-ဝတ္ထုနှင့် တူ၏။) ပေ၊ ယဿ ကဏ္ဍဝ ဝါ၊ ပေ၊ ထုလ္လကဏ္ဍ-သော၊ အာဗာဓော ဝါ (အတ္ထိ၊ တဿ-အား၊) ကဏ္ဍု ပဋိစ္ဆာဒိ-အနာလွမ်းသင်္ကန်းကို၊ (အနာကို ဖုံးလွမ်းကြောင်း သင်္ကန်းကို) အနုဇာနာမိ၊ ပေ။

၃၅၅။ ။ မုခပုဉ္ဇနစောဋ္ဌ-မျက်နှာကို သုတ်ကြောင်း အဝတ်ကို၊ (မျက်နှာသုတ်ပဝါကို) ပေ။

၃၅၆။ ။ ခေါမပိလောတိကာ-ခေါမတိုင်းဖြစ် ဟောင်းနွမ်းသော အဝတ်သည်၊ အာယသ္မတော၊ အာနန္ဒဿ-၏၊ ဟတ္ထေ-၌၊ နိက္ခိတ္တာ-ထား အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ ပဉ္စဟိ အင်္ဂေဟိ၊ သမန္နာဂတဿ-ပြည့်စုံသူအား၊ (အနုဇာနာမိ၌ သမ္ပဒါန်၊) ဝါ-၏၊ (သန္တကံ-ကို) ဝိဿာသံ-အကျွမ်းဝင်သဖြင့်၊ ဂဟေတု-ယူခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ၊ သန္နိဋ္ဌော စ-ထိုဤအရပ် ပေါင်းဆုံလတ်၍ မြင့်အပ်ဖူးသော မိတ်ဆွေသည်လည်းကောင်း၊ သမ္ဘတ္တော စ-အာမိသသမ္ဘောဂ၊ ဓမ္မသမ္ဘောဂတို့ဖြင့် အတူဆည်းကပ်ဖော်၊ ဆည်းကပ်ဖက်ဖြစ်သော မိတ်ဆွေ သည်လည်းကောင်း၊ အာလပိတော စ-(အလိုရှိရာ ယူပါဟု) ပြောထားအပ် သည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ ဇီဝတိ စ-အသက်ရှင်ဆဲလည်း ဟုတ်၏၊ မေ-သည်၊ ဂဟိတေ-ယူအပ်သော်၊ အတ္တမနော-မိမိစိတ် ရှိသည်၊ (ကျေနပ် သည်) ဘဝိဿတိ-လိမ့်မည်၊ ဣတိ-သို့၊ ဇာနာတိ စ-သိလည်းသိ၏၊ ပေ၊ (အဓိပ္ပာယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။)

၃၅၇။ ။ ပရိက္ခရာစောဋ္ဌကံ-ပရိက္ခရာအဝတ်ကို၊ ပေ။

၂၂၁-ပစ္စိမဝိကပ္ပနပဂစိဝရာဒိကထာ

၃၅၈။ ။ တိစိဝရန္တိ ဝါ-တိစိဝရိတ်မူလည်းဖြစ်သော၊ ပေ၊ ပရိက္ခရာ စောဋ္ဌန္တိ ဝါ-မူလည်းဖြစ်သော၊ ယာနိ တာနိ-အကြင် သင်္ကန်းတို့ကို၊ ဘဂဝ တာ အနုညာတာနိ၊ တာနိ-တို့ကို၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာနိ န ခေါ-အဓိဋ္ဌာန်တင်ထိုက် ကုန်သလော၊ ဥဒါဟု၊ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာနိ (န ခေါ)-ဝိကပ္ပနာ ပြုထိုက်ကုန်သလော၊

ဣတိ-ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပြီ၊ ပေ၊ တိစီဝရ-ကို၊ အဓိဋ္ဌာတုံ-သံဃာဋီ စသော
 နာမည်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ၊ ဝိကပ္ပေတုံ-သံဃာဋီ စသော
 နာမည်ဖြင့် ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းငှာ၊ န (အနုဇာနာမိ)-မမူ၊ ဝဿိကသာဋီကံ-ကို၊
 ဝဿာနံ-မိုးလတို့၏၊ စာတုမာသံ-လေးလပတ်လုံး၊ အဓိဋ္ဌာတုံ-ဝဿိက
 သာဋီကာနာမည်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်းငှာ၊ တတော-ထို မိုးလေးလမှ၊ ပရ-
 နော်ကံဋ္ဌါ၊ ဝိကပ္ပေတုံ-စီဝရ နာမည်သာမညဖြင့် ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းငှာ၊ (အနု
 ဇာနာမိ) နိသီဒနံ-ကို၊ အဓိဋ္ဌာတုံ-နိသီဒန နာမည်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်းငှာ၊
 (အနုဇာနာမိ) ဝိကပ္ပေတုံ-နိသီဒန နာမည်ဖြင့် ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းငှာ၊ န
 (အနုဇာနာမိ) (ပစ္စတ္တရဏံ အဓိဋ္ဌာတုံ န ဝိကပ္ပေတုံ၊ လွယ်ပြီ၊) ကဏ္ဍုပဋိစ္ဆာဒိ-
 ကို၊ ယာဝ အာဗာဓာ-အနာရိရာ ကာလတိုင်အောင်၊ အဓိဋ္ဌာတုံ-ကဏ္ဍုပဋိစ္ဆာဒိ
 ဟူသောနာမည်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်းငှာ၊ တတော-ဆို အနာရိရာ ကာလမှ၊
 ဖရံ-၌၊ (အနာပျောက်ရာ ကာလ၌) ဝိကပ္ပေတုံ-စီဝရ နာမည်သာမညဖြင့်
 ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းငှာ၊ (အနုဇာနာမိ) ကြွင်း နှစ်ဝါကျ၌ နည်းမီ ဆိုပါ၊ ဤ
 ပါဠိတော်၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ပထမကထိနသိက္ခာပဒဋ္ဌကထာနှင့် တွဲစပ်ကြည့်
 ပါ) ပေ။

ကိတ္တကံ-အဘယ်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ပစ္စိမံ-နောက်ဆုံး၌ ဖြစ်သော၊
 စီဝရ-ကို၊ ဝိကပ္ပေတုဗ္ဗံ န ခေါ်-နည်း?၊ ပေ၊ အာယာမေန-အလျားအားဖြင့်၊
 သုဂံတုဂုံလေနံ-ဘုရားရှင်၏ လက်သစ်တော်အားဖြင့်၊ အဋ္ဌဂုံလံ-လက်ရှစ်သစ်
 ရှိသော၊ စံတုရဂုံလံဝိတ္ထတံ-လက်လေးသစ် ပြန်ကျယ်သော၊ (လက်လေးသစ်
 အနံရှိသော) ပစ္စိမံ၊ ပေ။

၃၅၉။ ။ ပံသုကူလကတော-ပြုအပ်ပြီးသော်၊ ပံသုကူအဖြစ် ရှိသော
 အဝတ်သည်၊ (ပံသုကူအဖြစ်ကို ပြုပြီးသော အဝတ်သည်)၊ ဂရုကော-လေး
 သည်၊ ဟောတိ၊ (ဤပုဒ်၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ) ပေ၊ သုတ္တ
 လူခံ-ချည်ဖြင့် ခေါင်းပါးအောင်၊ ကာတုံ-(အဝတ်စသည်ဖြင့် မဖာဘဲ ချည်ဖြင့်
 ဖာခြင်းငှာ ဟူလို)၊ ပေ၊ ဝိကဏ္ဍော-မည်မညွတ်သော အထောင့်ရှိသည်၊
 (ရှည်သော အထောင့်ရှိသည်)၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ ဝိကဏ္ဍကံ၊ ဥဒ္ဓရိတုံ-ထုတ်ပစ်
 ခြင်းငှာ၊ (ဖြတ်ပစ်ခြင်းငှာ)၊ ပေ၊ သုတ္တာ-တို့သည်၊ ဩကိရိယန္တိ-ပြန်ကျ
 ကုန်၏၊ (လျော့ကျကုန်၏)၊ ပေ၊ အနုဝါတံ-အလျား အနားပတ်ကိုလည်း
 ကောင်းစွာပိရိတဏ္ဍံ-အနံ အနားပတ်ကိုလည်းကောင်း၊ အာရောပေတုံ၊ ပေ၊
 သံဃာဋီယာ-၏၊ ပတ္တာ-အနားတို့သည်၊ လုဇန္တိ-ပျက်စီးကုန်၏၊ ပေ၊ အဋ္ဌ

ပဒကံ-ရှစ်ကွက်ကျား သဏ္ဍာန်ရှိအောင် ချုပ်ခြင်းကို၊ ကာတုံ၊ (ဤ သိက္ခာ ပုဒ်၏အဓိပ္ပာယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ) ၊ပေ။

၃၆၀။ ။ တိစိဝရေ-ကို၊ ကရိယမာနေ-သော်၊ (ချုပ်ဖို့ရန် စီစဉ်အပ် သော်၊) သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသည်၊ (သုံးထည်လုံးသည်၊) ဝါ-ကို၊ ဆိန္နကံ-ဖြတ် အပ်သည်၊ (ဟုတွာ၊) နပ္ပဟောတိ-မလောက်၊ (ဆိန္နမေဝ-ဆိန္နကံ) ၊ပေ၊ ဒွေ-နှစ်ထည်ထို့ကို၊ ဆိန္နကာနိ-ဖြတ်အပ်သည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဧကံ- ကို၊ အဆိန္နကံ-မဖြတ်အပ်သည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊ ဒွေ ဆိန္နကာနိ (သမာနာနိ) ၊ပေ၊ နပ္ပဟောတိ၊ ပေ၊ အန္ဓာဓိကမ္ပိ-နောက်ထပ် တင်အပ်သော အာဂုန္တုကအလွှာကိုလည်း၊ အာရောပေတုံ၊ (အန္ဓာဓိက တင်ပုံ ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ) ၊ပေ။

၃၆၁။ ။ သဒ္ဓါဒေယျံ-သဒ္ဓါဖြင့်လျှူအပ်သော ပစ္စည်းကို၊ န ဝိနိပါတေ တဗ္ဗံ-ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် မကျစေထိုက်၊ (မတော်မလျော် မသုံးစွဲထိုက်၊) ၊ပေ။

၃၆၂။ ။ အန္ဓဝနေ-သူကန်းတော၌၊ စိဝရံ-သင်္ကန်းကြီးကို၊ နိက္ခိပိ တွာ-ထားခဲ့၍၊ သန္တရတ္တရေန-သင်းပိုင်နှင့်တကွဖြစ်သော ဧကသိဖြင့်၊ ဂါမံ ပါဝိသိ၊ (သန္တရတ္တရေနသည် ဣတ္ထမ္ပူတလက္ခဏ) ၊ပေ၊ အဝဟရိံသု-ခိုး ဆောင်ကြကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ဒုစ္စောဠော-ဖောက်ပြန်သော သင်္ကန်းရှိသည်၊ (ဟောင်း နွမ်းသော သင်္ကန်းရှိသည်၊) လူခစိဝရော-ခေါင်းပါးသော သင်္ကန်းရှိသည်၊ (ရှားပါးသော သင်္ကန်းရှိသည်၊) ဟောတိ၊ ပေ၊ အသတိယာ-သတိကင်းသဖြင့်၊ ပဝိဠော၊ ပေ။

သံဃာဋီယာ-ကို၊ နိက္ခေပါယ-ချထားခြင်းငှာ၊ ပစ္စယာ-အကြောင်း တို့သည်၊ ဣမေ ပဉ္စ-တို့တည်း၊ ဂိလာနော ဝါ ဟောတိ၊ ဝသိကသင်္ကေတံ ဝါ-မိုးဥတု၌ဖြစ်သော လတို့ဟူ၍ အသိအမှတ် ပြုအပ်သည်မူလည်း၊ ဟောတိ၊ နဒီပါရံ-မြစ်၏ တစ်ဖက်ကမ်းသို့၊ ဂန္တု ဝါ-သွားခြင်း နှာမူလည်း၊ ဟောတိ၊ (ဝိမတိ ကြည့်ပါ၊) အဂ္ဂဠုဂုတ္တိဝိဟာရော ဝါ-တံခါ ဂုဏ်ဖြင့် လုံခြုံစေအပ် သော ကျောင်းသည်မူလည်း၊ ဟောတိ၊ အတ္တတကဏ ဝါ-ကထိန်ခင်းအပ်ပြီး သည်သော်လည်း၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ (ဝသိကသင်္ကေတံ အတွက်၊) ဝသိက သာဋီကာ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ အကတာ ဝါ-မပြုအပ် သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ ၊ပေ။

၂၂၂-သံဃိကစီဝရပွါဒကထာ

၂၆၃။ ။ အညတရော ဘိက္ခု ဧကော (ဟုတွာ) ဝဿံ-မိုးလတ်လုံး၊ ဝဿံ-နေပြီ၊ တတ္ထ-ထိုသို့ နေရာ၌၊ ပေ၊ စတုဝဂ္ဂေါ-လေးပါးအစုရှိသော ရဟန်းအပေါင်းသည်၊ ပစ္စိမော-နောက်ဆုံး၌ ဖြစ်သော၊ သံဃော-တည်း၊ ပေ၊ သံဃိကာနိ-သံဃာ့ဥစ္စာ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဣမာနိ စီဝရာနိ-တို့ကို၊ သာဝတ္ထိ-သို့၊ ယန္တုန ဟရေယျ-အကယ်၍ ယူဆောင်ရပါမူကား ကောင်းလေ စွ၊ ပေ၊ ဘိက္ခု-ဘိက္ခု၊ တာနိ စီဝရာနိ-တို့သည်၊ ကထိနဿ-ကို၊ ယာဝ ဥဗ္ဘာ ရာယံ-နတ်ရာ ကာလတိုင်အောင်၊ တုယေဝ-သင်၏ (ဥစ္စာ)သာတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ (ဤ သိက္ခာပုဒ်၏အဓိပ္ပာယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ၊ ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေစသော စကားတော်ကို နောင်အခါဝယ် ကုက္ကုစ္စ မရှိဘဲ သင်္ကန်းကို ခံယူနိုင်ဖို့ရာ မိန့်တော်မူသည်) ပေ။

ဥတုကာလံ-ဆောင်း၊ နွေ ဥတုဟူသော ကာလပတ်လုံး၊ ပေ၊ သမ္ပုဗ္ဗိ ဘူတေန-မျက်မှောက်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော၊ သံဃေန-သည်၊ (ဥပစာရသိမ်၏ အတွင်း၌ရှိသော သံဃာသည်) ဘာဇေတု-ဝေဖန်ခြင်းငှာ၊ ပေ၊ တေန ဘိက္ခုနာ-သည်၊ တာနိ စီဝရာနိ-တို့ကို၊ ဣမာနိ စီဝရာနိ-တို့သည်၊ မယု-၏(သင်္ကန်းတို့တည်း)၊ ဣတိ-သို့၊ အဓိဋ္ဌာတု-မိမိဥစ္စာဟု ဆောက်တည်ခြင်း ငှာ၊ ပေ၊ (ဤ သိက္ခာပုဒ်၏အဓိပ္ပာယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။)

တံ စီဝရံ-ကို၊ အနဓိဋ္ဌိတော-မိမိဥစ္စာဟု မဆောက်တည်အပ်သေးမီ၊ ပေ၊ (တသို့ စီဝရေဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏၊ သို့မဟုတ် တံ စီဝရံ၌ ပထမာ ဝိဘတ်ကို သတ္တမိဝိဘတ်၏ လက္ခဏအနက်၌ သက်ပါ၊ ဘိက္ခုဿ သေဝန စိတ္တံ ဥပဋ္ဌိတောဟူသော ပထမပါရာဇိက ပဒဘာဇနီယံ၌ ကဲ့သို့တည်း) သမကော-အညီအမျှဖြစ်သော၊ ဘာဂေါ-ကို၊ ဒါတဗ္ဗော၊ ပေ၊ တံ စီဝရံ-ကို၊ ဘာဇီယမာနေ-ဝေဖန်အပ်သော်၊ ကုသေ-မဲကို၊ အပါတိတေ-မကျစေအပ် သေးမီ၊ (မဲ မချရသေးမီ) ပေ၊ ကုသေ-ကို၊ ပါတိတေ-ကျစေပြီးသော်၊ (ချအပ်ပြီးသော်) ပေ၊ (အဓိပ္ပာယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ ဒွေဘာတိက ဝတ္ထု၊ တယောဇနဝတ္ထုတို့ လွယ်ပြီ၊ ဂါမကာဝါသံ-ရွာငယ်ကျောင်းသို့ဟု ဆိုပါ၊ ဤ နှစ်ဝတ္ထုကား မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီးမှ ဖြစ်သည်ဟု အဋ္ဌကထာ၌ မိန့်သည်) ပေ။

၂၂၃-ဥပနန္ဒသကျပုတ္တဝတ္ထု

☞ ၃၆၄။ ။ ဣမာနိ စိဝရာနိ-တို့ကို၊ ဘာဇိယိဿန္တိ-ဝေဖန်အပ်ပါကုန်လိမ့်မည်၊ ဘာဂံ-ကို၊ သာဒိယိဿသိ-သာယာမည်လော၊ ပေ၊ တတော-ထိုရွာငယ်ကျောင်းမှ၊ ပေ၊ စိဝရာဏ္ဍိကံ-သင်္ကန်းဘဏ္ဍာရှိသော အထုပ်ကို၊ (သင်္ကန်းထုပ်ကို) ၊ ပေ၊ အညတြ-တစ်ပါးသော ကျောင်းတိုက်၌၊ ဝဿံဝုဋ္ဌော၊ (သမာနော-လျက်၊) အညတြ-၌၊ (ကျောင်းတိုက်က၊) စိဝရာဘာဂံ၊ သာဒိယိဿာမိ နာမ-သာယာရသနည်း?၊ (ခံယူရသနည်း?) ၊ ပေ၊ အညတြ-၌၊ ဝဿံဝုဋ္ဌေန-နေပြီးသော ရဟန်းသည်၊ ပေ။

ဧကာဓိပ္ပာယံ-အလိုရှိအပ်ရာ တစ်ခုသောအဖို့ကို၊ ဒေထ၊ (ဧကာဓိပ္ပာယံ၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ) ၊ ပေ၊ အမုတြ-ထို မည်သောကျောင်းတိုက်၌၊ ဥပနံ-ထက်ဝက်၊ အမုတြ၊ ဥပနံ-ဝက်၊ သစေ ဝသတိ (ဧဝံ သတိ၊) အမုတြ-၌၊ ဥပနော-ထက်ဝက်ဖြစ်သော၊ ပေ၊ စိဝရပဋိဝီသော ဒါတဗ္ဗော၊ ဝါ ပန-သို့မဟုတ်၊ ယတ္ထ-အကြင် ကျောင်းတိုက်၌၊ ဗဟုတရံ ဝသတိ၊ ပေ။

၂၂၄-ဂိလာနဝတ္ထုကထာ

☞ ၃၆၅။ ။ ကုစ္ဆိဝိကာရာဗာဓော-ဝမ်း၌ဖောက်ပြန်သော အနာသည်၊ (ဝမ်းပျက်ရောဂါသည်၊) ဟောတိ၊ သော-ထို ရဟန်းသည်၊ သကေ-မိမိဥစ္စာ ဖြစ်သော၊ မုတ္တကရိသေ-ကျင်ငယ်၊ ကျင်ကြီး၌၊ ပလိပနော-နစ်မြုပ်သည်၊ (ဟုတွာ၊) သေတိ-အိပ်နေရ၏၊ (နစ်မြုပ်ဟူရာ၌ တကယ်နစ်မြုပ်သည် မဟုတ်၊ ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ်များ ပေနေသည်ကိုပင် သုံးစွဲရိုးစကားဖြင့် ပလိပနောဟု ဆိုသည်) ၊ ပေ၊ ကိဿ-ကြောင့်၊ တံ-သင့်ကို၊ ဘိက္ခု၊ န ဥပဋ္ဌန္တိ-မပြုစု မလုပ်ကျွေးကုန်သနည်း?၊ ပေ၊ အဟံ၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏ (ဝေယျာဝစ္စကို) အကာရကော-မပြုတတ်ပါ၊ ပေ၊ နဟာပေဿာမ-ရေချိုးစေကြကုန်စို့၊ (ရေချိုး

ပေးကြကုန်စို့) ၊ပေ၊ ဘဂဝါ ဥဒကံ၊ အာသိဉ္စိ-လောင်းတော်မူပြီ၊ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ ပရိဓောပိ-ဆေးပြီ၊ ဘဂဝါ၊ သိသတော-မှ၊ (ဦးခေါင်းဘက်မှ) အဂ္ဂေဟေသိ-ကိုင်တော်မူပြီ၊ ပေ၊ ဥစ္စာရေတွံ-မြှောက်၍၊ မဉ္ဇကေ၊ နိပါတေသု-လဲကျစေကြကုန်ပြီ၊ (အိပ်စေကြကုန်ပြီ) ၊ပေ။

ဘိက္ခုဝေ၊ ယေ-အကြင် မိဘတို့သည်၊ ဝေါ-တို့ကို၊ ဥပဋ္ဌဟေယျ-ပြုစု လုပ်ကျွေးကုန်ရာ၏၊ ဝေါ-တို့၏၊ (တို့မှာ) (သာ) မာတာ နတ္ထိ၊ (သော) ပိတာ နတ္ထိ၊ ယေ-အညမည်၊ စေ န ဥပဋ္ဌဟိဿထ-အကယ်၍ မပြုစု မလုပ်ကျွေးကုန်အံ့၊ အထ-ထိုသို့ မပြုစု မလုပ်ကျွေးကုန်လတ်သော်၊ ကော-သည်၊ ဥပဋ္ဌဟိဿတိ-နည်း?၊ ပေ၊ ယော-အကြင် ရဟန်းသည်၊ မ-ငါဘုရားကို၊ ဥပဋ္ဌဟေယျ-ရာ၏၊ “သော ဂိလာနံ၊ ဥပဋ္ဌဟေယျ-ရာ၏၊ ဝါ-ပြုစု လုပ်ကျွေးရာပြီ” (ဤ ဝါကျ၏အဓိပ္ပာယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။ သစေ ဥပဇ္ဈာယော စသောဝါကျတို့ကို မဟာခန္ဓက၊ ဝတ္တကထာကို နည်းမှီ၍ အနက်ပေးပါ) ၊ပေ။

၃၆၆။ ။ ဒူပဋ္ဌော (ဒု+ဥပဋ္ဌော)-ခဲယဉ်းသဖြင့် ပြုစု လုပ်ကျွေးအပ်သည်၊ (ပြုစု လုပ်ကျွေးရခက်သည်) ဟောတိ၊ အသပ္ပာယကာရီ-မလျောက်ပတ်သောအမှုကို ပြုသည်၊ ဟောတိ၊ သပ္ပာယေ-လျောက်ပတ်သော အရာ၌၊ မတ္တံ-အတိုင်းအရှည်ကို၊ န ဇာနာတိ၊ ဘေသဇ္ဇံ၊ ပဋိသေဝိတာ-မှီဝဲသုံးဆောင်တတ်သည်၊ န ဟောတိ၊ အတ္တကာမဿ-စီးပွားကိုလိုလားသော၊ ဂိလာနပဋ္ဌာကဿ-အား၊ (အာဝိကတ္တာ၌ စပ်) အဘိက္ကမန္တံ-ရှေ့ရှုတိုးတက်လာသော ရောဂါကို၊ (တိုးပွားလာသော ရောဂါကို) အဘိက္ကမတိ-၏၊ ဣတိ ဝါ-ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ ပဋိက္ကမန္တံ-နောက်ဆုတ်လာနေသော -ရောဂါကို၊ (သက်သာလာသော ရောဂါကို) ပဋိက္ကမတိ၊ ဣတိ ဝါ-လည်းကောင်း၊ ဌိတံ-မတိုးမဆုတ် ရပ်တန့်နေသော ရောဂါကို၊ ဌိတော-၏၊ ဣတိ ဝါ-လည်းကောင်း၊ ယထာဘူတံ အာဗာဓံ၊ အာဝိကတ္တာ-ထင်စွာပြုတတ်သည်၊ (ပြောပြတတ်သည်) န ဟောတိ၊ ဥပ္ပန္နာနံ၊ ပေ၊ အနဓိဝါသကဇာတိကော ဟောတိ၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၉၉-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ) ၊ပေ၊ (သုက္ကပက္ခ၌) သူပဋ္ဌော-လွယ်ကူစွာ ပြုစု လုပ်ကျွေးအပ်သည်ဟု ဆိုပါ။

၉၆၆။ ပဉ္စဟိ၊ ပေ၊ နာလံ-မလိုက်၊ ဘေသန္တံ၊ သံဝိဇာတုံ-စီမံခြင်းငှာ၊ ပဋိ
 ဗလော-စွမ်းနိုင်သည်၊ န ဟောတိ၊ သပ္ပာယာသပ္ပာယံ-လျှောက်ပတ်သော
 ဆေး၊ မလျှောက်ပတ်သော စေး စသည်ကို၊ န ဇာနာတိ၊ ပေ၊ ဥပနာမေတိ-
 ကပ်၏၊ (ကျွေး၏)၊ ပေ၊ အပနာမေတိ-ဖယ်ရှား၏၊ အာမိသန္တရော-အာမိသ
 ဟူသော အကြောင်းရှိသည်၊ (ဟုတွာ) ဥပဋ္ဌာတိ၊ မေတ္တာစိတ္တော-မေတ္တာနှင့်
 ယှဉ်သော စိတ်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ) နော (ဥပဋ္ဌာတိ)-ပြုစု လုပ်ကျွေးသည်
 မဟုတ်၊ ဥစ္စာရံ ဝါ၊ ပေ၊ ခေဋ္ဌံ ဝါ-တံထွေးကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝန္တံ ဝါ-
 ထွေးအန်ဖတ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ နိဟာတုံ-ထုတ်ဆောင်ခြင်းငှာ၊ (စွန့်ပစ်
 ခြင်းငှာ) ဇေဂုစ္ဆိ-စက်ဆုတ်ခြင်းရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ (သုက္ကပက္ခ လွယ်ပြီ၊
 ပေ။

၂၂၅-မတသန္တကကထာ

၉၆၇။ ။ (ထူးရာဋ္ဌိသာ အနက်ပေးပါမည်) ဂိလာနုပဋ္ဌာနံ-ဂိလာနကို
 ပြုစုခြင်းကို၊ ဝဏ္ဏိတံ-ချီးမွမ်းတော်မူအပ်ပြီ၊ ပေ၊ ဥပဋ္ဌိယံဗာနော-ပြုစု
 လုပ်ကျွေးအပ်စဉ်၊ ကာလံမကာသိ၊ ပေ၊ ဘိက္ခုဿ-၏၊ ကာလကံတေ-
 သေခြင်းကို ပြုခြင်းကြောင့်၊ (ကာလကံတေတိ ကာလကံရိယာယံ၊ အဋ္ဌကံထာ၊
 ပတ္တစိဝရေ-ဋ္ဌ၊ သံယော၊ သာမိ-ဥစ္စာရံရှင်တည်း၊ (ပိုင်ဆိုင်၏) ပေ၊ (ကမ္မဝါစာဋ္ဌိ)
 ဘိက္ခု၊ ကာလကံတော-ပြုအပ်ပြီးသော သေခြင်းရှိပါပြီ၊ (ကွယ်လွန်ပါပြီ။)

၉၆၈။ ။ ဣဒံ-ဤသည်ကား၊ တဿ-၏၊ စိဝရဋ္ဌံ-သင်္ကန်းပါတည်း၊ ပတ္တော စ-
 ပါတည်း၊ ပေ။

၉၆၈။ ။ ဝတ္ထု လွယ်ပြီ။

၉၆၉။ ။ (ဘိက္ခုသာမဏေရဝတ္ထုလွယ်ပြီ) ဗဟုဘဏ္ဍော-များသော
 ဘဏ္ဍာရှိသည်၊ ဗဟုပရိက္ခာရော-သည်၊ (ဟုတွာ) ကာလကံတော ဟောတိ၊
 ပေ၊ တတ္ထ-ထို ဘဏ္ဍာ၊ ပရိက္ခရာတို့တွင်၊ ယံ လဟုဘဏ္ဍံ-အကြင်
 ပေါ့သော ဘဏ္ဍာသည်လည်းကောင်း၊ (ယံ) လဟုပရိက္ခာရံ-သည်လည်းကောင်း၊
 (အတ္ထိ) တံ-ထို လဟုဘဏ္ဍာ၊ လဟုပရိက္ခရာတို့၊ သမ္ပုခိဘူတေန သံယေန

ဘာဇေတုံ (အနုဇာနာမိ) တတ္ထ-တို့တွင်၊ ယံ ဂရုဘဏ္ဍံ-အကြင် အလေး အမြတ် ပြုအပ်သော ဘဏ္ဍာသည်လည်းကောင်း၊ (ယံ) ဂရုပရိက္ခာရံ (အတ္ထိ) တံ-ကို၊ အာဂတောနာဂတဿ-ရောက်လာပြီး၊ မရောက်လာသေးသော၊ စာတုဒ္ဓိ သဿ-မေတ္တာဘာဝနာဖြင့် လှည့်လည်အပ်ရာ အရပ်လေးမျက်နှာရှိသော၊ ဝါ-အရပ်လေးမျက်နှာ၌နေသော၊ သံဃဿ-၏(အတွက်) အဝိသဇ္ဇိကံ-မစွန့်အပ်၊ မစွန့်ထိုက်၊ အဝေဘိဂီကံ-မဝေဖန်အပ်၊ မဝေဖန်ထိုက်၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ (စူဠဝဂ္ဂံ၊ သေနာသနက္ခန္ဓကဉ္စ အဝိသဇ္ဇိယ၊ အဝေဘိဂီယ ဟု ရှိ၏၊ ဤ၌ ယ-ကို က-ပြုဟု ကြံပါ။ ပေ။

၂၂၆-နဂ္ဂိယပဋိက္ခေပကထာ

၃၇၀။ ။ အနေကပရိယာယေန၊ ပေ၊ ဝီရိယာရမ္ဘဿ၊ ဝဏ္ဏဝါဒီ-ဂုဏ်ကို ပြောလေ့ရှိပါ၏၊ ဘန္တေ၊ ဣဒံ နဂ္ဂိယံ-ဤ အတံ့မဆည်း အချည်း နှီးသူ၏ အဖြစ်သည်၊ ပေ၊ ဝီရိယာရမ္ဘာယ-ငှာ၊ သံဝတ္တတိ၊ (အပ္ပိစ္ဆဿ စသည်တို့၏အနက်ကို မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၆၄-၌ ရေးခဲ့ပြီ)၊ ပေ၊ တိတ္ထိယ သမာဒါနံ-တိတ္ထိတို့သည် ဆောက်တည်အပ်သော၊ နဂ္ဂိယံ-နဂ္ဂိယကျင့်ကို၊ သမာဒိယိဿသိ၊ နာမ-ဆောက်တည်ရာဘိသနည်း?၊ ပေ။

၂၂၇-ကုသစီရာဒိပဋိက္ခေပကထာ

၃၇၁။ ။ ကုသစီရံ-သမန်းမျက်ဖြင့် ပြုအပ်သောအဝတ်ကို၊ နိဝါ သေတွာ-ဝတ်၍၊ ပေ၊ ဝါကစီရံ-လျော်တော်အဝတ်ကို၊ ပေ၊ ဖလကစီရံ-ပျဉ်ချပ်ငယ် (အပြားငယ်)တို့ဖြင့် ပြုအပ်သောအဝတ်ကို၊ ပေ၊ ကေသကမ္မလံ-လှူဆံပင်ဖြင့် ပြုအပ်သောကမ္မလာကို၊ ပေ၊ ဝါဠုကမ္မလံ-(စရမ) စာမိရီ သားကောင်၏ အမြီးဆံတို့ဖြင့် ပြုအပ်သောအဝတ်ကို၊ ပေ၊ ဥလူကပက္ခံ-ခင်ပုတ်ငှက်၏အတောင်ဖြင့် ပြုအပ်သောအဝတ်ကို၊ အဇိနက္ခိပံ-သမင်ရေဖြင့်

ပြုအပ်သောအဝတ်ကို၊ (သစ်နက်ရေဖြင့် ပြုအပ်သောအဝတ်ဟု ရှေးက ပေးကြ၏။ ဤ ပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ၊ ဒုတိယအုပ်၊ စာမျက်နှာ ၄၅၂-၌ ပြထားပြီ) ပေ၊ တိတ္ထိယဓဇံ-တိတ္ထိတို့၏တံခွန် ဖြစ်သော၊ အဇိနကိပ်-ကို၊ ဓာရေဿသိ နာမ၊ ပေ၊ အက္ကနာဠ-မုရိုးပင်၏ အတံဖြင့် ပြုအပ်သောအဝတ်ကို၊ ပေ၊ ပေါတ္ထကံ-သင်ပေါင်းလျှော်ဖြင့် ပြုအပ်သောအဝတ်ကို၊ ပေ၊ (အက္ကနာဠ၊ ပေါတ္ထကတို့အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

၂၂၈-သဗ္ဗနီလကာဒိပဋိက္ခေပကထာ

၃၇၂။ ။ သဗ္ဗနီလကာနိ-အလုံးစုံညှိသော အဆင်းရှိကုန်သော၊ (ဤသို့ စသည်ဖြင့် စမ္မကုန္ဒကပုဒ်စဉ် ၂၄၆-ဝတ္ထုကို နည်းမှီ၍ ပေးပါ။ ထို၌ “ဖိနပ်” ဖြစ်၍ ဤ၌ သင်္ကန်းဖြစ်ခြင်းသာ ထူး၏။) အတ္ထိန္ဒဒသာနိ-မဖြတ်အပ်သော အမြိတ်အဆာရှိကုန်သော၊ ပေ၊ ဖဏဒသာနိ (ဖလဒသာနိ)-အသီး အမြိတ် အဆာ ရှိကုန်သော၊ ပေ၊ (ဖဏဒသာနိဟု ပါ၌ရှိ၏။ ဤ ပါဠိတော်ကို မိုးထား သော ခုဒ္ဒသိက္ခာဂါထာ ၅၇-၌ကား “အတ္ထိန္ဒဒိဃဒသဏေ၊ ဖလပုပ္ဖဒေ တထာ”ဟု ရှိ၏။) ကဉ္ဇကံ-သင်တိုင်း (အင်္ကျီ)ကို၊ တိရိဋ္ဌကံ-သစ်ခွံဖြင့် ပြုအပ်သောအဝတ်ကို၊ ပေ၊ ဝေဠုနံ-ဦးရစ်ခေါင်းပေါင်းကို၊ ပေ၊ (တိရိဋ္ဌက၏ အဖွင့်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။)

၂၂၉-ဝသံ ဝုဋ္ဌာနံ အနုပ္ပန္နစိဝရကထာ

၃၇၃။ ။ စိဝရေ အနုပ္ပန္နေ-မဖြစ်သေးမီ၊ (သံဃာအား မရသေးမီ) ပက္ကမန္တိပိ-အချို့လည်း အရပ်တစ်ပါးသို့ ဖဲသွားကုန်၏။ ဝိပ္ပမန္တိပိ-အချို့လည်း လူထွက်ကြကုန်၏။ ကာလံပိ-သေခြင်းကိုလည်း၊ ကရောန္တိ-အချို့ ပြုကြကုန်၏။ သာမရာပိ-သာမဏေတို့ဟူ၍လည်း၊ ပဋိဇာနန္တိ-ဝန်ခံကြကုန်၏။ သာမဏေရာ ပိ-သာမဏေတို့ဟူ၍လည်း၊ ပဋိဇာနန္တိ-ဝန်ခံကြကုန်၏။ (သိက္ခံ ပစ္စက္ခာတကာပိ

စသည်တို့၏အနက်ကို ဥပေါသထက္ခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၁၆၄-၌ လည်းကောင်း၊ အာပတ္တိယာ အဒဿနေ စသည်တို့အနက်ကို မဟာဓန္ဓက ပုဒ်ဆိုင်ရာအခန်းတို့၌လည်းကောင်း အနက်ပေးခဲ့ပြီ) ။ပေ။

၃၇၄။ ။ ပဋိရူပေ-လျှောက်ပတ်သော၊ ဂါဟကေ-အစားယူမည့် သူသည်၊ သန္တေ-ရှိလတ်သော်၊ ပေ။

၃၇၅။ ။ စိဝရေ-သည်၊ ဥပ္ပန္နေ-သော်၊ (သံဃာအား ရပြီးလတ်သော်၊) အဘာဇိတေ-မဝေဖန်အပ်သေးမီ၊ ပေ။

၂၃၀-သံဃောဘိန္နုစိဝရုပ္ပါဒကထာ

၃၇၆။ ။ စိဝရေ အနုပ္ပန္နေ သံဃော၊ ဘိဇ္ဇတိ-ကွဲ၏၊ ဣတ္ထ-ထိုသို့ ကွဲရာ၌၊ မနုဿာ၊ ဧကသ္မိံ ပက္ခေ-တစ်ခုသော အသင်းအပင်း၌၊ (တုစိဖက်၌၊) ဥဒကံ-အလှူရေကို၊ ဒေန္တိ၊ ဧကသ္မိံ ပက္ခေ စိဝရံ ဒေန္တိ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ လျှောက်၍ လှူကုန်သနည်း?)၊ သံဃဿ ဒေမ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်၍ လှူကုန်အံ့၊ ဧတံ-ဤ သင်္ကန်းသည်၊ သံဃဿေဝ-သံဃာ၏ဥစ္စာသာ တည်း၊ ပေ။

၂၃၁-ဒုဂ္ဂဟိတသုဂ္ဂဟိတာဒိကထာ

၃၇၇။ ။ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ-၏(အထံသို့၊) ပါဟေသိ-ပို့စေပြီ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ မှာ၍ ပို့စေသနည်း?)၊ ဣမံ၊ ပေ၊ ဒေဟိ၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ အာယသ္မတော ရေဝတဿ-၏၊ (တံ စိဝရံ၌ စပ်၊) ဝါ-နှင့်၊ ဝိဿာ သာ-အကျွမ်းဝင်ခြင်းကြောင့်၊ တံ စိဝရံ၊ အဂ္ဂဟေသိ-ယူထားပြီ၊ ပေ၊ အာယသ္မတာ သာရိပုတ္တေန-နှင့်၊ သမာဂန္တာ-ပေါင်းဆုံ၍၊ (ဆုံမိ၍) ။ပေ၊ တံ စိဝရံ-သည်၊ သမ္ပတ္တံ-ရောက်ပါ၏လော၊ ဣတိ (ပုစ္ဆိ) ။ပေ။

၂၇၈။ ။ ဣဓ၊ ပေ၊ ပဟိဏတိ-ပို့လိုက်၏။ ပေ၊ ယော ပဟိဏတိ၊ တဿ-ထို ပေးပို့သောရဟန်း၏။ ဝါ-နှင့်၊ ဝိဿာသာ-ကြောင့်၊ ဂဏှာတိ-အံ့၊ သုဂ္ဂဟိတံ-ကောင်းစွာယူအပ်ပြီ၊ (အယူမြောက်၏၊ အပြစ်လည်း မရှိ ဟူလို)၊ ယဿ-အကြင် ရဟန်း၏(အတွက်)၊ ပဟိယျတိ-ပို့အပ်၏၊ တဿ-ထို ပို့အပ်ရာ ရဟန်း၏။ ဝါ-နှင့်၊ ဝိဿာသာ ဂဏှာတိ၊ ဒုဂ္ဂဟိတံ-မကောင်းသဖြင့် ယူအပ်ပြီ၊ (အယူမမြောက် ဟူလို)၊ ပေ၊ တဿ-ထို ပို့လိုက် သော ရဟန်း၏၊ မတကစီဝရံ-မတကသင်္ကန်းဟူ၍၊ အဓိဋ္ဌာတိ-၏၊ သွာ ဓိဋ္ဌိတံ-ကောင်းစွာ အဓိဋ္ဌာန်အပ်ပြီ၊ (သေပြီးသူ၏ သင်္ကန်းဟူ၍)၊ (အဓိဋ္ဌာန် မြောက်၏ ဟူလို)၊ (နောက်နောက် ဝါကျတို့၌ အနက်လွယ်ပြီ။)

၂၇၂-အဋ္ဌစိဝရမာတိကာ

၂၇၉။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ စိဝရဿ-၏၊ ဥပ္ပါဒါယ-ဖြစ်ခြင်း၏၊ (ရခြင်း၏)၊ မာတိကာ-မာတိကာတို့သည်၊ ဣမာ အဋ္ဌ-တို့တည်း၊ သီမာယ-သိမ်အား၊ ဒေတိ၊ ကတိကာယ-(တူသောလာဘ်ရှိအောင် ပြုအပ်သော) ကတိကာဝတ် အား၊ ပေ၊ ဘိက္ခာပညတ္တိယာ-ဆွမ်းဝတ် တည်ထားအပ်ရာ ကျောင်းတိုက်၌၊ ပေ၊ (ဤ ပုဒ်၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ)၊ သံဃဿ-အား၊ (ဤ၌ ဘိက္ခုနီသံဃာ မပါ)၊ ပေ၊ ဥဘတောသံဃဿ-ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနီအား ဖြင့် နှစ်ဖက်သော သံဃာအား၊ ပေ၊ အာဒိဿ-ရည်စူး၍၊ ပေ၊

(ထို မာတိကာရှစ်ပါးကို အကျယ်ချဲ့၍ ပြတော်မူလိုသောကြောင့် သီမာယ ဒေတိ စသည်ကို မိန့်တော်မူသည်)၊ သီမာယ၊ ဒေတိ-အံ့၊ ယာဝ တိကာ ဘိက္ခု၊ အဇ္ဈောသီမာဂတာ-သိမ်၏အတွင်း၌ ရောက်နေကုန်၏၊ တေဟိ-

အဇ္ဈောသီမာဂတာ။ ။ သီမာယ ဒေတိ၌ သိမ်အမျိုးမျိုး ရှိပုံ၊ ထို သိမ်တို့၌ လှူပုံကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။ ထိုတွင် ခဏ္ဍသိမ် စသောသိမ်ကို ရည်ရွယ်၍ “အဇ္ဈော သီမာဂတာ-သိမ်၏အတွင်း၌ ရောက်နေကုန်” ဟု ပေးပါသည်။ (ဝေမေတာသု သီမာသု၊ ပေ၊ အဇ္ဈော ခဏ္ဍသီမာဂတာ စသော အဋ္ဌကထာကို ထောက်)၊ တစ်နည်း-

ထို ရဟန်းတို့သည်၊ ဘာဇေတဗွံ-ဝေဖန်ရာ၏၊ ကတိကာယ၊ ဒေတိ-အံ၊ သမ္မဟုလာ၊ အာဝါသာ-ကျောင်းတိုက်တို့သည်၊ သမာနလာဘာ-တူသောလာဘ် ရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ (တေသု-ထို ကျောင်းတိုက်တို့တွင်၊) ဧကသ္မိံ အာဝါသေ- ဌံ၊ ဒိန္နေ-အပ်သော်၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော ကျောင်းတိုက်တို့၌၊ ဒိန္နံ-လှူ အပ်သည်၊ (လှူအပ်ရာ ရောက်သည်၊) ဟောတိ။

ဘိက္ခုာပညတ္တိယာ၊ ဒေတိ-အံ၊ ယတ္ထ-အကြင် ကျောင်းတိုက်၌၊ သံဃ သ-၏(အတွက်၊) ဓုဝကာရာ-အမြဲပြုအပ်သော ကောင်းမှုတို့ကို၊ ကိရိယန္တိ- ပြုအပ်ကုန်၏၊ တတ္ထ-၌၊ ဒေတိ-၏၊ (လှူသည်မည်၏၊) သံဃဿ၊ ဒေတိ- အံ၊ သမ္မုဓိဘူတေန သံဃေန-(ဥပစာသိမ်၌ တည်သော) သံဃာသည်၊ ဘာဇေတဗွံ၊ (ဥဘတော သံဃဿ ဒေတိ စသည်တို့၏အကျယ်၌ အနက် လွယ်ပြီ၊) အာဒိဿ ဒေတိ-အံ၊ ယာဂုယာ ဝါ-၌သော်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ သေနာသနေ ဝါ-ကျောင်းပရိဝုဏ်၌သော်လည်းကောင်း၊ (ကျောင်းပေါင်း များစွာရှိသော ကျောင်းတိုက်ကြီးဝယ် ပရိဝုဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော ကျောင်း တစ်ကျောင်း၌ ဟူလို၊) ဘောသဇ္ဇေ ဝါ-၌သော်လည်းကောင်း၊ (အာဒိဿတိ ဒေတိ၊) (ပုဂ္ဂလဿ ဒေတိ၏ အကျယ် လွယ်ပြီ၊) ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော် မူပြီ။

အဋ္ဌမော-ရှစ်ခုမြောက်သော၊ စီဝရက္ခန္ဓကော-တည်း။

သိမ်အကြောင်းကို နားမလည်သော အလှူရှင် ဖြစ်၍ သီမာယ ဒမ္မိဟု သာမည လျှောက်လျှင်သော်လည်းကောင်း၊ သိမဋ္ဌကသံဃဿ ဒမ္မိဟု လျှောက်လျှင်သော် လည်းကောင်း ဥပစာသိမ်ဟု ဆိုအပ်သော ကျောင်းတိုက်အတွင်းရှိ ရဟန်းအားလုံး ဝေဖန်၍ ယူနိုင်သောကြောင့် “အဇ္ဈော သီမာဂတာ-ဥပစာရသိမ်၏ အတွင်းသို့ ရောက်နေကုန်၏”ဟု ပေးပါ၊ (ယော ပန အသုကသီမာယာတိ ဝတ္ထု န ဇာနာတိ စသော အဋ္ဌကထာကို ထောက်။)

၂၃၃-တသုဒ္ဒါနံ

(ဤ ဥဒ္ဒါန်း၌ အကျဉ်းမျှပေးအပ်သော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ဝတ္ထုအကျယ် အတိုင်း အနက်ဆိုပါ။) (၂၂-ဂါထာ ရှိသည်။)

တသု-ထို စီဝရကုဗ္ဗက၏၊ ဥဒ္ဒါနံ-ကား-

ရာဇဂဟကော-သော၊ နေဂမော-သည်၊ ဝေသာလိယံ-၌၊ ဂဏီ-
ပြည့်တန်ဆာမကို၊ ဒိသွာ ပုန ရာဇဂဟံ ဂန္ဓာ၊ ရညော-ဗိမ္ဗိသာရ
မင်းအား၊ တံ-ထို အကြောင်းကို၊ ပဋိဝေဒယိ-သိစေပြီ၊ (သံတော်ဦး
တင်ပြီ။)

သာလာဝတိကာယ-၌၊ အဘယသ-၏၊ အတြဇော-ကိုယ်မှ
ဖြစ်သော၊ ပုတ္တော-သည်၊ ဇီဝတီတိ-အသက်ရှင်သေး၏လောဟု၊
ကုမာရေန-သည်၊ သင်္ခါတော-ပြောဆိုအပ်သည်၊ (ဟုတွာ၊) ဇီဝကော
ဣတိ-ဇီဝကမည်၏၊ (ဣတိသဒ္ဒါ နာမဝါစက။)

သော-ထို ဇီဝကသည်၊ တက္ကသီလံ ဂန္ဓာ၊ ဥဂ္ဂဟေတွာ-
ဆေးပညာကို သင်ယူ၍၊ မဟာဘိသော-သမားတော်ကြီးသည်၊
(သမာဓနာ၊) သတ္တဝသ္မိကာဗာဓံ-(သာကေတသုဋ္ဌေးကတော်၏)
ခုနစ်နှစ်ရှိသော ဦးခေါင်းနာကို၊ နတ္ထုကမ္မေန-နာနတ်မှုဖြင့်၊ နာသယိ-
ပျောက်စေပြီ။

ရညော-ဗိမ္ဗိသာရမင်း၏၊ ဘဂန္ဓလာဗာဓံ-ကို၊ အာလေပေန-
ဆေးလိမ်းသဖြင့်၊ အပါကမိ(အပ+အာကမိ)-ပယ်ရှားပြီ၊ မမဉ္ဇ-
ကိုလည်းကောင်း၊ ဣတ္ထာလင်္ကာရဉ္စ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ-
ကိုလည်းကောင်း၊ ဥပဋ္ဌဟိ-ပြုစုလုပ်ကျွေးလော့၊ ဣတိ-ဤသို့
ပြောပြီ၊ (ဥပဋ္ဌဟဟု ဆိုလိုလျက် အပါကမိနှင့် လိုက်လျောအောင်
ဥပဋ္ဌဟိဟု ဆိုထားသည်။)

ရာဇဂဟကော-သော၊ သေဋ္ဌိ စ-ကိုလည်းကောင်း၊ (ပုဒ်စဉ်
၃၃၂-ဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်။) အန္တဂဏ္ဍိ-ကိုလည်းကောင်း၊ (ပုဒ်စဉ်
၃၃၃-ဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်။) တိကိစ္ဆိတံ-ဆေးကုအပ်ပြီ၊ (ရှေးနိဿယ
၌ တိကိစ္ဆိတံဟု ပါ၌ရှိသောကြောင့် အနက်တစ်မျိုး ပေးထား၏။)
ပဇ္ဇောတသ-၏၊ မဟာရောဂံ-ကို၊ ဃတပါနေန-ထောပတ်တိုက်
သဖြင့်၊ နာသယိ-ပြီ။

အဓိကာရဉ္စ-ကိုလည်း၊ (သရိတွာ၊) သိဝေယျ-ကို၊ (ပါဟေသိ) အဘိသန္ဓ-သလိပ်, သည်းခြေစသော များသောအပြစ်ရှိသော ဘုရားရှင်၏ ကိုယ်တောကို၊ သိနေဟတိ-စိုစိုပြည်ပြည် ဖြစ်စေတော်မူ၏၊ (သိနေဟတိဟု ဆိုလိုလျက် ဂါထာဖြစ်၍ သိနေဟတိဟု ဆိုထားသည်။) တိဟိ ဥပ္ပလဟတ္ထေဟိ-တို့ဖြင့်၊ သမတ္တိံ သဝိရေစန-အတိအကျ အကြိမ်သုံးဆယ် ဝမ်းလျှောကြောင်းဆေး (ကပ်ခြင်း၊) (ရှေးနိဿယ၌ တိဏိ ဥပ္ပလဟတ္ထေနဗျ ရှိသောပါဠိကို တွေ့၍ ဤ၌ ဝုဗ္ဗံ, ဝိဘတ် နှစ်ပါးစုံ ပြန်၏ဟု မှာထား၏။)

ပကတတ္တံ-ပင်ကိုယ်သဘောရှိသော မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဝရံ ယာစိ၊ (တထာဂတော) သိဝေယျဉ္စ၊ ပဋိဂ္ဂဟိ-ခံယူတော်မူပြီ၊ ဂိဟိ ဒါနံ-လူဂဟပတိတို့၏ ဒါနဖြစ်သော၊ စိဝရဉ္စ အနုညာသိ။

ရာဇဂဟေ-၌လည်းကောင်း၊ ဇနပဒေ-၌လည်းကောင်း၊ ဗဟုံ စိဝရံ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ပါဝါရော-ခြံသည်၊ ကောသိယဉ္စေဝ-ကောသိယ ပါဝါရ၊ ကောဇဝေါ-ကော်ဇော၊ အမုကာသိကံ-အမုကာသိက ကမ္မလာ။

ဥစ္စာဝစာ စ-အကောင်းအညံ့ဖြစ်သော သင်္ကန်းတို့၊ သန္တုဋ္ဌိ-ဂဟပတိစိဝရ၊ ပံသုကူလစိဝရဖြင့် ရောင့်ရဲခြင်း၊ နာဂမေသုံ-ကုန်ပြီ၊ အာဂမေသုံ စ-ကုန်ပြီ၊ ပထမံ-စွာ၊ ပစ္ဆာ-မှ၊ သဒိသာ (ဟုတွာ၊) ကတိကာ စ-ကတိကဝတ်ဖြင့်၊ (ဩက္ကမိသု၊) (ပုဒ်စဉ် ၃၄၁-ဝတ္ထုတို့ကို ညွှန်းသည်။) ပဋိဟရံ-တစ်ဖန်ဆောင်ကုန်ပြီ၊ (ပုဒ်စဉ် ၃၄၂-ဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်။)

ဘဏ္ဍာဂါရံ-တိုက်၊ အဂုတ္တဉ္စ-သင်္ကန်းမလုံခြံ၊ ဝုဋ္ဌာပေန္တိ-ဘဏ္ဍာစိုးကို ထစေကြကုန်၏၊ တထေဝ စ-ထိုမှတစ်ပါး၊ ဥဿန္ဓ-များသော သင်္ကန်း၊ ကောလာဟလဉ္စ-ဆူဆူညံညံ၊ ကထံ ဘာဇေ-အဘယ်သို့ ဝေဖန်ရအံ့နည်း?၊ (ကတံ န ခေါ် ဘာဇေတဗ္ဗံကို ညွှန်းသည်။) ကတံ ဒဒေ-နည်း?၊ (ကထံ န ခေါ် သာမဏေရာနံ စိဝရ ပဋိဝိသော ဒါတဗ္ဗောကို ညွှန်းသည်။)

သကာတိရေကဘာဂေန-သကာဘာဂ, အတိရေကဘာဂဖြင့်၊ (ဥတ္တရိတုကာမော-၏။) ပဋိဝိသော-ကို၊ ကထံ ဒဒေ-နည်း?၊

(စီဝရပဋိဝိသောသည် ဝိဘတ္တိဝိပလ္လာသ၊ ကထံ န ခေါ စီဝရပဋိ
ဝိသော ဒါတဗ္ဗော၊ ပေ၊ ယထာဂုဗ်ကို ညွှန်းသည်။) ဆကဏေန-
ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သီတုဒကာ (သီတုဒကာယ)-ဖြင့်လည်းကောင်း၊
(ရဇန္တိ) ဥတ္တရိ-ဝေကျပြီ၊ တု-ထိုမှတစ်ပါး၊ န ဇာနရေ-ကျက်၊
မကျက်ကို မသိကုန်၊ (ဇာနရေဋ္ဌိ အန္တိဝိဘတ်ကို ရေ ပြု။)

ဩရောပေန္တော-ကုန်လတ်သော်၊ (အာဝိဉ္ဇန္တိ) ဘာဇနဉ္စ-ကို
လည်း၊ (အနုဇာနိ) ပါတိယာ စ-ဋ္ဌိလည်း၊ (ဩမဒ္ဒန္တိ) ဆမာယ
စ-ဋ္ဌိလည်း၊ (ပတ္တရန္တိ) ဥပစိကာ-ချုကိုက်ခြင်း၊ မဇ္ဈေ (လဂ္ဂန္တိ)
ဇီရန္တိ-အနားဆွေးကုန်၏၊ ဧကတော-တစ်ဖက်မှ (လျောကျခြင်း၊)
ပတ္တိန္နေန စ-သင်္ကန်းတောင့်မာခြင်း။

☞ ဖရသာ-ကြမ်းသော သင်္ကန်း၊ အစ္စန္တိ--အဆာမပြတ်သော
သင်္ကန်း၊ အစ္စိဗန္ဓာ-လေးထောင့်ဖွဲ့အပ်သော လယ်တို့ကိုလည်း
ကောင်း၊ ဥပ္ပဏ္ဍိတေ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အဒ္ဒသာသိ-မြင်တော်
မူပြီ၊ (အဒ္ဒသာသံဟူသော ဗဟုဂုဏ်ကို နည်းမီ၍ အဒ္ဒသာသိဟု
ထားသည်၊ ရုပ်ပြီးပုံကို ဒိသဿ ပဿ ဒိသဿ စသောသုတ်အဖွင့်
ရူပသိဒ္ဓိဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။) သကျမုနိ-သာကီနွယ်ဖွား
ငါဘုရားသည်၊ ဝိမံသိတွာ-၍၊ တိစီဝရံ အနုညာသိ။

အညေန-အခြားသော တိစီဝရိတ်၊ အတိရေကေန-(အရှင်
အာနန္ဒာ၏) အတိရေကသင်္ကန်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇိ-ရဟန်းတို့အား အတိရေက
သင်္ကန်းဖြစ်ပြီ၊ ဆိဒ္ဓမေဝ-ပေါက်သော သင်္ကန်း၊ (၃၄၈-ဝတ္ထုကို
ညွှန်းသည်။) စာတုဒ္ဓိပေါ-အရပ်လေးမျက်နှာ၌ ရွာသောမိုးကြီး၊
ဝဿိကသာဋီကံ-ကိုလည်းကောင်း။

အာဂန္တုကဂမိကဂိလာနံ-အာဂန္တုကဘတ်၊ ဂမိကဘတ်၊ ဂိလာန
ဘတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဥပဋ္ဌာကဉ္စ-ဂိလာနပဋ္ဌာကဘတ်ကိုလည်း
ကောင်း၊ ဘောသန္တံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဓုဝံ-ဓုဝယာဂုကိုလည်းကောင်း၊
ဥဒကသာဋီဉ္စ-(ဘိက္ခုနီသံဃာ၏အတွက်) မိုးရေခံသင်္ကန်းကိုလည်း
ကောင်း၊ ဒါတုံ၊ ဝရံ-ဆုကို၊ ယာစိ၊ ပဏီတံ-ပဏီတဘောဇဉ်၊
(၃၅၃-ဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်။) အတိဓုဒ္ဓကံ-အတိဓုဒ္ဓကနိသိဒ္ဓိင်။

ထုလ္လကဗ္ဗ-ထုလ္လကဗ္ဗဗာဓ၊ မုခံ-မုခပုဉ္ဇနစောဠ၊ ခေါမံ-
 ခေါမပိလောတိကာ၊ ပရိပုဏ္ဏံ-တိစီရိတ်ပြည်စုံ၏၊ (ပုဒ်စဉ် ၃၅၇-
 ဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်။) အဓိဋ္ဌာနံ-အဓိဋ္ဌာန်၊ ပစ္ဆိမံ-ဝိကပ္ပနာ ပြုထိုက်
 သော နောက်ဆုံးသင်္ကန်း၊ ကတော-ပံသုကူအဝတ်အဖြင့် ပြုအပ်
 သော သင်္ကန်းသည်၊ ဂရုကော-လေး၏၊ ဝိကဏ္ဍော-အနားမညီ၊
 သုတ္တံ-သည်၊ သြကိရိ-လျောကျပြီ။

လုဇ္ဇန္တိ-အနားပျက်စီးကုန်၏၊ နပ္ပဟောန္တိ စ-မလောကကုန်၊
 အန္ဓာဓိကံ-နောက်ထပ် တင်အပ်သောအလွှာ၊ ဗဟူနိ စ-များသော
 သင်္ကန်းတို့ (ဖြစ်ခြင်း၊) (ပုဒ်စဉ် ၃၆၁-ဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်။) အန္ဓ
 ဝနေ-၌ (သင်္ကန်းထားခဲ့ခြင်း၊) အသတိယာ-သတိမရှိဘဲ (ရွာသို့
 ဝင်ခြင်း၊) ဧကော-တစ်ပါးတည်း၊ ဝသံ-မိုးလပတ်လုံးလည်း
 ကောင်း၊ ဥတုမိ စ-ဆောင်း၊ နေ့ဟူသော ဥတု၌လည်းကောင်း၊
 (ဝသိ-နေပြီ။)

ဒွေ ဘာတုကာ-တို့၊ ရာဇဂဟေ-၌၊ (ရဟန်းသုံးပါး ဝါကပ်
 ခြင်း၊) ဥပနန္ဒော-ဥပနန္ဒ၊ (ပုဒ်စဉ် ၃၆၄-ဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်။)
 ပုန-ဖန်၊ ဒွိသု-နှစ်ကျောင်းတို့၌ (ဝါကပ်ခြင်း၊) ကုစ္ဆိဝိကာရော-
 ကုစ္ဆဝိကာရာဗာဓ၊ ဂိလာနော-ပဉ္စဂံသမန္နာဂတဂိလာန စသည်၊
 ဥဘော စေဝ-နှစ်ပါးသော ရဟန်းတို့၊ (ဒွေ ဘိက္ခု ကောသလေသု
 ဇနပဒေစသော ပုဒ်စဉ် ၃၆၇-ဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်။) ဂိလာနကာ-
 ဂိလာနပဋ္ဌကတို့၊ (ကြွင်းသော ဂိလာနပဋ္ဌကဆိုင်ရာ ဝတ္ထုတို့ကို
 ယူပါ၊ ရှေးနိဿယ၌ကား-ဥဘော စေဝ-နှစ်ပါးသော ရဟန်း
 တို့သည်၊ ဂိလာနကာ-ဂိလာနကို ပြုစု လုပ်ကျွေးကုန်၏ဟု
 ပေး၏။

နဂ္ဂါ-နဂ္ဂရဟန်း၊ ကုသာ-ကုသစီရ (ဝါကစီရံမှ စ၍ ပေါတ္ထကံ
 တိုင်အောင် ဝတ္ထုအကျယ်အတိုင်း အနက်ဆိုပါ။) နီလ-အလုံးစုံ
 ညိုသောအဆင်းရှိသော သင်္ကန်း၊ (ပီတဉ္စမှ စ၍ ကဏှာတိုင်အောင်
 လွယ်ပြီ။) မဟာရံဂံ နာမ-မဟာရံဂံရတ္ထစိဝရ၊ မဟာနာမရတ္ထစိဝရ၊
 တထာ-မှတစ်ပါး၊ အစ္ဆန္ဒဒသိကာ-မဖြတ်အပ်သော အမြိတ်အဆာ
 ရှိသော သင်္ကန်း။

ဒီဃပုပ္ဖဇာ(ဖလ)ဒသာ - ရှည်သော အမြိတ်အဆာရှိသော သင်္ကန်း၊ ပန်းပွင့် အမြိတ်အဆာရှိသော သင်္ကန်း၊ အသီး အမြိတ် အဆာရှိသော သင်္ကန်းတို့၊ (ကဗျာတိရိစ္ဆာဓဋ္ဌနံကို ဝတ္ထုအကျယ် အတိုင်း အနက်ဆိုပါ။) အနုပုဏ္ဏေ-သင်္ကန်းမဖြစ်မီ၊ ပက္ခမတိ၊ တာဝဒေ-ထို မဖြစ်သေးမီကာလ၌၊ သံဃော ဘိဇ္ဇတိ။

ပက္ခေ-၌၊ သံဃဿ- ဒဒန္တိ၊ အာယသ္မာ ရေဝတော-သည်၊ ပဟိ-သင်္ကန်းပို့ပြီ၊ ဝိဿာသဂ္ဂါဟာ-အကျွမ်းဝင်သောအားဖြင့် ယူခြင်း၊ အဓိဋ္ဌဟိ-ပြီ၊ စိဝရမာတိကာ-တို့သည်၊ အဋ္ဌ-တို့တည်း၊ ဣတိ-တသုဒ္ဓါနစကားရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ဣမမိ ခန္ဓကေ-၌၊ ဝတ္ထု-တို့သည်၊ ဆန္နုရတိ-၉၆-ဝတ္ထုတည်း၊ (၂၂-ဂါထာ။)

စိဝရက္ခန္ဓကော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

၉ - စမ္မေယျက္ခန္ဓကာ

၂၃၄-ကဿပဂေါတ္တဘိက္ခုဝတ္ထု

၃၈၀။ (ယေန သမယေန အာဂန္တုကာ ဘိက္ခု ကဿပဂေါတ္တံ ဘိက္ခု ဥက္ခိပိသု၊ (အနိယမဝါကျ) ပေ၊ စမ္မာယံ-စမ္မာမြို့၌၊ ဂဂ္ဂရာယ-ဂဂ္ဂရာမည်သော၊ (ဂဂ္ဂရာမည်သော မိဖုရားသည် တူးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဂဂ္ဂရာမည်သော) ပေါက္ခရဏီယာ-ရေကန်၏၊ တီရေ-ကမ်းနား၌၊ ဝိဟရတိ၊ ပေ၊ ကာသီသု-ကာသီမည်သော၊ ဇနပဒေ-၌၊ (တိုင်း၌) ဝါသဘဂါမော နာမ-ဝါသဘရွာမည်သည်၊ ဟောတိ-ရှိ၏၊ တတ္ထ-ထို ဝါသဘရွာ၌၊ ကဿပဂေါတ္တာ နာမ-ကဿပဂေါတ္တမည်သော၊ ဘိက္ခုသည်၊ အာဝါသိက္ခော-နေရာကျောင်း ရှိသည်၊ (ကျောင်းထိုင်ဖြစ်သည်) တန္တိဗဒ္ဓေါ-ကြောင့်ကြ၌ စပ်ဖွဲ့သူသည်၊ ဥဿုက္ကံ-အားထုတ်သူ၏ အဖြစ်သို့၊ အာပန္နော-သည်၊ ဟောတိ၊ (ဥဿုက္ကံ အာပန္နောဖြင့် တန္တိဗဒ္ဓေါကို ထပ်၍ဖွင့်သည်) (ကိ-အဘယ်သို့ ရောက်သနည်း?)၊ ကိန္တိ-လျှင်၊ အနာဂတာ-မရောက်သေးကုန်သော၊ ပေသလာ ဘိက္ခု စ၊ အာဂစ္ဆေယျု-လာကုန်ရာပါအံ့နည်း?၊ အာဂတာ၊ ပေ၊ ဝိဟရေယျု-နည်း?၊ အယဉ္ဇသိ၊ အာဝါသော-သည်လည်း၊ ဝုဒ္ဓိ-ကြီးပွားခြင်း သို့၊ ဝိရုဠိ-စည်ပင်ခြင်းသို့၊ ဝေပုလ္လံ-ပြန်ပြောသည်၏ အဖြစ်သို့၊ အာပဇ္ဇေယျ-ရောက်ရာပါအံ့နည်း?၊ ဣတိ (ဥဿုက္ကံ အာပန္နော ဟောတိ) ပေ။

အဒ္ဓသာ၊ ပေ၊ ပဋိဂ္ဂဟေသိ၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၁၂-၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ) ပါနိယေန-သောက်ရေဖြင့်၊ အာပုစ္ဆိ-ပန်လျှောက်ပြီ၊ နဟာနေ-ရေချိုးရာ၌၊ ဥဿုက္ကံ-ကို၊ (ကြောင့်ကြကို) အကာသိ၊ ပေ၊ အယံ ဘိက္ခု၊ ဘဒ္ဒကော-ကောင်း၏၊ (သဘောကောင်း၏) ပေ၊ နိဝါသံ-အမြဲနေခြင်းကို၊ ကပ္ပေမ-ပြုကြကုန်စို့၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ။

အာဂန္တုကာနံ၊ ဣမေသံ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ ယော အာဂန္တုကကိလ မထော-အရကင် အာဂန္တုကပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ပင်ပန်းခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ) သော-ထို အာဂန္တုက ကိလမထသည်၊ ပဋိပဿဒ္ဓေါ-ငြိမ်းအေးပြီ၊ ယေပိ မေ (ယေပိ+ဣမေ)-အကြင်ကဲ့သို့သော ဤ ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ ဂေါစရေ-ဆွမ်းခံရာ အရပ်၌၊ (ဆွမ်းခံရွာ၌) အပကတညုနော-အပြားအားဖြင့် ပြုအပ်သောသဘောကို မသိကြကုန်၊ ဣဒါနိ တေ ဣမေ၊ ပေ၊ ပကတညုနော-

ကုန်ပြီ၊ ပရကုလေသု-သုတစ်ပါးအိမ်တို့၌၊ ယာဝဇီဝံ ဥဿုက္ကံ ကာတုံ၊
 ဒုက္ကရံ-၏၊ (မလွယ်ကူ၊) ဝိညတ္ထိ စ-မိမိအလိုကို သိစေခြင်းကိုလည်း၊
 (တောင်းခြင်းကိုလည်း၊) မနုဿာနံ-တို့သည်၊ အမနာပါ-မမြတ်နိုးအပ်၊
 ပေ၊ ဒါနိ၊ သော အယံ-ထို အာဝါသိကရဟန်းသည်၊ ပေ၊ ဒုဠော-ပျက်စီး
 ပြီ၊ ပေ၊ ဥက္ခိပါမ-နှင့်ထုတ်ကြကုန်စို့၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံစည်ကြကုန်ပြီ၊
 (တိုင်ပင်ကြကုန်ပြီ) ပေ။

အဟံ၊ ဧတံ-ဤ အကြောင်းကို၊ န ဇာနာမိ၊ (ကိ၊) သော-
 ဤဟာသည်၊ (အာဂန္တုကဝတ်ကို မပြုထိုက်တော့ဟု ယူဆ၍ မပြုဘဲနေခြင်း
 သည်၊) အာပတ္တိ-တည်း၊ (ဣတိ) ဝါ-ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ အနာပတ္တိ-
 အာပတ် မဟုတ်၊ (ဣတိ) ဝါ-လည်းကောင်း၊ အာပန္နော စ-အာပတ်သို့
 ရောက်သည်လည်း၊ အမိ၊ (ဣတိ) ဝါ-လည်းကောင်း၊ အနာပန္နော-အာပတ်
 သို့ မရောက်၊ (ဣတိ) ဝါ-လည်းကောင်း၊ ဥက္ခိတ္တော စ-နှင့်ထုတ်အပ်သည်
 လည်း၊ (နှင့်ထုတ်ရာ ရောက်သည်လည်း၊) အမိ၊ (ဣတိ) ဝါ-လည်းကောင်း၊
 အနုက္ခိတ္တော-မနှင့်ထုတ်အပ်၊ (နှင့်ထုတ်ရာ မရောက်၊) (ဣတိ) ဝါ-လည်း
 ကောင်း၊ ဓမ္မိကေန-တရားနှင့်ယှဉ်သော ကံဖြင့်၊ (ဓမ္မကံဖြင့်၊) (ဥက္ခိတ္တော-
 အပ်၏၊) (ဣတိ) ဝါ-လည်းကောင်း၊ အဓမ္မိကေန-တရား၌မယှဉ်သော
 ကံဖြင့်၊ (အဓမ္မကံဖြင့်၊) (ဥက္ခိတ္တော၊) (ဣတိ) ဝါ-လည်းကောင်း၊ ကုပ္ပေန-
 ဖျက်ဆီးအပ်သော ကံဖြင့်၊ (ဥက္ခိတ္တော၊) ဣတိ ဝါ-လည်းကောင်း၊ အကုပ္ပေန-
 မဖျက်ဆီးအပ်သော ကံဖြင့်၊ (ဥက္ခိတ္တော၊) ဣတိ ဝါ-လည်းကောင်း၊ ဌာနာ
 ရဟေန-ဥတ်ကမ္မဝါစာဟူသော အကြောင်းအား ထိုက်တန်သော ကံဖြင့်၊
 (ဥက္ခိတ္တော၊) ဣတိ ဝါ-လည်းကောင်း၊ အဌာနာရဟေန-ဥတ်ကမ္မဝါစာဟူသော
 အကြောင်းအား မထိုက်တန်သော ကံဖြင့်၊ (ဥက္ခိတ္တော၊) ဣတိ ဝါ-ဤသို့
 သော်လည်းကောင်း၊ (န ဇာနာမိ၊) (အာစိဏ္ဏံ ခေါ ပနေတံ စသောဝါကျ၊
 ကစ္စိ ဘိက္ခု ခမနိယံ စသောဝါကျတို့ကို မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၇၅-၌ အနက်
 ပေးခဲ့ပြီ၊ ကြွင်း ဝါကျတို့၌ အနက်လွယ်ပြီ။)

၃၈၁။ ။ အထ (ကဿပဂေါတ္တရဟန်း၏ ပြန်လာရာ) ထို အခါ၌၊
 အာဂန္တုကာနံ၊ တေသံ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ (တို့မှာ၊) ကုက္ကုစ္စံ-ကုက္ကုစ္စသည်၊
 (စက်ဆုတ်အပ်စွာ အမှုအရာဟု နောင်ခါတစ်ဖန် ပူပန်ခြင်းသည်၊) အဟုဒေဝ-
 ဖြစ်သည်သာ၊ ဝိပုဋ္ဌိသာရော-နှလုံးမသာယာခြင်းသည်၊ (လွန်ကျူးမှုနောက်

စွဲလျှောက်၍ ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် တွေးတောခြင်းသည်။) အဟု (ဝေ)-
 သည်သာ၊ (ကိံ) ယေ မယံ-အကြင် ငါတို့သည်၊ သုဒ္ဓံ-စင်ကြယ်သော၊
 အနာပတ္တိကံ-အာပတ်မရှိသော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ အဝတ္ထုသ္မိ- (အာပတ်တည်ရာ)
 ဝတ္ထုမရှိဘဲ၊ အကာရဏေ-အကြောင်းမရှိဘဲ၊ ဥက္ခိပိမှာ-နှင့်ထုတ်မိကုန်ပြီ၊
 (တေသံ) နော-ထို ငါတို့၏၊ အလာဘာ-ဟိတသုခကို မရခြင်းတို့သည်၊
 (ဟောန္တိ) ဝတ-ဖြစ်လေကုန်စွ တကား၊ (တေသံ) နော-တို့သည်၊ ဣဒံ
 သာသနံ-ဤ သာသနာတော်ကို၊ ဒုလ္လဒ္ဓံ ဝတ-မကောင်းသဖြင့် ရအပ်လေစွ
 တကား၊ (တေသံ) နော-တို့သည်၊ (ဣဒံ သာသနံ) န သုလဒ္ဓံ ဝတ-
 ကောင်းစွာ မရအပ်လေစွ တကား၊ (အရမတော်လေစွ တကား၊) ဟန္တု-ယခု၊
 ပေ၊ အစွယံ-အပြစ်ကို၊ အစွယတော-အပြစ်အားဖြင့်၊ ဒေသေမ-လျှောက်ကြ
 ပါကုန်စို့၊ (ဖုံးမထားဘဲ ဒေသနာပြောသကဲ့သို့ ဖွင့်ဖော်၍ လျှောက်ကြပါကုန်
 စို့ ဟုလို၊) ဣတိ-ဤသို့ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိပုဋ္ဌိသာရ ဖြစ်ပြီ၊ (ကုက္ကုစ္စံ စသောပုဒ်
 တို့၏ အဖွင့်ကို တတိယပါရာဇိက၊ သိက္ခာပဒအဋ္ဌကထာနှင့် ဘာသာဋီကာ၌
 ကြည့်ပါ) ပေ။

ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ ယေ မယံ၊ ပေ၊ ဥက္ခိပိမှာ၊ ယထာ ဗာလေ-
 အကြင်အကြင် မိုက်ကုန်သော၊ ယထာ မူဠေ-အကြင်အကြင် မသိ နားမလည်
 ကုန်သော၊ ယထာ အကုသလေ-အကြင်အကြင် မသိ မလိမ္မာကုန်သော၊
 (တေ) နော-ထို တပည့်တော်တို့ကို၊ အစွယော-အပြစ်သည်၊ အစွဂမာ-
 ကျော်လွန်၍ သွားပါပြီ၊ ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ (တေသံ) နော-တို့၏၊ အစွယံ၊
 အစွယတော-အားဖြင့်၊ အာယတိ-နောင်အခါ၌၊ သံဝရာယ-စောင့်စည်းခြင်း
 ငှာ၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတု-လက်ခံတော်မူပါ၊ ဣတိ (အဝေါစုံ) ဘိက္ခဝေ ယေ တုမေ၊
 ပေ၊ ဥက္ခိပိတ္ထ၊ တဂ္ဂ-စင်စစ်၊ (တေ) တုမေ-တို့ကို၊ ပေ၊ အစွဂမာ၊ ယတော
 စ-အကြင် အခါ၌ကား၊ ပေ၊ ယထာ ဓမ္မံ-တရားအားလျော်စွာ၊ ပဋိကရောထ-
 ကုစားကြကုန်၏၊ (တတော-၌) ဝေါ-တို့၏၊ တံ-ထို အပြစ်ကို၊ မယံ
 ပဋိဂ္ဂဏှာမ၊ ဟိ-မှန်၏၊ (ခံယူသင့်၏) ဘိက္ခဝေ၊ ယော-အကြင် သူသည်၊
 ပေ၊ ပဋိကရောတိ၊ အာယတိ-၌၊ သံဝရံ-သို့၊ အာပဇ္ဇတိ၊ ဇံသာ-ဤအပြစ်
 ကို မြင်၍ ကုစားခြင်း၊ နောင်အခါ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသည်၊
 အရိယဿ-အရိယာဖြစ်သော ငါဘုရား၏၊ ဝိနယေ-ဆုံးမရာ သာသနာတော်
 ၌၊ ဝုဒ္ဓိ-ကြီးပွားကြောင်းတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

၂၃၅-အဓမ္မေနဝဂ္ဂါဒိကမ္ပကထာ

၃၈၂။ ။ စမ္ဘာယံ၊ ပေ၊ အဓမ္မေန-ဓမ္မမဟုတ်သောအားဖြင့်၊ ဝဂ္ဂကမ္မ-
ဝဂ်ဖြစ်သောကံကို၊ ကရောန္တိ၊ အဓမ္မေန-ဖြင့်၊ သမဂ္ဂဓမ္မ-သမဂ္ဂဖြစ်သော
ကံကို၊ ပေ၊ ဓမ္မေန-ဓမ္မအားဖြင့်၊ ဝဂ္ဂကမ္မ-ကို၊ ပေ၊ ဓမ္မပဋိရူပကေန-သမဂ္ဂ
ကမ္မ ကရောန္တိ၊ (ကံငါးမျိုးရှိသည်ကို သတိပြုပါ။) “ဧကောပိ-တစ်ပါးသော
ရဟန်းသည်လည်း၊ ဧကံ-ကို၊ ဥက္ခိပတိ-နှင်ထုတ်၏၊ ပေ။

၃၈၃။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ အဓမ္မေန-ဖြင့်၊ ဝဂ္ဂကမ္မ-သည်၊ တစ်နည်း-
အဓမ္မေန ဝဂ္ဂကမ္မ-အဓမ္မေန ဝဂ္ဂကံသည်၊ စေ (ဟောတိ၊ ဧဝံ သတိ၊)
အကမ္မ-ဓမ္မကံမဟုတ်၊ (ကံမမြောက်၊) န စ ကရဏီယံ-ပြုလည်း မပြုထိုက်၊
(လွယ်ပြီ) ပေ။

၃၈၄။ ။ ကမ္မာနိ၊ ဣမာနိ စတ္တာရိ-တို့တည်း၊ အဓမ္မေန-ဖြင့်၊ ဝဂ္ဂ
ကမ္မ-လည်းကောင်း၊ တစ်နည်း-အဓမ္မေန ဝဂ္ဂကမ္မ-အဓမ္မေန ဝဂ္ဂကံလည်း
ကောင်း၊ အဓမ္မေန-ဖြင့်၊ သမဂ္ဂကမ္မ-လည်းကောင်း၊ တစ်နည်း-အဓမ္မေန
သမဂ္ဂကမ္မ-အဓမ္မေန သမဂ္ဂကံလည်းကောင်း၊ ဓမ္မေန-ဖြင့်၊ ဝဂ္ဂကမ္မ-လည်း
ကောင်း၊ တစ်နည်း-ဓမ္မေန ဝဂ္ဂကမ္မ-ဓမ္မေန ဝဂ္ဂကံလည်းကောင်း၊ ဓမ္မေန-
ဖြင့်၊ သမဂ္ဂကမ္မ-လည်းကောင်း၊ တစ်နည်း-ဓမ္မေန သမဂ္ဂကမ္မ-လည်းကောင်း
တည်း၊ ဘိက္ခဝေ၊ တကြ-ထို လေးပါးသော ကံတို့တွင်၊ ယဒိဒံ အဓမ္မေန ဝဂ္ဂ
ကမ္မ-အကြင် အဓမ္မေန ဝဂ္ဂကံသည်၊ (အတ္ထိ၊) ဘိက္ခဝေ၊ ဣဒံ ကမ္မ-ဤ
အဓမ္မေန ဝဂ္ဂကံသည်၊ အဓမ္မတ္တာ-ဓမ္မ မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (ပါဠိတော်
ဓမ္မမှ ကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) ဝဂ္ဂတ္တာ-ဝဂ်ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊
ကုပ္ပံ-ပျက်၏၊ အဋ္ဌာနာရဟံ-(ကံ၏တည်ရာ) ဥတ်ကမ္မဝါစာဟူသော အကြောင်း
အား မထိုက်တန်၊ (ကြွင်းပုဒ်တို့ကို ဥပေါသထက္ခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၁၄၉-ကို
နည်းမှီ၍ အနက်ပေးပါ) ပေ။

၂၃၆-ဥတ္တိဝိပုန္နကမ္မာဒိကထာ :

၂၃၅။ ။ ဥတ္တိဝိပုန္နမိ-ပျက်စီးသောဥတ် ရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ အနုဿာဝနသမ္ပန္န-ကမ္မဝါစာနှင့်သာ ပြည့်စုံသော၊ ကမ္မံ ကရောန္တိ၊ (ဥတ္တိဝိပုန္န စသည်တို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ပုရိဝါရပါဠိ၊ ကမ္မဝဂ်နှင့် ၎င်းအဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ) ၊ပေ၊ ဓမ္မာ-ဟုတ်မှန်သော သဘောကို၊ အညတြာပိ-ကြင်၍လည်း၊ ကမ္မံ ကရောန္တိ၊ ဝိနယာ-စောဒနာ သာရဏာဟူသော ဝိနည်းကို၊ အညတြာပိ၊ ပေ၊ သတ္ထုသာသနာ-ဘုရားရှင်၏ အဆုံးအမတော်ဖြစ်သော ပြည့်စုံသော ဥတ်၊ ကမ္မဝါစာကို၊ ပေ၊ ပဋိကုဋ္ဌကတမ္မိ-တားမြစ်လည်း တားမြစ်အပ်၊ ပြုလည်း ပြုအပ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ (သဘောမတူသူတို့က တားမြစ်အပ် ပါလျက် အတိုင်းပြုအပ်သော) အဓမ္မိကံ-ဝိနည်းပါဠိတော်တရား၌ မယှဉ်သော၊ ကုပ္ပိ-သော၊ အဋ္ဌာနာရဟံ-သော၊ ကမ္မံ ကရောန္တိ၊ (ဓမ္မ၊ ဝိနယ စသည်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ) ၊ပေ။

၂၃၆။ ။ ဤ၌ လွယ်ပြီ။

၂၃၇။ ။ ဆ ယိမာနိ၊ ပေ၊ အဓမ္မကမ္မံ-အဓမ္မကံဟူသည်၊ (ပါဠိတော် အတိုင်း မပြုအပ်သော ကံဟူသည်။)

ကတမဉ္စ-နည်း?၊ (ဤ၌ ဓမ္မသဒ္ဓါသည် ပါဠိတော်၏အမည်တည်း၊ သဘာဝအနက်ဟော မဟုတ်၊) ဘိက္ခဝေ၊ ဥတ္တိဒုတိယေ-ဥတ်ဟူသော နှစ်ကြိမ် မြောက်ရှိသော ကမ္မဝါစာဖြင့် ပြုထိုက်သော၊ ကမ္မေ-၌၊ ဧကာယ-တစ်ကြိမ်သော၊ ဥတ္တိယာ-ဖြင့်၊ ကမ္မံ၊ စေ ကရောတိ-အံ၊ ကမ္မဝါစံ စ-ကိုလည်း၊ (စေ) န အနုဿာဝေတိ-အကယ်၍ မကြားသိစေအံ၊ (ဝေ သတိ) အဓမ္မကမ္မံ-တည်း၊ (နောက်၌ ဥတ္တိ-ကို) န စ ထပေတိ-မထားအံ စသည်ဖြင့် ဆိုပါ၊ လွယ်ပြီ) ၊ပေ၊ ဣဒံ-ဤ ကံအားလုံးကို၊ အဓမ္မကမ္မံ-အဓမ္မကံဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။ (၁)

ဘိက္ခဝေ၊ ဝဂ္ဂကမ္မံ-ဟူသည်၊ ကတမဉ္စ-နည်း?၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဥတ္တိဒုတိယေ-သော၊ ကမ္မေ-၌၊ ယာဝတိကာ-အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခု၊ ကမ္မပုတ္တာ-ကံအားလျောက်ပတ်ကုန်၏၊ တေ၊ အနာဂတာ-မလာရောက် ကုန်သည်၊ စေ ဟောန္တိ၊ ဆန္ဒာရဟံနိ-ဆန္ဒကိုထိုက်သော ရဟန်းတို့၏၊

(ဆန္ဒပေးထိုက်သော ရဟန်းတို့၏) ဆန္ဒော-သည်၊ ဝါ-ကို၊ အနာဟဋ္ဌော-
မဆောင်ယူအပ်သည်၊ (စေ) ဟောတိ၊ သမ္ပုဗ္ဗိဘူတာ-မျက်မှောက်ဖြစ်၍
ဖြစ်သော ရဟန်းတို့သည်၊ (စေ) ပဋိက္ခောသန္တိ-အကယ်၍ တားမြစ်ကုန်အံ့၊
(ဧဝံ သတိ)၊ ဝဂ္ဂကမ္မ-တည်း၊ ပေ။ (၂)

(သမဂ္ဂကမ္မ) (၃)

ဓမ္မပဋိရူပကေန ဝဂ္ဂကမ္မ။ (၄)

ဓမ္မပဋိရူပကေန သမဂ္ဂကမ္မ။ (၅)

ဓမ္မေန သမဂ္ဂကမ္မ။ (၆) တို့၌ အနက်ထူး မရှိပါ။

၂၃၇-စတုဝဂ္ဂကရုဏာဒိကထာ

၃၈၈။ ။ သံဃာ-တို့သည်၊ ပဉ္စ-ငါးမျိုးတို့တည်း၊ စတုဝဂ္ဂေါ-လေးပါး
အစုရှိသော၊ ဘိက္ခုသံဃော-လည်းကောင်း၊ ပေ၊ အတိရေကဝီသတိဝဂ္ဂေါ-
နှစ်ကျိပ်ထက်ပိုလွန်သော အစုရှိသော၊ ဘိက္ခုသံဃော-လည်းကောင်းတည်း၊
ဘိက္ခုဝေ၊ တတြ-ထို ငါးမျိုးသော သံဃာတို့တွင်၊ စတုဝဂ္ဂေါ ယွာဟံ ဘိက္ခု
သံဃော (အတ္ထိ) (သော-ထို စတုဝဂ္ဂသံဃာသည်) တီဏိ ကမ္မာနိ-တို့ကို၊
ဥပသမ္ပဒ-ဥပသမ္ပဒကံကိုလည်းကောင်း၊ ပဝါရဏံ-သံဃပဝါရဏာကံကို
လည်းကောင်း၊ အတ္တာနံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ထပေတွာ-၍၊ ဓမ္မေန-ဓမ္မအားဖြင့်၊
(ပါဠိတော်ဓမ္မအားဖြင့်) သမဂ္ဂေါ (သမာနော) သဗ္ဗကမ္မေသု-တို့၌၊ ကမ္မပုတ္တော-
၏၊ ပေ၊ ဧကံ-သော၊ အတ္တာနံ-ဟူသော၊ ကမ္မ-ကို၊ ပေ၊ (လွယ်ပြီ။)

၃၈၉။ ။ စတုဝဂ္ဂကရုဏံ-စတုဝဂ္ဂသံဃာသည် ပြုထိုက်သော၊ (လေး
ပါးအစုရှိသော သံဃာသည် ပြုထိုက်သော) ကမ္မ-ကို၊ ဘိက္ခုနိစတုတ္ထော-
ဘိက္ခုနီဟူသော လေးယောက်မြောက်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ) ကမ္မ စေ ကရေယျ၊
(ဧဝံ သတိ) အကမ္မ-ဓမ္မကံ မဟုတ်၊ န စ ကရဏီယံ-ပြုလည်း မပြုထိုက်၊
ပေ၊ နာနာသံဝါသကစတုတ္ထော-နာနာသံဝါသကရဟန်းဟူသော လေးပါး
မြောက်ရှိသည်၊ ပေ၊ နာနာသီမာယ-အမျိုးမျိုးသော သိမ်၌၊ ဌိတစတုတ္ထော-

တည်သောရဟန်းဟူသော လေးပါးမြောက်ရှိသည်။ ပေ၊ ဣဒ္ဓိယာ-တန်ခိုးဖြင့်၊
 ဝေဟာသေ-ကောင်းကင်၌၊ ဝိတစတုတ္ထော-သည်။ ပေ၊ ယဿ-အကြင်
 ရဟန်း၏ (အကြင် သာမဏေစသူ၏) အပေါ်၌၊ သံဃော ကမ္မံ ကရောတိ၊
 တံ စတုတ္ထော-ထို ကမ္မာရဟပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော လေးပါးမြောက်ရှိသည်။ (ဟုတွာ၊)
 ပေ၊ န စ ကရဏီယံ၊ စတုဝဂ္ဂကရဏံ-စတုဝဂ္ဂကရဏကံတည်း။ (ကြွင်း
 ဝါကျတို့၌ လွယ်ပြီ။)

၃၉၀။ ။ ဘိက္ခုနိပဉ္စမော-ဘိက္ခုနီဟူသော ငါးပါးမြောက်ရှိသည်။
 ပေ၊ န စ အကရဏီယံ။ ။ ပဉ္စဝဂ္ဂကရဏံ-တည်း။

၃၉၁။ ။ ဘိက္ခုနိဒသမော-ဘိက္ခုနီဟူသော ဆယ်ပါးမြောက်
 ရှိသည်။ ။ ဒသဝဂ္ဂကရဏံ-တည်း။

၃၉၂။ ။ (ဤ၌ ဘိက္ခုနိဝိသော-ဘိက္ခုနီဟူသော နှစ်ဆယ်မြောက်
 ရှိသည်ဟု ဆိုပါ။) ။ ဝိသတိဝဂ္ဂကရဏံ-တည်း။

၂၃၈-ပါရိဝါသိကာဒိကထာ

၃၉၃။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ပါရိဝါသိကစတုတ္ထော-ပါရိဝါသိကျင့်သုံးသော
 ရဟန်းဟူသော လေးပါးမြောက်ရှိသော သံဃာသည်။ ပါရိဝါသိ-ကို၊ စေ
 ဒဒေယျ၊ မူလာယ (စေ) ပဋိကဿေယျ၊ မာနတ္ထံ (စေ) ဒဒေယျ၊ တံ ဝိသော-
 ထို ပါရိဝါသိက ရဟန်းဟူသော နှစ်ဆယ်မြောက်ရှိသော သံဃာသည်။ (စေ)
 အဗ္ဗေယျ၊ (ဧဝံ သတိ၊) အကမ္မံ၊ ပေ၊ (နောက်၌ တံ ဝိသော-ထို မူလာယ
 ပဋိကံဿနာရဟ ရဟန်းဟူသော နှစ်ဆယ်မြောက်ရှိသော သံဃာသည်
 စသည်ဖြင့် လျော်သလို ဆိုပါ။ မူလာယပဋိကဿေယျစသော ပုဒ်တို့၏ အနက်
 ကို မဟာခန္ဓက၊ ဥပဇ္ဈာယဝတ္ထကထာ၌ ရေးခဲ့ပြီ။)

၃၉၄။ ။ ဘိက္ခဝေ ဧကစူဿ-အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ သံဃမဇ္ဈေ-
 ၌၊ ပဋိက္ခောသနာ-တားမြစ် (ကန့်ကွက်)ခြင်းသည်း ရဟတိ-တက်ရောက်၏။
 (အထမြောက်၏။) ဧကစူဿ (သံဃမဇ္ဈေ ပဋိက္ခောသနာ) န ရဟတိ၊ ကဿ
 စ-အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း။ ပေ၊ ဘိက္ခုနိယာ-၏။ ပေ၊ ပကတတ္ထဿ-

ပင်ကိုယ်သဘောရှိသော (သီလ မပျက်သေးဘဲ ပင်ကိုယ်သဘောရှိသော၊) သမာနသံဝါသကဿ-တူသော ကံကြီးကံငယ်ဟူသော သံဝါသရှိသော၊ သမာန သီမာယ-တူသောသိမ်ဉ့် (တစ်သိမ်တည်းဉ့်၊) ဌတဿ-သော၊ အန္တမသော-အားဖြင့်၊ အနန္တရိကဿာပိ-အခြားမဲ့နေရာ၌ နေသည်လည်း ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုနော-ကို၊ ဝိညာပေန္တဿ-(မိမိ သဘောမတူကြောင်းကို) သိစေသော၊ (သိအောင်ပြောပြသော၊) ဘိက္ခုနော-၏၊ သံဃမဇ္ဈေ ပဋိက္ခောသနာ ရဟတိ၊

ပေ။

၂၃၉-ဒွေနိဿာရဏာဒိကဏာ

၃၉၅။ ။ နိဿာရဏာ-သံဃာမှ ထွက်သွားစေခြင်းတို့သည်၊ (နှင် ထုတ်ခြင်းတို့သည်၊) ဣမာ ဒွေ-တို့တည်း၊ ဘိက္ခုဝေ၊ နိဿာရဏံ-ထွက်သွား စေအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ (နှစ်ထုတ်ခြင်းသို့၊) အပ္ပတ္တော-မရောက်သော၊ ပုဂ္ဂလော အတ္ထိ၊ တံ-ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ သံဃော၊ စေ နိဿာရေတိ-တဇ္ဇနိယ ကံကို ပြုသောအားဖြင့် အကယ်၍ ထွက်သွားစေအံ့၊ (နှင်ထုတ်အံ့၊) (ဧဝံ သတိ၊) ဧကဇ္ဇော-အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ သုနိဿာရိတော-ကောင်းစွာ ထွက်သွားစေအပ်ပြီ၊ ဧကဇ္ဇော-ကို၊ ဒုနိဿာရိတော-မကောင်းသဖြင့် ထွက်သွား စေအပ်ပြီ၊ ပေ၊ ဒုနိဿာရိတော-နည်း?၊ ပေ၊ ဘိက္ခု၊ သုဒ္ဓေါ-သည်၊ အနာ ပတ္တိကော-သည်၊ ဟောတိ၊ အယံ-ကို၊ နိဿာရဏံ အပ္ပတ္တော၊ ပုဂ္ဂလော- ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ပေ၊ ဒုနိဿာရိတော-ပြီ၊ ပေ။

ဘိက္ခု၊ ဗာလော-ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌ မကျွမ်းကျင်သည်၊ အဗျတ္တော- ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌ မထက်မြက်သည်၊ အာပတ္တိဗဟုလော-များသော အာပတ် ရှိသည်၊ အနပဒါနော-(ပိုင်းဖြတ်အပ်သော) အာပတ်အပိုင်းအခြား မရှိသည်၊ ဟောတိ၊ အနနုလောမိကေဟိ-ရဟန်းတို့အား မသင့်လျော်ကုန်သော၊ ဂိဟိ သံသဂ္ဂေဟိ-လူတို့နှင့် ရောနှောခြင်းတို့ဖြင့်၊ ဂိဟိသံသဇ္ဇော-လူတို့နှင့်ရောနှော သည်၊ (ဟုတွာ) ဝိဟရတိ၊ (အနပဒါနောအဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊)

ပေ။

၃၉၆။ ။ ဩသာရဏာ-သံဃာအတွင်းသို့ သက်ရောက်စေခြင်းတို့သည်၊ (သံဃာ့ဘောင်သို့ သွင်းခြင်းတို့သည်) ပေ၊ သောသာရိတော-ကောင်းစွာ သွင်းအပ်ပြီ၊ ပေ၊ ဒေါသာရိတော-မကောင်းသဖြင့် သွင်းအပ်ပြီ၊ (ဟတ္ထစွိန္နောစသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို မဟာဓန္ဓကပုဒ်စဉ် ၁၁၉-၌ ရေးခဲ့ပြီ) ပေ။

ပထမော-သော၊ ဝါသဘဂါမဘာဏဝါရော-သည်၊ နိဋ္ဌတော-ပြီ။

၂၄၀-အဓမ္မကမ္မာဒိကထာ

၃၇၉။ ။ ဣဓ၊ ပေ၊ ဘိက္ခုဿ-၏၊ (ရဟန်းမှာ) ဒဋ္ဌဗ္ဗာ-ရှုထိုက်သော၊ အာပတ္တိ၊ န ဟောတိ-မရှိ၊ တမေန-ထို ရဟန်းကို၊ သံဃော ဝါ-သည်သော်လည်းကောင်း၊ သမ္မဟုလာ ဝါ-များစွာသော ရဟန်းတို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဧကပုဂ္ဂလော ဝါ-သည်သော်လည်းကောင်း၊ စောဒေတိ-စောဒနာ၏၊ (ကိံ) အာရုသော တံ၊ အာပတ္တိ-သို့၊ အာပန္နော-ပြီ၊ ဧတံ အာပတ္တိ-ကို၊ ပဿသိ-ရှု၏လော၊ ဣတိ-ဤသို့ စောဒနာ၏၊ သော ဧဝံ၊ ဝဒေတိ-ပြော၏၊ (ကိံ) အာရုသော အဟံ၊ ယံ-အကြင် အာပတ်ကို၊ ပဿေယျ-ရှုရာပါ၏၊ မေ-၏၊ ဝါ-မှာ၊ (သာ) အာပတ္တိ-သည်၊ နတ္ထိ-ပါ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၏၊ တံ-ထို ရဟန်းကို၊ သံဃော၊ အာပတ္တိယာ-ကို၊ အဒဿနေ-ကြောင့်၊ ဥက္ခိပတိ-အံ၊ အဓမ္မကမ္မ-တည်း၊ (နောက်နောက် ဝါကျတို့၌ ပဋိကာတဗ္ဗာ-ကုစားထိုက်သော၊ ပါပိကာ-ယုတ်မှာသော၊ (မကောင်းသော) ပဋိနိဿဇ္ဇေတာ-စွန့်ထိုက်သော၊ ဒိဋ္ဌိ-မိစ္ဆာအယူသည်ဟု ပေးပါ၊ ပဋိနိဿဇ္ဇေတာ၌ တပစ္စည်းသည် အရဟတနက်ဟောတည်း၊ ဒွိမူ၊ တိမူတို့၌လည်းကောင်း၊ သုက္ကပက္ခ၌လည်းကောင်း လွယ်ပြီ။)

၂၄၁-ဥပါလိပုစ္ဆာကထာ

၄၀၀။ ။ အထ၊ ပေ၊ အဝေါစ (ကိံ) ဘန္တေ...ဥမဂ္ဂါ၊ ယော သံဃော-သည်၊ သမ္ဗုခါကရဏီယံ-မျက်မှောက်၌ ပြုထိုက်သော၊ (သံဃ၊ ဓမ္မ၊ ဝိနယ၊ ပုဂ္ဂလတို့၏မျက်မှောက်၌ ပြုထိုက်သော၊) ကမ္မံ-ကို၊ အသမ္ဗု ခါ-(သံဃ၊ ဓမ္မ၊ ဝိနယ၊ ပုဂ္ဂလတို့၏) မျက်ကွယ်၌၊ ကရောတိ၊ (တဿ- ထို သံဃာ၏၊) တံ-ထို ကံသည်၊ ဓမ္မကမ္မံ န ခေါ-ဓမ္မကံပါလော၊ (ဟုတ် မှန်သော သဘောအတိုင်း ပြုအပ်သောကံပါလော၊) ဝိနယကမ္မံ န ခေါ- လော၊ (ဝိနည်းပါဠိတော်အတိုင်း ပြုအပ်သောကံပါလော၊) ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ဥပါလိ၊ တံ-သည်၊ အဓမ္မကမ္မံ-ဓမ္မကံ မဟုတ်၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

အမှာ။ ။ ဤမှနောက်၌ ပဋိပုစ္ဆာ-(စုဒိတက၊ စောဒကတို့ကို) မေး၍၊ အပုဋိပုစ္ဆာ-(စုဒိတက၊ စောဒကတို့ကို) မမေးမူ၍၊ ပဋိညာ ယ-(စုဒိတက၏) ဝန်ခံခြင်းဖြင့်၊ သတိဝိနယာရဟဿ- သတိဝိနယကို ထိုက်သူအား၊ အမူဠဝိနယံ ဒေတိ၊ အမူဠ ဝိနယာရဟဿ-၏(အပေါ်၌) တဿပါပိယသိကာကမ္မံ ကရောတိ၊ တဇ္ဇနီယကမ္မံ-တဇ္ဇနီယကံကို စသည်ဖြင့် ပေးပါ၊ (သမ္ဗုခါကရဏီယ စသည်တို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကို စူဠဝဂ္ဂ၊ ကမ္မကုဋကဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။) သံဃော၊ သာတိသာရော- လွန်၍ဖြစ်သော အပြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်သည် (အပြစ်ရှိသည်၊) ဟောတိ။

၄၀၁။ ။ ဤ၌ အနတိသာရော-လွန်၍ဖြစ်သော အပြစ် မရှိသည်၊ ဟောတိဟု ပေးပါ။

၄၀၂-မှ ၄၀၆-တိုင်အောင် အနက်လွယ်ပြီ။

ဒုတိယော-သော၊ ဥပါလိပုစ္ဆာဘာဏဝါရော-သည်၊ နိဋ္ဌတော-ပြီ။

ဝါရရှင်းလင်းချက်။ ။ တဿုဒ္ဓါနနှင့်တိုက်ဆိုင်၍ ဝါရကို ရှင်းပြပါ
မည်။) သမဂ္ဂေါ သံဃော သမ္မုခါကရဏီယံ ကမ္မံ အသမ္မုခါ
ကရောတိ။ ပေ၊ ပဋိပုစ္ဆာ ကရဏီယံ ကမ္မံ အပုဋိပုစ္ဆာ ကရောတိ။
ပေ၊ သတိဝိနယာရဟဿ အမုဋ္ဌဝိနယံ ဒေတိ-ဤသို့ စသည်ဖြင့်
တစ်ပါးသော ကံကို ထိုက်သူ၏အပေါ်၌ တစ်ပါးသော ကံကို
ပြုလျှင် အဓမ္မကံ၊ အဝိနယကံ ဖြစ်ကြောင်းကို ဟောတော်မူ၏။
ဤပုဒ်ရေ ၄၀၀-ဝါရကို ရည်ရွယ်၍ တဿုဒ္ဓါန၌ သမ္မုခါပဋိစ္ဆာ
စ၊ ပေ၊ အညံ ကရေယျ အညဿ၊ သောဠသေ တေ အဓမ္မိကာ
ဟု မိန့်သည်။

သမဂ္ဂေါ သံဃော သမ္မုခါကရဏီယံ ကမ္မံ သမ္မုခါ ကရောတိ။
ပေ၊ သတိဝိနယာရဟဿ သတိဝိနယံ ဒေတိ-ဤသို့ စသည်ဖြင့်
ထိုထို (ဆိုင်ရာ)ကံကို ထိုက်သူ၏အပေါ်၌ ထိုထို (ဆိုင်ရာ)ကံကို
ပြုလျှင် ဓမ္မကံ၊ ဝိနယကံဖြစ်ကြောင်းကို ဟောတော်မူ၏။ ဤ
(၄၀၁) ဝါရကို ရည်ရွယ်၍ တဿုဒ္ဓါန၌ “တံ တံ ကရေယျ တံ
တဿ၊ သောဠသေ တေသု ဓမ္မိကာ”ဟု မိန့်သည်။

သမဂ္ဂေါ သံဃော သတိဝိနယာရဟဿ အမုဋ္ဌဝိနယံ ဒေတိ။
အမုဋ္ဌဝိနယာရဟဿ သတိဝိနယံ ဒေတိ-ဤသို့ စသည်ဖြင့်
ထိုထို ကံကို ထိုက်သူ၏အပေါ်သို့ ထိုထို (အခြား) ကံကို
တင်လျှင် (ပြုလျှင်) အဓမ္မ၊ အဝိနယကံ ဖြစ်ကြောင်းကို ဟော
တော်မူ၏။ ဤ (၄၀၂) ဝါရကို ရည်ရွယ်၍ တဿုဒ္ဓါန၌ “ပစ္စာ
ရောပေယျ အညညံ၊ သောဠသေ တေ အဓမ္မိကာ”ဟု မိန့်သည်။
(သောဠသဟု ဆိုသော်လည်း သမ္မုခါ၊ ပဋိပုစ္ဆာ၊ ပဋိညာယ
သုံးပါး မပါသောကြောင့် ဆယ့်သုံးပါးသာ ရှိပါသည်။)

ဆက်ဦးအံ့။ ။ ဤဝါရကို ဟောတော်မူရာ၌ အပြန်အလှန်
မူတည်သောအားဖြင့် နှစ်ပုဒ် နှစ်ပုဒ်ကို မူတည်၍ ဟောတော်မူ
ထားသောကြောင့် တဿုဒ္ဓါန၌ “ဒွေ ဒွေ တမ္မုလကံ တဿ”ဟု
မိန့်သည်။

သမဂ္ဂေါ သံဃော သတိဝိနယာရဟဿ သတိဝိနယံ ဒေတိ။
အမုဋ္ဌဝိနယာရဟဿ အမုဋ္ဌဝိနယံ ဒေတိ-ဤသို့ စသည်ဖြင့်

ဟောတော်မူအပ်သော ပုဒ်စဉ် (၄၀၃) ဝါရကို ရည်ရွယ်၍ တဿုဒ္ဓါနဉ် “တေပိ သောဠသ ဓမ္မိကာ” ဟု မိန့်သည်။ ထို တဿုဒ္ဓါနဉ် “တတော ပရံ ယေ တေ သောဠသ ကမ္မာ ဟောန္တိ” ဟု ပါဠိသေသ ထည့်ပါ။ ရှေးနိဿယဉ်လည်း ထည့်ထားပါသည်။

သမဂ္ဂေါ သံဃော သတိဝိနယာရဟဿ အမူဠဝိနယံ ဒေတိ၊ သတိဝိနယာရဟဿ တဿပါပိယသိကကမ္မံ ကရောတိ၊ သတိဝိနယာရဟဿ တဇ္ဇနိယကမ္မံ ကရောတိ-ဤသို့ စသည်ဖြင့် တစ်ပုဒ် တစ်ပုဒ်ကို မူတည်၍ ကျန်ပုဒ်တို့ကို မူလီလုပ်ပြီးလျှင် ဟောတော်မူအပ်သော ၄၀၄-၅-၆-ဝါရတို့ကို ရည်ရွယ်၍ တဿုဒ္ဓါနဉ် “ဧကောကမူလကံ စက္ကံ အဓမ္မန္တိ ဇီနော ဗြဝိ” ဟု မိန့်သည်။ (တဿုဒ္ဓါန ပါဠိရပ်တို့၏နိဿယကို တဿုဒ္ဓါန နိဿယဉ် ကြည့်ပါ။)

၂၂-တဇ္ဇနိယကမ္မကထာ

၄၀၇။ ။ ဣဓ၊ ပေ၊ အဓိကရဏကာရကော ဟောတိ၊ (ပဝါ ရဏကွန္ဓကပုဒ်စဉ် ၂၄၀-၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊ ဧကဝုဏ်၊ ဗဟုဝုဏ်သာ ထူးသည်။) တတြ-ထိုသို့ ဖြစ်ရာ၌၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ ဧဝံ-ဤ အကြံသည်၊ ဧစ ဟောတိ-အံ၊ (ကံ၊) အာဝုသော အယံ ဘိက္ခု၊ ပေ၊ ဟန္တ-ယခု၊ အဿ-ဤ ရဟန်း၏(အပေါ်၌)၊ မယံ တဇ္ဇနိယ ကမ္မံ၊ ကရောမ-ပြုကြစို့၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်အံ၊ (ဣတိ-ဤသို့ ကြံပြီး၍) တေ-ထို ရဟန်းတို့သည်၊ အဓမ္မေန-အားဖြင့်၊ ဝဂ္ဂါ-အစုအစုတို့သည်၊ (ဟုတွာ) တဿ-၏(အပေါ်၌) တဇ္ဇနိယကမ္မံ ကရောန္တိ၊ ပေ၊ အယံ ဘိက္ခု-သည်၊ (တဇ္ဇနိယ ကမ္မကတော၌ စပ်) သံဃေန-သည်၊ (သာမညကတ္တာ၊) အဓမ္မေန-ဖြင့်၊ ဝဂ္ဂေဟိ-အစုအစုဖြစ်သော ရဟန်းတို့သည်၊ (ဝိဿသကတ္တာ၊) (ဤ ပုဒ်တို့ကို တဇ္ဇနိယကမ္မကတောဝယ် ကတော၌ စပ်) တဇ္ဇနိယကမ္မကတော-ပြုအပ်ပြီးသော တဇ္ဇနိယကံ ရှိ၏၊ (ဤသို့ စသည်ဖြင့် ပေးပါ) ပေ။

အမှာ။ ။ ဤ တဇ္ဇနိယကမ္မကထာ၌ ပထမစက်ဝယ် အဓမ္မေန ဝဂ္ဂါ၊
 ။ အဓမ္မေန သမဂ္ဂါ၊ ဓမ္မေန ဝဂ္ဂါ၊ ဓမ္မပဋိရူပကေန ဝဂ္ဂါ၊ ဓမ္မ
 ပဋိရူပကေန သမဂ္ဂါဟု ငါးဝါရ၊ ၄၀၈-ဒုတိယစက်၌
 အဓမ္မေနသမဂ္ဂါ၊ ဓမ္မေန ဝဂ္ဂါ၊ ဓမ္မပဋိရူပကေန ဝဂ္ဂါ၊ ဓမ္မ
 ပဋိရူပကေန သမဂ္ဂါ၊ အဓမ္မေန ဝဂ္ဂါဟု ငါးဝါရ၊ ၄၀၉-
 တတိယစက်၌ ဓမ္မေန ဝဂ္ဂါ၊ ဓမ္မပဋိရူပကေန ဝဂ္ဂါ၊ ဓမ္မပဋိ
 ရူပကေန သမဂ္ဂါ၊ အဓမ္မေန ဝဂ္ဂါ၊ အဓမ္မေန သမဂ္ဂါဟု
 ငါးဝါရ၊ ၄၁၀-စတုတ္ထစက်၌ ဓမ္မပဋိရူပကေန ဝဂ္ဂါ၊ ဓမ္မပဋိ
 ရူပကေန သမဂ္ဂါ၊ အဓမ္မေန ဝဂ္ဂါ၊ အဓမ္မေန သမဂ္ဂါ၊ ဓမ္မေန
 ဝဂ္ဂါဟု ငါးဝါရ၊ ၄၁၁-ပဉ္စမစက် ဓမ္မပဋိရူပကေန သမဂ္ဂါ၊
 အဓမ္မေန ဝဂ္ဂါ၊ အဓမ္မေန သမဂ္ဂါ၊ အဓမ္မေန ဝဂ္ဂါ၊ ဓမ္မပဋိ
 ရူပကေန ဝဂ္ဂါဟု ငါးဝါရစီ ရှိ၏။ နောက်နောက် ကံတို့၌
 လည်း ဤသို့ စက် ငါးခုစီချည်း ရှိသည်။

၂၄၃-နိဿယကမ္မကထာ

၄၁၂။ ။ ဣဓ၊ ပေ၊ ဂိဟိသံသဂ္ဂေဟိ၊ (ပုဒ်စဉ် ၃၉၅-၌ အနက်ပေး
 ခဲ့ပြီ၊) ဟောဋ္ဌာ-အောက်၊ (တဇ္ဇနိယကမ္မကထာ)၌၊ (စက္ကံ-ကို၊ ကတံ)
 ယထာ-ပြုအပ်သကဲ့သို့၊ တထာ-တူ၊ စက္ကံ-ကို၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုထိုက်၏၊ ဝါ-
 ပြုပါလေ။

၂၄၄-ပဗ္ဗာဇနိယကမ္မကထာ

၄၁၃။ ။ (ထူးရာ၌သာ ရေးပွါမည်၊) ဘိက္ခု၊ ကုလဒူသကော-
 အမျိုးတို့၏သဒ္ဓါကို ဖျက်ဆီးသည်၊ ပါပသမာစာရော-ယုတ်မာသော အကျင့်
 ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ။

၂၄၅-ပဋိသာရဏိယကမ္မကထာ

၉၁၄။ ။ ဂိဟိ-လူတို့ကို၊ အက္ခောသတိ-ဆဲ၏၊ ပရိဘာသတိ-
ဘေးကိုပြု၍ ခြိမ်းခြောက်၏၊ ပေ။

(၂၄၆-၂၄၇-၂၄၈။ ဥက္ခေပနိယကမ္မကထာ သုံးပါး၌ လွယ်ပြီ။)

၂၄၉-တဇ္ဇနိယကမ္မပဋိပဿဒ္ဓိကထာ

၄၁၈။ ။ ဘိက္ခု၊ သံဃေန-သည်၊ တဇ္ဇနိယကမ္မကထော (ဟုတွာ)
သမ္မာ၊ ဝတ္တတိ-ကျင့်၏၊ လောမံ-မာနတည်းဟူသော အမွေးကို၊ ပါတေတိ-
လဲကျစေ၏၊ နေတ္တာရံ-ကံမှ ထွက်မြောက်သူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော အကျင့်ကို၊
ဝတ္တတိ၊ တဇ္ဇနိယဿ-တဇ္ဇနိယမည်သော၊ ကမ္မဿ-၏၊ ပဋိပဿဒ္ဓိ-
ငြိမ်းအေးခြင်းကို၊ ယာစတိ-တောင်း၏၊ ပေ၊ (စက်ငါးခု ရှိ၏၊ ပုဒ်စဉ် ၄၂၈-
တိုင်အောင် အနက်လွယ်ပြီ။)

၂၅၆-တဇ္ဇနိယကမ္မဝိဝါဒကထာ

၄၂၉။ ။ (ထူးရာ၌သာ အနက်ရေးပါမည်၊) တတြဋ္ဌော-ထို ကံပြုရာ
အရပ်၌တည်သော၊ (ထို သိမ်၌တည်သော၊) သံဃော၊ ဝိဝဒတိ-ဆန့်ကျင်ဘက်
ပြော၏၊ (ငြင်းခုံ၏၊) (ကိ၊) အဓမ္မေန-အားဖြင့်၊ ဝဂ္ဂကမ္မံ-တည်း၊ ပေ၊
ကမ္မံ-ကို၊ အကတံ-မပြုအပ်၊ (ပြုအပ်ရာ မရောက်၊ အထမမြောက် ဟူလို၊)
ကမ္မံ၊ ဒုက္ကဋ္ဌံ-မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်၏၊ ကမ္မံ ပုန၊ ကာတမ္မံ-ထိုက်၏၊
ဣတိ-ဤသို့ ငြင်းခုံ၏၊ ဘိက္ခဝေ၊ တတြ-ထို ရဟန်းတို့တွင်၊ ယေ တေ
ဘိက္ခု၊ အဓမ္မေန၊ ဝဂ္ဂကမ္မံ-တည်း၊ ဣတိ ဧဝံ အာဟံသု၊ ယေ စ တေ ဘိက္ခု-
တို့သည်လည်း၊ ပေ၊ ပုန ကာတမ္မံ ကမ္မံ၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ အာဟံသု၊ တတ္ထ-
ထို ငြင်းခုံရာ၌၊ ဣမေ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဓမ္မဝါဒိနော-ဓမ္မဝါဒီတို့တည်း၊
(တရားကို ပြောလေ့ရှိသူတို့သည်။)

အမှာ။ ။ ဤမှနောက်၌ ပုဒ်စဉ် ၄၃၃-တိုင်အောင် လွယ်ပြီ၊ ဤ
 တဇ္ဇနိယကမ္မဝိဝါဒကထာ၌ စက်ငါးခု ရှိ၏၊ နိဿယကမ္မ
 ဝိဝါဒကထာမှ စ၍ အပုဋိနိသဂ္ဂေ ဥက္ခေပနိယကမ္မဝိဝါဒ
 ကထာတိုင်အောင် အနက်လွယ်ပြီ၊ ထို ကတို့၌လည်း စက်
 ငါးခုစီပင် ရှိ၏၊ ပဉ္စ-ကုန်သော၊ ဣမေ ဝါရာ-တို့ကို၊
 သံခိတ္တာ-အကျဉ်းချုံးအပ်ကုန်ပြီ။

နဝမော-သော၊ စမ္ပေယျခန္ဓကော-တည်း။

၂၇၀-တဿုဒ္ဓါနံ

☞ (ဤ ဥဒ္ဓါန်း၌ အကျဉ်းမျှပေးအပ်သော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို ဝတ္ထုအကျယ်
 အတိုင်း အနက်ဆိုပါ၊ ၄၄-ဂါထာ ရှိသည်။)

တဿ-ထို စမ္ပေယျခန္ဓက၏၊ ဥဒ္ဓါနံ-ကား-

စမ္မာယံ-၌၊ ဘဂဝါ၊ အာသိ-နေတော်မူပြီ၊ (အစ္စတိ၌ ကဲ့သို့
 အာသဓာတ်၊) ဝတ္ထု-ဝတ္ထု-ကား၊ ဝါသဘဂါမကေ-၌၊ (ကဿပ
 ဂေါတ္ထော ဘိက္ခု) အာဂန္တုကာနံ-တို့၏(အတွက်၊) ဣစ္ဆိတဗ္ဗကေ-
 အလိုရှိထိုက်သော ကိစ္စ၌၊ (ရဟန်းတို့ပြုသင့်သော ကိစ္စ၌ ဟူလို၊)
 ဥဿုက္ကံ အကာသိ၊ (ဣစ္ဆိတဗ္ဗကောဟု ပထမန္တ ရှိသောပါဌ်အတိုင်း
 ရှေးနိဿယ၌ အနက်တစ်မျိုး ပေး၏။)

ပကတညုနော-ဆွမ်းခံလမ်း၌ သဘောကို သိကုန်၏၊ ဣတိ-
 သို့၊ ဥတွာဥဿုတ္တံ၊ န ကရီ-မပြုတော့၊ တဒါ-မပြုတော့ရာ ထို
 အခါ၌၊ န ကရောတိတိ-မပြုတကားဟု၊ (မပြုရမည်လားဟု၊)
 ဥက္ခိတ္ထော-နှင်ထုတ်အပ်သည်၊ (နှင်ထုတ်ခံရသည်၊ ဟုတွာ၊) သော-
 ထို ကဿပဂေါတ္ထရဟန်းသည်၊ ဇိနသန္တိကေ-သို့၊ အဂမာ-
 သွားပြီ၊ (သာဂမာကို သော+အဂမာဟု ပုဒ်ခွဲ။)

အစမ္ပေန၊ ဝဂ္ဂိကမ္မံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ပဋိရူပကေန သမဂ္ဂံ-
 ကိုလည်းကောင်း၊ (ကရောန္တိ၊) ဧကော၊ ဧကကံ-တစ်ပါးသော

ရဟန်းကို၊ ဥက္ခိပတိ၊ ဧကော၊ ဒွေ စ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ သမ္မဟု
လေ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ (ဥက္ခိပတိ၊) ဧကကော-သည်၊ သံဃံ
ဥက္ခိပတိ။

ဒုဝေပိ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ သမ္မဟုလာပိ-တို့သည်လည်း
ကောင်း၊ သံဃော-သည်လည်းကောင်း၊ သံဃဉ္စ-ကိုလည်း၊ ဥက္ခိပိ၊
(ဒုဝေပိစသော ကတ္တားတစ်ပုဒ်၌ ဧကံ၊ ဒွေ၊ သမ္မဟုလေ၊ သံဃံ
ဟု ကံလေးပုဒ် ရှိရမည်၊ ဧကံ၊ ဒွေ၊ သမ္မဟုလေတို့ကို သံဃဉ္စ၌
စသဒ္ဒါဖြင့် ဆည်းယူပါ။) သဗ္ဗညုပဝရော-သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရား
သည်၊ ဥတွာ၊ အဓမ္မန္တိ-အဓမ္မကံဟူ၍၊ ပဋိက္ခိပိ။

ယံ ကမ္မံ-သည်၊ ဥတ္တိဝိပန္နံ-ပျက်သော ဥတ်ရှိ၏၊ အနုဿာဝနံ-
နှင့်၊ သမ္မန္တံ-၏၊ (အနုဿာဝနံ၌ ဝိဘတ္တိဝိပလ္လာသံ၊) ယံ-အကြင်
ကံသည်၊ အနုဿာဝနဝိပန္နံ-၏၊ ဥတ္တိယာ စ-နှင့်ကား၊ သမ္မန္တံ-
၏၊ (ယံ) စ-ကား၊ ဥဘယေန-ဥတ်၊ ကမ္မဝါစာ နှစ်ပါး
စုံအားဖြင့်၊ ဝိပန္နံ-ပျက်၏၊ ဓမ္မမေဝ စ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိနယာ-
ကိုလည်းကောင်း၊ သတ္ထု-သတ္ထုသာသနကိုလည်းကောင်း၊ အညတြ-
၍၊ (ကတံ-ပြုအပ်သော ကံ၊) ပဋိကုဋ္ဌံ-ပဋိကုဋ္ဌကတဖြစ်သော ကံ၊
ကုပ္ပံ-သော၊ အဋ္ဌာနရဟိကံ-ဥတ်ကမ္မဝါစာဟူသော အကြောင်း
အား မထိုက်သော ကံ။

အဓမ္မဝဂ္ဂံ-အဓမ္မဝဂ္ဂကံ၊ သမဂ္ဂံ-အဓမ္မသမဂ္ဂကံ၊ ဓမ္မပဋိရူပါနိ-
ကုန်သော၊ ယေ ဒုဝေ-ယံင်း ကံနှစ်ပါးတို့၊ (ဓမ္မပဋိရူပကဝဂ္ဂ၊
ဓမ္မပဋိရူပသမဂ္ဂ ကံနှစ်ပါး ဟူလို၊) ဓမ္မေနေဝ စ-ဖြင့်သာ၊
သာမဂ္ဂံ-ညီညွတ်ခြင်းကို၊ (သမဂ္ဂကံကို၊) တထာဂတော အနုညာသိ။

စတုဝဂ္ဂေါ-စတုဝဂ္ဂသံဃာလည်းကောင်း၊ ပေါ ပရောဝိသတိ
ဝဂ္ဂေါ-နှစ်ကျိပ်ထက်ကျော်လွန်သော အစုရှိသော၊ သံဃော စ-
လည်းကောင်း၊ (ဣတိ၊) ပိဋ္ဌဝိဓော-၏။

ဥပသမ္ပဒံ-ကိုလည်းကောင်း၊ အဗ္ဘာနကမ္မေန သဟ၊ ပဝါရဏံ-
ဟူသော၊ ယဉ္စ ကမ္မံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ထပေတွာ (သဗ္ဗကမ္မေသု၊)
စတုဝဂ္ဂေဟိ-စတုဝဂ္ဂရဟန်းတို့ဖြင့်၊ ကမ္မိကော-ကံအားလျောက်
ပတ်၏။

မဇ္ဈဒေသေ-မဇ္ဈိမဒေသေ၌၊ ဥပသမ္ပဒံ အတ္တာနံ ဒုဝေ ကမ္မေ ထပေတွာန၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိကော-ပဉ္စဝဂ္ဂိကသံဃာသည်၊ သဗ္ဗကမ္မေသု ကမ္မိကော။

ဒသဝဂ္ဂိကာ-ကုန်သော၊ ယေ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဧကံ အတ္တာနံ ထပေတွာန၊ သဗ္ဗကမ္မကရော-အလုံးစုံသောကံကို ပြုနိုင်ကုန်၏၊ (ဝစနဝိပလ္လာသ၊) ဝိသော သံဃော၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော ကံတို့၌၊ ကမ္မိကော-၏။

ဘိက္ခုနီ၊ ပေ၊ နာနာသံဝါသံ၊ (လွယ်ပြီ၊) နာနာသိမာယ-နာနာ သိမာယဋ္ဌိတရဟန်း၊ ဣဒ္ဓိယာ-ဣဒ္ဓိယာဝေဟာသဋ္ဌိတရဟန်း။

ယဿ-၏(အပေါ်၌၊) သံဃော ကမ္မံ၊ ကရေ-၏၊ (သော-ထို ကမ္မာရဟပုဂ္ဂိုလ်သည်၊) ဧတေ-ဤ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ စတုဝိသတိ ဟောန္တိ၊ သမ္ဗုဒ္ဓေန-သည်၊ ပဋိက္ခိတ္တာ-ပယ်တော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ ဟိ-မှန်၏၊ ဧတေ-တို့သည်၊ န ဂဏပူရတာ-ဂိုဏ်းကို မပြည့်စေ နိုင်ကုန်၊ (ဘိက္ခုနီ သိက္ခာမာနာစသော ဂါထာတို့ဖြင့် ပုဒ်စဉ် ၃၈၉-မှ စ၍ ၃၉၂-တိုင်အောင် ဝါရတို့ကို ညွှန်းသည်။)

ပါရိဝါသိကစတုတ္ထော (ဟုတွာ) ပရိဝါသံ၊ ဒဒေယျ ဝါ-ပေးမူ လည်း ပေးအံ့၊ မူလာ-သို့၊ (ပဋိကဿယံ) (မူလာ၌ ယသဒ္ဓါ ကျေသည်၊) မာနတ္ထံ (ဒဒေယျ)၊ အဗ္ဘေယျ အကမ္မံ၊ န စ ကရဏံ- ပြုလည်း မပြုထိုက်၊ ကရဏံ၌ ယုပစ္စည်းသည် ကံ အနက်ဟော။)

မူလာအရဟ-မူလာယပဋိကသိနာရဟါ၊ မာနတ္တာ-မာနတ္တာရဟ၊ 'မာနတ္တစာရိက၊ အတ္တာနာရဟမေဝ စ-အတ္တာနာရဟ၊ ပဉ္စ-ဤ ဝါးယောက်တို့ကို၊ န ကမ္မကာရကာ-ကံကို မပြုတတ်သူတို့ဟူ၍၊ သမ္ဗုဒ္ဓေန ပကာသိတာ၊ (ပဉ္စ-အရ၌ ပါရိဝါသိကကိုပါ ထည့်ပါ၊ ဤ နှစ်ဂါထာဖြင့် ပုဒ်စဉ် ၃၉၃-ဝါရကို ညွှန်းသည်။)

ဘိက္ခုနီ၊ ပေ၊ နာနာသံဝါသကာ၊ (လွယ်ပြီ၊) သိမာ-နာနာသိမာ ယဋ္ဌိတရဟန်း၊ ဝေဟာသံ-ဣဒ္ဓိယာဝေယာသဋ္ဌိကရဟန်း၊ ယဿ- ၏(အပေါ်၌၊) ကမ္မံ ကရောတိ၊ (သော) စ-ထို ကံပြုခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်။

အဋ္ဌရသန္ဓ်၊ ဒေတေသံ-ဤ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ ပဋိပက္ခောသံ-တားမြစ် (ကန့်ကွက်)ခြင်းသည်၊ န ရဟတိ၊ (ပဋိက္ခောသံ၌ ပဋိပုဗ္ဗ+ကုသ ဓာတ်+ဏပစ္စည်း၊) ပကတဿ ဘိက္ခုဿ ပဋိပက္ခောသနာ ရဟတိ၊ (ဤ ဂါထာတို့ဖြင့် ပုဒ်စဉ် ၃၉၄-ဝါရကို ညွှန်းသည်။)

သုဒ္ဓဿ-ကို၊ ဒုန္နိဿာရိတော-အပ်ပြီ၊ ဗာလောဟိ (ဗာလော ဧဝ)-ကိုသာ၊ သုနိဿာရိတော-အပ်ပြီ၊ (ပုဒ်စဉ် ၃၉၅-ဝါရကို အကျဉ်းချုံးသည်။) ပဏ္ဍကော၊ ပေ။

လောဟိတုပ္ပါဒကော ဧဝ၊ (လွယ်ပြီ၊) ယော ဥဘတောဗျဉ္ဇ နော စ-အကြင် ဥဘတောဗျဉ္ဇည်း။

ဧကာဒသန္ဓ်၊ ဒေတေသံ-တို့ကို၊ သြသာရဏံ-သည်၊ န ယုဇ္ဇတိ-မသင့်၊ ဟတ္ထ-ဟတ္ထစိန္တုပုဂ္ဂိုလ်၊ ပေ။

ပေ၊ အန္တမူဂဗဓိရော စ၊ (မဟာဓန္ဓကပုဒ်စဉ် ၁၁၉-အတိုင်း ပေးပါ။) ဒေတေ-ဤ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဒွတ္တိသ-သုံးဆယ့်နှစ်ယောက် တည်း၊ အနုနကာ-မယုတ် မလျော့ကုန်။

တေသံ-တို့ကို၊ သြသာရဏံ-သည်၊ (သောသာရဏံ-သည်၊) ဟောတိ၊ (ဣတိ) သမ္ဗုဒ္ဓေန-ပကာသိတံ-အပ်ပြီ၊ (ပုဒ်စဉ် ၃၉၆-ဝါရကို ညွှန်းသည်။) (ယဿ-အကြင် ရဟန်း၏၊) ဒဗ္ဗဗ္ဗာ-ရှုထိုက် သော အာပတ်သည်လည်းကောင်း၊ ပဋိကာတဗ္ဗာ-ကုစားထိုက်သော အာပတ်သည်လည်းကောင်း၊ နိသဇ္ဇေတာ-စွန့်ထိုက်သော မိစ္ဆာအယူ သည်လည်းကောင်း၊ န ဝိဇ္ဇတိ-မရှိ။

တဿ-ထို ရဟန်းကို၊ ဥက္ခေပနာ-နှင်ထုတ်ကြောင်း ဖြစ်ကုန် သော၊ သတ္တကမ္မာ-တို့သည်၊ အဓမ္မိကာ-အဓမ္မကံတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊

အဋ္ဌရသန္ဓ်။ ။ ဤ တသုဒ္ဓါနှင့် ဘိက္ခုနီမှ စ၍ ပဏ္ဍကာပိ စ တိုင်အောင် ဆယ့်သုံးယောက်၊ ဗျဉ္ဇနာမှ စ၍ ယဿကမ္မ စ တိုင်အောင် ငါးယောက် ပေါင်း ဆယ့်ရှစ်ယောက် ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌရသန္ဓ်ဒေတေသံဟု ဆိုသည်။ ပါဠိတော် ၃၉၄-ဝါရ၌ကား ပဏ္ဍကနောင် ထေယျသံဝါသက၊ တိတ္ထိယံပက္ကန္တက၊ တိရဏာနဂတ၊ မာတုဃာတကစသော ငါးယောက်၊ ဘိက္ခုနီဒုသက ပေါင်း ကိုးယောက် ပါနေ၍ နှစ်ဆယ့်ခုနစ်ယောက် ဖြစ်နေ၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ရာ၌ တသုဒ္ဓါနဂါထာအတိုင်းသာ မှတ်သင့်ကြောင်းကို ရှေးနိဿယ၌ မှာထားသည်။

(ပုဒ်စဉ် ၃၉၇-ကို ညွှန်းသည်။) အာပန္နံ-အာပတ်သို့ ရောက်သော၊ အနုဝတ္တန္တံ-သံဃာ၏ အလိုသို့ လိုက်သော၊ (မငြင်းဆန်၊ အလိုသို့ လိုက်၍ ဝန်ခံသော) ရဟန်းကို၊ (ဥက္ခေပနာ သတ္တံ) တေပိ-ထို ကံတို့သည်လည်း၊ အဓမ္မိကာ-တို့တည်း၊ (ပုဒ်စဉ် ၃၉၈-ဝါရကို ညွှန်းသည်။)

အာပန္နံ-သော၊ နာနုဝတ္တန္တံ-ကို၊ (ဥက္ခေပနာ) သတ္တံ၊ ကမ္မာ- တို့သည်၊ သုဓမ္မိကာ-ကောင်းစွာပြုအပ်သော ဓမ္မကံတို့တည်း၊ (ပုဒ်စဉ် ၃၉၉-ကို ညွှန်းသည်။) သမ္ပုခါ-၌၊ ပဋိပုစ္ဆာ စ-၍၊ ပဋိ ညာယ စ-အားဖြင့်၊ ကာရဏာ-ပြုခြင်း။

သတိ-သတိဝိနယ၊ (အမုဋ္ဌစသည် လွယ်ပြီ၊) ပရိဝါသ စ- ပရိဝါသံ ပေ။

မူလာ-အရင်းသို့ ငင်ခြင်း၊ ပေ၊ တထေဝံ-တူ၊ ဥပသမ္ပဒါ-ကံ၊ အညဿ-တစ်ပါးသောကံကို ထိုက်သူ၏(အပေါ်၌) အညံ- တစ်ပါးသော ကံကို၊ ကရေယျ၊ သောဠသ-တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါး ကုန်သော၊ ဧတေ-ဤ ကံတို့သည်၊ အဓမ္မိကာ-တို့တည်း။

တံ တဿ-ထိုထိုကံကို ထိုက်သူ၏(အပေါ်၌) တံ တံ-ထိုထို ကံကို၊ ကရေယျ၊ သောဠသ၊ ဧတေသု၊ ဓမ္မိကာ-တို့တည်း၊ အညံ- အခြားသောကံကို ထိုက်သူ၏အပေါ်သို့၊ အညံ-အခြားသော ကံကို၊ ပစ္စာရောပေယျ-တင်အံ့၊ သောဠသ ဧတေ၊ အဓမ္မိကာ-တို့တည်း။

တဿ-ထို ဝါရ၏၊ တမ္မုလကံ-ထို ဝါရ၏မူလကား၊ ဒွေ ဒွေ-နှစ်ပုဒ် နှစ်ပုဒ်တို့တည်း၊ (သုဂတဿ သုဂတစိဝရပ္ပမာဏံ၌ ကဲ့သို့ တမ္မုလကံ တဿဟု ဆိုသည်၊ အဓိပ္ပာယ်ကို ဥပါလိပုစ္ဆာ ကထာ၌ ရေးခဲ့ပြီ၊ ဒွေ ဒွေ မူလာ ကတာ တဿဟု ရှိသော သျာမ (ယိုးဒယား) မူကို ကြည့်၍ ဤသို့ အနက်ပေးလိုက်ပါသည်။ ရှေး နိဿယ၌ကား-တဿထို တစ်ပါးသောကံကို ထိုက်သူအား၊ တမ္မု လကံ-ထို ကံ၏မူလကား၊ ဒွေ ဒွေ-နှစ်ပုဒ် နှစ်ပုဒ်တို့တည်းဟု ပေးထား၏၊ (တတော ပရ-ထိုမှ နောက်၌၊ ယေ သောဠသ ကမ္မာ၊ အတ္ထိ-ရှိကုန်၏။) တေပိ သောဠသ-တို့သည်လည်း၊ ဓမ္မိကာ- တို့တည်း၊ ဧကေကမူလကံ-တစ်ပုဒ်စီ တစ်ပုဒ်စီ မူလရှိသော၊ စက္ကံ-စက်ကို၊ (စက်လှည့်ရာ ဝါရကို) အဓမ္မန္တိ-အဓမ္မကံဟူ၍၊ ဇိနော-ဘုရားရှင်သည်၊ အဗြဝိ-ဟောတော်မူပြီ။

(ယော ဘိက္ခု) ဘဏ္ဍနကာရကော-၏၊ (တဿ) သံဃော၊ အဓမ္မေန-ဖြင့်၊ ဝဂ္ဂကမ္မံ-ဝဂ္ဂကံဖြစ်သော၊ တဇ္ဇနိယံ ကမ္မံ အကာသိ၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ အညံ၊ အာဝါသံ-သို့၊ ဂစ္ဆိ-သွားပြီ။

တတ္ထ-ထို အာဝါသ၌၊ အဓမ္မေန၊ သမဂ္ဂါ-သမဂ္ဂဖြစ်သော ရဟန်းတို့သည်၊ တဿ-ထို ရဟန်း၏(အပေါ်၌) တဇ္ဇနိယံ၊ ကရံ-ပြုကုန်ပြီ၊ အညတ္ထ-တစ်ပါးသော အာဝါသ၌၊ အဓမ္မေန၊ ဝဂ္ဂါ-ဝဂ်ဖြစ်သော ရဟန်းတို့သည်၊ တဿ တဇ္ဇနိယံ ကရံ။

ပတိရူပကေန-ဓမ္မပတိရူပကဖြင့်၊ သမဂ္ဂါပိ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဝဂ္ဂါပိ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ တထာ-ထို တဇ္ဇနိယကံကို၊ ကရံ၊ (တဇ္ဇနိယကမ္မကထာ ပုဒ်စဉ် ၄၀၇-၌ပါသော ပထမစက်ကို ညွှန်းသည်)၊ အဓမ္မေန၊ သမဂ္ဂါ စ-သမဂ္ဂရဟန်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဓမ္မေန-ဖြင့်၊ ဝဂ္ဂမေဝ စ-ဝဂ္ဂကံကိုလည်းကောင်း။

ပတိရူပကေန-ဓမ္မပတိရူပကဖြင့်၊ ဝဂ္ဂါ စ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ သမဂ္ဂါပိ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ တထာ ကရံ၊ (ဤ စကားဖြင့် ပုဒ်စဉ် ၄၀၈-၌ပါသော ဒုတိယစက်ကို ညွှန်းသည်) သို့သော် အဓမ္မေန ဝဂ္ဂပုဒ်ကား မပါပါ၊) ဣမေ ပဒါ-ဤ ပုဒ်တို့ကို၊ (ဤ ငါးပုဒ်တို့ကို) ဧကေကံ-တစ်ပုဒ် တစ်ပုဒ်ကို၊ မူလကံ-မူလကို၊ ကတွာ၊ ဝိစက္ခဏော-ပညာရှိသည်၊ စက္ကံ၊ ဗန္ဓေ-ဖွဲ့ရာ၏၊ (ဣမေ ပဒါ-အရ အဓမ္မေန ဝဂ္ဂါ၊ အဓမ္မေန သမဂ္ဂါ၊ ဓမ္မေန ဝဂ္ဂါ၊ ဓမ္မပတိရူပကေန ဝဂ္ဂါ၊ ဓမ္မပတိရူပကေန သမဂ္ဂါတည်း၊ ဤ ငါးပုဒ်တွင် တစ်ပုဒ်စီ တစ်ပုဒ်စီ မူတည်၍ ကျန်လေးပုဒ်ကို မူလိလုပ်ပြီးလျှင် စက်လှည့်ပါ ဟူလို။)

☞ ဗာလာ၊ ဗျတ္တဿ-၏(အပေါ်၌) နိယဿံ၊ (ကရံ-ပြုကုန်ပြီ) ကုလဒူသကံ-ကို၊ ပဗ္ဗာဇေ-နှင်ထုတ်ရာ၏၊ အက္ခောသကဿ စ-၏(အပေါ်၌)ကား၊ ပဋိသာရဏိယံ ကမ္မံ ကရေ။

... အဒဿနာ-အာပတ်ကို မရှုခြင်း၊ အပဋိကမ္မေန-မကုစားခြင်း၊
 ယော စ-အကြင် ရဟန်းသည်လည်း၊ ဒိဋ္ဌိ၊ န နိသဇ္ဇေ-မစွန့်၊
 တေသံ-ထို ရဟန်းတို့၏(အပေါ်၌) ဥက္ခေပနိယကမ္မ-ကို၊ သတ္တ
 ဝါဟေန-ကုန်သည်မျိုးကြီးနှင့် တူတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊
 ဘာသိတံ၊ (နိဿယကမ္မကထာ စသည်တို့ကို ညွှန်းသည်။)

ဥပရိ-အထက်၌၊ ဝါ-အထက်ဖြစ်သော၊ ကမ္မာနံ-တို့၏(အတွက်)၊
 နယံ-နည်းကို၊ ပညော-ပညာရှိသည်၊ တဇ္ဇနိယံ-တဇ္ဇနိယကံကို၊
 (တဇ္ဇနိယကံ၌လာသော နည်းကို) နယေ-ဆောင်ယူရာ၏၊ (နိဿယ
 ကမ္မကထာ စသည်တို့၌ တဇ္ဇနိယကံကဲ့သို့ စက်လှည့်ပါဟု ညွှန်း
 သည်၊ ရှေးနိဿယ၌ ဥက္ခေပနိယကမ္မာနံဟု ရှိသောပါဠိအတိုင်း
 အနက်တစ်မျိုး ပေးထား၏၊) တေသံယေဝ-တို့အားသာ၊ အနုလောမံ-
 သင့်လျော်သော ကျင့်ဝတ်ကို၊ သမ္မာ ဝတ္တတိ၊ ယာစိတေ-ကံငြိမ်း
 ဖို့ရန် တောင်းပန်အပ်သော်။

ဟေဠာ-၌၊ ကမ္မနယေနေဝ-ကံပြုသော နည်းဖြင့်ပင်၊ တေသံ
 ကမ္မာနံ-တို့ကို၊ ပဿဒ္ဓိ-ငြိမ်းစေခြင်း၊ (တဇ္ဇနိယကမ္မပဋိပဿဒ္ဓိ
 ကထာ စသည်၌လာသော ဝါရတို့ကို ညွှန်းသည်။) တသ္မိံ တသ္မိံ
 တု ကမ္မေသု-ထိုထို ကံတို့၌၊ (တသ္မိံ တသ္မိံကား ဝစနဝိပလ္လာသ၊)
 တတြဠော စ ဝိဝဒတိ၊ (ကိ။)

အကတံ၊ ပေ၊ ကာတမ္ပံ၊ ဣတိ စ-ဤသို့လည်း ငြင်းခုံ၏၊
 (ပုဒ်စဉ်နံပါတ် ၄၂၉-၌လာသော တဇ္ဇနိယကမ္မဝိဝါဒကထာ စသည်
 ကို ညွှန်းသည်။) ကမ္မေ-သည်၊ ပဿဒ္ဓိယာ စာပိ-ငြိမ်းပါသော်
 လည်း၊ (ငြိမ်းရာ အခါ၌လည်း၊) (ထို့အတူ ငြင်းခုံ၏၊) တေ
 တိက္ခူ-တို့သည်၊ ဓမ္မဝါဒိနော-တို့တည်း၊ (ပုဒ်စဉ်နံပါတ် ၄၄၀-
 ၌လာသော တဇ္ဇနိယကမ္မပဋိပဿဒ္ဓိကထာ စသည်ကို ညွှန်းသည်။)

သလ္လကတ္တော-ဆေးဆရာသည်၊ (သမားတော်သည်၊) (ရောဂီနံ-
 ရောဂါရှိသူတို့အား၊) ဩသမံ-ဆေးကို၊ (အံက္ခာတိ) ဣဝ-ညွှန်ကြား

သကဲ့သို့၊ (ဧဝံ) ဝိပတ္တိဗျာဓိတေ-သီလပျက်ခြင်းဟူသော အနာ
 ရောဂါ ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ကမ္မပ္ပတ္တေ-ကံသို့ ရောက်ကုန်သော၊
 (ကံအပြု ခံရကုန်သော) ရဟန်းတို့ကို၊ ဒိသွာ-၍၊ မဟာမုနိ-
 မုနိထွတ်တင် ဘုရားရှင်သည်၊ ကမ္မပ္ပဋိပဿဒ္ဓိ-ကံ၏ ငြိမ်းအေးခြင်း
 ကို၊ (ငြိမ်းအေးကြောင်း အစီအရင်ကို) အက္ခာသိ-ညွှန်ပြတော်မူပြီ၊
 ဣတိ၊ တသုဒ္ဓါနစကားရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ဣမမိ ခန္ဓကေ-ဌ၊ ဝတ္ထုနိ-တို့သည်၊ ဆတ္တိသ-သုံးဆယ့်
 ခြောက်ပါးတည်း၊ ဣတိ-စမ္မေယျကုန္ဒကအပြီးတည်း။

စမ္မေယျကုန္ဒကော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

၂၇၁-ကောသမ္မကဝိဝါဒကထာ

☞ ၄၅၁။ ။ (ယေန သမယေန၊ ဘိက္ခု-ကို၊ အာပတ္တိယာ-ကို၊ အဒဿ
 နေ-ကြောင့်၊ ဘိက္ခု-အခြားရဟန်းတို့သည်၊ ဥက္ခိပိ သု၊) (အနိယမဝါကျ၊)
 ပေ၊ ကောသမ္မိယံ-၌၊ ဝါ-၏ အနီးဖြစ်သော၊ ယောသိတာရာမေ-ယောသိတ
 သူဌေး၏ အရံ၌၊ ဝါ-ယောသိတာရုံကျောင်းတိုက်၌၊ ဝိဟရတိ၊ ပေ၊ အည
 တရော၊ ဘိက္ခု-သုတ္တန်ဆောင်ရဟန်းသည်၊ အာပတ္တိ အာပန္နော ဟောတိ၊
 သော၊ တဿာ အာပတ္တိယာ-၌၊ အာပတ္တိဒိဋ္ဌိ-အာပတ်ဟု အယူရှိသည်၊
 ဟောတိ၊ အညော ဘိက္ခု-ဝိနည်းမိရ်ရဟန်းတို့သည်၊ ပေ၊ အနာပတ္တိဒိဋ္ဌိနော-
 အာပတ် မဟုတ်ဟု အယူရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ပေ၊ ဥက္ခိပိ သု၊ (စမ္မေယျက္ခန္ဓက
 ပုဒ်စဉ် ၃၈၀-၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ) သော စ ဘိက္ခု၊ ပေ၊ သိက္ခာကာမော၊
 (ဥပေါသထက္ခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၁၆၃-၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ) ပေ။

☞ အာပုသော၊ ဒော-ဤ ခွက်ထဲ၌ သန့်သက်ရေကို ချန်ထားမိခြင်းသည်၊
 အနာပတ္တိ-တည်း၊ သော၊ အာပတ္တိ-သည်၊ န-မဟုတ်ပါ၊ ပေ၊ အနာပန္နော-
 အာပတ်သို့ မရောက်သည်၊ အမှီ-ဖြစ်ပါ၏၊ အာပန္နော-သို့ရောက်သည်၊ န
 အမှီ-မဖြစ်ပါ၊ အာယသ္မန္နော-တို့၊ (တုမော) မေ-၏၊ ဓမ္မတော-ဓမ္မအားဖြင့်၊
 ဝိနယတော-အားဖြင့်၊ ပက္ခာ-အသင်းအပင်းတို့သည်၊ ဟောထ-ဖြစ်ပါကုန်လော့၊
 ဣတိ (အဝေါစ) ပေ၊ ဇာနပဒါနံ-ဇနပုဒ်၌နေကုန်သော၊ ပေ၊ ဘိက္ခုနမ္မိ-
 တို့၏လည်း၊ ပေ၊ ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တကာ-ဥက္ခိတ္တကရဟန်းသို့ အစဉ်လိုက်ကုန်သော၊
 (နှင်ထုတ်အပ်သော ရဟန်း၏ နောက်လိုက်ဖြစ်ကုန်သော) တေ ဘိက္ခု၊
 ယေန-၌၊ ဥက္ခေပကာ-နှင်ထုတ်တတ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု (သန္တိ) ပေ၊
 ဥက္ခိတ္တကံ-သော၊ ဧတံ ဘိက္ခု-ကို၊ ဝါ-သို့၊ မာ အနုဝတ္တိတ္ထ-အစဉ် မလိုက်
 ကြပါကုန်လင့်၊ (မာ) အနုဝါရေထ-အစဉ် မခြံရံကြပါကုန်လင့်၊ ဣတိ
 (အဝေါစုံ) ပေ၊ (ပုဒ်ရေ ၄၅၂-၌ အနက်ထူး မရှိပါ၊ ရဟန်းတစ်ပါးက

☞ မြတ်စွာဘုရားထံ သွား၍ ဖြစ်ပုံကို လျှောက်သည်။)

၄၅၃။ ။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ၊ ဘိက္ခု-ရဟန်း၊ သံယော-သည်၊
 ဘိန္နော-ကွဲပြီ၊ (စင်စစ်ဧကန် ကွဲတော့မည် ဟူလို၊) ဘိက္ခု ... ၊ သံယော၊

ဘိန္နော-ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီပေ၊ အဝေါစ (ကိံ) (ရှေးနိဿယ၌
 ဘိက္ခုသံဃော-သည်ဟု သံဃာသံပုဒ် တစ်ပုဒ်တည်းအဖြစ်ဖြင့် အနက်ပေး၏။
 ဘိက္ခု-သည် အာလုပ်ပုဒ်သာ ဖြစ်သင့်ပါသည်။ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌
 ကြည့်ပါ။) ဘိက္ခဝေ တုမှေ၊ (မညိတ္တ၌ စပ်) နော-ငါတို့၏ (ဉာဏ်၌)၊
 ပဋိဘာတိ-ရှေ့ရှုထင်လာ၏။ နော ပဋိဘာတိ-၏။ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊
 ယသ္မိံ ဝါ တသ္မိံ ဝါ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော အကြောင်းကြောင့်၊
 ဥက္ခိပိတမ္ပ-နှင့်ထုတ်ထိုက်၏ဟူ၍၊ မာ မညိတ္တ-မမြတ်ထင်ကြကုန်လင့်၊ ပေ။

ကိံ-ဋီဌဟ

သစေ ဥက္ခိပိဿာမ-အကယ်၍ နှင်ထုတ်ကုန်အံ့၊ မယံ ဣမိနာ
 ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ ဥပေါသထံ၊ (သစေ) န ကရိဿာမ-အကယ်၍ မပြုကုန်အံ့၊
 ဣမိနာ ဘိက္ခုနာ-နှင့်၊ ဝိနာ-ကင်း၍၊ ဥပေါသထံ (သစေ) ကရိဿာမ၊ (ဧဝံ
 သတိံ) တတော နိဒါန-ထို အကြောင်းကြောင့်၊ (နှင်ထုတ်ခြင်း၊ ဥပုသ်ကို
 အတူမပြုဘဲ ခွဲ၍ပြုခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်) သံဃဿ-၏၊ ဘဏ္ဍနံ-
 မိမိတို့ အသင်းအပင်းတွင် တိုင်ပင်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ကလဟော-
 ကိုယ်ထိလက်ရောက် လွန်ကျူးခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဝိဂ္ဂဟော-ဆန့်ကျင်
 ဘက် ယူခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဝိဝါဒေါ-ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောဆိုခြင်းသည်
 လည်းကောင်း၊ သံဃဘေဒေါ-သံဃာ၏ ကွဲခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ သံဃ
 ရာဇိ-သံဃာ၏ (ကွဲဖို့ရာ) အရေးအကြောင်းသည်လည်းကောင်း၊ သံဃဝဝတ္ထာနံ-
 သံဃာ၏ အသီးအသီးပိုင်းခြား၍ တည်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ (ကိုယ့်အပိုင်း
 နှင့်ကိုယ် တည်နေခြင်းသည်လည်းကောင်း) ဘဝိဿတိ-လိမ့်မည်၊ ဣတိ
 (ဧ ဇာနန္တိ) (ဧဝံ သတိံ) ဘိက္ခဝေ၊ ဘေဒဂရကေဟိ-သံဃာကွဲခြင်း၌
 အလေးပြုကုန်သော၊ ဘိက္ခု ဟိ-တို့သည်၊ သော ဘိက္ခု-ကို၊ ပေ၊ န ဥက္ခိပိ
 တဗ္ဗော-ထိုက်၊ ပေ။

☞ (သစေ) န ပဝါရေဿာမ-ပဝါရဏာ မပြုကုန်အံ့၊ ပေ၊ သံဃကမ္ပ-
 (ဥပုသ်ပဝါရဏာမှ ကြွင်းသော) သံဃာကံကို၊ (သစေ) န ကရိဿာမ၊ ပေ၊
 အာသနေ-၌၊ ဘတ္တဂ္ဂေ-ဆွမ်းစားကျောင်း၌၊ (ဇေရပ်၌) ပေ၊ ဧကစ္ဆန္နေ-တစ်ခု
 တည်းသောအမိုးရှိသော ကျောင်း၌၊ ပေ၊ ယထာဝရံ-အကြင်အကြင် ကြီးသူတို့
 အတိုင်း၊ ဝါ-ကြီးသူတို့၏ အစဉ်အားဖြင့်၊ အဘိဝါဒနံ-ရှိခိုးမှုကိုလည်းကောင်း၊

ပစ္စုဏ္ဍာန်-နေရာမှ ရှေ့ရှုထခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ (ခရီးဦး ကြိုဆိုမှုကို လည်းကောင်း၊) အဉ္စလိကမ္ပ-လက်အုပ်ချိမှုကိုလည်းကောင်း၊ (သစေ) န ကရိဿာမ၊ ပေ။

၄၅၄။ ။ အာပိန္နဲ-အာပတ်သို့ ရောက်ကုန်သည်၊ နာမှ (န+အံမှ)- မဟုတ်ကုန်၊ အာပန္နာ၊ နာမှ-ကုန်၊ ဣတိ-ဣသို့ 'ကြံ၍' အာပတ္တိ-ကို၊ န ပဋိကာတဗ္ဗ-မကုစားထိုက်ဟူ၍၊ မာ မညိတ္ထ၊ ပေ၊ မမံ ဝါ-၏သော်လည်း၊ ကာရဏာ-အကြောင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ အညေသံ ဝါ-ငါမှတစ်ပါး အခြားသူတို့၏ သော်လည်းကောင်း၊ ကာရဏာ-ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဆန္ဒာ-ချစ်ခြင်း ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဝေ၊ ဘယာ-ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အဂတိ-အဂတိသို့၊ ဂန္တု-ရောက်ခြင်းငှာ၊ (လိုက်ခြင်းငှာ) နာလံ-မထိုက်ကုန်၊ ပေ၊ ဘေဒဂရုကေန ဘိက္ခုနာ၊ ပရေသမ္ပိ-တို့၏(အပေါ်၌)လည်း၊ သဒ္ဓါယ-ယုံကြည်ခြင်းဖြင့်၊ အာပတ္တိ ဒေသေတဗ္ဗာ၊ ပေ။

၄၅၅။ ။ တတ္ထေဝ-ထို (ဃောသိတာရုံ) ကျောင်းတိုက်၌ပင်၊ အန္တော သီမာယ-သိမ်၏အတွင်း၌၊ ပေ၊ နိဿိမံ-သိမ်ပြင်ဘက်သို့၊ ပေ၊ ယထာ- အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ မယာ-ငါဘုရားသည်၊ ဥတ္တိ စ အနုဿာဝနာ စ၊ ပညတ္တာ-အပ်ပြီ၊ (တထာ-ထို အခြင်းအရာကြောင့်) တေသံ-ထို ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တက ရဟန်းတို့၏၊ တာနိ ကမ္မာနိ-တို့သည်၊ ဓမ္မိကာနိ အကုပ္ပာနိ၊ ဌာနာရဟာနိ-ကုန်သော၊ ကမ္မာနိ-တို့သည်၊ ဘဝိဿန္တိ၊ ပေ၊ တံ-ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ကိဿ ဟေတု-အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်း?၊ (ယသ္မာ-ကြောင့်) ဧတေ ဘိက္ခု-ဤ ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တကရဟန်းတို့သည်၊ တုမေဟိ-အသင် (ဥက္ခေပကရဟန်း)တို့နှင့်၊ နာနာသံဝါသကာ-မတူ ထူးခြား ကွဲပြားသောသံဝါသ ရှိကုန်၏၊ တုမေ စ၊ တေဟိ-တို့နှင့်၊ နာနာသံဝါသကာ၊ (တသ္မာ-ကြောင့်တည်း။)

ဘိက္ခု...၊ ဒွေ၊ နာနာသံဝါသကာဘူမိယော-နာနာသံဝါသက၏ ဖြစ်ရာ အခိုက်အတန့်တို့သည်၊ (ဟောန္တိ -ရှိကုန်၏၊) အတ္တနာ ဝါ-မိမိသည်မူလည်း၊ နံ-ထို ရဟန်းကို၊ အဒဿနေ ဝါ-အာပတ်ကို မရှုခြင်းကြောင့်သော်လည်း ကောင်း၊ ပေ၊ ဥက္ခိပတိ၊ ဘိက္ခု...၊ နာနာသံဝါသကာဘူမိယော၊ ဣမာ ဒွေ- တို့တည်း၊ (သုက္ကပက္ခ၌ သမာနသံဝါသကာဘူမိယော-တူသော သံဝါသရှိသူ၏ ဖြစ်ရာ အခိုက်အတန့်တို့သည်ဟု ပေး၊ အဓိပ္ပာယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ)၊ ပေ။

၄၅၆။ ။ ဘတ္တဂေ-ရွာတွင်း ဆွမ်းစားရေပိဋ်၊ အန္တရဃရေ-ရွာတွင်း၌၊ ဘတ္တနဇာတာ-ဖြစ်သော မိမိတို့အသင်းအပင်းတွင် တိုင်ပင်ခြင်း ရှိကုန်သည်။ ကံလဟဇာတာ-ဖြစ်သော ခိုက်ရန် ရှိကုန်သည်။ ဝိဝါဒါဝန္ဓော-ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောဆိုခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သည်။ (ဟုတွာ) အညမည်၊ အနနလောမိက-ရဟန်းတို့အား မလျှောက်ပတ်သော၊ ကာယကမ္မ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဝစီကမ္မ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဥပဒံသေန္တိ-ဖြစ်စေကြကုန်၏။ (ဥပဒံသေန္တိ၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။) ဟတ္ထပရာမာသံ-လက်တို့ဖြင့် အချင်းချင်း သုံးသပ် (ဆွဲကိုင်)ခြင်းကို၊ ကရောန္တိ-(စိတ်ဆိုးလွန်း၍ ၊ တုတ်ပါးတစ်ပါး လက်တို့ဖြင့် ဆွဲကုန်လျက် ရန်ဖြစ်ကြသည် ဟုလို။)

ဘိက္ခဝေ၊ သံဃေ-သည်၊ ဘိန္ဓေ-ကွဲလတ်သော်၊ အဓမ္မိယာယမာနေ-တရားမရှိသောအမှုကို ပြုလတ်သော်၊ (မတရားမှုကို ပြုလတ်သော်) အသမ္မောဒိကာယ-ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို မဖြစ်စေတတ်သော စကားသည်၊ ဝတ္တမာနာယ-ဖြစ်လတ်သော်၊ ဧတ္တာဝတာ-ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော (ဥပစာကို လွတ်၍) နေခြင်းဖြင့်၊ အညမည်၊ ပေ၊ န၊ ကရိယာမ၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်သား၍၊ အာသနေ-နေရာ၌၊ နိသီဒိတဗ္ဗံ-(ဥပစာကို လွတ်၍) ထိုင်ရာ၏၊ ပေ၊ ဓမ္မိယာယမာနေ-တရားရှိသောအမှုကို ပြုလတ်သော်၊ သမ္မောဒိကာယ၊ ဝတ္တမာနာယ-သော်၊ အာသနန္တရိကာယ-နေရာနှစ်ခုတို့၏ အကြား၌ဖြစ်သော နေရာရှိသော ထိုင်ခြင်းဖြင့်၊ (တစ်နေရာခြား ထိုင်းခြင်းဖြင့်) နိသီဒိတဗ္ဗံ၊ (ဤ ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ) ပေ။

၄၅၇။ ။ မုခသတ္တိဟိ-နှုတ်သီးတည်းဟူသော လှံတို့ဖြင့်၊ ဝိတုဒန္တာ-ထိုးကုန်လျက်၊ ဝိဟရန္တိ၊ တေ-ထို ရဟန်းတို့သည်၊ တံ အဓိကရဏံ-ကို၊ ဝူပသမေတု-ငြိမ်းစေခြင်းငှာ၊ န သက္ကောန္တိ၊ ပေ၊ ဘတ္တနံ-ကို၊ မာ (အကတ္ထ)-မပြုကြကုန်လင့်၊ ပေ၊ ဝိဝါဒံ မာ (အကတ္ထ) ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ ပေ၊ ဘန္ဓေ၊ မ္ဗေသာမိ-တရား၏ အရှင်ဖြစ်တော်မူသော၊ ဘဂဝါ၊ အာဂမေတု-ဆိုင်းငံ့တော်မူပါ၊ ပေ၊ အပ္ပောသုက္ကော-(အဓိကရဏ်း ငြိမ်းအေးဖို့ရန်) အားထုတ်ခြင်း ရှိတော်မူသည်၊ (ကြောင့်ကြမဲ့သည်) ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရံ-မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာနေကြောင်း သမာပတ်ကို၊ အနုယုတ္တော-အားထုတ်တော်မူသည်၊ (ဟုတွာ) ဝိဟရတု-ပါ၊ မယံ၊ ဧတေန

ဘတ္တနေန-ဖြင့်၊ ပေ၊ (ဧတေန) ဝိဝါဒေန-ဖြင့်၊ ပညာယိသာမ-ထင်ရှားပါကုန်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ပေ။

၂၇၂-ဒိဃာဝုဝတ္ထု

၄၅၈။ ။ ဘူတပုဗ္ဗံ-ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော အကြောင်းကား၊ ဗျာရာဏသိယံ-၌၊ ဗြဟ္မဒတ္တော နာမ-ဗြဟ္မတ္တမည်သော၊ ကာသိရာဇော-ကာသိမင်းသည်၊ (ကာသိတိုင်း၏မင်းသည်၊) အဖော-(သုံးဆောင် ခံစားအပ်သော ကာမဂုဏ်၊ ထို ကာမဂုဏ်၏အဆောက်အဦတို့နှင့်) ပြည့်စုံကြွယ်ဝသည်၊ မဟဒ္ဒနော-(မြေဝယ်မြှုပ်ထား) များသောဥစ္စာ ရှိသည်၊ မဟာဘောဂေါ-(နေ့စဉ်အမြဲ သုံးစွဲအပ်သော) များသောအသုံးအဆောင် ရှိသည်၊ မဟဗ္ဗလော-များသော စစ်အင်အား၊ ကိုယ်အင်အားရှိသည်၊ မဟာဝါဟနော-များသော ဆင်၊ မြင်းစသောယာဉ် ရှိသည်၊ မဟာဝိဇိတော-ကျယ်ဝန်းသောနိုင်ငံ ရှိသည်၊ ပရိပုဏ္ဏကောသကောဋ္ဌာဂါရော-ပြည်စုံသော (ဥစ္စာထားရာ) ဘဏ္ဍာတိုက်၊ (ကောက်ပဲသီးနှံထားရာ)ကျိုကျ ရှိသည်၊ အဟောသိ၊ ဒိဃီတိ နာမ-မည်သော၊ ကောသလရာဇာ-သည်၊ ဒလိဒ္ဓေါ-ဆင်းရဲသည်၊ အပ္ပဓနော-နည်းသောဥစ္စာ ရှိသည်၊ ပေ၊ အဟောသိ၊ ပေ၊ (အဖောစသော သုံးပုဒ်ကို သုဒိန္နကဏ္ဍဋ္ဌကထာအတိုင်း ပေးပါသည်။ ဤ ဒွိကာဋ္ဌကား အကျဉ်းမျှ ဖွင့်၏။ ကြွင်း ပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ဒွိကာဋ္ဌ ကြည့်ပါ) ပေ။

စတုရဂီနိ-ဆင်း၊ မြင်း၊ ရထား၊ ခြေလျင်အားဖြင့် လေးပါးသော အင်္ဂါရှိသော၊ သေန-စစ်တပ်ကို၊ သန္ဓယိတွာ-ကောင်းစွာဖွဲ့၍၊ ဒိဃီတိ၊ ကောသလရာဇာနံ-သို့၊ အဗ္ဘယျာသိ-ရှေ့ရှုထွက်လာပြီ၊ ပေ၊ အဟံ ဗြဟ္မဒတ္တေန၊ ကာသိရညာ-သည်၊ (သံဃာတ၌ စပ်၊) ဧကသံဃာတမ္ဘိ-တစ်ကြိမ် တိုက်ခိုက်ခြင်းမျှကိုလည်း၊ သဟိတံ-သည်းခံခြင်းငှာ၊ န ပဋိဗလော-မစွမ်းနိုင်၊ ပေ၊ ယန္တုန နိပ္ပတေယျ-အကယ်၍ ထွက်ပြေးရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ။

မဟောသိ-မိဖုရားကို၊ အာဒါယ၊ ပေ၊ ဗလုဉ္စ-ဗိုလ်ပါအံ့ပေါင်းကို လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ကောဋ္ဌာဂါရုဉ္စ၊ အဘိဝိဇိယ-လွမ်းမိုးအောင်နိုင်၍၊ အဇ္ဈာဝသတိ-အုပ်စိုး၍နေ၏၊ ပေ၊ သပုဇာပတိကော-ဇနီးနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၊ (ဟုတွာ၊) ပေ၊ ကုမ္ဘကာရနိဝေသနေ-အိုးလုပ်သူ၏အိမ်၌၊ အညာတကဝေသေန-မထင်ရှားသူ၏ အသွင်ဖြစ်သော၊ ပရိဗ္ဗာဇကစ္ဆန္နေန-ပရိဗိုဇ်တို့၏ အဝတ်ဖြင့်၊ ပဋိဝသတိ၊ ပေ။

... ဧဝရူပေါ၊ ဒေါဟဋ္ဌော-ချစ်ခြင်းသည်၊ ဥပ္ပန္နော **ဟောတိ**၊ သူရိယဿ-
 ၏၊ ဥဂ္ဂမနကာလေ-ထွက်ရာအချိန်၌၊ သန္နန္ဒ-ဖွဲ့စပ်အပ်သော-လက်နက်ရှိသော၊
 (လက်နက်အပြည့်အစုံ တပ်ဆင်ထားသော၊) ဝမ္ဘိကံ-ချပ်ဝတ်တန်ဆာရှိသော၊
 (စစ်ဝတ်တန်ဆာ ဝတ်ဆင်ထားသော၊) သုဘူမေ-ကောင်းသော၊ မြေ၌၊
 (ညီညွတ်သော မြေ၌) ဌိတံ-တည်သော၊ စတုရဂ္ဂိနိ၊ သေနံ-ကို၊ ပဿိတုံ-
 ကြည့်ရှုခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ခဂ္ဂါနံ-သန်လျက်တို့၏၊ (ဘုရင်ကိုင်သော
 ဓားလွယ်တို့၏၊) ဓောဝနံ-ဆေးကြောင်းရေကို၊ (ဆေးရေကို) ပါတုံ စ-
သောက်ခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ဣစ္ဆတိ-၏၊ (ချင်ခြင်းဖြစ်ပုံကို ပြသည်၊)
 ပေ၊ ဒေဝီ-မိဖုရား၊ ဒုဂ္ဂတာနံ-ဆင်းရဲကုန်သော၊ အမှောက်-တို့၏၊ ပေ၊
 သေနာ-သည်၊ ကုတော-အဘယ်မှာ ရှိအံ့နည်း?၊ ပေ။

၄၅၉။ ။ ပုရောဟိတော-ပုရောဟိတ်ဖြစ်သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊
 ပေ၊ သမ္မ-မိတ်ဆွေပုရောဟိတ်၊ တေ-၏၊ သခိ-မိတ်ဆွေမသည်၊ ဂမ္ဘိနီ-၏၊
 ပေ၊ ကုစ္ဆိဂတော-ဝမ်း၌တည်သော သတို့သားသည်၊ ကောသုလရာဇာ ဝတ
 ဘော-ကောသုလမင်း အစစ်ပါတကား၊ ပေ၊ ဒေဝီ-ဒေဝီ၊ အတ္တမနာ-သည်၊
 ဟောဟိ-လော့၊ ပေ၊ ပါတုံ၊ လစ္ဆသိ-ရပါလိမ့်မည်၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ တထာ-
 ထို သံတော်ဦး တင်အပ်လတ္တံ့သည့်အတိုင်း၊ နိမိတ္တာနိ-တို့ကို၊ ဒိဿန္တိ-
 တွေ့မြင်အပ်ပါကုန်၏၊ သွေ-နက်ဖြန်၌၊ ပေ၊ သေနာ-သည်၊ သုဘူမေ-၌၊
 တိဋ္ဌတု-တည်ပါစေလော့၊ ခဂ္ဂါ စ-တို့ကိုလည်း၊ ဓောဝိယန္တု-ဆေးအပ်ပါစေ
 ကုန်လော့၊ ဣတိ (အဝေါစ၊) (ပုရောဟိတ်က မည်ကဲ့သို့ နိမိတ်ထင်သည်ဟု
 သံတော်ဦးတင်ပုံကား-လျှို့ဝှက်အပ်သောအရာ ဖြစ်၍ ပါဠိတော်၌ မပါ) ပေ၊
 တဿ-ထို သား၏၊ ဒိဃာဝုတိ-ဟူသော၊ နာမံ အကံသု၊ ပေ၊ ဝိညုတံ-
 တတ်သိနားလည်သူ၏ အဖြစ်သို့၊ ပါပုဏိ၊ ပေ၊ ကာသိရာဇာ၊ အမှောက်-
 တို့၏၊ ဗဟုဇနော-သော၊ အနတ္ထဿ-စီးပွားမဲ့ကို၊ ကာရကော-ပြုတတ်သူ
 တည်း၊ ပေ၊ အစ္ဆိန္တံ-လုယူအပ်ပြီ၊ ပေ၊ သဗ္ဗသိပ္ပာနိ-အလုံးစုံသော (မင်းသား
 တို့ တတ်အပ်သော) အတတ်တို့ကို၊ သိက္ခိ၊ ပေ။

၄၆၀။ ။ ကပ္ပကော-ဆုတ္တာသည်သည်၊ (ဆံပင်မှတ်ဆိတ် စသည်
 တို့ကို ပြုပြင်ပေးရသူသည်) ပေ၊ တေနံ ဟိ-ထိုသို့ ဖမ်းမိလျှင်၊ သပဇာ
 ပုတိကံ ဒိဃိတိ၊ ကောသုလရာဇာနံ-ကောသုလနန်းကျမင်းကို၊ ဒဋ္ဌာယ-

ခိုင်မြဲသော၊ ရဇ္ဈယာ-ဖြင့်၊ ပစ္စာဗာဟံ-နောက်၌ လက်မောင်းရှိအောင်၊
 (လက်မောင်း 'နောက်ပြန်၊) ဂါဠုဗန္ဓနံ-တင်းကျပ်စွာ ဖွဲ့ချည်အပ်သည်။
 မည်လောက်အောင်၊ ဗန္ဓိတွာ၊ ခုရမဲ့ဏှံ-သင်မုန်းဖြင့် ဦးခေါင်းတုံးမှုကို၊
 ကရိတွာ၊ ခရဿရေန-ကြမ်းတမ်းသော အသံရှိသော၊ ပဏဝေန-ထက်စည်ဖြင့်၊
 ပေ၊ ပရိနေတွာ-လှည့်ပတ်ခေါ်ဆောင်၍၊ ဒက္ခိဏေန ဒွါရေန-တောင်ဘက်
 တံခါးဖြင့်၊ နိက္ခာမေတွာ-ထွက်စေ၍၊ (ထုတ်၍၊) နဂရိယံ-၏၊ ဒက္ခိဏံတော-
 တောင်အရပ်၌၊ စတုဗာ-လေးပိုင်းအားဖြင့်၊ ဆိန္ဒိတွာ-၍၊ စတုဒ္ဓိယာ-
 လေးပါးသော အရပ်မျက်နှာတို့၌၊ (သတ္တမိအနက်၌-ပထမာသက်ပါ။) မိလာနိ-
 အသားစု၊ အသားတုံးတို့ကို၊ နိက္ခိပထ-ပစ်ချကုန်လော့၊ ဣတိ-ဤသို့ အမိန့်
 ပေးပြီ၊ ပေ။

မေ-သည်၊ မာတာပိတရော-တို့ကို၊ စီရံ ဒိဋ္ဌာ-ကြာမြင့်သော ကာလ၌
 (ကာလက) မြင်အပ်ကုန်ပြီ၊ (မမြင်ရတာ ကြာလှပြီ ဟူလို)၊ ပေ၊ တာတ
 ဒီဃာဝု-ချစ်သားဒီဃာဝု၊ တွံ၊ ဒီဃံ-အရှည်ကို၊ မာ-ပဿ-မကြည့်ပဲနှင့်၊
 ရသံ-အတိုကို၊ မာ (ပဿ)၊ (ဤသို့ 'သာမည အနက်ပေးမှ' နောက်၌
 ရှင်ဘုရင်က 'ဒီဃာဝုအား-မေးသောအခါ၊ ဖြေဆိုအပ်သော စကားနှင့်
 သင့်လျော်မည်၊) ဟိ-မှန်၏၊ တာတ ဒီဃာဝု၊ ဝေရေန-ရန်တုံ့မူသဖြင့်၊
 ဝေရာ-ရန်တို့သည်၊ နာသမ္ဘန္တိ-မငြိမ်းအေးနိုင်ကုန်၊ ပေ၊ ဣတိ (အဝေါစ၊)
 ပေ၊ အယံ ဒီဃိတိကောသလရာဇာ-သည်၊ ဥမ္မတ္တကော (ဟုံတွာ၊) ဝိပ္ပလ
 ပတိ-အထူးထူးအပြားပြားအားဖြင့် ပြော၏၊ (ရောင်ရမ်းပြောဆို၏၊) ဣမံသ-
 ဤ ကောသလမင်း၏၊ ဒီဃာဝု-ဒီဃာဝုသည်၊ ကော-အဘယ်သူနည်း?၊
 ကံ-အဘယ်သူကို၊ မာ ခေါ၊ ပေ၊ သမ္ဘန္တိ တံ၊ ဧဝံ-သို့၊ အာဟ-နည်း?၊ ဣတိ
 (အဝေါစုံ) ပေ။

ယော၊ ဝိညု-တတ်သိနားလည်၏၊ သော၊ ဝိဘာဝေသ္မတိ-အနက်ကို
 ထင်စွာ ဖြစ်စေလိုမိမည်၊ (ယခု ငါပြောအပ်သော "မာ ဒီဃံ" စသော
 စကား၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ဉာဏ်ရှိသူဖြစ်က သိပါလိမ့်မည် ဟူလို) ပေ၊
 ဂုမ္မိ-အစောင့်အရှောက်ကို၊ ထူပေတွာ-ထား၍၊ ပက္ကမိ-သို့၊ ပေ၊ သူရံ နိဟရိ
 တွာ၊ ဂုမ္မိယေ-စောင့်ရှောက်မှု၌ယှဉ်သူ လူတို့ကို၊ (အစောင့်အရှောက်လူတို့ကို၊)
 ပါယေသိ-သောက်စေပြီ၊ (တိုက်ပြီ) ပေ၊ ပမတ္တာ-မူးကုန်သည်၊ (ဟုံတွာ၊)

ပတိတာ-လဲနေကုန်သည်။ အဟောသုံ၊ အထ၊ ကဋ္ဌာနိ-ထင်းတို့ကို၊ သံကမိ
(တွာ-စုရုံး၍၊ စိတကံ-ထင်းပုံကို၊ ဣရိတွာ၊ ပေ၊ ပဉ္စလိကော-ချီအပ်သော
လက်အုပ်ရှိသည်။ (ဟုတွာ)၊ ပေ၊ ပဒက္ခိဏံ အကာသိ၊ ပေ။

၄၆၁။ ။ ဥပရိပါသာဒဝရဂတော-မြတ်သောပြာသာဒ်၏ အထက်၌
ရောက်နေသည်။ ဟောတိ၊ ပေ၊ သော မနုဿော ဒီဃီတိဿ၊ ကောသလ
ရညော-၏၊ ဉာတိ ဝါ-ဆွေမျိုးသည်သော်လည်းကောင်း၊ သာလောဟိတော
ဝါ-သွေးသား တော်စပ်သူသည်သော်လည်းကောင်း၊ (ဘဝိဿတိ၊) (အနတ္ထ
တော=အနတ္ထော+အတော၊) အတော-ဤ လူမ၊ မေ-၏၊ အနတ္ထော-စီးပွား
မဲ့သည်။ အဟော၊ ဩဝံ . . . ဖြစ်တော့မှာပါတကား၊ တစ်နည်း? . . . (အနတ္ထ
တော=အနတ္ထဒေါ၊) (အယံ-ဤ လူသည်၊) မေ-အား၊ အနတ္ထဒေါ-စီးပွား
မဲ့ကို ပေးမည်သူသည်။ အဟော-တကား၊ မေ-အား၊ ကောစိ-တစ်စုံ
တစ်ယောက်သည်။ (တစ်ဦးတစ်လေ့ကမျှ၊) န ဟိ အာရောစေဿတိ နာမ-
သံတော်ဦး မတင်ရသနည်း?၊ (သံတော်ဦး မတင်ပါလိမ့်နော်၊) ဣတိ-ဤသို့
အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ။

ကန္တိတွာ-မြည်တမ်း၍၊ ရောဒိတွာ-ငို၍၊ ခပ္ပံ-မျက်ရည်တို့ကို၊ ပုစ္ဆိတွာ-
သုတ်၍၊ ပေ၊ မဉ္ဇုနာ-သာယာသော၊ သရေန-ဖြင့်၊ ဂါယိ-သီချင်းဆိုပြီ၊
ဝိဏဉ္ဇ-စောင်းကိုလည်း၊ ဝါဒေသိ-မြည်စေပြီ၊ (တီးပြီ)၊ ပေ၊ သရေန၊ ဂီတံ-
သီဆိုအပ်သော အသံကိုလည်းကောင်း၊ ဝါဒိတံ-တီးအပ်သော၊ ဝိဏဉ္ဇ-ကို
လည်းကောင်း၊ (စောင်းသံကိုလည်းကောင်း၊) အဿောသိ၊ ပေ၊ အာရာဓာ
ပေက္ခော-နှစ်သက်ခြင်း၌၊ ရှုဠဲခြင်းရှိသည်။ (နှစ်သက်ဖို့ရန် မျှော်လင့်သည်။)
(ဟုတွာ)၊ ပေ၊ ပုဗ္ဗဋ္ဌာံယိ-ရှေးဦးစွာ ထလေ့ရှိသည်။ ပစ္ဆာနိပါတိ-နောက်မှ
အိပ်လေ့ရှိသည်။ ကံ ကာရပဋိဿာဝီ-ပြုထိုက်သောမူကား အဘယ်ပါနည်း?
ဟု ရှေးရှုနားထောင်ခြင်း ရှိသည်။ ဝါ-ကြားသိစေလေ့ရှိသည်။ (အဘယ်
အမှုကို ပြုရပါမည်နည်း? ဟု မေးမြန်းလေ့ရှိသည် ဟူလို၊) မနာပစာရိ-
မြတ်နိုးဖွယ်ကို ပြုလေ့ရှိသည်။ ပိယဝါဒိ-ချစ်ဖွယ်သော စကားကို ပြောလေ့ရှိသည်။
အဟောသိ၊ ပေ၊ အပ္ပန္နရိမေ-အတွင်း၌ဖြစ်သော၊ ဝိဿာသိကဋ္ဌာနေ-အကျွမ်းဝင်
သူတို့၏ အရာ၌၊ ထပေသိ-ထားပြီ၊ (ဝိဿာသေ-အကျွမ်းဝင်ခြင်း၌+နိယုတ္တော-
ယှဉ်သူတည်း၊ ဝိဿာသိကော-သူ၊ ဝိဿာသိကဿ+ဋ္ဌာနံ=ဝိဿာသိကဋ္ဌာနံ၊)
ပေ။

၄၆၂။ ။ ဘဏေ မာဏဝံကာ၊ တေန ဟိ-တိုက်တွန်းကုန်၏။ ရထံ-ကို၊ ယောဇေဟိ-မြင်းနှင့်ယှဉ်စေလော၊ မိဂဝံ-(သားကောင်တို့ကို ညှင်းဆဲရာ) တောသို့၊ ဂမိဿာမ၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေါ ရထော-ကို၊ ယုတ္တော-မြင်းနှင့်ကပ်ယှဉ်အပ်ပါပြီ၊ ဣဒါနိ၊ ယဿ-အကြင် ကြွတော်မူခြင်း၏၊ ကာလံ၊ မညသိ-သိ၏၊ (တံ-ထို ကြွချိန်ကို၊ ကရောဟိ-ပါ) ပေါ၊ ယထာ ယထာ-အကြင် အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် (မောင်းနှင်အပ်သော်၊) အညေနော-အခြားလမ်းဖြင့်သာ၊ သေနာ-သည်လည်းကောင်း၊ အညေနော-ဖြင့်သာ၊ ရထော-သည်လည်းကောင်း၊ အဂမာသိ၊ တထာ တထာ-ထိုထို အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ရထံ၊ ပေသေသိ-စေလွှတ် (မောင်းနှင်)ပြီ၊ ပေါ၊ ရထံ၊ မုဉ္ဇဿု-မြင်းမှလွတ်လော့၊ (ရထားကို ချွတ်လော့ ဟူလို၊) ကိလန္တော-ပင်ပန်းသည်၊ အမိ၊ နိပဇ္ဇိဿာမိ-စက်တော်ခေါ်ဦးမည်၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေါ၊ ဥစ္ဆင်္ဂေ-ရင်ခွင်၌၊ သိသံ-ဦးခေါင်းကို၊ ကတွာ၊ ပေါ၊ နိဒ္ဒါ ဩက္ကမိ၊ (ဩက္ကမိ၏ ကတ္တားသည် ကာသိရာဇာ ဖြစ်သောကြောင့် “နိဒ္ဒ” ဟု ဒုတိယန္တ ရှိသင့်၏၊ စိဝရက္ခန္ဓက ပုဒ်စဉ် ၃၅၃-ဝတ္ထု၌လည်း “နိဒ္ဒ ဩက္ကမန္တိ” ဟု ရှိခဲ့သည်) ပေါ။

ဣမိနာ-ဤမင်းသည်၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ဗလဉ္စ-စစ်သည်ဗိုလ်ပါကိုလည်းကောင်း၊ ပေါ၊ ကောသော စ-ဘဏ္ဍာထားရာ တိုက်ကိုလည်းကောင်း၊ ကောဠာဂါရဉ္စ-စပါးထားရာ ကျိုကိုလည်းကောင်း၊ အစ္ဆိန္ဒ-လုယူအပ်ပြီ၊ ပေါ၊ ဟံတာ-သတ်အပ်ကုန်ပြီ။

ယော အဟံ-သည်၊ ဝေရံ-ရန်ကို၊ (ယံ) အပွေယျ-အကြင် ပြီးစေရာ၏၊ -(လက်စားချေရာ၏၊) အယံ-ဤ အခါကား၊ အဿ-ထို ရန်ကို ပြီးစေခြင်း၏၊ ကာလော-တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ (ဣတိ-ကြံပြီး၍) ကောသိယာ-သန်လျက်အိမ်မှ၊ (ဓားအိမ်မှ) ခဂ္ဂံ-သန်လျက်ကို၊ (ဓားလွယ်ကို) နိဗ္ဗာဟိ-ဆွဲထုတ်ပြီ၊ ပေါ၊ ပိတာ၊ မိ-ကို၊ မရဏကာလေ-သေခါနီးအခါ၌၊ -မာ ခေါ.တွံ၊ ပေါ၊ သမ္ဗန္တိတိ-ဟူ၍၊ အဝစ-ပြောပြီ၊ (မှားခဲ့ပြီ) ယွာဟံ (ယော+အဟံ) ပိတုဝစနံ-ကို၊ (ယံ) အတိက္ကမေယျ-အကြင် ကျော်လွန်ရာ၏၊ မေ-၏၊ ဧတံ-ဤ ကျော်လွန်ခြင်းသည်၊ န ပဋိရူပံ-မလျောက်ပတ်ချေ၊ ဣတိ-ပြီ၊ (ဣတိ-၍) ပုန ဒေဝ၊ ကောသိယာ-၌၊ ခဂ္ဂံ၊ ပဝေသေသိ-သွင်းပြီ၊ (ဤသို့ သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် သန်လျက်ကို နုတ်လိုက်၊ သွင်းလိုက် လုပ်သည်) ပေါ၊ ကာသိရာဇာ၊ ဘိတော-ကြောက်သည်၊ ဥဗ္ဗိဂ္ဂေါ-ထိတ်လန့်သည်။

ဥဿင်္ဂီ-ယုံမှားခြင်း ရှိသည်၊ (မသင်္ကာခြင်း ရှိသည်၊) ဥတြိဇ္ဈော-တဖျပ်ဖျပ်
 လန့်သည်၊ (ဟုတွာ၊) သဟသာ-အဆောတလျင်၊ (ပျာယီးပျာယာ၊) ဝုဠာသိ-
 ထပြီ၊ ပေ၊ ဣဓ-ယနေ၊ ပေ၊ သုပိနန္တေန-ဦး၊ ခဂ္ဂေန-ဖြင့်၊ ပရိပါတေသိ-
 လဲကျစေပြီ၊ (သတ်ပြီ၊) တေန-ထိုသို့ အိပ်မက်မက်ခြင်းကြောင့်၊ ပေ၊
 ၉ ဝုဠာသိ၊ ပေ၊ အဟံ-သည်၊ ကိ-အဘယ်ကြောင့်၊ ပေ၊ ဒါတုံ၊ ဥဿဟာမိ-
 စွန့်နိုင်ပါအံ့နည်း၊ ပေ၊ ပါဏိဉ္စ-လက်ကိုလည်း၊ အဂ္ဂဟေသုံ-ဆွဲကိုင်ကြ
 ကုန်ပြီ၊ အဒ္ဓုဘာယ-မပြစ်မှားခြင်းငှာ၊ သပထဉ္စ-ကြိမ်စာကိုလည်း၊ အကံသု၊
 ပေ။

ပါရိသဇ္ဇေ-ပရိသတ်၌ ပါဝင်ကုန်သော၊ အမစ္စေ-အမတ်တို့ကို၊ ပေ၊
 အဝေါစ (ကိ) ပေ၊ ဒီဃာဝု ကုမာရံ၊ သစေ ပဿယျာထ-အကယ်၍
 တွေ့ကုန်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ၊) ကိန္တိ-အဘယ်သို့လျှင်၊ နံ-ထို ဒီဃာဝုမင်းသားကို၊
 ကရေယျာထ-ပြုကြကုန်မည်နည်း?၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ ဒီဃာဝု ကုမာရော-
 ဟူသည်၊ အယံ ခေါ-ဤ သူပင်တည်း၊ အယံ-ကို၊ ကိဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ခုကိုမျှ၊
 ကာတုံ၊ န လတ္တာ-မရအပ်၊ ပေ။

၄၆၃။ ။ တာတ ဒီဃာဝု၊ တေ-၏၊ ပိတာ၊ မရဏကာလေ-၌၊ မာ
 ခေါ တံ၊ ပေ၊ သမ္ဘန္တိတိ-ဟူသော၊ ယံ-အကြင် စကားကို၊ အဝစ-ပြောခဲ့ပြီ၊
 (တံ-ထို စကားကို၊) တေ-၏၊ ပိတာ-သည်၊ ကိ-အဘယ် အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊
 သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်၍၊ အဝစ-ပြောခဲ့သနည်း?၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးပြီ၊ ဒေဝ၊
 မေ-၏၊ ပိတာ၊ မရဏကာလေ-၌၊ မာ ဒီဃန္တိ-မာဒီဃံဟူသော၊ ယံ-အကြင်
 စကားကို၊ အဝစ-ပြီ၊ စိရံ-ရှည်ကြာစွာ၊ ဝေရံ-ကို၊ မာ အကာသိ-လင့်၊
 ဣတိ-ဤသို့၊ ဣမံ-ဤ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ (သန္ဓာယ) မေ ပိတာ၊ မရဏ
 ကာလေ-၌၊ မာ ဒီဃန္တိ-ဟူသော၊ (တံ-ထို စကားကို၊) အဝစ-ပြောခဲ့ပါပြီ၊
 (နောက်ဝါကျတို့၌ ဤသို့ အပြည့်အစုံ ပေးပါ) ပေ။

၉ ဒိပ္ပံ-လျင်စွာ၊ မိတ္တေဟိ-မိတ်ဆွေတို့နှင့်၊ မာ ဘိဇ္ဇိတ္ထ-မကွဲရစ်နှင့်၊ ပေ၊
 ယေ-အကြင် သူတို့သည်၊ ဒေဝဿ-၏၊ အတ္ထကာမာ-စီးပွားကို လိုလားကုန်၏၊
 တေ-တို့သည်၊ မံ-အကျွန်ုပ်ကို၊ ဇိဝိတာ-ဇိဝိတိန္ဒြေမှာ (အသက်မှာ) ဝေါရော
 ပေယျံ-ခွဲကုန်ရာ၏၊ ပေ၊ ဧဝံ-ဤ နည်းအားဖြင့်၊ တံ ဝေရံ-သည်၊ ဝေရေန-

ရန်တုံ့မူသဖြင့်၊ န ဝုပသမေယျ-မငြိမ်းတော့ရပါ။ ပေ၊ အစ္စရိယံ ဝတ ဘော-
 ဩဝံ၊ ပေ၊ ယတြ (ယော)-အကြင် ဒိဃာဝုမင်းသားသည်၊ ပိတုနော-၏၊
 သံခိတ္တေန-အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့်၊ ဘာသိတဿ-ပြောဆိုအပ်သော စကား၏၊
 အတ္တံ-ကို၊ ဝိတ္ထာရေန-အကျယ်အားဖြင့်၊ အာဇာနိဿတိ-နာမ-သိနိုင်ပါပေ၏၊
 (နာမသဒ္ဓါ ဝိမှယ အနက်ဟော၊ တစ်နည်း-သမ္ဘာဝနာ အနက်ဟော၊)
 ဒိဃာဝု၊ အယံ ကုမာရော-သည်၊ ယာဝ-အလွန်အကဲသာလျှင်၊ ပဏ္ဍိတော-
 ဉာဏ်ရှိပါပေစွ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍၊ ပေတ္တိကံ-အဖ၏ဥစ္စာဖြစ်သော၊
 ဗလဉ္စ-စစ်သည်အပေါင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ကောဋ္ဌာဂါရဉ္စ-ကို
 လည်းကောင်း၊ ပဋိပါဒေသိ-အပ်နှင်းပြီ၊ (ပြန်ပေးပြီ) ဧတရဉ္စ အဒါသိ။

ဘိက္ခဝေ၊ အာဒိန္နဒဏ္ဍာနံ-ယူအပ်သော တုတ်လက်နက် ရှိကုန်သော၊
 အာဒိန္နသတ္တာနံ-ယူအပ်သော တုတ်မှတစ်ပါး ဓားစသော အခြားလက်နက်
 ရှိကုန်သော၊ တေသံ ရာဇုနံ-ထို မင်းတို့၏သော်မှလည်း၊ (ပိသဒ္ဓါ အကျေ
 ကြံပါ။) ဧဝရူပံ၊ ခန္တိသောရဇ္ဇံ-သည်းခံခြင်း၊ ကောင်းသောအမှု၌ မွေ့လျော်
 ခြင်းသည်၊ ဘဝိဿတိ နာမ-ဖြစ်နိုင်သေး၏၊ (နာမသဒ္ဓါ သမ္ဘာဝနာ အနက်
 ဟော၊) ဘိက္ခဝေ၊ ယံ (ယေ) တုမေ-အကြင် သင်တို့သည်၊ ဧဝံ၊ သွာက္ခာ
 တေ-ကောင်းစွာ ဟောပြောအပ်သော၊ ဓမ္မဝိနယေ-တရားအားဖြင့်ဆုံးမရာ သာသ
 နာတော်၌၊ ပဗ္ဗဇ္ဇိတာ၊ သမာနာ-ကုန်လျက်၊ ခမာ စ-သည်းခံသူတို့သည်
 လည်းကောင်း၊ သောရတာ စ-ကောင်းသောအမှု၌ မွေ့လျော်သူတို့သည်လည်း
 ကောင်း၊ ဘဝေယျာထ-ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ (တေ တုမေ-ထို သင်တို့သည်၊)
 ဣဓ-ဤ သာသနာတော်၌၊ သောဘေထ-တင့်တယ်ကုန်ရာ၏၊ ဣတိ-
 ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ ပေ၊ (ဣဓ ခေါ် တံ စသည်၌ မှတ်ဖွယ်ကို စမ္မက္ခန္ဓက၌
 ပြခဲ့ပြီ။)

ဣမေ မောဃပုရိသာ၊ ပရိယာဒိန္နရူပါ-ကောဓသည် ထက်ဝန်းကျင်
 ယူအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိကုန်၏၊ (ပရိယာဒိန္နရူပါတိ
 ကောဓစိတ္တေန ပရိဂ္ဂဟိတသဘာဝါ၊ ဝိမတိ၊) ဣမေ-တို့ကို၊ သညာပေတုံ-
 သိစေခြင်းငှာ၊ (သိအောင်ပြောပြခြင်းငှာ) န သုကရာ-လွယ်ကူစွာ မပြု
 အပ်ကုန်၊ ပေ၊ ပက္ကမိ။

ပဌမော-သော၊ ဒိဃာဝုဘာဏဝါရော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

၄၆၄။ ။ အထ၊ ပေ၊ သံဃမဇ္ဈေ၊ ဌိတကောဝ-မတ်မတ်ရပ်တော်မူ
လျက်သာ၊ ဣမာ ဂါထာယော-တို့ကို၊ အဘာသိ-ရွတ်ဆိုတော်မူပြီ၊ (ကိံ၊)
ပုထုသဒ္ဓေါ၊ ပေ၊ နာဂေါတိ-ဟူ၍၊ (အဘာသိ။)

☞ (၁) (အယံ-ဤ ရဟန်းအပေါင်းသည်၊) ပုထုသဒ္ဓေါ-ကျယ်
သော အသံ ရှိ၏၊ (အဋ္ဌကထာနည်း၊) တစ်နည်း-ပုထုသဒ္ဓေါ-
နှစ်စုကွဲသဖြင့် အသီးသီးသောအသံ ရှိ၏၊ (ဋီကာနည်း၊) သမဇ္ဈော-
ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း၌ အဇ္ဈာသယအားဖြင့် (အချင်းချင်း)တူမျှသော
ရဟန်းအပေါင်းလည်း ဖြစ်၏၊ (တတ္ထ-ထို ရဟန်းအပေါင်းတွင်၊)
ကောစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သော ရဟန်းမျှလည်း၊ ဗာလော-ငါမိုက်၏
ဟူ၍၊ န မညထ-မမှတ်ထင်ချေ၊ သံဃသ္မိ-သည်၊ ဘိဇ္ဇမာနသ္မိ-
ကွဲလတ်သော်၊ အည-မမှတ်ထင်ခြင်းမှ တစ်ပါးသော၊ (မယံကာရဏာ
သံဃော ဘိဇ္ဇတီတိ ဣဒံ ကာရဏံ-ငါ့အတွက်ကြောင့် သံဃာ
ကွဲပြား၏ဟူသော ဤ အကြောင်းကို၊) ဘိယျော-မိမိကိုယ်ကို
ဗာလဟု မမှတ်ထင်ခြင်းထက်အလွန်၊ န အမညရံ-မသိတတ်၊
(ဤ ဂါထာ၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

(၂) (ဣမေ ဘိက္ခု။) ပရိမုဋ္ဌာ-ထက်ဝန်းကျင် ပျောက်ကင်း
သော သတိရှိကြကုန်၏၊ ပဏ္ဍိတာဘာသာ-မိမိကိုယ်ကို ပညာရှိဟု
ပြောဆိုကြကုန်၏၊ ဝါစာဂေါစရာ-စကားသာလျှင် ကျက်စားရာ
အာရုံရှိကြကုန်၏၊ (တရားကို အာရုံမပြုကြ ဟူလို၊) ယာဝ-
လောက်၊ (မှခံ-ပါးစပ်ကို၊ ပသာရေတုံ-ဆန့်တန်းခြင်းငှာ၊) ဣစ္ဆန္တိ၊
တာဝ-ထို ပါးစပ်ဖြေချင်သလောက်၊ မုခါယာမံ-ပါးစပ်ကို ဆန့်တန်း၍၊
(ပါးစပ်ဖြေ၍၊) (ကြိယာဝိသေသန၊) ဘာဏိနော-သံဃာအများ
မာလေးစားဘဲ ရွံရှာခြင်းကင်း ရဲတင်းစွာ ပြောလေ့ရှိကြကုန်၏၊
ယေန-အကြင် ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း၊ ငြင်းခုံခြင်းသည်၊ (သယံ-မိမိ
တို့ကို၊ ဣမံ နိလ္လုဇ္ဇဘာဝံ-ဤအရှက် မရှိသူတို့၏ အဖြစ်သို့၊)
နိတာ-ပို့ဆောင်အပ်ကုန်ပြီ၊ တံ-ထို (အရှက်မဲ့အဖြစ်သို့ ပို့ဆောင်
ကြောင်းဖြစ်သော) ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း၊ ငြင်းခုံခြင်းကို၊ န ဝိဒူ-(ဤမျှ
သံဃာကွဲပြားလောက်အောင် အပြစ်ရှိ၏ဟု) မသိကြကုန်၊ (ဤ
ဂါထာ၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

(၃) (အယံ-ဤ အကောင်သည်၊) မံ-ငါ့ကို၊ အက္ခောဋ္ဌိ-
ဆဲရေးဖူးပြီ၊ (အယံ၊) မံ-ကို၊ အဝဓိ-ညှင်းဆဲ၊ ပုတ်ခတ်ဖူးပြီ၊

(အယံ) မံ၊ အဓိနိ-အောင်နိုင်ဖူးပြီ၊ (အယံ) မေ-၏။ (ဥစ္စာကို) အဟာသိ-ခိုးဆောင်ဖူးပြီ၊ (ဣတိ-ဤသို့ တွေး၍) ယေစ-အကြင် သူတို့သည်ကား၊ တံ-ထို ကောဓကို၊ (ထို ရန်ငြိုးကို) ဥပနယန္တိ-ဖွဲ့ကြကုန်၏၊ တေသံ-ထို ရန်ငြိုးဖွဲ့သူတို့၏၊ (ရန်ငြိုးဖွဲ့သူတို့မှာ) ဝေရံ-ရန်သည်၊ န သမ္မတိ-မငြိမ်းအေးနိုင်။

(၄) ဤ ဂါထာ၌ န ဥပနယန္တိ-မဖွဲ့ကြကုန်၊ တေသံ-ထို ရန်ငြိုး မဖွဲ့သူတို့၏၊ ဝေရံ၊ သမ္မတိ-ငြိမ်းအေး၏ဟု ဆိုပါ။

(၅) ဣဓ-ဤလောက၌၊ ဝေရေန-ရန်တုံ့မူသဖြင့်၊ ဝေရာနိ-ရန်တို့သည်၊ ကုဒါစနံ-အဘယ်အခါ၌၊ (ဘယ်အခါမှာ) န သမ္မန္တိ-မငြိမ်းအေးနိုင်ကုန်၊ အဝေရေန စ-ရန်တုံ့မမူသဖြင့်သာ၊ (ဝေရာနိ) သမ္မန္တိ-ကုန်၏၊ ဧသ (ဧသော) ဓမ္မော-ရန်ကိုရန်ချင်း မတုံ့လျှင်းမှ ငြိမ်းအေးနိုင်ခြင်းဟူသော ဤ သဘောသည်၊ သနန္တနော-ရှေး၌ ဖြစ်သော သဘောတည်း၊ (ရှေးဟောင်းထုံးစံတည်း။)

(၆) ဧတ္ထ-ဤ သံဃာ့အလယ်၌၊ ပရေ-ပညာရှိမှတစ်ပါး အခြား ဘဏ္ဍနကာရကရဟန်းတို့သည်၊ (န ဝိဇာနန္တိ၌ စပံ) မယံ-ငါတို့သည်၊ ယမာမသေ-အချင်းချင်းရှောင်ရှား၍ သေမင်း အထံသို့ သွားနေကြရကုန်၏၊ (ဣတိ-ဤ အကြောင်းကို) န ဝိဇာနန္တိ-မသိကြကုန်၊ တတ္ထ-ထို သံဃာ့အလယ်၌၊ ယေ စ-အကြင် ပညာရှိတို့သည်ကား၊ (မယံ) ယမာမသေ-ကုန်၏၊ (ဣတိ-ဤအကြောင်းကို) ဝိဇာနန္တိ-သိကြကုန်၏၊ တတော-ထိုသို့ သိခြင်းကြောင့်၊ (တေသံ-ထို ပညာရှိတို့၏) မေဂေါ-ခိုက်ရန်တို့သည်၊ သမ္မန္တိ၊ (ဤဂါထာ သုံးပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဓမ္မပဒ အဋ္ဌကထာ၊ ယမကဝဂ်၌ ကြည့်ပါ၊ ဋီကာ၌လည်း ပါ၏။)

(၇) (ယေ-အကြင် မင်းတို့သည်) အဋ္ဌိန္ဒြော-ဖြတ်အပ်ပြီးသော မိဘတို့အရိုးလည်း ရှိကုန်ပြီ၊ (မိဘတို့အရိုးကိုလည်း အဖြတ်ခံရဖူး ကုန်ပြီ) ပါဏဟံရာ-ဆောင်အပ်သော မိဘတို့အသက်လည်း ရှိကုန် ပြီ၊ (မိဘတို့အသတ်လည်း ခံရဖူးကုန်ပြီ) ဂဝါဿ ဓနဟာရိနော-ဆောင်ယူအပ်သော နွား၊ မြင်း၊ ဥစ္စာကိုလည်း ဆောင်ယူဖူးကုန်ပြီ။

တစ်နည်း-ယေ-အကြင် မင်းတို့သည်၊ အဋ္ဌိစ္ဆန္ဒာ-မိဘတို့၏ အရိုးကိုလည်း ဖြတ်ကုန်ပြီ၊ ပါဏဟရ-မိဘတို့၏ အသက်ကိုလည်း ဆောင်ယူကုန်ပြီ၊ ဂဝါဿဓနဟာရိနော-နွား၊ မြင်း၊ ဥစ္စာတို့ကို လည်း ဆောင်ယူကုန်ပြီ၊ (ရှေးနည်းသည် အဋ္ဌကထာနှင့်၊ နောက်နည်းသည် ဋီကာနှင့်ညီသည်ဟု ထင်ပါသည်။) ရဋ္ဌ-ကို၊ ဝိလုမ္ဗ မာနာနံ-လုယက်ဖျက်ဆီးတတ်ကုန်သော၊ တေသမ္ပိ-ထို ရန်သူ မင်းတို့၏ သော်မှလည်း၊ သင်္ဂတိ-ပေါင်းဆုံသင်းမြတ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်နိုင်သေး၏။

ကသ္မာ-ကြောင့်၊ တုမှာကံ-သင် (ရဟန်း)တို့၏၊ (သင်္ဂတိ၊) နော သိယာ-မဖြစ်နိုင်ရာသနည်း?၊ (ဤ ဂါထာ၏ အဖွင့်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။)

(၈) နိပကံ-ရင့်ကျက်သော ပညာရှိသော၊ သဒ္ဓိံ စရံ-အတူ တကွ လှည့်လည်သွားလာဖက်ဖြစ်သော၊ သာဓုဝိဟာရိ-ကောင်းစွာ နေလေ့ရှိသော၊ ဓိရံ-ပညာရှိဖြစ်သော၊ သဟာယံ-အပေါင်းအဖော် ကို၊ သစေ လဘောထ-အကယ်၍ ရအံ့၊ (ဧဝံ သတိ၊) သဗ္ဗာနိ- အလုံးစုံကုန်သော၊ ပရိသယာနိ-(ခြင်္သေ့၊ သစ်၊ ကျားစသော ထင်ရှားသော၊ ရာဂ၊ ဒေါသစသော မထင်ရှားသော) ဘေးရန်တို့ကို၊ အဘိဘုယျ-လွမ်းမိုး၍၊ (နှိပ်စက်ရမည့် မဟုတ်၊ မဖြစ်မတွေ့အောင် စောင့်စည်း၍ ဖြစ်ပြန်တွေ့ပြန်လျှင်လည်း လွမ်းမိုးသည်းခံ၍ ဟူလို၊) တေန-ထို အပေါင်းအဖော်သူတော်ကောင်းနှင့် (အတူ၊) အတ္တမနော- မိမိစိတ်ရှိသည်၊ (နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သည်၊) သတိမာ-သတိရှိသည်၊ (ဟုတွာ၊) စရေယျ-လှည့်လည်သွားလာနေထိုင်ရာ၏။

(၉) နိပကံ-သော၊ ပေ၊ သဟာယံ-ကို၊ နော စေ လဘောထ- အကယ်၍ မရအံ့၊ (ဧဝံ သတိ၊) ရာဇာ-မဟာဇနကစသော မင်းသည်၊ ဝိဇိတံ-အောင်အပ်ပြီးသော၊ ရဋ္ဌ-တိုင်းနိုင်ငံကို၊ ပဟာယံ၊ ပယ်စွန့်၍၊ (ဧကော-တစ်ပါးတည်းသည်၊ ဟုတွာ၊ အစရိ) ဣဝ- လှည့်လည်သွားလာဖူးသံကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ (မာတင်္ဂရညေဝ-

မာတင်္ဂေါ+အရညေ+ဣဝ) အရညေ-တော-ဌိ၊ နာဂေါ-ကြီးမား
သော၊ မာတင်္ဂေါ-ဆင်ပြောင်သည်၊ (ဧကော-တစ်စီးတည်းသည်၊
ဟုတွာ၊ အစရိ) ဣဝ-သို့လည်းကောင်း၊ (ဧဝံ-တူ၊) ဧကော-
တစ်ယောက်တည်းသည်၊ (ဟုတွာ၊) စရေ-လှည့်လည်သွားလာ
နေထိုင်ရာ၏။

(၁၀) ကောသ-တစ်ယောက်တည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ စရိတ်-
လှည့်လည်သွားလာ နေထိုင်ခြင်းသည်၊ သေယျော-မြတ်သေး၏၊
တစ်နည်း-ကောသ-တစ်ယောက်တည်းသည်၊ (ဟုတွာ၊) စရိတ်-
သည်၊ (သေယျော-၏၊) ဗာလေ-လူမိုက်၌၊ သဟာယတာ-
အပေါင်းအဖော်၏ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းသောအကျင့်သည်၊ နတ္ထိ-
မရှိချေ၊ အရညေ-ဌိ၊ နာဂေါ-သော၊ မာတင်္ဂေါ-သည်၊ ဧကော-
သည်၊ အပ္ပေါသုက္ကော-အားထုတ်ခြင်း မရှိသည်၊ (ကြောင့်ကြမဲ့သည်၊
ဟုတွာ၊ စရိ) ဣဝ-သို့လည်းကောင်း၊ (ပါပါနိ စ-မကောင်းမှုတို့ကို
လည်း၊ န အကာသိ) ဣဝ-မပြုသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ (ဧဝံ-
တူ၊) ဧကော-သည်၊ အပ္ပောသုက္ကော-သည်၊ (ဟုတွာ၊) စရေ-
ရာ၏၊ ပါပါနိ စ-တို့ကိုလည်း၊ န ကယိရာ-မပြုရာ၊ (ဤ ဂါထာ
သုံးပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ၊ နာဂဝဂ်၊ သမ္မဟုလဘိက္ခု
ဝတ္ထု၌ ကြည့်ပါ၊ ဤ အဋ္ဌကထာ၌လည်း အကျဉ်းမျှပါသေး၏။

၂၇၃-ဗာလကလောဏကဂမနကထာ

၉၆၅။ ။ အထ၊ ပေ၊ ယေန၊ ဗာလကလောဏကဂါမော-
ဗာလကလောဏကရွာသည်၊ (အတ္ထိ) ၊ပေ၊ ပါစိနဝံသဒါယော-အရှေ့
ဝါးတောသည်၊ (အတ္ထိ) ၊ပေ၊ (ကြွင်း ပုဒ်တို့၌ အနက်လွယ်ပြီ) ၊ပေ။

၂၇၄-ပါစိနဝံသဒါယဂမနကထာ

၄၆၆။ ။ ဒါယပါလော-တောစောင့်သည်။ ပေ၊ (အရှင်အနုရုဒ္ဓါတို့ ချမ်းချမ်းသာသာ တရားကိုကြိုးစားနိုင်ရန် တောအတွင်းသို့ လူမဝင်အောင် စောင့်ရှောက်ပေးနေသော ဒါယကာတည်း။) သမဏ-ရဟန်း၊ ဧတံ ဒါယံ-ဤ တောသို့၊ မာ ပါဝိသိ-မဝင်ပါနှင့်၊ ဧတ္ထ-ဤ တော၌၊ တယော ကုလ ပုတ္တာ သန္တိ၊ (တေ-ထို အမျိုးသားကောင်းတို့သည်။) အတ္တကာမရူပါ-မိမိ၏ စီးပွားကို လိုလားသူတို့၏အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိကုန်သည်။ (ဟုတွာ) ဝိဟရန္တိ၊ (အတ္တကာမရူပါတိ အတ္တနော ဟိတကာမယနသဘာဝါ၊ ဝိမတိ၊) တေသံ-တို့၏၊ အဖာသံ-မချမ်းသာမှုကို၊ မာ အကာသိ-နှင့်၊ ဣတိ (အဝေါစ) ။ ပေ။

အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ၊ ဒါယပါလဿ-၏၊ ဝါ-သည်၊ ဘဂဝတာ-နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ မန္တယမာနဿ-စကားပြောစဉ်၊ အသောသိ၊ (မန္တယမာနဿ၌ မန္တဓာတ်၏ ဂုတ္တဘာသနအနက် မဖြစ်သင့်၊ ရိုးရိုးပြောဆိုခြင်းသာ ဖြစ်သင့်သည်) ။ ပေ၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ မာ ဝါရေသိ-မတားမြစ်နှင့် ပေ၊ အာယသ္မန္တော-တို့၊ အဘိက္ကမထ-ကြွကြပါကုန်၊ ပေ၊ အနုရုဒ္ဓါ-အနုရုဒ္ဓါတို့၊ ကစ္စိ-နည်း?၊ ဝေါ-တို့၏၊ (သရီရံ-ကိုယ်ကို) ခမနီယံ-သည်းခံအပ်၊ သည်းခံနိုင်၏လော၊ (ကျန်းမာ၏လော) ကစ္စိ၊ (ဇီဝိတံ-အသက်ကို) ယာပနီယံ-ရှည်သောကာလသို့ ရောက်စေအပ်၊ ရောက်စေနိုင်၏လော၊ (မျှတ၏လော) (ခမနီယံ သရီရံ၊ ယာပနီယံ ဇီဝိတံ၊ ကစ္စိ ဝေါ သရီရံ စ ဓာရေတုံ၊ ဇီဝိတဉ္စ ယာပေတုံ သက္ကာတိ ပုစ္ဆတိ၊ ဝိမတိ၊ မဟာဓန္ဓက ပုဒ်စဉ် ၇၅-၌လည်း အနက်တစ်နည်း ပေးခဲ့ပြီ) ။ ပေ။

သမဂ္ဂါ-ညီညွတ်ကြကုန်သည်။ သမ္မောဒမာနာ-လွန်စွာဝမ်းမြောက်ကြကုန်သည်။ အဝိဝဒမာနာ-ဆန့်ကျင်ဘက် မပြောဆိုရကုန်သည်။ ခိရောဒကီ ဘူတာ-နို့ရည်နှင့်ရေကဲ့သို့ ဖြစ်ကြကုန်သည်။ (ဟုတွာ) အညမညံ၊ ပိယစက္ခုဟိ-ချစ်ဖွယ်သော မျက်လုံးတို့ဖြင့်၊ (ချစ်ဖွယ်ကိုပြတတ်သော မျက်လုံးတို့ဖြင့်) သမ္ပဿန္တာ-ကောင်းစွာကြည့်ရှုကြကုန်လျက်၊ ဝိဟရထ-နေကြကုန်၏လော၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ပေ၊ တဂ္ဂ-စင်စစ်၊ (တဂ္ဂါတိ ဧကံသတ္ထေ နိပါတော၊ ဋီကာ) ။ ပေ၊ ဝိဟရာမ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ကုန်ပြီ၊ ပေ။

ကထံ-အဘယ်သို့လျှင်၊ တုမေ သမဂ္ဂါ၊ ပေ၊ ဝိဟရထ-ကုန်သနည်း?၊
 (ယထာကထံ၌ ယထာကား နိပါတ်မျှသာတည်း၊ ယထာတိ နိပါတ်မတ္တံ၊
 ဝိမတိ) တစ်နည်း-ယထာ ကထံ-အဘယ်သို့သော အပြားအားဖြင့်၊ (အဘယ်
 သို့လျှင်) ပေ၊ ဝိဟရထ-ကုန်သနည်း?၊ (ယထာ ကထန္တိ ဝါ ဧကော
 နိပါတော ကာရဏပုစ္ဆနတ္ထော၊ ကေန ပကာရေနာတိ အတ္ထော၊ ဝိမတိ) ပေ၊
 ဧဝံ-ဤ အကြံသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်ပါ၏၊ (ကိံ) ယောဟံ၊ ပေ၊ ဝိဟရာမိ-
 နေရ၏၊ (တဿ) မေ-၏၊ လာဘာ-ဟိတသုခကို ရခြင်းတို့သည်၊
 (ဟောန္တိ) ဝတ-ဖြစ်လေကုန်စွ၊ (တဿ) မေ-သည်၊ (ဣဒံ သာသနံ-ကို)၊
 သုလဒ္ဓံ ဝတ-ကောင်းစွာရအပ်လေစွ၊ ပေ၊ ဣမေသု အာယသ္မန္တေသု-တို့၌၊
 မေတ္တံ-မေတ္တာရှိသော၊ ကာယကမ္မံ-သည်၊ အာဝိ စေဝ-မျက်မှောက်၌လည်း
 ကောင်း၊ ရဟော စ-မျက်ကွယ်၌လည်းကောင်း၊ ပစ္စုပဋိတံ-ရှေ့ရှုတည်ပါ၏၊
 ပေ၊ သကံ-မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ စိတ္တံ၊ နိက္ခိပိတွာ-ချထား၍၊ (ဖယ်ထား၍)၊
 ဣမေသံယေဝ အာယသ္မန္တာနံ-တို့၏သာ၊ စိတ္တသံ-၏၊ ဝသေန-အလိုအား
 ဖြင့်၊ ယန္တုန ဝတ္ထေယျံ-အကယ်၍ ဖြစ်ရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ ပေ၊ နော-
 တပည့်တော်တို့၏၊ ကာယာ ဟိ-ကိုယ်တို့သည်သာ၊ နာနာ-ကွဲပြားပါကုန်၏၊
 စိတ္တံ ပန-သည်ကား၊ ဧကဉ္စ မညေ-တစ်စိတ်တည်းကဲ့သို့ ဖြစ်ပါ၏၊ ဣတိ-
 ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

ပေ၊ (အပ္ပမတ္တာစသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို စမ္မက္ခန္ဓကပုဒ်ရေ ၂၄၃-
 ၌လည်းကောင်း၊ ယော ပဌမံ ဂါမတောစသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို ပဝါရ
 ဏက္ခန္ဓကပုဒ်ရေ ၂၀၉-၌လည်းကောင်း ရေးခဲ့ပြီ) ပဉ္စာဟိကံ-ငါးရက်
 တစ်ကြိမ်၊ သဗ္ဗရတ္တိ-ပတ်လုံး၊ ဓမ္မိယာ ကထာယ-ဖြင့်၊ သန္နိသီဒါမ-အတူ
 နေပါကုန်၏၊ ပေ။

ပဉ္စာဟိကံ။ ။ ပဉ္စာဟိကံ ခေါ် ပနာတိ စာတုဒ္ဓသေ အဋ္ဌမိယန္တိ
 ဣဒံ တာဝ ပကတိဓမ္မဿဝနမေဝ၊ တံ အဓဏ္ဍံ ကတွာ ပဉ္စမေ
 ပဉ္စမေ ဒိဝသေ ဒွေ-ထေရာ နာတိဝိကာလေ နာဟာယိတွာ အနု
 ရုဒ္ဓဝတ္ထေရဿ ဝုသနဋ္ဌာနံ-ဂစ္ဆန္တိ၊ တတ္ထ တယောပိ နိသီဒိတွာ
 တိဏ္ဍံ ပိဋကာနံ အညတရသ္မိံ အညမညံ ပဉ္စံ ပုစ္ဆန္တိ၊ အညမညံ
 ဝိသန္ဓေန္တိ၊ တေသံ ဧဝံ ကရောန္တာနံယေဝ အရဏံ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ၊ တံ
 သန္ဓာယေတံ ပုတ္တံ၊ ဋီကာ။

၂၇၅-ပါလိလေယျကဂမနကထာ

၄၆၇။ ။ ယေန-၌၊ ပါလိလေယျကံ-ပါလိလေယကရွာသံည်း၊ (အတ္ထိ၊) (ပါလိလေယျကောဟု ပထမာဝိဘတ်ဖြင့် ရှိသင့်လျက် ပါလိလေယျကံဟု ဒုတိယာဝိဘတ်ဖြင့် ရှိနေသောကြောင့် ပထမာဝိဘတ်၏အနက်၌ ဒုတိယာဝိဘတ်သက်ပါ၊ ယေန ပါလိလေယျကန္တိ ပစ္စတ္ထေ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဝိမတိ၊) ။ ပေ၊ ပါလိလေယျကေ-ပါလိလေယျကရွာ၌၊ ရက္ခိတဝနသဏ္ဍေ-ရက္ခိတတောအုပ်၌၊ ဘဒ္ဒသာလမူလေ-အင်ကြင်းပင်၏ အနီးအောက်၌၊ ဝိဟရတိ- (ဆင်မင်းသည် စောင့်ရှောက်အပ်သောကြောင့် ထို တောအုပ်ကို ရက္ခိတဝနသဏ္ဍဟု ခေါ်သည်၊ အထ ခေါ် ဘဂဝတော စသောဝါကျ၌ အနက်လွယ်ပြီ၊) ။ ပေ။

အညတရောပိ-တစ်စီးလည်းဖြစ်သော၊ ဟတ္ထိနာဂေါ-ဆင်ပြောကြီးသည်၊ (နာဂသဒ္ဒါသည် မဟန္တဝါစက၊) ဟတ္ထိဟိ-ဆင်ထီးကြီးတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဟတ္ထိနိဟိ-ဆင်မကြီးတို့နှင့်လည်းကောင်း၊ ဟတ္ထိကလဘောဟိ-ဆင်ပေါက်တို့နှင့်လည်းကောင်း၊ ဟတ္ထိစ္ဆာပကေဟိ-ဆင်ကလေးတို့နှင့်လည်းကောင်း၊ အာကိဏ္ဍော-ရောပြွန်းသည်၊ (ဟုတွာ) ဝိဟရတိ၊ (ရှေးနိဿယ၌ ဟတ္ထိကလဘောဟိ-ဆင်ရွေ့တို့နှင့်လည်းကောင်း၊ ဟတ္ထိစ္ဆာပကေဟိ-နိစို့ဆင်ငယ်တို့နှင့်လည်းကောင်းဟု ပေး၏၊ အဓိပ္ပာယ် အတူတူပင်။)

ဆိန္ဒဂ္ဂါနိ-ဖြတ်အပ်သော အဖျားရှိကုန်သော၊ တိဏာနိ စေဝ-မြက်တို့ကိုလည်း၊ ခါဒတိ-ခဲစားရ၏၊ အဿ-ထို ဆင်ပြောင်ကြီးသည်၊ ဩဘဂ္ဂေါဘဂ္ဂံ-အောက်သို့ချိုးအပ်၊ အောက်သို့ချိုးအပ်သော၊ (ချိုးချအပ်၊ ချိုးချအပ်သော၊) သာခါဘင်္ဂံ စ-ချိုးအပ်သော သစ်ခက်ကိုလည်း၊ (သစ်ခက်ချိုးကိုလည်း၊) ခါဒန္တိ-ကုန်၏၊ (မိမိစားဖို့အတွက် ချိုးချအပ်သော သစ်ကိုင်းများကို ထိုဆင်များက လု၍စားကြသည် ဟုလို၊) အာဝိလာနိ-နောက်ကျူကုန်သော၊ ပါနိယာနိ စ ပိဝတိ) ဩဂါဟာစဿ ဥတ္တိဏ္ဏဿဟု ပါဠိရှိပါစေ၊ သီဟိုဠ်မှ ၌လည်း ဤအတိုင်းပင် ရှိ၏၊) ဩဂါဟာ-ရေဆိပ်မှ၊ ဥတ္တိဏ္ဏဿ စ-တက်လာသည်လည်း ဖြစ်သော၊ အဿ-ထို ဆင်ပြောင်ကြီး၏၊ ကာယံ-ကို၊ ဟတ္ထိနိယော-ဆင်မတို့သည်၊ ဥပနိဗံသန္တိယော-ပွတ်တိုက်ကုန်လျက်၊ (တိုးတော့ကုန်လျက်၊) ဂစ္ဆန္တိ၊ (တစ်နည်း-ဩဂါဟိ စဿ ဩတိဏ္ဏဿဟု ပါဠိရှိပါစေ၊) ဩဂါဟိ-ရေကန်သို့၊ (ရေဆိပ်သို့၊) ဩတိဏ္ဏဿ စ-သက်ဆင်းသည်လည်းဖြစ်သော၊ အဿ၊ ပေ၊ ဂစ္ဆန္တိ၊ (ဤသို့ နှစ်နည်းပေးရပုံကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊) ။ ပေ။

ဂဏသွာ-ဆင်ပေါင်းမှ၊ ဝုပကဋ္ဌော-ဖဲခွာသည်၊ (ဟုတွာ) ယန္တုန ဝိဟရေယျံ-စွ၊ ပေ၊ ယူထာ-ဆင်အပေါင်းမှ၊ အပက္ကမ္မ-ဖဲခွာ၍၊ ယေန-ဦး၊ ပါလိလေယျကံ-သည်လည်းကောင်း၊ ရက္ခိတဝနသဏ္ဍော-သည်လည်းကောင်း၊ ဘဒ္ဒသာလမူလံ-သည်လည်းကောင်း၊ (အတ္ထိ) ယေန ဘဂဝါ (အတ္ထိ) တေန-ပါလိလေယျကရွာ၊ ရက္ခိတတောအုပ်၊ အင်ကြင်းပင်၏အနီးအောက် ဝယ် မြတ်စွာဘုရားရှိရာ ထို အရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိ၊ ပေ၊ အပ္ပဟရိတဉ္စ-စိမ်းစို သော မြက်သစ်ပင် မရှိအောင်လည်း၊ ကရောတိ၊ ပေ၊ သုခံ-စိတ်ချမ်းသာစွာ၊ ဖာသု-ကိုယ်ချမ်းသာစွာ၊ ဝိဟရာမိ၊ ပေ၊ အတ္တနော-ကိုယ်တော်၏၊ ပဝိဝေကံ- အပေါင်းအဖော်မှ ကင်းဆိတ်ခြင်းကို၊ ဝိဒိတွာ စ-လည်းကောင်း၊ တဿ ဟတ္ထိနာဂဿ၊ ပေ၊ စေတောပရိဝိတက္ကံ၊ အညာယ စ-သိတော့မူ၍လည်း ကောင်း၊ ပေ၊ ဥဒါနေသိ (ကိ။)

ဂါထာအနက်။ ။ ဤသာဒန္တဿ-ရထားလှည်းသန်နှင့်တူသော အစွယ် နှစ်ချောင်းရှိသော၊ နာဂဿ-ကြီးမားသော၊ ဟတ္ထိနော-ဆင်ပြောင်၏၊ ဧတံ စိတ္တံ-ဤ စိတ်နေစိတ်ထားသည်၊ နာဂေန-ဘုရားတည်းဟူသော ဆင်ပြောင်ကြီး၏၊ စိတ္တေန-စိတ်နေစိတ်ထားနှင့်၊ သမေတိ-ညီညွတ် ပါပေ၏၊ (ကသွာ-နည်း?)၊ ယံ (ယသွာ)-ကြောင့်၊ ဧကော- တစ်စီးတည်းသည်၊ (ဟုတွာ) ဝနေ-တောဦး၊ ရမတိ-မွေ့လျော်၏၊ (တသွာ-ထို့ကြောင့်တည်း၊) ဣတိ (ဥဒါနေသိ) (ဝိမတိအဖွင့် အတိုင်း ပေးထားပါသည်) ။ပေ။

ကောသမ္မကာ-ကောသမ္မိမြို့၌ နေကုန်သော၊ ဥပါသကာ-တို့သည်၊ (မန္တေသုံ-တိုင်ပင်ကြကုန်ပြီ) (ကိ။) (ပါဠိတော်၌ စပ်ပုဒ်မပါသောကြောင့် မန္တေသုံဟု ထည့်ပါသည်) အယျာ-အရှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ ကောသမ္မကာ ဣမေ ဘိက္ခု၊ အမှောက်-တို့၏၊ ဗဟုနော-များစွာသော၊ အနတ္ထဿ-စီးပွား မဲ့ကို၊ ကာရကာ-ပြုတတ်ကုန်၏၊ ဣမေဟိ၊ ဥဗ္ဗာဏ္ဍော-ထွက်သွားစေအပ်သည်၊ (နှိပ်စက်အပ်သည်၊ ဟုတွာ) ဘဂဝါ၊ ပက္ကန္တော-ဖဲသွားတော်မူပြီ၊ ပေ၊ နေဝ အဘိဝါဒေယျာမ-ရှိမခိုးကြကုန်စို့၊ ပေ၊ အသက္ကရိယမာနာ-အရိုအသေ မပြုအပ်ကုန်လတ်သော်၊ ပေ၊ အသက္ကာရပကတာ-အရိုအသေ ပြုခြင်းသည် ပင်ကိုယ်သဘောမှ ကင်းအောင် ပြုအပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ) ပက္ကမိဿန္တိ ဝါ၊ ပေ၊ ဘဂဝန္တံ၊ ပဿာဒေန္တိ ဝါ-ကျေနပ်မူလည်း ကျေနပ်စေကုန်လိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့ တိုင်ပင်ကြကုန်ပြီ၊ ပေ။

၂၇၆-အဋ္ဌာရသဝတ္ထုကထာ

၄၆၈။ ။ ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဓမ္မော-ဓမ္မ၊ ဝိနယ၊ သည်၊ (ဌိတော-တည်ရှိ၏၊) တထာ-ဖြင့်၊ တိဋ္ဌာဟိ-တည်လော့၊ (ယထာ ဓမ္မော စ ဝိနယော စ ဌိတော၊ တထာ တိဋ္ဌ၊ ဓမ္မဝါဒိပက္ခေ တိဋ္ဌာတိ အတ္ထော၊ ဝိမတိ) ပေ၊ အဋ္ဌာရသဟိ၊ ဝတ္ထုဟိ-အကြောင်းဝတ္ထုတို့ဖြင့်၊ အဓမ္မဝါဒိ- အဓမ္မဝါဒိပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဇာနိတဗျော-သိထိုက်၏၊ ပေ၊ အဓမ္မ-အဓမ္မကို၊ (ဓမ္မ မဟုတ်သော အရာကို) ဓမ္မောတိ-ဓမ္မဟူ၍၊ ဒိပေတိ-ပြ၏၊ ပေ၊ အဝိ နယံ- အဝိနယကို၊ (ဝိနယမဟုတ်သော အရာကို) ပေ၊ တထာဂတေန-သည်၊ အဘာသိတံ-ဟောတော်မူအပ်သော၊ အလပိတံ-မိန့်မြွက်တော်မူအပ်သော သတိပဋ္ဌာန်သုံးပါး စသည်ကို၊ တထာဂတေန-သည်၊ ဘာသိတံ-ဟောတော် မူအပ်၏၊ လပိတံ-မိန့်မြွက်တော်မူအပ်၏၊ ပေ၊ တထာဂတေန၊ ဘာသိတံ- အပ်သော၊ လပိတံ-အပ်သော သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး စသည်ကို၊ တထာဂတေန၊ အဘာသိတံ-အပ်၊ ပေ။

အနာစိတ္တံ-လေ့ကျက်တော်မူအပ်သော အရာကို၊ ပေ၊ အပညတ္တံ- ပညတ်တော်မူအပ်သော အရာကို၊ ပေ၊ လဟုကံ-လဟုကဖြစ်သော၊ (ပေါ့သော) အာပတ္တိ-ကို၊ ပေ၊ သာဝသေသံ-သိက္ခာဟူသော အကြွင်းအကျန် နှင့် တကွဖြစ်သော၊ အာပတ္တိ၊ ပေ၊ ဒုဋ္ဌုလ္လံ-ရုန်းရင်းကြမ်းထမ်းသော၊ ပေ၊ အဒုဋ္ဌုလ္လံ-ဒုဋ္ဌုလ္လ မဟုတ်သော၊ ပေ၊ (အဓမ္မ စသည်တို့၏ အရကောက်ကို သံဃဘောဒကကုဋက၊ ဥပါလိပဉ္စာကထာ အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။)

၄၆၉။ ။ ဤပုဒ်ရေ လွယ်ပြီ။

၄၇၀။ ။ မဟာပဇာပတိ-မဟာပဇာပတိမည်သော၊ ဂေါတမိ-ဂေါတမိ သည်၊ ပေ၊ ဥဘယတ္ထ-နှစ်ဘက်သော သံဃာ၌၊ ဓမ္မံ၊ သုဏ-နာလော့၊ ပေ၊ တတ္ထ-တို့ ရဟန်းတို့တွင်၊ ယေ ဘိက္ခု၊ ဓမ္မဝါဒိနော-တို့တည်း၊ တေသံ- တို့၏၊ ဒိဋ္ဌိဉ္စ-အယူကိုလည်းကောင်း၊ ခန္တိဉ္စ-နှစ်သက်အပ်သော အယူကိုလည်း ကောင်း၊ ရစိဉ္စ-ကြိုက်အပ် (သဘောကျအပ်)သော အယူကိုလည်းကောင်း၊ အာဒါယဉ္စ-စွဲမြဲစွာယူအပ်သော အယူကိုလည်းကောင်း၊ ရောစေဟိ-နှစ်သက် လော့၊ (ဤ၌ ခန္တိ၊ ရစိ၊ အာဒါယပုဒ်တို့သည် အယူချည်း အရကောက်ရသော ကြောင့် ကမ္မသာဓန ဖြစ်သင့်သည်၊) ယဉ္စ ကိဉ္စိ-အကြင် အမှတ်မထား

တစ်ပါးပါးသော အရာကိုလည်း၊ (ဥပေါသထပုစ္ဆက၊ သြဝါဒုပသင်္ကမန စသည်ကိုလည်း၊) ဘိက္ခုနီသံဃေန-သည်၊ ဘိက္ခုသံဃာတော-မှ၊ ပစ္စာသီသိ တဗွဲ-တောင့်တထိုက်၏၊ သဗ္ဗံ၊ တံ-ထို အရာကို၊ ဓမ္မဝါဒိတောဝ-ဓမ္မဝါဒီ ဘိက္ခုသံဃာ (အထံ)မှသာ၊ ပစ္စာသီတဗ္ဗံ၊ ပေ။

၉၇၁-၉၇၂ တို့၌ လွယ်ပြီ။

၉၇၃။ ။ ဤ၌ ဝိဝိတ္တံ-ကင်းဆိတ်အောင်၊ ကတွာပိ၊ ပေ၊ အဟံ၊ ကောနစိ-တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ပရိယာယေန-အကြောင်းကြောင့်၊ ဝုမုတရဿ- မိမိထက်ကြီးသော၊ (သီတင်းကြီးဖြစ်သော၊) ဘိက္ခုနော-၏၊ သေနာသနံ- ကို၊ ပဋိဗာဟိတဗ္ဗန္တိ-တားမြစ်ထိုက်၏ ဟူ၍၊ န တွေဝ ဝဒါမိ-ဟောတော် မမူသည်သာ၊ ပေ၊ (ဤနှင့်စပ်၍ မှတ်ဖွယ်ကို ဝိမတိ၌ ကြည့်ပါ။)

၂၇၇-ဩသာရဏာနုဇာနနာ

၉၇၄။ ။ ဧတံ-ဤ အသိဉာဏ်သည်၊ အဟောသိ၊ (ကိံ) သော- ဤ ခွက်ထဲ၌ သန့်သက်ရေကို ချန်ထားမိခြင်းသည်၊ အာပတ္တိ-တည်း၊ (လွယ်ပြီ) ပေ။

၂၇၈-သံဃာသာမဂ္ဂိကထာ

၉၇၅။ ။ ယသ္မိ ဝတ္ထုသ္မိ-ကြောင့်၊ (အာပတ်ကို မရှုခြင်းဟူသော အကြင် အကြောင်းကြောင့်) ပေ၊ သံဃာနာနာကရဏံ အဟောသိ၊ သော ဧသော ဘိက္ခု-ဘဏ္ဍန စသည်တို့၏အကြောင်းဖြစ်သော ထို ရဟန်းသည်၊ အာပန္နော စ-အာပတ်သို့လည်း ရောက်ပြီ၊ ဥက္ခိတ္တော စ-(ထို အာပတ်ကို မရှုသည့်အတွက်) နှင်ထုတ်အပ်ပြီးသည်လည်း ဖြစ်၏၊ ပဿိ စ-(ယခုအခါ၌) အာပတ်ကိုလည်း ရှုပြီ၊ သြသာရိတော စ-(အာပတ် ရှုသည့်အတွက်) သံဃာ အတွင်းသို့လည်း သက်ရောက်စေအပ်ပြီ၊ ပေ၊ တဿ ဝတ္ထုဿ-၏၊ ဝုပ သမာယ-ငြိမ်းခြင်းငှာ၊ သံဃာသာမဂ္ဂိ ကရောမ၊ ပေ၊ ယတော-ကြောင့်၊ ပေ၊ သြသာရိတော စ-အပ်ပြီ၊ ဘိက္ခုဝေ၊ တေန-ကြောင့်၊ ပေ၊ သာမဂ္ဂိ ကရောတု၊ ပေ၊ ကမ္မဝါစာ၌ သံဃာဘေဒေါ-ကို၊ နိဟတော-ပယ်နုတ်အပ်ပါပြီ၊ (ပယ်ဖျက် အပ်ပါပြီ) ပေ။

တာဝဒေဝ-ထို သံဃာညီညွတ်ရာ နေ့၌ပင်၊ ဥပေါသထော ကာတဗ္ဗော၊
(ဤ ဥပုသ်ကား တာဝဒေဝဟု ဆိုသောကြောင့် မည်သည့်နေ့၌မဆို ပြုကောင်း
၏၊ သံဃာညီညွတ်ရာနေ့၌ ပြုအပ်သော ဥပုသ်ဖြစ်သောကြောင့် ဤ
ဥပုသ်ကို သာမဂ္ဂိဥပုသ်ဟု ခေါ်ရသည်) ၊ပေ။

၂၇၉-ဥပါလိသံဃသာမဂ္ဂိပုစ္ဆာ

☰ ၄၇၆။ ။ဘန္တေ ...ယသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ ပေ၊ သံဃနာနာကရဏံ
အဟောသိ၊ သံဃော တံ ဝတ္ထု၊ အဝိနိစ္ဆိနိတွာ-မဆုံးဖြတ်မှု၍၊ မူလာ-အခြေ
အမြစ်မှ၊ မူလံ-ကို၊ အဂန္တာ-မလိုက်မှု၍၊ သံဃသာမဂ္ဂိံ ကရောတိ၊ ပေ၊
ဥပါလိ၊ သံဃသာမဂ္ဂိယော-တို့သည်၊ ဣမာ ဒွေ-တို့တည်း၊ ဥပါလိ၊ အတ္တာ
ပေတာ-(သံဃာ၏ တကယ်ညီညွတ်ခြင်းဟူသော) အနက် အဓိပ္ပာယ်မှ
ကင်းသော၊ ဗျဉ္ဇနုပေတာ-သဒ္ဓါသို့သာ ကပ်ရောက်သော၊ (သံဃာညီညွတ်၏
ဟူသော စကားလုံးမျှသို့ ကပ်ရောက်သော၊) (ယာ) သံဃသာမဂ္ဂိ-သည်၊
အတ္ထိ၊ (သာ စ-ထို သံဃသာမဂ္ဂိလည်းကောင်း၊) ဥပါလိ၊ အတ္ထုပေတာ စ-
အနက် အဓိပ္ပာယ်သို့လည်း ကပ်ရောက်သော၊ ဗျဉ္ဇနာနုပေတာ စ-သော၊
(ယာ) သံဃသာမဂ္ဂိ အတ္ထိ၊ သာ စ-ထို သံဃသာမဂ္ဂိလည်းကောင်းတည်း၊
၊ပေ၊ (ဤ ဝါကျတို့၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

☰ ၄၇၇။ ။အထ၊ ပေ၊ တေန-ထို မြတ်စွာဘုရားရှိရာ ဘက်သို့၊ အဉ္စ
လိ-လက်အုပ်ကို၊ ပဏာမေတွာ-ညွတ်စေ၍၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဂါထာယ-ဖြင့်၊
အဇ္ဈဘာသိ-(အလိုရှိအပ်သောအနက်ကို ရည်ရွယ်၍) လျှောက်ပြီ၊ (ကိ။)

(၁) (ဘန္တေ၊) သံဃဿ-၏၊ ကိစ္စေသု-ပြုဖွယ်ကိစ္စတို့သည်၊
(ဇာတေသု) စ-ဖြစ်ကုန်သော်လည်းကောင်း၊ မန္တနာသု-ဝိနည်းကို တိုင်ပင်
ဆွေးနွေးခြင်းတို့သည်၊ (ဇာတာသု) စ-ကုန်သော်လည်းကောင်း၊ အတ္ထေသု-
ဝိနည်း၏အနက် အဓိပ္ပာယ်တို့သည်၊ ဇာတေသု-ကုန်သော်လည်းကောင်း၊

ဝိနိစ္ဆယေသု-ဝိနည်း၏အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို ဆုံးဖြတ်ခြင်းတို့သည်၊ (ဝိနည်းအဆုံးအဖြတ်တို့သည်၊) (ဇာတေသု) စ-ကုန်သော်လည်းကောင်း၊ ဣဓ-ဤသာသနာတော်၌၊ ကထံ ပကာရော-အဘယ်သို့ အပြားရှိသော၊ နရော-လှသည်၊ (ရဟန်းသည်၊) မဟတ္ထိကော-များသော အကျိုးရှိပါသနည်း?၊ ဣဓ-၌၊ ကထံ (ပကာရော)-သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ပဂ္ဂဟာရဟော-ချီးမြှောက်ခြင်းကို ထိုက်သည်၊ (ချီးမြှောက်ခြင်းငှာ ထိုက်သည်၊) ဟောတိ-ပါသနည်း?၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ (ဤ အမေး၏အဖြေကို ၁၀-နံပါတ် ဂါထာကျမှ တွေ့ရလိမ့်မည်။)

(၂) (ဥပါလိ၊) (ယော ဘိက္ခု-သည်၊) ပဌမေန-ရှေးဦးစွာ၊ သီလတော-အားဖြင့်၊ အနာနုဝဇ္ဇော (န+အနုဝဇ္ဇော)-မကဲ့ရဲ့ထိုက်၊ (ကဲ့ရဲ့ထိုက်သော အပြစ်မရှိ၊) အဝေက္ခိတာစာရော-စူးစမ်းဆင်ခြင်အပ်သော အကျင့်ရှိ၏၊ (အာလောကိတ စသည်၌ သမ္ပဇဉ်ဖြင့် ဆင်ခြင်လေ့ရှိ၏၊) သုသံဂုတိန္ဒြိယော-ကောင်းစွာစောင့်စည်းအပ်သော ဣန္ဒြေရှိ၏၊ (တံ ဘိက္ခု-ကို၊) ပစ္စတ္ထိကာ-ဆန်ကျင်ဘက်ကိုအလိုရှိသော ရန်သူရဟန်းတို့သည်၊ ဓမ္မတော-ဟုတ်မှန်သော သဘောအားဖြင့်၊ နုပဝဒန္တိ-မစွပ်စွဲနိုင်ကုန်၊ ဟိ-မှန်၏၊ ယေန-အကြင်အပြစ်ကြောင့်၊ နံ-ထို ရဟန်းကို၊ (ပစ္စတ္ထိကာ၊) ဝဒေယျု-စွပ်စွဲပြောဆိုနိုင်ကုန်ရာ၏၊ အဿ-ထို ရဟန်း၏၊ ဝါ-မှာ၊ တံ-ထို စွပ်စွဲပြောဆိုကြောင်း အပြစ်သည်၊ န ဟောတိ-မရှိ။

(၃) တာဒိသော-ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊ သော-ထို ရဟန်းသည်၊ သီလဝိသုဒ္ဓိယာ-သီလ၏စင်ကြယ်ခြင်း၌၊ ဌိတော-တည်သည်၊ (ဟုတွာ၊) ဝိသာရဒေါ-ကင်းသော ရွံရှာခြင်းရှိသည်၊ (ရွံရှာခြင်းကင်း ရဲတင်းသည်၊) ဟောတိ၊ ဝိသယု-မိမိကလွမ်းမိုး၍၊ ဘာသတိ-ရဲရဲဝံ့ဝံ့ ပြောဆိုနိုင်၏၊ ပရိသဂတော-ပရိသတ်၌ရောက်သည်၊ (သမာနော-သော်၊) နစ္ဆမ္ဘတိ-မတောင့်တင်း၊ မခိုင်မာ၊ (တောင့်တင်း၊ ခိုင်မာ၍လည်း မနေ၊) န ဝေဓတိ-မတုန်လှုပ်၊ (တုန်၍လည်း မနေ၊) အနုယျူတံ-ခွင့်ပြုအပ်သော စကားကို၊ ဘဏံ (ဘဏန္တော)-ပြောဆိုလျက်၊ အတ္ထံ-အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို၊ န ပှာပေတိ-မယုတ်လျော့စေ၊ (အနုယျူတံ၏အဖွင့်ကို၊ ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

(၄) တထေဝ-ထို့ အတူပင်၊ (ခွင့်ပြုအပ်သောစကားကို ပြောဆိုလျက် အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို မယုတ်လျော့စေသကဲ့သို့ပင်၊) ပရိသာသု-ပရိသတ်တို့၌၊ (ပရိသတ်အလယ်၌၊) ပဉ္စ-ပြဿနာကို၊ ပုစ္ဆိတော-မေးအပ်သည်၊ (သမ္မာနော-သော်၊) န စေဝ ပဇ္ဈာယတိ-တောင်တောင်ဤဤ ကြံစည်လျက် မှိုင်၍လည်း မနေရ၊ မကုံ-မျက်နှာ မသာမယာသူသည်လည်း၊ (မျက်နှာ ပျက်သည်လည်း၊) (စသဒ္ဓါ အကျေကြံပါ၊) န ဟောတိ-မဖြစ်၊ ဝိစက္ခဏော-ကြောင်းကျိုးမြင်သိ ပညာရှိဖြစ်သော၊ သော-ထို ရဟန်းသည်၊ ကာလာဂတံ-ပြောဆိုသင့်ရာ ချိန်အခါ၌ ရောက်လာသော၊ ဗျာကရဏာရဟံ-ပြောဆိုခြင်းကိုထိုက်သော ပြဿနာကို၊ ဝစော (ဝစန္ဒော)-ပြောဆိုလျက်၊ ဝိညုပရိသံ-ပညာရှိ ပရိသတ်ကို၊ ရဉ္ဇေတိ-နှစ်သက်စေနိုင်၏။

(၅) ဝုဗ္ဗတရေသု-မိမိထက်ကြီးကုန်သော၊ ဘိက္ခုသု-ရဟန်းတို့ (အပေါ်)၌၊ သဂါရဝေါ-ရိသေလေးစားခြင်းနှင့် တကွဖြစ်၏၊ သကေ-မိမိ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ အာစေရကမိ စ-ဆရာ၏အယူဝါဒ၌လည်း၊ ဝိသာရဒေါ-၏၊ ပမေတုံ-ထိုထို အကြောင်းကို နှိုင်းချိန်ခြင်းငှာ၊ အလံ-စွမ်းနိုင်၏၊ ကထေတဝေ-ပြောဆိုအပ်သော အကြောင်းအရာ၌၊ ပဂုဏော-အဝါးဝစွာ လေ့လာပြီး ဖြစ်၏၊ (ကျွမ်းကျင်၏၊) ပစ္စတ္ထိကာနံ-တို့၏၊ ဝိရဒ္ဓိကောဝိဒေါ စ-ချွတ်ယွင်း ချက်၌လည်း ကျွမ်းကျင်၏၊ (ချွတ်ယွင်းချက်ကိုလည်း သိ၏။)

(၆) (ထို ကထေတဝေ ပဂုဏာ ဖြစ်ပုံကို ပြတော်မူလိုသောကြောင့် ပစ္စတ္ထိကာ ယေန စသောဂါထာကို မိန့်တော်မူသည်၊) ပစ္စတ္ထိကာ-တို့သည်၊ ယေန-အကြာင် ပြောဆိုအပ်သော စကားကြောင့်၊ နိဂ္ဂဟံ-နှိပ်အပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ ဝဇ္ဇန္တိ-ရောက်ကုန်၏၊ မဟာဇနော စ-များစွာသော ရဟန်းအပေါင်း သည်လည်း၊ သညာပနံ-နားလည်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ (နားလည်ခြင်းသို့၊) ဂစ္ဆတိ-ရောက်၏၊ အယံ-ဤ ရဟန်းသည်၊ သကံ-သော၊ အာဒါယဉ္ဇ-အယူကိုလည်း၊ (အာစရိယဝါဒကိုလည်း၊) န ရိဉ္ဇတိ-မကင်းဆိတ်စေ၊ (မယုတ် လျော့စေ၊) အနုပဃာတိကံ-ကပ်၍ နှိပ်စက်ခြင်းကို မပြုတတ်သော၊ (သူတစ်ပါး အား မထိခိုက်သော၊) ပဉ္စ-ကို၊ ဝိယာကရံ (ဝိယာကရောဇ္ဇော)-ပြောဆိုလျက်၊ (ကထေတဝေ ပဂုဏော ဟောတိ။)

☞ (၇) ဒုတေယျကမ္မေသု-(သံဃာ့အတွက်) တမန်သည်၏ အလုပ်တို့၌၊ အလံ-စွမ်းနိုင်၏။ အာဟုနံ-ပေးလှူအပ်သော ဆွမ်းကို၊ (သမုဂ္ဂဏ္ဍိ) ယထာ-နှစ်သက်ကြည်ဖြူ ခံယူကုန်သကဲ့သို့၊ (ဧဝံ-တူ၊) သံဃဿ-၏။ ကိစ္စေသု စ-ကိစ္စတို့၌လည်း၊ ဝါ-ကိုလည်း၊ သမုဂ္ဂဟော-ကောင်းစွာခံယူ တတ်၏။ (လှူလာသောဆွမ်းကို ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ခံယူသကဲ့သို့ သံဃာ၏ ကိစ္စကိုလည်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ လက်ခံတတ်သည် ဟူလို၊) ဘိက္ခုဂဏေန-ရဟန်းအပေါင်းသည်၊ ပေသိတော-စေခိုင်းအပ်သည်၊ (သမာနော-သော်၊) ဝစော-စကားကို၊ (ဝစော၌ အံဝိဘတ်ကို သြ ပြု၊) ကရံ (ကရောန္တော)-ပြုလုပ်လိုက်နာတတ်၏။ တေန-ထိုသို့ ပြုလုပ်လိုက်နာခြင်းကြောင့်၊ အဟံ ကရောမိတိ-ငါ ပြုလုပ်နိုင်၏။ (ငါ ပြုလုပ်ရ၏) ဟူ၍၊ န မညတိ-မမှတ်ထင်၊ (ကိုယ့်ကိုယ်ကို အထင်မကြီး၊ စိတ်ကြီးမဝင် ဟူလို။)

(၈) ယာဝတကောသု-အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော၊ ဝတ္ထုသု-(မေထုန်မှီဝဲမှု စသော) ဝတ္ထုတို့ကြောင့်၊ အာပဇ္ဇတိ-အာပတ်သို့ ရောက်၏။ ယထာ စ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း၊ (လူဝတ်လဲခြင်း၊ ပရိဝါသ်မာန ဆောက်တည်ခြင်း၊ ဒေသနာပြောခြင်းဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း၊) အာပတ္တိယာ-မှ၊ ဝုဋ္ဌိတိ-ထမြောက်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ (ဥဘယဿ=ဥဘယေ+အဿ၊) အဿ-ထို (ပဂ္ဂဟာရဟဖြစ်သော) ရဟန်း၏(နှုတ်၌၊) ဥဘယေ--ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနီအားဖြင့် နှစ်ပါးကုန်သော၊ ဧတေ ဝိဘင်္ဂါ-ဤဝိဘင်းတို့သည်၊ (အာပတ်သင့်ခြင်း၏အကြောင်း၊ အာပတ်မှ ထမြောက်ခြင်း၏အကြောင်းကို ထွန်းပြတတ်သော ဤ ဝိဘင်းတို့သည်၊) သွာဂတာ-ကောင်းစွာလာကုန်ပြီ၊ (နှုတ်တက်ရကုန်ပြီ၊) အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနပဒဿ-အာပတ်မှ ထမြောက်ခြင်၏အကြောင်း၌၊ ကောဝိဒေါ-ကျွမ်းကျင်၏။

(၉) ယာနိ စ-အကြင် ငြင်းခုံမှုကို ပြုပြင်ခြင်း စသည်တို့ကိုလည်း အာစရံ (အာစရန္တော)-ပြုကျင့်လတ်သော်၊ (ပြုကျင့်သော ရဟန်းသည်၊) နိဿာရဏံ-သံဃာမှ ထွက်သွားစေအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ (နှင်ထုတ်ခံရခြင်းသို့၊) ဂစ္ဆတိ-ရောက်၏၊ နိဿာရိတော-နှင်ထုတ်အပ်သည်၊ (နှင်ထုတ်ခံရသည်၊) ဟောတိ၊ (နိဿာရဏံ ဂစ္ဆတိကို ထပ်ဖွင့်သည်၊) ယထာ စ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း၊ ဝတ္တနာ-ကျင့်ရခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ တံ-ထို ကျင့်ဝတ်ကို၊ ဝုသိတဿ-ကျင့်သုံးသော၊ ဇန္တုနော-သတ္တဝါကို၊

(ရဟန်းကို) ဩသာရဏံ-သံဃာအတွင်းသို့ သွင်းခြင်းကို၊ (ကာတဗ္ဗ-ထိုက်၏) တေမ္မိ-ဤနှစ်မျိုးသော နိဿာရဏကံ၊ ဩသာရဏကံကိုလည်း၊ ဝိဘင်္ဂကောဝိဒေါ-ဥဘတောဝိဘင်း၌ ကျွမ်းကျင်သော ရဟန်းသည်၊ ဇာနာတိ-၏၊ (နားလည်၏။)

(၁၀) ဣမ-ဤ သာသနာတော်၌၊ ပဏ္ဍိတော-ပညာရှိသော ရဟန်းသည်၊ (ဝိနည်းကျမ်းကျင် စိတ်ကောင်းဝင်သည့် သူတော်စင်ဖြစ်သော ရဟန်းသည်) ဝုဗ္ဗတရေသု-မိမိထက်ကြီးကုန်သော၊ ဘိက္ခုသု-တို့ (အပေါ်)၌ လည်းကောင်း၊ နဝကေသု-သီတင်းငယ် ဖြစ်ကုန်သော၊ (ဘိက္ခုသု-တို့၌ လည်းကောင်း) ထေရေသု-ထေရ်ဖြစ်ကုန်သော၊ (ဘိက္ခုသု) စ-တို့၌လည်းကောင်း၊ မဇ္ဈိမေသု-သီတင်းလတ်ဖြစ်ကုန်သော၊ (ဘိက္ခုသု) စ-တို့၌ လည်းကောင်း၊ သဂါရဝေါ-ရိသေလေးစားခြင်းနှင့် တကွဖြစ်၏၊ မဟာဇနဿ-များစွာသော လူအပေါင်း၏၊ အတ္ထစရော-စီးပွားကို ကျင့်တတ်၏၊ တာဒိသော-တိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊ (အနာနဝလ္လသီလဂုဏ်မှ စ၍ မဟာဇနဿ အတ္ထစရ ဂုဏ်တိုင်အောင်သော ဂုဏ်အပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံသော) သော ဘိက္ခု-သည်၊ ဣမ-ဤ သာသနာတော်၌၊ ပဂ္ဂဟာရဟော-ချီးမြှောက်ခြင်းကို ထိုက်၏၊ (ချီးမြှောက်ခြင်းငှာ ထိုက်၏) (ထို ပဂ္ဂဟာရဟောရဟန်းသည်ပင် သံဃာ၏ အတွက် ကျေးဇူးများပေသည်) ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

- ဒသမော-ဆယ်ခုမြောက်သော၊ ကောသမ္ပကကုန္ဒကော-တည်း။

၂၈၀-တဿုဒ္ဒါနံ

တဿ-ထို ကောသမ္ပကကုန္ဒက၏၊ ဥဒ္ဒါနံ-ကား-

ကောသမ္ပိယံ ဇိနဝရော (ဝိဟရတိ) ဝိဝါဒေါ-ခြင်း၊ (တေန ခေါ ပန သမယေန အညတရော ဘိက္ခု စသောဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်) အာပတ္တိ အဒဿနေ-ကြောင့် (နှင်ထုတ်ခြင်း) ယသ္မိ တသ္မိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော အကြောင်းကြောင့်၊ နုက္ခိပေယျ-နှင်မထုတ်ရာ၊ သဒ္ဓါယ-ဖြင့်လည်း၊ အာပတ္တိ-ကို၊ ဒေသယေ-ဒေသနာပြောရာ၏။

တတ္ထေဝ-ထို အာဝါသ၌ပင်၊ အန္တောသီမာယ-၌၊ (ဥပုသ် ပြုခြင်း၊) ဗာလကဉ္စေဝ-ဗာလကလောဏဂါမ၊ ဝံသဒါ-ပါစီနဝံသ ဒါယ၊ (ဤ ဂါထာတို့၌ ရှေးနိဿယဝယ် ပါဠိတစ်မျိုးဖြင့် အနက် တစ်မျိုး ပေးထားသည်၊) ပါလိလေယျာ စ-ရွာ၊ သာဝတ္ထိ-မြို့၊ (အထ-ခေါ် ဘဂဝါ၊ ပေ၊ ယေန သာဝတ္ထိ စသောဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်၊) သာရိပုတ္တော စ၊ ပေ။

အနာထပိဏ္ဍိကော၊ (လွယ်ပြီ၊) သေနာသနံ၊ ဝိဝိတ္တံ-အောင်၊ (ဒါတဗ္ဗံ) အာမိသံ သံမကမ္မိ စ (ဘာဇေတဗ္ဗံ၊) (ဤမှ နောက်၌ ရှေးနိဿယဝယ် ဥဒ္ဒါန်း မပါတော့ပါ။)

ကောဟိ (စိ)-အချို့သော ရဟန်းတို့သည်၊ (မည်သူမဆို၊) ဆန္ဒော န ဒါတဗ္ဗော၊ ဥပါလိ-သည်၊ ပရိပုစ္ဆိတော-မေးအပ်ပြီ၊ သီလေန-ဖြင့်၊ အနာနုဝဇ္ဇော-မရှိ၊ (အနာနုဝဇ္ဇော ပဌမေန သီလတော စသောဂါထာကို ညွှန်းသည်၊) ဇိနသာသနေ-၌၊ သာမဂ္ဂိ-ညီညွတ် သူတို့၏အဖြစ်၊ (သဂါရုဝေါ ဝုမတရေသု ဘိက္ခုသု စသောဂါထာကို ညွှန်းသည်၊) ဣတိ-တသုဒ္ဓါနစကားရပ် အပြီးသတ်တည်း။ (ဤ တသုဒ္ဓါန၏အဆုံး၌ ဝတ္ထုအရေအတွက် ပါရီးဖြစ်သော်လည်း ဤ ခန္ဓက၌ မပါတော့ပါ။)

ကောသမ္ပကက္ခန္ဓကော-သည်၊ နိဗ္ဗိတော-ပြီ။

မဟာဝဂ္ဂပါဠိ-မဟာဝဂ္ဂပါဠိတော်သည်၊ နိဗ္ဗိတာ-ပြီးပြီ။

မဟာဝဂ္ဂပါဠိတော်နိဿယ ပြီးပြီ။

